Bundel - 3.Raad (besluitvormend) van 15 december 2022

0.1 Vastgesteld verslag van de raadsvergadering van 15 december 2022

20221215 Vastgesteld verslag van de openbare raadsvergadering.pdf

0.2 Besluitenlijst raadsvergadering 15 december 2022

BESLUITENLIJST Besluitvormende RAAD 15-12-2022.pdf

0.2 Voorafgaand aan de raadsvergadering vindt er een besloten vergadering plaats

0.3 Aan het begin van de raadsvergadering wordt stilgestaan bij het overlijden van oud-raadslid de heer J.Th. Helsloot

1.1 Opening door de voorzitter, de heer G.E. Oude Kotte

1.2 Vaststelling van de agenda

Agenda Raad 15-12-2022 aanvullend.doc

1.3 Vaststelling van het verslag van de besluitvormende raad van 3 en 10 november 2022

20221103 Gemeente Aalsmeer Verslag raadsvergadering.docx

20221110 Gemeente Aalsmeer verslag raadsvergadering.docx

1.4 Vaststelling van de Lijst Ingekomen Stukken

20221215 Vastgestelde Lijst Ingekomen stukken 9 november 2022 t-m 13 december 2022.pdf

1.5 Bekrachtigen geheimhouding

1.6 Mededelingen van het college

1.7 Aan de heren H. van Leeuwen en M. van der Laarse wordt de erepenning van de gemeente Aalsmeer uitgereikt.

2 AKKOORDSTUKKEN

2.1 Vaststellen belastingverordeningen 2023

Portefeuillehouder: R.K. van Rijn
Het doel van dit voorstel is de belastingverordeningen 2023 in overeenstemming te brengen met de in de begroting 2023 vastgestelde begrotingsopbrengsten en wettelijke bepalingen.

20221025 B&W besluit inzake vaststelling belastingverordeningen 2023 en aanpsssing begroting 2023 op gebied omgevingsvergunningen.pdf

20221215 Getekend rbsl inzake vaststelling belastingverordeningen en aanpassing begroting op gebied omgevingsvergunningen.pdf

1.1 20221215 Getekende verordening Onroerende zaakbelasting Aalsmeer 2023.pdf

1.2 20221215 Getekende verordening Afvalstoffenheffing Aalsmeer 2023.pdf

1.3 20221215 Getekende verordening hondenbelasting Aalsmeer 2023.pdf

1.4 20221215 Getekende verordening Rioolheffing Aalsmeer 2023.pdf

1.5 20221215 Getekende verordening Forensenbelasting Aalsmeer 2023.pdf

1.6 20221215 Getekende Bijlage 2 bij de Legesverordening Aalsmeer 2023.pdf

1.6 Bijlage 3 Uniforme administratieve voorwaarden uitvoering werken en technische installatiewerken 2012 (UAV 2012).pdf

1.6 Bijlage 4a Meetinstructie_gebruiksoppervlakte_woningen_juli_2019.pdf

1.6 Bijlage 4b Opnameformulier_gebruiksoppervlakte_juli_2019.pdf

1.6 Bijlage 5a Meetinstructie_bruto_inhoud_woningen_juli_2019.pdf

1.6 Bijlage 5b Opnameformulier_bruto_inhoud_woningen_juli_2019.pdf

1.6 20221215 Getekende Legesverordening Aalsmeer 2023 inclusief de Tarieventabel.pdf

1.7 20221215 Getekende verordening reclamegelden Aalsmeer 2023.pdf

1.8 20221215 Getekende verordening op roerende woon- en bedrijfsruimten Aalsmeer 2023.pdf

1.9 20221215 Getekende verordening Waterverblijfsbelasting Aalsmeer 2023.pdf

1.10 20221215 Getekende verordening Lijkbezorgingsrechten Aalsmeer 2023 inclusief tarieventabel.pdf

1.11 20221215 Getekende verordening precariobelasting Aalsmeer 2023.pdf

1.12 20221215 Getekende verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2023.pdf

1.13 Was Wordt tabel 2022 2023a.docx

3 Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022

Portefeuillehouder: D. Kuin
Uit de Commissie Ruimte van 15 november 2022
Doel van dit voorstel is om de uitgangspunten vast te leggen voor de nadere investeringen en het behoud van gemeentelijk vastgoed.

20220927 B&W besluit Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022.pdf

20221215 Getekend rbsl inzake vaststellen Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022.pdf

Nota Gemeentelijk Vastgoed gemeente Aalsmeer van 20 september 2022.docx

Bijlage 1 Nota Gemeentelijk Vastgoed uitvoeringskaders van 20 september 2022.docx

Bijlage 2 Nota Gemeentelijk Vastgoed algemeen belang van 20 september 2022.docx

4 Verordening Nadeelcompensatie

Portefeuillehouder: L.B. Kabout
Uit de Commissie Ruimte van 15 november 2022
Doel van dit voorstel is om een zo efficiënt mogelijke procedure in te richten voor de advisering bij tegemoetkoming in nadeelcompensatie.

20221004 B&W besluit inzake verordening Nadeelcompensatie.pdf

20221215 Getekend rbsl inzake verordening nadeelcompensatie.pdf

20221215 Getekende verordening nadeelcompensatie gemeente Aalsmeer.pdf

was wordt lijst verordening nadeelcompensatie Aalsmeer.docx

Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2015.pdf

5 Vaststellen bestemmingsplan 'Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding ‘de Kwakel’, Aalsmeer’

Portefeuillehouder: L.B. Kabout
Uit de Commissie Ruimte van 15 november 2022
Doel van dit voorstel is een actueel juridisch-planologisch kader te bieden voor de vergunningverlening en ingebruikname van een CO2 transportleiding.

20221025 B&W besluit inzake vaststellen BP Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding De Kwakel, Aalsmeer.pdf

20221215 Getekend rbsl inzake vaststellen Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding De Kwakel te Aalsmeer.pdf

Nota van Zienswijzen CO2 transportleiding anoniem.pdf

Inhoudsopgave bijlagen toelichting.Pdf.pdf

Planregels BP Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding de Kwakel, Aalsmeer.Pdf.pdf

Plantoelichting BP Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding de Kwakel, Aalsmeer.Pdf.pdf

Toelichting - bijlage 1 - Bodemonderzoek.pdf

Toelichting - bijlage 2 - Stikstofonderzoek.pdf

Toelichting - bijlage 3 - Oplegnotitie Stikstofonderzoek.pdf

Toelichting - bijlage 4 - QuickscanFF.pdf

Toelichting - bijlage 5 - Oplegnotitie QuickscanFF.pdf

Toelichting - bijlage 6 - Archeologie.pdf

Toelichting - bijlage 7 - Aanvullend archeologie.pdf

Toelichting - bijlage 8 - Oplegnotitie archeologie.pdf

Toelichting - bijlage 9 - QRA.pdf

Toelichting - bijlage 10 - Aanvulling QRA.pdf

Toelichting - bijlage 11 - Side letter_1 QRA.02.pdf

Toelichting - bijlage 12 - Side letter_2 QRA.pdf

Toelichting - bijlage 13 - Reduceerstation QRA.pdf

Toelichting - bijlage 14 - Explosieven.pdf

Toelichting - bijlage 15 - Aanmeldnotitie mer.pdf

Planverbeelding BP Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding de Kwakel, Aalsmeer.Pdf

6 2e Bestuursrapportage 2022

Portefeuillehouder: R.K. van Rijn
Uit de Commissie Maatschappij en Bestuur van 17 november 2022
Het doel van dit voorstel is om de raad te informeren over de financiële afwijkingen in het lopende begrotingsjaar en de wijzigingen te verwerken in de begroting 2022.

20221108 B&W besluit inzake 2e Bestuursrapportage 2022 gemeente Aalsmeer.pdf

20221215 Getekend rbsl inzake 2e Bestuursrapportage 2022 gemeente Aalsmeer.pdf

Tweede bestuursrapportage 2022 Aalsmeer - definitieve versie 8 nov 2022.docx

7 Onderzoek Rekenkamer Aalsmeer inzake rapportage Verbonden Partijen

Portefeuillehouder: G.E. Oude Kotte
Uit de Commissie Maatschappij en Bestuur van 17 november 2022
Het doel van dit voorstel is om een uitspraak te doen over de uitkomsten van het onderzoek van de rekenkamer naar de verbonden partijen.

20221215 Getekend rbsl inzake aanbevelingen rekenkameronderzoek Verbonden Partijen Aalsmeer.pdf

Brief aan gemeenteraad aanbieding rapport (1).pdf

RAPPORT .pdf

8 BENOEMINGEN

8.1 Benoemen leden commissie gemeentelijke ereblijken

Om te voldoen aan artikel 2 van de Verordening gemeentelijke ereblijken moeten de leden door de raad worden benoemd. Voorgesteld wordt om de dames Geisler, Lakerveld en Vleghaar en de heer Van Rijn te benoemen tot lid van de Commissie gemeentelijke ereblijken voor de duur van de raadsperiode.

20221206 B&W besluit inzake commissie gemeentelijke ereblijken.pdf

20221215 Getekend rbsl inzake benoemen leden commissie gemeentelijke ereblijken.pdf

9 BEHANDELSTUKKEN

9.1 Gewijzigde begroting Amstelland–Meerlanden overleg (AM) 2023

Portefeuillehouder: G.E. Oude Kotte
Spreekvolgorde: GL - PvdA - D66 – CDA – AA - VVD
Uit de beeldvormende commissie Maatschappij en Bestuur van 17 november 2022.
Het doel van dit voorstel is om de afspraak na uit de hernieuwde samenwerkingsafspraken MRA na te leven, waarin is bepaald dat elke deelregio bijdraagt aan de versterking van het MRA bureau en daarmee geen zienswijze in te dienen op de gewijzigde begroting van het AM-overleg.

20221011 B&W besluit inzake gewijzigde begroting 2023 Amstelland-Meerlanden overleg.pdf

20221215 Getekend rbsl inzake gewijzigde begroting Amstelland-Meerlanden overleg (AM) 2023.pdf

Gewijzigde begroting AM 2023.pdf

10 Procesnotitie Startnotitie Sociaal Domein

Portefeuillehouder: L.B. Kabout
Spreekvolgorde: PvdA - D66 – CDA – AA - VVD - GL
Uit de Commissie Maatschappij en Bestuur van 17 november 2022
Doel van het raadsvoorstel is om hoofdstukken 5, 7 en 8 van de procesnotitie vast te stellen als strategisch kader voor het opstellen van de nieuwe nota Sociaal Domein.

20221025 B&W besluit inzake procesnotitie Strategienota Sociaal Domein.pdf

20221215 Getekend rbsl inzake procesnotitie Strategienota Sociaal Domein.pdf

Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein.docx

11 Effectuering besluit tot inbesteding nascheiding en verwerking fijn huishoudelijk restafval bij Omrin BV

Portefeuillehouder: W. Kikkert
Spreekvolgorde: D66 – CDA – AA - VVD – GL - PvdA
Het doel van dit voorstel is het college in staat te stellen te besluiten tot deelname in de overheidsgedomineerde NV Omrin door middel van het aankopen van 45 aandelen Omrin NV.

20221122 B&W besluit inzake inbesteding nascheiding en verwerking fijn huishoudelijk restafval bij Omrin.pdf

20221215 Getekend rbsl inzake effectuering besluit tot inbesteding nascheiding en verwerking fijn huishoudelijk restafval bij Omrin.pdf

20220310 Getekend rbsl inzake inbesteding nascheiding en verwerking restafval gemeente Aalsmeer.pdf

20220712 B&W besluit inzake stand van zaken inbesteding nascheiding en verwerking restafval.pdf

jaarverslag-2021-afvalsturing-friesland-nv.pdf

12 Motie vreemd aan de orde van de dag

13 Vragenkwartier

14 Sluiting

Gemeente Aalsmeer

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE AALSMEER
d.d. 15 december 2022

Aanwezigen

Voorzitter: G.E. Oude Kotte
Griffier: O. van Kolck

Fractie AA
De dames C. van Hilst-Dekker, G. Holtrop, J. Keessen en D.M. Prent Bouten en de heren D.J. Biesheuvel en W.T.J.M. Koster

Fractie CDA
De dames T. van der Meer en A.M. Harte-Fokker en de heren M.P. Buskermolen, P.F. van den Nouland, D. van Willegen en G.J.H. Winkels

Fractie D66
Mevrouw M.J. Geisler en de heren J. van der Tol en S.J.R. de Vries

Fractie GroenLinks
De heer R.P. Fransen

Fractie PvdA
De heer J.H. Buisma

Fractie VVD
De dames E.S.I. Mijwaart en M. Vleghaar en de heren J.G.E. Bouwmeester, J. de Vries en D.G. van der Zwaag

Afwezig: mevrouw P. Lakerveld (GL)

Raad (besluitvormend)

Agendapunt		Onderwerp
Rb-1	1.	**Opening door de voorzitter de heer G.E. Oude Kotte** De voorzitter: We gaan aanvangen; ik wil eerst beginnen met een in memoriam van wijlen raadslid Jan Helsloot. Dus als u mij toestaat. Ik wil eerst even wat over mijnheer Helsloot vertellen en aan het einde van het verhaal wil ik voorstellen dat we met elkaar gaan staan en een minuut stilte in acht nemen, zoals u ermee bekend bent. Jan Helsloot, de zin van het leven is de zin in het leven. Zo schreef zijn naaste familie in het overlijdensbericht waarin afscheid werd genomen van hun lieve belangstellende en actieve vader, schoonvader, opa en opi. Tot een paar weken geleden stond hij volop midden in het leven en genoot ervan. Jan Helsloot was van 1950 tot 1990 rozenkweker in Aalsmeer en zijn familie noemt hem een onafhankelijke, sympathieke en veerkrachtige man. Bescheiden, geëngageerd en in het bezit van brede kennis, altijd geïnteresseerd in andere mensen. In 1945 werd hij politiek actief als voorzitter van de KVP

		en het latere CDA, en van 65 tot 96 was hij ook voorzitter en secretaris van de landelijke werkgroep KVP/CDA. Van 74 tot 86 was Jan Helsloot lid van de gemeenteraad van Aalsmeer, al stond hij al vanaf 1958 op de lijst. Hij moest zestien jaar wachten op zijn beurt, maar toen kwam het ervan. En toen hij eenmaal erin zat ademde zijn optreden rust, wijsheid en geduld uit. Begrip voor burgers die iets wilden, maar ook voor hen die aan de andere kant van schutting woonden en wellicht door die actie last zouden kunnen ondervinden. Vaak wist Jan de angel al uit de kwestie te halen voordat iets een kwestie werd. Van 1986 tot 94 is hij vicevoorzitter geweest van de beroep- en bezwaarschriftencommissie voor woonruimteverdeling en vanaf 94 van de geschillencommissie woonruimteverdeling regio Amstelland en de Meerlanden. Van 96 tot 74, bijna dertig jaar, was Jan actief als secretaris en voorzitter van het Nederlands Bloemenkoor Bovenkerk, een koor dat op verschillende concoursen in het land hoge prijzen haalde. Jan bevorderde daarmee ook de cultuur. In 2001 werd Jan zeer verdienstelijk voor zijn verdiensten tot dan toe benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau, zijn verdiensten voor de maatschappij zijn daarna echter onverminderd doorgegaan. Zijn inzet voor de tuinbouw in de breedste zin, zijn inzet voor de ouderen en voor ontwikkelingssamenwerking, het is zijn hele leven een rode draad geweest. Mede vanwege het priesterschap van zijn broer Henk in Brazilië was Jan altijd betrokken bij hulp aan armen en ontwikkeling van onderwijs en gezondheidszorg, ook ver buiten Nederland. Je zou Jan een van de oprichters van Stichting Ontwikkelingssamenwerking Aalsmeer kunnen noemen. En tot een paar weken geleden deed Jan in Noordwijkerhout nog volop mee aan de activiteiten van de Stichting Met Je Hart. Ze bezochten dan bijvoorbeeld SpaceExpo, de Keukenhof of liepen over het strand en als een van de weinige mannen was Jan een geliefd deelnemer aan die uitjes. De overvolle kerk bij zijn uitvaartdienst bewees dat hij ondanks zijn hoge leeftijd waarop hij al veel mensen had overleefd nog heel veel mensen om zich heen had die hij dierbaar was. Jan overleed op 6 december van dit jaar op 96-jarige leeftijd rustig en zonder pijn. Hij is bij zijn Joke begraven naast zijn geliefde Urbanuskerk. Maar als het aan hem zelf had gelegen was hij, volgens zijn familie, nog jaren doorgegaan. Ik wil u verzoeken te gaan staan en met elkaar één minuut stilte in acht te nemen. Ik dank u, neemt u weer plaats. De heer Van Willegen: Voorzitter? De voorzitter: De heer Van Willigen. De heer Van Willegen: Ik krijg een bericht door dat er geen geluid is op de livestream. De voorzitter: Daar wordt nog even aan gewerkt, maar wij gaan toch denk ik maar door met deze vergadering, want zo werkt het ook. Op de achtergrond vragen we de techniek om hard te werken aan de reparatie hiervan. Ik kijk even naar de gasten op de tribune. Heeft u veel luisteraars vanuit huis meeluisteren? Of zijn de meesten van u hier aanwezig? Kijk, dit gaat goed komen. Even kijken, laten we met de vergadering beginnen. Zoals gezegd, mevrouw Lakerveld is afgemeld voor deze avond.
	2.	**Vaststelling van de agenda** De voorzitter: We gaan naar het vaststellen van de agenda. Die is, nadat die bij de agenda-commissie is geweest nog iets aangepast in overeenstemming, zo is het voorstel toegevoegd voor de aanvulling in de Commissie Ereblijken, is onderin op de agenda het voorstel Omrin verschenen omdat voor de overdracht van aandelen getekend moet worden nog dit jaar zodat u als raad daarover nog uw zienswijze kunt geven. En we hebben een ondertekende motie gevangen, Schiphol, en ik zou GroenLinks willen vragen kort er wat woorden aan te wijden. Want willen we hem op de agenda zetten, dat betekent even kort indienen en dan krijgen we er straks een gesprek over, begrijp ik. De heer Fransen, aan u het woord. De heer Fransen: Ja, dank u. Ja, wat GroenLinks en de PvdA betreft is het op dit moment zo dat wat boven onze hoofden gebeurt vanuit Schiphol een beetje te gek is. Het Rijk vindt dat allemaal prima, je zou kunnen zeggen het is eigenlijk een taak van de gemeente Aalsmeer om daarover op te treden. Dat hebben we als gemeente, als raad en college jarenlang gedaan door

		middel van praten. Dat heeft het effect wat het heeft, namelijk geen effect. Dus is het helaas noodzakelijk om op een andere manier hier tegenin te gaan en we doen dat niet als gemeente, maar er is wel een stichting, Stichting RBV, Recht op Bescherming tegen Vliegtuighinder, die die handschoen opgepakt heeft, die onlangs in de commissie aan de gemeenteraad gevraagd heeft om financiële steun daarvoor. Eerder hadden wij al een motie ingediend met die strekking en diezelfde motie, ongeveer dezelfde motie, hebben wij nu weer en die willen wij graag vanavond bespreken. De voorzitter: Bij deze als ingediend verklaard. We voegen hem toe, motie vreemd aan de orde van de dag, einde van de agenda. Kan de agenda dan als volgt worden vastgesteld? Ja, dat is het geval.
	3.	**Vaststelling van het verslag van de besluitvormende raad van 3 en 10 november 2022** De voorzitter: Dan liggen voor de verslagen van de raadsvergaderingen van 3 en 10 november. Er zijn geen wijzigingsvoorstellen ontvangen. Kan ik ze als volgt vaststellen? Aldus.
	4.	**Vaststelling van de Lijst Ingekomen Stukken** De voorzitter: Dan de lijst ingekomen poststukken. Kan die volgens advies worden afgedaan? Ja, dat is het geval. Maar de heer Van der Zwaag. U heeft daar nog een puntje over. Aan u het woord. De heer Van der Zwaag: Ja voorzitter, dank u wel. Een heel klein puntje, ingekomen mededeling. De ondernemersvereniging van de Ophelialaan heeft mij gevraagd om hun grote dank over te brengen aan het gemeentebestuur voor de prachtige kerstboom. En ik vond dat die mededeling hier wel thuishoorde. De voorzitter: Fijn dat u daar even aan refereert, heel mooi. Dat waren de huishoudelijke mededelingen van deze vergadering.
	7.	**Aan de heren H. van Leeuwen en M. van der Laarse wordt de erepenning van de gemeente Aalsmeer uitgereikt** De voorzitter: Dan hebben we nog een hele agenda te gaan met akkoordstukken en bespreekstukken, maar eigenlijk zou ik willen voorstellen om tot een vrij bijzonder moment in deze vergadering over te gaan en dat is dat u als raad heeft besloten twee van onze inwoners te verheffen tot ereburgers. En we hebben met mekaar kunnen constateren dat de personen aanwezig zijn deze avond. Zoals de meesten van u weten was dat voor vanavond geen verrassing meer, maar voor beide heren was het dit weekend wel een verrassing, want toen kregen ze de mededeling. En met uw goedvinden gaan wij eerst dit onderdeel van de vergadering behandelen en dan kan er daarna eventueel feestgevierd worden en gaan wij verder met waartoe wij aangesteld zijn, een vergadering. Als u mij toestaat, dan loop ik even naar de andere microfoon. Ja, als u denkt dat u daar veilig kunt zitten, dan heeft u het helemaal mis. De heer Van Leeuwen mag ik u vragen om even naar voren te komen, want de woorden die ik tot u ga richten, dat wil ik graag iets dichterbij doen. Valt u ook in de camera, trouwens u bent het gewend om in de spotlight te staan, meestal met, kom lekker daar staan in de leeuw zo, dan kan ik u toespreken en dan kunnen we u natuurlijk even bewonderen. Laatste keer dat ik u zag was u volgens mij verkleed als een Elvis-sint. Beste Henk, je weet al wat er komen gaat. Afgelopen zaterdag tijdens de Sinterklaasbingo mocht ik je in de eerste plaats verrassen met de gouden pepernoot als dank en ereblijk voor je inzet als de goedheiligman. Een grote verrassing. En daarnaast natuurlijk de aankondiging dat je naam vandaag wordt bijgeschreven op het bijzondere lijstje van ereburgers, een illuster gezelschap waar je alleen tot toe mag treden als je bijzonder veel voor onze gemeenschap doet. En ik mocht dit doen in het bijzijn van Dirk van Willigen, mevrouw Vleghaar en mevrouw Geisler afgelopen zaterdag. Henk, jij speelt op zoveel plekken in onze gemeenschap een rol van betekenis dat we een avondvullend programma zouden kunnen opstellen om dit te bespreken. Naar eigen zeggen ben je erfelijk belast met de

liefde voor Aalsmeer en het plassengebied, een omgeving waar je al sinds je zevende levensjaar vaart. Iets wat volgens mij bij je past aangezien je vanaf twaalf jaar pas mag varen natuurlijk. Volgens jou is het mooiste op de Westeinderplassen onlosmakelijk verbonden met de Aalsmeerse tuinbouwgeschiedenis. Sterker nog, je stelt dat dit gebied de bakermat van de tuinbouw is. Uitspraken die treffend wijzen op een zeer betrokken persoonlijkheid van onze gemeenschap. En met die betrokkenheid heb je veel menselijke schoonheid aan Aalsmeer toegevoegd. Je ondersteunt al ruim twintig jaar Sinterklaas bij de intocht? Ongeveer, jaartje meer jaartje minder. Je loopt letterlijk in zijn voetsporen, je bent grondlegger van de Sinterklaasbingo, maar zo ontstond ook uit jouw rol als een van de Illegale Peurders, de Dippers zoals we die kennen, de Aalsmeerse Pramenrace. En onder jullie bezielende, weliswaar anarchistische leiding groeide dit evenement uit tot een van de meest geliefde Aalsmeerse feesten aller tijden. Een gebeurtenis die, wat ik na vier jaar burgemeesterschap ongeveer weet, diep in het DNA van de Aalsmeerder zit. Beste Henk, je bent weliswaar een illegale vrijbuiter in hart en nieren, zodra er iets aan regels moet voldoen doe je eigenlijk liever niet meer mee. Niet dat je tegen de wet bent, uiteraard niet, maar als iets heel officieel wordt, dan ga je graag weer iets anders doen. Een tikje alternatief met een cultstatus, staat je meer aan denk ik maar zo. Maar als het er dan is, meestal met als gevolg groots en meeslepend, wil jij weer verder en ontstaat er bijvoorbeeld samen met jouw illegale peurvrienden, Plaspop. Inmiddels ook al weer tien edities op de kaart en uitgegroeid tot een fantastisch fenomeen en ondanks dat we als overheid hier niet altijd het meewerkend voorwerp zijn, maakt ons dat niet minder trots. Wij zijn bijzonder dankbaar voor jouw doorzettingsvermogen. Je bent een zeer belangrijke hoeder van de Aalsmeerse historie en een graag geziene en belangrijke gastheer op de Westeinder. En ik benoem zeer bescheiden slechts een paar van je iconische prestaties, zeker niet de kleinste, maar het is absoluut geen complete lijst, want je deed nog zoveel meer. Je doet nog zoveel meer, maar bovenal wil ik je aanmoedigen om nog heel veel meer te gaan doen. Beste Henk, het is mij daarom een groot genoegen je te mogen berichten dat het de Commissie Ereblijken en de gemeenteraad van Aalsmeer heeft behaagd je te mogen benoemen tot ereburger. Daarvoor een groot applaus. En zoals te doen gebruikelijk hebben we de ereblijken in de kluis verstopt, waar ze nog heel veilig zitten. Dus die worden nu heel snel opgehaald maar ik kom je eerst even feliciteren, Henk.

De heer Van Leeuwen: Het verbaasde mij zeer, allereerst was ik erg blij met de gouden pepernoot. Om van je stichtingcollega's een blijk van waardering te krijgen. Ik doe het een jaar of twintig, maar daarvoor heb ik al op lagere scholen heb ik me verkleed met een baard en noem maar op. Dus dat is gewoon, dat is gewoon leuk. Ja, het is natuurlijk niet alleen mijn verdienste al die dingen die de burgemeester net noemde. Dat kun je niet zonder een achterban en zonder enthousiaste collega's. En er zit er toevallig hier ook een in de zaal. Op een gegeven moment, ik ben zelf begunstigd met een rijke fantasie en een groot gevoel voor humor en ja dat brengt je natuurlijk op dingen die nu zijn ontstaan. Maar dat kan niet zonder anderen, want ik ben zelf niet zo van aanpakken, tenminste dat gevoel heb ik dan. En als er dan andere mensen jouw pad kruisen die dat wel hebben, dan maakt die combinatie je sterk en dan kun je dingen doen die zo ontstaan zijn. En zo gaan we gewoon nog toch door, want ik hoop nog veel jaren voor me te hebben. Ik dank u hartelijk voor deze eretitel, in het Engels heet zoiets een Lord, dus dat is, ik vind eigenlijk dat we in verband met het internationale gezelschap hier in Aalsmeer dat we eigenlijk die titel wel ook mogen gaan voeren. Maar goed dat is niet aan mij, dat is ook aan u. En ik hoop eigenlijk dat ik als ik illegaal ga peuren, dat ik toch wel van bepaalde dingen word vrijgesteld, maar die 50.000 euro die wordt straks bijgeschreven toch?

De voorzitter: Zeker, we gaan snel over. Mag ik naar voren vragen de heer Van der Laarse. Beste Mike, hopelijk is het gelukt jou afgelopen zaterdag te verrassen. Ik moest wel even drie keer kijken of ik wel de goede persoon de chocolade-erepenning overhandigde want als Pink-sint zie je er toch iets anders uit en het was ook nog even de vraag welke sint ik uiteindelijk moest adresseren, Formule 1-sint, Delfts blauw-sint, Heineken-sint, dubbel O 7-sint, en dat is een kleine greep uit volgens mij heel veel fantastische outfits die Sinterklaas die avond heeft laten zien dat in zijn kledingkast hangt. Maar nu weet ik zeker dat ik de goede persoon voor me heb, want ik heb je inmiddels aardig leren kennen. Dat geldt wel voor meer personen, maar jou heb ik leren kennen als een wel heel betrokken en zeer bevlogen persoon. Iemand die zijn weg ook

naar onze gemeente goed weet te vinden. Een van je levensmotto's is dat je alleen dingen wilt doen waar je een warm hart van krijgt. En als ik kijk waar jij je allemaal voor inzet, dan kan ik niet anders constateren dat jouw hart continu in een hevige vuur- en vlamsituatie verkeert. Niet in de laatste plaats vanwege je eega natuurlijk. Want de lijst met hartverwarmende zaken waar jij je voor inzet is echt lang en indrukwekkend. Daar kan men alleen maar ontzag voor hebben. Je zou bijna vergeten dat je ook nog een bedrijf runt. Enfin, als je mensen zich net zo manifesteren als bij de Slag om Aalsmeer, dan zit dat wel goed. In die zin kun je mij beter niet de leiding over je bedrijf geven, ik werd daar laatste. Ik wil natuurlijk ook niet de winst voor anderen wegnemen. Maar goed, ik vond het dan ook ingewikkeld om een keuze te maken waarin ik in dit toespraakje nou eens moest beginnen. Maar misschien wel bij een van je grootste passies, de Mike Multi Foundation, met die foundation steun jij de gehandicaptensport. Een onmisbaar en werkelijk waar fantastisch initiatief waar veel toppers baat bij hebben. In diezelfde sfeer is er nog een stichting die begonnen is door jouw geliefde moeder Lenie van der Meer. Die stichting, Meer Armslag, zet jij na haar overlijden in 2013 voort, waarbij je nog altijd gehandicapte zwemmers een kans geeft. In het kort steun je de stichting Living Memories, een organisatie die videoportretten maakt van kinderen met een beperkte levensverwachting vanaf het allereerste begin. Je steunt het Emma Thuisteam dat ernstig zieke kinderen en hun families thuis ondersteunt. Je steunt de organisatie van Downtown Ophelia en je zorgt altijd voor een spectaculaire en verrassende intocht van Sinterklaas in Aalsmeer. Jij kunt dingen groots en meeslepend maken zonder dat het zijn eigenheid verliest. Zonder dat het zichzelf verliest en dat het zichzelf juist versterkt. Je bent daarnaast een van de drijvende krachten achter het succes van de Handbalvereniging Aalsmeer en samen met Ap organiseer je het spectaculaire feest Vuur en Licht, by far het grootste spektakel hier en in omstreken en dat Aalsmeer denk ik ooit heeft gekend. Mike, met deze zinnen lukt het mij slechts maar om een deel van wie jij bent en wat je doet te schetsen. Eigenlijk doet het helemaal geen recht aan alles wat je neerzet. En je hebt dan wellicht verleden jaar de regionale titel De Meest Machtig Mooiste Mens gekregen, je bent voor velen van ons een tijdloos machtig mooi mens. Het lukt jou om met jouw energie ons als gemeenschap verder te brengen, bij elkaar te brengen. Het is de glans in ons gezamenlijk leven en daarvoor wil ik je uit de grond van mijn hart bedanken en vooral je aanmoedigen dit echt nog jaren te blijven doen. In die zin, in dit werk, geen afbouw. En daarom Mike, zie de komende erkenning echt als die aanmoediging, want het is mij een groot genoegen jou te mogen berichten dat het de Commissie Ereblijken en de gemeenteraad van Aalsmeer heeft behaagd je te mogen benoemen tot ereburger.

De heer Van der Laarse: Mijn vrouw herkende mij niet meer, want ik was nu weer natuurlijk verkleed als Mike Multi, die heeft mij viereneenhalve week, of met een rode, groene, veel roze, maar ook een rode met driekruisenmijter op gezien. Maar die was elke keer als ik, of halfeen, of elf uur, of het maakt niet uit wanneer ik terugkwam, thuis. En dan bleef ze wakker, want dan had ik nog niet gegeten of wat dan ook. Dus hulde. Mijn zoon, je moet toch maar een vader hebben die een roze homoseksuele Sinterklaas speelt. Dat is ook een dingetje, daar moet je ook maar tegen kunnen. Dus ook hulde. En aan al mijn Pieten, er zitten er twee, en dan die geweldige vooral mijn goeroe Henk van Leeuwen die mij geleerd heeft om hoe je Sinterklaas moet spelen. En dat ik het samen met hem mag doen, dat is fantastisch. Dus goed. Maar nou heb ik natuurlijk een vraag en ik heb een beetje lopen zoeken, wat ben je nou als een ereburger. Henk zegt al, ben je Lord of zo. Ik heb even een notaris gevraagd en de notaris zegt, nou zegt hij, volgens mij was er een wet, was er een wet, dat als je ereburger was dat je geen gemeentebelasting meer hoefde te betalen.

De heer ...: Was in zeventien zoveel.

De heer Van der Laarse: Ja, zeventien zoveel, ja daar kan ik natuurlijk een heel veel dingen van zeggen, wie heeft dat en wie is daar verantwoordelijk voor die dat afgeschaft heeft? Want ja, er moet iemand op 19 december, maar goed. Ik doe het niet alleen, dat zegt Henk ook. Ik doe het niet alleen en dat zeg ik ook, mijn vrouw en mijn zoon en iedereen die om mij heen, het team, deze feesten maken, ook met Vuur en Licht en al die dingen met Ap. Maar ook met jullie, want de samenwerking tussen de gemeente is nog nooit zo goed geweest. Wij krijgen allerlei dingen, de tools, aangeboden. Kijk, als je het nou zo doet en we gaan het zo doen. Het is niet van, nee

		dat kan niet. Nee, we gaan altijd weer zoeken naar een balans dat het wel kan. Dus ik wil jullie ook heel erg bedanken, want zonder jullie kunnen wij die dingen ook niet doen. Dus hulde. Maar ja, wij zijn Sinterklaas. Henk en ik zijn Sinterklaas en we gaan natuurlijk niet weg voordat we een cadeautje hebben gegeven. Ja, ha ha ha, dat is toch fantastisch? De voorzitter: Mijne heren, nog niet vertrekken. Het geluid doet het thuis nog niet. Ik stel voor om even te schorsen tot negen uur, maar ik wil vooral de gelegenheid geven om ook even de felicitaties over te brengen. Wij schorsen tot negen uur. *Schorsing* De voorzitter: Dames en heren, de raadsvergadering is heropend. Als u zo dadelijk de microfoon wilt hanteren, vergeet niet u moet eerst uw pasje ervoor houden. We hebben geprobeerd het systeem weer in werking te krijgen, maar omdat we vanavond begonnen zijn met een besloten vergadering heeft het systeem af en toe een hapering dat de geluidsuitzending, als we van besloten naar openbaar gaan, thuis niet meer uitzendt. En we krijgen dat niet verholpen. We gaan toch door met deze vergadering, want het wordt opgenomen en dat betekent dat als je de vergadering wilt terugluisteren, het geluidsfragment er wel weer onder komt te staan. Zo heb ik begrepen van de techniek. Verder wordt er nu nog steeds gewerkt om het geluid wel weer aan de gang te krijgen, zo meteen is hier iemand van de techniek om dat proberen voor elkaar te krijgen. Kan iedereen daarmee instemmen? Ja, goed.
Rb-2		**AKKOORDSTUKKEN**
	1.	**Vaststellen belastingverordeningen 2023** De voorzitter: Na deze zeer spannende start van de avond, we zijn zo'n uur met elkaar onderweg, zijn we eindelijk aangekomen bij de agendastukken, de akkoordstukken vooralsnog. En die gaan we nu behandelen, en daarna naar de behandelstukken. Het eerste stuk op de agenda is agendapunt 2, het vaststellen van de belastingverordeningen voor komend jaar. Wenst iemand nog een stemverklaring af te leggen? Nee, dan is die aangenomen.
Rb-3		**Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022** De voorzitter: We gaan naar agendapunt 3, Nota Gemeentelijk Vastgoed van onze gemeente. Iemand daarover een stemverklaring? Nee, dan is ook die aangenomen.
Rb-4		**Verordening Nadeelcompensatie** De voorzitter: Dan de Verordening Nadeelcompensatie. Stemverklaring? Geen, die ook aangenomen.
Rb-5		**Vaststellen bestemmingsplan 'Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding 'de Kwakel', Aalsmeer'** De voorzitter: Dan het paraplubestemmingsplan voor de CO_2- transportleiding richting de Kwakel. Stemverklaring? Geen, is ook die aangenomen
Rb-6		**2e Bestuursrapportage 2022** De voorzitter: Dan de tweede bestuursrapportage van dit jaar. Iemand een stemverklaring. De heer van der Zwaag. De heer Van der Zwaag: Ja voorzitter, ik zal voor stemmen. Ik heb bij de commissiebehandeling nog even aandacht gevraagd voor het overschot van 3 ton, maar ik heb inmiddels begrepen dat

		daar bij de jaarstukken op teruggekomen wordt, c.q. verantwoording over wordt afgelegd. Dus prima wat mij betreft. De voorzitter: Dank voor uw bijdrage. Dan is daarmee ook de bestuursrapportage aangenomen.
Rb-7		**Onderzoek Rekenkamer Aalsmeer inzake rapportage Verbonden Partijen** De voorzitter: Dan agendapunt 7, het onderzoek Rekenkamer van Aalsmeer inzake de rapportage Verbonden Partijen. Daar nog een stemverklaring over? Geen, dan is ook die aangenomen.
Rb-8		**BENOEMINGEN**
	1.	**Benoemen leden Commissie Gemeentelijke Ereblijken** De voorzitter: Dat brengt ons bij de behandelstukken en het eerste toegevoegde agendapunt is de benoeming van de leden van de Commissie Gemeentelijke Ereblijken. Daarvoor gaan wij stemmen. U heeft een stembriefje op uw bureau liggen, daar staan de vier leden op vermeld, daar kunt u op aangeven akkoord, niet akkoord of geen aanvinken. Voor de stemcommissie wordt voorgesteld de heren Koster, Winkels en Buisma te benoemen om het werk te verrichten. En als u uw stem nu uitbrengt dan vraag ik de bode om de stembriefjes op te halen en dan schorsen wij totdat de commissie is teruggekeerd. Dat zal zijn voor maximaal 5 minuten. *Schorsing* De voorzitter: Wij heropenen de vergadering en het woord is aan de voorzitter van de commissie, de heer Winkels. De heer Winkels: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Er zijn 22 geldige stemmen uitgebracht, 22 stemmen voor mevrouw Geisler, 22 stemmen voor mevrouw Lakerveld, 22 stemmen voor mevrouw Vleghaar en 22 stemmen voor mijnheer Van Rijn. De voorzitter: Dan feliciteren wij de leden met de grote verantwoordelijke taak erover te adviseren om bijzondere Aalsmeerders een eretitel toe te kennen of niet. En hopelijk gaat u zeer vruchtbaar werk leveren in de komende jaren. En we danken de commissie voor de noeste arbeid. En bij hamerslag zijn daar de commissieleden benoemd.
Rb-9		**BEHANDELSTUKKEN**
	1.	**Gewijzigde begroting Amstelland–Meerlanden overleg (AM) 2023** De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende agendapunt, dat is de gewijzigde begroting Amstelland-Meerlanden. Ik heb daarvan genoteerd dat GroenLinks en PvdA gevraagd hebben het een bespreekstuk voor de raad te maken. Aangezien ik portefeuillehouder ben kijk ik heel even naar de partijen of een inbreng van de portefeuillehouder is vereist. Zo niet, dan zit ik de vergadering gewoon voor en geef ik u de gelegenheid om bij de eerste termijn vast af te trappen. Mijnheer Fransen, aan u het woord. De heer Fransen: Ja, dank u wel. Ik denk dat het niet nodig is om te wisselen. Als GroenLinks hebben we een aantal keren dat dit onderwerp aan de orde is geweest aangegeven dat wat ons betreft een verhoging van de bijdrage aan de MRA niet bespreekbaar is. Dus vanuit dat perspectief alleen al zullen wij tegenstemmen. De argumenten zijn wat ons betreft dat het geen democratisch orgaan is, ze doen misschien een heleboel dingen goed maar ze doen één ding heel slecht, en dat is hun standpunt tegenover Schiphol. Ze zijn namelijk niet tegen uitbreiding van Schiphol. En dat vinden wij een reden om te zeggen, daar moet zeker niet meer geld heen maar misschien zelfs wel minder. Maar goed, dat is wat ons betreft ook niet aan de orde. Maar

meer geld ernaar toe omdat we het op een andere manier gaan organiseren en dan wordt het duurder en dan kunnen we onze zeggenschap houden, we vinden het slechte argumentatie dus daarom gaan wij niet akkoord.

De voorzitter: De PvdA.

De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk kunnen we er heel kort over zijn. We zijn teleurgesteld in het handelen van dit college. We hadden toch verwacht dat daar iets meer efforts naar deze club zou loskomen door het college en nu gaan we eigenlijk klakkeloos akkoord. En dat vinden we gewoon jammer. Er had iets meer tegengeluid, noem het hoe je het wil, maar nu eigenlijk het enige besluit wat wij als raad nemen, is dat wij geen zienswijze indienen. Dus we maken ook helemaal geen geluid, we zeggen er niks van. We zeggen gewoon, oh dat is jammer. Want we verdubbelen het bedrag en dat vinden we gewoon treurig. Dank u wel

De voorzitter: Ik kijk even verder bij D66, de heer De Vries.

De heer De Vries: Dank, voorzitter. Wij staan er iets anders in. D66 is het eens met het besluit geen zienswijze in te dienen omtrent het verhogen van de gemeentelijke inwonersbijdrage in de gehele regio Amstelland-Meerlanden, zodat deze regio een sterkere vertegenwoordiging gaat krijgen in de directie van de metropoolregio Amsterdam. Deze bijdrage gaat ervoor zorgen dat de regio AM personeelsleden gaat leveren aan de MRA-organisatie, in plaats van het leveren van een financiële bijdrage waarvan de MRA zelf personeel gaat inhuren. Deze constructie zorgt er naar de mening van de AM-gemeenten voor dat er een grotere directe invloed te borgen is binnen de MRA-organisatie dan wanneer er slechts een financiële bijdrage wordt geleverd. En D66 onderschrijft deze overweging en handelswijze en zal dus akkoord gaan met dit besluit.

De voorzitter: Het CDA? Absoluut Aalsmeer, de heer Koster.

De heer Koster: Dank u, voorzitter. Ja, ik kan ook heel kort zijn. Zoals in het stuk verwoord staat is het nakomen van een afspraak die we eerder gemaakt hebben. Ik heb begrepen dat de AM-regieraad in september daar ook een besluit over heeft genomen. En het was misschien aardiger geweest als in de commissievergadering ook het besluit van de regieraad van Amstelland-Meerlanden bij de stukken had gezeten zodat iedereen had kunnen zien op basis waarvan dit voorstel tot stand is gekomen. Maar nogmaals, eens met het stuk. Dank u.

De voorzitter: Tot slot de VVD? Niet. De heer Fransen.

De heer Fransen: Dank u, dan heb ik een vraag aan de heer Koster. U zegt op basis van eerdere afspraken. Wanneer hebben wij die afspraak dan gemaakt?

De heer Koster: Als ik het goed begrepen heb zijn die afspraken gemaakt in oktober 2021, met de MRA. Dat is de eerste zin van het stuk wat voorligt, nakomen van de afspraken uit de hernieuwde samenwerkingsafspraken met de MRA van oktober 2021.

De heer Fransen: Maar die hebben we als gemeenteraad niet gemaakt.

De voorzitter: De heer Fransen, ik verzoek u via de voorzitter te praten. De heer Fransen

De heer Fransen: Sorry. Volgens mij hebben wij die afspraken niet als gemeenteraad gemaakt, hoor.

De voorzitter: De heer Koster.

De heer Koster: Ik denk dat dat via de regiegroep, de hernieuwde afspraken met de MRA, die moeten, dat is voor mijn tijd, die moeten de gemeenteraad gepasseerd hebben. De structuur

		van de MRA, die is toen veranderd. Er zijn nieuwe afspraken gemaakt en ik neem aan dat dat gewoon de gemeenteraad heeft gepasseerd. De voorzitter: Laatste maal de heer Fransen. Wilt u daarop reageren? De heer Fransen: Nou, dan een vraag aan de portefeuillehouder, klopt dat? De voorzitter: Die zagen we niet aankomen. Staat u mij toe dat vanaf deze plek even kort toe te lichten? Het ingewikkelde is dat de stukken die hier voorliggen, en ook de financiële inzichten, de bredere parcours zijn gewandeld maar dat het wel lastig is denk ik om daar echt de vinger ook op te leggen. Omdat het best wel veel stukken geweest zijn. Maar de stelselwijziging om niet in geld maar in mankracht de MRA te ondersteunen, dat is geen nieuwe afspraak. En die is ook in de breedte van de regio, als ik daaraan moet refereren, bekend is op het raadsledenbijeenkomst van de MRA en van het AM-overleg ook gepasseerd. Dus daar hadden we kennis van kunnen nemen. Natuurlijk is het het meest belangrijke dat u er vandaag kennis van neemt, dat u daar uw zienswijze over kunt geven. Zo maar even de reactie van mij als portefeuillehouder. De heer Fransen. De heer Fransen: Ja, dat is een lang antwoord om te zeggen, nee dat hebben wij niet besloten als gemeenteraad. Dus er wordt hier nu in dit stuk iets gezegd, dat wij eerder akkoord gegaan zijn en op basis daarvan wordt een verhoging doorgevoerd. Maar dat blijkt niet zo te zijn. Waar zijn we dan mee bezig? Dan zeggen we, we hebben nu eenmaal die afspraak gemaakt. Maar dat is dus gewoon niet zo. Dat hoort u net. Dus ik denk dat dat een reden is om uw standpunt te overwegen, mijnheer Koster. De voorzitter: Tot slot, de heer Koster. De heer Koster: Dank u, voorzitter. Ja, nee, ik ga ervan uit dat er in de regieraad, of in de regiegroep, of in het bestuur van de MRA, deze afspraken zijn gemaakt en dat het via een andere route is gelopen. In mijn ogen pleit dit alleen meer voor het feit dat we de ontwikkelingen, de MRA en de vervoerregio en Amstelland-Meerlanden in commissieverband zeker beter moeten gaan volgen, zodat we voorbereid zijn op dit soort besluitvorming. En dat we dat gewoon als gemeenteraad hebben laten liggen en nu blijkbaar verrast zijn door het voorstel wat er nu ligt, ja dat gaat in mijn ogen niet op. Dank u. De voorzitter: Tot slot, de heer Fransen. De heer Fransen: Het argument van de heer Koster was dat we daar eerder mee akkoord gegaan waren, dat gaf hijzelf net aan. Dat blijkt niet zo te zijn. Maar dit is eens en temeer het bewijs dat die club die hosselt maar wat en die regelt voor zichzelf geld erbij en dan is dat in een of ander overleg hier of daar een keer besloten, en dan zitten wij eraan vast. Dat is toch te gek voor woorden. De voorzitter: Tot slot, naar de VVD, daar zag ik, geen, goed. Dan kijk ik even, ik denk niet echt dat het nodig is om een tweede termijn te doen, dat iedereen het zijne heeft kunnen vinden. Dan zou ik overgaan tot stemming. Wie is er voor dit voorstel? Dat zijn de partijen met uitzondering van GroenLinks en PvdA. Daarmee is het voorstel aangenomen.
Rb-10		**Procesnotitie Startnotitie Sociaal Domein** De voorzitter: Gaan we naar de procesnotitie strategienota Sociaal Domein, in de commissies besproken en de vergadervolgorde brengt ons bij de PvdA. De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, wij zijn als Partij van de Arbeid gewoon blij met dit stuk. De intenties zijn goed, het tijdspad is helder en we hebben er vertrouwen in dat deze wethouder, dit college, dit goed op gaat pakken. Natuurlijk zijn er wel wat punten waar wij als Partij van de Arbeid gewoon wat extra aandacht op willen vestigen. Denk bijvoorbeeld, er

staat zo'n puntje in over de vergrijzing en daar zouden we toch wederom de woningbouw weer even naar voren willen brengen. Bouw op een andere manier, zorg dat je gemêleerde wijken krijgt, dat mensen langer in hun woning kunnen blijven wonen maar dat er ook jongeren weer plek hebben in Aalsmeer. Want we hebben straks gewoon extra handen nodig en die hebben we nu niet. Zorg voor voldoende aandacht voor elkaar, dat juist bij het ontschotten en het inrichten van nieuwe processen de mens centraal staat en niet de organisatie. Het is immers een valkuil om makkelijk in te vallen. Als we nieuwe processen inrichten dan denken we graag als eerste aan dat ambtelijke apparaat. En denk nou niet aan die ambtenaar die het werk moet doen, maar denk aan de ontvanger. Dat is eigenlijk de inbreng van de Partij van de Arbeid. Dank u wel.

De voorzitter: D66.

Mevrouw Geisler: Ja, dank u wel voorzitter. D66 is blij met dit heldere stuk dat tot een integraal strategisch beleid op het Sociaal Domein gaat leiden. We zijn ook blij met de toezegging van de portefeuillehouder dat armoedebeleid en arbeidsparticipatie een plaats gaan krijgen in dit proces. En u vraagt ons akkoord op de hoofdstukken 5, 7 en 8 en dit doen wij van harte, want in deze hoofdstukken wordt duidelijk aangegeven hoe de raad integraal wordt meegenomen, hoe de raad en andere belangenpartijen integraal worden meegenomen in de uitwerking van deze strategie. En we zien uit naar de conferenties en de momenten waarop wij een bijdrage mogen leveren aan de invulling van deze strategie. Dank u wel.

De voorzitter: Kan ik het zien als uw maidenspeech tijdens de raadsvergadering. Dan wil ik u daarmee van harte feliciteren. Het CDA, mevrouw Harte.

Mevrouw Harte-Fokker: Het CDA kan zich vinden in de procesnotitie van het Sociaal Domein. Zeker met de toezegging dat de update van Aalsmeerpas een make-over zal worden. Het CDA is ook verheugd dat de inclusie onderdeel gaat worden van de beleidsnota, met een extra accent op de toegankelijkheid. Het CDA zou er op aan willen dringen dat de inclusie en de toegankelijkheid in meer, maar het liefst in alle beleidsregels meegenomen zou worden. Het CDA wil zeker een lid afvaardigen naar de indicatorenwerkgroep en is benieuwd naar de opkomende methode, ophalen van ervaringen en vertellen van verhalen. Het zal duidelijk zijn, het CDA is akkoord met deze procesnotitie.

De voorzitter: Absoluut Aalsmeer.

Mevrouw Prent Bouten: Dank u wel, voorzitter. Ook Absoluut Aalsmeer is positief over deze startnotitie. Het is fijn om vooraf inzicht in proces en traject te krijgen. En dat het college deze notitie integraal aangepakt heeft en een strategisch kader heeft opgesteld vanuit het raadsprogramma vinden wij positief. Daarnaast onderschrijft Absoluut Aalsmeer het belang om te behouden wat goed gaat en tegelijk belangrijke vraagstukken en verbeterpunten hierin mee te nemen. Het samenwerken met inwoners, belangengroepen, professionele partijen en het bedrijfsnetwerk past bij het bredere raadsprogramma waar samenwerken met, ofwel de wel bekende participatie voorop staat. De bredere uitdagingen die het Sociaal Domein overstijgen worden door deze integrale aanpak meegenomen in oplossingsrichtingen. En Absoluut Aalsmeer ziet dat ook als een goed vertrekpunt. Er werd ons al eerder oordeel gevraagd over de uitgangspunten, zoals net ook aangegeven. Een aantal daarvan hebben we meegegeven in eerdere commissievergaderingen en ons is nog niet helemaal duidelijk wat precies de toezeggingen zijn. Dus we hebben daar nog een paar vragen over. Wat betreft de uitgangspunten, wat we hebben aangegeven, wat in die procesnotitie staat is de beschikbare capaciteit of meer het tekort aan deze capaciteit, is een risico. En dit tekort is te verwachten. Te weten wat nu al een probleem is, vraagt een aanpak op voorhand. Graag horen wij van de wethouder, wethouders, welke creatievere oplossingen daarin worden meegenomen, zoals aangegeven en al voorgesteld in een eerdere commissievergadering. Het ondersteunen van kwetsbare groepen bij het vinden van woonruimte, deze is ook al even aan bod gekomen, Absoluut Aalsmeer ondersteunt dit waarbij ook aangegeven dat dit alleen kan werken vanuit deze bredere en integrale aanpak. Dit onderdeel overstijgt het Sociaal Domein en we zouden

		ook hier graag meer aandacht willen voor creatievere oplossingen, zoals alternatieve woonvormen. Graag horen we van de portefeuillehouder alsnog hoe dit in een breder voorstel meegenomen gaat worden. De participatie en de betrokkenheid gemeenteraad, dit zien we graag en Absoluut Aalsmeer werkt ook graag mee aan de verdere uitwerking van de strategie maar vooral ook aan de uitvoerings- en de actieplannen. Monitoring en evaluatie, het is zoals eerder aangegeven van belang om vooraf duidelijke indicatoren met elkaar af te spreken. Het is niet altijd makkelijk gebleken deze indicatoren eerder al vast te stellen, maar vanuit een uitvoeringsplan, een actieplan, is het evident dat doelstellingen en daarmee de indicatoren worden vastgesteld. De raad gaat overigens niet over het vaststellen van deze indicatoren, maar wel over het monitoren en het evalueren. Wat Absoluut Aalsmeer verder mist, ook dat is al eerder aangedragen maar willen het graag benoemen, is de mogelijke armoede die over ons heen gaat vallen en over onze inwoners heen kan gaan vallen. We weten allemaal dat veel gezinnen het financieel moeilijk hebben, krijgen of gaan krijgen. Onze vraag is hoe portefeuillehouder, we hebben de toezegging wel gekregen maar we hebben niet gezien in deze notitie dat het is aangepast. Hoe gaan we daarop voorzien vanuit het Sociaal Domein en kan dit in de notitie meegenomen worden? De planning, aan de ene kant realistisch aan de andere kant blijven we toch een beetje drukken op het kan ook sneller. We hebben plannen liggen, er is geen tijdsdruk, maar waarom zou je niet proberen het wat sneller door te zetten als die mogelijkheid er is. Er zijn intense ontwikkelingen met veel impact. Als allerlaatste, Absoluut Aalsmeer ziet hier een prima basis om mee verder te gaan en ook aan mee te werken, mits de enige toezeggingen van portefeuillehouders. De ambities zijn hoog en Absoluut Aalsmeer is benieuwd naar de concrete uitwerking hiervan in uitvoerings- en actieplannen. Immers, wat we willen bereiken is één, maar hoe we dat gaan doen, dat is uiteindelijk wat onze inwoners gaan merken. Dank u wel, voorzitter. De voorzitter: En volgens mij mag ik ook u de felicitaties namens de raad overbrengen voor uw maidenspeech. De VVD, mevrouw Mijwaart. Mevrouw Mijwaart: Dank u wel, voorzitter. De VVD is ook aangenaam verrast van deze notitie, veel beter dan voorgaande jaren. We hebben het al eerder genoemd in de vorige vergadering, we willen wel graag dat de vinger aan de pols wordt gehouden en tot drie, vier keer per jaar wordt geëvalueerd. We zijn ook blij met een indicatorenwerkgroep, dat er gewoon meer betrokkenheid is en dat het ook meer gaat leven in de samenleving. Dus daar zijn we heel erg blij mee. Dank u wel. De voorzitter: En ook u de felicitaties. Ik hanteer de stelregel tien seconden en u zat zeker op vijftien, dus de felicitaties zijn het meer dan waard. En u snapt het, voor de vergadervolgorde houden wij van korte, krachtige sprekers. Is de oproep die ik in de raad altijd doe, natuurlijk. GroenLinks, tot slot. De heer Fransen: Kort en krachtig, akkoord. De voorzitter: Dat zijn alleen al felicitaties waard. We hebben ook de heuglijke mededeling dat het geluid het weer doet dus voor de verdere vergadering is dat heel mooi. Naar aanleiding van de notitie is er toch nog een vraag gesteld aan het college, in de zin niet inhoudelijk maar wel naar aanleiding van, wat kan bijdragen aan de overweging om voor of tegen het stuk te stemmen. Dus ik geef graag de portefeuillehouder nog even het woord. Wethouder Kabout. De heer Kabout: Ja, dank u wel voorzitter. Nou, heel veel positieve reacties, dat is erg fijn natuurlijk om te horen en ik zou ook nogmaals graag onze nieuwe kernorganisatie die we hier in Aalsmeer hebben met eigen ambtenaren die er ook echt een hele goede rol in hebben gepakt, daar ook die complimenten graag aan willen doorgeven bij deze. En ja het stuk zelf gaat niet nu nog aangepast worden, dus in zoverre de punten die gemaakt zijn, we nemen ze natuurlijk ter harte. Misschien nog het punt wat genoemd werd over capaciteit, er werd gevraagd hoe gaat het college dat dan aanpakken. Ik heb geprobeerd de vorige keer daarop uit te leggen dat dat juist, we zien natuurlijk veel dat het, even zwart-wit gezegd, of het is ieder voor zich, het is individualistisch, je lost het zelf op, of het is de overheid. Maar het is nou juist de kunst om ook

		dat stuk daartussen en de samenleving en de vrijwilligers, hoe je dat juist meer ook in zijn kracht zet. Dat zijn ook die eerste en tweede uitgangspunten in de procesnotitie. Daar heb ik de vorige keer ook geprobeerd uit te leggen, maar goed dat zijn bij uitstek onderwerpen waar we verder mee met elkaar in gesprek gaan en aan de slag gaan. Wij kunnen niet zelf dat capaciteitsprobleem oplossen maar door het slimmer en in goede samenwerking met alle partijen met elkaar te organiseren, kunnen we daar denk ik wel met z'n allen winst behalen. Dus dat zou ik nog even op dat punt willen aangeven. Ik kijk ook nog even naar, nog een toevoeging? En dan de heer Kikkert ook nog een korte toevoeging geven. Dank u wel. De voorzitter: Ja, het stuk kent in die zin meerdere portefeuillehouders natuurlijk. Wethouder Kikkert, aan u het woord. De heer Kikkert: Ja, voorzitter. U heeft al duidelijk begrepen dat het stuk niet wordt aangepast en tegelijkertijd staat er een toezegging dat wij armoedebeleid meenemen in het stuk. Dus daar kunt u op vertrouwen, staat ook op band, dus dat aspect nemen we uiteraard mee. U heeft ook een relatie gelegd met woningbouw en de woningbouwopgave. Nu is het natuurlijk wel zo, en dat is ook wel een beetje de lastigheid, laat ik het ook maar zo benoemen, dat we natuurlijk gewoon afspraken hebben met projectontwikkelaars die we tot uitvoering gaan brengen. Tegelijkertijd wil ik ook wel aangegeven dat we ook gaan kijken hoe we die wijken toekomstbestendig kunnen maken. En dat is een aspect, dat nemen we mee. Parallel aan dit proces gaat overigens ook de Woonzorgvisie opgesteld worden en daar gaat het natuurlijk ook over zorg en welzijn in de wijk. Dus in die zin nemen we dat mee. Overigens ook met de taskforce. De voorzitter: Volgens mij toezeggingen vanuit het college. Mevrouw Prent Bouten: Prima toezegging, voorzitter, ja. De alternatieven die worden aangegeven, of de mogelijkheden, prima. Ik denk dat de oproep is om te blijven kijken naar alternatieven en niet te blijven kijken naar wat we al hebben, de afspraken die al lopen. Maar meer naar andere mogelijkheden te blijven kijken. Maar als dat is wat u bedoelt, dan is het prima. De voorzitter: De wethouder. De heer Kikkert: Dat is wat ik bedoel met toekomstbestendig. Dan kijk je niet alleen naar wat je al hebt, maar kijk je vooral wat je nodig hebt. De voorzitter: Volgens mij is er ook niet direct behoefte dan aan een tweede termijn. Ik kijk nog even rond. Nee. Dan gaan we over naar stemming over de strategienota. Wie is er voor dit voorstel? Dat is eenieder, daarmee aangenomen.
Rb-11		**Effectuering besluit tot inbesteding nascheiding en verwerking fijn huishoudelijk restafval bij Omrin BV** De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende agendapunt, de effectuering van het besluit tot inbesteding rondom de nascheiding, dat we hier in de raad met elkaar hebben besloten en de verwerking van fijn huishoudelijk restafval bij Omrin NV te Heereveen. En de spreekvolgorde brengt ons bij D66. De heer De Vries: Ja, ik weet niet of het echt nodig is om een stemverklaring af te leggen, ik sta hier ook mogelijk geen stemverklaring. Ik heb wel een paar zinnen neergezet. Dit voorstel is het praktische gevolg van een eerder raadsbesluit van 25 januari 2022. Als zodanig zijn alle omstandigheden, voor- en nadelen al eerder besproken en terug te luisteren en terug te zien op de beraadslaging van die datum en daarom kunnen we akkoord gaan met het voorstel. De voorzitter: Het CDA, de heer Winkels.

De heer Winkels: De heer voorzitter, u zei daarstraks dat u behoefte had aan krachtige beantwoordingen. Beter als wat de vorige spreker heeft kunnen zeggen, heeft gezegd, kunnen wij niet zijn. Dus wij gaan van harte akkoord.

De voorzitter: Absoluut Aalsmeer, mevrouw Van Hilst

Mevrouw Van Hilst-Dekker: Dank u, voorzitter. Aangezien het een formele afhandeling is van een reeds genomen besluit zijn wij ook kort en krachtig en kunnen we akkoord gaan. Dank u wel.

De voorzitter: De VVD, mevrouw Vleghaar.

Mevrouw Vleghaar: Dank u wel voorzitter, wij sluiten aan bij de andere partijen, wij zijn ook voor.

De voorzitter: GroenLinks.

De heer Fransen: Akkoord.

De voorzitter: PvdA.

De heer Buisma: Ja, die is dan weer de enige die een beetje gaat zeuren, dank u wel voorzitter, want in het voorstel lezen we dat op 12 juli door het college dit besloten is, om dit zo te gaan doen. Dus het is niet een logisch gevolg, het was een keuze wat we zouden kunnen gaan doen, we zouden naar een club in Rotterdam kunnen, het is Heerenveen geworden, daar vinden we als Partij van de Arbeid overigens wat van, om die afvalberg naar Heerenveen te rijden. Maar op 12 juli is door het college besloten om het op deze manier te doen en nu komt het in de raad. Voorzitter, normaal als je je huiswerk niet op tijd af hebt, dan krijg je een onvoldoende. En dit college frommelt er even een voorstel doorheen en gaat ervan uit dat we als gemeenteraad wel akkoord gaan, want het is maar een formele afhandeling. Ja, dat is wat te kort door de bocht. Dus daar iets van een zinnetje of twee aan waarom het niet normaal door de commissie gegaan is maar dat we het nu op de laatste vergadering van het jaar moeten besluiten is misschien wel handig.

De voorzitter: En u vraagt daarbij natuurlijk reactie aan het college, als ik dat zo vrij mag vertalen. Goed. U was de laatste in de rij, dus ik geef graag het woord aan het college. Wethouder Kikkert, aan u het woord.

De heer Kikkert: Ja, gelukkig geeft u zelf aan dat u zeurt, dan hoef ik dat niet te doen. Dat in de eerste plaats. Ja kijk, het proces is gelopen zoals het gelopen is. Dat, echt de verklaring voor dit moment heb ik niet maar tegelijkertijd moet ik zeggen dat het misschien laat is maar niet te laat.

De heer Buisma: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Even als zeurpiet, maar als u geen verklaring heeft waarom u zo laat bent, dan zou ik het woord zeuren niet meer noemen.

De voorzitter: De heer Kikkert, ik vraag u nogmaals om via de voorzitter te praten. Wethouder Kikkert.

De heer Kikkert: Ja. Maar u gebruikt het woord zelf, daar haak ik op aan. Maar goed, kijk, we hebben ons uiterste best gedaan om dit voorstel voor elkaar te krijgen. En dat is dit moment geworden.

		De voorzitter: Misschien vanuit technische overweging, het besluit resulteert wel degelijk uit de opvatting van de raad. Ik hecht er toch wel aan, besluitvorming, om dat even toe te voegen, het komt niet uit zomaar vanuit het niets, vanuit het college verschijnt het. Overigens is er een regeling, een wettelijke regeling, die bepaalt dat bepaalde ondertekeningen, mochten die vanuit het college volgen, de raad altijd voor zienswijze gehoord moet worden. Inherent kunt u daarin lezen, het is ook zaak aan het college, u gaat er als raad niet over, u geeft uw zienswijze. Dus om ordentelijk dualisme hier wel te hebben, u noemt het zeuren aan het college, u noemt uzelf zeuren richting het college. Ik vind het vooral een hele gezonde kritische vraag maar ik hecht er wel aan om ook de verhouding college raad in een goed daglicht te zetten. U trekt een verkeerde conclusie, mijns inziens. En het is mij als voorzitter ook wel gebleken om het juist aan deze agenda toe te voegen zodat u de ruimte heeft om daar uw zienswijze op te geven. Aangezien uw wens die op die nascheiding was en maar een heel klein aantal partijen dit zou kunnen verwerken en de keuze dus helaas wat dat betreft in de markt niet reuze is. Goed. De heer Buisma, wilt u nog hier wat aan toevoegen? Nee. Dan stel ik voor dat we overgaan tot stemming. Wie is er voor dit voorstel? Dat betekent dus geen zienswijze indienen. Dat is eenieder? Ja dat is eenieder en daarmee vastgesteld.
RB-12		**Motie vreemd aan de orde van de dag** De voorzitter: Dat brengt ons bij de motie vreemd aan de orde van de dag, financiële steun Stichting Recht op Bescherming tegen Vliegtuighinder. Wij hebben daarvoor de indiening gehad door de heer Fransen, ik geef u dan ook als indiener eerst even het woord en misschien goed en dan moet u mij even aanspreken of u eerst een rondje in de raad wenst of reactie, of dat u eerst reactie van het college wenst. Dat is even aan u. De heer Fransen, aan u het woord. De heer Fransen: Ja, dank u wel voorzitter. Ik vind deze motie inmiddels persoonlijk moeilijk en het moeilijke vind ik dat het zo persoonlijk behandeld wordt. Dus dat vind ik ingewikkeld en dat vind ik ook wel jammer en daar doe ik zelf ook aan mee, dus daar beschuldig ik niemand van. Maar ik vind dat wel, even een woordje vooraf, dat vind ik een ingewikkelde. Waarom deze motie? Wij vinden het als indieners, PvdA en GroenLinks, te gek dat de Staat der Nederlanden toestaat wat er op dit moment boven ons hoofd gebeurt, herrie, uitstoot van allerlei troep, slaapverstoring en dat soort dingen. De Staat heeft wat ons betreft als taak om inwoners te beschermen in ons woongenot en dat hebben wij als gemeente jarenlang geprobeerd via allerlei overleggen. We zijn overal naartoe gegaan, we hebben overal meegepraat en, om het even in mijn eigen woorden te zeggen, daar zijn we flink in het pak genaaid want er gebeurt niet veel. En nu lijkt er ons een mooi bot te worden toegeworpen in de vorm van een terugdringen van het aantal vluchten, van 500.000 naar 440.000 geloof ik. Maar dan zijn er allerlei sidelettertjes, het gaat al later in dan beloofd, het gaat maar deels in en het is maar tijdelijk. Daar kun je je niet echt rijk mee rekenen. Dan kun je ervoor kiezen om te blijven overleggen en te blijven constateren dat het je als gemeente, als inwoners niks oplevert. Wij kiezen ervoor om de stevige weg te volgen. De Stichting RBV, Recht op Bescherming tegen Vliegtuighinder, heeft de handschoen opgepakt en is een rechtszaak aan het starten, of gestart moet ik zeggen. Eigenlijk hadden we dat als gemeente Aalsmeer misschien wel moeten doen, dat was misschien wel gezonder en zuiverder geweest. Maar dat is nou eenmaal niet zo. Daar was ik zelf ook bij. Zij zijn daarmee bezig en de Stichting RBV heeft in de commissievergadering, van ik dacht 1 december maar die datum weet ik niet meer precies, gevraagd aan ons als gemeenteraad om een bedrag ter beschikking te stellen. De motie die we toen hadden, hebben we weer van stal gehaald en die hebben we ingediend. En in het overleg wat er onderling tussen partijen geweest is, is aan de orde geweest van doet dat nou niet, deze motie. We willen allemaal wel graag dat geld ter beschikking stellen en laten we het via een subsidieregeling gewoon regelen via het college. Toen is mij medegedeeld door een aantal van de mensen waar ik overleg van had dat de wethouder daartoe bereid is. Dus mijn eerste vraag aan het college is, klopt het dat het college, c.q. de Schiphol-wethouder aan een aantal partijen, c.q. raadsleden heeft aangegeven bereid te zijn om uiterlijk in april 2023 via een subsidie op de een of andere manier het door RBV aan de raad gevraagde bedrag te helpen? Dus voordat we verdergaan en besluiten of het nodig is om

de motie wel of niet in te dienen hebben we het antwoord op deze vraag wel nodig. Want stel dat de wethouder zegt, ja nee dat ga ik doen, dan is de motie niet nodig.

De voorzitter: Ik denk dat moment, ik kijk even naar de andere fracties. Kunt u zich vinden daarin om eerst een reactie van de portefeuillehouder te vragen? Ja, in de officiële terminologie, daar wijst de griffie nog even op, is officieel is die als het ware ingediend, de motie maar of we hem in stemming brengen of niet, of van de agenda halen. Het is techniek, komt exact op hetzelfde neer. Ik denk ik help u even in de juiste bewoordingen. Wij vragen het de portefeuillehouder, wethouder Kuin.

De heer Kuin: Ja, dank u wel voorzitter. Inderdaad, er is mij gevraagd of ik bereid ben om dat geld in de vorm van een subsidie aan RBV toe te kennen. En inderdaad, daar ben ik toe bereid maar, er is een maar bij, het moet wel een unaniem standpunt van de raad zijn. En dat hou ik vol, dat hebben wij met z'n allen afgesproken in het raadsprogramma en daar blijf ik achter staan.

De voorzitter: Goed, de heer Fransen.

De heer Fransen: Ja, daar heb ik dan een vraag op aan het college, want wie gaat er over de subsidieverlening? Dat is toch, als het binnen de beschikking is, het college? Dus ik weet even niet wat en ik weet even niet hoe moet de raad akkoord gaan met een subsidieverzoek. Moeten we dan dat subsidieverzoek afwachten en hier gaan bespreken of zo? Terwijl dat normaal niet zo hoort. Wat bedoelt de wethouder met dit antwoord?

De voorzitter: Precies, dat was de vraag waarnaar ik op zoek was. De portefeuillehouder, er is een vraag gesteld over de context van een subsidiebesluit en wat daarvoor nodig is. De wethouder.

De heer Kuin: Ja, dank u voorzitter. Ik heb werkelijk geen idee wat daarvoor nodig is, maar wat ervoor nodig is komt op tafel en als dat betekent dat het college over de subsidie gaat, daar is het college dan wel goed voor. Ik denk dat daar wel gelden voor gevonden worden, creatief boekhouden, het hoeft niet morgen te gebeuren maar we hebben even de tijd. Dus we kunnen op zoek gaan naar geld. Maar het is, ergens moet er een vraag gesteld worden aan dit college. Willen jullie subsidie verlenen? Die vraag kan ik niet stellen. Als u hem wil stellen, stel hem gerust en anders is het een andere organisatie die die vraag moet stellen.

De voorzitter: De heer Fransen. En dan denk ik dat het daarna goed is dat we ook een ronde even in de raad doen, mocht daar interesse voor zijn. De heer Fransen.

De heer Fransen: Dank u wel, dat is volgens mij helder. Volgens mij zegt de wethouder, ik probeer het even gewoon goed te begrijpen want anders hebben we eerdaags een misverstand. Volgens mij zegt de wethouder, wij zijn als college bereid om dat geld ter beschikking te stellen, daar vinden we wel wat voor maar we hebben eerst een vraag nodig. Die zal volgens mij niet van ons moeten komen, maar van RBV. En die vraag, die heeft RBV aan ons gesteld, als raad en nu zegt het college eigenlijk, als diezelfde vraag van RBV nog een keer gesteld wordt maar dan aan ons, dan zien we hem als een subsidievraag en dan gaan we hem welwillend behandelen. Dat is volgens mij wat ik hoor. Ik wil het even helemaal scherp hebben.

De voorzitter: Ik heb de portefeuillehouder daarbij horen zeggen dat het voor hem voorwaardelijk is dat de raad daarbij op één lijn zit.

De heer Fransen: Maar de raad is daarin niet in beeld, in dat traject. Dus hoe moet dat dan? Dat is dan even mijn vraag.

De voorzitter: De vraag die u stelt aan uw collega's in de raad of aan de portefeuillehouder?

De heer Fransen: Ja, want kennelijk is het nu zo dat de procedure bij een subsidie is dat we daar als raad ook iets van moeten zeggen. Dat is voor mij nieuw, maar als dat zo is dan is dat zo en dan weet ik niet of dat via een raadsvoorstel moet of hoe dan ook. Maar dan moet dat wel aan de raad worden voorgelegd, die vraag. En ik weet gewoon technisch niet hoe dat moet. Misschien kan de griffier die vraag beantwoorden, ik weet het niet. Maar ik weet daar het antwoord niet op.

De voorzitter: Dit zou een mooie vraag zijn om uit te zetten in de organisatie voor een gedegen antwoord en eens terug te brengen naar de commissie om met elkaar over te praten. Die neem ik dan maar zelf even als schot voor de boeg. Ik kijk even rond. Zijn er fracties die naar aanleiding hiervan een inbreng willen doen? De heer Van den Nouland

De heer Van den Nouland: Ja, dank u wel voorzitter. Zoals bekend, het CDA heeft in het verleden tegengestemd, tegen deze motie en dat is, we zijn gewoon principieel tegen rechtszaken voeren tegen de overheid. Als antwoord op uw vraag, er is natuurlijk heel veel overleg geweest de afgelopen week, we hebben er zelf ook bij gezeten. Er is ook afgesproken dat we volgende week een informeel overleg hebben, daar beginnen we informeel zonder agenda, waarbij ik u echt van harte uitnodig om daarbij aan te schuiven, om te kijken of we de gezamenlijke doelstelling kunnen bereiken. En als we daar een vorm van unanimiteit kunnen bewerkstelligen, dan denk ik dat je een heel eind verder komt. Maar we moeten ergens starten met dat overleg. Dat overleg, dat heb ik gemist voordat die motie ingediend werd. Er heeft, in ieder geval met het CDA, geen enkel overleg plaatsgevonden over Schiphol. Ik denk de hoogste tijd is, gezien het raadsakkoord, dat wij met alle partijen, want we zien allemaal de ernst van de situatie in, er zijn vele belangen die met Schiphol te maken hebben, er zijn heel veel bewoners die heel veel last hebben van Schiphol. Er zijn ook heel veel bewoners die helemaal geen last hebben van Schiphol, er zijn heel veel partijen waarvoor Schiphol heel belangrijk is. Dus het is echt belangrijk dat wij als raad, en het liefst raadsbreed, duidelijke afspraken met elkaar kunnen maken en daarvoor nodig ik u van harte uit om aan te schuiven bij dat overleg. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Allereerst felicitaties voor deze welverdiende maidenspeech. Hoort ook in zo'n vergadering. Ik kijk even voor de inventarisatie of er nog anderen een bijdrage willen leveren. De heer De Vries.

De heer De Vries: Ja, dank voorzitter. We vragen iets meer tijd voor onze bijdrage dit keer, in tegenstelling tot voorgaande bespreking. Op 17 november heeft de stichting een presentatie gegeven in de Aalsmeerse gemeenteraad. Hierin werd aangegeven hoezeer de omwonenden van Schiphol, en met name die in Aalsmeer, getroffen worden door gezondheidsschade die direct is toe te rekenen aan Schiphol. En het gebrek aan regelgeving en handhaving vanuit de rijksoverheid op dit punt. Ook werd de dagvaarding van de stichting richting ministerie van Infrastructuur en Waterstaat toegelicht. De komende rechtszaak zal zich toespitsen op het niet naleven van een voldoende bescherming van de volksgezondheid, een van de fundamentele taken die een overheid heeft ten opzichte van zijn burgers. Wat betreft D66 Aalsmeer staat tenminste vast dat door het niet naleven van voorschriften voor en door de staat de gemeente Aalsmeer zowel direct als indirect benadeeld wordt bij het uitoefenen van haar taken op het gebied van volksgezondheid. En dat de inwoners van Aalsmeer opdraaien voor het niet op juiste wijze uitvoeren van de taak die aan de staat is opgedragen, de staat tot nu toe niet heeft laten blijken open te staan voor de wensen zoals die herhaaldelijk door de gemeente Aalsmeer zijn overgebracht en dat de procedure klaarheid kan brengen in de rechten en plichten van zowel de staat als bijvoorbeeld die van de gemeente Aalsmeer en hun onderlinge verhoudingen. Op 10 december 2020 heeft de gemeenteraad van Aalsmeer unaniem de steun uitgesproken voor de Stichting RBV en de doelstellingen die de stichting nastreeft. Ook werd daarbij de oproep geplaatst richting college om regelmatig overleg te voeren met de stichting om af te stemmen hoe zij effectief voor de rechten van de inwoners van Aalsmeer kunnen en zullen opkomen. We worden nu gevraagd de motie te ondersteunen die door GroenLinks en PvdA wordt ingediend. Er wordt gevraagd per 1 april 2023 een dan vast te stellen bedrag aan de stichting uit te keren ter ondersteuning van de aankomende rechtszaak. We hebben de afgelopen weken met alle

fracties samen gezeten om te kijken op welke wijze we de stichting zouden kunnen ondersteunen. In het algemeen gesteld, dachten wij te hebben vastgesteld, als D66 zijnde, dat voor de bredere doelstelling van de stichting voldoende steun bestaat. De discussies leken zich met name af te spelen rond procedurele kwesties. Hierover leken de fracties onderling van mening te verschillen. Als gevolg hiervan is het niet gekomen tot een gezamenlijke tekst voor een gezamenlijk in te dienen motie. Iedere fractie heeft uiteraard de vrijheid om verder tot een eigen afweging te komen. Wij denken dat we de mening delen met enkele fracties, dat nog niet alle wegen bewandeld zijn om zonder motie vanuit de raad tot een vergelijkbaar resultaat te komen. Wanneer men let op de tekst van de motie van 10 december 2020 lijkt het ons een goed idee wanneer de portefeuillehouder namens het college in gesprek treedt met de stichting om te komen tot een oplossing waarmee alle partijen kunnen leven. Bij dat gesprek kan wat ons betreft worden meegenomen dat de gehele raad al eerder unaniem heeft uitgesproken achter de doelstelling van de stichting te staan, dat de statuten van de stichting een algemeen belang ondersteunen waar de gemeente Aalsmeer ook zowel een belang als een taak heeft en dat er meerdere stichtingen, vergelijkbaar met de Stichting RBV, op dit moment al een financiële ondersteuning van de gemeente ontvangen, zoals af te lezen uit de jaarstukken van de gemeente over de afgelopen jaren. Al met al is onze conclusie dus dat we de motie niet zullen ondersteunen maar afwachten wat de gesprekken tussen de stichting en het college, die op zeer korte termijn zouden moeten plaatsvinden, op zullen brengen. Wij hebben goede hoop dat deze besprekingen een voor alle partijen gunstig en bevredigend resultaat zullen opbrengen. Voor wat betreft een verdere opstelling en ontwikkelingen inzake dit onderwerp zal D66 Aalsmeer richting voorjaar 2023 een latere mening vormen. Wij vertrouwen er voor nu op dat de richting die we als raad aan het college meegeven voldoende is. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank voor uw bijdrage. Ik kijk even naar de andere partijen, nog behoefte? Mevrouw Keessen.

Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor steeds van iedereen dat ik te zacht praat, dus ik zal proberen iets harder te praten. Ik heb niet een dergelijke tekst voorbereid zoals de heer De Vries van D66. Ik wilde het eigenlijk houden bij wat er gebeurd is de afgelopen twee weken, en dat was best veel. En vorige week dacht ik, na ook wat intern overleg te hebben gehad, ik denk dat het goed is als de partijen bij elkaar gaan zitten. Want het ging alle kanten op en al heel snel bleek in dat gesprek dat eigenlijk de neuzen wel dezelfde kant opstonden, het was alleen het zoeken naar de beste manier waarop we dat gezamenlijk doel konden bereiken. En sterker nog, in die gesprekken bleek ook dat we met elkaar wilden gaan zitten om de invulling te geven aan het raadsprogramma. Absoluut Aalsmeer heeft altijd, is altijd voor steun voor RBV geweest en wij hebben in eerdere momenten ook de motie gesteund. We zagen nu wel alleen een opening en een mogelijkheid om met elkaar veel verder te komen. En die hebben we aangegrepen. En deze route werd door iedereen omarmt, dus het leek ons dan niet meer dan logisch om die route mee te bewandelen. En nogmaals, het gezamenlijk optreden en gezamenlijk tot overeenstemming komen, was voor ons het allerbelangrijkste. Wij zullen dan ook de motie niet steunen. Wij zijn ervan overtuigd dat die subsidieroute mogelijk is. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Bouwmeester.

De heer Bouwmeester: Ja, dank u voorzitter. Ik heb een uitgebreid stuk voor me, maar er is al zoveel gezegd, dus ik zal het heel erg kort houden en me aansluiten bij vorige sprekers. We zijn de afgelopen weken achter de schermen heel druk in de weer geweest om er met zijn allen uit te komen en die weg willen we met z'n allen verder gaan bewandelen. Mocht de motie dus in stemming worden gebracht, dan houdt het op dit moment voor de VVD in dat we bij ons eerdere standpunt blijven en dat we niet voor zullen stemmen. Dank u.

De voorzitter: Ja, even de heer Buisma en dan zal ik nog even daarna kort over de techniek van subsidiebeschikking toelichten. De heer Buisma.

De heer Buisma: Voorzitter, gisteren heeft de Raad van State uitspraak gedaan over een bouwproject in Badhoevedorp, dat ging over zevenhonderd woningen. Die zaak is aangespannen door de KLM en KLM heeft gewonnen. Dus in Haarlemmermeer worden geen zevenhonderd woningen gebouwd omdat Schiphol wel procedeert. En wij in Aalsmeer, wij doen moeilijk over hoe we het voor mekaar krijgen dat een club geld krijgt. Daar besteden wij twee weken aan. Ja, zo maken we allemaal keuzes. Maar dat zijn niet de keuzes die de Partij van de Arbeid maakt. Wij hadden toch liever daar zevenhonderd woningen gezien, we hadden liever daadkracht gezien. En heel eerlijk, of we het nou met een motie doen of per postduif of regelen dat het voor paperclips gekocht wordt bij deze stichting, het zal me worst wezen. En als de wethouder zegt, ik heb een uitspraak van de raad nodig in unanimiteit, dan gaan we morgen bij elkaar zitten om dat voor mekaar te boksen. Maar om nou in de techniek te vervallen en of het met een subsidie kan, jongens asjeblieft. Alsjeblieft kunnen we nu gewoon met elkaar even afspreken hoe we dit gaan regelen? En ik geloof echt dat deze wethouder dat wil en ik geloof ook dat het college dat wil en ik geloof dat deze raad het wil. En ja, kunnen we dit niet gewoon gaan doen?

De voorzitter: Goed. Sta mij toe even kort wat over de techniek wat toe te lichten.

Mevrouw Keessen: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Keessen.

Mevrouw Keessen: Ja, ik wil toch even reageren op wat mijnheer Buisma zegt, want hij zegt gaan we nu eindelijk beslissen wat we met elkaar gaan doen. Dat hebben wij dus gedaan de afgelopen twee weken. U was er niet bij door omstandigheden. Maar goed, dan oordeelt u over iets, volgens mij zijn we er juist uitgekomen en een stap verder zelfs. De enige vraag is van de wethouder, of we dat unaniem willen ondersteunen. Dat is de vraag aan u. En ergens hoor ik u dat al zeggen, maar met een hele grote omweg.

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Ik hoor net het CDA zeggen dat ze ons uitnodigen en dat ze GroenLinks van harte uitnodigen, maar dat is dus een open vraag. Op moment dat GroenLinks dus niet komt volgende week, is er geen unaniem besluit.

De voorzitter: Sta mij toe even kort wat op de techniek te doen, dat helpt misschien wat in dit debat. Ik wil graag twee punten adresseren. De eerste is, u, als ik zo mag filteren, bent u allen in die zin voorstander van dat we met mekaar wel de handschoen oppakken en iets gaan doen. Dat is iets wat altijd hier volgens mij vooraan gestaan heeft en is het zoeken naar het middel hoe we het dan het beste met elkaar doen. En ik heb een groot deel van uw raad horen zeggen, het zou fijn zijn als wellicht de RBV en het college daar een weg in kunnen vinden. De techniek maakt het zo, je kan natuurlijk niet zomaar subsidies uitreiken, daar heb je een kader voor. Maar het is wel mogelijk om op voorwaarde een eenmalige subsidie te geven, daarvoor is het wel nodig dat een RBV dat aanvraagt in deze als stichting, dat komt bij het college binnen en daar kan een gesprek met elkaar over bestaan en wellicht toekenning. Ik weet niet wat het betekent over hoogtes van bedragen of niet, maar daar zou een gesprek kunnen bestaan. Ik heb ook begrepen dus uit het gesprek hier dat wellicht dat gesprek er komt, ik zie in ieder geval geen bevestiging van de wethouder, dus dat zou een oproep van u kunnen zijn om het gesprek met RBV aan te gaan. Of u kunt RBV vragen het contact met het college te zoeken. Ik denk dat we een prima een weg daarin kunnen vinden met mekaar. Voorts hoor ik u ook zeggen, en daar bent u niet unaniem over, dat het goed zou zijn, dan hoor ik de heer Nouland zeggen, als we hier nog een keer een gesprek met elkaar over zouden hebben. Ik denk ook goed dat dat in de openbaarheid is, maar om dit met elkaar af te stemmen doen we niet in deze vergadering, dus ik wil u verzoeken om dat vraagstuk bij het presidium neer te leggen waar we met elkaar afspraken kunnen maken op welk moment we met elkaar hierover het gesprek kunnen aangaan. En we zouden dat gesprek met elkaar kunnen voeden met antwoorden op vragen die vanavond gesteld zijn. Of hoe gaat dat met een subsidieregeling? Wie is er nou aan de bal? Wie

moet naar wie reageren? Wat vindt u daarvan als raad? Wat voor een houding moet het college daarin aannemen? En dat we dat gesprek wel met elkaar in de openbaarheid voeren en dat iedereen kenbaar kan maken wat hij of zij in deze weg de beste route vindt. Mevrouw Keessen.

Mevrouw Keessen; Ja, ik wil toch even reageren en dan denk ik dat ik even spreek voor de heer Van den Nouland, dat gesprek van volgende week gaat niet hierover. Dat gaat over hoe we met elkaar invulling gaan geven aan het onderdeel Schiphol wat in het raadsprogramma staat. Dus dat staat los van dit vraagstuk over die motie. Dat moet dan een ander gesprek worden, maar we willen een aanzet geven om met elkaar piketpaaltjes te gaan slaan.

De voorzitter: Dat is heel fijn, maar als u een oproep in deze raad doet om bij elkaar te komen, dan doet u dat in de openbaarheid. Dat wil ik wel even onderstrepen. Dus wenst u op korte termijn dit onderwerp samen te komen, dan zeg ik u, doe het in de openbaarheid want dat is de wijze waarop we hier met elkaar vergaderen in de structuur. Heeft u daar andere ideeën bij, want u als fracties vergadert natuurlijk ook, dan verzoek ik u dat op die tafels met elkaar te bespreken en niet hier in de gemeenteraad. Maar ik denk dat we zo wel tot een afronding en misschien wellicht concludering moeten komen, maar daarvoor wil ik vooral het woord aan de heer Fransen geven.

De heer Fransen: Ja dank u, voorzitter. Ik heb wel behoefte om even te reageren op wat ik gehoord heb, als dat mag.

De voorzitter: Uiteraard.

De heer Fransen: Het CDA geeft aan geen overleg gehad te hebben. Deze motie hebben wij in juni ingediend en op verzoek van fracties, onder andere van het CDA, hebben wij toen de motie teruggetrokken. Omdat er tijd nodig was om te overleggen. Ja, dus die vind ik eerlijk gezegd een beetje vreemd dat nu het verwijt naar ons komt, we zijn niet betrokken geweest. Voordat, u had gelijk met, nee dat was mijnheer De Vries die zei 17 november, sorry. U heeft gelijk dat u zegt, we hebben het er niet over gehad, maar wij hebben wel ongeveer twee weken voordat het in de commissie kwam via uw fractievoorzitter de fractie op de hoogte gesteld. En overigens ook van de anderen. Dus naar ons idee hebben we elke fractie op de hoogte gesteld. D66, die sprak wijze woorden, ik hoorde bij de heer De Vries we zijn het eigenlijk gewoon eens, dus dat komt goed. Volgens mij is dat, als ik het samenvat, wat ik hem hoorde zeggen, we zijn het eens, dus het komt wel goed. Ik hoor het CDA eigenlijk ook zeggen, we moeten erover praten om het eens te worden. Nou, waar worden we het dan over eens, volgens mij over die bijdrage. Dat hoor ik AA ook zeggen en de VVD zegt, daar sluit ik me bij aan. Dus dan vraag ik me even af.

De heer Van den Nouland: Mag ik daarop reageren?

De voorzitter: Zeker, de heer Van den Nouland, interruptie.

De heer Van den Nouland: Vindt u het goed als ik heel even reageren daarop?

De heer Fransen: Dat is aan de voorzitter.

De voorzitter: Jazeker.

De heer Van den Nouland: Wij zijn het over eens dat wij een gezamenlijk plan moeten maken. Maar dat gezamenlijk plan, dat behelst meer als alleen een subsidie aan de RBV. En zo moet u dat zien. Het is niet alleen een rechtszaak tegen Schiphol, want dat heeft vele belangen, wat ik ook in mijn introductie zei, en daar moeten we natuurlijk ook rekening mee houden. Dus daarom gaat het gesprek verder als dat het gaat wat mij betreft ook over samenwerken met andere partijen. Het zijn natuurlijk veel meer belangengroepen in onze regio die hiermee te maken hebben. Dus daar gaat ook dat gesprek over. Het is gewoon een algemeen informeel

gesprek, zonder agenda om eens te kijken van waar staan we. En dat is ook meer dan de subsidie van het RBV. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Dank u. Ja, op zich best apart moet ik eerlijk zeggen, dat wij hier staan op de vergadering, uitgenodigd worden voor een overleg in de achterkamertjes. En ik ben het dus eigenlijk helemaal met de voorzitter eens dat dat in de openbaarheid hoort plaats te vinden. Dit gaat over Aalsmeer. Maar goed, ik zie wel of er een uitnodiging komt. Nu gaat het even over die steun en ik heb u niet horen zeggen dat u tegen die steun bent. Ik heb u in een eerdere bijeenkomst wel horen zeggen dat u ervoor bent om RBV te gaan steunen. Dus volgens mij als we dat hier met elkaar afspreken en uitspreken, dan heeft de wethouder het raadsbrede uitgangspunt wat hij wil hebben van, de raad wil dit en dan kan ik aan de subsidie gaan werken. Volgens mij is dat de vraag van die wethouder en volgens mij kan je dat uit dit rondje concluderen. Maar ik wil die vraag wel expliciet stellen. Kan de wethouder concluderen op dit moment dat hij met RBV in gesprek kan gaan om die subsidie te gaan verlenen. Want die vraag stelt hij.

De voorzitter: Ik kijk nog even verder rond in de raad om vragen eventueel af te vangen richting het college nog. De heer Van den Nouland, u wilde nog een bijdrage leveren?

De heer Van den Nouland: Ik wil kort reageren, ik heb nooit een toezegging gedaan dat het CDA achter die subsidieaanvraag staat, ik heb het altijd in het midden gelaten. Wat ik wel aangegeven heb, dat we in het verleden wel tegen waren. Maar op dit moment in deze fase waar we nu in zitten heb ik nooit snoeihard gezegd, we zijn er voor of tegen. Want ik vind dat dat afhankelijk is van die andere piketpaaltjes waar we het met z'n allen over moeten hebben.

De voorzitter: Daarmee is volgens mij ook uw vraag beantwoord, de heer Fransen, op dit moment als het gaat om de subsidie.

De heer Fransen: Vanuit het CDA wel, ja. En vanuit de andere partijen nog niet.

De voorzitter: Maar daarmee is in ieder geval niet meer unaniem en ik heb gehoord van alle partijen dat er ook de wens is om dit nader met elkaar te bepraten, de vorm is dan even nog de discussie.

De heer Fransen: Maar dat betekent dus, als ik het even heel scherp stel, als er een onderwerp Schiphol aan de orde is en één raadslid is het er niet mee eens, dan gaat het niet door. Dan zijn we toch wel een rare vorm van democratie aan het organiseren met elkaar. Dus volgens mij werken wij hier zo dat op het moment dat je een meerderheid hebt, heb je een meerderheid en dan gaan wij onderling afspreken dat dat niet zo is. Dat is toch gewoon tegen de wet? Om dat met elkaar af te gaan spreken. Dus ik vind die best bijzonder en nogmaals, oké dan heb ik u niet helemaal goed gehoord kennelijk in diverse overlegvormen, ik hoor nu andere partijen zeggen, wij zijn wel bereid om dat geld te geven. Dan is er dus een raad in ruime meerderheid voor het verlenen van dat geld, maar we gaan het niet doen als gemeente. Wat is dat voor een toestand zeg? Dat vraag ik u wel. Dat is een hele serieuze vraag en dan moeten we onszelf goed aankijken want dan zetten we onszelf gewoon klem.

De voorzitter: Uw punt is helder maar ik kijk even rond. Mevrouw Keessen.

Mevrouw Keessen: Ja, dank u voorzitter. Ik vind de discussie plotseling heel ingewikkeld worden en een beetje verwarrend ook. Volgens mij ging dit agendapunt over het eventueel wel of niet indienen van de motie. Waarbij de andere partijen heel duidelijk het geluid lieten horen dat wij voor een ander traject zijn. En dat traject is een subsidieverlening. En nu wordt er een beetje gedraaid, want er komt ook een ander voorstel op tafel, dat we op een ander moment over andere zaken met elkaar willen gaan praten. Dat wordt er nu bij gehaald en een beetje er ingesjoemeld. Dat is helemaal de bedoeling niet. De wethouder heeft heel duidelijk een vraag neergelegd, als iedereen voor is, unaniem, dan gaan wij dat traject gewoon uitzoeken en dan

gaan we dat met de RBV op poten zetten. Dat is de vraag. Maar laten we dat andere, dat vervolgtraject waarin we met elkaar gaan zitten om invulling te geven aan het raadsprogramma, er even buiten laten. Want dat maakt het erg verwarrend. Dus ik zou nu aan, inderdaad aan de wethouder willen vragen, of hij inderdaad van ons allemaal gehoord heeft dat wij deze route unaniem steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Wel eventjes, het CDA heeft aangegeven die route niet te steunen, maar graag eerst met elkaar het gesprek te hebben over het complete pakket mogelijke maatregelen in aanvulling op de ...

Mevrouw Keessen: Dan zou ik toch even een schorsing willen aanvragen, voorzitter. Om er heel eventjes met elkaar over te praten.

De voorzitter: Dat is natuurlijk een hele goede tussenweg op dit moment in dit gesprek. Ik kijk even op de klok, we zijn nog vroeg. Zullen wij tien minuten met elkaar schorsen om te beginnen. Mocht u langer nodig hebben, dan hoor ik dat graag. Maar we schorsen even tien minuten, mevrouw Keessen, u bent initiatiefnemer, ik vraag aan u wat de schorsing oplevert.

De heer Fransen: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Heb ik even een vraag aan mevrouw Keessen, met wie wil u overleggen?

De voorzitter: Mevrouw Keessen.

Mevrouw Keessen: Nou, in principe met de woordvoerders Schiphol, maar in ieder geval zeker met het CDA. Dank u wel.

De voorzitter: Dat kunt u met elkaar afstemmen als we deze vergadering even schorsen. Loop even naar mekaar toe en we zien over tien minuten graag een reactie. We schorsen voor tien minuten.

Schorsing

De voorzitter: Wij heropenen de vergadering en ik geef het woord aan mevrouw Keessen.

Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. Na een goed gesprek is besloten, unaniem besloten dat wij niet voor een subsidieaanvraag gaan liggen en mocht de wethouder geld nodig hebben, tekort hebben, dan horen we dat graag van hem. Dank u wel.

De voorzitter: Dat is de uitkomst van de schorsing. Ik kijk even naar de heer Fransen, wat dit betekent voor de motie.

De heer Fransen: Wij zouden het mooier vinden als RBV, die hier een vraag gesteld heeft op 17 november, daar had de heer De Vries gelijk in, wij zouden het mooier vinden als wij als raad daar een antwoord op zouden geven. Want de vraag is aan de raad gesteld. Maar met deze second best-oplossing dat het college met deze opmerking van de raad van, ga je gang eigenlijk, want dat is in de zin, er komt een subsidieaanvraag en ga die gewoon welwillend behandelen. Dan denk ik dat dat een soort, wat ons betreft een soort second best is, waarbij het resultaat belangrijker is dan de methode. En als het resultaat is dat er een subsidieaanvraag komt die hopelijk goed, of welwillend behandeld wordt en ze krijgen geld, dan zou ik daar zeer dankbaar voor zijn. Dus dat betekent voor dit moment dat de motie wat ons betreft van tafel. Maar kijk, ik moet ook even aan de PvdA vragen trouwens, want we dienen hem samen in.

De voorzitter: De heer Buisma, wilt u daar nog op reageren?

		De heer Buisma: Het lijkt me dat de motie dan overbodig is. En daar ben ik heel blij mee. De voorzitter: Dan geef ik het woord nog even aan de wethouder. Wethouder Kuin. De heer Kuin: Ja, dank u wel voorzitter. Onnodig te zeggen dat ik blij ben met dit standpunt, gezamenlijk standpunt van de gemeenteraad. Wij zullen een uitnodiging doen uitgaan aan RBV om een eerste gesprek te voeren, het verkennende gesprek om te kijken waar de nood ligt. Maar dat kan ik waarschijnlijk nu al invullen, maar dat hoor ik graag van RBV. En ik kan u ook meegeven dat 17 januari, de piketpaaltjes, ik hoorde de heer Van den Nouland net even over piketpaaltjes, dat 17 januari op de agenda staat luchtvaartzaken en dat wij een aantal onderwerpen zullen gaan bespreken. Dat komt nog naar u toe, ik hoop nog voor Kerstmis. Maar zoals u weet heb ik even geen strategisch ambtenaar die dat allemaal keurig voor mij voorbereidt. Maar ik doe mijn uiterste best om dat voor Kerstmis nog naar u toe te doen komen, zodat wij daar 17 januari inhoudelijk een behoorlijke discussie kunnen gaan voeren. Niet alleen over hoe gaan we nu verder, maar hoe gaan we echt verder? Dat hoeft dan niet unaniem te zijn, want iedereen kan daar zijn eigen piketpaaltjes slaan, maar wat wel belangrijk is, is dat we met z'n allen wel blijven praten over Schiphol en dat we met z'n allen zorgen dat de geluidslijnen teruggedrongen worden. De voorzitter: Ik denk, ik ga proberen een conclusie te trekken uit deze. Dat de motie in die zin wordt teruggetrokken, zoals dat dan juridisch heet, dat u met elkaar een stip op de horizon heeft gezet en aan het college heeft gevraagd om gesprekken met RBV aan te gaan om te kijken wat er richting april qua subsidiëring mogelijk is binnen de kaders die er gegeven zijn, dat het college u daarover zal rapporteren. Ik denk dat ik namens de portefeuillehouder spreek dat het contact vanuit het college zal worden gelegd, om het gesprek te openen. Dat is misschien wel naar aanleiding van dit gesprek de meest mooie weg ook. En dat we op 17 januari tegemoet-komen aan de oproep van het CDA om het gesprek ook breder te trekken dan enkel de richting van het procederen via RBV, wat het dan betekent, wat u als raad daarvan vindt en dat we daar dan met elkaar verder over praten. Ik denk dat dat een ronde conclusie is. Overigens vind ik het ook belangrijk om even toe te voegen dat u dit allen zeer aan het hart gaat, het is een groot vraagstuk, Schiphol, het treft ons allemaal en met elkaar als gemeentebestuur proberen we altijd weer de balans te vinden tussen enerzijds het terugdringen van de overlast die we hebben en anderzijds ook te luisteren naar de ondernemerswereld die daar hun brood van eten, waar veel inwoners ook werken. Maar het meest mooie is dat om te doen zonder overlast en de natuur vraagt ook nog wel iets. Geen kleine opgave die voor ons ligt, dus daar hebben we ook gewoon tijd voor nodig om met elkaar over te praten. Mag ik hem zo afronden? Want dan ronden we dit agendapunt af.
Rb-13		**Vragenkwartier** De voorzitter: En gaan we naar het laatste punt op de agenda, dat is het vragenkwartier. Daar zijn vragen ingediend door GroenLinks en PvdA inzake het verkeersonderzoek met betrekking tot bestemmingsplan Westeinderhage en ik zou graag de vragenstellers de gelegenheid willen geven om de vragen hier te stellen. Misschien goed om nog even in herinnering te roepen, dit is geen discussieronde met elkaar, maar mochten er andere partijen nog nadere vragen willen stellen naar aanleiding hiervan, kan dat natuurlijk altijd. Daartoe krijgt u straks de gelegenheid. De heer Buisma. De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter. De Raad heeft in het kader van het vaststellen van het bestemmingsplan Westeinderhage gevraagd om een onafhankelijk verkeersonderzoek naar de vraag of de ontsluiting van Westeinderhage beter met een kruising of met een rotonde geregeld kan worden. Dit onderzoek is door het college in opdracht gegeven aan De Baan Verkeers-advies. De eerste versie van dit rapport is op 28 oktober jongstleden beschikbaar gesteld via de mail aan de stakeholders, met uitzondering van de gemeenteraad overigens, met toestemming van de gemeente. Van het onderzoek is op 24 november een tweede versie verschenen, waarbij de conclusies haaks op de conclusie van de eerste versie staan. Tijdens een bespreking met de stakeholders op 1 december van het rapport is door de opdrachtgever aangegeven dat er nu

een derde versie komt. Deze versie is er op dit moment nog niet. Voorzitter, de eerste vraag, is het onderzoek onafhankelijk? Zo ja, welke van de drie versies dan? Die van 28 oktober, die van 24 november of degene die nog moet komen? En gaat u deze met de raad delen? Waarom en door wie is er gevraagd om een tweede versie? Waarom en door wie is er gevraagd om een derde versie? De bewoners hebben inmiddels de derde versie ontvangen en hebben de gelegenheid om tot 18 december, dat is aankomende zondag, te reageren. Komt er dan nu ook een vierde versie van dit rapport? Dan de vierde vraag, aan de wethouders Kuin en Kabout die gezamenlijk alle fracties bezocht hebben over dit onderwerp is aangegeven dat de raadsleden niet welkom waren bij de bespreking van 1 december en dat er geen vertegenwoordiging van de gemeente zou zijn. Klopt dit? En de laatste vraag, hoe verhoudt dit verkeersonderzoek zich tot het bestemmingsplanprocedure Westeinderhage? Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is aan het college, wethouder Kabout.

De heer Kabout: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, even kijken, een aantal vragen. De eerste vraag over het onderzoek, of dat onderzoek onafhankelijk is. Ja, er is hier in de commissie de vraag gesteld om, want aanvankelijk hadden we als college zelf u nadere uitleg gegeven, maar u heeft toen hier de vraag gesteld om daar een extern bureau voor in te schakelen, die ook met de mensen ter plekke, die ter plekke gaat kijken en ook met de mensen daar dat zou bespreken. En zo hebben wij dat uitgezet. Dan de tweede vraag A, welke versie van de drie gaan we met de raad delen? Dat wordt uiteraard de definitieve versie, die zullen we uiteraard met de raad delen. Dan B, waarom en door wie is er gevraagd om een tweede versie? Dat is heel simpel, de deskundige heeft ervoor gekozen om eerst een conceptversie te delen met omwonenden en de gemeente en gevraagd daarop te reageren. En daarna heeft hij een volgende versie gemaakt. Vraag C, waarom en door wie is gevraagd om een derde versie? Wederom, de deskundige heeft ervoor gekozen om ook die versie nog een keer open te stellen voor opmerkingen, vragen en die nog te verwerken. Dan vraag drie, komt hierna een vierde versie? Ja, dit is aan de deskundige. De deskundige moet zijn rapport afronden, of hij nog meer aanpassingen zal doen, daar gaan we achter komen. Het is zo dat, wij hebben in ieder geval aangegeven richting deskundige, dat wij vanuit de gemeente graag het definitieve rapport begin volgende week met u zouden willen delen, zodat er nog ook gelegenheid is voor, voldoende gelegenheid voor u om het te bestuderen zodat u het in de commissievergadering half januari kan bespreken. Zoals dat ook via de agendacommissie is besproken. Zijn er dan nog meer, dan ben ik bij vier denk ik inmiddels. Ja, die vraag is een beetje onduidelijk, dat aan de wethouders iets is aangegeven. Maar in ieder geval, het gaat over of 1 december, wie daarbij aanwezig waren. Dat is in ieder geval de vraag, uw vraag is dat de deskundige heeft, ik kan hem denk ik wel beantwoorden. Uw vraag is hoe dat precies zat op 1 december, wie daarbij aanwezig mochten zijn? Ook dat heel simpel, de deskundige heeft ervoor gekozen om de omwonenden en de gemeenteambtenaar nogmaals uit te nodigen om de versie die hij toen had gemaakt nog een keer door te spreken. Dus daar waren bij de omwonenden, inclusief Dorpsraad, en dus ook de projectmanager van de gemeente en de verkeersambtenaar van de gemeente. Even kijken, dan de laatste...

De heer Buisma: Voorzitter?

De voorzitter: U krijg ik zo nog de gelegenheid om nog even hierop te reageren en aanvullende vragen te stellen. Noteer hem even.

De heer Kabout: Ja, en uw laatste vraag, hoe verhoudt dit verkeersonderzoek zich tot de bestemmingsplanprocedure? Ook dat antwoord is al bij u bekend volgens mij. U heeft, het college heeft het bestemmingsplan inclusief alle onderzoeken naar u toe gebracht. Het college heeft gezegd, wat ons betreft is dit gereed om besluiten te nemen. Alleen u heeft zelf gevraagd om daar nog een extra onderzoek aan toe te voegen en tot die tijd uw besluit nog even aan te houden. Dat is dus het antwoord. En het rapport is binnenkort beschikbaar en dan komt het nogmaals, het gehele, alle stukken van het bestemmingsplan inclusief dit stuk, komt dan nogmaals naar u toe en kunt u daar uw mening over geven. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Blijft u nog even staan, ik vermoed zomaar dat er een aanvullende vraag komt. De heer Buisma.

De heer Buisma: Ja, naar aanleiding van vraag vier, was eigenlijk de vraag tijdens het bezoek bij alle fracties heeft u aangegeven dat de raadsleden niet welkom waren op dat gesprek van 1 december. De vraag is even of dat klopt. Dus dat even de eerste vraag. Wilt u dat ik ze allemaal even stel? Vindt u dat handig, voorzitter?

De voorzitter: Dat hangt er even vanaf hoeveel er volgen, maar laten we een poging wagen alles in één keer te doen.

De heer Buisma: En daarna alleen van vraag vijf, het oorspronkelijke verkeersonderzoek, een van de pijlers voor een bestemmingsplanprocedure is een verkeersonderzoek. Dat onderzoek stamt dan uit 2017 en wordt nu met een nieuw verkeersonderzoek, en dat inmiddels op versie vier zit, of versie drie zit, nu best wel aangetast. Dus de vraag is even, of dat niet een van de pijlers onder uw bestemmingsplanprocedure heeft weggeslagen. Dus dat is specifiek de vraag.

De voorzitter: Twee vragen, de wethouder.

De heer Fransen: Voorzitter, ik heb ook een aanvullende vraag.

De voorzitter: Die krijgt u zo de gelegenheid.

De heer Fransen: Oké

De heer Kabout: Ja oké, dank u wel. Het punt of raadsleden daar niet welkom zouden zijn, dat is nogal een dramatische manier om dat te verwoorden. Het is heel simpel, u heeft zelf gevraagd aan ons om een deskundige in te schakelen die ook met de mensen ter plekke gaat praten. En dat heeft hij gedaan. En hij heeft ervoor gekozen om dat nog een keer te doen en op meerdere momenten met mensen te praten en schriftelijk met ze contact te hebben. Ja, daar heeft hij voor gekozen, dat klopt. En het lijkt me niet gebruikelijk dat raadsleden tussentijds over allerlei conceptrapporten ook met deskundigen in gesprek gaan. Volgens mij hebben we de opdracht uitgevoerd zoals u dat gevraagd heeft en zodra het rapport definitief is komt het naar u toe en kunt u ervan vinden wat u wilt. Dus dat over dat punt. Het laatste punt van de verhouding met de bestemmingsplan, ja u doet daar allerlei voorbarige conclusies. Volgens mij, daar kunt u naar hartenlust uw mening over geven in de commissie, zodra dat stuk hier weer ligt. Nogmaals, wat het college betreft is het heel simpel, het college heeft het bestemmingsplan hiernaartoe gebracht inclusief de verkeersonderzoeken, inclusief ook de recente opmerking nog van Goudappel uit april 2022. Dus dat is het antwoord wat ik zojuist ook al gaf en of u vindt dat dit onderzoek daar nog weer nieuw licht op schijnt of niet, dat is nou precies het onderwerp waar u het januari met elkaar over kunt hebben in de commissie, lijkt mij. Tot zover, dank u wel.

De voorzitter: We hebben nog een laatste maal, zoals het reglement voorstaat, de gelegenheid om een aanvullende vraag vanuit de vragenstellende fractie ...

De heer Buisma: Ja, voorzitter, hier wil ik het toch ...

De voorzitter: Maar ik wil u nog even meegeven, pas op dat het geen debat wordt, u blijft nog steeds keurig binnen de kaders, laten we dat zo ...

De heer Buisma: Daarom, voorzitter, ik ga u toch het verzoek even doen om de vraag nogmaals te stellen. Want ik leg een juridisch vraagstuk hier neer. Als u mij vraagt om een mening over het bestemmingsplan Westeinderhage, is dat een andere. Ik vroeg u, raakt dit niet een van de pijlers van uw bestemmingsplanprocedure? Dat was de vraag en daar heb ik wel graag antwoord op.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Kabout: Jazeker, ja precies die vraag heb ik volgens mij nu al meerdere keren beantwoord, ook in september al. Het college heeft het bestemmingsplan inclusief alle daarbij behorende onderzoeken al aangeleverd, heeft ook het standpunt ingenomen dat het bestemmingsplan uitvoerbaar is, dat is de juridische toets die je doet op het moment dat je een bestemmingsplan in procedure brengt, moet je met behulp van alle onderzoeken ook aantonen dat het ook uitvoerbaar is. Dat is naar de mening van het college het geval en inderdaad, u heeft zelf gevraagd om op één specifiek punt in dat geheel nog een extra onderzoek te doen. En wat de consequenties daarvan zijn voor het plan, dat is bij uitstek het punt wat u kunt beoordelen en bespreken half januari. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Buisman, dat waren uw vragen. Ik kijk nog even verder rond in de raad of er andere vragen zijn. En ik zie de heer Fransen.

De heer Fransen: Wij waren mede-indiener van de vragen, dus ik hoor nog in deze ronde denk ik.

De voorzitter: Ik snap het, maar we beginnen met één fractie, officieel bent u nog niet één fractie, het zal misschien niet lang duren voordat dat het geval is, maar goed. Dus neemt u alle ruimte om uw eigen vragen te stellen.

De heer Fransen: Ja, daar kan ik vanavond geen mededelingen over doen. Ja kijk, deze vragen die ademen natuurlijk helemaal van, zonder dat we die vraag gesteld hebben, en helaas gaat de wethouder alleen in op de exacte vragen, maar hij kan natuurlijk wel aanvoelen dat we eigenlijk vragen, wat is dat voor een bureau? Ik ken het bureau helemaal niet, maar wat is dat voor een bureau? En is dat wel betrouwbaar waar dat bureau mee komt? Als je de eerste versie met een bepaalde conclusie komt en de tweede versie kom je met een min of meer lijnrecht daartegenover staande conclusie. Hoe betrouwbaar ben je dan als bureau en moeten wij daar ons beleid op gaan baseren? Moeten wij daarop gaan baseren? De vraag aan de wethouder is of hij daar ook op wil reflecteren.

De voorzitter: De vraag aan de wethouder, kunt u daar kort op reflecteren?

De heer Kabout: Nee, dat ga ik zeker niet doen, het is zo, wij hebben dit bureau ingeschakeld, dat bureau levert zijn werk aan, dat sturen we naar u toe. En in de commissie kunt u daar aangeven hoe u dat rapport, wat u daarvan vindt, heeft u alle ruimte dan toe.

De voorzitter: Nog een laatste maal een vraag van de heer Fransen.

De heer Fransen: Dat is geen vraag, maar een constatering. Ik constateer dat de wethouder gewoon geen antwoord wil geven op de vraag die ik stel. En ik vraag even aan u, voorzitter, of dat terecht is.

De voorzitter: Dat is aan de wethouder. U stelt een vraag, u krijgt een antwoord. We hebben geen debat met elkaar, dus meningen mag u bij u houden. U kunt naar aanleiding hiervan natuurlijk zelf concluderen dat u nog nadere vragen schriftelijk wilt stellen. Dat u een punt ter discussie wilt inbrengen, of misschien meeneemt in het debat bij de commissiebehandeling van Westeinderhage.

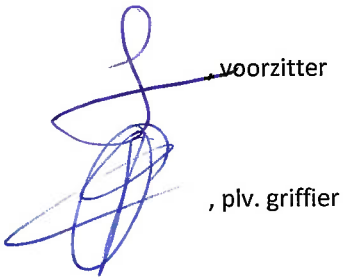
De heer Fransen: Mag ik daar nog een korte reactie op geven?

De voorzitter: U mag nog aan mij een vraag stellen.

De heer Fransen: De vraag aan u is, is het correct dat in de vragenronde een wethouder zegt, hier ga ik niet op antwoorden. Is dat correct? En mag dat?

		De voorzitter: Helaas is het u allen toegeëigend om welbespraakt een lang of kort antwoord te geven en ook dit is toegestaan. Ik kan me voorstellen dat het niet alles tot tevredenheid leidt in de beantwoording, maar daarover kunnen we een nader moment met elkaar zoeken om wellicht het gesprek erover te voeren. Want het komt in de commissie van januari en volgens mij heeft u daar ook heel mooi de gelegenheid om hier nog op in te haken. Om wel even kort toe te geven mekaar, het zijn vragen naar aanleiding van een actualiteit. Die vragen heeft u gesteld als indiener. De vraag die u nu stelt is ook wel erg afgeleid van de primaire ingediende vragen. Dus we zouden ook kunnen stellen, uw vraag is eigenlijk niet toelaatbaar nu in deze vergadering. Maar goed, de portefeuillehouder heeft erop antwoord gegeven en ik denk dat het goed is dat we tot afronding komen van dit punt. Heeft u nog een, zijn er nog vragen tot slot? Mevrouw Keessen. Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. Ik zat al wanhopig te zwaaien. Even voor mijn duidelijkheid, of ik het goed gehoord heb, goed begrepen heb. Er is verzocht om een onafhankelijk onderzoek, nou hoor ik volgens mij u net zeggen dat bij de eerste versie, of dat de eerste versie is aangepast nadat er dus ambtelijk op gereageerd is. In hoeverre is het dan onafhankelijk? De voorzitter: Nee, dit is ook wel een verre afgeleide vraag. Maar ik snap dat dit tot stof tot nadenken is, maar neemt u dat vooral mee in het debat waar het rapport ter discussie staat en daar kunt u zeker alle kritische vragen op afvuren. Ik snap dat u dat wilt maar we zijn aan het einde gekomen van dit agendapunt denk ik zo bij mekaar.
Rb-14		**Sluiting** De voorzitter: Even tot slot, dames en heren. We gaan niet zomaar naar huis, u wordt verzocht vanuit de griffie om nog even naar het podium te gaan, gaan we nog een mooie kerstfoto met elkaar maken. Tot slot is er beneden ter afsluiting, omdat dit de laatste vergadering van het jaar is, ook nog een hapje en een drankje. En ik wil u twee complimenten maken. Een, dat u het vragenkwartier uitstekend heeft benut om elkaar te bevragen, maar twee, dat u rondom een zeer ingewikkeld onderwerp als Schiphol tijdens deze vergadering elkaar weet te vinden om gezamenlijk namens de gemeenschap hier stappen op te maken. En daarmee sluiten wij de laatste raadsvergadering van 2022. Heb mooie dagen en een mooie jaarwisseling. En doet u alstublieft voorzichtig, het is ongelooflijk glad buiten.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 2 februari 2023,

, voorzitter

, plv. griffier

Gemeente Aalsmeer

CONCEPT BESLUITENLIJST RAADSVERGADERING
D.D. 15 DECEMBER 2022

Aanwezig:
Voorzitter: de heer G.E. Oude Kotte
Plv. Griffier : de heer O.F. Matheijsen

Leden:	AA	: de dames C. van Hilst-Dekker, G. Holtrop, J. Keessen en D.M. Prent Bouten en de heren D.J. Biesheuvel en W.T.J.M. Koster
	CDA	: de dames A.M. Harte-Fokker en T. van der Meer en de heren M.P. Buskermolen, P.F. van den Nouland, D. van Willegen en G.J.H. Winkels
	VVD	: de dames E.S.I. Mijwaart en M. Vleghaar en de heren J.G.E. Bouwmeester, J. de Vries en D.G. van der Zwaag
	D66	: Mevrouw M.J. Geisler en de heren J. van der Tol en S.J.R. de Vries
	GroenLinks	: de heer R.P. Fransen
	PvdA	: de heer J.H. Buisma

Portefeuillehouders: de heren G.E. Oude Kotte, D. Kuin, L.B. Kabout, R.K. van Rijn en W. Kikkert
Afwezig: mevrouw P. Lakerveld (GL)

Tijd	Agenda punt	Onderwerp	Besluit:
		Voorafgaand aan de vergadering wordt een In Memoriam uitgesproken voor het oud-raadslid J.Th. Helsloot.	
20.00	R-1	1.Opening door de voorzitter, de heer G.E. Oude Kotte 2.Vaststelling van de agenda	1.2.De fracties GroenLinks en PvdA kondigen de motie ‘Financiële steun aan de Stichting Recht op Bescher-ming tegen Vliegtuighinder’ aan. De

		3.Vaststelling van het verslag van de raadsvergadering van 3 november en 10 november 2022 4.Vaststelling van de Lijst Ingekomen Stukken 5.Bekrachtiging geheimhouding 6.Mededelingen vanuit het college	motie wordt behandeld na agendapunt 11. Met inachtneming van deze aanpassing wordt de agenda vastgesteld. 1.3. Conform vastgesteld. 1.4. Conform vastgesteld. 1.5. Er zijn geen separate voorstellen ingediend voor bekrachtigen geheimhouding. 1.6. Er zijn geen mededelingen vanuit het college. De heer Van der Zwaag brengt de dank over van de winkeliers in de Ophelialaan voor de kerstboom die is geplaatst.
		Aan de heren H. van Leeuwen en M. van der Laarse wordt de erepenning van de gemeente Aalsmeer uitgereikt.	
		<u>AKKOORDSTUKKEN</u>	
20.05	R-2	**Vaststellen belastingverordeningen 2023** **Besluit:** 1. De volgende belastingverordeningen 2023 vast te stellen: 1.1 Verordening onroerendezaakbelastingen 2023 1.2 Verordening afvalstoffenheffing 2023 1.3 Verordening hondenbelasting 2023 1.4 Verordening rioolheffing 2023 1.5 Verordening forensenbelasting 2023 1.6 Legesverordening 2023 1.7 Reclamegeld verordening 2023 1.8 Verordening roerende zaakbelasting 2023 1.9 Verordening waterverblijfsbelasting 2023 1.10 Verordening lijkbezorgingsrechten 2023 1.11 Verordening precariobelasting 2023	Voorstel met algemene stemmen aanvaard.

		1.12 Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Aalsmeer 2023 2. Voor de marktgeldverordening 2021, de verordening Kadegelden en de verordening Verblijfsbelasting 2021 geen veranderingen voor 2023 vast te stellen. 3. Overeenkomstig, het overzicht kostendekkendheid omgevingsvergunningen met bijbehorende toelichting in de financiële paragraaf van dit raadsvoorstel, de begroting 2023 incidenteel te wijzigen.	
	R-3	**Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022** **Besluit:** 1. Vaststellen van de in de Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022 genoemde beleidskaders; 2. Vaststellen van de in bijlage 2 van Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022 aangegeven gemeentelijk vastgoed van algemeen belang; 3. Kennis te nemen van het uitvoeringskader behorende bij de Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022.	Voorstel met algemene stemmen aanvaard.
	R-4	**Verordening nadeelcompensatie** **Besluit:** vast te stellen met inwerkingtreding op de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet de Verordening nadeelcompensatie gemeente Aalsmeer, onder gelijktijdige intrekking van de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Aalsmeer 2015 op de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet.	Voorstel met algemene stemmen aanvaard.
	R-5	**Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding 'De Kwakel' te Aalsmeer** **Besluit:** 1. in te stemmen met de weergave en beantwoording van de ontvangen zienswijze, overeenkomstig de bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte Nota van Beantwoording en Staat van Wijzigingen; 2. op grond van artikel 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening geen exploitatie-	Voorstel met algemene stemmen aanvaard.

		plan vast te stellen; 3. voornoemd bestemmingsplan, met bijbehorende toelichting en bijlagen, als vervat in de bestandenset met planidentificatie NL.IMRO.0358.PP03-VG01, ten opzichte van het ontwerp gewijzigd vast te stellen overeenkomstig de bijgevoegde Staat van Wijzigingen; 4. te bepalen dat voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond welke is ontleend aan de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) met datum 12 juli 2021.	
	R-6	**2e Bestuursrapportage 2022** **Besluit:** 1.De 2e Bestuursrapportage 2022 vast te stellen; 2.De begroting 2022 te wijzigen conform het overzicht van lasten en baten met mutaties per programma, hoofdstuk 3.2 Mutaties op programmaniveau, inclusief de voorgestelde mutaties op de reserves en voorzieningen van 2022 conform hoofdstuk 3.1 Reserves en voorzieningen; 3.Een raadskrediet van € 86.000 beschikbaar te stellen voor de voorbereiding van Hoofdweg-Zuid.	Voorstel met algemene stemmen aanvaard. De heer D.G. van der Zwaag spreekt een stemverklaring uit.
	R-7	**Onderzoek Rekenkamer Aalsmeer inzake Verbonden Partijen** **Besluit:** De aanbevelingen van het onderzoeksrapport van de rekenkamer naar de Verbonden Partijen Aalsmeer: 1. Prioriteer welke verbonden partijen meer aandacht behoeven; 2. Leg contact met raadsleden van andere gemeenten in de verbonden partij; 3. Vraag het college om de Nota Verbonden Partijen te actualiseren; 4. Agendeer de jaarstukken van verbonden partijen en vraag het college een beknopte raadsbrief; 5. Benut de zienswijze; vast te stellen.	Voorstel met algemene stemmen aanvaard.
		BENOEMINGEN	
21.20	R-8	**Benoemen leden commissie gemeentelijke ereblijken**	De stemcommissie bestaat uit de heren Koster, Winkels en Buisma.

		Besluit: te benoemen als lid van de commissie gemeentelijke ereblijken voor de duur van de raadsperiode: 1. Mevrouw M. Geisler, raadslid; 2. Mevrouw P. Lakerveld, raadslid; 3. Mevrouw M. Vleghaar, raadslid; 4. De heer R.K. van Rijn, wethouder.	Uitslag van de schriftelijke stemming: 22 uitgebrachte stemmen, waarvan 22 geldig en: 22 akkoord met de benoeming van mevrouw Geisler; 22 akkoord met de benoeming van mevrouw Lakerveld; 22 akkoord met de benoeming van mevrouw Vleghaar en 22 akkoord met de benoeming van de heer Van Rijn.
		BEHANDELSTUKKEN	
21.30	R-9	**Gewijzigde begroting Amstelland-Meerlanden overleg 2023** **Besluit:** geen zienswijze in te dienen omtrent het verhogen van de gemeentelijke inwonerbijdrage van € 0,73 naar € 1,37 ter dekking van de lasten voor de 'om niet' formatie vanuit AM voor de MRA Directie per 1-1-2023.	Voorstel aangenomen Voor : 20 (AA/CDA/VVD en D66) Tegen : 2 (GL/PvdA)
21.40	R-10	**Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein** **Besluit:** de voorgestelde uitgangpunten in hoofdstuk 5 (Uitgangspunten voor het sociaal domeinbeleid), 7 (Participatie) en 8 (Monitoring) van de Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein vast te stellen. <u>Toezegging:</u> Wethouder Kikkert heeft toegezegd dat het armoedebeleid zal worden meegenomen in de strategienota.	Voorstel unaniem aangenomen
21.50	R-11	**Effectuering besluit tot inbesteding nascheiding en verwerking fijn huishoudelijk restafval bij Omrin N.V.**	Voorstel unaniem aangenomen

<table>
<tr><td></td><td></td><td>Besluit:
1. geen wensen en bedenkingen ten aanzien van toetreding tot de overheids-gedomineerde NV Omrin naar voren te brengen en daarmee het college in staat te stellen te besluiten tot het aankopen van de aandelen Omrin.
2. de financiële gevolgen in de begroting 2023 te verwerken.</td><td></td></tr>
<tr><td>22.00</td><td>R-12</td><td>Motie Vreemd aan de orde van de dag
<table><tr><th>A/M</th><th>Moties</th><th>Fractie en aantallen</th></tr><tr><td>M-30</td><td>Motie ‘Financiële steun Stichting Recht op Bescherming tegen Vliegtuighinder (ingediend door GL en PvdA)</td><td>Ingetrokken</td></tr></table></td><td>De voorzitter geeft aan dat het wenselijk is dit onderwerp in de openbaarheid te bespreken en om deze reden acht hij het raadzaam dit onderwerp in te brengen tijdens het Presidium. Tevens moet dit worden voorgelegd aan de agendacommissie ter agendering in een openbare commissie. Ook de subsidiecriteria kunnen dan worden geduid.

De gemeenteraad is unaniem voor een subsidie aan stichting RBV; de portefeuillehouder geeft aan de stichting uit te nodigen voor een verkennend gesprek. Het college zal de uitkomsten rapporteren. Tevens geeft hij aan in de oordeelsvormende commissie van 17-01-2023 het gesprek aan te willen gaan over een aantal onderwerpen inzake Schiphol.</td></tr>
<tr><td>22.30</td><td>R-13</td><td>Vragenkwartier

Er zijn vragen ingediend voor het vragenkwartier door de fracties PvdA en GroenLinks inzake het verkeersonderzoek/BP Westeinderhage:

1. Is het onderzoek onafhankelijk?
2. Zo ja:
a. Welke versie van de drie (die van 28-10 of die van 24-11 of de nog te schrijven maar wel al voor de raad geagendeerde versie) gaat u met de raad delen?</td><td>De vragen zijn mondeling door de portefeuillehouder beantwoord.</td></tr>
</table>

		b. Waarom en door wie is er gevraagd om een tweede versie? c. Waarom en door wie is er gevraagd om een derde versie? 3. De bewoners hebben inmiddels de 3de versie ontvangen, en hebben de gelegenheid om tot zondag 18 december te reageren. Komt hierna dan een 4de versie van dit rapport? 4. Aan de wethouders (Kuin en Kabout) die gezamenlijk alle fracties bezocht hebben over dit onderwerp is aangegeven dat de raadsleden niet welkom waren bij de bespreking van 1 december en dat er geen vertegenwoordiging van de gemeente bij zou zijn. Klopt dit? 5. Hoe verhoudt dit verkeersonderzoek zich tot de bestemmingsplan-procedure Westeinderhage?	
22.45		**Sluiting**	De voorzitter sluit de vergadering om 22.45 uur.

Gemeente Aalsmeer

Uitnodiging voor het bijwonen van de Raadsvergadering op donderdag 15 december 2022, in de raadzaal van het raadhuis van Aalsmeer. Aanvang: 20.00 uur.

DE VOORZITTER VAN DE RAAD,

mr. G.E. Oude Kotte

RAAD		
Raadzaal		
Tijd	**Agenda punt**	**Onderwerp**
		Voorafgaand aan de raadsvergadering is er een besloten deel.
20.15	R-1.	**1. Opening door de voorzitter, de heer G.E. Oude Kotte** **Raadsgriffier: de heer O.F. Matheijsen** **2. Vaststelling van de agenda** **3. Vaststelling van het verslag van de raadsvergadering van 3 en 10 november 2022** **4. Vaststelling van de lijst ingekomen stukken** **5. Bekrachtigen geheimhouding** **6. Mededelingen van het college**
		AKKOORDSTUKKEN
20.20	R-2.	**Vaststellen belastingverordeningen 2023** Portefeuillehouder: R.K. van Rijn Het doel van dit voorstel is de belastingverordeningen 2023 in overeenstemming te brengen met de in de begroting 2023 vastgestelde begrotingsopbrengsten en wettelijke bepalingen.
	R-3	**Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022** Portefeuillehouder: D. Kuin Uit de Commissie Ruimte van 15 november 2022 Doel van dit voorstel is om de uitgangspunten vast te leggen voor de nadere investeri het behoud van gemeentelijk vastgoed.
	R-4	**Verordening nadeelcompensatie** Portefeuillehouder: L.B. Kabout Uit de Commissie Ruimte van 15 november 2022 Doel van dit voorstel is om een zo efficiënt mogelijke procedure in te richten voor de advisering bij tegemoetkoming in nadeelcompensatie.
	R-5	**Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding 'De Kwakel' te Aalsmeer** Portefeuillehouder: L.B. Kabout Uit de Commissie Ruimte van 15 november 2022 Doel van dit voorstel is een actueel juridisch-planologisch kader te bieden voor de vergunningverlening en ingebruikname van een CO2 transportleiding.

	R-6	**2e Bestuursrapportage 2022** Portefeuillehouder: R.K. van Rijn Uit de Commissie Maatschappij en Bestuur van 17 november 2022 Het doel van dit voorstel is om de raad te informeren over de financiële afwijkingen in het lopende begrotingsjaar en de wijzigingen te verwerken in de begroting 2022.
	R-7	**Onderzoek Rekenkamer Aalsmeer inzake rapportage Verbonden Partijen** Portefeuillehouder: G.E. Oude Kotte Uit de Commissie Maatschappij en Bestuur van 17 november 2022 Het doel van dit voorstel is om een uitspraak te doen over de uitkomsten van het onderzoek van de rekenkamer naar de verbonden partijen.
		BENOEMINGEN
	R-8	**Benoemen leden commissie gemeentelijke ereblijken** Om te voldoen aan artikel 2 van de Verordening gemeentelijke ereblijken moeten de leden door de raad worden benoemd. Voorgesteld wordt om de dames Geisler, Lakerveld en Vleghaar en de heer Van Rijn te benoemen tot lid van de Commissie gemeentelijke ereblijken voor de duur van de raadsperiode.
20.30		**Schorsing**
		BESPREEKSTUKKEN
20.45	R-9	**Gewijzigde begroting Amstelland-Meerlanden overleg 2023** Portefeuillehouder: G.E. Oude Kotte **Spreekvolgorde: GL - PvdA - D66 – CDA – AA - VVD** Uit de beeldvormende commissie Maatschappij en Bestuur van 17 november 2022. Het doel van dit voorstel is om de afspraak na uit de hernieuwde samenwerkingsafspraken MRA na te leven, waarin is bepaald dat elke deelregio bijdraagt aan de versterking van het MRA bureau en daarmee geen zienswijze in te dienen op de gewijzigde begroting van het AM-overleg.
20.55	R-9.	**Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein** Portefeuillehouder: L.B. Kabout **Spreekvolgorde: PvdA - D66 – CDA – AA - VVD - GL** Uit de Commissie Maatschappij en Bestuur van 17 november 2022 Doel van het raadsvoorstel is om hoofdstukken 5, 7 en 8 van de procesnotitie vast te stellen als strategisch kader voor het opstellen van de nieuwe nota Sociaal Domein.
21.10	R-10.	**Effectuering besluit tot inbesteding nascheiding en verwerking fijn huishoudelijk restafval bij Omrin N.V.** Portefeuillehouder: W. Kikkert **Spreekvolgorde: D66 – CDA – AA - VVD – GL - PvdA** Het doel van dit voorstel is het college in staat te stellen te besluiten tot deelname in de overheidsgedomineerde NV Omrin door middel van het aankopen van 45 aandelen Omrin NV.
21.25	R-11.	**Motie vreemd aan de orde van de dag**
21.35	R-12	**Vragenkwartier**

SLUITING

Gemeente Aalsmeer

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE AALSMEER
d.d. 3 november 2022

Aanwezigen

Voorzitter: G.E. Oude Kotte
Griffier: O. van Kolck

Fractie AA
De dames C. van Hilst-Dekker, G. Holtrop, J. Keessen en D.M. Prent Bouten en de heren D.J. Biesheuvel en W.T.J.M. Koster

Fractie CDA
De dames T. van der Meer en A.M. Harte-Fokker en de heren M.P. Buskermolen, P.F. van den Nouland, D. van Willegen en G.J.H. Winkels

Fractie D66
Mevrouw M.J. Geisler en de heren J. van der Tol en S.J.R. de Vries

Fractie GroenLinks
Mevrouw P. Lakerveld en de heer R.P. Fransen

Fractie PvdA
De heer J.H. Buisma

Fractie VVD
De dames E.S.I. Mijwaart en M. Vleghaar en de heren J.G.E. Bouwmeester, J. de Vries en D.G. van der Zwaag

Raad (besluitvormend)

Agendapunt		**Onderwerp**
Rb-1	**1.**	**Opening door de voorzitter de heer G.E. Oude Kotte** De voorzitter: Geachte raadsleden, geachte aanwezigen, de vergadering is geopend. Zoals wij dat jaarlijks doen, hebben wij een begrotingsbehandeling. Dat is vanavond. Eén van de belangrijkste vergaderingen van het jaar, want daarmee bepaalt u de financiële kaders waarin volgend jaar het college de uitvoering kan doen plaatsvinden. Maar voordat wij de vergadering starten wil ik eerst even de gelegenheid geven aan het college om de collegeagenda aan te bieden aan u als raad. We hebben gepoogd de uitnodiging op kwart voor acht te zetten. Dat is in de uitnodiging van de raadsbrief niet helemaal goed over het voetlicht gekomen. Dus we hebben het verschoven naar acht uur. En het zal worden aangeboden aan de plaatsvervangend voorzitter van de raad, Dirk Van Willegen. Ik geef eerst graag het woord aan Dick Kuin, die namens het college wat woorden eraan zal wijden. En daarna even kort aan de heer Van Willegen. Het woord is aan het college.

		De heer Kuin: Dank u wel, voorzitter. Ik doe dat vanaf dit spreekgestoelte, heet dat geloof ik officieel. Voorzitter, als je de verkiezingen wint, word je de grootste partij, in dit geval. En dan heb je wat verantwoordelijkheden en daar zijn wij in dit geval ook niet voor weggelopen. Eén ding wat wij wel hebben gezegd, en dat is ook gebeurd: wij willen de uitslag van de verkiezingen terugzien in de vorming van een college. We zijn begonnen met zes partijen, om aan tafel te zitten met alle partijen. Zes partijen die hun inbreng hebben gehad in het raadsprogramma, wat door de raad is vastgesteld en waar we vanuit werken. Daarna was het de vorming van een college, en daarvan zijn er vier partijen van de zes overgebleven. Met deze vier partijen, in het college, is dit raadsprogramma … Collegeagenda, sorry. Het collegeagenda tot stand gekomen. Het heeft de titel: Samenwerken aan Aalsmeer. Dat ligt een beetje in het verlengde van het collegeprogramma, sorry, het raadsprogramma. Ik haal het iedere keer door elkaar heen. Aan de slag voor Aalsmeer. En dit symboliseert de wijze waarop wij als college met u als gemeenteraad willen samenwerken in deze komende vier jaar. Wij hopen op een vruchtbare, zakelijke maar ook een prettige samenwerking voor deze komende raadsperiode. En ik wil u, heer Van Willegen, als zeg maar plaatsvervangend voorzitter van de raad, maar ook als … Ik weet niet wie tegenwoordig de nestor van de raad is, maar dit boekwerk aanbieden. De heer Van Willegen: Ja. Als plaatsvervangend voorzitter mag ik dat in ontvangst nemen. En natuurlijk heb ik dat boekwerk al van tevoren ingezien. Het mooiste vind ik wel de eerste pagina. Daar staat dat dit gaat draaien om mensen. Alles draait om mensen. Dat kan niet beter zijn als vier jaar lang alles om mensen gaat draaien. En dat betekent dan ook dat de titel wel heel toepasselijk is: Samenwerken aan Aalsmeer. En ik hoop dat inderdaad het college voortvarend, want ik vind dat het best wel voortvarend gegaan is, de onderhandelingen over het college hebben best wel enige tijd geduurd. Daarop is alles goed doorgesproken. Het college is gevormd, toen kwam er meteen een reces. Maar uiteindelijk vind ik toch dat het college snel alles opgepakt heeft. En de eerste begrotingswijziging vanavond ook eigenlijk meteen met de begroting mee ingediend heeft. De agenda nu ook nog in papier. Maar ook digitaal is deze toegestuurd. Dus ik wens het college en de raad dat wij samen kunnen werken aan een mooi Aalsmeer. De voorzitter: En met deze handeling denk ik dat wij de vergadering kunnen vervolgen. Hartelijk dank voor de woorden, heer Van Willegen. Zoals al aangegeven door de heer Van Willegen hebben wij vanavond twee agendapunten. In hoofdzaak. En mijn voorstel zou zijn om beiden tegelijk te behandelen. De meesten van u waren ook wel tot die logische conclusie gekomen. Maar we doen de besluitvorming wel afzonderlijk. Want in de reguliere programmabegroting, daar staat het going concern, zoals dat heel chique heet. Oftewel, alle zaken die ook worden uitgevoerd en uitgevoerd blijven worden. En in de eerste begrotingswijziging zien we het voorstel van het college terug voor de uitgave van het geld voor de komende jaren. In ieder geval voor volgend jaar. En hoe dat gevoegd moet worden aan ongeveer de collegeagenda. U heeft alle ruimte om daarover vanavond het gesprek met elkaar te voeren. Zoals u ook weet, we hebben geen beeldbepalende commissie en geen oordeelsvormende commissie gehad. Dat betekent dat u vanavond meer ruimte heeft om vragen te stellen, discussie met elkaar te voeren en elkaar te beproeven. Uiteraard gaan daar wel spelregels mee gepaard, die we zoveel als mogelijk in acht proberen te nemen. U natuurlijk zodat ik niet hoef in te grijpen, zo is ook de volgorde. Maar we gaan er vooral een hele mooie avond van maken, want het is een belangrijke avond vooral. Vast aangekondigd, ga niet te vroeg naar huis, want aansluitend zal de borrel in de burgerzaal plaatsvinden, en die is voor éénieder die het gezellig vindt om daar even bij aan te sluiten.
	2.	**Vaststelling van de agenda** De voorzitter: Dan maar even formeel de vraag: kan de agenda zo blijven zoals hij is? Dat is het geval.

	3.	**Bekrachtigen geheimhouding** Er zijn geen separate voorstellen aangeleverd ter bekrachtiging geheimhouding.
Rb-2	**1.**	**Programmabegroting 2023** De voorzitter: Dan gaan wij naar het eerste agendapunt. Dat is de programmabegroting 2023. Misschien wel interessant om even te vermelden dat u met elkaar 175 vragen heeft gesteld over beide documenten. Die hebben we geprobeerd in voortvarendheid te beantwoorden. U kunt zich misschien voorstellen dat dat wellicht niet helemaal naar tevredenheid is verlopen in die korte periode, maar iedereen heeft echt zijn uiterste best gedaan. Mocht u nog wat resterend hebben, dat kan vanavond aan de orde komen. Mocht het nogal technisch worden, geen enkel probleem, schorsen we gewoon eventjes. En anders dagen we het college gewoon uit voor een prachtige beantwoording. Er staan ook acht moties op het programma. En daarvoor zou ik wel het volgende met u willen afspreken: ik geef straks eerst de gelegenheid aan de fracties om even kort te moties in te dienen. En ik wil u verzoeken: lees niet het verzoek voor, maar vat even in een regel samen wat u met die motie behelst. Want iedereen heeft het, de kijkers thuis hebben erover kunnen beschikken. Ook het publiek in deze zaal. Dus het is niet nodig om dat te herhalen. Daarna gaan we pas beginnen met de eerste termijn. Daar hebben sommigen van u wat voorbereid. Dat kunt u doen vanaf uw stoel, maar ik wil u ook van harte uitnodigen om het wellicht vanaf hier, vanaf het katheder te doen. Tijdens uw presentatie, uw verhaal, sta ik geen interrupties toe. Die kunt u opsparen. En mocht u al in eerste termijn iets willen zeggen, dan kan dat, of vragen, aan het einde van de inbreng. Als we dat gehad hebben … En ik wil u ook vragen, u kunt dus al in eerste termijn wat vinden van de moties. En ik nodig u daartoe van ganser harte uit, zodat we het debat niet te laat in de vergadering starten, dat het niet van de grond komt. En dan kan het college dat wellicht ook even meenemen in zijn beschouwing, of een motie in het oog van het college uitvoerbaar is of niet. Daarna gaan we natuurlijk naar de beantwoording door het college. Dan doen we een korte schorsing met elkaar. Mits we het voor half tien weten te houden, anders gaan we tussendoor schorsen. En daarna begint de tweede helft. En de spelregels zal ik dan nog wel even toelichten, anders bent u het weer vergeten voordat we daar zijn aangekomen. U kunt dat aan mij toevertrouwen. Acht moties, zoals gezegd. En ik wil aan Absoluut Aalsmeer vragen om eerst even de motie in te dienen: de Haalbaarheid overslag/distributiecentrum aan de rand van Aalsmeer. Mevrouw Keessen. Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. Ik was er eigenlijk vanuit gegaan dat ik dit meenam naar het betoog, maar dit is ook goed. De motie Haalbaarheid overslag/distributiecentrum aan de rand van Aalsmeer. Vragen wij eigenlijk aan het college een onderzoek te doen naar de mogelijkheid voor een hub aan de rand van Aalsmeer. Niet alleen voor het rondbrengen van zaken met elektrisch vervoer, maar ook om zaken op te halen. Veel randgemeentes zijn al bezig met de milieuzone. Nou ja, we geven in ieder geval het college de ruimte om daar lang over te doen. Hoeft niet meteen nu. Maar in de richting van 2023. Dus tot zover. De voorzitter: Hartelijk dank. Dan de heer De Vries, D66. Over de motie Verkeersveiligheid. De heer De Vries: Dank, voorzitter. Gevraagd wordt, zoals het in de motie ook gesteld wordt, om een jaarlijks terugkerend moment te creëren waar de gemeente van Aalsmeer uitdrukkelijk en publiekelijk de toestand van de verkeersveiligheid in Aalsmeer behandelt. Ter voorbereiding hierop roept de motie op een aantal feiten te presenteren, op basis waarvan die discussie kan plaatsvinden. Het is best mogelijk dat een zodanige discussie tot verdere verdieping of uitbreiding kan zorgen. Maar we zien in eerste instantie graag als uitgangspunt de verkeersveiligheid in Aalsmeer. En dat is dus uitdrukkelijk de hele gemeente Aalsmeer, inclusief Kudelstaart, Oosteinder en Stommeer, en dus niet alleen de Burgemeester Kasteleinweg. Dank. De voorzitter: Stel dat u wat meer woorden heeft om een motie in te dienen, u praat wat sneller, sta ik dat zeker toe. Hartelijk dank, de heer De Vries. Dan hebben we nog zes moties van de zijde van GroenLinks. En de heer Fransen, mag ik u het woord geven?

De heer Fransen: Ja, dank u wel, voorzitter. De eerste motie, motie Biodiversiteit. We hebben met D66 de koppen wat die motie betreft bij elkaar gestoken. Want we hadden allebei een motie met die titel. En verdomd, de inhoud leek ook nog een beetje op elkaar. Dus hebben we er één motie van gemaakt, dat leek ons wel zo handig. En het komt erop neer dat we een gebrek ervaren aan een concreet biodiversiteitsbeleid in de gemeente. Er is her en der wel wat, maar het staat dus ook her en der. En wij hebben er behoefte aan dat op één plek alles staat wat met biodiversiteit te maken heeft. Want het is één van de grootste crisissen waar we op dit moment mee te maken hebben. Zal ik maar doorgaan? Dan de motie Klimaatbeleid. Daar geldt eigenlijk hetzelfde voor. Het ontbreekt aan een Aalsmeers klimaatbeleid. Dus wat ons betreft is het noodzakelijk dat alles wat met klimaatbeleid te maken heeft in één document komt. En eventueel aangevuld wordt als het ontbreekt. En wij roepen op om dit beleid te maken, waarbij ik … Deze motie hebben we in juni al ingediend. Daar staat nog in: als onderdeel van de begroting 2023. Dat mag u lezen als onderdeel van de kadernota, of hoe dat ook heet. Voorjaarsnota. Ik snap dat daar nog iets tijd overheen moet gaan. Dan motie Maaibeleid. Er wordt nu gemaaid op het moment dat het technisch gezien uitkomt. Maar wij vinden dat je met maaien ook rekening moet houden met de wensen en de eisen van de natuur, van de voortplanting van insecten, en noem maar op. En dat beleid is er nu niet. Dus wij vinden dat er een biologisch, of natuurlijk, of een duurzaam maaibeleid moet komen. Waarbij je ook soms nadenkt over: moet hier de boel verschraald worden? Dan moet je soms weghalen wat je maait. Je moet soms nadenken over: moet je dit klepelen of maaien? Als je het klepelt, sla je alles stuk. Sla je insecten stuk, en noem maar op. Dus gewoon een doorwrocht maaibeleid. En wat ons betreft, dit sluit ook behoorlijk aan bij biodiversiteit, dus ik denk dat het goed is om daar concreet vóór het komend voorjaar met beleid te komen. En hier af te stemmen. Dan de motie Fietspaden in Aalsmeer. Dit is een motie die elke paar jaar terugkomt. In de vorige periode hebben we deze motie samen met AA ingediend. Die heeft het toen niet gehaald. Maar goed, nieuwe ronde, nieuwe kansen. Wat ons betreft moeten de fietspaden die geen gesloten verharding hebben, dat moet aangepast worden. Want je moet het fietsen maximaal stimuleren. Dus ja, zeker ook even een uitdaging naar AA, deze motie, denk ik. Dan de motie Straatverlichting. Wij denken dat je het straatverlichtingsnetwerk behoorlijk goed kunt inzetten om gebrek aan netcapaciteit niet op te lossen, maar wel behoorlijk te helpen. En daar is dit een aanzet toe, om dat aparte netwerk … Om daar een goed plan voor te maken. Dan de laatste motie, motie Woningnood. Dat moet zo snel als mogelijk, er moet beleid komen om alle verhandelde woningen in Aalsmeer een zelfbewoningsplicht op te leggen. Dat voorkomt gewoon speculatie. Wat ons betreft zo snel als mogelijk. Maar in dat beleid wel rekening te houden met uitzonderingen. En ik noem maar wat, als iemand iets voor zijn kinderen regelt, of voor zijn ouders, of wat dan ook. Je moet wel een paar uitzonderingen die menselijk zijn, moet je meenemen in dat beleid. Is dat kort genoeg? Anders ga ik nog een keer de ronde doen hoor.

De voorzitter: Nee, fantastisch, het was helemaal goed zo. Daarmee zijn alle moties ingediend. Er staat ons niets meer in de weg om aan de eerste termijn en de beschouwing te beginnen. En daartoe is de volgorde ook bekend. We beginnen bij de fractie Absoluut Aalsmeer, en ik mag het woord geven aan mevrouw Keessen.

Mevrouw Keessen: Doet hij het, of doet hij het niet? Ja, hij doet het. Welkom alle mensen op de tribune, de mensen thuis voor de buis. Collega-raadsleden en uiteraard het college. Collega Van Willegen haalde het net al aan: alles draait om mensen. Het is de rode draad in al het gemeentelijk handelen. Ook voor de uitwerking van de beleidsambities van het college, die bij ons voorliggen als collegeagenda 2022-2026. In deze opdracht van de gemeenteraad, is hij ook als leidraad gebruikt. Het is ook de kernwaarde van Absoluut Aalsmeer. We doen dit voor de inwoners, voor nu, en voor in de toekomst. Het streven naar een vergroening van de openbare ruimte biedt meer leefkwaliteit, ondersteunt de natuur, en leidt tot meer tevredenheid bij inwoners, bezoekers en ondernemers. Deze passage uit de collegeagenda is, net als mijn openingszin, de meetlat waar wij als fractie alle voorstellen naast leggen. Met daarbij de vraag: wat levert het onze inwoners op? De begroting ziet er voor dit jaar goed uit. Op termijn echter baren de landelijke ontwikkelingen ons zorgen. Hoe zit het met de betaalbaarheid van Jeugdzorg? Vanuit Den Haag hangt de dreiging boven ons hoofd. Van alle gemeenten, of bij alle gemeenten, om op de uitgaven te bezuinigen vanaf 2026. De problematiek, zoals bij de wmo,

		waarmee gemeenten en dus ook onze gemeente worden opgezadeld, is niet te overzien. Taken worden overgeheveld, en wij moeten maar zien hoe we het met elkaar rooien. Al met al ligt er veel op het bordje van het college de komende jaren. Absoluut Aalsmeer ziet het als een uitdaging die we samen aangaan. We hebben afspraken gemaakt over de communicatie en transparantie, over de menselijke maat, participatie, en het luisteren naar inwoners. Over leefbaarheid, en het belang van onze inwoners. En met dit betoog richten wij ons voornamelijk op de eerste begrotingswijzigingen en de plannen van het college. Woonopgave is één van de lastigste opgaven die voor ons ligt. De grote hoeveelheid woningzoekenden, de beperkte ruimte en woonwensen sluiten wat Absoluut Aalsmeer betreft niet op elkaar aan. De vraag naar sociale woningen is groot, evenals naar appartementen voor onze oudere inwoners. Het is lastig uit te leggen waarom het grootste deel van de woningen onbetaalbaar is voor deze doelgroepen, of het feit dat woningen naar niet-inwoners gaan. We kijken uit naar de herziene woonagenda en de plannen van het college, vooruitlopend op de landelijke wetgeving over de verdeling van woningen. Het is veel inwoners al eens overkomen: vaststaan rond de Waterwolftunnel, omdat deze is afgesloten. Op die momenten zoekt het vrachtverkeer een uitweg, en zien we nog meer zwaar verkeer door de bebouwde kom rijden. Met het groeiend aantal bedrijven binnen de gemeentegrenzen, neemt het verkeer naar en van die bedrijven alleen maar toe. De druk op de wegen vergroot, de verkeersveiligheid is in het geding, en ongelukken liggen op de loer. Mijn kinderen zijn geboren en getogen in Kudelstaart, en ik was altijd blij dat zij via door de wijk aangelegde fietspaden veilig naar school konden gaan. En wij wensen dit alle schoolgaande kinderen toe. De infrastructuur in onze gemeente is beperkt. En Absoluut Aalsmeer benadrukt dan ook het belang van een goede en veilige verkeersafwikkeling. Met een toekomstgericht beleid, voor alle mobiliteitsvormen. In de beantwoording op onze vraag over het tekort aan bedrijfsterreinen is te lezen dat dit tekort in de MRA tot 2040 varieert van 350 tot 1000 hectare. En de grootste tekorten worden voorzien voor de regio Amstelland Meerlanden. Waarom dit is wordt in de beantwoording niet aangegeven. Ons inziens komt dit voort uit het beleid van de gemeente Amsterdam, om rondom de Zuidas alleen hoogwaardige kantoren te huisvesten. En dit beleid leidt ertoe, dat bedrijven die daar nu gevestigd zijn hun heil moeten zoeken in de randgemeentes van de MRA. De zorg die wij hebben, is dat juist hierom de verdozing binnen onze gemeente de komende jaren zal toenemen, met alle gevolgen van dien. Voor de mobiliteit, en met name de leefkwaliteit voor inwoners. En zoals onze voormalige fractievoorzitter al zei: laten we ervoor waken niet het afvoerputje van Amsterdam te worden. Inmiddels huisvest Aalsmeer al vierduizend bedrijven. En de vraag is dan ook kunnen we, en willen we nog meer bedrijven huisvesten? De hoeveelheid wegen blijft immers hetzelfde. Dat geldt ook voor recreatie en toerisme. Niet het vele is goed, maar het goede is veel. Wijze woorden van mijn grootvader die ik hier graag herhaal. We maken een toekomstplan voor de hele gemeente. En daartoe stellen we, met de Omgevingswet op komst, of niet, een Omgevingsvisie voor Aalsmeer en Kudelstaart op. Dit gebeurt de komende twee jaar met een uitgebreid participatietraject. Deze tekst, uit de collegeagenda, spreekt ons zeer aan. Want het ontbreekt de gemeente wel aan een toekomstbeeld. Wat willen wij achterlaten aan onze kinderen? Maar voornamelijk nog, hoe willen wij Aalsmeer en Kudelstaart achterlaten voor onze kinderen en kleinkinderen? Een visie voor de lange termijn, bijvoorbeeld tot 2050. Met verbetering van de leefomgeving. Met daadwerkelijke vergroening. Een visie die de verdozing tegenhoudt, om te komen tot een gemeente waarin het voor iedere inwoner goed toeven is. Door tussen de linten veelvuldig bedrijfsbebouwing toe te staan, wordt het dorpse karakter onomkeerbaar aangetast. En de verdeling van het dorp alleen maar groter. Absoluut Aalsmeer ziet graag inzet van handhaving, ook op andere momenten dan aangehaald in de collegeagenda. Klachten over het gebrek aan handhaving bereiken ons wekelijks. Een lastige opgave, maar het gevoel van veiligheid en orde bij onze inwoners is ook belangrijk buiten evenementen om. En hiermee bedoelen wij niet het uitdelen van parkeerbonnen op het Praamplein, maar het actief controleren van foutparkeerders op stoepen en plekken waar andere verkeersdeelnemers, met name voetgangers en fietsers, belemmerd worden. Zoals op de Uiterweg, maar ook op de Oosteinderweg, waar ondanks de renovatie tussen de kerk en de Bosrandweg nog steeds veelvuldig op de stoep wordt geparkeerd. De ontwikkelingen rondom Schiphol liggen ook niet stil. De rechtszaak van RBV, maar ook de vervuilde gronden, de trucjes van de minister, en de zogenaamde maatregelen met waterbedeffect, houden de gemoederen bezig. Er gaan echter ook stemmen op om de Aalsmeerbaan wellicht voorgoed te sluiten. Onze hoop is gericht op een

		krimp naar 350 duizend vluchten. Of zelfs minder. Met de sluiting van de Aalsmeerbaan, kan het positieve gevolg voor Aalsmeer en Kudelstaart zijn dat woningbouw in gebieden wordt toegestaan waar het eerst niet mogelijk was. En juist hierom moeten wij voorzichtig omgaan met de verdozing van Aalsmeer. Gebieden die we nu vol zetten, zullen dan niet meer beschikbaar zijn voor woningbouw. En daar krijgen we zeker spijt van. De duurzaamheidsopgave is voor onze gemeente een grote. Zaak is niet alleen particulieren, maar ook ondernemers mee te nemen in de verduurzaming. Liever daken vol zonnepanelen, dan zonnepanelen op het spaarzame groen dat onze gemeente rijk is. Resumerend is Absoluut Aalsmeer zeer benieuwd naar het college uitvoeringsprogramma. We hebben al een aantal zaken langs zien komen. Plan voor ontvouwen, en initiatieven zijn genomen. Wij wachten dus af welke voorstellen het college ons gaat voorleggen, maar beloven u op voorhand dat wij het raadsprogramma, onze kernpunten en met name de menselijke maat als maatstaaf hebben en houden bij het nemen van een besluit. Een besluit dat uitgaat van het resultaat en de consequenties voor onze inwoners. En vanaf deze plaats danken wij éénieder die heeft meegewerkt aan het tot stand komen van de programmabegroting, de begrotingswijziging, en de collegeagenda. En ik wens ons, als raad, een vruchtbare raadsperiode toe, met een goede samenwerking, mooie vergaderingen en verstandige besluiten. En tot zover de inbreng van Absoluut Aalsmeer op de begrotingswijziging. Ik zal nog de moties behandelen. Ik wil toch heel even onze motie nog aanhalen, omdat wij zo'n ontzettend mooi antwoord kregen op één van onze vragen. En daar stond in te lezen dat in dit traject wordt gekeken hoe de stadslogistiek zo schoon mogelijk kan worden. Niet alleen met schonere voertuigen, maar ook met minder transportbewegingen en slimme oplossingen. Zo kan samen met het bedrijfsleven en Amstelveen en Uithoorn, en Holland Rijnlandgemeente, gekeken worden naar de kansen voor een regionale, logistieke hub, bijvoorbeeld op het terrein van Royal Flora, of op Greenpark. En vanuit daar de gemeente bevoorraden. Naast het positieve preadvies van het college, zien wij deze beantwoording als een mooie onderbouwing van onze motie. En dan ga ik naar de motie Verkeersveiligheid. Absoluut Aalsmeer staat in principe positief tegenover deze motie. Maar wel willen wij graag van het college horen in hoeverre dit zonder motie standaard kan worden opgenomen in het veiligheidsbeleid. Een evaluatie op basis van cijfers, zoals we voorheen kregen, moet volgens ons tot de mogelijkheid horen. Voor wat betreft de reeds verkeersonveilige locaties zien wij naast een evaluatie ook graag actie, en preventief handelen. Wat kan voortkomen uit deze evaluaties? En daar zien wij graag een reactie op van het college. De motie Biodiversiteit. Die is vanmiddag pas binnengekomen. Het is een samenvoeging van twee moties. Dus wij willen graag de schorsing straks gebruiken om met de fractie even over te spreken. De motie Duurzaam maaibeleid. Ons inziens wordt dit al gedaan. De berenklauw, Japanse duizendknoop, het wordt al bestreden. Motie Fietspaden. Ja, mijnheer Fransen haalde het net al aan. Dit is inderdaad voor Absoluut Aalsmeer een doorn in het oog. Alleen valt dit onder mobiliteit, en wij hebben er alle vertrouwen in dat dit dus de komende jaren echt wordt opgepakt. En vandaar dus ook dat wij niet meegaan in deze motie. Dat geldt ook voor de motie Straatverlichting. En de motie Woningnood, vinden we ook inderdaad sympathiek. Ja, vervelend woord, wordt toch weer aangehaald. Maar goed, wij kijken uit naar de herziening van de woonagenda waarvan wij uitgaan dat dit wordt meegenomen. Dus tot zover. Dank u wel. De voorzitter: Dank voor uw bijdrage en de reacties. Keurig binnen de tijd. Want die had ik nog niet meegegeven: uw bijdrage is ongeveer acht minuten, en daarna heeft u wat meer vrijheid om op de moties natuurlijk in te gaan. Maar we zullen natuurlijk niet zeuren om een minuutje meer of minder. Het gaat om uw inhoudelijke bijdrage. Maar de heer Fransen, u wou al interruptie hebben op mevrouw Keessen. De heer Fransen: Ja, volgens mij is het de bedoeling om op elkaar in te gaan. Dus dat wil ik graag doen. De voorzitter: Zeker, neem de ruimte. De heer Fransen: Ik heb een aantal vragen via u, aan Absoluut Aalsmeer. Drie. De eerste vraag is: Absoluut Aalsmeer noemt in haar verhaal dat Aalsmeer niet het afvoerputje van de regio moet worden. In MRA-verband. En ik was even benieuwd hoe we dat met elkaar vorm zouden

		moeten geven. Want ik ben het daar van harte mee eens. Maar hoe kijkt AA daar tegenaan? Dat is de eerste vraag. De tweede vraag is: hoorde ik het nou goed, dat u zei dat een visie ontbreekt op daadwerkelijke vergroening? Heb ik dat goed gehoord? En als dat zo is, als u dat gezegd heeft, wat gaat u daarmee doen? En de derde vraag is: u bent enthousiast over als de, met betrekking tot Schiphol, de Aalsmeerbaan gesloten zou worden. Ik zou ook daar heel enthousiast over zijn. Ware het niet, dat dat vrijwel zeker gekoppeld wordt aan het openen van een tweede Kaagbaan. En dan heb je bepaalde delen van Aalsmeer doe je heel goed, en andere delen ga je weer enorm pesten. Dus zouden wij ons niet van dat soort discussies af moeten houden, en gewoon alleen maar zeggen: er wordt veel te veel gevlogen. Zou dat niet een slimmere aanpak zijn als gemeente? Anders hebben we het over de discussie: waar doet het pijn? En dat zou ik een verkeerde discussie vinden. Die drie vragen. De voorzitter: Absoluut Aalsmeer. Mevrouw Keessen: Dan hoop ik dat ik het allemaal onthouden heb. De eerste vraag ging over de verdozing van Aalsmeer. Toch? De heer Fransen: Nee, de eerste vraag ging over het … Even een paar steekwoorden doen. Om niet het afvoerputje te worden in de regio. Om niet het afvoerputje te worden in de regio. Mevrouw Keessen: Wij hebben een duidelijke vertegenwoordiging in de MRA. En dit geluid laten we natuurlijk gewoon horen. Maar uiteindelijk gaan wij er zelf over wat er binnen onze gemeentegrens gebeurt. Dus het is niet zo dat de opdracht zou kunnen komen vanuit Amsterdam: ga maar allemaal naar Aalsmeer toe. Dus ik denk dat het ook gewoon zaak is dat we bepaalde dingen niet moeten willen. Zoals de verdozing op de Aalsmeerderweg. U moet het met me eens zijn dat het niet bepaald een mooie aanblik is, als je vanuit Amstelveen over de Aalsmeerderweg richting het centrum rijdt. Dus ik denk dat de taak dan bij ons allemaal ligt. Ik neem aan dat de vraag ook voor de rest van de raad bedoeld is. De voorzitter: De heer Franssen. De heer Franssen: Ja, ik ben het er zeker mee eens. De vraag die ik erbij heb is: laten we dat geluid als Aalsmeer voldoende horen in de regio? En zouden we dat als raad niet daadkrachtiger neer moeten zetten? Dat we dat vinden. Want ik ben het met u eens. De voorzitter: Mevrouw Keessen. Mevrouw Keessen: Daar heeft hij volkomen gelijk. Ik denk dat u daar ook een stem in heeft. Want volgens mij heeft u ook zitting in één van deze commissies. Dus ik zou zeker aanraden om die stem te laten horen. De voorzitter: De heer Franssen. De heer Franssen: Ja, als hulpje. Maar het gaat me erom dat we het als raad daar eerst over eens zijn, en daar een krachtige uitspraak over … Want dat geeft wel gezag aan degenen die daar zitten. De voorzitter: We gaan naar de tweede vraag. Dat ging over, naar uw stellingname, het ontbreken van een visie op groen. En hoe gaat u daarmee om? Wat gaan u daaraan doen? Mevrouw Keessen: Nou, mijnheer Franssen die verdraait iets mijn woorden. Ik heb een citaat aangehaald uit de collegeagenda. Wat begon met het streven naar een vergroening van openbare ruimte. En ik heb niet per se gezegd dat daar dan beleid op moet worden gevoerd, het is wel een totaalplaatje. De voorzitter: Dan de derde vraag. Dat was rondom argumenten naar Schiphol. Alleen nog maar de stellingname minder vliegen.

Mevrouw Keessen: Ik deel exact de zorgen ook van mijnheer Fransen. Kijk, het is een onderdeel van de hoop die we uiten. We weten natuurlijk helemaal niet wat er gaat gebeuren. Gisteren en vandaag werd ik geconfronteerd met het feit dat de Schiphol-Oostbaan bijvoorbeeld door allerlei vliegtuigen wordt gebruikt om op te stijgen. Dus in principe ligt er al een zesde baan. En daar denk ik dat we met de raad met elkaar eens een keertje goed over moeten gaan praten. Hoe we daar instaan, en welke opdracht wij ook de portefeuillehouder meegeven daarin. Maar dat moeten we dan agenderen met elkaar.

De voorzitter: Mooie beantwoording, volgens mij voldoende zo. Dan gaan wij over naar de tweede bijdrage van vanavond. Die is van het CDA, de heer Van Willegen.

De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Vandaag de algemene beschouwingen die dit jaar plaatsvindt bij de begroting, en niet bij de kaderbrief in juni. Daar is natuurlijk alle reden toe, omdat de nieuwe raad het afgelopen voorjaar druk bezig is geweest met het formeren van het college. Dat is uiteindelijk gelukt. Maar het college moest haar doelen gaan bepalen, dus buiten de begroting, naar aanleiding van de kaderbrief, hebben we vandaag meteen de eerste begrotingswijziging, waarin het college haar plannen voor de komende jaren ontvouwt en daar ook de financiële kader heeft toegevoegd. Met dan vanavond nog een collegeagenda voor 2022 tot 2026, met als de titel: Samenwerken aan Aalsmeer. Voorzitter, en daar begint eigenlijk bij het CDA al een beetje te wringen. Niet zozeer de plannen, want die komen uiteindelijk uit het raadsprogramma. Maar naar ons idee ontbreken er reële inflatieberekeningen. Afgelopen maandag kwam een cijfer van CBS op 16,8 procent inflatie in oktober, en dat is niet de eerste keer dat er zo'n enorm hoog inflatiecijfer was. Om dan als de gemeente Aalsmeer te gaan rekenen met een begroting 2023, met het cijfer van twee procent, vinden wij als CDA echt gewaagd. Natuurlijk zit er nog een vrije speling in, maar ook als de claim van AA-organisatie niet is ingevuld, dan kun je zomaar in één jaar van een ruimte begroting belanden in een groot tekort. En wij hopen dat het college hier toch echt van bewust is. En mocht inderdaad een negatief scenario toegaan, dan gaat het CDA ervanuit dat dit niet bij de inwoners terecht komt, maar dat dit dan ten koste gaat van nieuw beleid. Als de behoedzaamheidsreserve 1,3 miljoen is, en de claim van AA-organisatie negenhonderdduizend euro, dan blijft er voor de inpassing van de eventuele inflatie vierhonderdduizend euro over. Wij vrezen dat dit onderschat wordt. Overigens vindt het CDA van de toezegging dat het college en de raad samen optrekken ten aanzien van de personele ontwikkelingen, toch niet zoveel is terecht gekomen. Natuurlijk, voorzitter, zijn wij na een zeer sombere kaderbrief verheugd dat met incidentele verordeningen vanuit het Rijk, de balans nu weer de goede kant op wijst. Maar ook geeft het aan hoe de grillen van het Rijk bijna onmogelijke wordt om een duurzame begroting op te stellen. Voorzitter, zoals u weet heeft het CDA voorafgaand aan deze behandeling het college diverse vragen gesteld. Ook over de bovenstaande opmerkingen. Bedankt voor de beantwoording, maar wij vinden de beantwoording toch wel heel erg mager. Maar dat is misschien wel een understatement. Dus komen wij op sommige vragen toch terug. Om te beginnen de beantwoording van de vragen over het openbaar groen. Als wij goed lezen, wordt er aan de hand van fixi-meldingen beoordeeld of het groenonderhoud voldoet, dan wel moet worden aangepast. Maar niet iets zoals een schouwcontrole. Bij onze algemene beschouwingen vorig jaar, hebben wij onze zorgen geuit over de staat van het onderhoud. En ook dit jaar vinden wij Aalsmeer nou niet uitblinken van schoonheid. En dat heeft in dit geval niets te maken met biodiversiteit, maar we hopen echt dat de portefeuillehouder die dit nu in zijn portefeuille heeft, ons volgend jaar wel de gelegenheid geeft om positief te zijn over het groene onderhoud. Er gaat per slot van rekening een hele hoop geld naar deze begroting toe. Maar in de beantwoording zeggen dat het kwaliteitsniveau B voldoet, is toch wel heel ver af van de werkelijkheid. En als de portefeuillehouder dat wil, kan ik hem zo diverse foto's toesturen over het onderhoud. Het CDA is wel enthousiast over de inzet van de besteding van npo-gelden, die via de gemeente lopen. Mooi hoe hier een samenwerking tussen de gemeente en de scholen heeft plaatsgevonden. Over de npo-gelden, die rechtstreeks via het Rijk naar het schoolbestuur gaat, hebben wij wel veel vraagtekens. Maar die beoordeling zal plaats moeten vinden in de Tweede Kamer. Zoals ieder weet, is het CDA zeer blij met het verenigings- en sportleven in Aalsmeer. Maar ook hier maken wij ons wel weer zorgen om. Wat éénieder kan zien, is dat toch heel veel verenigingen

		het zwaar hebben op dit moment. En dat heeft eigenlijk niet te maken met de energieprijzen, maar meer over de leegloop tijdens de coronaperiode en de daarna het niet meer komen van veel leden en vrijwilligers. Dat maakt het voor verschillende verenigingen bijna niet meer te doen om alles draaiende te houden. Dus daarom pleiten wij ervoor om zeer zorgvuldig om te gaan met de verhogingen van tarieven en van de accommodaties. Bijvoorbeeld van de voetbalverenigingen. Het CDA is blij met de vormgeving van de lokale inclusieagenda en de toegankelijkheid. Wij zijn benieuwd naar deze agenda, en wij zien deze graag tegemoet. Wij vinden dat iedereen mee moet kunnen doen. Daarom verwacht het CDA dat de lokale inclusieagenda ook alle onderdelen van het VN-verdrag Handicap meeneemt in deze agenda. Graag willen we hierbij extra aandacht vestigen op de openbare ruimtes rond zorg- en woongebieden, en bij de speelplaatsen voor kinderen. En misschien is het op deze plaats dan ook wel even leuk om te melden of het een … Nou ja, niet leuk om te melden. Een vraag om te melden, dat het CDA graag een uitbreiding van Mijnsheerlijckheid wil. Bijvoorbeeld op de plaats van de voormalige bibliotheek in Kudelstaart. Het college schrijft in haar begroting over het tekort aan bedrijfsterreinen in de toekomst. Het CDA is van mening dat wij zeer terughoudend moeten zijn met het opnieuw inrichten van grote bedrijfsterreinen. Dit om Aalsmeer ook in de toekomst wel leefbaar te houden. Wij zien meer in het opnieuw inrichten van bestaande terreinen met de huidige normen, dan in uitbreidingen. Ook hebben wij gesproken over de stimuleringsfonds Lokale Economie Aalsmeer. Die is ingesteld aan het begin van de periode van de coronapandemie. Wij hopen dat dit fonds vóór begrotingsjaar 2023 kunnen afsluiten. Voorzitter, in datzelfde programma staat ook duurzaamheid. Waarin wij door verschillende samenwerkingen onze bijdrage kunnen, maar ook moeten leveren. Het CDA maakt zich hier heel veel zorgen om de netcapaciteit, en hoopt dat de dieselgeneratoren op bijvoorbeeld op het Uniepark snel tot het verleden gaan behoren. Wanneer we uiteindelijk gasloos zijn, dat zullen we gaan zien. Maar wij hopen dat het college vol gaat inzetten op het stimuleren van isoleren van huizen en overige gebouwen. Volgens ons is daarin de snelste slag te slaan. Onze vraag over de oplevering van de Hoffscholteweg kon helaas niet worden beantwoord. Maar volgens het CDA wel essentieel voor de doorstroming van Aalsmeer. Samen met de Molenvlietweg is dit voor Aalsmeer-Oost de verbinding met Aalsmeer Dorp. Maar ook belangrijk voor de ontlasting van de overige wegen. Wij hopen dat het college hier toch echt snelheid in gaat maken. En natuurlijk dan ook meteen de aanleg van het Spoorlijnpad, welke volgens eerdere planningen allang had klaar moeten zijn. Misschien kan de portefeuillehouder vanavond wel antwoord geven op onze beide vragen. Natuurlijk hebben wij nog veel meer vragen … Kunnen wij nog veel meer zeggen over de wegen in Aalsmeer, maar laten wij op dit moment het college even de ruimte geven om de bestaande plannen tot uitvoer te brengen. Zoals we weten is de Omgevingswet weer uitgesteld. En ja, wie weet wordt hij wel nooit ingevoerd. Je kunt hier op verschillende manieren naar kijken. Of het wel uitvoerbaar is, en hoe het zit met de kwaliteitsborging bouw. En hoe kunnen we dan de kosten echt omlaag? Wordt de vergunningverlening echt versneld? Wij weten het op dit moment niet. Maar het CDA hoopt in ieder geval dat de vergunningverlening al dan niet zonder Omgevingswet sneller tot stand kan komen. En waaronder dan ook de woningbouw. En misschien kan de portefeuillehouder ons vanavond al aangeven wat de uitspraak van de rechter gisteren over stikstof in de bouw voor consequenties heeft voor het bouwen in Aalsmeer. Voorzitter, het stond ook in één van onze vragen. En het college heeft daar ook een antwoord op gegeven. Maar toch wil het CDA hier nog één keer vermeld hebben: ga u best doen, voor een directe busverbinding met Schiphol. Meer auto's zal in Aalsmeer waarschijnlijk niet snel rendabel zijn. Openbaar vervoer en een goede busverbinding met OV-knooppunt Schiphol is wel heel belangrijk voor Aalsmeer. Tot slot, voorzitter, wenst het CDA het college veel succes met het uitvoeren van deze begroting en daarbij de eerste begrotingswijziging. Ondanks dat wij ons op sommige onderdelen zorgen maken, dienen wij geen moties of amendementen in. Dus laten wij samenwerken aan Aalsmeer. En dan eindig ik met de woorden die onze voormalige koningin Beatrix zo altijd uitsprak: ik wens u daarbij Gods zegen toe. Dan gaan wij door op behandeling van de moties en ons CDA-standpunt daarin. Voorlopige standpunt, zal ik dan misschien nog maar eens even zeggen. De motie Haalbaarheid overslag/distributiecentrum rand van Aalsmeer. Voorzitter, wij vinden deze moties heel veel aannames. En aannames zijn mooi, maar als ze niet gefundeerd zijn vragen wij ons af of dat werkelijk zo is. Dus wij vinden deze motie niet heel erg verstandig. Je zou misschien een vrachtwagen minder kunnen hebben in Aalsmeer, maar als je dan tien busjes hebt die drie

keer zo hard rijden door Aalsmeer, dan vraag ik me af: is de verkeersveiligheid toegenomen en heeft die opdracht, distributiecentrum nou echt veel zin? Dus deze gaan wij waarschijnlijk niet steunen. De motie Verkeersveiligheid. Die gaan wij wel steunen. En dat heeft te maken dat wij het wel mooi vinden als wij de cijfers inzichtelijk hebben. Dan weten we, als we echte cijfers hebben, zonder aannames, dan kunnen wij ook ergens over praten. Dus deze gaan wij wel steunen. De motie biodiversiteit. Voorzitter, ik zou bijna zeggen, die gaan we steunen. Maar ik zie dat die voor de Kadernota 2023 naar de gemeenteraad moet. En dat was een half jaar geleden. Dus ik weet niet of dat slim is om die nog in te dienen. Maar misschien dat het naar Kadernota 2024 moet, dan gaan we hem wel steunen. Dus ik wacht het even af. Motie Klimaatbeleid. Die gaan wij niet steunen. Motie Duurzaam maaibeleid. Dat heeft het CDA de vorige keer al gezegd in de oordeelsvormende commissie. Wij vinden dat deze eigenlijk gewoon opgenomen moet worden in de Biodiversiteitsnota. Dus dat vinden wij niet nodig om daar een aparte motie voor te hebben, dan wel een apart beleid. Dan krijgen wij de motie Fietspaden. Ja, die hebben we de vorige keer niet gesteund, de heer Fransen zei het al. Die is vorige keer niet gesteund, en dat gaan we deze keer ook weer niet doen. De motie straatverlichting. Wij vinden dat energetisch niet verantwoord, deze motie. Want uiteindelijk is Aalsmeer al bijna volgehangen met ledlampen. En om nou alle lantaarns weer te gaan vervangen, nee, dat lijkt ons niet heel simpel. Dus deze motie gaan wij niet steunen. De motie Woningbouw. Bijna zou het CDA zeggen: heeft deze motie nog wel zin? Hij staat in … Ik besef, hij staat in het raadsprogramma ook. Dus uiteindelijk gaat hij toch naar ons toekomen. Maar deze motie is eigenlijk in die zin wat eens is achterhaald. De overdrachtsbelasting voor huren gaat per 1 januari, meen ik, naar elf procent. Nou, dat is al heel wat, als je een woning gaat kopen en je moet elf procent overdrachtsbelasting betalen. De hypotheekrente zit al over de vier procent heen. En dan ga je uitrekenen als je een huisjesmelker wil zijn, en dat zijn misschien maar kleine zelfstandigen die nog hier en daar een huisje willen hebben voor hun pensioen. Maar een huisje moet ongeveer een rendement opleveren van minimaal vier procent. Als ik deze twee dingen bij elkaar op zet, dan zullen er weinig speculanten meer op de markt gaan komen. Ik denk dat deze motie drie jaar geleden wel steekhoudend was, omdat toen eigenlijk de markt anders was en voor nul procent kon lenen. De overdrachtsbelasting was net even zes procent. Een week nadat je het gekocht had kon je winst maken. De huizenmarkt gaat naar beneden, de woningen worden minder. Dus het is ook niet meer … De waardestijging die je hebt. Dus ik denk dat uiteindelijk, als je alles bij elkaar optelt, dat dit probleem zich al opgelost heeft voordat het probleem zich aandient. Dus deze gaan we niet steunen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank voor uw bijdrage. Dan gaan we naar de VVD, en het woord is aan … Vanavond zie ik rood niet zo goed, ik zal er even goed op letten. Ik bedoel, het is mijn partijkleur natuurlijk, maar het knopje op de microfoon. Ik zal extra scherp kijken. De heer Buisma, PvdA.

De heer Buisma: Ik had toch een paar verduidelijkende vragen aan het CDA. Eén van de dingen die het CDA roemt is het bedrijfsleven en verenigingsleven in Aalsmeer. En dat ze zich zorgen maakt over de betaalbaarheid van de voetbalvereniging. Of ze voor hun grond nog wel kunnen betalen als we gaan ophogen. Een zin of twee daarna, stelt het CDA dat het noodfonds dat in het leven geroepen is in 2023 opgeheven kan worden. Het lijkt dat die twee te combineren zijn. Dat als we bezig zijn en ons druk maken over welke huur wij vragen voor de voetbalvelden, welke huur wij vragen voor de handbalvereniging, wat wij voor huur vragen voor het oude raadshuis. Dat als wij die verhoging willen tegenhouden, dat we daar dat noodfonds voor kunnen gebruiken. Is dat een idee, of geef ik nu een richting aan die u niet bedoelde? De andere vraag die ik toch even heb, is dat het CDA tussen neus en lippen de Place To Be denkt te sluiten. Het uitbreiden van Mijnsheerlijckheid en de ruimte die daarvoor gevonden is, is de oude bibliotheek in Kudelstaart. Daar zit de jongerenvereniging in. En bedoelt u dat daar dan een nieuwe plek voor gezocht wordt? Of hebben de jongeren even pech? Dus daar, die twee vragen wil ik toch even mee stellen.

De voorzitter: Het CDA. De heer Van Willegen.

De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Over de eerste vraag, dat gaat over het stimuleringsfonds Lokale Economie Aalsmeer. Die is in leven geroepen tijdens corona, daar weet

u alles van. De fractievoorzitters bij elkaar geroepen, van: jongens, het bedrijfsleven en de verenigingen komen in nood. Dat is een tijdelijk fonds. En ik vind een tijdelijk fonds moet ook tijdelijk zijn. Maar als wij het hebben over de verhoging van de gelden die de sport moet betalen, ze wilden naar een marktconforme huur. Nou, een marktconforme huur, in een vereniging die, wat ik aangaf, terugloopt in de bezoekers maar de accommodatie blijft wel hetzelfde, dat is bijna voor de verenigingen niet te betalen. Dus ik vind dat we voorzichtig moeten zijn om het …. Kijk, nu wordt het gesubsidieerd. Niet uit het stimuleringsfonds, maar gewoon uit onze begroting. Dus wij vinden gewoon dat je er heel voorzichtig mee moet zijn om de marktconforme huur te gaan berekenen, als dat het einde van de vereniging gaat betekenen. Dat zijn natuurlijk niet alleen de voetbalverenigingen, dat geldt natuurlijk ook voor de verenigingen in de Waterlelie. Die moeten, als je echt moet gaan betalen om de waterleidingen warm te houden, of alle kosten eromheen. Dan kan een waterpoloteam volgens mij niet meer bestaan. Dus wees daar voorzichtig mee om dat op te voeren. In die zin dragen wij het verenigingsleven inderdaad een warm hart toe, en het bedrijfsleven ook. Maar ik vind het bedrijfsleven ook dat we uiteindelijk een keuze moeten gaan maken. Niet het coronafonds in stand houden omdat daar toen een noodsituatie was. Uw tweede vraag, Mijnsheerlijckheid. Nee, Place To Be. Ja, als het één komt hoeft het ander niet weg te gaan. Er zijn natuurlijk plannen geweest voor een zorgcentrum daarzo. Daarin is ook gezegd, daar moet wel Place To Be moet daar een plaats in krijgen. Kijk, hoe dat opgelost wordt, CDA is natuurlijk niet tegen Place To Be. Ik hoop zeker dat dat in stand blijft. Of het op die plaats is of een andere plaats is, dat maakt CDA … Maar weet u wat het CDA wel vindt, is dat de Mijnsheerlijckheid is een enorm … Ook Kudelstaart vergrijst. En als je een vergrijzing hebt, dan wil je ook gewoon je bewoners in willen graag in de Kudelstaart blijven wonen. Dus als je dan een mogelijkheid ziet, omdat het zorggebouw daar niet meer doorgaat en misschien wel een lege plek krijgt, dat je daar de uitbreiding van Mijnsheerlijckheid krijgt. Dat de mensen die op leeftijd zijn toch in Kudelstaart kunnen blijven wonen, dan zijn wij daar warm voorstander voor. En daarom hebben we gezegd: onderzoek dat. Kijk ernaar of dat een mogelijkheid is, om Mijnsheerlijckheid op die plek uit te breiden.

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter. Dus ik begrijp, dat is en. En dat stelt mij gerust. Dank u wel.

De heer Van Willegen: Zeker.

De voorzitter: Dan de heer Fransen.

De heer Fransen: Dank u wel. Sorry. Het CDA, de heer Van Willegen, begon zijn betoog met de zorgen die hij zich maakt over de inflatiehoogte. Ik kan daar wel in meevoelen wat hij daarmee bedoelt. Maar hij maakt er een punt van in zijn betoog. En dan ben ik even benieuwd, ik heb geen motie of amendement van u gezien in die richting. Wat doet u met die zorg? Laat u het daarbij, of … U spreekt hem uit, maar zou het dan niet redelijk zijn om daar ook een actie op te laten volgen? Dat is de eerste vraag. En de tweede vraag is: op alle moties bent u ingegaan op het waarom u gaat stemmen wat u stemt, behalve bij de motie Klimaatbeleid. Ik ben even benieuwd naar uw overwegingen daarbij, want die heeft u niet genoemd.

De voorzitter: De heer Van Willegen. Twee vragen van GroenLinks.

De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Als wij het over de inflatie hebben van de afgelopen tijd, die stormachtig is. Wij hebben een bijeenkomst gehad waar de uitleg over de begroting vorig jaar is, waar wij onze zorgen daarover hebben geuit. Daarna is het inflatiecijfer oktober gekomen, van de week nog zelfs. Daar zie je dat er enorme inflatiecorrectie is. Of een inflatie is, in de begroting. Waar het CDA zich erg zorgen om maakt, en ook vandaar dat wij kritisch inderdaad, dat zegt u goed, kritisch naar deze inflatiecijfers kijken, wij hebben daar ook antwoorden op gehad vanuit het college. Het college maakt zich daar minder zorgen om als het CDA. Maar wat wij dan ook wel mee willen geven op dit moment: denk goed na, dat er een

mogelijkheid zou kunnen wezen dat we wel enorm klap op klap krijgen. En om dat voor te zijn … Wij gaan geen … We gaan de begroting niet afwijzen, dat zal ik u vast vertellen. Wij gaan de begroting akkoord geven. Maar we willen wel zeggen: mocht het zo meteen zijn dat de inflatie zo groot is en dat de kosten van Amstelveen doorlopen, en we komen geld tekort. Dan zal dat ten koste moeten gaan, die waarschuwing geven wij nu mee, ten koste moeten gaan van nieuw beleid. Want wij willen niet dat de inwoners van Aalsmeer uiteindelijk moeten gaan betalen omdat we als gemeentebestuur niet voldoende rekening hebben gehouden met een inflatiecijfer, die in onze ogen vrij stevig is.

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Oké. Maar mag ik dan constateren dat het CDA gewoon akkoord gaat met de twee procent? En daar wel van alles van vindt, maar uiteindelijk gewoon zegt: oké, twee procent is goed.

De voorzitter: De heer Van Willegen.

De heer Van Willegen: Ja, voorzitter. Je kunt twee dingen doen. Of zeggen: we gaan akkoord met die twee procent. Of we kunnen zeggen: we gaan niet akkoord met die twee procent. Maar als we niet akkoord gaan betekent dat dat wij niet akkoord kunnen gaan met deze begroting. Klopt. Maar uiteindelijk gaan wij wel akkoord met deze, want als het college na uitgebreide vragen van ons en uitgebreide toelichtingen hiervoor, zegt dat dit goed is, dat dit oké is. Ja, hoor eens, wij zijn goedwillende amateurs. Als de professionals hier bij het college zeggen dat ze dat kunnen doen, dan gaan akkoord. Dan geloven wij ze. Maar we waarschuwen wel dat als het misgaat, houd er rekening mee. We hebben u gewaarschuwd.

De voorzitter: Dan nog de motie Klimaatbeleid. Of wilde u nog reageren op de inflatie, mijnheer Fransen?

De heer Fransen: Nou, het moet mij van het hart dat mij dat een wat dubbel gevoel geeft. Dat u wel de waarschuwing afgeeft, maar daar niks aan verbindt en wel akkoord gaat. Dan denk ik: ja, maak een keus. Kom op voor je mening. Maar goed, dat is aan u. Maar uiteindelijk maakt u een heel punt ervan en ik kan er in meegaan, maar u doet niks met dat punt. En dat vind ik typisch.

De voorzitter: Laatste reactie op dit onderdeel, en dan graag motie Klimaatbeleid.

De heer Van Willegen: Nou, voorzitter. Wij maken juist wel een keus, alleen de heer Fransen verwondert zich over de keuze die wij erin maken. Maar dat kan. Klimaatbeleid. Hebben wij niets over gezegd. Ga ik even kijken wat wij daarvan vonden. Ik weet het niet. Voorzitter, ik moet het antwoord even schuldig blijven, want ik weet helemaal niet … Ik heb hier staan …

De voorzitter: De stemming laat nog even op zich wachten, dus mocht u het erbij hebben, dan geef even een seintje, dan komen we er even op terug. We parkeren deze vraag even tot het CDA daarop antwoord heeft. Wij gaan naar de derde partij, de VVD. Voor de eerste termijn. Het woord is aan de heer Van der Zwaag.

De heer Van der Zwaag: Dank u, voorzitter. Voorzitter en collega-raadsfracties. De VVD is tevreden. De begroting 2023 sluit. De meerjarenbegroting 2024-2026 ook. Als cadeautje draagt ook de septembercirculaire een extra steentje bij aan het positieve financiële beeld. De VVD ziet deze begroting, en de eerste begrotingswijziging, als logische uitwerking van het raadsprogramma en de daaruit voortvloeiende collegeagenda. Na de verkiezingen in het voorjaar, het samen maken van het raadsprogramma en het samenstellen van het college, verwacht de VVD dat we de bestuurlijke stabiliteit in Aalsmeer en Kudelstaart kunnen vasthouden door constructieve inzet van alle fracties. In deze begroting ziet de VVD veel terug van de diverse verkiezingsprogramma's van de politieke partijen. Het aanpakken van het onderhoud van onze leefruimte, de extra inzet op woningbouw, de positieve impuls op het gebied van kunst en cultuur. Het stimuleren van ondernemerschap in onze Aalsmeerse

		economie en het beheersbaar krijgen van de activiteiten op het gebied van sociaal domein. Het wordt allemaal met een menselijke maat aangepakt. Dit is maar een kleine greep uit de ambities. In de begroting 2023 en de eerste begrotingswijziging ziet de VVD de eerst contouren van de bestuurlijke ambities vertaald in geld. Het is mooi om te zien dat deze ambities tot nu toe passen binnen de financiële mogelijkheden van Aalsmeer. Waarbij ook belastingdruk niet uit het oog wordt verloren. Dit is ongetwijfeld het resultaat van een vruchtbare samenwerking binnen het college, met de nieuwe portefeuillehouder Financiën. Wilt u niet grinniken, is een serieus punt wat ik … De VVD gaat ervanuit dat binnen de economische agenda van Aalsmeer ook wordt bekeken of de opbrengsten van toeristenbelasting kunnen worden geïnvesteerd op welke manier dan ook, in het toeristisch klimaat van Aalsmeer en Kudelstaart. Kijkend naar de begroting en het financiële kader, vindt de VVD het belangrijk om het college het vertrouwen, de ruimte en de rust te geven om voor een goede uitwerking van het raadsprogramma te zorgen. Hierbij hoort ook, naar de mening van de VVD, terughoudendheid met het nu al op tafel leggen van goedbedoelde initiatieven die mogelijk meer werk voor het college gaan opleveren. Laten we eerst zorgen dat het college een goede start kan maken met de dagelijkse werkzaamheden, met daar bovenop ook al de nodige ambities van ons als gemeenteraad. Om die uit te voeren. De VVD zal daarom deze begroting en de eerste begrotingswijziging van harte ondersteunen. De VVD heeft er ook voor gekozen om geen amendementen en moties in te dienen, om een duidelijk signaal af te geven dat we alle vertrouwen aan dit college geven en hen de ruimte en rust gunnen om onze gemeente adequaat, met de kaders die we als gemeenteraad aan hen hebben gegeven, te besturen. Dat betekent ook dat de VVD moties en amendementen die nu worden ingediend, en die mogelijk gaan leiden tot extra werkzaamheden voor het college in deze fase van een net gestarte bestuurlijke periode, niet zullen ondersteunen. Er zitten in sommige moties echter wel sympathieke elementen die aansluiten bij het verkiezingsprogramma van de VVD. Als het op een later moment nodig of gewenst is om via een motie of amendement op specifieke punten het college een extra steuntje in de rug te geven, zal de VVD daar zelf mee komen of constructief meedenken bij initiatieven van andere fracties. Maar daar is het nu toch echt veel te vroeg voor, vinden wij. De VVD dankt college, griffie, en ambtelijke organisatie voor hun bijdrage aan het tot stand komen van deze begroting. En ik wens ons, als gemeenteraad, veel plezier, dat wil jij graag, en wijsheid toe in onze kaderstellende en controlerende rol. En hoopt dat we onze rol efficiënt en effectief invullen, zodat onze inwoners en ondernemers weer meer vertrouwen in de lokale politiek krijgen. Dank u wel. De voorzitter: Hartelijk dank voor uw bijdrage. Dan gaan wij door naar D66. En het woord is aan de heer De Vries. De heer De Vries: Dank, voorzitter. Ik trek even mijn jasje hiervoor aan, dat vond ik gepast. Ik heb het normaal nogal warm, dus ik laat hem bij voorkeur uit. Maar bij deze, iets meer respect. Ik hoop het binnen de acht minuten te kunnen afronden. Dit is mijn eerste keer, dus ik heb een beetje gegokt hoever het ongeveer zou brengen. Ik heb van de VVD verder geen toelichting op de moties meer gehoord, die neem ik maar wel mee. Had ik ook niet gepland, maar ik hoor dat dat ook u bedoeling is. Dus ik ga het zo maar doen. Maar ik begin graag met de bijdrage die we hebben voorbereid. Voorzitter. We staan met de begroting voor het jaar 2023 aan het echte begin van de periode 2022-2026. We hebben na het raadsakkoord inmiddels ook kennis kunnen maken met de plannen van het collegeprogramma voor dezelfde periode, en de invloed van die plannen op die begroting voor 2023. Op basis van die teksten, en de personen die bij de uitvoering betrokken zijn, denken we de komende jaren een goede voortgang te kunnen verwachten op alle punten die op het gebied van openbaar bestuur aan de orde komen. Wat D66 betreft, bestaat er een groot vertrouwen in de komende samenwerking tussen raad en college, en alle andere betrokkenen bij het gemeentebestuur. De ambtelijke ondersteuning en de inwoners en ondernemers van Aalsmeer. Voorzitter, we kunnen in voldoende mate akkoord gaan met de begroting voor het jaar 2023 en zullen deze, met enkele aanvullingen, steunen. De cijfers kloppen. Het dreigende beeld voor de langere tijd blijft bestaan, maar wordt opnieuw voor de kortere termijn opgeklaard. De seinen staan op groen en het college heeft er zin in. Wij ook. Wel hebben we, naar aanleiding van de eerste teksten, een drietal moties ingebracht op onderwerpen waar de we afgelopen vier jaar vergeefs op gewacht hebben en die wij niet

		terugzagen in de plannen. Daarbij brengen wij mede een motie in die voortkomt uit de discussie uit de commissievergadering van 15 september jongstleden, op basis van een eerder ingediende motie van GroenLinks en die op dit onderwerp brede steun onder de fracties genoot. De moties inclusiebeleid en zwerfafval hebben we ingetrokken, nadat er voldoende toezeggingen waren binnengekomen vanuit het college dat die specifieke punten op korte termijn zullen worden aangepakt. Wat dat betreft, we zullen op korte termijn met de gemeenteraad een aparte sessie hebben over het inclusiebeleid inzake het VN-verdrag Handicap. Het college heeft toegezegd dat op het gebied van de plaatsing van afvalbakken, hier quote ik: “Daar waar het nodig is en de behoefte bestaat een afvalbak zal worden geplaatst.” Daarmee zijn de doelstellingen van die beide moties op dit moment bereikt. Daarom hebben we deze teruggetrokken. Dat geldt niet voor de moties verkeersveiligheid en biodiversiteit. Uit de beantwoording van het college, tijdens de zitting van de commissie, bleek niet dat de doelstellingen van deze moties op dit moment worden omarmd, terwijl wij wel de noodzaak voor deze moties voelen. Ook al omdat er op deze onderwerpen, naast een algemene noodzaak, ook een brede ondersteuning in de Aalsmeerse bevolking wordt gevoeld. Voorzitter, terug naar het algemene beeld en het vooruitzicht naar de komende vier jaar. Zoals al eerder aangegeven, rijden we op een trein die tussenstops kent op de jaren 2030 en 2040, met als voorlopig eindstation 2050. Nu we in de periode 2022-2026 terecht zijn gekomen, nadert het tussenstation 2030 met rasse schreden. De komende vier jaar is daarom de periode waar de laatste lijntjes getrokken moeten worden en het fundament moet worden gelegd voor dat deel van het gebouw dat in 2030 moet komen te staan. Dat betekent finaleplannen en het begin van uitvoering. Dit betekent dat er belangrijke stappen dienen te worden gezet op de gebieden zoals klimaat, energie, duurzaamheid, circulariteit, biodiversiteit, woningbouw en de, veelal met dat laatste samenhangende, verkeersafwikkeling. Tezamen met het normaliseren van een effectieve inwonersparticipatie zijn dit de onderwerpen die belangrijk zijn voor D66. Ook de nieuwe luchtruimherziening en de regels, met name de milieuregels op en rond Schiphol en de rechtszaak van de Stichting Recht op Bescherming tegen Vliegtuighinder tegen het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, zullen de komende periode aan de orde komen. We zijn blij dat we over twee weken een presentatie van de stichting krijgen en met het college zullen gaan overleggen hoe we de komende vier jaar met Schiphol zullen omgaan. Gezien het belang van het onderwerp Schiphol voor de gemeente Aalsmeer en de belangrijke discussies op nationaal niveau zullen we onze vinger aan de pols houden. Wat D66 betreft zetten we onze hoogst effectieve lobby richting Tweede Kamerfractie van D66 voort. We blijven hen van informatie voorzien en hen van de belangen van de inwoners en ondernemers van Aalsmeer en Kudelstaart op de hoogte stellen. We hopen daar in de komende periode net zo succesvol te zijn als de afgelopen vier jaar. De komende vier jaar zal ook de concessie voor het openbaar vervoer worden verleend. Het moet op dit gebied duidelijk worden dat er geen exclusiviteit gegeven kan worden aan een openbaar vervoerder die onvoldoende levert. We zijn in een neerwaartse spiraal terechtgekomen, waarbij lijnen worden opgeheven bij gebrek aan passagiers, waardoor er nog minder passagiers van het openbaar vervoer gebruik gaan maken, waardoor er nog meer lijnen worden opgegeven. Ga zo maar door. De concessiehouder zal zich moeten realiseren dat het niveau nu zover gedaald is, dat er in het belang van de inwoners van de diverse gemeenten concurrentie zal moeten worden toegestaan voor aanbieders die wel in staat zijn openbaar vervoer aan te bieden. Waar er behoefte bestaat en niet geleverd wordt, zullen anderen worden toegestaan die diensten te leveren. Dat kan in ultimo ook betekenen dat de gemeente die zelf gaat leveren. De behoefte van de gebruiker staat voorop. Niet de behoefte van de aanbieder. Dit zijn voor Aalsmeer grote en belangrijke onderwerpen die alle inwoners raken. Voorzitter, we gaan hiermee richting slot van de bijdrage. De conclusie is dat er een hoop te doen is de komende vier jaar. Hierbij dienen we goed samen te werken met alle betrokkenen. We moeten niet het conflict of de concurrentie opzoeken, maar de verbinding. Een verbinding die recht doet aan het gegeven dat in alle geledingen kennis en informatie aanwezig is die kan bijdragen aan de beste kwaliteit van zowel regelgeving als uitvoering. Dat wij ons voorstaan op een dualistische houding, betekent uitdrukkelijk niet dat we uit zijn op een verwijdering tussen gemeenteraad en college, of op een concurrentie tussen beiden. Dat wij geloven in dualisme is gestoeld op het feit dat de formele scheiding van rollen leidt tot een kritische houding en een openbare discussie, die uiteindelijk bijdraagt aan een betere kwaliteit van besluitvorming en uitvoering. Maar zoals zojuist gesteld, daar eindigt het niet. We hebben iedereen nodig om tot het beste resultaat te komen. Wanneer

		mensen betrokken worden, hebben ze niet alleen medeverantwoordelijkheid voor het eindresultaat, maar belangrijker, ze zullen zich meer verbonden en verantwoordelijk voelen. Juist dat kan bijdragen aan het veel genoemde verkleinen van de kloof tussen burger en de politiek, tussen kiezers en gekozene. Samenwerking en goede communicatie is hierbij van doorslaggevende betekenis. Met die aantekening dat dit een onderlinge, wederzijdse samenwerking en communicatie is. Dat er niet van een kant gezonden wordt en van de andere kant ontvangen. Ga met de ander om, zoals je zelf behandeld wil worden. Het is niet alleen dat we uitzien naar een goede samenwerking tussen alle partijen in de komende vier jaar, we geloven ook hardgrondig dat dit zal lukken. Iedereen heeft uiteindelijk het beste voor met de gemeente Aalsmeer, het dorp Aalsmeer en het dorp Kudelstaart. Laten we met zijn allen werken om tot het beste resultaat te komen. Dat gaat soms van au, maar zo werkt dat nu eenmaal. Laat de kwaliteit van het uiteindelijk resultaat leidend zijn. Laten scherpstellen hoe we dit resultaat objectief meten en vaststellen. Laten we, waar we niet allemaal elkaars vrienden kunnen zijn, op zijn minst goede kennissen blijven en met elkaar blijven praten, naar elkaar luisteren en elkaar respecteren. Voorzitter, D66 Aalsmeer ziet met zonnige verwachtingen uit naar de komende vier jaar. Dank. Zal ik de reactie moeten geven op de moties. Dat is ook nog wat tekst. Motie overslag-distributiebedrijven. Gezien de beraadslagingen van de commissie van 27 oktober kunnen we akkoord gaan met de motie. Ervan uitgaande dat door AA uitdrukkelijk geen dwingende partij aan de uitvoering van het onderzoek is verbonden en dat dit onderzoek naar onze interpretatie zou kunnen plaatsvinden binnen het kader van het al door het college toegezegde beleidsplan logistieke bedrijven. De motie verkeersveiligheid van onszelf steunen we ook van harte. De motie biodiversiteit. Wij hebben de motie mede ingediend, zoals ook al in de motie is aangegeven, op basis van de discussie in de raad van 15 september, waar een grote meerderheid van de fracties aangaf zich te kunnen vinden in een motie biodiversiteit. Weliswaar bleek dat er op de vergadering van 27 oktober minder partijen genegen leken met de motie in te stemmen en werd deze op die vergadering door het college ontraden. Maar uit de redenen die het college gaf om de motie te ontraden, bleek ons dat er juist een reden temeer was om deze motie wel in te dienen. Biodiversiteit gaat verder dan bloemetjes en bijtjes. We zien, zoals de tekst van de motie weergeeft, nog steeds een goede reden om wel te komen tot een separaat en een uitgesproken beleid op het gebied van biodiversiteit. De motie klimaatbeleid. Deze motie valt wat ons betreft binnen het grotere gebied duurzaamheid en binnen het recent verschenen document bijvoorbeeld over hittestress en watermanagement en het aangekondigde beleid op het gebied van duurzaamheid en energie. Wat ons betreft wordt dit onderwerp voldoende gezekerd in het raadsakkoord en het collegeprogramma. We zullen deze motie daarom, mede in lijn met wat we op 15 september al hebben ingebracht, niet ondersteunen. Motie duurzaam maaibeleid. Deze motie is een zekere vertaling van het onderwerp wat we letterlijk in ons verkiezingsprogramma hebben opgenomen. We hebben bij de discussie over biodiversiteit echter door de portefeuillehouder al toezeggingen gekregen, juist op dit gebied. Wat ons betreft gaat biodiversiteit veel verder dan dit onderwerp alleen, maar zal het omgekeerd wel onderdeel van dit onderwerp uitmaken. Wij hebben er voldoende vertrouwen in dat de combinatie raadsakkoord, collegeprogramma en toezeggingen van de portefeuillehouder voldoende zijn en zullen de motie, ook in lijn met wat we op 15 september al inbrachten, niet ondersteunen. Motie fietspaden. Dit is een motie op een onderwerp dat in de afgelopen collegeperiode ook al een aantal keren naar voren is gebracht. Het raadsakkoord spreekt al van het tot stand komen van een fietsplan. De portefeuillehouder heeft al aangekondigd dat er komend jaar een breed opgezet mobiliteitsplan zal worden opgezet, op basis van de discussies die in januari van dit jaar zijn gevoerd. We zien daarom op dit moment geen meerwaarde in de motie en zullen deze, in lijn met hetgeen we al op 15 september naar voren hebben gebracht, niet ondersteunen. De motie straatverlichting. Zoals we in de vergadering van 15 september al hebben aangegeven, staan we sympathiek tegen de onderliggende gedachte van deze motie, maar we zouden hem liever zien in het bredere kader waarin ook gelijkstroom zal worden behandeld. Onze verwachting is dat het aangekondigde Masterplan Energie ook dit onderwerp zal behandelen en vinden het te vroeg om op dit moment hierover al een redelijk in het onderwerp beperkte motie aan te nemen. We zullen deze, in lijn met hetgeen we op 15 september hebben gezegd, niet ondersteunen. Motie woningnood. Die zullen we ook niet ondersteunen, op basis van het raadsakkoord plus het feit dat het college heeft aangegeven daar al mee bezig te zijn. Dat was het. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank voor uw bijdrage. Ook de felicitatie voor uw eerste beschouwing tijdens de begroting. Volgens mij heeft mevrouw Keessen al meerdere beschouwingen achter de rug. Desalniettemin ook hartelijk dank natuurlijk voor de bijdrage. Maar als uw eerste vertegenwoordiging als fractievoorzitter van D66. Van harte gefeliciteerd. Wij gaan naar de fractie ... We hebben toch nog een vraag. Mijnheer Fransen.

De heer Fransen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee vragen aan D66. De eerste is, D66 spreekt over een effectieve Schiphollobby, naar de landelijke partij. De landelijke partij dreigt in te stemmen met de luchtruimherziening, die groei tot 800.000 vluchten mogelijk maakt. Een beetje een cynische vraag, maar bedoelt de heer De Vries dan dat als hij die lobby niet gedaan had, dat het meer dan een miljoen zou zijn geweest of zo? Ik bedoel, 800.000 is toch best wel veel. Ik snap even niet wat u bedoelt met effectieve lobby naar uw eigen partij. Dat met betrekking tot Schiphol. De tweede vraag is, uw argument om niet in te stemmen met de motie klimaatbeleid is dat dat onderdeel is van het bredere onderwerp duurzaamheid. Maar exact hetzelfde geldt ook voor biodiversiteit. Ik snap even die argumentatie niet. Kunt u dat toelichten?

De voorzitter: De heer De Vries.

De heer De Vries: Dank, voorzitter. Ik heb mijn jasje weer uitgetrokken. Dat heeft niet te maken met een gebrek aan respect, maar met de hitte in deze ruimte. Wat betreft de effectieve lobby, verwees ik naar de afgelopen vier jaar. We hebben de afgelopen vier jaar veel met onze fractie overlegd. Wij hebben letterlijk de teksten die we hebben ingebracht gehoord in de Tweede Kamer. Wat dat betreft is onze lobby de afgelopen vier jaar effectief gebleken. Wat er nu in de toekomst te gebeuren staat, daar wordt nog overleg over gepleegd. We zullen binnenkort ... Over twee weken hebben wij een landelijk congres. Dan spreken wij weer met de woordvoerder die gaat over Schiphol en de luchtruimte-indeling. Ik denk dat dat nog lang geen gelopen race is, omdat ook niet D66 de enige partij is die hier toch moeite mee heeft. Wat betreft de motie klimaatbeleid. Het verschil met biodiversiteit is, is dat als je denkt in een soort van matrixopstelling door het beleid heen, als je kijkt naar de beleidsstukken in de kolom duurzaamheid bijvoorbeeld of woningbouw, dan staat op de rij biodiversiteit is van toepassing op al die gebieden. Klimaatbeleid, dat hebben we ook al in de vergadering van 15 september aangegeven, dat is voor ons al voldoende getackeld door een aantal beleidsstukken die al verschenen zijn. Ik noemde net al het beleid over hittestress en wateroverlast. Er zitten nog een aantal zaken in de pen die in het collegeprogramma zijn weergegeven. Het raadsakkoord gaat ook al op een aantal van die deelonderwerpen in. Volgens mij waren wij niet de enige fractie die klimaatbeleid zag als veel minder urgent dan het onderwerp biodiversiteit. Dat is de reden waarom we hem nu niet ondersteunen.

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Ik constateer dat het klimaatbeleid voor D66 niet urgent is.

De voorzitter: De heer De Vries.

De heer De Vries: Voorzitter, dat zijn volgens mij niet mijn woorden geweest. Mijn woorden zijn geweest, dat het klimaatbeleid, zoals dat bedoeld wordt in deze motie, op dit ogenblik al voldoende geborgd is door bestaande beleidsstukken en beleidsterreinen. Dat dit anders dan biodiversiteit geen verdere ondersteuning behoeft, zoals we die bij biodiversiteit wel voelen. Feitelijk zeggen we, dit bestaat al.

De voorzitter: De heer Fransen, nog een laatste reactie of vraag.

De heer Fransen: Dan constateer ik dat, dat was exact het argument wat het college gaf om tegen de motie biodiversiteit te zijn. Bij de ene motie gelooft u dat wel en bij de andere niet. Dat vind ik een typische.

De voorzitter: De heer De Vries, tot slot.

De heer De Vries: Ik denk dat dat de vrijheid is die eenieder in deze raad heeft om die afweging te maken.

De voorzitter: Daarmee gaan wij over naar de volgende partij. GroenLinks.

Mevrouw Keessen: Voorzitter, ik heb nog een ...

De voorzitter: Mijnheer excuses, heer Fransen, als u nog even plaats wilt nemen. We hebben nog een vraag van mevrouw Keessen aan ...

Mevrouw Keessen: Een korte vraag aan de heer De Vries, refererend aan zijn vlammende betoog over het openbaar vervoer, wat wij geheel onderschrijven. Wij zouden wel graag van hem willen horen wat hij daar van voor plannen voor heeft. Maar ook gelijk het aanbod doen om daarover mee te denken. Dank u wel.

De voorzitter: De heer De Vries.

De heer De Vries: Zoals we ook in ons betoog aangeven, wij denken graag met de hele raad en breder over dit soort onderwerpen na. Wij hebben natuurlijk een vertegenwoordiging in de vervoersregio zitten. Als ik mij goed herinner, kijk ik even om mij heen, loopt de concessie over twee jaar af. Er zal een nieuwe concessie moeten worden heronderhandeld. Daarin zullen we moeten meenemen, denk ik, als boodschap, dat er geen sprake kan zijn van exclusiviteit als er niet voldoende waarborging is dat de diverse gemeenten goed bereikt worden door het openbaar vervoer. In die zin zou je ook kunnen denken dat ze in hoofdlijnen een vergunning zullen krijgen en op exclusieve punten misschien op lange lijnen kunnen rijden, maar dat het fijnmazige openbaar vervoer opengesteld wordt voor andere aanbieders. Dat is wat ik me voorstel. Ik ga uiteraard graag met iedereen daarover in gesprek, over wat de beste tactiek is voor ons allemaal.

De voorzitter: Voldoende beantwoord zie ik. Dan gaan wij door naar de heer Fransen, GroenLinks, voor de bijdrage in eerste termijn.

De heer Fransen: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, de wereld staat in brand. Aalsmeer doet net alsof er niks aan de hand is. We hebben een klimaatcrisis, een stikstofcrisis, een Schipholcrisis een inflatiecrisis, armoedecrisis, milieucrisis enzovoort. Tot de verkiezingen van voorjaar 2022 konden in Aalsmeer VVD en CDA de scepter zwaaien. Dat kun je die partijen niet verwijten dat ze dat ook deden. De uitslag van de verkiezing was duidelijk. VVD en CDA verloren hun meerderheid. Wat dachten Absoluut Aalsmeer en D66, juist, laten we CDA en VVD aan een meerderheid helpen. Zeker in het college. Daar zijn VVD en CDA weer gewoon de baas. Alles blijft zoals het is. Dat zie je aan de portefeuilleverdeling en zeker aan het beleid, namelijk een zeer beleidsarme Programmabegroting. Absoluut Aalsmeer en D66 hadden een zeer ambitieus en duurzaam programma. Daar kon GroenLinks zich behoorlijk goed in vinden. In de Programmabegroting echter is daar nauwelijks iets van terug te vinden. Het afgelopen half jaar waren de opmerkingen, geef ze wat tijd, heb geduld. Maar de verschillende crisissen wachten niet op B&W totdat die zijn ingewerkt. Waar zijn de klimaatplannen, de milieuplannen, de Schipholplannen? Hoe wordt armoede aangepakt? Enzovoorts. Helaas zitten er weer vier verloren jaren aan te komen. AA en D66 hadden en hebben de mogelijkheid, maar helaas hebben ze gekozen voor het gemak van de coalitie. Dat blijkt onder andere, wat ons betreft, tijdens de behandeling van moties, ook zoals dat nu vanavond weer gaat. Als het in commissie gebeurt zeggen partijen, we wachten eerst even de reactie van ... Het preadvies van B&W af, voordat ze er zelf iets van vinden. Maar wie is hier nu de politiek, B&W of de raad? Dan B&W, die kiest ervoor bij moties, dat zijn politieke ideeën van de raad, aan te geven, daar zijn we al mee bezig, dus ontraden we deze motie. Het zou een stuk positiever en ook meer op samenwerking gericht zijn als B&W zou zeggen, sympathieke motie, we zijn er al mee bezig, dus

een positief advies. Nog beter zou het zijn als B&W veel vaker terughoudend zou zijn bij moties. Wel de consequenties benoemen van de motie, maar het oordeel laten aan de politiek, aan de raad, want daar ligt het mandaat. Verschillende partijen en ook vanavond weer geven aan, dit vinden wij ook helemaal, maar we wachten het college af, dus stemmen we nu tegen. Het is gewoon een politieke uitspraak, een motie. Op het moment dat er een motie voorligt en je stemt er tegen, ben je er in mijn beleving tegen dat dat beleid gaat plaatsvinden. GroenLinks heeft de programmabegroting beoordeeld aan de hand van de vier verkiezingsthema's van GroenLinks. Schiphol, klimaat en duurzaamheid, wonen en samenleving en solidariteit. De eerste, Schiphol. B&W kiest ervoor de Stichting Recht op Bescherming tegen Vlieghinder, RBV, de kastanjes uit het vuur te laten halen. In plaats van samen optrekken, samen betalen en samenwerken, kiest B&W voor aan de zijlijn een beetje lobbyen. Wel geld uitgeven voor een lobbyist, terwijl toch inmiddels wel duidelijk is dat praten met en over Schiphol niet werkt en geen geld willen geven aan RBV. Ons wordt, ons is Aalsmeer, Aalsmeer en de inwoners, op dit moment onrecht aangedaan. Onrecht door het verpesten van het woongenot. Kom daarvoor op in plaats van laffe teksten dat het Rijk het aantal vluchten al naar beneden bijstelt. Veel te weinig. Een soort vlucht naar voren en gebaseerd op niets. GroenLinks beargumenteert dat een maximum van 275.000 dagvluchten en 0 nachtvluchten haalbaar moet zijn. Kom op, raad. Klimaat en duurzaamheid. Er is geen klimaatplan, geen integraal duurzaamheidsplan en de warmtevisie is nog steeds niet ingediend. Wel is er een Masterplan Energie en Duurzaamheid aangekondigd. Maar dat had toch best in het eerste half jaar van deze vier jaar kunnen gebeuren? Dat had toch gewoon klaar moeten zijn? Dat had geschreven kunnen worden op basis van de verkiezingsprogramma's, zoals die er zijn. B&W denkt zeker, rustig aan, tijd zat, het klimaat wacht wel. Kom op, college. Wonen. Ergens in deze vier jaar zal de woonagenda worden geactualiseerd. Ergens de komende vier jaar. Concreter staat het er niet. Jongeren wonen te lang thuis naar hun zin. Die willen op eigen benen staan en zich ontwikkelen. Die willen niet op hun zolderkamertje de komende jaren wachten op het ontwikkelen van een woonagenda. Er is nu een wooncrisis. Mensen willen nu wonen. Kom op, college. Samenleving en solidariteit. Om positief te eindigen, dit is het onderdeel waar GroenLinks zich behoorlijk goed in kan vinden. Maar verder, kom op Absoluut Aalsmeer en D66, breng de noodzakelijke veranderingen aan en laat je niet inpakken door VVD en CDA. Tot slot, de begrotingswijziging, zoals hij er ligt. Er wordt een hoop geld gereserveerd, maar het ontbreekt wat ons betreft aan plannen voor dat geld. Ik zie het als een blanco cheque. Die wensen wij niet uit te geven. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank voor uw bijdrage. Ik kijk even of er nog interrupties zijn. De heer Van Willegen.

De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Het CDA heeft eigenlijk een vraag en misschien nog een opmerking aan de heer Fransen. De heer Fransen noemt ons heel veel crisissen op. Er is een mogelijkheid geweest, aan het eind van het vorige college, om in te stemmen met een warmtevisie, waarin veel problemen misschien wel opgelost zouden kunnen worden, maar de heer Fransen en GroenLinks hebben toen ervoor gekozen om tegen te stemmen. Als je iets op wil lossen, zoals hij zelf gezegd heeft, als je tegen stemt, dan ben je tegen. Hij is tegen de warmtevisie. Dat vinden wij een heel rare combinatie als hij nu beweert dat we in allerlei crisissen zitten waar we niet meer overheen komen. Mijn vraag is, hoe ziet hij dat zelf?

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Anders. Ik zal u uitleggen waarom wij toen tegen die warmtevisie gestemd hebben. Dat hebben we toen ook uitgelegd. Er waren toen twee redenen voor. De eerste was, dat er een financieel perspectief ontbrak en dat wij herhaaldelijk in de behandeling van de warmtevisie aangegeven hebben dat dat financiële perspectief er moest komen, maar dat heeft het toenmalige college geweigerd om in te dienen. Dat was voor ons reden om daar tegen te zijn. Het tweede argument was de discussie over wanneer het af moet zijn. Ik denk dat we daar nu een stuk pragmatischer naar moeten kijken met elkaar. Laten we daar gewoon een soort Remkesje in doen. De doelstelling blijft de doelstelling, maar we bouwen een paar evaluatiemomenten in om te kijken van, kunnen we sneller, kunnen we langzamer en kan dat

op onderdelen? Op het moment dat de warmtevisie ons aan het hart ligt, betekent dat niet dat we akkoord moeten gaan met een onvoldoende voldragen voorstel.

De voorzitter: De heer Van Willegen nog.

De heer Van Willegen: Dat klopt wat de heer Fransen zegt, dat hij nog een deel miste. Maar ik heb hem ook in die vergadering horen zeggen dat hij de warmtevisie een warm hart toedraagt. Als hij een warm hart toedraagt en hij zegt dan nu zelf, als je tegen stemt, ben je tegen, kan je niet voor zijn. Dan vraag ik me af, als je dan een warm pleidooi houdt voor de warmtevisie en toch tegenstemt, dat vinden wij toch enigszins in conflict met elkaar.

De voorzitter: Tot slot de heer Fransen.

De heer Fransen: Ik heb vroeger een keer een scriptie gemaakt en daar ontbrak een hoofdstuk en toen kreeg ik een onvoldoende, terwijl de rest hartstikke goed was. Daar gaat dit over.

De voorzitter: Goed, Ik denk dat dit debatje eigenlijk wel ongeveer ten einde komt. U wil nog een laatste reactie maken, heer Van Willegen?

De heer Van Willegen: Ja, zeker voorzitter. Ik ga hier ook verder niet op in. Alleen als je zo bang bent voor crisissen dan zou ik ook zeggen, dan kan je met de overige rapportcijfers misschien wel er wat aan gaan doen en dat laatste hoofdstukje dan maar even overslaan. Maar goed. Die andere vraag. De heer Fransen heeft het over 275.000 vluchten voor Schiphol, maximaal, dagvluchten. Dagvluchten, daar is het CDA ook helemaal voor. Maar ik denk zelf dat als wij dat in gaan voeren, dat hier in Aalsmeer met een functie als een veiling, waar een spil aan bedrijven zit die echt afhankelijk zijn van de vrachtvluchten, dat die er heel erg verdrietig van worden als dit het aantal gaat worden van vluchten. Ik zeg niet dat wij als CDA'ers daar geen last van hebben, want diverse CDA'ers wonen onder een baan. Die weten alles van verstoorde nachtrusten en overlast van vliegtuigen. Maar je moet ook reëel zijn. Als je de economie in die zin nog wil laten draaien, wij zijn toch een groot deel afhankelijk in Aalsmeer ... Veel werknemers uit Aalsmeer werken op de bloemenveiling. Als je daar steeds meer een logistieke functie aan geeft, dan heb je gewoon vrachtvluchten nodig. Dat is vaak gecombineerd met personenvluchten. 275.000 vluchten, dat lijkt het CDA enigszins te rigoureus.

De voorzitter: Uw vraag aan de heer Fransen is natuurlijk, hoe kijkt u hier tegenaan?

De heer Van Willegen: Precies.

De voorzitter: Dat dacht ik. De heer Fransen.

De heer Fransen: Ik wilde zeggen, wat is de vraag, maar u heeft ... Hoe kijken wij daar tegenaan? Dat aantal van 275.000, laten we dat er even bijzeggen, 275.000, is het aantal wat ongeveer in 1995, 1997 gevlogen werd. Daar hebben we dat getal vandaan. Wij hebben niet de indruk dat er toen onvoldoende bloemen naar ons toekwamen of onvoldoende bloemen geëxporteerd konden worden. Dat kon toen ook prima. Die reductie van 500.000 naar 275.000 kun je bereiken door gewoon het aantal overstappassagiers terug te dringen. Dan kan de vrachtvlucht, want daar ben ik het best met u eens, gewoon blijven wat hij is. Diverse bewonersverenigingen hebben dat ook uitgezocht. Dat is een argument. Het tweede argument is, dat de natuurvergunningen 275.000 vluchten toelaten, ongeveer. Er zijn twee argumenten om op dat getal te komen. Op het moment dat je het hebt over de economische belangen van heel Nederland versus het woongenot van de Aalsmeerders, dan kiest GroenLinks anders dan het CDA voor het woongenot van de Aalsmeerders en niet voor het economische belang van heel Nederland. Dat moet maar op een ander niveau en op een andere plek desnoods opgelost worden, maar niet over onze kop.

De voorzitter: De heer Van Willegen.

De heer Van Willegen: Voorzitter, het lijkt op alles voor Aalsmeer, à la Aalsmeer eerst of hoe zeg je dat? Alles voor onszelf houden. Maar buiten dat om, de heer Fransen haalt dan 1995 aan, 275.000 vluchten. Kijk, als we de economie van 1995 vergelijken met de economie van 2022-2023, dat is natuurlijk ook geen vergelijking. Je kan niet in de tijd terug qua economie. Dat zal hij met zijn salaris ook niet teruggaan, naar die tijd. Dat zal hij waarschijnlijk met de economie ook niet teruggaan. Laten we wel gewoon ... We hebben het nu over 2023 ... Gaan we praten. De economie is gewoon anders. Er is meer economie en meer ... Met die 275.000 vluchten denk ik niet dat dat nog haalbaar is.

De voorzitter: Tot slot de heer Fransen.

De heer Fransen: Welk getal denkt u aan?

De voorzitter: De heer Van Willegen.

De heer Van Willigen: Voorzitter, dat vind ik een moeilijke, maar wij, als CDA, vinden rond de 400.000 wel een heel mooi aantal.

De voorzitter: Dat is een goed antwoord.

De heer Fransen: Dan constateer ik dat het CDA het wel prima vindt dat het hier een haast onmogelijke leefsituatie wordt met 400.000 vluchten, want dat is echt verschrikkelijk veel.

De voorzitter: Goed. Volgens mij zijn de punten voldoende duidelijk gemaakt en gaan wij over naar mevrouw Keessen, nog een interruptie.

Mevrouw Keessen: Toch een kleine opmerking, voorzitter. Ook een kleine bijval bij de heer Fransen, want de cijfers die hij noemt kloppen wel degelijk. Die komen voort uit allerlei onderzoeken. Ondanks het wat negatieve betoog van de heer Fransen zien wij toch uit naar een samenwerking met u. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Dank u wel. Maar daar zien wij ook naar uit. Maar dat laat onverlet dat wij vinden wat wij vinden.

De voorzitter: Wij gaat tot slot naar de PvdA, voor de bijdrage in eerste termijn.

De heer Van der Zwaag: Voorzitter.

De voorzitter: Ik kom er zo op terug. Maar na de eerste termijn van de Buisma schorsen we de vergadering voor een kwartier. Maar de heer Van der Zwaag heeft nog een korte interruptie op de heer Fransen, denk ik zo.

De heer Van der Zwaag: Ik zat nog even na te deinzen, zal ik maar zeggen, op de speech van de heer Fransen. Ik wil toch even iets bij hem checken, want ik hoor hem Jan en alleman noemen in zijn speech, maar begrijp ik goed van hem dat als wij de hele raad vervangen door GroenLinksers en het college ook, dat het dan een stuk beter met Aalsmeer gaat?

De voorzitter: Retorische vraag, denk ik, maar de heer Fransen.

De heer Fransen: Daar heb ik nog nooit over nagedacht, over dat beeld. Dat zal ik zeker even doen. U hoort van mij.

De voorzitter: Heel wijs. Tot slot maar even ...

De heer Fransen: Ik geef gelijk maar een tip, neem de tijd, zou ik zeggen.

De voorzitter: De heer Buisma, uw eerste bijdrage. Het woord is aan u.

De heer Buisma: Voorzitter, de eerste begroting van dit nieuwe college, 2023. In deze roerige tijden maken Aalsmeerders zich zorgen over de betaalbaarheid van hun woning. Kan mijn kind wel in de buurt blijven wonen? Kan je zorg krijgen als het nodig is? Kan de thermostaat wel aan deze winter? Hoe verwarm je duurzaam je huis? Is er dan een lokale overheid die helpt, voorzitter? Niet in Aalsmeer. Dit is een beleidsarme begroting, want de begrotingscyclus was al klaar. Misschien helpt dit college u in 2024. De Partij van de Arbeid mist empathie in deze begroting. Voorzitter, de woningnood is nu hoog. Er is een groot tekort voor starters, ouderen en alleenstaanden. Bijvoorbeeld, op 24 starterswoningen op het oude voetbalterrein in de Hornmeer schreven 700 aan Aalsmeer gebonden starters zich in. Dat zijn 776 mensen die achter het net visten. Dit college komt met een bouwplan als Westeinderhage in Kudelstaart met maar 36 sociale woningen, starterswoningen op een totaal van 276. Zo blijft er een tekort van 640. Het is exemplarisch voorzitter. Er wordt gewoon te weinig gebouwd. Wat er gebouwd wordt, is voor een doelgroep, gezinnen. Niet voldoende eenpersoons, geen starters, geen senioren-woningen. Nu met die stikstofuitspraak van de Raad van State wordt het allemaal nog onzekerder. Wat denkt het college hieraan te gaan doen? De Partij van de Arbeid ziet een gemeente voor zich waar mensen vanuit alle doelgroepen voor een redelijk inkomensdeel kunnen wonen. Dat kan nu niet in Aalsmeer. Inflatie rijst de pan uit, energierekeningen zijn niet langer op te brengen. Dat knelt het meest aan de onderkant. Voorzitter, jongeren en starters kunnen geen woning kopen, maar mogen wel in een oude huurwoning gaan zitten, voor gemiddeld 1.000 euro plus per maand. In die huurwoning wordt niet geïnvesteerd, maar alleen op gespeculeerd. Huur met een hoge energierekening. Dit college, de OZB, de afvalstoffen-heffing, alles waar het college invloed op heeft, stijgt. Tijdens de pandemie heeft de raad en het college een noodfonds opgericht. 4 miljoen euro en bedrijven zoals de bloemenveiling of supermarkt in Aalsmeer hoefden geen OZB te betalen. Alle inwoners van Aalsmeer betaalden die OZB wel. Nu, voorzitter, inwoners met de huidige inflatie maandelijks moeten goochelen hoe ze boodschappen, stroom en gas moeten betalen, verhoogt dit college de belastingen. Dit jaar betalen Aalsmeerders 105 euro meer aan OZB, riool- en afvalstoffenheffing. Dat is 12 procent meer dan vorig jaar, 2022. Zorg. Dan citeer ik even de eerste wijziging. Daar staat, “De komende jaren neemt de behoefte aan zorg alleen maar verder toe en neemt het aantal jongeren in Aalsmeer verder af. Een toenemend aandeel van de inwoners heeft een migratieachtergrond. De sociale cohesie in wijken neemt af en het is steeds moeilijker vrijwilligers te vinden. De zorg is overbelast en mantelzorgers hebben het zwaar. Mentale en sociale problemen en eenzaamheid komen in toenemende mate voor. Is getekend college van B&W Aalsmeer.” Voorzitter, staat hier echt dat de sociale cohesie in de wijken in Aalsmeer afneemt door het aandeel migranten? Dat het moeilijker is om vrijwilligers te vinden in Aalsmeer door het aandeel migranten? Fijn zo’n rechts college, maar bedoelt ze dit echt? Voorzitter, zorg kost 22 miljoen per jaar. Daar gaat dit college nieuwe dingen voor doen. Dit college start met een pilot Gemeentelijk wijkregisseur met doorzettingsmacht. Wat dat inhoudt is het college ook niet helemaal helder. Ik citeer. “Deze wijkregisseur zorgt naast directe inzet op welzijn onder andere op verbinding tussen fysiek en sociale aspecten.” Voorzitter, wat staat hier en wat betekent dit? 22 miljoen per jaar. Dit college lijkt dit te doen zonder plan of zonder beleid. Ouders moeten in de krant lezen dat hun leerlingenvervoerder ermee gestopt is, hun kind even niet naar school kan. Per 1 november is er een nieuwe vervoerder gevonden, aldus een artikel op Aalsmeer Vandaag. Kost wel 80.000 euro meer. Geen woord hierover in de begroting of de eerste wijziging. Dit zijn kinderen die hulp nodig hebben. Dit college communi-ceert per column of per artikel in de krant met ons. Wij als Partij van de Arbeid vinden dat de situatie waarin iemand zich bevindt niet bepalend mag zijn voor de kansen die hij of zij krijgt. Wanneer mensen het nodig hebben, is er een steuntje in de rug. Iedere Aalsmeerder moet zich naar zijn of haar kwaliteiten kunnen ontplooien. Iedereen is welkom. We gaan uit van wat iemand wel kan. Niet wat iemand niet kan. Duurzaamheid. Wederom is de Partij van de Arbeid verbaasd over het ontbreken van de duurzaamheidsparagraaf. Want dat is de volgorde van dit college, eerst economie, dan duurzaamheid. Inwoners kunnen nu hun energierekening niet

		betalen. Tuinders zitten nu met hun handen in het haar. Dit college trekt voor economische ontwikkeling bijna een miljoen euro uit. Voor dit bedrag gaat het college onder andere Aalsmeer verder verbeteren van de bereikbaarheid en vindbaarheid van toeristisch recreatieve voorzieningen, door onder andere bewegwijzering aan de fiets- en wandelpaden. Zij gaat deelnemen aan de bestuursovereenkomst Groene Hart. Dit biedt de mogelijkheid om projecten en gebiedsprocessen in te brengen, om knelpunten in gezamenlijkheid van vier overheden aan te pakken. Zij gaat een plan van aanpak maken voor de heffing van de vermakelijkheids-retributie in samenwerking met Gemeentebelastingen Amstelland. Voorzitter, wij snappen van dit soort plannen weinig. Zijn dit echt de prioriteiten van dit college? Voorzitter, geen woord, geen letter in de begroting hoe dit college Aalsmeerders een Aalsmeerse bedrijven gaat helpen. Wat die duurzaamheidsparagraaf betreft, niets in deze begroting nog te lezen. Geen bedragen. Gemeente Aalsmeer sluit enkel aan bij landelijke regelingen. Geen eigen visie, geen eigen beleid. Dit mist in het geheel en komt misschien een beetje later. Als er toch beleid nog geschreven moet worden, zien wij als Partij van de Arbeid toekomstig bestuur of verantwoordelijk bestuur als volgt. Besluiten die wij nemen mogen de mogelijkheden van toekomstige generaties niet beperken. De Aalsmeerse samenleving is er een die voor de lange termijn houdbaar is. Dit betekent dat alle besluiten die wij als gemeentebestuur nemen voor de langetermijndoelstelling geborgd zijn. Zo neem je als bestuur duurzame verantwoordelijkheid naar toekomstige generaties. Voorzitter, een beleidsarme begroting en een eerste wijziging die leest als een kladbriefje, waarin miljoenen gereserveerd worden voor nieuw beleid. Geen enkele hulp, geen empathie en geen warmte. Dit college vraagt alleen om een blanco cheque en gaat waarschijnlijk met een programma komen. Nu geen plannen, nu geen beleid. Als Partij van de Arbeid hebben we ook eigenlijk maar een verzoek. College, help de inwoners van Aalsmeer, nu, niet in 2024. Reserveer een budget onvoorzien van minimaal 4 miljoen en realiseer een verlaging van de OZB. Voorzitter, help met de betaalbaarheid van hun woning, van Aalsmeerse woningen. Zorg dat Aalsmeerse kinderen in de buurt kunnen blijven wonen. Dat er zorg is als dat nodig is. Dat de thermostaat dit jaar gewoon aan kan. Voorzitter, zorg gewoon voor een beetje warmte en empathie in Aalsmeer. Voorzitter, zoals goed gebruik sluit ik uiteraard altijd af met Willem Wilmink. Weet er iemand of er nog iemand leeft die nog een goed voorbeeld geeft door het pad wat hij bewandelt? Nu iedereen van afgunst beeft en alles wat er waarde heeft, verpest wordt of verhandeld. O, wat een tijd dat de ene blinde de andere leidt. Minister, wethouder en pastoor, zij hebben ons de jaren door bedolven. Ze schreeuwden in ons ezelsoor, maar waar toch dienen de herders voor die heulden met de wolven? O, wat een tijd dat de ene blinde de andere leidt. Het is altijd weer dat oude lied, hun woorden zijn hun daden niet. In hun wijze hoofden is hun geheugen een vergiet, zodat hun niets te binnen schiet van wat ze ooit beloofden. O, wat een tijd dat de ene blinde de andere leidt. De zee van kwik en olie vol, raketten rond de wereldbol. En wij, wij Aalsmeerders betalen de tol. Ach, wij zijn blinder als een mol. Dank u wel, voorzitter. De voorzitter: Dank voor uw bijdrage. Wilde u nog kort reageren op de moties, of u ze ondersteunt of niet? De heer Buisma: Dat nut zie ik niet zo, als ik heel eerlijk ben. Ik heb wel nog een paar vragen over de moties, zoals ze ingediend zijn. Dat is met name over de motie verkeersveiligheid van D66. Nou lezen wij in de Meerbode en in dat soort ... Aalsmeer Vandaag een verhaal over de heer Kuin, die dertig man bij elkaar gaat roepen om iets te vinden over verkeersveiligheid en de verkeerscirculatie in Aalsmeer. Hoe rijmt u die groep met uw oproep om dat jaarlijks te gaan evalueren? Daar zou ik graag een antwoord op willen hebben. De voorzitter: Wat mij betreft kan die vraag meegenomen worden in tweede termijn. De heer Buisma, dank voor uw bijdrage. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de eerste termijn uit de raad. Ik kijk nog even of er interrupties zijn. De heer De Vries, u was me voor. De heer De Vries: Nee, excuseer. Ik had nog een vraag aan de heer Buisma, want ik schrok een beetje, heel eerlijk gezegd, want ik meende toch te horen ... Kijk, we hebben een grote vrijheid in wat we hier mogen zeggen. Dit is een verhaal van ons, van onze fracties. De stijl is aan ons. Wat wij ter berde brengen is aan ons. Maar ik hoorde toch echt in de woorden van de heer

Buisma dat hij het college beticht van racisme, vreemdelingenhaat, xenofobie, hoe het ook wil noemen. Maar ik heb het stukje er nog even bijgenomen dat hij citeert. Ik lees dat toch echt niet. Daar is sprake van een opsomming en er wordt geen link gelegd tussen het ene punt van de opsomming en het andere punt. Hij is nu zaken met elkaar aan het verbinden die het college zeker niet bedoeld heeft, zoals iedereen kan lezen die die tekst leest. Ik vraag me af waar die conclusie vandaan komt dat het college suggereert dat mensen met een migratieachtergrond verbonden worden met allerlei mindere sociale bewegingen of wat er voorkomt, zal ik maar zeggen. Ik zie het verband niet in die tekst.

De voorzitter: Duidelijk vraag. De heer Buisma.

De heer Buisma: Als u goed naar de tekst geluisterd heeft, was de vraag ook, klopt dit? Staat dit er echt? De vraag aan het college is, meent u dit echt? Want u heeft nu de mooi opgemaakte tekst, maar in de oorspronkelijke tekst stond een komma.

De voorzitter: Ik begrijp in de definitieve tekst niet. Maar de heer De Vries, uw bijdrage is helder. We vragen het college straks om hierop te reageren en te reflecteren. De heer Van Willegen.

De heer Van Willegen: Voorzitter, ik heb een vraag voor de heer Buisma en de Partij van de Arbeid. Hij houdt een gloedvol betoog voor de minima en de mensen aan de onderkant. Daar kunnen wij natuurlijk als CDA ook alleen maar achterstaan. Maar de oplossing die hij daarvoor vraagt, is een verlaging van de ozb. Dat is een mogelijkheid. Maar hij weet misschien ook wel dat de mensen in een huurwoning geen ozb betalen. Als je voor de onderkant uitkomt en je zit in de sociale minima en je zit in een huurwoning, dan heb je aan een verlaging van de ozb niks. Mijn vraag is aan de heer Buisma, welke bewoners heeft hij die ... Op welke manier wil hij de ozb verlagen dat de onderkant van de samenleving daar profijt van heeft?

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Ook verhuurders betalen ozb. De huurpenningen worden gebaseerd op de kosten die een verhuurder op een pand heeft per jaar. Maar eigenlijk heel pragmatisch, dat bedrag van 4 miljoen is om de mensen aan de onderkant te helpen, op dezelfde manier zoals we dat naar de bedrijven in het noodfonds gedaan hebben. Dat is aan het college om uit te dienen, of om in te vullen. Ze hebben alle ruimte om daarna uit te leggen wat ze met dat geld gedaan hebben.

De voorzitter: U zegt, ozb heeft een eigenaarsdeel en een gebruikersdeel. U bepleit iets te doen op het gebruikersdeel, dat zowel eigenaren als huurders betalen. De heer Van Willegen.

De heer Van Willegen: Voorzitter, dat is misschien wel zo, maar uiteindelijk zie ik weinig huurverlagingen komen in een jaar. Als de ozb verlaagd wordt, wat de heer Buisma voorstelt, dan zou je moeten zeggen dat de huur naar beneden gaat. Ik heb het nog nooit meegemaakt. Het lijkt mij niet een middel om de onderkant van de samenleving te helpen. Dat wil ik graag vragen, hoe hij dat dan wel ziet.

De voorzitter: De heer Buisma, tot slot.

De heer Buisma: Daar zit inderdaad wel een verschil in inzicht. De Partij van de Arbeid gaat ervan uit dat een ondernemer niet altijd voor winstmaximalisatie gaat, maar ook maatschappelijk verantwoord onderneemt.

De voorzitter: De heer Van der Zwaag.

De heer Van der Zwaag: Voorzitter, ik probeer ook de bijdrage van de heer Buisma, vanuit de Partij van de Arbeid, eens even te spiegelen ten opzichte van het verkiezingsprogramma van de Partij van de Arbeid. Ik kom zo even op de vraag. Ik luister naar de toon. Ik luister naar eigenlijk

de kritiek die hij heeft. Ik pak het verkiezingsprogramma van de Partij van de Arbeid erbij. Dat heet Liever Aalsmeer. Daar staat ook “De Partij van de Arbeid uit zich op een positieve wijze.” Mijn vraag aan de heer Buisma is, betekent zijn bijdrage dat we het verkiezingsprogramma van de Partij van de Arbeid in de prullenbak mogen gooien?

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Ik begrijp even mijnheer Van der Zwaag goed. Wij zitten nu in een situatie waar inflatie nog nooit zo hoog geweest is. Ik vraag me af, mijnheer Van der Zwaag, wanneer wordt de VVD boos? Ik kan me voorstellen dat u nog nooit meegemaakt heeft dat u de keuze moet maken of u uw energierekening betaalt of eten koopt. Maar als dat het geval is, dan is daar niet de ruimte om heel lief over te zijn, maar dat is pure noodzaak. Misschien kunt u daarover nadenken.

De voorzitter: De heer Van der Zwaag.

De heer Van der Zwaag: Voorzitter, ik constateer dat ik geen antwoord op de vraag heb gekregen.

De voorzitter: Wij laten het hierbij. Ik kijk of er nog andere interrupties zijn. Dat is niet het geval. Het is nu tien voor tien. Voor de aanwezigen in de zaal is er zo meteen nog, zoals dat mooi heet, een versnapering. Blijf bij uw stoel in de buurt. Wij schorsen voor een kwartier. Dan hervatten we met de beantwoording van het college in eerste termijn.

Schorsing

De voorzitter: Wij heropenen de vergadering. We waren gebleven bij de beantwoording in eerste termijn door het college. Het woord is aan de portefeuillehouder financiën, officieel volgens mij voor het eerst weer sinds 1987, misschien nog met een kleine tussenkomst, dat de portefeuillehouder weer bij een wethouder ligt. We staan er zeer florissant voor. Wellicht is dat een relatie. Het woord is aan de heer Van Rijn, of wethouder Van Rijn

De heer Van Rijn: Voorzitter, dank u wel. Natuurlijk wel met de brug slaand naar alle burgemeesters hiervoor, die altijd voor goed financieel beheer hebben gezorgd, waardoor we ook deze situatie hebben aangetroffen, die ik namens het college ook weer mag beheren. Dank ook aan al die voorgangers. We hebben een beleidsluwe Programmabegroting, die hier voorligt. Dat is door verschillende partijen ook gememoreerd. We hebben een eerste Programma-begroting waar het college heel hard heeft gewerkt om een collegeagenda te presenteren, met in ieder geval haar voornemen voor het beleid. Want u moet het natuurlijk vanavond nog goedkeuren voor de komende vier jaar. Daar is heel hard aan gewerkt. Ik moet u zeggen, ook namens het college, dat veel vragen zijn ontvangen. Daardoor ook, ik zeg het maar even een beetje op zijn Aalsmeers, kneiterhard is gewerkt door de AA-organisatie, maar ook door onze inmiddels eigen Kernorganisatie Aalsmeer. Dat wil ik toch ook nog niet onbenoemd laten. Wij werken allemaal voor u. Ik ga langzaam in op de bijdragen van de diverse fracties. Dan begin ik bij Absoluut Aalsmeer. Een bijdrage waarin wordt aangegeven dat de begroting er goed uitziet, maar dat er inderdaad best meerjarige uitdagingen zijn in relatie met het Rijk. Ik denk dat dat een hele terechte analyse is. Dat is denk ik ook de reden, dat hebben andere fracties ook aangegeven ... Dat is het beste in deze tijden, waar het onzeker is, onvoorspelbaar. Ik hoef u het allemaal niet op te noemen. Dan krijg je ook nog eens een perspectief van het Rijk mee van, probeer het tot 2026, inmiddels is dat wel wat verlengd, maar op deze manier incidenteel te doen. Dan denk ik dat we er toch best in geslaagd zijn om in deze lastige tijden een verstandige en voorzichtige begroting te presenteren, waarin we zeggen, de helft van die miljoenen die we incidenteel krijgen parkeren we. Dat is best een flinke buffer die we daarmee gewoon creëren, waardoor we eventuele zorgen, die ook zijn geuit, de komende jaren kunnen opvangen. Maar terecht, de reden voor zorg. Ik bedoel, het college ziet dat ook, maar probeert op deze manier behoedzaam en ook veerkrachtig er eigenlijk mee om te gaan. Dan maak ik even de stap naar eigenlijk dezelfde opmerking vanuit het CDA. Het CDA, ook een partner die altijd stevig

		financieel meekijkt en ook aangeeft van, heb oog voor de inflatie. U heeft dat vanavond ook weer naar voren gebracht. Ik denk, geheel niet onterecht. U heeft daar ook een vraag over gesteld. Daarvan zegt u, ik heb liever toch wat meer aandacht daarvoor. Ik begrijp die zorg. Ik wil daar toch iets uitgebreider op ingaan. Kijk, u geeft aan, is het verstandig hoe je op deze manier de inflatie de komende jaren meeneemt? Want als je kijkt naar de afgelopen maand, hebben we een inflatiecijfer van 16,8 procent. Dat is een maandcijfer. Terecht zegt u, hoe gaat dat zich ontwikkelen? Die glazen bol hebben wij ook niet. Kijk, aan de ene kant moeten we kijken van, hoe gaat dat de komende jaren ontwikkelen? Op het moment dat die inflatie toe zal nemen, dat betekent iets voor al die gemeenten, dat betekent ook iets voor de gemeente als meer, maar dat betekent iets voor al die gemeenten in Nederland. Dan staan we eigenlijk Aalsland gewoon flink onder druk. Dan is het ook misschien wel onzeker, want die onzekerheid zit er dan ook weer in, dat je zegt, aan de ene kant heb je een mogelijke inflatieverhoging, die aanblijft. Die kan ook wel weer over zes maanden of zo bijgesteld worden. Maar het kan ook wel weer, dat is ook onzeker, aan de andere kant zou zijn dat het Rijk je daarin ook weer tegemoetkomt. Dat is voortdurend, dat weet u ook, zo'n gemeentebegroting, hoe dat gaat, dat het circulair is over de jaren heen. Zo gaat het steeds met plussen en minnen. Hoe die nieuwe werkelijkheid eruit gaat zien, zeker in deze tijden, best wel ongekende tijden, ik denk dat we daar gewoon scherp aan de wind moeten blijven zeilen. Ik denk, uw hartenkreet neemt het college ter harte, ik ook als wethouder financiën. Ik hoop in ieder geval in die zin wat zorg weg te nemen, ook om aan te geven dat in aanloop naar de Kadernota 2024 wij onze meerjarige financiële positie er nog sterker in willen proberen te krijgen. Dat we dan ook de risico's en scenario's, u heeft nadrukkelijk scenario's gevraagd ... Dat we daarmee komen. Ik hoop op die manier ook het CDA ... In die zin, terecht dat u dat ook aangeeft. Dat ook gewoon mee te nemen. Toch nog een paar geruststellingen. Ik bedoel, we hebben een flinke buffer opgebouwd. Er is ruimte voor nieuw beleid. Ik denk dat dat in deze tijden ontzettend goed nieuws is. Ik bedoel, we hebben toch een kleine 7 miljoen waarin we zeggen, er is ruimte voor het nieuwe college en ook voor Aalsmeer om nieuw beleid neer te zetten. Iets wat we ook hard nodig hebben. Ik denk dat dat het goede nieuws is. U vraagt van, moeten we daaraan tornen? We hebben verschillende buffers ingebouwd. We hebben die behoedzaamheidspot van 50 procent. Daarnaast zeggen we, we gaan kijken waar we beleid in transitie moeten brengen of ombuigen, waarin we zeggen, daar moeten we goed financieel naar kijken, daar hebben we onderzoeksbudgetten voor gereserveerd en we hebben nog dat nieuw beleid. We hebben ook in het college die loyaliteit en collegialiteit naar elkaar uitgesproken. Dat op het moment dat het nodig zou zijn je natuurlijk ook als een soort rest gaat kijken naar het nieuwe beleid, zou je dat op een gegeven moment moeten aanpassen. Dat lijkt vooralsnog, op dit ogenblik, want nu presenteren wij die begroting en die begrotingswijziging en die collegeagenda. Op dit ogenblik zien wij daar nog geen aanleiding voor, nog geen vrees voor, maar wij zien natuurlijk ook wel de ontwikkelingen. Ik hoop u met die toezegging in ieder geval richting de Kadernota, die werken we natuurlijk ook voor het college uit en dan ook voor de raad, daarop terug te komen en daar wat zorg weg te nemen, of in ieder geval uw vraag, die u ook eerder heeft gesteld, wat beter beantwoord te hebben. Dan ga ik verder langs de andere fracties nog. In reactie op de VVD, weinig opmerkingen. Dank. Het college, ook al korte tijd aan de slag, raakt toch steeds meer een ingespeelder team. Dat is inderdaad wel goed om met elkaar te zien. Er wordt professioneel naar gekeken, naar al die uitdagingen op de domeinen. Ook hoe we dat financieel proberen te bereiken. Dat belooft veel voor de komende vier jaar. D66 geeft ook aan van best lastig hoe het Rijk met de financiën, met de gemeenten omgaat om een duurzame begroting neer te leggen. Ik denk op de manier zoals we dat nu hebben gedaan, dat dat een antwoord is op de onzekere tijden en hoe het Rijk met de gemeenten op dit ogenblik omgaat. Als je kijkt naar onze financiële cijfers, had ik misschien net toch ook richting het CDA moeten beantwoorden, maar in die zin hebben we goede cijfers. We zitten ook op de door u vastgestelde Aalsmeernorm nog. Volgens mij zijn dat allemaal tekens op dit ogenblik. GroenLinks geeft eigenlijk ook aan, het zijn onrustige tijden. Dat kunnen we alleen maar beamen. Vandaar ook die behoedzaamheid in die begroting, die voorzichtigheid. Maar er zit ook wel gewoon een stukje veerkracht in. Ik hoop dat u dat ook ziet. We proberen voor die Aalsmeerse inwoners toch ook weer met elkaar voor de komende vier jaar, naast het beleidsluwe beleid wat we al hebben in de Programmabegroting, nieuw beleid ook weer neer te zetten. Dan zegt u, dat wil ik nog wat geconcretiseerd zien. Daarmee wordt u ook wel op uw wenken bediend in de zin van, we hebben nu een beleidsluwe

		Programma, we hebben voor de transparantie een eerste begrotingswijziging met de collegeagenda, waarin u eigenlijk de budgetten ziet, de kaders, wat is het college voornemens om te doen? Vandaaruit komt ook een college-uitvoeringsprogramma, wat uiteindelijk ook naar u toegaat. Dan kunt u ook die concretisering verder zien. Dan ga ik tot slot naar de PvdA. PvdA heeft ook nog even een vraag gesteld over de ozb. Op pagina 61 van de Programmabegroting leest u ook al van, we hebben het eigenlijk jaren met indexering gedaan. Eigenlijk op dat peil gehouden. Vorig jaar is er ook een motie aangenomen in deze raad om een eenmalige belastingteruggave te doen. We zijn hiermee eigenlijk weer op het vastgestelde tarief, wat gewoon nu geldt. U zegt, dat geldt voor inwoners. Dat klopt. Dat is het vastgestelde tarief. Dat ligt op het regionaal gemiddeld tarief. Wat ons betreft, als college, een acceptabel tarief. Daarnaast zeg ik ook maar even, als je kijkt naar de draagkracht, dat geldt voor inwoners, maar ook dit college zegt van, ook voor de ozb niet-woningen, de bedrijven, moet je kijken dat het tarief meer naar een regionaal gemiddelde moet. Daar gaat het ook omhoog. De draagkracht gaat eigenlijk ook bij, ik zeg maar even wat, de zwaarste lasten bij de schouders die dat goed kunnen dragen. Daar heeft het college ook naar gekeken. De voorzitter: Een interruptie van de PvdA. De heer Buisma: Voorzitter, even via u. Wij zijn toch een van de laagste, voor bedrijven, ozb-bedragen in de regio? De voorzitter: De portefeuillehouder. De heer Buisma: Wij zijn niet aan de bovenkant. Of vergis ik mij? De heer Van Rijn: Klopt. Wat het ozb voor de bedrijven, voor de niet-woningen ... Dat zit ook in het programma. Dat wordt ook verhoogd, zodat we ook op die manier ... Dat vloeit ook voort uit de motie RAP die uw raad heeft aangenomen, kijk naar inkomsten. Dat heeft het college ter hand genomen. Dat is een van die uitkomsten. Daar zal je zien dat dat ook naar een gemiddeld tarief in de regio omhoog gaat, zodat dat een wat vertegenwoordigender beeld geeft. Voorzitter, tot zover was dat de beantwoording vanuit financiën. De voorzitter: Hartelijk dank. Dan gaan wij naar wethouder Kabout. De heer Kabout: Dank u wel, voorzitter. Ik zal proberen het kort te houden. Twee puntjes in het sociaal domein en twee punten op het ruimtelijke vlak waar ik nog even op in zou willen gaan. Ten eerste de jeugdzorg. Mevrouw Keessen noemde dat ook. Ten aanzien van de betaalbaar-heid van de jeugdzorg en ook de rol van het Rijk daarin. Het is zo dat het Rijk op dit moment bezig is met een hervormingsagenda, zoals ze dat noemen. Er komen ook allemaal wijzigingen aan. Het Rijk heeft gezegd dat ze gaan inkaderen, gaan beperken wat onder jeugdzorg valt. Wij zijn heel benieuwd hoe ze dat gaan doen. Maar natuurlijk moeten we ook als gemeente onze eigen rol daarin pakken. Een van de voorstellen die ook in de begrotingswijziging zit, is om bijvoorbeeld nog een extra praktijkondersteuner bij de huisarts in te zetten. Denken wij ook een goede manier om juist ... Want er zijn ook, ondanks dat het met veel kinderen en jeugdigen goed gaat in Aalsmeer, zijn er zeker ook echt wel problemen. Wij willen dat gewoon goede zorg wordt verleend voor die problemen. Juist zo'n praktijkondersteuner kan ook wat meer tijd nemen om dat niet alleen vanuit het kind, maar ook het gezin als geheel te kijken waar het probleem echt zit en hoe we daar zo goed mogelijk mee kunnen helpen. Dat wilde ik nog even aangeven over de jeugdzorg. Natuurlijk altijd, we hebben daar ook gewoon allemaal een eigen verantwoordelijkheid. Laten we ook gewoon naar onze naasten omzien. Er moet altijd een samenwerking zijn, denk ik, tussen ... De overheid kan daar niet alles in oplossen, maar wat bij ons ligt, moeten we daar gewoon pakken. Dan een ander puntje nog, leerlingenvervoer. Er werd hier zojuist genoemd dat het leerlingenvervoer van een leerlingenvervoerder zou zijn gestopt. Dat is niet het geval. Volgens mij wordt dat verward met de Wmo-vervoerder. Er was een paar weken geleden sprake van dat een Wmo-vervoerder was gestopt. Daar is toen ook snel een oplossing voor gevonden door portefeuillehouder Kikkert. Dat is toen netjes ook snel weer opgepakt. Voor het leerlingenvervoer hebben wij u deze week nog de raadsbrief gestuurd, zoals

toege-zegd, dat het op dit moment goed gaat. Ook daarvoor geldt, zoals met heel veel dingen in Nederland, we hebben een heel groot probleem in heel veel sectoren met personeel, arbeids-marktkrapte. Ook financieel druk. Dat geldt zeker ook Wmo en leerlingenvervoer. Dat blijft vinger aan de pols houden. Ik kan ook niet garanderen dat het volgende week nog steeds goed gaat, maar op dit moment is dat wel onder controle. Dan wil ik op het fysieke domein nog twee punten noemen. Natuurlijk, het punt wat veel partijen hebben genoemd, behoefte aan woningen, snelheid die daarin gewenst is. Zeer herkenbaar. Maar natuurlijk nu ook weer de zoveelste tegenslag vanuit de regelgeving met de uitspraak over stikstof, wat we er ook van vinden. Dat helpt ook niet mee. Dat is duidelijk. Vraag was ook of het college daar al op kon reageren. We hebben die vraag natuurlijk uitgezet, wat de consequenties van die recente uitspraak van de Raad van State zijn voor onze projecten. Of het om woningbouw of wegen-bouw of wat voor bouw dan ook gaat. Voor zover we tot nu toe hebben meegekregen, is dat het met name over projecten kan gaan die nog niet onherroepelijk zijn, via bestemmingsplan of vergunning. Dat wordt geïnventariseerd, welke projecten in die twee categorieën. Vervolgens natuurlijk moet dan gekeken naar projecten waar het wel voor geldt. Dan moet er alsnog zo'n AERIUS-berekening worden gemaakt en gekeken worden, zijn er maatregelen nodig of niet? Puur voor die bouwfase. Dat is uitgezet. Daar zijn we mee bezig om u die inzage te geven. Dat volgt. Dat is ook een toezegging. Dat we daar gewoon nog ook echt schriftelijk bij u op terugkomen. Want we snappen dat u en onze inwoners daar natuurlijk benieuwd naar zijn. Dan het laatste punt wat ik nog wilde noemen. Er werd vanuit de CDA-fractie een vraag gesteld, of eigenlijk een suggestie gedaan in Kudelstaart over Mijnsheerlijckheid, of dat kan worden uitgebreid. Daarvoor geldt dat, er is begin dit jaar door de raad, in januari, ook een motie aangenomen voor onderzoek naar voorzieningen in het centrum van Kudelstaart. Dat onderzoek loopt. Het lijk het college logisch om, zodra die uitkomsten bekend zijn en met uw raad gedeeld wordt, dat op dat moment natuurlijk ook kan worden gekeken van, zijn er ideeën over hoe we dat soort locaties een nieuwe functie kunnen geven? Dat lijkt ons het juiste moment, waarbij zeker ook, het punt wat de heer Buisma maakt over het jongerenwerk, wij dat ter harte nemen. Dat moet dan natuurlijk altijd in combinatie gaan met ook een goede voorziening voor jongerenwerk. Tot zover.

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Dank u, de wethouder, het college spreekt over een tegenslag naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State over het stikstofdossier. Maar is het college het met GroenLinks eens dat de tegenvaller is dat het kabinet er al jaren niks aan gedaan heeft en dat de rechter alleen maar een uitspraak heeft gedaan naar aanleiding van de wet die door de Tweede Kamer gewoon is vastgesteld? Dat je dan niet van een tegenslag van een uitspraak kunt spreken, maar een tegenslag van de uitvoering van beleid. Is dat niet juister?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Kabout: Dank u, voorzitter. Kijk, vanuit het Aalsmeers perspectief is dat een tegenslag voor projecten die we hier willen doen. Zo simpel is het.

De voorzitter: Geen vragen? Ja, nog tot slot de heer Fransen.

De heer Fransen: Dan constateer ik dat u vindt dat de Raad van State een verkeerde uitspraak heeft gedaan. Dat wil ik toch echt bestrijden.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Kabout: Dat heb ik helemaal niet gezegd. Wij gaan niet over de regels in Den Haag over stikstof. We gaan niet over wat de Raad van State beslist, of dat terecht is of niet. Voor ons is dat een gegeven. Het gevolg daarvan is dat het voor onze projecten een tegenslag kan zijn. Of en hoe groot die tegenslag is, dat wordt nu uitgezocht en krijgt u bericht van.

De voorzitter: Dan gaan we naar ... Een laatste vraag voor de heer Fransen.

De heer Fransen: Maar het college kende toch de wet? Die wist toch dat dit eraan zat te komen? Hoe kun je dan van een tegenslag spreken?

De voorzitter: De wethouder wenst niet te reageren hierop. Dan laten we het bij dit debatje. Wij gaan naar wethouder Kikkert. Aan u het woord. Mijn excuses. De heer Kuin, wethouder Kuin aan u het woord.

De heer Kuin: Voorzitter, ik schrik me ook helemaal rot als ik van het een op het andere momenten vierde loco ben. Vind ik ook prima. Ik ga ervan uit, voorzitter, dat ik niet alleen even probeer de vragen die gesteld zijn te beantwoorden, maar ook de moties even behandel, op een na. Voorzitter, ik ga proberen alles een beetje op rij te beantwoorden. De fractie van AA heeft het gehad over duurzaamheid. Ik kan hen aangeven dat wij in het college-uitvoerings-programma daar uitgebreid bij stil zullen staan. Bij het CDA kwam een opmerking over het openbare groen. Dat, als ik het goed heb opgeschreven en nog even kan citeren, “ze volgend jaar wel reden wil hebben om te juichen.” Ik hoop van ganser harte, voorzitter, dat we met zijn allen kunnen juichen volgend jaar. Het huidige DVO loopt af. We zullen volgend jaar, raad en college, ons best moeten doen om te kijken welke nieuwe voorwaarden we mee gaan geven aan de partij die het groen gaat onderhouden. Ik moet er wel gelijk bij zeggen dat, laat ik het zo zeggen, de achterstand in het onderhoud van het openbaar groen, dat is misschien een kleine geruststelling, maar niet alleen voor de gemeente Aalsmeer zo is, maar dat dat in veel omrin-gende gemeenten het geval is. Dat heeft, dat heb ik me laten vertellen, met het groeizame weer, regen en veel zon, en het ontbreken van een adequaat middel om de wortels van het onkruid, als je het zo mag noemen, te verdelgen. Het hete water en een brander schijnt toch niet helemaal goed te functioneren. Voorzitter, dan heeft het CDA het gehad, ik dacht dat het niet alleen het CDA was, maar ook de fractie van D66, over de busverbinding Schiphol. Ik zou het zeer op prijs stellen wanneer wij daar een keer in commissieverband een uitgebreide discussie over zouden kunnen voeren, zodat de vertegenwoordigers van deze raad de boodschap mee kunnen nemen in de vervoerregio en ik dat op dezelfde wijze ergens op een ander niveau neer kan leggen. Maar dat we wel met één mond praten. Ik zou het prettig vinden als de hele raad daarbij betrokken zou worden. Voorzitter, de heer Fransen, GroenLinks, begon met dat wij al een half jaar bezig waren en dat er nog steeds niks komt. Ik begrijp het ongeduld van de heer Fransen, maar we zijn slechts vier maanden bezig. Maar dat even ter informatie. Dan was er bij mij ... Ik heb even een tegenvraag bij de fractie van D66. Wanneer ik goed heb geluisterd, is de heer De Vries begonnen met te zeggen dat hij het wel een goed stuk vond, maar dat hij alleen maar akkoord kan gaan als de aanvullingen ook goed waren. Ik zou graag willen weten welke aanvullingen hij bedoelt. Als ik daar enige rol in kan spelen om hem gerust te stellen, dan graag. Voorzitter, er zijn een aantal fracties die over Schiphol hebben gesproken. Daar zou ik eigenlijk dezelfde oproep willen doen, zoals ik net deed bij het openbaar groen. Ik zou me kunnen voorstellen dat er een fractie is die dit onderwerp agendeert voor de eerst-komende commissievergadering, zodat wij daar eens een keer met zijn allen over kunnen praten. Ik heb een uitgebreide discussie gehoord over het aantal vluchten. Zonder er nu een waardeoordeel aan te geven, maar als je praat over 275.000 vluchten, is dat altijd nog 750 vluchten per dag. Dat is denk ik genoeg om alle bloemen van de hele wereld naar Aalsmeer te krijgen. Ik denk dat we daar nog eens met zijn allen over moeten praten om te kijken wat ook uw vertegenwoordiger in de Bestuurlijke Regie Schiphol op tafel kan leggen. U gaat erover. Ik ben slechts de spreekbuis. Voorzitter, dan wil ik even overgaan naar het behandelen van de moties. De motie haalbaarheid overslag-distributiecentrum van AA. Wij vinden dit een charmante manier om te proberen het verkeer wat weg te krijgen. Wij kunnen dit een positief advies geven. We zijn echter wel van mening dat de raad daar straks, volgend jaar, een rol in kan en moet spelen, omdat er ook geld beschikbaar moet komen voor het uitwerken van het Mobiliteitsprogramma. Daar kom ik een keer bij u terug. Als ik kijk naar de motie verkeersveiligheid, voorzitter. Ik snap de motie. Ik snap de onrust. Ik zou hier vanuit het college geen dwingend advies mee willen geven. Ik zou aan u, raad, willen voorleggen hoe u beslist, zullen wij acteren. Datzelfde, voorzitter, heb ik ook bij de motie biodiversiteit. Ik denk dat hetgeen hier staat, dat wij dat straks allemaal gaan doen. Als u deze motie als raad zou aannemen, is dat voor ons een ding in de rug. Ik weet niet meer hoe het heet. Steun in de rug.

		Overigens had ik in de motie ... Geen dolk, nee. Had ik in de motie aangegeven, maar dat was ook al opgemerkt door D66, dat het over de Kadernota 2024 gaat waarschijnlijk. Wat ik ook nog mee wil geven, is dat ik inmiddels ook behoorlijk contact heb met mensen die zich bezighouden met de Vlinderstichting, om te kijken hoe je die biodiversiteit nog kunt vergroten. Voorzitter, de motie klimaatbeleid moet ik namens het college ontraden. Veel van deze zaken worden al gedaan in het plan van aanpak 2019-2021, Aalsmeer Fossiel Onafhankelijk 2040, agenda en actieplan klimaatadaptatie Aalsmeer 2021-2026, het beheerplan bomen en de Groenvisie Groen en blauw voor jou!, zijn allemaal beleidsdocumenten die al van toepassing zijn. Ik zie geen noodzaak om verdere beleidsplannen op te stellen in deze richting. De motie duurzaam maaibeleid. Voorzitter, volgens mij is dit een overbodige motie. Ook dit verhaal zou ik graag volgend jaar met u opnemen in het kader van de dienstverleningsovereenkomst met de Meerlanden. Dan kunnen wij spijkers met koppen slaan. Wij ontraden deze motie. Wat de motie fietspaden betreft, voorzitter, ik heb naar aanleiding van de vorige commissievergadering ... Is er een memo aan u verstuurd, memo nummer 63, van 1 november, waarin wordt aangegeven wat de stand van zaken is over de fietspaden en welke fietspaden binnenkort aangepakt gaan worden. Dat is allemaal te lezen en voor de volledigheid, ik heb hier nog een gedrukt exemplaar voor u, als u dat wenst. Wij ontraden de motie. Datzelfde geldt voor de motie straatverlichting. Wij voldoen aan de zaken die worden genoemd. Er zijn al behoorlijk wat straatverlichtingen die uitgevoerd zijn in led. Alle straatverlichtingen lopen op duurzame energie vanuit de wind. Er zijn een aantal elementen waardoor je, denk ik, niet moet overgaan tot straatverlichting met batterijen die ongeveer een levensduur van vier tot zes jaar hebben. Die zet je dan af tegen ledlampen die twintig jaar meegaan. Wij vinden deze motie niet goed en ontraden hem. Voorzitter, dat was het stapeltje moties. Dank u wel. De voorzitter: Dank voor uw bijdrage. Dan gaan we tot slot naar wethouder Kikkert. De heer Fransen: Voorzitter. De voorzitter: U heeft nog een interruptie op wethouder Kuin. De heer Fransen. De heer Fransen: Naar aanleiding van de reactie op de motie duurzaam maaibeleid. Geeft het college aan dit mee te willen nemen in de dienstverleningsovereenkomst met de Meerlanden. Betekent dat dan dat het maaibeleid voor 2023 weer verloren is met betrekking tot biodiversiteit? Met andere woorden, dat er gemaaid wordt zoals altijd. Of betekent dat, dat dat al geldt voor het maaibeleid voor 2023? De voorzitter: Wethouder Kuin. De heer Kuin: Dank u, voorzitter. Dat is een goede vraag. Daar kan ik u het antwoord op dit moment niet op geven. Maar als u mij toestaat, kom ik daar zo spoedig mogelijk op terug, want ik weet het niet. De voorzitter: De heer Fransen. De heer Fransen: Hoe kunt u dan deze motie ontraden, als u niet eens weet of het voor 2023 dan al wel geldt of niet? Dat zou toch juist reden moeten zijn om te zorgen dat we met elkaar voor 2023 dit geregeld hebben? Want dat kan gewoon. Dat is waar de motie toe oproept. De voorzitter: De wethouder. De heer Kuin: Voorzitter, ik zou me kunnen voorstellen dat het voor 2023 gaat zoals het de afgelopen jaren is gegaan. Ik zou alleen willen vragen even geduld te hebben. We gaan volgend jaar praten over die DVO met ingang van 2024. Ik ga mijn best doen om te kijken of ik voor 2023 de zaak zou kunnen veranderen, alvast vooruitlopend op datgene wat we met zijn allen vast gaan stellen. Dan denk ik dat ik u voor een gedeelte tegemoet kan komen. De voorzitter: De heer Fransen tot slot.

De heer Fransen: Dat is precies wat de motie wil, dat we dat voor 2023 ... U zegt, we doen het al, maar u weet niet of we het al doen. Vervolgens ontraadt u de motie. Sorry hoor, maar ik raak hier echt de weg mee kwijt. Via u, voorzitter, vraag ik toch dat raadsleden hier wat beter in bediend worden. Dat we wel gewoon antwoorden krijgen waar we wat aan hebben.

De voorzitter: Tot slot de wethouder.

De heer Kuin: Voorzitter, antwoorden waar u wat aan heeft, die geef ik u graag. Maar als ik geen andere antwoorden heb, heb ik ze niet. Dat ten eerste. Ten tweede, het is aan u, raad. Gaat u best doen om de raad achter u te krijgen. Dan doe ik wat de raad wil.

De voorzitter: Wij gaan door naar de laatste portefeuillehouder. Wethouder Kikkert, aan u het woord.

De heer Kikkert: Voorzitter, ik zal ook fractiegewijs op de inbreng van de raad geven. Laat ik beginnen met de fractie van AA. U had het over de woonopgave. De grote vraag naar betaalbare woningen. Dat is natuurlijk een vraag die wij als college herkennen. Daarvoor is natuurlijk nodig dat wij het raadsprogramma uitvoeren. Dat betekent een woonagenda vaststellen waarin in het raadsprogramma natuurlijk al een aantal voorzetten voor wordt gegeven. Daar staat in, zelfbewoning bij vooral nieuwe woningen. Dat hebben we al. Dat kennen we al. Daar staat in, een andere differentiatie van woningen. Meer woningen in het betaalbare segment bouwen, 35 procent. Dat gaan we natuurlijk nastreven. Laat ik het op die manier zeggen. Tegelijkertijd moet ik u de disclaimer geven dat we toch wel bij vooral de grote woningbouwlocaties, dat heb ik het over Westeinderhage, Hoofdweg Zuid en Oosteindedriehoek, gewoon vastgestelde kaders hebben. Kaders die gebaseerd zijn op een andere differentiatieverdeling, als ik dat zo mag zeggen. Dat betekent dat we met die partijen, waar we afspraken mee hebben en ook het gevoel hebben om een betrouwbare overheid te zijn, een overheid die afspraken wil nakomen, toch wel het gesprek aangaan. In die zin kan ik u melden dat we in de beeldvormende commissie van december eigenlijk een presentatie hebben van de consequenties van een wijziging van het programma met betrekking tot de Oosteindedriehoek. Want dat heeft hoe dan ook consequenties. Het is verder aan u als raad om die consequenties al dan niet te aanvaarden. Ik kom nog wel terug op de opkoopbescherming. Daar zijn we al mee bezig. Dat is ook richting Partij van de Arbeid en GroenLinks. De opdracht is al uitgezet om te onderzoeken van, hoeveel woningen die verkocht worden niet door de koper worden bewoond, de zelfbewoning. Ook daar krijgt u in december een uitkomst van dat onderzoek. Die uitkomst geeft aan of we echt een opkoopbescherming moeten gaan invoeren dan wel niet, omdat er percentueel niet zoveel woningen worden verkocht, die dan ook niet worden bewoond door de koper. De motie zal ik straks nog even behandelen. Daar kom ik wel op terug als ik bij de fractie van Partij van de Arbeid en GroenLinks terechtkom. De fractie van het CDA. Daar heb ik eigenlijk twee punten uit opgemaakt voor mijn portefeuille. Het eerste punt is het samen optrekken in de personele ontwikkelingen, waarvan u zegt, daar is niet zoveel van terechtgekomen. Dat nemen wij ons als college uiteraard zeer ter harte. Waar we naar op zoek zijn, is een modus om u daar meer bij te betrekken. Dat kan ik u toezeggen. Welke modus dat is, daar zullen we het met elkaar over moeten hebben. Dan had u het over de Lokale Inclusie Agenda, waar u benieuwd naar was. U vroeg of dat ook een relatie heeft met het VN-verdrag. Dat laatste is zo. In de kennismaking met de werkgroep Inclusie en Toegankelijkheid hebben we het er juist over gehad van, laten we komen tot een Lokale Inclusie Agenda, maar laten we de raad ook eens meenemen in de ervaringsverhalen van mensen met een handicap, als ik dat zo mag zeggen. Dat gaan we organiseren. Of dat in een beeldvorming moet die twintig minuten duurt? Persoonlijk denk ik van, dan doen we het niet op een goede manier. Dan doen we zeker die werkgroep tekort. Met de griffie ga ik in overleg welke vorm zich dan wel daarvoor leent. Ik denk zelf aan een soort van thematische avond, waarbij u ook zelf gaat ervaren wat het betekent om een beperking te hebben. Want dan voelen en ervaren we dat dat betekent, bijvoorbeeld in de openbare ruimte, bijvoorbeeld in een gesprek. Dat komt eraan. De VVD. Ik heb geen vragen gehoord. U bent tevreden. U bent positief. Ik kan alleen maar zeggen, daar ben ik blij mee. Als college zijn we daar heel blij mee. D66. Even de opmerking, u heeft een groot

vertrouwen in de samenwerking. Ik kan namens het college zeggen dat wij dat grote vertrouwen ook hebben in de samenwerking met u, maar ook met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. GroenLinks en de Partij van de Arbeid, ik pak ze even tezamen voor mijn gemak, als ik dat zo mag zeggen. Ik wil u eigenlijk bedanken voor uw positieve inbreng en de complimenten die we hebben gekregen. Misschien bedoel ik dat een beetje cynisch. Misschien is dat ook wel zo. Over de woonagenda heb ik al iets gezegd. Over de andere onderwerpen, waar u zorgen over uit, laat ik het zo zeggen, die zorgen nemen wij ons natuurlijk ter harte. Maar gun ons ook de rust om daar uitwerking aan te geven aan die zorgen. Het is niet een rust waarbij ik zeg van, nou ga ik eens even lekker vier jaar achteruit leunen. Helemaal niet, want ik heb natuurlijk zelf ook het ongeduld om gewoon met die opgave aan de slag te gaan. Dat gaan we doen. We gaan een vertaling maken van deze agenda naar een uitvoeringsagenda. Dat doen we natuurlijk samen met u. Daar gaat u ook weer een oordeel over geven. Tegelijkertijd ben ik natuurlijk ook aan de slag met die opgave. Ik ben nu al bezig met een startnotitie, want dat hebben ook zo met elkaar afgesproken, dat grote opgaven vooraf gaan met een startnotitie over bijvoorbeeld het Masterplan Energie. Die gaat u krijgen en die gaat u al krijgen begin volgend jaar. Dan nog de motie, want dit zijn de woorden die ik aan uw inbreng wijdt. De motie woningnood. Juridisch kan het niet wat u vraagt. Want wat u eigenlijk vraagt, is een zelfbewoning van de bestaande voorraad. Dat instrument kennen we niet. Ik heb al gezegd, we zijn bezig met de opkoopbescherming, want dat is het instrument die daarvoor dient. Zoals gezegd, daar zijn we al mee bezig. U krijgt in de beeldvormende commissie een uitkomst van het onderzoek. Dan staan we op het punt van, gaan we hem invoeren c.q. gaan we hem niet invoeren. Maar dat is verder aan u.

De voorzitter: Dan zijn we aan het einde gekomen van de eerste termijn van het college en gaan naar de tweede termijn van de raad. Daarvoor wil ik beginnen met de spreekvolgorde ... U heeft nog een interruptie, de heer Van Willegen, of kan het meegenomen worden in de tweede termijn?

De heer Van Willegen: Voorzitter, het CDA had nog een vraag openstaan. Die is niet beantwoord. Ik weet niet, ik wil zo meteen dat het college daar nog een keer gaat antwoorden, maar misschien is het ook voor de compleetheid, als al onze vragen behandeld zijn, dan die ...

De voorzitter: U heeft in de tweede termijn alle ruimte nog om de vragen te herhalen die nu gesteld zijn. Dan bewaak ik ze dat ze alsnog worden beantwoord. Dan gaan we naar de tweede termijn voor de raad, te beginnen bij de fractie Absoluut Aalsmeer.

Mevrouw Keessen: Dank u wel, voorzitter. Waar zal ik beginnen? Veel gehoord. Veel zaken die elkaar raken, bij alle fracties. Ook een zuurtje uiteraard, maar dat mag. We missen wel een aantal zaken. Er werd bijvoorbeeld aangehaald dat wij de duurzaamheid hadden aangehaald. Maar wij hadden ook een heel ander onderwerp aangehaald, wat we veelvuldig hebben benoemd, dat is de verdozing van Aalsmeer. We hadden eigenlijk wel verwacht dat daar reacties op zouden komen, niet alleen vanuit de raad, maar ook vanuit het college, omdat wij ons toch wel zorgen maken. Niet alleen om wat er nu gebeurt, er gebeurt veel, daar zijn wij het volledig mee eens met iedereen. Maar wat we nu doen heeft ook zijn weerslag op wat er in de toekomst zal zijn. Als we het met elkaar eens zijn dat Aalsmeer leefbaar moet zijn, dan moeten we ook daarnaar kijken. Er worden heel veel zorgen geuit vanuit de samenleving hierover. Daar had ik nog wel graag een reactie op gehoord. De onderschrijving van wethouder Van Rijn, de beleidsarme collegeagenda. We vinden het fijn dat hij dit beaamt. Eerste termijn bevestigt echter wel onze verwachtingen omtrent het college-uitvoeringsprogramma. We horen de wethouder verschillende dingen zeggen. Die klinken allemaal heel erg mooi. Wat we wel hopen, is dat er verschillende domeinen, waar ze elkaar raken ... Dat daar de wethouders ook mee in overleg gaan met elkaar, zodat er niet dingen gemist worden, want dat zou ontzettend zonde zijn. Even kijken of ik niet nog iets heb gemist. Ik wil nog wel even ingaan, als het mag, op de reactie van het CDA op onze motie. De heer Van Willegen haalde aan dat er een kans zou zijn dat er meer verkeer is. Dat is een conclusie die wij juist niet willen nemen. Die we juist uit het onderzoek willen halen. Als dat zo is, dat is maar de vraag. Wij denken liever in oplossingen dan in problemen. Laat dit het onderzoek maar uitwijzen of dat inderdaad zo is. Het gaat echt om de

		mogelijkheden. We laten daarin het college vrij om daarin verder onderzoek te doen. Dat was het. Dank u wel. De voorzitter: Dan gaan wij naar het CDA. De heer Van Willegen. De heer Van Willegen: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat wij in de eerste termijn met de beantwoordingen rechtstreeks op de fractie ... Eigenlijk de reactie op de fractie het meeste wel gehad hebben. Het enige wat mevrouw Keessen nu nog aanhaalt, is de motie over de, hoe heet het mooie ding ... Motie haalbaarheid overslag-distributiecentrum aan de rand van Aalsmeer. Het CDA zit daar gewoon niet op te wachten. Wij hebben met veel dingen gezegd van, laat het college zijn gang gaan om de uitvoering te gaan doen. Ook deze motie gaan wij even zo goed niet steunen. Dan ben ik alleen nog een antwoord schuldig aan de heer Fransen. Dat ging over het klimaatbeleid. Ik ben heel blij dat ik op dat moment misschien nog wel niks gezegd heb. Het CDA heeft bij verschillende fracties en college gehoord waarom deze motie afgeraden moet worden. Ik denk dat wij daar eigenlijk weinig aan toe te voegen hebben. Daar komt eigenlijk ook bij dat wij voor overwegende dat, dan staat het instellen van milieuzone, sterk vervuilde boot en motoren zijn. Voor een milieuzone is het CDA eigenlijk helemaal niet in Aalsmeer. Dat is al een reden om het niet te doen. Maar de overige argumenten hebben we van de overige fracties en het college gehoord. Deze gaan wij niet steunen. Dan even de reacties op het college. Het CDA had nog een vraag openstaan. Dat heb ik de voorzitter net aangegeven. Het ging eigenlijk over, wanneer het college verwacht dat de Hoffscholteweg opengaat, of aangelegd wordt, laat ik het zo eerst maar eens zeggen. Dan tegelijkertijd het Spoorpad, Fietspad, Spoorlijnpad. Het fietspad, wanneer die weer geopend wordt. In de beantwoording die wij gevraagd hebben aan het college vooraf stonden twee verschillende opties. Ik wilde graag als CDA vragen, of het college daar een meer duidelijk antwoord over heeft. Dat was nog een vraag die was blijven hangen. Wij zijn blij dat de heer Van Rijn ons vertelt dat er in de Kadernota ’24 wat scenario’s komen over de inflatiecorrectie, eventueel. 7 miljoen, dat is een hele hoop geld. Die wordt besteed. Maar als we alles besteden, dat heb ik in mijn eerste termijn ook gezegd, dan zijn we ook gauw door het overschot dat erin zit wel heen. We hebben eigenlijk geprobeerd als CDA ook te waarschuwen. Kijk, het ECB heeft van het voorjaar nog gezegd van, jongens, maak je niet druk om de inflatie, want meer als 2, 3 procent gaat het echt niet worden. Dat zijn toch mensen die voor mijn idee heel veel geleerd hebben, maar uiteindelijk zijn ze door de realiteit ingehaald. Wat zien we nu? Maand op maand moeten ze de rente verhogen om er enigszins bij te komen om er te gaan. Als ze eerder nagedacht hadden en verder nagedacht hadden, hadden ze met rustigere maatregelen gewoon een consistent beleid kunnen maken. Dat is de waarschuwing van het CDA. We zien dingen gebeuren. Anticipeer erop dat we niet later met heel veel consequenties moeten gaan rekenen, waar we eigenlijk niet heen willen. Dat daar over. De heer Kabout gaf over de vraag over de rechtspraak van de Mijnsheerlijckheid ... Inderdaad waren wij nieuwsgierig naar het antwoord daarop. Ik denk dat hij het antwoord wat hij gegeven heeft, voor zover geruststellend is dat de projecten die lopen niet meer daaraan onderhevig zijn. Dat stelt ons in die zin gerust. Ik denk dat de heer Kabout in die zin gelijk heeft dat hij zegt, een tegenvaller is voor degene die willen bouwen. Kijk, dat je dan misschien kan zeggen, dan heb je je hoofd in het zand gestoken, omdat de rechtspraak er al was. Maar ook bij de rechter was iedereen nog nieuwsgierig wat hij uiteindelijk zou beslissen. De consequentie is nu zo. Wij zullen daarmee moeten rekenen dat er eventueel tegenvallers komen. Dat noemt het CDA ook gewoon tegenvallers. De heer Kuin heeft het over het openbaar groen en de achterstanden. Dat geeft de wethouder toe. Vroeger hadden ze er een mooi middel voor, Roundup. Officieel mag het ook nog steeds. Dat is niet verboden. Je zou nog kunnen kiezen om dat wel een keer gaan toe te passen, maar dat is een ... Misschien zijn er ook wel milieuvriendelijke alternatieven. Dat je met een beetje heet water gaat stomen, dan snap ik dat dat onkruid denkt, zoek het uit, ik ga gewoon lekker doorgroeien, want dat schiet niet op. Ik denk dat er wel andere middelen zijn. Ik pleit er toch wel echt voor om dat groenonderhoud goed ter hand te nemen, want het is echt wel, op sommige plaatsen, ik mag het bijna niet zeggen, maar het is bedroevend. Maar goed, we hebben een nieuwe wethouder, nieuwe kansen. Wij hopen volgend jaar inderdaad dat wij een heel positief verhaal af kunnen steken van, wethouder, Aalsmeer bloeit weer en Aalsmeer is weer groen. De busverbinding hebben wij in onze eerste termijn aangehaald. Wij pleiten er echt voor dat in ieder geval de busverbinding naar Schiphol wel weer in ere wordt hersteld. Dan

heeft de heer Kikkert ons ook, in die zin, wel gerustgesteld. Wij waren inderdaad over het personeel, wat wij in de eerste termijn gezegd hebben ... Blij dat hij nu een toezegging doet om daar ook in wat voor comité dan ook een overleg te hebben. Dat vinden wij mooi. Ook over de Inclusie Agenda, een overleg met de fracties juichen wij zeer toe. Dank u wel, voorzitter, tot zover.

De voorzitter: De VVD.

De heer Van der Zwaag: Voorzitter, dank u wel. De VVD is duidelijk geweest in de eerste termijn en heeft daar in tweede termijn niets aan toe te voegen. Dank u.

De voorzitter: D66.

De heer De Vries: Dank, voorzitter. Wij moeten natuurlijk een kleine kanttekening plaatsen bij de motie biodiversiteit. Daar werd opgemerkt dat daar iets niet geheel correct stond. Dat klopt. Daar is een woordje weggevallen. Daar moet in de laatste regel staan, Kadernota in 2023. Maar ik laat het ook graag aan GroenLinks om te zeggen, mag het woordje in 2023 toegevoegd worden of wordt 2023 vervangen door het jaartal 2024? Dat is wat mij betreft om het even. Ik denk dat de rest van de fractie daarmee kan instemmen. Dan stond er nog een vraag open van de PvdA. Dat ging over de motie verkeersveiligheid, in hoeverre die strookte met de plannen die de heer Kuin van plan is op te zetten, komend jaar. Wij zien daar niet zo'n heel groot probleem in. De heer Kuin heeft hier het woord gevoerd, op deze motie, omdat hij de portefeuillehouder verkeer is. Wij zien eigenlijk ook grote overeenkomsten met de portefeuilles bestuur, bevolking en veiligheid, de Veiligheidsregio en handhaving. Die portefeuille ligt elders in het college. Ik denk dat die portefeuillehouder misschien nog wel een grotere betrokkenheid heeft dan de portefeuillehouder verkeer. Wat ons betreft slaat deze motie ook met name op die portefeuilles. Van die overlap ten opzichte van het hele onderzoek wat nu met de bevolkingsinspraak gaat gebeuren, zie ik niet echt. Ik zie de heer Buisma twijfelen of hij moet ingrijpen nu, of niet?

De voorzitter: U heeft hem uitgenodigd tot het stellen van een vraag, zie ik. De heer Buisma.

De heer Buisma: Voorzitter, ik probeer chocola te maken van het antwoord van D66. Zou de heer Sybrand ervan uit kunnen gaan dat ik het even niet begrijp en het in drie zinnen nog een keer proberen uit te leggen?

De voorzitter: De heer De Vries.

De heer De Vries: Dat kan. Dan zou ik graag opnieuw de vraag voorgelegd krijgen door de heer Buisma, want dit was het antwoord op de vraag die mij gesteld werd. Misschien heb ik de vraag verkeerd begrepen.

De voorzitter: Voordat we heel erg hypothetisch over en weer gaan. De heer Buisma, kunt u heel kort uw vraag stellen, nog een keer?

De heer Buisma: De vraag was, hoe ziet D66 de overlap van deze motie over verkeer en verkeersveiligheid en de evaluatie daarvan met de club van dertig die dit college, bij monde van de heer Kuin, optuigt? Hoe die verhouding met elkaar gezocht dient te worden?

De voorzitter: De heer De Vries.

De heer De Vries: Dan is het, ik heb dat antwoord net gegeven, volgens mij. Dat was het antwoord op die vraag. Ik kan er ook korter in zijn. Die overlap is er niet. Goed, dan ga ik naar het volgende punt. Dan had de heer Kuin nog een opmerking over het akkoord gaan met de begroting en de aanvullingen. De aanvullingen zien wij in de moties die wij inbrengen. Dat zijn de aanvullingen die wij bedoelden onder het punt, we kunnen in voldoende mate akkoord gaan met de begroting voor het jaar 2023 en zullen deze, met enkele aanvullingen, steunen. We

steunen de begroting en de aanvullingen zijn de twee moties. Voor de rest geen verdere opmerkingen. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank. GroenLinks.

De heer Fransen: Dank u wel, voorzitter. Ik loop de partijen even langs, om daar wat commentaar op te leveren. Met betrekking tot AA, die verdozing zijn we helemaal eens dat daar iets aan moet gebeuren. Als je bijvoorbeeld die laatste doos ziet op de hoek Machineweg-Aalsmeerderweg, het is toch werkelijk geen pan. Dat we daarmee ons dorp vervuilen. Het is echt verschrikkelijk. We hebben dat eerder gezien aan de Hornweg, bij De Bloemhof, daar staat ook zo'n enorme doos. Die vreet zowat van een kilometer omtrek al het licht weg, gewoon door de kleurstelling, door ... Het is gewoon vreselijk. Het ziet er niet uit. Helemaal eens om daar wat aan te doen en met elkaar een beetje beter op te letten als we bestemmingsplannen maken, want dat is natuurlijk wel waar het allemaal gebeurt. Maar helemaal eens. Het CDA. Moet ik kiezen voor in '23 of 2024? Ik vind dat een ingewikkelde. Misschien komt er nog een derde termijn, dan kan ik daar uitsluitsel ... Dan moet ik nu ... Dan ga ik met de tip van de heer Van Willegen ... 2024 maak ik er dan van. Ik combineer even twee dingen. Onze samenwerking, de samenwerking als raad onderling en de samenwerking met raad en fracties en college als het gaat om moties. De heer Van Willegen heeft een punt als hij aangeeft hoe wij omgegaan zijn met de warmtevisie. Daar kun je die vraagtekens bij stellen, zoals hij dat net doet. Daar zullen wij zelf ook scherp op moeten zijn in de toekomst. Maar ik denk dat het echt heel goed is om het politieke primaat van wat wij willen, dat leggen we soms vast in moties. Op het moment dat er een motie komt en de beantwoording van het college is dan, wij zijn er al mee bezig, terwijl je dat niet weet, dan is dat niet relevant dat het college zegt, daar zijn we al mee bezig. Dan zou het college toch moeten zeggen, prima steun in de rug, zoals net ook een keer gezegd werd. Dat is dan denk ik het goede antwoord. Maar dat geldt ook voor de partijen onderling. Als er beleid is waarvan je zegt, dit is goed beleid, zoals bijvoorbeeld AA zegt met de motie fietspaden, maar toch gaan we ... Volgens mij zei AA dat. Dan gaan we tegen stemmen. Die kan ik niet volgen. Dan denk ik, wat doen we raar met elkaar. Een motie waarvan je zegt, dit is een goed idee, we hebben hem eerder samen ingediend, maar nu stem ik tegen, want het college is er al mee bezig. Die kan ik werkelijk niet begrijpen. Ik vind het wel zinvol om op de een of andere manier daar met elkaar ook nog eens goed over van gedachten te wisselen.

De voorzitter: Als ik daar kort op mag reageren. We nemen dit punt mee naar het presidium, om daar eens over te praten met elkaar over hoe moties in de raad behandeld moeten worden. Want ik heb bij meerdere partijen daar wel vragen over gehoord. Met de fractievoorzitters kunnen we daar, denk ik, een goed geïnformeerd gesprek over voeren.

De heer Fransen: Graag. Ik zou het ook waarderen als er een soort voorzet zou komen van wat een mooie lijn zou zijn, want het is ook een kwestie van, wat spreek je met elkaar af? Dan de VVD. Ik heb eerder de VVD gezegd dat ik daarvan vond dat ze van de begroting een boekhoudkundige exercitie maken. Daar was de heer Van der Zwaag toen niet zo over te spreken, maar ik ontkom toch niet aan die indruk dat het beoordeeld wordt als een boekhoudkundige exercitie. Dat mag. Maar wij vinden ... Dan is de vraag, wat zou er gebeuren als de hele raad uit GroenLinks zou bestaan? Dan zou het in ieder geval menselijker zijn, eerlijker en houdbaar voor onze kinderen en kleinkinderen en misschien wel soms hier en daar wat duurder, maar dat is dan maar zo. Dan, even kijken, over de moties. Heb ik alleen behoefte om in te gaan op de motie duurzaam maaibeleid. Ik waardeer het dat de wethouder zegt, dat weet ik niet, ga ik nakijken. Maar juist om voor volgend jaar, want dan ben je weer een heel jaar kwijt voor je biodiversiteit, als dat niet geregeld is ... Ik weet al dat de Meerlanden dat prima kan. Ik weet ook dat de mensen van Groenbeheer dat fijn zouden vinden als dat zou gebeuren. Maar het wordt iets duurder als je niet klepelt, maar maait en je gaat het afvoeren, om te verschralen, om een betere biodiversiteit te krijgen. Dat kost geld. Dat klopt. Dat zijn de consequenties die je dan voor volgend jaar al hebt. Maar dan doe je volgend jaar ook werkelijk wat aan de biodiversiteit. Ik wil u toch vragen om daar nog even goed over na te denken, want anders zijn we gewoon weer een jaar kwijt. Dat zou werkelijk zonde zijn. Even kijken. Ik schrik

bij duurzaam maaibeleid van de reclame die CDA maakt voor Roundup. Ik vind dat toch wel heel erg dat dat gebeurt. Dat vind ik dieptriest.

De voorzitter: De PvdA.

De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk gewoon heel simpel. Ik wil AA toch even een compliment uitdelen, want die verdozing stond bij ons niet in het verhaal. Daar heeft u gewoon een punt en daar heeft u gewoon gelijk. Als we het dan over de samenwerking raad hebben, wil ik toch even het voorbeeld Green Park hier noemen. Dat Green Park West even van de agenda gehaald is. Het heeft ontzettend veel tijd en aandacht gekost, maar daar is de verdozing wel even tegengehouden. De vraag is voor hoelang en of we het voor elkaar krijgen als raad om ook echt daar een rechte rug te houden, maar u heeft daar gewoon een punt. Dat wilde ik toch even aanhalen. Voor de inbreng van het CDA, met name op het gebied van de inflatie, daar zijn we het gewoon totaal eens. Wij haalden het in onze inbreng ook aan dat we ons grote zorgen maken over de gevolgen voor de inwoners van Aalsmeer. Uiteraard geheel in de lijn van de Partij van de Arbeid doen we dat vooral aan de onderzijde en vinden wij dat belangrijk. De VVD, de afdeling boekhouden heeft zijn zegje gedaan en alles is rechtmatig en doelmatig. Daarmee einde gesprek. Ik zou het heel fijn vinden als we in de toekomst een keer over beleid kunnen delen, maar .. U heeft een interruptie. Ik wacht dat even af.

De voorzitter: De heer Van der Zwaag.

De heer Van der Zwaag: Voorzitter, ik vind het jammer dat zowel GroenLinks als de Partij van de Arbeid citaten uit de vorige raadsperiode nodig hebben om deze begrotingstermijn in te vullen. Jammer.

De voorzitter: Ik constateer geen vraag. Misschien goed om de volgende keer ...

De heer Van der Zwaag: Dat is correct.

De voorzitter: Goed, om dan de volgende keer het even bij vragen te houden in deze eindsprint van deze raadsvergadering, dames en heren. De heer Buisma.

De heer Buisma: Ergens zal er een voorzitter een keer in moeten grijpen, denk ik. Dan de inbreng van D66, waar we een beetje een verschil zien tussen de fractievoorzitter die hiervoor zat en nu. Ik moet bekennen dat zeker voor uw maiden speech, u heeft heel veel punten geraakt, u heeft het vooral over de rechtszekerheid, u haalt daar een soort geweten van de raad aan, dat waardeer ik. Het is een andere manier van kijken naar politiek. Goed, dat zal de een wat beter bevallen als de ander. Dan GroenLinks. Een verhaal wat toch wel een beetje naast ons ligt en waar we het toch op grote lijnen ook wel eens kunnen zijn. Met een uitzondering, de klimaatmotie, daar haalt u een klein zinnetje aan waar u oude motorboten verwijdert uit Aalsmeer en daar een klimaatzone in wil stellen. Daar zou ik toch de vraag even willen stellen, hoe bedoelt u dat? Hebben we dan een varende boswachter nodig die gaat checken hoe oud de motor in uw bootje is?

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Dank u wel voor deze vraag. Het staat bij, voorts overwegende dat, de gemeente klimaatregelen kan nemen op het gebied van en dan noem ik een aantal voorbeelden. Het is niet zo dat we per se willen dat al deze dingen gebeuren, maar we hebben bewust een aantal voorbeelden willen noemen van zaken die je op kan nemen in dat klimaatbeleid. We zeggen niet dat dat erin moet, maar daar zou je aan kunnen denken.

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Voorzitter, dan concludeer ik daaruit dat GroenLinks gewoon vraagt om klimaatbeleid en daar het beleid op te schrijven. Niet specifiek die voorbeelden. Maar dat is gewoon meer ter informatie.

De voorzitter: Er is geen vraag meer gesteld. Bent u daarmee aan het einde gekomen van uw tweede termijn? Kijk, daarmee zijn we aan het einde gekomen van de tweede termijn van de raad. Ik heb nog twee concrete vragen gefilterd voor het college. De eerste is vanuit Absoluut Aalsmeer, toch nog een reactie op de verdozing te geven en hoe het college daar wellicht nog mee denkt om te gaan. Daarvoor wil ik het woord geven aan wethouder Van Rijn. Vast voor de tweede vraag, dat ging over de Hoffscholteweg en het Spoorlijnpad. De andere vragen zijn vrij retorisch gesteld. We geven het college mee dat in de oren te knopen, onder andere over het maaibeleid van de heer Fransen. Spoorlijnpad, Hoffscholteweg en dan nu over de verdozing. Wethouder Van Rijn.

De heer Van Rijn: Over de bedrijvencomplexen die hier naar voren worden gebracht, met een rechthoekig gebouw. Dat is wat u ook al aangeeft natuurlijk. Dat signaal begrijpt het college heel goed. Ik denk dat er veel ruimte is om er rondom de Omgevingsvisie met elkaar over spreken. Ook als we het gaan hebben over de gebiedsvisies, hoe we verder willen met een bedrijventerrein als de Hornmeer of de Schinkelpolder. Dat signaal wat u daar aangeeft, ik denk dat er veel ruimte is rondom deze onderwerpen, die het college voortbrengt, om het daar met elkaar over te hebben van, hoe kunnen we daar wel of geen ruimte ... Hoe kijkt de raad tegen dit soort ontwikkelingen aan? Dat we dat daar met elkaar beet gaan pakken.

De voorzitter: De heer Buisma.

De heer Buisma: Vergeet u daarbij het project Green Park West niet?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van Rijn: Het college kiest haar woorden zorgvuldig. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: We gaan naar wethouder Kuin.

De heer Kuin: Dank u wel, voorzitter. Ik dacht nog, heb ik iets vergeten? Maar dat had ik inderdaad. De Hoffscholteweg, voorzitter, de situatie is aldus. Er is een stukje onteigend van een eigenaar. Daar zijn wij nu eigenaar van. Maar op dat stukje weg staat nog een gebouw van de vorige eigenaar.

De voorzitter: Er werd hier even op de knoppen gedrukt, waardoor de vergadering werd gekaapt. We zijn niet geïnfiltreerd. Niks aan de hand. We kunnen gewoon de vergadering weer vervolgen.

De heer Kuin: Voorzitter, ik weet niet of ik het moet herhalen? Nee, liever niet, hoor ik hier. Het vervelende is dat de vorige eigenaar zou dat stuk gebouw weghalen. Dat gaat hij ook doen. Hij heeft alleen even persoonlijk, privé zijn er wat omstandigheden geweest waardoor dat behoorlijk in de vertraging is gekomen. Ik heb me laten vertellen dat het binnenkort gaat gebeuren. Dan wordt het stuk weg aangelegd. Tegelijkertijd wordt dan ook het Spoorlijnpad opgepakt. Dat is wat de Hoffscholteweg ...

De voorzitter: De heer Van Willegen, u neigt ernaar nog een vraag te stellen.

De heer Van Willegen: Zelfs ik moet weer opnieuw inloggen. Alles was er even uit, denk ik. Kunt u enige termijn aangeven? Praten we over de tweede helft volgend jaar, of praten we over eerste kwartaal volgend jaar of ...

De voorzitter: De wethouder.

De heer Kuin: De stand van zaken op dit moment is zo dat er ... Ik durf het bijna niet te zeggen, maar het eerste kwartaal van volgend jaar moet het gebeurd zijn. Laten we dat even aanhouden. Dan heb ik drie maanden speling. Stikstof. Voorzitter, dan, even kijken, had ik nog iets ... De Roundup van het CDA. Ik wil het toch even ... De heer Fransen heeft het al even gememoreerd. Er wordt over gelachen, maar volgens mijn informatie, maar dat is mijn persoonlijke informatie, mag een gemeente geen Roundup meer gebruiken. Maar daar schijnt de mening over te verschillen. Maar volgens mij, ik zou het in ieder geval niet meer willen gebruiken. Laat ik het zo zeggen. De methodes die nu gebruikt worden, dat is wat er is. Er is, voor zover ik weet, nog geen alternatief voor Roundup.

De voorzitter: Ik beschouw dit even als geen gestelde vraag, maar een vrijwillige bijdrage van de wethouder. Volgens mij draagt het niet bij aan ... Verandert het de besluitvorming over de begroting niet. Maar alle vragen zijn beantwoord, volgens mij.

De heer Kuin: Ik heb nog een opmerking.

De voorzitter: Toch nog een.

De heer Kuin: Voorzitter, als u mij toestaat.

De voorzitter: Tot slot.

De heer Kuin: Wil ik toch nog even terugkomen op de motie duurzaam maaibeleid. Ik heb even geluisterd naar hetgeen GroenLinks heeft ingebracht. De motie op zich, voorzitter, ik zou hem ook nog wel positief kunnen beoordelen, maar ik heb enige ... Ik moet even een draai om mijn arm houden, omdat ik niet kan bepalen of de Meerlanden inderdaad datgene zou kunnen doen wat ik zou willen dat ze moeten doen en dat is later maaien in het jaar. Daar moet ik met de Meerlanden over praten. Ik kan dat niet zo een, twee, drie toezeggen. Het andere punt in uw motie, het inzetten op permanente bestrijding van bereklauw en Japanse duizendknopen. U weet, net als ik, hoe moeilijk dat is om dat permanent te bestrijden. Daar moet heel veel effort ingestoken worden. Die moeten uitgestoken worden. Als dat morgen niet goed uitgestoken is, staat er over drie weken weer een nieuw stukje bereklauw. Daar is geld voor nodig. Daarom ben ik wat voorzichtig in dat hele verhaal.

De voorzitter: De heer Fransen.

De heer Fransen: Ik ga kijken of ik die handschoen op kan pakken. Volgende week hebben we weer een raad. Heeft u wat aan een week? Dat ik hem nu even terugtrek en volgende week opnieuw ter sprake breng?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Kuin: Als ik die week van u krijg, dan ga ik mijn uiterste best doen om volgende week een antwoord voor u te hebben.

De heer Fransen: Dan haal ik voor dit moment deze motie van de lijst af en alvast voor volgende week.

De voorzitter: Prachtig, dames en heren. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van ook de tweede termijn van de behandeling van het college en kunnen wij, volgens mij, door richting besluitvorming. Wij hebben twee beslispunten van raadsvoorstellen. Er is een motie van afgegaan, horen we zojuist. Die wordt aangehouden tot volgende week. Het eerste besluit wat voorligt is de Programmabegroting 2023. Kan deze op uw instemming rekenen? Kortom, wie is voor? Dat zijn alle partijen, behalve GroenLinks en PvdA. Daarmee is de raadsbegroting aangenomen. Dan de moties zijn gekoppeld aan de raadsbegroting 2023. Die gaan we eerst ter stemming brengen. De eerste motie die ter stemming wordt gebracht, is haalbaarheid overslag-

		distributiecentrum aan de rand van Aalsmeer. Wie is er voor deze motie? Dat zijn de partijen Absoluut Aalsmeer, GroenLinks, PvdA en D66. Een rekensom leert dat het niet is aangenomen. Twaalf. Bij deze, aangenomen. Excuses, er zitten nog oude rekengetallen in mijn hoofd. Dan is de volgende motie die voorligt de motie verkeersveiligheid. Wie is er voor deze motie? Dat zijn alle partijen, met uitzondering van de VVD. Daarmee is deze motie aangenomen. Dan gaan we naar de motie biodiversiteit. Wie is er voor deze motie? Dat zijn alle partijen, met uitzondering van de VVD. Daarmee is de motie aangenomen. De motie klimaatbeleid van GroenLinks. Wie is er voor deze motie? Dat zijn de partijen GroenLinks en PvdA. Daarmee is de motie verworpen. Dan de motie fietspaden. Wie is er voor deze motie? Dat zijn de partijen GroenLinks en PvdA. Daarmee is deze motie verworpen. Dan de motie straatverlichting. Wie is er voor deze motie? Partij GroenLinks. Daarmee is de motie verworpen. Tot slot de motie woningnood. Wie is er voor deze motie? GroenLinks en PvdA. Daarmee is de motie verworpen.
Rb-3		**Eerste begrotingswijziging 2023 in verband met de verwerking van de College-agenda 2022-2026** De voorzitter: Gaan we door naar het volgende agendapunt. Dat is eerste begrotingswijziging 2023. Deze breng ik ter stemming. Wie is er voor de eerste begrotingswijziging? Dat zijn alle partijen, met uitzondering van GroenLinks en PvdA. Daarmee is ook de eerste begrotingswijziging aangenomen.
Rb-4		**Sluiting** De voorzitter: Met dit besluit zijn wij ook aangekomen bij het einde van deze vergadering. Ik wil u danken en toch ook complimenteren. Het was even een zit, een drie uur met elkaar vergaderen met een kwartier pauze, maar voor een volledige begroting met begrotingswijziging is dat een hele bescheiden behandeling. Dank voor uw constructieve houding in deze vergadering. Ik wens u nog een hele prettige borrel en tot volgende week. We sluiten de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 15 december 2022.

, voorzitter

, griffier

Gemeente Aalsmeer

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE AALSMEER
d.d. 10 november 2022

Aanwezigen

Voorzitter: G.E. Oude Kotte
Griffier: O. van Kolck

Fractie AA
De dames C. van Hilst-Dekker, G. Holtrop, J. Keessen en D.M. Prent Bouten en de heren D.J. Biesheuvel en W.T.J.M. Koster

Fractie CDA
De dames T. van der Meer en A.M. Harte-Fokker en de heren M.P. Buskermolen, P.F. van den Nouland,
D. van Willegen en G.J.H. Winkels

Fractie D66
Mevrouw M.J. Geisler en de heren J. van der Tol en S.J.R. de Vries

Fractie GroenLinks
Mevrouw P. Lakerveld en de heer R.P. Fransen

Fractie PvdA
De heer J.H. Buisma

Fractie VVD
Mevrouw M. Vleghaar en de heren J.G.E. Bouwmeester, J. de Vries en D.G. van der Zwaag

Afwezig: mevrouw E.S.I. Mijwaart (VVD)

Raad (besluitvormend)

Agendapunt		**Onderwerp**
Rb-1	**1.**	**Opening door de voorzitter de heer G.E. Oude Kotte** De voorzitter: Van harte welkom bij de raadsvergadering op donderdag 10 november 2022. We hebben vorige week donderdag een mooie vergadering met elkaar gehad waarin we de raadsbegroting met elkaar behandeld hebben. Vanavond ligt er voor ons een enigszins bescheiden agenda. Kijken of we daar voortvarend met elkaar doorheen kunnen komen. Ik heet iedereen ook welkom die vanuit huis meekijkt. En ik wil u allemaal verzoeken om zich nu te richten op de vergadering want het geluid kaatst behoorlijk van achteren naar hier als u daar praat. Even kijken. Vanavond is onze griffier de heer Matheijsen, die ons ook zeer welvarend heeft bijgestaan bij de begrotingsbehandeling. We hebben vanavond afgesproken niet aan de knoppen van de bediening te komen van de tv-serie thuis, zeg maar. Vorige week schoot het even op besloten, ontstonden allerlei toestanden naderhand. Maar goed, dat gaat vandaag niet gebeuren. Wij hebben een beeldvormende en oordeelsvormende commissie achter de rug. Dat

		betekent dat we vanavond maar niet meer toekomen aan het vragenspel De raad is aan zet. Desgewenst kunt u het college nog vragen om te reflecteren, maar het is uiteraard niet nodig, en enkel op uw verzoek. We hebben één afmelding voor vanavond, dat is mevrouw Mijwaart. We dienen ook een stemcommissie in te stellen. Zoals u heeft kunnen zien, moeten we een schriftelijke stem uitbrengen. Voorgesteld wordt om daarin te laten plaatsnemen mevrouw Prent Bouten en de heren Fransen en Van der Tol. Een ik verzoek u uit uw midden de meest wijze te benoemen tot voorzitter, en we gaan straks zien wie dat is.
	2.	**Vaststelling van de agenda** De voorzitter: En dan voor de agenda waren er wellicht nog twee moties die de agenda van vanavond gaan aandoen. En ik kijk eerst even naar D66 met betrekking tot de motie Bevriezing logistieke bedrijven. Wenst u daar nog wat op toe te lichten? De heer De Vries: Dank, voorzitter. De toelichting is dat wij deze voorlopig even aanhouden en waarschijnlijk gaan intrekken naar aanleiding van de antwoorden die we zullen krijgen op de schriftelijke vragen die we ingediend hebben. De voorzitter: Oké. En dan kijk ik naar GroenLinks voor de motie maaibeleid die er dan boven de markt is blijven hangen. De heer Fransen: Ja, die heb ik volgens mij in de commissie al twee keer toegelicht, maar waar het over gaat is dat er een maaibeleid komt wat de biodiversiteit spaart c.q. helpt, waarbij je nadenkt over: wanneer maai je, met wat voor materiaal maai je? Voer je wat je gemaaid hebt af of niet? Allemaal ecologische vragen. En de motie gaat er niet over dat wij zeggen zo en zo moet het maaibeleid eruitzien, maar de moeite is een oproep om te komen tot een economisch maaibeleid. De voorzitter: Mag ik dat zien als een directe indiening van de motie voor deze vergadering? Want het is officieel nog niet aangemeld voor de vergadering, ingediend. De heer Fransen: Ik dacht dat ik een mailtje aan de griffier gestuurd had dat ik het aanmeldde, maar ... De voorzitter: Ja, bij deze is het dus formeel ingediend. Daar hebben we gebruik van gemaakt. Dat was de toelichting. De heer Fransen: Nou, dat stelt me zeer gerust. Dank u wel. De voorzitter: Ja, er was even spanning met elkaar, maar het is allemaal goed gekomen.
	3.	**Vaststelling van het verslag van de besluitvormende raad van 29 september 2022** De voorzitter: Dan hebben we ter vaststelling een openbaar en een besloten verslag. Eerst maar het openbare deel. Er zijn geen wijzigingen ontvangen. Kan ik die vaststellen? Ja, aldus. Dan het besloten deel. Ik wil nog even opmerking dat als we het besloten verslag vaststellen dan is dat dus ook geheim. Dat houdt het vaststellen van een besloten lijst in. Het verslag. Geen opmerkingen? Neen. Vastgesteld.
	4.	**Vaststelling van de Lijst van Ingekomen Stukken** De voorzitter: Dan de Lijst van Ingekomen Stukken. Kan die conform advies worden afgedaan? Dan doen we dat aldus. Tot zover de huishoudelijke mededelingen.
	5.	**Bekrachtigen geheimhouding** Er zijn geen separate voorstellen aangeleverd voor het bekrachtigen van geheimhouding.

	6.	**Mededelingen van het college** Er zijn geen mededelingen van het college
Rb-2		**AKKOORDSTUKKEN**
	1.	**Wijziging Verordening op de raadscommissies** De voorzitter: Dan gaan we naar de akkoordstukken. En de eerste is de wijziging van de Verordening op de raadscommissies. Dat maakt mogelijk dat er meer woordvoerders per fractie aan tafel kunnen komen te zitten. Wenst iemand nog een stemverklaring af te leggen? Neen? Dan is deze aangenomen.
Rb-3		**Begroting 2023 en Actualisatie begroting 2022 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland** De voorzitter: Dan de begroting ’23 en de actualisatie van de begroting ’22 van de Veiligheidsregio Amsterdam en indexering die daarop plaatsvindt. In de commissie een korte discussie over geweest. Wenst iemand nog een stemverklaring af te leggen? Nee? Dan is deze ook aangenomen.
Rb-4		**BENOEMINGEN**
	1.	**Benoeming Raad van Toezicht lid, Stichting AURO** De voorzitter: En gaan we naar de benoeming van een lid van de Raad van Toezicht van Stichting AURO. En als het goed is heeft u een stembriefje. We weten hoe het werkt. U klikt akkoord aan of niet akkoord. En ik zou de bode willen vragen dan om de briefjes ook op te halen. We schorsen de vergadering totdat de commissie terugkomt, en wij wisselen even van voorzitter. De plaatsvervangend voorzitter zal het overnemen omdat de twee behandelpunten mijn eigen portefeuilles betreft. Tot na de schorsing. **SCHORSING** **EINDE SCHORSING** De voorzitter: Ik heropen de vergadering weer. Ook welkom namens mijn kant. De stemcommissie wil ik vragen wat de uitslag is. De voorzitter van de stemcommissie is de heer Van der Tol. Aan u het woord. De heer Van der Tol: Dank u, voorzitter. We hebben met elkaar alle stembiljetten geteld en daaruit is voorgekomen dat er 22 stemmen zijn uitgebracht, geldig, 22 voor en 0 tegen. Tot zover deze bevindingen. De voorzitter: Dank u wel. Dan is dit voorstel aangenomen, en dan bedank ik de stemcommissie voor de activiteiten die zij hebben gepleegd in deze.
Rb-5		**BEHANDELSTUKKEN**
	1.	**Meerjarenbegroting 2021-2024 Metropoolregio Amsterdam** De voorzitter: Gaan wij door naar het volgende onderwerpen. Dan gaan we over naar de behandelstukken, en dat is de meerjarenbegroting 2021-2024 van de Metropoolregio Amsterdam. De portefeuillehouder is de heer Oude Kotte. En we hebben hier een spreekvolgorde en dat is de spreekvolgorde die begint bij GroenLinks. Wie mag ik het woord geven? De heer Fransen. De heer Fransen: Ja, hij doet het. Er moest nog een euro in. Dank u wel. Ja, de Metropoolregio. Vanuit GroenLinks hebben we altijd een soort haat-liefdeverhouding met die Metropoolregio.

Het is een totaal ondemocratisch apparaat dat toch wel veel beslissingen nemen, zij het niet formeel, want wij nemen formeel alle ruimtelijke ordening beslissingen zelf, maar het is toch soms wel heel erg ingewikkeld om wat de Metropoolregio voorstelt als Aalsmeer te torpederen. Eigenlijk komen we daar nauwelijks meer aan toe. Dus wij vinden het een heel ingewikkeld instituut, en wij vinden de verhouding die de Metropoolregio Amsterdam heeft tegenover het dossier Schiphol gewoon slecht. Eigenlijk staan ze toch voornamelijk voor de groei van Schiphol, of in ieder geval niet voor krimp van Schiphol, dus wij vinden het een ingewikkeld instituut. En tijdens de commissie hebben wij er ook voor gepleit. We zouden graag als raad een keer met elkaar praten over wat is nu onze positie daarin, dat we daar een serieus geluid laten horen. Dus we wilden graag deze spreekbeurt nog even gebruiken om u op te roepen, en hopelijk reageert u er ook op, wat vindt u ervan als we daar een serieuze positie in gaan innemen anders dan – ik zeg toch maar zoals we het voelen – zoals we nu doen, alles is goed waar ze mee komen. En dat is gewoon niet zo.

De voorzitter: Dank u wel. Partij van de Arbeid, de heer Buisma.

De heer Buisma: Dank u wel, voorzitter. Ja, op dat laatste even terug te komen, het lijkt me altijd goed dat we daar een keer een gesprek over voeren van welke opdracht geven we mee aan onze vertegenwoordigers. Buitenlandse zaken misschien even de beste zin, maar we krijgen iedere keer informatie gevoed maar we hebben eigenlijk zelden het gesprek over waar we het over willen hebben met elkaar als raad. En het is misschien voor hen ook wel een keer aardig. Wat betreft de meerjarenbegroting zelf, ja, eigenlijk weinig over te zeggen. Het is fijn dat er nu keer een meerjarenbegroting is in plaats van dat het in losse jaren opgeknipt wordt en dat we nu een wat langere periode de tijd hebben om te zien van hoeveel het per inwoner kost.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog andere fracties die willen reageren hierop of niet? D66, de heer De Vries.

De heer De Vries: Ja, dank voorzitter. Weinig inhoudelijk commentaar op deze meerjarenbegroting. Er werd nog een vraag gesteld, maar ik denk dat die de vorige keer door de heer Koster van AA ook al is aangegeven dat we binnenkort in samenwerking met de griffier tot een soort commissie buitenland gaan komen. Dus ik denk dat dat een antwoord is wat ons betreft. Wij gaan akkoord met deze meerjarenbegroting.

De voorzitter: Dank u wel. Het CDA? Nee. Ik kijk naar AA, de heer Koster.

De heer Koster: Ja, dank u voorzitter. Ja, ik ben heel blij met de opmerkingen die aan de overkant gemaakt worden over dat er graag binnenkort inhoudelijk een keer bij dit soort overleg wordt stilgestaan. Als bezoeker van de MRA-raadstafel meerdere keren kan ik inmiddels verklappen dat ik eerder een liefde-haatverhouding heb met dat netwerk dan andersom, en ik denk dat het zeer nuttig is om hier inhoudelijk bij aan te haken bij deze ontwikkelingen. Over de meerjarenbegroting kan ik heel kort zijn, daar stemt de partij graag mee in. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. VVD, de heer Van der Zwaag.

De heer Van der Zwaag: Ja, voorzitter, de begroting staat vanavond op de agenda, niet het bestaansrecht of de betrokkenheid van de MRA, dus de VVD kan zich prima vinden in de begroting.

De voorzitter: Dank u wel. Zoals gesuggereerd zou de agendacommissie dit meenemen om in een commissie een behandeling te doen over deze MRA. Voor nu is het de begroting die hier voor ons ligt. Ik vraag u, wilt u gebruikmaken van een tweede termijn of mogen we meteen gaan stemmen? Zijn er nog mensen … Ja. Dan vraag ik: zijn er nog mensen die een stemverklaring afleggen? Nee? Kunt u akkoord gaan met de begroting? Ja, dat betekent dus dat alle stemmen voor zijn, 22 voor. Dank u wel.

Rb-6		**Wijzigingen Algemene Plaatselijke verordening van de gemeente Aalsmeer** De voorzitter: Gaan wij door naar agendapunt 6 en dat zijn de wijzigingen Algemene Plaatselijke verordening. En de portefeuillehouder is hier ook de heer Oude Kotte. Hier was een spreekvolgorde aangevraagd door de Partij van de Arbeid. Mag ik de Partij van de Arbeid vragen het woord te nemen. De heer Buisma zie ik. De heer Buisma: Ja, en dat kan eigenlijk heel kort. We hebben dit toen aangevraagd omdat we het gesprek gevoerd hebben over het behandelplan, waar de uitwerking daarvan in de APV zit. En we zouden hier nogmaals graag het verzoek doen om als dit de uitwerking van het bomenplan is om dát dan even hier te bespreken, want deze uitwerking dat alles dus in één hand van het college komt te liggen, daar is de Partij van de Arbeid niet voor, en dat doen we even ook namens GroenLinks. Dus dat was eigenlijk heel kort onze inbreng. De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog andere fracties die willen reageren, want dit was een verzoek van de Partij van de Arbeid om het nogmaals als behandelstuk te behandelen. Ik kan me zomaar voorstellen dat er verder geen reacties zijn. Ik kijk rond. Ja, toch wel. De heer De Vries, D66. De heer De Vries: Ja, dank voorzitter. Ja, volgens mij was het verzoek om verder in te gaan op het bomenplan en de wijze waarop dit in deze verordening is weergegeven. Volgens mij heeft de portefeuillehouder tijdens de commissievergadering aangeven dat dit gewoon een vertaling is van het bestaande gebruik en dat het bomenplan verder niet aangetast wordt. Dus we hebben verder geen probleem hiermee. Dank, voorzitter. De voorzitter: Dank u wel. Kijk ik rond. Verder geen. Oké, dan zal er ook geen gebruik worden gemaakt van de tweede termijn mag ik aannemen, dus dan wil ik vragen: zijn er nog mensen die een stemverklaring af willen leggen? Geen stemverklaring. Kunt u instemmen met dit voorstel? Ja, dan wil ik vragen: wie is er voor, wie is er tegen? Want dan wil ik van de voorstemmers een hand opsteken. Voor zijn de fracties van de VVD, Absoluut Aalsmeer, CDA, D66. En tegen zijn Partij van de Arbeid en GroenLinks. Dus het voorstel is evengoed aangenomen. Dank u wel. Dan denk ik dat wij weer een wissel gaan maken, dus ik schors de vergadering voor twee minuten. **SCHORSING** **EINDE SCHORSING** De voorzitter: Wij heropenen de vergadering.
Rb-7		**Moties vreemd aan de orde van de dag** De voorzitter: We zijn aangekomen bij moties vreemd aan de orde van de dag. Ingediend was de motie van GroenLinks over het maaibeleid. GroenLinks net nog even ingediend bij aanvang van de vergadering, en de wethouder is vorige week naar huis gegaan met wat huiswerk. Is het interessant om hem voordat we de beschouwing doen te vragen wat er uit het huiswerk is gekomen voordat we een eerste termijn doen? Kan iedereen zich daarin vinden? Ja, dan is het woord aan de portefeuillehouder, wethouder Kuin. De heer Kuin: Dank u wel, voorzitter. Ik was op pad gestuurd met wat huiswerk, en wat dat betreft kan ik de fractie van GroenLinks geheel geruststellen. Voor het volgende jaar 2023 wordt er een apart Maaibeleidje, laat ik het zo zeggen, opgesteld wat af gaat wijken van het beleid zoals het dit jaar is geweest. Dat betekent dat wij, en ik neem daar de hele raad in mee, op enig moment nadat wij uit onderhandeld zijn met de Meerlanden, die het maaibeleid dit moment uitvoert of het maaien uitvoert, bij u terugkomen met het verslag daarvan. In eerste instantie kan ik u aangeven dat het in ieder geval niet gemaaid gaat worden voordat de bloemen uitgebloeid zijn. Als u daar op dit moment genoegen mee zou kunnen en willen nemen dan kan ik u dat in ieder geval toezeggen, samen met de opmerking dat voor volgend jaar bij mij op de

agenda staat om samen met u een echt maaibeleid vast te stellen waarin we rekening gaan houden met alle ins en outs wat dat betekent voor de biodiversiteit, waar we ook De Vlinderstichting een plek gaan geven omdat die ook zeer belangrijk zijn in een biodiversiteitsverhaal. En dan als laatste, wat ook voor mij in ieder geval belangrijk is, en ik neem aan ook voor uw raad, het maaien. Op welke manier er gemaaid gaat worden, zodat we ook daar wat dingen over vastleggen en dat het niet meer afhankelijk is van de onderaannemer die zo snel mogelijk zijn werk wil doen. Als u daarmee akkoord zou willen gaan dan ben ik geheel gerustgesteld, en dan gaan we volgend jaar een goed maaibeleid neerzetten. Dank u.

De voorzitter: En het advies op de motie is derhalve dan overnemen? GroenLinks is aan het woord.

De heer Fransen: Ja, dank u wel. Ja, ik vind het fantastisch. Dit is meer dan we in feite vragen in de motie, maar dat is alleen maar mooi natuurlijk. Voor vragen om een maaibeleid en de wethouder geeft aan al een deel van het beleid te gaan uitvoeren, dus dat is fantastisch. En ik denk dat vooral de biodiversiteit in Aalsmeer daar blij mee zal zijn, dus ik vind het geweldig en ik ben ook blij met het positief advies op de motie.

De voorzitter: Dan kijk ik even rond naar de fracties wie er nog wil reageren. Dat is in ieder geval het CDA, de heer Van Willigen.

De heer Van Willegen: Ja, dank u wel, voorzitter. Zoals wij in de commissie … Ik denk dat het de commissie was, of het kan ook maar eens dat ze het in de Begrotingsraad pas aangegeven hebben dat wij deze motie eigenlijk niet zo nodig vonden, en waar wij liever hadden gehad dat dit hele maaibeleid in de diversiteitnota werd opgenomen zodat we eigenlijk niet helemaal stuk gegooid worden met allerlei beleidsmoties. En uiteindelijk is het volgens mij GroenLinks ook aangegeven dat het om de biodiversiteit gaat in het maaibeleid. Dus het lijkt mij handiger dat dit gewoon in de biodiversiteitsnota wordt opgenomen in plaats van dat we hier een aparte motie voor nemen.

De voorzitter: De VVD, de heer Van der Zwaag.

De heer Van der Zwaag: Ja, dank u, voorzitter. Met de ruimhartige toezegging van de portefeuillehouder neem ik aan, maar dat is de gelijk vraag van de heer Fransen of hij zijn motie intrekt, of dat hij het nog in stemming wil brengen, want dan is het volledig overbodig lijkt mij.

De voorzitter: Even nog naar de andere fracties. D66, mevrouw Geisler.

Mevrouw Geisler: Dank u wel, voorzitter. Zoals u misschien weet heeft D66 een bermenplan ook voorgesteld naast het bomenplan om een volledig biodivers beleid op het groen te krijgen. En ook wat bekend zou kunnen zijn is dat we in de afgelopen commissievergaderingen hebben gereageerd op deze motie voor het maaibeleid met de opmerking dat het onder biodiversiteit hoort. Maar ja, desondanks denken wij dat een aparte motie duurzaam maaibeleid, zoals hier wordt voorgesteld door GroenLinks op een positieve manier extra aandacht vraagt voor dat maaibeleid, en daarom zullen we de motie ook steunen.

De voorzitter: Absoluut Aalsmeer nog, mevrouw Van Hilst.

Mevrouw Van Hilst-Dekker: Dank u, voorzitter. Wij zijn blij met de toezegging van de wethouder. Wij zitten een beetje in dubio. Wij kunnen niet tegen een maaibeleid stemmen omdat we dat gewoon heel belangrijk vinden, maar we vinden het deels ook overbodig, omdat ik ook hoor wat de wethouder zegt. Dus als het in stemming gebracht wordt zijn we voor de motie, maar we zijn blij met de toezegging van de wethouder.

De voorzitter: Oké. De heer Fransen tot slot.

		De heer Fransen: Ja, dank u wel. Ja, als het resultaat van een voorgenomen motie is dat het college aangeeft we vinden dit een goed idee, en dat je dan de motie niet meer zou moeten indienen, dat is natuurlijk een rare volgorde. Je dient de motie in omdat je iets vindt, en als het college zegt we zijn het daarmee eens, dan ga je natuurlijk die motie in stemming brengen. En daarmee is de motie beslist niet overbodig, daarmee heeft de motie zijn werk gedaan. En dat punt willen we graag zetten. De voorzitter: Dan denk ik dat we genoeg beschouwingen met elkaar hebben gehad zo en dat we tot stemming gaan over de motie. De vraag dan maar: wie is er voor deze motie? Dat zijn de partijen Absoluut Aalsmeer, GroenLinks, PvdA, D66. En we hebben een hoofdelijke stemming bij het CDA. Dat zijn de heer Nouland, de dames Van der Meer en Harte, de heer Buskermolen en de heer Winkels, en daarmee is deze motie aangenomen.
Rb-8		**Vragenkwartier** De voorzitter: Wat ons brengt zo tegen half negen bij het vragenkwartier. Er zijn vragen ingediend door de fractie Absoluut Aalsmeer. En ik geef graag het woord aan de heer Biesheuvel om uw vragen te stellen. Aan u het woord. De heer Biesheuvel: Dank u wel, voorzitter. In de Nieuwe Meerbode van 3 november staat te lezen dat het college bekend heeft gemaakt in afwijking van het bestemmingsplan de Omgevingsvergunning Andorraweg 2 van deelgebied 4 te verlenen. Voor deelgebied 4 is nog geen bestemmingsplan vastgesteld, daarom de volgende vragen. Ondanks heeft de raad een addendum vastgesteld voor Green Park. Hierin is geen sprake van logistieke bedrijfsvoering in deelgebied 4. Waarom is dit, gezien de maatschappelijke onrust omtrent Green Park, een collegebesluit en wordt dit niet voorgelegd aan de raad? Op welke gronden is het college voornemens deze aanvraag goed te keuren ondanks dat het bestemmingsplan nog niet is vastgesteld? En welke consequenties heeft dit besluit voor andere deelgebieden, en in hoeverre maakt dit besluit het mogelijk ook in andere deelgebieden, waarvoor het bestemmingsplan nog moet worden vastgesteld inmiddels een collegebesluit, een vergunning te verlenen? Dit was het, voorzitter. De voorzitter: Dan vraag ik de portefeuillehouder om hier antwoord op te geven, dat is wethouder Van Rijn. Aan u het woord. De heer Van Rijn: Ja, dank u wel voorzitter. Om op de eerste vraag in te gaan. In het addendum van de structuurvisie 2016 is het gebied afgebakend waarop het addendum van toepassing is. Het addendum is van toepassing op deelgebied 5, een deel van deelgebied 6 en een smalle strook langs de N201 in deelgebied 4. Het addendum wat we dus laatst hebben vastgesteld is dus niet van toepassing op de overige delen van deelgebied 4. Voor dit deel geldt nog gewoon de structuurvisie uit 2016. Waarom is het een collegebesluit? Het verlenen van een uitgebreide Omgevingsvergunning is een collegebevoegdheid. Daarnaast past de verleende Omgevingsvergunning binnen de structuurvisie 2016 voor Green Park Aalsmeer. Hier staat dat de deelgebieden 4 en 6 juist geschikt zijn voor logistieke bedrijvigheid. De vergunning is verleend conform de door de raad vastgestelde regels. Het verlengde antwoord krijgt u bij drie. Zoals ik ook al bij twee zei past de vergunning binnen het vastgestelde beleid. Met een uitgebreide procedure wordt de Omgevingsvergunning verleend in afwijking van het geldende bestemmingsplan. Dat is een wettelijke procedure die vaak wordt toegepast ook door het college hier in Aalsmeer. Nou, welke consequenties kan dit mogelijk hebben voor andere besluiten? Ja, dit is een vergunning voor dit initiatief. Het besluit om de Omgevingsvergunning te verlenen heeft geen consequenties voor andere deelgebieden. Als voor een ander gebied deze vraag ook komt dan kijken wij als college of dit past binnen het vastgestelde beleid en zullen we op dat moment ook een beslissing nemen. Als dit het geval is kunnen we besluiten om die Omgevingsvergunning te verlenen volgens de uitgebreide procedure. Ten overvloede nog kan ik u ook mededelen dat het college op dit moment de bestemmingsplannen voor

		deelgebied 4 en deelgebied 2 Oost langzaam aan het voorbereiden is. Dus die komen ook nu naar u als raad. En het bestemmingsplan deelgebied 2 West. Nou goed, dat hebben we al in procedure natuurlijk gehad. Het komt op een gegeven moment te zijner tijd ook weer naar u toe omdat de raad uiteindelijk de bestemmingsplannen vaststelt. Tot zover, voorzitter. De voorzitter: Ik kijk nog even naar de heer Biesheuvel of u nog nadere vragen heeft? Ja, de heer Biesheuvel. De heer Biesheuvel: Het is voldoende zo, voorzitter. Dank u. De voorzitter: Nou, gelet op de tijd, en ik wou nog een kleine toevoeging op het antwoord. De portefeuillehouder? Nou, dan zijn wij aan het einde gekomen van het vragenkwartiertje.
Rb-9		**Sluiting** De voorzitter: Dat is natuurlijk een grappige speling richting de tijd, want het is al iets na half negen en we zijn aan het einde gekomen van deze raadsvergadering. Mag ik u bedanken voor deze constructieve avond, en wij zien elkaar op 15 december, de laatste raadsvergadering voor het kerstreces. We sluiten de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 15 december 2022.

, voorzitter

, griffier

Gemeente Aalsmeer

LIJST INGEKOMEN STUKKEN periode 9 november 2022 t/m 13 december 2022

A. Post van het college of burgemeester aan de raad: Raadsbrieven		
	Betreft	Voorstel agendacommissie
1.	20221115 Raadsbrief inzake evaluatie zwemregeling minima	Raad voor kennisgeving aannemen
2.	20221115 Raadsbrief verhuizen Taalsmeer	Raad voor kennisgeving aannemen
3.	20221122 Raadsbrief inzake afschrift reactie op tijdelijke regeling groot baanonderhoud Schiphol 2023.	Raad voor kennisgeving aannemen
4.	20221122 Raadsbrief inzake aanbieding concept Regionaal Veiligheidsplan - RVP - Amsterdam-Amstelland 2023-2026	Raad voor kennisgeving aannemen
5.	20221122 Raadsbrief inzake consequenties op lopende ruimtelijke projecten nav uitspraak RvS inzake de bouwvrijstelling stikstof	Raad voor kennisgeving aannemen

B. Post van het college of burgemeester aan de raad: Memo's / beantwoording van vragen		
	Betreft	Voorstel agendacommissie
1.	20221115 Memo beantwoording vragen fractie Absoluut Aalsmeer inzake verordening nadeelcompensatie	Raad voor kennisgeving aannemen
2.	20221115 Memo 70 beantwoording schriftelijke vragen fractie Absoluut Aalsmeer	Raad voor kennisgeving aannemen
3.	20221115 Memo 70 beantwoording schriftelijke vragen fractie Absoluut Aalsmeer inzake haalbaarheidsonderzoek brug Uiterweg	Raad voor kennisgeving aannemen
4.	20221122 Memo 71 Beantwoording vragen fractie Absoluut Aalsmeer inzake PFOS	Raad voor kennisgeving aannemen

C. VNG Ledenbrieven		
	Betreft	Voorstel agendacommissie
1.	20221116 VNG Ldb 22-058 Openstelling vacatures Tijdelijke Commissie Asiel en Migratie	Raad voor kennisgeving aannemen
2.	20221118 VNG Ldb 22-059 Bekendmaking ontbreken tegenkandidaten VNG bestuur en commissies	Raad voor kennisgeving aannemen

Gemeente Aalsmeer

	D. Post van burgers en instanties:	
	Betreft	Voorstel agendacommissie
1.	20221114 Buurtverbinder Team Aalsmeer - Warme winter, overzicht november 2022	Raad voor kennisgeving aannemen
2.	20221114 Vervoerregio Regioraadsbrief BO MIRT	Raad voor kennisgeving aannemen
3.	20221116 Brief Van Omme en de Groot Kudelstaart BW en Raad Westeinderhage	Raad voor kennisgeving aannemen
4.	Rijksuniversiteit Groningen-Onderzoek naar politieke motivatie	Raad voor kennisgeving aannemen
5.	20221122 Maandelijks MRA Raads- en Statenleden Bericht - editie 65	Raad voor kennisgeving aannemen
6.	20221122 VPPG brief aan griffiers in gemeenteland	Raad voor kennisgeving aannemen
7.	20221123 Herfstbrief Nederlandse Vereniging voor Raadsleden 2022	Raad voor kennisgeving aannemen

	E. Overige stukken ter informatie (leesmap /niet digitaal beschikbaar)	
	Betreft	Voorstel agendacommissie
1.	Publicaties van CRa en het Planbureau voor de Leefomgeving Bouw in de buurt en Bouwen aan leefomgevingskwaliteit	Raad voor kennisgeving aannemen

Namens het presidium,

De plv. griffier, De voorzitter,

Drs. O.F. Matheijsen mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp	1. Vaststelling belastingverordeningen 2023 2. Aanpassing begroting 2023 op het gebied van de omgevingsvergunningen
Gevraagd besluit	1. Instemmen met de belastingverordeningen 2023 2. De raad voor te stellen de volgende belastingverordeningen 2023 vast te stellen: 2.1 Verordening onroerendezaakbelastingen 2023 2.2 Verordening afvalstoffenheffing 2023 2.3 Verordening hondenbelasting 2023 2.4 Verordening rioolheffing 2023 2.5 Verordening forensenbelasting 2023 2.6 Legesverordening 2023 2.7 Reclamegeld verordening 2023 2.8 Verordening roerende zaakbelasting 2023 2.9 Verordening waterverblijfsbelasting 2023 2.10 Verordening lijkbezorgingsrechten 2023 2.11 Verordening precariobelasting 2023 2.12 Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Aalsmeer 2023 3. De raad voor te stellen voor de marktgeldverordening 2021, de verordening Kadegelden en de verordening Verblijfsbelasting 2021 geen veranderingen voor 2023 vast te stellen.
Bijlagen	Raadsvoorstel belastingverordeningen 2023
Besluit van de raad nodig	Ja
Openbaarheid	Ja Persbericht
Participatie	Neen
Behandeld in B&W-vergadering d.d.	25 OKT 2022, nr 16
Besluit B&W	**Conform advies**

Datum 18 oktober 2022

Nummer

Portefeuillehouder wethouder mr. R.K. van Rijn, MBA

Besproken in staf met portefeuillehouder op 20 oktober 2022

Afdeling Directie/ Gemeentebelastingen Amstelland

Behandelend ambtenaar Eelke Freerkstra /Vincent Roodenburg

Telefoonnummer 06 2825 1864 /020 540 47 79
E-mail eelke.freerkstra@aalsmeer.nl / v.roodenburg@amstelveen.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

1. Doel is de belastingverordeningen 2023 te conformeren aan de vastgestelde begrotingsopbrengsten en wettelijke bepalingen.
2. Verruiming van de vermogensnorm bij kwijtschelding. Huishoudens met een laag inkomen krijgen hiermee de mogelijkheid te sparen voor tegenvallers.
3. Het aanpassen van de begroting 2023 voor de WABO-leges

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De verordeningen 2023 vaststellen waarmee uitwerking wordt gegeven aan de bij de begroting 2023 geformuleerde uitgangspunten met betrekking tot de ontwikkeling van de tarieven lokale heffingen.

In de Programmabegroting 2023 wordt in de paragraaf lokale heffingen per heffing, c.q. groep van heffingen, aangegeven op basis van welke uitgangspunten de tarieven worden bepaald. Hierbij wordt voor de retributies, zoals de afvalstoffenheffing, de rioolrechten, leges en lijkbezorgingsrechten, vermeld op basis van welke lasten en baten de tariefstelling is gebaseerd en de mate van kostendekkendheid.

Daarnaast bevat de paragraaf lokale heffingen een totaaloverzicht van de geraamde inkomsten uit lokale heffingen en vergelijkende informatie over de lokale lastendruk in Aalsmeer ten opzichte van de regiogemeenten.
Het uitgangspunt blijft terughoudendheid in de verhoging van lokale lasten voor de burgers van Aalsmeer.

In dit voorstel tot vaststelling van de belastingverordeningen is de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen eveneens meegenomen omdat deze direct gekoppeld is aan de gemeentelijke belastingen.

Een correcte begroting 2023 op het gebied van de kosten onderbouwing voor de WABO in de legesverordening.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

In de paragraaf lokale heffingen van de programmabegroting 2023 zijn de uitgangspunten voor de lokale heffingen geformuleerd.

Aanleiding

Op grond van artikel 216 e.v. Gemeentewet heeft de Raad de bevoegdheid belastingverordeningen vast te stellen. Jaarlijks worden tijdens de Begrotingsraad de opbrengsten voor de diverse belastingen bepaald. Deze opbrengsten moeten worden verwerkt in de tarieven van de belastingverordeningen. Daarnaast zijn noodzakelijke tekstuele wijzigingen aangebracht als gevolg van o.a. wijzigingen in wet- en regelgeving.
Een overzicht van de in dit voorstel opgenomen wijzigingen van tarieven is te raadplegen in de bij dit voorstel gevoegde "was/wordt tabel tarieven 2022/2023".

Op 16 september is de regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden gepubliceerd. Op basis van deze nieuwe regeling kunnen gemeenten de bestaande vermogensnorm verruimen. Doel van deze verruiming is dat huishoudens met een laag inkomen kunnen sparen voor tegenvallers zodat schulden hiermee kunnen worden voorkomen.

Aanpassing begroting 2023 naar aanleiding van een nadere analyse van de kosten en opbrengsten van de WABO/bouwleges.

Argumenten

Voorgestelde besluit I:
Om de in de Programmabegroting 2023 vastgestelde belastingopbrengsten 2023 te realiseren dienen ook de daarbij behorende belastingtarieven 2023 te worden vastgesteld. Deze tarieven 2023 worden vastgesteld met de bij dit voorstel behorende belastingverordeningen 2023.

Tarieven en belastingen
De tarieven en belastingen zijn verhoogd met 2%, het gewogen gemiddelde van de prijs- en loonindexering. Het uitgangspunt voor de tarieven van rioolheffing, afvalstoffenheffing, lijkbezorgingsrechten en leges is 100% kostendekkendheid.

De belangrijkste wijzigingen per verordening zijn:

Onroerendezaakbelastingen
In de paragraaf lokale heffingen, in de begroting 2023 is een uitgebreide uitleg opgenomen over de totstandkoming van de tarieven. De onroerendezaakbelasting wordt berekend aan de hand van een percentage van de vastgestelde waarde. Daarnaast is aangegeven op basis van welke voorlopige uitkomsten van de taxaties in augustus een eerste tarief is berekend voor 2023.

Uit de gegevens zoals die nu, begin oktober, beschikbaar zijn blijken de percentages zoals vermeld in de belastingparagraaf in de begroting 2023 iets te zijn gewijzigd. De marktcijfers zijn op dit moment sterk in beweging waarbij er substantiële verschillen zijn tussen de verschillende marktsegmenten van zowel woningen als niet woningen.
Van de woningen is tijdens het opstellen van dit voorstel op 10-10-2021 circa 55% getaxeerd en 44% van de niet-woningen (bedrijven, kantoren etc). De waardestijging van woningen en niet-woningen blijken op basis van de nu beschikbare gegevens uit te komen op respectievelijk 14,5% voor woningen en 3% voor de niet-woningen. Hierbij is rekening gehouden met eventuele verlagingen als gevolg van bezwaarschriften.

Op basis van de nu beschikbare gegevens dienen de Ozb tarieven zoals opgenomen in de begroting te worden bijgesteld.

Met onderstaande tarieven wordt direct invulling gegeven aan de in de begroting 2023 vermelde systematiek voor de bepaling van de OZB-tarieven 2023 en wordt uitvoering gegeven aan de motie RAP. Voorgesteld wordt de tarieven onroerendezaakbelasting 2023 als volgt vast te stellen.

Rekenvoorbeeld woning / niet-woning

Soort	WOZ-waarde 2022	Tarief 2022	Aanslag 2022	Prognose taxaties 2022/2023	WOZ-waarde 2023	Tarief 2023	Index +2% NW +8% 2022/2023	Aanslag 2023	Verschil aanslag 2022/2023
Eigenaar woning	420.000	0,1015%	426	14,50%	481.000	0,0904%	9	435	2,0%
Eigenaar niet-woning	1.000.000	0,2258%	2.258	3,00%	1.030.000	0,2411%	226	2.484	10,0%
Gebruiker niet-woning	1.000.000	0,1970%	1.970	3,00%	1.030.000	0,2104%	197	2.167	10,0%

Afvalstoffenheffing
Beleid is een tarief dat maximaal 100% kostendekkend is. In de begroting 2023 is al vermeld dat het tarief 2022 voor 2023 gelijk kan blijven.

Vanaf 2022 wordt de heffing niet langer naar de inhoud van een rolemmer bepaald maar naar een tarief voor één- en meerpersoonshuishoudens.

Dit betekent de volgende tariefstelling:

Omvang huishoudens	**2021**	**2022**	**2023**
Eénpersoonshuishouden	267,00	267,00	267,00
Meerpersoonshuishouden	333,00	333,00	333,00

In de Afvalstoffenheffing verordening 2023 zijn enkele kleine wijzigingen aangebracht. Zo zijn de inhouden van de extra rolemmers enigszins gewijzigd. Het gaat hierbij om het vervallen van de 120 liter deze wordt vervangen door een 140 liter bak en de toevoeging van een extra 180 liter bak. De tarieven voor deze extra bakken zijn bepaald op dezelfde prijs per liter. Daarnaast is toegevoegd dat de 1ste extra container voor groente-, fruit en tuinafval kosteloos is.

Rioolheffing
Uitgangspunt is dat met het vastgestelde tarief 2023 het rioolstelsel in meerjarenperspectief 100% kostendekkend beheerd en in stand gehouden kan worden. Op basis van nu bekende gegevens dient het tarief te worden verhoogd met 2%.

Tariefontwikkeling rioolheffing Aalsmeer in €

Jaar	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Tarief	173,62	173,62	173,62	177,09	180,63

Naast deze lichte verhoging van het tarief zijn er verder geen aanpassingen gedaan.

Hondenbelasting
Voor 2023 worden de tarieven verhoogd met de prijsindexatie van 2%.

Tariefontwikkeling hondenbelasting Aalsmeer in €

Aantal honden	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
1 hond	79,68	81,87	83,51	85,18
Tweede (en volgende) hond	96,30	98,95	100,93	102,95
Kennel	316,55	325,26	331,77	338,41
Totaal aantal honden	1.400	1.350	1.350	1.320

* schatting op basis van de afloop van de afgelopen jaren

Forensenbelasting
Deze belasting wordt geheven van personen die geen hoofdverblijf hebben in de gemeente Aalsmeer en voor zichzelf of hun gezin een gemeubileerde woonruimte beschikbaar houden. Het tarief 2022, ad. 0,3664% is voor 2023 verhoogd met de prijsindexatie 2% naar 0,3263% bij de bepaling van het tarief is rekening gehouden met de gemiddelde waardestijging van woningen ad. 14,5%.

Leges
Uitgangspunt van de leges is dat deze kostendekkend zijn. Op basis hiervan zijn de tarieven in beginsel met 2% verhoogd. Hierbij wordt rekening gehouden dat de geraamde legesopbrengsten de geraamde kosten niet overschrijden. Kleine veranderingen en technische verbeteringen betreffen geen opbrengst-wijzigingen in de totaliteit van de legesopbrengst.
Tijdens het opstellen van dit raadsvoorstel lijkt de inwerkingtreding van de Omgevingswet opnieuw te worden uitgesteld. Indien later in het jaar toch blijkt dat de Omgevingswet toch doorgaat dan zal hiervoor tussentijds een aangepaste verordening worden voorgelegd aan de raad.

Belangrijkste wijzigingen en toevoegingen in de verordening nu zijn:
- Verhoging van de tarieven naar kostendekkendheid met tenminste 2%

- Toevoeging informatie uit registers en adressenbestanden 1.22 en 1.23. Omdat deze door de wet verplichte dienstverlening nieuw is, is nog onvoldoende duidelijk hoeveel tijd en inspanning dit vergt. Om deze reden is daar een soortgelijk tarief per kwartier aangekoppeld zoals voor "1.26 Naspeuring in gemeentearchief."
- Toegevoegd zijn de nieuw vergunningen ter voorkoming van misbruik van woningen zoals een vergunning voor toeristische verhuur en de verhuurvergunning opkoopbescherming

Marktgelden
Het beheer/uitvoering is uitbesteed aan de Meerlanden. Voor 2023 worden de tarieven vooralsnog niet verhoogd.

Reclamebelasting
De heffing van de reclamebelasting loopt naar tevredenheid van de ondernemersvereniging en gemeente. De heffing wordt voor 2023 gecontinueerd, het tarief wordt overeenkomstig verhoogd met de prijsindexatie van 2%.

Roerende zaakbelasting
Op grond van wettelijke bepalingen moet het tarief hiervan gelijk zijn aan het tarief voor de OZB. Ook voor deze belasting geldt dat de RZB als percentage van de waarde moet worden berekend.

Waterverblijfbelasting
Het tarief voor de Waterverblijfsbelasting is alleen verhoogd met de indexatie van € 1,50 naar 1,53. In de begroting 2023 was per abuis opgenomen een stijging naar € 2,50.

Lijkbezorgingsrechten / Grafrechten
Het beheer en onderhoud van de begraafplaats wordt gefinancierd uit de inkomsten van de grafrechten. De geraamde inkomsten mogen niet hoger zijn dan de geraamde lasten. Met de huidige kostendekkendheid is dit niet het geval. Oogmerk is de begraafkosten betaalbaar te houden voor de burgers maar ook dat de tarieven enigszins vergelijkbaar zijn met tarieven elders om te voorkomen dat hierdoor inkomsten worden gemist.

De tarievenlijst 2023 is geactualiseerd overeenkomstig de nieuwe beheerverordening. De aanpassingen van de tarieven hebben geen noemenswaardige invloed op de raming zoals vermeld in de begroting 2023.

Precario
Precario wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De tarieven voor precariobelasting zijn verhoogd met 2%.

Een overzicht van de wijzigingen is te raadplegen in de bijgevoegde "was/wordt tabel tarieven 2022/2023".

Kwijtscheldingsbeleid
De gemeenteraad kan op basis van artikel 255 Gemeentewet de mogelijkheid geven om kwijtschelding van belastingen te verlenen. Dit was geregeld in de oude regeling Verordening kwijtscheldingsbeleid belastingen gemeente Aalsmeer 2013.

Op 17 september 2022 is de verruimingsmogelijkheid voor kwijtschelding inwerking getreden. Nieuw hierin is dat de raad kan bepalen dat het bedrag aan financiële middelen dat niet meetelt bij de berekening van het vermogen wordt verhoogd met € 2.000. De verhoging hangt wel af van de leefsituatie van de belastingschuldige (echtgenoten 100%, alleenstaanden 75% of alleenstaande ouders 90%). Doel van de vermogensnorm verruiming is dat huishoudens met een laag inkomen enigszins kunnen sparen voor tegenvallers en daarmee schulden kunnen voorkomen.

Ondanks dat de wetgever de mogelijkheid geeft deze regeling met terugwerkende kracht in te voeren is dit niet overgenomen in de voorgestelde Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Aalsmeer 2023.
De reden hiervoor is; rechtsgelijkheid, wellicht zijn er belanghebbenden geweest die geen aanvraag hebben ingediend, en al hebben betaald. In beginsel komen zij hierdoor niet meer in aanmerking voorkwijtschelding. Daarnaast is er een capaciteitsvraagstuk, ingeval van inwerking met terugwerkende kracht, hierdoor zouden alle afgewezen kwijtscheldingsverzoeken opnieuw moeten worden bekeken/berekend. Voorgesteld wordt dan ook de regeling met ingang van het nieuwe jaar 2023 te laten ingaan.

Voorgesteld besluit 2: geen veranderingen voor 2023 vast te stellen voor:
Verblijfsbelasting, omdat het tarief in 2020 is gestegen van € 1,40 naar € 3,50 wordt voorgesteld het tarief van de Verblijfsbelasting evenals voor 2022 niet te verhogen voor 2023 maar gelijk te houden op € 3,50 per persoon per nacht en voor campings op € 1,75 per persoon per nacht.
Kadegelden, geen veranderingen voor 2023 vast te stellen.

Voorgesteld besluit 3: aanpassen van de begroting 2023 voor de WABO-leges.
Op basis van de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) mogen de leges voor WABO-vergunningen de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de geraamde kosten. Met de voorgestelde wijziging wordt hieraan voldaan.

Kanttekeningen

Als de belastingverordeningen en de daarbij behorende tarieven 2023 niet worden vastgesteld, kunnen geen belastingen/rechten worden geheven met de vernieuwde tarieven en wordt er geen uitvoering gegeven aan de begroting 2023. Met de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Aalsmeer 2023 kan de kwijtschelding enigszins worden verruimd.

Financiën

I. en II
Met het vaststellen van de verordeningen of het laten doorlopen van verordeningen en de daarbij behorende tarieven wordt uitvoering gegeven aan wettelijke bepalingen en kunnen de opbrengsten, zoals in de begroting 2023 opgenomen, worden gerealiseerd. De verwachting is dat het aantal toegekende kwijtschelding als gevolg van de verruiming niet substantieel toeneemt.

III Aanpassen van de begroting 2023 voor de WABO-leges.

Kosten en opbrengsten omgevingsvergunningen 2023
Bij de aanbieding van de Programmabegroting 2023 is aangekondigd, dat de financiële onderbouwing voor de bouwleges in samenhang met het onderhavige voorstel voor de legesverordening aan de raad wordt voorgelegd.
Voor 2023 wordt een hoger bouwvolume verwacht dan opgenomen in het structurele begrotingsniveau. Hierdoor is sprake van hogere legesopbrengsten en samenhangende extra uitvoeringskosten. Er is voor 2023 een geactualiseerde onderbouwing opgesteld van kosten die voor toerekening aan de omgevingsvergunningen in aanmerking komen, alsmede een prognose van de te verwachten legesopbrengsten.
De kostenraming komt uit op € 1,7 miljoen, waarvan toerekenbaar aan de leges € 1,7 miljoen. Dit bedrag bestaat uit de componenten directe lasten (€ 1 miljoen) en overige toe te rekenen kosten (€ 0,7 miljoen). Het bedrag aan directe kosten is opgebouwd uit een vaste capaciteit van € 0,6 miljoen en een flexibele schil van € 0,4 miljoen. De overige toe te rekenen kosten betreffen vooral overhead en btw. Dit zijn kostencomponenten die ook bij andere tariefonderbouwingen terugkomen.
Tegenover deze kostenraming staat een geraamde opbrengst van € 1,6 miljoen, waarbij rekening gehouden is met 2% inflatie.

Hiermee is sprake van een kostendekkendheid van 94% in 2023.

*Bedragen *1000*	*x € 1.000*
Kostendekking omgevingsvergunningen	**2023**
Saldo taakveld (toerekenbaar)	991
Overige toe te rekenen kosten:	
Overheadtoerekening 79%	480
Welstand en overige kosten	24
BTW	242
Totaal kostenbasis:	**1.737**
Omgevingsvergunningen	**1.635**
Kostendekking	***94%***

Indien de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging medio 2023 toch inwerking mocht worden gesteld dan zal hierop een aanpassing van de legesverordening aan de raad worden voorgelegd."

Budgettair effect 2023
De bijstelling 2023 betekent, met de huidige inzichten, een incidenteel voordeel ten gunste van het begrotingssaldo 2023 van € 0,4 mln. Door diverse externe factoren zijn de gehanteerde bedragen aan wijzigingen onderhevig is waardoor het opportuun is om meerjarig deze wijzigingen te verwerken en stellen we aan u voor om de begroting 2023 te wijzigen.

Communicatie

De gemeente is wettelijk verplicht verordeningen, na vaststelling, op zo kort mogelijke termijn te publiceren en ter inzage te leggen. De verordeningen 2023 en de daarbij behorende tarieven zullen na vaststelling door de Raad, zo spoedig mogelijk bekend worden gemaakt en ter inzage worden gelegd. Ook zullen de verordeningen en tarieven, na vaststelling, zo spoedig mogelijk te raadplegen zijn op de site van de gemeente.

Procedure

Na besluitvorming worden de verordeningen 2023 en de daarbij behorende tarieven zo spoedig mogelijk bekend gemaakt en kan in 2023, volgens de nieuw vastgestelde verordeningen, belastingen/rechten worden geheven en/of worden uitgevoerd.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr

Datum B&W-besluit 25 oktober 2022

Voor de vergadering van raad d.d.
15 december 2022

Portefeuillehouder R.K. van Rijn

Afdeling
Directie
Gemeentebelastingen Amstelland

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
Eelke Freerkstra
06 28 25 18 64
eelke.freerkstra@aalsmeer.nl
Vincent Roodenburg
020 540 4779
v.roodenburg@amstelveen.nl

Onderwerp

1. Vaststelling belastingverordeningen 2023
2. Aanpassing begroting 2023 op het gebied van de omgevingsvergunningen

Gevraagd besluit

I De volgende belastingverordeningen 2023 vast te stellen:
1.1 Verordening onroerendezaakbelastingen 2023
1.2 Verordening afvalstoffenheffing 2023
1.3 Verordening hondenbelasting 2023
1.4 Verordening rioolheffing 2023
1.5 Verordening forensenbelasting 2023
1.6 Legesverordening 2023
1.7 Reclamegeld verordening 2023
1.8 Verordening roerende zaakbelasting 2023
1.9 Verordening waterverblijfsbelasting 2023
1.10 Verordening lijkbezorgingsrechten 2023
1.11 Verordening precariobelasting 2023
1.12 Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Aalsmeer 2023

II. Voor de Marktgeldverordening 2021, de verordening Kadegelden en de verordening Verblijfsbelasting 2021 geen veranderingen voor 2023 vast te stellen.

III. Overeenkomstig het overzicht kostendekkendheid omgevingsvergunningen met bijbehorende toelichting in de financiële paragraaf van dit collegevoorstel de begroting 2023 incidenteel te wijzigen

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

1. Doel is de belastingverordeningen 2023 te conformeren aan de vastgestelde begrotingsopbrengsten en wettelijke bepalingen.
2. Verruiming van de vermogensnorm bij kwijtschelding. Huishoudens met een laag inkomen krijgen hiermee de mogelijkheid te sparen voor tegenvallers.
3. Het aanpassen van de begroting 2023 voor de WABO-leges

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De verordeningen 2023 vaststellen waarmee uitwerking wordt gegeven aan de bij de begroting 2023 geformuleerde uitgangspunten met betrekking tot de ontwikkeling van de tarieven lokale heffingen.

In de Programmabegroting 2023 wordt in de paragraaf lokale heffingen per heffing, c.q. groep van heffingen, aangegeven op basis van welke uitgangspunten de tarieven worden bepaald. Hierbij wordt voor de retributies, zoals de afvalstoffenheffing, de rioolrechten, leges en lijkbezorgingsrechten, vermeld op basis van welke lasten en baten de tariefstelling is gebaseerd en de mate van kostendekkendheid.

Daarnaast bevat de paragraaf lokale heffingen een totaaloverzicht van de geraamde inkomsten uit lokale heffingen en vergelijkende informatie over de lokale lastendruk in Aalsmeer ten opzichte van de regiogemeenten.
Het uitgangspunt blijft terughoudendheid in de verhoging van lokale lasten voor de burgers van Aalsmeer.

In dit voorstel tot vaststelling van de belastingverordeningen is de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen eveneens meegenomen omdat deze direct gekoppeld is aan de gemeentelijke belastingen.

Een correcte begroting 2023 op het gebied van de kosten onderbouwing voor de WABO in de legesverordening.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

In de paragraaf lokale heffingen van de programmabegroting 2023 zijn de uitgangspunten voor de lokale heffingen geformuleerd.

Aanleiding

Op grond van artikel 216 e.v. Gemeentewet heeft de Raad de bevoegdheid belastingverordeningen vast te stellen. Jaarlijks worden tijdens de Begrotingsraad de opbrengsten voor de diverse belastingen bepaald. Deze opbrengsten moeten worden verwerkt in de tarieven van de belastingverordeningen. Daarnaast zijn noodzakelijke tekstuele wijzigingen aangebracht als gevolg van o.a. wijzigingen in wet- en regelgeving.

Een overzicht van de in dit voorstel opgenomen wijzigingen van tarieven is te raadplegen in de bij dit voorstel gevoegde "was/wordt tabel tarieven 2022/2023".

Op 16 september is de regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden gepubliceerd. Op basis van deze nieuwe regeling kunnen gemeenten de bestaande vermogensnorm verruimen. Doel van deze verruiming is dat huishoudens met een laag inkomen kunnen sparen voor tegenvallers zodat schulden hiermee kunnen worden voorkomen.

Aanpassing begroting 2023 naar aanleiding van een nadere analyse van de kosten en opbrengsten van de WABO/bouwleges.

Argumenten

Voorgestelde besluit I:
Om de in de Programmabegroting 2023 vastgestelde belastingopbrengsten 2023 te realiseren dienen ook de daarbij behorende belastingtarieven 2023 te worden vastgesteld. Deze tarieven 2023 worden vastgesteld met de bij dit voorstel behorende belastingverordeningen 2023.

Tarieven en belastingen
De tarieven en belastingen zijn verhoogd met 2%, het gewogen gemiddelde van de prijs- en loonindexering. Het uitgangspunt voor de tarieven van rioolheffing, afvalstoffenheffing, lijkbezorgingsrechten en leges is 100% kostendekkendheid.

De belangrijkste wijzigingen per verordening zijn:

Onroerendezaakbelastingen
In de paragraaf lokale heffingen, in de begroting 2023 is een uitgebreide uitleg opgenomen over de totstandkoming van de tarieven. De onroerendezaakbelasting wordt berekend aan de hand van een percentage van de vastgestelde waarde. Daarnaast is aangegeven op basis van welke voorlopige uitkomsten van de taxaties in augustus een eerste tarief is berekend voor 2023.

Uit de gegevens zoals die nu, begin oktober, beschikbaar zijn blijken de percentages zoals vermeld in de belastingparagraaf in de begroting 2023 iets te zijn gewijzigd. De marktcijfers zijn op dit moment sterk in beweging waarbij er substantiële verschillen zijn tussen de verschillende marktsegmenten van zowel woningen als niet woningen.
Van de woningen is tijdens het opstellen van dit voorstel op 10-10-2021 circa 55% getaxeerd en 44% van de niet-woningen (bedrijven, kantoren etc). De waardestijging van woningen en niet-woningen blijkt op basis van de nu beschikbare gegevens uit te komen op respectievelijk 14,5% voor woningen en 3% voor de niet-woningen. Hierbij is rekening gehouden met eventuele verlagingen als gevolg van bezwaarschriften.

Op basis van de nu beschikbare gegevens dienen de Ozb tarieven zoals opgenomen in de begroting te worden bijgesteld.

Met onderstaande tarieven wordt direct invulling gegeven aan de in de begroting 2023 vermelde systematiek voor de bepaling van de OZB-tarieven 2023 en wordt uitvoering gegeven aan de motie RAP. Voorgesteld wordt de tarieven onroerendezaakbelasting 2023 als volgt vast te stellen.
Rekenvoorbeeld woning / niet-woning

Soort	WOZ-waarde 2022	Tarief 2022	Aanslag 2022	Prognose taxaties 2022/2023	WOZ-waarde 2023	Tarief 2023	Index +2% NW +8% 2022/2023	Aanslag 2023	Verschil aanslag 2022/2023
Eigenaar woning	420.000	0,1015%	426	14,50%	481.000	0,0904%	9	435	2,0%
Eigenaar niet-woning	1.000.000	0,2258%	2.258	3,00%	1.030.000	0,2411%	226	2.484	10,0%
Gebruiker niet-woning	1.000.000	0,1970%	1.970	3,00%	1.030.000	0,2104%	197	2.167	10,0%

Afvalstoffenheffing
Beleid is een tarief dat maximaal 100% kostendekkend is. In de begroting 2023 is al vermeld dat het tarief 2022 voor 2023 gelijk kan blijven.

Vanaf 2022 wordt de heffing niet langer naar de inhoud van een rolemmer bepaald maar naar een tarief voor één- en meerpersoonshuishoudens.

Dit betekent de volgende tariefstelling:

Omvang huishouden	2021	2022	2023
Eénpersoonshuishouden	267,00	267,00	267,00
Meerpersoonshuishouden	333,00	333,00	333,00

In de Afvalstoffenheffing verordening 2023 zijn enkele kleine wijzigingen aangebracht. Zo zijn de inhouden van de extra rolemmers enigszins gewijzigd. Het gaat hierbij om het vervallen van de 120 liter deze wordt vervangen door een 140 liter bak en de toevoeging van een extra 180 liter bak. De tarieven voor deze extra bakken zijn bepaald op dezelfde prijs per liter. Daarnaast is toegevoegd dat de 1ste extra container voor groente-, fruit en tuinafval kosteloos is.

Rioolheffing
Uitgangspunt is dat met het vastgestelde tarief 2023 het rioolstelsel in meerjarenperspectief 100% kostendekkend beheerd en in stand gehouden kan worden. Op basis van nu bekende gegevens dient het tarief te worden verhoogd met 2%.

Tariefontwikkeling rioolheffing Aalsmeer in €

Jaar	2019	2020	2021	2022	2023
Tarief	173,62	173,62	173,62	177,09	180,63

Naast deze lichte verhoging van het tarief zijn er verder geen aanpassingen gedaan.

Hondenbelasting
Voor 2023 worden de tarieven verhoogd met de prijsindexatie van 2%.

Tariefontwikkeling hondenbelasting Aalsmeer in €

Aantal honden	2020	2021	2022	2023
1 hond	79,68	81,87	83,51	85,18
Tweede (en volgende) hond	96,30	98,95	100,93	102,95
Kennel	316,55	325,26	331,77	338,41
Totaal aantal honden	1.400	1.350	1.350	1.320

* schatting op basis van de afloop van de afgelopen jaren

Forensenbelasting
Deze belasting wordt geheven van personen die geen hoofdverblijf hebben in de gemeente Aalsmeer en voor zichzelf of hun gezin een gemeubileerde woonruimte beschikbaar houden. Het tarief 2022, ad. 0,3664% is voor 2023 verhoogd met de prijsindexatie 2% naar 0,3263% bij de bepaling van het tarief is rekening gehouden met de gemiddelde waardestijging van woningen ad. 14,5%.

Leges
Uitgangspunt van de leges is dat deze kostendekkend zijn. Op basis hiervan zijn de tarieven in beginsel met 2% verhoogd. Hierbij wordt rekening gehouden dat de geraamde legesopbrengsten de geraamde kosten niet overschrijden. Kleine veranderingen en technische verbeteringen betreffen geen opbrengst-wijzigingen in de totaliteit van de legesopbrengst.
Tijdens het opstellen van dit raadsvoorstel lijkt de inwerkingtreding van de Omgevingswet opnieuw te worden uitgesteld. Indien later in het jaar toch blijkt dat de Omgevingswet toch doorgaat dan zal hiervoor tussentijds een aangepaste verordening worden voorgelegd aan de raad.

Belangrijkste wijzigingen en toevoegingen in de verordening nu zijn:
- Verhoging van de tarieven naar kostendekkendheid met tenminste 2%
- Toevoeging informatie uit registers en adressenbestanden 1.22 en 1.23. Omdat deze door de wet verplichte dienstverlening nieuw is, is nog onvoldoende duidelijk hoeveel tijd en inspanning dit vergt. Om deze reden is daar een soortgelijk tarief per kwartier aangekoppeld zoals voor "1.26 Naspeuring in gemeentearchief."
- Toegevoegd zijn de nieuw vergunningen ter voorkoming van misbruik van woningen zoals een vergunning voor toeristische verhuur en de verhuurvergunning opkoopbescherming

Marktgelden
Het beheer/uitvoering is uitbesteed aan de Meerlanden. Voor 2023 worden de tarieven vooralsnog niet verhoogd.

Reclamebelasting
De heffing van de reclamebelasting loopt naar tevredenheid van de ondernemersvereniging en gemeente. De heffing wordt voor 2023 gecontinueerd, het tarief wordt overeenkomstig verhoogd met de prijsindexatie van 2%.

Roerende zaakbelasting
Op grond van wettelijke bepalingen moet het tarief hiervan gelijk zijn aan het tarief voor de OZB. Ook voor deze belasting geldt dat de RZB als percentage van de waarde moet worden berekend.

Waterverblijfbelasting
Het tarief voor de Waterverblijfsbelasting is alleen verhoogd met de indexatie van € 1,50 naar € 1,53. In de begroting 2023 was per abuis opgenomen een stijging naar € 2,50.

Lijkbezorgingsrechten / Grafrechten
Het beheer en onderhoud van de begraafplaats wordt gefinancierd uit de inkomsten van de grafrechten. De geraamde inkomsten mogen niet hoger zijn dan de geraamde lasten. Met de huidige kostendekkendheid is dit niet het geval. Oogmerk is de begraafkosten betaalbaar te houden voor de burgers maar ook dat de tarieven enigszins vergelijkbaar zijn met tarieven elders om te voorkomen dat hierdoor inkomsten worden gemist.

De tarievenlijst 2023 is geactualiseerd overeenkomstig de nieuwe beheerverordening. De aanpassingen van de tarieven hebben geen noemenswaardige invloed op de raming zoals vermeld in de begroting 2023.

Precario
Precario wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De tarieven voor precariobelasting zijn verhoogd met 2%.

Een overzicht van de wijzigingen is te raadplegen in de bijgevoegde "was/wordt tabel tarieven 2022/2023".

Kwijtscheldingsbeleid
De gemeenteraad kan op basis van artikel 255 Gemeentewet de mogelijkheid geven om kwijtschelding van belastingen te verlenen. Dit was geregeld in de oude regeling Verordening kwijtscheldingsbeleid belastingen gemeente Aalsmeer 2013.

Op 17 september 2022 is de verruimingsmogelijkheid voor kwijtschelding inwerking getreden. Nieuw hierin is dat de raad kan bepalen dat het bedrag aan financiële middelen dat niet meetelt bij de berekening van het vermogen wordt verhoogd met € 2.000. De verhoging hangt wel af van de leefsituatie van de belastingschuldige (echtgenoten 100%, alleenstaanden 75% of alleenstaande ouders 90%). Doel van de vermogensnorm verruiming is dat huishoudens met een laag inkomen enigszins kunnen sparen voor tegenvallers en daarmee schulden kunnen voorkomen.

Ondanks dat de wetgever de mogelijkheid geeft deze regeling met terugwerkende kracht in te voeren is dit niet overgenomen in de voorgestelde Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Aalsmeer 2023.
De reden hiervoor is; rechtsgelijkheid, wellicht zijn er belanghebbenden geweest die geen aanvraag hebben ingediend, en al hebben betaald. In beginsel komen zij hierdoor niet meer in aanmerking voorkwijtschelding. Daarnaast is er een capaciteitsvraagstuk, ingeval van inwerking met terugwerkende kracht, hierdoor zouden alle afgewezen kwijtscheldingsverzoeken opnieuw moeten worden bekeken/berekend. Voorgesteld wordt dan ook de regeling met ingang van het nieuwe jaar 2023 te laten ingaan.

Voorgesteld besluit 2: geen veranderingen voor 2023 vast te stellen voor:
Verblijfsbelasting, omdat het tarief in 2020 is gestegen van € 1,40 naar € 3,50 wordt voorgesteld het tarief van de Verblijfsbelasting evenals voor 2022 niet te verhogen voor 2023 maar gelijk te houden op € 3,50 per persoon per nacht en voor campings op € 1,75 per persoon per nacht.
Kadegelden en markgelden, geen veranderingen voor 2023 vast te stellen.

Voorgesteld besluit 3: aanpassen van de begroting 2023 voor de WABO-leges.
Op basis van de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) mogen de leges voor WABO-vergunningen de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de geraamde kosten. Met de voorgestelde wijziging wordt dit vastgesteld overeenkomstig de wettelijke systematiek.

Kanttekeningen

Als de belastingverordeningen en de daarbij behorende tarieven 2023 niet worden vastgesteld, kunnen geen belastingen/rechten worden geheven met de vernieuwde tarieven en wordt er geen uitvoering gegeven aan de begroting 2023. Met de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Aalsmeer 2023 kan de kwijtschelding enigszins worden verruimd.

Financiën

I. en II
Met het vaststellen van de verordeningen of het laten doorlopen van verordeningen en de daarbij behorende tarieven wordt uitvoering gegeven aan wettelijke bepalingen en kunnen de opbrengsten, zoals in de begroting 2023 opgenomen, worden gerealiseerd. De verwachting is dat het aantal toegekende kwijtschelding als gevolg van de verruiming niet substantieel toeneemt.

III
Aanpassen van de begroting 2023 voor de WABO-leges.

Kosten en opbrengsten omgevingsvergunningen 2023
Bij de aanbieding van de Programmabegroting 2023 is aangekondigd, dat de financiële onderbouwing voor de bouwleges in samenhang met het onderhavige voorstel voor de legesverordening aan de raad wordt voorgelegd.
Voor 2023 wordt een hoger bouwvolume verwacht dan opgenomen in het structurele begrotingsniveau. Hierdoor is sprake van hogere legesopbrengsten en samenhangende extra uitvoeringskosten. Er is voor 2023 een geactualiseerde onderbouwing opgesteld van kosten die voor toerekening aan de omgevingsvergunningen in aanmerking komen, alsmede een prognose van de te verwachten legesopbrengsten.
De kostenraming komt uit op € 1,7 miljoen, waarvan toerekenbaar aan de leges € 1,7 miljoen. Dit bedrag bestaat uit de componenten directe lasten (€ 1 miljoen) en overige toe te rekenen kosten (€ 0,7 miljoen). Het bedrag aan directe kosten is opgebouwd uit een vaste capaciteit van € 0,6 miljoen en een flexibele schil van € 0,4 miljoen. De overige toe te rekenen kosten betreffen vooral overhead en btw. Dit zijn kostencomponenten die ook bij andere tariefonderbouwingen terugkomen.
Tegenover deze kostenraming staat een geraamde opbrengst van € 1,6 miljoen, waarbij rekening gehouden is met 2% inflatie.

Hiermee is sprake van een kostendekkendheid van 94% in 2023.

*Bedragen *1000*	*x € 1.000*
Kostendekking omgevingsvergunningen	**2023**
Saldo taakveld (toerekenbaar)	**991**
Overige toe te rekenen kosten:	
Overheadtoerekening 79%	**480**
Welstand en overige kosten	**24**
BTW	**242**
Totaal kostenbasis:	**1.737**
Omgevingsvergunningen	**1.635**
Kostendekking	***94%***

Indien de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging medio 2023 toch inwerking mocht worden gesteld dan zal hierop een aanpassing van de legesverordening aan de raad worden voorgelegd."

Budgettair effect 2023
De bijstelling 2023 betekent, met de huidige inzichten, een incidenteel voordeel ten gunste van het begrotingssaldo 2023 van € 0,4 mln. Door diverse externe factoren zijn de gehanteerde bedragen aan wijzigingen onderhevig is waardoor het opportuun is om meerjarig deze wijzigingen te verwerken en stellen we aan u voor om de begroting 2023 te wijzigen.

Communicatie

De gemeente is wettelijk verplicht verordeningen, na vaststelling, op zo kort mogelijke termijn te publiceren en ter inzage te leggen. De verordeningen 2023 en de daarbij behorende tarieven zullen na vaststelling door de Raad, zo spoedig mogelijk bekend worden gemaakt en ter inzage worden gelegd. Ook zullen de verordeningen en tarieven, na vaststelling, zo spoedig mogelijk te raadplegen zijn op de site van de gemeente.

Procedure

Na besluitvorming worden de verordeningen 2023 en de daarbij behorende tarieven zo spoedig mogelijk bekend gemaakt en kan in 2023, volgens de nieuw vastgestelde verordeningen, belastingen/rechten worden geheven en/of worden uitgevoerd.

Bijlagen

De belastingverordeningen 2023:

1 Verordening onroerendezaakbelastingen 2023
2 Verordening afvalstoffenheffing 2023
3 Verordening hondenbelasting 2023
4 Verordening rioolheffing 2023
5 Verordening forensenbelasting 2023
6 Legesverordening 2023
7 Reclamegeld verordening 2023
8 Verordening roerende zaakbelasting 2023
9 Verordening waterverblijfsbelasting 2023
10 Verordening lijkbezorgingsrechten 2023
11 Verordening precariobelasting 2023
12 Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Aalsmeer 2023
13 Was/wordt tabel 2022/2023

de secretaris,

drs. Sj. Vellenga

de burgemeester,

mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	**Aanvaarde amendementen / moties**
Ongewijzigd aanvaard	
Gewijzigd aanvaard	
Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

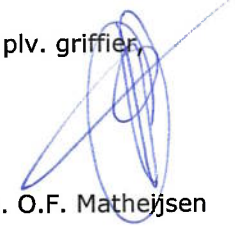
1. De volgende belastingverordeningen 2023 vast te stellen:
1.1 Verordening onroerendezaakbelastingen 2023
1.2 Verordening afvalstoffenheffing 2023
1.3 Verordening hondenbelasting 2023
1.4 Verordening rioolheffing 2023
1.5 Verordening forensenbelasting 2023
1.6 Legesverordening 2023
1.7 Reclamegeld verordening 2023
1.8 Verordening roerende zaakbelasting 2023
1.9 Verordening waterverblijfsbelasting 2023
1.10 Verordening lijkbezorgingsrechten 2023
1.11 Verordening precariobelasting 2023
1.12 Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Aalsmeer 2023

2. Voor de marktgeldverordening 2021, de verordening Kadegelden en de verordening Verblijfsbelasting 2021 geen veranderingen voor 2023 vast te stellen.

3. Overeenkomstig, het overzicht kostendekkendheid omgevingsvergunningen met bijbehorende toelichting in de financiële paragraaf van dit raadsvoorstel, de begroting 2023 incidenteel te wijzigen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

Besluit van de raad van de gemeente Aalsmeer tot vaststelling van de Verordening onroerendezaakbelastingen 2023

Zaaknummer: Z22-

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelet op artikel 220 tot en met 220h van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de:

Verordening onroerendezaakbelastingen 2023

Artikel 1 Belastingplicht

1. Onder de naam "onroerendezaakbelastingen" worden ter zake van binnen de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:
   a. een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt, verder te noemen: gebruikersbelasting;
   b. een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, verder te noemen: eigenarenbelasting.
2. Bij de gebruikersbelasting wordt:
   a. gebruik door degene aan wie een deel van een onroerende zaak in gebruik is gegeven, aangemerkt als gebruik door degene die dat deel in gebruik heeft gegeven; degene die het deel in gebruik heeft gegeven is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene aan wie dat deel in gebruik is gegeven;
   b. het ter beschikking stellen van een onroerende zaak voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door degene die die onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld; degene die de onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene aan wie die zaak ter beschikking is gesteld.
3. Met betrekking tot de eigenarenbelasting wordt als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt degene die bij het begin van het kalenderjaar als zodanig in de kadastrale registratie is vermeld, tenzij blijkt dat hij op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.

Artikel 2 Belastingobject

1. Als onroerende zaak wordt aangemerkt de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken.
2. Een onroerende zaak dient in hoofdzaak tot woning indien de waarde die op grond van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken is vastgesteld voor die onroerende zaak in hoofdzaak kan worden toegerekend aan delen van die onroerende zaak die dienen tot woning dan wel volledig dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 3 Maatstaf van heffing

1. De heffingsmaatstaf is de op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken voor de onroerende zaak vastgestelde waarde voor het tijdvak waarbinnen het in artikel 1 bedoelde kalenderjaar valt.

2. Indien met betrekking tot een onroerende zaak geen waarde is vastgesteld op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken wordt de heffingsmaatstaf van die onroerende zaak bepaald met overeenkomstige toepassing van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 17, 18, 19, eerste lid, onderdelen b en c, tweede lid, onderdelen b en c, 20, tweede lid, en 22, derde lid, van de Wet waardering onroerende zaken.

Artikel 4 Vrijstellingen

1. In afwijking in zoverre van artikel 3 wordt bij het bepalen van de heffingsmaatstaf buiten aanmerking gelaten, voor zover dit niet reeds is geschied bij de bepaling van de in dat artikel bedoelde waarde, de waarde van:
   a. ten behoeve van de land- of bosbouw bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond, daaronder mede begrepen de open grond, alsmede de ondergrond van glasopstanden, die bedrijfsmatig worden aangewend wordt voor de kweek of teelt van gewassen, zonder daarbij de ondergrond als voedingsbodem te gebruiken;
   b. glasopstanden, die bedrijfsmatig worden aangewend voor de kweek of teelt van gewassen, voorzover de ondergrond daarvan bestaat uit de in onderdeel a bedoelde grond;
   c. onroerende zaken die in hoofdzaak zijn bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard, een en ander met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
   d. één of meer onroerende zaken die deel uitmaken van een op de voet van de Natuurschoonwet 1928 aangewezen landgoed dat voldoet aan de in artikel 1, derde lid, onderdeel b, van die wet bedoelde voorwaarden met uitzondering van de daarop voorkomende gebouwde eigendommen;
   e. natuurterreinen, waaronder mede worden verstaan duinen, heidevelden, zandverstuivingen, moerassen en plassen, die door rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid welke zich uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het behoud van natuurschoon ten doel stellen, beheerd worden;
   f. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;
   g. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
   h. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
   i. werktuigen die van een onroerende zaak kunnen worden afgescheiden zonder dat beschadiging van betekenis aan die werktuigen wordt toegebracht en die niet op zichzelf als gebouwde eigendommen zijn aan te merken;
   j. onroerende zaken voor zover die bestemd zijn te worden gebruikt voor de publieke dienst van de gemeente, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die bestemd zijn te worden gebruikt voor het geven van onderwijs;
   k. straatmeubilair, waaronder begrepen alle zodanige gebouwde eigendommen - niet zijnde gebouwen - welke zijn geplaatst ten gerieve of in het belang van het publiek, ten dienste van het verkeer of ter verfraaiing van de gemeente, zoals lichtmasten, verkeersinstallaties, standbeelden, monumenten, fonteinen, banken, abri's, hekken en palen;
   l. plantsoenen, parken en waterpartijen, die bij de gemeente in beheer zijn of waarvan de gemeente het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
   m. begraafplaatsen, urnentuinen en crematoria, een en ander met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
   n. onbebouwde terreinen, die in beheer zijn bij een sportvereniging en voor zover die bestemd zijn te worden gebruikt voor het beoefenen van een sport.
   o. gronden met de bestemmingsomschrijving "Cultuur en Ontspanning – Kinderboerderij".
2. De vrijstelling met betrekking tot de in onderdeel j van het eerste lid bedoelde onroerende zaken voor de eigenarenbelasting geldt niet voor zover de gemeente van die zaken niet het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

3. In afwijking in zoverre van artikel 3 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de gebruikersbelasting buiten aanmerking gelaten de waarde van gedeelten van de onroerende zaak die in hoofdzaak tot woning dienen dan wel in hoofdzaak dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 5 Belastingtarieven

1. Het tarief van de belasting bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Het percentage bedraagt voor:
   a. bij de gebruikersbelasting 0,2104%;
   b. bij de eigenarenbelasting
      1. voor onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen 0,0904 %;
      2. voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen 0,2411%.
2. Voor belastingbedragen tot € 10,00 vindt geen invordering plaats.
3. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt het totaal van op een aanslagbiljet verenigde verschuldigde bedragen roerende zaakbelastingen of andere heffingen aangemerkt als één belastingbedrag.

Artikel 6 Wijze van heffing

De belastingen worden bij wege van aanslag geheven.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede twee maanden later.
2. In afwijking van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan, minder is dan € 10.000,- en zolang de verschuldigde bedragen door een automatische betalingsincasso van de betaalrekening van de belastingschuldige kunnen worden afgeschreven in dat geval moeten de aanslagen worden betaald in negen opeenvolgende gelijke, met uitzondering van kleine afrondingsverschillen, maandelijkse termijnen. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later;
3. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van onroerendezaakbelasting eigenaren wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 9 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en de invordering van de onroerendezaakbelastingen.

Artikel 10 Inwerkingtreding en citeertitel

1. De "Verordening onroerendezaakbelastingen 2022" van 02 december 2021 wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van de bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023.
4. Deze verordening kan worden aangehaald als: Verordening onroerendezaakbelastingen 2023.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

Drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

Besluit van de raad van de gemeente Aalsmeer tot vaststelling van de Verordening afvalstoffenheffing 2023

Zaaknummer: Z22-

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdelen a en b Gemeentewet en artikel 15.33 Wet milieubeheer;

besluit vast te stellen de:

Verordening afvalstoffenheffing 2023

Artikel 1 Definities
Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder 'gebruik maken': gebruik maken in de zin van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer.

Artikel 2 Aard van de belasting en belastbaar feit
1. Onder de naam "afvalstoffenheffing" wordt een directe belasting geheven als bedoeld in artikel 15.33 van de Wet milieubeheer;
2. de afvalstoffenheffing als bedoeld in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel wordt naar afzonderlijke grondslagen geheven ter zake van het gebruik van een perceel ten aanzien waarvan krachtens artikel 10.21 en 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt;
3. onder perceel wordt gelijkgesteld een stacaravan, een woonboot, een woonwagen en een demontabel zomer – of vakantiehuisje.

Artikel 3 Belastingplicht
1. De belasting wordt geheven van degene die in de gemeente gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan ingevolge artikel 10.21 en 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.
2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt als gebruiker aangemerkt:
   a. degene die naar de omstandigheden beoordeeld al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruik maakt van het perceel;
   b. ingeval een gedeelte van een perceel ten gebruik is afgestaan: degene die dat gedeelte ten gebruik heeft afgestaan.

Artikel 4 Maatstaf van heffing en belastingtarief
1. De heffing bedraagt per perceel € 267,00 indien het perceel op 1 januari van het belastingjaar, of indien de belastingplicht later aanvangt, bij aanvang van de belastingplicht, wordt gebruikt door één persoon.
2. De heffing bedraagt per perceel € 333,00 indien het perceel op 1 januari van het belastingjaar, of indien de belastingplicht later aanvangt, bij aanvang van de belastingplicht, wordt gebruikt door twee of meer personen;
3. Voor een perceel dat niet permanent mag worden bewoond en bestemd is voor en gebezigd wordt als verblijf voor vakantie en andere recreatieve doeleinden bedraagt het tarief 50% van het tarief zoals vermeld in lis 1 en lid 2 van dit artikel

4. De belasting als bedoeld in lid 1 of lid 2 wordt vermeerderd voor het op 1 januari van het belastingjaar of, indien de belastingplicht later aanvangt, bij aanvang van de belastingplicht, in bruikleen hebben van een extra (= boven hetgeen volgens de gemeentelijke afvalstoffenverordening aan het perceel is verstrekt):
   a. per extra container van 80 liter bestemd voor restafval € 72,69
   b. per extra container van 140 liter bestemd voor restafval € 127,19
   c. per extra container van 180 liter bestemd voor restafval € 164,45
   d. per extra container van 240 liter bestemd voor restafval € 219,26
   e. 1ste extra container bestemd voor groente-, fruit- en tuinafval € 00,00
   f. per extra container, boven de 1ste extra container, bestemd voor groente-, fruit- en tuinafval € 72,69
5. Voor het op aanvraag ophalen van grof huishoudelijk afval (zoals bankstellen, huishoudelijke apparaten etc).:
   - Het laten ophalen van grofvuil is tot 3 m³ per kalenderjaar is gratis.
   - Hierboven bedraagt het tarief per m³ € 86,22
6. Het omwisselen van een rolcontainer van groot naar klein is gratis. Het tarief voor het omwisselen van een rolcontainer van klein naar groot bedraagt € 23,62
7. Voor belastingbedragen tot € 10,00 vindt geen invordering plaats.
8. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt het totaal van op een aanslagbiljet verenigde verschuldigde bedragen hondenbelasting of andere heffingen aangemerkt als één belastingbedrag.

Artikel 5 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 6 Wijze van heffing

De belasting wordt geheven bij wege van aanslag.

Artikel 7 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belasting bedoeld in artikel 4 lid 1, lid 2 en lid 3, is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht, zoals bedoeld in artikel 4 lid 1, lid 2 en lid 3, in de loop van het belastingjaar aanvangt, is de belasting verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Indien de belastingplicht, zoals bedoeld in artikel 4 lid 1, lid 2 en lid 3, in de loop van het belastingjaar eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
4. Het tweede en het derde lid zijn niet van toepassing indien de belastingplichtige binnen de gemeente verhuist en aldaar een ander perceel in gebruik neemt.
5. De belasting zoals bedoeld in artikel 4 lid 4 en lid 5 is verschuldigd bij de aanvang van de dienstverlening.

Artikel 8 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede twee maanden later.
2. In afwijking van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan, minder is dan € 10.000,- en zolang de verschuldigde bedragen door een automatische betalingsincasso van de betaalrekening van de belastingschuldige kunnen worden afgeschreven in dat geval moeten de aanslagen worden betaald in negen opeenvolgende gelijke, met uitzondering van kleine afrondingsverschillen, maandelijkse termijnen. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later;

3. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 9 Kwijtschelding
Een verzoek tot kwijtschelding van de afvalstoffenheffing moet worden ingediend bij de invorderingsambtenaar van de gemeente.

Artikel 10 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders
Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en invordering van de afvalstoffenheffing.

Artikel 11 Inwerkingtreding en citeertitel
1. De "Verordening afvalstoffenheffing 2022" van 02 december 2021 wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van de bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023.
4. Deze verordening kan worden aangehaald als: Verordening afvalstoffenheffing 2023.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

Drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

Besluit van de raad van de gemeente Aalsmeer tot vaststelling van de Verordening hondenbelasting 2023

Zaaknummer: Z22

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelet op artikel 226 van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de:

Verordening hondenbelasting 2023

Artikel 1 Belastbaar feit
Onder de naam "hondenbelasting" wordt een directe belasting geheven ter zake van het houden van een hond binnen de gemeente.

Artikel 2 Belastingplicht
1. Belastingplichtig is de houder van een hond.
2. Als houder wordt aangemerkt degene die onder welke titel dan ook een hond onder zich heeft, tenzij blijkt dat een ander de houder is.
3. Het houden van een hond door een lid van het huishouden wordt aangemerkt als het houden van een hond door de in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, van de Gemeentewet bedoelde gemeenteambtenaar aan te wijzen lid van dat huishouden.

Artikel 3 Vrijstellingen
De belasting wordt niet geheven ter zake van honden:
a. die uitsluitend dienen om blinde personen te leiden;
b. die door de "Stichting sociale honden voor gehandicapten Nederland" als gehandicaptenhond aan een gehandicapte ter beschikking zijn gesteld;
c. die verblijven in een hondenasiel als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, van het Honden- en kattenbesluit 1999, welk asiel is opgenomen in het centraal register bedoeld in artikel 5, tweede lid van genoemd besluit;
d. die uitsluitend ten verkoop of aflevering in voorraad worden gehouden in een bedrijfsinrichting als bedoeld in artikel 1, onderdeel b van het Honden- en kattenbesluit 1999, welke inrichting is opgenomen in het centraal register bedoeld in artikel 5, tweede lid van genoemd besluit;
e. die jonger zijn drie maanden, voor zover zij tezamen met de moederhond worden gehouden;
f. waarvan de houder geen ingezetene der gemeente is en de hond niet langer dan 21 dagen in het belastingjaar in de gemeente verblijft;
g. die, gehouden door politiefunctionarissen, zijn of worden afgericht als politiehonden ten dienste van de politie;
h. die, gehouden door douanefunctionarissen, zijn of worden afgericht als douanehonden ten dienste van de douane.
i. die, gehouden door pleeggezinnen, worden opgeleid tot aspirant-geleidehonden.

Artikel 4 Maatstaf van heffing
De belasting wordt geheven naar het aantal honden dat wordt gehouden.

Artikel 5 Belastingtarief

1. De belasting bedraagt per jaar voor elke hond € 85,18 met dien verstande dat, ingeval door een houder meer dan één hond wordt gehouden, voor elke volgende hond € 102,95 is verschuldigd.
2. Voor honden, aanwezig in een kennel, geregistreerd bij de raad van beheer op kynologisch gebied in Nederland, blijft de belasting per kennel beperkt tot € 338,41.
3. Het tweede lid blijft buiten toepassing als belastingplichtige schriftelijk verzoekt de verschuldigde belasting vast te stellen naar het werkelijke aantal honden als blijkt dat dit bedrag lager is dan het op de voet van het tweede lid bepaalde bedrag.

Artikel 6 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 7 Wijze van heffing

De belasting wordt geheven bij wege van aanslag.

Artikel 8 Aangifte

1. De houder van een hond is verplicht binnen twee weken na het ontstaan van de belastingplicht, dit te melden aan de heffingsambtenaar;
2. Als het aantal gehouden honden toeneemt, dient de houder dit binnen twee weken te melden aan de heffingsambtenaar;
3. Melding gebeurt schriftelijk of digitaal via de website van de gemeente Aalsmeer.

Artikel 9 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belasting is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Als de belastingplicht in de loop van het jaar aanvangt, dan wel het aantal honden in de loop van het belastingjaar toeneemt, is de belasting, respectievelijk de hogere belasting ter zake van het toegenomen aantal honden, verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, respectievelijk de toename van het aantal honden, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Als de belastingplicht in de loop van het belastingjaar eindigt, dan wel het aantal honden in de loop van het belastingjaar vermindert, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht respectievelijk de vermindering van het aantal honden, nog volle kalendermaanden overblijven.

Artikel 10 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet de aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede twee maanden later;
2. In afwijking in zoverre van het eerste lid geldt dat, ingeval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen minder is dan € 10.000 en zolang het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen door middel van automatische incasso van de betaalrekening van de belastingschuldige kan worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in 9 gelijke termijnen. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens één maand later;
3. Met betrekking tot een ingevolge artikel 2, tweede lid, onderdeel c, van de Invorderingswet 1990 met een belastingaanslag gelijkgestelde beschikking inzake een bestuurlijke boete is het eerste lid van overeenkomstige toepassing, voor zover deze gelijktijdig wordt opgelegd met de vaststelling van de aanslag.
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 11 Kwijtschelding

Bij de invordering van de hondenbelasting wordt alleen kwijtschelding verleend voor de eerste hond, nadat een verzoek om kwijtschelding is ingediend door de houder van de hond. Een verzoek tot kwijtschelding moet worden ingediend bij de invorderingsambtenaar van de gemeente.

Artikel 12 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en invordering van de hondenbelasting.

Artikel 13 Inwerkingtreding en citeertitel

1. De "Verordening hondenbelasting 2022" van 02 december 2021 wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van de bekendmaking.
3. De datum van ingang van heffing is 1 januari 2023.
4. Deze verordening kan worden aangehaald als: Verordening hondenbelasting 2023.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

Besluit van de raad van de gemeente Aalsmeer tot vaststelling van de verordening op de heffing en de invordering van rioolheffing Aalsmeer 2023

Zaaknummer: Z22-

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelet op artikel 228a van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de:

Verordening rioolheffing Aalsmeer 2023

Artikel 1 Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt:

a. onder gemeentelijke riolering verstaan: een voorziening of combinatie van voorzieningen voor inzameling, verwerking, zuivering of transport van afvalwater, hemelwater of grondwater, in eigendom, in beheer of onderhoud bij de gemeente, alsmede het voor de openbare dienst bestemde gemeentewater;
b. onder water verstaan: huishoudelijk afvalwater of bedrijfsafvalwater (water en stoffen die worden afgevoerd via de gemeentelijke riolering), hemelwater of grondwater;
c. onder eigendom verstaan een roerende of een onroerende zaak;
d. onder verbruiksperiode verstaan de periode waarop de afrekening van het waterleidingbedrijf betrekking heeft;
e. onder het 'variabele bedrag' wordt begrepen het voor een eigendom verschuldigde bedrag wegens het direct dan wel indirect afvoeren van afvalwater boven een hoeveelheid van vierhonderd (400) kubieke meters per jaar;
f. onder het 'vaste bedrag' wordt begrepen het verschuldigde bedrag per eigendom;
g. onder bedrijfsverzamelgebouw wordt verstaan een eigendom waar meerdere bedrijven in gevestigd zijn dan wel gevestigd kunnen worden.

Artikel 2 Aard van de belasting

Onder de naam rioolheffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:

a. de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijk afvalwater; en
b. de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Artikel 3 Belastbare feit en belastingplicht

1. De belasting als bedoeld onder art 2, wordt geheven van:
   a. degene die op 1 januari van het belastingjaar het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een eigendom verder te noemen: eigenarendeel
   b. degene die het gebruik heeft van een eigendom verder te noemen: gebruikersdeel.

2. Met betrekking tot het eigenarendeel wordt, ingeval het eigendom een onroerende zaak is, als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt degene die bij het begin van het belastingjaar als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat hij op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.
3. Met betrekking tot het gebruikersdeel wordt als gebruiker aangemerkt:
   a. degene die naar omstandigheden beoordeeld al dan niet krachtens eigendom, bezit of beperkt recht of persoonlijk recht feitelijk gebruik maakt van het eigendom;
   b. ingeval een gedeelte van een eigendom ter gebruik is afgestaan: degene die dat gedeelte ter gebruik heeft afgestaan.
4. In afwijking van artikel 3, eerste lid, onderdeel b juncto het derde lid wordt voor de heffing van de belasting als bedoeld in artikel 2, in de gevallen dat het een bedrijfsverzamelgebouw betreft waarbij er sprake is van één watermeter, als gebruiker aangemerkt, de eigenaar van het eigendom.

Artikel 4 Zelfstandige gedeelten

Indien gedeelten van een in artikel 3 bedoeld deel blijkens hun indeling bestemd zijn om als afzonderlijk geheel te worden gebruikt, wordt de belastingen geheven ter zake van elk als zodanig bestemd gedeelte, met dien verstande dat indien twee of meer van die gedeelten tezamen als één geheel worden gebruikt, deze als één perceel worden aangemerkt.

Artikel 5 Maatstaf van de heffing

1. De belasting als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel a, wordt geheven naar een vast bedrag per eigendom.
2. De belasting als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel b, wordt geheven naar een variabel bedrag voor het aantal kubieke meters afvalwater dat vanuit het eigendom wordt afgevoerd voor zo ver dat meer bedraagt dan vierhonderd (400) kuub. Het aantal kubieke meters afvalwater wordt gesteld op het aantal kubieke meters water dat in de laatste aan het begin van het belastingjaar voorafgaande verbruiksperiode naar het eigendom is toegevoerd of is opgepompt. Ingeval de gebruiksperiode niet gelijk is aan een periode van twaalf maanden, wordt de hoeveelheid water door herleiding naar tijdsgelang bepaald. Bij die herleiding wordt een gedeelte van een kalendermaand voor een volle maand gerekend.
3. Ingeval gebruik wordt gemaakt van een pompinstallatie moet die pompinstallatie zijn voorzien van een:
   a. watermeter, waarvan de hoeveelheid opgepompt water kan worden afgelezen, of
   b. bedrijfsurenteller, waarvan het aantal uren dat een pompinstallatie met vaste capaciteit in bedrijf is geweest kan worden afgelezen.

De eerste volzin is niet van toepassing indien de vaststelling van hoeveel opgepompt water geschiedt op grond van enige andere wettelijke bepaling.

4. De op de voet van het derde lid berekende hoeveelheid toegevoerd of gepompt water wordt verminderd met de hoeveelheid water die niet als afvalwater is afgevoerd.
5. Indien een eigendom niet is voorzien van een door het waterleidingbedrijf verstrekte watermeter en/of een pompinstallatie als bedoeld in artikel 5, derde lid, en door vergelijking met soortgelijke eigendommen het vermoeden bestaat dat meer dan vierhonderd (400) kubieke meters afvalwater wordt afgevoerd, stelt de in artikel 231 Gemeentewet bedoelde ambtenaar de hoeveelheid afgevoerd afvalwater vast.
6. Het bepaalde in artikel 5, vierde lid, lijdt uitzondering indien de gebruiker van een daar bedoeld eigendom een door burgemeester en wethouders goedgekeurde meetinstallatie aanbrengt, waarvan het waterverbruik kan worden afgelezen. In dat geval is artikel 5, tweede lid, van toepassing, met dien verstande dat de verbruiksperiode wordt gesteld op de aan het belastingjaar voorafgaande periode 1 januari tot en met 31 december.
7. Indien de hoeveelheid toegevoerd of opgepompt water in een voor een belastingjaar relevante verbruiksperiode niet, of onvoldoende, met toepassing van artikel 5, tweede lid, kan worden vastgesteld, stelt de heffingsambtenaar de hoeveelheid afgevoerd afvalwater vast.

Artikel 6 Belastinggrondslag en tarief

1. Het recht voor het eigenarendeel, als bedoeld in artikel 3, lid 1 letter a, bedraagt per perceel € 180,63 per jaar.
2. Het recht voor het gebruikersdeel, als bedoeld in artikel 3, lid 1 letter b, bedraagt € 9,54 per elke tien m³ of gedeelte daarvan, dat boven de hoeveelheid van 400 m³ afvalwater per jaar op de gemeentelijke riolering is afgevoerd.
3. Voor belastingbedragen tot € 10,00 vindt geen invordering plaats.
4. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt het totaal van op een aanslagbiljet verenigde verschuldigde bedragen rioolrechten of andere heffingen aangemerkt als één belastingbedrag.

Artikel 7 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 8 Wijze van heffing

De belastingen worden bij wege van aanslag geheven.

Artikel 9 Vrijstelling

Met uitzondering van een eigendom, roerend of onroerend, dat dient tot wonen, bestemd zijn om enigszins duurzaam voor menselijke bewoning te dienen, wordt geen belasting geheven van eigendommen waarvan de waarde, die aan de ruimte dient te worden toegekend indien de volle en onbezwaarde eigendom daarvan zou kunnen worden overgedragen en de verkrijger de ruimte in de staat waarin deze zich bevindt, onmiddellijk en in volle omvang in gebruik zou kunnen nemen, € 50.000,00 of minder bedraagt, een en ander met uitzondering van die percelen waarvoor bij de waardebepaling met toepassing van de Uitvoeringsregeling uitgezonderde objecten Wet waardering onroerende zaken de waarde buiten aanmerking wordt gelaten. In afwijking in zoverre van het bepaalde in dit lid betreft deze vrijstelling niet die percelen die op 1 januari van het belastingjaar in aanbouw zijn, zoals bedoeld in artikel 17 lid 4 van de Wet waardering onroerende zaken, terwijl de voor het perceel vast te stellen waarde bij gereedkomen van het in aanbouw zijnde perceel het bedrag van € 50.000,00 naar verwachting zal overstijgen.

Artikel 10 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. Ten aanzien van de verschuldigde belasting als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel a juncto artikel 5, eerste lid (vast bedrag) geldt dat de belasting verschuldigd is bij het begin van het belastingjaar.
2. Ten aanzien van de verschuldigde belasting als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel b juncto artikel 5, tweede lid (variabel bedrag) geldt dat:
   a. de belasting verschuldigd is bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
   b. indien de belastingplicht in de loop van het belastingjaar aanvangt, is de belasting verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
   c. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingjaar eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.

Artikel 11 Termijnen van betaling en invordering

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede twee maanden later.
2. In afwijking van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan minder is dan € 10.000,- en zolang de verschuldigde bedragen door een automatische betalingsin-

casso van de betaalrekening van de belastingschuldige kunnen worden afgeschreven in dat geval moeten de aanslagen worden betaald in negen opeenvolgende gelijke, met uitzondering van kleine afrondingsverschillen, maandelijkse termijnen. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later;

3. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.
4. Bij de invordering van rioolheffing wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 12 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en invordering van de rioolheffing.

Artikel 13 Inwerkingtreding en citeertitel

1. De "Verordening rioolheffing 2022" van 02 december 2021 en de eventuele wijzigingen hierop wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de derde dag na die van de bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023
4. Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening rioolheffing Aalsmeer 2023".

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

Besluit van de raad van de gemeente Aalsmeer tot vaststelling van de Verordening forensenbelasting 2023

Zaaknummer: Z22-

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelet op artikel 223 van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de:

Verordening forensenbelasting 2023

Artikel 1 Definities
Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder woning: een gemeubileerde woning als bedoeld in artikel 223 van de Gemeentewet.

Artikel 2 Belastbaar feit en belastingplicht
1. Onder de naam "forensenbelasting" wordt een directe belasting geheven van de natuurlijke personen, die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, er op meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden.
2. Of iemand in de gemeente hoofdverblijf heeft, wordt naar de omstandigheden beoordeeld.

Artikel 3 Vrijstellingen
Niet belastingplichtig is degene die ter tijdelijk waarneming van een openbare betrekking of ter bijwoning van de vergaderingen van een vertegenwoordigend openbaar lichaam, waarvan hij het lidmaatschap bekleedt, dan wel ingevolge last of bevel van de overheid, buiten de gemeente van zijn hoofdverblijf vertoeft.

Artikel 4 Maatstaf van heffing
1. De belasting wordt geheven naar de heffingsmaatstaf voor de onroerende-zaakbelastingen zoals die voor het belastingobject waarvan de woning deel uitmaakt, voor het tijdvak waarbinnen het belastingjaar valt, is vastgesteld.
2. In afwijking van het eerste lid wordt de belasting geheven naar de waarde, indien de heffingsmaatstaf voor de onroerende-zaakbelastingen voor het belastingobject waarvan de woning deel uitmaakt voor het belastingjaar is vastgesteld met toepassing van artikel 16, onderdeel e, van de Wet waardering onroerende zaken.
3. In geval geen heffingsmaatstaf voor de onroerende-zaakbelastingen is vastgesteld, wordt de belasting geheven naar de waarde.
4. De vaststelling van de waarde bedoeld in het tweede en derde lid geschiedt overeenkomstig de artikelen 220 tot en met 220d van de Gemeentewet, met dien verstande dat daarbij artikel 16, onderdeel e, van de Wet waardering onroerende zaken niet wordt toegepast.

Artikel 5 Belastingtarief
Het tarief van de belasting bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Het percentage bedraagt 0,3263%.

Artikel 6 Belastingjaar
Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 7 Wijze van heffing
De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 8 Termijnen van betaling
1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet de aanslag worden betaald in één termijn welke vervalt op de laatste dag van de eerste maand volgende op die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld.
2. Met betrekking tot een ingevolge artikel 2, tweede lid, onderdeel c, van de Invorderingswet 1990 met een belastingaanslag gelijkgestelde beschikking inzake een bestuurlijke boete is het eerste lid van overeenkomstige toepassing, voorzover deze gelijktijdig wordt opgelegd met de vaststelling van de aanslag.
3. In afwijking van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan, minder is dan € 10.000,- en zolang de verschuldigde bedragen door een automatische betalingsincasso van de betaalrekening van de belastingschuldige kunnen worden afgeschreven in dat geval moeten de aanslagen worden betaald in negen opeenvolgende gelijke, met uitzondering van kleine afrondingsverschillen, maandelijkse termijnen. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later;
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijn.

Artikel 9 Kwijtschelding
Bij de invordering van de forensenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 10 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders
Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en invordering van de forensenbelasting.

Artikel 11 Inwerkingtreding en citeertitel
1. De "Verordening forensenbelasting 2022" van 02 december 2021 wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van de bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023.
4. Deze verordening kan worden aangehaald als: Verordening forensenbelasting 2023.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

Bijlage 2 Genormeerde Wabo en Ow&Wkb-leges, behorende bij de Legesverordening Aalsmeer 2023 vastgesteld op 15 december 2022

Genormeerde leges 2023 **Aalsmeer**

2,70% Minimum € 128,25

Zaak: Z22-

Gebruikte Index 2023 2,00%

Zoeken:

Omschrijving functie		Kenmerken	Rekenfactor (zie legenda)			aantal eenheden	vast of variabel legestarief per eenheid		BVO		leges per eenheid m² 2023	leges per eenheid per stuk 2023	reken eenheid	Te betalen leges op basis van WABO of Owet (GK 2 en 3)
Bouwwerken waarvoor een vast legestarief geldt		herkenbaar aan				→	vast tarief							
Bouwwerken waarvoor een indicatief legestarief geldt		herkenbaar aan				→	variabel tarief							
Woonfunctie	1. Nieuwbouw													
	Rijtjeswoningen						variabel tarief			x	€ 23,00		m²	€ -
	Bungelows/ 2 onder 1 kap						variabel tarief			x	€ 41,00		m²	€ -
	Vrijstaande woningen						variabel tarief			x	€ 37,00		m²	€ -
	Winkel met bovenwoning						variabel tarief			x	€ 30,00		m²	€ -
	Meergezinswoning	(Galerij- of portiekflats)					variabel tarief			x	€ 33,50		m²	€ -
	Senioren/zorgwoningen						variabel tarief			x	€ 41,50		m²	€ -
	Appartementen	(Luxe appartementen)					variabel tarief			x	€ 39,00		m²	€ -
	Woonwagen	(Nieuw- en verbouw)					variabel tarief			x	€ 25,00		m²	€ -

Zoeken:												Te betalen
Omschrijving functie		Kenmerken	Rekenfactor (zie legenda)		aantal eenheden	vast of variabel legestarief per eenheid	BVO		leges per eenheid m² 2023	leges per eenheid per stuk 2023	reken eenheid	leges op basis van WABO of Owet (GK 2 en 3)
	Woonboot/woonark	(Nieuw- en verbouw)				variabel tarief		x	€ 37,00		m²	€ -
Woonfunctie	**2. Woninguitbreiding**											
	Uitbreiding woonruimte	(vergroten v.e. bestaande ruimte in het hoofdgebouw)				vast tarief		x		€ 1.162,00	st	€ -
	Serre	onderheid				vast tarief		x		€ 710,50	st	€ -
	Aanbouw / bijkeuken / erker	(afzonderlijke ruimte toegevoegd aan het hoofdgebouw)				vast tarief		x		€ 407,00	st	€ -
Woonfunctie	**3. Dakkapellen - dakopbouwen - kelders**											
	Kelder (prefab)					vast tarief		x		€ 312,00	st	€ -
	Kelder (in het werk gestort)	> 18 m²				vast tarief		x		€ 661,00	st	€ -
	Dakopbouw, groot	(incl. vloer, trap, verl. schoorsteen, indeling etc)(> 18 m²)				vast tarief		x		€ 1.144,00	st	€ -
	Dakopbouw, klein	(1e verd. of uitbr. best. opbouw)(< 18 m²)				vast tarief		x		€ 576,00	st	€ -
	Dakkapel(len) (per dakvlak)					vast tarief		x		€ 192,00	st	€ -
	Dakkapel(len) met verhoogde nok (per dakvlak)					vast tarief		x		€ 325,00	st	€ -
	Dakraam, daklicht, lichtstraat of soortgeleijke daglichtvoorziening					vast tarief		x		€ 45,00	st	€ -
	Nieuw of vervanging dak					vast tarief		x		€ 235,00	st	€ -
Opties bij woonfunctie	**4. Bijgebouwen (geen woonfunctie)**											
	Garage, aangebouwd	circa 71 m2				vast tarief		x		€ 538,50	st	€ -
	Garage, vrijstaand	circa 102 m3				vast tarief		x		€ 872,50	st	€ -
	Garages, in serie of prefab					vast tarief				€ 357,50	st	€ -
	Berging, aangebouwd	circa 17 m2				vast tarief		x		€ 211,00	st	€ -
	Berging, vrijstaand	circa 38 m2				vast tarief		x		€ 407,00	st	€ -
	Carport: - uitvoering: kunststofbeplating (Prefab)	circa 18 m2				vast tarief		x		€ 105,00	st	€ -
	- uitvoering: glazenkap	circa 18 m2				vast tarief		x		€ 252,00	st	€ -
	Tuinhuisje/blokhut (prefab)	circa 6 m2				vast tarief		x		€ 40,00	st	€ -
	Zwembad	circa 80 m2				vast tarief		x		€ 513,50	st	€ -
Opties bij woonfunctie	**5. Erf, tuin- en straatmeubilair**											
	Erfafscheiding / pergola					vast tarief		x		€ 45,00	st	€ -
	Schuif-/toegangspoort (6 m')					vast tarief		x		€ 81,00	st	€ -
	Schotelantenne					vast tarief		x		€ 37,00	st	€ -
	Walbeschoeiing hardhout					vast tarief		x		€ 52,00	st	€ -
	Steiger					vast tarief		x		€ 133,00	st	€ -
Opties bij woonfunctie	**6. Diversen woningbouw**											

Zoeken:													Te betalen
Omschrijving functie		Kenmerken	Rekenfactor (zie legenda)		aantal eenheden	vast of variabel legestarief per eenheid		BVO		leges per eenheid m² 2023	leges per eenheid per stuk 2023	reken eenheid	leges op basis van WABO of Owet (GK 2 en 3)
	Veranderen gevel per gevelvlak (extern)(vervangen kozijn of gevelpaneel)					vast tarief		x			€ 65,00	st	€ -
	Veranderen woonruimte (intern, binnen 1 woning)					vast tarief		x			€ 92,00	st	€ -
	Dakterras (met hekwerk)					vast tarief		x			€ 133,00	st	€ -
	Binnenwand kalkzandsteen lijmblokken					vast tarief		x			€ 37,00	st	€ -
	(+) Doorbraak dragende muur + plaatsen portaal					vast tarief		x			€ 227,00	st	€ -
	(Nood)trap					vast tarief		x			€ 92,00	st	€ -
	Schuifpui					vast tarief		x			€ 106,00	st	€ -
	Zonnepanelen (per dakvlak +/- 20 m2)					vast tarief					€ 158,00	st	€ -
	Woonwagen, verplaatsen					vast tarief		x			€ 1.098,50	st	€ -
	Woonboot/ark, verplaatsen					vast tarief		x			€ 1.098,50	st	€ -
	Schoorsteen/rookgasafvoer aanbrengen/vernieuwen					vast tarief		x			€ 60,00	st	€ -
	Vlaggemast					vast tarief		x			€ 22,00	st	€ -
	Rijwielstalling	voor max 6 fietsen				vast tarief		x			€ 5,00	st	€ -
	(Tijdelijke) woonunit					vast tarief		x			€ 798,50	st	€ -
Opties bij woonfunctie	**7. Brug t.b.v. woonfunctie**												
	Autobrug (beton, 2 rijbanen, 11 m.)					vast tarief		x			€ 1.836,00	st	€ -
	Brug t.b.v. toegang woning					vast tarief		x			€ 443,00	st	€ -
	Fietsbrug (over sloot)					vast tarief		x			€ 918,50	st	€ -
Parkeerfunctie			**Rekenfactor zie legenda**										
	Parkeergarage	minder dan 21627 m2	Nieuwbouw			variabel tarief				€ 8,00		m²	€ -
	Parkeerdek	minder dan 10814 m2	Nieuwbouw			variabel tarief				€ 6,00		m²	€ -
	Parkeergarage bij woongebouw, ondergronds	minder dan 4500 m2	Nieuwbouw			variabel tarief				€ 20,50		m²	€ -
Logiesfunctie													
	Hotel		Nieuwbouw			variabel tarief				€ 34,00		m²	€ -
	Motel		Nieuwbouw			variabel tarief				€ 34,00		m²	€ -
Kantoorfunctie													
	Commercieel kantoorgebouw		Nieuwbouw			variabel tarief				€ 33,50		m²	€ -
	Gebouw openbare diensten		Nieuwbouw			variabel tarief				€ 31,00		m²	€ -
Winkelfunctie													
	Winkel		Nieuwbouw			variabel tarief				€ 33,50		m²	€ -
	Warenhuis		Nieuwbouw			variabel tarief				€ 22,00		m²	€ -
	Winkelcentrum		Nieuwbouw			variabel tarief				€ 24,50		m²	€ -
	Supermarkt		Nieuwbouw			variabel tarief				€ 14,50		m²	€ -
	Meubelhal		Nieuwbouw			variabel tarief				€ 21,00		m²	€ -

Zoeken:

Omschrijving functie		Kenmerken	Rekenfactor (zie legenda)		aantal eenheden	vast of variabel legestarief per eenheid	BVO	leges per eenheid m² 2023	leges per eenheid per stuk 2023	reken eenheid	Te betalen: leges op basis van WABO of Owet (GK 2 en 3)
	Horecafunctie bij winkelfunctie		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 37,00		m²	€ -
	Autoshowroom (zonder garage)		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 24,00		m²	€ -
	Bouwmarkt		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 19,50		m²	€ -
Gezondheidszorgfunctie											
	Ziekenhuis		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 68,00		m²	€ -
	Gezondheidscentra (apotheek,huisartsenpost, consultatiebureau e.ed)		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 46,50		m²	€ -
	Praktijkruimte bij woning		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 80,00		m²	€ -
	Verzorgingstehuis		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 36,50		m²	€ -
	Kinderdagverblijf/naschoolse opvang		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 22,50		m²	€ -
Bijeenkomstfunctie											
	Kerkgebouw		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 40,50		m²	€ -
	Multifunctioneel centrum		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 40,50		m²	€ -
	Buurthuis/wijkcentrum		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 36,00		m²	€ -
	Clubhuis met kantine/restaurant		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 32,00		m²	€ -
	Restaurant (met zalen)		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 37,00		m²	€ -
Onderwijsfunctie											
	Middelbare school		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 27,50		m²	€ -
	Basisschool		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 32,50		m²	€ -
	Nood school/tijdelijk gebouw		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 17,00		m²	€ -
Sportfunctie											
	Sporthal		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 24,00		m²	€ -
	Sportaccommodatie buitensporten (gebouw)		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 41,00		m²	€ -
	Zwembad		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 67,00		m²	€ -
Industriefunctie	**Bedrijfsgebouw (met inpandig kantoor)**										
	Bedrijfsgebouw < 2000 m2	Producten worden er gefabriceerd	Nieuwbouw			variabel tarief		€ 17,50		m²	€ -
	Bedrijfsgebouw tussen 2000 en 5000 m2	b.v. broodbakkerij	Nieuwbouw			variabel tarief		€ 14,50		m²	€ -
	Bedrijfsgebouw tussen 5000 en 10000 m2	Distributiecentrum	Nieuwbouw			variabel tarief		€ 13,50		m²	€ -
	Bedrijfsgebouw > 10000 m2		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 12,50		m²	€ -
	Romneyloods		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 2,50		m²	€ -
	Autowerkplaats		Nieuwbouw			variabel tarief		€ 17,50		m²	€ -

Zoeken:

Omschrijving functie		Kenmerken		Rekenfactor (zie legenda)		aantal eenheden	vast of variabel legestarief per eenheid		BVO		leges per eenheid m² 2023		leges per eenheid per stuk 2023	reken eenheid	Te betalen: leges op basis van WABO of Owet (GK 2 en 3)
Industriefunctie, licht	**Bedrijfsgebouw, diversen**	: toelichting: functie waarin activiteiten plaats vinden waarbij het verblijven van personen een ondergeschikte rol speelt													
	Opslagloods	< 5000 m2	Producten worden opgeslagen	Nieuwbouw			variabel tarief				€ 12,50			m²	€ -
		> 5000 m2	b.v loodgietersbedrijf	Nieuwbouw			variabel tarief				€ 11,00			m²	€ -
	Open loods			Nieuwbouw			variabel tarief				€ 4,00			m²	€ -
	Overkapping bedrijfsgebouw			Nieuwbouw			variabel tarief				€ 1,50			m²	€ -
Industriefunctie, agrarisch															
	Verwarmde kas			Nieuwbouw			variabel tarief			x	€ 1,00			m²	€ -
	Onverwarmde kas			Nieuwbouw			variabel tarief			x	€ 0,50			m²	€ -
	Folie (tunnel)kas			Nieuwbouw			variabel tarief			x	€ 0,50			m²	€ -
	Opslagloods agrarische gewassen			Nieuwbouw			variabel tarief			x	€ 8,00			m²	€ -
Reclame															
	Reclame aan gevel (per reclame-element/eenheid)						vast tarief			x			€ 247,00	st	€ -
Overige bouwwerken	**: extra uitbreiding/wijziging/toevoeging voorzover het bouwwerk niet getypeerd kon worden volgens bovenstaande indeling**														
	Autobrug (beton, 2 rijbanen, 11 m.)(niet t.b.v. woonfunctie)						vast tarief			x			€ 1.836,00	st	€ -
	(Zee)containers						vast tarief			x			€ 91,00	st	€ -
	Botenhuis			Nieuwbouw			variabel tarief		1		€ 25,50			m²	€ -
	Zonnepanelen (niet woonfunctie)	m2		Nieuwbouw			variabel tarief				€ 7,50			m²	€ -
	Rolluiken						vast tarief			x			€ 82,00	st	€ -
	Tussen vloer/verdieping			Nieuwbouw			variabel tarief			x	€ 4,50			m²	€ -
Overig bouwwerken, niet getypeerd volgens bovenstaande indeling, maar conform artikel Legesverordening 2023:									Bouwkosten						
artikel 2.1.2.b	**Niet voorkomend in lijst: aannemingssom op basis van Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012) ex BTW**								€ -						€ -
Handmatig opvoeren meerdere typen bouwwerken (b.v. uitbreiding in combinatie met interne wijziging)															€ -
Bouwleges	**Berekening obv alle bovenstaande**												**Totaal**	1	€ -
Opgave Aanvrager	**Opgegeven bouwkosten indien de bouwkosten niet anderszins te berekenen zijn**							***bouwsom***						0	€ -
Opgave Extern calculatiebureau	**Calculatie externe adviseur**							***bouwsom***						0	€ -

Zoeken:

Omschrijving functie		Kenmerken	Rekenfactor (zie legenda)			aantal eenheden	vast of variabel legestarief per eenheid		BVO	leges per eenheid m² 2023	leges per eenheid per stuk 2023	reken eenheid	Te betalen leges op basis van WABO of Owet (GK 2 en 3)

Ruimte voor berekeningen:

Behorende bij raadsbesluit van 15 december 2022
De raadsgriffier van de gemeente Aalsmeer

Opmerkingen:

- De prijzen per m² BVO zijn **exclusief** evt. sloopkosten.
- Bij renovaties is het opvragen van een kostenomschrijving vaak noodzakelijk

Legenda		*Kleur*
In te vullen variabelen		
Voorbeeld foto (aanklikken veld)		
Handmatig opvoeren leges		
Leges per eenheid		
Tariefsoort	vast tarief	
Tariefsoort	variabel tarief	

Legenda rekenfactor	*Tariefsoort*	*Factor/vast tarief*
Nieuwbouw	variabel tarief	1
Uitbreiding	variabel tarief	1
Interne wijziging	variabel tarief	0,8
Functiewijziging	variabel tarief	0,5
Gevelwijziging	vast tarief	€ 731,50
Tijdelijke bebouwing	vast tarief	€ 612,00
Tussenvloer	vast tarief	€ 181,00

STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 1567
30 januari
2012

Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012)

Nr. 2011-2000541953
Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving

De Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie;

Overwegende dat het wenselijk is de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken te herzien;

Besluiten:

Vast te stellen de in de bijgaande bijlage 1 vervatte Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012.

Deze beschikking zal in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 19 januari 2012

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
J.W.E. Spies.

De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
M.J.M. Verhagen.

BIJLAGE 1

Tekst van de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012)

HOOFDSTUK I. ALGEMEEN

§ 1. Aanduidingen, begripsbepalingen

1. Verstaan wordt onder:
   de aannemer: de natuurlijke of rechtspersoon, aan wie het werk is opgedragen;
   de aannemingssom: het bedrag, waarvoor de aannemer zich heeft verbonden het werk tot stand te brengen, de omzetbelasting daarin niet begrepen;
   het bestek: de beschrijving van het werk, de daarbij behorende tekeningen, de voor het werk geldende voorwaarden, de nota van inlichtingen en het proces-verbaal van aanwijzing;
   bouwstoffen: de in het werk te brengen materialen, voorwerpen, onderdelen, installaties of onderdelen daarvan, grond van allerlei soort en dergelijke;
   dag: kalenderdag;
   de opdrachtgever: de natuurlijke of rechtspersoon, die het werk opdraagt;
   de overeenkomst: de tussen opdrachtgever en aannemer tot stand gekomen overeenkomst van aanneming van werk;
   UAV: deze Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012;
   het werk: het uit te voeren werk, technische installatiewerk of de te verrichten levering;
   werkdag: een kalenderdag, tenzij deze valt op een algemeen
   of ter plaatse van het werk erkende, of door de overheid dan wel bij of krachtens collectieve arbeidsovereenkomst voorgeschreven rust- of feestdag, vakantiedag of andere niet individuele vrije dag.
2. Indien in het bestek een afzonderlijke termijn is gesteld, binnen welke een deel van het werk moet worden opgeleverd, wordt voor de toepassing van de §§ 6, vierde lid, 8, 8a, 9, 10, 11, 12, 42 en 44 dat deel als een afzonderlijk werk aangemerkt.
3. Indien in het bestek een afzonderlijke termijn is gesteld, binnen welke de uitvoering van het werk tot een bepaalde stand moet zijn gevorderd, voordat de oplevering plaats vindt, is het bepaalde in de §§ 8, 8a, 9 en 42 van overeenkomstige toepassing.
4. Indien aan de totstandkoming van de overeenkomst geen aanbesteding is voorafgegaan, wordt voor de toepassing van de §§ 2, tweede lid, 6, elfde en dertiende lid, 48, tweede lid, en 49, tweede lid, in plaats van ‘de dag van aanbesteding’ gelezen ‘de dag van de prijsaanbieding van de aannemer’.
5. Bij meerjarige onderhoudswerken, opgedragen voor een bepaalde som per jaar wordt, indien sprake is van ‘aannemingssom’ of van ‘termijn van betaling’, bedoeld de aannemingssom per jaar of de termijn van betaling van het betrokken onderhoudsjaar.

§ 2. Van toepassing zijnde voorschriften, tegenstrijdige bepalingen

1. De bepalingen van de UAV gelden voor zover daarvan in het bestek niet uitdrukkelijk is afgeweken.
2. Tot het bestek behoren mede, als waren zij er letterlijk in opgenomen, de op het werk van toepassing verklaarde technische normvoorschriften zoals deze drie maanden voor de dag van aanbesteding luiden.
3. Op de overeenkomst is van toepassing het Nederlandse recht.
4. Indien onderdelen van het bestek onderling tegenstrijdig zijn, wordt, tenzij een andere bedoeling uit het bestek voortvloeit, de rangorde daarvan bepaald aan de hand van de volgende regels:
   a. een nieuw geschreven of getekend document gaat voor een oud geschreven of getekend document;
   b. de beschrijving gaat voor een tekening;
   c. een bijzondere regeling gaat voor een algemene regeling;
   met dien verstande, dat regel a gaat voor de regels b en c , en regel b voor regel c .
   Indien toepassing van deze regels geen uitkomst biedt, wordt de tegenstrijdigheid, met inachtneming van de billijkheid, uitgelegd ten nadele van degene door of namens wie het bestek is opgesteld.
5. Het in het vierde lid bepaalde laat onverlet de verplichting van de aannemer om de directie te waarschuwen in geval van een klaarblijkelijke tegenstrijdigheid tussen onderdelen van het bestek.

HOOFDSTUK II. VERTEGENWOORDIGING VAN PARTIJEN

§ 3. Directie

1. De opdrachtgever is gerechtigd een of meer personen aan te wijzen om als directie op te treden of de directie bij te staan dan wel als zodanig aangewezen personen door anderen te vervangen.
2. Indien de opdrachtgever niet een of meer personen wil aanwijzen om als directie op te treden, is hij verplicht hiervan vóór de uitvoering van het werk schriftelijk mededeling te doen aan de aannemer. Indien door het niet aanwijzen of niet vervangen van een of meer personen om als directie op te treden meer van de aannemer wordt verlangd dan redelijkerwijs van hem kan worden gevergd, heeft hij recht op bijbetaling.
3. De opdrachtgever geeft van elke aanwijzing als bedoeld in het eerste lid, indien deze niet reeds in het bestek is gedaan, en van elke wijziging of intrekking daarvan, onverwijld schriftelijk kennis aan de aannemer.
4. Zolang en voor zover de opdrachtgever niet schriftelijk aan de aannemer van het tegendeel doet blijken, vertegenwoordigt de directie de opdrachtgever in alle zaken het werk betreffende. In de gevallen echter, waar in de UAV uitdrukkelijk de opdrachtgever is genoemd, is alleen deze bevoegd.
5. Indien meer dan één persoon als directie is aangewezen, wordt ieder der aangewezen personen geacht de directie te vertegenwoordigen.
6. De directie oefent het toezicht uit op de uitvoering van het werk en op de naleving van de overeenkomst.
7. Personen, die zijn aangewezen om de directie bij te staan, binden deze in zoverre het tegendeel niet schriftelijk aan de aannemer is medegedeeld.
8. De directie is bevoegd te bepalen, dat door haar aan te duiden werkzaamheden niet mogen worden uitgevoerd dan in tegenwoordigheid van de directie of van door haar aangewezen personen.
9. Indien en zolang de opdrachtgever van zijn in het eerste lid bedoelde bevoegdheid geen gebruik heeft gemaakt, treedt hij daar, waar in de UAV sprake is van de directie, in haar plaats.

§ 4. Gevolmachtigde van de aannemer.

1. De aannemer is te allen tijde gerechtigd één of meer personen aan te wijzen om hem in zaken het werk betreffende te vertegenwoordigen. De aanwijzing door de aannemer van personen die hem in zaken het werk betreffende zullen vertegenwoordigen, moet geschieden met gebruikmaking van een volmacht overeenkomstig Bijlage A van de UAV. Ditzelfde geldt bij wijziging van bedoelde volmacht.
2. Een door de aannemer gewaarmerkt afschrift van de volmacht wordt onverwijld aan de directie verschaft.
3. De aanwijzing van iedere gevolmachtigde geschiedt voor het werk of voor een bepaald gedeelte ervan.

HOOFDSTUK III. ALGEMENE VERPLICHTINGEN VAN PARTIJEN

§ 5. Verplichtingen van de opdrachtgever

1. De opdrachtgever zorgt er voor, dat de aannemer tijdig kan beschikken:
   a. over de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen, die voor de opzet van het werk volgens het bestek vereist zijn;
   b. over het terrein of het water, waarop of waarin het werk moet worden uitgevoerd;
   c. over de benodigde tekeningen en andere gegevens;
   d. over de verstrekkingen, die de opdrachtgever ingevolge de overeenkomst doet.

   Indien de aard van het werk hiertoe aanleiding geeft, houdt de directie vóór de aanvang van het werk een bouwbespreking met de aannemer en de leidingbeheerders, waarbij de aannemer wordt ingelicht omtrent de juiste ligging van de zich in of nabij het werk en het werkterrein bevindende ondergrondse kabels en leidingen en waarbij wordt vastgesteld wat daarmee moet geschieden. Indien de directie deze bouwbespreking niet houdt, zal de aannemer vóór de aanvang van het werk om het houden van die bespreking verzoeken. De directie zal aan dit verzoek gevolg geven.
2. De opdrachtgever draagt de verantwoordelijkheid voor de door of namens hem voorgeschreven constructies en werkwijzen, daaronder begrepen de invloed die daarop door de bodemgesteldheid wordt uitgeoefend, alsmede voor de door of namens hem gegeven orders en aanwijzingen.
3. Indien bouwstoffen of hulpmiddelen, die de opdrachtgever ter beschikking heeft gesteld, gebreken mochten hebben, is de opdrachtgever aansprakelijk voor de daardoor veroorzaakte schade.
4. De opdrachtgever is aansprakelijk voor de functionele ongeschiktheid:
   a. van door hem voorgeschreven bouwstoffen;
   b. van bouwstoffen, die bij een door hem voorgeschreven leverancier moeten worden betrokken,

tenzij de aannemer een keuzemogelijkheid had met betrekking tot deze bouwstoffen.
Onder de functionele ongeschiktheid van bouwstoffen wordt verstaan het naar hun aard niet geschikt zijn van deze bouwstoffen voor het doel waarvoor zij blijkens het bestek zijn bestemd.

5. (Vervallen).
6. Indien wettelijke voorschriften of beschikkingen van overheidswege hogere eisen aan het werk stellen dan in de overeenkomst is bepaald, zullen wijzigingen van het werk, welke nodig zijn om aan die eisen te voldoen, worden verrekend als meer werk.
7. De opdrachtgever zal het aan de aannemer toekomende volgens de in de overeenkomst gestelde regelen voldoen.
8. Indien het bouwterrein, de uit het werk komende oude bouwstoffen of de door de opdrachtgever ter beschikking gestelde bouwstoffen verontreinigd zijn, wordt de aard en de omvang daarvan, voor zover voor de uitvoering van het werk van belang, in het bestek vermeld. De opzet van het werk zal zodanig zijn, dat daardoor schade aan personen, goederen of milieu zoveel mogelijk wordt beperkt.

§ 6. Verplichtingen van de aannemer

1. De aannemer is verplicht het werk uit te voeren naar de bepalingen van de overeenkomst zonder aanspraak op verrekening, bijbetaling of schadevergoeding te kunnen doen gelden dan in de gevallen, waarin dat bepaaldelijk voorgeschreven of kennelijk bedoeld is.
   Hij is verplicht al datgene te verrichten, wat naar de aard van de overeenkomst door de wet, de billijkheid of het gebruik wordt gevorderd of tot een behoorlijke aanwending der bouwstoffen behoort.
2. De aannemer is verplicht het werk uit te voeren volgens de door de directie te verstrekken en de door haar goed te keuren tekeningen. Hij is verplicht de orders en aanwijzingen op te volgen, die hem door de directie worden gegeven.
3. De verplichtingen van de aannemer omvatten mede:
   a. de levering van de nodige bouwstoffen en het verrichten van de nodige werkzaamheden;
   b. de beschikbaarstelling van gereedschap, materieel, hulpmaterialen, hulpstoffen, hulpwerken en andere hulpmiddelen, nodig voor de uitvoering van het werk en het verrichten van de nodige hulpwerkzaamheden;
   c. de betaling van precario, kosten van aansluiting van hulpleidingen en dergelijke.
4. Het werk en de uitvoering daarvan zijn voor rekening van de aannemer met ingang van de datum van aanvang of zoveel eerder als de aannemer ingevolge § 7, tweede lid, met het werk begint, tot en met de dag waarop het werk overeenkomstig het bepaalde in § 10, eerste of tweede lid, als opgeleverd wordt beschouwd. Onder het werk en de uitvoering daarvan worden mede begrepen de voorbereiding, de aanvoer van bouwstoffen, de uitvoering van hulpwerken, de doelmatigheid en capaciteit van werktuigen en gereedschappen.
5. De uitvoering van het werk moet zodanig zijn, dat de totstandkoming van het werk overeenkomstig de volgens § 8, eerste lid, in het bestek voorgeschreven termijn verzekerd is.
6. De wijze van uitvoering van het werk moet zodanig zijn, dat voor de opdrachtgever dan wel voor derden geen nodeloze hinder is te duchten. De aannemer dient het werk zodanig uit te voeren, dat daardoor schade aan personen, goederen of milieu zoveel mogelijk wordt beperkt.
7. Onvoldoend werk wordt binnen een door de directie in billijkheid te stellen termijn tot haar genoegen door de aannemer verbeterd of vernieuwd. Deze verbetering of vernieuwing geschiedt op kosten van de aannemer, tenzij het onvoldoend werk het gevolg is van een omstandigheid die voor rekening van de opdrachtgever komt.
8. De aannemer is aansprakelijk voor schade aan met het werk in verband staande werken van de opdrachtgever en aan andere werken en eigendommen van de opdrachtgever, voor zover deze door de uitvoering van het werk is toegebracht en is toe te rekenen aan nalatigheid, onvoorzichtigheid of verkeerde handelingen van de aannemer, zijn personeel, zijn onderaannemers of zijn leveranciers.
9. De aannemer vrijwaart de opdrachtgever tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade, voor zover deze door de uitvoering van het werk is toegebracht en is toe te rekenen aan nalatigheid, onvoorzichtigheid of verkeerde handelingen van de aannemer, zijn personeel, zijn onderaannemers of zijn leveranciers.
10. De aannemer zorgt voor de tijdige verkrijging van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen, die hij nodig heeft of wenst, voor zover zij niet behoren tot die, waarvoor de opdrachtgever ingevolge het bepaalde in § 5, eerste lid, sub a zorg draagt.
11. De aannemer wordt geacht bekend te zijn met de voor de uitvoering van het werk van belang zijnde wettelijke voorschriften en beschikkingen van overheidswege, voor zover deze op de dag van aanbesteding in werking zijn getreden. De aan de naleving van deze voorschriften en beschikkingen verbonden gevolgen zijn voor zijn rekening.
12. De gevolgen van de naleving van voorschriften van bijzondere aard zijn voor rekening van de aannemer, tenzij redelijkerwijs moet worden aangenomen, dat hij deze voorschriften niet behoefde te kennen. In dit laatste geval heeft hij aanspraak op bijbetaling.

13. De gevolgen van de naleving van wettelijke voorschriften of beschikkingen van overheidswege, die na de dag van aanbesteding in werking treden, komen voor rekening van de opdrachtgever, tenzij redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de aannemer die gevolgen reeds op de dag van aanbesteding had kunnen voorzien. Indien echter in de overeenkomst bepalingen zijn opgenomen betreffende de verrekening van wijzigingen van lonen en sociale lasten of van prijzen, huren en vrachten, komen de gevolgen daarvan slechts voor rekening van de opdrachtgever, indien en voor zover zulks uit die bepalingen voortvloeit.
14. Indien de constructies, werkwijzen, orders en aanwijzingen, bedoeld in § 5, tweede lid, dan wel de bouwstoffen of hulpmiddelen, bedoeld in § 5, derde lid, klaarblijkelijk zodanige fouten bevatten of gebreken vertonen, dat de aannemer in strijd met de eisen van redelijkheid en billijkheid zou handelen door zonder de directie daarop te wijzen tot uitvoering van het desbetreffende onderdeel van het werk over te gaan, is hij voor de schadelijke gevolgen van zijn verzuim aansprakelijk. Het in dit lid bepaalde is van overeenkomstige toepassing op de in § 5, vierde lid, en deze paragraaf, zevenentwintigste lid, bedoelde gevallen.
15. Indien de aannemer meent, behalve op de aannemingssom, op de vergoeding van de omzetbelasting en op de verrekening ingevolge de §§ 35 tot en met 39, nog andere aanspraken jegens de opdrachtgever te hebben, geeft hij daarvan zo spoedig mogelijk schriftelijk aan deze kennis en in elk geval op zodanig tijdstip dat de directie de ter zake nodige gegevens kan verzamelen. Aan het verzamelen van die gegevens verleent de aannemer zijn medewerking. De opdrachtgever of de directie kan van de aannemer nadere inlichtingen verlangen omtrent de door hem kenbaar gemaakte aanspraken.
16. De aannemer zorgt voor orde en veiligheid op het werk. Hij zorgt tevens voor een zodanige verlichting, dat een goede uitvoering van het werk gewaarborgd is.

16a. Wanneer bij de uitvoering van het werk voorwerpen of stoffen worden aangetroffen, waarvan redelijkerwijs geacht kan worden dat deze schade kunnen toebrengen aan personen, goederen of milieu, brengt de aannemer dit onmiddellijk ter kennis van de directie. Hij neemt terstond, zo mogelijk in overleg met de directie, de door de omstandigheden vereiste veiligheidsmaatregelen.

17. De aannemer is verplicht alle onbekwame dan wel ongeschikte personen, die van zijnentwege of vanwege een onderaannemer of leverancier op het werk aanwezig zijn, op verlangen van de directie onverwijld daarvan te doen verwijderen.
18. De aannemer moet gedurende de uitvoering van het werk op of in de nabijheid van de plaats, waar het wordt uitgevoerd, aanwezig zijn, tenzij de directie zulks onnodig oordeelt of een gevolmachtigde hem overeenkomstig § 4 vertegenwoordigt.
19. De aannemer zorgt er voor, dat bij de uitvoering van het werk, tenzij hijzelf of zijn gevolmachtigde ter plaatse is, steeds een persoon aanwezig is, die de opdracht heeft orders of aanwijzingen van de directie op te volgen en deze onverwijld aan hem of zijn gevolmachtigde over te brengen.
20. De aannemer verleent toegang tot het werk en het werkterrein aan de personen, die door de opdrachtgever of de directie tot toegang zijn gemachtigd, voor zover hij daartegen geen redelijke bezwaren heeft.
21. Behalve het te werk gestelde personeel en uit anderen hoofde bevoegde personen mag de aannemer andere personen op het werk en het werkterrein toelaten voor zover de opdrachtgever of de directie daartegen geen redelijke bezwaren kenbaar maakt.
22. De aannemer zorgt er voor, dat de directie en door de directie aangewezen personen, voor zover fabrieksgeheim zich daartegen niet verzet, vrije toegang hebben tot de terreinen, fabrieken, werkplaatsen en loodsen, zowel van de aannemer als van onderaannemers en leveranciers, waar werkzaamheden ten behoeve van het werk worden verricht of voor het werk bestemde bouwstoffen zijn opgeslagen, teneinde de werkzaamheden respectievelijk de bouwstoffen te inspecteren.
23. Indien uit hoofde van fabrieksgeheim vrije toegang als bedoeld in het voorgaande lid niet of niet ten volle kan worden gegeven, moet hiervan kennis worden gegeven:
    a. bij de inschrijving, indien de bevoegdheid tot het verlenen van vrije toegang bij de aannemer berust;
    b. bij de aanvraag tot goedkeuring van de betrokken onderaannemer of leverancier, indien de bevoegdheid bij een van hen berust.

    Een kennisgeving als bedoeld onder a zal niet worden aangemerkt als een aan de inschrijving verbonden voorwaarde.
24. Indien twee of meer personen tezamen een werk hebben aangenomen, zijn zij hoofdelijk voor de gehele uitvoering daarvan aansprakelijk. Zij zijn verplicht een van hen schriftelijk aan te wijzen om hen in alle opzichten te vertegenwoordigen.
25. De aannemer mag het werk niet geheel of ten dele aan een ander overdragen zonder schriftelijke goedkeuring van de opdrachtgever.
26. De aannemer kan bepaalde onderdelen van het werk in onderaanneming laten uitvoeren, mits voor de keuze van deze onderdelen en van de daarvoor in te schakelen onderaannemers de schriftelijke goedkeuring van de directie is verkregen; deze goedkeuring zal niet mogen worden onthouden op onredelijke gronden. De aannemer blijft niettemin jegens de opdrachtgever voor die onderdelen ten volle verantwoordelijk.
27. Indien door of namens de opdrachtgever het inschakelen van een bepaalde onderaannemer of

leverancier is of wordt voorgeschreven, is de aannemer voor wat het presteren van die onderaannemer of leverancier betreft jegens de opdrachtgever tot niet meer gehouden dan tot datgene, waartoe de aannemer die onderaannemer of leverancier kan houden krachtens de voorwaarden door deze gehanteerd en zoals deze door de opdrachtgever zijn aanvaard of goedgekeurd. Indien de voorgeschreven onderaannemer of leverancier niet, niet tijdig of niet deugdelijk presteert en de aannemer het redelijkerwijs nodige heeft gedaan om nakoming en/of schadevergoeding te verkrijgen, zal de opdrachtgever de voor de aannemer ontstane meerdere kosten aan hem vergoeden, voor zover deze hem niet zijn vergoed door de onderaannemer of leverancier. Daartegenover zal de aannemer, op eerste verzoek van de opdrachtgever, aan deze zijn vordering op de voorgeschreven onderaannemer of leverancier cederen tot aan het door de opdrachtgever aan hem vergoede bedrag.

28. Indien onderdelen van het werk in onderaanneming worden uitgevoerd, zal de aannemer de onderaannemer volledig inlichten omtrent de bepalingen van het bestek, die bij het desbetreffende onderdeel van belang kunnen zijn, en omtrent de wijze van uitvoering.
29. Orders en aanwijzingen betreffende die onderdelen zullen door de directie uitsluitend aan de aannemer worden kenbaar gemaakt en zullen door deze aan de onderaannemer worden doorgegeven, tenzij de aannemer na overleg met de onderaannemer schriftelijk verzoekt bedoelde orders en aanwijzingen tevens rechtstreeks aan de onderaannemer mede te delen.
30. De aannemer is verplicht ter zake van de overeenkomst in Nederland domicilie te hebben voor zover hij niet reeds in Nederland is gevestigd.

HOOFDSTUK IV. AANVANG, UITVOERINGSDUUR, OPLEVERING

§ 7. Datum van aanvang

1. Als datum van aanvang zal worden aangemerkt de vijfde werkdag na de dag waarop de aannemer het werk is opgedragen.
2. Tenzij in het bestek anders is bepaald, staat het de aannemer vrij, behoudens bezwaar van de directie, ook vóór de datum van aanvang met het werk te beginnen.

§ 8. Uitvoeringsduur, uitstel van oplevering

1. De termijn, binnen welke het werk moet worden opgeleverd, wordt in het bestek uitgedrukt:
   a. hetzij in een aantal werkbare werkdagen;
   b. hetzij in een aantal kalenderdagen, -weken of -maanden;
   c. hetzij door een bepaalde dag te noemen.
2. Indien een termijn is uitgedrukt in een aantal werkbare werkdagen, worden werkdagen, respectievelijk halve werkdagen, als onwerkbaar beschouwd, wanneer daarop door omstandigheden buiten de aansprakelijkheid van de aannemer gedurende ten minste vijf uren, respectievelijk ten minste twee uren, door het grootste deel van de arbeiders of machines niet kon worden gewerkt.
3. Als de oplevering van het werk zou moeten geschieden op een dag die geen werkdag is, geldt de eerstvolgende werkdag als de overeengekomen dag van oplevering.
4. De termijn, binnen welke het werk moet worden opgeleverd, kan door de opdrachtgever worden verlengd, hetzij eigener beweging, hetzij op een daartoe strekkend verzoek van de aannemer. Een verzoek van de aannemer om termijnverlenging zal slechts in overweging kunnen worden genomen, indien dit schriftelijk geschiedt en – behoudens ontheffing door de directie – ten minste veertien dagen voor het verstrijken van de termijn bij de directie is bezorgd.
5. Indien door overmacht, door voor rekening van de opdrachtgever komende omstandigheden, of door het door of namens de opdrachtgever aanbrengen van bestekswijzigingen dan wel van wijzigingen in de uitvoering van het werk, niet van de aannemer kan worden gevergd dat het werk binnen de overeengekomen termijn wordt opgeleverd, heeft hij recht op termijnverlenging.

§ 8a. Beproeving

1. Beproeving van het technische installatiewerk of een of meer onderdelen daarvan vindt plaats, indien dit is overeengekomen. De beproeving geschiedt door de aannemer in aanwezigheid van de directie en dient om vast te stellen of het technische installatiewerk, of het desbetreffende onderdeel daarvan, op het gebied bestreken door de beproeving, voldoet aan hetgeen is overeengekomen voor zover dit op het tijdstip van de beproeving mogelijk is.
2. Aannemer en directie stellen in onderling overleg het tijdstip van de beproeving vast. Indien aannemer en directie niet komen tot gemeenschappelijke vaststelling van het tijdstip van de beproeving, stelt de aannemer dit tijdstip vast en geeft van dit tijdstip ten minste acht dagen tevoren schriftelijk kennis aan de directie.
3. Ten behoeve van de beproeving stelt de aannemer voor zijn rekening het nodige materieel en het personeel voor de bediening daarvan beschikbaar. De kosten van de voor de beproeving benodigde hoeveelheid water en energie zijn voor rekening van de opdrachtgever.

4. Zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vijf dagen na de beproeving, stelt de aannemer een rapport op waarin het beproevingsresultaat is opgenomen, alsmede, indien zulks is overeengekomen, een meetstaat die de meetresultaten en andere relevante gegevens vermeldt. Door de ondertekening van dit in tweevoud op te maken rapport door de aannemer en de directie staan de resultaten van de beproeving vast. Indien de directie tijdens de beproeving niet aanwezig is geweest, staan de resultaten van de beproeving vast door de enkele vermelding daarvan in het rapport.
5. Indien op grond van de beproeving is vastgesteld dat het technische installatiewerk, op het gebied bestreken door de beproeving, niet voldoet aan hetgeen is overeengekomen, zal, nadat de aannemer de nodige verbeteringen heeft aangebracht, de beproeving worden herhaald. Op deze herhaalde beproeving zijn de vorige leden van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in dit geval de kosten voor water en energie, benodigd voor de beproeving, voor rekening van de aannemer zijn.
6. Indien op grond van de beproeving is vastgesteld dat het technische installatiewerk, op het gebied bestreken door de beproeving, voldoet aan hetgeen is overeengekomen en het technische installatiewerk ook overigens is voltooid, vindt opneming van het technische installatiewerk plaats zoals bedoeld in § 9.

§ 9. Opneming en goedkeuring

1. De opneming van het werk geschiedt op schriftelijke, tot de directie gerichte aanvrage van de aannemer, waarin deze mededeelt op welke dag het werk naar zijn oordeel voltooid zal zijn. De directie kan genoegen nemen met een mondelinge mededeling, welke in het dagboek of weekrapport, bedoeld in § 27, wordt aangetekend.
2. De opneming geschiedt zo spoedig mogelijk en in de regel binnen acht dagen na de in het eerste lid bedoelde dag. De dag en het tijdstip van opneming worden aan de aannemer tijdig en zo mogelijk ten minste drie dagen tevoren schriftelijk medegedeeld. De directie kan verlangen, dat de aannemer of zijn gevolmachtigde bij de opneming tegenwoordig is.
3. Nadat het werk is opgenomen, wordt aan de aannemer binnen acht dagen schriftelijk medegedeeld, of het al dan niet is goedgekeurd, in het laatste geval met opgaaf van de gebreken, die de redenen voor de onthouding van de goedkeuring zijn. Wordt het werk goedgekeurd, dan wordt als dag van goedkeuring aangemerkt de dag waarop de desbetreffende mededeling aan de aannemer is verzonden.
4. Met toestemming van de aannemer kan, in plaats van de schriftelijke mededeling bedoeld in het vorige lid, worden volstaan met een overeenkomstige aantekening in het dagboek of weekrapport, met vermelding van de datum der aantekening. Alsdan wordt, indien het werk wordt goedgekeurd, als dag van goedkeuring aangemerkt de dag waarop de desbetreffende aantekening is geplaatst.
5. Wordt niet binnen acht dagen na de opneming een schriftelijke mededeling, of het werk al dan niet is goedgekeurd, aan de aannemer verzonden dan wel, in het geval bedoeld in het vierde lid, een overeenkomstig aantekening in het dagboek of weekrapport geplaatst, dan wordt het werk geacht op de achtste dag na de opneming te zijn goedgekeurd.
6. Geschiedt de opneming niet binnen vijftien dagen na de in het eerste lid bedoelde dag, dan kan de aannemer bij aangetekende brief een nieuwe aanvrage tot de directie richten, met verzoek het werk binnen acht dagen op te nemen. Voldoet de directie niet aan dit verzoek, dan wordt het werk geacht op de achtste dag na de verzending van die brief te zijn goedgekeurd.
7. Kleine gebreken, die gevoeglijk vóór een nog volgende betalingstermijn kunnen worden hersteld, zullen geen reden tot onthouding van goedkeuring mogen zijn, mits zij een eventuele ingebruikneming niet in de weg staan. De aannemer is gehouden de in dit lid bedoelde gebreken zo spoedig mogelijk te herstellen.
8. Met betrekking tot een heropneming na onthouding van goedkeuring vinden de bovenvermelde bepalingen overeenkomstige toepassing.
9. Bij een heropneming zullen andere gebreken dan die, welke overeenkomstig het zevende lid aan de aannemer zijn opgegeven, alleen dan reden tot hernieuwde onthouding van goedkeuring kunnen zijn, indien zij eerst na de voorafgegane opneming aan de dag zijn getreden.

§ 10. Oplevering

1. Het werk wordt als opgeleverd beschouwd, indien het overeenkomstig het bepaalde in § 9 is of geacht wordt te zijn goedgekeurd.
   De dag, waarop het werk is of geacht wordt te zijn goedgekeurd, geldt als dag waarop het werk als opgeleverd wordt beschouwd.

1a. Indien in het bestek is voorgeschreven dat de aannemer de opdrachtgever bedienings- en onderhoudsvoorschriften zal verstrekken met betrekking tot het technische installatiewerk, overhandigt hij deze op het tijdstip van ingebruikneming van het technische installatiewerk, of van het desbetreffende onderdeel daarvan, dan wel uiterlijk op de dag waarop het technische installatiewerk als opgeleverd wordt beschouwd. Indien in het bestek is voorgeschreven dat de

aannemer de opdrachtgever revisietekeningen met betrekking tot het technische installatiewerk zal verstrekken, overhandigt hij deze uiterlijk drie maanden na de dag waarop het technische installatiewerk als opgeleverd wordt beschouwd.

2. Indien de aannemer niet een aanvrage om opneming als bedoeld in § 9, eerste lid, tot de directie heeft gericht, doch de opdrachtgever het werk voltooid acht, kan deze de aannemer zulks schriftelijk mededelen. De vijfde dag na de verzending van deze mededeling geldt dan als dag waarop het werk als opgeleverd wordt beschouwd.
3. De opdrachtgever kan het werk, voordat dit voltooid is, of een al dan niet voltooid onderdeel daarvan, in gebruik nemen of doen nemen mits de ingebruikneming een voldoende voortgang van het werk niet in gevaar brengt. De opdrachtgever gaat hiertoe niet over dan nadat hij dit schriftelijk aan de aannemer heeft medegedeeld en hij deze heeft gehoord en een opneming, dan wel – indien het een technisch installatiewerk betreft – een beproeving en opneming als bedoeld in § 8a van het in gebruik te nemen werk of onderdeel daarvan heeft plaatsgevonden. Indien door de ingebruikneming meer wordt verlangd van de aannemer dan redelijkerwijs van hem kan worden gevergd, zal dit worden verrekend als meer werk. Indien door de ingebruikneming schade aan het werk ontstaat komt deze schade niet voor rekening van de aannemer. Door de in dit lid bedoelde ingebruikneming en opneming wordt het werk, dan wel dat onderdeel, niet als opgeleverd beschouwd. Voor technische installatiewerken geldt dat indien in het bestek een onderhoudstermijn als bedoeld in § 11 is voorgeschreven, door de in dit lid bedoelde ingebruikneming de onderhoudstermijn onmiddellijk ingaat na de dag van ingebruikneming.

§ 11. Onderhoudstermijn

1. Indien in het bestek een onderhoudstermijn is voorgeschreven, gaat deze termijn in onmiddellijk na de dag waarop het werk overeenkomstig het bepaalde in § 10, eerste of tweede lid, als opgeleverd wordt beschouwd.
2. De aannemer is gehouden gebreken, welke in de onderhoudstermijn aan de dag treden, te herstellen, met uitzondering echter van die, waarvoor de opdrachtgever op grond van § 5, tweede lid de verantwoordelijkheid draagt of waarvoor hij op grond van § 5, derde of vierde lid, aansprakelijk is. Onder de in dit lid bedoelde gebreken vallen niet die gebreken die het gevolg zijn van onjuist of onzorgvuldig gebruik dan wel gekwalificeerd kunnen worden als normaal te verwachten slijtage als gevolg van het feitelijke gebruik.
3. Het in het tweede lid bedoelde herstel geschiedt voor rekening van de aannemer, tot genoegen van de directie en binnen een door haar in billijkheid te stellen termijn.
4. In de onderhoudstermijn optredende schade aan het werk is voor rekening van de opdrachtgever, met uitzondering echter van die schade, welke het gevolg is van door de aannemer verricht onvoldoend werk. In het laatste geval is het bepaalde in het derde lid van overeenkomstige toepassing.
5. Indien de aannemer zich desgevraagd verbindt tot herstel van niet voor zijn rekening komende gebreken of schade aan het werk, geschiedt de verrekening daarvan als meer werk.
6. Na afloop van de onderhoudstermijn zal het werk wederom worden opgenomen om te constateren, of de aannemer aan zijn verplichtingen heeft voldaan, waarbij wordt gehandeld overeenkomstig het bepaalde in § 9.

§ 12. Aansprakelijkheid van de aannemer na de oplevering

1. Na de dag, waarop het werk overeenkomstig het bepaalde in § 10, eerste of tweede lid, als opgeleverd wordt beschouwd, is de aannemer niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen aan het werk.
2. Het in het eerste lid bepaalde lijdt uitzondering indien sprake is van een gebrek:
   (a) dat toe te rekenen is aan de aannemer en
   (b) dat bovendien ondanks nauwlettend toezicht tijdens de uitvoering dan wel bij de opneming van het werk als bedoeld in § 9, tweede lid, door de directie redelijkerwijs niet onderkend had kunnen worden
   en waarvan
   (c) de aannemer binnen een redelijke termijn na de ontdekking mededeling is gedaan.
3. (Vervallen).
4. De rechtsvordering uit hoofde van een gebrek waarvoor de aannemer krachtens het tweede lid aansprakelijk is, is niet ontvankelijk indien zij wordt ingesteld na verloop van:
   (a) vijf jaren na de in het eerste lid bedoelde dag, of
   (b) tien jaren na de in het eerste lid bedoelde dag, indien het werk geheel of gedeeltelijk is ingestort of dreigt in te storten dan wel ongeschikt is geraakt of ongeschikt dreigt te geraken voor de bestemming waarvoor het blijkens de overeenkomst bedoeld is en dit slechts kan worden verholpen of kan worden voorkomen door het treffen van zeer kostbare voorzieningen.
5. Indien in het bestek een onderhoudstermijn is voorgeschreven, treedt voor de toepassing van deze paragraaf de dag na het verstrijken van die termijn in de plaats van de in het eerste lid bedoelde

dag en wordt onder opneming van het werk verstaan: de opneming genoemd in § 11, zesde lid.

HOOFDSTUK V. WIJZIGING TIJDSTIPPEN VAN UITVOERING, SCHORSING, Beëindiging IN ONVOLTOOIDE STAAT

§ 13. Wijziging tijdstippen van uitvoering

1. De directie is bevoegd:
   a. indien in het bestek een onderhoudstermijn als bedoeld in § 11, eerste lid, is voorgeschreven, de uitvoering van ondergeschikte werkzaamheden tot in die onderhoudstermijn te verschuiven;
   b. bij meerjarig onderhoud de uitvoering van werken, waartoe de aannemer in een bepaald jaar verplicht is, in een ander jaar binnen de duur van dit onderhoud te verlangen.
2. Indien het voorafgaande aanleiding tot verrekening geeft, wordt daarvoor overeenkomstig het bepaalde in § 36 een regeling getroffen.

§ 14. Schorsing van het werk en beëindiging van het werk in onvoltooide staat

1. De opdrachtgever is bevoegd de uitvoering van het werk voor het geheel of voor een gedeelte te schorsen.
2. In spoedeisende gevallen is de directie, hangende de beslissing van de opdrachtgever, voorlopig tot zodanige schorsing bevoegd.
3. Gedurende de schorsing is de aannemer verplicht:
   a. in overleg met de directie gepaste maatregelen te nemen ter voorkoming en beperking van schade, die aan het werk zou kunnen ontstaan;
   b. na te laten zowel hetgeen schade aan het werk ten gevolge zou kunnen hebben als hetgeen de latere voortzetting zou kunnen bemoeilijken.
4. Voorzieningen, die de aannemer ten gevolge van de schorsing moet treffen, worden als meer werk met hem verrekend. Schade, die de aannemer ten gevolge van de schorsing lijdt, wordt hem vergoed.
5. Indien de schorsing langer dan één maand duurt, kan de aannemer bovendien vorderen, dat een evenredige betaling voor het uitgevoerde gedeelte van het werk plaats heeft. Daarbij wordt rekening gehouden met de nog niet verwerkte bouwstoffen, voor zover deze in verband met het bepaalde in § 19 eigendom van de opdrachtgever zijn geworden. Nog niet verwerkte voor keuring gereed zijnde bouwstoffen worden op verzoek van de aannemer eerst nog gekeurd.
6. Indien de schorsing van het gehele werk langer duurt dan zes maanden, is de aannemer bevoegd het werk in onvoltooide staat te beëindigen.
7. De opdrachtgever is bevoegd de aannemer op te dragen het werk in onvoltooide staat te beëindigen.
8. Wanneer door voor rekening van de opdrachtgever komende omstandigheden de uitvoering van het werk gedurende meer dan twee maanden ononderbroken is vertraagd, is de aannemer bevoegd het werk in onvoltooide staat te beëindigen.
9. In de gevallen bedoeld in het zesde, zevende en achtste lid zal de opdrachtgever zo spoedig mogelijk na de beëindiging het werk overnemen. De aannemer is tot aan de overneming van het werk door de opdrachtgever gehouden de in het derde lid bedoelde verplichtingen na te komen.
10. De aannemer heeft alsdan recht op de aannemingssom, vermeerderd met de kosten die hij als gevolg van de niet voltooiing heeft moeten maken en verminderd met de hem door de beëindiging bespaarde kosten. Aanspraken van de aannemer en de opdrachtgever op hetgeen overigens ter zake van de overeenkomst verschuldigd is blijven onverlet.

HOOFDSTUK VI. WERKTERREIN, RECLAME

§ 15. Werkterrein

1. Indien in het bestek oppervlakten van grond of water als werkterrein zijn aangeduid, heeft de aannemer daarover de kosteloze beschikking, zolang de uitvoering van het werk dit nodig maakt. Gebruik van ander terrein of water als werkterrein is voor rekening van de aannemer.
2. De directie wijst aan, na overleg met de aannemer, welke gedeelten van het werkterrein in gebruik mogen worden genomen als opslagplaatsen en voor de plaatsing van keten, loodsen, hulpwerken en andere hulpmiddelen.
3. De aannemer kan vóór de aanvang van het werk schriftelijk vorderen, dat de toestand van het werkterrein zo goed mogelijk wordt vastgesteld, in welk geval de opneming door de directie in samenwerking met en voor rekening van de aannemer ten spoedigste plaats vindt. Indien daarbij afwijkingen ten opzichte van de in het bestek omschreven toestand aan het licht komen, is het bepaalde in § 29, derde lid, van toepassing.
4. Na gebruik en uiterlijk bij de oplevering moet het werkterrein naar genoegen van de directie zoveel mogelijk weder in de oorspronkelijke toestand worden opgeleverd.

§ 16. Afsluiting, reclame

1. Indien de opdrachtgever afsluiting van het werk en het werkterrein nodig oordeelt, wordt de wijze van afsluiting in het bestek omschreven.
2. De opdrachtgever heeft het recht om na overleg met de aannemer op schuttingen en afrasteringen, welke dienen ter afsluiting van het werk of het werkterrein, alsmede elders op het werkterrein of aan het werk reclame of andere kennisgevingen aan te brengen.
3. Aan de aannemer is het evenwel toegestaan op een deel van die plaatsen aanduidingen van zijn naam en bedrijf aan te brengen, mits plaats, uiterlijk en afmetingen hiervan door de directie zijn goedgekeurd. Hetzelfde kan door de directie op een door tussenkomst van de aannemer gedaan verzoek aan onderaannemers en leveranciers worden toegestaan.

HOOFDSTUK VII. BOUWSTOFFEN

§ 17. Verwerking van bouwstoffen

1. Met inachtneming van § 5, derde en vierde lid, alsmede § 6, zevenentwintigste lid, staat de aannemer in voor de goede hoedanigheid van de bouwstoffen, voor de geschiktheid voor hun bestemming en het voldoen aan de gestelde eisen, alsmede voor de tijdige levering.
2. Indien en voor zover in het bestek is bepaald dat bouwstoffen gekeurd moeten worden, mag de aannemer deze niet verwerken voordat deze zijn goedgekeurd.
3. De directie kan verlangen, dat goedgekeurde bouwstoffen ook nadat zij zijn verwerkt alsnog worden vervangen, indien daaraan na de keuring nog gebreken worden geconstateerd. Deze vervanging geschiedt voor rekening van de opdrachtgever en wordt als meer werk verrekend, onverminderd het recht van de aannemer op schadevergoeding, indien daartoe gronden zijn. Indien echter het gebrek redelijkerwijs niet door de directie had kunnen worden onderkend en het gebrek aan de aannemer kan worden toegerekend, komt deze vervanging voor rekening van de aannemer.
4. De directie is bevoegd een bewijs van oorsprong van bouwstoffen te verlangen.
5. Indien de directie zulks goed vindt, zal de aannemer in plaats van met een fabrieksnaam aangeduide bouwstoffen andere mogen leveren, mits van overeenkomstige hoedanigheid. De directie onthoudt de goedkeuring niet op onredelijke gronden.

§ 18. Keuring van bouwstoffen

1. Indien en voor zover in het bestek is bepaald dat bouwstoffen door de directie worden gekeurd, worden deze in geval van goedkeuring zo nodig gemerkt. Door de opdrachtgever ter beschikking gestelde bouwstoffen worden geacht te zijn goedgekeurd.
   Indien voorgeschreven is dat bouwstoffen moeten worden geleverd met een kwaliteitsverklaring afkomstig van een door de Raad voor de Accreditatie erkende certificatie-instelling, wordt in het kader van de keuring volstaan met een uitwendige visuele beoordeling. De kwaliteitsverklaring wordt door de aannemer ter gelegenheid van de beoordeling door de directie aan haar ter beschikking gesteld.
2. Ten behoeve van de keuring moeten de monsters en bouwstoffen tijdig op het werk of in de werkplaatsen worden aangevoerd. Zolang de directie zulks nodig oordeelt, blijven door de aannemer ingediende monsters onder haar berusting; zij zijn evenwel voor zijn rekening en blijven voor hem toegankelijk.
3. De aannemer verleent bij de keuring, alsmede bij het merken van goedgekeurde bouwstoffen, de nodige hulp en stelt daartoe personeel en eenvoudige hulpmiddelen ter beschikking.
4. De aannemer is bevoegd bij de keuring aanwezig te zijn of zich te doen vertegenwoordigen; de directie kan dit van hem verlangen.
5. De directie is bevoegd bouwstoffen door derden te doen onderzoeken; de hieraan verbonden kosten zijn voor rekening van de opdrachtgever, behoudens het bepaalde in het zesde lid, onder d.
6. Voor rekening van de aannemer komen de kosten van:
   a. het beschikbaar stellen van de voor de keuring nodige bouwstoffen;
   b. het brengen van de bouwstoffen in een voor de keuring geschikte samenstelling en vorm;
   c. de emballage en de verzending van elders te keuren bouwstoffen;
   d. het in het vijfde lid bedoelde onderzoek, indien dit tot afkeuring leidt, tenzij het een bouwstof betreft, in het bestek aangeduid met een fabrieksnaam, of waarvan de leverancier door of namens de opdrachtgever is aangewezen;
   e. de in het twaalfde lid bedoelde herkeuring, indien de deskundige de afkeuring handhaaft.
7. De in het vorige lid bedoelde kosten worden zo nodig overeenkomstig § 42, zesde lid, verrekend.
8. De keuring geschiedt – ter keuze van de directie – op het werk, in de middelen van vervoer of elders, zo spoedig mogelijk na aanvoer of gereedkoming. Indien, ondanks een door de directie ontvangen schriftelijk verzoek van de aannemer om bouwstoffen te keuren, uiterlijk op een in dat verzoek vermeld redelijk tijdstip de schriftelijke mededeling van de uitslag van de keuring niet door

de aannemer is ontvangen, worden die bouwstoffen geacht te zijn goedgekeurd. Onder een schriftelijk verzoek en onder een mededeling als in dit lid bedoeld wordt mede verstaan een aantekening in het dagboek of weekrapport, bedoeld in § 27.

9. Verzoekt de aannemer om keuring op een andere plaats dan door de directie is voorgeschreven, dan wordt dat niet geweigerd, indien toestaan niet in strijd is met de belangen van een goede hoedanigheid van het werk en van doeltreffende controle en mits de aannemer de hogere kosten ervan voor zijn rekening neemt.
10. Waardevermindering en verlies van voor de keuring gebezigde bouwstoffen worden aan de aannemer niet vergoed.
11. Ingeval van afkeuring van bouwstoffen kan zowel de directie als de aannemer vorderen, dat een in onderlinge overeenstemming getrokken monster uit die bouwstoffen tot na de beslechting van het uit die afkeuring mogelijk voortvloeiend geschil wordt bewaard. Deze monsters worden door beiden gewaarmerkt. De bewaring geschiedt op een in onderlinge overeenstemming te bepalen plaats.
12. De aannemer heeft de bevoegdheid om ingeval van afkeuring van bouwstoffen herkeuring aan te vragen door een in overeenstemming met de opdrachtgever aan te wijzen deskundige, aan wiens uitspraak partijen ook in een later geschil gebonden zijn.
13. Afgekeurde bouwstoffen worden zo spoedig mogelijk afgezonderd en van het werk verwijderd, ook indien zij reeds mochten zijn verwerkt.

§ 19. Eigendom van bouwstoffen

1. Alle voor het werk bestemde bouwstoffen worden – zonder dat de opdrachtgever daardoor aansprakelijk wordt voor betalingen aan leveranciers of andere rechthebbenden – eigendom van de opdrachtgever, zodra zij zijn goedgekeurd en de aannemer door overlegging van (een) verklaring(en) volgens het bij de UAV behorende bijlage B heeft aangetoond, dat de leveranciers en eventuele andere rechthebbenden afstand doen van alle aanspraken op die bouwstoffen ten behoeve van de opdrachtgever.
2. Geen overdracht van eigendom aan de opdrachtgever als bedoeld in het eerste lid wordt geacht te hebben plaats gevonden:
   a. indien een schuldeiser van de opdrachtgever beslag legt op de in het eerste lid bedoelde bouwstoffen;
   b. indien de opdrachtgever failliet wordt verklaard of hem surseance van betaling wordt verleend en het werk door de curator dan wel door de opdrachtgever en diens bewindvoerders niet wordt voortgezet.

   Het in dit lid bepaalde lijdt nochtans uitzondering met betrekking tot die bouwstoffen, welke de opdrachtgever aan de aannemer heeft betaald.
3. Na voltooiing van het werk overgebleven bouwstoffen worden aan de aannemer teruggegeven en als niet geleverd beschouwd, behoudens toepassing van § 36, achtste lid.

§ 20. Zorg voor bouwstoffen

De aannemer draagt zorg voor de goedgekeurde en de door de opdrachtgever ter beschikking gestelde bouwstoffen, alsmede voor de uit het werk komende bouwstoffen. Verlies, vermissing of beschadiging van deze bouwstoffen is voor zijn rekening, behoudens het bepaalde in § 44.

§ 21. Oude bouwstoffen

1. Tenzij het bestek anders bepaalt, blijven de uit het werk komende oude bouwstoffen eigendom van de opdrachtgever.
2. (Vervallen).
3. (Vervallen).
4. De aannemer is niet verantwoordelijk voor de hoedanigheid van uit het werk komende bouwstoffen, voor zover achteruitgang van die hoedanigheid niet aan hem is toe te rekenen.

§ 22. Garantie voor een onderdeel

1. Het bepaalde in deze paragraaf is van toepassing, tenzij het bestek anders bepaalt.
2. Indien in het bestek is vermeld dat één of meer onderdelen van het werk moeten worden gegarandeerd, zal de aannemer op eerste aanzegging van de opdrachtgever zo spoedig mogelijk de tijdens de garantieperiode optredende gebreken voor zijn rekening herstellen. Gebreken in de zin van deze bepaling zijn gebreken, waarvan de opdrachtgever aannemelijk maakt dat die met grote mate van waarschijnlijkheid moeten worden toegeschreven aan een omstandigheid, die aan de aannemer kan worden toegerekend.
3. Indien in het bestek is vermeld dat een onderdeel van het werk door een onderaannemer of een leverancier moet worden gegarandeerd, draagt de aannemer zorg voor het verstrekken van de

garantie door de onderaannemer of leverancier aan de opdrachtgever. Indien deze garantie niet door de onderaannemer of leverancier wordt verstrekt, wordt een dienovereenkomstige garantie door de aannemer verstrekt.
4. Een op grond van deze paragraaf overeengekomen garantie geldt vanaf het gereedkomen of de levering van het gegarandeerde onderdeel gedurende de in het bestek genoemde periode.

HOOFDSTUK VIII. HULPMIDDELEN

§ 23. Loodsen en andere hulpmiddelen

1. De verplichtingen van de aannemer met betrekking tot het ter beschikking stellen, onderhouden, en verwijderen van loodsen en/of directieverblijf en andere hulpmiddelen worden in het bestek omschreven.
2. (Vervallen).
3. (Vervallen).

§ 24. Hulpmiddelen van de opdrachtgever

1. Indien aan de aannemer het gebruik van gebouwen, terreinen en hulpmiddelen van de opdrachtgever is opgedragen of vergund, komen het onderhoud en het herstel, zolang het gebruik duurt, voor rekening van de aannemer.
2. Ingeval van verloren gaan door het in het eerste lid bedoelde gebruik, is hij verplicht tot vergoeding van de schade.
3. Zodra het in gebruik genomene voor de uitvoering van het werk niet meer nodig is, stelt de aannemer het, zoveel doenlijk in gelijke staat als hij het heeft ontvangen, weer ter beschikking van de opdrachtgever en bergt de hulpmiddelen op door of namens hem aan te wijzen plaatsen op.

§ 25. Gezonken materieel

1. Indien ten behoeve van het werk in gebruik zijnde hulpmiddelen, zoals vaartuigen en werktuigen, dan wel voor het werk bestemde bouwstoffen gezonken zijn in wateren, welke bij de opdrachtgever in eigendom of beheer zijn, is de aannemer verplicht ze met inbegrip van lading en toebehoren te lichten en te verwijderen.
2. Hij is in de gevallen, bedoeld in het eerste lid, verplicht dadelijk de vereiste aanduiding en verlichting aan te brengen, zo spoedig mogelijk de eerste maatregelen tot lichting, zoals het onderdoor brengen van kettingen, te nemen en de lichting in zo kort mogelijke tijd te voltooien.
3. De in de voorgaande leden bedoelde werkzaamheden geschieden op kosten van de aannemer, tenzij het in het eerste lid bedoelde zinken is veroorzaakt door een omstandigheid die voor rekening van de opdrachtgever komt.

HOOFDSTUK IX. UITVOERING

§ 26. Algemeen tijdschema, werkplan

1. De aannemer stelt zo spoedig mogelijk een op de aard van het werk afgestemd algemeen tijdschema op.
   In dit algemene tijdschema wordt duidelijk aangegeven op welke wijze, in welke volgorde, met welk materieel en met welke hulpmiddelen de aannemer voornemens is het werk en zijn onderdelen uit te voeren alsmede welke tijdsduur hij voor elk onderdeel nodig acht.
   Tevens wordt daarin aangegeven op welke tijdstippen de aannemer ten behoeve van de voortgang van het werk en de volgorde van de onderdelen ervan zal dienen te beschikken over datgene waarvoor de opdrachtgever of de directie volgens de overeenkomst dient te zorgen. Het algemene tijdschema dient te voldoen aan de eisen, die ten aanzien van de uitvoering van het werk in de overeenkomst zijn gesteld, en wordt door de aannemer van een behoorlijke toelichting voorzien.
2. De aannemer legt het algemene tijdschema, gedateerd en ondertekend, in tweevoud aan de directie ter goedkeuring over, uiterlijk op de vijftiende werkdag na de dag waarop hem het werk is opgedragen onderscheidenlijk de directie om een algemeen tijdschema heeft verzocht.
3. De directie beslist zo spoedig mogelijk omtrent de goedkeuring van het algemene tijdschema en deelt haar beslissing, in elk geval uiterlijk op de tiende werkdag, nadat zij het heeft ontvangen, schriftelijk aan de aannemer mede. De goedkeuring wordt slechts aan het algemene tijdschema onthouden, indien uit de inhoud daarvan blijkt, dat niet aan de uit de overeenkomst voortvloeiende eisen wordt voldaan.
4. Ingeval van goedkeuring worden de beide exemplaren van het algemene tijdschema ook door de directie gedateerd en ondertekend, waarna een van de exemplaren aan de aannemer wordt toegezonden. In geval het algemene tijdschema niet wordt goedgekeurd, wordt de aannemer met de redenen hiervan schriftelijk in kennis gesteld. De aannemer legt in dat geval zo spoedig

mogelijk, doch binnen tien werkdagen, een nieuw algemeen tijdschema, waarbij met de bezwaren van de directie rekening is gehouden, ter goedkeuring aan de directie over. Ten aanzien van de beslissing op het nieuwe algemene tijdschema is het derde lid van overeenkomstige toepassing.
5. Het algemene tijdschema geldt als een leidraad voor de aannemer en verzwaart de voor hem uit de overeenkomst voortvloeiende verplichtingen niet. De goedkeuring door de directie van het algemene tijdschema en daarin onder haar goedkeuring aangebrachte wijzigingen ontheffen de aannemer niet van zijn verplichtingen om het werk naar de uit de overeenkomst voortvloeiende eisen uit te voeren en tijdig te voltooien.
6. Indien van de aannemer wordt verlangd, dat hij in plaats van of naast het in deze paragraaf bedoelde algemene tijdschema een gedetailleerd werkplan aan de directie overlegt, wordt zulks, onder vermelding van de aan dit werkplan te stellen eisen, in de overeenkomst vermeld. Voor zover de overeenkomst niet anders vermeldt, is het bepaalde in het eerste tot en met het vijfde lid alsdan van overeenkomstige toepassing.
7. Wijzigingen door de directie in het goedgekeurde algemene tijdschema of gedetailleerde werkplan aangebracht geven de aannemer aanspraak op bijbetaling, indien van hem meer wordt verlangd dan redelijkerwijs van hem kan worden gevergd.

§ 27. Dagboek, lijsten, rapporten, verslagen van bouwvergaderingen

1. De directie maakt weekrapporten op. Hierin worden onder meer aantekeningen opgenomen betreffende:
   – de vordering en de stand van het werk;
   – de onwerkbare dagen en het verleende uitstel van oplevering;
   – de aan- en afvoer en goedkeuring van bouwstoffen;
   – de aan- en afvoer van materieel en hulpmiddelen;
   – bestekswijzigingen, meer en minder werk, verwerkte hoeveelheden en stelposten;
   – opneming, goedkeuring en oplevering van het werk;
   – de verstrekking van tekeningen;
   – voorvallen betreffende de veiligheid en/of gezondheid van personen.
2. De in het eerste lid bedoelde aantekeningen worden telkens uiterlijk op de vijfde werkdag na het verstrijken van de werkweek, waarop zij betrekking hebben, opgenomen in het weekrapport, dat terstond na het opmaken door de directie wordt ondertekend.
3. Het door de directie ondertekende weekrapport wordt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op de vijftiende werkdag na het verstrijken van de werkweek, waarop het betrekking heeft, aan de aannemer ter ondertekening voorgelegd. Aan de aannemer wordt afschrift van de weekrapporten verstrekt.
4. Indien de aannemer zich met de inhoud van het weekrapport kan verenigen, tekent hij dit voor akkoord uiterlijk op de vijfde werkdag, nadat het hem is voorgelegd.
5. Indien de aannemer zich met de inhoud van het weekrapport niet kan verenigen, ondertekent hij dit eveneens uiterlijk op de vijfde werkdag, nadat het hem is voorgelegd, doch onder toevoeging van een aantekening, waaruit blijkt tegen welke gedeelten en om welke redenen hij bezwaar heeft.
6. Ingeval de directie niet alleen weekrapporten opmaakt maar ook een dagboek bijhoudt, is op dit dagboek het bepaalde in het eerste tot en met het vijfde lid van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat geen afschrift van het dagboek aan de aannemer wordt verstrekt, tenzij deze daarom verzoekt.
7. Indien dit in de overeenkomst is voorgeschreven of na de opdracht door de directie wordt verlangd, verstrekt de aannemer telkens uiterlijk op de vijfde werkdag na het verstrijken van een werkweek een op die week betrekking hebbende, door hem gedateerde en ondertekende lijst, bevattende opgaven omtrent het personeel en voorts zodanige verdere mededelingen als door de directie worden gewenst.
8. Indien ten behoeve van het werk buiten het werkterrein werkzaamheden worden verricht, kan de directie vorderen, dat de aannemer daaromtrent uiterlijk op de vijfde werkdag na het verstrijken van een werkweek een door hem ondertekend rapport in tweevoud bij haar indient. In dit rapport worden aantekeningen als in het eerste lid bedoeld en betrekking hebbend op de in voornoemde werkweek verrichte werkzaamheden opgenomen.
9. Indien is overeengekomen dat tijdens de uitvoering van het werk bouwvergaderingen worden gehouden, maakt de directie daarvan verslagen. De verslagen worden zo spoedig mogelijk aan de aannemer ter ondertekening voorgelegd. Indien de aannemer zich met de inhoud van het verslag niet kan verenigen, wordt aan het verslag een aantekening toegevoegd waaruit blijkt tegen welke gedeelten en om welke reden hij bezwaar heeft. Het verslag wordt in de daarop volgende bouwvergadering vastgesteld.

§ 28. Afbakening, peilingen en opmetingen

De aannemer zal voor zijn rekening:
a. het werk uitzetten en de vereiste profielen en bakens stellen;

b. ten behoeve van afbakening, peilingen en opmetingen geschikt personeel en hulpmiddelen, als: roei- en peilboten, meetinstrumenten, bakens, enz., ter beschikking van de directie stellen;
c. de gedane uitzetting en afbakening in goede staat onderhouden, zolang de directie dit nodig oordeelt.

§ 29. Verschillen in afmetingen of in de toestand van bestaande werken en terreinen

1. Indien de in de beschrijving van het werk vermelde afmetingen niet overeenkomen met die, voorkomende op de tekening, is de aannemer verplicht de door hem geconstateerde afwijking ter kennis te brengen van de directie, opdat deze, zo zij zulks nodig acht, kan besluiten van de in § 2, vierde lid, bedoelde rangorde af te wijken. Een zodanig besluit van de directie wordt als een bestekswijziging aangemerkt.
2. Indien de in het bestek aangegeven afmetingen niet overeenkomen met die, voorkomende in de werkelijkheid, is de aannemer verplicht de door hem geconstateerde afwijking ter kennis te brengen van de directie, teneinde met deze overleg te plegen omtrent hetgeen moet geschieden om, gelet op de afwijking, het werk juist uit te voeren. De gebleken afwijking geeft, afgezien van de verrekening van meer en minder werk, welke uit het bestek mocht voortvloeien, de aannemer aanspraak op bijbetaling, indien die afwijking van zodanige aard is, dat de gevolgen daarvan redelijkerwijs niet voor zijn rekening dienen te komen.
3. Verschillen tussen de tijdens de uitvoering blijkende toestand van bestaande gebouwen, werken en terreinen enerzijds en de in het bestek aangeduide toestand anderzijds geven, afgezien van de verrekening van meer en minder werk, welke uit het bestek mocht voortvloeien, de aannemer aanspraak op bijbetaling, indien die verschillen van zodanige aard zijn, dat de gevolgen daarvan redelijkerwijs niet voor zijn rekening dienen te komen. Overigens draagt de opdrachtgever de verantwoordelijkheid voor de juistheid van de door of namens hem verstrekte gegevens. Het in dit lid bepaalde is ook van toepassing indien in het bestek geen toestand of gegevens zijn aangeduid, doch de tijdens de uitvoering blijkende toestand afwijkt van die welke de aannemer redelijkerwijs had mogen verwachten.

§ 30. Voorziening in waterkering, waterdoorlaat en verkeer

1. De aannemer mag het werk of onderdelen daarvan, waardoor de belangen van waterkering of waterdoorlaat zouden kunnen worden geschaad of stremming of stoornis in of hinder aan of gevaar voor het verkeer te land, te water of door de lucht zou kunnen worden veroorzaakt, slechts uitvoeren, indien en zolang hij met het oog op die belangen de nodige voorzieningen heeft getroffen.
2. Onder de in het eerste lid bedoelde voorzieningen worden verstaan: tijdelijke werken, afsluitingen, waarschuwingsborden, kentekens, verlichting en andere veiligheidsmaatregelen, die door wettelijke voorschriften worden vereist of uit anderen hoofde nodig mochten zijn.
3. Zolang hinder aan of stoornis in het verkeer te land, te water of door de lucht wordt toegebracht, moet ten behoeve van dat verkeer de nodige hulp worden beschikbaar gesteld.
4. De in deze paragraaf bedoelde voorzieningen en hulp zijn voor rekening van de aannemer, met dien verstande, dat dit voor tijdelijke werken van betekenis of maatregelen van ingrijpende aard slechts geldt, indien deze in de overeenkomst zijn omschreven.

§ 31. Verband met andere werken

1. Indien verschillende werken in elkander grijpen, wordt dit in het bestek vermeld.
2. Tenzij in het bestek anders is bepaald, geschiedt de coördinatie van in elkander grijpende werken door de directie.
3. De aannemer gedoogt – zonder aanspraak op andere vergoedingen dan de in het volgende lid bedoelde – dat door derden, aan wie de directie zulks toestaat, tegelijkertijd en te zelfder plaatse wordt gewerkt.
4. Hij gedoogt, dat daarbij gebruik wordt gemaakt van reeds gemaakt werk en gemaakte hulpwerken. Voor dit gebruik kan de aannemer aanspraak op bijbetaling doen gelden, indien meer van hem wordt verlangd dan redelijkerwijs van hem kan worden gevergd.

§ 32. Gevonden voorwerpen

De aannemer is verplicht de vondst van alle voorwerpen, die bij de uitvoering van het werk worden gevonden en die van waarde zijn of uit een historisch of wetenschappelijk oogpunt van belang kunnen zijn, terstond aan de directie te melden en deze voorwerpen zo mogelijk in handen van de directie te stellen, tenzij het bestek anders bepaalt.

§ 33. Vermoeden van onvoldoend werk

Indien de directie vermoedt, dat het werk niet aan de bij de overeenkomst gestelde eisen voldoet, is de aannemer verplicht de maatregelen te nemen of te gedogen, die nodig zijn om vast te stellen of zulks al dan niet het geval is. Ingeval het werk niet aan deze eisen voldoet, komen de kosten van bedoelde maatregelen voor rekening van de aannemer. In het tegengestelde geval worden zij, evenals de kosten van herstel, verrekend als meer werk en wordt eventuele schade vergoed.

§ 34. Wijzigingen in de uitvoering

Wijzigingen door de directie in de uitvoering van het werk aangebracht geven de aannemer aanspraak op bijbetaling, indien van hem meer wordt verlangd dan redelijkerwijs van hem kan worden gevergd.

HOOFDSTUK X. MEER EN MINDER WERK

§ 35. Verrekening van meer en minder werk

1. Verrekening van meer en minder werk vindt plaats:
   a. ingeval van bestekswijzigingen (§ 36);
   b. ingeval van afwijkingen van de bedragen van de stelposten (§ 37);
   c. ingeval van afwijkingen van geschatte hoeveelheden (§ 38, tweede lid);
   d. ingeval van afwijkingen van verrekenbare hoeveelheden (§ 39);
   e. in de gevallen waarin verrekening als meer en minder werk in deze UAV of in de overeenkomst is voorgeschreven. In deze gevallen is het bepaalde in par. 36 lid 1a van overeenkomstige toepassing.

   Aanspraken van de aannemer en de opdrachtgever op hetgeen overigens ter zake van de overeenkomst verschuldigd is blijven onverlet.
2. De verrekening van het meer werk geschiedt door bijbetaling, die van het minder werk door inhouding op de aannemingssom. De opdrachtgever en de aannemer komen overeen op welke wijze – ineens of in gedeelten – en wanneer de verrekening geschiedt van het meer en het minder werk of, indien er zowel van meer als van minder werk sprake is, van het saldo daarvan.
3. Indien omtrent wijze en tijdstip van de verrekening van het meer werk niets is overeengekomen, geschiedt deze verrekening ineens na de voltooiing van het meer werk.
4. Indien omtrent wijze en tijdstip van de verrekening van het minder werk niets is overeengekomen, geschiedt deze verrekening, met inachtneming van het bepaalde in § 40, zevende lid, ineens bij de eindafrekening van het werk.
5. Indien bij de eindafrekening van het werk blijkt, dat het totaal van het reeds verrekende en het nog te verrekenen minder werk dat van het reeds verrekende en het nog te verrekenen meer werk overtreft, heeft de aannemer recht op een bedrag gelijk aan 10% van het verschil van deze totalen. Het in dit lid bepaalde lijdt uitzondering, voor zover het minder werk het gevolg is van een verzoek van de aannemer om minder te mogen uitvoeren dan in de overeenkomst is bepaald.
6. Voor de toepassing van het bepaalde in het vijfde lid wordt onder het werk verstaan:
   a. bij aanneming in massa, de werken van de percelen gezamenlijk;
   b. bij meerjarige onderhoudsbestekken de werken van de onderhoudsjaren gezamenlijk.

§ 36. Bestekswijzigingen

1. Onder bestekswijzigingen worden verstaan wijzigingen in het bestek, het werk of de voorwaarden van uitvoering van het werk.

1a. In geval van door de opdrachtgever gewenste bestekswijzigingen kan de aannemer slechts dan een verhoging van de prijs vorderen, wanneer hij de opdrachtgever tijdig heeft gewezen op de noodzaak van een daaruit voortvloeiende prijsverhoging, tenzij de opdrachtgever die noodzaak uit zichzelf had moeten begrijpen.

2. De directie is bevoegd voor of tijdens de uitvoering van het werk bestekswijzigingen aan te brengen. Indien en voor zover deze bevoegdheid in het bestek aan de opdrachtgever is voorbehouden, is voor deze bestekswijzigingen een door de opdrachtgever aan de aannemer te verstrekken schriftelijke opdracht vereist.
3. De aannemer zal aan opdrachten tot bestekswijzigingen gevolg geven, ook indien daardoor de omvang van het werk wordt vermeerderd of verminderd, mits dientengevolge de totalen van de bijbetalingen en inhoudingen elk niet meer bedragen dan 15% van de aannemingssom dan wel het saldo van die bijbetalingen en inhoudingen niet meer bedraagt dan 10% van de aannemingssom.
4. Bestekswijzigingen worden verrekend tegen bedragen of prijzen die vóór de uitvoering van die wijzigingen of, indien hun aard dit belet, zo spoedig mogelijk tussen de opdrachtgever en de aannemer worden overeengekomen. Indien de directie overweegt om een bestekswijziging aan te brengen en daartoe de aannemer verzoekt een prijsaanbieding te doen, plegen de directie en de

aannemer op verzoek van de aannemer tevoren overleg omtrent de vraag of, en zo ja onder welke omstandigheden, de aannemer aanspraak zal kunnen maken op een redelijke vergoeding van de aan het doen van de prijsaanbieding verbonden kosten.
5. Bestekswijzigingen zullen de aannemer schriftelijk worden opgedragen. De aannemer kan genoegen nemen met een overeenkomstige aantekening in het dagboek, het weekrapport of het verslag van de bouwvergadering, welke dan als schriftelijke opdracht zal worden aangemerkt. Het gemis van een schriftelijke opdracht of van een aantekening in het dagboek of weekrapport laat de aanspraken van de aannemer en van de opdrachtgever op verrekening van meer en minder werk onverlet.
6. Ten aanzien van bestekswijzigingen zal op verzoek van de directie of van de aannemer een afzonderlijke termijn worden overeengekomen, binnen welke het meer werk zal worden voltooid, hetgeen dan in de schriftelijke opdracht wordt vermeld.
7. Bij meerjarige onderhoudsbestekken wordt bij de in het derde lid vermelde totalen van bijbetalingen en van inhoudingen elk onderhoudsjaar op zichzelf beschouwd.
8. De opdrachtgever zal de reeds aangevoerde, de blijkens de vrachtbrief afgezonden en de uitsluitend ten behoeve van het werk bestelde bouwstoffen, die tengevolge van bestekswijzigingen niet kunnen worden gebruikt, voor zover deze bouwstoffen aan de gestelde eisen voldoen, overnemen of deswege een billijke schadevergoeding verlenen.

§ 37. Stelposten

1. Onder stelposten worden verstaan in het bestek als zodanig aangeduide geldbedragen, welke in de aannemingssom zijn begrepen en ten laste waarvan nader in het bestek beschreven uitgaven worden gebracht.
2. Indien de som van de uitgaven, die ten laste van een stelpost worden gedaan, hoger of lager blijkt te zijn dan het bedrag van die stelpost, zal de afwijking worden verrekend.
3. Bij de ten laste van stelposten te brengen uitgaven, die betrekking hebben op de aanschaffing van bouwstoffen, wordt gerekend met prijzen, welke zijn samengesteld uit:
   a. de prijzen op basis van franco levering op of in het vervoermiddel bij het werkterrein;
   b. een aannemersvergoeding van 10% van de onder a bedoelde prijzen.
4. (Vervallen).
5. Kosten van emballage en de terugzending daarvan komen voor rekening van de aannemer, behalve voor zover die kosten, door de invulling die aan de stelpost wordt gegeven, hoger zijn dan die waarmee de aannemer redelijkerwijs rekening heeft moeten houden.
6. De kosten van het in het werk brengen van ten laste van stelposten aangeschafte bouwstoffen zijn in de aannemingssom begrepen en worden niet afzonderlijk verrekend. Deze kosten zullen echter worden verrekend ten laste van de stelpost, waarop ook de aanschaffing van die bouwstoffen wordt verrekend, indien zij betrekking hebben op het in het werk brengen van installaties, zoals liften, centrale verwarming en dergelijke, of voor zover zij door de invulling die aan de stelpost wordt gegeven hoger zijn dan die waarmee de aannemer redelijkerwijs rekening heeft moeten houden.
7. De aanschaffing van bouwstoffen, waarvoor stelposten zijn opgenomen, geschiedt door de aannemer volgens nadere opdracht van de directie en, tenzij de directie de aannemer daarin vrijlaat, bij leveranciers die daartoe door haar worden aangewezen.
8. Bij de ten laste van stelposten te brengen uitgaven, die betrekking hebben op de verrichting van werkzaamheden, wordt gerekend met prijzen, welke zijn samengesteld uit:
   a. de voor de uitvoering nodige kosten, voor zover deze rechtstreeks op de uitvoering betrekking hebben;
   b. een aannemersvergoeding van 10% van de onder a bedoelde kosten.

   De kosten op de bouwplaats voor algemene inrichting, verzorging en uitvoering worden niet afzonderlijk verrekend, maar worden geacht in de aannemingssom te zijn begrepen, behalve voor zover die kosten, door de invulling die aan de stelpost wordt gegeven, hoger zijn dan die waarmee de aannemer redelijkerwijs rekening heeft moeten houden.
9. De verrichting van werkzaamheden als bedoeld in het achtste lid geschiedt volgens nadere opdracht van de directie door de aannemer of door derden, die daartoe door haar worden aangewezen.
10. Bij de ten laste van stelposten te brengen uitgaven, die betrekking hebben op het doen van betalingen aan derden, wordt gerekend met bedragen, welke zijn samengesteld uit:
    a. het bedrag van de aan derden gedane betaling, de omzetbelasting daarin niet begrepen;
    b. een aannemersvergoeding van 5% van het onder a bedoelde bedrag.
11. Betalingen aan derden, waarvoor stelposten zijn opgenomen, geschieden door de aannemer volgens nadere opdracht van de directie.
12. Alvorens een uitgave ten laste van een stelpost te brengen, kan de directie van de aannemer overlegging van bewijsstukken verlangen.

§ 38. Hoeveelheden

1. Onder verrekenbare hoeveelheden worden verstaan de in het bestek als zodanig aangeduide hoeveelheden; afwijkingen worden verrekend overeenkomstig het bepaalde in § 39.
2. Onder geschatte hoeveelheden worden verstaan de met de toevoeging 'naar schatting', 'ongeveer' of dergelijke aanduidingen in het bestek genoemde hoeveelheden. Een afwijking van een geschatte hoeveelheid wordt verrekend indien en voor zover er sprake is van een afwijking die meer bedraagt dan 10% van die geschatte hoeveelheid, tenzij zulks aanleiding tot onbillijkheid zou geven.
3. Afwijkingen van andere dan de in het eerste of tweede lid bedoelde hoeveelheden, welke door de directie worden verlangd of voorgeschreven, worden beschouwd als bestekswijzigingen en verrekend overeenkomstig het bepaalde in § 36.
4. Indien in het bestek hoeveelheden bouwstoffen zijn vermeld, worden daaronder verstaan, voor zover niet anders is bepaald, hoeveelheden in het werk gemeten.
5. De meting van geleverde of verwerkte bouwstoffen geschiedt door de aannemer ten overstaan van de directie en op door haar goed te keuren wijze.

§ 39. Afwijkingen van verrekenbare hoeveelheden

1. Indien in het bestek verrekenbare hoeveelheden zijn opgenomen en deze blijken te hoog of te laag te zijn om het werk overeenkomstig de bepalingen van het bestek of de aard van het werk tot stand te brengen, zullen de afwijkingen van deze hoeveelheden worden verrekend tegen verrekenprijzen, die daartoe bij de totstandkoming van de overeenkomst zijn overeengekomen.
2. Indien een verrekenprijs voor afwijkingen van een in het bestek opgenomen verrekenbare hoeveelheid te laag of te hoog blijkt te zijn, zal een gewijzigde verrekenprijs tussen de opdrachtgever en de aannemer worden overeengekomen. De herziening zal slechts kunnen plaats vinden, indien meer dan 110% of minder dan 90% van de in het bestek opgenomen verrekenbare hoeveelheid is of zal worden verwerkt.
3. Indien overeenkomstig het bepaalde in het tweede lid een verrekenprijs wordt gewijzigd, wordt de afwijking van de in het bestek opgenomen verrekenbare hoeveelheid verrekend tegen die gewijzigde verrekenprijs; zodanige wijziging leidt echter niet tot wijziging van de aannemingssom.
4. Indien voor een bepaalde bouwstof of voor een bepaald soort werk meer dan één verrekenbare hoeveelheid in het bestek is opgenomen en voor die hoeveelheden een zelfde verrekenprijs geldt, wordt voor de toepassing van het bepaalde in het tweede en derde lid het totaal van deze hoeveelheden als de in het bestek opgenomen verrekenbare hoeveelheid beschouwd.
5. In de in deze paragraaf bedoelde verrekenprijzen worden geacht begrepen te zijn alle rechtstreeks of zijdelings voor de uitvoering nodige kosten en een aannemersvergoeding. In de aannemersvergoeding worden de algemene kosten van de aannemer en een normale aannemerswinst geacht begrepen te zijn.

HOOFDSTUK XI. BETALING, OMZETBELASTING, KORTINGEN, VERPANDING

§ 40. Betaling

1. Het ingevolge de overeenkomst aan de aannemertoekomende bedrag is het saldo, gevormd door de aannemingssom, verhoogd onderscheidenlijk verlaagd met hetgeen overigens aan of door hem ter zake van de overeenkomst verschuldigd is.
2. Indien de aannemer volgens de overeenkomst recht heeft op betaling in termijnen, heeft met het oog op het verschijnen van een betalingstermijn opneming van het uitgevoerde gedeelte van het werk plaats.
3. Bij de opneming, bedoeld in het tweede lid, wordt rekening gehouden met de waarde van goedgekeurde, doch nog niet verwerkte bouwstoffen, voor zover deze krachtens § 19 eigendom van de opdrachtgever zijn geworden.
4. Geschiedt de opneming, bedoeld in het tweede lid, niet binnen acht dagen nadat de aannemer daarom heeft verzocht, dan kan de aannemer schriftelijk een nieuwe aanvrage tot de directie richten, met verzoek binnen vier dagen tot opneming over te gaan. Voldoet de directie niet aan dit verzoek, dan wordt de opneming geacht te zijn geschied en wordt het door de aannemer in zijn verzoek opgegeven termijnbedrag uitbetaald overeenkomstig het in het zesde lid bepaalde.
5. Indien de directie na een opneming, bedoeld in het tweede lid, nalaat binnen vier dagen nadat de aannemer daarom schriftelijk heeft verzocht, het resultaat van de opneming bekend te maken, wordt het door de aannemer in zijn verzoek opgegeven termijnbedrag uitbetaald overeenkomstig het in het zesde lid bepaalde.
6. De uitbetaling van een termijn zal plaats vinden binnen vier weken, nadat bij de opneming, bedoeld in het tweede lid, is gebleken, dat de aannemer recht heeft op betaling van die termijn. Indien in het bestek is bepaald, dat de betaling van een termijn eerst zal geschieden nadat de aannemer een declaratie heeft ingediend, zal de betaling plaats vinden binnen vier weken nadat de

declaratie in goede orde bij de directie is ingekomen. De declaratie wordt geacht in goede orde bij de directie te zijn ingekomen indien de directie niet binnen zeven dagen na ontvangst van de declaratie aan de aannemer heeft medegedeeld dat daaraan documenten ontbreken welke nodig zijn ter beoordeling van de juistheid van de declaratie. Indien de directie tegen de inhoud van de declaratie bezwaar heeft, stelt zij de aannemer onder opgave van redenen daarvan zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van de declaratie, op de hoogte.

7. Indien een termijn verschenen is, waarvan het bedrag beïnvloed kan worden door de eindafrekening van het gehele werk, wordt die termijn gesteld op het bedrag, dat de aannemer, gegeven de voortgang van het werk, ontwijfelbaar toekomt en wordt dit bedrag aan hem uitbetaald.
8. Indien een termijn nog niet verschenen is, kan de opdrachtgever niettemin, zo daartoe aanleiding bestaat, tot gedeeltelijke betaling daarvan overgaan.
9. Indien niet is overeengekomen, dat betaling in termijnen zal geschieden, ontvangt de aannemer, vooruitlopend op de eindafrekening, binnen vier weken nadat het werk is opgeleverd het bedrag, dat hem ontwijfelbaar toekomt.
10. Op de betaling van bedragen buiten de aannemingssom of van bedragen buiten de termijnen van de aannemingssom is het bepaalde in het zesde lid van overeenkomstige toepassing.
11. Zo spoedig mogelijk na de oplevering van het werk, of, indien in het bestek een onderhoudstermijn is voorgeschreven, zo spoedig mogelijk na het verstrijken daarvan, wordt de eindafrekening van het werk opgesteld. Hetgeen reeds is betaald wordt dan in mindering gebracht op hetgeen de aannemer volgens het eerste lid toekomt en het restant wordt hem binnen vier weken betaald. Indien de aannemer bij de eindafrekening een bedrag aan de opdrachtgever verschuldigd blijkt, is hij binnen vier weken tot betaling daarvan gehouden.
12. Indien door in gebreke blijven of onvermogen van de aannemer de opdrachtgever het werk geheel of gedeeltelijk uitvoert, of door anderen doet uitvoeren, wordt de betaling opgeschort, totdat zal zijn gebleken, welk bedrag dientengevolge door of aan de aannemer verschuldigd is. Het bepaalde in § 45, eerste en tweede lid, is niet van toepassing over het tijdvak van de opschorting.
13. In de in het voorgaande lid bedoelde gevallen heeft de opdrachtgever tevens het recht om voor rekening van de aannemer rechtstreeks aan onderaannemers en leveranciers een billijke vergoeding uit te keren voor de werkzaamheden en leveringen, waarvoor deze nog geen betaling genoten. De opdrachtgever gaat hiertoe niet over dan na de aannemer of diens wettelijke vertegenwoordiger ter zake te hebben gehoord.

§ 41. Omzetbelasting

1. De ter zake van het werk verschuldigde omzetbelasting is niet begrepen in de tussen opdrachtgever en aannemer overeengekomen of overeen te komen bedragen en prijzen, doch het bedrag daarvan wordt door de aannemer in zijn prijsopgaven afzonderlijk vermeld.
2. De opdrachtgever vergoedt de aannemer de ter zake van het werk verschuldigde omzetbelasting.
3. De aannemer ontvangt echter geen vergoeding van de ter zake van het werk verschuldigde omzetbelasting voor zover deze van de opdrachtgever wordt geheven.
4. De berekening van hetgeen de aannemer ingevolge de overeenkomst toekomt geschiedt met inachtneming van bedragen en prijzen, waarin de omzetbelasting niet is begrepen; de berekening van de door de opdrachtgever aan de aannemer te vergoeden omzetbelasting geschiedt afzonderlijk.
5. De vergoeding van omzetbelasting aan de aannemer geschiedt gelijktijdig met de ter zake van het werk aan hem te verrichten betalingen.

§ 42. Kortingen

1. De opdrachtgever kan wegens te late oplevering van het werk aan de aannemer kortingen op de aannemingssom opleggen. Voor de toepassing van deze paragraaf wordt als dag van oplevering aangemerkt de dag, welke door de aannemer overeenkomstig het bepaalde in § 9, eerste lid, of, ingeval van heropneming na onthouding van goedkeuring, overeenkomstig het bepaalde in § 9, achtste lid, is opgegeven, mits het werk vervolgens is of geacht wordt te zijn goedgekeurd.
2. Het bedrag der kortingen wordt in het bestek bepaald. Bij gebreke van zodanige bepaling bedraagt het € 60 per dag.
3. Geen korting wordt opgelegd voor na de opleveringstermijn verstreken dagen die geen werkdag zijn. Evenmin wordt korting opgelegd voor de zowel binnen als na bedoelde termijn gevallen dagen, dat de oplevering door overmacht is vertraagd, voor zover daarmede bij een verleende termijnverlenging geen rekening is gehouden. Vertraging in de voortgang van het werk door bedrijfsstoornissen en – indien de opleveringstermijn niet is bepaald in werkbare werkdagen – door onwerkbare dagen, wordt daarbij slechts als overmacht aangemerkt, voor zover die vertraging van ongewone duur is geweest.
4. Geen korting wordt opgelegd wegens overschrijding van een termijn, indien en voor zover deze overschrijding het gevolg is van overschrijding van een eerder geëindigde termijn, waarvoor reeds korting is opgelegd, mits de bedoelde termijnen met elkaar in verband staan.

5. Kortingen worden verbeurd enkel ten gevolge van het verschijnen van de bepaalde dag, zonder dat deswege een ingebrekestelling nodig is om daarvan te doen blijken.
6. Kortingen en andere bedragen, die ingevolge de overeenkomst door de aannemer verschuldigd zijn, worden bij de eerstvolgende betalingstermijn en zo nodig bij volgende termijnen van betaling ingehouden of op andere wijze op de aannemer verhaald.

§ 43. Verpanding of cessie door de aannemer aan derden

1. De aannemer zal het recht op het saldo, bedoeld in § 40, eerste lid, geheel of gedeeltelijk kunnen cederen of in pand geven.
2. Indien een cessie aan de opdrachtgever is betekend, is de aannemer verplicht de akte van cessie aan de opdrachtgever over te leggen, indien deze zulks wenst.

HOOFDSTUK XIA. ZEKERHEIDSTELLING, VERZEKERING

§ 43a. Zekerheidstelling

1. Het bepaalde in deze paragraaf is van toepassing, tenzij het bestek anders bepaalt.
2. Met inachtneming van hetgeen in het zevende lid is bepaald, is de opdrachtgever gerechtigd om van de aannemer te bedingen dat deze zekerheid stelt voor de nakoming van zijn verplichtingen die voortvloeien uit de overeenkomst; indien door de aannemer zekerheid dient te worden gesteld, geldt het bepaalde in het derde tot en met het zesde lid van deze paragraaf.
3. De waarde van de zekerheid is gelijk aan 5% van de aannemingssom en de zekerheid dient te worden gesteld in de vorm van een bankgarantie.
4. Indien de opdrachtgever voornemens is de bankgarantie in te roepen geeft hij de aannemer daarvan bij aangetekende brief kennis. De opdrachtgever is gerechtigd de bankgarantie in te roepen, tenzij de Raad van Arbitrage voor de Bouw, in een door de aannemer binnen tien werkdagen na de verzending van de in dit lid bedoelde kennisgeving aanhangig te maken spoedgeschil, in eerste aanleg anders beslist.
5. De zekerheid blijft van kracht tot het tijdstip waarop het werk als opgeleverd wordt beschouwd, met dien verstande dat, indien sprake is van kleine gebreken als bedoeld in § 9, zevende lid, de zekerheid van kracht blijft tot het tijdstip waarop de aannemer deze gebreken heeft hersteld. Indien in het bestek een onderhoudstermijn is voorgeschreven, blijft de zekerheid van kracht tot overeenkomstig § 11, zesde lid, is geconstateerd dat de aannemer aan zijn verplichtingen heeft voldaan.
6. Na de dag waarop het werk als opgeleverd wordt beschouwd, of indien een onderhoudstermijn is voorgeschreven, na afloop van de onderhoudstermijn, is de aannemer gerechtigd vervangende zekerheid te stellen tot een bedrag dat in redelijkheid is gemoeid met herstel van de voor zijn rekening komende gebreken. De opdrachtgever is gehouden de oorspronkelijke zekerheidstelling terug te geven nadat hij met de vervangende zekerheid heeft ingestemd en deze heeft ontvangen.
7. De opdrachtgever is niet gerechtigd om van de aannemer te bedingen dat deze zekerheid stelt voor de nakoming van zijn verplichtingen indien is overeengekomen dat de aannemingssom geheel of ten dele wordt ingehouden. Van een zodanige inhouding is sprake indien, de termijn van § 40, zesde lid, eerste zin, buiten beschouwing gelaten, aan de aannemer minder wordt betaald dan overeenkomt met de som der waarden van het werk dat reeds is uitgevoerd en van de goedgekeurde nog onverwerkte bouwstoffen, die eigendom van de opdrachtgever zijn geworden.
8. Indien de opdrachtgever hetgeen de aannemer volgens de overeenkomst toekomt, niet of niet tijdig betaalt, of de aannemer gegronde redenen heeft om aan te nemen dat de opdrachtgever het de aannemer toekomende niet of niet tijdig zal betalen, is de aannemer gerechtigd om van de opdrachtgever genoegzame zekerheid te verlangen. Indien de opdrachtgever in gebreke blijft met het stellen van de door de aannemer verlangde genoegzame zekerheid, is de aannemer bevoegd, hetzij de uitvoering van het werk te schorsen, hetzij het werk in onvoltooide staat te beëindigen. Met betrekking tot de schorsing respectievelijk de beëindiging in onvoltooide staat is het bepaalde in § 14 van overeenkomstige toepassing. Op de in dit lid bedoelde zekerheid is hetgeen in het vierde lid is gesteld van overeenkomstige toepassing.

§ 43b. Verzekering

1. Tenzij het bestek anders bepaalt, dient de aannemer verzekeringen aan te gaan waarin de opdrachtgever en de directie als mede-verzekerden zijn opgenomen, een en ander voor zover dit naar de aard en de omvang van het werk nodig en gebruikelijk is. De aannemer zorgt ervoor dat de directie ten spoedigste schriftelijk bewijs van het bestaan en de inhoud van vorenbedoelde verzekeringen ontvangt.
2. Indien door de opdrachtgever verzekeringen in verband met het werk zijn aangegaan of zullen worden aangegaan,worden de condities en bepalingen daarvan aan het bestek gehecht en zorgt de opdrachtgever ervoor dat de aannemer ten spoedigste schriftelijk bewijs van het bestaan en de

inhoud van vorenbedoelde verzekeringen ontvangt.

HOOFDSTUK XII. SCHADE AAN HET WERK

§ 44. Schade aan het werk

1. Onder schade aan het werk in de zin van deze paragraaf wordt verstaan schade aan het geheel of gedeeltelijk door de aannemer ten behoeve van de opdrachtgever gebouwde of gemaakte, aan de hulpwerken, aan de op of bij het werk aangevoerde bouwstoffen en voor het werk noodzakelijke hulpmiddelen. Onder schade aan bouwstoffen wordt tevens verstaan het verlies daarvan.
2. Van het ontstaan van schade aan het werk geeft de aannemer zo spoedig mogelijk, in elk geval binnen een week nadat hem daarvan is gebleken of had kunnen blijken, kennis aan de directie.
3. Onverminderd de aansprakelijkheid van partijen krachtens de overeenkomst of de wet is schade aan het werk voor rekening van de aannemer, tenzij deze schade het gevolg is van buitengewone omstandigheden tegen de schadelijke gevolgen waarvan de aannemer in verband met de aard van het werk geen passende maatregelen heeft behoeven te nemen, en het onredelijk zou zijn de schade voor zijn rekening te doen komen.
4. Na het ontstaan van schade aan het werk is de aannemer verplicht tijdig de nodige maatregelen tot beperking daarvan te treffen. Bij aanwezigheid van de directie handelt hij daarbij onder haar goedkeuring.
5. Schade aan het werk, die is ontstaan tengevolge van het niet nakomen van de in het tweede of vierde lid genoemde verplichting, is voor rekening van de aannemer.
6. Schade aan het werk, welke voor rekening van de aannemer is, zal door deze worden hersteld binnen door de directie eventueel te stellen termijnen, tenzij van de aannemer redelijkerwijs niet kan worden verlangd, dat het herstel door hem geschiedt. In dit geval, alsmede indien redelijkerwijs van de opdrachtgever niet kan worden verlangd, dat hij het herstel door de aannemer laat verrichten, kan de opdrachtgever in plaats daarvan een geldelijke vergoeding van de aannemer vorderen.
7. Niet voor rekening van de aannemer komende schade aan het werk zal, indien de opdrachtgever daartoe de wens te kennen geeft en dit redelijkerwijs van de aannemer kan worden verlangd, eveneens door deze worden hersteld binnen door de directie eventueel te stellen termijnen. In dit geval wordt het herstel als meer werk verrekend.

HOOFDSTUK XIII. IN GEBREKE BLIJVEN, ONVERMOGEN OF OVERLIJDEN VAN EEN DER PARTIJEN

§ 45. In gebreke blijven, onvermogen of overlijden van de opdrachtgever

1. Indien de opdrachtgever de in gevolge de overeenkomst verschuldigde betalingen niet tijdig verricht en de vertraging niet het gevolg is van een omstandigheid waarvoor de aannemer verantwoordelijk is, heeft deze aanspraak op vergoeding van rente tegen het wettelijk percentage met ingang van de dag, waarop de betaling uiterlijk had moeten geschieden. De rentevordering van de aannemer zal nimmer omvatten rente van rente.
2. Indien na verloop van twee weken sedert de dag waarop de betaling uiterlijk had moeten geschieden, deze nog niet heeft plaats gevonden en een nadien door de aannemer verzonden schriftelijke aanmaning na verloop van veertien dagen evenmin tot betaling heeft geleid, wordt het in het voorgaande lid bepaalde percentage na het verstrijken van die veertien dagen met 2 verhoogd, en is de aannemer bevoegd, mits hij zulks in de aanmaning heeft vermeld, hetzij de uitvoering van het werk te schorsen tot de opdrachtgever het door hem verschuldigde heeft betaald, hetzij het werk in onvoltooide staat te beëindigen. Met betrekking tot de schorsing respectievelijk de beëindiging in onvoltooide staat is het bepaalde in § 14 van overeenkomstige toepassing.
3. Het bepaalde in het tweede lid omtrent schorsen en beëindigen in onvoltooide staat is niet van toepassing, indien de vordering van de aannemer betrekking heeft op een bedrag, waaromtrent de opdrachtgever een spoedgeschil aanhangig heeft gemaakt.
4. Indien de opdrachtgever in staat van faillissement wordt verklaard, is de aannemer bevoegd de curator te sommeren om binnen acht dagen te verklaren of hij bereid is het werk te doen voortzetten onder zodanige genoegzame zekerheidstelling als de aannemer blijkens de sommatie verlangt. Indien de curator zich bereid verklaart het werk te doen voortzetten, is hij verplicht bij die verklaring de verlangde zekerheid te stellen. Indien de curator niet bereid is het werk te doen voortzetten, is de aannemer gerechtigd het werk in onvoltooide staat te beëindigen. Met betrekking tot de beëindiging in onvoltooide staat is het bepaalde in § 14 van overeenkomstige toepassing.
5. Ingeval de opdrachtgever onder curatele wordt gesteld, is het bepaalde in het vierde lid van overeenkomstige toepassing. Ingeval de opdrachtgever surseance van betaling wordt verleend of hij met rechterlijke machtiging in een psychiatrisch ziekenhuis wordt geplaatst, is het bepaalde in

het vierde lid eveneens van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor 'de curator' wordt gelezen 'de opdrachtgever en de bewindvoerder' onderscheidenlijk 'de provisionele bewindvoerder of de curator'.
6. Ingeval de opdrachtgever overlijdt, is de overeenkomst niet uit dien hoofde ontbonden. Het bepaalde in het vierde lid is alsdan van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor 'de curator' wordt gelezen 'de erfgenamen'. Indien de aannemer zulks verlangt, zijn de erfgenamen verplicht één van hen of een derde schriftelijk aan te wijzen om hen in alle opzichten te vertegenwoordigen.

§ 46. In gebreke blijven, onvermogen of overlijden van de aannemer

1. Ingeval de aannemer de op hem rustende verplichtingen niet nakomt en de opdrachtgever hem deswege in gebreke stelt, zal de ingebrekestelling schriftelijk geschieden en zal de opdrachtgever de aannemer daarbij een redelijke termijn stellen om alsnog zijn verplichtingen na te komen. Reeds voordat de gestelde termijn is verstreken, is de opdrachtgever in dringende gevallen gerechtigd voor rekening van de aannemer zodanige maatregelen te nemen als hij ten nutte van het werk dienstig oordeelt. Indien de aannemer nalatig blijft zijn verplichtingen na te komen, is de opdrachtgever gerechtigd het werk voor rekening van de aannemer te voltooien of te doen voltooien, onverminderd des opdrachtgevers recht op schadevergoeding.
2. Ingeval de aannemer voor de uitvoering van het werk te weinig personeel of hulpmiddelen, dan wel hulpmiddelen van onvoldoend vermogen of gebrekkige hulpmiddelen bezigt, waardoor naar het oordeel van de directie ontoelaatbare vertraging in de uitvoering ontstaat, zal de directie de aannemer schriftelijk aanmanen de uitvoering te bespoedigen. Indien de aannemer nalatig blijft, is de directie gerechtigd voor rekening van de aannemer zodanige maatregelen te nemen als zij voor de vlotte totstandkoming van het werk dienstig oordeelt.
3. Ingeval de aannemer in staat van faillissement wordt verklaard, is de opdrachtgever bevoegd de curator te sommeren om binnen acht dagen te verklaren of hij bereid is het werk voort te zetten onder zodanige genoegzame zekerheidstelling als de opdrachtgever blijkens de sommatie verlangt. In afwachting van de beslissing omtrent de voortzetting van het werk is de opdrachtgever in dringende gevallen gerechtigd voor rekening van de aannemer zodanige maatregelen te nemen als hij ten nutte van het werk dienstig oordeelt. Indien de curator zich bereid verklaart het werk voort te zetten, is hij verplicht bij die verklaring de verlangde zekerheid te stellen. Indien de curator niet bereid is het werk voort te zetten, is de opdrachtgever gerechtigd het werk voor rekening van de aannemer te voltooien of te doen voltooien, onverminderd des opdrachtgevers recht op schadevergoeding.
4. Ingeval de aannemer onder curatele wordt gesteld, is het bepaalde in het derde lid van overeenkomstige toepassing. Ingeval de aannemer surseance van betaling wordt verleend of hij met rechterlijke machtiging in een psychiatrisch ziekenhuis wordt geplaatst, is het bepaalde in het derde lid eveneens van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor 'de curator' wordt gelezen 'de aannemer en de bewindvoerder' onderscheidenlijk 'de provisionele bewindvoerder of de curator'.
5. Ingeval de aannemer overlijdt, is de overeenkomst niet uit dien hoofde ontbonden. Het bepaalde in het derde lid is alsdan van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor 'de curator' wordt gelezen 'de erfgenamen'. Indien de opdrachtgever zulks verlangt, zijn de erfgenamen verplicht één van hen of een derde schriftelijk aan te wijzen om hen in alle opzichten te vertegenwoordigen.
6. De opdrachtgever zorgt er voor, dat de kosten, die voor de aannemer voortvloeien uit de toepassing van de bepalingen in deze paragraaf, binnen redelijke grenzen blijven.
7. Ingeval de opdrachtgever overeenkomstig de bepalingen in deze paragraaf maatregelen ten dienste van het werk neemt dan wel het werk zelf voltooit of door derden doet voltooien, is hij gerechtigd daarbij van alle ter beschikking van de aannemer staande hulpmiddelen gebruik te maken of te doen maken.
8. De opdrachtgever is verplicht de in het voorgaande lid bedoelde hulpmiddelen in goede staat te onderhouden of te doen onderhouden en deze zo spoedig mogelijk, nadat zij voor de uitvoering van het werk niet meer nodig zijn, weer ter beschikking van de aannemer te stellen. Schade, gedurende de periode van het gebruik aan deze hulpmiddelen toegebracht, is voor rekening van de opdrachtgever, tenzij hij bewijst, dat de schade niet aan hem is toe te rekenen.

HOOFDSTUK XIV. KOSTENVERHOGENDE OMSTANDIGHEDEN

§ 47. Kostenverhogende omstandigheden

1. Onder kostenverhogende omstandigheden worden in deze paragraaf verstaan omstandigheden die van dien aard zijn dat bij het tot stand komen van de overeenkomst geen rekening behoefde te worden gehouden met de kans dat zij zich zouden voordoen, die de aannemer niet kunnen worden toegerekend en die de kosten van het werk aanzienlijk verhogen.

2. Indien kostenverhogende omstandigheden als bedoeld in het eerste lid intreden heeft de aannemer aanspraak op bijbetaling, in voege als omschreven in het volgende lid en behoudens het bepaalde in het vierde lid.
3. Indien de aannemer van oordeel is dat kostenverhogende omstandigheden zijn ingetreden dient hij de opdrachtgever hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk op de hoogte te stellen. Alsdan zal de opdrachtgever op korte termijn met de aannemer overleg plegen omtrent de vraag of kostenverhogende omstandigheden zijn ingetreden en zo ja, in hoeverre de kostenverhoging naar redelijkheid en billijkheid zal worden vergoed.
4. De opdrachtgever is gerechtigd om in plaats van toe te stemmen in een vergoeding als bedoeld in het derde lid het werk te beperken, te vereenvoudigen of te beëindigen; alsdan zal het door de opdrachtgever verschuldigde naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid worden vastgesteld.
5. Indien in de UAV of elders in de overeenkomst bijzondere voorschriften zijn opgenomen omtrent kostenverhogende of buitengewone omstandigheden, is voor wat de in die voorschriften geregelde gevallen betreft het bepaalde in deze paragraaf niet van toepassing.

HOOFDSTUK XV. VASTLEGGEN VAN DE TOESTAND, BESLECHTING VAN GESCHILLEN

§ 48. Vastleggen van de toestand

1. Indien de directie of de aannemer tijdens de loop van het werk de toestand, waarin enig onderdeel van het werk op zeker tijdstip verkeert, of enig ander feit of feitenverloop betreffende de uitvoering of voorbereiding van het werk wenst vast te leggen, kan zij of hij schriftelijk vorderen, dat die toestand gemeenschappelijk wordt opgenomen of dat feit of feitenverloop gemeenschappelijk wordt geconstateerd en in een op te maken en door hen beiden te ondertekenen proces-verbaal wordt beschreven.
2. Indien de directie of de aannemer aan de in het eerste lid bedoelde vordering niet voldoet, kan de wederpartij de toestand in een proces-verbaal doen vastleggen overeenkomstig het arbitragereglement van de Raad van Arbitrage voor de Bouw, zoals dit drie maanden voor de dag van de aanbesteding luidt, onverlet de bevoegdheid van de wederpartij zelf de verlangde opnemingen en constateringen in aanwezigheid van getuigen te verrichten en vast te leggen in een met de getuigen te ondertekenen proces-verbaal. De waardering van het aan dit proces-verbaal toe te kennen bewijs is aan het scheidsgerecht van genoemde Raad overgelaten.
3. Het proces-verbaal, bedoeld in het eerste en tweede lid, wordt in tweevoud opgemaakt; één exemplaar is bestemd voor de directie en één voor de aannemer.

§ 49. Beslechting van geschillen

1. Voor de beslechting van de in deze paragraaf bedoelde geschillen doen partijen uitdrukkelijk afstand van hun recht de tussenkomst van de gewone rechter in te roepen.
2. Alle geschillen, welke ook – daaronder begrepen die, welke slechts door één der partijen als zodanig worden beschouwd – die naar aanleiding van de overeenkomst of van overeenkomsten, die daarvan een uitvloeisel mochten zijn, tussen opdrachtgever en aannemer mochten ontstaan, worden beslecht door arbitrage overeenkomstig het arbitragereglement van de Raad van Arbitrage voor de Bouw, zoals dit drie maanden voor de dag van aanbesteding luidt.
3. De aannemer, die een geschil betreffende de eindafrekening aan de in het tweede lid genoemde Raad ter beslechting voorlegt, nadat de opdrachtgever zijn definitieve beslissing omtrent de eindafrekening schriftelijk ter kennis van de aannemer heeft gebracht, is niet ontvankelijk in hetgeen hij meer of anders vordert dan die eindafrekening inhoudt, indien hij het geschil aanhangig maakt later dan zes maanden nadat de opdrachtgever bij aangetekende brief de aandacht van de aannemer op deze termijn heeft gevestigd, tenzij de vordering voortvloeit uit een omstandigheid, welke eerst na het verloop van die termijn is gebleken.
4. Indien bij een in kracht van gewijsde gegaan rechterlijk vonnis een uitspraak van het scheidsgerecht geheel of gedeeltelijk nietig wordt verklaard, heeft ieder der partijen het recht het geschil, voor zover het dientengevolge onbeslist is gebleven, opnieuw overeenkomstig deze paragraaf te doen beslechten. De vordering is niet ontvankelijk, indien zij bij de in het tweede lid genoemde Raad wordt aanhangig gemaakt later dan drie maanden na het in kracht van gewijsde gaan van de rechterlijke uitspraak. Degene die als scheidsman of secretaris aan de nietig verklaarde beslissing heeft medegewerkt, zal aan de nieuwe behandeling niet mogen medewerken.
5. Indien beide partijen in onderling overleg hieraan de voorkeur geven, worden de in het tweede lid bedoelde regelen vervangen door die, gegeven in de statuten van de Raad van Arbitrage voor Metaalnijverheid en -handel, met dien verstande dat in aanvulling dezer regelen de bepaling geldt, dat scheidslieden niet bevoegd zijn het tussen partijen overeengekomene te wijzigen.

§ 50. Voortzetting van het werk

1. De aannemer is gehouden, in afwachting van de totstandkoming van een uitspraak in het geschil,

opvordering van de directie het werk volgens haar aanwijzingen voort te zetten, tenzij de Raad van Arbitrage in spoedgeschil anders beslist en onverminderd zijn rechten, die uit bedoelde uitspraak voor hem mochten voortvloeien.

2. Voor zover de uitkering van enige termijn van betaling vertraging zou ondervinden in verband met een aanhangig geschil, zal de opdrachtgever tot zodanige betaling overgaan als in verband met de stand van het werk en de wederzijdse vorderingen toelaatbaar is. Zodanige betaling zal niet in het geding kunnen worden gebruikt als bewijs van de erkenning door de opdrachtgever van enig recht van de aannemer.

BIJLAGE A

Volmacht
De ondergetekende(n)
..... 1),
..... 5)
aannemer(s) van .....
..... 2)
Wijst/wijzen als zijn /hun gevolmachtigde aan ..... 3)
die hem/hun in alle opzichten vertegenwoordigt voor alle zaken betreffende .....
..... 4)
....., ... 20.... 6)
De aannemer(s) ..... 7)
..... , ... 20.... 6)
Goedgekeurd,
de Directie, ... 7)

1) Naam en voornamen van de aannemer of de aannemers, indien hij een natuurlijk persoon is of zij natuurlijke personen zijn of – in andere gevallen – de hiermee overeenkomende gegevens.
2) Vermelding van het aangenomen werk.
3) Naam en voornamen van de gevolmachtigde.
4) Vermelding van het werk of gedeelte ervan alsmede eventuele bijzondere voorwaarden.
5) Indien de aannemer zelf gevolmachtigde is van gezamenlijke aannemers, wordt hier ingevoegd: 'gevolmachtigde van de'.
6) Plaats en datum van ondertekening.
7) Handtekening van de aannemers(s) c.q. de Directie.

BIJLAGE B

Ondergetekende
..... 1),
gevestigd te ..... 2),
in aanmerking nemende:
1e. dat ..... 3),
gevestigd te ..... 4),
hierna genoemd 'de opdrachtgever', aan
..... 5),
gevestigd te ..... 6),
hierna genoemd 'de aannemer',
heeft opgedragen:
..... 7),
op welke overeenkomst de Uniforme Administratieve
Voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 van toepassing zijn;
2e. dat de aannemer voornemens is daarin de in onderstaande
Lijst van Bouwstoffen vermelde bouwstoffen te verwerken;
verklaart:
dat hij/zij afstand doet van alle aanspraken op bedoelde bouwstoffen en deze na de goedkeuring beschouwt als eigendom van de opdrachtgever ingevolge § 19, eerste lid, der Uniforme Administratieve
Voorwaarden voormeld.

Lijst van Bouwstoffen: 8),
.....)
.....)
.....)
.....)

.....)
.....)
.....)
.....)
.....)
.....)
....., ... 20.... 9)
..... 10)

1) Naam van de leverancier van c.q. rechthebbende op de bouwstoffen.
2) Volledig adres van deze.
3) Naam van de opdrachtgever.
4) Volledig adres van deze.
5) Naam van de aannemer.
6) Volledig adres van deze.
7) Korte beschrijving van het werk.
8) Opsomming der betrokken bouwstoffen.
9) Plaats en datum van ondertekening.
10) Handtekening van de leverancier van c.q. rechthebbende op de bouwstoffen.

BIJLAGE 2

Wijzigingen in de UAV 2012 ten opzichte van de UAV 1989:

- **Paragraaf 1:** aan de begripsbepaling van de UAV en van het werk is toegevoegd 'technisch installatiewerk'. Door integratie van de UAV-TI 1992 was deze toevoeging noodzakelijk geworden.
- **Paragraaf 4:** Het formulier A met betrekking tot de vertegenwoordiging van de aannemer bij volmacht wordt verplicht voorgeschreven. Het formulier dient daarmee niet meer louter als voorbeeld.
- **Paragraaf 5 lid 1 en paragraaf 6 lid 10:** De begrippen 'vergunningen, ontheffingen of dergelijke beschikkingen' zijn vervangen door 'publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen'.
- **Paragraaf 5 lid 5:** de specifieke bepaling over de aansprakelijkheid van de opdrachtgever voor de niet of niet tijdige levering van bouwstoffen die bij een voorgeschreven leverancier worden betrokken, dan wel bouwstoffen die door de opdrachtgever zijn voorgeschreven, is vervallen. Hiermee wordt de positie van de voorgeschreven leverancier gelijkgetrokken met die van de voorgeschreven onderaannemer.
- **Paragraaf 5 lid 8 en paragraaf 6 lid 6:** de zorg voor veiligheid en milieu is aangescherpt. Deze aanscherping is daarnaast terug te vinden in de toevoeging aan paragraaf 6 van lid 16a dat voorziet in een meldingsplicht voor het aantreffen van voorwerpen of stoffen waarvan redelijkerwijs geacht kan worden dat deze schade kunnen toebrengen aan personen, goederen of milieu.
- **Paragraaf 6 lid 14:** 'Goede trouw' is vervangen door 'de eisen van redelijkheid en billijkheid'.
- **Paragraaf 6 lid 26:** De zin 'deze goedkeuring zal niet mogen worden onthouden op onredelijke gronden' is toegevoegd.
- **Paragraaf 6 lid 27:** het woord 'uitvoeringskosten' is vervangen door 'kosten'.
- **Paragraaf 8 lid 4 en 5:** De redactie is aangepast om een duidelijk onderscheid te maken tussen de situatie dat een aannemer recht heeft op termijnverlenging en de situatie dat hij bij wijze van gunst om termijnverlenging vraagt.
- **Paragraaf 8a:** de beproeving van het technische installatiewerk, afkomstig uit de UAV-TI 1992, is opgenomen.
- **Paragraaf 10:** lid 1a is toegevoegd waarin is opgenomen een bepaling betreffende de verstrekking van revisietekeningen en bedienings- en onderhoudsvoorschriften van het technische installatiewerk.
- **Paragraaf 10 lid 3:** een uitgebreidere regeling is opgenomen voor de ingebruikname van een werk voordat dit voltooid is dan wel voor de ingebruikname van een al dan niet voltooid onderdeel daarvan. Ten aanzien van het technische installatiewerk is hier een specifieke bepaling opgenomen.
- **Paragraaf 11:** bij het herstellen van gebreken door de aannemer is toegevoegd dat hieronder niet vallen die gebreken die het gevolg zijn van onjuist of onzorgvuldig gebruik dan wel gekwalificeerd kunnen worden als normaal te verwachten slijtage als gevolg van het feitelijke gebruik.
- **Paragraaf 12 lid 2:** formuleert de aansprakelijkheid van de aannemer na oplevering. Betreft deels een samenvoeging met lid 3 en deels een aanpassing aan het huidige Burgerlijk Wetboek (BW).
- **Paragraaf 12 lid 4:** voor de rechtsvordering wordt nu onderscheid gemaakt naar de duur van de aansprakelijkheid voor verborgen gebreken, afhankelijk van de aard van het verborgen gebrek.
- **Paragraaf 17 lid 2:** de opdrachtgever is niet langer verplicht bouwstoffen te keuren. In het bestek moet worden bepaald of en in hoeverre bouwstoffen moeten worden gekeurd.
- **Paragraaf 17 lid 3:** de formulering over gebreken na de keuring is aangepast met de termen 'redelijkerwijs niet door de directie had kunnen worden onderkend' en 'het gebrek aan de aannemer kan worden toegerekend'.
- **Paragraaf 17 lid 5:** is aangevuld met de bepaling dat de directie de goedkeuring voor andere bouwstoffen in plaats van met een fabrieksnaam aangeduide bouwstoffen, mits van overeenkomstige hoedanigheid, niet onthoudt op onredelijke gronden.
- **Paragraaf 18 lid 1:** keuring in de vorm van visuele beoordeling is opgenomen indien in het bestek is voorgeschreven dat bouwstoffen moeten worden geleverd met een kwaliteitsverklaring afkomstig van een door de Raad voor de Accreditatie erkende certificatie-instelling. Hiermee wordt aangesloten bij de praktijk.
- **Paragraaf 21:** is in overeenstemming gebracht met de Wet milieubeheer door de term 'niet van waarde zijn' bij uit het werk komende oude bouwstoffen te schrappen. In het bestek kan worden afgeweken van de hoofdregel dat de uit het werk komende oude bouwstoffen eigendom blijven van de opdrachtgever. Voorts is verwijtbaarheid vervangen door toerekenbaarheid.
- **Paragraaf 22 lid 2:** gebreken in relatie tot een garantie over één of meer onderdelen van het werk zijn duidelijker geformuleerd. In afwijking van het advies is niet overgenomen de voorgestelde toevoeging 'op grond van de U.A.V.'. Een omstandigheid die aan de aannemer kan worden toegerekend kan namelijk bijvoorbeeld zijn gebaseerd op de UAV maar ook op het bestek voor het betreffende werk.
- **Paragraaf 23:** de verplichtingen van de aannemer in relatie tot het ter beschikking stellen en onderhouden van loodsen en andere hulpmiddelen zijn algemener geformuleerd en er wordt verwezen naar het omschrijven van de verplichtingen in het bestek. De rest van paragraaf 23 is

vervallen. In afwijking van het advies is verder toegevoegd ‘en verwijderen’ en ‘en/of directieverblijf’ in de zin: ‘De verplichtingen van de aannemer met betrekking tot het ter beschikking stellen, onderhouden en verwijderen van loodsen en/of directieverblijf en andere hulpmiddelen worden in het bestek omschreven.’ Ook over het ter beschikking stellen en onderhouden van een eventueel directieverblijf en het verwijderen van de loodsen en andere hulpmiddelen in zijn algemeenheid (inclusief een eventueel directieverblijf) dient in het bestek te worden voorzien. Hiermee wordt een verduidelijking gegeven van de hulpmiddelen waar in het bestek op moet worden ingegaan.

- **Paragraaf 26:** opgenomen is dat de aannemer een algemeen tijdschema opstelt en wat daarin moet zijn opgenomen. Hiermee wordt aangesloten bij de praktijk.
- **Paragraaf 27:** in de titel is toegevoegd ‘verslagen van bouwvergaderingen’. Uit de rechtspraak blijkt dat, indien is overeengekomen om tijdens de uitvoering van het werk bouwvergaderingen te houden, dit belangrijke stukken zijn.
- **Paragraaf 27 lid 1:** is aangescherpt zodat het nu ook voorziet in een verplichting om een aantekening in het weekrapport te maken over voorvallen betreffende de veiligheid en/of gezondheid van personen.
- **Paragraaf 36:** lid 1a is toegevoegd die de gevolgen voor de prijs vanwege een door de opdrachtgever gewenste bestekswijziging regelt.
- **Paragraaf 42 lid 2:** het bedrag der kortingen is gewijzigd van een bedrag in guldens naar een bedrag in euro’s.
- **Paragraaf 48:** over het vastleggen van de toestand in een proces-verbaal is bepaald, dat het arbitragereglement van de Raad van Arbitrage voor de Bouw geldt, zoals dit drie maanden voor de dag van de aanbesteding luidt.
- **Overig:** ‘geldsbedragen’ is gewijzigd in ‘geldbedragen’, ‘netto-prijzen’ is gewijzigd in ‘prijzen’, ‘netto-kosten’ is gewijzigd in ‘kosten’, de actuele naam van de Raad van Arbitrage voor de Bouw is opgenomen, ‘krankzinnigengesticht’ is gewijzigd in ‘psychiatrisch ziekenhuis’, ‘is te wijten aan schuld’ en ‘is te wijten aan’ is gewijzigd in ‘is toe te rekenen’, cursivering van de begrippen in paragraaf 1, verwijdering van de definitie van BW uit paragraaf 1, omdat die definitie niet meer in de tekst voorkomt, verwijdering van punten in de definitiebepaling van UAV in paragraaf 1 en overige paragrafen, toevoeging van ‘hij’ in paragraaf 10, derde lid, verwijdering van een tussenstreepje in de tweede zin van paragraaf 26, vierde lid en ‘formulier A’ is gewijzigd in ‘bijlage A’.

TOELICHTING

Met het vaststellen van de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken en technische installatiewerken 2012 (UAV 2012) wordt een actualisering van de UAV 1989 doorgevoerd. De aanleiding voor deze actualisering is gelegen in wijzigingen in relevante wet- en regelgeving en ontwikkelingen in de jurisprudentie sinds 1989 en de invoering van de euro. De relevante wet- en regelgeving betreft de gedeeltelijke invoering van het nieuwe Burgerlijk Wetboek in 1992 en de titel Aanneming van Werk die daarin in 2003 is opgenomen. Ook was een aanpassing nodig vanwege de Wet Milieubeheer op het gebied van het zich ontdoen van afvalstoffen. Aanpassing naar aanleiding van de Europese richtlijn betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties (2011/7/EU) zal na implementatie van de richtlijn plaatsvinden. Daarnaast is de UAV-TI 1992 geïntegreerd in deze UAV en is aandacht besteed aan de eenduidigheid van begrippen en definities.

Het toenmalige ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) heeft als coördinerend minister voor het rijksopdrachtgeverschap aangaande bouwwerken een adviesopdracht verstrekt aan het Instituut voor Bouwrecht (IBR). Voor de uitvoering van deze opdracht heeft het IBR een Werkgroep Herziening UAV 1989 gevormd bestaande uit vertegenwoordigers van Bouwend Nederland, UNETO/VNI, STABU, Gemeentewerken Rotterdam en Universiteit van Tilburg). Na de opheffing van het ministerie van VROM is het opdrachtgeverschap overgegaan naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

Op 14 februari 2011 heeft de Werkgroep advies uitgebracht aan het ministerie van BZK. Het advies is mede gebaseerd op de resultaten van twee door de Werkgroep gehouden Expertmeetings. Tijdens deze Expertmeetings konden ook andere bij de UAV 1989 betrokken partijen (opdrachtgevers, opdrachtnemers, adviesbureaus, wetenschap en advocatuur) commentaar indienen. De Werkgroep meent daarom dat het advies in grote lijnen kan bogen op instemming van degenen die aanwezig waren tijdens de Expertmeetings.

Het advies van de Werkgroep is nagenoeg geheel overgenomen. Op enkele punten is afgeweken van het advies.

De wijzigingen ten opzichte van de UAV 1989 zijn opgenomen in bijlage 2 bij deze toelichting.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
J.W.E. Spies.

De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
M.J.M. Verhagen.

WAARDERINGSKAMER

Meetinstructie Gebruiksoppervlakte woningen

Versiedatum: **juli 2019**

Inleiding

Deze meetinstructie geeft een praktische handleiding voor het meten van de gebruiksoppervlakte van woningen. Met deze meetinstructie kan de gebruiksoppervlakte van individuele woningen (de oppervlakte "achter de voordeur") en de bij de woning behorende externe bergruimte en gebouwgebonden buitenruimte worden gemeten. Deze meetinstructie is niet geschikt voor het meten van de gebruiksoppervlakte van een complex met meerdere woningen, noch voor het meten van de gebruiksoppervlakte van niet-woningen.

Relatie met de NEN 2580

Als uitgangspunt voor deze meetinstructie is de gebruiksoppervlakte, ontleend aan artikel 1 van het Bouwbesluit, genomen. Voor de definitie van de gebruiksoppervlakte verwijst het Bouwbesluit naar NEN 2580. NEN 2580 vormt daarmee ook de basis voor deze meetinstructie. Deze meetinstructie wijkt op twee aspecten af van NEN 2580:

1. De meetinstructie verdeelt de inpandige gebruiksoppervlakte onder in *gebruiksoppervlakte wonen* en *gebruiksoppervlakte overige inpandige ruimte*. NEN 2580 kent deze onderverdeling niet.
2. Omdat het vaak lastig te bepalen is of een wand of muur al dan niet dragend is, gaat de meetinstructie uit van de oppervlakte inclusief dragende binnenwanden. NEN 2580 gaat uit van de oppervlakte exclusief dragende wanden.

Gebruiksoppervlakte in de BAG en de WOZ

In de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) is van iedere woning (verblijfsobject) de totale inpandige gebruiksoppervlakte vastgelegd. Deze oppervlakte komt overeen met de gebruiksoppervlakte volgens de NEN 2580. De BAG-oppervlakte bestaat dus uit de som van de *gebruiksoppervlakte wonen* en de *gebruiksoppervlakte overige inpandige ruimte*. Voor toepassing in het kader van de Wet WOZ wordt de oppervlakte van woningen, indien van toepassing, gesplitst in WOZ-deelobjecten. Het onderscheid in *gebruiksoppervlakte wonen* en de *gebruiksoppervlakte overige inpandige ruimte* is daarom ook voor de WOZ niet aan de orde.

Gebruiksoppervlakte bij het bepalen van de Energie Prestatie Coëfficiënt en de Energie-Index en (vanaf 1-1-2020) de Energieprestatie op basis van de NTA 8800

Bij het bepalen van de energieprestatie van woningen moet de gebruiksoppervlakte van de thermische zone worden bepaald. Het meten van de gebruiksoppervlakte voor de energieprestatie gebeurt overeenkomstig deze meetinstructie. Deze meetinstructie gaat echter niet in op de afbakening van de thermische zone, omdat deze afbakening moet voldoen aan de strikte eisen van NTA 8800.

Toepassing en verantwoordelijkheid

Het doel van deze meetinstructie is het vereenvoudigen en uniformeren van het meten van woningen. De meetinstructie is zowel geschikt voor makelaars en taxateurs die woningen voor de verkoop, verhuur of voor een taxatie inmeten als voor gemeenten die de woning voor de BAG of in het kader van de Wet WOZ inmeten. Bij aanbieding op de markt wordt de gebruiksoppervlakte zoveel mogelijk gesplitst in de onderdelen *gebruiksoppervlakte wonen*, *overige inpandige ruimte*, *externe bergruimte* en *gebouwgebonden buitenruimte*. Bij het vergelijken met de gebruiksoppervlakte in de BAG dient hier dus rekening mee te worden gehouden.

Voor bijzondere situaties wordt verwezen naar de **"lijst met veel gestelde vragen"**. Voor de gevallen waarin deze meetinstructie en de lijst met veel gestelde vragen geen uitsluitsel geven over het bepalen van de gebruiksoppervlakte, moet de NEN 2580 worden gebruikt.

1. Meting van de gebruiksoppervlakte van een woning

De stappen in deze meetinstructie gaan er vanuit dat de oppervlakte "met de hand" per bouwlaag gemeten worden. Het meten van de gebruiksoppervlakte van een woning kan ook gebeuren met daarvoor geschikte software.

Stap 1. Meet de totale inpandige gebruiksoppervlakte van de woning per bouwlaag

Voor het meten van de gebruiksoppervlakte gelden de volgende principes:

a. Meet voor het bepalen van de gebruiksoppervlakte altijd binnen de buitenste- of woningscheidende wanden (muren), inclusief dragende en niet-dragende binnenwanden. Met buitenste/scheidende wanden (muren) worden bedoeld de wanden/muren die de ene woning van de andere woning scheiden en de muren die de woning van de buitenwereld afscheiden.
b. Meet altijd per verdieping op vloerniveau tussen de opgaande scheidingsconstructies (muren). Incidentele inspringende gebouwdelen (met een oppervlakte kleiner dan 0,5 m²), zoals bijvoorbeeld een kolom, worden tot de gebruiksoppervlakte gerekend. Er dient gemeten te worden langs de muur. Radiatoren, leidingen, kabelgoten, wandgoten, kozijnen, vensterbanken etc. kunnen bij de meting worden genegeerd.

Niet tot de gebruiksoppervlakte wordt gerekend:

- De oppervlakte met een netto hoogte die lager is dan 1,5 m, met uitzondering van de oppervlakte onder een trap;
- De oppervlakte van ruimten die niet voor mensen toegankelijk zijn;
- De oppervlakte van een trapgat, een vide of een combinatie van beiden, indien deze 4,0 m2 of groter is;
- De oppervlakte van een leidingschacht, inspringend bouwdeel of van een vrijstaande bouwconstructie, indien deze 0,5 m2 of groter is;
- De oppervlakte van een liftschacht;
- De oppervlakte van een nis die kleiner is dan 0,5 m²
- Inspringende gebouwdelen met een oppervlakte groter van 0,5m².

De nu bepaalde oppervlakte is de totale gebruiksoppervlakte van deze bouwlaag van de woning. Deze oppervlakte bestaat uit *gebruiksoppervlakte wonen* en *gebruiksoppervlakte overige inpandige ruimte*. In stap 2 wordt het onderscheid tussen deze twee gemaakt.

Stap 2. Verdeel de totale inpandige gebruiksoppervlakte in gebruiksoppervlakte wonen en gebruiksoppervlakte overige inpandige ruimte.

De inpandige gebruiksoppervlakte van de bouwlaag moet nu worden verdeeld in:

- gebruiksoppervlakte wonen en
- gebruiksoppervlakte overige inpandige ruimte.

Een oppervlakte wordt tot de overige inpandige ruimte gerekend als één van de voorwaarden geldt:

- het hoogste punt van de ruimte is tussen 1,5 meter en 2,0 meter hoog;
- het hoogste punt van de ruimte is boven de 2,0 meter, maar het aaneengesloten oppervlak hoger dan 2,0 m is kleiner dan 4,0 m² (alleen van toepassing voor gedeelten die als woonruimte dienen en alleen wanneer er ook sprake is van een gedeelte van de ruimte met een hoogte van minder dan 2,0 m)**;**
- de ruimte is bouwkundig slechts geschikt als bergruimte. Voorbeelden hiervan zijn een kelder, fietsenstalling of een garage;
- er is sprake van een *bergzolder*, dat wil zeggen een voor mensen toegankelijke zolder die alleen geschikt is voor incidenteel gebruik. Dit is bijvoorbeeld het geval als de zolder niet met een vaste trap bereikbaar is en/of sprake is van een zolder met onvoldoende daglichttoetreding (raamoppervlakte kleiner dan 0,5 m²).

Wanneer niet aan de bovenstaande criteria is voldaan, is sprake van gebruiksoppervlakte wonen. In twijfelgevallen worden ruimten gerekend als gebruiksoppervlakte wonen. Een keuken, vaste kast, meterkast, gang, trapkast, badkamer en toilet binnen de woning worden tot de gebruiksoppervlakte wonen gerekend. Een bijkeuken, pantry, wasmachine- of cv-ruimte, of overige ruimte binnen de woning, worden gerekend tot de gebruiksoppervlakte wonen, mits deze ruimten zich binnen de woning bevinden en deze ruimten verwarmd/geïsoleerd zijn.

De oppervlakte "onder de wand" die de tussen een gebruiksoppervlakte wonen en een gebruiksoppervlakte overige inpandige ruimte staat, wordt gerekend tot de gebruiksoppervlakte wonen.

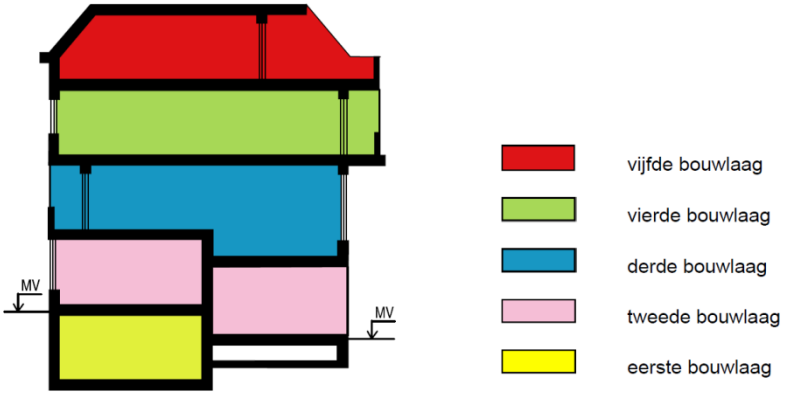
Let op! Er kan alleen sprake zijn van gebruiksoppervlakte overige inpandige ruimte als de oppervlakte volgens de criteria onder stap 1 wordt gerekend tot de gebruiksoppervlakte.

Stap 3. Ga naar de volgende bouwlaag (indien aanwezig)

Herhaal stap 1 en 2 voor iedere bouwlaag.

Stap 4. Bepaal de totale gebruiksoppervlakte van de woning onderscheiden naar de verschillende gebruiksoppervlakten

Totaliseer de gevonden gebruiksoppervlakten wonen per bouwlaag tot één gebruiksoppervlakte wonen voor de woning. Doe dit ook voor de gebruiksoppervlakte overige inpandige ruimte. De onderstaande figuur illustreert hoe de bouwlagen genummerd worden.

Figuur 1: Bouwlagen (Bron: NEN 2580)

2. Meting van de oppervlakte van de gebouwgebonden buitenruimte(n) (indien aanwezig)

Een ruimte is gebouwgebonden buitenruimte indien deze ruimte **niet of slechts gedeeltelijk is omsloten** door vaste wanden en daardoor geen vaste buitenomgrenzing heeft. Er is alleen sprake van gebouwgebonden buitenruimte voor zover het gedeelte direct naast, op, tegen of aan het hoofdgebouw (de woning) is gelegen. Denk hierbij aan een balkon, carport, veranda of dakterras. Bij een appartement gelegen op de begane grond dient een terras, wanneer en voor zover dit terras rust op een drager die geïntegreerd is in de bouwconstructie van de woning, ook als gebouwgebonden buitenruimte te worden beschouwd. Dit is een uitzondering op de algemene regel en NEN 2580.

Voor het bepalen van de gebruiksoppervlakte van gebouwgebonden buitenruimte wordt onderscheid gemaakt tussen overdekte ruimte en niet overdekte ruimte:

- bij overdekte gebouwgebonden buitenruimte wordt de oppervlakte gemeten tot de verticale projectie van de overkapping;
- bij niet overdekte gebouwgebonden buitenruimte wordt de oppervlakte gemeten tot de opgaande scheidingsconstructie, bijvoorbeeld een hek, dakopstand of rand van de vloerconstructie.

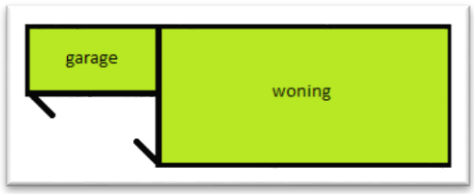
3. Meting van de oppervlak van de externe bergruimte(n)

Een ruimte wordt als externe bergruimte gezien, wanneer voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- De ruimte heeft geen woonfunctie;
- De ruimte is gelegen buiten de woning (de ruimte is alleen bereikbaar door de woning te verlaten) én de ruimte is bij de bouw niet als exclusief ondersteunend aan de woning gebouwd (er is geen gedeelde muur met de woning);
- De ruimte is afsluitbaar;
- De ruimte wordt volgens de afbakeningsregels uit de BAG als afzonderlijke pand gezien.

Onderstaande figuur geeft enkele voorbeelden. Als sprake is van meerdere externe bergruimten, dan wordt de oppervlakte van deze bergruimten opgeteld tot de totale gebruiksoppervlakte externe bergruimte. Voor het inmeten van de externe bergruimte gelden de principes van stap 1.

Situatie 1

- Gedeelde muur met het hoofdgebouw
- Alleen bereikbaar via de open lucht

→ Overige inpandige ruimte

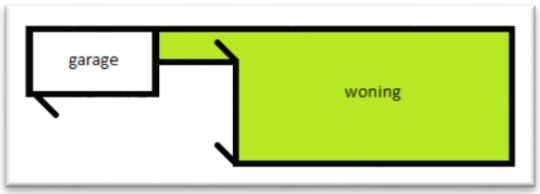
Situatie 2

- Geen gedeelde muur met het hoofdgebouw
- Alleen bereikbaar via de open lucht

→ Externe bergruimte

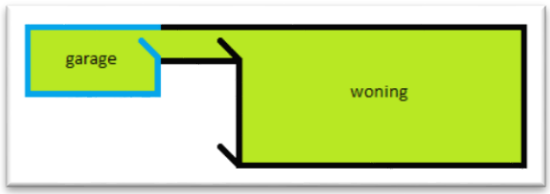
Situatie 3

- Geen gedeelde muur met het hoofdgebouw
- Alleen bereikbaar via de open lucht

→ Externe bergruimte

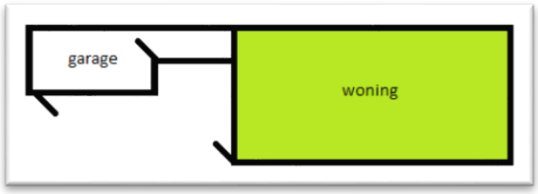
Situatie 4

- Geen gedeelde muur met het hoofdgebouw
- Binnendoor bereikbaar

→ Overige inpandige ruimte

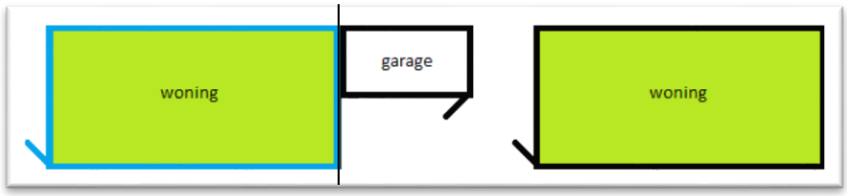
Situatie 5

- Geen gedeelde muur met het hoofdgebouw
- Alleen bereikbaar via de open lucht

→ Externe bergruimte

Situatie 6

- Geen gedeelde muur met het hoofdgebouw (woning rechts)
- Alleen bereikbaar via de open lucht

→ Externe bergruimte

Figuur 2: Overige inpandige ruimte versus externe bergruimte[1]

[1] *Deze figuur is gedeeltelijk afkomstig uit de Praktijkhandleiding BAG.*

WAARDERINGSKAMER

Versiedatum formulier: juli 2019

Opnamedatum: .....

Opnameformulier

Behorend bij de meetinstructie Gebruiksoppervlakte woningen

Adres woning: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

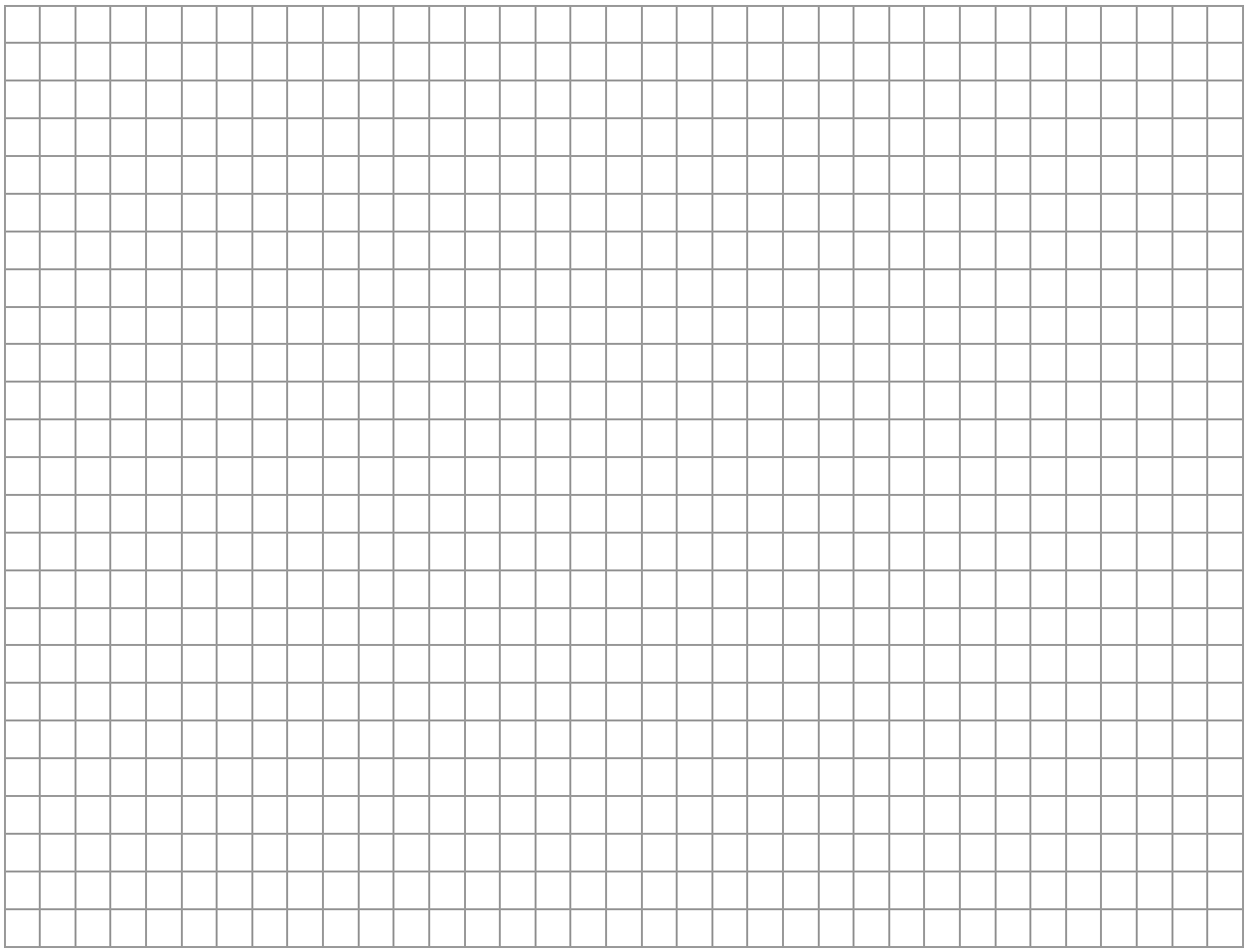
Meetgegevens:

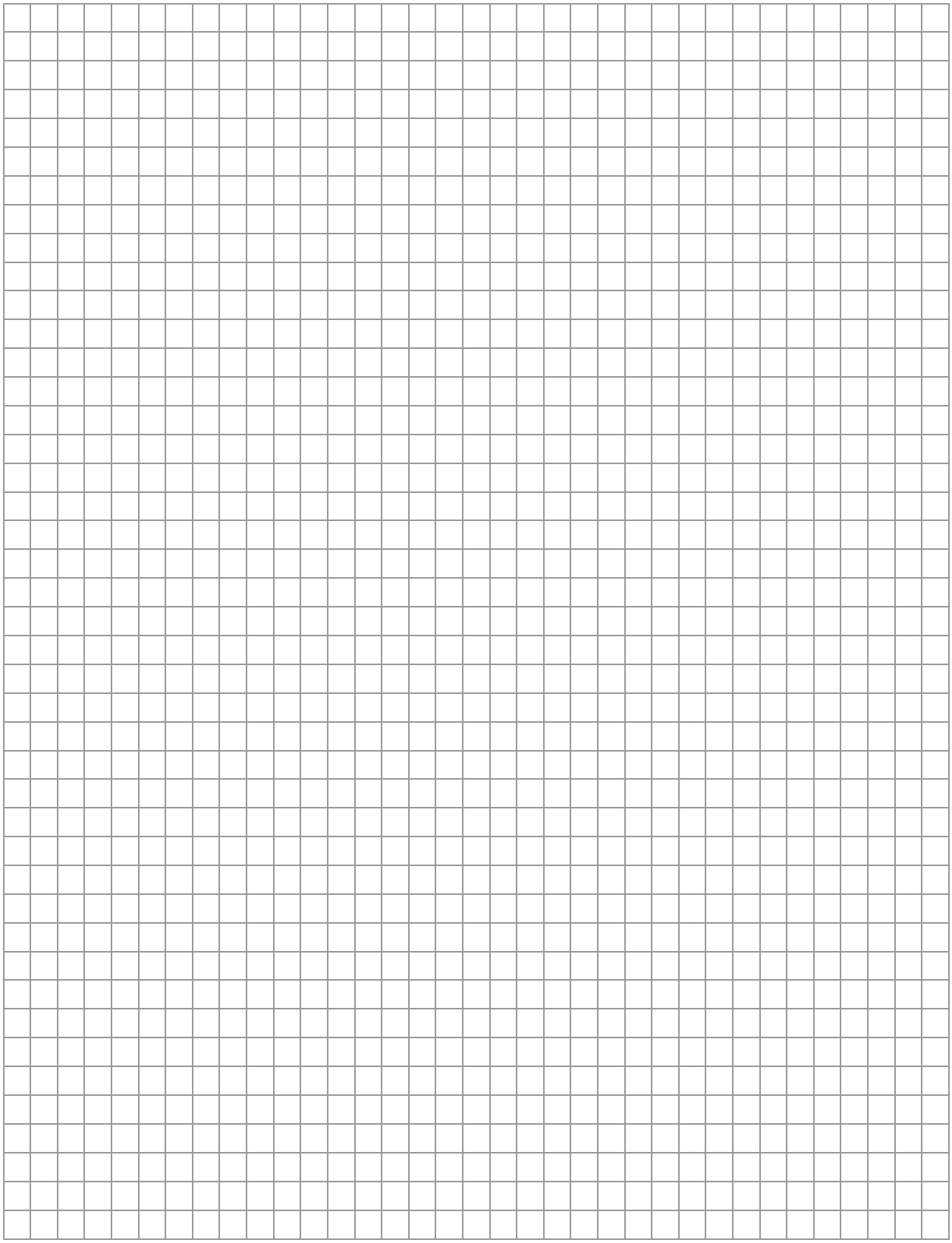
	Bouwlaag 1	Bouwlaag 2	Bouwlaag 3	Bouwlaag 4	Bouwlaag 5	Totaal
Inpandig gebruiksoppervlak (Onderdeel 1)						
Inpandig gebruiksoppervlak (Onderdeel 2)						
Inpandig gebruiksoppervlak (Onderdeel 3)						
Trapgat						
Overige aftrek (nis, lift, vide, leidingschacht)						
Optel (nis)						
1: Totaal inpandig gebruiksoppervlak						
Overige inpandige ruimte (Onderdeel 1)						
Overige inpandige ruimte (Onderdeel 2)						
Overige inpandige ruimte (Onderdeel 3)						
Trapgat						
Overige aftrek (nis, lift, vide, leidingschacht)						
Optel (nis)						
2: Totaal overige inpandige ruimte(n)						
3: Gebruiksoppervlakte wonen						
Gebouwgebonden buitenruimte (Onderdeel 1)						
Gebouwgebonden buitenruimte (Onderdeel 2)						
Gebouwgebonden buitenruimte (Onderdeel 3)						
4: Totaal gebouwgebonden buitenruimte(n)						
Externe bergruimte (Onderdeel 1)						
Externe bergruimte (Onderdeel 2)						
Externe bergruimte (Onderdeel 3)						
Trapgat						
Overige aftrek (nis, lift, vide, leidingschacht)						
Optel (nis)						
5: Totaal externe bergruimte(n)						

Vertrekspecificatie:

Vertrekken	Bouwlaag 1	Bouwlaag 2	Bouwlaag 3	Bouwlaag 4	Bouwlaag 5

Opmerkingen / schetsen:

Meetinstructie Bruto inhoud woningen

Versiedatum: **juli 2019**

Inleiding

Deze meetinstructie geeft een praktische handleiding voor het meten van de bruto inhoud van woningen. Als uitgangspunt voor deze meetinstructie is de bruto inhoud zoals gedefinieerd in NEN 2580 genomen.

Te meten woning

De meetinstructie is gericht op het meten van de bruto inhoud per woning. Dat wil zeggen dat altijd uitgegaan wordt van de inhoud “achter de voordeur”.

Bij de meting van de bruto inhoud van de woning wordt geen onderscheid gemaakt tussen verschillende functies van de delen van een woning (bijvoorbeeld "woonruimte" of "overige inpandige ruimte").

Indien aanwezig en relevant wordt de bruto inhoud van de externe bergruimte en van een externe garage afzonderlijk bepaald. In paragraaf 3 wordt gespecificeerd wanneer sprake is van inpandige ruimte die wordt meegenomen bij de bruto inhoud van de woning en wanneer sprake is van externe ruimte waarvan de bruto inhoud afzonderlijk wordt bepaald.

Afwijkingen ten opzichte van de NEN 2580

In deze meetinstructie wordt gewerkt met standaardmaten voor de dikte van de verdiepingsvloeren, van de begane-grondvloer, van de dakconstructie en van de woningscheidende wanden voor de situaties waarin deze dikte niet eenvoudig te meten is. NEN 2580 kent deze aannames omtrent de dikte van vloeren, dakconstructie en woningscheidende muren niet.

Bij het toepassen van deze meetinstructie voor het meten van de bruto inhoud van een afzonderlijke woning binnen een complex blijft stap 6 (het meten van de bruto inhoud van de begane grond vloer) achterwege. Ook op dit aspect wijkt deze meetinstructie af van NEN 2580, omdat volgens NEN 2580 de dikte van de onderste vloer wordt meegerekend bij de bruto inhoud van de onderste bouwlaag.

Toepassing en verantwoordelijkheid

Het doel van deze meetinstructie is het vereenvoudigen en uniformeren van het meten van woningen. Het bepalen van de inhoud van woningen conform deze meetinstructie en het gebruik hiervan gebeurt op eigen verantwoordelijkheid. Voor bijzondere situaties wordt verwezen naar de “lijst met veel gestelde vragen”. In het geval dat deze meetinstructie en de lijst met veel gestelde vragen geen uitsluitsel geven over het bepalen van de bruto inhoud, wordt verwezen naar de NEN 2580.

1. Meting van de bruto inhoud van een woning per bouwlaag

De stappen in deze meetinstructie gaan er vanuit dat de oppervlakte met de hand gemeten wordt. Het meten van de bruto inhoud van een woning kan ook gebeuren met daarvoor geschikte software.

Principe:

a. de inhoud van de bouwlaag van een woning wordt gemeten door de totale verdiepingsoppervlakte van de bouwlaag te vermenigvuldigen met de (bruto) hoogte van die bouwlaag;
b. de totale verdiepingsoppervlakte van de bouwlaag van de woning betreft de oppervlakte gemeten inclusief de buitenmuren, of vanaf het midden van de woning-scheidende muren, inclusief dragende en niet-dragende binnenmuren en inclusief nissen, trapgaten, vides, schalmgaten etc.;
c. de (bruto) hoogte van een bouwlaag wordt bepaald vanaf de bovenkant van de vloer tot en met de vloer van de bovenliggende bouwlaag of tot en met de bovenliggende dakconstructie;
d. bij de inhoud van een woning worden ook ruimten meegeteld welke een hoogte hebben van minder dan 1,50 meter met uitzondering van kruipruimtes;
e. bij het bepalen van de inhoud wordt er geen onderscheid gemaakt tussen woonruimte en overige inpandige ruimte;
f. bij de inhoud van een woning worden de inhoud van tot de woning behorende externe bergingen, of kelderbergingen bij appartementen en flats en/of de inhoud van overdekte gebouwgebonden buitenruimten niet opgeteld.

Stap 1. Meet de totale verdiepingsoppervlakte

Meet de totale verdiepingsoppervlakte door langs de buitengevels te meten. Meet inclusief buitenmuren, binnenmuren, vides en trapgaten etc. In- en uitspringende bouwdelen aan de gevel met een doorsnede-oppervlakte kleiner dan 0,50 m², worden buiten beschouwing gelaten. Dat wil zeggen dat in geval van een nis in de gevel kleiner dan 0,50 m² deze gewoon tot de inhoud wordt gerekend en bij een uitspringend element, deze niet tot de inhoud wordt gerekend.
Bij woningscheidende muren wordt "hart-op-hart" gemeten. Indien de dikte van de woningscheidende muren niet gemeten kan worden, wordt aangenomen dat deze 30 cm dik is. (Er dient dus 15 cm tot het hart van de muur aangehouden te worden).

- Verdeel de totale oppervlakte in eenvoudig te meten oppervlakten door gebruik te maken van de standaard basisvormen zoals een rechthoek, een driehoek, een (halve) cirkel of een ellips. Houdt hierbij rekening met bijvoorbeeld een erker. In afwijking van de bepaling van de gebruiksoppervlakte wordt de gehele oppervlakte gemeten, dus ook wanneer het hoogste punt lager is dan 1,50 meter. Er is dus ook geen correctie voor trapgaten en vides.
- Wanneer sprake is van variërende hoogte van de bouwlaag, onderscheid dan oppervlakten waarvoor de bouwhoogte eenduidig bepaald kan worden.
- Totaliseer alle deeloppervlakten.

Stap 2. Meet van deze bouwlaag de (bruto) hoogte

De (bruto) hoogte wordt bepaald vanaf de bovenkant van de vloer tot en met de vloer van de bovengelegen bouwlaag. Indien de dikte van de (woningscheidende) vloer niet gemeten kan worden, wordt aangenomen dat deze 30 cm dik is. Indien het de bovenste bouwlaag is en er sprake is van een plat dak, wordt gemeten inclusief de dakconstructie. Voor de dikte van de dakconstructie wordt 30 cm aangehouden als deze maat niet bekend is. Indien sprake is van een schuin plafond in verband met een kapconstructie ga naar stap 4.

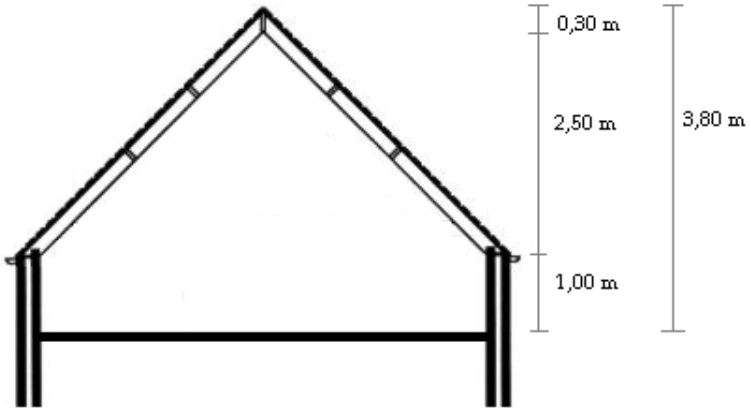
Stap 3. Vermenigvuldig de verdiepingsoppervlakte met de (bruto) hoogte

Deze vermenigvuldiging levert de bruto inhoud per bouwlaag.

Stap 4. Bepaal inhoud van bouwlagen met kapconstructie

Indien sprake is van een regulier zadeldak of lessenaarsdak wordt de inhoud van het gedeelte onder de schuine kap berekend door de verdiepingsoppervlakte van dit deel te vermenigvuldigen met het gemiddelde van de laagste en de hoogste hoogte. Bij het bepalen van deze hoogten wordt gemeten vanaf de vloer tot aan de (nok)balk. Als deze maat niet bekend is, wordt bij de gemeten hoogte 30 cm opgeteld voor de erboven gelegen balk tot en met het dak (de nok) van de woning.

Bijvoorbeeld:

De inhoud van deze zolderverdieping wordt als volgt berekend: de totale verdiepingsoppervlakte wordt vermenigvuldigd met de gemiddelde verdiepingshoogte. De gemiddelde verdiepingshoogte is in dit voorbeeld: (2,50 + 0,30) / 2 + 1,00 = 2,40 m
In het geval van een symmetrische dakconstructie, kan de gemiddelde verdiepingshoogte ook als volgt worden berekend: (3,80 + 1,00) / 2 = 2,40 m

Figuur 1: Voorbeeld berekening dakconstructie

Voer een eventuele correctie uit voor bijvoorbeeld dakkapellen.

Indien sprake is van een meer complexe dakconstructie, kan de bruto vloeroppervlakte in zodanige delen worden verdeeld dat op basis van een gemiddelde hoogte op overeenkomstige wijze kan worden gerekend.

Stap 5. Ga naar de volgende bouwlaag (indien aanwezig)

Herhaal de stappen 1 tot en met 4.

Stap 6. Bepaal de inhoud van de begane grondvloer

Deze stap wordt alleen uitgevoerd wanneer een gehele woning wordt gemeten en niet bij het meten van een appartement.

Omdat steeds gemeten wordt vanaf de bovenkant van de vloer van een bouwlaag, moet de inhoud van de vloer van de onderste bouwlaag nog bij de inhoud van de woning worden bijgeteld. Veelal is dit de begane grondvloer, maar er kan ook sprake zijn van een keldervloer of juist een "zwevende" vloer als onderste bouwlaag.

Indien sprake is van een begane grondvloer, keldervloer of "zwevende" vloer (ter plaatse de onderste vloer van de woning) dan wordt aangenomen dat deze 40 cm dik is.

Vermenigvuldig de bruto vloeroppervlakte van de onderste bouwlaag met de dikte van de vloer (40 cm). Indien bijvoorbeeld sprake is van een deels onderkelderde woning, of een woning die deels gelegen is boven een parkeergarage, kan de inhoud van de onderste bouwlaag mogelijk uit verschillende delen bestaan.

2. Totaliseer de gevonden bruto inhoud per bouwlaag

Voor woningen binnen een complex met meergezinswoningen (appartementen):
- Totaliseer de bruto inhoud per bouwlaag van de woning. Dit geeft de bruto inhoud van de (afzonderlijke) woning binnen het complex.

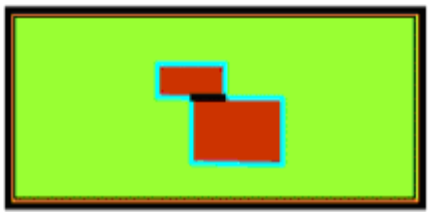
Voor eengezinswoningen:
- Totaliseer de bruto inhoud per bouwlaag van de woning en tel hierbij de berekende inhoud van de begane grondvloer op. Dit geeft de bruto inhoud van de woning.

3. Onderscheid inpandige ruimte en externe ruimte

Bij de woning worden de inhoud van tot de woning behorende externe bergingen, kelderbergingen bij appartementen en flats en/of de inhoud van overdekte gebouwgebonden buitenruimten niet opgeteld. Daarom is het relevant om eenduidig onderscheid te maken tussen externe bergruimte en inpandige ruimte.

Overige inpandige ruimte versus externe bergruimte[1]

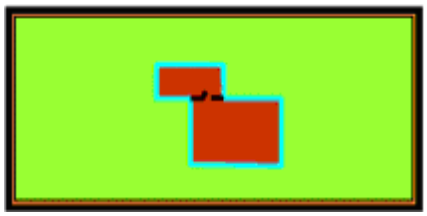
1

- Gedeelde muur
- Alleen bereikbaar via de open lucht

→ Overige inpandige ruimte

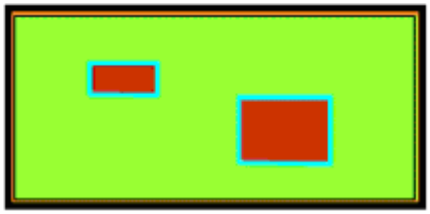
2

- Gedeelde muur
- Bereikbaar via binnendeur

→ Overige inpandige ruimte

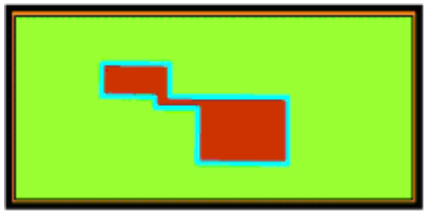
3

- Geen gedeelde muur
- Alleen bereikbaar via de open lucht

→ Externe bergruimte

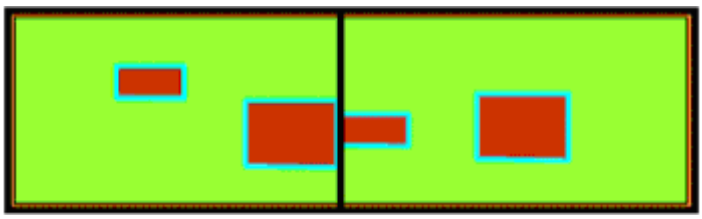
4

- Geen gedeelde muur
- Bereikbaar via afgesloten verbinding

→ Overige inpandige ruimte

5

- De schuur heeft een gedeelde muur met de buurwoning

→ Externe bergruimte

Figuur 2: Overige inpandige ruimte versus externe bergruimte[1]

[1] *Deze figuur is gedeeltelijk afkomstig uit het Objectenhandboek Basisregistraties Adressen en Gebouwen, het Ministerie van I&M)*

WAARDERINGSKAMER

Versiedatum formulier: juli 2019

Opnamedatum: .....

Opnameformulier

Behorend bij de meetinstructie Bruto inhoud woningen

Adres woning: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Meetgegevens:

Opnametabel eengezinswoning/pand/complex

	Bouwlaag 1	Bouwlaag 2	Bouwlaag 3	Bouwlaag 4	Bouwlaag 5	Totaal
Onderdeel 1						
Onderdeel 2						
Onderdeel 3						
Onderdeel 4						
1: Totale verdiepingsoppervlakte per bouwlaag						
Bruto hoogte						
(bij kapconstructie:) Gemiddelde bruto hoogte						
2: Inhoud begane grondvloer (alleen indien er sprake is van een eengezinswoning)						
3: Totaal bruto inhoud						

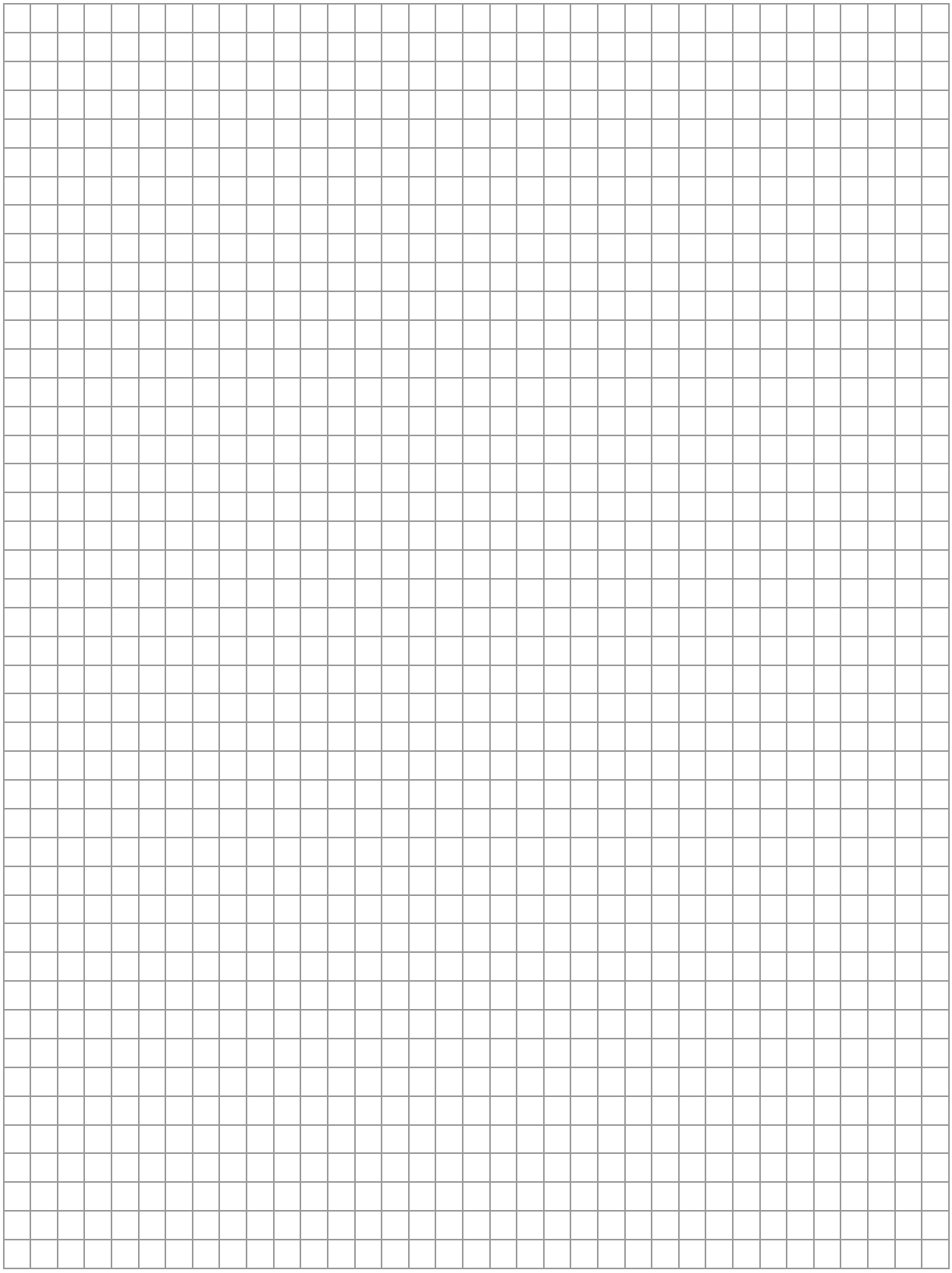
Opnametabel bijgebouw

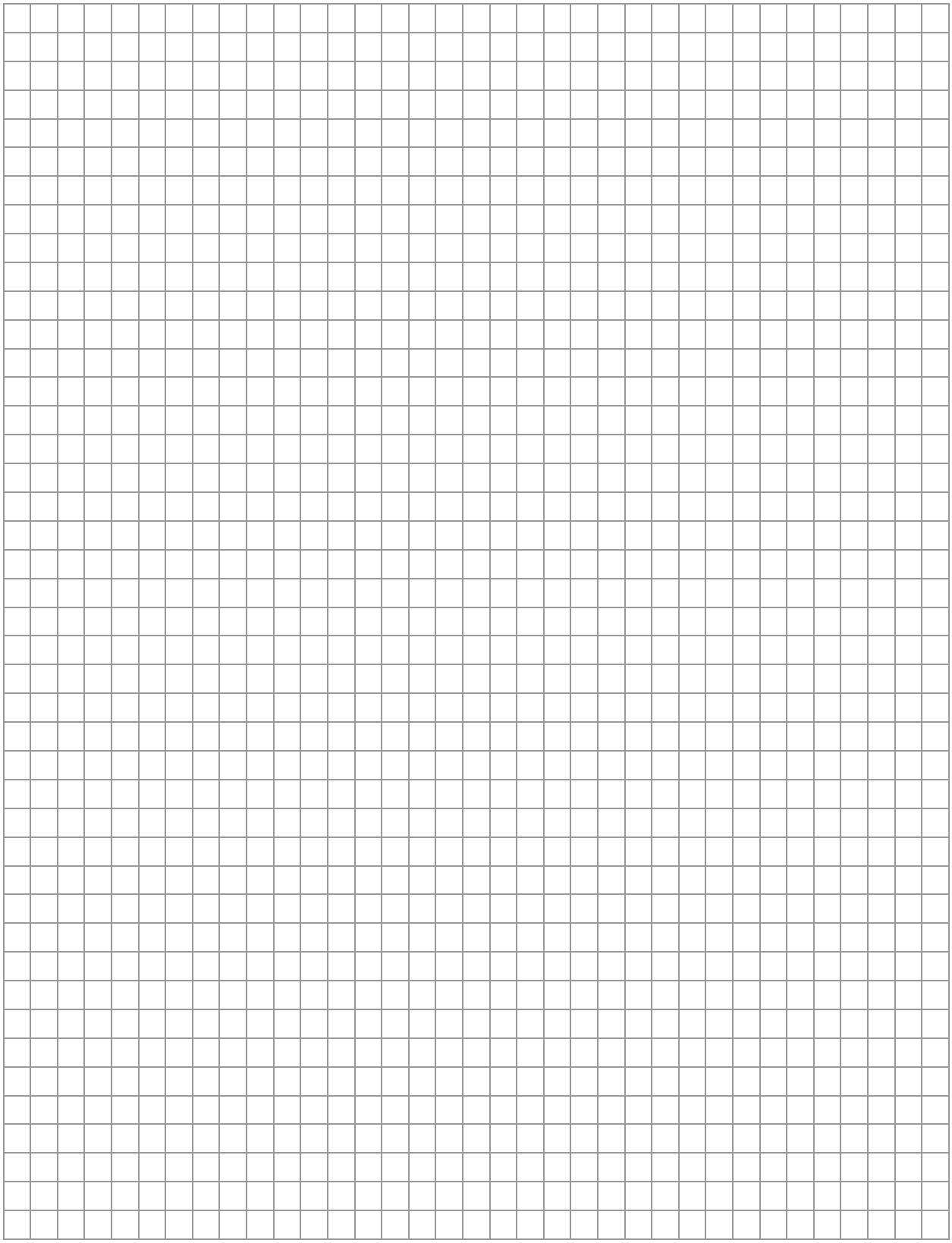
	Bouwlaag 1	Bouwlaag 2	Bouwlaag 3	Bouwlaag 4	Bouwlaag 5	Totaal
Onderdeel 1						
Onderdeel 2						
Onderdeel 3						
Onderdeel 4						
1: Totale verdiepingsoppervlakte per bouwlaag						
Bruto hoogte						
(bij kapconstructie:) Gemiddelde bruto hoogte						
2: Inhoud begane grondvloer						
3: Totaal bruto inhoud						

n.b.

De bij stap 1 gevonden verdiepingsoppervlakte wordt vermenigvuldigd met de gevonden (gemiddelde) bruto hoogte.

Opmerkingen / schetsen:

Gemeente Aalsmeer

Zaaknummer: Z22-

Verordening op de heffing en de invordering van leges 2023

Wetstechnische informatie:

Gegevens van de regeling

Overheidsorganisatie	Gemeente Aalsmeer
Officiële naam regeling	Verordening op de heffing en invordering van leges 2023
Citeertitel	Legesverordening Aalsmeer 2023
Deze versie is geldig tot (als de vervaldatum is vastgesteld)	
Vastgesteld door	Gemeenteraad
Onderwerp	Gemeentelijke belastingen

Opmerkingen m.b.t. de regeling

Deze regeling vervangt de Legesverordening 2022 vastgesteld op 02 december 2021 en de eventuele wijzigingen hierop.

Wettelijke grondslag(en) of bevoegdheid waarop de regeling is gebaseerd

Gemeentewet, artikelen 156, eerste en tweede lid, aanhef en onderdeel h, artikel 216 en 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b en Paspoortwet artikel 2 tweede lid en artikel 7 van de Paspoortwet en artikel 13.1a van de Omgevingswet;

Regelgeving die op deze regeling is gebaseerd (gedelegeerde regelgeving)

Geen

Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum inwerkingtreding	Terugwerkende kracht	Betreft	Ontstaansbron: datum ondertekening; bron bekendmaking	Inwerkingtreding: datum ondertekening; bron bekendmaking	Voorstel Staten
01-01-2023		Nieuwe regeling			

Verordening op de heffing en de invordering van leges 2023

Artikel 1 Definities

Deze verordening verstaat onder:

1. dag: de periode van 00.00 uur tot 24.00 uur, waarbij een gedeelte van een dag als een hele dag wordt aangemerkt;
2. jaar: het tijdvak dat loopt van de n^e dag in een kalenderjaar tot en met de $(n-1)^e$ dag in het volgende kalenderjaar;
3. kalenderjaar: de periode van 1 januari tot en met 31 december;
4. maand: het tijdvak dat loopt van n^e dag in een kalendermaand tot en met de $(n-1)^e$ dag in de volgende kalendermaand, met dien verstande dat als de n^e dag in een kalendermaand 30 of 31 januari is, de $(n-1)^e$ dag in de volgende kalendermaand altijd de laatste dag van de maand februari is;
5. week: een aaneengesloten periode van zeven dagen.

Artikel 2 Belastbaar feit

1. Onder de naam 'leges' worden rechten geheven voor:
   a. het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten;
   b. het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van een Nederlandse identiteitskaart of een reisdocument;
   c. een en ander zoals genoemd in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel.
2. Hetgeen in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel is bepaald over een Nederlandse identiteitskaart voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, is van overeenkomstige toepassing op een vervangende Nederlandse identiteitskaart voor personen met een uitreisverbod, ongeacht de leeftijd van de betrokken persoon.

Artikel 3 Belastingplicht

Belastingplichtig is de aanvrager van de dienst of van de Nederlandse identiteitskaart dan wel degene ten behoeve van wie de dienst is verleend of de handelingen zijn verricht.

Artikel 4 Vrijstellingen

Leges worden niet geheven voor:

1. diensten waarvan de kosten krachtens afdeling 13.6 van de Omgevingswet zijn of worden verhaald;
2. diensten die ingevolge een wettelijk voorschrift zijn vrijgesteld van rechtenheffing of kosteloos moeten worden verleend;
3. diensten met betrekking tot een aanvraag tot verlening of gehele of gedeeltelijke intrekking van een omgevingsvergunning of wijziging van voorschriften van een omgevingsvergunning, voor zover die aanvraag betrekking heeft op een activiteit met betrekking tot een inrichting als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
4. het in behandeling nemen van een aanvraag tot verlening van een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel i, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, voor zover het een activiteit betreft bedoeld in artikel 2.2a van het Besluit omgevingsrecht (omgevingsvergunning beperkte milieutoets);

Artikel 5 Maatstaven van heffing en tarieven

1. De leges worden geheven naar de maatstaven en tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Tenzij in de bij deze verordening behorende tabel met betrekking tot een bepaalde rubriek anders is vermeld, wordt van de leges geen teruggaaf verleend
3. Voor de berekening van de leges wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.

Artikel 6 Wijze van heffing

De leges worden geheven door middel van een mondelinge kennisgeving, een gedagtekende schriftelijke kennisgeving, waaronder mede wordt begrepen een stempelafdruk, een zegel, een nota of andere schriftuur, of een kennisgeving langs elektronische weg. Het gevorderde bedrag wordt mondeling, door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving of langs elektronische weg aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de leges worden betaald ingeval de kennisgeving bedoeld in artikel 6:
   a. mondeling wordt gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving;
   b. schriftelijk wordt gedaan, op het moment van uitreiken van de kennisgeving, dan wel in geval van toezending daarvan, binnen 8 dagen na de dagtekening van de kennisgeving
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van de leges wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 9 Vermindering of teruggaaf

1. Gehele of gedeeltelijke vermindering of teruggaaf van leges voor een in de bij deze verordening behorende tarieventabel omschreven dienst wordt verleend overeenkomstig een met betrekking tot die dienst in die tarieventabel opgenomen bepaling.
2. Voor de toepassing van artikel 28, vierde lid, van de Invorderingswet 1990 wordt de teruggaaf van leges, bedoeld in het eerste lid, aangemerkt als een vermindering van de belastingaanslag.

Artikel 10 Overdracht van bevoegdheden

Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd tot het wijzigen van deze verordening, als de wijzigingen:

a. van zuiver redactionele aard zijn;

b. een gevolg zijn van nieuwe of gewijzigde rijksregelgeving die in werking treedt binnen drie maanden na de officiële bekendmaking van de inwerkingtreding ervan in het Staatsblad of de Staatscourant en het de volgende paragrafen of artikelen van hoofdstuk 1 van de tarieventabel betreft:

1. onderdeel 1.1. (akten burgerlijke stand)
2. artikel 1.2 (reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart);
3. artikel 1.3 (rijbewijzen);
4. artikel 1.19 (papieren verstrekking uit de basisregistratie personen);
5. artikel 1.27, onder a (verklaring omtrent het gedrag);
6. artikel 1.33 (Wet op de kansspelen);
7. hoofdstuk 6 (verstrekking op grond van de Wet bescherming persoonsgegeven);

een en ander voor zover met deze wijzigingen niet reeds bij het vaststellen of latere wijziging van deze verordening bij raadsbesluit rekening is gehouden.

Artikel 11 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders
Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en de invordering van de leges.

Artikel 12 Overgangsrecht
1. De Legesverordening Aalsmeer 2022 van 02 december 2021 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 13, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Indien de datum van inwerkingtreding van deze verordening ligt na de in artikel 13, tweede lid, opgenomen datum van ingang van de heffing, blijft de in het eerste lid genoemde verordening gelden voor de in de tussenliggende periode plaatsvindende belastbare feiten voor zover de heffing van de leges hiervoor in die periode plaatsvindt.

Artikel 13 Inwerkingtreding
1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de derde dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 01 januari 2023.

Artikel 14 Citeertitel
Deze verordening wordt aangehaald als: Legesverordening Aalsmeer 2023.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier, De voorzitter,

drs. O.F. Matheijsen mr. G.E. Oude Kotte

Bijlagen behorende bij de Legesverordening 2023
1. Tarieventabel, behorende bij de Legesverordening 2023
2. Genormeerde leges, Tarieventabel 2.1.1.2 letter a 2023
3. Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012)
4. Meetinstructie Gebruiksoppervlakte woningen met opnameformulier
5. Meetinstructie Bruto inhoud woningen met opnameformulier

Tarieventabel, behorende bij de Legesverordening Aalsmeer 2023

Inhoudsopgave

Verordening op de heffing en de invordering van leges 2023 1
HOOFDSTUK 1 ALGEMENE DIENSTVERLENING 8
Paragraaf 1.1 Burgerlijke stand 8
Artikel 1.1 Huwelijksvoltrekking of registratie partnerschap 8
Artikel 1.2 Omzetten geregistreerd partnerschap in huwelijk 8
Artikel 1.3 t/m 1.6 Niet opgenomen 8
Artikel 1.7 Annuleren, wijzigen datum of vermindering van leges 8
Artikel 1.8 Trouwboekje of partnerschapsboekje 8
Paragraaf 1.2 Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart 9
Artikel 1.9 Reisdocumenten 9
Artikel 1.10 Nederlandse identiteitskaart 9
Artikel 1.11 Modaliteiten Artikel 1.9 en 1.10 9
Paragraaf 1.3 Rijbewijzen 10
Artikel 1.12 Rijbewijzen 10
Artikel 1.13 Vervallen, is opgenomen in artikel 1.12 10
Paragraaf 1.4 Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens 10
Artikel 1.14 Definities 10
Artikel 1.15 Verstrekking van gegevens uit de basisregistratie personen 10
Artikel 1.16 Niet opgenomen 11
Artikel 1.17 Opgenomen onder 1.15.6 11
Artikel 1.18 Op aanvraag doornemen basisregistratie personen 11
Paragraaf 1.5 Bestuursstukken 11
Artikel 1.19 Afschriften van bestuursstukken 11
Artikel 1.20 Niet opgenomen 11
Paragraaf 1.6 Vastgoedinformatie 11
Artikel 1.21 Plan- of kaartinformatie 11
Artikel 1.22 Informatie uit registers 12
Artikel 1.23 Informatie uit adressenbestanden 12
Paragraaf 1.7 Overige publiekszaken 12
Artikel 1.24 Niet opgenomen 12
Artikel 1.25 Overige publiekszaken 12
Paragraaf 1.8 Gemeentearchief 13
Artikel 1.26 Naspeuringen in gemeentearchief 13
Artikel 1.27 Afschrift of uittreksel uit gemeentearchief 13

Paragraaf 1.9 Bijzondere wetten 13
Artikel 1.29 Huisvestingswet 2014 13
Artikel 1.30 Leegstandwet 13
Artikel 1.31 Wet op de kansspelen 14
Artikel 1.32 Telecommunicatiewet / Kabels en leidingen 14
Artikel 1.33 Wegenverkeerswetgeving / Verkeer en vervoer 14
Paragraaf 1.10 Diversen 15
Artikel 1.34 Gewaarmerkte afschriften, kopieën, stukken of uittreksels 15
Artikel 1.35 Diverse vergunningen of beschikkingen 16
Artikel 1.36 Markten 16
HOOFDSTUK 2 DIENSTVERLENING VALLEND ONDER FYSIEKE LEEFOMGEVING/ OMGEVINGSVERGUNNING 16
Artikel 2.1 Begripsomschrijvingen 16
Artikel 2.2 Principeverzoeken 17
Artikel 2.3 Omgevingsvergunning 18
Artikel 2.4 Vermindering 23
Artikel 2.5 Teruggaaf 23
Artikel 2.6 Niet opgenomen 24
Artikel 2.7 Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project 24
Artikel 2.8 Bestemmingswijzigingen zonder activiteit 24
Artikel 2.9 Niet opgenomen 24
Artikel 2.10 In deze titel niet benoemde beschikking 24
HOOFDSTUK 3 DIENSTVERLENING VALLEND ONDER DE DIENSTENRICHTLIJN EN NIET VALLEND ONDER HOOFDSTUK 1 en 2 24
Paragraaf 3.1 Horeca 24
Artikel 3.1 Exploitatie openbare inrichting 24
Artikel 3.2 Uitoefenen horeca- of slijtersbedrijf 24
Paragraaf 3.2 Seksbedrijven 25
Artikel 3.3 Vergunning seksbedrijf 25
Artikel 3.4 Wijzigen vergunning seksbedrijf 25
Paragraaf 3.3 Winkeltijdenwet 25
Artikel 3.5 Ontheffing winkeltijden 25
Paragraaf 3.4 Organiseren evenement of markt 26
Artikel 3.6 Organiseren evenement 26
Artikel 3.7 Niet opgenomen 26
Paragraaf 3.5 Standplaatsen 26
Artikel 3.8 Niet opgenomen 26

Artikel 3.9 Niet opgenomen 26
Artikel 3.10 Losse standplaatsen 26
Paragraaf 3.6 Huisvestingswet 2014 26
Artikel 3.11 Vergunning onttrekken woonruimte 26
Artikel 3.12 Vergunning samenvoegen woonruimte 26
Artikel 3.13 Vergunning omzetten zelfstandige in onzelfstandige woonruimte 26
Artikel 3.14 Vergunning verbouwen woonruimte tot meer woonruimten 26
Artikel 3.15 Splitsingsvergunning 27
Artikel 3.16 Toeristische verhuur 27
Artikel 3.17 Verhuurvergunning opkoopbescherming 27
Paragraaf 3.7 In dit hoofdstuk niet benoemd besluit 27
Artikel 3.18 Niet benoemd besluit op aanvraag, ontheffing of andere beschikking 27

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE DIENSTVERLENING

Paragraaf 1.1 Burgerlijke stand			Tarief 2023
Artikel 1.1 Huwelijksvoltrekking of registratie partnerschap			
Het tarief bedraagt voor de voltrekking van een huwelijk of registratie van een partnerschap op:			
1.	In het Raadhuis op maandag tot en met vrijdag tussen 09:00 en 16:00 uur		€ 410,55
2.	In het Raadhuis eenvoudig maandag en woensdag om 9.00 uur		€ 142,00
3.	Op een vrije locatie:		
	a	op maandag tot en met vrijdag tussen 08:00 en 18:00 uur	€ 678,75
	b.	op maandag tot en met vrijdag tussen 06:00 en 08:00 uur en tussen 18:00 en 22:00 uur	€ 740,55
	c.	op maandag tot en met vrijdag tussen 00:00 en 06:00 uur en tussen 22:00 en 24:00 uur	€ 925,20
	d.	zaterdag tussen 09:00 en 22:00 uur	€ 740,55
	e.	zaterdag tussen 00:00 en 09:00 en tussen 22:00 en 24:00 uur	€ 925,55
	f.	zondag tussen 00:00 en 24:00 uur	€ 1.049,00
Artikel 1.2 Omzetten geregistreerd partnerschap in huwelijk			
Het tarief bedraagt voor het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk in het raadhuis			€ 0,00
Artikel 1.3 t/m 1.6 Niet opgenomen			
Ingeval van "Niet opgenomen" dan zijn deze artikelen zijn niet van toepassing, opgenomen, binnen de gemeente Aalsmeer. Om de verordening wel zo synchroon mogelijke te houden met de VNG standaard is er voor gekozen de nummering niet aan te passen.			
Artikel 1.7 Annuleren, wijzigen datum of vermindering van leges			
1.	Kosten voor het verzetten van een huwelijk		
	a.	verzetten van een huwelijk binnen 14 dagen voor de huwelijksdatum	€ 101,15
	b.	verzetten van een huwelijk tot 14 dagen voor de huwelijksdatum	€ 34,60
2.	Voor een teruggave van leges wegens		
	a.	annulering van een huwelijk binnen 14 dagen voor de huwelijksdatum, van de leges:	25%
	b.	annulering van een huwelijk tot 14 dagen voor de huwelijksdatum, van de leges:	75%
3.	Voltrekking van een huwelijk door een (buitengewoon) ambtenaar van de Burgerlijke Stand op een buitenlocatie, die niet in dienst is van de gemeente Aalsmeer. De kosten van de (buitengewoon) ambtenaar van de Burgerlijke Stand in loondienst worden in mindering gebracht op het tarief zoals vermeld onder artikel 1.1, met het percentage hier vermeld.		30%
Artikel 1.8 Trouwboekje of partnerschapsboekje			
Het tarief bedraagt voor het verstrekken van:			
1.	een (duplicaat) trouwboekje of (duplicaat) partnerschapsboekje in een normale uitvoering		€ 15,40
2.	een (duplicaat) trouwboekje of (duplicaat) partnerschapsboekje in een luxe uitvoering:		
	a.	Blauw	€ 29,60
	b.	Rood	€ 33,30

3.	Één geboorteboekje		€ 10,20
4.	Kaligraferen van een trouwboekje of partnerschapsboekje		€ 18,55
5.	Bijschrijving in een trouwboekje of partnerschapsboekje		€ 4,15
Paragraaf 1.2 Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart			
Artikel 1.9 Reisdocumenten			
Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van:			
1.	een nationaal paspoort:		
	a.	een reisdocument van het Koninkrijk der Nederlanden als bedoeld in artikel 2, eerste lid van de paspoortwet, ten behoeve van een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt het maximale tarief zoals dat op dat moment is opgenomen in het Besluit Paspoortgelden afgerond op € 0,05 naar beneden	Wettelijk max tarief
	b.	een reisdocument van het Koninkrijk der Nederlanden als bedoeld in artikel 2, eerste lid van de paspoortwet, die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt het maximale tarief zoals dat op dat moment is opgenomen in het Besluit Paspoortgelden afgerond op € 0,05 naar beneden	Wettelijk max tarief
Artikel 1.10 Nederlandse identiteitskaart			
Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van:			
1.	een Nederlandse identiteitskaart:		
	a.	een Nederlandse identiteitskaart als bedoeld in artikel 2, tweede lid van de Paspoortwet ten behoeve van een persoon, die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt het maximale tarief zoals dat op dat moment is opgenomen in het Besluit Paspoortgelden afgerond op € 0,05 naar beneden	Wettelijk max tarief
	b.	een Nederlandse identiteitskaart als bedoeld in artikel 2, tweede lid van de Paspoortwet ten behoeve van een persoon, die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt het maximale tarief zoals dat op dat moment is opgenomen in het Besluit Paspoortgelden afgerond op € 0,05 naar beneden	Wettelijk max tarief
Artikel 1.11 Modaliteiten Artikel 1.9 en 1.10			
Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag:			
1.	de tarieven genoemd onder 1.9 en 1.10 worden bij spoedlevering vermeerderd met het tarief zoals dat is opgenomen in het laatste Besluit Paspoortgelden op dat moment dat op het moment van aanvraag van kracht is afgerond op € 0,05 naar beneden		Wettelijk max tarief
2.	Voor het afleggen van een thuisbezoek i.v.m. de aanvraag van een reisdocument. (tussen 1 oktober en 1 april)		€ 32,90
3.	voor het verlenen van een dienst bij het uitreiken van een document buiten de openingstijden van de balies van Burgerzaken		€ 149,80
4.	Voor het landelijk bezorgen van:		
	a.	één reisdocument maandag tot en met vrijdag tussen 08:00 en 21:00 of zaterdag tussen 08:00 en 18:00	€ 5,05
	b.	twee of meer reisdocumenten op één adres maandag tot en met vrijdag tussen 08:00 en 21:00 of zaterdag tussen 08:00 en 18:00	€ 10,10

Paragraaf 1.3 Rijbewijzen		
Artikel 1.12 Rijbewijzen		
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het afgeven, vernieuwen of omwisselen van een rijbewijs het maximale tarief zoals dat door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is vastgesteld, afgerond op € 0,05 € naar beneden	Wettelijk max tarief
2.	Het tarief als bedoeld in 1.12. wordt verhoogd met indien de dienstverlening verband houdt met de vermissing of diefstal van een reeds eerder verstrekt rijbewijs	€ 34,80
3.	Het tarief genoemd in onderdeel 1.12 wordt bij een spoedlevering vermeerderd met het maximale tarief zoals dat is vastgesteld door de rijksoverheid op basis Wegenverkeerswet	Wettelijk max tarief
4.	Voor het afleggen van een huisbezoek i.v.m. de aanvraag van een rijbewijs. (tussen 1 oktober en 1 april)	€ 32,90
Artikel 1.13 Vervallen, is opgenomen in artikel 1.12		
Paragraaf 1.4 Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens		
Artikel 1.14 Definities		
1.	Voor de toepassing van artikel 1.15 wordt onder één verstrekking verstaan verstrekking van een of meer gegevens over één persoon waarvoor de basisregistratie personen moet worden geraadpleegd.	
2.	Voor de toepassing van artikel 1.16 wordt onder één verstrekking verstaan verstrekking van een of meer gegevens over één persoon die niet zijn opgenomen in de basisregistratie personen.	
Artikel 1.15 Verstrekking van gegevens uit de basisregistratie personen		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:		
1.	tot het verstrekken van gegevens, per verstrekking:	€ 12,90
2.	tot het afsluiten van een abonnement op het verstrekken van gegevens gedurende de periode van één jaar:	
	a. voor 100 verstrekkingen:	€ 149,30
3.	tot het verstrekken van een meertalig modelformulier woon- en/of verblijfplaats als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van verordening (EU) nr. 2016/1191 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2016 betreffende de bevordering van het vrije verkeer van burgers door vereenvoudigde overlegging van bepaalde openbare documenten in de Europese Unie en tot wijziging van Verordening nr. 1024/2012 (PbEU 2016, L 200):	Wettelijk max tarief
4.	Voor het verstrekken van een bewijs van opneming in de basisregistratie persoonsgegevens van de gemeente	
	a. Op het raadhuis (incl. post aan derden)	€ 12,90
	b. Op het raadhuis spoedtarief (incl. post aan derden)	€ 23,60
	c. Via internet (incl. verzendkosten)	€ 10,75
	d. Via alternatieve media (magneetband/schijf) per verstrekking	€ 28,00
5.	In afwijking van de voorgaande onderdelen bedraagt het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van gegevens met behulp van alternatieve media bedoeld in artikel 16, tweede lid, van het Besluit basisregistratie personen	€ 28,00

6.	In afwijking van de voorgaande onderdelen bedraagt het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het schriftelijk verstrekken van gegevens bedoeld in artikel 17, tweede lid, van het Besluit basisregistratie personen		€ 28,00
7.	Het tarief bedraagt voor het op verzoek doornemen van de basisregistratie personen, voor ieder daaraan besteed kwartier. Het uurtarief bedraagt:		€ 100,00
Artikel 1.16 Niet opgenomen			
Artikel 1.17 Opgenomen onder 1.15.6			
Artikel 1.18 Op aanvraag doornemen basisregistratie personen			
1.	Het tarief bedraagt voor het op aanvraag doornemen van de basisregistratie personen, voor ieder daaraan te besteden kwartier. Het uurtarief bedraagt:		€ 100,00
2.	Het op grond van het eerste lid verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.		
Paragraaf 1.5 Bestuursstukken			
Artikel 1.19 Afschriften van bestuursstukken			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:			
1.	een afschrift van de gemeentebegroting:		€ 24,65
2.	een afschrift van de gemeenterekening:		€ 24,65
3.	Bewust artikelnummer is vanaf 2016 niet meer van toepassing binnen de gemeente Aalsmeer. Al deze stukken zijn op www.aalsmeer.nl te raadplegen		
4.	Bewust artikelnummer is vanaf 2016 niet meer van toepassing binnen de gemeente Aalsmeer. Al deze stukken zijn op www.aalsmeer.nl te raadplegen		
5.	een afschrift van de omgevingsvergunning		€ 21,80
6.	Afdruk per pagina van bedoelde verordeningen onder 4. en 5. of overige verordeningen van de gemeente		€ 0,36
7.	Een afschrift van een bestemmingsplan, per exemplaar, exclusief verzend- en administratiekosten,		€ 48,20
8.	Voor het raadplegen van tekeningen en andere bescheiden uit het archief: per te lichten dossier.		€ 15,90
	a.	Vermeerderd met: voor elk kwartier of gedeelte daarvan aan de informatieverstrekking besteed	€ 22,05
	b.	Vermeerderd met: in afwijking van a, indien betreft hoogwaardige technische informatieverstrekking door specialisten op een bepaald vakgebied, voor elk half uur of gedeelte daarvan aan de informatieverstrekking besteed. Het uurtarief bedraagt:	€ 100,00
9.	Opvragen en verstrekken van één digitaal dossier, per email of andere digitale wijze ,waarbij de vergunning al is verleend, afgesloten, gearchiveerd en is ingediend na 1 oktober 2010		€ 7,95
Artikel 1.20 Niet opgenomen			
Paragraaf 1.6 Vastgoedinformatie			
Artikel 1.21 Plan- of kaartinformatie			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een kopie van een ruimtelijk plan of deel daarvan, zoals omgevingsvisie, omgevingsplan, wegenkaart behorende bij de legger bedoeld in artikel 1.22, onderdeel b:			
1.	Vastgoed:		

	a.	het gemeentelijke beperkingenregister of de gemeentelijke beperkingenregistratie, dan wel tot het verstrekken van een aan die registratie ontleende verklaring, als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen	€ 14,10
	b.	Het relatiebestand adres kadastraal perceel per gelegde relatie	€ 7,90
2.	Bodeminformatie:		
	a.	Voor het in behandeling nemen van een verzoek tot het verkrijgen van informatie over de bodemgesteldheid in verband met aanwezige of mogelijke aanwezige verontreiniging	€ 36,40
	b.	Voor het in behandeling nemen van een verzoek tot het verkrijgen van informatie over sonderingen	€ 51,05
Artikel 1.22 Informatie uit registers			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een afschrift zoals in dit artikel beschreven 1 t/m 4 art 1.22, voor ieder daaraan te besteden kwartier. Het uurtarief bedraagt: Het verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.			€ 100,00
1.	de gemeentelijke basisregistratie gebouwen, bedoeld in artikel 2 van de Wet basisregistraties adressen en gebouwen, per adres of object:		Nieuw
2.	de legger bedoeld in artikel 27 van de Wegenwet:		Nieuw
3.	een inschrijving in het rijksmonumentenregister die aan de gemeente verzonden is, als bedoeld in artikel 3.3, vijfde lid, van de Erfgoedwet:		Nieuw
4.	het gemeentelijk erfgoedregister, bedoeld in artikel 3.16 van de Erfgoedwet, per aangewezen cultureel erfgoed:		Nieuw
Artikel 1.23 Informatie uit adressenbestanden			
Het uur tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van kopieën van zoals in dit artikel beschreven 1 t/m 3 art 1.23: Het verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behan-deling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.			€ 100,00
1.	het gemeentelijke adressenbestand of delen daarvan, per adres:		nieuw
2.	het gemeentelijke relatiebestand adres-kadastraal perceel of delen daarvan, per gelegde relatie:		nieuw
3.	het gemeentelijke adrescoördinatenbestand of delen daarvan, per adrescoördinaat:		nieuw
Paragraaf 1.7 Overige publiekszaken			
Artikel 1.24 Niet opgenomen			
Artikel 1.25 Overige publiekszaken			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:			
1.	tot het verkrijgen van een verklaring omtrent het gedrag het maximum bedrag zoals dat op het moment van de aanvraag is vastgesteld in de "Regeling vergoeding verklaring omtrent het gedrag en gedragsverklaring aanbesteden" afgerond op € 0,05 naar beneden		Wettelijk max tarief
2.	tot het legaliseren van een handtekening:		€ 12,90

3.	tot het verkrijgen van een bewijs van in leven zijn (attestatie de vita) het tarief zoals vastgelegd in artikel 1, eerste lid, van het legesbesluit akten burgerlijke stand	
4.	Een verklaring van Nederlanderschap	€ 14,85
5.	Garantverklaring aan de balie	€ 24,60
6.	Garantverklaring digitaal	€ 12,30
7.	Naturalisaties: Voor het aanvragen van de Nederlandse nationaliteit ingevolge de bepalingen opgenomen in de Rijkswet op het Nederlanderschap van 19 december 1984 (Staatsblad 629): gelden de leges zoals vermeld op de website van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND): afgerond op € 0,05 naar beneden	Wettelijk max tarief
Paragraaf 1.8 Gemeentearchief		
Artikel 1.26 Naspeuringen in gemeentearchief		
1.	Het tarief bedraagt voor het op aanvraag doen van naspeuringen in de in het gemeentearchief berustende stukken, voor ieder daaraan te besteden kwartier. Het uurtarief bedraagt:	€ 100,00
2.	Het op grond van het eerste lid verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.	
Artikel 1.27 Afschrift of uittreksel uit gemeentearchief		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van:		
1.	een afschrift of fotokopie van een in het gemeentearchief berustend stuk,	
	a. Per pagina / afbeelding voor 1915	€ 4,75
	b. Per pagina / afbeelding na 1915	€ 2,65
2.	een uittreksel uit een in het gemeentearchief berustend stuk	Zie 1.27.1
Artikel 1.28 Niet opgenomen		
Paragraaf 1.9 Bijzondere wetten		
Artikel 1.29 Huisvestingswet 2014		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:		
1.	een huisvestingsvergunning als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Huisvestingswet 2014:	€ 128,25
2.	indeling in een urgentiecategorie als bedoeld in artikel 13, tweede lid, van de Huisvestingswet 2014:	€ 128,25
Artikel 1.30 Leegstandwet		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:		
1.	een vergunning tot tijdelijke verhuur van leegstaande woonruimte als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de Leegstandwet:	€ 128,25
2.	verlenging van een vergunning tot tijdelijke verhuur van woonruimte als bedoeld in artikel 15, negende lid, van de Leegstandwet:	€ 128,25
3.	Als aanvragen als bedoeld in onderdelen 1 en 2, gelijktijdig worden ingediend en woonruimten in hetzelfde gebouw, zoals een flat, een school of een kantoor betreffen, worden de in die onderdelen bedoelde leges slechts eenmaal geheven. [*Dit geldt ook als het gaat om een geheel van huurwoningen bestemd voor sloop of renovatie waarvoor gelijktijdig aanvragen worden ingediend.*]	

Artikel 1.31 Wet op de kansspelen			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een aanwezigheidsvergunning als bedoeld in artikel 30b van de Wet op de kansspelen (De hoogte van de leges is gelijk aan het laatstelijk vermelde maximale tarief in het Speelautomatenbesluit 2000 of zijn rechtsopvolger) Voor het in behandeling nemen geldt: het indienen van een aanvraag bij de gemeente:			
1.	Voor één kansspelautomaat, welke vergunning geldt voor onbepaalde tijd (maximaal totaal tarief Inclusief het basisbedrag)		€ 226,50
2.	Voor twee kansspelautomaten, welke vergunning geldt voor onbepaalde tijd, (maximale aantal per horecagelegenheid) (maximaal totaal tarief inclusief het basisbedrag)		€ 362,50
3.	Voor tarieven voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een Speelautomatenhal tot het verlenen van een aanwezigheidsvergunning als bedoeld in artikel 30b van de Wet op de kansspelen:		
	a.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een aanwezigheidsvergunning voor een periode van twaalf maanden voor de eerste speelautomaat (maximaal tarief inclusief het basistarief)	€ 56,50
	b.	en voor een periode van twaalf maanden voor iedere tweede en volgende speelautomaat, met een maximum van 250 speelautomaten (maximaal tarief!)	€ 34,00
4.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Wet op de kansspelen (loterijvergunning)		€ 88,20
5.	Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning voor het vestigen of exploiteren van een speelautomatenhal, zoals bedoeld in artikel 2 van de verordening speelautomaten 2013 Aalsmeer, bedraagt:		€ 1.046,85
6.	Een aanvraag tot wijziging van een beheerder/leidinggevende van een speelautomatenhal bedraagt, per beheerder/leidinggevende, met een maximum van het bedrag genoemd in 1.16.3		€ 88,20
7.	Een aanvraag tot wijziging van de inrichting van een speelautomatenhal bedraagt		€ 547,90
Artikel 1.32 Telecommunicatiewet / Kabels en leidingen			
Voor het aanleggen, in standhouden en opruimen van kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk, een niet-openbaar elektronisch communicatienetwerk of een netwerk ten behoeve van nutsvoorzieningen in en op openbare gronden bedraagt het tarief			
1.	voor het in behandeling nemen van een aanvraag in verband met het verkrijgen van een instemmingsbesluit, als bedoeld in de Algemene verordening ondergrondse infrastructuren (AVOI), omtrent plaats, tijdstip en wijze van uitvoering van werkzaamheden		€ 696,05
2.	voor het in behandeling nemen van een melding als bedoeld in de Algemene verordening ondergrondse infrastructuren (AVOI), omtrent plaats, tijdstip en wijze van uitvoering van werkzaamheden voor tracés tot 25 m¹		€ 82,20
Artikel 1.33 Wegenverkeerswetgeving / Verkeer en vervoer			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:			
1.	tot het verkrijgen van een vergunning voor het gebruik van een zeer snel varende boot (beperkte ontheffing)		€ 234,70
2.	tot het verkrijgen van een vergunning voor het gebruik van een zeer snel varende boot (onbeperkte ontheffing)		€ 317,20

3.	tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 5.26 van de Algemene Plaatselijke Verordening voor het afmeren van één kajuitboot, geldig voor een jaar	€ 31,60
4.	Voor het verstrekken van een sticker behorende bij de onder 15.1.4 bedoelde vergunning wordt het tarief verhoogd met	€ 19,00
5.	Het tarief bedraagt ter zake van het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van inlichtingen uit het gemeentelijk kadaster, per perceel	€ 9,30
6.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 87 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (Stb. 459) voor zover noodzakelijk voor en direct samenhangend met de uitvoering van bijzondere transporten	€ 128,25
7.	tot de afgifte van een ontheffing parkeren blauwe zone Uiterweg/Dorp/Raadhuisplein	€ 33,45
8.	voor de aanvraag van een gehandicaptenparkeerkaart	€ 190,20
9.	voor de afgifte van een gehandicaptenparkeerkaart, zoals bedoeld in art. 49 van Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)	€ 31,55
10.	voor het aanleggen van een individuele gehandicaptenparkeerplaats	€ 253,50
11.	het wijzigen / vervangen van een kentekenbord	€ 31,60
12.	Het tarief bedraagt ter zake voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een rioolvergunning, als bedoeld in artikel 2, eerste lid van de Verordening Aansluitvoorwaarden Riolering Aalsmeer 2011	€ 316,85
13.	Het tarief bedraagt ter zake het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 22 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen	€ 31,60
Paragraaf 1.10 Diversen		
Artikel 1.34 Gewaarmerkte afschriften, kopieën, stukken of uittreksels		
1.	Het tarief bedraagt voor een beschikking op aanvraag per beschikking, en bij een verzoek om informatie, gerekend per uur, voor zover daarvoor niet elders in deze titel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, met een minimumtarief van één uur. Na het eerste uur wordt gerekend per kwartier waarbij in het kwartier naar boven wordt afgerond (verzoeken op grond van de Wet open overheid (de Woo) zijn hiervan uitgesloten). Het uurtarief bedraagt:	€ 100,00
2.	Voor het verstrekken van afschriften, doorslagen en fotokopieën van schriftelijke stukken, op grond van bijvoorbeeld de Woo:	
a.	1 tot 10 bladzijde A4 pagina's, of formaten die hieraan gelijk zijn per persoon per jaar (zwart/wit)	€ 0,00
b.	vanaf 11 bladzijdes A 4 formaat per bladzijde (zwart/wit):	€ 0,38
c.	vanaf bladzijde 1 op A3 formaat per bladzijde (zwart/wit):	€ 0,85
d.	vanaf bladzijde 1 op A2 formaat per bladzijde (zwart/wit):	€ 4,05
e.	vanaf bladzijde 1 op A1 formaat per bladzijde (zwart/wit):	€ 8,10
f.	vanaf bladzijde 1 op A0 formaat per bladzijde (zwart/wit):	€ 23,20
g.	voor afschriften in kleur worden de leges verhoogd met 50%	
h.	De leges voor een Woo-verzoek worden pas geheven boven een totaalbedrag, van € 80,00.	
i.	Voorafgaande aan het verstrekken van de documenten wordt de aanvrager op de hoogte gesteld dat voor de aanvraag leges worden geheven en wordt een schatting gegeven van het aantal uren en/of van de kosten met in acht name van het minimum tarief zoals in onderdeel 1.34.2.h is genoemd. De bedragen	

		van 1.34.2 worden, overeenkomstig maatschappelijk gebruik, afgerond op eenheden van 5 eurocent.	
	j.	Verstrekkingen vinden plaats na ontvangst van de leges zoals in 1.34.2.i. gesteld.	
Artikel 1.35 Diverse vergunningen of beschikkingen			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:			
1.	Verstrekkingen uit het Kiezersregister		
	a.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een inlichting betreffende de registratie van de aanvrager als kiezer bedoeld in artikel D4 van de Kieswet	€ 2,80
	b.	Het tarief bedraagt voor het doen van nasporingen in de registers van de burgerlijke stand, voor ieder daaraan besteed kwartier. Het uurtarief bedraagt:	€ 100,00
	c.	Voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een stuk als bedoeld in artikel 2 van de Wet rechten burgerlijke stand geldt het tarief zoals dat is opgenomen in het Legesbesluit akten burgerlijke stand	Wettelijk max tarief
2.	Overlijden		
	a.	Voor het verlenen van uitstel van lijkbezorging en bespoediging van lijkbezorging	€ 17,60
	b.	Laissez-passer (voor verplaatsing van een stoffelijk overschot naar het buitenland)	€ 17,60
3.	Medische en sociale urgenties		
	a.	Voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor verkrijging van een medische dan wel een sociale urgentie in het kader van de woonruimteverdeling, per aanvraag	€ 47,90
Artikel 1.36 Markten			
1.	Het tarief bedraagt voor het inschrijven of verlengen van de inschrijving voor een standplaats op de weekmarkt zoals bedoeld in artikel 11 van de Marktverordening		€ 33,55

HOOFDSTUK 2 DIENSTVERLENING VALLEND ONDER FYSIEKE LEEFOMGEVING/ OMGEVINGSVERGUNNING

Artikel 2.1 Begripsomschrijvingen			Tarief 2023
Voor de toepassing van deze titel wordt verstaan onder:			
1.	Aanlegkosten: Niet opgenomen		
2.	Bepalen hoogte van de Leges. Voor de bepaling van de hoogte van de leges wordt:		
	a.	eerst wordt gekeken of de aanvraag of het bouwwerk voorkomt in de bij deze verordening behorende bijlage 2 Genormeerde leges 2022. Bij de in de tabel genoemde bouwwerken of diversen wordt indien het om stuks tarieven gaat gekeken naar het aantal of de strekkende meter met vaste leges. Bij de overige, niet stuks, het aantal vierkante meters BVO (Bruto Vloeroppervlakte) berekend volgens NEN 2580 (oppervlakteberekening bouwwerken maal het legesbedrag per vierkante meter). Zie de bijlage voor de Meetinstructie.	
	b.	Indien de aanvraag of bouwwerk niet voorkomt in de bijgevoegde bijlage 2 Genormeerde leges 2023 (onder ad a) dan dienen de bouwkosten te worden bepaald/vastgesteld op:	

		-een berekende aannemingssom exclusief omzetbelasting, bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, van de Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012), voor het uit te voeren werk, -of voor zover deze ontbreekt of niet goed te bepalen is, een raming van de kosten die voortvloeien uit aangegane verplichtingen ten behoeve van de fysieke realisatie (het bouwen) van de bouwwerken, exclusief omzetbelasting. Indien het bouwen geheel of gedeeltelijk door zelfwerkzaamheid geschied wordt in deze stap onder bouwkosten verstaan: de prijs die aan een derde in het economisch verkeer zou moeten worden betaald voor het tot stand brengen van het bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft. Voor het bepalen van de hoogte van de leges is het percentage genoemd in artikel 2.3.1.a van toepassing.	
3.	Wabo: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht		
4.	In deze titel voorkomende begrippen die in de Wabo zijn omschreven, hebben dezelfde betekenis als bij krachtens de Wabo bedoeld.		
5.	In deze titel voorkomende begrippen die niet nader in de Wabo zijn omschreven en die betrekking hebben op activiteiten waarvoor het toetsingskader in een ander wettelijk voorschrift is uitgewerkt, hebben dezelfde betekenis als in dat wettelijk voorschrift bedoeld.		
6.	In behandeling nemen: het indienen van een aanvraag bij de gemeente.		
7.	Omgevingsvergunning: het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een project: de som van de verschuldigde leges voor de verschillende activiteiten of handelingen waaruit het project geheel of gedeeltelijk bestaat en waarop de aanvraag betrekking heeft en de verschuldigde leges voor de extra toetsen die in verband met de aanvraag moeten worden uitgevoerd, berekend naar de tarieven en overeenkomstig het bepaalde in deze paragraaf. In afwijking van de vorige volzin kan ook per activiteit, handeling of andere grondslag een legesbedrag worden gevorderd		
8.	Totale oppervlakte: het aantal vierkante meters berekend volgens bijgevoegde bijlagen Meetinstructie Bruto vloer oppervlakte (BVO) (NEN 2580 bruto-oppervlakte- en inhoudsberekening bouwwerken)		
9.	Integratie Wabo Woonarken en Vergunningplicht: Per 1 januari 2018 is de landelijke wetgeving ten aanzien van woonarken gewijzigd. Deze wijziging houdt in dat bouwactiviteiten (inclusief verplaatsing) bij woonarken onder de werkingssfeer van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) zijn komen te vallen. Vanaf 1 januari 2019 is er tevens een vergunningplicht middels het aanvragen van een omgevingsvergunning voor het innemen van een ligplaats.		
Artikel 2.2 Principeverzoeken			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een Principeverzoek:			
1.	in verband met het verkrijgen van een indicatie of een voorgenomen project in het kader van de Wabo vergunbaar is		€ 320,70
2.	in verband met het verkrijgen van een indicatie of aan een voorgenomen project met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2º en 3º, van de Wabo meegewerkt kan worden door af te wijken van het bestemmingsplan of de beheersverordening (kruimelgevallen en buitenplanse afwijking)		€ 534,50

3.		in verband met het verkrijgen van een indicatie of voor een voorgenomen project een ontwikkelkader kan worden opgesteld door middel van het vaststellen van een Quickscan.	€ 534,50
Artikel 2.3 Omgevingsvergunning			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een project: de som van de verschuldigde leges voor de verschillende activiteiten of handelingen waaruit het project geheel of gedeeltelijk bestaat en waarop de aanvraag betrekking heeft en de verschuldigde leges voor de extra toetsen die in verband met de aanvraag moeten worden uitgevoerd, berekend naar de tarieven en overeenkomstig het bepaalde in dit hoofdstuk en hoofdstuk 4 van deze titel. In afwijking van de vorige volzin kan ook per activiteit, handeling of andere grondslag een legesbedrag worden gevorderd.			
1.	Bouwactiviteiten		
	a.	Het minimumtarief wordt berekend op basis van - artikel 2.1.2 lid a.: Het minimumtarief geldt voor het totaal aan leges bepaald aan de hand van bijlage 2 Genormeerde leges, Tarieventabel 2.1.2 letter a 2023. - artikel 2.1.2 lid b: Het tarief voor het bepalen van de hoogte van de leges is gesteld op 2,7% van de vastgestelde bouwsom. Het minimumtarief geldt voor het totaal aan leges bepaald aan de hand van de vastgestelde bouwsom.	€ 128,25
	b.	Extra welstandstoets	
		Onverminderd het bepaalde in subonderdeel 2.3.1.1 bedraagt het tarief, indien zich tijdens de beoordeling van de in dat subonderdeel bedoelde aanvraag wijzigingen voordoen in het bouwplan en daarvoor een nieuwe welstandstoets noodzakelijk is 0,15% van de bouwkosten	
		met een minimum van;	€ 35,50
		met een maximum van;	€ 2.366,40
		Van het onder 2.3.1.verschuldigde bedrag	
	c.	Verplicht advies agrarische commissie:	
		Niet opgenomen	
	d.	Achteraf ingediende aanvraag:	
		Onverminderd het bepaalde in onderdeel 2.3.1.1 bedraagt het tarief, indien de in dat onderdeel bedoelde aanvraag wordt ingediend na aanvang of gereedkomen van de bouwactiviteit:	
		10% van de op grond van dat onderdeel verschuldigde leges. Met een maximum van 1.000,00 euro	10%
	e.	Standaarddakkapel:	
		Niet opgenomen	
2.	Aanlegactiviteiten		
	Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een aanlegactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder b, van de Wabo, bedraagt het tarief:		€ 128,25
3.	Planologisch strijdig gebruik waarbij tevens sprake is van een bouwactiviteit		
	Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo, en tevens sprake is van een bouwactiviteit of een aanlegactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in onderdeel 2.3.1:		

	a.	indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 1°, van de Wabo van het bestemmingsplan of de beheersverordening is verzocht af te wijken (binnenplanse afwijking):	€ 128,25
	b.	indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2°, van de Wabo van het bestemmingsplan of de beheersverordening is verzocht af te wijken (buitenplanse kleine afwijking):	€ 128,25
	c.	indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wabo van het bestemmingsplan of de beheersverordening is verzocht af te wijken (buitenplanse afwijking):	€ 12.064,05
	d.	indien artikel 2.12, eerste lid, onder b, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van exploitatieplan):	€ 389,15
	e.	indien de aanvraag een project van provinciaal belang betreft, de activiteit in strijd is met de regels die zijn gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening en artikel 2.12, eerste lid, onder c, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van provinciale regelgeving):	€ 1.848,60
	f.	indien de aanvraag een project van nationaal belang betreft, de activiteit in strijd is met de regels die zijn gesteld krachtens artikel 4.3, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening en artikel 2.12, eerste lid, onder c, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van nationale regelgeving):	€ 1.848,60
	g.	indien artikel 2.12, eerste lid, onder d, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van voorbereidingsbesluit):	€ 128,25
4.	Planologisch strijdig gebruik waarbij geen sprake is van een bouwactiviteit		
	Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo, en niet tevens sprake is van een bouwactiviteit of een aanlegactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wabo, bedraagt het tarief:		
	a.	indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 1°, van de Wabo van het bestemmingsplan of de beheersverordening is verzocht af te wijken (binnenplanse afwijking):	€ 128,25
	b.	indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2°, van de Wabo van het bestemmingsplan of de beheersverordening is verzocht af te wijken (buitenplanse kleine afwijking):	€ 128,25
	c.	indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wabo van het bestemmingsplan of de beheersverordening is verzocht af te wijken (buitenplanse afwijking):	€12.064,05
	d.	indien artikel 2.12, eerste lid, onder b, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van exploitatieplan):	€ 389,15
	e.	indien de aanvraag een project van provinciaal belang betreft, de activiteit in strijd is met de regels die zijn gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening en artikel 2.12, eerste lid, onder c, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van provinciale regelgeving):	€ 1.848,60
	f.	indien de aanvraag een project van nationaal belang betreft, de activiteit in strijd is met de regels die zijn gesteld krachtens artikel 4.3, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening en artikel 2.12, eerste lid, onder c, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van nationale regelgeving):	€ 1.848,60
	g.	indien artikel 2.12, eerste lid, onder d, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van voorbereidingsbesluit):	€ 128,25
5.	In gebruik nemen of gebruiken bouwwerken in relatie tot brandveiligheid		

	a.	Onverminderd het bepaalde in de voorgaande artikelen bij het in behandeling nemen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, lid 1, onder d, van de Wabo, in samenhang met artikel 2.2, lid 1, onder b, van het Besluit omgevingsrecht, bedraagt het tarief:	
		Bij bouwwerken met een dagverblijffunctie	€ 1443,20
	b.	Onverminderd het bepaalde in de voorgaande artikelen bij het in behandeling nemen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, lid 1, onder d, van de Wabo, in samenhang met artikel 2.2, lid 1, onder a, van het Besluit omgevingsrecht, bedraagt het tarief:	
		Bij bouwwerken met een nachtverblijffunctie	€ 2.906,20
	c.	Indien het (advies) werkzaamheden betreft, niet zijnde in relatie tot een aanvraag voor een omgevingsvergunning, bedraagt het tarief per uur (of naar rato een gedeelte daarvan afgerond naar boven per kwartier.) Het uurtarief bedraagt:	€ 128,25
6.	Activiteiten met betrekking tot monumenten of beschermde stads- of dorpsgezichten		
	a.	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit met betrekking tot een rijks-, provinciaal of gemeentelijk monument als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder f, of artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wabo in samenhang met de provinciale erfgoedverordening of de gemeentelijke Erfgoedverordening 2017, bedraagt het tarief (onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten) voor het slopen, verstoren, verplaatsen of in enig opzicht wijzigen van een monument:	0,00
	b.	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het slopen van een bouwwerk in een beschermd stads- of dorpsgezicht, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder h, of artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo in samenhang met de provinciale erfgoedverordening of de gemeentelijke Erfgoedverordening 2017, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	0,00
7.	Sloopactiviteiten anders dan bij monumenten of in beschermd stads- of dorpsgezicht		
	Sloopactiviteiten anders dan bij monumenten of in beschermd stads- of dorpsgezicht, Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op het slopen van een bouwwerk in gevallen waarin dat in een bestemmingsplan, beheersverordening of voorbereidingsbesluit is bepaald, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder g, van de Wabo, bedraagt het tarief		€ 128,25
8.	Aanleggen of veranderen weg:		
	Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op het aanleggen van een weg of verandering brengen in de wijze van aanleg van een weg waarvoor op grond van een bepaling in een provinciale verordening of van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Aalsmeer of ontheffing is vereist, als bedoeld in artikel 2.2, aanhef en eerste lid, onder d, van de Wabo, bedraagt het tarief:		€ 128,25
9.	Uitweg/inrit:		
	Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op het maken, hebben, veranderen of veranderen van het gebruik van een uitweg waarvoor op grond van een bepaling in een provinciale verordening of van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Aalsmeer een vergunning of ontheffing is vereist, als		€ 128,25

	bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wabo, bedraagt het tarief:		
10.	Kappen: Niet opgenomen		
11.	Opslag van roerende zaken:		
	Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op de opslag van roerende zaken in een bepaald gedeelte van de provincie of de gemeente, waarvoor op grond van een bepaling in een provinciale verordening of van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Aalsmeer, een vergunning of ontheffing is vereist, bedraagt het tarief:		
	a.	indien de activiteit bestaat uit het daar opslaan van roerende zaken, bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onder j, van de Wabo, bedraagt het tarief	€ 128,25
	b.	indien de activiteit bestaat uit het als eigenaar, beperkt gerechtigde of gebruiker van een onroerende zaak toestaan of gedogen dat daar roerende zaken worden opgeslagen, bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onder k, van de Wabo:	€ 128,25
12.	Projecten of handelingen in het kader van de Wet natuurbescherming:		
	a.	Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op handelingen in een beschermd natuurgebied die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of voor de dieren of planten, als bedoeld in de wet natuurbescherming bedraagt het tarief:	€ 247,40
	b.	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het realiseren van projecten of andere handelingen met gevolgen voor habitats en soorten in een door de minister van Economische Zaken aangewezen gebied als bedoeld in de wet natuurbescherming bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ 247,40
	c.	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een handeling waarvoor op grond van de wet natuurbescherming ontheffing nodig is, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ 247,40
13		Niet van toepassing	
14	Andere activiteiten		
	1.	Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op het verrichten van een andere activiteit of handeling dan in de voorgaande onderdelen van dit hoofdstuk bedoeld en die activiteit of handeling;	
		a. behoort tot een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorie activiteiten die van invloed kunnen zijn op de fysieke leefomgeving, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder i, van de Wabo, bedraagt het tarief:	€ 128,25
	2.	behoort tot een bij provinciale verordening, gemeentelijke verordening of waterschapsverordening aangewezen categorie activiteiten die van invloed kunnen zijn op de fysieke leefomgeving, als bedoeld in artikel 2.2, tweede lid, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
		a. als het een gemeentelijke verordening betreft: het bedrag dat op grond van deze tarieventabel voor de betreffende vergunning of ontheffing ver-	€ 128,25

			schuldigd is als de activiteit zou worden uitgevoerd zonder omgevingsvergunning; Als de activiteit in geen enkel geval kan worden uitgevoerd zonder omgevingsvergunning bedraagt het tarief:	
		b.	als het een provinciale of waterschapsverordening betreft: het bedrag van de voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag om een omgevingsvergunning aan de aanvrager meegedeelde kosten, blijkend uit een begroting die door het college van burgemeester en wethouders is opgesteld. Indien een begroting als bedoeld in de eerste volzin is uitgebracht, wordt een aanvraag in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.	
15.	Omgevingsvergunning in twee fasen			
	Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning op verzoek in twee fasen plaatsvindt, als bedoeld in artikel 2.5, eerste lid, van de Wabo, bedraagt het tarief:			
	a.		voor het in behandeling nemen van de aanvraag voor een beschikking met betrekking tot de eerste fase: het bedrag dat voortvloeit uit toepassing van de tarieven in dit hoofdstuk voor de activiteiten waarop de aanvraag voor de eerste fase betrekking heeft;	
	b.		voor het in behandeling nemen van de aanvraag voor een beschikking met betrekking tot de tweede fase: het bedrag dat voortvloeit uit toepassing van de tarieven in dit hoofdstuk voor de activiteiten waarop de aanvraag voor de tweede fase betrekking heeft.	
16.	Niet opgenomen			
17.	Advies			
	a.		Onverminderd het bepaalde in de voorgaande onderdelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, indien een daartoe bij wettelijk voorschrift aangewezen bestuursorgaan of andere instantie advies moet uitbrengen over de aanvraag of het ontwerp van de beschikking op de aanvraag om een omgevingsvergunning: het bedrag van de voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag om een omgevingsvergunning aan de aanvrager meegedeelde kosten, blijkend uit een begroting die door het college van burgemeester en wethouders is opgesteld.	
	b.		Indien een begroting als bedoeld in 2.3.17.a. is uitgebracht, wordt een aanvraag in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.	
18.	Verklaring van geen bedenkingen			
	1.		Onverminderd het bepaalde in de voorgaande onderdelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, indien een daartoe bij wet of algemene maatregel van bestuur aangewezen bestuursorgaan een verklaring van geen bedenkingen moet afgeven voordat de omgevingsvergunning kan worden verleend, als bedoeld in artikel 2.27, eerste lid, van de Wabo:	
		a.	indien de gemeenteraad een verklaring van geen bedenkingen moet afgeven:	€ 591,65
		b.	indien een ander bestuursorgaan een verklaring van geen bedenkingen moet afgeven: het bedrag van de voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag om een omgevingsvergunning aan de aanvrager	

			meegedeelde kosten, blijkend uit een begroting die door het college van burgemeester en wethouders is opgesteld.	
	2.		Indien een begroting als bedoeld in 2.3.18.1.b. is uitgebracht, wordt een aanvraag in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.	
19.	Omgevingsvergunning voor het innemen van een Ligplaats			
	a.		Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning voor het innemen van een ligplaats, het hebben van een ligplaats of het toestaan dat een ligplaats wordt ingenomen als bedoeld in artikel 7 van de Woonschepenverordening Aalsmeer (voor permanente en niet permanente bewoning):	€ 258,35
	b.		Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een verzoek tot wijziging van de tenaamstelling van de vergunning voor innemen van een ligplaats (voor permanente en niet permanente bewoning):	€ 258,35
Artikel 2.4 Vermindering				
1.	Vermindering bij Principeverzoek is vervallen!			
2.	Teruggaaf bij aanvraag en oordeel geen omgevingsvergunning nodig			
	Als het college van burgemeester en wethouders op grond van een aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning oordeelt dat voor de voorgenomen activiteit geen omgevingsvergunning is vereist, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt: van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is gedaan verschuldigde leges. Het minimum verschuldigde bedrag is € 128,25			85%
Artikel 2.5 Teruggaaf				
1.	Teruggaaf als gevolg van intrekking aanvraag omgevingsvergunning voor bouw-, aanleg- planologisch strijdig gebruik of sloopactiviteiten			
	Als een aanvrager zijn aanvraag om een omgevingsvergunning voor een project dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit bouw-, aanleg-, planologisch strijdig gebruik- of sloopactiviteiten, als bedoeld in de onderdelen 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4 en 2.3.7, intrekt terwijl deze reeds in behandeling is genomen door de gemeente, maar voordat de aanvraag is afgerond met een eindbesluit, bestaat aanspraak op het in mindering brengen van een deel van de leges;			
	a.		indien de aanvraag wordt ingetrokken binnen een termijn van 4 weken na het in behandeling nemen ervan van de op grond van die onderdelen voor de betreffende activiteit verschuldigde leges, wordt 50% van het verschuldigde bedrag in rekening gebracht, met een minimum van € 128,25	50%
	b.		Indien de aanvraag wordt ingetrokken na 4 weken en binnen 24 weken na het in behandeling nemen ervan van de op grond van die onderdelen voor de betreffende activiteit verschuldigde leges, wordt 25% van het verschuldigde bedrag in mindering gebracht. Het minimum verschuldigde bedrag is € 128,25	25%
2.	Niet opgenomen			
3.	Teruggaaf als gevolg van het weigeren van een omgevingsvergunning voor bouw-, aanleg-, planologisch strijdig gebruik of sloopactiviteiten			
	Als de gemeente een omgevingsvergunning voor een project dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit bouw-, aanleg-, planologisch strijdig gebruik of sloopactiviteiten als bedoeld in de onderdelen 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4 of 2.3.7 weigert, bestaat aanspraak op het in mindering brengen van een deel van de leges, van de op grond van die onderdelen voor de betreffende activiteit verschuldigde leges;			
	a.		Indien de aanvraag wordt geweigerd, wordt 25% van het verschuldigde bedrag in mindering gebracht. Het minimum verschuldigde bedrag is € 128,25.	25%

	b.	Onder een weigering bedoeld in onderdeel 2.5.3. wordt mede verstaan een vernietiging van de beschikking waarbij de vergunning is verleend bij rechterlijke uitspraak.	
4.		Vervallen	
5.	Geen teruggaaf legesdeel advies of verklaring van geen bedenkingen Van de leges verschuldigd op grond van de onderdelen 2.3.17 en 2.3.18 wordt geen teruggaaf verleend.		
6.	Niet behandelen aanvraag		
	a.	Indien een aanvraag buiten behandeling wordt gelaten in verband met het niet voldoen aan de ontvankelijkheidseisen, wordt 35% van het verschuldigde bedrag in rekening gebracht. Met een minimum van € 128,25 en een maximum van € 4.000,00	35%
Artikel 2.6 Niet opgenomen			
Artikel 2.7 Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project			
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot wijziging van een omgevingsvergunning als gevolg van een, naar de omstandigheden beoordeeld, geringe wijziging in het project:		€ 128,25
Artikel 2.8 Bestemmingswijzigingen zonder activiteit			
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het vaststellen van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening		€12.064,05
2.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het wijzigen van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, sub a van de Wet ruimtelijke ordening		€ 2.201,70
3.	Als tijdens de procedure voor het wijzigen van een plan het (bouw)plan wordt ingetrokken voordat het wijzigingsplan conform artikel 3.8 Wro ter inzage wordt gelegd, bestaat er aanspraak op 25% teruggave van de onder 2.8.1 c.q. 2.8.2 aangegeven leges		25%
Artikel 2.9 Niet opgenomen			
Artikel 2.10 In deze titel niet benoemde beschikking			
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een andere, in deze titel niet benoemde beschikking:		€ 128,25

HOOFDSTUK 3 DIENSTVERLENING VALLEND ONDER DE DIENSTENRICHTLIJN EN NIET VALLEND ONDER HOOFDSTUK 1 en 2

Paragraaf 3.1 Horeca

Artikel 3.1 Exploitatie openbare inrichting		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van:		
1.	een aanvraag om een vergunning tot het exploiteren van een openbare inrichting als bedoeld in artikel [**2:28**] van de Algemene plaatselijke verordening:	
2.	een aanvraag om een ontheffing van de sluitingstijd voor een openbare inrichting als bedoeld in artikel [**2:29, tweede lid,**] van de Algemene plaatselijke verordening:	€ 88,20
Artikel 3.2 Uitoefenen horeca- of slijtersbedrijf		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van (In behandeling nemen: het indienen van een aanvraag bij de gemeente):		
1.	een aanvraag om een vergunning op grond van artikel 3 van de Alcoholwet:	€ 316,25

2.	een aanvraag om een ontheffing als bedoeld in artikel 4, vierde lid, van de Alcoholwet:	€ 88,20
3.	een melding als bedoeld in artikel 30 van de Alcoholwet:	€ 176,30
4.	een aanvraag om wijziging van het aanhangsel als bedoeld in artikel 30a, tweede lid, van de Alcoholwet (bedraagt per leidinggevende (tot een maximum van het tarief vermeld bij 3.2a)	€ 88,20
5.	een aanvraag om een ontheffing als bedoeld in artikel 35 van de Alcoholwet:	€ 88,20
6.	Het tarief bedraagt voor het wijzigen van een vergunning op grond van artikel 3 van de Alcoholwet (Inrichting of terras (geen nieuw terras) of wijziging ondernemingsvorm (geen overname))	€ 88,20
7.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een exploitatievergunning op grond van de Algemene plaatselijke verordening	€ 213,30
8.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een exploitatievergunning voor een terras op grond van de Algemene plaatselijke verordening	€ 88,20
9.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een exploitatievergunning als bedoeld onder 3.1.5 in combinatie met een terras	€ 250,50
10.	Het tarief bedraagt voor het wijzigen van de exploitatievergunning (openingstijden, inrichting of terras (geen nieuw terras) of wijziging ondernemingsvorm (geen overname))	€ 88,20

Paragraaf 3.2 Seksbedrijven

Artikel 3.3 Vergunning seksbedrijf		
1.	een exploitatievergunning of wijziging van een exploitatievergunning voor een seksinrichting of escortbedrijf op grond van artikel 3:4 van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Aalsmeer en de nadere regels voor sexinrichtingen en escortbedrijven, besluit van 4 mei 2015.	€ 731,40
Artikel 3.4 Wijzigen vergunning seksbedrijf		
1.	wijziging van een exploitatievergunning in het beheer van een seksinrichting of escortbedrijf, als bedoeld in de Algemene plaatselijke verordening gemeente Aalsmeer en de nadere regels voor sexinrichtingen en escortbedrijven, besluit van 4 mei 2015.	€ 731,40
2.	Een aanvraag tot een beperkte wijziging van een beheerder/leidinggevende van een seksinrichting of escortbedrijf bedraagt, per beheerder/leidinggevende, met een maximum van het bedrag genoemd in 3.3.1	€ 88,:

Paragraaf 3.3 Winkeltijdenwet

Artikel 3.5 Ontheffing winkeltijden		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:		
1.	tot het verlenen van een (permanente) ontheffing in het kader van de Winkeltijdenwet en de Verordening inzake de winkeltijden Aalsmeer	€ 88,20
2.	tot het intrekken of wijzigen van een in onderdeel 3.5.1 bedoelde ontheffing	€ 88,20

Paragraaf 3.4 Organiseren evenement of markt

Artikel 3.6 Organiseren evenement		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag van een evenementenvergunning op grond van artikel 2:25 van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Aalsmeer, conform beoordeling risicomatrix evenementen, indien het betreft:		
1.	een evenement met risicoklasse C	€ 0,00
2.	een evenement met risicoklasse B	€ 0,00
3.	een evenement met risicoklasse A (bij start aanvraag meerjarig evenement tot maximaal 5 jaar geldig)	€ 0,00
4.	een evenement met risicoklasse A eenmalig	€ 0,00
5.	Het tarief voor het in behandeling nemen van een verklaring van geen bezwaar ivm evenementen die gebruik gaan maken van de openbare weg binnen onze gemeente grenzen, waarvan de aanvraag voor een vergunning door een andere gemeente in behandeling is genomen	€ 0,00
Artikel 3.7 Niet opgenomen		

Paragraaf 3.5 Standplaatsen

Artikel 3.8 Niet opgenomen		
Artikel 3.9 Niet opgenomen		
Artikel 3.10 Losse standplaatsen		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning voor het innemen van een standplaats als bedoeld in artikel 5:18 van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Aalsmeer:		
1.	Voor een incidentele standplaats	€ 88,20
2.	Voor een vaste standplaats voor 5 jaar	€ 242,40

Paragraaf 3.6 Huisvestingswet 2014

Artikel 3.11 Vergunning onttrekken woonruimte	
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning om woonruimte aan de bestemming tot bewoning te onttrekken of onttrokken te houden, als bedoeld in artikel 21, eerste lid, aanhef en onder a. van de Huisvestingswet 2014:	€ 128,25
Artikel 3.12 Vergunning samenvoegen woonruimte	
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning om woonruimte met andere woonruimte samen te voegen of samengevoegd te houden, als bedoeld in artikel 21, eerste lid, aanhef en onder b. van de Huisvestingswet 2014:	€ 128,25
Artikel 3.13 Vergunning omzetten zelfstandige in onzelfstandige woonruimte	
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning om een recht op een gebouw te splitsen in appartementsrechten, als bedoeld in artikel 22, eerste lid van de Huisvestingswet 2014:	€ 128,25
Artikel 3.14 Vergunning verbouwen woonruimte tot meer woonruimten	
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning om woonruimte tot twee of meer woonruimten te verbouwen of in die verbouwde staat te	€ 128,25

houden, als bedoeld in artikel 21, eerste lid, aanhef en onder d. van de Huisvestingswet 2014:	
Artikel 3.15 Splitsingsvergunning	
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning om een recht op een gebouw te splitsen in appartementsrechten, als bedoeld in artikel 22, eerste lid van de Huisvestingswet 2014:	€ 128,25
Artikel 3.16 Toeristische verhuur	
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning of ontheffing van het verbod om woonruimte voor toeristische verhuur in gebruik te geven als bedoeld in artikel 23c, eerste, respectievelijk tweede lid, van de Huisvestingswet 2014:	€ 128,25
Artikel 3.17 Verhuurvergunning opkoopbescherming	
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning om een woonruimte in gebruik te geven binnen een periode van vier jaar na de datum van inschrijving in de openbare registers van de akte van levering van die woonruimte aan de nieuwe eigenaar, als bedoeld in artikel 41, eerste lid, van de Huisvestingswet 2014:	€ 500,00

Paragraaf 3.7 In dit hoofdstuk niet benoemd besluit

Artikel 3.18 Niet benoemd besluit op aanvraag, ontheffing of andere beschikking		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een andere, in dit hoofdstuk niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking:		
1.	Het tarief bedraagt voor een beschikking op aanvraag c.q. verzoek om informatie, voor zover daarvoor niet elders in deze titel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen per uur werk of een deel van een uur gerekend per kwartier met een minimum van één uur. Het uurtarief bedraagt:	€ 100,00
2.	oor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het inzamelen van geld of goed als bedoeld in artikel 5:13 van de APV:	€ 88,20
3.	Niet opgenomen	
4.	Verkeersregelaar: het tarief bedraagt voor het behandeling nemen voor de aanvraag tot aanstelling als verkeersregelaar voor één jaar of een verlening als bedoeld in artikel 9 en 11 van de Regeling Verkeersregelaars 2009	€ 88,20
5.	Indien een aanvraag uit Hoofdstuk 3 buiten behandeling wordt gelaten in verband met het niet voldoen aan de ontvankelijkheidseisen, wordt 25% van het verschuldigde bedrag in leges gebracht. Met een minimum van € 88,20 en een maximum van € 500,00. (Ingeval van een combinatie aanvraag met een evenementenvergunning wordt de vermindering alleen toegepast op de bijkomende vergunning(en) en niet op de kosteloze evenementenvergunning.)	25%
6.	Indien een aanvraag uit Hoofdstuk 3 door de aanvrager wordt ingetrokken binnen 4 weken na indienen, kan 50% van het verschuldigde bedrag in leges gebracht worden. Met een minimum van € 88,20 en een maximum van € 500,00. (Ingeval van een combinatie aanvraag met een evenementenvergunning wordt de vermindering alleen toegepast op de bijkomende vergunning(en) en niet op de kosteloze evenementenvergunning.)	50%

7.	Indien een aanvraag uit Hoofdstuk 3 door de aanvrager wordt ingetrokken na 4 weken na indienen, kan 75% van het verschuldigde bedrag in leges gebracht worden. Met een minimum van € 88,20 en een maximum van € 750,00 (Ingeval van een combinatie aanvraag met een evenementenvergunning wordt de vermindering alleen toegepast op de bijkomende vergunning(en) en niet op de kosteloze evenementenvergunning.)	75%
8.	Ontheffing Geluidshinder	
	Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor ontheffing geluidshinder bedraagt	€ 88,20
9.	Ontheffing Zondagswet	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot een ontheffing van art. 3, eerste lid of art. 4, eerste lid van de Zondagswet	€ 88,20
10.	Ventvergunning	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een ontheffing op het Venten binnen de door het bevoegd bestuursorgaan aangewezen openbare plaatsen als bedoeld in artikel 5:15 van de APV	€ 88,20
11.	Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen, als bedoeld in artikel 4:18 van de APV Aalsmeer	€ 88,20

[1]) zijn wettelijke vastgestelde bedragen of wettelijk vastgestelde maximumbedrag(en)

Behorende bij raadsbesluit van 15 december 2022.

De plv. griffier van de gemeente Aalsmeer,

drs. O.F. Matheijsen

Gemeente Aalsmeer

Besluit van de raad van de gemeente Aalsmeer tot vaststelling van de Verordening reclamegelden gemeente Aalsmeer 2023

Zaaknummer: Z22-

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelet op artikel 227 van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de:

Verordening reclamegelden gemeente Aalsmeer 2023

Artikel 1 Definities
Deze verordening verstaat onder:
a. reclameobject: een openbare aankondiging in letters, cijfers, tekens, symbolen, logo of kleuren of een combinatie daarvan, of een reclamevoorwerp, zichtbaar vanaf de openbare weg;
b. voorziening: specifiek hulpmiddel bestemd voor het aanbrengen van één of meer (al dan niet wisselende) openbare aankondigingen;
c. reclamevoorwerp: een voorwerp, waarmee beoogd wordt reclame te maken dan wel aandacht te trekken van het publiek voor een product, een dienst of een bedrijf;
d. vestiging: een gebouw of deel daarvan, dat door één organisatie of bedrijf wordt gebruikt, dan wel een roerende zaak die door een organisatie of bedrijf in het gebied als bedoeld in artikel 2 wordt geplaatst gedurende meer dan 2 dagen per week;
e. tussenpersoon: een natuurlijke persoon of rechtspersoon die zijn bedrijf maakt van het verlenen van bemiddeling bij het tot stand brengen en sluiten van overeenkomsten in opdracht en op naam van personen tot wie hij niet in vaste betrekking staat;
f. exploitant: een natuurlijke persoon of rechtspersoon die zijn bedrijf maakt van het ten behoeve van derden tegen vergoeding aanbrengen van reclameobjecten op door hem daartoe beschikbaar gestelde oppervlakten;
g. jaar: een kalenderjaar.

Artikel 2 Gebiedsomschrijving
Deze verordening is van toepassing:
1. binnen het gebied A zoals aangegeven op de bij deze verordening behorende en daarvan deel uitmakende kaart (bijlage).
2. binnen het gebied B zoals aangegeven op de bij deze verordening behorende en daarvan deel uitmakende kaart (bijlage).

Artikel 3 Belastbaar feit
Onder de naam "reclamebelasting" wordt, binnen het gebied als bedoeld in artikel 2, een belasting geheven ter zake van reclameobjecten, zichtbaar vanaf de openbare weg.

Artikel 4 Belastingplicht
1. De reclamebelasting wordt geheven van degene die het reclameobject heeft, dan wel van degene ten behoeve van wie het reclameobject is aangebracht.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid wordt de reclamebelasting ter zake van reclameobjecten, die met vermelding van de naam van een tussenpersoon zijn aangebracht in verband met de huur of de verkoop van roerende of onroerende zaken, geheven van die tussenpersoon.

3. In afwijking van het bepaalde in het eerste en tweede lid wordt de reclamebelasting ter zake van reclameobjecten die door tussenkomst van een exploitant zijn aangebracht, geheven van die exploitant.

Artikel 5 Maatstaf van heffing en belastingtarief

De reclamebelasting wordt geheven naar een vast bedrag per jaar voor één of meerdere reclameobjecten per vestiging.
Het tarief per jaar per belastingplichtige bedraagt:

1. voor gebied A € 851,85
2. voor gebied B € 851,85

Artikel 6 Belastingtijdvak

Het belastingtijdvak loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Artikel 7 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belastingschuld ontstaat bij het begin van het belastingtijdvak.
2. Indien de belastingplicht na het begin van het belastingtijdvak aanvangt, ontstaat de belastingschuld bij aanvang van de belastingplicht.
3. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak aanvangt, is de reclamebelasting verschuldigd naar het maandbedrag voor zoveel maanden als er in dat jaar, na het tijdstip van de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
4. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak eindigt, wordt de aanslag op verzoek van belastingplichtige, verminderd met het resterende aantal volle kalendermaanden in het kalenderjaar vermenigvuldigd met het maandbedrag.

Artikel 8 Wijze van heffing

De reclamebelasting wordt geheven bij wege van aanslag.
Belastingaanslagen met een totaalbedrag van minder dan € 10,-- worden niet opgelegd. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt het totaal van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen aangemerkt als één belastingaanslag.

Artikel 9 Vrijstellingen

De reclamebelasting wordt niet geheven voor reclameobjecten:

a. die korter dan 13 weken aanwezig zijn, tenzij deze openbare aankondigingen zijn geplaatst in een voorziening waarin, waaraan of waarop wisselende openbare aankondigingen worden geplaatst, die individueel korter dan 13 weken aanwezig zijn, maar waarbij de verschillende openbare aankondigingen gezamenlijk 13 weken of meer aanwezig zijn;
b. die als algemene bewegwijzering waarmee een algemeen belang wordt gediend, kunnen worden aangemerkt;
c. die door de gemeente of in opdracht van de gemeente is geplaatst of aangebracht, indien en voor zover de openbare aankondiging gebeurt ter uitvoering van de publieke taak;
d. aangebracht door of namens winkeliersverenigingen of citymanagement, waarbij het reclameobject uitsluitend bestaat uit een vlag, banier of zuil met de naam van de winkeliersvereniging of het citymanagement;
e. aangebracht op bouwterreinen, voor zover deze opschriften rechtstreeks betrekking hebben op de op dat terrein in uitvoering zijnde bouwwerkzaamheden;
f. die door politieke partijen zijn aangebracht en die een ideëel belang dienen;
g. bestemd voor de verkoop of verhuur van onroerende zaken, indien deze aanwezig zijn in de onmiddellijke nabijheid van de te verkopen of te verhuren zaak;
h. aangebracht op scholen, ziekenhuizen, kerken en moskeeën, en die betrekking hebben op de functie van het gebouw;
i. die door (semi) overheden of cultureel-maatschappelijke instellingen zijn aangebracht en die een cultureel, maatschappelijk, charitatief of ideëel belang dienen (wereldwinkel).

Artikel 10 Betalingstermijn

1. Ingevolge artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet de aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de eerste maand volgend op die welke in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede twee maanden later.
2. In afwijking in zoverre van het eerste lid geldt dat, ingeval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen minder is dan € 10.000 en zolang het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen door middel van automatische incasso van de betaalrekening van de belastingschuldige kan worden afgeschreven, de aanslagen moeten worden betaald in 9 gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de eerste maand volgende op die welke in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 11 Kwijtschelding

Bij de invordering van de reclamebelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 12 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels stellen met betrekking tot de heffing en invordering van de reclamebelasting.

Artikel 13 Inwerkingtreding en citeertitel

1. De "Verordening reclamebelasting 2022 van 02 december 2021 wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van de bekendmaking doch niet eerder dan de in het tweede lid genoemde datum.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023.
4. Deze verordening kan worden aangehaald als: Verordening reclamebelasting 2023.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Bijlage behorende bij de Verordening reclamebelasting 2023 Kaarten heffingsgebieden:

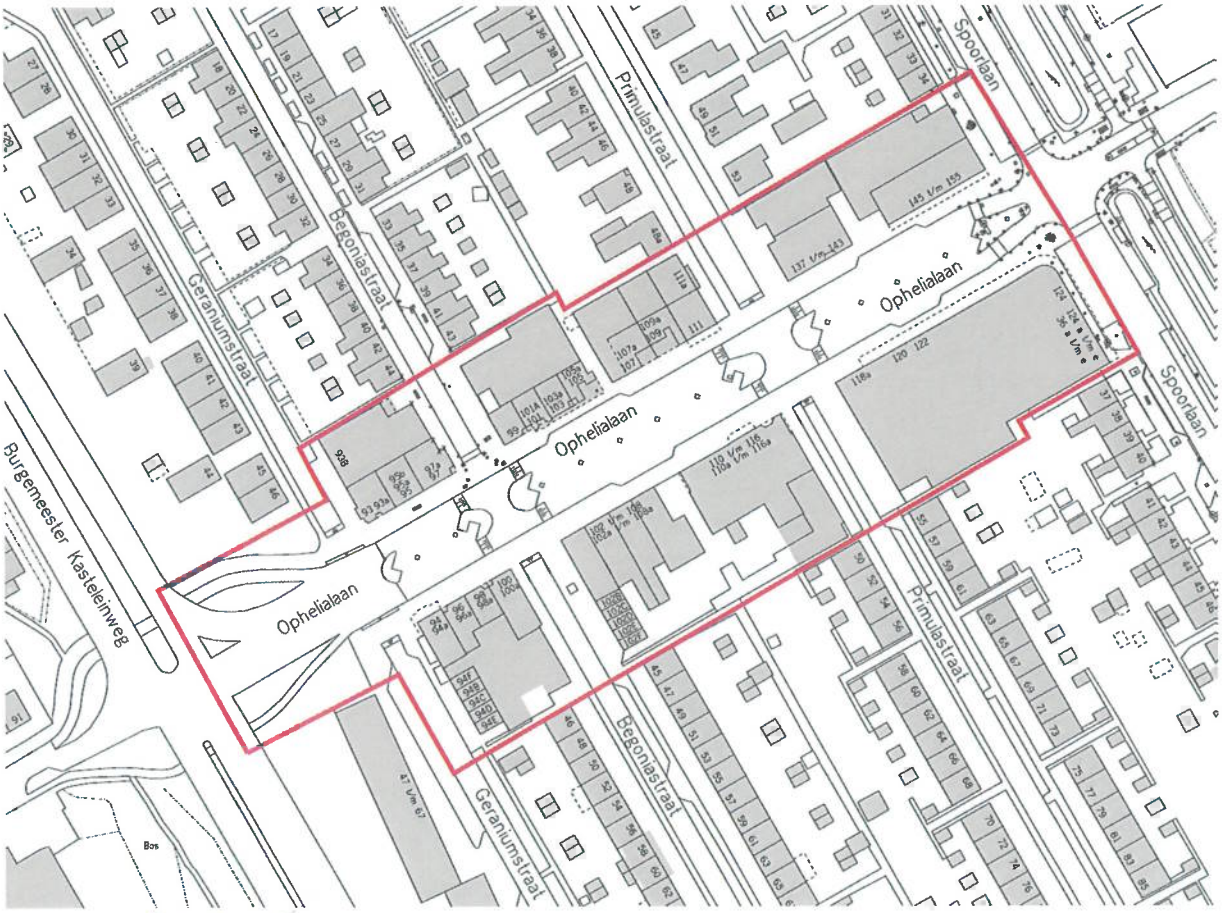
Gebied A:

Behorende bij raadsbesluit van 15 december 2022.
De plv. griffier van de gemeente Aalsmeer

drs. O.F. Matheijsen

Gebied B:

Behorende bij raadsbesluit van 15 december 2022.
De plv. griffier van de gemeente Aalsmeer

drs. Q.F. Matheijsen

Gemeente Aalsmeer

Besluit van de raad van de gemeente Aalsmeer tot vaststelling van de Verordening belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten 2023

Zaaknummer: Z22-

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelet op artikel 221 van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de:

Verordening belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten 2023

Artikel 1 Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

a. ruimte: een roerende woon- of bedrijfsruimte, welke duurzaam aan een plaats gebonden is en dient tot permanente bewoning of permanent gebruik;
b. woonruimte: een ruimte waarvan de vastgestelde waarde in hoofdzaak kan worden toegerekend aan delen van de ruimte die dienen tot woning dan wel volledig dienstbaar zijn aan woondoeleinden;
c. bedrijfsruimte: een ruimte die niet kan worden aangemerkt als woonruimte.

Artikel 2 Belastingplicht

1. Onder de naam "belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten" worden terzake van binnen de gemeente gelegen ruimten twee directe belastingen geheven:
   a. een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een bedrijfsruimte, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt, verder te noemen: gebruikersbelasting;
   b. een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een ruimte het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, verder te noemen: eigenarenbelasting.
2. Met betrekking tot de gebruikersbelasting wordt:
   a. gebruik door degene aan wie een deel van een bedrijfsruimte in gebruik is gegeven, aangemerkt als gebruik door degene die dat deel in gebruik heeft gegeven;
   b. het ter beschikking stellen van een bedrijfsruimte voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door degene die die ruimte ter beschikking heeft gesteld.
3. Degene die een in het vorige lid, onder b bedoelde bedrijfsruimte in gebruik heeft gegeven of ter beschikking heeft gesteld is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene aan wie die ruimte of deel daarvan in gebruik is gegeven of ter beschikking is gesteld.
4. Met betrekking tot de eigenarenbelasting wordt als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt degene die bij het begin van het kalenderjaar als zodanig bekend staat als gerechtigde tot een stand- of ligplaats, tenzij blijkt dat de gerechtigde op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.

Artikel 3 Belastingobject

Als één ruimte wordt aangemerkt:

a. binnen de gemeente gelegen ruimte;
b. een gedeelte van een onder a genoemde ruimte dat blijkens zijn indeling is bestemd om als een afzonderlijk geheel te worden gebruikt;

c. een samenstel van twee of meer onder a genoemde ruimten of onder b bedoelde gedeelten daarvan die bij dezelfde belastingplichtige in gebruik zijn en die, naar de omstandigheden beoordeeld, bij elkaar behoren;
d. het binnen de gemeente gelegen deel van een onder a genoemde ruimte, van een onder b bedoeld gedeelte daarvan of van een onder c bedoeld samenstel.

Artikel 4 Maatstaf van heffing

1. De heffingsmaatstaf is de waarde die aan de ruimte dient te worden toegekend indien de volle en onbezwaarde eigendom daarvan zou kunnen worden overgedragen en de verkrijger de ruimte in de staat waarin deze zich bevindt, onmiddellijk en in volle omvang in gebruik zou kunnen nemen.
2. In afwijking in zoverre van het eerste lid wordt de waarde van een bedrijfsruimte, met uitzondering van ruimten die zijn ingeschreven in een van de ingevolge de Monumentenwet 1988 vastgestelde registers van beschermde monumenten, bepaald op de vervangingswaarde indien dit leidt tot een hogere waarde dan die ingevolge het eerste lid. Bij de berekening van de vervangingswaarde wordt rekening gehouden met:
   a. de aard en de bestemming van de ruimte;
   b. de sedert de stichting van de ruimte opgetreden technische en functionele veroudering waarbij de invloed van latere wijzigingen in aanmerking wordt genomen.
3. In afwijking in zoverre van het eerste lid wordt de waarde van een ruimte in aanbouw bepaald op de vervangingswaarde, bedoeld in het tweede lid. Onder een ruimte in aanbouw wordt verstaan een roerende zaak of gedeelte daarvan waarvoor een bouwvergunning in de zin van de Woningwet is afgegeven en dat door bouw nog niet geschikt is voor gebruik overeenkomstig de beoogde bestemming.
4. In afwijking in zoverre van het eerste lid wordt de waarde van een woonruimte dat deel uitmaakt van een op de voet van de Natuurschoonwet 1928 aangewezen landgoed dat voldoet aan de in artikel 1, derde lid, onderdeel b, van die wet bedoelde voorwaarden bepaald met inachtneming van een veronderstelde verplichting om het landgoed gedurende een tijdvak van 25 jaren als zodanig in stand te houden en geen opgaand hout te vellen anders dan volgend de regels van normaal bosbeheer noodzakelijk of gebruikelijk is. Ruimten die dienstbaar zijn aan de woonruimte worden geacht deel uit te maken van die woonruimte.
5. Met betrekking tot een ruimte als bedoeld in artikel 3, aanhef en onderdeel d, wordt de waarde gesteld op een evenredig deel van de waarde die dient te worden toegekend aan de gehele ruimte.

Artikel 5 Vrijstellingen

1. In afwijking van artikel 4 wordt bij het bepalen van de maatstaf van heffing in elk geval buiten aanmerking gelaten de waarde van:
   a. glasopstanden, voor zover de ondergrond daarvan bestaat uit cultuurgrond die bedrijfsmatig wordt geëxploiteerd ten behoeve van de land- of bosbouw. Onder cultuurgrond wordt mede begrepen de open grond, alsmede de ondergrond van glasopstanden, die bedrijfsmatig aangewend wordt voor de kweek of teelt van gewassen, zonder daarbij de ondergrond als voedingsbodem te gebruiken;
   b. ruimten die in hoofdzaak zijn bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
   c. ruimten die ten behoeve van waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige ruimten die dienen als woning;
   d. ruimten die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige ruimten die dienen als woning;
   e. werktuigen die van een ruimte kunnen worden afgescheiden zonder dat beschadiging van betekenis aan die werktuigen wordt toegebracht en die niet op zichzelf als ruimten zijn aan te merken;

f. bedrijfsruimten voor zover die bestemd zijn te worden gebruikt voor de publieke dienst van de gemeente, met uitzondering van delen van zodanige roerende bedrijfsruimten die bestemd zijn te worden gebruikt voor het geven van onderwijs;
g. ruimten voor zover die bestemd zijn te worden gebruikt voor begraafplaatsen, urnentuinen en crematoria, een en ander met uitzondering van delen van zodanige ruimten die dienen als woning.

2. De vrijstelling met betrekking tot de in onderdeel f van het eerste lid bedoelde ruimten geldt niet voor de eigenarenbelasting voor zover de gemeente van die ruimten niet het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.
3. In afwijking in zoverre van artikel 4 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de gebruikersbelasting buiten aanmerking gelaten de waarde van gedeelten van de bedrijfsruimte die in hoofdzaak tot woning dienen dan wel in hoofdzaak dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 6 Waardepeildatum

1. De waarde van een roerende woon- of bedrijfsruimte wordt bepaald naar de waarde die de ruimte op de waardepeildatum heeft naar de staat waarin die ruimte op die datum verkeert.
2. De waardepeildatum ligt één jaar voor het begin van het kalenderjaar waarvoor de waarde wordt bepaald. Voor belastingjaar 2023 is de waardepeildatum 01 januari 2022.
3. De waarde van de ruimte wordt bepaald naar de staat waarin de ruimte op de waardepeildatum verkeert.
4. Indien een ruimte tussen de waardepeildatum en het begin van het kalenderjaar:
   a. opgaat in een andere ruimte dan wel in meer ruimten, of
   b. wijzigt als gevolg van hetzij bouw, verbouwing, verbetering, afbraak of vernietiging, hetzij verandering van bestemming, of
   c. een verandering in waarde ondergaat als gevolg van een andere, specifiek voor de ruimte geldende, bijzondere omstandigheid, wordt, in afwijking van het derde lid, de waarde bepaald naar de staat van die ruimte bij het begin van het kalenderjaar.

Artikel 7 Belastingtarieven

1. Het tarief van de belasting bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Het percentage bedraagt voor:
   a. de gebruikersbelasting 0,2104 %;
   b. de eigenarenbelasting
   - voor woonruimten 0,0904 %;
   - voor bedrijfsruimten 0,2411 %.
2. Voor belastingbedragen tot € 10,00 vindt geen invordering plaats.
3. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt het totaal van op een aanslagbiljet verenigde verschuldigde bedragen roerende zaakbelastingen of andere heffingen aangemerkt als één belastingbedrag.

Artikel 8 Wijze van heffing

De belastingen worden bij wege van aanslag geheven.

Artikel 9 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet de aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede twee maanden later
2. In afwijking in zoverre van het eerste lid geldt dat, ingeval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen minder is dan € 10.000 en zolang het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen door middel van automatische incasso van de betaalrekening van de belastingschuldige kan worden afgeschreven, de aanslagen moeten worden betaald in 9 gelijke termijnen. De eerste termijn vervalt één maand na dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens één maand later.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 10 Kwijtschelding

Bij de invordering van belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten eigenaren wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 11 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en invordering van de belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten.

Artikel 12 Inwerkingtreding en citeertitel

1. De "Verordening belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten 2022" van 02 december 2021 wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van de bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023.
4. Deze verordening kan worden aangehaald als: Verordening belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten 2022.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

Besluit van de raad van de gemeente Aalsmeer tot vaststelling van de Verordening waterverblijfsbelasting 2023

Zaaknummer: Z22-

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelet op artikel 224 van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de:

Verordening waterverblijfsbelasting 2023

Artikel 1 Definities
Deze verordening verstaat onder:
a. vaartuig: een vaartuig dat is bestemd of wordt gebezigd voor vakantie- of andere recreatieve doeleinden;
b. lengte: lengte over alles;
c. vaste ligplaats: een ligplaats die naar plaatselijk gebruik, zulks ter beoordeling van het college van burgemeester en wethouders, is bestemd voor het regelmatig afmeren of ter anker leggen van een zelfde vaartuig gedurende een periode van tenminste een maand;
d. etmaal: een aaneengesloten tijdvak van 24 uren, aanvangend om 21.00 uur;
e. maand: een aaneengesloten tijdvak van 30 etmalen;
f. seizoen: het tijdvak van 1 april tot 1 oktober;
g. schipper: de gezagvoerder van een vaartuig of degene die deze vervangt.
h. passanten: diegenen die verblijf houden in de gemeente, met of op een vaartuig, zonder het hebben van een vaste ligplaats;
i. woonarken: woonarken, die zijn bestemd of worden gebezigd voor vakantie of andere recreatieve doeleinden.

Artikel 2 Belastbaar feit
Ter zake van het houden van verblijf binnen de gemeente op vaartuigen waarvoor wegens de aanwezigheid in het watergebied van de gemeente in welke vorm dan ook een vergoeding wordt betaald door personen, die niet als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens van de gemeente zijn opgenomen, wordt onder de naam waterverblijfsbelasting een directe belasting geheven.

Artikel 3 Belastingplicht
1. Belastingplichtig is degene die tegen vergoeding gelegenheid biedt tot verblijf als bedoeld in artikel 2 aan hem ter beschikking staande ligplaatsen dan wel op hem ter beschikking staande vaartuigen.
2. De belastingplichtige is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene terzake van wiens verblijf de belasting verschuldigd wordt.
3. Indien met toepassing van het eerste lid geen belastingplichtige is aan te wijzen, is belastingplichtig de schipper, de eigenaar of de gebruiker van een vaartuig als in artikel 2 bedoeld dan wel een ander persoon die werkelijk verblijf houdt aan boord van een dergelijk vaartuig.

Artikel 4 Vrijstellingen
De belasting wordt niet geheven ter zake van het verblijf:

1. door degenen die verblijf houden aan boord van:
   a. een vaartuig dat is ingericht en wordt gebruikt tot verpleging of verzorging van zieken, van gebrekkigen, van hulpbehoevenden of van bejaarden;
   b. kano's, roei- en volgboten;
   c. motor- en zeilboten met een lengte van ten hoogste 4 meter;
   d. een vaartuig dat zich op last of bevel van de overheid in het gemeentelijke watergebied bevindt;
2. waarvoor de gemeente belasting heft ingevolge de verordening op de heffing en invordering van verblijfsbelasting;
3. van een vreemdeling als bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000, die rechtmatig in Nederland verblijft in de zin van artikel 8, letters c, d, f, g, h, van voornoemde wet, en voor zover deze persoon verblijf houdt in een gelegenheid als bedoeld in artikel 2 van de Verordening, onder verantwoordelijkheid van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers.

Artikel 5 Maatstaf van heffing

1. De belasting wordt geheven naar het aantal etmalen dat verblijf is gehouden.
2. Voor de toepassing van dit artikel wordt een gedeelte van een etmaal voor een vol etmaal gerekend.

Artikel 6 Forfaitaire berekeningswijze van de heffingsgrondslag

1. Ter zake van vaartuigen met een vaste ligplaats wordt, indien een belastingplichtige als bedoeld in artikel 3, eerste lid, is aangewezen:
   a. het aantal personen, dat verblijf heeft gehouden, bepaald op:
   - 2,1 bij een vaartuig met een lengte van 4 tot 8 meter;
   - 2,2 bij een vaartuig met een lengte van 8 tot 12 meter;
   - 2,6 bij een vaartuig met een lengte van 12 meter en meer;

   b. het aantal etmalen dat door de onder a. bedoelde personen verblijf is gehouden bepaald op:
   - 15 bij een vaartuig met een lengte van 4 tot 8 meter;
   - 18 bij een vaartuig met een lengte van 8 tot 12 meter;
   - 19 bij een vaartuig met een lengte van 12 meter en meer;

2. Het aantal vaartuigen als bedoeld in het eerste lid wordt vastgesteld op het aantal vaartuigen welke door de belastingplichtige bij aangifte uit de verhuuradministratie zijn opgegeven dan wel blijken.

Artikel 7 Opteren voor niet-forfaitaire maatstaf van heffing

1. In afwijking van het bepaalde in artikel 6 wordt op een door de belastingplichtige bij de aangifte gedane aanvraag de maatstaf van heffing vastgesteld op het werkelijke aantal etmalen dat verblijf is gehouden, indien blijkt dat dit aantal lager is dan het op de voet van artikel 6 berekende aantal.
2. De in het eerste lid bedoelde aanvraag kan desgewenst per ligplaats worden gedaan.

Artikel 8 Belastingtarief

1. De belasting bedraagt per persoon per etmaal € 1,53.
2. Voor belastingbedragen tot € 10,00 vindt geen invordering plaats.
3. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt het totaal van op een aanslagbiljet verenigde verschuldigde bedragen of andere heffingen aangemerkt als één belastingbedrag.

Artikel 9 Belastingtijdvak

Het belastingtijdvak is gelijk aan het belastingjaar.

Artikel 10 Wijze van belastingheffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 11 Termijnen van betaling

1. De belastingaanslagen zijn invorderbaar in één termijn, welke vervalt op de laatste dag van de tweede maand volgende op die welke in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld.
2. Met betrekking tot een ingevolge artikel 2, tweede lid, onderdeel c, van de Invorderingswet 1990 met een belastingaanslag gelijkgestelde beschikking inzake een bestuurlijke boete is het eerste lid van overeenkomstige toepassing, voorzover deze gelijktijdig wordt opgelegd met de vaststelling van de aanslag.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijn.

Artikel 12 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en de invordering van de waterverblijfsbelasting.

Artikel 13 Aanmeldingsplicht

De belastingplichtige bedoeld in artikel 3, eerste lid, is gehouden, voordat hij voor de eerste maal na het in werking treden van deze verordening gelegenheid tot verblijf verschaft, zulks schriftelijk te melden aan de door het college van burgemeester en wethouders aangewezen gemeenteambtenaren, bedoeld in artikel 231, tweede lid, onderdelen b en d van de Gemeentewet.

Artikel 14 Registratieplicht

1. De belastingplichtige bedoeld in artikel 3, eerste lid, is gehouden verblijfhoudenden te registreren in een daarvoor bestemd verblijfregister.
2. Het college van burgemeester en wethouders stelt genoemd verblijfregister eventueel kosteloos beschikbaar.
3. Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven omtrent de inrichting en gebruik van het verblijfregister.
4. De verplichting als bedoeld in de voorgaande leden geldt niet als de belastingplichtige geen gebruik maakt van de opteermogelijkheid als bedoeld in artikel 6.

Artikel 15 Kwijtschelding

Bij de invordering van de waterverblijfsbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 16 Inwerkingtreding en citeertitel

1. De "Verordening watertoeristenbelasting 2022" van 02 december 2021 wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van de bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023.
4. Deze verordening kan worden aangehaald als "Verordening waterverblijfsbelasting 2023".

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

Besluit van de raad van de gemeente Aalsmeer tot vaststelling van de Verordening lijkbezorgingsrechten 2023 gemeente Aalsmeer

Zaaknummer: Z22-

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel a en b Gemeentewet;

besluit vast te stellen de:

Verordening lijkbezorgingsrechten 2023 gemeente Aalsmeer

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Deze verordening verstaat onder:

a. Algemene Begraafplaats Aalsmeer aan de Ophelialaan 232-A – 1431 HS Aalsmeer;
b. een particulier graf: een graf waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot het doen begraven en begraven houden van overledenen of het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
c. algemeen graf: een graf bij de gemeente in beheer waarin gelegenheid wordt geboden tot het doen begraven en begraven houden van overledenen;
d. keldergraf: een particulier graf met een kunststof, betonnen of gemetselde constructie die in de grond is geplaatst; keldergraven kunnen onderdeel zijn van een bovengrondse muur of wand;
e. kindergraf: een particulier graf waarin gelegenheid wordt geboden tot het begraven en begraven houden van een natuurlijk persoon beneden de 12 jaar en van levenloos geborenen;
f. dubbelgraf: twee enkele particuliere graven naast elkaar, die gelijktijdig worden uitgegeven en die toebehoren aan eenzelfde rechthebbende, waar plaatsing van één gezamenlijke grafbedekking is toegestaan;
g. urnengraf: een particulier urnengraf, kelderurnengraf daaronder begrepen, waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot het bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
h. urnennis: een algemene nis in een urnenmuur, een columbarium daaronder begrepen, waarvoor aan een natuurlijk persoon of een rechtspersoon het gebruiksrecht is verleend voor het plaatsen van en geplaatst houden van asbussen;
i. asbus: een bus ter berging van as van een overledene;
j. urn: een voorwerp ter berging van één of meer asbussen;
k. strooiveld: een plaats bij de gemeente in beheer waar as van een overledene kan worden verstrooid;
l. grafbedekking: grafbeplanting of gedenkteken die op het graf, de gedenkplaats of de urnenplaats zijn geplaatst;
m. gedenkteken: een grafsteen, liggende of staande zerk, sierurn of ander object ter nagedachtenis van een overledene;
n. college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Aalsmeer;
o. managementteam: de ambtenaren die belast zijn met de exploitatie en de dagelijkse leiding van Begraafplaats Aalsmeer;
p. rechthebbende: natuurlijk persoon of rechtspersoon aan wie een uitsluitend recht is verleend op een particulier (urnen-)graf of kelder, een particuliere urnennis, een particuliere urnenplaats;
q. gebruiker: natuurlijk persoon of rechtspersoon aan wie een recht tot gebruik van een ruimte in een algemeen graf is verleend;

r. eigenaar: de natuurlijke persoon of een rechtspersoon die met toestemming van de rechthebbende de grafbedekking op een particulier graf in eigendom heeft of de belanghebbende van een algemeen graf die de grafbedekking geplaatst heeft;
s. belanghebbende: een verzamelnaam voor alle contactpersonen met een belang bij een graf of asbestemmingsplaats, een natuurlijk persoon of rechtspersoon, niet zijnde een rechthebbende;
t. aanvrager: de persoon of rechtspersoon die – al dan niet door tussenkomst van een uitvaartondernemer – opdracht geeft voor een begrafenis, bijzetting, herdenkingsplechtigheid of asverstrooiing en hiervoor de betalingsplichtige is. Tevens de persoon of rechtspersoon die de uitgifte van een particulier of algemeen graf urnennis of gedenkteken verzoekt en hiervoor de betalingsplichtige is;
u. wet: Wet op de lijkbezorging en de daaruit voortvloeiende regelgeving;
v. grafrecht: het gebruiksrecht op het gebruik van een ruimte in een algemeen graf of urnennis en het uitsluitend recht op een particulier (kelder-)graf, urnengraf, urnennis, urnenplaats;
w. grafakte: de beschikking in de zin van de Algemene wet bestuursrecht waarin overeenkomstig de bepalingen van deze verordening door of namens het college een grafrecht wordt verleend;
x. lijkbezorging: het lichaam van een overledene of doodgeborene laten begraven of cremeren of op een andere bij of krachtens de wet voorziene wijze;
y. samenvoegen: het op verzoek van de rechthebbende samenvoegen van twee lagen in een graf tot op de onderste laag, bij graven met meerdere begraaflagen;
z. ruimen: het verwijderen van de grafbedekking na afloop of na afstand van het grafrecht en in een latere fase van het volledige graf, waarbij de stoffelijke resten worden overgebracht naar een verzamelgraf of verdiept worden begraven;
aa. schudden: een vorm van ruiming van het graf waarbij de stoffelijke resten na afloop of na afstand van het grafrecht verdiept worden begraven, tot onder de onderste laag en waarbij het graf daarna weer opnieuw kan worden uitgegeven.
bb. verzamelgraf: een algemeen graf waar stoffelijke resten van geruimde graven worden bewaard.

Artikel 2 Belastbaar feit

Op basis van deze verordening worden rechten geheven voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de algemene begraafplaats.

Artikel 3 Belastingplicht

De rechten worden geheven van degene op wiens aanvraag dan wel ten behoeve van wie de dienst wordt verricht of van degene die van de bezittingen, werken of inrichtingen gebruik maakt.

Artikel 4 Vrijstellingen

De rechten worden niet geheven voor:

a. het lichten van een lijk of asbus op rechterlijk gezag;
b. het begraven of cremeren van levenloos geboren kinderen of van zuigelingen die met de overleden moeder in één kist worden begraven of gecremeerd.

Artikel 5 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. De rechten worden geheven naar de maatstaven en de tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van de rechten wordt een gedeelte van een in de tabel genoemde eenheid voor een volle eenheid gerekend.

Artikel 6 Belastingjaar

1. Met betrekking tot de rechten die per jaar worden geheven is het belastingjaar gelijk aan het kalenderjaar.
2. Met betrekking tot de rechten genoemd in B.4 van de tarieventabel is het belastingtijdvak gelijk aan de periode waarvoor wordt afgekocht.

Artikel 7 Wijze van heffing

1. De onderhoudsrechten, als bedoeld in B 4 van de tarieventabel, worden geheven bij wege van aanslag met dien verstande dat per belastbaar feit een afzonderlijke aanslag kan worden opgelegd.
2. Andere rechten als die bedoeld in B 4 van de tarieventabel worden geheven door middel van een gedagtekende kennisgeving waarop het gevorderde bedrag is vermeld.

Artikel 8 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang van de jaarlijks verschuldigde rechten

1. De onderhoudsrechten, als bedoeld in hoofdstuk 4 van de tarieventabel zijn verschuldigd bij de aanvang van het belastingtijdvak of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak aanvangt, zijn de rechten als bedoeld in B.6 van de tarieventabel verschuldigd.

Artikel 9 Ontstaan van belastingschuld voor de overige rechten

Andere rechten als die bedoeld in B.4 van de tarieventabel zijn verschuldigd bij de aanvang van de dienstverlening of bij de aanvang van het gebruik van de bezittingen, werken of inrichtingen.

Artikel 10 Termijn van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet de aanslag voor de in de B.6 genoemde rechten worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de eerste maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede twee maanden later.
2. In afwijking van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan, minder is dan € 10.000,- en het om jaarlijks terugkerende onderhoudskosten gaat zoals voor het onderhoud van de begraafplaats en het onderhoud van de grafdekking en/of monumenten op eigen graven waarvoor vergunning is verleend en zolang de verschuldigde bedragen door een automatische betalingsincasso van de betaalrekening van de belastingschuldige kunnen worden afgeschreven in dat geval moeten de aanslagen worden betaald in negen opeenvolgende gelijke, met uitzondering van kleine afrondingsverschillen, maandelijkse termijnen. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later;
3. De overige rechten moeten worden voldaan binnen 30 dagen na de dagtekening van de kennisgeving.
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 11 Afstand doen van (graf-) rechten

Bij de invordering van grafrechten wordt geen kwijtschelding verleend.

1. Zonder aanspraak te kunnen maken op enige vergoeding kan de rechthebbende schriftelijk afstand doen ten behoeve van het gedenkpark van de gemeente van het recht op het particuliere (urnen-)graf, urnenplaats, urnennis of gedenkplaats, ongebruikte voorzieningen inbegrepen. Van de ontvangst van zodanige verklaring doet het college schriftelijk mededeling aan de rechthebbende.
2. In de gevallen als bedoeld in het eerste lid vindt geen terugbetaling plaats van (een deel van) de betaalde rechten.

Artikel 12 Kwijtschelding

Bij de invordering van grafrechten wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 13 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en invordering van de grafrechten.

Artikel 14 Inwerkingtreding en citeertitel

1. De "Verordening op de heffing en invordering van de lijkbezorgingsrechten Aalsmeer 2022" van 02 december 2021 en eerdere verordeningen worden ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023.
4. Deze verordening kan worden aangehaald als: Verordening lijkbezorgingsrechten 2023.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Tarieventabel behorende bij de Verordening Lijkbezorgingsrechten 2023 gemeente Aalsmeer

Hoofd-stuk		2023
1.	**Begraven**	**Tarief 2023**
1.1	Voor het begraven van een overledene in een algemeen of particulier (kel-der) graf, kinderen jonger dan 12 jaar uitgezonderd	€ 995,00
1.2	Voor het begraven van een kind van 1 tot 12 jaar	€ 500,00
1.3	Voor het begraven van een kind jonger dan 1 jaar	€ 250,00
1.4	Toeslag begraven op maandag t/m vrijdag (maanden april t/m september) tussen 17.00 en 19.00 uur en zaterdag van 10.00 tot 15.30 uur 50% van het tarief van 1.1 t/m 1.3	
1.5	Toeslag begraven op zon- en feestdagen 100% van het tarief van 1.1 t/m 1.3	
1.6	Aanbrengen grafgroen	€ 45,00
2.	**Verlenen en verlengen van grafrechten voor particuliere graven**	**Tarief 2023**
2.1	Voor categorie AA (2.00 x 1.00 meter), per 10 jaar	€ 1325,00
2.2	Voor categorie A en B (2.00 x 0.90 meter), per 10 jaar	€ 1.195,00
2.3	Voor kindergraven, categorie E (0.90 x 0.80 meter), per 10 jaar	€ 300,00
2.4	Voor enkelgraven (2.00 x 1.00 meter), 1 laag, per 10 jaar	€ 750,00
2.5	Verlengen grafrechten 2.01 t/m 2.04, per 5 jaar: 50% tarief van 10 jaar	
3.	**Asbestemmingen**	**Tarief 2023**
3.1	Bijzetten van een asbox/asurn in een graf, urnennis, urnengraf of urnenkel-der, inclusief 30 minuten begeleiding	€ 285,00
3.2	Verstrooiing van as in asmonument, inclusief 30 minuten begeleiding	€ 145,00
3.4	Extra begeleiding per 30 minuten	€ 50,00
3.5	Kunststof urnenkelder 0.45 x 0.45 meter	€ 240,00
4.	**Verlenen en verlengen van grafrechten voor asbestemmingen**	**Tarief 2023**
4.1	Voor categorie GUM: nis in columbarium voor 10 jaar, inclusief tekstplaat, exclusief inscriptie	€ 900,00
4.2	Voor categorie FUG: urnengraf (0.80 x 0.90 meter) inclusief urnenkelder voor 10 jaar	€ 500,00
4.3	Voor categorie FUG: urnengraf (0.60 x 0.60 meter) inclusief urnenkelder voor 10 jaar	€ 450,00
4.4	Voor categorie S: bovengronds plaatsen van een urn (0.80 x 0.90 meter) voor 10 jaar	€ 340,00
4.5	Voor verlengen grafrechten 4.1 t/m 4.4, per 5 jaar: 50% tarief van 10 jaar	
4.6	Voor het reserveren van een grafruimte voor 10 jaar, inclusief een fundatie-raam, waarbij nog geen grafrecht wordt uitgegeven	€ 1.375,00
5.	**Gedenktekens en grafbedekkingen**	**Tarief 2023**
5. 1	Voor het afnemen, stellen en/of herplaatsen van een grafbedekking voor een urnbijzetting of begrafenis, grafbedekking groter dan 1 m2	€ 300,00
5. 2	Voor het afnemen, stellen en/of herplaatsen van een grafbedekking voor een urnbijzetting of begrafenis, grafbedekking kleiner dan 1 m2	€ 110,00
5. 3	Voor het plaatsen van een monument op het Herdenkingsveld voor een peri-ode van 10 jaar, na afloop gebruiksrecht algemeen graf	€ 260,00

5. 4	Inscriptie aanbrengen op dekplaat (categorie GUM), tegel (categorie FUG) of kei, inclusief plaatsen en inclusief leges	€ 370,00
5. 5	Graf funderen categorie A, AA en B, zonder inlegplaten	€ 325,00
5.6	Graf funderen categorie E, zonder inlegplaten	€ 120,00
5.7	Graf funderen categorie FUG, zonder inlegplaten	€ 120,00
5.8	Inlegplaten van beton	€ 37,00
6.	**Opgraven / samenvoegen / schudden / asbus afhalen op verzoek**	**Tarief 2023**
6.1	Opgraven van een overledene, inclusief verplichte beenderkist	€ 1.500,00
6.2	Opgraven van een overledene voor een crematie op Zorgvlied, inclusief beenderkist, transport en crematie	€ 2.000,00
6.3	Op verzoek samenvoegen of schudden van overledenen, per graflaag	€ 1.000,00
6.4	Opgraven of verwijderen van één of meerdere asbus(sen) uit een graf op verzoek van de rechthebbende, voor afloop van de uitgiftetermijn	€ 110,00
6.5	Verwijderen van één of meerdere asbus(sen) uit een nis op verzoek van de rechthebbende of gebruiker van de nis, voor afloop van de uitgiftetermijn	€ 75,00
7.	**Onderhoud**	**Tarief 2023**
7.1	Algemeen onderhoud begraafplaats per jaar, urnennissen en urnengraven uitgezonderd	€ 105,00
7.2	Afkoop algemeen onderhoud begraafplaats per periode van 10 jaar of een veelvoud van 10 jaar, urnennissen en urnengraven uitgezonderd: per 10 jaar	€ 1.050,00
7.3	Onderhoud begraafplaats en algemeen graf voor een periode van 10 jaar, per begraaflaag	€ 350,00
7.4	Onderhoud begraafplaats en algemeen graf per jaar, per begraaflaag, indien begraven voor 2018	€ 35,00
7.5	Onderhoud grafmonument > 1 m2 per jaar	€ 50,00
7.6	Onderhoud grafmonument > 1 m2 per jaar per 10 jaar of een veelvoud van 10 jaar, per 10 jaar	€ 500,00
7.7	Onderhoud grafmonument < 1 m2 per jaar	€ 30,00
7.8	Onderhoud grafmonument < 1 m2 per jaar per 10 jaar of een veelvoud van 10 jaar, per 10 jaar	€ 300,00
7.9	Vastrecht particulier urnengraf per 5 jaar of een veelvoud van 5 jaar, per 5 jaar	€ 390,00
7.10	Vastrecht particuliere urnennis per 5 jaar of een veelvoud van 5 jaar, per 5 jaar	€ 160,00
7.11	Vastrecht particulier urnengraf per jaar (urnengraven van voor 2023)	€ 78,00
7.12	Vastrecht particuliere urnennis per jaar (urnengraven van voor 2023)	€ 32,00
7.11	Aanvullen grind of grond	€ 95,00
7.12	Lakken van de zilveren/zwarte letters, niet behorend bij het 5 jaarlijks onderhoud	€ 110,00
7.13	Reinigen monument, niet behorend bij het jaarlijks onderhoudsschema	€ 160,00
8.	**Administratiekosten**	**Tarief 2023**
8.1	Vergunning voor het mogen plaatsen van een gedenkteken, grafbedekking of markering op een particulier graf of urnengraf of het bijplaatsen van een additionele inscriptie of het wijzigen van de oorspronkelijke grafbedekking of het toevoegen/bijplaatsen van een extra element	€ 60,00
8.2	Vergunning voor het oprichten of veranderen van een keldergraf en/of het laten plaatsen van een bovengronds graf	€ 450,00
8.3	Overschrijving grafrecht inclusief één grafakte	€ 45,00

8.4	Verstrekking kopie grafakte	€ 30,00
9.	**Bijzondere verrichtingen**	
9.1	Verrichtingen die niet zijn opgenomen in de verordening	op aanvraag

Behoort bij raadsbesluit van 15 december 2022

De plv. griffier van de gemeente Aalsmeer,

drs. O.F. Matheijsen

Gemeente Aalsmeer

Besluit van de raad van de gemeente Aalsmeer tot vaststelling van de Verordening precariobelasting 2023

Zaaknummer: Z22-

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelet op artikel 228 van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de:

Verordening precariobelasting 2023

Artikel 1 Aard van de heffing
Onder de naam precariobelasting wordt een directe belasting geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond, voor de openbare dienst bestemd.

Artikel 2 Belastingplicht
De belasting wordt geheven van degene van wie, dan wel ten behoeve van wie de in artikel 1 bedoelde voorwerpen worden aangetroffen.

Artikel 3 Aanvang belastingplicht
Wanneer in deze verordening de tarieven alleen zijn vastgesteld voor een jaar, wordt, indien de belastingplicht in de loop van een jaar ontstaat, voor de eerste maal slechts een aanslag opgelegd van zoveel twaalfde gedeelten van het jaartarief als er nog maanden in dat jaar overblijven.

Artikel 4 Berekening van de belasting
1. Voor de toepassing van deze verordening wordt, voor zover niet anders is bepaald, verstaan onder:
   a. jaar: een kalenderjaar;
   b. maand: een tijdvak, dat aanvangt op een bepaalde datum van een kalendermaand en eindigt op de dag, voorafgaande aan diezelfde datum van de volgende kalendermaand;
   c. week: een tijdvak van zeven achtereenvolgende dagen;
   d. dag: een tijdvak van 24 uur, aanvangende te 00.00 uur.
2. Tenzij anders is bepaald worden onderdelen van eenheden van tijd en afmeting voor een geheel gerekend.
3. Bij toepassing van de in deze verordening bepaalde tarieven onderscheidenlijk per maand of per week zal in totaal per jaar of per maand niet meer worden geheven dan bij toepassing van het tarief voor een jaar, respectievelijk een maand zou zijn verschuldigd.
4. Indien op grond van deze verordening meer dan één tarief toegepast zou kunnen worden, wordt slechts één aanslag tot het hoogste tarief opgelegd.
5. Indien het tarief voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven de grond of het water is vastgesteld per m², wordt het recht berekend naar de oppervlakte van de horizontale projectie van de voorwerpen, tenzij anders is bepaald.

Artikel 5 Tarieven
Het tarief bedraagt:

I. Algemeen tarief.

Voor het innemen, overdekken of op enigerlei wijze aan de openbare dienst onttrekken van openbare grond en /of water en voor het hebben van voorwerpen, werken of inrichtingen onder, in of op die grond of dat water, behoudens de bijzondere tarieven, in deze verordening vermeld, per m²:

a. per dag	€ 0,67
b. per week	€ 2,01
c. per maand	€ 4,41
d. per jaar	€ 38,63

II. Bijzondere tarieven.

A. Motorbrandstofinstallaties en dergelijk.

voor het hebben van een installatie voor de levering van benzine of andere motorbrandstoffen, olie, lucht of water per jaar:

1.	voor een aftappunt voor motorbrandstof	€ 158,44
2.	voor een verplaatsbaar motorbrandstof-aftappunt	€ 45,59
3.	voor een aftappunt voor lucht of water of olie	€ 45,59
4.	perrons of voetstukken	€ 13,98
5.	benzine-, olie- of gastanks per m², bij grootste lengte doorsnede	€ 13,98
6.	leiding per meter	€ 4,88
7.	vulputten per stuk	€ 8,69
8.	lichtmasten of blikvangers per stuk	€ 16,31
9.	inritten, opritten of dergelijke liggende voor en toegang gevende tot motorbrandstofinstallaties en dergelijke die niet op openbare grond staan en welke geen deel uitmaakt van de openbare weg, voor elke in de rijrichting liggende strekkende meter	€ 26,45

B. Vervallen

D. Openbare verkopingen.

Voor het houden van openbare verkopingen per dag voor elke 25 m² in gebruik genomen grond of minder € 8,69

E. Automaten.

Voor het hebben van een automatisch verkooptoestel of een dergelijke inrichting, niet vallende onder punt A., per 1/2 m² frontoppervlak per jaar € 15,85

F. Borden op de openbare weg.

Voor het hebben van een bord op de openbare weg, per 1/2 m² oppervlakte per jaar € 6,15

G. Woonschepen met een langer verblijf dan 14 al dan niet achtereenvolgende dagen in hetzelfde kalenderjaar.

Voor het hebben van een ligplaats met een woonschip in openbaar water, daartoe krachtens plaatselijke verordening aangewezen, dan wel op een andere ligplaats in openbaar gemeentewater, per woonschip per jaar € 285,39

H. Luifels.

Voor het hebben van luifels, per jaar per m² € 4,88

Artikel 6 Belastingtijdvak

Indien de belasting wordt geheven naar jaartarieven is het belastingtijdvak het kalenderjaar waarin de voorwerpen aanwezig zijn. In de overige gevallen is het belastingtijdvak het kwartaal, de maand, de week of de dag waarin de voorwerpen aanwezig zijn, met dien verstande dat ook heffing voor elk belastbaar feit afzonderlijk kan plaatsvinden.

Artikel 7 Vrijstellingen

Belasting als bedoeld in artikel 1 wordt niet geheven voor:

1. het hebben van voorwerpen, die ingevolge een wettelijk voorschrift moeten worden gedoogd;
2. het - uitsluitend ten behoeve van de bouw van woningen in een uitbreidingsplan - bezetten, beleggen, afschutten, of overdekken van grond, die nog niet van een verharding is voorzien of op andere wijze geschikt is gemaakt voor het bestemde doel;
3. het hebben van wegwijzers en verkeersaanwijzingen van de Koninklijke Nederlandse Toeristenbond A.N.W.B. en van andere overeenkomstige instellingen;
4. het hebben van voorwerpen, uitsluitend gebezigd voor een liefdadig doel;
5. het hebben van niet tot reclame dienende vlaggenstokken en vlaggen;
6. het hebben van pilasters, plinten, kozijndorpels, gevelversieringen, goten, puilijsten, goot- of kroonlijsten, spionnen, e.d.;
7. voor het hebben van buizen tot lozing van fecaliën, van huishoud-, bedrijfs- of hemelwater, aansluitend op de riolering;
8. het hebben van borden, masten, palen e.d., die in verband met de verkiezingen van publiekrechtelijke lichamen zijn aangebracht;
9. het hebben van straatversieringen en /of -verlichting in verband met speciale gelegenheden, alsmede het hebben van uithangtekens van het Sint Nicolaas- of Kerstfeest, in beide gevallen voorzover met die voorwerpen geen reclame wordt gemaakt of beoogd voor bepaalde winkels of artikelen;
10. het hebben van wachthuisjes, niet tot reclame dienende aanwijzingen e.d., welke uitsluitend ten behoeve van reizigers op de route van openbare vervoersbedrijven zijn geplaatst;
11. het hebben van voorwerpen ten behoeve van centrale antenne-installaties voor de ontvangst van radio- en televisie-uitzendingen;
12. het hebben van voorwerpen betreffende tijdelijke kleinschalige activiteiten met niet-commerciele doelstellingen van culturele, maatschappelijke en sociale instellingen, of daarmee gelijk te stellen instellingen met ideële motieven, waarbij de activiteiten in hoofdzaak worden verricht door vrijwilligers.

Artikel 8 Wijze van heffing

1. De periodiek verschuldigde belasting wordt geheven bij wege van aanslag;
2. De overige belasting wordt geheven door middel van een gedagtekende kennisgeving, nota of andere schriftuur.
3. Het verschuldigde wordt op de kennisgeving, de nota of de andere schriftuur vermeld.
4. Burgemeester en wethouders stellen de modellen van de in dit artikel bedoelde bescheiden vast.
5. Voor belastingbedragen tot € 10,00 vindt geen invordering plaats.
6. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt het totaal van op een aanslagbiljet verenigde verschuldigde bedragen of andere heffingen aangemerkt als één belastingbedrag.

Artikel 9 Tijdstip van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet de aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede twee maanden later.
2. In afwijking in zoverre van het eerste lid geldt ingeval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen minder is dan € 10.000 en zolang het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen door middel van automatische incasso van de betaalrekening van de belastingschuldige kan worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in negen gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de eerste maand volgende op die welke in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De belastingen die worden geheven conform artikel 9, tweede lid, moeten worden voldaan binnen 30 dagen na de dagtekening van de kennisgeving.
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 10 Tijdstip van heffing

1. De belasting als genoemd in artikel 10, tweede lid, moet worden betaald op het moment van uitreiken van de kennisgeving.
2. In geval de kennisgeving als bedoeld in artikel 10, tweede lid, wordt toegezonden moet de belasting worden betaald binnen 30 dagen na de dagtekening van de kennisgeving.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 11 Ontheffing

1. Indien het gebruik of genot van de grond of het water ophoudt, of voorwerpen onder, op of boven de grond of het water worden verwijderd, voor het verstrijken van de termijn, waarover de belasting verschuldigd is, wordt ontheffing naar tijdsgelang verleend, voorzover deze € 10,-- of meer bedraagt.
2. Deze ontheffing wordt berekend, indien het een jaartarief betreft, over zoveel twaalfde gedeelten als het aantal maanden van het lopende jaar bedraagt, welke bij het eindigen van het gebruik of genot van de grond of van het water of bij het verwijderen van de voorwerpen nog niet zijn ingegaan.
3. Van de belasting, die is vastgesteld naar een tarief per maand of korter tijdvak wordt geen ontheffing verleend.

Artikel 12 Kwijtschelding

Bij de invordering van precariobelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 13 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en invordering van precariobelasting.

Artikel 14 Inwerkingtre ding en citeertitel

1. De "Verordening precariobelasting 2022" van 02 december 2021 wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. De verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van de bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023.
4. De verordening kan worden aangehaald als: Verordening precariobelasting 2023.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

Besluit van de raad van de gemeente Aalsmeer tot vaststelling van de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Aalsmeer 2023

Zaaknummer: Z22-

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 25 oktober 2022; gelet op artikel 255 van de Gemeentewet, artikel 26 van de Invorderingswet 1990, de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 en de Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden; overwegende dat het gewenst is om nadere regels te stellen voor het verlenen van kwijtschelding van gemeentelijke belastingen;

besluit vast te stellen de:

Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Aalsmeer 2023

Artikel 1 Kwijtschelding
De gemeente Aalsmeer verleent alleen kwijtschelding voor de volgende belastingaanslagen:
a. de aanslag Afvalstoffenheffing en
b. de aanslag Hondenbelasting voor alleen de 1ste hond.

Artikel 2 Berekeningswijze kosten van bestaan
1. Bij de kwijtschelding wordt in afwijking van artikel 16, eerste en tweede lid, van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 het percentage voor de berekening van de kosten van bestaan gesteld op 100 procent.
2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid wordt overeenkomstig artikel 3 van de Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden voor de vaststelling van de kosten van bestaan van pensioengerechtigden in plaats van de bijstandsnorm het netto-ouderdomspensioen gehanteerd.

Artikel 3 Netto kosten kinderopvang
Als uitgaven als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 worden mede in aanmerking genomen de in artikel 28, derde lid, van genoemde regeling bedoelde netto kosten van kinderopvang.

Artikel 4 Extra toegestane financiële middelen
In afwijking van artikel 12, tweede lid, onderdeel d, van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 wordt het totale bedrag aan financiële middelen, bedoeld in dat onderdeel, verhoogd met:
a. € 2.000 voor de belastingschuldige en zijn echtgenoot,
b. 75% van het bedrag genoemd onder a voor een alleenstaande, en
c. 90% van het bedrag genoemd onder a voor een alleenstaande ouder.

Artikel 5 Kwijtschelding aan ondernemers
Met inachtneming van het overigens in dit besluit bepaalde, wordt een verzoek om kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en heffingen die geen verband houden met de uitoefening van het

bedrijf of beroep, van een natuurlijk persoon die een bedrijf of zelfstandig beroep uitoefent, behandeld volgens de bepalingen van hoofdstuk II, afdelingen 1, 2 en 5 van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990.

Artikel 6 Intrekking en inwerkingtreding en citeertitel

1. De "Verordening kwijtscheldingsbeleid belastingen gemeente Aalsmeer 2013" van 24 januari 2013 wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de "Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Aalsmeer 2023"
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van de bekendmaking.
3. De datum van ingang is 1 januari 2023.
4. Deze verordening kan worden aangehaald als: Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Aalsmeer 2023.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Onroerendezaakbelastingen	**2022**	**2022**
OZB Eigenaar woning	0,1015%	0,0904%
OZB Eigenaar niet-woning	0,2258%	0,2411%
OZB Gebruiker niet-woningen	0,1970%	0,2104%
Afvalstoffenheffing		
éénpersoonshuishouden	267,00	267,00
meerpersoonhuishouden	333,00	333,00
Rioolheffing		
Rioolrecht eigenarendeel	177,09	180,63
Rioolrecht gebruikersdeel vanaf 400m³	9,35	9,54
Forensenbelasting	0,3664%	0,3263%
Verblijfbelasting/Toeristenbelasting	3,50/1,75	3,50/1,75
Waterverblijfbelasting/Watertoeristenbelasting	1,50	1,53
Reclamegelden	835,15	851,85

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE DIENSTVERLENING

Paragraaf 1.1 Burgerlijke stand			Tarief 2022	Tarief 2023
Artikel 1.1 Huwelijksvoltrekking of registratie partnerschap				
Het tarief bedraagt voor de voltrekking van een huwelijk of registratie van een partnerschap op:				
1.	In het Raadhuis op maandag tot en met vrijdag tussen 09:00 en 16:00 uur		€302,50 (+ € 100,- nieuw tarief voor 2023! Index eerst toegepast)	€ 410,55
2.	In het Raadhuis eenvoudig maandag en woensdag om 9.00 uur		€139,20	€ 142,00
3.	Op een vrije locatie:			
	a	op maandag tot en met vrijdag tussen 08:00 en 18:00 uur	€665,45	€ 678,75
	b.	op maandag tot en met vrijdag tussen 06:00 en 08:00 uur en tussen 18:00 en 22:00 uur	€726,05	€ 740,55
	c.	op maandag tot en met vrijdag tussen 00:00 en 06:00 uur en tussen 22:00 en 24:00 uur	€907,05	€ 925,20
	d.	zaterdag tussen 09:00 en 22:00 uur	€726,05	€ 740,55
	e.	zaterdag tussen 00:00 en 09:00 en tussen 22:00 en 24:00 uur	€907,40	€ 925,55
	f.	zondag tussen 00:00 en 24:00 uur	€1028,45	€ 1.049,00

Artikel 1.2 Omzetten geregistreerd partnerschap in huwelijk				
Het tarief bedraagt voor het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk in het raadhuis			€ 0,00	€ 0,00
Artikel 1.3 t/m 1.6 Niet opgenomen				
Ingeval van "Niet opgenomen" dan zijn deze artikelen zijn niet van toepassing, opgenomen, binnen de gemeente Aalsmeer. Om de verordening wel zo synchroon mogelijke te houden met de VNG standaard is er voor gekozen de nummering niet aan te passen.				
Artikel 1.7 Annuleren, wijzigen datum of vermindering van leges				
1.	Kosten voor het verzetten van een huwelijk			
	a.	verzetten van een huwelijk binnen 14 dagen voor de huwelijksdatum	€ 99,15	€ 101,15
	b.	verzetten van een huwelijk tot 14 dagen voor de huwelijksdatum	€ 33,90	€ 34,60
2.	Voor een teruggave van leges wegens			
	a.	annulering van een huwelijk binnen 14 dagen voor de huwelijksdatum, van de leges:	25%	25%
	b.	annulering van een huwelijk tot 14 dagen voor de huwelijksdatum, van de leges:	75%	75%
3.	Voltrekking van een huwelijk door een (buitengewoon) ambtenaar van de Burgerlijke Stand op een buitenlocatie, die niet in dienst is van de gemeente Aalsmeer. De kosten van de (buitengewoon) ambtenaar van de Burgerlijke Stand in loondienst worden in mindering gebracht op het tarief zoals vermeld onder artikel 1.1, met het percentage hier vermeld.			30%	30%
Artikel 1.8 Trouwboekje of partnerschapsboekje				
Het tarief bedraagt voor het verstrekken van:				
1.	een (duplicaat) trouwboekje of (duplicaat) partnerschapsboekje in een normale uitvoering		€ 15,10	€ 15,40
2.	een (duplicaat) trouwboekje of (duplicaat) partnerschapsboekje in een luxe uitvoering:			
	a.	Blauw	€ 29,00	€ 29,60
	b.	Rood	€ 32,65	€ 33,30
3.	Één geboorteboekje		€ 10,00	€ 10,20
4.	Kaligraferen van een trouwboekje of partnerschapsboekje		€ 18,20	€ 18,55
5.	Bijschrijving in een trouwboekje of partnerschapsboekje		€ 4,05	€ 4,15
Paragraaf 1.2 Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart				
Artikel 1.9 Reisdocumenten				
Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van:				
1.	een nationaal paspoort:			

	a.	een reisdocument van het Koninkrijk der Nederlanden als bedoeld in artikel 2, eerste lid van de paspoortwet, ten behoeve van een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt het maximale tarief zoals dat op dat moment is opgenomen in het Besluit Paspoortgelden afgerond op € 0,05 naar beneden	Wettelijk max tarief	Wettelijk max tarief
	b.	een reisdocument van het Koninkrijk der Nederlanden als bedoeld in artikel 2, eerste lid van de paspoortwet, die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt het maximale tarief zoals dat op dat moment is opgenomen in het Besluit Paspoortgelden afgerond op € 0,05 naar beneden	Wettelijk max tarief	Wettelijk max tarief
Artikel 1.10 Nederlandse identiteitskaart				
Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van:				
1.	een Nederlandse identiteitskaart:			
	a.	een Nederlandse identiteitskaart als bedoeld in artikel 2, tweede lid van de Paspoortwet ten behoeve van een persoon, die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt het maximale tarief zoals dat op dat moment is opgenomen in het Besluit Paspoortgelden afgerond op € 0,05 naar beneden	Wettelijk max tarief	Wettelijk max tarief
	b.	een Nederlandse identiteitskaart als bedoeld in artikel 2, tweede lid van de Paspoortwet ten behoeve van een persoon, die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt het maximale tarief zoals dat op dat moment is opgenomen in het Besluit Paspoortgelden afgerond op € 0,05 naar beneden	Wettelijk max tarief	Wettelijk max tarief
Artikel 1.11 Modaliteiten Artikel 1.9 en 1.10				
Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag:				
1.	de tarieven genoemd onder 1.9 en 1.10 worden bij spoedlevering vermeerderd met het tarief zoals dat is opgenomen in het laatste Besluit Paspoortgelden op dat moment dat op het moment van aanvraag van kracht is afgerond op € 0,05 naar beneden		Wettelijk max tarief	Wettelijk max tarief
2.	Voor het afleggen van een thuisbezoek i.v.m. de aanvraag van een reisdocument. (tussen 1 oktober en 1 april)		€32,25	€ 32,90
3.	voor het verlenen van een dienst bij het uitreiken van een document buiten de openingstijden van de balies van Burgerzaken		€146,85	€ 149,80
4.	Voor het landelijk bezorgen van:			
	a.	één reisdocument maandag tot en met vrijdag tussen 08:00 en 21:00 of zaterdag tussen 08:00 en 18:00	€4,95	€ 5,05

	b.	twee of meer reisdocumenten op één adres maandag tot en met vrijdag tussen 08:00 en 21:00 of zaterdag tussen 08:00 en 18:00	€9,90	€ 10,10
Paragraaf 1.3 Rijbewijzen				
Artikel 1.12 Rijbewijzen				
1.		Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het afgeven, vernieuwen of omwisselen van een rijbewijs het maximale tarief zoals dat door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is vastgesteld, afgerond op € 0,05 € naar beneden	Wettelijk max tarief	Wettelijk max tarief
2.		Het tarief als bedoeld in 1.12. wordt verhoogd met indien de dienstverlening verband houdt met de vermissing of diefstal van een reeds eerder verstrekt rijbewijs	€34,10	€ 34,80
3.		Het tarief genoemd in onderdeel 1.12 wordt bij een spoedlevering vermeerderd met het maximale tarief zoals dat is vastgesteld door de rijksoverheid op basis Wegenverkeerswet	Wettelijk max tarief	Wettelijk max tarief
4.		Voor het afleggen van een huisbezoek i.v.m. de aanvraag van een rijbewijs. (tussen 1 oktober en 1 april)	€32,25	€ 32,90
Artikel 1.13 Vervallen, is opgenomen in artikel 1.12				
Paragraaf 1.4 Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens				
Artikel 1.14 Definities				
1.		Voor de toepassing van artikel 1.15 wordt onder één verstrekking verstaan verstrekking van een of meer gegevens over één persoon waarvoor de basisregistratie personen moet worden geraadpleegd.		
2.		Voor de toepassing van artikel 1.16 wordt onder één verstrekking verstaan verstrekking van een of meer gegevens over één persoon die niet zijn opgenomen in de basisregistratie personen.		
Artikel 1.15 Verstrekking van gegevens uit de basisregistratie personen				
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:				
1.		tot het verstrekken van gegevens, per verstrekking:	10,55 (+ €2,13 nieuw tarief voor 2023! Index eerst toegepast!)	€ 12,90
2.		tot het afsluiten van een abonnement op het verstrekken van gegevens gedurende de periode van één jaar:		

	a.	voor 100 verstrekkingen:	€146,35	€ 149,30
3.	tot het verstrekken van een meertalig modelformulier woon- en/of verblijfplaats als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van verordening (EU) nr. 2016/1191 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2016 betreffende de bevordering van het vrije verkeer van burgers door vereenvoudigde overlegging van bepaalde openbare documenten in de Europese Unie en tot wijziging van Verordening nr. 1024/2012 (PbEU 2016, L 200):		Wettelijk max tarief	Wettelijk max tarief
4.	Voor het verstrekken van een bewijs van opneming in de basisregistratie persoonsgegevens van de gemeente			
	a.	Op het raadhuis (incl. post aan derden)	€10,55 (+ €2,13 nieuw tarief voor 2023! Index eerst toegepast!)	€ 12,90
	b.	Op het raadhuis spoedtarief (incl. post aan derden)	€21,05 (+ €2,13 nieuw tarief voor 2023! Index eerst toegepast!)	€ 23,60
	c.	Via internet (incl. verzendkosten)	€8,45 (+ €2,13 nieuw tarief voor 2023! Index eerst toegepast!)	€ 10,75
	d.	Via alternatieve media (magneetband/schijf) per verstrekking	€27,45	€ 28,00
5.	In afwijking van de voorgaande onderdelen bedraagt het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van gegevens met behulp van alternatieve media bedoeld in artikel 16, tweede lid, van het Besluit basisregistratie personen		€27,45	€ 28,00
6.	In afwijking van de voorgaande onderdelen bedraagt het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het schriftelijk verstrekken van gegevens bedoeld in artikel 17, tweede lid, van het Besluit basisregistratie personen		€27,45	€ 28,00
7.	Het tarief bedraagt voor het op verzoek doornemen van de basisregistratie personen, voor ieder daaraan besteed kwartier. Het uurtarief bedraagt:		€86,40	€ 100,00
Artikel 1.16 Niet opgenomen				
Artikel 1.17 Opgenomen onder 1.15.6				

Artikel 1.18 Op aanvraag doornemen basisregistratie personen				
1.	Het tarief bedraagt voor het op aanvraag doornemen van de basisregistratie personen, voor ieder daaraan te besteden kwartier. Het uurtarief bedraagt:		nieuw	€ 100,00
2.	Het op grond van het eerste lid verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.			
Paragraaf 1.5 Bestuursstukken				
Artikel 1.19 Afschriften van bestuursstukken				
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:				
1.	een afschrift van de gemeentebegroting:		€24,15	€ 24,65
2.	een afschrift van de gemeenterekening:		€24,15	€ 24,65
3.	Bewust artikelnummer is vanaf 2016 niet meer van toepassing binnen de gemeente Aalsmeer. Al deze stukken zijn op www.aalsmeer.nl te raadplegen			
4.	Bewust artikelnummer is vanaf 2016 niet meer van toepassing binnen de gemeente Aalsmeer. Al deze stukken zijn op www.aalsmeer.nl te raadplegen			
5.	een afschrift van de omgevingsvergunning		€21,35	€ 21,80
6.	Afdruk per pagina van bedoelde verordeningen onder 4. en 5. of overige verordeningen van de gemeente		€0,35	€ 0,36
7.	Een afschrift van een bestemmingsplan, per exemplaar, exclusief verzend- en administratiekosten,		€47,25	€ 48,20
8.	Voor het raadplegen van tekeningen en andere bescheiden uit het archief: per te lichten dossier.		€15,60	€ 15,90
	a.	Vermeerderd met: voor elk kwartier of gedeelte daarvan aan de informatieverstrekking besteed	€21,60	€ 22,05
	b.	Vermeerderd met: in afwijking van a, indien betreft hoogwaardige technische informatieverstrekking door specialisten op een bepaald vakgebied, voor elk half uur of gedeelte daarvan aan de informatieverstrekking besteed. Het uurtarief bedraagt:	€86,40	€ 100,00
9.	Opvragen en verstrekken van één digitaal dossier, per email of andere digitale wijze ,waarbij de vergunning al is verleend, afgesloten, gearchiveerd en is ingediend na 1 oktober 2010		€7,80	€ 7,95
Artikel 1.20 Niet opgenomen				

Paragraaf 1.6 Vastgoedinformatie				
Artikel 1.21 Plan- of kaartinformatie				
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een kopie van een ruimtelijk plan of deel daarvan, zoals omgevingsvisie, omgevingsplan, wegenkaart behorende bij de legger bedoeld in artikel 1.22, onderdeel b:				
1.	Vastgoed:			
	a.	het gemeentelijke beperkingenregister of de gemeentelijke beperkingenregistratie, dan wel tot het verstrekken van een aan die registratie ontleende verklaring, als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen	€13,80	€ 14,10
	b.	Het relatiebestand adres kadastraal perceel per gelegde relatie	€7,75	€ 7,90
2.	Bodeminformatie:			
	a.	Voor het in behandeling nemen van een verzoek tot het verkrijgen van informatie over de bodemgesteldheid in verband met aanwezige of mogelijke aanwezige verontreiniging	€35,70	€ 36,40
	b.	Voor het in behandeling nemen van een verzoek tot het verkrijgen van informatie over sonderingen	€50,05	€ 51,05
Artikel 1.22 Informatie uit registers				
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een afschrift zoals in dit artikel beschreven 1 t/m 4 art 1.22, voor ieder daaraan te besteden kwartier. Het uurtarief bedraagt: Het verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.			nieuw	€ 100,00
1.	de gemeentelijke basisregistratie gebouwen, bedoeld in artikel 2 van de Wet basisregistraties adressen en gebouwen, per adres of object:		Nieuw	Nieuw
2.	de legger bedoeld in artikel 27 van de Wegenwet:		Nieuw	Nieuw
3.	een inschrijving in het rijksmonumentenregister die aan de gemeente verzonden is, als bedoeld in artikel 3.3, vijfde lid, van de Erfgoedwet:		Nieuw	Nieuw
4.	het gemeentelijk erfgoedregister, bedoeld in artikel 3.16 van de Erfgoedwet, per aangewezen cultureel erfgoed:		Nieuw	Nieuw
Artikel 1.23 Informatie uit adressenbestanden				
Het uur tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van kopieën van zoals in dit artikel beschreven 1 t/m 3 art 1.23:			Nieuw	€ 100,00

Het verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.			
1.	het gemeentelijke adressenbestand of delen daarvan, per adres:	nieuw	nieuw
2.	het gemeentelijke relatiebestand adres-kadastraal perceel of delen daarvan, per gelegde relatie:	nieuw	nieuw
3.	het gemeentelijke adrescoördinatenbestand of delen daarvan, per adrescoördinaat:	nieuw	nieuw
Paragraaf 1.7 Overige publiekszaken			
Artikel 1.24 Niet opgenomen			
Artikel 1.25 Overige publiekszaken			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:			
1.	tot het verkrijgen van een verklaring omtrent het gedrag het maximum bedrag zoals dat op het moment van de aanvraag is vastgesteld in de "Regeling vergoeding verklaring omtrent het gedrag en gedragsverklaring aanbesteden" afgerond op € 0,05 naar beneden	Wettelijk max tarief	Wettelijk max tarief
2.	tot het legaliseren van een handtekening:	€10,55 (+ €2,13 nieuw tarief voor 2023! Index eerst toegepast!)	€ 12,90
3.	tot het verkrijgen van een bewijs van in leven zijn (attestatie de vita) het tarief zoals vastgelegd in artikel 1, eerste lid, van het legesbesluit akten burgerlijke stand		
4.	Een verklaring van Nederlanderschap	€14,55	€ 14,85
5.	Garantverklaring aan de balie	€24,10	€ 24,60
6.	Garantverklaring digitaal	€12,05	€ 12,30
7.	Naturalisaties: Voor het aanvragen van de Nederlandse nationaliteit ingevolge de bepalingen opgenomen in de Rijkswet op het Nederlanderschap van 19 december 1984 (Staatsblad 629): gelden de leges zoals vermeld op de website van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND): afgerond op € 0,05 naar beneden	Wettelijk max tarief	Wettelijk max tarief

Paragraaf 1.8 Gemeentearchief			
Artikel 1.26 Naspeuringen in gemeentearchief			
1.	Het tarief bedraagt voor het op aanvraag doen van naspeuringen in de in het gemeentearchief berustende stukken, voor ieder daaraan te besteden kwartier. Het uurtarief bedraagt:	€86,40	€ 100,00
2.	Het op grond van het eerste lid verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.		
Artikel 1.27 Afschrift of uittreksel uit gemeentearchief			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van:			
1.	een afschrift of fotokopie van een in het gemeentearchief berustend stuk,		
	a. Per pagina / afbeelding voor 1915	€4,66	€ 4,75
	b. Per pagina / afbeelding na 1915	€2,62	€ 2,65
2.	een uittreksel uit een in het gemeentearchief berustend stuk		Zie 1.27.1
Artikel 1.28 Niet opgenomen			
Paragraaf 1.9 Bijzondere wetten			
Artikel 1.29 Huisvestingswet 2014			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:			
1.	een huisvestingsvergunning als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Huisvestingswet 2014:	€125,75	€ 128,25
2.	indeling in een urgentiecategorie als bedoeld in artikel 13, tweede lid, van de Huisvestingswet 2014:	€125,75	€ 128,25
Artikel 1.30 Leegstandwet			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:			
1.	een vergunning tot tijdelijke verhuur van leegstaande woonruimte als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de Leegstandwet:	€ 125,75	€ 128,25
2.	verlenging van een vergunning tot tijdelijke verhuur van woonruimte als bedoeld in artikel 15, negende lid, van de Leegstandwet:	€ 125,75	€ 128,25
3.	Als aanvragen als bedoeld in onderdelen 1 en 2, gelijktijdig worden ingediend en woonruimten in hetzelfde gebouw, zoals een flat, een school of een kantoor betreffen, worden de in die onderdelen bedoelde leges slechts eenmaal geheven. [*Dit*		

	geldt ook als het gaat om een geheel van huurwoningen bestemd voor sloop of renovatie waarvoor gelijktijdig aanvragen worden ingediend.]		
Artikel 1.31 Wet op de kansspelen			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een aanwezigheidsvergunning als bedoeld in artikel 30b van de Wet op de kansspelen (De hoogte van de leges is gelijk aan het laatstelijk vermelde maximale tarief in het Speelautomatenbesluit 2000 of zijn rechtsopvolger) Voor het in behandeling nemen geldt: het indienen van een aanvraag bij de gemeente:			
1.	Voor één kansspelautomaat, welke vergunning geldt voor onbepaalde tijd (maximaal totaal tarief Inclusief het basisbedrag)	€ 226,50	€ 226,50
2.	Voor twee kansspelautomaten, welke vergunning geldt voor onbepaalde tijd, (maximale aantal per horecagelegenheid) (maximaal totaal tarief inclusief het basisbedrag)	€ 362,50	€ 362,50
3.	Voor tarieven voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een Speelautomatenhal tot het verlenen van een aanwezigheidsvergunning als bedoeld in artikel 30b van de Wet op de kansspelen:		
	a. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een aanwezigheidsvergunning voor een periode van twaalf maanden voor de eerste speelautomaat (maximaal tarief inclusief het basistarief)	€ 56,50	€ 56,50
	b. en voor een periode van twaalf maanden voor iedere tweede en volgende speelautomaat, met een maximum van 250 speelautomaten (maximaal tarief!)	€ 34,00	€ 34,00
4.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Wet op de kansspelen (loterijvergunning)	€ 86,45	€ 88,20
5.	Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning voor het vestigen of exploiteren van een speelautomatenhal, zoals bedoeld in artikel 2 van de verordening speelautomaten 2013 Aalsmeer, bedraagt:	€ 1.023,40	€ 1.046,85
6.	Een aanvraag tot wijziging van een beheerder/leidinggevende van een speelautomatenhal bedraagt, per beheerder/leidinggevende, met een maximum van het bedrag genoemd in 1.16.3	€86,45	€ 88,20
7.	Een aanvraag tot wijziging van de inrichting van een speelautomatenhal bedraagt	€537,15	€ 547,90

Artikel 1.32 Telecommunicatiewet / Kabels en leidingen			
Voor het aanleggen, in standhouden en opruimen van kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk, een niet-openbaar elektronisch communicatienetwerk of een netwerk ten behoeve van nutsvoorzieningen in en op openbare gronden bedraagt het tarief			
1.	voor het in behandeling nemen van een aanvraag in verband met het verkrijgen van een instemmingsbesluit, als bedoeld in de Algemene verordening ondergrondse infrastructuren (AVOI), omtrent plaats, tijdstip en wijze van uitvoering van werkzaamheden	€682,40	€ 696,05
2.	voor het in behandeling nemen van een melding als bedoeld in de Algemene verordening ondergrondse infrastructuren (AVOI), omtrent plaats, tijdstip en wijze van uitvoering van werkzaamheden voor tracés tot 25 m¹	€80,60	€ 82,20
Artikel 1.33 Wegenverkeerswetgeving / Verkeer en vervoer			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:			
1.	tot het verkrijgen van een vergunning voor het gebruik van een zeer snel varende boot (beperkte ontheffing)	€230,10	€ 234,70
2.	tot het verkrijgen van een vergunning voor het gebruik van een zeer snel varende boot (onbeperkte ontheffing)	€311,00	€ 317,20
3.	tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 5.26 van de Algemene Plaatselijke Verordening voor het afmeren van één kajuitboot, geldig voor een jaar	€31,00	€ 31,60
4.	Voor het verstrekken van een sticker behorende bij de onder 15.1.4 bedoelde vergunning wordt het tarief verhoogd met	€18,65	€ 19,00
5.	Het tarief bedraagt ter zake van het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van inlichtingen uit het gemeentelijk kadaster, per perceel	€9,10	€ 9,30
6.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 87 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (Stb. 459) voor zover noodzakelijk voor en direct samenhangend met de uitvoering van bijzondere transporten	€125,75	€ 128,25
7.	tot de afgifte van een ontheffing parkeren blauwe zone Uiterweg/Dorp/Raadhuisplein	€32,80	€ 33,45
8.	voor de aanvraag van een gehandicaptenparkeerkaart	€186,45	€ 190,20
9.	voor de afgifte van een gehandicaptenparkeerkaart, zoals bedoeld in art. 49 van Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)	€30,95	€ 31,55
10.	voor het aanleggen van een individuele gehandicaptenparkeerplaats	€248,55	€ 253,50
11.	het wijzigen / vervangen van een kentekenbord	€31,00	€ 31,60
12.	Het tarief bedraagt ter zake voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een rioolvergunning,	€310,65	€ 316,85

	als bedoeld in artikel 2, eerste lid van de Verordening Aansluitvoorwaarden Riolering Aalsmeer 2011			
13.	Het tarief bedraagt ter zake het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 22 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen		€31,00	€ 31,60
Paragraaf 1.10 Diversen				
Artikel 1.34 Gewaarmerkte afschriften, kopieën, stukken of uittreksels				
1.	Het tarief bedraagt voor een beschikking op aanvraag per beschikking, en bij een verzoek om informatie, gerekend per uur, voor zover daarvoor niet elders in deze titel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, met een minimumtarief van één uur. Na het eerste uur wordt gerekend per kwartier waarbij in het kwartier naar boven wordt afgerond (verzoeken op grond van de Wet open overheid (de Woo) zijn hiervan uitgesloten). Het uurtarief bedraagt:		€ 125,75	€ 100,00
2.	Voor het verstrekken van afschriften, doorslagen en fotokopieën van schriftelijke stukken, op grond van bijvoorbeeld de Woo:			
	a.	1 tot 10 bladzijde A4 pagina's, of formaten die hieraan gelijk zijn per persoon per jaar (zwart/wit)	€0,00	€ 0,00
	b.	vanaf 11 bladzijdes A 4 formaat per bladzijde (zwart/wit):	€0,36	€ 0,38
	c.	vanaf bladzijde 1 op A3 formaat per bladzijde (zwart/wit):	€0,81	€ 0,85
	d.	vanaf bladzijde 1 op A2 formaat per bladzijde (zwart/wit):	€3,95	€ 4,05
	e.	vanaf bladzijde 1 op A1 formaat per bladzijde (zwart/wit):	€7,92	€ 8,10
	f.	vanaf bladzijde 1 op A0 formaat per bladzijde (zwart/wit):	€22,75	€ 23,20
	g.	voor afschriften in kleur worden de leges verhoogd met 50%		
	h.	De leges voor een Woo-verzoek worden pas geheven boven een totaalbedrag, van € 80,00.		
	i.	Voorafgaande aan het verstrekken van de documenten wordt de aanvrager op de hoogte gesteld dat voor de aanvraag leges worden geheven en wordt een schatting gegeven van het aantal uren en/of van de kosten met in acht name van het minimum tarief zoals in onderdeel 1.34.2.h is genoemd. De bedragen van 1.34.2 worden, overeenkomstig maatschappelijk gebruik, afgerond op eenheden van 5 eurocent.		
	j.	Verstrekkingen vinden plaats na ontvangst van de leges zoals in 1.34.2.i. gesteld.		

Artikel 1.35 Diverse vergunningen of beschikkingen				
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:				
1.	Verstrekkingen uit het Kiezersregister			
	a.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een inlichting betreffende de registratie van de aanvrager als kiezer bedoeld in artikel D4 van de Kieswet	€2,75	€ 2,80
	b.	Het tarief bedraagt voor het doen van nasporingen in de registers van de burgerlijke stand, voor ieder daaraan besteed kwartier. Het uurtarief bedraagt:	€ 72,80	€ 100,00
	c.	Voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een stuk als bedoeld in artikel 2 van de Wet rechten burgerlijke stand geldt het tarief zoals dat is opgenomen in het Legesbesluit akten burgerlijke stand	Wettelijk max tarief	Wettelijk max tarief
2.	Overlijden			
	a.	Voor het verlenen van uitstel van lijkbezorging en bespoediging van lijkbezorging	€17,25	€ 17,60
	b.	Laissez-passer (voor verplaatsing van een stoffelijk overschot naar het buitenland)	€17,25	€ 17,60
3.	Medische en sociale urgenties			
	a.	Voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor verkrijging van een medische dan wel een sociale urgentie in het kader van de woonruimteverdeling, per aanvraag	€46,95	€ 47,90
Artikel 1.36 Markten				
1.	Het tarief bedraagt voor het inschrijven of verlengen van de inschrijving voor een standplaats op de weekmarkt zoals bedoeld in artikel 11 van de Marktverordening		€32,90	€ 33,55

HOOFDSTUK 2 DIENSTVERLENING VALLEND ONDER FYSIEKE LEEFOMGEVING/

OMGEVINGSVERGUNNING

Artikel 2.1 Begripsomschrijvingen			Tarief 2022	Tarief 2023
Voor de toepassing van deze titel wordt verstaan onder:				
1.	Aanlegkosten: Niet opgenomen			
2.	Bepalen hoogte van de Leges. Voor de bepaling van de hoogte van de leges wordt:			
	a.	eerst wordt gekeken of de aanvraag of het bouwwerk voorkomt in de bij deze verordening behorende bijlage 2 Genormeerde leges 2022. Bij de in de tabel genoemde bouwwerken of diversen wordt indien het om stuks tarieven gaat gekeken naar het aantal of de strekkende meter met vaste leges. Bij de overige, niet stuks, het aantal vierkante meters BVO (Bruto Vloeroppervlakte)		

		berekend volgens NEN 2580 (oppervlakteberekening bouwwerken maal het legesbedrag per vierkante meter). Zie de bijlage voor de Meetinstructie.		
	b.	Indien de aanvraag of bouwwerk niet voorkomt in de bijgevoegde bijlage 2 Genormeerde leges 2023 (onder ad a) dan dienen de bouwkosten te worden bepaald/vastgesteld op: -een berekende aannemingssom exclusief omzetbelasting, bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, van de Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012), voor het uit te voeren werk, -of voor zover deze ontbreekt of niet goed te bepalen is, een raming van de kosten die voortvloeien uit aangegane verplichtingen ten behoeve van de fysieke realisatie (het bouwen) van de bouwwerken, exclusief omzetbelasting. Indien het bouwen geheel of gedeeltelijk door zelfwerkzaamheid geschied wordt in deze stap onder bouwkosten verstaan: de prijs die aan een derde in het economisch verkeer zou moeten worden betaald voor het tot stand brengen van het bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft. Voor het bepalen van de hoogte van de leges is het percentage genoemd in artikel 2.3.1.a van toepassing.		
3.	Wabo: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht			
4.	In deze titel voorkomende begrippen die in de Wabo zijn omschreven, hebben dezelfde betekenis als bij krachtens de Wabo bedoeld.			
5.	In deze titel voorkomende begrippen die niet nader in de Wabo zijn omschreven en die betrekking hebben op activiteiten waarvoor het toetsingskader in een ander wettelijk voorschrift is uitgewerkt, hebben dezelfde betekenis als in dat wettelijk voorschrift bedoeld.			
6.	In behandeling nemen: het indienen van een aanvraag bij de gemeente.			
7.	Omgevingsvergunning: het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een project: de som van de verschuldigde leges voor de verschillende activiteiten of handelingen waaruit het project geheel of gedeeltelijk bestaat en waarop de aanvraag betrekking heeft en de verschuldigde leges voor de extra toetsen die in verband met de aanvraag moeten worden uitgevoerd, berekend naar de tarieven en overeenkomstig het bepaalde in deze paragraaf. In afwijking van de vorige			

	volzin kan ook per activiteit, handeling of andere grondslag een legesbedrag worden gevorderd		
8.	Totale oppervlakte: het aantal vierkante meters berekend volgens bijgevoegde bijlagen Meetinstructie Bruto vloer oppervlakte (BVO) (NEN 2580 bruto-oppervlakte- en inhoudsberekening bouwwerken)		
9.	Integratie Wabo Woonarken en Vergunningplicht: Per 1 januari 2018 is de landelijke wetgeving ten aanzien van woonarken gewijzigd. Deze wijziging houdt in dat bouwactiviteiten (inclusief verplaatsing) bij woonarken onder de werkingssfeer van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) zijn komen te vallen. Vanaf 1 januari 2019 is er tevens een vergunningplicht middels het aanvragen van een omgevingsvergunning voor het innemen van een ligplaats.		
Artikel 2.2 Principeverzoeken			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een Principeverzoek:			
1.	in verband met het verkrijgen van een indicatie of een voorgenomen project in het kader van de Wabo vergunbaar is	€314,40	€ 320,70
2.	in verband met het verkrijgen van een indicatie of aan een voorgenomen project met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2º en 3º, van de Wabo meegewerkt kan worden door af te wijken van het bestemmingsplan of de beheersverordening (kruimelgevallen en buitenplanse afwijking)	€524,00	€ 534,50
3.	in verband met het verkrijgen van een indicatie of voor een voorgenomen project een ontwikkelkader kan worden opgesteld door middel van het vaststellen van een Quickscan.	€524,00	€ 534,50
Artikel 2.3 Omgevingsvergunning			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een project: de som van de verschuldigde leges voor de verschillende activiteiten of handelingen waaruit het project geheel of gedeeltelijk bestaat en waarop de aanvraag betrekking heeft en de verschuldigde leges voor de extra toetsen die in verband met de aanvraag moeten worden uitgevoerd, berekend naar de tarieven en overeenkomstig het bepaalde in dit hoofdstuk en hoofdstuk 4 van deze titel. In afwijking van de vorige volzin kan ook per activiteit, handeling of andere grondslag een legesbedrag worden gevorderd.			
1.	Bouwactiviteiten		
	a. Het minimumtarief wordt berekend op basis van	€125,75	€ 128,25

		- artikel 2.1.2 lid a.: Het minimumtarief geldt voor het totaal aan leges bepaald aan de hand van bijlage 2 Genormeerde leges, Tarieventabel 2.1.2 letter a 2023. - artikel 2.1.2 lid b: Het tarief voor het bepalen van de hoogte van de leges is gesteld op 2,7% van de vastgestelde bouwsom. Het minimumtarief geldt voor het totaal aan leges bepaald aan de hand van de vastgestelde bouwsom.		
	b.	Extra welstandstoets		
		Onverminderd het bepaalde in subonderdeel 2.3.1.1 bedraagt het tarief, indien zich tijdens de beoordeling van de in dat subonderdeel bedoelde aanvraag wijzigingen voordoen in het bouwplan en daarvoor een nieuwe welstandstoets noodzakelijk is 0,15% van de bouwkosten		
		met een minimum van;	€ 34,80	€ 35,50
		met een maximum van;	€ 2.320,00	€ 2.366,40
		Van het onder 2.3.1.verschuldigde bedrag		
	c.	Verplicht advies agrarische commissie:		
		Niet opgenomen		
	d.	Achteraf ingediende aanvraag:		
		Onverminderd het bepaalde in onderdeel 2.3.1.1 bedraagt het tarief, indien de in dat onderdeel bedoelde aanvraag wordt ingediend na aanvang of gereedkomen van de bouwactiviteit:		
		10% van de op grond van dat onderdeel verschuldigde leges. Met een maximum van 1.000,00 euro (tarief verlaagd van 50% naar 10% ivm jurisprudentie)	10%	10%
	e.	Standaarddakkapel:		
		Niet opgenomen		
2.	Aanlegactiviteiten			
	Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een aanlegactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder b, van de Wabo, bedraagt het tarief:		€ 125,75	€ 128,25
3.	Planologisch strijdig gebruik waarbij tevens sprake is van een bouwactiviteit			
	Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo, en tevens sprake is van een bouwactiviteit of een aanlegactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in onderdeel 2.3.1:			
	a.	indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 1º, van de Wabo van het bestemmingsplan of de beheersverordening is verzocht af te wijken (binnenplanse afwijking):	€ 125,75	€ 128,25

	b.	indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2º, van de Wabo van het bestemmingsplan of de beheersverordening is verzocht af te wijken (buitenplanse kleine afwijking):	€ 125,75	€ 128,25
	c.	indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3º, van de Wabo van het bestemmingsplan of de beheersverordening is verzocht af te wijken (buitenplanse afwijking):	€ 11.827,50	€ 12.064,05
	d.	indien artikel 2.12, eerste lid, onder b, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van exploitatieplan):	€381,50	€ 389,15
	e.	indien de aanvraag een project van provinciaal belang betreft, de activiteit in strijd is met de regels die zijn gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening en artikel 2.12, eerste lid, onder c, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van provinciale regelgeving):	€ 1.812,35	€ 1.848,60
	f.	indien de aanvraag een project van nationaal belang betreft, de activiteit in strijd is met de regels die zijn gesteld krachtens artikel 4.3, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening en artikel 2.12, eerste lid, onder c, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van nationale regelgeving):	€ 1.812,35	€ 1.848,60
	g.	indien artikel 2.12, eerste lid, onder d, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van voorbereidingsbesluit):	€ 125,75	€ 128,25
4.	Planologisch strijdig gebruik waarbij geen sprake is van een bouwactiviteit			
	Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo, en niet tevens sprake is van een bouwactiviteit of een aanlegactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wabo, bedraagt het tarief:			
	a.	indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 1º, van de Wabo van het bestemmingsplan of de beheersverordening is verzocht af te wijken (binnenplanse afwijking):	€ 125,75	€ 128,25
	b.	indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2º, van de Wabo van het bestemmingsplan of de beheersverordening is verzocht af te wijken (buitenplanse kleine afwijking):	€ 125,75	€ 128,25
	c.	indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3º, van de Wabo van het bestemmingsplan of de beheersverordening is verzocht af te wijken (buitenplanse afwijking):	€ 11.827,50	€12.064,05
	d.	indien artikel 2.12, eerste lid, onder b, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van exploitatieplan):	€ 381,50	€ 389,15
	e.	indien de aanvraag een project van provinciaal belang betreft, de activiteit in strijd is met de regels die zijn	€1.822,85	€ 1.848,60

		gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening en artikel 2.12, eerste lid, onder c, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van provinciale regelgeving):	(tarief 2023 geharmoniseerd met tarief artikel 2.3.3.e)	
	f.	indien de aanvraag een project van nationaal belang betreft, de activiteit in strijd is met de regels die zijn gesteld krachtens artikel 4.3, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening en artikel 2.12, eerste lid, onder c, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van nationale regelgeving):	€1.822,85 (tarief 2023 geharmoniseerd met tarief artikel 2.3.3.f)	€ 1.848,60
	g.	indien artikel 2.12, eerste lid, onder d, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van voorbereidingsbesluit):	€ 125,75	€ 128,25
5.	In gebruik nemen of gebruiken bouwwerken in relatie tot brandveiligheid			
	a.	Onverminderd het bepaalde in de voorgaande artikelen bij het in behandeling nemen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, lid 1, onder d, van de Wabo, in samenhang met artikel 2.2, lid 1, onder b, van het Besluit omgevingsrecht, bedraagt het tarief:		
		Bij bouwwerken met een dagverblijffunctie	€ 1.414,90	€ 1443,20
	b.	Onverminderd het bepaalde in de voorgaande artikelen bij het in behandeling nemen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, lid 1, onder d, van de Wabo, in samenhang met artikel 2.2, lid 1, onder a, van het Besluit omgevingsrecht, bedraagt het tarief:		
		Bij bouwwerken met een nachtverblijffunctie	€ 2.849,20	€ 2.906,20
	c.	Indien het (advies) werkzaamheden betreft, niet zijnde in relatie tot een aanvraag voor een omgevingsvergunning, bedraagt het tarief per uur (of naar rato een gedeelte daarvan afgerond naar boven per kwartier.) Het uurtarief bedraagt:	€ 125,75	€ 128,25
6.	Activiteiten met betrekking tot monumenten of beschermde stads- of dorpsgezichten			
	a.	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit met betrekking tot een rijks-, provinciaal of gemeentelijk monument als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder f, of artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wabo in samenhang met de provinciale erfgoedverordening of de gemeentelijke Erfgoedverordening 2017, bedraagt het tarief (onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten) voor het slopen, verstoren, verplaatsen of in enig opzicht wijzigen van een monument:	0,00	0,00

	b.	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het slopen van een bouwwerk in een beschermd stads- of dorpsgezicht, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder h, of artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo in samenhang met de provinciale erfgoedverordening of de gemeentelijke Erfgoedverordening 2017, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	0,00	0,00
7.	Sloopactiviteiten anders dan bij monumenten of in beschermd stads- of dorpsgezicht			
	Sloopactiviteiten anders dan bij monumenten of in beschermd stads- of dorpsgezicht, Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op het slopen van een bouwwerk in gevallen waarin dat in een bestemmingsplan, beheersverordening of voorbereidingsbesluit is bepaald, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder g, van de Wabo, bedraagt het tarief		€125,75	€ 128,25
8.	Aanleggen of veranderen weg:			
	Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op het aanleggen van een weg of verandering brengen in de wijze van aanleg van een weg waarvoor op grond van een bepaling in een provinciale verordening of van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Aalsmeer of ontheffing is vereist, als bedoeld in artikel 2.2, aanhef en eerste lid, onder d, van de Wabo, bedraagt het tarief:		€125,75	€ 128,25
9.	Uitweg/inrit:			
	Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op het maken, hebben, veranderen of veranderen van het gebruik van een uitweg waarvoor op grond van een bepaling in een provinciale verordening of van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Aalsmeer een vergunning of ontheffing is vereist, als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wabo, bedraagt het tarief:		€125,75	€ 128,25
10.	Kappen:			
	Niet opgenomen			
11.	Opslag van roerende zaken:			
	Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op de opslag van roerende zaken in een bepaald gedeelte van de provincie of de gemeente, waarvoor op grond van een bepaling in een provinciale verordening of van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Aalsmeer, een vergunning of ontheffing is vereist, bedraagt het tarief:			
	a.	indien de activiteit bestaat uit het daar opslaan van roerende zaken, bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onder j, van de Wabo, bedraagt het tarief	€125,75	€ 128,25

	b.	indien de activiteit bestaat uit het als eigenaar, beperkt gerechtigde of gebruiker van een onroerende zaak toestaan of gedogen dat daar roerende zaken worden opgeslagen, bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onder k, van de Wabo:	€125,75	€ 128,25
12.	Projecten of handelingen in het kader van de Wet natuurbescherming:			
	a.	Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op handelingen in een beschermd natuurgebied die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of voor de dieren of planten, als bedoeld in de wet natuurbescherming bedraagt het tarief:	€242,55	€ 247,40
	b.	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het realiseren van projecten of andere handelingen met gevolgen voor habitats en soorten in een door de minister van Economische Zaken aangewezen gebied als bedoeld in de wet natuurbescherming bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€242,55	€ 247,40
	c.	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een handeling waarvoor op grond van de wet natuurbescherming ontheffing nodig is, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€242,55	€ 247,40
13		Niet van toepassing		
14	Andere activiteiten			
	1.	Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op het verrichten van een andere activiteit of handeling dan in de voorgaande onderdelen van dit hoofdstuk bedoeld en die activiteit of handeling;		
		a. behoort tot een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorie activiteiten die van invloed kunnen zijn op de fysieke leefomgeving, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder i, van de Wabo, bedraagt het tarief:	€125,75	€ 128,25
	2.	behoort tot een bij provinciale verordening, gemeentelijke verordening of waterschapsverordening aangewezen categorie activiteiten die van invloed kunnen zijn op de fysieke leefomgeving, als bedoeld in artikel 2.2, tweede lid, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere		

		onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:			
		a.	als het een gemeentelijke verordening betreft: het bedrag dat op grond van deze tarieventabel voor de betreffende vergunning of ontheffing verschuldigd is als de activiteit zou worden uitgevoerd zonder omgevingsvergunning; Als de activiteit in geen enkel geval kan worden uitgevoerd zonder omgevingsvergunning bedraagt het tarief:	€125,75	€ 128,25
		b.	als het een provinciale of waterschapsverordening betreft: het bedrag van de voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag om een omgevingsvergunning aan de aanvrager meegedeelde kosten, blijkend uit een begroting die door het college van burgemeester en wethouders is opgesteld. Indien een begroting als bedoeld in de eerste volzin is uitgebracht, wordt een aanvraag in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.		
15.	Omgevingsvergunning in twee fasen				
	Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning op verzoek in twee fasen plaatsvindt, als bedoeld in artikel 2.5, eerste lid, van de Wabo, bedraagt het tarief:				
	a.		voor het in behandeling nemen van de aanvraag voor een beschikking met betrekking tot de eerste fase: het bedrag dat voortvloeit uit toepassing van de tarieven in dit hoofdstuk voor de activiteiten waarop de aanvraag voor de eerste fase betrekking heeft;		
	b.		voor het in behandeling nemen van de aanvraag voor een beschikking met betrekking tot de tweede fase: het bedrag dat voortvloeit uit toepassing van de tarieven in dit hoofdstuk voor de activiteiten waarop de aanvraag voor de tweede fase betrekking heeft.		
16.	Beoordeling bodemrapport				
	Niet opgenomen				
17.	Advies				
	a.		Onverminderd het bepaalde in de voorgaande onderdelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, indien een daartoe bij wettelijk voorschrift aangewezen bestuursorgaan of andere instantie advies moet uitbrengen over de aanvraag of het ontwerp van de beschikking op de aanvraag om een omgevingsvergunning: het bedrag van de voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag om een omgevingsvergunning aan de aanvrager meegedeelde		

		kosten, blijkend uit een begroting die door het college van burgemeester en wethouders is opgesteld.		
	b.	Indien een begroting als bedoeld in 2.3.17.a. is uitgebracht, wordt een aanvraag in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.		
18.	Verklaring van geen bedenkingen			
	1.	Onverminderd het bepaalde in de voorgaande onderdelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, indien een daartoe bij wet of algemene maatregel van bestuur aangewezen bestuursorgaan een verklaring van geen bedenkingen moet afgeven voordat de omgevingsvergunning kan worden verleend, als bedoeld in artikel 2.27, eerste lid, van de Wabo:		
		a. indien de gemeenteraad een verklaring van geen bedenkingen moet afgeven:	€ 580,05	€ 591,65
		b. indien een ander bestuursorgaan een verklaring van geen bedenkingen moet afgeven: het bedrag van de voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag om een omgevingsvergunning aan de aanvrager meegedeelde kosten, blijkend uit een begroting die door het college van burgemeester en wethouders is opgesteld.		
	2.	Indien een begroting als bedoeld in 2.3.18.1.b. is uitgebracht, wordt een aanvraag in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.		
19.	Omgevingsvergunning voor het innemen van een Ligplaats			
	a.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning voor het innemen van een ligplaats, het hebben van een ligplaats of het toestaan dat een ligplaats wordt ingenomen als bedoeld in artikel 7 van de Woonschepenverordening Aalsmeer (voor permanente en niet permanente bewoning):	€ 253,30	€ 258,35
	b.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een verzoek tot wijziging van de tenaamstelling van de vergunning voor innemen van een ligplaats (voor permanente en niet permanente bewoning):	€ 253,30	€ 258,35
Artikel 2.4 Vermindering				
1.	Vermindering bij Principeverzoek is vervallen!			

2.	Teruggaaf bij aanvraag en oordeel geen omgevingsvergunning nodig			
	Als het college van burgemeester en wethouders op grond van een aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning oordeelt dat voor de voorgenomen activiteit geen omgevingsvergunning is vereist, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt: van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is gedaan verschuldigde leges. Het minimum verschuldigde bedrag is € 128,25		Nieuw	85%
Artikel 2.5 Teruggaaf				
1.	Teruggaaf als gevolg van intrekking aanvraag omgevingsvergunning voor bouw-, aanleg- planologisch strijdig gebruik of sloopactiviteiten			
	Als een aanvrager zijn aanvraag om een omgevingsvergunning voor een project dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit bouw-, aanleg-, planologisch strijdig gebruik- of sloopactiviteiten, als bedoeld in de onderdelen 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4 en 2.3.7, intrekt terwijl deze reeds in behandeling is genomen door de gemeente, maar voordat de aanvraag is afgerond met een eindbesluit, bestaat aanspraak op het in mindering brengen van een deel van de leges;			
	a.	indien de aanvraag wordt ingetrokken binnen een termijn van 4 weken na het in behandeling nemen ervan van de op grond van die onderdelen voor de betreffende activiteit verschuldigde leges, wordt 50% van het verschuldigde bedrag in rekening gebracht, met een minimum van € 128,25	50%	50%
	b.	Indien de aanvraag wordt ingetrokken na 4 weken en binnen 24 weken na het in behandeling nemen ervan van de op grond van die onderdelen voor de betreffende activiteit verschuldigde leges, wordt 25% van het verschuldigde bedrag in mindering gebracht. Het minimum verschuldigde bedrag is € 128,25	25%	25%
2.	Niet opgenomen			
3.	Teruggaaf als gevolg van het weigeren van een omgevingsvergunning voor bouw-, aanleg-, planologisch strijdig gebruik of sloopactiviteiten			
	Als de gemeente een omgevingsvergunning voor een project dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit bouw-, aanleg-, planologisch strijdig gebruik of sloopactiviteiten als bedoeld in de onderdelen 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4 of 2.3.7 weigert, bestaat aanspraak op het in mindering brengen van een deel van de leges, van de op grond van die onderdelen voor de betreffende activiteit verschuldigde leges;			

	a.	Indien de aanvraag wordt geweigerd, wordt 25% van het verschuldigde bedrag in mindering gebracht. Het minimum verschuldigde bedrag is € 128,25.	25%	25%
	b.	Onder een weigering bedoeld in onderdeel 2.5.3. wordt mede verstaan een vernietiging van de beschikking waarbij de vergunning is verleend bij rechterlijke uitspraak.		
4.		Vervallen		
5.	Geen teruggaaf legesdeel advies of verklaring van geen bedenkingen Van de leges verschuldigd op grond van de onderdelen 2.3.17 en 2.3.18 wordt geen teruggaaf verleend.			
6.	Niet behandelen aanvraag			
	a.	Indien een aanvraag buiten behandeling wordt gelaten in verband met het niet voldoen aan de ontvankelijkheidseisen, wordt 35% van het verschuldigde bedrag in rekening gebracht. Met een minimum van € 128,25 en een maximum van € 4.000,00	35%	35%
Artikel 2.6 Intrekking Omgevingsvergunning				
		Niet opgenomen		
Artikel 2.7 Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project				
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot wijziging van een omgevingsvergunning als gevolg van een, naar de omstandigheden beoordeeld, geringe wijziging in het project:		€125,75	€ 128,25
Artikel 2.8 Bestemmingswijzigingen zonder activiteit				
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het vaststellen van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening		€11.827,50	€12.064,05
2.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het wijzigen van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, sub a van de Wet ruimtelijke ordening		€2.158,55	€ 2.201,70
3.	Als tijdens de procedure voor het wijzigen van een plan het (bouw)plan wordt ingetrokken voordat het wijzigingsplan conform artikel 3.8 Wro ter inzage wordt gelegd, bestaat er aanspraak op 25% teruggave van de onder 2.8.1 c.q. 2.8.2 aangegeven leges		25%	25%
Artikel 2.9 Niet opgenomen				

Artikel 2.10 In deze titel niet benoemde beschikking			
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een andere, in deze titel niet benoemde beschikking:	€125,75	€ 128,25

HOOFDSTUK 3 DIENSTVERLENING VALLEND ONDER DE DIENSTENRICHTLIJN EN NIET VALLEND ONDER HOOFDSTUK 1 en 2

Paragraaf 3.1 Horeca

Artikel 3.1 Exploitatie openbare inrichting			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van:			
1.	een aanvraag om een vergunning tot het exploiteren van een openbare inrichting als bedoeld in artikel [**2:28]** van de Algemene plaatselijke verordening:	Zie 3.2.7.	
2.	een aanvraag om een ontheffing van de sluitingstijd voor een openbare inrichting als bedoeld in artikel [**2:29, tweede lid,**] van de Algemene plaatselijke verordening:	€ 86,45	€ 88,20
Artikel 3.2 Uitoefenen horeca- of slijtersbedrijf			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van (In behandeling nemen: het indienen van een aanvraag bij de gemeente):			
1.	een aanvraag om een vergunning op grond van artikel 3 van de Alcoholwet:	€ 310,05	€ 316,25
2.	een aanvraag om een ontheffing als bedoeld in artikel 4, vierde lid, van de Alcoholwet:	€ 86,45	€ 88,20
3.	een melding als bedoeld in artikel 30 van de Alcoholwet:	€ 172,85	€ 176,30
4.	een aanvraag om wijziging van het aanhangsel als bedoeld in artikel 30a, tweede lid, van de Alcoholwet (bedraagt per leidinggevende (tot een maximum van het tarief vermeld bij 3.2a)	€ 86,45	€ 88,20
5.	een aanvraag om een ontheffing als bedoeld in artikel 35 van de Alcoholwet:	€ 86,45	€ 88,20
6.	Het tarief bedraagt voor het wijzigen van een vergunning op grond van artikel 3 van de Alcoholwet (Inrichting of terras (geen nieuw terras) of wijziging ondernemingsvorm (geen overname))	€ 86,45	€ 88,20
7.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een exploitatievergunning op grond van de Algemene plaatselijke verordening	€ 209,10	€ 213,30
8.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een exploitatievergunning voor een terras op grond van de Algemene plaatselijke verordening	€ 86,45	€ 88,20
9.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een exploitatievergunning als bedoeld onder 3.1.5 in combinatie met een terras	€ 245,60	€ 250,50
10.	Het tarief bedraagt voor het wijzigen van de exploitatievergunning (openingstijden, inrichting of terras (geen nieuw terras) of wijziging ondernemingsvorm (geen overname))	€ 86,45	€ 88,20

Paragraaf 3.2 Seksbedrijven

Artikel 3.3 Vergunning seksbedrijf			
1.	een exploitatievergunning of wijziging van een exploitatievergunning voor een seksinrichting of escortbedrijf op grond van artikel 3:4 van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Aalsmeer en de nadere regels voor sexinrichtingen en escortbedrijven, besluit van 4 mei 2015.	€ 717,05	€ 731,40
Artikel 3.4 Wijzigen vergunning seksbedrijf			
1.	wijziging van een exploitatievergunning in het beheer van een seksinrichting of escortbedrijf, als bedoeld in de Algemene plaatselijke verordening gemeente Aalsmeer en de nadere regels voor sexinrichtingen en escortbedrijven, besluit van 4 mei 2015.	€ 717,05	€ 731,40
2.	Een aanvraag tot een beperkte wijziging van een beheerder/leidinggevende van een seksinrichting of escortbedrijf bedraagt, per beheerder/leidinggevende, met een maximum van het bedrag genoemd in 3.3.1	€ 86,45	€ 88,20

Paragraaf 3.3 Winkeltijdenwet

Artikel 3.5 Ontheffing winkeltijden			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:			
1.	tot het verlenen van een (permanente) ontheffing in het kader van de Winkeltijdenwet en de Verordening inzake de winkeltijden Aalsmeer	€ 86,45	€ 88,20
2.	tot het intrekken of wijzigen van een in onderdeel 3.5.1 bedoelde ontheffing	€ 86,45	€ 88,20

Paragraaf 3.4 Organiseren evenement of markt

Artikel 3.6 Organiseren evenement			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag van een evenementenvergunning op grond van artikel 2:25 van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Aalsmeer, conform beoordeling risicomatrix evenementen, indien het betreft:			
1.	een evenement met risicoklasse C	€ 0,00	€ 0,00
2.	een evenement met risicoklasse B	€ 0,00	€ 0,00
3.	een evenement met risicoklasse A (bij start aanvraag meerjarig evenement tot maximaal 5 jaar geldig)	€ 0,00	€ 0,00
4.	een evenement met risicoklasse A eenmalig	€ 0,00	€ 0,00
5.	Het tarief voor het in behandeling nemen van een verklaring van geen bezwaar ivm evenementen die gebruik gaan maken van de openbare weg binnen onze gemeente grenzen, waarvan de aanvraag voor een vergunning door een andere gemeente in behandeling is genomen	€ 0,00	€ 0,00

Artikel 3.7 Niet opgenomen			

Paragraaf 3.5 Standplaatsen

Artikel 3.8 Marktstandplaatsvergunningen en andere vergunningen op markt			
	Niet opgenomen		
Artikel 3.9 Overige administratieve dienstverlening markt			
	Niet opgenomen		
Artikel 3.10 Losse standplaatsen			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning voor het innemen van een standplaats als bedoeld in artikel 5:18 van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Aalsmeer:			
1.	Voor een incidentele standplaats	€ 86,45	€ 88,20
2.	Voor een vaste standplaats voor 5 jaar	€ 237,65	€ 242,40

Paragraaf 3.6 Huisvestingswet 2014

Artikel 3.11 Vergunning onttrekken woonruimte		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning om woonruimte aan de bestemming tot bewoning te onttrekken of onttrokken te houden, als bedoeld in artikel 21, eerste lid, aanhef en onder a. van de Huisvestingswet 2014:	€ 125,75	€ 128,25
Artikel 3.12 Vergunning samenvoegen woonruimte		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning om woonruimte met andere woonruimte samen te voegen of samengevoegd te houden, als bedoeld in artikel 21, eerste lid, aanhef en onder b. van de Huisvestingswet 2014:	€ 125,75	€ 128,25
Artikel 3.13 Vergunning omzetten zelfstandige in onzelfstandige woonruimte		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning om een recht op een gebouw te splitsen in appartementsrechten, als bedoeld in artikel 22, eerste lid van de Huisvestingswet 2014:	€ 125,75	€ 128,25
Artikel 3.14 Vergunning verbouwen woonruimte tot meer woonruimten		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning om woonruimte tot twee of meer woonruimten te verbouwen of in die verbouwde staat te houden, als bedoeld in artikel 21, eerste lid, aanhef en onder d. van de Huisvestingswet 2014:	€ 125,75	€ 128,25

Artikel 3.15 Splitsingsvergunning		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning om een recht op een gebouw te splitsen in appartementsrechten, als bedoeld in artikel 22, eerste lid van de Huisvestingswet 2014:	€ 125,75	€ 128,25
Artikel 3.16 Toeristische verhuur		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning of ontheffing van het verbod om woonruimte voor toeristische verhuur in gebruik te geven als bedoeld in artikel 23c, eerste, respectievelijk tweede lid, van de Huisvestingswet 2014:	Nieuw	€ 128,25
Artikel 3.17 Verhuurvergunning opkoopbescherming		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning om een woonruimte in gebruik te geven binnen een periode van vier jaar na de datum van inschrijving in de openbare registers van de akte van levering van die woonruimte aan de nieuwe eigenaar, als bedoeld in artikel 41, eerste lid, van de Huisvestingswet 2014:	Nieuw	€ 500,00

Paragraaf 3.7 In dit hoofdstuk niet benoemd besluit

Artikel 3.18 Niet benoemd besluit op aanvraag, ontheffing of andere beschikking			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een andere, in dit hoofdstuk niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking:			
1.	Het tarief bedraagt voor een beschikking op aanvraag c.q. verzoek om informatie, voor zover daarvoor niet elders in deze titel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen per uur werk of een deel van een uur gerekend per kwartier met een minimum van één uur. Het uurtarief bedraagt:	€86,45	€ 100,00
2.	oor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het inzamelen van geld of goed als bedoeld in artikel 5:13 van de APV:	€ 86,45	€ 88,20
3.	Niet opgenomen		
4.	Verkeersregelaar: het tarief bedraagt voor het behandeling nemen voor de aanvraag tot aanstelling als verkeersregelaar voor één jaar of een verlening als bedoeld in artikel 9 en 11 van de Regeling Verkeersregelaars 2009	€ 86,45	€ 88,20
5.	Indien een aanvraag uit Hoofdstuk 3 buiten behandeling wordt gelaten in verband met het niet voldoen aan de ontvankelijkheidseisen, wordt 25% van het verschuldigde bedrag in leges gebracht. Met een minimum van € 88,20 en een maximum van € 500,00.	25%	25%

	(Ingeval van een combinatie aanvraag met een evenementenvergunning wordt de vermindering alleen toegepast op de bijkomende vergunning(en) en niet op de kosteloze evenementenvergunning.)		
6.	Indien een aanvraag uit Hoofdstuk 3 door de aanvrager wordt ingetrokken binnen 4 weken na indienen, kan 50% van het verschuldigde bedrag in leges gebracht worden. Met een minimum van € 88,20 en een maximum van € 500,00. (Ingeval van een combinatie aanvraag met een evenementenvergunning wordt de vermindering alleen toegepast op de bijkomende vergunning(en) en niet op de kosteloze evenementenvergunning.)	50%	50%
7.	Indien een aanvraag uit Hoofdstuk 3 door de aanvrager wordt ingetrokken na 4 weken na indienen, kan 75% van het verschuldigde bedrag in leges gebracht worden. Met een minimum van € 88,20 en een maximum van € 750,00 (Ingeval van een combinatie aanvraag met een evenementenvergunning wordt de vermindering alleen toegepast op de bijkomende vergunning(en) en niet op de kosteloze evenementenvergunning.)	75%	75%
8.	Ontheffing Geluidshinder		
	Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor ontheffing geluidshinder bedraagt	€ 86,45	€ 88,20
9.	Ontheffing Zondagswet		
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot een ontheffing van art. 3, eerste lid of art. 4, eerste lid van de Zondagswet	€ 86,45	€ 88,20
10.	Ventvergunning		
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een ontheffing op het Venten binnen de door het bevoegd bestuursorgaan aangewezen openbare plaatsen als bedoeld in artikel 5:15 van de APV	€ 86,45	€ 88,20
11.	Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen		
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen, als bedoeld in artikel 4:18 van de APV Aalsmeer	€ 86,45	€ 88,20

Hoofdstuk	Lijkbezorgingsrechten 2023 Gemeente Aalsmeer	2022	2023
1.	**Begraven**	**Tarief 2022**	**Tarief 2023**
1.1	Voor het begraven van een overledene in een algemeen of particulier (kelder) graf, kinderen jonger dan 12 jaar uitgezonderd	€ 974,00	€ 995,00
1.2	Voor het begraven van een kind van 1 tot 12 jaar	€ 974,00	€ 500,00
1.3	Voor het begraven van een kind jonger dan 1 jaar	€ 428,00	€ 250,00
1.4	Toeslag begraven op maandag t/m vrijdag (maanden april t/m september) tussen 17.00 en 19.00 uur en zaterdag van 10.00 tot 15.30 uur 50% van het tarief van 1.1 t/m 1.3		
1.5	Toeslag begraven op zon- en feestdagen 100% van het tarief van 1.1 t/m 1.3		
1.6	Aanbrengen grafgroen	€ 41,00	€ 45,00
2.	**Verlenen en verlengen van grafrechten voor particuliere graven**	**Tarief 2022**	**Tarief 2023**
2.1	Voor categorie AA (2.00 x 1.00 meter), per 10 jaar	€ 1.300,00	€ 1325,00
2.2	Voor categorie A en B (2.00 x 0.90 meter), per 10 jaar	€ 1.170,00	€ 1.195,00
2.3	Voor kindergraven, categorie E (0.90 x 0.80 meter), per 10 jaar	€ 280,00	€ 300,00
2.4	Voor enkelgraven (2.00 x 1.00 meter), 1 laag, per 10 jaar	nieuw	€ 750,00
2.5	Verlengen grafrechten 2.01 t/m 2.04, per 5 jaar: 50% tarief van 10 jaar		
3.	**Asbestemmingen**	**Tarief 2022**	**Tarief 2023**
3.1	Bijzetten van een asbox/asurn in een graf, urnennis, urnengraf of urnenkelder, inclusief 30 minuten begeleiding	€ 281,00	€ 285,00
3.2	Verstrooiing van as in asmonument, inclusief 30 minuten begeleiding	€ 143,00	€ 145,00
3.4	Extra begeleiding per 30 minuten	nieuw	€ 50,00
3.5	Kunststof urnenkelder 0.45 x 0.45 meter	€ 235,00	€ 240,00
4.	**Verlenen en verlengen van grafrechten voor asbestemmingen**	**Tarief 2022**	**Tarief 2023**
4.1	Voor categorie GUM: nis in columbarium voor 10 jaar, inclusief tekstplaat, exclusief inscriptie	€ 890,00	€ 900,00
4.2	Voor categorie FUG: urnengraf (0.80 x 0.90 meter) inclusief urnenkelder voor 10 jaar	€ 490,00	€ 500,00
4.3	Voor categorie FUG: urnengraf (0.60 x 0.60 meter) inclusief urnenkelder voor 10 jaar	€ 490,00	€ 450,00
4.4	Voor categorie S: bovengronds plaatsen van een urn (0.80 x 0.90 meter) voor 10 jaar	€ 336,00	€ 340,00
4.5	Voor verlengen grafrechten 4.1 t/m 4.4, per 5 jaar: 50% tarief van 10 jaar		
4.6	Voor het reserveren van een grafruimte voor 10 jaar, inclusief een fundatieraam, waarbij nog geen grafrecht wordt uitgegeven	nieuw	€ 1.375,00
5.	**Gedenktekens en grafbedekkingen**	**Tarief 2022**	**Tarief 2023**
5. 1	Voor het afnemen, stellen en/of herplaatsen van een grafbedekking voor een urnbijzetting of begrafenis, grafbedekking groter dan 1 m2	€ 296,00	€ 300,00
5. 2	Voor het afnemen, stellen en/of herplaatsen van een grafbedekking voor een urnbijzetting of begrafenis, grafbedekking kleiner dan 1 m2	€ 99,00	€ 110,00

5. 3	Voor het plaatsen van een monument op het Herdenkingsveld voor een periode van 10 jaar, na afloop gebruiksrecht algemeen graf	€ 250,00	€ 260,00
5. 4	Inscriptie aanbrengen op dekplaat (categorie GUM), tegel (categorie FUG) of kei, inclusief plaatsen en inclusief leges	€ 362,00	€ 370,00
5. 5	Graf funderen categorie A, AA en B, zonder inlegplaten	€ 320,00	€ 325,00
5.6	Graf funderen categorie E, zonder inlegplaten	€ 117,00	€ 120,00
5.7	Graf funderen categorie FUG, zonder inlegplaten	€ 117,00	€ 120,00
5.8	Inlegplaten van beton	€ 36,00	€ 37,00
6.	**Opgraven / samenvoegen / schudden / asbus afhalen op verzoek**	**Tarief 2022**	**Tarief 2023**
6.1	Opgraven van een overledene, inclusief verplichte beenderkist	€ 1.345,00 € 360,00	€ 1500,00
6.2	Opgraven van een overledene voor een crematie op Zorgvlied, inclusief beenderkist, transport en crematie	nieuw	€ 2.000,00
6.3	Op verzoek samenvoegen of schudden van overledenen, per graflaag	€ 535,00	€ 1.000,00
6.4	Opgraven of verwijderen van één of meerdere asbus(sen) uit een graf op verzoek van de rechthebbende, voor afloop van de uitgiftetermijn	€ 98,00	€ 110,00
6.5	Verwijderen van één of meerdere asbus(sen) uit een nis op verzoek van de rechthebbende of gebruiker van de nis, voor afloop van de uitgiftetermijn	€ 98,00	€ 75,00
7.	**Onderhoud**	**Tarief 2022**	**Tarief 2023**
7.1	Algemeen onderhoud begraafplaats per jaar, urnennissen en urnengraven uitgezonderd	€ 102,00	€ 105,00
7.2	Afkoop algemeen onderhoud begraafplaats per periode van 10 jaar of een veelvoud van 10 jaar, urnennissen en urnengraven uitgezonderd: per 10 jaar	€ 1.020,00	€ 1.050,00
7.3	Onderhoud begraafplaats en algemeen graf voor een periode van 10 jaar, per begraaflaag	€ 350,00	€ 350,00
7.4	Onderhoud begraafplaats en algemeen graf per jaar, per begraaflaag, indien begraven voor 2018	€ 35,00	€ 35,00
7.5	Onderhoud grafmonument > 1 m2 per jaar	€ 51,00	€ 50,00
7.6	Onderhoud grafmonument > 1 m2 per jaar per 10 jaar of een veelvoud van 10 jaar, per 10 jaar	€ 510,00	€ 500,00
7.7	Onderhoud grafmonument < 1 m2 per jaar	€ 28,00	€ 30,00
7.8	Onderhoud grafmonument < 1 m2 per jaar per 10 jaar of een veelvoud van 10 jaar, per 10 jaar	€ 280,00	€ 300,00
7.9	Vastrecht particulier urnengraf per 5 jaar of een veelvoud van 5 jaar, per 5 jaar	€ 385,00	€ 390,00
7.10	Vastrecht particuliere urnennis per 5 jaar of een veelvoud van 5 jaar, per 5 jaar	€ 155,00	€ 160,00
7.11	Vastrecht particulier urnengraf per jaar (urnengraven van voor 2023)	€ 77,00	€ 78,00
7.12	Vastrecht particuliere urnennis per jaar (urnengraven van voor 2023)	€ 31,00	€ 32,00
7.11	Aanvullen grind of grond	€ 92,00	€ 95,00
7.12	Lakken van de zilveren/zwarte letters, niet behorend bij het 5 jaarlijks onderhoud	€ 105,00	€ 110,00
7.13	Reinigen monument, niet behorend bij het jaarlijks onderhoudsschema	€ 158,00	€ 160,00
8.	**Administratiekosten**	**Tarief 2022**	**Tarief 2023**
8.1	Vergunning voor het mogen plaatsen van een gedenkteken, grafbedekking of markering op een particulier graf of urnengraf of het	€ 45,00	€ 60,00

	bijplaatsen van een additionele inscriptie of het wijzigen van de oorspronkelijke grafbedekking of het toevoegen/bijplaatsen van een extra element		
8.2	Vergunning voor het oprichten of veranderen van een keldergraf en/of het laten plaatsen van een bovengronds graf	€ 400,00	€ 450,00
8.3	Overschrijving grafrecht inclusief één grafakte	€ 40,00	€ 45,00
8.4	Verstrekking kopie grafakte	€ 25,00	€ 30,00
9.	**Bijzondere verrichtingen**		
9.1	Verrichtingen die niet zijn opgenomen in de verordening		op aanvraag

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022

Gevraagd besluit 1. In te stemmen met de Nota Gemeentelijk Vastgoed 2022;

2. Vaststellen van het Uitvoeringskader (Bijlage 1 Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022) inclusief de aanpak in de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed;

3. De gemeenteraad voor te stellen:

a) kennis te nemen van het uitvoeringskader behorende bij de Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022;

b) vaststellen van de in de Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022 genoemde beleidskaders;

c) Vaststellen van de in bijlage 2 van Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022 aangegeven gemeentelijk vastgoed van algemeen belang.

Bijlagen	Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022 Bijlage 1: uitvoeringskader Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022 Bijlage 2: gemeentelijk vastgoed van algemeen belang Concept raadsvoorstel
Besluit van de raad nodig	Ja
Openbaarheid	Ja Bekendmaking AWB
Participatie	Neen
Behandeld in B&W-vergadering d.d.	27 september 2022, nr. 7
Besluit B&W	**Conform advies**

Datum 6 september 2022
Nummer

Portefeuillehouder

D. Kuin, wethouder Vastgoed

Besproken in staf met portefeuillehouder op 4 juli en 22 augustus 2022

Afdeling Projecten en Advies
Behandelend ambtenaar R. Maachou
Telefoonnummer
E-mail r.maachou@amstelveen.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Met het vaststellen van de beleidskaders worden de uitgangspunten vastgelegd voor de nadere investeringen en het behoud van gemeentelijk vastgoed. Er wordt een focus aangebracht, zodat de professionaliteit kan worden geborgd en het gemeentelijk vastgoed effectief, efficiënt en doelmatig wordt ingezet. Er zijn een aantal recente (juridische) externe ontwikkelingen die vragen om kaders, zodat het gemeentelijk vastgoed behouden blijft voor de gemeentelijke doelstellingen.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

- De huidige beleidskaders worden ter besluitvorming voorgelegd.
- Er wordt binnen de gemeente samengewerkt om tot een systematische invulling van objectieve en transparante selectiecriteria per beleidsveld te komen die, binnen de gemeente, gewenst zijn om tot het huren of het gebruiken van het vastgoed te kunnen komen.
- Het vastgoed dat tot het algemeen belang wordt gerekend is uitgebreid om aan maatschappelijke partijen tegen een maatschappelijk tarief te kunnen verhuren.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 5

Aanleiding

In de bestuurlijke agenda is de wens uitgesproken om een Nota Gemeentelijk Vastgoed op te maken en te laten vaststellen, zodat er meer eenduidig, consistent en een nadere slag in de professionalisering van de ontwikkeling, verhuur en beheer van vastgoed kan worden gemaakt. Zo wordt voorkomen dat er teveel wildgroei in vastgoedinitiatieven ontstaat met minder focus op de gemeentelijke doelstellingen. Daarmee wordt de financiële houdbaarheid van het vastgoed geborgd.

Argumenten

Er is recente regelgeving die vraagt om selectiecriteria, zodat het gemeentelijk vastgoed behouden blijft voor de gemeentelijke doelstellingen. De afbakening van taken geeft focus. Door een heldere belegging van de zorg voor structurele dekking van de kosten van het vastgoed wordt er tevens voor gezorgd dat de gemeente financieel in controle blijft. Er zijn omvangrijke middelen gemoeid met de realisatie van nieuwe of renovatie van bestaande voorzieningen.

Kanttekeningen

Door recente ontwikkelingen op het gebied van gemeentelijk vastgoed, als gevolg van het Didam-arrest van de Hoge Raad van 26 november 2021, zijn nog veel zaken onduidelijk. Het is voor veel gemeenten nog zoeken naar oplossingen die zich in de praktijk moeten bewijzen. Een belangrijk deel van de beleidskaders is echter al vaste praktijk, waardoor er niet teveel zal wijzigen.

Financiën

Er zijn geen directe financiële gevolgen van de Nota Gemeentelijk Vastgoed. Eventuele financiële gevolgen zullen zich voordoen bij nieuwe initiatieven of zullen juist dankzij de beleidskaders achterwege blijven als initiatieven niet direct bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen.

Communicatie

Het besluit wordt conform de Awb gepubliceerd.

Procedure

Bij de publicatie van de verhuur of het gebruik van vastgoed zal verwezen worden naar de Nota Gemeentelijk Vastgoed met de algemene beleidskaders.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr

Datum B&W-besluit 27 september 2022

Voor de vergadering van raad d.d.
10 november 2022

Portefeuillehouder wethouder Vastgoed

Afdeling Projecten & Advies

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
R. Maachou
0633031552
r.maachou@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Ruimte en Economie
op 27 oktober 2022

Onderwerp

Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022

Gevraagd besluit

1. Vaststellen van de in de Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022 genoemde beleidskaders;

2. Vaststellen van de in bijlage 2 van Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022 aangegeven gemeentelijk vastgoed van algemeen belang;

3. Kennis te nemen van het uitvoeringskader behorende bij de Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Met het vaststellen van de beleidskaders worden de uitgangspunten vastgelegd voor de nade-re investeringen en het behoud van gemeentelijk vastgoed. Er wordt een focus aangebracht, zodat de professionaliteit kan worden geborgd en het gemeentelijk vastgoed effectief, efficiënt en doelmatig wordt ingezet. Er zijn een aantal recente (juridische) externe ontwikkelingen die vragen om kaders, zodat het gemeentelijk vastgoed behouden blijft voor de gemeentelijke doelstellingen.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

- De huidige beleidskaders worden ter besluitvorming voorgelegd.
- Er wordt binnen de gemeente samengewerkt om tot de systematisch invulling van de objectieve en transparante selectiecriteria per beleidsveld te komen die binnen de gemeente gewenst worden om tot het huren of het gebruiken van het vastgoed te kunnen komen.
- Het vastgoed dat tot het algemeen belang wordt gerekend is uitgebreid om aan maatschappelijke partijen tegen een maatschappelijk tarief te kunnen verhuren.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 5

Aanleiding

In de bestuurlijke agenda is de wens uitgesproken om een Nota Gemeentelijk Vastgoed op te maken en te laten vaststellen, zodat er meer eenduidig, consistent en een nadere slag in de professionalisering van de ontwikkeling, verhuur en beheer van vastgoed kan worden gemaakt.

Zo wordt voorkomen dat er teveel wildgroei in vastgoed initiatieven ontstaat met minder focus op de gemeentelijke doelstellingen. Daarmee wordt de financiële houdbaarheid van het vastgoed geborgd.

Argumenten

Er is recente regelgeving die vraagt om selectie criteria zodat het gemeentelijk vastgoed behouden blijft voor de gemeentelijke doelstellingen. De afbakeningen van taken geeft focus. Door de helderen belegging van de zorg voor de structurele dekking van de kosten van het vastgoed wordt tevens bewerkstelligd dat de gemeente financieel in control blijft. Er zijn omvangrijke middelen gemoeid met de realisatie van nieuwe voorzieningen.

Kanttekeningen

De recente ontwikkeling op het gebied van regelgeving met betrekking tot het Didam-arrest van de Hoge Raad van 23 november 2022 is van recente datum waar nog veel zaken onduidelijk zijn. Het is voor veel gemeenten nog zoeken naar oplossingen die zich in de praktijk nog moeten bewijzen. Een belangrijk deel van de beleidskaders is al vaste praktijk, waardoor er niet teveel zal wijzigen.

Financiën

Er zijn geen directe financiële gevolgen van de Nota Gemeentelijk Vastgoed 2022. Eventuele financiële zullen zich voordoen bij nieuwe initiatieven of zullen juist dankzij de beleidskaders achterwege blijven als initiatieven niet direct bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen.

Communicatie

Het besluit wordt conform de Awb gepubliceerd.

Procedure

Bij de publicatie van de verhuur of het gebruik van vastgoed zal verwezen worden naar de Nota Gemeentelijk Vastgoed met de algemene beleidskaders.

Bijlagen

Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022
Bijlage 1: uitvoeringskader Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022
Bijlage 2: gemeentelijk vastgoed van algemeen belang

De secretaris,

B/A

drs. Sj. Vellenga

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	**Aanvaarde amendementen / moties**
Ongewijzigd aanvaard	
Gewijzigd aanvaard	
Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Vaststellen van de in de Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022 genoemde beleidskaders;

2. Vaststellen van de in bijlage 2 van Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022 aangegeven gemeentelijk vastgoed van algemeen belang;

3. Kennis te nemen van het uitvoeringskader behorende bij de Nota Gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

NOTA GEMEENTELIJK VASTGOED AALSMEER 2022

Beleidskaders voor de gemeentelijke vastgoedportefeuille

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 2

2 BELEIDSKADERS GEMEENTELIJK VASTGOED 3

2.1 Waarom heeft de gemeente vastgoed 3
2.2 Kenmerken gemeentelijk vastgoed 3
2.3 Wet- en regelgeving 4
2.4 Bekendmaking verhuur en gebruik van gemeentelijk vastgoed 5
2.5 Ambities 6
2.5.1 Ontwikkeling van strategische huisvestingsplannen 6
2.5.2 Verduurzaming gemeentelijk vastgoed 7

1 INLEIDING

De gemeentelijke voorzieningen op het gebied van bijvoorbeeld cultuur, onderwijs, sport en welzijn zijn van belang voor de kwaliteit en aantrekkelijkheid van de gemeente. Dit maakt de gemeente aantrekkelijk om in te wonen. De gemeente heeft voor al deze voorzieningen een diverse vastgoedportefeuille.

Op 22 januari 2015 heeft uw raad *"Heroriëntatie Maatschappelijk Vastgoed"* vastgesteld. Hierin stond het afslanken van de portefeuille maatschappelijk vastgoed centraal naast de ontwikkeling van een nieuw huur- en subsidiebeleid. In mei 2016 is het beleidsstuk vastgesteld *"Maatschappelijk Vastgoed Aalsmeer in hernieuwde balans, visie op maatschappelijk vastgoed en uitvoeringsplan"*. Daarin zijn diverse beleidskaders opgenomen waarvan een belangrijk deel nog steeds actueel is en onderdeel uitmaakt van deze nota.

Inmiddels hebben zich in de afgelopen jaren diverse interne en externe ontwikkelingen voorgedaan die vragen om een vernieuwde Nota Gemeentelijk Vastgoed. Zo is er nieuwe jurisprudentie die vraagt om een hernieuwd kader. Als eigenaar treedt de gemeente voor een groot deel van haar vastgoed op als verhuurder en is de gemeente verantwoordelijk voor het veilig en functioneel in stand houden van deze portefeuille. Daarnaast zijn er ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving en jurisprudentie die vragen om het vastleggen van een aantal zaken. Een belangrijke recente ontwikkeling betreft de uitspraak van de Hoge Raad van 26 november 2021 (bekend als het Didam-arrest). In deze uitspraak heeft de Hoge Raad geoordeeld dat overheden, bij de vervreemding van onroerende zaken, in beginsel gelegenheid dienen te bieden aan belangstellenden om mee te dingen naar het vastgoed. Het nalaten hiervan kan leiden tot het in rechte aantasten van afspraken tussen de gemeente en bepaalde partijen met wie de gemeente een contract sloot. Hoewel de implicaties van deze recente uitspraak nog niet volledig bekend zijn, heeft de uitspraak betrekking op rechtshandelingen, waaronder tevens de verhuur en het gebruik van vastgoed valt. Een overheidslichaam dient, met in achtneming van de aan hem toekomende beleidsruimte, criteria op te stellen op basis waarvan de koper, huurder of gebruiker van vastgoed wordt geselecteerd. Om deze reden is een aantal selectiecriteria in deze Nota Gemeentelijk Vastgoed nader vastgelegd. Deze fungeren als algemeen kader bij de verhuur of het gebruik van vastgoed.

Gemeenten zijn gebonden aan specifieke regelgeving zoals de Wet Markt en Overheid. In deze wet is bepaald dat gemeenten aan commerciële partijen marktconform dienen te verhuren om marktbederf tegen te gaan. Verhuur aan maatschappelijke partijen kan tegen maatschappelijke tarieven plaatsvinden, maar hiervoor dient de gemeenteraad wel bepaald te hebben wat onder maatschappelijk vastgoed wordt verstaan en tot het algemeen belang van de gemeente behoort. In bijlage 2 is het overzicht van het gemeentelijk vastgoed met algemeen belang uit 2014 geactualiseerd.

Verder is het begrip maatschappelijk vastgoed ruimer dan het vastgoed dat in bezit is van de gemeente. In deze nota zal dan sprake zijn van gemeentelijk vastgoed in plaats van maatschappelijk vastgoed. Deze nota heeft betrekking op het gemeentelijk vastgoed dat bij het team Vastgoed in beheer is en onder de verantwoordelijkheid van de portefeuillehouder Vastgoed valt. Daar valt het navolgende vastgoed niet onder: ontwikkelvastgoed, gronden en terreinen die in erfpacht worden uitgegeven (in beheer bij de afdeling Stedelijke Ontwikkeling), openbare terreinen waaronder wegen, bruggen, kademuren en waterwerken.

Het doel van de nota is om de beleidskaders te actualiseren aangaande het beheer en de exploitatie van het gemeentelijk vastgoed (exclusief ontwikkelvastgoed en erfpacht). In deze nota worden de kaders beschreven voor de verhuur, aan- en verkoop en beheer en onderhoud van de vastgoedportefeuille. Hiermee wordt op transparantie wijze een systematische manier van werken uiteengezet. Dit om enerzijds antwoord te bieden aan de recente ontwikkelingen, zoals die hiervoor geschetst zijn, maar ook om de taken op dit gebied af te bakenen, zodat de gewenste en benodigde professionaliteit geborgd blijft. Verder bieden de kaders en regels houvast voor de diverse intern betrokken gemeentelijke (beleids-)afdelingen en voor de externe partijen, waarmee wordt samengewerkt of die gebruik wensen te maken van het gemeentelijk vastgoed. Zo wordt geborgd dat de schaarse gemeentelijke middelen effectief worden ingezet.

In hoofdstuk 2 zal nader worden ingegaan op de beleidskaders voor het gemeentelijk vastgoed. In bijlage 1 zullen de uitvoeringskaders nader worden toegelicht. In bijlage 2 zijn diverse soorten gemeentelijk vastgoed van algemeen belang benoemd.

2 BELEIDSKADERS GEMEENTELIJK VASTGOED

2.1 Waarom heeft de gemeente vastgoed

Vastgoed is een belangrijk element voor het realiseren van gemeentelijke beleidsdoelstellingen op het gebied van zorg, welzijn, onderwijs, sport en cultuur. Deze voorzieningen zijn niet alleen noodzakelijk, maar geven ook kwaliteit aan de stad.

Er zijn onderstaande redenen te noemen waarom de gemeente eigenaar is van vastgoed:

- Ter uitvoering van wettelijke taken. Een belangrijke in omvang betreft de wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting op grond van de wet op het primair en voortgezet onderwijs. In overleg met schoolbesturen kan de eigendom van het vastgoed bij de schoolbesturen of bij de gemeente worden ondergebracht.
- Ten behoeve van de huisvesting van de gemeente zelf. Hierin wordt zowel het bestuur, de ambtenaren alsook diverse gemeentelijke uitvoerende onderdelen gehuisvest.
- Voor het bereiken van gemeentelijke beleidsdoelen zoals die een door de gemeenteraad aangewezen algemeen belang dienen. Dit zijn bijvoorbeeld beleidsdoelen op het gebied van cultuur (inclusief erfgoed), sport, welzijn en recreatie. Vastgoed kan ook worden aangehouden om andere gemeentelijke beleidsdoelen te ondersteunen zoals in het geval van de kinderopvang. Ook kan de gemeente de toegankelijkheid voor een breed publiek willen borgen zoals dat bijvoorbeeld bij de zwembaden het geval is.
- Strategisch (tijdelijk) vastgoed dat aangehouden wordt of verworven is om ruimtelijke (her)ontwikkeling mogelijk te maken, als tijdelijke huisvesting te kunnen dienen of in kleine omvang om op toekomstige vragen te kunnen inspelen.
- De gemeente kan nog vastgoed bezitten dat in het verleden wel tot een gemeentelijke taak behoorde maar middels beleidswijzigingen dat niet meer is of niet langer vanzelfsprekend is. Een voorbeeld hiervan is een aantal woningen. De toekomstige bestemming van dat vastgoed wordt in een dergelijk geval onderzocht.

Uiteraard kan de gemeente ook besluiten om geen eigenaar te zijn van vastgoed waarover het wel tijdelijk wenst te beschikken. In dergelijke gevallen vindt een afweging plaats tussen de huurkosten die meer passen bij een tijdelijke huisvestingsbehoefte en de kosten van het eigendom waarvan langer gebruik wordt voorzien

Het is van groot belang dat de gemeente zich beperkt tot de aanschaf en instandhouding van het vastgoed dat aan de beleidsdoelstellingen (inclusief wettelijke taken en eigen huisvesting) voldoet. De gemeente kan daarbij een kleine strategische voorraad aanhouden om in toekomstige behoefte te voorzien, maar voorop staat de toets dat bij de aanschaf of realisatie, de gemeentelijke beleidsdoelen worden gediend. Het vastgoed is ondersteunend en een middel om de beleidsdoelen te realiseren. Het bezit van vastgoed is geen doel op zich.

“Beleidskader 1: de aankoop, ontwikkeling, realisatie of bezit van vastgoed vindt alleen plaats als daarmee één of meerdere gemeentelijke (beleids-)doelen worden gediend.“

2.2 Kenmerken gemeentelijk vastgoed

Vastgoed heeft in het algemeen een aantal kenmerken die ook opgaan voor gemeentelijk vastgoed. Het is doorgaans immobiel, met uitzondering van een aantal mobiele units die voor tijdelijke huisvesting worden gebruikt. Het is kapitaalintensief en er zijn grote geldbedragen mee gemoeid. Het vastgoed gaat overwegend lang mee. Daarnaast is de verhuur van vastgoed sterk gereguleerd. Er is wettelijke huur- en ontruimingsbescherming. Verhuren van vastgoed is aan bijzondere regels gebonden.

Naast deze algemene kenmerken, zijn er ook nog een aantal bijzondere kenmerken van gemeentelijk vastgoed. De gemeente draagt als verhuurder of ingebruikgever een bijzondere verantwoordelijkheid en heeft als overheidslichaam een voorbeeldfunctie.

Het gemeentelijk vastgoed heeft overwegend huurders (organisaties) die door de gemeente of het rijk gesubsidieerd worden. Door het specifiek gebruik, de bijzondere kenmerken en de subsidiering is het aantal potentiele huurders beperkt in vergelijking met andere categorieën vastgoed, zoals kantoren, woningbouw of andere soorten (commercieel) vastgoed.

Gemeentelijk vastgoed betreft in de regel maatwerk dat specifiek voor een bepaald doel is ingericht, zoals een museum, theater of schoolgebouw. Er zijn specifieke eisen, waaraan deze gebouwen dienen te voldoen voor het beoogde doel, waardoor de gebouwen minder courant zijn.

Gemeentelijk vastgoed betreft overwegend vastgoed in de utiliteitsbouw met intensief gebruik. Dit intensief gebruik stelt bijzondere eisen aan de kwaliteit van het vastgoed en het onderhoud hiervan. Het is mede daarom niet geschikt om aan natuurlijke personen te worden verhuurd. Er zijn een aantal uitzonderingen waarin wel aan natuurlijke personen wordt verhuurd, zoals bij woningen, ateliers en het snippergroen.

"Beleidskader 2: het gemeentelijk vastgoed wordt met uitzondering van de woningen, standplaatsen, gronden, volkstuinen en snippergroen aan instellingen en niet aan natuurlijke personen verhuurd"

2.3 Wet- en regelgeving

De vastgoedsector is een gereguleerde sector met specifieke wet- en regelgeving. Voor de gemeente gelden een aantal aanvullende regels. De onderstaande wetgeving is van toepassing op het beheer van de diverse soorten gemeentelijk vastgoed.

Wet Markt en Overheid

Overheden concurreren regelmatig met bedrijven. Om concurrentievervalsing te voorkomen, moeten overheden zich aan gedragsregels houden. De Wet Markt en Overheid (waarmee de mededingingswet is gewijzigd) bevat 4 gedragsregels: 1) doorberekening van de kosten, 2) bevoordelingsverbod, 3) omgang gegevensgebruik en 4) de benodigde functiescheiding. Deze regels gelden voor de hele overheid[1].

De Wet Markt en Overheid kent een aantal uitzonderingen, waarbij de wet niet van toepassing is. Enkele specifieke organisaties, zoals openbare onderwijsinstellingen, zijn van de wet uitgezonderd. Eén van die uitzonderingen, betreft economische activiteiten en bevoordelingen door overheidsbedrijven die plaatsvinden in het ***algemeen belang***, voor zover die activiteiten door de gemeenteraad als algemeen belang zijn aangewezen. De gemeenteraad dient hierin dan (per categorie) vast te leggen welke activiteiten tot het algemeen belang worden gerekend.

Met het raadsbesluit van 12 juni 2014 zijn in het kader van de wet Markt en Overheid de navolgende diensten en producten benoemd tot een activiteit van algemeen belang:

1. de verhuur en het verpachten van gemeentelijke gebouwen en gronden aan instellingen met een sociaal – maatschappelijke functie;
2. de exploitatie van binnen- en buitensportaccommodaties door de Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer B.V. (ESA BV).

In deze nota worden die categorieën van algemeen belang, inzake verhuur (en verpachten) en ingebruikgeving van gemeentelijk vastgoed nader bepaald (zie bijlage 2). Daarmee wordt voldaan aan het vereiste om tegen maatschappelijke prijzen het vastgoed beschikbaar te stellen voor maatschappelijke doelen.

[1] Wat bekend staat als de Wet Markt en Overheid is in wezen hoofdstuk 4b van de Mededingingswet (artikelen 25g tot en met 25ma) welke gedragsregels bevat voor bepaalde bestuursorganen die economische activiteiten verrichten.

“Beleidskader 3: tot partijen die het algemeen belang dienen behoren de instellingen die aanspraak maken op een gemeentelijke subsidie, beleidsmatig aangewezen doelgroepen, medeoverheden die vastgoed gebruiken voor maatschappelijke doeleinden, partijen die meewerken aan de uitvoering van wettelijke taken en partijen zonder winstoogmerk met een maatschappelijk doel die het gemeentelijk belang dienen."

Bij de verhuur aan medeoverheden kan ook gedacht worden aan de verhuur aan bijvoorbeeld de veiligheidsregio waarin diverse gemeenten zijn vertegenwoordigd, Bij partijen die meewerken aan de uitvoering van beleid kan gedacht worden aan instellingen voor de kinderopvang die werken aan de realisatie van het gemeentelijk peuterbeleid zoals de voorschoolse educatie. Een partij zonder winstoogmerk waaraan de gemeente een beleidsmatig belang toekent is bijvoorbeeld een stichting of vereniging die voor een maatschappelijk tarief van de gemeente vastgoed huurt en tot doel heeft erfgoed in stand te houden.

Jurisprudentie: het Didam-arrest

In het arrest van de Hoge Raad van 26 november 2021 (het Didam-arrest) is bepaald dat een overheidslichaam bij de verkoop van onroerend goed, de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht dienen te nemen, waaronder het gelijkheidsbeginsel bij het aangaan van privaatrechtelijke overeenkomsten. Indien het aannemelijk is dat er meerdere belangstellenden zijn voor het vastgoed, dient de gemeente voldoende gelegenheid te bieden tot mededinging. De gemeente zal, als overheidslichaam bij de verkoop van vastgoed, de verkoop voldoende bekend en transparant moeten maken. In het licht van de haar *toekomende beleidsruimte* zal zij op basis van objectieve, toetsbare en redelijke criteria dienen te selecteren. Dit arrest heeft betrekking op privaatrechtelijke rechtshandelingen met betrekking tot overheidseigendommen, waarin tevens zaken als verhuur en bruikleen en zakelijke rechten zijn inbegrepen, zoals een recht van opstal.

Het begrip toekomende beleidsruimte is voor de gemeente van groot belang om de gemeentelijke beleidsdoelen te kunnen realiseren. Een belangrijk algemeen kader hiervoor is om voorrang te geven aan partijen die aan deze doelen bijdragen.

“Beleidskader 4: het gemeentelijk vastgoed wordt zoveel als mogelijk overeenkomstig de gemeentelijke beleidsdoelen ingezet, waarbij in de praktijk de in beleidskader 3 bedoelde partijen daarvoor in de regel als enige bereid en in staat zullen blijken om het gewenste gebruik te realiseren”.

Bij de verhuur van vastgoed komen standaard, zoals in het kader is vastgelegd, eerst de partijen die een aanspraak kunnen maken op een gemeentelijke subsidie in aanmerking voor het huren van het vastgoed overeenkomstig het beoogd gebruik waarvoor zij in aanmerking komen. Een theater dat subsidie (van de gemeente) ontvangt voor het exploiteren van een theater onder de gemeentelijke voorwaarden (waaronder de brede toegankelijkheid) komt dientengevolge als eerste in aanmerking voor het huren van het beoogde theater.

“Beleidskader 5: in de daarvoor aangewezen beleidsgebieden (zoals woningen) is het selectiecriterium voor verhuur of gebruik de inschrijvingsduur”.

2.4 Bekendmaking verhuur en gebruik van gemeentelijk vastgoed

Het in het Didam-arrest aangehaalde gelijkheidsbeginsel brengt ook met zich mee dat het overheidslichaam, teneinde gelijke kansen te realiseren, een passende mate van openbaarheid moet verzekeren met betrekking tot de beschikbaarheid van de onroerende zaak, de selectieprocedure, het tijdschema en de toe te passen selectiecriteria.

Het overheidslichaam moet hierover tijdig, voorafgaand aan de selectieprocedure, duidelijkheid scheppen door informatie over deze aspecten bekend te maken op zodanige wijze dat (potentiële) gegadigden daarvan kennis kunnen nemen.

De huidige nota met de daarin opgenomen criteria zal op overheid.nl gepubliceerd worden. Verder wordt het gebruik van het vastgoed onder andere via verhuringen, bruikleenovereenkomsten en zaken als een recht van opstal op de gemeentelijke site gepubliceerd. Voor de gemeente zijn diverse media beschikbaar. Bij de verkoop van vastgoed kan de inzet van andere media uitkomst bieden zoals de landelijke sites.

2.5 Ambities

In hoofdlijnen zijn er twee grote ambities met betrekking tot het gemeentelijk vastgoed: de ontwikkeling van strategische huisvestingsplannen en de verduurzaming van de gemeentelijke vastgoedportefeuille.

2.5.1 Ontwikkeling van strategische huisvestingsplannen

Voor het voeren van een gedegen portefeuillemanagement op het niveau van de gehele vastgoedportefeuille is het noodzakelijk om inzicht te verkrijgen in zowel de tijdelijke als de permanente huisvestingsbehoefte van de gemeente. Deze behoefte is niet constant en verandert in de loop der jaren door bijvoorbeeld de groei van de gemeente of door nieuwe behoeften of het afstoten van bestaande.

Idealiter zouden per beleidsterrein strategische huisvestingsplannen worden ontwikkeld waarin specifiek wordt ingegaan op de permanente en tijdelijke huisvestingsbehoefte. Ook kan daarbij worden ingegaan op recente ontwikkelingen die gevolgen hebben voor de huisvesting. Een goed voorbeeld van een dergelijk strategisch huisvestingsplan is de ontwikkeling van een *Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting* zoals die in veel gemeenten wordt opgemaakt. Daarin is de huisvestingsbehoefte van het onderwijs voor de komende jaren op basis van bevolkingsgegevens en leerlingenprognoses in kaart gebracht en worden de benodigde investeringen gebaseerd.

Er kan veel tijd en energie gaan zitten in de ontwikkeling van strategische huisvestingsplannen, waarin per beleidsterrein integrale afwegingen kunnen worden gemaakt en er een blauwdruk ontstaat van de kernportefeuille en een flexibele schil. Dit vergt over het algemeen ook de nodige capaciteit. Toch wordt geadviseerd om, gelet op de betrokken financiële middelen, deze strategische huisvestingsplannen te ontwikkelen. Hierdoor vinden beslissingen minder ad hoc plaats. Ook kan wordt aangesloten bij algemene ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de omgevingsvisie.

Met de individuele strategische huisvestingsplannen kan een betere inschatting worden gemaakt van de totale huisvestingsbehoefte op portefeuilleniveau. Daarbij kunnen per beleidsterrein kernportefeuilles ontstaan met een specifiek inrichting en een flexibele schil met op onderdelen minder specifieke inrichting. In de gemeente is de afgelopen jaren veel gemeentelijk vastgoed afgestoten en is recentelijk een gebouw aangeschaft.

Investeringen

Het verschil tussen de tijdelijke en permanente behoefte is van belang bij het verrichten van nieuwe substantiële investeringen, zoals de bouw, aankoop of renovatie van een gebouw of terrein. Bij een permanente behoefte ligt het meer in de rede om de huisvesting in eigen bezit te hebben en heeft dit gevolgen voor de eisen waaraan het gebouw dient te voldoen. Hierbij gaat het niet om de behoefte bij een bepaald initiatief, maar om de behoefte voor een beleidsterrein waaronder de eigen huisvesting is inbegrepen. Bij een tijdelijke behoefte kan huren van vastgoed uitkomst bieden.

De invulling van het begrip permanente huisvestingsbehoefte kan per beleidsterrein uiteenlopen. Toch worden de investeringen in maximaal 25 (renovatie) of 40 jaar (nieuwbouw) afgeschreven. Daaruit volgt een logische verwachting omtrent de termijn voor het beoogd gebruik. Een minimale termijn van 10 jaar is voor het verrichten van de voornoemde investeringen als kader te hanteren.

“Beleidskader 6: omvangrijke investeringen in de renovatie, nieuwbouw of aankoop van gemeentelijk vastgoed vinden alleen plaats als er zicht is op een behoefte of gebruik van minimaal 10 jaar.”

Voor de tijdelijke huisvestingsbehoefte kunnen bestaande gebouwen worden benut, kan tijdelijke huisvesting worden gerealiseerd of een pand of terrein tijdelijk worden gehuurd.

2.5.2 Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

Er zijn diverse redenen te noemen die vragen om op het gebied van duurzaamheid nadere ambities te formuleren. Klimaatextremen leiden tot een steeds groter en breder gedragen besef van de noodzaak maatregelen te nemen om minder CO_2 uit te stoten. In de klimaatwet is opgenomen dat de minister een klimaatplan opstelt en daarover met bestuursorganen, zoals de gemeenten, overleg voert. Dat heeft geleid tot onder andere het klimaatakkoord van 28 juni 2019, waartoe de VNG zich namens alle gemeenten heeft gecommitteerd. De ambitie vanuit het klimaatakkoord is om in 2030 49% CO_2-reductie te realiseren ten opzichte van 1990 en het maatschappelijk vastgoed in 2050 CO_2-arm te hebben (reductie met 95%). Deze doelstellingen zijn ook vastgelegd in de klimaatwet van 2 juli 2019. De gemeenten ontvangen in het gemeentefonds middelen om de uitvoeringstaken op het gebied van duurzaamheid op te pakken.

Er zijn door het rijk sectorale routekaarten ontwikkeld hoe aan deze doelstelling kan worden voldaan. De sectorale routekaart voor gemeentelijk maatschappelijk vastgoed beschrijft hoe gemeenten het streef- en einddoel voor CO_2-reductie in 2030 (49%) en 2050 (95%) kunnen halen. De ambities gelden op portefeuilleniveau. Er is ook de ambitie om in 2050 volledig aardgasvrij te zijn. Deze ambitie geldt op gebouwniveau.

De doelstellingen van Europa zijn aangescherpt van een beoogde daling van 49% naar een beoogde daling van de CO_2 uitstoot met 55% in 2030 ten opzichte van 1990.

Verduurzaming van gemeentelijk vastgoed kent grote voordelen voor gemeenten. Uiteraard zorgt verduurzaming voor minder CO_2 uitstoot, maar het kan ook bijdragen aan besparing op energiekosten, waarmee een deel van de extra investeringen kunnen worden terugverdiend. Daarnaast zal de gebouwkwaliteit toenemen, waarmee de tevredenheid onder de huurders en gebruikers van de panden ook toeneemt. Ook geven gemeenten het goede voorbeeld aan inwoners, wanneer zij het gemeentelijk vastgoed verduurzamen. Uiteindelijk zal duurzaam vastgoed een bijdrage leveren aan de organisatiedoelstellingen.

Er is een onderscheid te maken tussen de wettelijke verplichtingen en het (huidige) gemeentelijk beleid.

1. **Wettelijke verplichtingen**

Allereerst is er de wettelijke noodzaak tot het uitvoeren van een aantal duurzaamheidsmaatregelen.

- Maatregelen informatieplicht Energiebesparing

Het Activiteitenbesluit milieubeheer verplicht bedrijven en instellingen (inrichtingen) om energiebesparende maatregelen te treffen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder. Organisaties die per jaar meer dan 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ aardgas gebruiken dienen te rapporteren over hun energieverbruik en de maatregelen uit de erkende maatregelenlijst[2] die ze hebben genomen. De gemeente is hier ook toe verplicht. In de erkende maatregelenlijst staan energiebesparende maatregelen die over het algemeen een terugverdientijd hebben van minder dan 5 jaar.

- Energielabel

Bij de verkoop, verhuur en oplevering van woningen en utiliteitsgebouwen geldt een verplichting tot het hebben van een energielabel. Voor kantoorgebouwen geldt de wettelijke verplichting dat per 1 januari 2023 alle kantoorgebouwen groter dan 100 m² over minimaal energielabel C moeten beschikken en in 2030 energielabel A. De EU heeft daarnaast aangekondigd dat de slechtst presenterende 15% van het gebouwenbestand van elke lidstaat moet worden opgewaardeerd van energielabel G naar ten minste energielabel F tegen 2027 gevolgd door energielabel E in 2030 voor utiliteitsbouw en 2030 voor woningen. Er zijn landelijke plannen om voor woningen vanaf 2030 minimaal label D te eisen, waarbij er naar verwachting een uitzonderingsmogelijk voor monumenten zal blijven bestaan.

- CO_2-reductie klimaatakkoord

[2] https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/energie-besparen/informatieplicht-energiebesparing/bedrijven-en-instellingen/erkende-maatregelenlijsten

Er is in het klimaatakkoord de verplichting aangegaan om de CO_2-reductie in 2030 (49%) en 2050 (95%) te realiseren.

- Transitievisie Warmte

Gemeenten stellen een Transitievisie warmte vast met een tijdpad voor welke wijk, wanneer van het aardgas af gaat. Deze visie valt buiten de scope van de Nota Gemeentelijk Vastgoed, maar is voor de individuele gebouwen van belang wat betreft het aardgasvrij maken.

2. Gemeentelijk beleid

Op 11 november 2016 heeft de gemeenteraad het duurzaamheidsbeleid Aalsmeer vastgesteld. Hierin is de ambitie opgenomen om als gemeentelijke organisatie in 2030 fossielonafhankelijk te zijn. Daarbij is tevens de ambitie opgenomen om gemeentelijke panden zoveel als mogelijk te verduurzamen met CO_2 neutraliteit in 2030 als doel.

3. Aanpak

Het duurzaamheidsbeleid is landelijk in ontwikkeling en aan verandering onderhevig. Dat geldt naar verwachting niet voor de navolgende uitgangspunten:

- het is van belang dat de verduurzamingswerkzaamheden worden uitgevoerd op natuurlijke momenten. Onder ‘natuurlijk moment’ wordt verstaan de momenten waarop een clustering met groot onderhoud mogelijk is, renovatie plaatsvindt of wanneer er onderzoek wordt gedaan en een afweging wordt gemaakt tussen renovatie of vervangende nieuwbouw in relatie tot de huisvestingsbehoefte;
- de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed zal in veel gevallen niet mogelijk zijn zonder een substantiële financiële bijdrage van de gemeente. De verduurzamingsmaatregelen kennen in de meeste gevallen naast het rendabele deel, ook een onrendabel deel dat niet via externe subsidies of de besparing op de verbruikskosten terugverdiend wordt. Over het rendabele deel vindt overleg plaats met de huurder van het pand en daar waar de huurder voor de huisvestingslasten subsidie ontvangt, met de afdeling aangaande de subsidiering. Ook worden de (externe) subsidiemogelijkheden voor de verduurzaming benut, voor zover die de moeite waard zijn in relatie tot de bijbehorende administratieve lasten of aanvullende verplichtingen. Het tempo en het niveau waarop verduurzaming mogelijk is, is in grote mate afhankelijk van de beschikbare financiële middelen die de gemeente hiervoor beschikbaar stelt;
- naast het financiële beslag op de middelen zijn er ook andere aspecten, zoals de technische beperkingen die bijvoorbeeld bij monumenten aanwezig zijn;
- er is zicht op de toekomstige behoefte van het gebouw. Dit volgt uit het te ontwikkelen strategische huisvestingsplan.

Met deze uitgangspunten in gedachte ligt een gefaseerde aanpak voor de hand en zal per geval de mogelijkheden voor de verduurzaming worden opgepakt, waarvoor het navolgende kader geldt:

“Beleidskader 7: daar waar tegen aanvaardbare kosten duurzaamheidsmaatregelen in lijn met het ambitieniveau uitgevoerd kunnen worden, zullen die ook worden opgepakt. Daarbij wordt zoveel als mogelijk geprobeerd deze werkzaamheden op natuurlijke momenten in te plannen.”

Het bij het duurzaamheidsbeleid behorende uitvoeringskader wordt periodiek geactualiseerd om aan de externe ontwikkelingen of de meest recente gemeentelijke ambities te voldoen.

Gemeente Aalsmeer

BIJLAGE 1 NOTA GEMEENTELIJK VASTGOED AALSMEER 2022

Uitvoeringskaders voor de gemeentelijke vastgoedportefeuille

Inhoudsopgave

1 TAAKVERDELING GEMEENTELIJK VASTGOED 2
1.1 Gemeentelijke (beleids-)afdeling 2
1.2 Team Vastgoed 3

2 VERHUUR EN EXPLOITATIE 4
2.1 Huurprijsbeleid 4
2.1.1 Kostprijs dekkende huur 5
2.1.2 Beleidshuur (normhuur) gemeente 5
2.1.3 Sociale huur (woningen) 5
2.1.4 Marktconforme huur 5
2.2 Verhuurstructuren 5
2.3 Overeenkomsten verhuur en gebruik 6
2.4 Beheerplan onderhoud 8
2.5 Aandachtsgebieden 8
2.5.1 Asbest 8
2.5.2 Brandveiligheid, gebruiksbesluit 9
2.5.3 Chroom 6 9
2.5.4 Monumenten 9
2.5.5 Gebouwveiligheid 10
2.6 Duurzaamheid 10
2.7 Juridische kaders 10

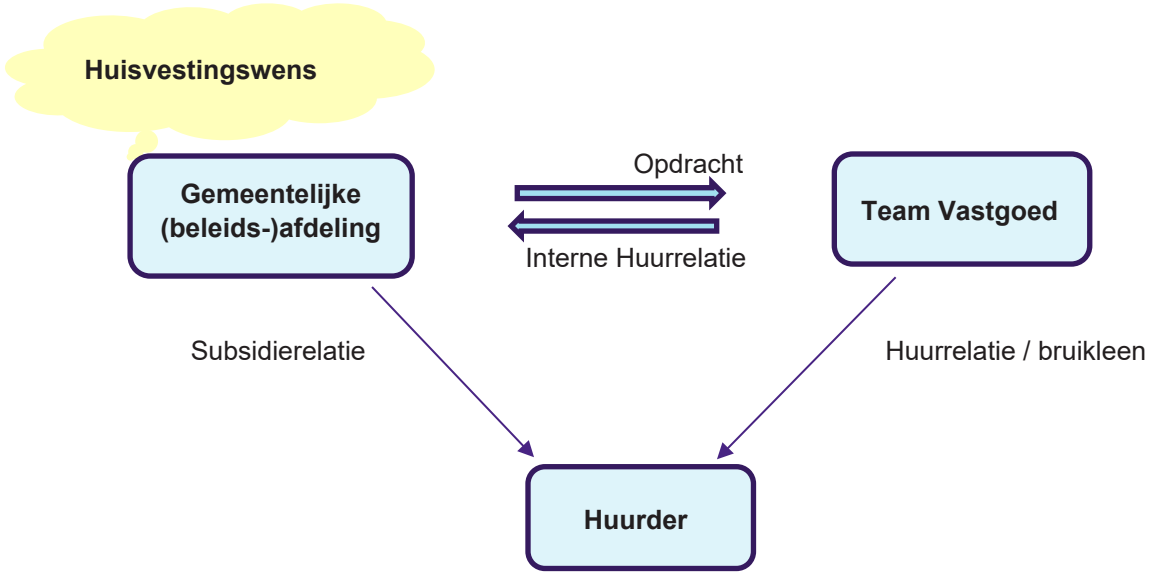
3 AAN- EN VERKOOP VAN VASTGOED 12

1 TAAKVERDELING GEMEENTELIJK VASTGOED

Het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad zijn de bevoegde besluitvormingsorganen voor zowel de beleidsdoelen alsook het vastgoed als instrument om deze beleidsdoelen te bereiken. Hieronder wordt ingegaan op de taken rondom de voorbereiding en de uitvoering van de besluitvorming.

Het gemeentelijk vastgoed verschilt organisatorisch van andere vastgoedeigenaren waarin alleen sprake is van een huurder en verhuurder relatie. In de gemeentelijke situatie is er sprake van een driehoeksverhouding van huurder, verhuurder en subsidieverstrekker. Deze rollen zijn net als in veel andere gemeenten zoveel als mogelijk gescheiden om te voorkomen dat er dubbele subsidiering plaatsvindt.

In hoofdlijnen ziet de relatie er tot op heden als volgt uit:

Er is een huisvestingswens bij een gemeentelijke (beleids-)afdeling die al dan niet is ingegeven door de wens van een potentiele huurder of gebruiker. De gemeentelijke (beleids-)afdeling draagt zorg voor de opdracht aan het team Vastgoed om aan een bepaalde partij te verhuren of in bruikleen te geven.

Invloed Didam arrest

Door het Didam-arrest is het 1 op 1 verhuren niet langer vanzelfsprekend en dient voldoende gelegenheid te worden geboden om naar het vastgoed mee te dingen. De selectie vindt plaats op basis van objectieve selectiecriteria. Nog meer dan voorheen zal het team Vastgoed met de gemeentelijke (beleids-)afdelingen selectiecriteria moeten ontwikkelen zodat de gewenste beleidsdoelen worden gerealiseerd en de gewenste partijen tot de huur of het gebruik van de panden komen.

1.1 Gemeentelijke (beleids-)afdeling

De gemeentelijke (beleids-)afdeling zoals Jeugd en Samenleving (op het gebied van onderwijs, cultuur, welzijn en sport), Facilitaire Zaken (ambtelijke huisvesting) en Stedelijke Ontwikkeling (wonen, duurzaamheid, erfgoed en stadsontwikkeling) is opdrachtgever en in veel gevallen ook subsidieverstrekker. In sommige gevallen is het team Vastgoed zelf de verantwoordelijke gemeentelijke (beleids-)afdeling, zoals dat voor de zorg voor onderwijshuisvesting het geval is.

De gemeentelijke (beleids-)afdeling verricht onderzoek en omschrijft de langjarige behoefte aan huisvesting in relatie tot de bestaande capaciteit vanuit het eigen werkveld. Zij is hierbij verantwoordelijk voor het overleg met de doelgroepen en gebruikers, de prognoses en inhoudelijke programmering en de structurele financiële dekking van de (nieuwe) voorzieningen. Zij bereidt de besluitvorming voor aangaande nieuwe beleidsterreinen en de rol van de gemeente hierin. De gemeentelijke (beleids-)afdeling betrekt bij voorkeur het team Vastgoed vanaf de initiatieffase bij de programmering van nieuwe vastgoedvoorzieningen. Stukken als een programma van eisen (inclusief het technisch deel) wordt in samenwerking tussen de gemeentelijke (beleids-)afdeling en het team vastgoed opgesteld.

De gemeentelijke (beleids-)afdeling verstrekt eventueel op basis van de door de raad vastgestelde kaders subsidie aan huurders wanneer deze niet (geheel of gedeeltelijk) in staat zijn de huur op te brengen. Tot slot is de gemeentelijke beleidsafdeling (interne) opdrachtgever aan het team Vastgoed voor de realisatie, verhuur of in bruikleen geven van het vastgoed. Tevens formuleert zij met het team Vastgoed de selectiecriteria waaraan gegadigden dienen te voldoen.

“Uitvoeringskader 1: de gemeentelijke (beleids-)afdeling is verantwoordelijk voor en draagt zorgt voor de dekking van de structurele (exploitatie)lasten die gemoeid zijn met de aankoop of realisatie van het benodigde vastgoed".

De structurele dekking kan zowel benut worden om subsidie aan een partij beschikbaar te stellen waarmee de huisvestingslasten zoals de huur kan worden voldaan als voor het voldoen van de interne huurlasten.

1.2 Team Vastgoed

Binnen de afdeling Projecten & Advies is binnen het team Vastgoed de kennis en kunde gebundeld op het gebied van de realisatie en het beheer van vastgoed inclusief de verhuur en het gebruik.

Het team Vastgoed:

- Verhuurt, beheert, onderhoudt en exploiteert het gemeentelijk vastgoed;
- Ontwikkelt in opdracht van een gemeentelijke (beleids-)afdeling gemeentelijk vastgoed inclusief de aan- en verkoop hiervan. Ontwikkelt in samenwerking met de gemeentelijke (beleids-)afdeling tevens het programma van eisen en adviseert aangaande de ontwikkeling van vastgoed;
- Berekent op basis van het programma van eisen de stichtingskosten, de (kostendekkende) huur en sluit dit kort met de gemeentelijke (beleids-)afdeling;
- Toetst vastgoedinitiatieven aan de bestuurlijk vastgelegde kaders en beleidsregels van de Nota Gemeentelijk Vastgoed;
- Draagt zorg voor de bekostiging van onderwijshuisvesting inclusief het investeringskrediet voor het aanpalend vastgoed zoals de kinderopvang en sport. In gevallen dat het bouwheerschap door een schoolbestuur bij de gemeente wordt belegd, zal het team tevens als bouwheer optreden van het schooldeel naast het deel kinderopvang en het deel sport;
- Onderhoudt contact met de huurders en gebruikers;
- Ondersteunt bij de ontwikkeling van strategische huisvestingsplannen en draagt zorg voor het asset- en portefeuillemanagement.

“Uitvoeringskader 2: het team Vastgoed draagt zorg voor de realisatie, huur of aankoop van vastgoed in opdracht van een gemeentelijke (beleids-)afdeling."

Binnen het team wordt de verhuur en het gebruik verder ontwikkeld om aan de recente vereisten van het Didam-arrest te kunnen voldoen. Het verhuren van vastgoed is onderworpen aan specifieke regelgeving. Voor het borgen van de professionaliteit is het zaak dat de bestaande kennis en kunde op dit gebied ook in de toekomst wordt benut. Uiteraard met andere specialisten samengewerkt zoals op het gebied van bouwregelgeving, ruimtelijke ordening, juridische zaken en financiën.

“Uitvoeringskader 3: ontwikkeling en realisatie van gebouwen gemeentelijk vastgoed inclusief professioneel opdrachtgeverschap, verhuur, bruikleen en ingebruikgeving wordt binnen de gemeente door het team Vastgoed uitgevoerd waarin aanwezige kennis en kunde centraal wordt benut."

2 VERHUUR EN EXPLOITATIE

Het team Vastgoed brengt alle kosten in kaart en zorgt voor een overwegend kostendekkende en exploitatie van het gemeentelijk vastgoed. Veel van deze kosten werken langjarig door en zijn niet zo goed te beïnvloeden.

De eigenaarslasten bestaan uit:

- kapitaallasten (rente en afschrijvingen);
- heffingen en belastingen;
- verzekeringslasten;
- dagelijks onderhoud (correctief en contractmatig onderhoud);
- planmatig onderhoud (dotatie aan de voorziening onderhoud);
- beheerkosten.

Deze eigenaarslasten worden gedekt door:

- externe of interne huur- of gebruikersinkomsten (bijvoorbeeld bij verhuur aan kinderdagverblijven);
- (structurele) gemeentelijke budgetten;
- (incidentele) bijdrage in de kosten door (rijks)subsidies zoals voor de instandhouding van monumenten.

Bij aankoop, (aan)huur of ontwikkeling van nieuw vastgoed zorgt de opdracht gevende afdeling in samenwerking met het team Vastgoed voor een krediet én voor dekking van de structurele eigenaarslasten. Kosten voor energie en schoonmaak worden in het algemeen door de huurders en gebruikers zelf gedragen..

2.1 Huurprijsbeleid

“Uitvoeringskader 4: het huurprijsbeleid bestaat uit onderstaande beleidsregels:

- *Er is een scheiding tussen huur en de subsidiering door de gemeentelijke (beleids-)afdeling van externe partijen;*
- *een kostprijs dekkende-, -beleidshuur of maatschappelijke huur geldt voor de beleidsmatig (als algemeen belang) aangewezen doelgroepen en voor de eigen huisvesting;*
- *een marktconforme huur geldt voor overige (commerciële) huurders.*

Er zijn binnen de gemeente circa 4 manieren om de huurprijs te bepalen: 1) kostendekkende huur, 2) beleidshuur, 3) marktconforme huur, 4) sociale huur. De wijze waarop de huurprijs kan of mag worden berekend is afhankelijk van het type vastgoed. In hoofdlijnen wordt er onderscheid gemaakt tussen het gemeentelijk vastgoed dat door de gemeente is aangewezen als vastgoed met een algemeen belang en het overige vastgoed.

Ondanks de verschillende methoden van berekenen, zijn de navolgende kosten altijd in meer of mindere mate aanwezig: kapitaalslasten (afschrijving en rente), onderhoud, (opstal)verzekering, ozb eigenaar (ook interne opbrengst) en de publiekrechtelijke heffingen (rioolrecht en water). In sommige gevallen is het voor huurders niet mogelijk om zelfstandig contracten af te sluiten voor de nutsvoorzieningen en worden de verbruikskosten (gas, water, elektra) ook door de verhuurder doorbelast.

2.1.1 Kostprijs dekkende huur

In het verleden zijn soms reserves gevormd waaruit de dekking van de kapitaalslasten plaatsvond. Met de vaststelling van de jaarrekening 2021 is voor nieuwe verhuringen met nieuwe investeringen stelselmatig overgegaan van een systeem van reserveren naar een systeem van activeren. Dit houdt in dat bij nieuwe kostprijs dekkende verhuringen de kapitaalslasten direct in rekening zullen worden gebracht en niet langer via een reserve worden afgedekt.

2.1.2 Beleidshuur (normhuur) gemeente

Beleidshuren zijn beleidsmatig bepaalde normhuren die aan de externe huurders in rekening worden gebracht. Er zijn voor verschillende soorten gemeentelijk vastgoed beleidshuren bepaald. De nota grondbeleid is de basis voor de bepaling van deze grondprijzen en de daaruit te berekenen huurprijs.

2.1.3 Sociale huur (woningen)

De huurprijs van sociale woningbouw is wettelijk voor het gehele land gereguleerd. De huren voor woningen onder de liberalisatiegrens zijn onderworpen aan het puntensysteem zoals die die door de huurcommissie zijn vastgelegd. Op basis van de te verkrijgen punten, wordt de maximale huur berekend los van de kostprijs. Dit kan als een vorm van een beleidshuur worden aanschouwd.

De gemeente bezit nog de standplaatsen en een aantal woonwagens die vallen onder de voornoemde regelgeving. Nieuwe verhuringen ontvangen een nieuwe huurprijs die berekent wordt op basis van het voornoemde puntensysteem.

2.1.4 Marktconforme huur

Bij de verhuur aan commerciële partijen vindt verhuur zoveel als mogelijk minimaal kostendekkend en marktconform plaats. Bij twijfel over de marktconforme huur kan een taxatie worden opgemaakt door een externe onafhankelijke taxateur.

2.2 Verhuurstructuren

De ambtelijke taakverdeling ligt in het verlengde van de bestuurlijke taakverdeling.

In hoofdlijnen start een huisvestingswens bij een gemeentelijke (beleids-)afdeling die al dan niet is ingegeven door de wens van een potentiele huurder of gebruiker. De gemeentelijke (beleids-)afdeling draagt zorg voor de opdracht aan het team Vastgoed om aan de partij te verhuren of in bruikleen te geven. Bij het in bruikleen geven wordt het vastgoed intern verhuurd en ontstaat er een interne huurrelatie. Bij de verhuur ontstaat een huurrelatie waarbij de huurder mogelijk door de gemeentelijke (beleids-)afdeling wordt gesubsidieerd. Er zijn in totaal drie verhuurstructuren bekend: interne verhuur, verhuur aan de externe organisatie en verhuur aan een externe organisatie waarvan de gemeente (deels) eigenaar is.

Onderwijshuisvesting kent een bijzondere positie in het gemeentelijk vastgoed. De gemeente heeft een wettelijke taak om voor de bekostiging van onderwijshuisvesting zorg te dragen voor door het rijk bekostigde scholen. Er is geen sprake van verhuur. De schoolgebouwen worden conform de wetgeving standaard om niet in eigendom aan de schoolbesturen overgedragen die de schoolgebouwen bij einde van het gebruik onbezwaard en om niet weer aan de gemeente terug leveren. De schoolbesturen en gemeenten kunnen afwijkende afspraken maken waarin de eigendom van de schoolgebouwen bij de gemeente blijft, zoals dat bijvoorbeeld het geval is bij multifunctionele gebouwen en brede scholen met meerdere voorzieningen. In de gemeente is er een gemengde situatie van schoolgebouwen die wel en gebouwen die niet eigendom van de schoolbesturen zijn. Over de instandhouding worden afzonderlijke afspraken gemaakt waarin rekening wordt gehouden met de bijdrage die schoolbesturen hiervoor van het rijk ontvangen.

Binnen de gemeente ontvangt het team Vastgoed ondersteuning op financieel en juridisch gebied van de afdeling Juridische Zaken, Financiën en van de afdeling Stedelijke Ontwikkeling. Daar waar de nodige kennis ontbreekt, wordt die extern ingehuurd.

2.3 Overeenkomsten verhuur en gebruik

Door de specifieke regelgeving met betrekking tot het gebruik van het vastgoed is het in het belang van de verhuurder om het gebruik schriftelijk vast te leggen.

“Uitvoeringskader 5: bij de verhuur en het gebruik van vastgoed is het uitgangspunt dat de titel waarop het gebruik plaatsvindt zoveel als mogelijk schriftelijk wordt vastgelegd”.

Dit kan bijvoorbeeld in een huurovereenkomst, ingebruikgevingsovereenkomst, bruikleenovereenkomst of een interne dienstverleningsovereenkomst. Voor de verhuur en het gebruik van het vastgoed worden zoveel als mogelijk gestandaardiseerde overeenkomsten gebruikt. Hieronder volgt een toelichting op de verschillende overeenkomsten.

Kantoorruimte en andere bedrijfsruimte (artikel 7:230 BW)

Standaard wordt voor de verhuur gebruik gemaakt van de verhuur als kantoorruimte en andere bedrijfsruimte in de zin van artikel 7:230 BW. Dit is een in de sector veel gebruikte standaard die uitgegeven is door de Raad van Onroerende Zaken (ROZ). In deze overeenkomst wordt aansluiting gezocht bij een aantal standaard verantwoordelijkheden van huurders en verhuurders zoals die in het burgerlijk wetboek standaard zijn geregeld. Er zijn door de voornoemde raad ook standaard algemene bepalingen opgenomen waarin veel zaken zijn geregeld waaronder een demarcatie aangaande de verantwoordelijkheden voor het onderhoud.

Volgens de standaard ROZ-demarcatielijst (die veelal wordt toegepast bij de verhuur van vastgoed) zijn er verschillende onderhoudsactiviteiten waar de huurder verantwoordelijk voor is, ook op het gebied van wet- en regelgeving. In gevallen waarin de huurder minder deskundig is, kan de gemeente afwijken van deze demarcatie indien dat de veiligheid en beheersbaarheid ten goede komt. In dat geval voert de gemeente tegen een vergoeding delen van het huurdersonderhoud uit.

Deze overeenkomst wordt ook gebruikt bij interne huurovereenkomsten en met specifieke bepalingen bij de verhuur van een opstelplaats voor een antenne-installatie.

Winkelruimte en andere bedrijfsruimte (artikel 7:290 BW)

Dit type overeenkomst komt niet zoveel voor, maar wordt vooral gebruikt waarbij er ook overwegend sprake is van een winkelruimte of horecagelegenheid. In de wet zijn bijzondere bepalingen in dit regime opgenomen waaronder het ontbreken van de mogelijkheid van de verhuurder om in de eerste termijn van 10 jaar (ook wel bekend als 2x5 jaar) de huur op te zeggen, zodat er voor de huurder de mogelijkheid bestaat om investeringen in de inrichting van het gehuurde te verrichten.

Woonruimte

Een andere categorie standaard huurovereenkomsten die uitgegeven is door de ROZ betreft de standaard huurovereenkomst woonruimte. De verhuur van woonruimte is strikt aan specifieke regelgeving onderhevig en kent wettelijk een specifiek geregelde huur- en ontruimingsbescherming.

Grond-/waterperceel

Verhuur van grond-/waterperceel vindt plaats door (onbebouwd) grond en water grenzend aan eigendom van particuliere eigenaren of bedrijven. Ook verhuurt/verpacht de gemeente gronden voor agrarisch en of hobbymatig gebruik. Daarnaast worden grond en waterpercelen verhuurd ten behoeve van parkeerplaatsen achter een slagboom, standplaats ambulante handel, volkstuinen, verwijzingsborden, buitenruimte bij kinderopvang, ligplaatsen etc.

Jachtrecht en visrecht

Voor het Jachtrecht sluit de gemeente een jachthuurovereenkomst met een jachthouder om op een jachtveld van de gemeente te mogen jagen. De jachthouder is in dit geval wettelijk verantwoordelijk voor een redelijke wildstand van de wildsoorten waarop gejaagd mag worden. De jachthuurovereenkomst wordt gesloten op grond van artikel 3.23 lid 1, onderdeel d van de Wet natuurbescherming. Daarnaast krijgt de huurder toestemming van de grondgebruiker voor de uitvoering van vrijstellingen (artikelen 3.15 en 3.16), ontheffingen (artikel 3.17) en opdrachten (artikel 3.18) van de Wet natuurbescherming.

Bij visrecht wordt met één partij een huurovereenkomst gesloten om in de vijvers en waterlopen binnen de gemeente te mogen vissen. Het huren van visrecht is geregeld in de artikelen 24 e.v. van de Visserijwet 1963.

Vestiging recht van opstal

Het recht van opstal is een zakelijk recht gevestigd kan worden op een onroerende zaak en is het recht om eigendom van gebouwen of beplantingen op, in of boven gemeente grond te hebben. Een recht van opstal kan zowel zelfstandig als afhankelijk worden gevestigd. Met een afhankelijk recht van opstal wordt het opstalrecht gekoppeld aan een ander recht zoals huur, pacht etc. Een afhankelijk recht van opstal is aan de looptijd van het andere recht gekoppeld en eindigt automatisch op het moment dat het andere recht is geëindigd.

Partijen die betrokken zijn bij het recht van opstal is de eigenaar/opstalgever van het onroerend goed en de organisatie/persoon (opstalhouder) die het recht van opstal verkrijgt. Door een recht van opstal te vestigen wordt het eigendom van de eigenaar en opstalhouder horizontaal gesplitst en wordt de opstalhouder eigenaar van de zaken die op gemeentegrond aanwezig zijn. Een recht van opstal kan bijvoorbeeld gevestigd worden voor kabels, leidingen, zendmasten, (verenigings)gebouw, luifels, transformatorstations, balkons, sportvoorzieningen, nutsvoorzieningen, kunstwerken etc.

Bruikleenovereenkomst

Bruikleenovereenkomsten zijn primair bedoeld om het gebruik om niet te reguleren voor het (tijdelijk) gebruik, waarbij er minder sprake is van huur- en ontruimingsbescherming.

Ingebruikgevingsovereenkomst

Een ingebruikgevingsovereenkomst is aan de orde voor het in gebruik geven van onderwijshuisvesting uit hoofde van de huisvestingsverplichting van de gemeente jegens door het rijk bekostigde scholen op grond van de onderwijswetgeving heeft. De ingebruikgeving is in ieder geval aan de orde in het geval de onderwijsruimte zich niet leent voor eigendomsoverdracht (artikel 103 van de Wpo). Het schoolbestuur heeft primair wel de taak om onderwijsruimte als een goed huisvader in stand te houden en ontvangt hiervoor ook een vergoeding van het rijk. Zolang er niets specifieks is geregeld, kan een schoolbestuur op de gemeente een beroep doen op de gemeente om het vastgoed tegen de rijksvergoeding te onderhouden en voor de levering van de energie zorg te dragen.

Interne dienstverleningsovereenkomst

Interne dienstverleningsovereenkomsten worden tussen Vastgoed en andere gemeentelijke (beleids-)afdelingen afgesloten, vaak in de vorm van een interne huurovereenkomst. Het vastgoed wordt aan derden in dat geval via bruikleen in gebruik gegeven.

Tijdelijke verhuur

“Uitvoeringskader 6: tijdelijke verhuur vindt plaats aan huurders of gebruikers met een tijdelijke behoefte”.

Dit heeft te maken met de bijzondere positie van huisvesting. Er is een uitgebreide wetgeving die huurders in bescherming neemt en beperkingen oplegt aan de mogelijkheden voor verhuurders.

Er zijn veel initiatieven met een permanente huisvestingsbehoefte die een beroep doen op het tijdelijk gebruik, met de nodige ongewenste consequenties. De huurders kunnen zich beroepen op huurbescherming en ontruimingsbescherming. In het geval van woonruimte kan deze bescherming verstrekkende gevolgen hebben.

2.4 Beheerplan onderhoud

Binnen de exploitatie van de panden is een belangrijke kostenpost het meerjaren (groot)onderhoud.

Er is vanuit de financiële regelgeving een verplichting tot het hebben van een beheerplan waarin de kosten van dit onderhoud inzichtelijk worden gemaakt ter onderbouwing van de omvang van de financiële voorzieningen hiervoor. Zo komt de gemeente niet voor financiële verassingen te staan en wordt een getrouw beeld gegeven van de financiële situatie van de gemeente.

Voor het toekomstig onderhoud is in 2018 van alle gebouwen in blijvend gemeentelijk beheer een meerjaren onderhoudsplan (verder mjop) opgemaakt. Het in het mjop verwacht onderhoud van de komende 20 jaar is de basis voor de jaarlijkse dotatie aan de voorzieningen voor onderhoud, die bestaat uit het gemiddelde van deze 20 jaar. Zo kan de gemeente aan haar verplichtingen van een goede huisvader als verhuurder voldoen.

Het mjop wordt conform de landelijke NEN 2767 norm opgezet. Bij de NEN 2767 methodiek wordt vooraf bepaald wat de conditie van de gebouwelementen minimaal moet zijn en worden belangrijke zaken zoals continuïteit, kwaliteit en gebruiks- en veiligheidseisen meegewogen. Hierbij worden de elementen eens in de drie jaar geïnspecteerd (jaarlijks een derde van alle gebouwen), zodat vervanging van elementen die nog in goede staat verkeren kan worden uitgesteld en doelmatig met de middelen wordt omgegaan.

De conditiescore van bouw- en installatiedelen wordt weergegeven op een zespuntsschaal. Hierbij is conditiescore 1 de nieuwbouwstaat en conditiescore 6 zeer slechte staat van onderhoud. De gemeente hanteert binnen alle niveaus een minimale gemiddelde conditiescore 3. Dit is een gebruikelijk niveau binnen veel gemeenten in Nederland waarin een sober en doelmatig met de middelen wordt omgegaan en onveilige situaties worden voorkomen. Bij een hoger conditieniveau zullen de kosten van het onderhoud ook toenemen. Er zijn wel accentverschillen bij verschillende soorten vastgoed aangaande het conditieniveau. Zo is de uitstraling van een gebouw als een theater of een museum van groot belang, terwijl dat bij rioolgemalen veel minder aan de orde is.

“Uitvoeringskader 7: de onderhoudsvoorzieningen voor de instandhouding van het gemeentelijk vastgoed zijn gebaseerd op de conform NEN 2767 systematiek voor onderhoud opgemaakte mjop waarin een minimale gemiddelde conditiescore 3 het uitgangspunt is.”

2.5 Aandachtsgebieden

2.5.1 Asbest

De gemeente committeert zich aan de landelijke wet- en regelgeving en heeft daarnaast een specifiek asbestprotocol. Dit asbestprotocol ziet er als volgt uit:

“Uitvoeringskader 8: alle nieuw verworven gemeentelijke gebouwen gebouwd voor 1 januari 1994 worden geïnventariseerd op asbest door middel van een niet destructieve asbestinventarisatie, uitgevoerd door een deskundig asbestinventarisatiebedrijf dat beschikt over een geldig Procescertificaat Asbestinventarisatie (voorheen SC 540)”.

De bestaande gebouwen zijn allen geïnventariseerd, de focus zal dan op de nieuw te verwerven gebouwen komen te liggen die gebouwd zijn van voor 1 januari 1994.

Inschatting risico voor gebruikers.

Uit de gegevens van de asbestinventarisatie wordt door de asbest inventariseerder een inschatting gemaakt van het risico tot het inademen van asbestvezels voor de gebruikers van het betreffende gebouw.

In het geval van een direct risico van inademing van asbestvezels wordt de betreffende ruimte of ruimtes afgesloten en wordt een aanvullend onderzoek uitgevoerd conform de NEN 2991.

Asbestbeheersplan

Het asbest wat niet wordt gesaneerd wordt vastgelegd in een asbestbeheersplan. Het asbestbeheersplan samen met een actueel asbestinventarisatie rapport wordt verstrekt aan de gebruikers van het gebouw. Voor externe partijen wordt een asbestbeheersplan en een actueel asbestinventarisatie rapport in de logboekkast in het gebouw ter beschikking gesteld.

2.5.2 Brandveiligheid, gebruiksbesluit

De gemeente is gehouden aan de landelijke wet- en regelgeving. In het Bouwbesluit 2012 (inclusief achterliggende normen) zijn de in Nederland geldende landelijke voorschriften in relatie tot brandveilig gebruik van vastgoed vastgelegd. Alle voorschriften in relatie tot brandveiligheid zijn geüniformeerd in het bouwbesluit met eventuele verwijzing naar de desbetreffende normen. Voor risicovolle vormen van gebruik van vastgoed (zoals een kinderdagverblijf) geldt dat een omgevingsvergunning van brandveilig gebruik noodzakelijk is, voor andere werkzaamheden volstaat een melding of is dit vergunningsvrij.

Binnen de gemeente wordt actief beleid gevoerd om blijvend aan de eisen op het gebied van brandveiligheid te blijven voldoen. Dat gaat van het jaarlijks laten controleren van de brandblusmiddelen, brandmeldinstallaties c.a. tot aan het regelmatig overleg voeren met de afdeling handhaving met betrekking tot geconstateerde gebreken in de gebouwen. Daarnaast worden jaarlijks preventieve rondes uitgevoerd waarbij speciale aandacht wordt besteed aan vluchtwegen, de elektrische installatie en de aanwezige noodverlichting.

2.5.3 Chroom 6

Op gebied van Chroom 6 zijn zowel de werkgever als de opdrachtgever verantwoordelijk voor de mensen die mogelijk met Chroom 6 in aanraking komen bij werkzaamheden. De gemeente is vaak als opdrachtgever verantwoordelijk voor het onderzoeken en saneren van Chroom 6. Er is binnen de gemeente een werkwijze opgesteld om aan de landelijke wet- en regelgeving te voldoen.

Er zijn grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling vastgesteld op basis van in Nederland geaccepteerde gezondheidsrisico's. Gemeente hanteert het protocol omtrent Chroom 6 voortkomend uit het Arbobesluit. De gemeente beschikt daarnaast over een test kit om het eerste onderzoek ten behoeve van het testen op Chroom 6 uit te voeren.

De werkzaamheden dienen bij verdenking en/of na gebruik van snel test/vooronderzoek altijd te stoppen. Indien er sprake is van verdenking van Chroom 6, dient er een onderzoek plaats te vinden door een geaccrediteerd laboratoria. Aan de hand van de bevindingen uit het laboratorium en het eigen opgestelde beheersregime wordt een plan van aanpak opgesteld.

2.5.4 Monumenten

De gemeente heeft gemeentelijke - en rijksmonumenten in eigendom. Voor het beheer- en onderhoud aan monumenten gelden andere wetten en regels (vanuit de Erfgoedwet en Omgevingswet). Deze verschillen per monument. Het beheer en onderhoud van monumenten vergt ten opzichte van andere gebouwen aanvullend werk. Bij een monument wordt daarentegen uitgegaan van een langere cyclus aangaande de instandhouding. Daarnaast zijn er (vaak) technische beperkingen en is verduurzaming niet altijd mogelijk.

Een belangrijk aspect bij rijksmonumenten is dat er bij een aanvraag voor een subsidie geen achterstallig onderhoud aanwezig mag zijn. Dit wordt bepaald door een onafhankelijk inspectiebureau welke hiervoor moet worden ingeschakeld. Zij stellen een (D)MJOP op, welke de basis vormt voor het toekennen van de subsidies. Voor het aanvragen van subsidies van rijksmonumenten bestaat er een SIM subsidieregeling.

2.5.5 Gebouwveiligheid

Met regelmaat komen thema's in het nieuws die relatie hebben met de gebouwveiligheid. Voorbeelden hiervan zijn de thema's loden waterleidingen, kanaalplaatvloeren, zwembadinstallaties en brandveiligheid van gevels. Dit zijn vaak ontwikkelingen die door gebeurtenissen elders in het nieuws komen.

Deze ontwikkelingen worden binnen de gemeente door het team Vastgoed nauwlettend gevolgd met eventuele actie als dat nodig is

2.6 Duurzaamheid

Op het gebied van duurzaamheid worden binnen de financiële mogelijkheden eerst de voor de hand liggende stappen gezet en wordt ruimte gelaten voor voortschrijdend inzicht. De verder liggende ambities blijven richtinggevend in beeld. Voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed wordt de volgende aanpak voorgesteld:

1. Vervangende nieuwbouw: de grootste stappen die gezet kunnen worden in de verduurzaming van de gebouwenvoorraad is het vervangen van verouderde gebouwen door gebouwen die aan de huidige duurzaamheidseisen voldoen. Dit geldt alleen voor de gebouwen waarvoor een permanente behoefte bestaat;
2. Voldoen aan de wettelijke informatieplicht en de daaruit voortvloeiende verplichte maatregelen;
3. verdere beperking van het gebruik van elektriciteit en gas door opwaardering van gebouwen tot zo mogelijk energielabel A;
4. benutten van daken, die zich qua omvang en positie van dakvlakken en constructie daarvoor lenen, voor plaatsing van extra zonnepanelen of voor groene daken i.h.k.v. klimaatadaptatie;
5. de stap naar fossielvrij/gasloos.

2.7 Juridische kaders

Er is een uitgebreide wetgeving waaraan voldaan dient te worden te worden zoals het Besluit Begroting en Verantwoording, onderwijswetgeving (Wpo, WEC en Wvo), burgerlijk wetboek huurrecht (boek 7), bouwregelgeving inclusief de regelgeving aangaande de bestemmingsplannen en wetgeving op het gebied van duurzaamheid. Daarnaast is er ook aanvullende lokale regelgeving volgend uit de landelijke zoals de financiële verordening of de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Het BBV bevat financiële regels waaraan de begroting van de gemeente dient te voldoen. Voor het vastgoed is hier een relatie met de financiële verordening van de gemeente. Het gemeentelijk vastgoed is overwegend vastgoed dat te waarderen is als activa met een economisch nut. Verder zijn er bepalingen met betrekking tot het aanhouden van voorzieningen voor het toekomstig onderhoud. Het BBV schrijft bijvoorbeeld voor dat (elke vijf jaar) in een beheerplan een beschrijving wordt gegeven van het instellen en voeden van de voorziening van de kapitaalgoederen van de gemeente. Het mjop en het jaarlijks onderhoudsplan (jop) vormen de onderbouwing van het beheerplan en de voorzieningen die nodig zijn om beheer en onderhoud uit te kunnen voeren.

Financiële verordening gemeente Aalsmeer

In de financiële verordening staan de financiële regels beschreven waaronder de afschrijvingstermijnen die gelden voor het vastgoed dat te typeren als een activum met een economisch nut.

Wetgeving Onderwijshuisvesting

De wet op het primair onderwijs, wet op de expertisecentra en de wet op het voorgezet onderwijs gelden in relatie tot de huisvestingsverplichtingen van de gemeente. De gemeente is wettelijk verplicht om zorg te dragen voor de onderwijshuisvesting op haar grondgebied. Daarnaast geldt de door de gemeenteraad vastgestelde verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Aalsmeer.

Wetgeving burgerlijk wetboek

Huur- en koopovereenkomsten zijn in het burgerlijk wetboek getypeerd als bijzondere overeenkomsten waarin de wetgeving een behoorlijk aantal zaken wettelijk heeft geregeld in het burgerlijk wetboek (boek 7). Titel 4 binnen boek 7 van het burgerlijk wetboek heeft betrekking op de huur met in totaal meer dan honderd wetsartikel (artikel 201 t/m 310).

Wet op de lijkbezorging

Op grond van artikel 33 van de wet op de lijkbezorging is de gemeente verplicht tot het hebben van een begraafplaats. De gemeente heeft hiervoor de begraafplaats aan de Ophelialaan. Voor het beheer wordt samengewerkt met de beheerders van begraafplaats Zorgvlied in Amstelveen.

Wetgeving op het gebied van duurzaamheid

Er is ook de nodige wetgeving in relatie tot duurzaamheid waaraan gebouweigenaren zijn gebonden. Onder de paragraaf duurzaamheid is dit nader omschreven.

Bestemmingsplannen

Het gebruik van het vastgoed is deels ingeperkt door het gebruik zoals dat in bestemmingsplannen is vastgelegd. Indien de gemeente zelf een initiatief tot aanpassing van het bestemmingsplan voorstaat om de gemeentelijke doelen te bereiken, zal eerst aanpassing van het bestemmingsplan met de nodige procedures worden doorlopen voordat tot de verhuur of gebruik kan worden overgegaan

3 AAN- EN VERKOOP VAN VASTGOED

Bij de aankoop van vastgoed worden op professionele wijze een aantal onderzoeken verricht. Er wordt zowel bij de aankoop- als bij de verkoop in opdracht van de gemeente een taxatie opgemaakt. In de regel laten verkopende partijen ook een taxatie uitvoeren. De taxatie wordt gebaseerd op het huidige gebruik met eventuele mogelijkheden die het bestaande bestemmingsplan biedt.

"Uitvoeringskader 9: bij de aan- en verkoop van vastgoed wordt het vastgoed altijd door een onafhankelijke derde partij getaxeerd."

De gemeente beschikt verder zelf over de WOZ-waarde van panden en terreinen die als ondersteunende informatie kan worden gebruikt.

Verder wordt er een kort technisch onderzoek verricht in de vorm van een quick scan om een algeheel beeld van het gebouw en/of het terrein te verkrijgen. De mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt worden in kaart gebracht.

De verkoop of sloop van gemeentelijk vastgoed is aan de orde indien dit vastgoed structureel niet langer nodig is voor een bepaald beleidsveld of de eigen huisvesting. Het gemeentelijk vastgoed komt in dergelijke gevallen vaak vrij bij het einde van het gebruik voor een bepaalde invulling. Voordat tot verkoop van het vastgoed wordt overgegaan, zal het vastgoed eerst intern worden aangeboden aan andere afdelingen binnen de gemeente.

"Uitvoeringskader 10: voordat tot afstoten van vrijgevallen gemeentelijk vastgoed wordt overgegaan, zal dat eerst gedurende 12 maanden intern worden aangeboden aan de andere gemeentelijke (beleids-)afdelingen."

De andere afdelingen worden geïnformeerd over de beschikbaarheid van het vastgoed en kunnen daar gedurende een periode van 12 maanden op reageren. Hierna zal zonder belangstelling het vastgoed (openbaar) eventueel met de inzet van een makelaar worden verkocht en kunnen partijen hierop reageren. Op basis van objectieve en transparante selectiecriteria vindt verkoop plaats.

Gemeente Aalsmeer

BIJLAGE 2 NOTA GEMEENTELIJK VASTGOED: GEMEENTELIJK VASTGOED VAN ALGEMEEN BELANG

GEMEENTELIJK VASTGOED MET EEN ALGEMEEN BELANG

De vastgoedportefeuille bestaat uit objecten met een diversiteit aan maatschappelijke functies. Denk hierbij aan sportlocaties, medische centra, scouting, dienstgebouwen, kinderopvang, zwembaden, rioolgebouwen en culturele locaties.

Met raadsbesluit van 12 juni 2014 zijn in het kader van de wet Markt en Overheid navolgende diensten en producten benoemd tot een activiteit van algemeen belang:

1. de verhuur en het verpachten van gemeentelijke gebouwen en gronden aan instellingen met een sociaal – maatschappelijke functie;
2. de exploitatie van binnen- en buitensportaccommodaties door de Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer B.V. (ESA BV).

Hieronder is ter aanvulling een aantal categorieën benoemd en is een aantal categorieën expliciet gemaakt.

Algemeen belang met of zonder subsidie

Tot het algemeen belang behoren zoals hierboven is aangegeven de verhuur van gronden en gebouwen aan instellingen met een sociaal – maatschappelijke functie. Het gaat daarbij expliciet om de beoogde activiteiten of voorzieningen en niet zo zeer om de huisvesting van de instellingen zelf.

Er zijn instellingen die van de gemeente een subsidie ontvangen om bepaalde gemeentelijke doelen te bereiken waarvoor huisvesting is benodigd. De activiteiten waarvoor deze partijen subsidie ontvangen, behoren tot het algemeen belang. De subsidie is noodzakelijk om de exploitatie van het vastgoed onder de gemeentelijke voorwaarden (zoals een laagdrempelige toegankelijkheid) mogelijk te maken.

Naast de gesubsidieerde instellingen zijn er ook partijen die geen (directe) subsidie ontvangen, maar wel tot het algemeen belang worden gerekend. Dat zijn partijen die het algemeen belang zonder winstoogmerk dienen en waarbij de gemeente een bijdrage levert door het vastgoed tegen maatschappelijke tarieven (al dan niet kostendekkend) te verhuren of beschikbaar te stellen. Dit kan bijvoorbeeld gelden bij de opvang van bijzondere doelgroepen tegen maatschappelijke (al dan niet kostendekkend) of marktconforme tarieven.

Bibliotheek

Er vindt onderzoek plaats of een bibliotheek kan worden gevestigd in Kudelstaart. Een bibliotheek is een voorziening van algemeen belang.

Bijzonder vastgoed

Onder bijzonder vastgoed met een algemeen belang is bijvoorbeeld de watertoren of de korenmolen te noemen als vastgoed met een waarde op het gebied van erfgoed en daarmee van algemeen belang. Eventuele verhuur of gebruik is bedoeld ter behoud van het erfgoed.

Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer B.V. (ESA)

De ESA is een B.V. waarvan de gemeente volledig eigenaar is die belast is met de exploitatie van sportaccommodaties. ESA is te typeren als een overheidsbedrijf in handen van de gemeente die is opgericht voor de exploitatie van sporthallen, zwembad, gymzalen, sportcomplexen, De Oude Veiling en het atletiekcomplex. Dit vastgoed wordt door de gemeente aan de ESA verhuurt en behoort tot het gemeentelijk vastgoed met een algemeen belang. De sportvoorzieningen inclusief het zwembad zijn toegankelijke voorzieningen bedoeld om sportactiviteiten aan te bieden. De ESA komt hiervoor in aanmerking voor subsidiering door de gemeente.

Gemeentelijke huisvesting & begraafplaats

Onder de gemeentelijke huisvesting valt het raadshuis. Dit is een voorziening met een algemeen belang in de gemeente. Daarnaast is er de gemeentelijke begraafplaats aan de Ophelialaan 232-A waarin wordt samengewerkt met het personeel van begraafplaats Zorgvlied.

Hiervoor geldt dat gemeenten op grond van de Wet op de lijkbezorging verplicht zijn om een begraafplaats te hebben. Dit is een voorziening met een algemeen belang.

Mede overheden

Aan een buurgemeente kan vastgoed worden verhuurd ten behoeve van maatschappelijke voorzieningen tegen maatschappelijke tarieven. Dergelijke voorzieningen zijn tevens toegankelijk voor inwoners van de gemeente en behoren tot het algemeen belang. Dit kan eveneens gelden voor bijvoorbeeld de maatschappelijke voorzieningen vanuit de veiligheidsregio waarin de gemeente ook in deelneemt.

Onderwijshuisvesting en voorschoolse educatie

De wet op het primair onderwijs, wet op de expertisecentra en de wet op het voorgezet onderwijs gelden in relatie tot de huisvestingsverplichtingen van de gemeente. De gemeente is wettelijk verplicht om zorg te dragen voor de onderwijshuisvesting op haar grondgebied voor de onderdelen zoals die in voornoemde wetten zijn bepaald. Daarnaast heeft de raad de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Aalsmeer 2016 vastgesteld. Dit type vastgoed betreft een uitzondering in de wet Markt en Overheid en hoeft als zodanig niet als algemeen belang te worden aangewezen. Van belang is wel om de aanverwante ruimten mede in het kader van het Didam arrest primair te reserveren voor het aan het onderwijs gelieerd gebruik zoals de voorschoolse educatie en de kinderopvang.

De onderwijscapaciteit is op basis van de voornoemde verordening per gebouw vastgesteld en de behoefte wordt conform de verordening getoetst op basis van het aantal leerlingen. Leegstand kan voor zover dit niet voor de huisvesting van een andere van gemeentewege bekostigde school benodigd is secundair worden gebruikt voor maatschappelijke en recreatieve doeleinden. Dit vorenstaande voor zover dit geen hinder oplevert aan het onderwijs.

Volkstuinen

De volkstuinen worden aan particulieren verhuurd tegen maatschappelijke tarieven. De volkstuinen zijn een voorziening van algemeen belang in de gemeente voor het welbehagen van de eigen inwoners.

Welzijn en zorg

Voorzieningen op het gebied van welzijn en zorg zijn voorzieningen met een algemeen belang. Hieronder valt bijvoorbeeld het huidige jongerencentrum.

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp	Verordening Nadeelcompensatie.

Gevraagd besluit

1. Kennis te nemen van de Verordening nadeelcompensatie gemeente Aalsmeer;
2. Aan de gemeenteraad voor te stellen om de Verordening nadeelcompensatie gemeente Aalsmeer vast te stellen, onder gelijktijdige intrekking van de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Aalsmeer 2015.

Bijlagen

- Concept raadsvoorstel;
- Concept Verordening nadeelcompensatie gemeente Aalsmeer;
- Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Aalsmeer 2015, inclusief Nota van Toelichting;
- Was-wordt tabel met betrekking tot Verordening Nadeelcompensatie gemeente Aalsmeer t.o.v. Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade Aalsmeer 2015.

Besluit van de raad nodig	Ja
Openbaarheid	Ja Bekendmaking AWB
Participatie	Neen
Behandeld in B&W-vergadering d.d.	- 4 OKT 2022 , nr 6
Besluit B&W	**Conform advies**

Datum 4 oktober 2022
Nummer Z22-075161, D22-317930
Portefeuillehouder wethouder mr. B.K. Kabout

Besproken in staf met portefeuillehouder op 15 september 2022

Afdeling Stedelijke Ontwikkeling
Behandelend ambtenaar E. Bakker
Telefoonnummer 540 43 89
E-mail e.bakker@amstelveen.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Een zo efficiënt mogelijke procedure voor de advisering bij tegemoetkoming in nadeelcompensatie.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Vastellen van een verordening waarin de procedure is opgenomen.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 5: Ruimtelijke ontwikkeling.

Aanleiding

De Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), in combinatie met de Omgevingswet (hierna: Ow), bevat regels voor de afwikkeling van aanvragen om schadevergoeding (titel 4.5 Awb). Zo bevat de regeling in de Awb procedureregels voor het afhandelen van die aanvragen (zoals beslistermijnen). Ook zijn regels opgenomen over de maximale hoogte van het te heffen recht voor het in behandeling nemen van aanvragen. Deze regelingen zijn grotendeels uitputtend bedoeld. Slechts over enkele onderwerpen is het tot op zekere hoogte mogelijk om aanvullend regels op te nemen in een gemeentelijke verordening. Deze onderwerpen zijn uitgewerkt in onderhavige verordening.

Argumenten

- Het doel van titel 4.5 van de Awb is om te komen tot eenduidigheid en overzichtelijkheid van het nadeelcompensatierecht. Het vervangt afzonderlijke regelingen. Tegelijkertijd worden hiermee alle geschillen over rechtmatig overheidsoptreden geconcentreerd bij één rechter, namelijk de bestuursrechter.

- Ten opzichte van titel 4.5 van de Awb bevat de reikwijdte van afdeling 15.1 van de Ow een nadere afbakening van schadeoorzaken.

- Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet komt de grondslag voor de Procedureverordening voor tegemoetkoming planschade te vervallen.

Kanttekeningen

- De overheid is niet verplicht om iedere schade die zij in de rechtmatige uitoefening van haar publieke taken veroorzaakt, (in zijn geheel) te vergoeden. Dat overheidsingrijpen voor sommige inwoners en ondernemingen nadelige gevolgen kan hebben, is namelijk onvermijdelijk. Tot op zekere hoogte moeten deze gevolgen dus worden geaccepteerd (normaal maatschappelijk risico (hierna: nmr)). Inwoners die door rechtmatig overheidsoptreden schade lijden die uitgaat boven het nmr en in vergelijking tot anderen onevenredig zwaar worden getroffen, kunnen desgevraagd schadevergoeding ontvangen (artikel 4:126 van de Awb). De hoogte daarvan moet in zo'n geval redelijk zijn. Het nmr bij waardedaling van een onroerende zaak is op grond van de Ow een wettelijk vaststaand forfait van 4%. Bij directe schade en inkomensschade is er geen wettelijk forfait. De schadevergoeding dekt dus niet vanzelfsprekend de volledige schade. Dit in tegenstelling tot onrechtmatig handelen, waarbij uitgangspunt wel vergoeding van de volledige schade is. Onrechtmatig handelen bij overheidsoptreden is geregeld in het Burgerlijk Wetboek en elders in de Awb.

- Hoewel voorgesteld wordt de Procedureverordening voor tegemoetkoming planschade in te trekken, aangezien daar met de komst van de Ow geen grondslag meer voor bestaat, dient deze gedurende langere tijd nog wel raadpleegbaar te blijven. Op grond van het overgangsrecht kan in de praktijk nog tot ongeveer 2030 het oude recht van toepassing zijn. Dit geldt bijvoorbeeld voor schade die veroorzaakt wordt door een bestemmingsplan dat nog als ontwerp ter inzage is

gelegd vóór de inwerkingtreding van de Ow, schade veroorzaakt door een afwijkingsvergunning die is aangevraagd vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet en schade als gevolg van een reguliere omgevingsvergunning die ná inwerkingtreding van de Ow wordt verleend op grond van een tijde van de inwerkingtreding van die wet geldend bestemmingsplan, wijzigingsplan, uitwerkingsplan, inpassingsplan of beheersverordening.

Financiën

De gemeente heeft via VGA een aansprakelijkheidsverzekering bij Melior voor algemene aansprakelijkheidstellingen. Het eigen risico op basis van die polis bij Melior is € 10.000 per gebeurtenis. Nadeelcompensatieclaims vallen hier echter buiten; de verzekeraar behandelt deze wel, maar brengt hiervoor apart kosten voor in rekening. Nadeelcompensatieclaims die boven het nmr (zie onder het kopje kanttekeningen) uitstijgen worden dus volledig door de gemeente betaald. Na de inwerkingtreding van onderhavige verordening is dit niet anders. Het is derhalve zaak hiervoor in de risicoparagrafen bij begrotingsstukken iets over op te nemen Omdat centrale registratie ontbreekt is niet te achterhalen hoeveel nadeelcompensatieverzoeken in de periode 1 januari 2020 – 1 juli 2022 zijn in behandeling zijn genomen. Wel kan worden gesteld dat het niet vaak voor komt.

Waar het gaat om planschade (nieuwe situatie: nadeelcompensatie op grond van de Ow) bestaat de mogelijkheid voorafgaand aan het realiseren van een bouwplan of project een planschadeverhaalsovereenkomst met vergunninghouder af te sluiten. Eventuele te betalen vergoedingen kunnen dan verhaald worden. Ook in anterieure overeenkomsten kan een planschadeverhaalsparagraaf worden opgenomen. In de periode 1 januari 2020 – 1 juli 2022 zijn 8 planschadeverzoeken in behandeling genomen, waar van er geen enkele tot uitbetaling heeft geleid.

Voor een aanvraag nadeelcompensatie zal op grond van onderhavige verordening een drempelbedrag van € 500,- worden geheven. Voor het in behandeling nemen van planschadeverzoeken werd deze drempel ook al geheven.

Communicatie

Na vaststelling van de verordening wordt deze bekend gemaakt via de landelijke website officiële bekendmakingen (lokaleregelgeving.overheid.nl).

Procedure

Tegen de voorgestelde regeling staan geen rechtsmiddelen open. Wel staan er rechtsmiddelen open tegen de besluiten die (al dan niet mede) op grond van deze regelingen genomen worden. Na vaststelling door de raad, wordt de regeling bekend gemaakt en gepubliceerd in de daarvoor verplichte gremia. De regeling treedt in werking op de datum waarop ook de Omgevingswet in werking treedt. Werkzaamheden kunnen worden voortgezet op grond van de nieuwe regeling. De oude Procedureverordening voor advisering in tegemoetkoming planschade blijft in verband met overgangsrecht vindbaar.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr

Datum B&W-besluit 4 oktober 2022

Voor de vergadering van raad d.d.
15 december 2022

Behandelen in de raadscommissie Ruimte
op 15 november 2022

Portefeuillehouder wethouder mr. B.K. Kabout
Afdeling Stedelijke Ontwikkeling
Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
Els Bakker
020-5404389
e.bakker@amstelveen.nl

Onderwerp

Verordening nadeelcompensatie.

Gevraagd besluit

Vast te stellen met inwerkingtreding op de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet de Verordening nadeelcompensatie gemeente Aalsmeer, onder gelijktijdige intrekking van de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Aalsmeer 2015 op de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Een zo efficiënt mogelijke procedure voor de advisering bij tegemoetkoming in nadeelcompensatie.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Vastellen van een verordening waarin de procedure is opgenomen.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 5: Ruimtelijke ontwikkeling.

Aanleiding

De Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), in combinatie met de Omgevingswet (hierna: Ow), bevat regels voor de afwikkeling van aanvragen om schadevergoeding (titel 4.5 Awb). Zo bevat de regeling in de Awb procedureregels voor het afhandelen van die aanvragen (zoals beslistermij-nen). Ook zijn regels opgenomen over de maximale hoogte van het te heffen recht voor het in behandeling nemen van aanvragen. Deze regelingen zijn grotendeels uitputtend bedoeld. Slechts over enkele onderwerpen is het tot op zekere hoogte mogelijk om aanvullend regels op te nemen in een gemeentelijke verordening. Deze onderwerpen zijn uitgewerkt in onderhavige verordening.

Argumenten

- Het doel van titel 4.5 van de Awb is om te komen tot eenduidigheid en overzichtelijkheid van het nadeelcompensatierecht. Het vervangt afzonderlijke regelingen. Tegelijkertijd worden hiermee alle geschillen over rechtmatig overheidsoptreden geconcentreerd bij één rechter, namelijk de bestuursrechter.

- Ten opzichte van titel 4.5 van de Awb bevat de reikwijdte van afdeling 15.1 van de Ow een nadere afbakening van schadeoorzaken.

- Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet komt de grondslag voor de Procedureverordening voor tegemoetkoming planschade te vervallen.

Kanttekeningen

- De overheid is niet verplicht om iedere schade die zij in de rechtmatige uitoefening van haar publieke taken veroorzaakt, (in zijn geheel) te vergoeden. Dat overheidsingrijpen voor sommige inwoners en ondernemingen nadelige gevolgen kan hebben, is namelijk onvermijdelijk. Tot op zekere hoogte moeten deze gevolgen dus worden geaccepteerd (normaal maatschappelijk risico (hierna: nmr)). Inwoners die door rechtmatig overheidsoptreden schade lijden die uitgaat boven het nmr en in vergelijking tot anderen onevenredig zwaar worden getroffen, kunnen desgevraagd schadevergoeding ontvangen (artikel 4:126 van de Awb). De hoogte daarvan moet in zo'n geval redelijk zijn. Het nmr bij waardedaling van een onroerende zaak is op grond van de Ow een wettelijk vaststaand forfait van 4%. Bij directe schade en inkomensschade is er geen wettelijk forfait. De schadevergoeding dekt dus niet vanzelfsprekend de volledige schade. Dit in tegenstelling tot onrechtmatig handelen, waarbij uitgangspunt wel vergoeding van de volledige schade is. Onrechtmatig handelen bij overheidsoptreden is geregeld in het Burgerlijk Wetboek en elders in de Awb.

- Hoewel voorgesteld wordt de Procedureverordening voor tegemoetkoming planschade in te trekken, aangezien daar met de komst van de Ow geen grondslag meer voor bestaat, dient deze gedurende langere tijd nog wel raadpleegbaar te blijven. Op grond van het overgangsrecht kan in de praktijk nog tot ongeveer 2030 het oude recht van toepassing zijn. Dit geldt bijvoorbeeld voor schade die veroorzaakt wordt door een bestemmingsplan dat nog als ontwerp ter inzage is gelegd vóór de inwerkingtreding van de Ow, schade veroorzaakt door een afwijkingsvergunning die is aangevraagd vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet en schade als gevolg van een reguliere omgevingsvergunning die ná inwerkingtreding van de Ow wordt verleend op grond van een tijde van de inwerkingtreding van die wet geldend bestemmingsplan, wijzigingsplan, uitwerkingsplan, inpassingsplan of beheersverordening.

Financiën

De gemeente heeft via VGA een aansprakelijkheidsverzekering bij Melior voor algemene aansprakelijkheidstellingen. Het eigen risico op basis van die polis bij Melior is € 10.000 per gebeurtenis. Nadeelcompensatieclaims vallen hier echter buiten; de verzekeraar behandelt deze wel, maar brengt hiervoor apart kosten voor in rekening. Nadeelcompensatieclaims die boven het nmr (zie onder het kopje kanttekeningen) uitstijgen worden dus volledig door de gemeente betaald. Na de inwerkingtreding van onderhavige verordening is dit niet anders. Het is derhalve zaak hiervoor in de risicoparagrafen bij begrotingsstukken iets over op te nemen. Omdat centrale registratie ontbreekt is niet te achterhalen hoeveel nadeelcompensatieverzoeken in de periode 1 januari 2020 – 1 juli 2022 zijn in behandeling zijn genomen. Wel kan worden gesteld dat het niet vaak voor komt.

Waar het gaat om planschade (nieuwe situatie: nadeelcompensatie op grond van de Ow) bestaat de mogelijkheid voorafgaand aan het realiseren van een bouwplan of project een planschadeverhaalsovereenkomst met vergunninghouder af te sluiten. Eventuele te betalen vergoedingen kunnen dan verhaald worden. Ook in anterieure overeenkomsten kan een planschadeverhaalsparagraaf worden opgenomen. In de periode 1 januari 2020 – 1 juli 2022 zijn 8 planschadeverzoeken in behandeling genomen, waar van er geen enkele tot uitbetaling heeft geleid.

Voor een aanvraag nadeelcompensatie zal op grond van onderhavige verordening een drempelbedrag van € 500,- worden geheven. Voor het in behandeling nemen van planschadeverzoeken werd deze drempel ook al geheven.

Communicatie

Na vaststelling van de verordening wordt deze bekend gemaakt via de landelijke website officiële bekendmakingen (lokaleregelgeving.overheid.nl).

Procedure

Tegen de voorgestelde regeling staan geen rechtsmiddelen open. Wel staan er rechtsmiddelen open tegen de besluiten die (al dan niet mede) op grond van deze regelingen genomen worden. Na vaststelling door de raad, wordt de regeling bekend gemaakt en gepubliceerd in de daarvoor verplichte gremia. De regeling treedt in werking op de datum waarop ook de Omgevingswet in werking treedt. Werkzaamheden kunnen worden voortgezet op grond van de nieuwe regeling. De oude Procedureverordening voor advisering in tegemoetkoming planschade blijft in verband met overgangsrecht vindbaar.

Bijlagen

- Collegeadvies;
- Concept Verordening nadeelcompensatie gemeente Aalsmeer;
- Nota van toelichting bij de Verordening nadeelcompensatie gemeente Aalsmeer;
- Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Aalsmeer 2015;
- Was-wordt tabel met betrekking tot Verordening Nadeelcompensatie gemeente Aalsmeer t.o.v. Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade Aalsmeer 2015.

de secretaris, de burgemeester,

B/A

drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	**Aanvaarde amendementen / moties**
Ongewijzigd aanvaard	
Gewijzigd aanvaard	
Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

vast te stellen met inwerkingtreding op de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet de Verordening nadeelcompensatie gemeente Aalsmeer, onder gelijktijdige intrekking van de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Aalsmeer 2015 op de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

Besluit van de raad van de gemeente Aalsmeer tot vaststelling van de Verordening nadeelcompensatie gemeente Aalsmeer

Zaaknummer: Z22-075161, D22-318062

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 4 oktober 2022;

gelet op de artikelen 108 en 149 van de Gemeentewet, titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht en afdeling 15.1 van de Omgevingswet;

besluit vast te stellen de:

Verordening nadeelcompensatie gemeente Aalsmeer

Artikel 1 Begripsbepaling
In deze verordening wordt verstaan onder

a. aanvraag: aanvraag om schadevergoeding op grond van artikel 15.1 van de Omgevingswet of artikel 4:126 van de Algemene wet bestuursrecht;
b. adviseur: deskundige als omschreven in artikel 5 van deze verordening die het bestuursorgaan adviseert over het te nemen besluit op de aanvraag;
c. bestuursorgaan: de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders of de burgemeester van de gemeente;
d. schade: schade als bedoeld in deze verordening, waaronder begrepen brutowinst- of inkomensderving, kostenschade, derving van huurinkomsten dan wel een waardevermindering van een onroerende zaak.

Artikel 2. Toepassingsbereik

1. Deze verordening heeft betrekking op aanvragen om schadevergoeding als bedoeld in artikel 4:126, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, waarvan de aanvrager stelt dat die wordt veroorzaakt door een bestuursorgaan van de gemeente.
2. Deze verordening heeft geen betrekking op aanvragen om schadevergoeding waarop een bijzondere regeling van toepassing is.

Artikel 3. Drempelheffing
Voor het in behandeling nemen van de aanvraag om schadevergoeding geldt een drempelheffing van € 500,-. Het verschuldigde bedrag dient binnen vier weken na de dag van verzending van de mededeling op de rekening van de gemeente dan wel op een aangegeven plaats te zijn gestort.

Artikel 4. Aanvraag

1. De aanvrager van schadevergoeding maakt gebruik van een door het bestuursorgaan vastgesteld elektronisch formulier.
2. In aanvulling op artikel 4:127 van de Algemene wet bestuursrecht bevat een aanvraag mede:
   a. als het schade betreft wegens winst- of inkomstenderving: jaarrekeningen over het jaar waarin schade is geleden en voor zover van toepassing de drie daaraan voorafgaande jaren en de aanslagen vennootschapsbelasting of inkomstenbelasting.
   b. als het schade betreft wegens gederfde huurinkomsten: een afschrift van de huurovereenkomst of gebruiksovereenkomst en een eigendomsakte.

Artikel 5. Adviescommissie

1. Het bestuursorgaan wint slechts advies in bij een adviescommissie voor zover dat naar zijn oordeel noodzakelijk is om op de aanvraag om schadevergoeding te kunnen beslissen.
2. Advies als bedoeld in het eerste lid, wordt in ieder geval niet ingewonnen als:
   a. de aanvraag naar het oordeel van het bestuursorgaan kennelijk ongegrond is, omdat zich kennelijk een weigeringsgrond voordoet als bedoeld in artikel 4:126, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht;
   b. de schade kennelijk niet kan worden toegerekend aan een door het bestuursorgaan genomen besluit of verrichte handeling;
   c. de aanvraag naar het oordeel van het bestuursorgaan voldoende gelijkenis vertoont met andere aanvragen waarvoor al advies is uitgebracht, of
   d. naar het oordeel van het bestuursorgaan in de gemeentelijke organisatie voldoende deskundigheid voor de beoordeling van de aanvraag aanwezig is.
3. Een adviescommissie bestaat uit een of meer deskundigen.
4. Een adviescommissie kan worden benoemd als:
   a. vaste commissie, waarbij de leden door burgemeester en wethouders voor een termijn van maximaal vier jaar worden benoemd met de mogelijkheid tot herbenoeming voor maximaal vier jaar, of
   b. tijdelijke commissie voor advisering met betrekking tot een of meer aanvragen, door het bestuursorgaan dat de aanvragen behandelt.

Artikel 6. Procedure

1. Als advies wordt ingewonnen bij een adviescommissie, informeert het bestuursorgaan de aanvrager en belanghebbenden.
2. Bij de toepassing van de artikelen 4:7 en 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht wordt naast de aanvrager voor zover van toepassing betrokken:
   a. degene die de activiteit verricht en met wie een overeenkomst als bedoeld in artikel 13.3c, eerste lid, van de Omgevingswet is gesloten, en,
   b. als sprake is van een schadeveroorzakend besluit naar aanleiding van een aanvraag, zoals geregeld in artikel 13.3d van de Omgevingswet, de aanvrager van dat besluit of degene die de toegestane activiteit verricht, tenzij:
      1°. de schadevergoeding redelijkerwijze voor rekening behoort te blijven van het bestuursorgaan, of
      2°. de schadevergoeding voldoende op een andere manier is verzekerd.
3. De aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen, alsmede de belanghebbenden als bedoeld in het tweede lid van dit artikel kunnen binnen twee weken na de mededeling als bedoeld in het eerste lid schriftelijk en voldoende gemotiveerd een verzoek tot wraking van één of meerdere adviseurs bij het bestuursorgaan indienen.

Artikel 7. Uitbetaling

Bij geheel of gedeeltelijke toewijzing van een aanvraag om schadevergoeding, wordt de toegewezen schadevergoeding uiterlijk betaald bij het onherroepelijk worden van het besluit op de aanvraag.

Artikel 8. Aanvraag voorschot

Het bestuursorgaan kan, vooruitlopend op de beslissing op een aanvraag om schadevergoeding, een voorschot verlenen als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat een verplichting tot betaling zal worden vastgesteld.

Artikel 9. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt tegelijk met de Wet houdende regels over het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving (de Omgevingswet) in werking.

Artikel 10. Intrekking oude regeling en overgangsrecht

1. Per de in artikel 8 van deze verordening bedoelde datum wordt de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Aalsmeer 2015 zoals vastgesteld op 28 mei 2015 ingetrokken.
2. Deze verordening is niet van toepassing als sprake is van schade op grond van een bestemmingsplan welke tot stand is gekomen op grond van de Wet ruimtelijke ordening. In een dergelijke situatie blijft de in het eerste lid van dit artikel genoemde verordening van kracht.
3. Deze verordening is niet van toepassing op schade door een besluit of handeling van een bestuursorgaan welke is ontstaan voor de inwerkingtreding van titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 11. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening nadeelcompensatie gemeente Aalsmeer.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Nota van toelichting bij de Verordening nadeelcompensatie gemeente Aalsmeer

Algemeen

Nadeelcompensatieregeling Algemene wet bestuursrecht en Omgevingswet
Titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna Awb) voorziet in een algemene regeling ten aanzien van de vergoeding (of tegemoetkoming) van schade veroorzaakt door rechtmatig overheidshandelen. Daarbij kan worden gedacht aan verzoeken wegens winst- of inkomstenderving, gederfde huurinkomsten, of de lagere opbrengst bij de verkoop van een bedrijf of een onroerende zaak.

In afdeling 15.1 van de Omgevingswet (hierna: Ow) is een nadeelcompensatieregeling opgenomen die aansluit op de generieke regeling uit de Awb.

Normaal maatschappelijk risico
Vooropgesteld wordt dat de overheid niet verplicht is om iedere schade die zij in de rechtmatige uitoefening van haar publieke taken veroorzaakt, in zijn geheel te vergoeden. Dat overheidsingrijpen voor sommige burgers en ondernemingen nadelige gevolgen kan hebben, is namelijk onvermijdelijk. Tot op zekere hoogte moeten deze gevolgen dus worden geaccepteerd (normaal maatschappelijk risico (hierna: nmr)). Burgers die door rechtmatig overheidsoptreden schade lijden die uitgaat boven het nmr en in vergelijking tot anderen onevenredig zwaar worden getroffen, kunnen desgevraagd schadevergoeding ontvangen (artikel 4:126 van de Awb). De hoogte daarvan moet in zo'n geval redelijk zijn. De schadevergoeding dekt dus niet vanzelfsprekend de volledige schade. Een deel van de schade zal altijd voor eigen rekening blijven.

Keuze voor verordening
Er is voor gekozen om nadeelcompensatie uit te werken in een verordening en niet in een beleidsregel. Reden hiervoor is dat het heffen van een recht bij wettelijk voorschrift moet (zie artikel 4:128, eerste lid, van de Awb) en dat de adviescommissie zo een solide basis krijgt. In de verordening is dan ook het heffen van een recht en het instellen van een adviescommissie geregeld.
Tevens wordt het niet wenselijk geacht om het heffen van dit recht op te nemen in de legesverordening, maar in een verordening nadeelcompensatie. In artikel 229 van de Gemeentewet wordt gesproken over het heffen van rechten. Daarbij worden 'door het gemeentebestuur verstrekte diensten' genoemd. Bij het heffen van het recht bij een aanvraag om nadeelcompensatie gaat het echter niet om een dienst, maar om gemeentelijke aansprakelijkheid. Er is geen reden om de legesverordening te verruimen tot heffing van leges en andere rechten. Er is namelijk geen sprake van een belastingheffing, maar van een financiële drempel om lichtvaardige aanvragen om schadevergoeding tegen te gaan.
Een adviescommissie zou wel in beleidsregels geregeld kunnen worden, maar omdat het heffen van een recht bij wettelijk voorschrift moet en dus niet in een beleidsregel kan worden opgenomen, geeft het duidelijkheid om alle artikelen over nadeelcompensatie bij elkaar te houden en daarmee te kiezen voor een verordening nadeelcompensatie. Zo is het ook kenbaar voor de burgers in welke gevallen en welke vorm de adviescommissie wordt betrokken bij de afhandeling van aanvragen om schadevergoeding. Een andere reden om de adviescommissie in de verordening te regelen (en niet per afzonderlijke beleidsregel) is dat daarmee afdeling 3.3 van de Awb wordt binnengehaald. Die afdeling gaat immers over adviseurs die bij of krachtens wettelijk voorschrift zijn belast met adviseren.

Artikelsgewijs

Artikel 1 Begripsbepaling
In dit artikel worden enkele in de verordening veelgebruikte begrippen nader toegelicht.

Artikel 2 Toepassingsbereik
Eerste lid

Deze verordening heeft betrekking op aanvragen om schadevergoeding vanwege rechtmatige overheidsdaad. Het gaat om nadeelcompensatie als bedoeld in titel 4.5 van de Awb en afdeling 15.1 van de Ow. Het kan voorkomen dat schade door meerdere overheden wordt veroorzaakt, bijvoorbeeld zowel de gemeente als het waterschap. In deze bepaling wordt verduidelijkt dat de aanvrager in dat geval het loket kiest. Het gaat in deze verordening om schade waarvan door de aanvrager wordt gesteld dat die wordt veroorzaakt door een bestuursorgaan van de gemeente. Hierop bestaat een uitzondering. Dat betreft de situatie waarbij de aanvraag om schadevergoeding betrekking heeft op een besluit ter uitvoering van een projectbesluit. Op die situatie is de regeling van artikel 15.8 van de Ow van toepassing. Daarin is geregeld dat het bestuursorgaan dat het projectbesluit heeft vastgesteld het bestuursorgaan is dat de schadevergoeding toekent.

Tweede lid
Een bijzondere regeling kan bijvoorbeeld een verordening zijn voor een specifiek onderwerp, zoals kabels en leidingen (denk aan de nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen Aalsmeer), riolering en wegopbrekingen, of voor een specifiek project binnen de gemeente.

Artikel 3 Drempelheffing
Voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schadevergoeding is een drempelheffing aan de orde. De figuur van de heffing is in artikel 4:128 van de Awb geïntroduceerd om te voorkomen dat er al te lichtvaardig wordt overgegaan tot indiening van een aanvraag om schadevergoeding. Het recht bedraagt € 500,-. Als de drempelheffing niet wordt betaald, wordt de aanvraag op grond van artikel 4:5 van de Awb buiten behandeling gesteld. Bij toewijzen van de aanvraag wordt het toe te kennen bedrag verhoogd met de betaalde drempelheffing (artikel 4:129, aanhef en onder c, van de Awb).

Artikel 4 Aanvraag
Eerste lid
De artikelen 4:2 en 4:127 van de Awb bevatten een grondslag voor de aanvraagvereisten voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schadevergoeding. Als niet aan de aanvraagvereisten wordt voldaan kan de aanvraag op grond van artikel 4:5 van de Awb buiten behandeling worden gesteld. In aanvulling hierop is in het eerste lid geregeld dat de aanvrager van schadevergoeding gebruik maakt van een door het bestuursorgaan vastgesteld elektronisch formulier.

Wanneer de aanvraag niet wordt aangeleverd via het formulier, kan worden besloten de aanvraag niet in behandeling te nemen. Dat kan betekenen dat de aanvrager wordt verzocht de aanvraag nadeelcompensatie alsnog via het formulier in te dienen. De gemeenten moet dan aangeven bij de aanvrager dat de aanvraag niet compleet is om in behandeling te worden genomen. De gemeente kan dan expliciet de termijnen opschorten tot het moment dat wel de stukken zijn ingediend.

Tweede lid
Hier zijn aanvullende eisen ten aanzien van schadeclaims wegens winst- of inkomstenderving of gederfde huurinkomsten opgenomen.

In artikel 4:2 van de Awb is vastgelegd dat een aanvraag wordt ondertekend en ten minste bevat: (a) de naam en het adres van de aanvrager, (b) de dagtekening en (c) een aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd. In artikel 4:127 van de Awb is vastgelegd dat de aanvraag mede bevat: (d) een aanduiding van de schadeveroorzakende gebeurtenis en (e) een opgave van de aard van de geleden of te lijden schade en, (f) voor zover redelijkerwijs mogelijk, het bedrag van de schade of een specificatie daarvan. Verder verschaft de aanvrager de gegevens en bescheiden die voor de beslissing op de aanvraag nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs de beschikking kan krijgen. Het gaat hier om gegevens en bescheiden die ten minste worden verstrekt. Het kan wenselijk zijn om dit voor aanvragen om schadevergoeding nader te specificeren. Uiteraard worden alleen gegevens gevraagd die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de aanvraag.

Artikel 5 Adviescommissie

Eerste en tweede lid

In dit artikel is voorzien in de mogelijkheid om de gemeentelijke deskundigheid naar aanleiding van een ingekomen aanvraag om schadevergoeding aan te vullen. Uitgangspunt is dat in de gemeente voldoende deskundigheid aanwezig is om aanvragen om schadevergoeding te kunnen beoordelen. Als die deskundigheid niet, of onvoldoende aanwezig is, is het ook goed denkbaar om op dit onderwerp regionaal expertise te bundelen, bijvoorbeeld in een regionale adviesorganisatie. Alleen als het nodig is, wordt advies ingewonnen bij een adviescommissie. Dit uitgangspunt komt ook tot uitdrukking in het tweede lid. Daarin is vastgelegd in welke situaties in ieder geval geen advies bij een adviescommissie wordt ingewonnen. Als een adviescommissie wordt ingeschakeld, betekent dit niet automatisch dat deze wordt gevraagd over de hele aanvraag te adviseren.

De adviseur(s) zijn adviseurs als bedoeld in artikel 3:5 van de Awb en vormen een adviescommissie als bedoeld in artikel 4:130 van de Awb. Dat betekent dat moet worden voldoen aan de vereisten van dat artikel, waaronder een onafhankelijk voorzitter. Bij het afhandelen van aanvragen waarbij adviseur(s) zijn aangewezen bedraagt de beslistermijn maximaal zes maanden in plaats van de reguliere termijn van acht weken. Die termijn kan eenmaal met ten hoogste zes maanden worden verdaagd (artikel 4:130 van de Awb). De adviseur(s) maken geen deel uit van en zijn niet werkzaam onder verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan en zijn niet betrokken bij de schadeveroorzakende gebeurtenis waarop de aanvraag betrekking heeft.

Derde lid

Een adviescommissie bestaat, afhankelijk van de behoefte, uit een of meer deskundige adviseur(s). Bij zaken die betrekking hebben op inkomensderving kan worden gedacht aan deskundigheid op het gebied van accountancy of financieel economische bedrijfsvoering. En bij zaken die betrekking hebben op waardevermindering van een onroerende zaak aan extra deskundigheid op het gebied van taxaties. Bij het te nemen besluit wordt de adviseur van het advies vermeld en het advies kan hierbij ter motivering worden gevoegd (artikel 3:8 van de Awb). Er kan in afwijking van het advies worden besloten. Dat moet dan wel goed worden gemotiveerd. Verder is het van belang dat het bestuursorgaan zich ervan vergewist, dat het onderzoek van de adviseur(s) op zorgvuldige wijze heeft plaatsgevonden (artikel 3:9 van de Awb).

Vierde lid

Uit artikel 4:130, eerste lid, van de Awb volgt dat een bestuursorgaan een adviescommissie kan inschakelen voor het beoordelen van aanvragen om schadevergoeding die bij dit bestuursorgaan zijn ingediend. Voor gemeenten betekent dit dat het betreffende bestuursorgaan (burgemeester, burgemeester en wethouders of de gemeenteraad) een adviescommissie kan instellen. Er zijn twee mogelijkheden:

a. het benoemen van een vaste commissie: in dat geval worden de deskundigen benoemd door burgemeester en wethouders, of
b. voor advisering met betrekking tot een of meer aanvragen: in dat geval worden de deskundigen benoemd door het bestuursorgaan dat de betreffende aanvragen behandelt.

Artikel 6 Procedure

Eerste lid

De procedure en bijbehorende beslistermijnen voor het tot stand komen van het besluit op de aanvraag om schadevergoeding zijn uitputtend geregeld in de Awb. Aanvullend hierop is vastgelegd dat het bestuursorgaan de aanvrager en belanghebbenden informeert als advies wordt ingewonnen bij een adviescommissie. De opdracht aan de adviseur(s) kan ook worden ingetrokken. In dat geval worden de aanvrager en belanghebbenden daar ook over geïnformeerd.

Tweede lid

Op de voorbereiding van het besluit op een aanvraag om schadevergoeding is de Awb van

toepassing, waaronder de bepalingen over de voorbereiding van besluiten (hoofdstuk 4 van de Awb). Dat betekent onder andere dat de artikelen 4:7 en 4:8 van de Awb van toepassing zijn op grond waarvan de aanvrager en eventuele belanghebbenden, binnen de daar opgenomen kaders, in de gelegenheid worden gesteld om voorafgaand aan de beslissing op de aanvraag een zienswijze naar voren te brengen. In het tweede lid is verduidelijkt welke partijen naast de aanvrager een zienswijze naar voren kunnen brengen. Dat zijn voor zover van toepassing degenen met wie een schadeovereenkomst is gesloten en, als sprake is van een schadeveroorzakend besluit naar aanleiding van een aanvraag: de aanvrager van dat besluit of degene die de toegestane activiteit verricht. Die zienswijze kan naar keuze schriftelijk of mondeling naar voren worden gebracht (artikel 4:9 van de Awb).

Artikel 7 Uitbetaling
In deze bepaling is de uiterste betaaltermijn vastgelegd. Als een aanvraag om schadevergoeding geheel of gedeeltelijk wordt toegekend, wordt het betreffende bedrag uiterlijk bij het onherroepelijk worden van het toekenningsbesluit uitbetaald. Dus na afronding van eventuele bezwaar- en beroepsprocedures.

Artikel 8 Aanvraag voorschot
In dit artikel is vastgelegd dat het bestuursorgaan op een daartoe strekkende aanvraag kan beslissen een voorschot te verlenen op het eventueel uit te betalen bedrag aan schadevergoeding. Dit kan worden gedaan als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat een verplichting tot betaling zal worden vastgesteld. Hiertoe kan door de aanvrager een verzoek worden gedaan. Het voorschot kan ook ambtshalve worden verleend. De artikelen 4:95 en 4:96 van de Awb zijn op dit voorschot onder meer van toepassing. Dat betekent onder andere dat onverschuldigde voorschotten kunnen worden teruggevorderd.

Artikel 9 Inwerkingtreding
Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 10 Intrekking oude regeling en overgangsrecht
Eerste lid
De Verordening nadeelcompensatie treedt in de plaats van de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Aalsmeer 2015 zoals vastgesteld op 28 mei 2015. Deze verordening wordt ingetrokken. De verordening kan vanwege het overgangsrecht nog wel relevant zijn voor het afhandelen van planschadeverzoeken.

Tweede en derde lid
Overgangsrecht bij planschade
In artikel 22.12 van de Ow is vastgelegd dat een omgevingsvergunning die wordt verleend op grond van een regel in het tijdelijk deel van het omgevingsplan – voor zover sprake is van een oud ruimtelijk plan – niet als schadeveroorzakend besluit geldt.

Onder het huidig recht is het mogelijk om binnen vijf jaar na het onherroepelijk worden van bijvoorbeeld een bestemmingsplan een verzoek om planschade in te dienen. Uiteraard kunnen bestemmingsplannen tot vlak voor de inwerkingtreding van de Ow worden vastgesteld. Daarnaast is het zo dat lopende bestemmingsplanprocedures op grond van het voorheen geldende recht worden afgerond. Dat kan ertoe leiden dat tot ongeveer 2030 bestemmingsplannen kunnen worden vastgesteld. Vervolgens kan binnen vijf jaar na het onherroepelijk worden van dat vaststellingsbesluit nog een planschadeverzoek worden ingediend. Op die verzoeken is het oude recht nog van toepassing. In die zin kan de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade nog tot ongeveer 2030 relevant blijven voor het afhandelen van verzoeken.

Overgangsrecht bij nadeelcompensatie
De overgangsbepalingen voor de toepassing van titel 4.5 van de Awb zijn opgenomen in artikel IV van de Wet nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten. Daar is vastgelegd dat het recht zoals dat gold voor dat tijdstip van toepassing blijft:

- op schade, veroorzaakt door een besluit dat werd bekendgemaakt of een handeling die werd verricht voor het tijdstip waarop die wet voor dat besluit of die handeling in werking is getreden;
- op schade, veroorzaakt door een handeling ter uitvoering van een besluit dat werd bekendgemaakt voor het tijdstip waarop die wet voor dat besluit in werking is getreden, en
- op schade, veroorzaakt door latere besluiten of andere handelingen ter uitvoering van diezelfde activiteit, als het eerste besluit tot uitvoering van een activiteit is genomen voor het tijdstip waarop deze wet voor dat besluit in werking is getreden.

De overgangsbepalingen voor nadeelcompensatie in het omgevingsrecht zijn vastgelegd in paragraaf 4.2.7 van de Invoeringswet Omgevingswet (hierna: Iw). In artikel 4.17 van de Iw is vastgelegd op welke schadeveroorzakende besluiten of handelingen het oude recht van toepassing blijft bij een aanvraag om schadevergoeding die wordt ingediend binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van de Ow. Voor aanvragen om schadevergoeding als gevolg van specifiek genoemde schadeveroorzakende besluiten op basis van de Wro (bestemmingsplan, beheersverordening, inpassingsplan, wijzigingsplan, uitwerkingsplan, nadere eis, provinciale verordening, algemene maatregel van bestuur (onder voorwaarden), of een exploitatieplan (onder voorwaarden)) is in artikel 4.19 van de Iw een specifieke regeling opgenomen. In die gevallen geldt dat de termijn van vijf jaar start bij het van kracht worden van het besluit als de procedure voor het besluit is gestart voor de inwerkingtreding, en is afgerond na inwerkingtreding van de Ow.
Het oude recht blijft in die gevallen van toepassing op aanvraag om schadevergoeding tot het besluit onherroepelijk wordt en, bij toewijzing van het verzoek, de toegewezen schadevergoeding volledig is betaald (artikel 4.19 van de Iw).

Artikel 11 Citeertitel
Dit artikel spreekt voor zich.

Was-wordt tabel met betrekking tot de *Verordening Nadeelcompensatie gemeente Aalsmeer* t.o.v. de *Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade Aalsmeer 2015*

Algemene opmerking vooraf: De Verordening Nadeelcompensatie ziet op het gehele stelsel van nadeelcompensatie waaronder *planschade. De verordening heeft hiermee een bredere reikwijdte en andere insteek dan de Procedureverordening voor tegemoetkoming in planschade die enkel op het onderwerp planschade in gaat. Inhoudelijke wijzigingen zijn daardoor niet te voorkomen.*

Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade	***Verordening nadeelcompensatie***	**Inhoudelijke wijziging?**	**Toelichting**
Artikel 1 Begripsbepalingen In deze verordening wordt verstaan onder: a. aanvrager: degene die een aanvraag om tegemoetkoming in de schade als bedoeld in artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening indient; b. adviseur: de door het college van burgemeester en wethouders aan te wijzen persoon als bedoeld in artikel 6.1.1.1, onder c, Besluit ruimtelijke ordening; c. adviescommissie: schadebeoordelingscommissie als bedoeld in artikel 3, vijfde lid, van deze verordening; d. besluit: Besluit ruimtelijke ordening; e. college: het college van burgemeester en wethouders; f. gemeente: gemeente Aalsmeer; g. planologische maatregel: oorzaak als bedoeld in artikel 6.1, tweede lid, Wet ruimtelijke ordening;	**Artikel 1. Begripsbepaling** In deze verordening wordt verstaan onder a. aanvraag: aanvraag om schadevergoeding op grond van artikel 15.1 van de Omgevingswet of artikel 4:126 van de Algemene wet bestuursrecht; b. adviseur: deskundige als omschreven in artikel 5 van deze verordening die het bestuursorgaan adviseert over het te nemen besluit op de aanvraag; c. bestuursorgaan: de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders of de burgemeester van de gemeente; d. schade: schade als bedoeld in deze verordening, waaronder begrepen brutowinst- of inkomensderving, kostenschade, derving van huurinkomsten dan wel een	Nee.	Een begripsbepaling komt in het VNG model van de Verordening Nadeelcompensatie niet terug. Toch is er voor gekozen om voor de duidelijkheid een begripsbepaling op te nemen.

h. planschade: schade als bedoeld in artikel 6.1, eerste lid, Wet ruimtelijke ordening; i. wet: Wet ruimtelijke ordening.	waardevermindering van een onroerende zaak.		
	Artikel 2. Toepassingsbereik 1. Deze verordening heeft betrekking op aanvragen om schadevergoeding als bedoeld in artikel 4:126, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, waarvan de aanvrager stelt dat die wordt veroorzaakt door een bestuursorgaan van de gemeente. 2. Deze verordening heeft geen betrekking op aanvragen om schadevergoeding waarop een bijzondere regeling van toepassing is.	Ja.	Dit artikel is extra t.o.v. de Procedureverordening voor tegemoetkoming in planschade en maakt duidelijk dat de verordening Nadeelcompensatie een bredere reikwijdte heeft dan eerstgenoemde verordening. Het tweede lid geeft aan dat eventuele specifieke nadeelcompensatieregelingen naast de Verordening nadeelcompensatie kunnen blijven bestaan.
Artikel 2 Indiening van de aanvraag en mededeling van ontvangst 1. Een aanvraag om tegemoetkoming in de schade wordt bij het college ingediend met gebruikmaking van een door het college vastgesteld formulier. 2. Het college tekent de datum van ontvangst van de aanvraag als bedoeld in het eerste lid onverwijld aan op het formulier waarbij de aanvraag is ingediend. De ontvangst wordt zo spoedig mogelijk schriftelijk medegedeeld aan de aanvrager. Aan de derde-belanghebbende wordt de aanvraag kenbaar gemaakt.	**Artikel 4. Aanvraag** 1. De aanvrager van schadevergoeding maakt gebruik van een door het bestuursorgaan vastgesteld elektronisch formulier. 2. In aanvulling op artikel 4:127 van de Algemene wet bestuursrecht bevat een aanvraag mede: a. als het schade betreft wegens winst- of inkomstenderving: jaarrekeningen over het jaar waarin schade is geleden en voor zover van toepassing de drie daaraan voorafgaande jaren en de	Lid 1: nee. Lid 2: Ja.	Het tweede lid in het artikel in de Verordening nadeelcompensatie is aanvullend op de aanvraagvereisten die uit de Algemene wet bestuursrecht) voortvloeien. Het tweede lid van het artikel uit de Procedureverordening voor tegemoetkoming in planschade komt niet terug, omdat het sturen van een ontvangstbevestiging een vanzelfsprekendheid is die geen vastlegging behoeft.

3. In de mededeling van ontvangst wijst het college de aanvrager erop dat voor het behandelen van de aanvraag een recht van € 300,- verschuldigd is en deelt hem mede dat het verschuldigde bedrag binnen vier weken na de dag van verzending van de mededeling op de rekening van de gemeente dan wel op een aangegeven plaats moet zijn gestort.	aanslagen vennootschapsbelasting of inkomstenbelasting. b. als het schade betreft wegens gederfde huurinkomsten: een afschrift van de huurovereenkomst of gebruiksovereenkomst en een eigendomsakte. **Artikel 3. Drempelheffing** Voor het in behandeling nemen van de aanvraag om schadevergoeding geldt een drempelheffing van € 500,-. Het verschuldigde bedrag dient binnen vier weken na de dag van verzending van de mededeling op de rekening van de gemeente dan wel op een aangegeven plaats te zijn gestort.	Ja.	Drempelbedrag verhoogd.
Artikel 3 Opdrachtverstrekking Binnen twaalf weken na het verstrijken van de termijnen als bedoeld in artikel 6.1.3.1 van het besluit verstrekt het college aan één of meerdere adviseurs gezamenlijk, opdracht om ter zake van een aanvraag advies uit te brengen, tenzij toepassing wordt gegeven aan artikel 6.1.3.1 van het besluit of aan artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht.		Ja.	Een dergelijk artikel komt in de Verordening nadeelcompensatie niet terug, omdat aanwijzing van een extern adviseur niet vanzelfsprekend is (zie artikel 4 van de Verordening nadeelcompensatie).
Artikel 4 Adviseur of adviescommissie	**Artikel 5. Adviescommissie** 1. Het bestuursorgaan wint slechts advies in bij een	Ja.	Omdat de Verordening nadeelcompensatie niet enkel ziet op planschade, is het niet in alle

1. Voor de advisering over de op de aanvraag te nemen beschikking wordt door het college een adviseur aangewezen die beschikt over voldoende deskundigheid inzake advisering op het gebied van planschade. 2. Indien het college, na advies te hebben ingewonnen van de in het eerste lid bedoelde adviseur, van oordeel is dat de aanvraag betrekking heeft op planschade vanwege inkomensderving en er, gezien de complexiteit, aard en omvang van de aanvraag, behoefte bestaat aan extra deskundigheid wordt door het college een tweede adviseur aangewezen die deskundig is op het gebied van accountancy of van financieel economische bedrijfsvoering. 3. Indien het college, na advies te hebben ingewonnen van de in het eerste lid bedoelde adviseur, van oordeel is dat de aanvraag betrekking heeft op planschade vanwege waardevermindering van een onroerende zaak en er, gezien de complexiteit, aard en omvang van de aanvraag, behoefte bestaat aan extra deskundigheid wordt door het college een tweede adviseur aangewezen die deskundig is ter zake van de waardering van onroerende zaken en van waardevermindering daarvan als gevolg van een planologische verslechtering.	adviescommissie voor zover dat naar zijn oordeel noodzakelijk is om op de aanvraag om schadevergoeding te kunnen beslissen. 2. Advies als bedoeld in het eerste lid, wordt in ieder geval niet ingewonnen als: a. de aanvraag naar het oordeel van het bestuursorgaan kennelijk ongegrond is, omdat zich kennelijk een weigeringsgrond voordoet als bedoeld in artikel 4:126, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht; b. de schade kennelijk niet kan worden toegerekend aan een door het bestuursorgaan genomen besluit of verrichte handeling; c. de aanvraag naar het oordeel van het bestuursorgaan voldoende gelijkenis vertoont met andere aanvragen waarvoor al advies is uitgebracht, of d. naar het oordeel van het bestuursorgaan in de gemeentelijke organisatie voldoende deskundigheid voor de beoordeling van de aanvraag aanwezig is. 3. Een adviescommissie bestaat uit een of meer deskundigen. 4. Een adviescommissie kan worden benoemd als:		gevallen vanzelfsprekend een extern adviseur in te schakelen.

4. Indien naar het oordeel van het college het tweede en het derde lid van toepassing zijn, worden zowel de in het tweede als het derde lid bedoelde adviseurs aangewezen. 5. Bij aanwijzing van meerdere adviseurs vormen deze een adviescommissie, waarvan de in het eerste lid bedoelde adviseur voorzitter is. 6. De adviescommissie wijst uit haar midden een rapporteur aan.	a. vaste commissie, waarbij de leden door burgemeester en wethouders voor een termijn van maximaal vier jaar worden benoemd met de mogelijkheid tot herbenoeming voor maximaal vier jaar, of b. tijdelijke commissie voor advisering met betrekking tot een of meer aanvragen, door het bestuursorgaan dat de aanvragen behandelt.		
Artikel 5 Deskundigheid en onafhankelijkheid 1. Voordat een persoon als adviseur wordt aangewezen, kan het college verlangen dat deze aantoont op grond van opleiding en ervaring deskundig te zijn met betrekking tot de in artikel 6, eerste, tweede of derde lid, bedoelde aspecten waarop deze persoon de aanvraag moet beoordelen. 2. Een adviseur mag niet werkzaam zijn onder verantwoordelijk van de raad. Eveneens mag een adviseur niet betrokken zijn bij de planologische maatregel waarop de aanvraag betrekking heeft.		Ja.	Een dergelijk artikel komt niet terug in de Verordening nadeelcompensatie, maar de deskundigheid van de eventuele adviescommissie/ adviseur als zodanig komt wel terug in artikel 4, derde lid.
Artikel 6 Betrokkenheid aanvrager en andere belanghebbenden bij aanwijzing adviseur of adviescommissie	**Artikel 6. Procedure** 1. Als advies wordt ingewonnen bij een adviescommissie, informeert het bestuursorgaan	Nee.	

1. Voordat het college de opdracht tot advisering zoals bedoeld in artikel 2 verstrekt, stelt het college de aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen, alsmede de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de wet schriftelijk op de hoogte van de aanwijzing van: a. een adviseur als bedoeld in artikel 3, eerste lid, of b. meerdere adviseurs als bedoeld in artikel 3, vijfde lid. 2. De aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen, alsmede de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de wet kunnen binnen twee weken na de mededeling als bedoeld in het eerste lid schriftelijk en voldoende gemotiveerd een verzoek tot wraking van één of meerdere adviseurs bij het college indienen. 3. Het college beslist binnen twee weken na het verstrijken van de in het tweede lid bedoelde termijn over een ingediend verzoek tot wraking van één of meerdere adviseurs.	de aanvrager en belanghebbenden. 2. Bij de toepassing van de artikelen 4:7 en 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht wordt naast de aanvrager voor zover van toepassing betrokken: a. degene die de activiteit verricht en met wie een overeenkomst als bedoeld in artikel 13.3c, eerste lid, van de Omgevingswet is gesloten, en, b. als sprake is van een schadeveroorzakend besluit naar aanleiding van een aanvraag, zoals geregeld in artikel 13.3d van de Omgevingswet, de aanvrager van dat besluit of degene die de toegestane activiteit verricht, tenzij: 1°. de schadevergoeding redelijkerwijze voor rekening behoort te blijven van het bestuursorgaan, of 2°. de schadevergoeding voldoende op een andere manier is verzekerd. 3. De aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen, alsmede de belanghebbenden als bedoeld in het tweede lid van dit artikel kunnen binnen twee weken na de mededeling als bedoeld in het eerste lid schriftelijk en voldoende gemotiveerd een verzoek tot wraking van één of		

	meerdere adviseurs bij het bestuursorgaan indienen.		
	Artikel 7. Uitbetaling Bij geheel of gedeeltelijke toewijzing van een aanvraag om schadevergoeding, wordt de toegewezen schadevergoeding uiterlijk betaald bij het onherroepelijk worden van het besluit op de aanvraag.	Ja.	Dit artikel is extra t.o.v. de Procedureverordening voor tegemoetkoming in planschade. Op deze manier weet de aanvrager binnen welke termijn de eventuele schadevergoeding uiterlijk ontvangen zal worden.
	Artikel 7. Aanvraag voorschot Het bestuursorgaan kan, vooruitlopend op de beslissing op een aanvraag om schadevergoeding, een voorschot verlenen als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat een verplichting tot betaling zal worden vastgesteld.	Ja.	Dit artikel is extra t.o.v. de Procedureverordening voor tegemoetkoming in planschade. In dit artikel is vastgelegd dat het bestuursorgaan op een daartoe strekkende aanvraag kan beslissen een voorschot te verlenen op het eventueel uit te betalen bedrag aan schadevergoeding. Dit kan worden gedaan als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat een verplichting tot betaling zal worden vastgesteld. Hiertoe kan door de aanvrager een verzoek worden gedaan.
Artikel 7 Werkwijze adviseur of adviescommissie 1. Het college stelt aan de adviseur of de adviescommissie alle op de aanvraag betrekking hebbende informatie, alsmede de voor de beoordeling daarvan naar het oordeel van de adviseur of van de adviescommissie noodzakelijke bescheiden ter beschikking. 2. Het college wijst uit de ambtelijke organisatie één of meer personen aan die de adviseur of de		Ja.	Een dergelijk artikel komt in de Verordening nadeelcompensatie niet terug, omdat de werkwijze van de eventuele adviseur/ adviescommissie per situatie kan verschillen. Het gaat immers niet altijd om planschade.

adviescommissie bij de uitvoering van de adviesopdracht bijstaat. 3. De adviseur of de voorzitter van de adviescommissie organiseert één of meerdere hoorzittingen, waar de aanvrager en de in het tweede lid bedoelde ambtelijke vertegenwoordiger(s) in de gelegenheid worden gesteld de aanvraag toe te lichten, onderscheidenlijk de voor de advisering over de aanvraag relevante informatie te verschaffen, dan wel een standpunt van de gemeente over de aanvraag aan de adviseur of de adviescommissie kenbaar te maken. Eventuele andere betrokken bestuursorganen, alsmede de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de wet worden eveneens in de gelegenheid gesteld hun standpunt kenbaar te maken. 4. De adviseur of de voorzitter van de adviescommissie bepaalt het tijdstip waarop de adviseur of de adviescommissie de situatie ter plaatse zal bezichtigen en nodigt de aanvrager voor de plaatsopneming uit. 5. Ten behoeve van een taxatie van een bij de aanvraag betrokken onroerende zaak, wordt door de adviseur of de voorzitter van de adviescommissie met de aanvrager een afspraak gemaakt. 6. Van de in het derde lid bedoelde hoorzitting en van de in het vierde lid bedoelde bezichtiging			

wordt door, dan wel onder verantwoordelijkheid van, de adviseur of de voorzitter van de adviescommissie een verslag gemaakt, dat onderdeel vormt van het uit te brengen advies. 7. Alvorens een advies uit te brengen zendt de adviseur of de adviescommissie binnen zestien weken na de dagtekening van de opdracht tot advisering een concept daarvan aan de gemeente, aan de aanvrager, aan eventuele andere betrokken bestuursorganen en aan de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de wet. De adviseur of de voorzitter van de adviescommissie kan deze termijn onder opgaaf van redenen met een daarbij aan te geven termijn met ten hoogste vier weken verlengen. 8. De aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen alsmede de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de wet worden in de gelegenheid gesteld om binnen vier weken na de toezending van het concept advies schriftelijk hierop te reageren. 9. In het geval tijdig reacties zijn ingediend, brengt de adviseur of de adviescommissie binnen vier weken na het verstrijken van de in het achtste lid bedoelde termijn een advies uit aan het			

college, waarbij de betreffende reacties zijn betrokken. 10. In het geval geen of niet tijdig reacties zijn ingediend, brengt de adviseur of de adviescommissie binnen twee weken na het verstrijken van de in het achtste lid bedoelde termijn een advies uit aan het college. 11. De adviseur zendt een afschrift van het definitieve advies aan de aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen alsmede de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de wet.			
Artikel 8 Slotbepalingen	**Artikel 10. Intrekking oude regeling en overgangsrecht** 1. Per de in artikel 8 van deze verordening bedoelde datum wordt de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Aalsmeer 2015 zoals vastgesteld op 28 mei 2015 ingetrokken.	Ja.	Uit het artikel uit de verordening nadeelcompensatie blijkt dat de Procedureverordening voor tegemoetkoming in planschade en de Verordening nadeelcompensatie een periode naast elkaar zullen blijven bestaan totdat er niets meer wordt afgedaan op grond van de Wet ruimtelijke ordening. In de praktijk kan dit nog tot 2030 het geval zijn[1].

[1] Bij schade die bijvoorbeeld veroorzaakt wordt door een bestemmingsplan dat nog als ontwerp ter inzage is gelegd vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet, blijft het oude planschaderecht tot 5 jaar ná het van kracht worden van dat plan van toepassing (artikel 4.19 lid 2 Invoeringswet). Ook bij schade veroorzaakt door een afwijkingsvergunning die is aangevraagd vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet, blijft het oude recht tot 5 jaar ná de vaststelling van dat besluit van toepassing (artikel 4.18 lid 2 Invoeringswet).

Verder is ook een reguliere omgevingsvergunning die ná inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt verleend op grond van een tijde van de inwerkingtreding van die wet geldend bestemmingsplan, wijzigingsplan, uitwerkingsplan, inpassingsplan of beheersverordening niet aan te merken als een schadeveroorzakend besluit van de nieuwe wet (artikel 22.13 lid 1 Omgevingswet, geconsolideerde versie 4 juni 2021).

De eerste indirecte schadeoorzaken waarop de nieuwe regeling van toepassing is, zullen afwijkingsvergunningen zijn die na de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn aangevraagd en een stuk later de reguliere omgevingsvergunningen die op basis van een nieuw omgevingsplan zijn verleend. Dit kan

2. Deze verordening is van toepassing in de volgende gevallen: a. op een aanvraag om tegemoetkoming in de schade, als bedoeld in artikel 6.1 van de wet, ingediend op of na 1 juli 2008 maar vóór 1 september 2010 in het geval de planologische maatregel onherroepelijk is geworden op of na 1 september 2005 maar vóór 1 juli 2008 van kracht is geworden (met inbegrip van de verjaringstermijn, maar er is geen sprake van het fortait normaal maatschappelijk risico); b. op een aanvraag om tegemoetkoming in de schade, ais bedoeld in artikel 6.1 van de wet, ingediend op of na 1 juli 2008 maar vóór 1 september 2010 in het geval de planologische maatregel van kracht is geworden op of na 1 juli 2008; c. op een aanvraag om tegemoetkoming in de schade, als bedoeld in artikel 6.1 van de wet, ingediend op of na 1 september 2010.	2. Deze verordening is niet van toepassing als sprake is van schade op grond van een bestemmingsplan welke tot stand is gekomen op grond van de Wet ruimtelijke ordening. In een dergelijke situatie blijft de in het eerste lid van dit artikel genoemde verordening van kracht. 3. Deze verordening is niet van toepassing op schade door een besluit of handeling van een bestuursorgaan welke is ontstaan voor de inwerkingtreding van titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht.		

dus jaren ná de inwerkingtreding van de wet zijn. Een omgevingsplan kan wel een schadeoorzaak zijn voor directe schade, zodat bij dit soort schades de nieuwe schaderegeling eerder kan worden toegepast.

Artikel 8 Slotbepalingen 1. Deze verordening treedt in werking na de dag waarop deze bekend is gemaakt. 3. Deze verordening wordt aangehaald als "Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade".	**Artikel 9. Inwerkingtreding** Deze verordening treedt tegelijk met de Wet houdende regels over het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving (de Omgevingswet) in werking. **Artikel 11. Citeertitel** Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening nadeelcompensatie gemeente Aalsmeer.	Nee. Nee.	

<u>Verschillen planschaderegeling o.g.v. de Wet ruimtelijke ordening en nadeelcompensatieregeling Omgevingswet</u>

De regeling nadeelcompensatie uit de Omgevingswet is een aanvulling op de generieke regels in de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Oude situatie (planschade Wro)	**Nieuwe situatie (nadeelcompensatie Omgevingswet)**
Meest voorkomende schadeveroorzakende besluiten: • een bepaling van een bestemmingsplan, beheersverordening of inpassingsplan • besluit omtrent een omgevingsvergunning • de aanhouding van een besluit omtrent het verlenen van een omgevingsvergunning	*Schadeveroorzakende besluiten:* • maatwerkvoorschrift • toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen • binnenplanse omgevingsvergunning (dus niet het omgevingsplan zelf!) • activiteiten die rechtstreeks toegestaan zijn in het omgevingsplan • regels uit de waterschapsverordening, zoals een peilbesluit
Schademoment: Een verzoek tot planschade kan worden ingediend als het schadeveroorzakend besluit onherroepelijk is.	*Schademoment indirecte schade:* Indirecte schade kan worden verhaald op het moment: • van inwerkingtreding van het schadeveroorzakend besluit, of • dat het bevoegd gezag kennis heeft gegeven van een melding of informatie, of • van de start van de activiteit (bij vergunningvrij)
Bepalen schade: De schade wordt beoordeeld op het tijdstip van inwerkingtreding van het schadeveroorzakend besluit. De feitelijke situatie is voor het bepalen van	*Bepalen schade:* Een waardevergelijking van de onroerende zaak bepaalt de hoogte van de indirecte schade. Of de schadeveroorzakende activiteit vergunningplichtig,

de schade niet van belang. Het verschil in planologische mogelijkheden bepaalt namelijk de hoogte van de schade. Het nieuwe planologische regime wordt vergeleken met wat maximaal op grond van het oude bestemmingsplan mogelijk was. Zonder erop te letten, of dit echt is gebouwd.	meldingsplichtig of vergunningvrij is, bepaalt het tijdstip van de waardevergelijking. De waarde wordt hiervoor vergeleken direct voor en direct na het tijdstip dat: • het bevoegd gezag het besluit tot verlenen of wijzigen van het schadeveroorzakend besluit heeft meegedeeld, of • het bevoegd gezag informatie over de activiteit heeft gegeven, of • er is gestart met de activiteit
Verjaring: De verjaringstermijn is in het algemeen vijf jaar na onherroepelijk worden van het schadeveroorzakend besluit.	*Verjaring:* De verjaringstermijn van in beginsel vijf jaar start op de datum: • waarop het schadeveroorzakend besluit onherroepelijk was. Dit geldt voor besluiten waartegen beroep open staat (artikel 4.131 tweede lid Awb), of. • waarop de aanvrager bekend is geworden met de schade, als er geen beroep kan worden ingesteld. De aanvraag verjaart in ieder geval twintig jaar, nadat de schade is veroorzaakt (artikel 4.131 eerste lid Awb).
Normaal maatschappelijk risico: Het normaal maatschappelijk risico is voor rekening van de benadeelde. Er is een minimum forfait van 2% bij waardedaling van een onroerende zaak. Voor inkomensderving geldt een minimum van 2% van het jaarinkomen.	*Normaal maatschappelijk risico:* Het normaal maatschappelijk risico is voor rekening van de benadeelde. Er is een vast forfait bij waardedaling van een onroerende zaak van 4%. Bij directe schade en inkomensschade is er geen wettelijk forfait.
Voorzienbaarheid: De schade blijft voor eigen rekening, als de aanvrager het risico van ontstaan van schade heeft aanvaard.	*Voorzienbaarheid:* De schade blijft voor eigen rekening, als de aanvrager het risico van ontstaan van schade heeft aanvaard. Dit is anders als • De aanvrager een woning heeft gekocht na wijziging van het omgevingsplan via consumentenkoop (geregeld in artikel 7:2, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek). • Het schadeveroorzakend besluit een omgevingsvergunning is, het bevoegd gezag kennis heeft gegeven van informatie of er is gestart met de activiteit. • De schade waardevermindering van de onroerende zaak omvat (artikel 15.5 Omgevingswet).
Passieve risicoaanvaarding: Niet concreet geregeld.	*Passieve risicoaanvaarding:* Voor passieve risicoaanvaarding gelden de volgende eisen: • de activiteit die vervalt, was 3 jaar mogelijk.

	• minimaal een jaar ervoor heeft het bevoegd gezag bekendgemaakt dat de activiteit niet meer mogelijk zou worden. • tussen deze bekendmaking en het wijzigingsbesluit heeft de eigenaar geen voorbereidingen getroffen om de activiteit toch te doen.

Overheid.nl
Lokale wet- en regelgeving

Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2015

Geldend van 11-06-2015 t/m heden

Intitulé

Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2015

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. aanvrager: degene die een aanvraag om tegemoetkoming in de schade als bedoeld in artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening indient;

b. adviseur: de door het college van burgemeester en wethouders aan te wijzen persoon als bedoeld in artikel 6.1.1.1, onder c, Besluit ruimtelijke ordening;

c. adviescommissie: schadebeoordelingscommissie als bedoeld in artikel 3, vijfde lid, van deze verordening;

d. besluit: Besluit ruimtelijke ordening;

e. college: het college van burgemeester en wethouders;

f. gemeente: gemeente Aalsmeer;

g. planologische maatregel: oorzaak als bedoeld in artikel 6.1, tweede lid, Wet ruimtelijke ordening;

h. planschade: schade als bedoeld in artikel 6.1, eerste lid, Wet ruimtelijke ordening;

i. wet: Wet ruimtelijke ordening.

Artikel 2 Indiening van de aanvraag en mededeling van ontvangst

1. Een aanvraag om tegemoetkoming in de schade wordt bij het college ingediend met gebruikmaking van een door het college vastgesteld formulier.

2. Het college tekent de datum van ontvangst van de aanvraag als bedoeld in het eerste lid onverwijld aan op het formulier waarbij de aanvraag is ingediend. De ontvangst wordt zo spoedig mogelijk schriftelijk medegedeeld aan de aanvrager. Aan de derde-belanghebbende wordt de aanvraag kenbaar gemaakt.

3. In de mededeling van ontvangst wijst het college de aanvrager erop dat voor het behandelen van de aanvraag een recht van € 300,- verschuldigd is en deelt hem mede dat het verschuldigde bedrag binnen vier weken na de dag van verzending van de mededeling op de rekening van de gemeente dan wel op een aangegeven plaats moet zijn gestort.

Artikel 3 Opdrachtverstrekking

Binnen twaalf weken na het verstrijken van de termijnen als bedoeld in artikel 6.1.3.1 van het besluit verstrekt het college aan één of meerdere adviseurs gezamenlijk, opdracht om ter zake van een aanvraag advies uit te brengen, tenzij toepassing wordt gegeven aan artikel 6.1.3.1 van het besluit of aan artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 4 Adviseur of adviescommissie

1. Voor de advisering over de op de aanvraag te nemen beschikking wordt door het college een adviseur aangewezen die beschikt over voldoende deskundigheid inzake advisering op het gebied van planschade.

2. Indien het college, na advies te hebben ingewonnen van de in het eerste lid bedoelde adviseur, van oordeel is dat de aanvraag betrekking heeft op planschade vanwege inkomensderving en er, gezien de complexiteit, aard en omvang van de aanvraag, behoefte bestaat aan extra deskundigheid wordt door het college een tweede adviseur aangewezen die deskundig is op het gebied van accountancy of van financieel economische bedrijfsvoering.

3. Indien het college, na advies te hebben ingewonnen van de in het eerste lid bedoelde adviseur, van oordeel is dat de aanvraag betrekking heeft op planschade vanwege waardevermindering van een onroerende zaak en er, gezien de complexiteit, aard en omvang van de aanvraag, behoefte bestaat aan extra deskundigheid wordt door het college een tweede adviseur aangewezen die deskundig is ter zake van de waardering van onroerende zaken en van waardevermindering daarvan als gevolg van een planologische verslechtering.

4. Indien naar het oordeel van het college het tweede en het derde lid van toepassing zijn, worden zowel de in het tweede als het derde lid bedoelde adviseurs aangewezen.

5. Bij aanwijzing van meerdere adviseurs vormen deze een adviescommissie, waarvan de in het eerste lid bedoelde adviseur voorzitter is.

6. De adviescommissie wijst uit haar midden een rapporteur aan.

Artikel 5 Deskundigheid en onafhankelijkheid

1. Voordat een persoon als adviseur wordt aangewezen, kan het college verlangen dat deze aantoont op grond van opleiding en ervaring deskundig te zijn met betrekking tot de in artikel 6, eerste, tweede of derde lid, bedoelde aspecten waarop deze persoon de aanvraag moet beoordelen.

2. Een adviseur mag niet werkzaam zijn onder verantwoordelijk van de raad. Eveneens mag een adviseur niet betrokken zijn bij de planologische maatregel waarop de aanvraag betrekking heeft.

Artikel 6 Betrokkenheid aanvrager en andere belanghebbenden bij aanwijzing adviseur of adviescommissie

1. Voordat het college de opdracht tot advisering zoals bedoeld in artikel 5 verstrekt, stelt het college de aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen, alsmede de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de wet schriftelijk op de hoogte van de aanwijzing van:

a. een adviseur als bedoeld in artikel 6, eerste lid, of

b. meerdere adviseurs als bedoeld in artikel 6, vijfde lid.

2. De aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen, alsmede de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de wet kunnen binnen twee weken na de mededeling als bedoeld in het eerste lid schriftelijk en voldoende gemotiveerd een verzoek tot wraking van één of meerdere adviseurs bij het college indienen.

3. Het college beslist binnen twee weken na het verstrijken van de in het tweede lid bedoelde termijn over een ingediend verzoek tot wraking van één of meerdere adviseurs.

Artikel 7 Werkwijze adviseur of adviescommissie

1. Het college stelt aan de adviseur of de adviescommissie alle op de aanvraag betrekking hebbende informatie, alsmede de voor de beoordeling daarvan naar het oordeel van de adviseur of van de adviescommissie noodzakelijke bescheiden ter beschikking.

2. Het college wijst uit de ambtelijke organisatie één of meer personen aan die de adviseur of de adviescommissie bij de uitvoering van de adviesopdracht bijstaat.

3. De adviseur of de voorzitter van de adviescommissie organiseert één of meerdere hoorzittingen, waar de aanvrager en de in het tweede lid bedoelde ambtelijke vertegenwoordiger(s) in de gelegenheid worden gesteld de aanvraag toe te lichten, onderscheidenlijk de voor de advisering over de aanvraag relevante informatie te verschaffen, dan wel een standpunt van de gemeente over de aanvraag aan de adviseur of de adviescommissie kenbaar te maken. Eventuele andere betrokken bestuursorganen, alsmede de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de wet worden eveneens in de gelegenheid gesteld hun standpunt kenbaar te maken.

4. De adviseur of de voorzitter van de adviescommissie bepaalt het tijdstip waarop de adviseur of de adviescommissie de situatie ter plaatse zal bezichtigen en nodigt de aanvrager voor de plaatsopneming uit.

5. Ten behoeve van een taxatie van een bij de aanvraag betrokken onroerende zaak, wordt door de adviseur of de voorzitter van de adviescommissie met de aanvrager een afspraak gemaakt.

6. Van de in het derde lid bedoelde hoorzitting en van de in het vierde lid bedoelde bezichtiging wordt door, dan wel onder verantwoordelijkheid van, de adviseur of de voorzitter van de adviescommissie een verslag gemaakt, dat onderdeel vormt van het uit te brengen advies.

7. Alvorens een advies uit te brengen zendt de adviseur of de adviescommissie binnen zestien weken na de dagtekening van de opdracht tot advisering een concept daarvan aan de gemeente, aan de aanvrager, aan eventuele andere betrokken bestuursorganen en aan de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de wet. De adviseur of de voorzitter van de adviescommissie kan deze termijn onder opgaaf van redenen met een daarbij aan te geven termijn met ten hoogste acht weken verlengen.

8. De aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen alsmede de belanghebbenden als bedoeld in artikel 6.4a, tweede en derde lid, van de wet worden in de gelegenheid gesteld om binnen vier weken na de toezending van het concept advies schriftelijk hierop te reageren.

9. In het geval tijdig reacties zijn ingediend, brengt de adviseur of de adviescommissie binnen vier weken na het verstrijken van de in het achtste lid bedoelde termijn een advies uit aan het college, waarbij de betreffende reacties zijn betrokken.

10. In het geval geen of niet tijdig reacties zijn ingediend, brengt de adviseur of de adviescommissie binnen twee weken na het verstrijken van de in het achtste lid bedoelde termijn een advies uit aan het college.

11. De adviseur zendt een afschrift van het definitieve advies aan de aanvrager en de derde belanghebbende.

Artikel 8 Slotbepalingen

1. Deze verordening treedt in werking op de dag nadat deze is bekend gemaakt.

2. Deze verordening is van toepassing in de volgende gevallen:

- **a.** op een aanvraag om tegemoetkoming in de schade, als bedoeld in artikel 6.1 van de wet, ingediend op of na 1 juli 2008 maar vóór 1 september 2010 in het geval de planologische maatregel onherroepelijk is geworden op of na 1 september 2005 maar vóór 1 juli 2008 van kracht is geworden (met inbegrip van de verjaringstermijn, maar er is geen sprake van het fortait normaal maatschappelijk risico);

- **b.** op een aanvraag om tegemoetkoming in de schade, ais bedoeld in artikel 6.1 van de wet, ingediend op of na 1 juli 2008 maar vóór 1 september 2010 in het geval de planologische maatregel van kracht is geworden op of na 1 juli 2008;

- **c.** op een aanvraag om tegemoetkoming in de schade, als bedoeld in artikel 6.1 van de wet, ingediend op of na 1 september 2010.

3. Deze verordening wordt aangehaald als "Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2015".

Ondertekening

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 28 mei 2015.
de griffier,
drs. Th. Van Waes
de voorzitter,
drs. J. Vonk-Vedder

Ziet u een fout in deze regeling?

Bent u van mening dat de inhoud niet juist is? Neem dan contact op met de organisatie die de regelgeving heeft gepubliceerd. Deze organisatie is namelijk zelf verantwoordelijk voor de inhoud van de regelgeving. De naam van de organisatie ziet u bovenaan de regelgeving. De contactgegevens van de organisatie kunt u hier opzoeken: organisaties.overheid.nl.

Werkt de website of een link niet goed? Stuur dan een e-mail naar regelgeving@overheid.nl

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp	Vaststellen bestemmingsplan 'Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding 'de Kwakel', Aalsmeer'
Gevraagd besluit	1. kennis nemen van de zienswijze die over het ontwerpbestemmingsplan 'Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding 'de Kwakel', Aalsmeer' naar voren is gebracht; 2. in te stemmen met de weergave en beantwoording van de ontvangen zienswijze, overeenkomstig de bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte Nota van Beantwoording; 3. de raad voor te stellen: a. in te stemmen met de weergave en beantwoording van de ontvangen zienswijze, overeenkomstig de bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte Nota van Beantwoording; b. op grond van artikel 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening geen exploitatieplan vast te stellen; c. voornoemd bestemmingsplan, met bijbehorende toelichting en bijlagen, als vervat in de bestandenset met planidentificatie NL.IMRO.0358.PP03-VG01, ten opzichte van het ontwerp ongewijzigd vast te stellen; d. te bepalen dat voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond welke is ontleend aan de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) met datum 12 juli 2021; 4. kennis te geven van de besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan op de in artikel 3.8 lid 3 Wet ruimtelijke ordening voorgeschreven wijze.
Bijlagen	- Raadsvoorstel en raadbesluit - Nota van Beantwoording Zienswijzen (geanonimiseerd); - Bestemmingsplanregels; - Bestemmingsplantoelichting; - Bestemmingsplanverbeelding; - Bijlagen bij toelichting.
Ter bespreking B&W	Ja
Besluit van de raad nodig	Ja
Openbaarheid	Ja Bekendmaking AWB
Participatie	Neen
Behandeld in B&W-vergadering d.d.	25 OKT 2022, nr 11
Besluit B&W	**Conform advies**

Datum 20 september 2022
Nummer Z21-051983, D22-329453
Portefeuillehouder wethouder mr. L.B. Kabout

Besproken in staf met portefeuillehouder op 20 september 2022

Afdeling Stedelijke Ontwikkeling
Behandelend ambtenaar R. Luijendijk
Telefoonnummer 540 41 83
E-mail r.luijendijk@amstelveen.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Het bieden van een actueel juridisch-planologisch kader voor de vergunningverlening en ingebruikname van de CO2-transportleiding tussen glastuinbouwgebied PrimA4a en De Kwakel met reduceerstation.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De bestemmingsplannen moeten ter plaatse van de beoogde leiding worden herzien. Het ontwerpbestemmingsplan dat de gewenste aanleg mogelijk maakt, heeft ter inzage gelegen voor het indienen van zienswijzen. Er is één zienswijze naar voren gebracht. Uw college zal de gemeenteraad voorstellen het bestemmingsplan ongewijzigd vast te stellen.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 5: Ruimtelijke Ordening

Aanleiding

Initiatiefnemer OCAP (Organic Carbondioxide for Assimilation of Plants) vangt CO_2 af bij industriële bronnen en levert deze aan tuinders in diverse glastuinbouwgebieden. Voor tuinders is CO_2 een belangrijke voedingsstof, die anders verkregen moet worden door aardgas te verstoken. Door het hergebruik van CO_2 wordt onnodige uitstoot en onnodig energiegebruik voorkomen. In verband met de verdere uitbouw van het netwerk is OCAP voornemens om het kernglastuinbouwgebied De Kwakel (gemeente Uithoorn) aan te sluiten op CO_2 (kooldioxide). Hiertoe zal een nieuwe CO_2-leiding (hogedruk) worden aangelegd tussen de bestaande CO_2- leiding gelegen ten zuidoosten van de A4 nabij knooppunt Burgerveen en het kernglastuinbouwgebied de Kwakel. Aan de Ambachtsheerweg te Aalsmeer (nabij het kernglastuinbouwgebied de Kwakel) wordt een reduceerstation geplaatst. In het station wordt de CO_2 in lage druk verdeeld naar de afnemers. Het tracé van de nieuwe CO_2- leiding doorsnijdt een drietal gemeenten, namelijk Haarlemmermeer, Kaag en Braassem en Aalsmeer.

De leiding kruist de mogelijk toekomstige ligging van de Drechtdoorsteek. De aanvankelijke ligging van het tracé is aangepast en aanlegdiepte is zodanig dat deze leiding verenigbaar is met de toekomstige Drechtdoorsteek. Hierdoor is ook het reduceerstation langs de Ambachtsheerweg voorzien in plaats van aan de Hoofdweg in Uithoorn.

Argumenten

Ad. 1, 2 en 3a Zienswijzen
Het ontwerp 'Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding 'de Kwakel', Aalsmeer' heeft van 24 juni t/m 4 augustus 2022 ter inzage gelegen. Binnen deze periode is er één ziens wijze naar voren gebracht. De zienswijze heeft betrekking op de te verwachten geluids hinder van het reduceerstation op de aangrenzende woning aan de Bilderdammerweg. De zienswijze is samengevat en beantwoord in de Nota van Beantwoording Zienswijzen. De inhoudelijke weerlegging van de zienswijze ten aanzien van het aspect geluid is tevens verwerkt in de plantoelichting. Met de initiatiefnemer is een planschadeverhaalsovereen komst gesloten. De zienswijze geeft geen aanleiding het plan gewijzigd vast te stellen. Geconcludeerd mag worden dat het plan voldoende maatschappelijk draagvlak heeft en dat de verschillende belangen zorgvuldig zijn afgewogen. Aan de gemeenteraad kan voor gesteld worden het bestemmingplan vast te stellen.

Ad. 3c Vast te stellen bestemmingsplan
Het bestemmingsplan voorziet in een initiatief dat bijdraagt aan de verduurzaming van de glastuinbouw in de Greenport Aalsmeer. Tegelijkertijd frustreert het plan de realisatie van de ambities op het gebied van recreatie/toerisme (Drechtsdoorsteek) en de landschappelijke- en natuurwaarden niet. De plantoelichting voorziet in een goede ruimtelijke onderbouwing. Op grond van het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r) is vereist dat voor elke aanvraag waarbij een vormvrije m.e.r- beoordeling aan de orde is, door initiatiefnemer een aanmeldingsnotitie wordt opgesteld. Het bestemmingsplan is een m.e.r-beoordelingsplichtig besluit. Ten behoeve van dit bestemmingsplan is een aanmeldingsnotitie opgesteld, die is opgenomen als bijlage 15 in de bijlagen bij de toelichting. Doel van de aanmeldingsnotitie is om op een objectieve wijze informatie te geven over de milieugevolgen van de voorgenomen ontwikkeling. Uit de aanmeldingsnotitie blijkt dat het niet noodzakelijk is een m.e.r.-procedure te doorlopen omdat de voorgestane ontwikkeling geen 'belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu' met zich brengt. In mandaat heeft uw college met deze notitie ingestemd.

De CO2-leiding wordt mogelijk gemaakt middels een dubbelbestemming 'Leiding – CO2'. De onderliggende bestemmingen blijven onverminderd gelden. Het reduceerstation (gebouw) en de ontsluiting (dam met duiker) hiervan behoeven een aangepaste bestemming 'Bedrijf – Nutsvoorziening' en 'Water'. Deze vervangen de onderliggende bestemming ter plaatse van dit bestemmingsvlak.

Ad 3b Er hoeft geen exploitatieplan te worden vastgesteld
Het bestemmingsplan 'Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding 'de Kwakel', Aalsmeer' maakt bouwwerken mogelijk (reduceerstation) die behoren tot de categorieën van bouwwerken waarvoor in het Besluit ruimtelijke ordening een exploitatieplan is voorgeschreven. Ten behoeve van de gewenste ontwikkeling is met de ontwikkelende partij een opstalovereenkomst gesloten over het gebruik van gemeentegrond. Plankosten worden verhaald via de legesverordening. Voor het overige zijn er geen kosten die in rekening hoeven worden gebracht. Hiermee is het verhaal van kosten anderszins verzekerd. In dat geval kan worden afgezien van het opstellen van een exploitatieplan. Een exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening geldt derhalve niet als voorwaarde voor de vaststelling van het bestemmingsplan.

Ad 3d en 4 Wettelijke procedure en ter inzagelegging
Het bestemmingsplan is conform de verplichte standaarden van de Standaard Vergelijk bare Bestemmingsplannen 2012 opgesteld. Op grond van artikel 1.2.4. van het Bro moet in het vaststellingsbesluit ook bepaald worden van welke ondergrond gebruik is gemaakt. Voor het voorliggende bestemmingsplan is dat de ondergrond welke is ontleend aan de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) van 12 juli 2021.

In artikel 3.8, lid 3 van de Wet ruimtelijke ordening is geregeld dat de bekendmaking van het bestemmingsplan plaatsvindt binnen twee weken na de vaststelling langs elektronische weg in het Gemeenteblad, of binnen zes weken bij een gewijzigde vaststelling (art. 3.8, lid 4). In dit artikel is tevens geregeld dat het bestemmingsplan digitaal beschikbaar wordt gesteld op www.ruimtelijkeplannen.nl. Ten slot dient de kennisgeving van de vaststelling via elektronische weg toegezonden te worden aan die diensten van Rijk en provincie die belast zijn met de behartiging van belangen die in het plan in het geding zijn, aan de betrokken waterschapsbesturen en aan de besturen van bij het plan een belanghebbende gemeenten.

Kanttekeningen

Vanaf het reduceerstation zal de CO2 via het distributienetwerk worden getransporteerd naar de afnemers. Langs de Hoofdweg is dit netwerk recent al aangelegd (gelijktijdig met de werkzaamheden voor Liander). Het tracé naar de Hoofdweg zal nog worden aange-

legd. Hier is geen bestemmingsplanherziening met beschermingszone voor nodig.

Financiën

Er zijn geen aanvullende middelen benodigd voor deze bestemmingsplanherziening.

Met de initiatiefnemer is een planschadeverhaalsovereenkomst gesloten. Hierdoor vloeien uit het bestemmingsplan geen kosten voor de gemeente.

Communicatie

De vaststelling en terinzagelegging van het bestemmingsplan zal, naast digitaal in het Gemeenteblad, eveneens worden gepubliceerd in de Nieuwe Meerbode. Daarnaast zal het bestemmingsplan digitaal beschikbaar worden gesteld via de landelijke voorziening (www.ruimtelijkeplannen.nl) en de gemeentelijke viewer RO-Publiceer. De analoge versie van het plan zal ter inzage worden gelegd op het gemeentehuis van Aalsmeer en Amstelveen en op afspraak kunnen worden ingezien.

De indiener van de zienswijze krijgt schriftelijk bericht van de wijze waarop hun zienswijze is behandeld en wordt op de hoogte gesteld van de kennisgeving, ter inzagelegging en mogelijkheid tot beroep.

Procedure

Tegen het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan en besluit om geen exploitatieplan vast te stellen staat rechtstreeks beroep open bij de Raad van State. De vaststelling van een bestemmingsplan en een besluit om geen exploitatieplan vast te stellen voor een bestemmingsplan worden voor de mogelijkheid van beroep aangemerkt als één besluit.

Beroep kan worden ingesteld door belanghebbenden en degene die (tijdig) een zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan naar voren hebben gebracht.

Het bestemmingsplan treedt in werking met ingang van de dag na die waarop de beroepstermijn afloopt. Bij de voorzitter van de Afdeling kan tegelijkertijd, naast het indienen van beroep, een verzoek om voorlopige voorziening worden ingediend. In dat geval treden de besluiten pas in werking nadat op dat verzoek is beslist.

Gelet op de tijdsdruk binnen het project is er voor gekozen alvast vooruitlopend op de definitieve vergunning een tijdelijke vergunning te verlenen voor de ondergrondse transportleiding. Dit is geheel voor rekening en risico van de aanvrager.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr

Datum B&W-besluit 25 oktober 2022

Voor de vergadering van raad d.d.
15 december 2022

Portefeuillehouder wethouder mr. L.B. Kabout

Afdeling Stedelijke Ontwikkeling

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
Ramses Luijendijk
4183
r.luijendijk@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Ruimte
op 15 (beeldvormend) en 29 november 2022 (oordeelsvormend)

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding 'de Kwakel', Aalsmeer'

Gevraagd besluit

1. in te stemmen met de weergave en beantwoording van de ontvangen zienswijze, overeenkomstig de bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte Nota van Beantwoording;
2. op grond van artikel 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening geen exploitatieplan vast te stellen;
3. voornoemd bestemmingsplan, met bijbehorende toelichting en bijlagen, als vervat in de bestandenset met planidentificatie NL.IMRO.0358.PP03-VG01, ten opzichte van het ontwerp ongewijzigd vast te stellen;
4. te bepalen dat voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond welke is ontleend aan de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) met datum 12 juli 2021.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Het bieden van een actueel juridisch-planologisch kader voor de vergunningverlening en ingebruikname van de CO2-transportleiding tussen glastuinbouwgebied PrimA4a en De Kwakel met reduceerstation.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De bestemmingsplannen moeten ter plaatse van de beoogde leiding worden herzien. Het ontwerpbestemmingsplan dat de gewenste aanleg mogelijk maakt, heeft ter inzage gelegen voor het indienen van zienswijzen. Er is één zienswijze naar voren gebracht. Ons college stelt uw gemeenteraad voor het bestemmingsplan ongewijzigd vast te stellen conform de beantwoording van deze zienswijze.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 5: Ruimtelijke Ordening

Aanleiding

Initiatiefnemer OCAP (Organic Carbondioxide for Assimilation of Plants) vangt CO_2 af bij industriële bronnen en levert deze aan tuinders in diverse glastuinbouwgebieden. Voor tuinders is CO_2 een belangrijke voedingsstof, die anders verkregen moet worden door aardgas te verstoken. Door het hergebruik van CO_2 wordt onnodige uitstoot en onnodig energiegebruik voorkomen. In verband met de verdere uitbouw van het netwerk is OCAP voornemens om het kernglastuinbouwgebied De Kwakel (gemeente Uithoorn) aan te sluiten op CO_2 (kooldioxide). Hiertoe zal een nieuwe CO_2-leiding (hogedruk) worden aangelegd tussen de bestaande CO_2- leiding gelegen ten zuidoosten van de A4 nabij

knooppunt Burgerveen en het kernglastuinbouwgebied de Kwakel. Aan de Ambachtsheerweg te Aalsmeer (nabij het kernglastuinbouwgebied de Kwakel) wordt een reduceerstation geplaatst. In het station wordt de CO_2 in lage druk verdeeld naar de afnemers. Het tracé van de nieuwe CO_2- leiding doorsnijdt een drietal gemeenten, namelijk Haarlemmermeer, Kaag en Braassem en Aalsmeer.

De leiding kruist de mogelijk toekomstige ligging van de Drechtdoorsteek. De aanvankelijke ligging van het tracé is aangepast en aanlegdiepte is zodanig dat deze leiding verenigbaar is met de toekomstige Drechtdoorsteek. Hierdoor is ook het reduceerstation langs de Ambachtsheerweg voorzien in plaats van aan de Hoofdweg in Uithoorn.

Argumenten

Ad. 1 Zienswijzen
Het ontwerp 'Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding 'de Kwakel', Aalsmeer' heeft van 24 juni t/m 4 augustus 2022 ter inzage gelegen. Binnen deze periode is er één zienswijze naar voren gebracht. De zienswijze heeft betrekking op de te verwachten geluidshinder van het reduceerstation op de aangrenzende woning aan de Bilderdammerweg. De zienswijze is samengevat en beantwoord in de Nota van Beantwoording Zienswijzen. De inhoudelijke weerlegging van de zienswijze ten aanzien van het aspect geluid is tevens verwerkt in de plantoelichting. Met de initiatiefnemer is een planschadeverhaalsovereenkomst gesloten. De zienswijze geeft geen aanleiding het plan gewijzigd vast te stellen. Geconcludeerd mag worden dat het plan voldoende maatschappelijk draagvlak heeft en dat de verschillende belangen zorgvuldig zijn afgewogen. Aan de gemeenteraad kan voorgesteld worden het bestemmingplan vast te stellen.

Ad. 3 Vast te stellen bestemmingsplan
Het bestemmingsplan voorziet in een initiatief dat bijdraagt aan de verduurzaming van de glastuinbouw in de Greenport Aalsmeer. Tegelijkertijd frustreert het plan de realisatie van de ambities op het gebied van recreatie/toerisme (Drechtsdoorsteek) en de landschappelijke- en natuurwaarden niet. De plantoelichting voorziet in een goede ruimtelijke onderbouwing. Op grond van het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r) is vereist dat voor elke aanvraag waarbij een vormvrije m.e.r- beoordeling aan de orde is, door initiatiefnemer een aanmeldingsnotitie wordt opgesteld. Het bestemmingsplan is een m.e.r-beoordelingsplichtig besluit. Ten behoeve van dit bestemmingsplan is een aanmeldingsnotitie opgesteld, die is opgenomen als bijlage 15 in de bijlagen bij de toelichting. Doel van de aanmeldingsnotitie is om op een objectieve wijze informatie te geven over de milieugevolgen van de voorgenomen ontwikkeling. Uit de aanmeldingsnotitie blijkt dat het niet noodzakelijk is een m.e.r.-procedure te doorlopen omdat de voorgestane ontwikkeling geen 'belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu' met zich brengt. In mandaat heeft het college met deze notitie ingestemd.

De CO2-leiding wordt mogelijk gemaakt middels een dubbelbestemming 'Leiding – CO2'. De onderliggende bestemmingen blijven onverminderd gelden. Het reduceerstation (gebouw) en de ontsluiting (dam met duiker) hiervan behoeven een aangepaste bestemming 'Bedrijf – Nutsvoorziening' en 'Water'. Deze vervangen de onderliggende bestemming ter plaatse van dit bestemmingsvlak.

Ad. 2 Er hoeft geen exploitatieplan te worden vastgesteld
Het bestemmingsplan 'Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding 'de Kwakel', Aalsmeer' maakt bouwwerken mogelijk (reduceerstation) die behoren tot de categorieën van bouwwerken waarvoor in het Besluit ruimtelijke ordening een exploitatieplan is voorgeschreven. Ten behoeve van de gewenste ontwikkeling is met de ontwikkelende partij een opstalovereenkomst gesloten over het gebruik van gemeentegrond. Plankosten worden verhaald via de legesverordening. Voor het overige zijn er geen kosten die in rekening hoeven worden gebracht. Hiermee is het verhaal van kosten anderszins verzekerd. In dat geval kan worden afgezien van het opstellen van een exploitatieplan. Een exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening geldt derhalve niet als voorwaarde voor de vaststelling van het bestemmingsplan.

Ad. 4 Locatiebepaling op basis van BGT-ondergrond
Het bestemmingsplan is conform de verplichte standaarden van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 opgesteld. Op grond van artikel 1.2.4. van het Bro moet in het vaststellingsbesluit ook bepaald worden van welke ondergrond gebruik is gemaakt. Voor het voorliggende bestemmingsplan is dat de ondergrond welke is ontleend aan de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) van 12 juli 2021.

Kanttekeningen

Vanaf het reduceerstation zal de CO2 via het distributienetwerk worden getransporteerd naar de afnemers. Langs de Hoofdweg is dit netwerk recent al aangelegd (gelijktijdig met de werkzaamheden voor Liander). Het tracé naar de Hoofdweg zal nog worden aangelegd. Hier is geen bestemmingsplanherziening met beschermingszone voor nodig.

Financiën

Er zijn geen aanvullende middelen benodigd voor deze bestemmingsplanherziening.

Met de initiatiefnemer is een planschadeverhaalsovereenkomst gesloten. Hierdoor vloeien uit het bestemmingsplan geen kosten voor de gemeente.

Communicatie

De vaststelling en terinzagelegging van het bestemmingsplan zal, naast digitaal in het Gemeenteblad, eveneens worden gepubliceerd in de Nieuwe Meerbode. Daarnaast zal het bestemmingsplan digitaal beschikbaar worden gesteld via de landelijke voorziening (www.ruimtelijkeplannen.nl) en de gemeentelijke viewer RO-Publiceer. De analoge versie van het plan zal ter inzage worden gelegd op het gemeentehuis van Aalsmeer en Amstelveen en op afspraak kunnen worden ingezien.

De indiener van de zienswijze krijgt schriftelijk bericht van de wijze waarop hun zienswijze is behandeld en wordt op de hoogte gesteld van de kennisgeving, ter inzagelegging en mogelijkheid tot beroep.

Procedure

Tegen het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan en besluit om geen exploitatieplan vast te stellen staat rechtstreeks beroep open bij de Raad van State. De vaststelling van een bestemmingsplan en een besluit om geen exploitatieplan vast te stellen voor een bestemmingsplan worden voor de mogelijkheid van beroep aangemerkt als één besluit.

Beroep kan worden ingesteld door belanghebbenden en degene die (tijdig) een zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan naar voren hebben gebracht.

Het bestemmingsplan treedt in werking met ingang van de dag na die waarop de beroepstermijn afloopt. Bij de voorzitter van de Afdeling kan tegelijkertijd, naast het indienen van beroep, een verzoek om voorlopige voorziening worden ingediend. In dat geval treden de besluiten pas in werking nadat op dat verzoek is beslist.

Gelet op de tijdsdruk binnen het project is er voor gekozen alvast vooruitlopend op de definitieve vergunning een tijdelijke vergunning te verlenen voor de ondergrondse transportleiding. Dit is geheel voor rekening en risico van de aanvrager.

Bijlagen

- Raadsvoorstel en raadbesluit
- Nota van Beantwoording Zienswijzen (geanonimiseerd);
- Bestemmingsplanregels;
- Bestemmingsplantoelichting;
- Bestemmingsplanverbeelding;
- Bijlagen bij toelichting.

de secretaris,

drs. Sj. Vellenga

de burgemeester,

mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	**Aanvaarde amendementen / moties**
Ongewijzigd aanvaard	
Gewijzigd aanvaard	
Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. in te stemmen met de weergave en beantwoording van de ontvangen zienswijze, overeenkomstig de bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte Nota van Beantwoording en Staat van Wijzigingen;
2. op grond van artikel 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening geen exploitatieplan vast te stellen;
3. voornoemd bestemmingsplan, met bijbehorende toelichting en bijlagen, als vervat in de bestandenset met planidentificatie NL.IMRO.0358.PP03-VG01, ten opzichte van het ontwerp gewijzigd vast te stellen overeenkomstig de bijgevoegde Staat van Wijzigingen;
4. te bepalen dat voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond welke is ontleend aan de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) met datum 12 juli 2021.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Nota van Beantwoording Zienswijzen &
Staat van Wijzigingen

Ontvangen zienswijzen en beantwoording van zienswijzen op

Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding 'de Kwakel', Aalsmeer (Ontwerp)

Aalsmeer, oktober 2022

Wijze van beantwoording

De Nota van Beantwoording wordt gehanteerd voor de beantwoording van zienswijzen op onder andere ontwerpbestemmingsplannen.

Het ontwerpbestemmingsplan 'Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding ‘de Kwakel’, Aalsmeer’ heeft van 24 juni t/m 4 augustus 2022 ter inzage gelegen. Binnen deze termijn is er 1 zienswijze ingediend. Deze reactie is hierna samengevat weergegeven. Dit betekent niet, dat die onderdelen van de reactie die niet expliciet genoemd worden niet bij deze beoordeling zijn betrokken. De reactie is in zijn geheel beoordeeld.

De ontvangen zienswijze wordt puntsgewijs behandeld. Links staat naast de nummering een beknopte opsomming van de aangevoerde punten en in de kolom daarnaast vindt per punt de beantwoording plaats. In de rechterkolom wordt aangegeven of de reactie leidt tot aanpassing van het voorstel met indien van toepassing een korte toelichting daarop. De (ambtshalve) aanpassingen zijn aansluitend verzameld in de Staat van Wijzigingen.

	Samenvatting ingediende reacties per indiener	**Beantwoording reacties per punt**	**plan-aanpassing**
1.	Indiener (ontvangen 2 augustus 2022) D22-283253		
a.	Indiener geeft aan het beoogde reduceerstation op slechts 50 meter van zijn woning (Bilderdammerweg 120) wordt bestemd. Bij navraag bij een onderhoudsmedewerker bij een vergelijkbaar reduceerstation aan de Bennebroekerweg in Rijsenhout bleek dat hier sprake was van een overduidelijk sissend en doordringend geluid. Dit terwijl het reduceerstation op slechts 15% van haar capaciteit draaide en bij intensiever gebruik het geluid vele malen sterker zal zijn. Omdat de wind vaak vanuit de polder (zuidwest) waait, verwacht de indiener	Het CO2-reduceerstation, dat gas onder hoge druk omzet naar de gebruiker in gas onder lage druk, kan op basis van de VNG-uitgave ‘Bedrijven en milieuzonering’ als een installatie worden aangemerkt die valt onder een categorie 1-inrichting. Hierbij wordt een CO2-reduceerstation geschaard onder gasreduceerinstallatie (SBI-2008-code 35.D3). Voor een dergelijke inrichting moet een richtafstand van 10 meter worden aangehouden tot het bouwvlak van de omliggende woningen. De grootste afstand van 10 meter heeft betrekking	Nee

	veel geluidsoverlast.	op het aspect geluid. In voorliggend geval zal het reduceerstation op 53 meter van de meest nabijgelegen woning worden gerealiseerd. De afstand tot het woonperceel meet minimaal 47 meter. Hiermee wordt ruimschoots aan de richtafstand voldaan. Specifiek voor dit type reduceerstation is een globale geluidsberekening gedaan. Geconcludeerd kan worden dat op 1 meter van het bouwwerk circa 54 dB gemeten zal worden. Op 50 meter van het bouwwerk zal dit slechts 20 dB zijn. Van een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat van indiener zal dan ook geen sprake zijn. Paragraaf 7.9 van de plantoelichting zal hier worden aangevuld. Het reduceerstation waar indiener naar verwijst ligt overigens aan de Venneperweg. Deze is totaal niet voorzien van geluidsbeperkende maatregelen. Een vergelijking hiermee geeft een vertekenend beeld.	
b.	Indiener verwacht door een toename van geluidsoverlast van het reduceerstation een waardevermindering van zijn woning.	Indien de ontwikkeling in dit bestemmingsplan negatieve gevolgen heeft voor de waarde van uw woning kunt u vanaf het moment dat het bestemmingsplan onherroepelijk is een planschadeverzoek indienen. Hiervoor biedt de Wet ruimtelijke ordening in artikel 6.1 een aparte procedure. Met de initiatiefnemer is een overeenkomst gesloten waaruit volgt dat zij eventuele planschade voor derden voor haar rekening zal nemen.	Nee
c.	Indiener vraagt of gekozen kan worden voor een andere locatie voor het reduceerstation.	Door de toekomstige plannen voor een Drechtdoorsteek, waardoor een diepere ligging van de leiding gewenst is, loopt het leidingtracé in plaats van parallel aan de gemeentegrens met Kaag en Braassem direct naar de Ambachtsheerweg. Bij de locatiekeuze van het reduceerstation is vervolgens gekeken naar de technische haalbaarheid, eigendomssituatie en inpasbaarheid in de omgeving. De leiding door het agrarisch gebied van Kudelstaart volgt een onverhard pad door de	Nee

		onbebouwde akkers. Een reduceerstation aan deze westzijde van de Ambachtsheerweg is vanwege de openheid van dit landschap ongewenst. Aan de oostzijde van de Ambachtsheerweg heeft de gemeente niet veel percelen in eigendom. De locatie van een reduceerstation dient ruim bemeten te zijn. Vooral ondergronds dienen de leidingen in ruime lussen aangelegd te worden zodat de hoge druk de leiding niet beschadigd. In de gemeentelijke strook langs de Ambachtsheerweg, in zuidelijke richting, en langs de Hoofdweg, is hiervoor te weinig ruimte doordat hier een talud en watergang loopt. De parkachtige zone ten noorden van de Bilderdammerweg is een locatie gebleken waar technisch en inpasbaar het reduceerstation gesitueerd kan worden. Hier zijn twee voorstellen beoordeeld, waarna deze locatie met de grootst mogelijke afstand ten opzichte van de dichtstbijzijnde woning als voorkeursvariant is uitgewerkt. Een andere locatie is met het gekozen tracé niet haalbaar.	
d.	Indiener vraagt of het reduceerstation uitgevoerd kan worden in (meer isolerende) bouwmaterialen zoals steen of beton.	Bij de omgevingsvergunning voor het bouwwerk zullen de bouwtechnische aspecten, waaronder geluidswerende voorzieningen, worden beoordeeld. Dit reduceerstation zal voorzien worden van suskasten waardoor al een geluidsreductie te behalen is. Daarnaast kan door verschillende gevelmaterialen te gebruiken ook een reductie bereikt worden. Zie verder de beantwoording onder a.	Nee

Bijlagen bij toelichting

Bijlage 1
Bodemonderzoek

Bijlage 2
Stikstofonderzoek

Bijlage 3
Oplegnotitie Stikstofonderzoek

Bijlage 4
Quickscan flora en fauna

Bijlage 5
Oplegnotitie Quickscan flora en fauna

Bijlage 6
Archeologie onderzoek

Bijlage 7
Aanvullend archeologie onderzoek

Bijlage 8
Oplegnotitie archeologie

Bijlage 9
QRA

Bijlage 10
Aanvulling QRA

Bijlage 11
Side letter 1 QRA

Bijlage 12
Side letter 2 QRA

Bijlage 13
Reduceerstation QRA

Bijlage 14
Explosieven onderzoek

Bijlage 15
Aanmeldnotitie mer

REGELS

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 INLEIDENDE REGELS 3
Artikel 1 Begrippen 4
Artikel 2 Wijze van meten 6
Hoofdstuk 2 BESTEMMINGSREGELS 7
Artikel 3 Bedrijf - Nutsvoorziening 8
Artikel 4 Water 9
Artikel 5 Leiding - CO2 10
Hoofdstuk 3 ALGEMENE REGELS 12
Artikel 6 anti-dubbeltelregel 13
Artikel 7 van toepassing verklaring 14
Hoofdstuk 4 OVERGANGS- EN SLOTREGELS 15
Artikel 8 overgangsrecht 16
Artikel 9 slotregel 17

Hoofdstuk 1 INLEIDENDE REGELS

Artikel 1 Begrippen

In dit plan wordt verstaan onder:

1.1 plan:
het bestemmingsplan "Paraplubestemmingsplan CO2 transportleiding - de Kwakel - Aalsmeer" van de gemeente Aalsmeer;

1.2 bestemmingsplan:
de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0358.PP03-VG01 met de bijbehorende regels (en eventuele bijlagen);

1.3 aanduiding:
een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 aanduidingsvlak:
de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.5 bebouwing:
één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.6 bebouwingspercentage:
het deel van het bouwvlak uitgedrukt in procenten dat bebouwd mag worden;

1.7 belemmerde strook:
geprojecteerde zone ter weerszijde van de leiding ter waarborging van een veilig en bedrijfszeker gastransport en ter beperking van gevaar voor personen en goederen in de directe omgeving van de leiding(en). Op deze gronden is het oprichten van bebouwing en het uitvoeren van een aantal werkzaamheden niet zondermeer toegestaan. De belemmerde strook dient in principe obstakelvrij te blijven;

1.8 bestaand gebruik of bouwwerk:
een gebruik of een bouwwerk, zoals dat rechtmatig aanwezig is op het moment van de ter inzage legging van het ontwerp van het plan en gebouwd conform een vergunning, dan wel bebouwing zoals die mag worden gebouwd krachtens een vóór dat tijdstip aangevraagde vergunning;

1.9 bestemmingsgrens:
de grens van een bestemmingsvlak;

1.10 bestemmingsvlak:
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.11 bouwen:
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.12 bouwvlak:
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.13 bouwwerk:
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, met inbegrip van een gedeelte daarvan, die op de plaats van bestemming hetzij direct of

indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren;

1.14 normale onderhouds- of exploitatiewerkzaamheden

werkzaamheden die regelmatig noodzakelijk zijn voor een goed beheer van de gronden, waaronder begrepen de handhaving dan wel de realisering van de bestemming;

1.15 nutsvoorzieningen:

voorzieningen ten behoeve van onder meer transport van aardgas, alarmeringssignalen, elektriciteit, telecommunicatie en water;

1.16 peil:

a. voor een zich op een perceel bevindend bouwwerk, waarvan de gevel direct aan de weg grenst: de hoogte van de kruin van de weg ter plaatse van die gevel;
b. voor een zich op een perceel bevindend bouwwerk in het talud van de dijk, waarvan de gevel niet direct aan de weg grenst en in alle andere gevallen: de hoogte van het bestaande aansluitende, afgewerkte maaiveld ter plaatse van de naar de dijk of weg gekeerde gevel, waarbij plaatselijke, niet bij het verdere verloop van het terrein passende ophogingen anders dan noodzakelijk voor de bouw, buiten beschouwing blijven;
c. indien in of op het water wordt gebouwd: het Normaal Amsterdams Peil dan wel een ander plaatselijk aan te houden oppervlaktewaterpeil.

1.17 waterhuishoudkundige voorzieningen:

voorzieningen die het waterhuishoudingbelang dienen, zoals watergangen (sloten), kunstwerken, bruggen, onderhoudsstroken ten behoeve van het beheer en onderhoud van een watergang en dergelijke.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 bebouwingspercentage:
het deel van het bouwvlak uitgedrukt in procenten dat bebouwd mag worden;

2.2 de bouwhoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil tot aan de nok van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.3 de dakhelling:
de hoek, gemeten in graden, van een hellend dakvlak ten opzichte van een horizontaal vlak;

2.4 de goothoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil (maaiveld) tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.5 de ashoogte van een windturbine:
vanaf het peil tot aan de (wieken)as van de windturbine;

2.6 de inhoud van een bouwwerk:
tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.7 de oppervlakte van een bouwwerk:
tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, nederwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.8 vloeroppervlakte woning:
de som van de oppervlakten van alle bouwlagen, deel uitmakende van het hoofdgebouw, daar onder begrepen kelderruimten en zolderruimten voor zover de vrije hoogte ten minste 1.50 meter bedraagt, en met uitzondering van: ruimten waar kleinere vrije hoogte dan 1.50 meter aanwezig is, alsmede balkons, bijgebouwen, gemeenschappelijke berg-, verkeers- en wasruimten en loggia's;

2.9 het bebouwd oppervlak van een bouwperceel:
de oppervlakte van alle op een bouwperceel gelegen bouwwerken tezamen;

2.10 verticale diepte:
de diepte van een gebouw, gemeten vanaf de onderzijde van de begane grondvloer;

2.11 horizontale diepte:
de lengte van een gebouw, gemeten loodrecht vanaf de gevel.

Hoofdstuk 2 BESTEMMINGSREGELS

Artikel 3 Bedrijf - Nutsvoorziening

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bedrijf - Nutsvoorzieningen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. gebouwen ten behoeve van het openbaar nuts, zoals een CO2-reduceerstation;

met de daarbij behorende:
b. bouwwerken geen gebouwen zijnde;

met daaraan ondergeschikt:
c. ontsluitingswegen, parkeervoorzieningen en andere verhardingen;
d. groenvoorzieningen en openbare ruimten;
e. waterhuishoudkundige voorzieningen.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:
a. een gebouw mag uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd;
b. de goot- en bouwhoogte mag maximaal 4 meter bedragen;
c. het bebouwingspercentage mag maximaal 50% bedragen.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:
a. de hoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer dan 2,5 meter bedragen;
b. de hoogte van palen en (licht)masten mag niet meer dan 6 meter bedragen;
c. de hoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen.

3.3 Specifieke gebruiksregels

3.3.1 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, zoals bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo, wordt in ieder geval gerekend het gebruik van onbebouwde gronden voor de opslag van goederen.

Artikel 4 Water

4.1 bestemmingsomschrijving

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. waterberging, waterhuishouding, waterlopen, recreatiewater;
b. dammen met duikers;

met de daarbij behorende:
c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
d. waterhuishoudkundige voorzieningen;
e. oevervoorzieningen en landhoofden;
f. bruggen;
g. openbare nutsvoorzieningen;
h. speelvoorzieningen;
i. voorzieningen met het oog op het beheer van de bestemming.

4.2 bouwregels

4.2.1 Algemeen

Op de in artikel 4.1 genoemde gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde worden gebouwd ten behoeve van de aldaar genoemde bestemming.

4.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen (aanleg)steigers en gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:
a. de hoogte van palen, (licht-)masten en kunstwerken mag niet meer bedragen dan 6 meter;
b. de hoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen zijnde mag niet meer bedragen dan 3 meter.

4.3 specifieke gebruiksregels

4.3.1 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, zoals bedoeld in artikel 2.1., eerste lid, onder c, van de Wabo wordt in ieder geval gerekend:
a. het gebruik ten behoeve van drijvende steigers en ander daarmee vergelijkbaar drijftuig;
b. het gebruiken of laten gebruiken van gronden als ligplaats of aanlegsteiger voor woonschepen, passagiersvaartuigen en bedrijfsschepen.

Artikel 5 Leiding - CO2

5.1 bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - CO2' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de aanleg, instandhouding en/of bescherming van de al dan niet ondergronds gelegen:

a. leiding voor het transport van CO2 met een druk van ten hoogste 44 bar met een belemmeringstrook van 5 meter, ter weerszijde gemeten uit het hart van de leiding;

Met dien verstande, dat indien deze dubbelbestemming samenvalt met andere bestemmingen, deze andere bestemmingen ondergeschikt zijn aan de bestemming 'Leiding - CO2'.

met de daarbij behorende:

b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

5.2 bouwregels

Ten behoeve van de andere, voor deze gronden geldende bestemming(en) mag met inachtneming van de voor de betrokken bestemming(en) geldende (bouw)regels uitsluitend worden gebouwd, indien het bouwplan betrekking heeft op vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bouwwerken, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en gebruik wordt gemaakt van de bestaande fundering.

5.3 afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan afgeweken worden van het bepaalde in lid 5.2 en toestaan dat de in de andere voor deze gronden geldende bestemming(en) genoemde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd mits:

a. de veiligheid van de betrokken leiding niet wordt geschaad;
b. vooraf schriftelijk advies is ingewonnen bij de betreffende leidingbeheerder.

5.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

5.4.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning op of in de in lid 5.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te (laten) voeren:

a. het aanbrengen van diepwortelende beplanting en bomen;
b. het aanbrengen van gesloten verhardingen;
c. het indrijven van voorwerpen in de bodem;
d. het uitvoeren van grondbewerkingen, waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen, ophogen en aanleggen van drainage;
e. het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren;
f. het permanent opslaan van goederen.

5.4.2 Voorwaarden voor verlenen omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien het behoud van een veilige ligging van de leiding zijn gewaarborgd. Alvorens omtrent het verlenen van een omgevingsvergunning te beslissen, winnen burgemeester en wethouders schriftelijk

advies in bij de leidingbeheerder omtrent de vraag of door de voorgenomen activiteiten het leidingbelang niet wordt geschaad en omtrent de eventueel te stellen voorwaarden.

5.4.3 Toegestane werkzaamheden

Het in lid 5.4.1 vervatte verbod geldt niet voor werken of werkzaamheden:
a. die het normale onderhoud en beheer betreffen ten aanzien van de leiding en belemmeringenstrook of ten aanzien van de overige bestemmingen van deze gronden, dan wel van ondergeschikte betekenis zijn;
b. die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
c. die mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
d. welke graafwerkzaamheden als bedoeld in de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten vormen.

Hoofdstuk 3 ALGEMENE REGELS

Artikel 6 anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 7 van toepassing verklaring

Het bepaalde in de regels (voorschriften) en op de verbeeldingen (plankaarten) van het bestemmingsplan 'Uiterweg Plasoevers 2021', vastgesteld op 2 december 2021 en het bestemmingsplan 'Kudelstaart 2020', vastgesteld op 28 oktober 2021 blijft van toepassing, met dien verstande dat:

a. de verbeeldingen worden aangevuld met de verbeelding van dit plan;
b. met het bepaalde in dit artikel worden de onderliggende bestemmingsplanobjecten van toepassing verklaard. Daar waar een enkelbestemming (in dit geval Bedrijf - Nutsvoorziening en 'Water') opgenomen is, vervangt deze de op dat moment vigerende bestemming (in dit geval 'Groen' en 'Water'). Vigerende dubbelbestemmingen blijven intact, evenals vigerende gebiedsaanduidingen. Voor de gronden waarvoor dat geldt wordt tevens een dubbelbestemming (Leiding – CO_2) toegevoegd.

Hoofdstuk 4 OVERGANGS- EN SLOTREGELS

Artikel 8 overgangsrecht

8.1 Overgangsrecht bouwwerken

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een bouwvergunning of een omgevingsvergunning, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

8.2 Afwijken

Met een omgevingsvergunning kan eenmalig afgeweken worden van lid 8.1 voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in lid 8.1 met maximaal 10%.

8.3 Uitzondering op het overgangsrecht bouwwerken

Lid 8.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

8.4 Overgangsrecht gebruik

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

8.5 Strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in lid 8.4, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

8.6 Verboden gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in lid 8.4, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

8.7 Uitzondering op het overgangsrecht gebruik

Lid 8.4 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsregels van dat plan.

Artikel 9 slotregel

Deze regels kunnen worden aangehaald als:
Regels van het bestemmingsplan 'CO2 transportleiding 'de Kwakel', Aalsmeer'.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
De griffier, de voorzitter,

TOELICHTING

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 INLEIDING 3
1.1 Aanleiding en doelstelling 3
1.2 Ligging en begrenzing plangebied 3
1.3 Geldende bestemmingsplannen 4
1.4 Leeswijzer 5
HOOFDSTUK 2 VISIE PLANGEBIED 6
2.1 Uitgangspunten 6
2.2 Functionele en ruimtelijke uitwerking 7
2.3 Motivatie gemaakte keuzes 9
HOOFDSTUK 3 PLANOPZET 10
3.1 Algemeen 10
3.2 Opzet van de regels en verbeelding 10
HOOFDSTUK 4 UITVOERBAARHEID 13
4.1 Actuele regionale behoefte 13
4.2 Economische uitvoerbaarheid 13
4.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 14
4.4 Handhaving 15
HOOFDSTUK 5 BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE PLANGEBIED 17
5.1 Ruimtelijke karakteristiek 17
5.2 Functioneel gebruik 18
HOOFDSTUK 6 BELEIDSKADER 19
6.1 INLEIDING 19
6.2 Rijksbeleid 19
6.3 Provinciaal en regionaal beleid 20
6.4 Gemeentelijk beleid 22
HOOFDSTUK 7 OMGEVINGSKWALITEIT 27
7.1 Bodem 27
7.2 Water 27
7.3 Archeologie en cultuurhistorie 30
7.4 Geluid 32
7.5 Luchtkwaliteit 32
7.6 Externe veiligheid 33
7.7 Flora en fauna 35
7.8 Geur 38
7.9 Milieuzoneringen 38
7.10 Kabels, leidingen en telecommunicatie installaties 39
7.11 Explosieven 39
7.12 Besluit milieueffectrapportage 40

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doelstelling

OCAP (Organic Carbondioxide for Assimilation of Plants) vangt CO_2 af bij industriële bronnen en levert deze aan tuinders in diverse glastuinbouwgebieden. Voor tuinders is CO_2 een belangrijke voedingsstof, die anders verkregen moet worden door aardgas te verstoken. Door het hergebruik van CO_2 wordt onnodige uitstoot en onnodig energiegebruik voorkomen. In verband met de verdere uitbouw van het netwerk is OCAP voornemens om het kernglastuinbouwgebied De Kwakel (gemeente Uithoorn) aan te sluiten op CO_2 (kooldioxide). Hiertoe zal een nieuwe CO_2-leiding (hogedruk) worden aangelegd tussen de bestaande CO_2- leiding gelegen ten zuidoosten van de A4 nabij knooppunt Burgerveen en het kernglastuinbouwgebied de Kwakel. Aan de Ambachtsheerweg te Aalsmeer (nabij het kernglastuinbouwgebied de Kwakel) wordt een reduceerstation geplaatst. In het station wordt de CO_2 in lage druk verdeeld naar de afnemers. Het tracé van de nieuwe CO_2- leiding doorsnijdt een drietal gemeenten.

Het leggen van hogedruk leidingen voor het transporteren van CO_2 is niet in overeenstemming met de huidige planologische kaders. De herziening van meerdere bestemmingsplannen is daarom noodzakelijk. Voorliggend paraplubestemmingsplan voorziet in de gewenste juridisch-planologische kaders om het voornemen binnen het grondgebied van de gemeente Aalsmeer mogelijk te maken. Hierbij zal worden aangetoond dat het voornemen in overeenstemming is met 'een goede ruimtelijke ordening'.

Het bestemmingsplan heeft een ontwikkelingsgericht karakter. Het bestemmingsplan biedt de juridische grondslag, op basis waarvan een nieuwe CO_2-leiding mag worden gelegd vanaf de bestaande CO_2-leiding (voormalige hogedruk gasleiding) gelegen ten zuidoosten van de A4 richting het kernglastuinbouwgebied de Kwakel, gemeente Uithoorn.

Dit plan is vormgegeven als paraplubestemmingsplan. Dit paraplubestemmingsplan komt als het ware over het geldende bestemmingsplan heen te liggen en heeft een aanvullende werking. Dit betekent dat behalve met dit bestemmingsplan, eveneens rekening moet worden gehouden met het onderliggende bestemmingsplan. Dat plan blijft rechtsgeldig.

Onderhavig bestemmingsplan 'CO_2-leiding Aalsmeer' is opgesteld conform de Praktijkrichtlijn bestemmingsplannen. Ten opzichte van het onderliggend, vigerende bestemmingsplannen wordt een dubbelbestemming (Leiding – CO_2) toegevoegd. Omdat de onderliggende, vigerende bestemmingsplanobjecten (enkelbestemming, gebiedsaanduidingen, maar ook de geldende dubbelbestemmingen etc.) niet wijzigen, worden deze niet opgenomen in onderhavig bestemmingsplan (d.w.z. verbeelding en bestemmingsregels). In een Algemeen artikel in de regels worden onderliggende bestemmingsplanobjecten van toepassing verklaard.

In deze toelichting zal de planologische haalbaarheid van de hiervoor genoemde ontwikkelingen worden onderbouwd.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied bestaat uit twee deelgebieden welke zijn gelegen in het zuidwestelijke deel van de Westeinderplassen en ten noordwesten van het glastuinbouwgebied de Kwakel. Het plangebied omvat de gronden ter plaatse van de nieuwe CO_2- leiding

(inclusief belemmeringenstrook). In figuur 1 is met de rode en groene lijn de nieuw te leggen CO_2- leiding aangegeven.

Fig. 1 Ligging van het tracé (Bron: Street Smart)

1.3 Geldende bestemmingsplannen

Binnen het westelijk gedeelte van het plangebied (Westeinderplassen) is het bestemmingsplan 'Uiterweg Plasoevers 2021' vigerend. Binnen dit bestemmingsplan hebben de betreffende gronden de volgende bestemmingen en aanduidingen:

- enkelbestemming 'Natuur';
- enkelbestemming 'Water-1';
- dubbelbestemming 'Waarde - Aardkundige waarden';
- dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 3 en 4';
- dubbelbestemming 'Waterstaat - Waterkering';
- gebiedsaanduiding 'Luchtvaartverkeerzone LIB artikel 2.2.1';
- gebiedsaanduiding 'Luchtvaartverkeerzone LIB artikel 2.2.2';
- gebiedsaanduiding 'Luchtvaartverkeerzone LIB artikel 2.2.2a'.

In het oostelijk deel van het plangebied is het bestemmingsplan 'Kudelstaart 2020' vigerend. Binnen dit bestemmingsplan hebben de betreffende gronden de volgende bestemmingen en aanduidingen:

- enkelbestemming 'Groen';
- enkelbestemming 'Water';
- enkelbestemming 'Agrarisch';
- enkelbestemming 'Verkeer';
- dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 4';
- dubbelbestemming 'Waarde - Ecologie';
- gebiedsaanduiding 'Luchtvaartverkeerzone LIB artikel 2.2.1 nr 4';
- gebiedsaanduiding 'Luchtvaartverkeerzone LIB artikel 2.2.2 toetshoogtes';
- gebiedsaanduiding 'Luchtvaartverkeerzone LIB artikel 2.2.2a toetshoogtes radar'.

Het leggen van een nieuwe CO_2-leiding voor het transporteren van CO_2 is niet in overeenstemming met de geldende bestemmingsplannen. Dit plan voorziet in het

gewenste juridisch planologisch kader op basis waarvan de voorgenomen ontwikkelingen mogelijk kunnen worden gemaakt.

De bestemmingsplannen met de daarin opgenomen bestemmingen blijven overigens als gevolg van voorliggend plan overeenkomstig van toepassing. Ter plaatse van de leidingen voorziet dit paraplubestemmingsplan (hierna bestemmingsplan) uitsluitend in een aanvullende regeling op de bestaande planologische kaders. De enkelbestemming 'Bedrijf - Nutsvoorziening' vervangt daarentegen de onderliggende bestemming (in dit geval 'Groen'). De bestemming 'Water' voorziet in een aanvulling op de onderliggende bestemming 'Water' uit het bestemmingsplan 'Kudelstaart 2020'.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk twee worden de uitgangspunten van het ruimtegebruik voor de komende tien jaar gegeven. Hoofdstuk drie bevat de juridische vertaling van de visie van het bestemmingsplan. In hoofdstuk vier komt de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan aan bod. Om een indruk te krijgen wat met het bestemmingsplan wordt beoogd en hoe het juridisch vertaald wordt, is het lezen van deze hoofdstukken voldoende.

Hoofdstuk vijf tot en met zeven geven de achtergronden, toelichting en motivatie op de gemaakte keuzen weer die uiteindelijk hebben geleid tot de planopzet. In hoofdstuk vijf wordt een beschrijving van het plangebied gegeven. Hoofdstuk zes gaat verder in op de beleidskaders. In het laatste hoofdstuk komen de omgevingsaspecten aan bod.

HOOFDSTUK 2 VISIE PLANGEBIED

2.1 Uitgangspunten

CO_2-netwerk voor de Kwakel
In 2014 is de 'Green Deal CO_2 voorziening glastuinbouw in Noord-Holland' door veertien partijen ondertekend. De externe toevoer van CO_2 is een belangrijke randvoorwaarde voor energieverduurzaming in de glastuinbouwsector. In de glastuinbouw is het gebruik van CO_2 voor het groeiproces in de kas noodzakelijk. Veel tuinbouwbedrijven brengen daarom extra CO_2 in de kassen. Meestal wordt hiervoor rookgas uit de Warmte Kracht Koppeling (WKK) of de ketel gebruikt. Deze installaties draaien voornamelijk op fossiele brandstoffen. Zo ook glastuinbouwgebied de Kwakel (Kernglastuinbouwgebied Uithoorn) waar WKK-installaties fossiele brandstoffen verbranden om zodoende CO_2 te produceren.

De afspraken zijn gemaakt naar aanleiding van een inventarisatie in 2013 waarin de behoefte aan CO_2 binnen de Greenport Aalsmeer is onderzocht. De uitkomst van deze inventarisatie onder tuinders is dat de beschikbaarheid van duurzame en betaalbare CO_2 als een voorwaarde gezien wordt voor de toekomstbestendigheid van het kernglastuinbouwgebied. Er bestaat dan ook onder de kwekers grote belangstelling voor afname van duurzame en betaalbare CO_2 via een centraal leidingstelsel. De toevoer van CO_2 aan glastuinbouw levert een grote bijdrage aan de energiedoelstellingen van Greenport Aalsmeer en de gemeentelijke Duurzaamheidsagenda. Door de levering van CO_2 kunnen de kwekers de 'zomerstook' (Warmtekrachtkoppeling of ketel) vermijden. Op deze wijze wordt een energiebesparing gerealiseerd en de uitstoot van CO_2 gereduceerd. Daarnaast is externe CO_2-levering een belangrijke randvoorwaarde voor de inzet van duurzame warmte (restwarmte, geothermie, warmte/koude opslag, etc.). De besparing in aardgasverbruik en CO_2–emissie kan daarmee nog aanzienlijk verder oplopen. Aldus is het beoogde resultaat van het project een duurzame en betaalbare voorziening van CO_2 voor de Kwakel om de duurzame ontwikkeling van het gebied te versnellen en de weg voor duurzame warmte vrij te maken en de concurrentiepositie te versterken door levering van CO_2 uit de industrie aan de glastuinbouwbedrijven. In eerste instantie betreft dit rest- CO_2 van de raffinaderij van Shell en de bio-ethanol fabriek van Alco, beide in Rotterdam. Voor groei van de CO_2-afname wordt de aansluiting van nieuwe CO_2–bronnen onderzocht.

In navolgende afbeelding is de projectvisie voor het gehele gebied weergegeven. Opgemerkt wordt dat dit bestemmingsplan uitsluitend voorziet in een gedeelte van de aansluiting van kernglastuinbouwgebied de Kwakel. Ook de aanwezige glastuinbouw in Kudelstaart kan hierdoor op termijn worden aangesloten.

mam

Fig. 2 Overzichtstekening aansluiting glastuinbouwgebieden op bestaand CO2-netwerk

2.2 Functionele en ruimtelijke uitwerking

Tracé en aanleg nieuwe CO_2-leiding
Bij het bepalen van de ligging van het tracé en reduceerstation langs de Ambachtsheerweg is nadrukkelijk gekeken naar de meest wenselijke situatie vanuit beheer, veiligheid en bereikbaarheid.

Het beginpunt van de CO_2-tracé bevindt zich ten zuidoosten van de kern Nieuw-Vennep nabij knooppunt Burgerveen. Ter plaatse bevindt zich een bestaande CO_2-leiding van OCAP. Vanaf deze leiding wordt een aftakking ten behoeve van de aansluiting van kernglastuinbouwgebied de Kwakel gerealiseerd.

De nieuwe CO_2-leiding wordt gelegd vanaf de bestaande leiding aan de zuidzijde van de A4 nabij het knooppunt Burgerveen en loopt vervolgens in zuidoostelijke richting Venneperweg en kruist de Venneperweg, de Leimuiderdijk en de Ringvaart Haarlemmermeerpolder (gemeentegrens Haarlemmermeer - Aalsmeer). Vervolgens loopt de CO_2-leiding onder het zuidelijk deel van de Westeinderplassen door richting Uithoorn. Het passeert de Herenweg (gemeentegrens Aalsmeer - Kaas en Braassem) en loopt vervolgens door het weidegebied ten noorden van Vriezenveen. Bij het dijklichaam op de gemeentegrens Kaag en Braassem - Aalsmeer buigt het tracé in noordoostelijke richting af richting Kudelstaart. Langs de Ambachtsheerweg nabij de aansluiting met de Bilderdammerweg bevindt zich het einde van het hogedruk tracé. Op deze locatie wordt het reduceerstation gerealiseerd. In het reduceerstation wordt de hogedruk omgezet in lage druk en vanuit hier verder gedistribueerd naar de afnemers. Het reduceerstation zal een omvang hebben van circa 20 m² en een hoogte van circa 2,5 meter.

De leidingen, onderdeel uitmakend van het nieuwe hoofdtracé, hebben een diameter van 50 centimeter, een werkdruk van 8 Bar(g) en ontwerpdruk van 44 Bar(g) en worden gelegd op een diepte van circa 1,50 tot 2,5 meter onder het maaiveld. Onder de Westeinderplas zal dit tussen de 20 en 30 meter zijn. Het nieuwe tracé zal een totale lengte hebben van circa 5,8 kilometer. De lengte van het tracé op grondgebied

van de gemeente Aalsmeer bedraagt ca. 1800 meter (ca. 1150 meter ter hoogte van de Westeinderplas en 650 meter bij Kudelstaart).

De nieuwe leiding wordt voor het grootste gedeelte aangelegd middels een horizontale gestuurde boringen (HDD). De horizontaal gestuurde boring betreft een techniek waarbij er een ondergrondse boring plaatsvindt en er geen sleuven hoeven te worden gegraven. In het laatste gedeelte van het tracé (binnen de gemeenten Aalsmeer en Uithoorn) wordt de leiding in open sleuf aangelegd. Nadat de leiding is gelegd, worden de gronden ter plaatse weer in oorspronkelijke staat hersteld (cultuurtechnische afwerking). De bovengrondse ruimtelijke structuur van het plangebied en zijn omgeving wijzigt feitelijk niet. Er zal, met uitzondering van het reduceerstation, geen bebouwing worden opgericht.

In figuur 3 is aangegeven waar de leiding wordt aangelegd in een open sleuf (rode lijn) en waar de leiding wordt aangelegd middels een horizontale gestuurde boringen (blauwe lijn). De gele cirkel geeft de locatie weer van het reduceerstation. Figuur 4 omvat de nieuwe situatie ter plaatse van het reduceerstation aan de Bilderdammerweg nabij de Ambachtsheerweg.

Voorliggend bestemmingsplan heeft uitsluitend betrekking op het gedeelte van het tracé dat binnen de gemeente Aalsmeer is gelegen. Binnen de gemeentegrenzen van Aalsmeer is sprake van de aanleg van een CO_2-leiding middels horizontaal gestuurde boring en middels het graven van sleuven en de realisatie van een reduceerstation en entree daar naar toe.

Fig.3 Aanlegwijze CO2-leiding

Fig. 4 Situering reduceerstation Uithoorn (rode vlak)

2.3 Motivatie gemaakte keuzes

De externe toevoer van CO_2 is een belangrijke randvoorwaarde voor energieverduurzaming in de glastuinbouwsector. Het kernglastuinbouwgebied De Kwakel dient daarom aangesloten te worden op de bestaande CO_2-leiding van OCAP. Bij het bepalen van de ligging van het tracé en reduceerstation aan de Bilderdammerweg nabij de Ambachtsheerweg is nadrukkelijk gekeken naar de meest wenselijke situatie vanuit beheer, veiligheid en bereikbaarheid.

Een CO_2-leiding is een leiding die valt onder het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en dient zodoende planologisch verankerd te worden. De ligging en de belemmeringenstrook, het Bevb schrijft 5 meter voor aan weerszijde van de leiding, worden geregeld in de dubbelbestemming 'Leiding - CO_2'. De aanleg en het in gebruik nemen van de leiding is beleidsmatig en milieutechnisch uitvoerbaar (zie hoofdstuk 6 en 7).

HOOFDSTUK 3 PLANOPZET

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de wijze waarop de gewenste ruimtelijke en functionele ontwikkeling van het plangebied juridisch is vertaald. In het voorgaande hoofdstuk is beschreven welke ontwikkelingen in het plangebied plaatsvinden. In dit hoofdstuk wordt aangegeven welke juridisch-planologische instrumenten daarbij worden ingezet.

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) die per 1 juli 2008 in werking is getreden verplicht gemeenten tot het opstellen van een bestemmingsplan voor het gehele grondgebied. In de Wro en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is nader uitgewerkt uit welke onderdelen een bestemmingsplan in ieder geval moet bestaan.

Het juridische deel van het bestemmingsplan bestaat uit de verbeelding en de regels. Deze onderdelen zijn bindend voor de burger. De regels bevatten het juridisch instrumentarium voor het regelen van het gebruik van de gronden en gebouwen en bepalingen omtrent de toegelaten bebouwing. De verbeelding heeft een ondersteunende rol voor de toepassing van de regels alsmede de functie van visualisering van de bestemmingen. De toelichting is niet juridisch bindend, maar wordt als handvat en beleidskader/interpretatiekader voor het bestemmingsplan gebruikt.

De bruikbaarheid van deze instrumenten is geheel afhankelijk van het doel van het bestemmingsplan en de gewenste bestemmingsmethodiek van de gemeente Aalsmeer. Uitgangspunt is dat het bestemmingsplan moet voorzien in een passende regeling voor onbepaalde tijd.

Dit plan is vormgegeven als paraplubestemmingsplan. Dit paraplubestemmingsplan komt als het ware over het geldende bestemmingsplan heen te liggen en heeft een aanvullende werking. Dit betekent dat behalve met dit bestemmingsplan, eveneens rekening moet worden gehouden met het onderliggende bestemmingsplan. Dat plan blijft rechtsgeldig.

3.2 Opzet van de regels en verbeelding

De regels en de verbeelding vormen samen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. De toelichting is niet juridisch bindend, maar kan wel gebruikt worden als nadere uitleg bij de regels.

Op de bij het bestemmingsplan behorende verbeelding zijn alle noodzakelijke gegevens ingetekend. Er wordt onderscheid gemaakt in (dubbel)bestemmingen en aanduidingen. De bestemmingen zijn de belangrijkste elementen. De op de verbeelding opgenomen bestemmingen zijn in overeenstemming met de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP2012). Door deze standaarden wordt de kleur en de codering van de bestemmingen bepaald. De bestemmingen zijn op het renvooi weergegeven in alfabetische volgorde. Elke op de verbeelding weergegeven bestemming is gekoppeld aan een bestemmingsregel in de regels. De regels laten vervolgens bij elke bestemming zien op welke wijze de gronden binnen de desbetreffende bestemming gebruikt en bebouwd mogen worden. Daarbij wordt onder meer verwezen naar aanduidingen op de verbeelding. Aanduidingen in samenhang met de regels, geven duidelijkheid over datgene wat binnen een bestemmingsvlak al dan niet is toegestaan.

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:

- De 'Inleidende regels', bestaande uit een begrippenlijst en regels met betrekking tot de 'wijze van meten';
- De 'Bestemmingsregels', die in dit bestemmingsplan te onderscheiden zijn in regels voor 'gewone', rechtstreekse bestemmingen en dubbelbestemmingen;
- De 'Algemene regels' die in principe betrekking hebben op alle bestemmingen die in het plangebied voorkomen;
- De 'Overgangs- en slotregels' die bestaan uit het overgangsrecht (voor bestaande bouwwerken en bestaand gebruik dat van het bestemmingsplan afwijkt) en de naam waaronder het bestemmingsplan moet worden aangehaald.

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Begrippen (artikel 1)
hierin worden de begrippen gedefinieerd die in de planregels worden gebruikt.

Wijze van meten (artikel 2)
hierin wordt aangegeven hoe de diverse maten worden gemeten en de inhoud en oppervlakte van bouwwerken worden berekend om zo een eenduidige toepassing van de bebouwingregeling te bewerkstelligen.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

In dit hoofdstuk zijn regels opgenomen, horende bij de op de verbeelding opgenomen bestemming en dubbelbestemming. Het gaat om de bestemming 'Bedrijf -Nutsvoorziening' en dubbelbestemming 'Leiding – CO_2'.

'Bedrijf - Nutsvoorziening' (artikel 3)
Ter plaatse van de gronden waar het reduceerstation wordt gerealiseerd is een bedrijfbestemming met toevoeging Nutsvoorziening opgenomen. Op de gronden mag een reduceerstation met bijbehorende voorzieningen worden aangelegd.

'Water' (artikel 4)
Ter plaatse van de gronden waar de ontsluiting naar het reduceerstation wordt gerealiseerd is een waterbestemming opgenomen. Op de gronden mag ten behoeve van deze ontsluiting aanvullend een dam met duiker worden aangelegd.

'Leiding – CO_2' (artikel 5)
Deze dubbelbestemming is opgenomen ter plaatse van de nieuwe CO_2-leiding. De voor de 'Leiding – CO_2' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de aanleg en instandhouding van ondergrondse hoge druk CO_2-transportleidingen (inclusief voorzieningen) met de daarbij behorende belemmeringenstroken van 5 meter aan weerszijde van de leiding en een reduceerstation.

Deze dubbelbestemming betreft een aanvulling op de geldende bestemmingsplannen. Overige bestemmingen blijven op de betreffende gronden van overeenkomstige toepassing. Dit is geregeld in artikel 7 van de regels.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

In dit hoofdstuk zijn de regels opgenomen die betrekking hebben op het gehele plangebied en alle andere regels in het bestemmingsplan.

Anti-dubbeltelregel (artikel 6)
Deze bepaling dient om te voorkomen dat bijvoorbeeld een grondoppervlak dat in een bepaald geval al eens als berekeningsgrondslag voor de toelaatbare oppervlakte aan

bebouwing heeft gediend, later nog eens als berekeningsgrondslag voor een ander bouwwerk wordt gebruikt, maar dat dan tot gevolg heeft dat in het eerste geval een situatie ontstaat die afwijkt van het plan.

Van toepassing verklaring (artikel 7)
In dit artikel is geregeld dat de andere bestemmingen die gelden op grond van de onder dit paraplubestemmingsplan liggende bestemmingsplannen van toepassing blijven dan wel gedeeltelijk worden vervangen.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Overgangsrecht (artikel 8)
Samengevat wordt hierin gewaarborgd dat bouwwerken en gebruiksvormen die bij de totstandkoming van het plan reeds bestaan, maar nu in strijd raken met het plan, mogen blijven bestaan. Daarbij wordt het hierin mogelijk gemaakt om op te treden tegen eerder ontstaan illegaal gebruik.

Slotregel (artikel 9)
Voor de duidelijkheid, o.a. bij benoeming en verwijzing, is hierin een eenduidige naam voor het gehele plan inclusief de toelichting aangegeven.

HOOFDSTUK 4 UITVOERBAARHEID

4.1 Actuele regionale behoefte

In het Besluit ruimtelijke ordening is de verplichting opgenomen om in het geval van nieuwe stedelijke ontwikkeling in de toelichting een onderbouwing op te nemen van nut en noodzaak van de nieuwe stedelijke ruimtevraag en de ruimtelijke inpassing. Hierbij wordt uitgegaan van de 'ladder voor duurzame verstedelijking'.
De 'stappen van de ladder' worden is artikel 3.1.6, lid 2 Bro als volgt omschreven:

1. voorziet de voorgenomen stedelijke ontwikkeling in een actuele regionale behoefte;
2. kan binnen bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio in de behoefte worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins;
3. wanneer blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld (m.a.w. zorgen voor optimale inpassing en bereikbaarheid).

Of er sprake is van een stedelijke ontwikkeling, wordt bepaald door de aard en omvang van die ontwikkeling, in relatie tot de omgeving. Op grond van jurisprudentie blijkt dat de aanleg van een (CO_2-)leiding met reduceerstation van beperkte omvang niet als stedelijke ontwikkeling kan worden beschouwd. Verdere toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking is daarom niet aan de orde.

4.2 Economische uitvoerbaarheid

4.2.1 Financieel-economische haalbaarheid

De realisatie van de in dit bestemmingsplan rechtstreeks mogelijk gemaakte ontwikkelingen is in handen van één ontwikkelende partij. Deze partij vergoed de ambtelijke plankosten op basis van de legesverordening. Niet is gebleken dat de ontwikkelende partij over onvoldoende middelen beschikt om de bedoelde ontwikkelingen te kunnen realiseren en leges aan de gemeente te voldoen.

Met de eigenaren van de particulieren percelen zijn zakelijk recht overeenkomsten afgesloten, dat wil zeggen dat over het tracé voor de aanleg van de nieuwe CO_2-leiding overeenkomsten zijn gesloten met eigenaren en gebruikers. Deze zijn door OCAP vastgelegd in zakelijk recht overeenkomsten (ZRO) voor het aanleggen en in gebruik hebben van de nieuwe CO_2-leiding en tijdelijke gebruiksovereenkomsten (TGO) voor het gebruik van de benodigde particulieren terreinen tijdens en na de aanleg van de nieuwe CO_2- leiding. In deze overeenkomsten zijn tevens alle financiële afspraken ten aanzien van vergoedingen er dergelijke vastgelegd.

De Provincie Noord-Holland draagt middels een subsidie bij aan de projectkosten van de leiding. Daarnaast heeft OCAP overeenkomsten gesloten met afnemers waardoor de inkomsten uit de leiding verzekerd zijn.

4.2.2 Verhaal van kosten

De Wet ruimtelijke ordening stelt verplicht dat de gemeenteraad tegelijk met de vaststelling van een bestemmingsplan een exploitatieplan vaststelt voor kostenverhaal in het geval het bestemmingsplan nieuwe, bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bouwplannen mogelijk maakt. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de bouw

van één of meer woningen, de bouw van één of meer andere hoofdgebouwen of de uitbreiding of verbouwing van gebouwen. In de wet is aangegeven welke kosten verhaald kunnen worden.

Het (ver)leggen van leidingen is geen aangewezen bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1. Bro, een reduceerstation als hoofdgebouw is dat wel. Dit betekent dat plankosten kunnen worden verhaald middels een exploitatieplan, tenzij voorafgaand aan de vaststelling van de bestemmingswijziging dit kostenverhaal op een andere manier verzekerd is. In het voorliggende geval worden de gemeentelijke plankosten, op basis van de legesverordening, verhaald op de OCAP. De gronden waarop het reduceerstation is bedacht zijn in eigendom van de gemeente. Voor het gebruik van deze gronden wordt een opstalovereenkomst gesloten. Voor het overige zijn er geen kosten voor de gemeenten door voorzieningen op openbaar gebied.

Op basis van voorgaande zijn er geen financiële belemmeringen meer voor de uitvoerbaarheid van onderhavig project.

4.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

4.3.1 Inspraak

Het plangebied betreft gronden die deels in eigendom zijn van de gemeente Aalsmeer en deels van particulieren. Met de particuliere grondeigenaren in een zakelijk recht overeenkomst gesloten over het gebruik van de gronden en de aanleg van de leiding. Zij zijn dus akkoord met het voorgenomen plan en de beperkingen die dit in een strook boven de leiding met zich meebrengt. Van verder inspraak kan daarom worden afgezien. Aan de bewoner aan de Bilderdammerweg is vooraf door de initiatiefnemer het plan toegelicht.

4.3.2 Bro-partners

In het kader van het wettelijk vooroverleg op grond van het Besluit op de ruimtelijke ordening heeft over het initiatief overleg plaatsgevonden met de onderstaande overlegpartners. Zij hebben het initiatief, in de vorm van het voorontwerp en de onderzoeken die zijn opgesteld ten behoeve van het gehele tracé, beoordeeld.

1. Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
2. Hoogheemraadschap van Rijnland
3. Waternet
4. Brandweer Amsterdam-Amstelland

Met de gemeenten Uithoorn, Kaag en Braassem en Haarlemmermeer heeft regulier overleg plaatsgevonden om de inhoudelijke en procedurele afstemming te borgen.

De provincie Noord-Holland ziet dit initiatief voor de aanleg van een CO2-transportleiding ten behoeve van de glastuinbouw als een positieve ontwikkeling. Het sluit namelijk goed aan bij de gestelde doelen in de omgevingsvisie 2050 om zoveel mogelijk gebruik te maken van hernieuwbare energiebronnen en restwarmte van bedrijven. Hierbij wordt in het bijzonder ingegaan om kansen voor verduurzaming in de glastuinbouw. De voorgestelde leiding wordt ondergronds aangelegd, dus de impact op bestaande landschappelijke kwaliteiten is minimaal. Het plangebied ligt niet in de buurt van Natura2000 gebieden. Wel loopt het tracé onder de Westeinderplassen door, een gebied dat onderdeel uitmaakt van Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het is belangrijk dat de initiatiefnemer het plan ook aanmeldt bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Zij gaan over soortenbescherming.

Reactie: Het plan zal worden aangemeld bij de Omgevingsdienst NZKG

Het Hoogheemraadschap van Rijnland heeft eveneens geen bewaar tegen het plan. Zij geeft dat voor de werkzaamheden een watervergunning nodig is. Voor de horizontaal gestuurde boring, deels in kwetsbaar kwelgebied, onder de waterkering door en onder oppervlaktewater door, is de zorgplicht (regel 15 Kabels en Leidingen) aan de orde en dient een maatwerkbesluit te worden geschreven door Rijnland (regel 20 Grondverzet).
Reactie: Voor de werkzaamheden worden de regels uit de Keur in acht genomen en wordt een vergunning aangevraagd.

Waternet geeft aan dat de leiding gedeeltelijk in de nabijheid ligt van de 'overige tertiaire kering' die de status compartimentering heeft. Deze kering is in beheer van AGV. Verzocht wordt de aanwezigheid van deze kering op te nemen, zodat hiermee in de toekomst rekening gehouden wordt.
Reactie: De tertiaire kering heeft op basis van de Legger geen beschermingszone. Het ligt niet voor de hand deze kering als dubbelbestemming op de planverbeelding op te nemen. In de toelichting zal hier aandacht aan worden besteed.

Brandweer Amsterdam-Amstelland heeft te kennen gegeven, dat zij geen opmerkingen hebben, dan wel dat het voorontwerp geen onderwerpen raken waarbij zij belang hebben.

Zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan is gedurende zes weken ter inzage gelegd van 24 juni tot en met 4 augustus 2022.

Gedurende de termijn van ter inzage legging heeft een ieder de gelegenheid gekregen om schriftelijk zienswijzen kenbaar te maken. Gedurende deze periode is er 1 zienswijze ingediend. De zienswijze is beantwoord in de Nota van beantwoording zienswijzen welke onderdeel uitmaakt van het vaststellingsbesluit.

4.4 Handhaving

4.4.1 Uitvoerings- en handhavingsbeleid

Handhaving op het gebied van ruimtelijke ordening spitst zich toe op het gebruik van de gronden en opstallen, de maatvoering van bouwwerken en het uitvoeren van werken en werkzaamheden waarvoor een omgevingsvergunning nodig is. Handhaving kan kortweg worden omschreven als: elke handeling die er op is gericht de naleving van rechtsregels te bevorderen of een overtreding te beëindigen. Handhaving is geen doel op zich maar draagt bij aan de realisatie van de ruimtelijke doelstellingen die met het bestemmingsplan worden beoogd en de bescherming van de verschillende belangen die worden gewaarborgd.

Een bestemmingsplan bevat daarom een handhavingsparagraaf. Hierin wordt een toelichting gegeven op de wijze waarop de gemeente het juridische normenkader van het bestemmingsplan handhaaft, dat door middel van de planregels in samenhang met de planverbeelding in het leven is geroepen.

Het niet naleven van een bestemmingsplan komt neer op het ondergraven van één van de meest waardevolle en invloedrijkste instrumenten van de gemeentelijke overheid. Daarnaast is het een inbreuk op en aantasting van de belangrijkste waarborgen die de burger en bedrijven op gemeentelijk niveau hebben. De maatschappij mag immers verwachten en eisen van de gemeentelijke overheid dat zij de regelgeving die zij in het

bestemmingsplan heeft opgenomen ook zal handhaven. Het niet naleven en handhaven van het bestemmingsplan tast de geloofwaardigheid van de gemeente in het algemeen aan. Om deze redenen is het noodzakelijk het bestemmingsplannen te handhaven en te blijven handhaven.

De gemeente is verplicht om uitvoerings- (vergunningverlening) en handhavingsbeleid vast te stellen in een of meer documenten, waarin gemotiveerd wordt aangegeven welke doelen wij onszelf stellen bij de uitvoering en handhaving en welke activiteiten we daarvoor zullen uitvoeren. Deze verplichting is nu al opgenomen in het Besluit omgevingsrecht en komt ook in de Omgevingswet terug.

De gemeente heeft aan deze verplichting invulling gegeven in het actuele VTH beleidsplan, waarin zowel het uitvoerings- als het handhavingsbeleid is opgenomen. Deze nota beschrijft de visie, doelstellingen, prioriteiten, uitgangspunten en strategieën op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Het is gebaseerd op een analyse van de problemen die zich kunnen voordoen met betrekking tot de naleving van de geldende wetgeving, waaronder dit bestemmingsplan. Een andere belangrijk uitgangspunt zijn de toepasselijke algemeen verbindende voorschriften, de beleidskaders en een analyse van inzichten, technieken en werkwijzen die gebruikt kunnen worden voor de uitvoering.

Het gehele uitvoerings- en handhavingsbeleid geeft ten minste inzicht in:
- De prioriteiten bij de uitvoering van voorgenomen activiteiten.
- De methodiek die de gemeente gebruikt om te bepalen of gestelde doelen worden bereikt.
- De objectieve criteria voor het beoordelen van aanvragen voor en beslissingen over een omgevingsvergunning en het afhandelen van meldingen.
- De werkwijze bij vergunningverlening en het afhandelen van meldingen.
- De afspraken die door de gemeente met de Omgevingsdienst en met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving zijn gemaakt.
- De wijze waarop het toezicht op de naleving van het bij of krachtens de betrokken wetten bepaalde wordt uitgeoefend om de gestelde doelen te bereiken.
- De wijze waarop bestuurlijke sancties en de termijnen die bij het geven en uitvoeren daarvan worden gehanteerd en de strafrechtelijke handhaving onderling worden afgestemd, waarbij tevens aandacht wordt besteed aan de aard van de geconstateerde overtredingen.
- De wijze waarop de gemeente handelt na overtredingen die zijn begaan door of in naam van de eigen gemeente of van andere organen behorende tot de overheid.

In de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's worden deze prioriteiten vertaald in daadwerkelijke activiteiten. Jaarlijks evalueren we de uitgevoerde inspanningen en toetsen we de bijdrage aan de beleidsdoelstellingen. Doen we nog de juiste dingen op de juiste wijze of signaleren we ontwikkelingen die een aanpassing van het (ruimtelijke) beleid vragen? Het uitvoeringsprogramma, jaarverslag en de evaluatie worden toegestuurd aan de gemeenteraad.

4.4.2 Handhavingsopgave

Uit de planregeling volgt geen opgave voor handhaving. Er zijn geen strijdige en illegale functies geconstateerd die ingevolge het bestemmingsplan dienen te worden beëindigd.

HOOFDSTUK 5 BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE PLANGEBIED

Dit hoofdstuk beschrijft de huidige situatie van het plangebied. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt naar de ruimtelijke en functionele structuur van het plangebied en zijn omgeving. Alle ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt met dit bestemmingsplan zijn al behandeld in hoofdstuk 2

5.1 Ruimtelijke karakteristiek

5.1.1 Het plangebied in groter verband

Het tracé start buiten de gemeentegrens, ten zuidoosten van de kern Nieuw-Vennep nabij knooppunt Burgerveen. Ter plaatse bevindt zich een bestaande CO_2- leiding van OCAP. De CO_2 wordt door OCAP bij Shell in Pernis en bij Alco in Rotterdam ingekocht. De CO_2 wordt met een compressor op druk gebracht. Voor transport wordt gebruikgemaakt van een bestaande transportleiding van 85 kilometer. Deze leiding loopt van het industriegebied van Rotterdam naar het havengebied van Amsterdam en komt hierbij langs een aantal belangrijke glastuinbouwgebieden (waaronder PrimA4a en De Kwakel).

Fig 5 Geplande CO_2 bundel tussen Westland en MRA, met aantakking op het gebied Greenport Aalsmeer

Vanaf de aftakking van de bestaande CO_2-leiding nabij knooppunt Burgerveen loopt het tracé van de nieuwe leiding in zuidoostelijke richting langs de kern Burgerveen, door het zuidelijke deel van de Westeinderplassen en vervolgens door het agrarisch gebied ten noorden van het buurtschap Vriezekoop. Ten noorden van Bilderdam buigt het tracé af in noordoostelijke richting tot het reduceerstation aan de Ambachtsheerweg.

5.1.2 Beschrijving plangebied

Het plangebied binnen de gemeente Aalsmeer bestaat uit twee delen. Het eerste tracé komt Aalsmeer binnen ter hoogte van de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder. Hier loopt het plangebied over een lengte van circa 1150 meter door de Westeinderplas tot aan de Herenweg. De eerste 250 meter daarvan is natuur in de vorm van rietlanden. Deze gronden maken deel uit van De Rijsen. Waar elders in het plassengebied de legakkers en petgaten grotendeels zijn verdwenen en een vrijwel aaneengesloten watervlakte (Grote Poel) is ontstaan, is aan de westzijde een moeras-gebied overgebleven, overwegend bestaande uit rietlanden. Door de geïsoleerde ligging heeft het gebied zich kunnen ontwikkelen tot een waardevol natuurgebied.

Voor het overige is het open water.

Het tweede deel van het tracé komt van de gemeente Kaag en Braassem ter hoogte van de Landscheidingsdijk (Bilderdammerdijk) Aalsmeer binnen. Het plangebied loopt in noordoostelijke richting naar de Ambachtsheerweg door open akkerland.

Bij het bepalen van de ligging van de nieuwe leiding en afsluiterschema is nadrukkelijk gekeken naar de meest wenselijke situatie vanuit beheer, veiligheid en bereikbaarheid.

5.2 Functioneel gebruik

De gronden ter plaatse van dit deel van het eerst tracédeel zijn momenteel ingericht als natuurgrond met rietlanden. Als onderdeel van het natuurbeheer wordt hier het riet gesneden. De Westeinderplas is van belang vanuit de waterhuishouding (waterberging) en doet tevens dient als recreatiewater. Het akkergebied ten westen van Kudelstaart wordt gebruikt als agrarische cultuurgrond. Het tracé loopt hier onder een onverharde ontsluiting naar de Ambachtsheerweg. Het reduceerstation ligt in een parkachtige zone. De wegen die worden doorsneden (Herenweg en Ambachtsheerweg) hebben hun functie als infrastructuur. Het huidige gebruik zal door de aanleg van de leiding niet wijzigen.

HOOFDSTUK 6 BELEIDSKADER

6.1 INLEIDING

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de belangrijkste ruimtelijke beleidskaders. Achtereenvolgens komt het relevante rijks-, provinciale, regionale en gemeentelijk beleid aan bod. Het beleid en de wetgeving op milieugebied wordt behandeld in hoofdstuk 7.

6.2 Rijksbeleid

Hieronder volgt het beleid van het rijk, waar indien relevant voor het plangebied met dit rijksbeleid rekening wordt gehouden in dit bestemmingsplan.

6.2.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

De Nationale Omgevingsvisie, de NOVI, komt voort uit de Omgevingswet en is een langetermijnvisie op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. Uitgangspunt is dat ingrepen in de leefomgeving niet los van elkaar plaatsvinden, maar in samenhang.

De NOVI richt zich op vier prioriteiten:
1. Ruimte maken voor de klimaatverandering en energietransitie
2. De economie van Nederland verduurzamen en ons groeipotentieel behouden
3. Onze steden en regio's sterker en leefbaarder maken
4. Het landelijk gebied toekomstbestendig ontwikkelen

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven is combinaties te maken en win-win situaties te creëren, maar dit is niet altijd mogelijk. Soms zijn er scherpe keuzes nodig en moeten belangen worden afgewogen. Hiertoe gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:
1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies: in het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI zoeken we naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte;
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal: wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling, tussen concurrentiekracht en leefbaarheid, verschilt van gebied tot gebied. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere;
3. Afwentelen wordt voorkomen: het is van belang dat onze leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van die van toekomstige generaties.

Toetsing van het initiatief aan de uitgangspunten in het rijksbeleid
De in dit bestemmingsplan voorziene ontwikkeling is in overeenstemming met de nationale belangen zoals opgenomen in de NOVI. In relatie tot het voorliggende plan is vooral het nationale belang 'Ontwikkelen van een duurzame landbouw voor voedsel en agroproductie' van toepassing.
Met het plan wordt bijgedragen aan de energieverduurzaming in de glastuinbouwsector en de toekomstbestendigheid van deze sector. Tot slot wordt opgemerkt dat de Ladder voor duurzame verstedelijking, gelet op de aard van de ontwikkeling, niet van toepassing is.

6.2.2 Klimaatakkoord

Algemeen
In het Klimaatakkoord van Parijs is in 2015 afgesproken dat de opwarming van de aarde wordt beperkt tot minder dan twee graden Celsius ten opzichte van het pre-industriële tijdperk. Het streven is om de opwarming beperkt te houden tot anderhalve graad. Het kabinet heeft met het nationale Klimaatakkoord (juni 2019) een centraal doel: het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met 49 % ten opzichte van 1990. Dit Klimaatakkoord betreft een pakket aan maatregelen met een zo breed mogelijk maatschappelijk draagvlak, dat de actieve steun heeft van zoveel mogelijk bijdragende partijen en waarmee het politieke reductiedoel van 49% in 2030 wordt gerealiseerd.

Doelen klimaatakkoord
Het Klimaatakkoord bevat de afspraken die aan vijf sectortafels zijn gemaakt, waaronder Landbouw en landgebruik. Voor de glastuinbouw is ten aanzien van de CO_2-voorziening in het klimaatakkoord o.a. opgenomen dat wordt ingezet op voldoende maatregelen om de benodigde CO_2-voorziening voor de glastuinbouwsector mogelijk te maken. Uiterlijk in 2030 is de ontwikkeling naar een CO_2- voorziening met een omvang van circa 2,0 Mton op jaarbasis zeker gesteld. De inzet en aanpak is gericht op kosteneffectieve afvang, transport en levering van CO_2, realisatie van onafhankelijk CO_2-transport, integratie en optimalisatie van CO_2-opslag (CCS), maximale ontsluiting van CO_2 uit biogene bronnen en innovatie en ontwikkeling van CO_2-winning uit de buitenlucht.

Toetsing van het initiatief aan het klimaatakkoord
De in dit bestemmingsplan voorziene ontwikkeling levert een bijdrage aan de klimaatdoestelling voor de glastuinbouw ten aanzien van de CO_2-voorziening. De CO_2 leiding is namelijk belangrijk voor transport en levering van CO_2 naar het glastuinbouwgebied De Kwakel. De aanleg van de CO_2-leiding is in overeenstemming met de doelstelling uit het klimaatakkoord.

6.3 Provinciaal en regionaal beleid

6.3.1 Omgevingsvisie Noord-Holland 2050

Algemeen
De Omgevingsvisie Noord-Holland 2050 is het integrale provinciale beleidsplan voor de gehele provincie Noord-Holland. De Omgevingsvisie is op 19 november 2018 vastgesteld door Provinciale Staten.

Met de Omgevingsvisie richt de provincie zich op lange termijn ambities en –doelen, met oog voor kwaliteiten die de provincie langjarig willen koesteren en die probeert in te spelen op veranderingen en transities die tijd nodig hebben. In het Visiedeel zijn de ambities uitgewerkt in zogenaamde samenhangende bewegingen naar de toekomst. Relevant voor voorliggende ontwikkeling is met name de beweging 'Nieuwe energie'. In deze beweging gaat het over het benutten van de economische kansen van de energietransitie en circulaire economie.

De provincie wil de beweging richting circulaire economie versnellen. Doel is het verminderen van het verlies van (primaire) grondstoffen die geschikt zijn voor hergebruik. Bij circulaire economie zijn het terugwinnen van grondstoffen, het inzetten van reststromen en verwaarding belangrijk. Dat vereist ruimte voor opslag en verwerking van materialen en reststromen, waaronder CO_2.

Toetsing van het initiatief aan de Omgevingsvisie Noord-Holland 2050

Met de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling, welke voorziet in de aansluiting van kernglastuinbouwgebied de Kwakel op het bestaande CO_2-netwerk, wordt het verlies van (primaire) grondstoffen die geschikt zijn voor hergebruik verminderd. Door hergebruik van CO_2 wordt bijgedragen aan de energieverduurzaming in de glastuinbouwsector. Gesteld kan worden dat het initiatief daarmee in lijn is met het gestelde in de omgevingsvisie.

6.3.2 Omgevingsverordening NH2020

Algemeen
De belangrijkste onderwerpen uit de Omgevingsvisie worden verankerd in de nieuwe Omgevingsverordening Noord-Holland. Deze vervangt alle bestaande verordeningen die betrekking hebben op de leefomgeving zoals de Provinciale Ruimtelijke Verordening, de Provinciale Milieuverordening, de Waterverordeningen en de Wegenverordening. Voor de provinciale regelgeving op de wettelijke taken en bevoegdheden is gekozen deze beleidsneutraal om te zetten in de omgevingsverordening.

De belangrijkste wijzigingen in de ontwerp Omgevingsverordening NH2020 ten opzichte van de regels in de huidige provinciale verordeningen betreffen:
- meer ruimte voor kleinschalige woningbouw in Noord-Holland Noord
- overige kleinschalige stedelijke ontwikkelingen alleen op bestaande bouwvlakken
- beschrijven en vastleggen kernkwaliteiten Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL)
- meer ruimte voor windturbines in de MRA, vooruitlopend op de RES
- industrieterreinen in het NZKG
- aandacht voor risico's klimaatadaptatie
- ruimte voor activiteiten met meerwaarde/waardevolle experimenten

De overige regels zijn voor het grootste deel beleidsneutraal omgezet naar de omgevingsverordening.

Toetsing van het initiatief aan de Omgevingsverordening NH2020
Ten aanzien van de Omgevingsverordening NH2020 zijn er geen beperkingen voor de voorgenomen ontwikkeling voor de aanleg van een CO_2- leiding. Er dient gesteld te worden dat het plan in overeenstemming is met het provinciale ruimtelijke beleid.

6.3.3 Green Deal CO2 voorziening glastuinbouw in Noord-Holland

In 2014 is de 'Green Deal CO_2 voorziening glastuinbouw in Noord-Holland' door veertien partijen, waaronder provincie Noord-Holland, ondertekend. In dit document zijn afspraken gemaakt over de verduurzaming van de glastuinbouwsector door externe toevoer van CO_2. Met de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling, welke voorziet in de aansluiting van kernglastuinbouwgebied de Kwakel op het bestaande CO_2-netwerk, wordt invulling gegeven aan de gemaakte afspraken.

6.3.4 Ruimtelijke Visie Greenport Aalsmeer 2015-2025

De samenwerkende tuinbouworganisaties, bedrijfsleven, gemeenten en provincies in Greenport Aalsmeer hebben de Ruimtelijke Visie Greenport Aalsmeer 2015-2025 ontwikkeld. In de visie wordt ingezet op een moderne en duurzame glastuinbouw, met ruimte voor zowel grootschalige bedrijven als ondernemers met niches. Een van de kernpunten van de Ruimtelijke Visie Greenport Aalsmeer 2015-2025 betreft het inzetten op duurzaamheid waarbij specifiek wordt ingezet op het gebruik van CO_2 en restwarmte in kansrijke gebieden.

De Greenport Aalsmeer kiest voor een visie waarin regionaal wordt gestuurd op het benutten van kansen in toekomst vaste glastuinbouwgebieden. Daarbij zet zij in op de kansen die duurzame versterkingen als het gebruik van restwarmte, aanvoer van CO_2 per pijpleiding en geothermie bieden, als drager voor toekomstige ontwikkelingen.

De in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling, welke voorziet in de aansluiting van kernglastuinbouwgebied de Kwakel op het bestaande CO_2-netwerk, wordt invulling gegeven aan een van de kernpunten uit de Ruimtelijke Visie Greenport Aalsmeer 2015-2025.

6.3.5 Drechtdoorsteek

Het project Drechtdoorsteek is een project waarin drie gemeenten (Aalsmeer, Uithoorn en Nieuwkoop), twee provincies (Zuid-Holland en Noord-Holland) en twee waterschappen (Hoogheemraadschap van Rijnland en Waterschap Amstel, Gooi en Vecht) samenwerken om een nieuwe vaarverbinding tussen de Westeinderplassen en de Drecht te realiseren.

Kansenonderzoek Drechtdoorsteek
In het Kansenonderzoek Drechtdoorsteek, 4 december 2017, zijn vier scenario's gepresenteerd. Bestuurlijk is een voorkeur uitgesproken voor een doorsteek van de Drecht naar de Westeinderplassen langs de bestaande landschappelijke dijk tussen de Vriesekoopsepolder in Kaag en Braassem en de Zuiderlegmeerpolder in Aalsmeer en Uithoorn. Daarbij is ruimte beoogd voor gebiedsontwikkeling aan de 'koppen' en aan de oostzijde van de doorsteek in de Zuiderlegmeerpolder in combinatie met recreatieve ontwikkelingen aan de zuidwestelijke oevers van de Westeinderplassen.

Marktverkenning en gebiedsconcepten Drechtdoorsteek
In de 'Marktverkenning en gebiedsconcepten Drechtdoorsteek' (17 december 2018) is op basis van de recreatieve en toeristische ontwikkelingen in de regio en de gunstige ligging een aantal kansrijke deelmarkten in kaart gebracht. Samen met marktpartijen is een aanzet voor mogelijke gebiedsconcepten ontwikkeld in de Zuiderlegmeerpolder en aan de zuidwestelijke oevers van de Westeinderplassen.

Toetsing van het initiatief aan de plannen rondom de Drechtdoorsteek
De planontwikkeling rondom de Drechtdoorsteek is ongewis. De plannen staan momenteel in de ijskast. In het voorkeursmodel is de Drechtdoorsteek nabij Bilderdam voorzien. Op dit deel van het traject wordt de CO_2-leiding aangelegd middels een gestuurde boring. De diepteligging van de leiding bedraagt daarbij tussen de 20 en 30 meter. Verder in oostelijke richting, op ruime afstand van de beoogde locatie van het voorkeursmodel, komt de leiding minder diep te liggen. Hier wordt de CO_2-leiding deels in een open sleuf aangelegd. De leiding wordt daarbij ca. 2,5 m a 3,0 meter diep gelegd met 1,5 tot 2m dekking.

Het initiatief is afgestemd op een mogelijke realisatie van de Drechtdoorsteek nabij de Bilderdam zoals opgenomen in het voorkeursmodel. Bij een toekomstige uitwerking van de doorsteek ten aanzien van de exacte ligging van het tracé en de toe te passen ophoging en waterstanden dient te zijner tijd rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van de CO2-leiding. De voorgestelde ligging en aanlegdiepte zijn verenigbaar met de in de toekomst te realiseren watergang.

6.4 Gemeentelijk beleid

6.4.1 Gebiedsvisie Aalsmeer 2020

Het actuele ruimtelijke beleid van de gemeente is neergelegd in de Gebiedvisie Aalsmeer 2020, zoals vastgesteld door de raad van de gemeente op 26 november 2009. De Gebiedsvisie heeft de status van structuurvisie op grond van de Wet ruimtelijke ordening.

Ingevolge de gebiedsvisie dient het ruimtelijke beleid van de gemeente gericht te zijn op een duurzame en kwalitatief sterke ontwikkeling van economie, wonen en recreatie met als voorwaarde het behoud van de leefbaarheid, het dorpse karakter, de bereikbaarheid en het op peil brengen en houden van voorzieningen. De aandacht dient verlegd te worden van uitbreiding naar verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving. Functies of ontwikkelingen die dit frustreren moeten worden tegengegaan. De onderstaande speerpunten zijn voor dit initiatief relevant.

Ruimtelijk karakter
Voor Aalsmeer zijn er goede mogelijkheden in een ontwikkelingsrichting die uitgaat van het besef dat de gemeente Aalsmeer over unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten beschikt. De ruimtelijke structuren zoals de Westeinderplassen, de Bovenlanden, de historische dorpskernen en de lintstructuren, vertellen gezamenlijk het verhaal van de ontstaansgeschiedenis van de gemeente. Ten aanzien van het ruimtelijk karakter wordt er voor gekozen het accent te leggen op het behoud en versterken van het dorpse karakter.

Groen en water
De gebiedsvisie richt zich op het creëren van een duidelijke hoofdstructuur en het verkrijgen van meer kwaliteit op het gebied van groen en water op wijkniveau. Door de schaarse ruimte zijn de mogelijkheden daarvoor echter beperkt en is daarom maatwerk gewenst.

Behoud en herstel van bestaande structurele water- en groenelementen zijn daarom belangrijke doelen in de gebiedsvisie. Deze doelen kunnen op hoofdlijn worden bereikt door op gemeenteniveau:
- de Westeinderplassen en Bovenlanden aan te wijzen als structuurdragers van het groen-blauw netwerk;
- de gebieden die deel uitmaken van het Groene Hart en de sloopzone (veiligheidscontour Schiphol) aan te wijzen als kansrijke zoeklocaties voor verdere structuurversterking van groen en water;
- de parken als de groene parels van Aalsmeer te beschouwen.

Bedrijvigheid
Aalsmeer wil de groei van de economie accomoderen door het Greenportbeleid uit te voeren en overige economie, toerisme en recreatie te bevorderen.
Glastuinbouwbedrijven met perspectief worden op de daarvoor aangewezen terreinen (Kudelstaart en Schinkelpolder) gevestigd. Buiten deze terreinen is in de gemeente geen plaats meer voor nieuwvestiging of verplaatsing van grootschalige glastuinbouw.

Recreatie en toerisme
De ontwikkeling van recreatie en toerisme wordt bevorderd. De nadruk zal liggen op de kwaliteit van het toeristisch-recreatieve product en niet op het aantrekken van grote hoeveelheden toeristen (over water). Aalsmeer kiest voor een tweeledige ontwikkeling. Enerzijds heeft Aalsmeer een internationale uitstraling op het gebied van bloemen. Anderzijds heeft Aalsmeer een meer authentiek dorps karakter, waarbij de kleinschaligheid juist de charme is.

In algemeenheid wordt het verbeteren van de vaar-, fiets- en wandelroutes aanbevolen. Daarnaast is er behoefte aan extra hotelbedden ten behoeve van een

langer verblijf van gasten. Ook kan worden gedacht aan het vergroten van de mogelijkheden voor bed en breakfast accommodaties.

In de Gebiedsvisie is voor de vijf meest belangrijke ontwikkelingsgebieden een nadere uitwerking gemaakt.

Bovenlanden
De Bovenlanden vormen samen met de Westeinderplassen en de Oosteinderpoel een waardevol, en tegelijkertijd kwetsbaar gebied.

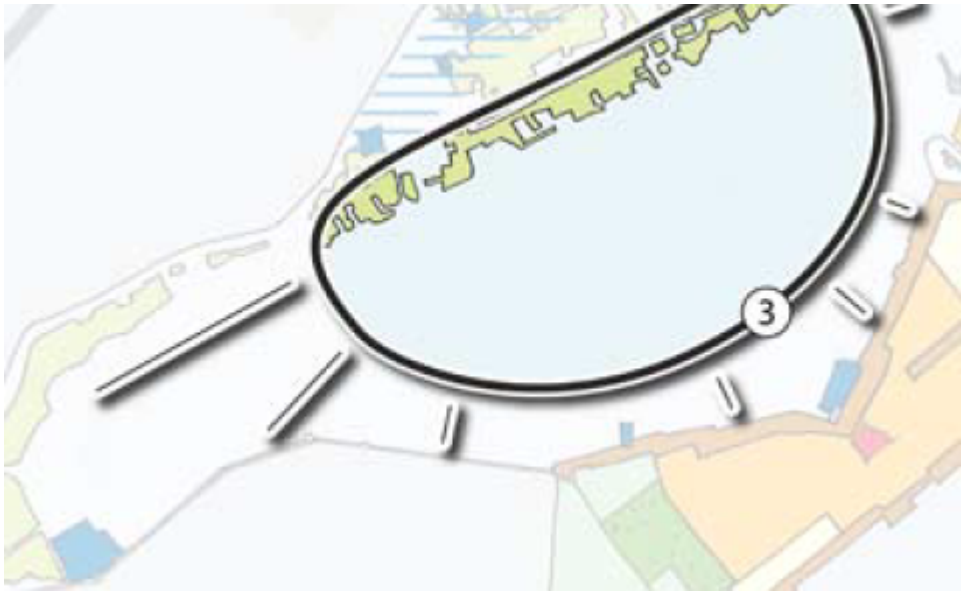

Fig. 6 Bovenlanden, Westeinderplas

De grote attractieve waarde van deze gebieden houdt verband met de directe samenhang tussen de vaarroute over de Ringvaart en het uitgebreide netwerk van watergangen en het oude cultuurlandschap met de oorspronkelijke trekheestercultuur. Aalsmeer wil inzetten op het behoud van het unieke karakter van deze gebieden, met daarbij als insteek om in deze gebieden een evenwichtige mix tussen bedrijvigheid, cultuur, natuur en recreatie te realiseren. Een verdere verrommeling van het landschap door achtergebleven oude kassen, oneigenlijke en/of grootschalige elementen moet worden voorkomen.

De eilanden vervullen een belangrijke rol in het landschappelijke decor van de Westeinderplassen. De invulling van deze gebieden zal daarom worden gericht op een overwegend natuurlijk en onbebouwd karakter in combinatie met lichte vormen van dagrecreatie. Dit geldt in mindere mate voor de meest westelijk gelegen rietlanden.

Groen-rode identiteit Oosteinde en Kudelstaart
Het meeste westelijke deel van Kudelstaart valt binnen het ontwikkelingsgebied 'Groen-rode identiteit Oosteinde en Kudelstaart'.

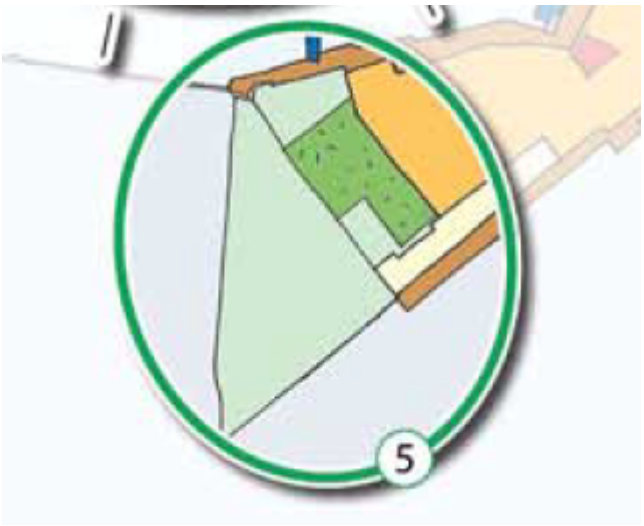

Fig. 7 Groen-rode identiteit Oosteinde en Kudelstaart

Het driehoekige gebied ten zuiden van Kudelstaart is één van de weinige plekken waar nog geen bebouwing heeft plaatsgevonden of waar specifieke plannen voor zijn gemaakt. Het is daarmee één van de gebieden langs de zuidrand van de gemeente waar de identiteit nog blanco is en in het kader van deze gebiedsvisie moet worden bepaald. Voor het bepalen hiervan wordt uitgegaan van de gebiedseigen kwaliteiten: de ligging in de directe nabijheid van de Westeinderplassen, het overgangsgebied van bebouwd naar open agrarisch gebied, de ligging binnen geluidscontouren van Schiphol. Het gebied ligt tegen de grens met twee buurgemeenten: Uithoorn en Kaag en Braassem. Vanuit deze optiek leent het gebruik van dit gebied zich het beste voor een overwegend groene invulling, gecombineerd met een licht toeristisch-recreatief gebruik.

Mogelijk vindt de Drechtdoorsteek zijn weg in de Vriesekoopsepolder (Provincie Zuid-Holland). Dit wordt vanuit deze visie van harte ondersteund. De doorsteek is een belangrijke stap in de ambitie om meer watersportrecreanten naar de Westeinderplassen en Aalsmeer Dorp te trekken. Met de doorsteek wordt een kansrijke verbinding in het Toervaartnet gerealiseerd en worden problemen bij de Leimuiderbrug verminderd. Vanuit ruimtelijk oogpunt zijn daarbij de volgende randvoorwaarden van belang:

- De doorsteek dient een belangrijke drager te zijn voor groen-blauwe ontwikkelingen, deels gecombineerd met een toeristisch-recreatief gebruik. Gedacht kan worden aan mogelijkheden voor kleinschalige verblijfsrecreatie en het uitzetten van aantrekkelijke fiets-/wandelroutes richting het Groene Hart;
- Het toevoegen van een waterverbinding leidt tot extra barrières in de bestaande wegeninfrastructuur (Herenweg en Hoofdweg). Hier dienen veilige en duurzame oplossingen voor gevonden te worden.

Uitvoeringsparagraaf Gebiedsvisie

Op 18 december 2014 heeft de gemeenteraad de uitvoeringsparagraaf met uitvoeringsagenda van de Gebiedsvisie Aalsmeer 2020 vastgesteld. Hierin worden verschillende strategische beleidsvoornemens uitgewerkt in concrete acties. Aangegeven wordt hoe deze activiteiten financieel gedekt worden en op welke termijn deze worden gerealiseerd. De activiteiten en maatregelen worden uitgesplitst in doe-, denk- en droomplannen. Doeplannen kenmerken zich door een hoogste prioriteit waarmee met beperkte middelen snel resultaat kan worden geboekt. Hiermee kan direct aan de slag worden gegaan. Denkplannen hebben ook een hoge prioriteit maar vragen meer onderzoek. Hier dienen vooral kansen benut te worden zodra ze zich voordoen. Tot slot dragen de droomplannen bij aan de ontwikkeling van Aalsmeer maar zijn deze niet op korte termijn realiseerbaar. Dit paraplubestemmingsplan maakt de

aanleg van een CO2-leiding mogelijk. Het plan draagt bij aan de verduurzaming van de glastuinbouw in de Greenport Aalsmeer. Tegelijkertijd frustreert het plan de realisatie van de ambities op het gebied van recreatie/toerisme en de landschappelijke- en natuurwaarden niet.

6.4.2 Handboek Kabels en Leidingen Aalsmeer

Als beheerdeer van de openbare ruimte voert de gemeente Aalsmeer de regie en coördinatie bij de aanleg van kabels en/of leidingen van netbeheerders. De coördinatie heeft als doel zorg te dragen voor de veiligheid, de beperking van overlast, het bevorderen van het voorkomen van schade en het borgen van de kwaliteit van de openbare ruimte. Voor een goede uitoefening van deze taken heeft het college van burgemeester en wethouders op 13 november 2018 het Handboek Kabels en Leidingen Aalsmeer vastgesteld. De nadere regels uit dit handboek zijn een uitwerking van de Algemene verordening ondergrondse infrastructuren (AVOI).

Het handboek is van toepassing op alle werkzaamheden ten behoeve van aanleg, instandhouding en opruiming van kabels en/of leidingen in de openbare ruimte van Aalsmeer. Het bevat onder andere uniforme richtlijnen, voorwaarden en eisen met het doel:

- het borgen en bevorderen van de kwaliteit van de (ondergrondse) openbare ruimte;
- het bevorderen van een juiste ordening en een veilige ligging van kabels en/of leidingen;
- het beperken van overlast en het bevorderen van een veilige omgeving voor de burgers tijdens de werkzaamheden.

De initiatiefnemer zal zich moeten houden aan achtereenvolgens de AVOI en het Handboek.

HOOFDSTUK 7 OMGEVINGSKWALITEIT

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de toelichting op het bestemmingsplan een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieu- en omgevingsaspecten bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders. Bovendien is een bestemmingsplan vaak een belangrijk middel voor afstemming tussen de milieu- en omgevingsaspecten en ruimtelijke ordening.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de thema's bodem, water, cultuurhistorie en archeologie, geluid, lucht, externe veiligheid, flora & fauna, geur, milieuzoneringen, kabels, leidingen en telecommunicatie installaties, explosieven en milieueffectrapportage.

7.1 Bodem

Algemeen
Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient doorgaans een bodemonderzoek te worden verricht conform de richtlijnen NEN 5740.

Op basis van de Woningwet, de Wabo en bijbehorende regelgeving gelden de volgende uitzonderingen voor de bodemonderzoekplicht:
1. als het gaat om bouwwerken die de grond niet raken of het bestaande, niet wederrechtelijke gebruik wordt gehandhaafd;
2. als het gaat om het bouwen van bouwwerken waarin niet (nagenoeg) voortdurend mensen zullen verblijven (Woningwet, artikel 8, derde lid). Hierbij wordt een verblijftijd van minder dan 2 uur gehanteerd;
3. als B&W vrijstelling verlenen omdat er al voldoende gegevens met betrekking tot de bodemkwaliteit bekend zijn, bijvoorbeeld op basis van een reeds eerder uitgevoerd bodemonderzoek (maximaal 5 jaar oud en waarbij het gebruik sindsdien niet is gewijzigd).

Beoordeling
Gelet op het feit dat geen sprake is van menselijk verblijf, afgezien van gedurende de werkzaamheden, is het uitvoeren van een bodemonderzoek in het kader van dit bestemmingsplan niet noodzakelijk.

Voor de aanleg van de leidingen is door Geonius een historisch verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is opgenomen in bijlage 1. Er zijn meerdere deelgebieden binnen de planlocatie met een hypothese 'prospectief verdacht'. Dit houdt in dat, in het kader van de aanlegwerkzaamheden, er op meerdere locaties binnen het plangebied bodemonderzoek wordt aanbevolen van de nulsituatie en van de eindsituatie.

Conclusie
Met in achtneming en uitvoering van de aanbevolen milieu hygiënische bodemonderzoeken rondom de realisatiefase vormt het aspect bodem geen belemmering in het kader van dit bestemmingsplan.

7.2 Water

7.2.1 Beleid

Rijksbeleid
Het Rijksbeleid op het gebied van waterbeheer is vastgelegd in het Nationaal Waterplan (NWP) 2016- 2021 (vastgesteld 17 december 2015). Het plan geeft op hoofdlijnen de ambities weer van het Rijk ten aanzien van het nationale waterbeleid en het daaraan gerelateerde ruimtelijke beleid. De belangrijkste ambities richten zich op waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit. Maar ook de Deltabeslissingen en enkele waterafhankelijke thema's als natuur en duurzame energie hebben in het plan een plek gekregen. De doorwerking van de beleidsambities/uitgangspunten naar lagere overheden is geregeld in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012), het Bestuursakkoord Water (2011) en de Waterwet (2009).

Provinciaal beleid
De Provinciale Watervisie is van kracht sinds 23 december 2015 en geldt tot 2021. Het plan geeft duidelijkheid over de strategische waterdoelen tot 2040 en de acties tot 2021. De volgende doelen worden nagestreefd:
- waarborgen van voldoende bescherming van mens, natuur en bedrijvigheid tegen overstromingsrisico's;
- zorgen voor schoon en voldoende drinkwater;
- kader stellen voor regionale waterkeringen;
- beoordelen versterkingsplannen primaire waterkeringen en bevorderen ruimtelijke kwaliteit;
- waterrobuust inrichten bevorderen;
- bijdragen aan schoon en voldoende oppervlaktewater;
- zorgen voor schoon en voldoende grondwater.

Een belangrijk middel voor het realiseren van deze waterdoelen is het via integrale gebiedsontwikkeling proactief zoeken naar kansrijke combinaties met veiligheid, economie, recreatie, landbouw, milieu, landschap, cultuur en natuur. Het Waterplan heeft voor de ruimtelijke aspecten de status van een structuurvisie op basis van de Wro.

Door de invoering van de Kaderrichtlijn Water is Nederland verdeeld in zeven deelstroomgebieden. Het deelstroomgebied Rijn-West wordt beheerd door de waterschappen Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard, Waterschap Hollandse Delta, Hoogheemraadschap van Delfland, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Waterschap Rivierenlanden, Hoogheemraadschap van Rijnland, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en Hoogheemraadschap Amstel-, Gooi- en Vecht. Om te voldoen aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water hebben deze waterschappen de afgelopen jaren intensief samengewerkt met elkaar en met andere partners.

Beleid Hoogheemraadschap van Rijnland
Het algemeen bestuur van Rijnland heeft op 9 maart 2016 het nieuwe Waterbeheerplan (WBP5) vastgesteld. In het WBP5 staat samenwerken met de omgeving aan water centraal. Rijnland wil samen met zijn omgeving werken aan duurzaam en efficiënt waterbeheer tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.
In het waterbeheerplan worden de volgende vier speerpunten met bijbehorende doelen benoemd:
- Waterveiligheid
  - Wij beschermen tegen overstromingen (preventie)
  - Wij adviseren over het beperken van overstromingen (gevolgbeperking)
  - Wij bereiden ons goed voor op een calamiteit
- Voldoende Water
  - Wij zorgen ervoor dat de waterpeilen kloppen

  - Wij zorgen voor de instandhouding van het watersysteem
  - Wij beperken de gevolgen van wateroverlast
  - Wij zorgen voor voldoende zoetwater
- Schoon en gezond water
  - We verminderen de watervervuiling
  - We beheren en onderhouden ons watersysteem ecologisch
  - Wij realiseren schone meren, plassen en natuurgebieden
- Zwemwaterlocaties maken we schoon en veilig
  - Waterketen
  - We verwerken afvalwater op doelmatige wijze
  - We verduurzamen de verwerking van afvalwater en hergebruiken het afvalwater optimaal

Beleid Waterschap Amstel, Gooi en Vecht
Waterschap Amstel, Gooi en Vecht is de beheerder van de regionale wateren in een gebied van 700 km2, grofweg tussen Amsterdam en Utrecht. Het waterschap is een overheidsorganisatie, die zorgt voor veiligheid achter de dijken en voor voldoende en schoon oppervlaktewater. Elke zes jaar maakt het waterschap een waterbeheerplan, tegelijkertijd met (en afgestemd op) het Nationale Waterplan van het Rijk en de provinciale waterplannen. In dit Waterbeheerplan beschrijft het waterschap wensbeelden per thema voor 2030, en daaruit afgeleid doelen voor de planperiode 2016-2021 en een aanpak op hoofdlijnen.

Uitgangspunten
- samenbrengen van alle regionale waterbeheertaken in één regionale waterautoriteit;
- een klimaatbestendig en waterrobuust gebied;
- steden die beter bestand zijn tegen extreme regenbuien, wateroverlast, overstromingen, hitte en droogte;
- een omgeving die zich bewust is van waterveiligheid;
- water dat overal in het gebied geschikt is voor de vastgestelde gebruiksfunctie;
- gebruik van afvalwater als grondstof en bron voor energie en water;
- gebruik van vernieuwende oplossingen vanuit samenwerking met kennisinstellingen, andere overheden en marktpartijen;
- vermindering van regeldruk en vergroting van kosteneffectiviteit;
- afstemming over alle watertaken per stroomgebied;
- behoud van de zelfstandige bevoegdheid.

Keur en beleidsregels (Rijnland)
Om deze doelen te kunnen realiseren beschikt het waterschap over een eigen verordening, die van oudsher de Keur heet, met de daarbij behorende beleidsregels. In deze regels is het beleid van het waterschap nader uitgewerkt. De keur en de beleidsregels maken het mogelijk dat het waterschaphaar taken als waterkwaliteits- en kwantiteitsbeheerder kan uitvoeren. De Keur bevat wettelijke regels (gebod- en verbodsbepalingen) van toepassing op allerlei activiteiten zoals:
- Waterkeringen (onder andere uitvoeren van bodemonderzoek, ophogen, aanleg van wegen, of gebouwen en heien);
- Wateren (onder andere wijzigen van bestaande wateren, aanleggen van nieuwe wateren, duikers, dammen, bruggen en dempen);
- Zowel voor waterkeringen als voor wateren (het aanleggen van kabels en leidingen);
- Overig (onttrekken en/of infiltreren, aanleggen van verhard oppervlak).

De Keur bevat verbodsbepalingen voor werken en werkzaamheden in of nabij de bovengenoemde waterstaatswerken. Er kan een ontheffing worden aangevraagd om een bepaalde activiteit wel te mogen uitvoeren. Als het waterschap daarin toestemt,

dan wordt dat geregeld in de Watervergunning op grond van de Keur. De Keur is daarmee een belangrijk middel om via vergunningverlening en handhaving het watersysteem op orde te houden of te krijgen.

De Keur van Amstel, Gooi en Vecht (2019) is 1 november 2019 in werking is getreden. De Keur is te vinden op de website: www.agv.nl. De Keur van Rijnland (2020) is 1 juli 2020 in werking getreden. Deze Keur is te vinden op de website: www.rijnland.net.

7.2.2 Waterparagraaf

Algemeen
Zoals in voorgaande paragrafen uiteen is gezet, wordt in het moderne waterbeheer (waterbeheer 21e eeuw) gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. In de toelichting op ruimtelijke plannen dient een waterparagraaf te worden opgenomen. Hierin wordt verslag gedaan van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie (watertoets).

Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

Watertoetsproces
Uit de Legger van het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht blijkt dat in de nabijheid van het plangebied geen waterlopen of keringen aanwezig zijn die op de legger staan.

In het kader van voorliggend bestemmingsplan wordt, met uitzondering van een kleinschalig reduceerstation (20 m²), geen nieuwe bebouwing gerealiseerd. Daarnaast is van een toename van verharding nauwelijks sprake. Na de werkzaamheden wordt alles weer conform de huidige situatie ingericht. Van blijvende invloeden van de ontwikkeling op de waterhuishouding is dan ook geen sprake.

Ten behoeve van de uitvoering van de werkzaamheden voor de aanleg van de leiding in een open sleuf zal bemaling en lozing van grondwater noodzakelijk zijn. Voordat de werkzaamheden worden opgestart worden alle benodigde vergunningen (bijv. lozing en onttrekking) aangevraagd.

Met het Hoogheemraadschap van Rijnland is het plan voorbesproken. Voordat de werkzaamheden worden opgestart worden alle benodigde vergunningen (bijv. bij werkzaamheden in of nabij watergangen van het hoogheemraadschap, lozing en onttrekking) aangevraagd.

7.2.3 Conclusie

Het aspect waterhuishouding vormt, mits alle meldingen worden ingediend en vergunningen worden verkregen, geen belemmering voor de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling.

7.3 Archeologie en cultuurhistorie

7.3.1 Archeologie

Algemeen
Op grond van de Monumentenwet dient er in ruimtelijke plannen rekening gehouden te worden met archeologische waarden. In de Monumentenwet is bepaald dat gemeenten een archeologische zorgplicht hebben en dat initiatiefnemers van projecten waarbij de bodem wordt verstoord, verplicht zijn rekening te houden met de archeologische relicten die in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek. Als blijkt dat in het plangebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

Beleidsnota Archeologie Aalsmeer
De Beleidsnota Archeologie zet uiteen op welke wijze de gemeente Aalsmeer verantwoordelijkheid neemt voor het eigen bodemarchief. Door bij het ontwikkelen van nieuwe of het aanpassen van bestaande bestemmingsplannen archeologische waarden en verwachtingen op te nemen en in de toelichting te verwijzen naar het gemeentelijk archeologiebeleid kunnen de kosten van eventueel archeologisch onderzoek worden verhaald op de verstoorder van het bodemarchief. In het bestemmingsplan wordt ook voorgeschreven welke verplichtingen de vergunningaanvrager heeft op het gebied van de archeologische monumentenzorg.

Beleidskaart Archeologie
Van alle gebieden in Aalsmeer met archeologische waarden is een beleidskaart opgesteld. Op deze kaart is te zien voor welke gebieden bij welke werkzaamheden onderzoek gedaan moet worden naar de archeologische waarden.

Fig. 8 Beleidskaart Archeologie

Voor de rietlanden in het noordwesten van de Westeinderplas (blauw) is sprake van een archeologieregime waar geldt dat bij bodemingrepen groter dan 500m2 en dieper dan 40 centimeter onderzoek gedaan moet worden. Voor de Westeinderplas zelf en het agrarisch gebied ten westen van de kern van Kudelstaart (grijs) geldt dat bij bodemingrepen groter dan 10.000 m2 en dieper dan 40 centimeter onderzoek gedaan moet worden. De archeologische waarden zijn in de vigerende bestemmingsplannen ('Uiterweg-Plasoevers 2021' en 'Kudelstaart 2020' geborgd. De dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie' blijven na inwerkingtreding van dit paraplubestemmingsplan onverminderd van kracht.

Beoordeling
RAAP heeft in mei 2016 een archeologisch bureauonderzoek (BO) uitgevoerd in het plangebied. Hierna zijn de conclusies opgenomen, voor het volledige onderzoeksrapport

wordt verwezen naar bijlage 6 bij deze toelichting. Aangezien deze studie niet het volledige plangebied beschrijft, is er in februari 2020 een archeologisch vervolg bureauonderzoek gedaan naar het volledige plangebied. Aanvullend is een oplegnotitie opgesteld in verband met een wijziging van het tracé in het meest oostelijke deel van het traject. Deze rapportages zijn opgenomen in bijlage 7 en 8.

Conclusie
Op basis van de resultaten van de bureauonderzoeken is voor het gehele plangebied een lage archeologische verwachting vastgesteld. Op basis hiervan en omdat de toekomstige inrichting nergens de ondergrenzen van de vrijstellingswaarden overschrijdt, hoeft verder geen vervolgonderzoek meer te worden uitgevoerd.

7.3.2 Cultuurhistorie

Algemeen
Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten.

In de Bro is sinds 1 januari 2012 (artikel 3.1.6, tweede lid, onderdeel a) opgenomen dat een bestemmingsplan "een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden" dient te bevatten.

Beoordeling
Er bevinden zich in het plangebied zelf geen rijks- dan wel gemeentelijke monumenten of andere cultuurhistorische waarden. Daarnaast heeft de ontwikkeling geen betrekking op of is deze niet van invloed op omliggende bebouwing of de omgeving. Gesteld wordt dat het aspect cultuurhistorie geen belemmering vormt voor dit plan.

Conclusie
Geconcludeerd wordt dat er geen cultuurhistorisch onderzoek noodzakelijk is en de ontwikkeling geen negatieve effecten met zich mee brengt ten aanzien van cultuurhistorische waarden.

7.4 Geluid

Algemeen
De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Het akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeursgrenswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen.

Beoordeling
De in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling voorziet niet in de realisatie van nieuwe geluidsgevoelige objecten. Het toetsen van de voorgenomen ontwikkeling aan de aspecten industrielawaai, wegverkeers- en railverkeerslawaai is niet noodzakelijk.

Wat betreft de geluidsproductie van de leiding op de omgeving wordt opgemerkt dat bij ondergrondse transportleidingen geen sprake is van geluidsemissie. Voor wat betreft de invloed van het reduceerstation op de omgeving wordt verwezen naar het aspect milieuzonering. Het uitvoeren van een akoestisch onderzoek is in voorliggend geval niet vereist.

Conclusie
De Wet geluidhinder vormt geen belemmering voor het uitvoeren van de voorgenomen ontwikkeling.

7.5 Luchtkwaliteit

Algemeen
Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip "niet in betekenende mate" is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO2) en fijn stof (PM10). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet milieubeheer vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:
- woningen: 1500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m2 bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO2 en PM10 moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

Beoordeling
Gelet op de aard en omvang van dit project kan worden gesteld dat voorliggend project 'niet in betekenende mate bijdraagt' aan de luchtverontreiniging. Tot slot wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling niet wordt aangemerkt als een gevoelige bestemming in het kader van het Besluit gevoelige bestemmingen.

Conclusie
Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoering van het project.

7.6 Externe veiligheid

Algemeen
Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing. Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:
- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;

- het Besluit risico's Zware Ongevallen 2015 (Brzo 2015);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor vervoer van gevaarlijke stoffen geldt de 'Wet Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen' (Wet Basisnet). Dat vervoer gaat over water, spoor, wegen, per buisleiding of door de lucht. De regels van het Basisnet voor ruimtelijke ordening zijn vastgelegd in:
- het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb);
- de Regeling basisnet;
- de (aanpassing) Regeling Bouwbesluit (veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied).

Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is het tot een minimum beperken van risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten. Het is noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

Beoordeling
In het kader van voorliggend bestemmingsplan moet het onderwerp externe veiligheid aan de orde komen wanneer dat relevant is. Wanneer gekeken wordt naar de eigenschappen van CO_2 blijkt dat het vrijkomen van CO_2 gevolgen kan hebben voor personen die deze CO_2 inademen:
- door verdringing van zuurstof kan CO_2 leiden tot verstikking;
- CO_2 veroorzaakt een toxisch effect bij personen die hoge concentraties CO_2 inademen, zelfs als de zuurstofconcentratie ongewijzigd blijft.

Voor CO_2 geldt dat deze stof is aangewezen als stof dat in het kader van externe veiligheid buisleidingen moet worden onderzocht.

Ondergrondse leidingen zijn niet aan te merken als (beperkt) kwetsbare objecten. In voorliggend geval brengt de ontwikkeling wel wijzigingen met zich mee voor wat betreft het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Op grond van artikel 8 van het Bevb is het OCAP, als exploitant zijnde, verplicht om bij aanleg van een dergelijke leiding een onderzoek uit te voeren naar de invloed van die leiding op het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Een dergelijk onderzoek is tevens noodzakelijk op basis van artikel 11 van het Bevb, aangezien de bestemmingsplanprocedure wordt doorlopen ten behoeve van de aanleg van buisleidingen.

Voor de locatie is een onderzoek uitgevoerd waarin de wijziging van het plaatsgebonden- en groepsrisico inzichtelijk is gemaakt. Hierna zijn de conclusies uit het onderzoek opgenomen. Voor het volledige onderzoek wordt verwezen naar bijlage 9 bij deze toelichting. Opgemerkt wordt dat nadien enkele onderdelen uit de rapportage nader zijn verduidelijkt in een aanvullende notitie. Deze notitie is opgenomen in bijlage 10 bij deze toelichting. In verband met het feit dat het tracé tot tweemaal toe enigszins is verschoven, en op een ander punt eindigt dan destijds voorzien zijn tevens een tweetal side letters bij de QRA opgesteld en is een QRA opgesteld voor de nieuwe locatie van het reduceerstation. Deze side letters zijn opgenomen in bijlages 11, 12 en 13 bij deze toelichting.

<u>Plaatsgebonden risico</u>
Het plaatsgebonden risico is in het Besluit externe veiligheid buisleidingen gedefinieerd als "het risico op een plaats nabij een buisleiding, uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die bepaalde plaats zou verblijven,

overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval met die buisleiding". Het plaatsgebonden risico wordt weergegeven door contouren rondom de leiding met risicowaardes van, indien aanwezig, 10-4, 10-6, 10-6, 10-7 en 10-8 per jaar.

Conclusie
Het plaatsgebonden risico van de buisleiding blijft lager dan het niveau 10-6 per jaar. Hiermee wordt voldaan aan de plaatsgebonden risico normen van het Besluit externe veiligheid buisleidingen.

Groepsrisico
Het groepsrisico is een maat om de kans weer te geven dat een incident met dodelijke slachtoffers voorkomt. Het wordt in het Besluit externe veiligheid buisleidingen gedefinieerd als "de cumulatieve kansen per jaar per kilometer buisleiding dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een buisleiding en een ongewoon voorval met die buisleiding".

Berekening
De groepsrisicografiek blijft geheel leeg. Dit betekent dat geen sprake is van een groepsrisico. De verantwoordingsplicht groepsrisico is conform Bevb bij een ruimtelijke procedure van toepassing. Gelet op het ontbreken van het groepsrisico kan de invulling van de verantwoordingsplicht beperkt blijven.

Conclusie
Een en ander brengt met zich mee dat het voornemen in overeenstemming is met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid.

7.7 Flora en fauna

Algemeen
Vanaf 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming inwerking getreden. Deze wet vervangt drie wetten, te weten de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet.

Beoordeling - Gebiedsbescherming
Natura 2000-gebieden
Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' is op een afstand van circa 8,2 kilometer van het plangebied gelegen. Het gebied 'Kennemerland- Zuid' ligt op een afstand van ca 10,9 kilometer van het plangebied. Het gebied 'Botshol' is gelegen op 12,9 kilometer. De aanpassing heeft slechts een tijdelijk, beperkt en lokaal effect.

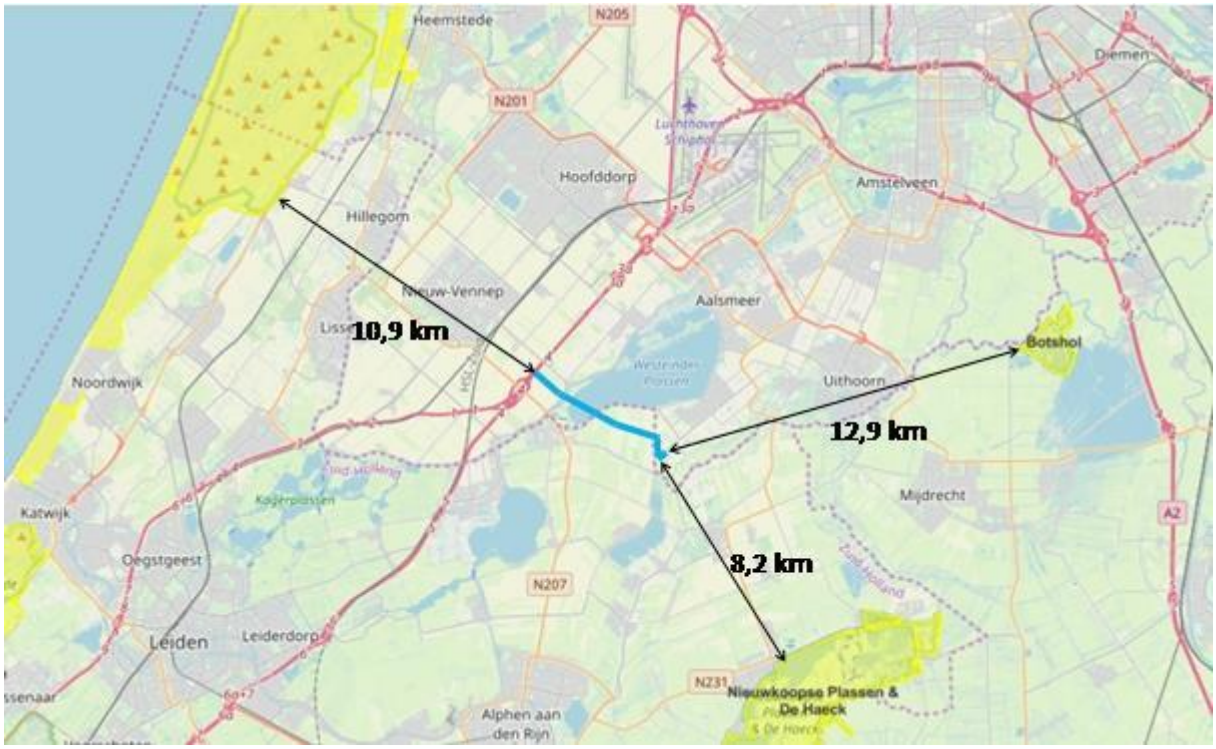

Fig. 9 Ligging leidingtracé t.o.v. Natura 2000-gebieden

Om na te gaan of de aanleg van de CO_2-leiding een stikstofdepositie toename veroorzaakt in stikstofgevoelige habitattypen in omliggende Natura 2000-gebieden groter dan 0,00 mol/ha/jr., is door Geonius een stikstofdepositieonderzoek (inclusief AERIUS-berekeningen) uitgevoerd. Aanvullend is een oplegnotitie opgesteld in verband met een wijziging van het tracé in het meest oostelijke deel van het traject. Het rapport van dit onderzoek is opgenomen in bijlage 2 en 3.

Uit de resultaten van de AERIUS-berekening blijkt dat er sprake is van stikstofdepositie toename op de Natura 2000-gebieden 'Kennemerland-Zuid' en 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck'. Deze bedraagt maximaal 0,01 mol/ha/jr. voor beide natuurgebieden. Op andere Natura 2000-gebieden in de omgeving is geen sprake van een stikstofdepositie toename.

Ondanks de stikstofdepositie toename van het project worden negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden niet verwacht, aangezien het een eenmalige en erg lage toename betreft. De rijksoverheid heeft samen met de provincies recent een interne beleidslijn afgesproken, waarbij projecten met tijdelijke stikstofdepositietoenames van transport en mobiele werktuigen in de aanlegfase kleiner of gelijk aan 0,05 mol/ha/jr. gedurende maximaal 2 jaar niet meer vergunningplichtig zijn voor de Wet natuurbescherming.

Uit de AERIUS-berekening blijkt dat de maximale hoeveelheid stikstofdepositie 0,01 mol/ha/jaar bedraagt. De depositie is enkel afkomstig van mobiele werktuigen. Mobiele werktuigen worden, verspreid over Nederland, telkens opnieuw ingezet voor verschillende projecten. Het gaat hier om bronnen die ook al voor de aanwijzing van de Natura 2000-gebieden aan de achtergronddepositie van stikstof bijdroegen. In verhouding tot de totale achtergronddepositie, die gemiddeld in Nederland rond de 1700 mol N/ha/jaar ligt, gaat het om een relatief geringe bijdrage met een constante ruimtelijke spreiding.

De emissie van materieel is door technische innovatie en strengere milieueisen bovendien steeds lager geworden. Bij de inzet van mobiele werktuigen gaat het om het

telkens verschuiven van bestaande bronnen naar andere locaties. Het inzetten van materieel kan op zichzelf tot een minieme lokale en tijdelijke depositieverhoging leiden. maar kan echter nooit van invloed zijn op de omvang en ruimtelijke verdeling van depositiedeken als gevolg van de jaarlijkse inzet van al het zich in Nederland bevindende materieel. Een beperkte depositie als gevolg van het gebruik van deze mobiele werktuigen in een specifiek project kan daarmee beschouwd worden als een reeds bestaande bijdrage aan de depositie van stikstof. Er is geen vergunning op grond van de Wet natuurbescherming vereist.

Hierbij mag niet worden afgeweken van de uitgangspunten van dit rapport, wat in de uitvoering betekent dat bij de boringen en boor-rig stageklasse IIIb of nieuwer wordt ingezet, een minigraver met stageklasse IIIa of jonger en ten aanzien van het overige materieel gewerkt dient te worden met machines van 2014 of jonger.

Per 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking getreden. Voor de bouwsector houdt dit in dat er een vrijstelling van de natuurvergunningsplicht is voor bouwactiviteiten in de bouwfase, sloopfase en aanlegwerkzaamheden met een tijdelijke en beperkte emissie. Voorliggend project is, gezien de aarde en omvang, vrijgesteld van de vergunningsplicht.

Natuur Netwerk Nederland (NNN)
Voor wat betreft het NNN is alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. De Westeinderplassen maken onderdeel uit van het NNN. Overige gebieden zijn op enige afstand van het plangebied gelegen. De aanpassing (aanleg van horizontaal gestuurde boring onder Westeinderplassen) heeft slechts een tijdelijk, beperkt en lokaal effect. Er vindt geen verlies van areaal plaats. Een toetsing aan het NNN is niet benodigd.

Beoordeling - Soortenbescherming
Geonius heeft een Quickscan Flora en Fauna uitgevoerd om na te gaan welke natuurwaarden in de directe omgeving van het projectgebied aanwezig zijn en welke vervolgstappen eventueel nodig zijn in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). Het verslag van deze Quickscan is opgenomen in bijlage 4. In verband met een tussentijdse doorgevoerde tracé wijziging is tevens een oplegnotitie voor de quickscan opgesteld (bijlage 5). Uit de Quickscan en de bijbehorende oplegnotitie blijkt dat er sprake is van een tijdelijke verstoring van beschermde zoogdiersoorten, maar het gaat alleen om algemeen voorkomende soorten, met name muizen, waarvoor een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ingrepen. Er zijn geen negatieve gevolgen voor strenger beschermde soorten als de bunzing, die in deze omgeving weliswaar voorkomt, maar waarvoor binnen het projectgebied geen geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Er kan binnen het broedseizoen wel sprake zijn van verstoring van water- en weidevogels, soorten als meerkoet, wilde eend, grutto, kievit en scholekster. Voor wat betreft amfibieën en reptielen kunnen streng beschermde soorten als de rugstreeppad en de ringslang voorkomen, maar voor deze soorten zijn geen geschikte verblijfplaatsen aanwezig. Wel kunnen door een onzorgvuldige werkwijze geschikte voortplantingsplaatsen van de rugstreeppad ontstaan, waardoor ook negatieve gevolgen voor deze soort aan de orde kunnen zijn. Mogelijke negatieve gevolgen voor streng beschermde soorten kunnen evenwel eenvoudig worden voorkomen dan wel gemitigeerd.

Algemene, licht beschermde soorten (landzoogdieren, amfibieën en vissen)
Voor algemene, maar wel beschermde soorten, te weten soorten die op de Vrijstellingslijst van de provincies (Noord- en Zuid-Holland) staan, geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor alle soorten, inclusief de bedoelde algemene soorten, geldt evenwel altijd de zorgplicht ex art. 1.11 van de Wet natuurbescherming. Dit artikel is van toepassing op zowel beschermde als onbeschermde dier- en

plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. De zorgplicht houdt in dat, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan plant- en diersoorten voorkomen wordt. In het onderhavige geval betekent dit dat bij graafwerkzaamheden in de bodem voorzichtig te werk moet worden gegaan en in een richting moet worden gewerkt, zodat in de bodem aanwezige dieren (muizen) tijdig kunnen ontsnappen. Verder dienen vegetaties met grassen of ruigte voorafgaande aan de graafwerkzaamheden kort gemaaid te worden, zodat de kans op voorkomen van in de vegetatie schuilende dieren verkleind wordt.
Er mag bij graafwerkzaamheden geen grond in oeverzones van sloten of moeraszones worden gedumpt om negatieve gevolgen voor amfibieën te voorkomen, dit geldt met name voor de kwetsbare periode voor amfibieën wat betreft voortplantingsplaatsen, namelijk tussen 15 maart en 1 september. In het geval er op het tracé amfibieën worden aangetroffen, dienen deze te worden verplaatst. Daar waar delen van sloten worden gedempt, dienen deze eerst te worden afgedamd, waarna nog eventueel aanwezige amfibieën en vissen worden weggevangen.

Vogels
Indien werkzaamheden plaatsvinden in het broedseizoen (15 maart tot 15 juli), dient rekening te worden gehouden met broedende vogels binnen en in de directe omgeving van het projectgebied, waaronder ook weidevogels. De bomen langs werkwegen dienen in deze periode te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van nesten en broedgevallen. Dit geldt ook voor het tracé en de werkterreinen door de graslandpercelen, waar weidevogels en moerasvogels (in oeverzones van sloten) voor kunnen komen. Een ter zake deskundige ecoloog dient een storingsvrije zone te bepalen, waarbinnen geen verstorende werkzaamheden mogen plaatsvinden. In het uiterste geval moeten werkzaamheden tot na het broeden worden opgeschort, dit is ter beoordeling van de ecoloog.

Amfibieën
Indien er zich rugstreeppadden in het werkgebied vestigen, kunnen deze alleen na het verkrijgen van een ontheffing worden verplaatst. Daarom dient het ontstaan van geschikte voortplantingsplaatsen voor de rugstreeppad te worden voorkomen door er op toe te zien dat er geen diepe wielsporen in de bodem ontstaan bij het rijden met zwaar materieel. Dergelijke sporen moeten zo snel mogelijk weer worden uitgewist, indien graafwerkzaamheden in de periode tussen 15 maart en 15 juni plaatsvinden.

Noodzaak ontheffingsaanvraag
Indien de voornoemde maatregelen in acht worden genomen, is er geen strijdigheid met de Wet natuurbescherming en kan de ingreep zonder ontheffing plaatsvinden. N.B. Voor verstoring van broedvogels kan in het onderhavige geval geen ontheffing verkregen worden, aangezien de werkzaamheden niet behoren tot een van de belangen die daarvoor in de wet zijn opgenomen.

Conclusie
Met in achtneming van de maatregelen zoals opgenomen in de Quickscan flora en fauna ten tijde van de aanleg vormt het aspect ecologie in het kader van dit bestemmingsplan geen belemmering.

7.8 Geur

Wet geurhinder en veehouderij
De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader vergunningverlening, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De Wgv is derhalve niet van toepassing op dit bestemmingsplan.

Activiteitenbesluit
Ten aanzien van leidingen zijn in het Activiteitenbesluit geen nadere eisen opgesteld ten aanzien van geurhinder. Het activiteitenbesluit is derhalve niet van toepassing op dit bestemmingsplan.

Beoordeling
Binnen het plangebied worden geen geurgevoelige objecten mogelijk gemaakt. Daarnaast wordt opgemerkt dat bij ondergrondse leidingen en een reduceerstation geen sprake is van geuremissie.

Conclusie
Het aspect geur vormt geen belemmering voor voorliggende ontwikkeling.

7.9 Milieuzoneringen

Algemeen
Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan of wijzigingsplan mogelijk is.

Beoordeling
Zoals reeds hiervoor genoemd wordt bij het realiseren van nieuwe bestemmingen gekeken naar de omgeving waarin de nieuwe bestemmingen gerealiseerd worden. Hierbij spelen twee vragen een rol:
1. past de nieuwe functie in de omgeving? (externe werking);
2. laat de omgeving de nieuwe functie toe? (interne werking).

In voorliggend geval zijn de CO_2-leidingen niet aan te merken als milieugevoelige of milieubelastende functies. Voor leidingen gelden de bepalingen uit het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen. Conform het Bevb voorziet de leiding in een belemmeringenstrook van 5 meter aan weerszijde van de leiding. Transportleidingen zijn niet relevant in het kader van milieuzonering. Wat betreft het reduceerstation wordt opgemerkt dat op basis van de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' een dergelijke installatie wordt aangemerkt als een categorie 1-inrichting. Hierbij wordt een CO2-reduceerstation geschaard onder gasreduceerinstallatie (SBI-2008-code 35.D3). Voor een dergelijke

inrichting moet een richtafstand van 10 meter worden aangehouden, waarbij het aspect geluid maatgevend is voor deze afstand. In voorliggend geval zal het station op ca. 53 meter van de meest nabijgelegen woning worden gerealiseerd, waarmee ruimschoots aan de richtafstand wordt voldaan.

Het type regelaar dat gebruikt wordt in het reduceerstation genereerd 80 dB geluid. Door de behuizing en de wanden van het reduceerstation blijft hier op 1 meter van het reduceerstation 54 dB over. Bij een puntbron zal het geluidsniveau met 6 dB afnemen bij elke verdubbeling van de afstand. Op 50 meter van de puntbron is slechts een geluidsbelasting van 20 dB te verwachten. Dit is vergelijkbaar met het ruisen van boomblaadjes. Van een aantasting van het woon- en leefklimaat van omwonenden is dan ook geen sprake.

Conclusie
Het aspect milieuzonering vormt derhalve geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

7.10 Kabels, leidingen en telecommunicatie installaties

Algemeen
Planologisch relevante leidingen en hoogspanningsverbindingen dienen te worden gewaarborgd. Tevens dient rond dergelijke leidingen rekening te worden gehouden met zones waarbinnen mogelijke beperkingen gelden.

Beoordeling
In het plangebied liggen geen planologisch relevante kabels en leidingen van derden, waaronder een ondergrondse hoogspanningsleiding. Daarnaast worden er binnen het plangebied geen hoge gebouwen gerealiseerd en is het aspect telecommunicatie derhalve niet relevant.

Conclusie
De aspecten kabels, leidingen en telecommunicatie installaties vormen geen belemmeringen voor de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling.

7.11 Explosieven

Algemeen
In de Nederlandse bodem zitten nog veel conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Bij het opsporen en ruimen van niet gesprongen explosieven (NGE's) is de openbare orde en veiligheid het bepalende uitgangspunt. De burgemeester is op grond van artikel 172 van de Gemeentewet belast met de handhaving daarvan. De beslissing om in een concrete situatie al dan niet over te gaan tot het opsporen en ruimen van een NGE is dus de bevoegdheid van de burgemeester. Er geldt geen verplichting om over te gaan tot opsporing en ruiming. Dit hangt af van het concrete geval en dat wordt vooral beoordeeld in relatie tot het huidige en toekomstige gebruik van het gebied.

Beoordeling
In het kader van de voorgenomen ontwikkeling is een onderzoek Niet Gesprongen Explosieven (NGE) uitgevoerd door Bombs Away. Hierna zijn de resultaten uit het onderzoek opgenomen. Voor het volledige onderzoek wordt verwezen naar bijlage 14 bij deze toelichting.

Conclusie

Het onderzoek concludeert dat op basis van de geraadpleegde bronnen, de beoordeling en evaluatie geen indicaties aangetroffen zijn dat er Conventionele Explosieven zijn achtergebleven in het onderzoeksgebied. Daarmee vormt dit aspect geen belemmering voor de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling.

7.12 Besluit milieueffectrapportage

Algemeen
In de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) is vastgelegd dat voorafgaande aan het ruimtelijke plan dat voorziet in een grootschalig project met belangrijke nadelige milieugevolgen een milieueffectrapport (MER) opgesteld dient te worden. De activiteiten waarvoor een MER-rapportage opgesteld moet worden zijn opgenomen in de bijlage van het Besluit m.e.r. Een plan kan m.e.r.-(beoordelings)plichtig zijn op de volgende manieren:

- Een plan kan m.e.r.-plichtig zijn indien een passende beoordeling op basis van artikel 19j, lid 2 van de Natuurbeschermingswet 1998 noodzakelijk is;
- Een plan kan m.e.r.-plichtig zijn indien sprake is van activiteiten en gevallen die de drempelwaarden uit de onderdelen C en D overschrijden en waarbij het plan wordt genoemd in kolom 3 (plannen);
- Een plan kan m.e.r.-(beoordelings)plichtig zijn indien het plan wordt genoemd in kolom 4 (besluiten) en er sprake is van activiteiten en gevallen die de drempelwaarden uit onderdeel C en D overschrijden. Bij een overschrijding van de drempelwaarden uit onderdeel C is in dit geval sprake van een m.e.r.-plicht. Bij een overschrijding van de drempelwaarden uit onderdeel D is het plan m.e.r.-beoordelingsplichtig.

In het Besluit m.e.r. neemt het bestemmingsplan een bijzondere positie in, want het kan namelijk tegelijkertijd opgenomen zijn in zowel kolom 3 als in kolom 4 van het Besluit m.e.r.. Of het bestemmingsplan in deze gevallen voldoet aan de definitie van het plan uit kolom 3 of aan de definitie van het besluit uit kolom 4 is afhankelijk van de wijze waarop de activiteit in het bestemmingsplan wordt bestemd. Als voor de activiteit eerst één of meerdere uitwerkings- of wijzigingsplannen moeten worden vastgesteld dan is sprake van 'kaderstellend voor' en voldoet het bestemmingsplan aan de definitie van het plan. Is de activiteit geheel of gedeeltelijk als eindbestemming opgenomen voldoet het aan de definitie van het besluit.

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat, ook wanneer ontwikkelingen onder de in bijlage D opgenomen drempelwaarden blijven, het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben, de zogenaamde 'vergewisplicht'.

Het komt er op neer dat voor een bestemmingsplan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen in onderdeel D en beneden de drempelwaarden vallen, een toets moet worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.- beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.(- beoordeling) plaatsvinden.

Beoordeling
Artikel 2.8, lid 1 van de Wet natuurbescherming

Ten aanzien van dit lid wordt opgemerkt dat een m.e.r.-plicht op basis van artikel 2.8 lid 1 van de Wet natuurbescherming uitsluitend geldt voor wettelijke of bestuursrechtelijke plannen waarvoor een passende beoordeling nodig is.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is gelegen op minimaal 8,2 kilometer afstand van het plangebied. Gezien de aard en omvang van de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling in relatie tot de ruime afstand tot Natura 2000-gebied wordt geconcludeerd dat geen sprake zal zijn van een aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied. Een passende beoordeling op basis van artikel 2.8 van de Wet Natuurbescherming is in het kader van dit bestemmingsplan dan ook niet noodzakelijk. Derhalve is geen sprake van een m.e.r.-plicht op basis van artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.

Stikstofdepositie
Zoals in hoofdstuk 7.7 reeds beschreven blijkt uit de AERIUS-berekening dat bij aanlegfase van de leiding sprake is van geringe stikstofdepositie toename op de Natura 2000-gebieden 'Kennemerland-Zuid' en 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck'. Ondanks de stikstofdepositie toename vanwege het project worden negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden niet verwacht, aangezien het een eenmalige en erg lage toename betreft.

Drempelwaarden Besluit m.e.r.
Dit bestemmingsplan voorziet in een dubbelbestemming 'Leiding – CO_2' voor wat betreft de binnen het plangebied geplande aanleg en gebruik van leidingen en voldoet daarmee aan de definitie van een 'besluit' als bedoeld in het Besluit m.e.r. Dit betekent dat dit bestemmingsplan m.e.r.-(beoordelings)plichtig is indien activiteiten worden mogelijk gemaakt die genoemd worden in onderdeel C of D van het Besluit m.e.r. en de daarin opgenomen drempelwaarden overschrijden. In de bijlage bij het Besluit m.e.r. wordt onder de activiteit C8.1 en D8.1 gesproken over de aanleg van een buisleiding voor het transport van CO_2. Het transport van CO_2 als bedoeld bij deze activiteiten is echter beperkt tot het transport ten behoeve van geologische opslag van CO_2.
In voorliggende plan is geen sprake van een buisleiding voor geologisch opslag. Om deze reden wordt de aanleg van de transportleiding waar dit bestemmingsplan over gaat niet genoemd in onderdeel C en D van het Besluit m.e.r. en is daarom niet (direct) m.e.r.-plichtig. Daarnaast blijkt uit dit hoofdstuk dat dit bestemmingsplan geen belangrijke nadelige milieugevolgen tot gevolg heeft.

Conclusie
De initiatiefnemer heeft een aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling opgesteld. Op grond hiervan wordt geconcludeerd dat de verlegging van de leiding en bouw van het reduceerstation niet leidt tot significante nadelige gevolgen voor het milieu zoals bedoeld in artikel 7.17 Wet milieubeheer. Er is daarom geen aanleiding om een m.e.r.-procedure te doorlopen, omdat dit geen additionele informatie verschaft inzake het beoordelen van de milieueffecten. Het college van burgemeester en wethouders van gemeente Aalsmeer heeft ingestemd met de notitie en heeft besloten dat voor de voorgenomen ontwikkeling een milieueffectrapportage niet noodzakelijk wordt geacht. Dit besluit en de aanmeldnotitie is bijgevoegd als bijlage 15.

Historisch onderzoek

ter plaatse van het gebied de Kwakel deel 2
MA220014.001.R01.V2.0

8 februari 2022

GEONIUS

Historisch onderzoek

ter plaatse van het gebied de Kwakel deel 2
MA220014.001.R01.V2.0
8 februari 2022

Opdrachtgever
Atron Engineering
Leemansstraat 19
4251 LD Werkendam

+31 88 130 06 00
info@geonius.nl
Postbus 1097
6160 BB Geleen

Geonius.nl

Functie	Naam	Paraaf
Adviseur Milieu	Demy van Oers	
Collegiale toets	Rianne Haan	

Inhoud

1 Inleiding 4

2 Vooronderzoek 5

2.1 Algemeen 5
2.2 Situering onderzoekslocatie en terreininspectie 5
2.3 Historie 7
2.4 Vergunningen 7
2.5 Bodemopbouw, -kwaliteit en geohydrologie 7
2.6 Archeologie 8

3 Conclusie 9

3.1 Bodem 9
3.2 Onderzoekshypothese en -strategie 12
3.3 Aanvullende uitgangspunten 14

Bijlagen

Bijlage 1 Topografische overzichtskaart
Bijlage 2 Foto's locatie
Bijlage 3 Overzicht verzamelde gegevens en bronnen
Bijlage 4 Situatietekening

1 Inleiding

Geonius Milieu B.V. heeft in opdracht van ATRON-Engineering een milieuhygiënisch vooronderzoek uitgevoerd voor het project de Kwakel, onderdeel van de aanleg van de OCAP leiding te Haarlemmermeer.

Aanleiding voor dit vooronderzoek vormt de aanleg van een transportleiding van circa 6 km in totaal. De transportleiding wordt aangelegd middel horizontaal gestuurde boringen en deel traditioneel in open sleuf.

De geplande leidingen, onderdeel van het hoofdtracé, hebben een diameter van 0,50 centimeter en worden gelegd op een diepte van circa 1,50 tot 2,50 m-mv.

Onderhavig vooronderzoek betreft een wijziging van het in 20@@ uitgevoerde vooronderzoek met kenmerk MA190014.020.R01.V1.0 . Het ontwerp van het tracé is plaatselijk gewijzigd ten opzichte van het eerder uitgevoerde vooronderzoek. Het vooronderzoek van het nieuwe tracé is opgenomen in onderhavige rapportage.

Doelstelling van het vooronderzoek is inzicht te krijgen in de mogelijke aanwezigheid van verontreinigingen op de onderzoekslocatie. Hierbij wordt een inschatting gemaakt van de aard, mate, oorzaak en ligging van mogelijke verontreinigingen. Onderhavig milieuhygiënisch vooronderzoek is uitgevoerd volgens de NEN 5725 (Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek, oktober 2017).

Geonius is gecertificeerd voor SIKB protocol 2001, 2002, 2003 en 2018 behorende bij Beoordelingsrichtlijn voor het procescertificaat “Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek” (BRL SIKB 2000). Het procescertificaat van Geonius Milieu B.V. en het bijbehorende keurmerk zijn uitsluitend van toepassing op de activiteiten inzake de monsterneming en de overdracht van de monsters, inclusief de daarbij horende veldwerkregistratie, aan een erkend laboratorium (of de opdrachtgever).

Geonius Groep B.V. en de verschillende divisies zijn gecertificeerd volgens de algemene kwaliteitsnorm NEN-EN-ISO 9001:2015, NEN-EN-ISO 14001:2015, VCA**2017/6.0 en CO_2 Prestatieladder niveau 3.

Geonius Milieu B.V. verklaart hierbij geen organisatorische, financiële of juridische binding te hebben met de opdrachtgever en/of onderhavige locatie en daarmee te voldoen aan de vereisten zoals gesteld in KwaliBo (Besluit uitvoeringskwaliteit bodembeheer).

In onderhavig rapport worden de resultaten van het vooronderzoek beschreven, conclusies en eventueel aanbevelingen geformuleerd.

2 Vooronderzoek

2.1 Algemeen

Het vooronderzoek is conform NEN 5725 verricht waarbij een locatie-inspectie is uitgevoerd en gegevens over de locatie zijn opgevraagd. De methode van gegevens verzamelen ten aanzien van asbest staan beschreven in de NEN 5725:2017. De hierbij gehanteerde bronnen zijn opgenomen in bijlage 3. De resultaten van het vooronderzoek zijn in onderstaande paragrafen opgenomen.

Voor het vooronderzoek is aangesloten bij de strategie voor de aanleiding A ''Opstellen hypothese over de milieuhygiënische bodemkwaliteit ten behoeve van uit te voeren bodemonderzoek ''.A ''Opstellen hypothese over de milieuhygiënische bodemkwaliteit ten behoeve van uit te voeren bodemonderzoek''. In onderstaand schema is de aanpak van het vooronderzoek beschreven, inclusief de vindplaats in dit rapport.

Aanleiding	Paragraaf 2.1
Afbakening onderzoeksgebied	Paragraaf 2.2 en bijlage 1 en 4
Verzamelen informatie/onderzoeksaspecten	Paragrafen 2.2 t/m 2.8
Beantwoorden onderzoeksvragen	Hoofdstuk 3
Indelen deellocaties	Hoofdstuk 3
Hypothese en onderzoeksstrategie	Hoofdstuk 3

De gebruikte informatiebronnen zijn voldoende betrouwbaar en volledig om De gebruikte informatiebronnen zijn voldoende betrouwbaar en volledig om een uitspraak te kunnen doen over de verdenking van bodemverontreiniging.

Het vooronderzoek resulteert in een hypothese over de aard en verdeling van mogelijke verontreinigingen in het onderzoeksgebied. De hypothese wordt gebruikt voor het bepalen van de onderzoeksstrategie.

2.2 Situering onderzoekslocatie en terreininspectie

De onderzoekslocatie betreft een gebied tussen de Westeinderplassen en de A4. Het gaat om een tracé van circa 6 km. Het tracé gaat voornamelijk door weilanden en een deel van het tracé (2 km) wordt door middel van een horizontaal gestuurde boring onder de Westeinderplassen aangebracht. Op een aantal plekken komen de horizontaal gestuurde boringen naar boven en worden er werkterreinen ingericht. Op de werkterreinen wordt materieel/materiaal geplaatst om een horizontaal gestuurde boring uit te voeren. Binnen het werkterrein wordt er een in-en uittredepunt gemaakt.

De geplande leidingen, onderdeel van het hoofdtracé, hebben een diameter van 0,50 centimeter en worden gelegd op een diepte van circa 1,50 tot 2,50 m-mv.

In Tabel 2.1 zijn enkele gegevens betreffende de onderzoekslocatie weergegeven. De regionale ligging is weergegeven in bijlage 1. In bijlage 4 is een situatietekening met daarop de ligging van de locatie opgenomen. Foto's van de locatie zijn opgenomen in bijlage 2.

Tabel 2.1: overzicht topografische gegevens onderzoekslocatie

Algemene en topografische gegevens	
Onderzoeksgebied	Tracé in de Haarlemmermeerpolder
Lengte onderzoekslocatie	Circa 6 km
Maaiveldhoogte	Circa -4,8 m-mv
X-coördinaat, Y-coördinaat	X: 107.000 Y: 471.851

De terreininspectie is uitgevoerd aan de hand van de beeldmateriaal van Google Maps en Cyclomedia. Uit de terreininspectie blijkt dat de locatie nagenoeg geheel bestaat uit agrarische grond.

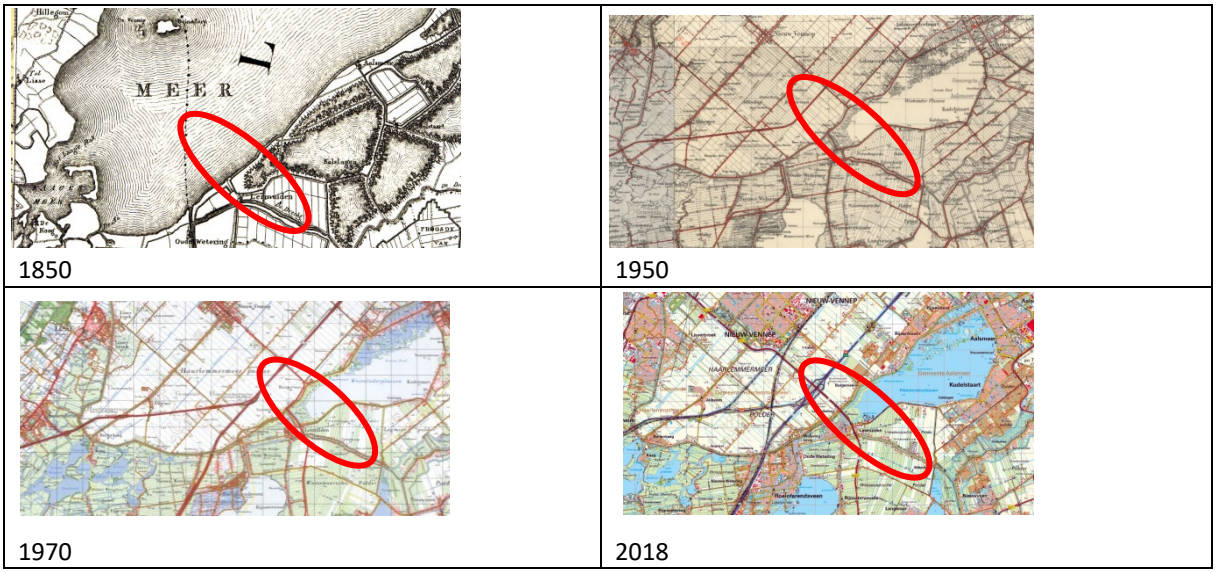
Het noordelijk deel van het tracé loopt door weiland/bouwland. Vlak ten noorden van de Weteringweg loopt het tracé, middels een horizontaal gestuurde boring, onder de Weteringweg, Westeinderplassen en de Herenweg door. De horizontaal gestuurde boring vervolgt zich door het agrarische gebied ten zuiden van de Westeinderplassen, waar zich enkele in- en uittrede punten bevinden. Na de dijk op de grens van provincie Noord- en Zuid Holland vervolgt het tracé zich in zuidelijke richting (sleuf). Hierna volgt het tracé de wegberm van een landbouwweg richting de Ambachtsheerweg. Ter plaatse van de kruising tussen de Ambachtsheerweg en Bilderdammerweg te Kudelstaart, eindigt het tracé.

Figuur 2.1 ligging onderzoekslocatie

2.3 Historie

Op basis van de geraadpleegde historische kaarten blijkt dat de onderzoekslocatie zich bevindt in de Haarlemmermeerpolder. Het noordelijkste deel van het tracé was voor 1849 onderdeel van het Haarlemmermeer. Dit meer is tussen 1849 en 1852 droog gemaakt (droogmakerij). Rond deze periode waren de Westeinderplassen reeds aanwezig en zijn nagenoeg onveranderd gebleven. Het overige deel van het tracé heeft, voor zover kan worden nagegaan, altijd een agrarische functie met enkele openbare wegen gehad. Enkele uitsneden van historisch kaartmateriaal zijn opgenomen in onderstaande Figuur 2.1.

Figuur 2.2: uitsneden historische kaarten

2.4 Vergunningen

Er zijn geen vergunde activiteiten bekend ter plaatse van de onderzoekslocatie, welke van belang zouden kunnen zijn voor het huidige onderzoek.

2.5 Bodemopbouw, -kwaliteit en geohydrologie

In Tabel 2.2 staat de bodemopbouw, geohydrologie, gegevens Bodemkwaliteitskaart/Nota bodembeheer en een samenvatting van de resultaten van eerder uitgevoerde bodemonderzoeken op en nabij de onderzoekslocatie vermeld.

Tabel 2.2: overzicht bodemopbouw, geohydrologie en -kwaliteit

Bodemopbouw		
Diepte in m-mv	Omschrijving	Opmerkingen
0,00 – 0,65 m	Antropogeen, bij onderliggende eenheid ingedeeld	Divers
0,65 – 9,80 m	Holocene afzettingen, complexe eenheid	Complexe eenheid, bestaande uit een afwisseling van zandige klei, midden en fijn zand, klei en veen en een weinig grof zand
Geohydrologische gegevens		
Hoogte freatisch grondwater		Circa 1,00 m-mv
Stromingsrichting grondwater		Globaal oostelijk
Ligging van oppervlaktewater op en/of nabij de locatie		Ja, de Westeinderplassen en diverse poldersloten

Het voorkomen van brak of zout grondwater	Nee
Ligging binnen een grondwaterbeschermingsgebied	Nee
Aanwezigheid van grondwateronttrekkingen op de locatie of in de omgeving	Nee
Aanwezigheid van breukstelsels op of nabij de locatie	Nee

Bodemkwaliteitskaart gemeente Haarlemmermeer(zaaknummer 14364, februari	
Bodemfunctieklasse	Achtergrondwaarde
Ontgravingsklasse	Bovengrond (0-0,5 m-mv): Achtergrondwaarde Ondergrond (0,5-2,0 m-mv): Achtergrondwaarde Hierbij is de waterbodem van de Westeinderplassen uitgesloten.

Bodemonderzoeken in directe omgeving onderzoekslocatie	
Verkennend bodemonderzoek Weteringweg 35 te Leimuiderbrug, Terrascan, T.15.7963, mei 2015	Locatie: Weteringweg 35, Leimuiderbrug (circa 30 m afstand van noordelijk deel tracé) Aanleiding: Nieuwbouwwoning Uit de resultaten komt naar voren dat de grond licht verontreinigd is met zink. Met betrekking tot het grondwater dient bij eventuele onttrekking rekening gehouden te worden met een lichte verontreiniging met barium. Er zijn geen vervolgacties noodzakelijk in verband met de verontreinigingen.
Verkennend bodemonderzoek Weteringweg 17 te Leimuiderbrug, Van Dijk Geo- en Milieutechniek b.v., 5242.05, 25-11-2005	Locatie: Weteringweg 17, Leimuiderbrug (circa 30 m afstand van noordelijk deel tracé) Aanleiding: Nieuwbouwwoning Uit de resultaten blijkt dat de zandige ophooglaag licht verontreinigd is met kwik en PAK. De kleiige onderlaag is niet verontreinigd. De vastgestelde verontreinigingen zijn vermoedelijk te relateren aan het in het verleden opgebracht ophoogmateriaal. Het grondwater ter plaatse is licht verontreinigd met zink. Een licht verhoogd gehalte aan zink wordt vaker in het grondwater vastgesteld en wordt doorgaans veroorzaakt door natuurlijke oorsprong.
Verkennend bodemonderzoek, HB Adviesbureau, kenmerk 20HB0266-A1, d.d. 24 augustus 2020	Locatie: Ambachtsheerweg Kudelstaart De boven- en ondergrond is maximaal licht verontreinigd met zware metalen. Het grondwater is niet verontreinigd. De asfaltkernen zijn niet teerhoudend.
Verkennend bodemonderzoek, GRS Milieu, kenmerk 200810096, d.d. 21 april 2008	Locatie: Bilderdammerweg 120 Kudelstaart Zintuigelijk zijn er plaatselijk sporen puin aangetroffen. De bovengrond is licht verontreinigd met PAK en zink. De ondergrond en het grondwater zijn niet verontreinigd.
Incident rapportage, Ecoloss Project BV, kenmerk IP01-0877, d.d. 31 juli 2001	Locatie: Ambachtsheerweg te Kudelstaart In 2001 heeft op de kruising van de Ambachtsheerweg en de Bilderdammerweg te Kudelstaart een incident plaatsgevonden waarbij brandstof op het wegdek terechtgekomen is. De brandstoftank van een bus heeft een schampblok geraakt en is hierdoor lek geraakt. De verontreiniging in de berm en op het wegdek zijn volledig verwijderd. De afvalstoffen zijn naar een verwerker afgevoerd.

2.6 Archeologie

Op basis van de Nederlandse Indicatieve kaart Archeologischewaarden blijkt dat de locatie is gelegen in een gebied met een lage tot zeer lage trefkans.

3 Conclusie

Geonius Milieu B.V. heeft in opdracht van Atron Engineering een milieuhygiënisch vooronderzoek uitgevoerd voor het project de Kwakel, onderdeel van de aanleg van de OCAP leiding te Haarlemmermeer.

Aanleiding voor dit vooronderzoek vormt de aanleg van een transportleiding van ca. 6 km in totaal. De transportleiding wordt deels uitgevoerd aan de hand van gestuurde boringen.

Doelstelling van het vooronderzoek is inzicht te krijgen in de mogelijke aanwezigheid van verontreinigingen op de onderzoekslocatie. Hierbij wordt een inschatting gemaakt van de aard, mate, oorzaak en ligging van mogelijke verontreinigingen.

3.1 Bodem

Het tracé is op basis van de voorgenomen werkzaamheden opgedeeld in een aantal deelgebieden, te zien in bijlage 1. De deelgebieden zijn opgedeeld in werkterreinen (met in- en uittredepunten), werkwegen en open sleuven.

Hieronder wordt elk deelgebied beschreven met de conclusie van het vooronderzoek en de te volgen strategie.

Deelgebied A

Deelgebied A bestaat uit het noordelijke deel van het tracé. Hierbij gaat het om de open sleuf waarin in de leiding wordt gelegd voordat deze de gestuurde boring in gaat. In het gebied wordt er gegraven tot maximaal 2,5 m-mv. De lengte van de open sleuf is circa 500 m. De doelstelling van het onderzoek is om de veiligheidsklasse te bepalen voor de te uit te voeren werkzaamheden.

Strategie deelgebied A

Deellocatie	Lengte (m)	Diepte m-mv	Hypothese	Strategie
Deelgebied A, open sleuf	Ca. 500 m	1,5 tot max. 2,5 m-mv	Onverdacht	onverdacht lijnvormig

Deelgebied B

Aan het einde van de open sleuf van deelgebied A bevindt zich een werkterrein. Het werkterrein wordt aangemerkt als deelgebied B. Op de werkterreinen wordt materiaal geplaatst om een gestuurde boring uit te voeren. Binnen het werkterrein wordt er een in- en uittredepunt gemaakt. Hier wordt aanbevolen om een nulsituatie bodemonderzoek te verrichten ter verkrijging van een referentiekader in verband met reeds aanwezige dan wel in de toekomst optredende bodemverontreinigingen ter plaatse.

Na het afronden van de werkzaamheden binnen het werkterrein, wordt er een eindsituatie bodemonderzoek aanbevolen. Voor het eindsituatieonderzoek wordt dezelfde strategie aangehouden als het nulsituatie bodemonderzoek.

Strategie deelgebied B

Deellocatie	Oppervlakte m²	Diepte m-mv	Hypothese	Strategie
Deelgebied B, werkterrein + in- en uittrede punt	Ca. 1.500 m²	0,5 m-mv	Prospectief verdacht	Nulsituatie
Deelgebied B, werkterrein + in- en uittrede punt, na afronden werkzaamheden	Ca. 1.500 m²	0,5 m-mv	Prospectief verdacht	Nulsituatie

Deelgebied C

Vanuit deelgebied B wordt er een gestuurde boring gemaakt onder de Westeinderplassen door. Deze boring komt aan de overzijde naar boven in deelgebied C. Deelgebied C is eveneens een werkterrein waar boormateriaal en dergelijke wordt gestald en tevens wordt hier een in- en uittrede punt gemaakt. Hier wordt aanbevolen om een nulsituatie bodemonderzoek te verrichten ter verkrijging van een referentiekader in verband met reeds aanwezige dan wel in de toekomst optredende bodemverontreinigingen ter plaatse.

Na het afronden van de werkzaamheden binnen het werkterrein, wordt er een eindsituatie bodemonderzoek aanbevolen. Voor het eindsituatieonderzoek wordt dezelfde strategie aangehouden als het nulsituatie bodemonderzoek.

Strategie deelgebied C

Deellocatie	Oppervlakte m²	Diepte m-mv	Hypothese	Strategie
Deelgebied C, werkterrein + in- en uittrede punt	4.767 m²	0,5 m-mv	Prospectief verdacht	Nulsituatie
Deelgebied C, werkterrein + in- en uittrede punt, na afronding werkzaamheden	4.767 m²	0,5 m-mv	Prospectief verdacht	Nulsituatie

Deelgebied D

Vanuit deelgebied C wordt er een gestuurde boring gemaakt naar deelgebied D. Deelgebied D is een werkterrein waar boormateriaal en dergelijke wordt gestald en tevens wordt hier een in- en uittrede punt gemaakt. Hier wordt aanbevolen om een nulsituatie bodemonderzoek te verrichten ter verkrijging van een referentiekader in verband met reeds aanwezige dan wel in de toekomst optredende bodemverontreinigingen ter plaatse.

Na het afronden van de werkzaamheden binnen het werkterrein, wordt er een eindsituatie bodemonderzoek aanbevolen. Voor het eindsituatieonderzoek wordt dezelfde strategie aangehouden als het nulsituatie bodemonderzoek.

Strategie deelgebied D

Deellocatie	Oppervlakte m²	Diepte m-mv	Hypothese	Strategie
Deelgebied D, werkterrein + in- en uittrede punt	2.355 m²	0,5 m-mv	Prospectief verdacht	Nulsituatie
Deelgebied D, werkterrein + in- en uittrede punt, na afronding werkzaamheden	2.355 m²	0,5 m-mv	Prospectief verdacht	Nulsituatie

Deelgebied E

De laatste gestuurde boring vanuit deelgebied D, komt in deelgebied E naar boven. Deelgebied E is een werkterrein waar boormateriaal en dergelijke wordt gestald en tevens wordt hier een in- en uittrede punt gemaakt. Hier wordt aanbevolen om een nulsituatie bodemonderzoek te verrichten ter verkrijging van een referentiekader in verband met reeds aanwezige dan wel in de toekomst optredende bodemverontreinigingen ter plaatse.

Na het afronden van de werkzaamheden binnen het werkterrein, wordt er een eindsituatie bodemonderzoek aanbevolen. Voor het eindsituatieonderzoek wordt dezelfde strategie aangehouden als het nulsituatie bodemonderzoek.

Strategie deelgebied E

Deellocatie	Oppervlakte m²	Diepte m-mv	Hypothese	Strategie
Deelgebied E, werkterrein + in- en uittrede punt	4.231 m²	0,5 m-mv	Prospectief verdacht	Nulsituatie
Deelgebied E, werkterrein + in- en uittrede punt, na afronding werkzaamheden	4.231 m²	0,5 m-mv	Prospectief verdacht	Nulsituatie

Deelgebied F

Deelgebied F bestaat uit twee werkterreinen en een werkweg. Binnen de werkterreinen wordt boormateriaal en dergelijke gestald en worden er in- en uittrede punten gerealiseerd. Bij één van de werkterreinen wordt er ook gewerkt in een open sleuf. De werkterreinen worden met elkaar verbonden door een werkweg.

Ter plaatse van de werkterreinen wordt aanbevolen om een nulsituatie bodemonderzoek te verrichten ter verkrijging van een referentiekader in verband met reeds aanwezige dan wel in de toekomst optredende bodemverontreinigingen ter plaatse.

Na het afronden van de werkzaamheden binnen het werkterrein, wordt er een eindsituatie bodemonderzoek aanbevolen. Voor het eindsituatieonderzoek wordt dezelfde strategie aangehouden als het nulsituatie bodemonderzoek.

Deellocatie	Oppervlakte m^2	Diepte m-mv	Hypothese	Strategie
Deelgebied F, werkterrein 1 + in- en uittrede punt	Ca. 6.772 m^2	0,5 m-mv	Verdacht	nulsituatie
Deelgebied F, werkterrein 2 + in- en uittrede punt	Ca. 2.095 m^2	0,5 m-mv	Prospectief verdacht	Nulsituatie

Werkwegen

De werkterreinen en de open sleuven worden aan elkaar verbonden door werkwegen. Milieukundig is het niet vereist om deze te onderzoeken. Echter is er gevraagd vanuit de opdrachtgever deze delen wel mee te nemen. Aan de hand en van een nul- en eindsituatie bodemonderzoek ter verkrijging van een referentiekader in verband met reeds aanwezige dan wel in de toekomst optredende bodemverontreinigingen ter plaatse.

Er is een verdeling gemaakt aan de hand van de ligging van de werkwegen. Het noordelijke deel, wat begint bij deelgebied A en eindigt bij deelgebied B, wordt apart onderzocht van het zuidelijke deel, wat begint bij deelgebied C en eindigt bij deelgebied F.

Strategie werkwegen

Deellocatie	Lengte m	Diepte m-mv	Hypothese	Strategie
Werkwegen, noordelijk deel	Ca. 750 m	0,5 m-verdachte laag	Prospectief verdacht	Nulsituatie
Werkwegen, zuidelijk deel	Ca. 4600 m	0,5 m-verdachte laag	Prospectief verdacht	Nulsituatie

3.2 Onderzoekshypothese en -strategie

Op basis van de resultaten van het vooronderzoek, is het tracé opgedeeld in deelgebieden zoals hierboven benoemd. Per deelgebied is er een strategie gekozen voor het uitvoeren van een bodemonderzoek.

Aan de hand van deze strategieën is er een onderzoeksopzet samengesteld op basis van de NEN5740 (verkennend bodemonderzoek) en de NEN5707 (verkennend onderzoek asbest in grond). Hierbij wordt opgemerkt dat bij het aantreffen van meer dan 50% puin in de dammen, aansluiting zal worden gezocht in de NEN5897 (verkennend onderzoek asbest in puin). In onderstaande tabel wordt per deelgebied de hoeveelheid veldwerk en analyses aangegeven.

Tabel 2.4: onderzoeksprogramma bodem- en asbestonderzoek

(Deel)locatie en strategie	Oppervlakte (m^2) / Lengte (m)	Veldwerk	Analyses	
			Grond	Grondwater
Deelgebied A Open sleuf (ONV-L)	Ca. 500 m	10*3,5 m-mv 2*peilbuis	Bovengrond: 2*standaardpakket Ondergrond: 4*standaardpakket	2*standaardpakket
Deelgebied B werkterrein (NUL)	Ca. 1.500 m^2	7*0,5 m-mv 2*2,0 m-mv (peilbuis combinatie deelgebied A)	Bovengrond: 1*standaardpakket Ondergrond: 1*standaardpakket	-
Deelgebied B werkterrein (eindsituatie, strategie NUL)	Ca. 1.500 m^2	7*0,5 m-mv 2*2,0 m-mv (peilbuis combinatie deelgebied A)	Bovengrond: 1*standaardpakket Ondergrond: 1*standaardpakket	-
Deelgebied C werkterrein (NUL)	Ca. 4.767 m^2	11*0,5 m-mv 3*2,0 m-mv 1* peilbuis	Bovengrond: 2*standaardpakket Ondergrond: 1*standaardpakket	1*standaardpakket
Deelgebied C werkterrein (eindsituatie, strategie NUL)	Ca. 4.767 m^2	11*0,5 m-mv 3*2,0 m-mv 1* peilbuis	Bovengrond: 2*standaardpakket Ondergrond: 1*standaardpakket	1*standaardpakket
Deelgebied D werkterrein (NUL)	Ca. 2.355 m^2	10*0,5 m-mv 2*2,0 m-mv 1* peilbuis	Bovengrond: 2*standaardpakket	1*standaardpakket
Deelgebied D werkterrein (eindsituatie, strategie NUL)	Ca. 2.355 m^2	10*0,5 m-mv 2*2,0 m-mv 1* peilbuis	Bovengrond: 2*standaardpakket	1*standaardpakket
Deelgebied E werkterrein (NUL)	Ca. 4.231 m^2	11*0,5 m-mv 3*2,0 m-mv 1* peilbuis	Bovengrond: 2*standaardpakket	1*standaardpakket
Deelgebied E werkterrein (eindsituatie, strategie NUL)	Ca. 4.231 m^2	11*0,5 m-mv 3*2,0 m-mv 1* peilbuis	Bovengrond: 2*standaardpakket	1*standaardpakket
Deelgebied F Werkterrein 1 (NUL)	Ca. 6.772 m^2	12*0,5 m-mv 3*2,0 m-mv 2* peilbuis	Bovengrond: 2*standaardpakket	2*standaardpakket
Deelgebied F Werkterrein 1 (eindsituatie, strategie NUL)	Ca. 6.772 m^2	12*0,5 m-mv 3*2,0 m-mv 2* peilbuis	Bovengrond: 2*standaardpakket	2*standaardpakket
Deelgebied F Werkterrein 2 (NUL)	Ca. 2.095 m^2	10*0,5 m-mv 2*2,0 m-mv 1* peilbuis	Bovengrond: 2*standaardpakket	1*standaardpakket
Deelgebied F Werkterrein 2 (eindsituatie, strategie NUL)	Ca. 2.095 m^2	10*0,5 m-mv 2*2,0 m-mv 1* peilbuis	Bovengrond: 2*standaardpakket	1*standaardpakket
Werkwegen				
Werkwegen, noordelijk deel (NUL)	Ca. 750 m	15* 0,5 m-mv 2* peilbuis	Bovengrond: 2*standaardpakket Ondergrond: 2* standaardpakket	2*standaardpakket
Werkwegen, noordelijk deel (EIND)	Ca. 750 m	15* 0,5 m-mv 2* peilbuis	Bovengrond: 2*standaardpakket Ondergrond: 2* standaardpakket	2*standaardpakket
Werkwegen, zuidelijk deel (NUL)	Ca. 4600 m	92* 0,5 m-mv 6* peilbuis	Bovengrond: 6*standaardpakket Ondergrond: 6* standaardpakket	6*standaardpakket

Werkwegen, zuidelijk deel (EIND)	Ca. 4600 m	92* 0,5 m-mv 6* peilbuis	<u>Bovengrond:</u> 6*standaardpakket <u>Ondergrond:</u> 6* standaardpakket	6*standaardpakket
	<u>Standaardpakket (landbodem en grond):</u> organisch stof en lutum 9 zware metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink) som-PCB's, som-PAK's (10) en minerale olie			
	<u>Standaardpakket grondwater:</u> 9 zware metalen vluchtige aromatische koolwaterstoffen (benzeen, tolueen, ethylbenzeen, som-xylenen (som o, m, p), styreen, naftaleen), vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen (vinylchloride, 1,1-dichlooretheen, dichloormethaan, trans-1,2-dichlooretheen, cis-1,2-dichlooretheen, som 1,2-dichlooretheen, 1,1-dichloorethaan, chloroform, 1,1,1-trichloorethaan, tetrachloormethaan, 1,2-dichloorethaan, trichlooretheen, 1,2-dichloorpropaan, 1,1-dichloorpropaan, 1,3-dichloorpropaan, som dichloorpropanen, 1,1,2-trichloorethaan, tetrachlooretheen en bromoform) minerale olie			

3.3 Aanvullende uitgangspunten

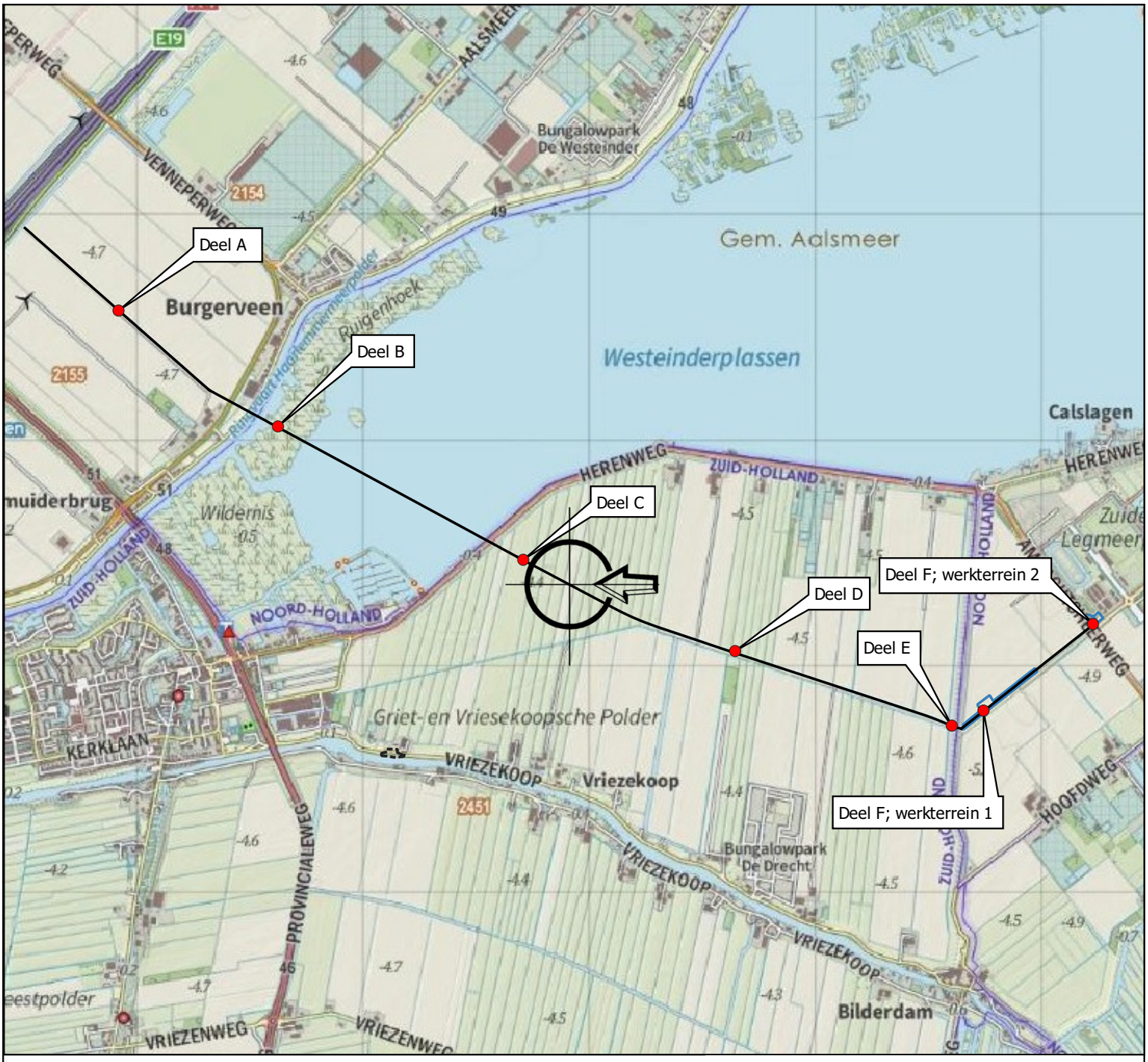
Bij bovenstaand onderzoeksvoorstel zijn onderstaande uitgangspunten gehanteerd.

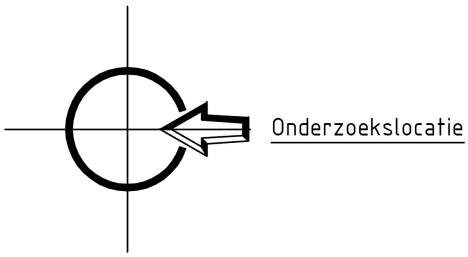
- Geen waterbodemonderzoek noodzakelijk ter plaatse van de sloten/watergangen aanwezig welke aanwezig zijn op het tracé. Er wordt vanuit gegaan dat de sloten/watergangen worden ontweken/onderboord en dat er geen (graaf)werkzaamheden plaatsvinden in de watergangen bij de aanleg van de in- en uittredepunten en derhalve geen onderzoek noodzakelijk is;
- Geen asfaltonderzoek ter plaatse van de kruisende wegen. Aan de hand van een horizontaal gestuurde boring wordt er onder de asfaltwegen doorgegaan en waardoor geen asfaltonderzoek noodzakelijk wordt geacht;
- Aan de hand van de beschikbare informatie wordt aangeraden de af te voeren grond in depot te plaatsen. De grond in het depot kan worden gekeurd en op PFAS worden onderzocht worden;
- Er wordt er vanuit gedaan dat er geen sprake is van asbestverdachte bijmengingen (zoals bijvoorbeeld puin) in de grond en asbestonderzoek derhalve achterwege kan worden gelaten;
- Het is niet uit te sluiten dat tijdens het uitvoeren van het veldwerk (zintuigelijke) waarnemingen worden gedaan waardoor de onderzoeksopzet tijdens de uitvoering kan wijzigen.

Mochten bovengenoemde onderzoeken alsnog gewenst zijn, is het mogelijk om hiervoor een aanvullend voorstel voor te maken.

Bijlagen

Bijlage 1 Topografische overzichtskaart

X:	108.232
Y:	471.612

Project	Aanvullend historisch onderzoek De Kwakel
Onderdeel	Topografische kaart

GEONIUS
Geonius Milieu
+31 (0) 88 1300 600
De Asselen Kuil 10
6161 RD Geleen
www.geonius.nl

Projectnr	MA220014.001	Projectleider	D. van Oers	Schaal	1:25000
Bijlagenr	T1	Getekend	N. Godschalk	0 250 500 750 1000 1250 m	
Datum	31-01-2022	Formaat	A4		

Bijlage 2 Overzicht verzamelde gegevens en bronnen

Bronvermelding

Voor de uitvoering van een vooronderzoek kunnen verschillende aanleidingen van toepassing zijn:

A. Opstellen hypothese over de milieuhygiënische bodemkwaliteit ten behoeve van uit te voeren bodemonderzoek;
B. Opstellen hypothese over de aanwezigheid van potentieel bodembedreigende (bedrijfs)activiteiten bij nulsituatie- en eindsituatie-onderzoek;
C. Opstellen hypothese over de bodemkwaliteitsklasse van ontvangende bodem voorafgaande aan het toepassen van grond of baggerspecie;
D. Opstellen hypothese over de milieuhygiënische kwaliteit ten behoeve van partijkeuring;
E. Opstellen of actualiseren bodemkwaliteitskaart;
F. Toetsing gebruik bodemkwaliteitskaarten bij te ontgraven grond en het toepassen van grond;
G. Opstellen hypothese over de bodemkwaliteit bij tijdelijke uitplaatsing en bij overig projectmatig grondverzet ten behoeve van het inschatten van arbeidshygiënische risico's.

De verplichte te onderzoeken aspecten zijn per aanleiding omschreven in onderstaande tabel.

Tabel: onderzoeksaspecten milieuhygiënisch vooronderzoek

Onderzoeksaspecten		Aanleidingen tot vooronderzoek						
		A	B	C	D	E	F	G
1. Locatiegegevens	Eigendomssituatie	O	O					
	Hoogteligging					☑		
2. Bodemopbouw en geohydrologie	Bodemopbouw	☑	☑		☑	☑	☑	
	Antropogene lagen in de bodem	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑
	Geohydrologie	☑	☑					
3. Verwachting t.a.v. de bodemkwaliteit	Geval van ernstige bodemverontreiniging?	☑		☑	☑	☑	☑	☑
	Kwaliteit o.b.v. Bkk	☑	O	☑	☑	☑	☑	☑
	Kwaliteit o.b.v. uitgevoerde bodemonderzoeken	☑	☑	☑	☑	☑		☑
4. Gebruik en beïnvloeding van de locatie, verdachte situatie, activiteiten, ongewoon voorval	Voormalig	☑	O	☑	☑	☑		☑
	Huidig	☑	☑		☑	☑	☑	
	Toekomst		☑			O		
	Asbestverdacht?	☑		☑	☑	☑	☑	☑
5. Terreinverkenning								
☑	Verplicht onderzoeksaspect. Indien dit onderzoeksaspect niet van toepassing is, behoort dit in het rapport te worden vermeld en gemotiveerd							
O	Optioneel							

Tabel: geraadpleegde bronnen voor aanleiding A ''Opstellen hypothese over de milieuhygiënische bodemkwaliteit ten behoeve van uit te voeren bodemonderzoek''

Informatie	Geraadpleegd?	Bron	Opmerkingen
Onderzoeksvraag: wat is de afbakening van het onderzoeksgebied?			
Eigendomssituatie	Ja	opdrachtgever	-
Hoogteligging	Ja	AHN	-
Oppervlakte en afbakening onderzoeksgebied	Ja	Opdrachtgever	-
Onderzoeksvraag: wat is de bodemopbouw en geohydrologie en is sprake van verschillende fysische kwaliteiten/bodemvreemde lagen?			
Bodemtype	Ja	Dinoloket	-
Antropogene lagen in de bodem (dempingen/ophogingen)	Ja	Dinoloket	-
Geohydrologie (grondwaterstand/drainage/bemaling/ onttrekking/infiltratie)	Ja	Dinoloket	-
Onderzoeksvraag: vermoeden van (een geval van ernstige) bodemverontreiniging?			
Geval van ernstige bodemverontreiniging	Ja	Omgevingsrapportage Noord-Brabant	-
Onderzoeksvraag: is sprake van beïnvloeding vanuit omgeving op de kwaliteit bodem of grondwater?			
Bodem- en grondwaterkwaliteit nabij de locatie	Ja	Omgevingsrapportage Noord-Brabant	-
Onderzoeksvraag: wat is de te verwachten bodemkwaliteit?			
Kwaliteitsklasse (o.b.v. gemeentelijke nota bodembeheer/Bkk/ uitgevoerde bodemonderzoeken)	Ja	Gemeente	-
Onderzoeksvraag: is sprake van potentiële bronnen van bodemverontreiniging en is sprake van verdachte parameters?			
Hinderwet-, Wm- of Wabo-vergunningen	Ja	Gemeente	-
Archief BOOT	Ja	Gemeente	-
Aanvullende eisen standaard stoffenpakket	Ja	Gemeente	-
Voormalig/huidig gebruik	Ja	www.topotijdreis.nl	-
Terreininspectie (b.v. bebouwing/infrastructuur/verharding/ dammen/brandplekken)	Ja	Geonius	-
Onderzoeksvraag: is de bodem asbestverdacht?			
Hinderwet-, Wm- of Wabo vergunningen	Ja	Gemeente	-
Historisch/Huidig gebruik (ophogingen, dempingen)	Ja	www.topotijdreis.nl	-
Terreininspectie	Ja	Geonius	-

Bijlage 4 Situatietekening

OVERZICHT LOCATIE
SCHAAL 1:1000

Werkterrein A1
29210m²

Werkterrein A1
29210m²

Werkterrein A1
29210m²

Werkterrein A1
29210m²

Werkweg B1 1144m²

Werkweg C2 1488m²

Werkweg C1 5155m²

Werkweg C1 5155m²

Werkweg C1 5155m²

Werkweg C1 5155m²

Werkweg C4 23m²

Blad 2
Blad 1

Blad 2
Blad 1

HLM03AN00347G0000

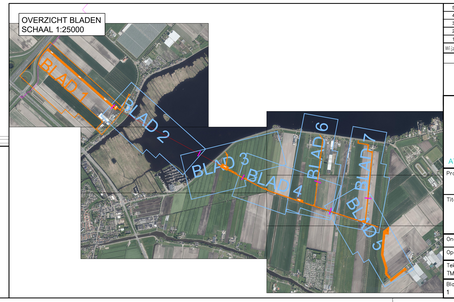
HLM03AN00153G0000
1/6 Mevrouw Eva Toms
1/6 Mevrouw Ine Toms
1/6 Mevrouw Meike Toms
1/6 Mevrouw Petra Toms

HLM03AN00153G0000
1/6 Mevrouw Eva Toms
1/6 Mevrouw Ine Toms
1/6 Mevrouw Meike Toms
1/6 Mevrouw Petra Toms

Laagspanningskabel(s)
Middenspanningskabel(s)
Hoogspanningskabel(s)
Gasleiding(en) lage druk
Gasleiding(en) hoge druk
Datatransport
Waterleiding(en)
Vrij verval riolering
Persriool
Warmte transport
Gevaarlijke buisleiding(en)

Werkweg
Werkterrein
Kadaster
HLM00AN Perceelnummer
Topografie
Gestuurde boring
Veldstrekking
In/Uittredepunt
Locatie/Grondonderzoek

OVERZICHT BLADEN
SCHAAL 1:25000

5	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	09-11-2018
Rijd.	Omschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

OCAP

ATRON Engineering
Advies & Infra

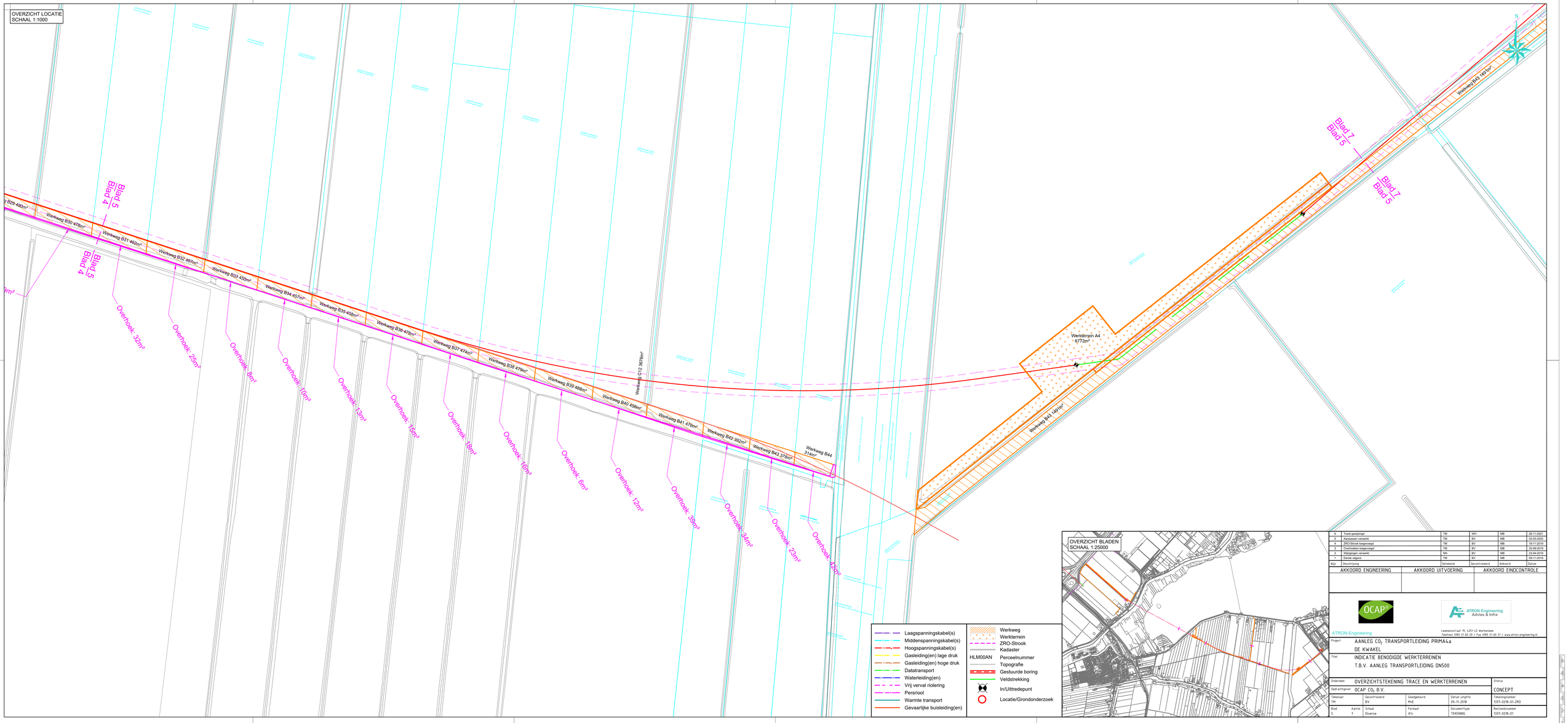
ATRON-Engineering
Leemanstraat 19, 6251 LD Werkendam
Telefoon (0)73 21 60 20 / Fax (0)73 21 60 21 / www.atron-engineering.nl

Project	AANLEG CO2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4q DE KWAKEL
Titel	INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500
Onderdeel	OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN
Opdrachtgever	OCAP CO^2 B.V.

Status: CONCEPT

Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte	Tekeningnummer
TM	BV	MvE	09-11-2018	1337-0218-01-ZRO

Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Documentsoort	Bestandsnummer
1	7	Diverse	A1+	TEKENING	1337-0317-01

Wijz	Omschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum
6	Track gewijzigd	TM	WH	MB	26-11-2021
5	Aanpassen verwerkt	TM	BV	MB	02-03-2020
4	ZRO-Strook toegevoegd	TM	BV	MB	18-11-2019
3	Overhoeken toegevoegd	TM	BV	MB	25-09-2019
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	06-11-2018

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

OCAP

ATRON Engineering
Advies & Infra

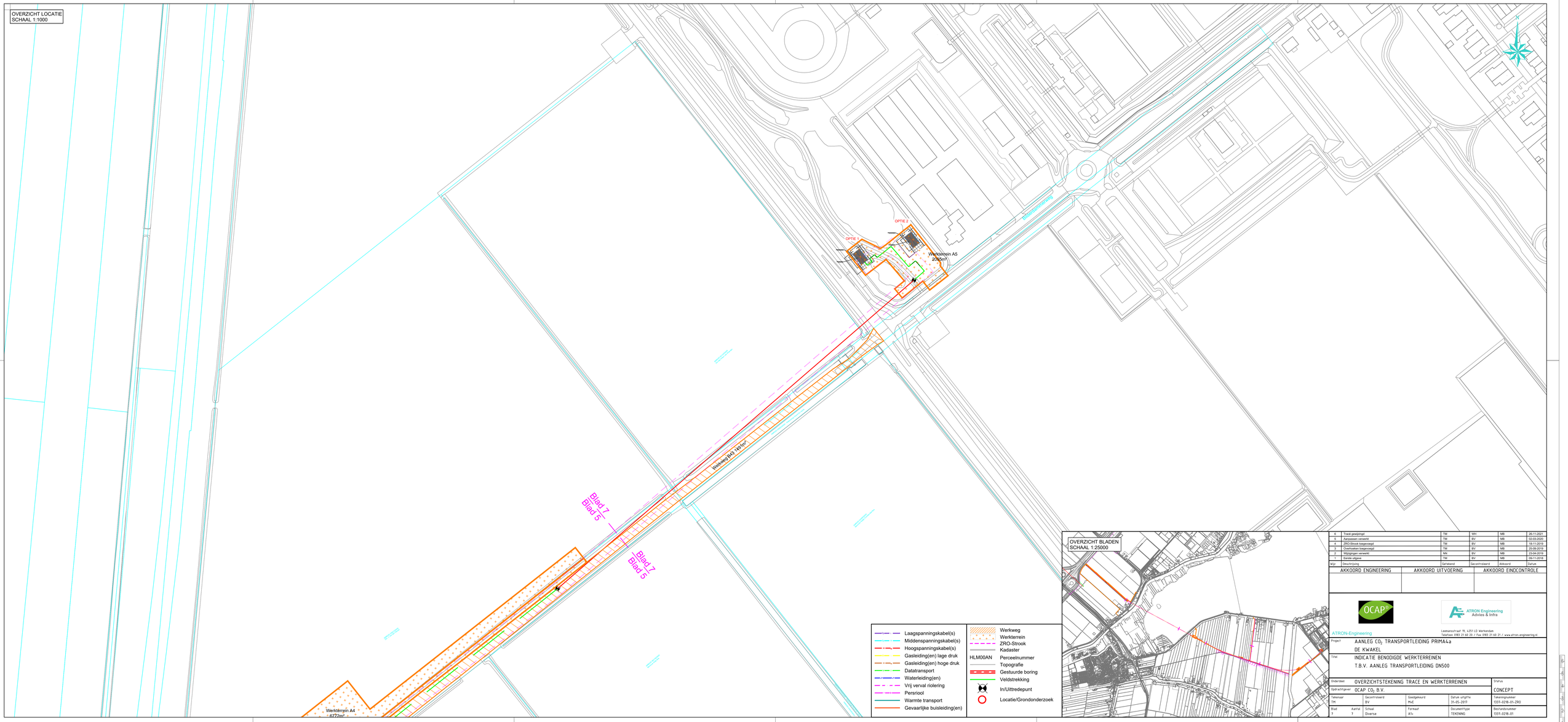
ATRON-Engineering

Leemanstraat 19, 4251 LD Werkendam
Telefoon 0183 21 66 20 / Fax 0183 21 66 21 / www.atron-engineering.nl

Project	AANLEG CO_2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4a DE KWAKEL
Titel	INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500
Onderdeel	OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN
Opdrachtgever	OCAP CO_2 B.V.

Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte	Tekeningnummer
TM	BV	MvE	09-11-2018	1331-0218-01-ZRO

Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Documenttype	Bestandsnummer
5	7	Diverse	A1+	TEKENING	1331-0218-01

Wijz	Omschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum
6	Track gewijzigd	TM	WH	MB	26-11-2021
5	Aanpassen verwerkt	TM	BV	MB	02-03-2020
4	ZRO-Strook toegevoegd	TM	BV	MB	18-11-2019
3	Overhoeken toegevoegd	TM	BV	MB	25-09-2019
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	06-11-2018

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

OCAP

ATRON Engineering
Advies & Infra

ATRON-Engineering
Leemanstraat 19, 4251 LD Werkendam
Telefoon 0183 21 66 20 / Fax 0183 21 66 21 / www.atron-engineering.nl

Project	AANLEG CO_2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4a DE KWAKEL
Titel	INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500
Onderdeel	OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN
Opdrachtgever	OCAP CO_2 B.V.

Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte
TM	BV	MvE	31-05-2017

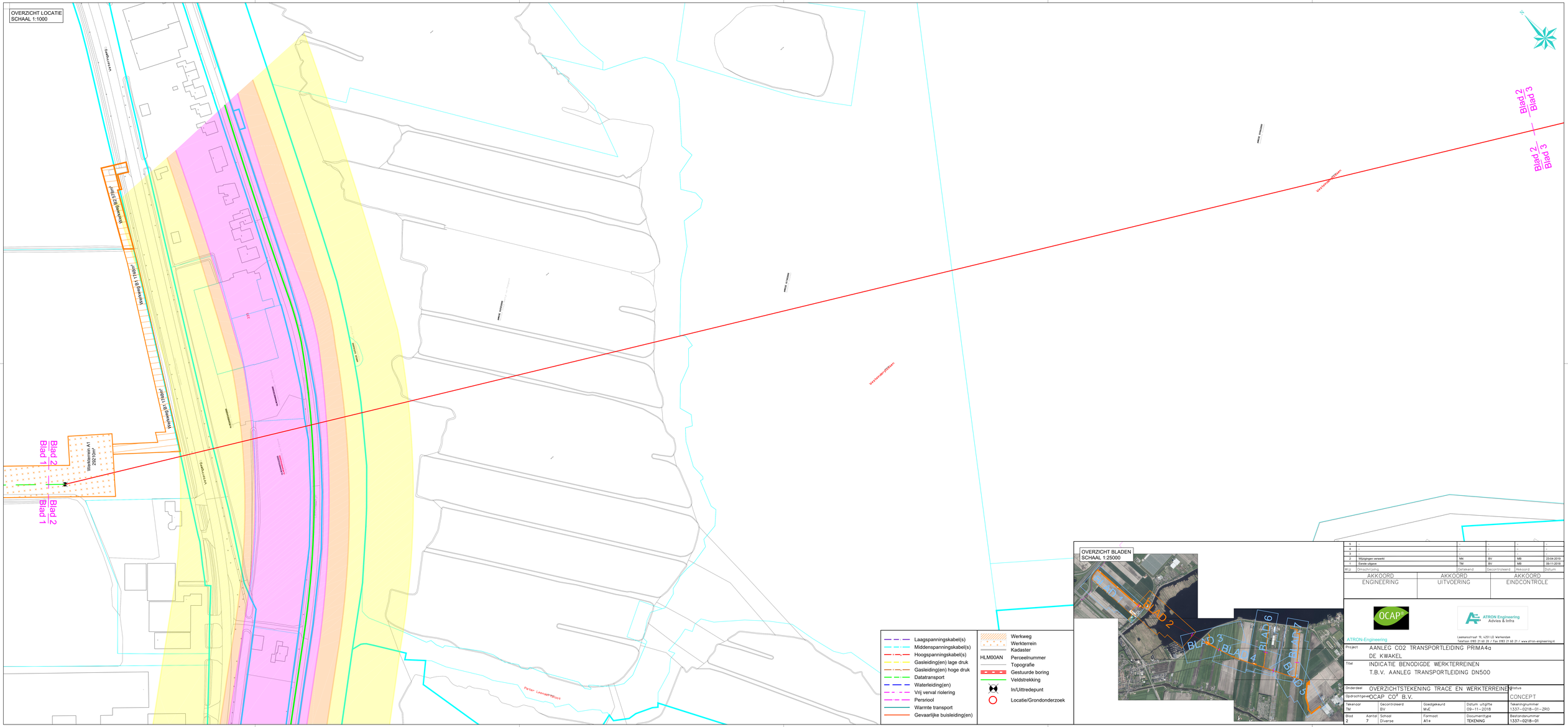
Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Documenttype
7	7	Diverse	A1+	TEKENING

Status
CONCEPT

Tekeningnummer
1337-0218-01-ZRO

Bestandsnaam
1337-0218-01

OVERZICHT LOCATIE
SCHAAL 1:1000

OVERZICHT BLADEN
SCHAAL 1:25000

- Laagspanningskabel(s)
- Middenspanningskabel(s)
- Hoogspanningskabel(s)
- Gasleiding(en) lage druk
- Gasleiding(en) hoge druk
- Datatransport
- Waterleiding(en)
- Vrij verval riolering
- Persriool
- Warmte transport
- Gevaarlijke buisleiding(en)

- Werkweg
- Werkterrein
- Kadaster
- HLM00AN Perceelnummer
- Topografie
- Gestuurde boring
- Veldstrekking
- In/Uittredepunt
- Locatie/Grondonderzoek

5	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	09-11-2018
Rijd.	Omschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

OCAP

ATRON Engineering
Advies & Infra

ATRON-Engineering
Leemanstraat 19, 4251 LD Werkendam
Telefoon (0183) 21 50 20 / Fax (0183) 21 50 21 / www.atron-engineering.nl

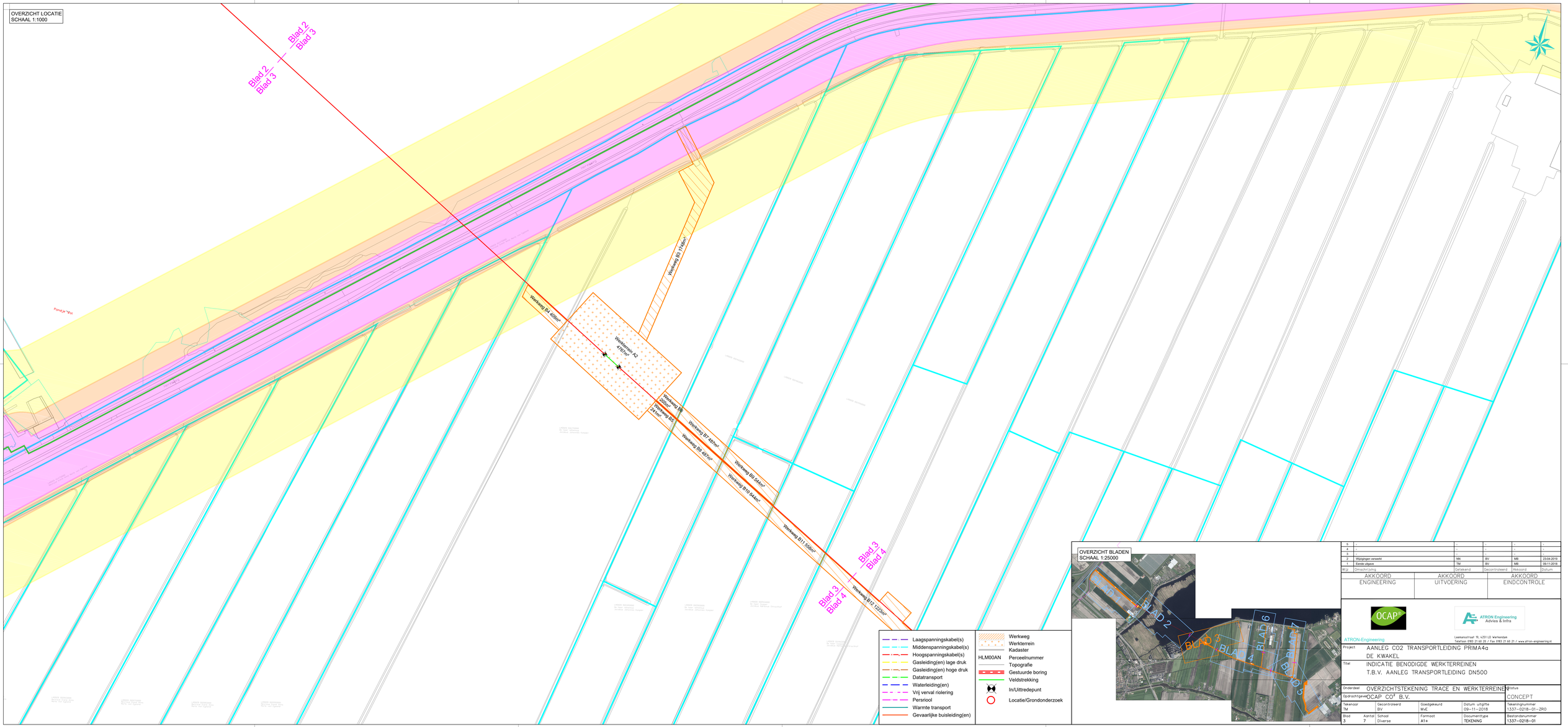
Project	AANLEG CO2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4g DE KWAKEL
Titel	INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500
Onderdeel	OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN
Opdrachtgever	OCAP CO^2 B.V.

Status: CONCEPT

Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte	Tekeningnummer
TM	BV	MdE	09-11-2018	1337-0218-01-ZRO

Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Documentsoort	Bestandsnummer
2	7	Diverse	A1+	TEKENING	1337-0218-01

OVERZICHT LOCATIE
SCHAAL 1:1000

OVERZICHT BLADEN
SCHAAL 1:25000

- Laagspanningskabel(s)
- Middenspanningskabel(s)
- Hoogspanningskabel(s)
- Gasleiding(en) lage druk
- Gasleiding(en) hoge druk
- Datatransport
- Waterleiding(en)
- Vrij verval riolering
- Persriool
- Warmte transport
- Gevaarlijke buisleiding(en)

- Werkweg
- Werkterrein
- Kadaster
- HLM00AN Perceelnummer
- Topografie
- Gestuurde boring
- Veldstrekking
- In/Uittredepunt
- Locatie/Grondonderzoek

Rij.	Omschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum
5	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	09-11-2018

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

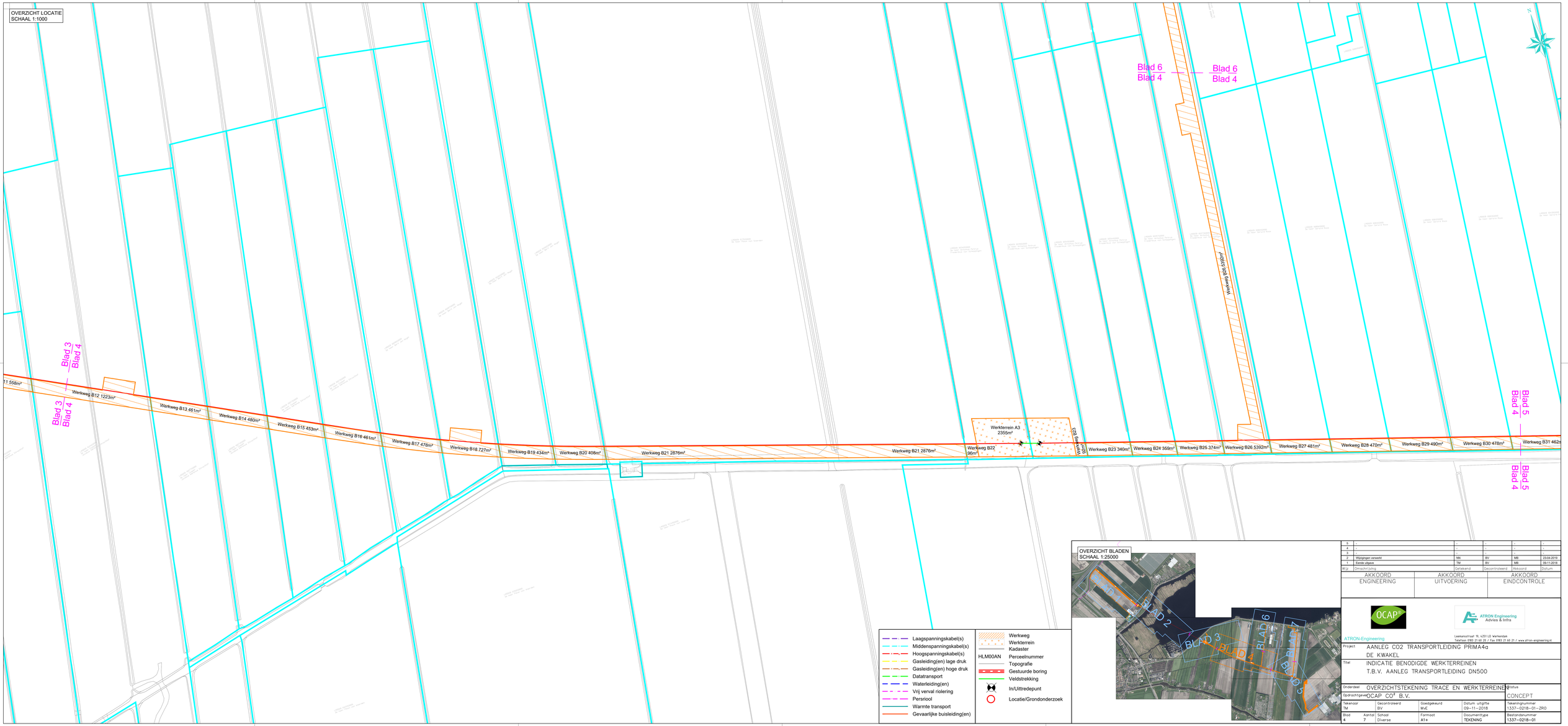
ATRON-Engineering
Leemanstraat 19, 4251 LD Werkendam
Telefoon 0183 21 60 20 / Fax 0183 21 60 21 / www.atron-engineering.nl

Project	AANLEG CO2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4q DE KWAKEL
Titel	INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500
Onderdeel	OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN
Opdrachtgever	OCAP CO^2 B.V.

Status: CONCEPT

Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte	Tekeningnummer
TM	BV	MvE	09-11-2018	1337-0218-01-ZRO
Blad	**Aantal**	**Schaal**	**Formaat**	**Documenttype**	**Bestandsnummer**
3	7	Diverse	A1+	TEKENING	1337-0218-01

OVERZICHT LOCATIE
SCHAAL 1:1000

OVERZICHT BLADEN
SCHAAL 1:25000

- Laagspanningskabel(s)
- Middenspanningskabel(s)
- Hoogspanningskabel(s)
- Gasleiding(en) lage druk
- Gasleiding(en) hoge druk
- Datatransport
- Waterleiding(en)
- Vrij verval riolering
- Persriool
- Warmte transport
- Gevaarlijke buisleiding(en)

- Werkweg
- Werkterrein
- Kadaster
- HLM00AN Perceelnummer
- Topografie
- Gestuurde boring
- Veldstrekking
- In/Uittredepunt
- Locatie/Grondonderzoek

5	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	09-11-2018
Rijd.	Omschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

OCAP

ATRON Engineering
Advies & Infra

ATRON-Engineering

Leemanstraat 19, 4251 LD Werkendam
Telefoon (0183) 21 50 20 / Fax (0183) 21 50 21 / www.atron-engineering.nl

Project	AANLEG CO2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4q DE KWAKEL
Titel	INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500
Onderdeel	OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN
Opdrachtgever	OCAP CO^2 B.V.

Status: CONCEPT

Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte	Tekeningnummer
TM	BV	MdE	09-11-2018	1337-0218-01-ZRO

Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Documenttype	Bestandsnummer
4	7	Diverse	A1+	TEKENING	1337-0218-01

OVERZICHT LOCATIE
SCHAAL 1:1000

OVERZICHT BLADEN
SCHAAL 1:25000

- Laagspanningskabel(s)
- Middenspanningskabel(s)
- Hoogspanningskabel(s)
- Gasleiding(en) lage druk
- Gasleiding(en) hoge druk
- Datatransport
- Waterleiding(en)
- Vrij verval riolering
- Persriool
- Warmte transport
- Gevaarlijke buisleiding(en)

- Werkweg
- Werkterrein
- Kadaster
- HLM00AN Perceelnummer
- Topografie
- Gestuurde boring
- Veldstrekking
- In/Uittredepunt
- Locatie/Grondonderzoek

Rij.	Omschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum
5	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	09-11-2018

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

OCAP

ATRON Engineering
Advies & Infra
ATRON-Engineering
Leemanstraat 19, 4251 LD Werkendam
Telefoon (0183) 21 50 20 / Fax (0183) 21 50 21 / www.atron-engineering.nl

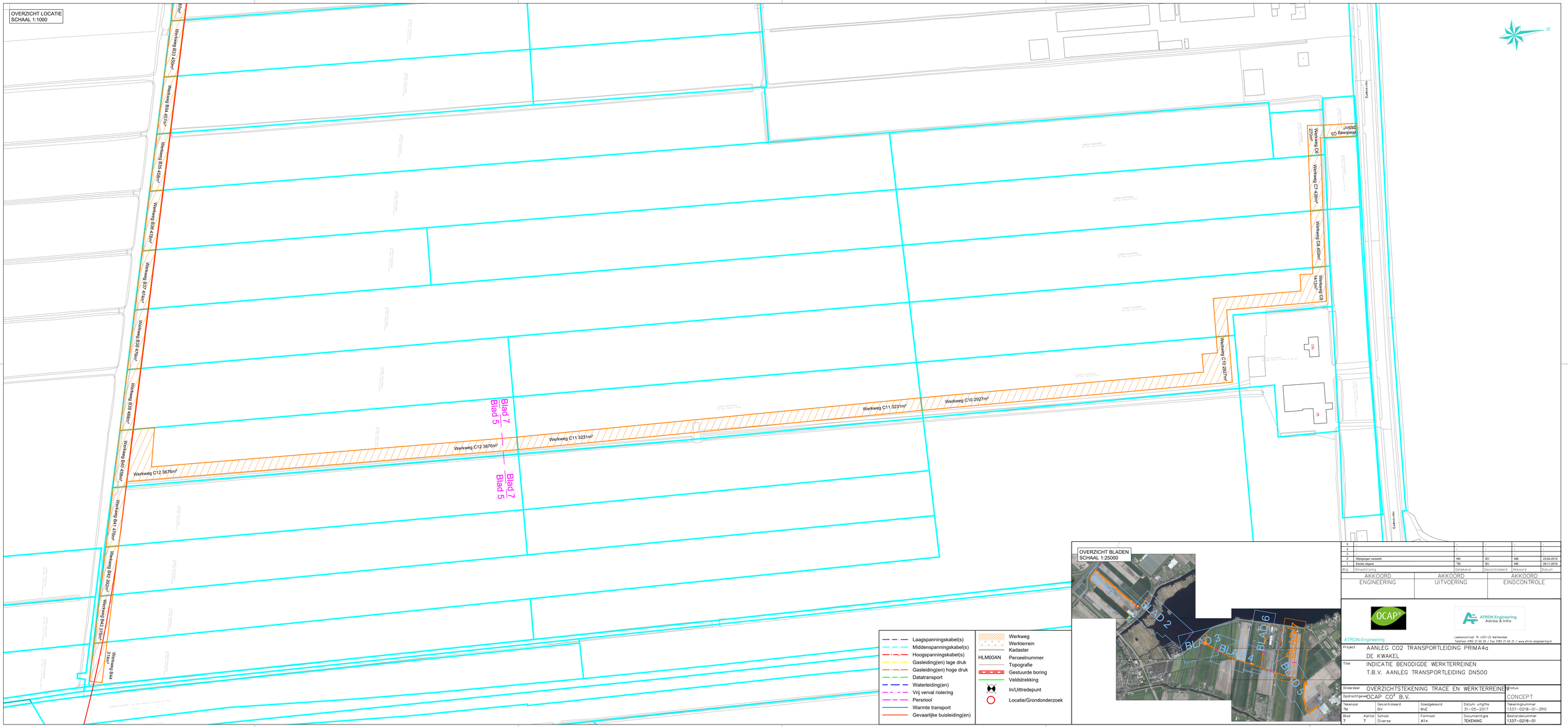
Project	AANLEG CO2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4g DE KWAKEL
Titel	INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500
Onderdeel	OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN
Opdrachtgever	OCAP CO^2 B.V.

Status: CONCEPT

Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte	Tekeningnummer
TM	BV	MvE	09-11-2018	1337-0218-01-ZRO

Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Documenttype	Bestandsnummer
6	7	Diverse	A1+	TEKENING	1337-0218-01

OVERZICHT LOCATIE
SCHAAL 1:1000

OVERZICHT BLADEN
SCHAAL 1:25000

- Laagspanningskabel(s)
- Middenspanningskabel(s)
- Hoogspanningskabel(s)
- Gasleiding(en) lage druk
- Gasleiding(en) hoge druk
- Datatransport
- Waterleiding(en)
- Vrij verval riolering
- Persriool
- Warmte transport
- Gevaarlijke buisleiding(en)

- Werkweg
- Werkterrein
- Kadaster
- HLM00AN Perceelnummer
- Topografie
- Gesuurde boring
- Veldstrekking
- In/Uittredepunt
- Locatie/Grondonderzoek

5	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	09-11-2018
Rij	Omschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

OCAP

ATRON Engineering Advies & Infra

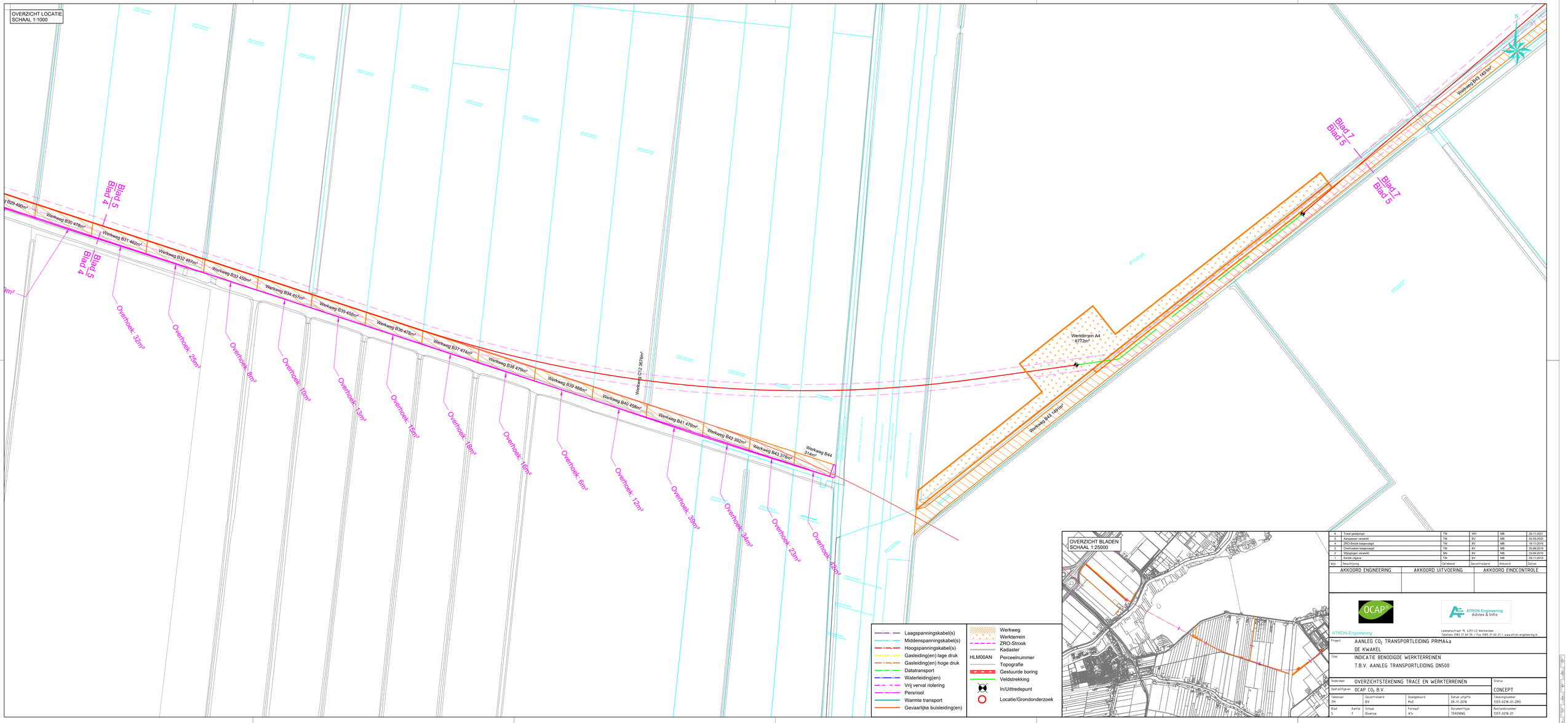
ATRON-Engineering
Leemanstraat 19, 6251 LD Werkendam
Telefoon 0183 21 60 20 / Fax 0183 21 60 21 / www.atron-engineering.nl

Project	AANLEG CO2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4g DE KWAKEL
Titel	INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500
Onderdeel	OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN
Opdrachtgever	OCAP CO^2 B.V.

Status: CONCEPT

Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte	Tekeningnummer
TM	BV	MdE	31-05-2017	1337-0218-01-ZRO

Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Documenttype	Bestandsnummer
7	7	Diverse	A1+	TEKENING	1337-0218-01

Wijz	Omschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum
6	Track gewijzigd	TM	WH	MB	26-11-2021
5	Aanpassen verwerkt	TM	BV	MB	02-03-2020
4	ZRO-Strook toegevoegd	TM	BV	MB	18-11-2019
3	Overhoeken toegevoegd	TM	BV	MB	25-09-2019
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	06-11-2018

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

OCAP

ATRON Engineering
Advies & Infra

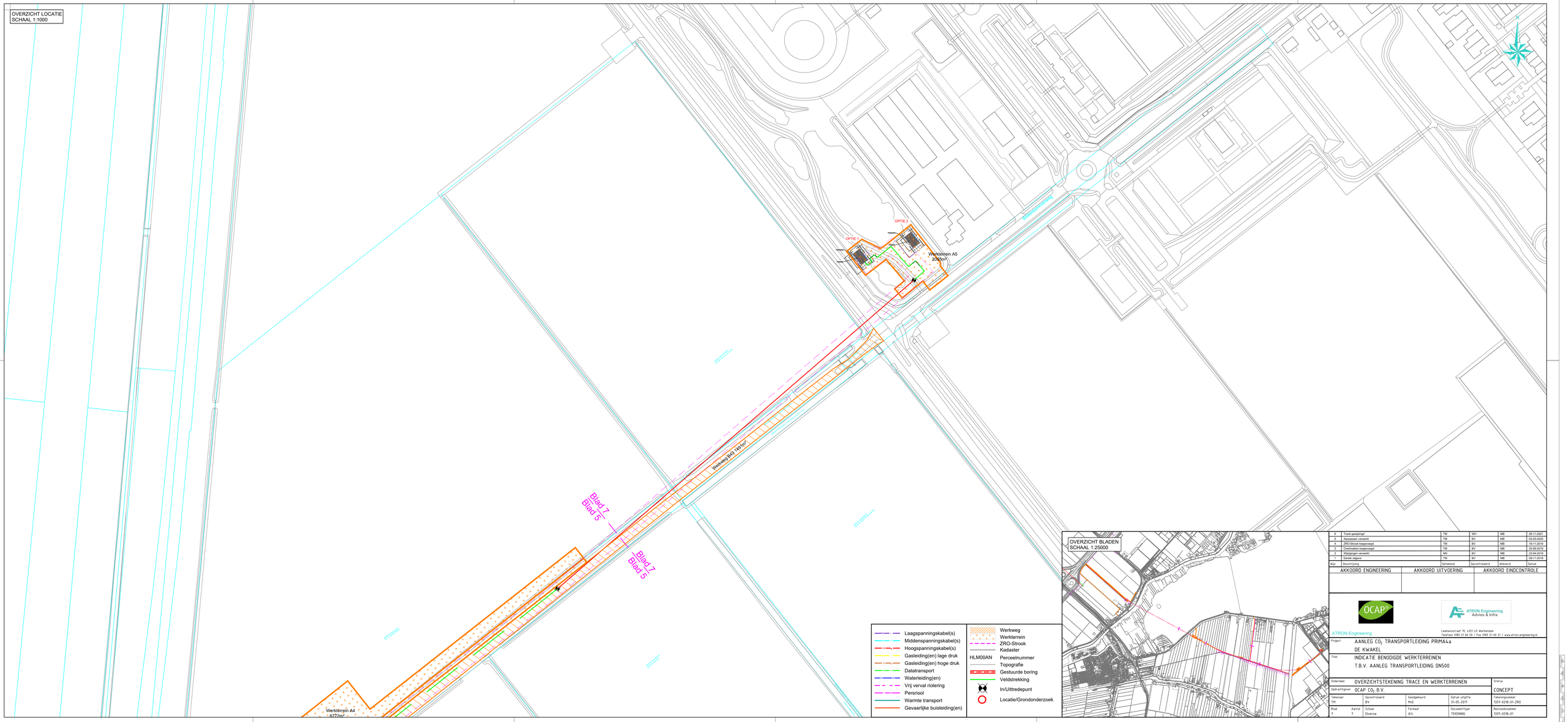
ATRON-Engineering

Leemanstraat 19, 4251 LD Werkendam
Telefoon 0183 21 66 20 / Fax 0183 21 66 21 / www.atron-engineering.nl

Project	AANLEG CO_2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4a DE KWAKEL
Titel	INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500
Onderdeel	OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN
Opdrachtgever	OCAP CO_2 B.V.

Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte	Tekeningnummer
TM	BV	MvE	09-11-2018	1331-0218-01-ZRO

Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Documenttype	Bestandsnummer
5	7	Diverse	A1+	TEKENING	1331-0218-01

Wijz	Omschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum
6	Track gewijzigd	TM	WH	MB	26-11-2021
5	Aanpassen verwerkt	TM	BV	MB	02-03-2020
4	ZRO-Strook toegevoegd	TM	BV	MB	18-11-2019
3	Overhoeken toegevoegd	TM	BV	MB	25-09-2019
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	06-11-2018

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

OCAP

ATRON Engineering
Advies & Infra

ATRON-Engineering
Leemanstraat 19, 4251 LD Werkendam
Telefoon 0183 21 66 20 / Fax 0183 21 66 21 / www.atron-engineering.nl

Project	AANLEG CO_2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4a DE KWAKEL
Titel	INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500
Onderdeel	OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN
Opdrachtgever	OCAP CO_2 B.V.

Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte
TM	BV	MvE	31-05-2017

Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Documenttype
7	7	Diverse	A1+	TEKENING

Status
CONCEPT

Tekeningnummer
1337-0218-01-ZRO

Bestandsnaam
1337-0218-01

Geonius.nl

Geonius is een middelgroot interdisciplinair ingenieursbureau met brede expertise binnen de GWW- en bouwsector. Door onze unieke combinatie van vakkennis op het gebied van wegen, geotechniek, milieu, geodesie, water, ruimtelijke ontwikkeling, landschap, archeologie en ecologie zijn wij goed in staat mee te denken met de klant en projecten zelfstandig uit te voeren. Grenzen tussen de verschillende divisies vervagen, waardoor steeds meer projecten integraal door ons worden uitgevoerd.

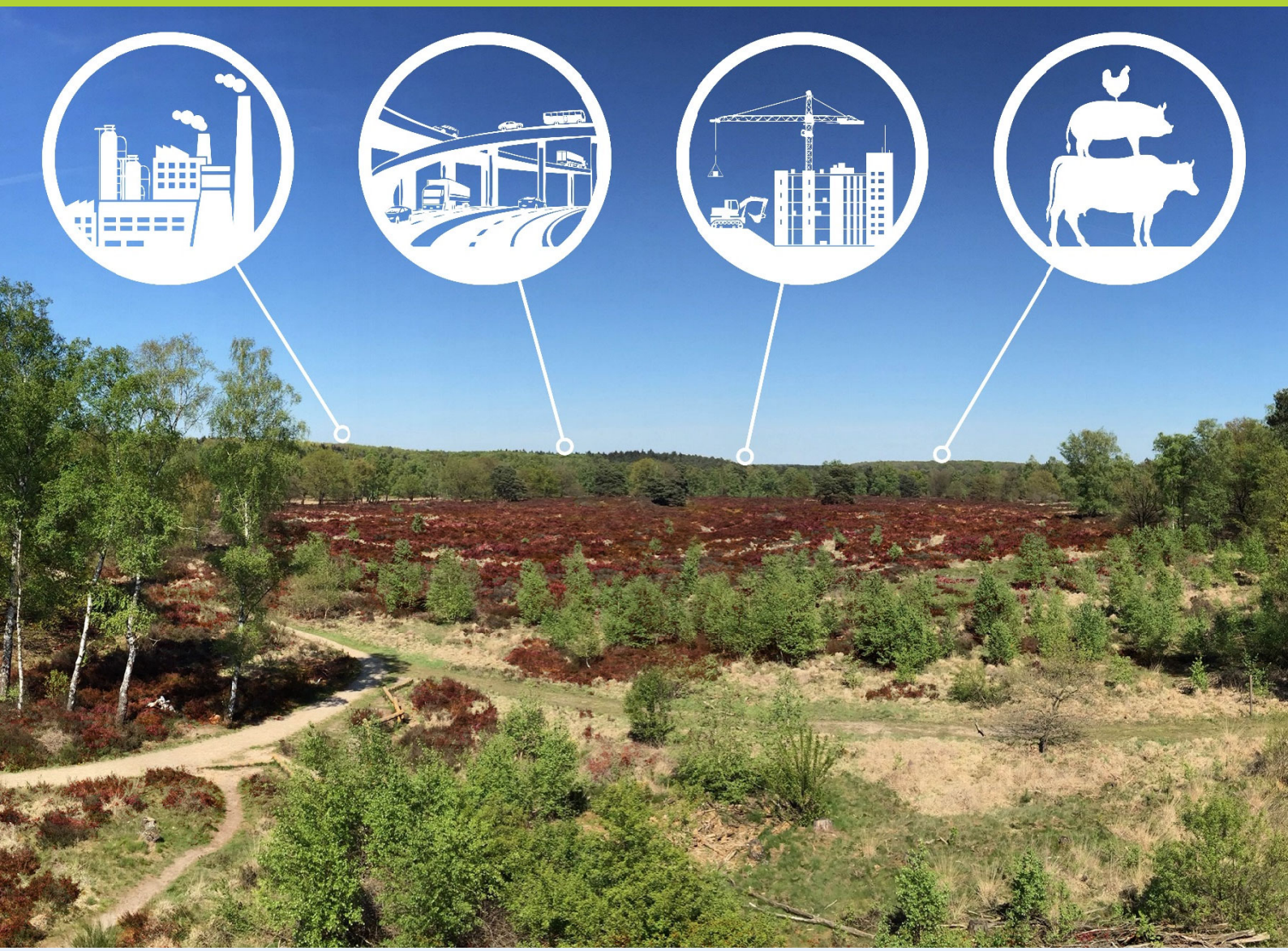
Geonius hecht veel waarde aan een informele, positieve bedrijfscultuur, het welzijn van medewerkers en maatschappelijke betrokkenheid.

- Wegen
- Geotechniek
- Milieu
- Geodesie
- Water
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Landschap
- Archeologie
- Ecologie

GEONIUS

Notitie stikstofberekening Tracé Haarlemmermeer-Uithoorn

Regio Westeinderplassen
EA200092.R01v1.1
14 juni 2021

GEONIUS

Notitie stikstofberekening Tracé Haarlemmermeer-Uithoorn

Regio Westeinderplassen
EA200092.R01v1.1
14 juni 2021

Opdrachtgever
Atron Engineering
Hulsenboschstraat 22 B-1
4251 LR Werkendam

+31 88 130 06 00
info@geonius.nl
Postbus 1097
6160 BB Geleen

Geonius.nl

Functie	Naam	Paraaf
Projectleider ecologie	Rob van Meeteren	
Collegiale toets	Ferdinand Fahner	

Inhoud

1 Inleiding 4

2 Toetsingskader 6

2.1 Algemeen 6
2.2 Voorfase & berekening 6
2.3 Intern salderen & ecologische onderbouwing 6
2.4 Passende beoordeling 7
2.5 ADC-Toets 7

3 Onderzoeksmethode 8

3.1 Uitgangspunten 8
3.1.1 Aanlegfase 8
3.1.2 Gebruiksfase 11
3.2 Rekenmodel 12

4 Rekenresultaten 13

4.1 Resultaten 'Aanlegfase' 13
4.2 Beoordeling resultaten 13

5 Conclusies 14

Bijlagen

Bijlage 1 Overzichtstekening tracé
Bijlage 2 AERIUS - Berekening Aanlegfase

1 Inleiding

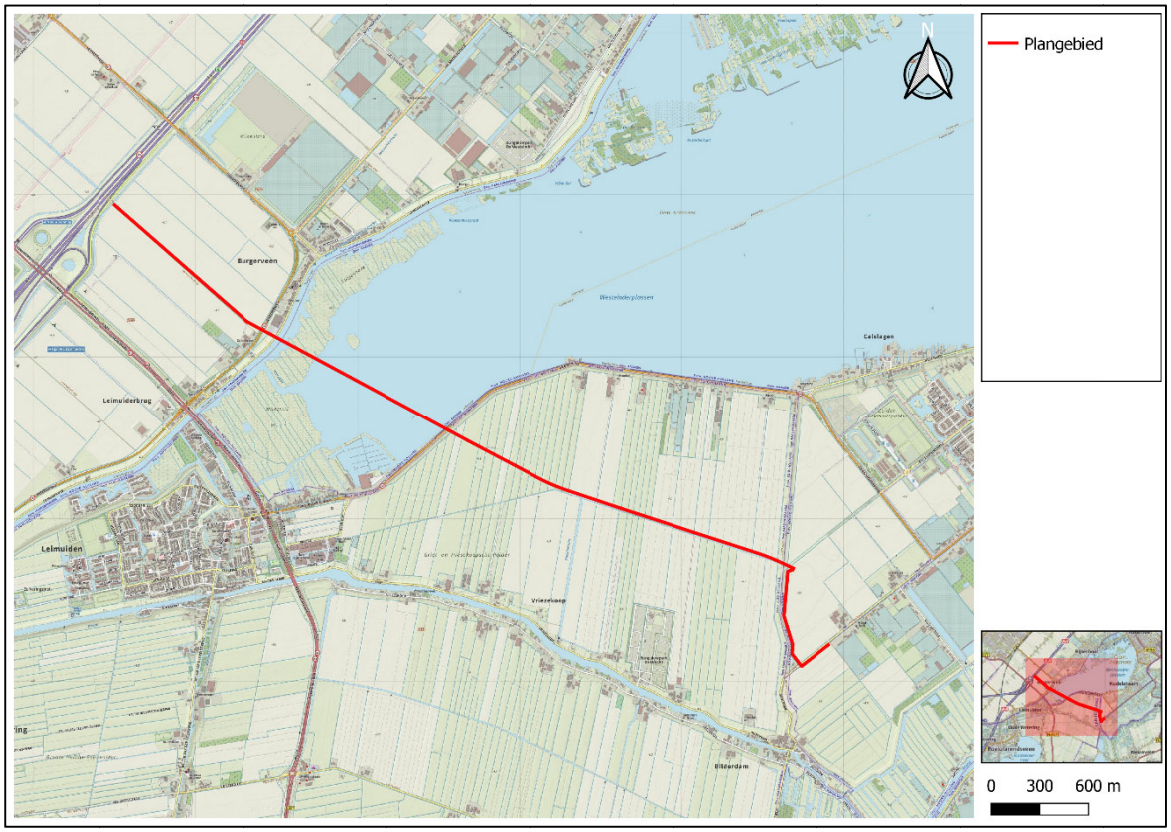
Stedin, netbeheerder voor gas en elektriciteit, bereidt de aanleg voor van een ondergrondse CO_2-leiding ten behoeve van de glastuinbouw in de provincie Noord-Holland. Het tracé zal worden aangelegd door Atron Engineering (hierna: Atron). Atron heeft Geonius Milieu B.V. de opdracht gegeven een stikstofdepositieonderzoek uit te voeren ten behoeve van de aanleg van deze leiding.

Het tracé loopt over een totale lengte van circa 5,6 kilometer, waarvan het grootste gedeelte wordt aangelegd in de weidegebieden van de Griet- en Vriesekoopsche Polder. Verder zal een groot gedeelte onder de Westeinderplassen worden doorgelegd en gaat het laatste gedeelte door het weidegebied nabij Burgerveen. De nieuwe leiding gaat NNN-gebied (Natuur Netwerk Nederland) de Westeinderplassen kruisen. De leiding zal middels een gestuurde boring onder deze plassen worden doorgelegd. Door de aanleg van de nieuwe leiding zal door het in te zetten materieel stikstof worden uitgestoten, waarmee een grote kans bestaat dat toename plaats zal vinden van stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden. De kans hierop wordt vergroot, doordat het tracé op circa 8 kilometer afstand van Natura 2000-gebied 'De Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' loopt. Voor het tracé worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

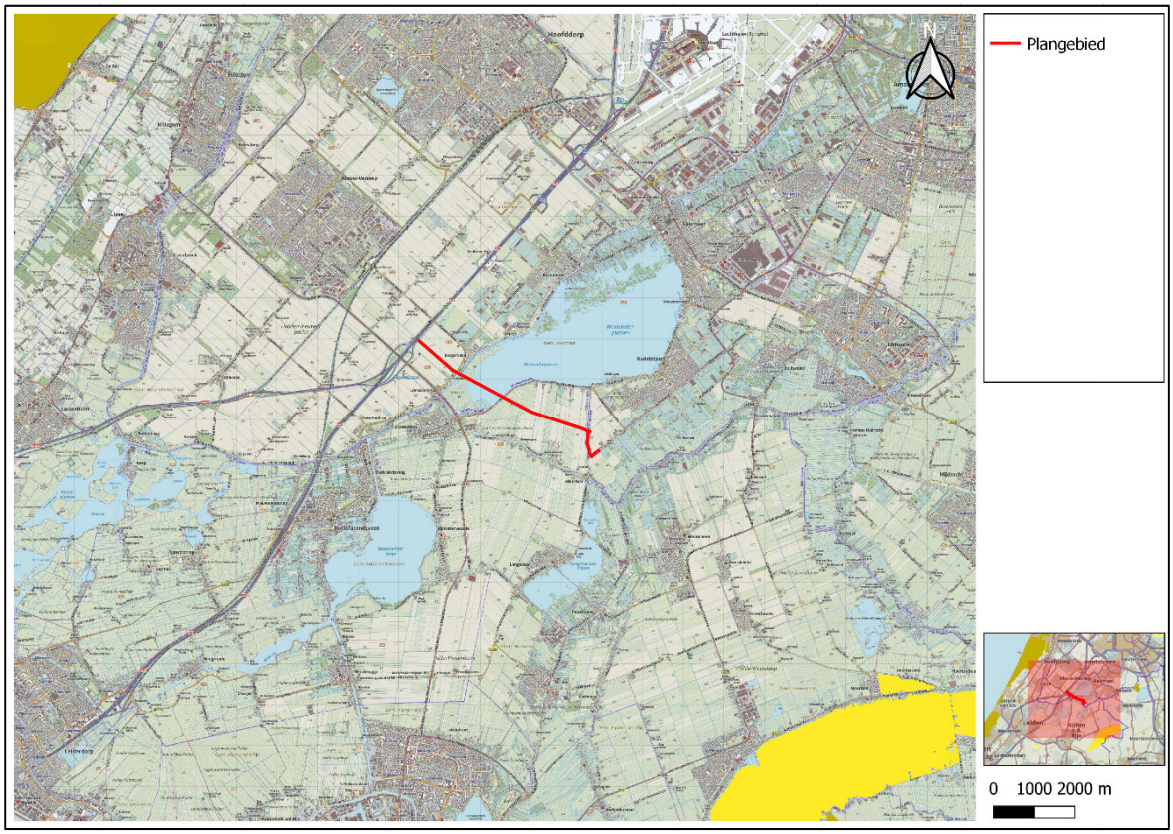
1. De aanleg via een gestuurde boring van 505 meter in het weidegebied van Burgerveen direct naast de A4;
2. De aanleg via een gestuurde boring van 505 meter in het centrum van het weidegebied van Burgerveen;
3. De aanleg via een gestuurde boring van 1550 meter onder de Westeinderplassen door;
4. De aanleg via een gestuurde boring van 1015 meter in de Griet- en Vriesekoopsche Polder (direct naast de Westeinderplassen);
5. De aanleg middels een gestuurde boring van 1015 meter in de Griet- en Vriesekoopsche Polder (in het centrum van het weidegebied;
6. De aanleg d.m.v. een open sleuf van 980 meter in het weidegebied nabij Calslagen;

Doelstelling van dit onderzoek is na te gaan of het bovengenoemde project een stikstofdepositie toename veroorzaakt in stikstofgevoelige habitattypen in omliggende Natura 2000-gebieden groter dan 0,00 mol/ha/jr. De toename van stikstofdepositie betekent niet automatisch dat er sprake is van significant negatieve effecten, maar dit laatste kan niet zonder nadere ecologische toetsing worden uitgesloten. In Figuur 1 op de volgende bladzijde is het plangebied weergegeven. In Figuur 2 op de volgende bladzijde is een situatieschets te vinden van het plangebied ten opzichte van omliggende Natura 2000-gebieden.

Geonius Groep B.V. en de verschillende divisies zijn gecertificeerd volgens de algemene kwaliteitsnorm NEN-EN-ISO 9001:2015, NEN-EN-ISO 14001:2015, VCA*2017/6.0 en CO2 Prestatieladder niveau 3. Geonius Milieu B.V. verklaart hierbij geen organisatorische, financiële of juridische binding te hebben met de opdrachtgever en/of onderhavige locatie. In onderhavig rapport worden de resultaten van het vooronderzoek beschreven, conclusies en eventueel aanbevelingen geformuleerd.

Figuur 1: CO_2-leiding (rood) met omgeving

Figuur 2: CO_2-leiding (rood) met omliggende Natura 2000-gebieden (geel)

2 Toetsingskader

2.1 Algemeen

Stikstofdepositie vormt in Nederland al jaren een knelpunt bij de beoordeling van bestemmingsplannen en/of projecten. Dit wordt veroorzaakt, doordat de toegestane stikstofdepositie in een groot gedeelte van de ruim 160 aanwezige Natura 2000-gebieden in Nederland overschreden wordt. Op 15 juli 2015 is het Programma Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden om dit knelpunt op te lossen. Dit programma is echter onverbindend verklaard door de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in hun uitspraak d.d. 29 mei 2019. De afdeling constateerde dat de werking van de PAS in strijd is met artikel 6, lid 3 van de Europese Habitatrichtlijn. Concreet betekent dit dat de stikstofdepositie bij nieuwe plannen en projecten getoetst dient te worden aan het kader dat gold voor de invoering van de PAS, oftewel direct aan de eisen vermeld in de Habitatrichtlijn. In de onderstaande paragrafen is uiteengezet welke stappen dienen te worden doorlopen bij een ontwikkeling met stikstofuitstoot.

2.2 Voorfase & berekening

In de voorfase wordt gekeken naar de projectgrootte en de afstand van het plangebied tot omliggende Natura 2000-gebieden. Hiermee kan dan beoordeeld worden of significante effecten zijn te verwachten vanwege stikstof door het project of niet op deze natuurgebieden. Indien negatieve effecten zijn te verwachten dient een voortoets plaats te vinden.

Sinds 16 september 2019 heeft het ministerie een nieuwe versie van het stikstofprogramma AERIUS Calculator uitgebracht. Hiermee kan bepaald worden of er een toe-/afname van de stikstofuitstoot is bij nieuwe ontwikkelingen. Momenteel is nog geen drempelwaarde vastgesteld, waardoor getoetst moet worden aan de stikstofgrens van 0,00 mol/ha/jr. Indien deze grens niet wordt overschreden, kan het project doorgang vinden zonder verder onderzoek en zonder vergunning. Indien de grenswaarde wordt overschreden dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd.

2.3 Intern salderen & ecologische onderbouwing

Indien nog steeds niet wordt voldaan aan het niet overschrijden van de grenswaarde kan intern salderen soelaas bieden. Hierbij dient een ontwikkeling zo te worden aangepast, dat de stikstofuitstoot vermindert/gelijk blijft aan de situatie ten tijde van aanwijzing van het Natura 2000-gebied.

Als intern salderen niet werkt kan een ecoloog aan de hand van een ecologische voortoets mogelijk onderbouwen dat ondanks de stikstoftoename op nabijgelegen Natura 2000-gebieden significante effecten toch zijn uit te sluiten. De onderbouwing dient dan aan te tonen dat de projectemissies de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende Natura 2000-gebieden niet in gevaar brengen.

De rijksoverheid heeft aangegeven dat bij de toepassing van intern salderen een procedure ‘Vergunning Wet natuurbescherming’ moet worden doorlopen.

2.4 Passende beoordeling

Indien uit de ecologische voortoets blijkt dat negatieve significante effecten niet kunnen worden uitgesloten dient een passende beoordeling gedaan te worden. Hierbij wordt nader beoordeeld wat de effecten zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van de desbetreffende Natura 2000-gebieden. Specifiek dient hierbij gekeken te worden naar de habitattypen waar een stikstoftoename plaatsvindt. Er wordt nader beoordeeld of de Kritische depositiewaarde (KDW) wordt overschreden en wat de gevolgen zijn van de veroorzaakte stikstofdepositie toename.

Bij mogelijk significant negatieve effecten is het mogelijk om de effecten van stikstofdepositie toename te nivelleren middels extern salderen. Een andere mogelijkheid is het vermijden van stikstofdepositie door het toepassen van mitigerende (bron)maatregelen.

2.5 ADC-Toets

Als laatste optie om het project doorgang te laten vinden is er de ADC-toets. Deze toets wordt gebruikt voor grote projecten en activiteiten met de volgende conditie: er moet worden aangetoond dat er geen alternatieven (A) te bedenken zijn voor het project, er dient een dwingende noodzaak van openbaar belang (D) voor het project te zijn en er dienen verder compenserende maatregelen (C) getroffen te worden. Uit de praktijk blijkt deze laatste optie echter bijzonder lastig is, gezien het strenge toetsingskader.

3 Onderzoeksmethode

Voor dit onderzoek is door Atron voor de verschillende werkzaamheden bepaald welk bouwmateriaal benodigd is en wat voor verkeer van en naar het plangebied zal rijden. Hierin is een onderverdeling gemaakt Er is in eerste instantie uitgegaan van een modelleringsvariant met een aantal mobiele werktuigen met een bouwjaar van ≥ 2014. De uitgangspunten worden in de volgende subhoofdstukken besproken. Van de genoemde uitgangspunten zijn vervolgens AERIUS-modellen gemaakt.

3.1 Uitgangspunten

3.1.1 Aanlegfase

Bij het project is sprake van een tweetal stikstofbroncategorieën: de verkeersaantrekkende werking van en naar de plangebied en de mobiele werktuigen die ingezet worden binnen het plangebied. Aangezien het plangebied een groot gebied beslaat en er verschillende technieken (gestuurde boring, open ontgraving) worden toegepast voor de leidingaanleg is het project in deelgebieden opgedeeld. De relevante stikstofbronnen worden in de volgende paragrafen per deelgebied behandeld.

Verkeersaantrekkende werking

Voor het project zal de verkeersaantrekkende werking bestaan uit werkverkeer voor de bouwwerkzaamheden van en naar het plangebied. Aangezien het tracé zal worden aangelegd over een afstand van circa 6 km gedurende een langere periode betekent dit dat het bouwverkeer zich zal verplaatsen afhankelijk van waar op dat moment aanlegwerkzaamheden plaatsvinden. De werkzaamheden bestaan uit een vijftal gestuurde boringen en één open ontgraving. Atron heeft aangegeven dat voor elk van deze boringen en de open ontgraving sprake is van een groot aantal personen-, bestelwagens en vrachtwagens die van en naar het CO_2-leidingtracé rijden. Als uitgangspunt wordt het bouwverkeer dat vanaf de dichtstbijzijnde N-wegen van en naar het tracé rijdt gemodelleerd in AERIUS. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat het verkeer vanaf de N-wegen opgaat in het op die weg heersende verkeersbeeld en vanaf dat punt dan ook niet meer wordt meegenomen in de stikstofberekening. Voor de modellering zijn drie hoofdroutes aangehouden voor het werkverkeer. Dit is gedaan, aangezien het tracé verspreid ligt aan de west- en oostzijde van de Westeinderplassen en niet overal bereikbaar is, vanwege het weidegebied waar veel sloten doorheen lopen. Het aantal verkeersbewegingen is opgesplitst per weggedeelte en is afhankelijk van het totaal aantal voertuigen richting de verschillende gestuurde boringen plus open ontgraving en weggedeeltes en de verkeersnelheid op dat weggedeelte. De ontsluitingswegen bevinden zich deels binnen en deels buiten de bebouwde kom, de betreffende trajecten zijn apart gemodelleerd. Per traject geldt namelijk een andere maximum snelheid. Een overzicht met de weggedeeltes is te vinden in de AERIUS-berekeningen van bijlage 2. De hoeveelheid verkeersbewegingen per weggedeelte is opgenomen in tabel 3.1.

Het aantal voertuigen dat van en naar het plangebied rijdt wordt normaliter opgesplitst in meerdere voertuigcategorieën. Enerzijds zal het verkeer bestaan uit personen(bestel)wagens met bouwpersoneel en anderzijds uit vrachtverkeer dat bouwmateriaal en mobiele werktuigen van en naar de deelgebieden transporteert. Voor zowel de ‘open ontgraving’ als voor de ‘gestuurde boringen’ is sprake van personen- en bestelwagens voor het bouwpersoneel, diepladers en vrachtwagens. In AERIUS zijn personen- en werkbusjes als licht verkeer en diepladers/vrachtwagens als zwaar verkeer gemodelleerd. Atron heeft de volgende uitgangspunten aangeleverd voor wat betreft de 5 boorlocaties:

- 6 diepladers van/naar locatie (aan- en afvoer);
- elke dag gedurende de uitvoering 3 à 4 busjes (personenwagens en werkbussen als aan- en afvoer); ook het aantal dagen per boring is opgegeven.

Verder is per locatie sprake van transportbewegingen door diepladers van in- naar uittrede (dus ene zijde boring naar de andere gedurende de uitvoering). Hiervoor is het aantal ritten bepaald op basis van het berekende volume boorgrond. Voor wat betreft de werkzaamheden aan de open sleuf is er sprake van aan- en afvoer van rijplaten, buizen en grond.

Tabel 3.1: Invoergegevens verkeersgeneratie in de aanlegfase

Machine	Doel	HDD1	HDD2	HDD3	HDD4	HDD5	sleuf
aantal dagen		4	4	12	8	9	100
vrachtwagen dieplader	afvoer boorgrond (binnen werk)	33,0	33,0	100,0	67,0	73,0	
idem	aan-/afvoer materieel	12	12	12	12	12	
idem	aan-/afvoer rijplaten						62
idem	afvoer buizen						8
vrachtwagen	aanvoer grond						12
busje (personenwagen/werkbus)	transport personeel	28	28	84	56	63	700

Mobiele werktuigen

Voor het project zullen binnen het plangebied verschillende mobiele werktuigen worden ingezet. De werkzaamheden worden als volgt gespecificeerd:

- eerst wordt de grond afgraven binnen het werkterrein, dit gebeurt zowel op de gestuurde boringlocaties bij de in-/uittrede als op de locaties met open ontgraving;
- middels een gestuurde boring wordt op vijf tracégedeeltes de leiding ondergronds aangebracht;
- het aanbrengen van het kabelwerk in de open ontgraving en op geboorde locaties;
- het dichtmaken van de open ontgraving na het aanleggen van de leiding en de in-/uittrede locaties van de gestuurde boringen.

Het gebruik van mobiele werktuigen is grotendeels door de opdrachtgever bepaald en aangeleverd. Voor de open ontgraving worden onder andere een graafmachine, trekker en hijskraan ingezet. Voor de gestuurde boringen op de verschillende locaties zal onder andere gebruik worden gemaakt van een boorrig, mobiele kraan, telekraan, dieselaggegraten en trekker met aanhanger. Voor elk van de bouwwerktuigen is het vermogen en het totaal aantal draaiuren aangeleverd. Het brandstofverbruik is bepaald op basis van ervaringscijfers. Verder is uitgegaan van stageklasse IV (bouwjaar >2014) voor de meeste mobiele werktuigen. Enkel voor de minigraver en de aggregraten is uitgegaan van stageklasse IIIA, aangezien dit type bouwmaterieel veelal nog niet is doorontwikkeld. Voor de boorrig is als worst-case scenario van stageklasse IIIB uitgegaan, ondanks dat de meeste boorrigs die gebruikt worden van na 2014 zijn. Boorrigs betreffen specialistische apparaten met een grote dieselmotor en een hogere uitstoot dan standaard bouwmaterieel. Emissiekentallen per Stage klasse zijn gebaseerd op onderstaande bronnen:

- www.dieselnet.com/standards/eu/nonroad.php;
- Een aantal emissiefactoren per werktuig zijn afkomstig uit de database van AERIUS calculator[1].

[1] TNO, Hulskotte en Verbeek, Emissiemodel Mobiele Machines gebaseerd op Machineverkopen in combinatie met brandstof (EMMA), TNO-034-UT-2009-01782_RPT-ML, november 2009.

Invoer van al het in te zetten materieel is in AERIUS gedaan via de categorie 'Bouw en industrie' en optie 'Stage klasse'. De gehanteerde invoergegevens zijn opgedeeld per open ontgraving en gestuurde boring. De invoergegevens zijn weergegeven in de onderstaande tabellen. Wat betreft het brandstofverbruik van de boor-rig is door Atron het volgende aangegeven: bij een conventionele 250-tons boor-rig dient met uit te gaan van een dieselverbruik tussen de 750 en 1.250 liter per dag, afhankelijk van de inzet. Men maakt weliswaard lange dagen, maar het verbruik per uur bedraagt zeker 100 liter.

Tabel 3.2: Invoergegevens mobiele werktuigen met optie 'Stage klasse'

Onderdeel CO_2-leiding	Materieel	Vermogen (in kW)	Draai Uren	Dieselverbruik per uur (in ltr)	Totaal diesel verbruik (in l)	Stage klasse	Emissie in g/kWh
HDD 1 - Gestuurde boring 505 meter	Boor-rig 250 ton	280	64	100	6.400	IIIB	2
	Vrachtwagen met bak	215	14	30	404	IV	0,4
	Mobiele kraan	100	16	20	320	IV	0,4
	Minigraver	28	15	7,5	114	IIIA	7,5
	Aggegraat (2x)	180	64	10	640	IIIA	4
	Telekraan 150 ton (3x)	200	20	40	808	IV	0,4
	Vrachtwagen met dieplader	215	32	30	960	IV	0,4
	Vrachtwagen grondtransport	320	16	40	657	IV	0,4
	Hijskraan	200	25	40	1010	IV	0,4
	Bus Brownline	130-560	1	30	30	IV	0,4
	Vrachtwagen	130-560	4	30	120	IV	0,4
	Trekker met aanhanger	130-560	10	15	150	IV	0,4
HDD2 - Gestuurde boring 505 meter	Boor-rig 250 ton	280	64	100	6.400	IIIB	2
	Vrachtwagen met bak	215	14	30	404	IV	0,4
	Mobiele kraan	100	16	20	320	IV	0,4
	Minigraver	28	15	7,5	114	IIIA	7,5
	Aggegraat (2x)	180	64	10	640	IIIA	4
	Telekraan 150 ton (3x)	200	20	40	808	IV	0,4
	Vrachtwagen met dieplader	215	32	30	960	IV	0,4
	Vrachtwagen grondtransport	320	16	40	657	IV	0,4
	Hijskraan	200	25	40	1010	IV	0,4
	Bus Brownline	130-560	1	30	30	IV	0,4
	Vrachtwagen	130-560	4	30	120	IV	0,4
	Trekker met aanhanger	130-560	10	15	150	IV	0,4
HDD3 - Gestuurde boring 1550 meter	Boor-rig 250 ton	280	196	100	19.600	IIIB	2
	Vrachtwagen met vacuümpomp	320	188	40	7520	IV	0,4
	Vrachtwagen met bak	215	41	30	1240	IV	0,4
	Mobiele kraan	100	49	20	982	IV	0,4
	Minigraver	28	47	7,5	349	IIIA	7,5
	Aggegraat (2x)	180	196	10	1963	IIIA	4

	Telekraan 150 ton (3x)	200	62	40	2480	IV	0,4
	Vrachtwagen met dieplader	215	32	30	960	IV	0,4
	Vrachtwagen grondtransport	320	50	40	2015	IV	0,4
	Hijskraan	200	78	40	3100	IV	0,4
	Bus Brownline	130-560	1	30	30	IV	0,4
	Vrachtwagen	130-560	12	30	364	IV	0,4
	Trekker met aanhanger	130-560	30	15	455	IV	0,4
HDD4 - Gestuurde boring 1015 meter	Boor-rig	280	129	100	12.900	IIIB	2
	Vrachtwagen met bak	215	27	30	812	IV	0,4
	Mobiele kraan	100	32	20	643	IV	0,4
	Minigraver	28	31	7,5	228	IIIA	7,5
	Aggegraat (2x)	180	129	10	1286	IIIA	4
	Telekraan 150 ton (3x)	200	41	40	1624	IV	0,4
	Vrachtwagen met dieplader	215	32	30	960	IV	0,4
	Vrachtwagen grondtransport	320	33	40	1320	IV	0,4
	Hijskraan	200	51	40	2030	IV	0,4
	Bus Brownline	130-560	1	30	30	IV	0,4
	Vrachtwagen	130-560	8	30	240	IV	0,4
	Trekker met aanhanger	130-560	20	15	300	IV	0,4
HDD5 - Gestuurde boring 1120 meter	Boor-rig	280	142	100	14.200	IIIB	2
	Vrachtwagen met bak	215	30	30	896	IV	0,4
	Mobiele kraan	100	36	20	709	IV	0,4
	Minigraver	28	34	7,5	252	IIIA	7,5
	Aggegraat (2x)	180	71	10	709	IIIA	4
	Telekraan 150 ton (3x)	200	45	40	1792	IV	0,4
	Vrachtwagen met dieplader	215	16	30	480	IV	0,4
	Vrachtwagen grondtransport	320	36	40	1456	IV	0,4
	Hijskraan	200	56	40	2240	IV	0,4
	Bus Brownline	130-560	1	30	30	IV	0,4
	Vrachtwagen	130-560	9	30	263	IV	0,4
	Trekker met aanhanger	130-560	22	15	328	IV	0,4
OPEN01 - Open ontgraving 980 meter	Trekker diesel zwaar	130-560	160	20	3200	IV	0,4
	Graafmachine	200	2944	30	88320	IV	0,4
	Trilplaat/stamper	10	240	7,5	1800	IV	0,4
	Vrachtwagen met dieplader	215	499	30	14976	IV	0,4
	Hijskraan	200	410	40	16384	IV	0,4

3.1.2 Gebruiksfase

Nadat de CO_2-leiding is aangelegd zal er geen sprake meer zijn van relevante bronnen die emissie uitstoten. Er vinden ten behoeve van de leiding namelijk geen verkeersbewegingen plaats en tevens zal er geen relevante stikstofuitstoot vanwege de leiding zelf plaatsvinden. Hoogstens moet er onderhoud worden gepleegd, maar

dit is door de rijksoverheid en provincies uitgezonderd van toetsing. Vanwege bovenstaande argumenten is de stikstofemissie voor de gebruiksfase niet in beeld gebracht.

3.2 Rekenmodel

De berekening van de stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden vanwege het project is uitgevoerd met rekenmodel AERIUS Calculator, versie 2019. AERIUS Calculator gebruikt hierbij als basis het Operationele Prioritaire Stoffenmodel (OPS) van het RIVM en de standaard rekenmethode 2 (SRM2) afkomstig van de 'Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007'.

4 Rekenresultaten

4.1 Resultaten 'Aanlegfase'

De rekenresultaten voor het project zijn berekend voor de relevante Natura 2000-gebieden. De totale stikstofemissie bedraagt 1.276,1 kg NOx en 2,1 kg NH3. Uit de AERIUS-berekening blijkt dat er sprake is van een stikstofdepositie toename op in totaal 36 habitat-, zoekgebied- en leefgebiedtypen > 0,00 mol N/ha van de Natura 2000-gebieden Kennemerland-Zuid, Nieuwkoopse Plassen & De Haeck, Botshol, Meijendel & Berkheide en Oostelijke Vechtplassen. De toename is eenmalig en is maximaal 0,01 mol/ha/jr (zie bijlage 2).

4.2 Beoordeling resultaten

Op grond van de AERIUS-berekening blijkt dat er sprake is van een beperkte overschrijding van de 0,00 mol/ha/jr. grenswaarde in Natura 2000-gebieden Kennemerland-Zuid, Nieuwkoopse Plassen & De Haeck, Botshol, Meijendel & Berkheide en Oostelijke Vechtplassen. Dit is te verklaren, doordat het project een relatief lange periode van aanleg in beslag neemt met een groot aantal mobiele werktuigen, waarbij met name de traditionele boor-rig van 250 ton de stikstofemissies veroorzaakt, alsmede de graafmachine voor de open ontgraving.

Gelet op de grootte, de lange periode dat het project plaatsvindt en de geringe overschrijding is het lastig de toename tot nul terug te brengen. Dit zou enkel lukken indien een deel van het in te zetten bouwmaterieel volledig elektrisch zou worden uitgevoerd of als met zekerheid kan worden aangetoond dat de boor-rig een veel lager emissiekental heeft dan nu is gebruikt voor de berekening. Dit is echter onrealistisch, doordat aannemers slechts beperkt elektrisch bouwmaterieel ter beschikking hebben, waardoor de te verwachten kosten voor een dergelijk project onevenredig hoog worden. Naar alle waarschijnlijkheid is de gemodelleerde emissie van de boor-rig niet omlaag te brengen.

5 Conclusies

Stedin, netbeheerder voor gas en elektriciteit, bereidt de aanleg voor van een ondergrondse CO_2-leiding ten behoeve van de glastuinbouw in de provincie Noord-Holland. Het tracé zal worden aangelegd door Atron Engineering (hierna: Atron). Atron heeft Geonius Milieu B.V. de opdracht gegeven een stikstofdepositieonderzoek uit te voeren ten behoeve van de aanleg van deze leiding.

Het tracé loopt over een totale lengte van circa 5,6 kilometer, waarvan het grootste gedeelte wordt aangelegd in de weidegebieden van de Griet- en Vriesekoopsche Polder. Verder zal een groot gedeelte onder de Westeinderplassen worden doorgelegd en gaat het laatste gedeelte door het weidegebied nabij Burgerveen. De nieuwe leiding gaat NNN-gebied (Natuur Netwerk Nederland) de Westeinderplassen kruisen. Om de impact op dit natuurgebied te minimaliseren wordt de leiding middels een gestuurde boring onder deze plassen aangelegd. Door de aanleg van de nieuwe leiding vindt stikstofemissie plaats, waarmee er een grote kans bestaat dat er een toename plaats zal vinden van stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden. De kans hierdoor wordt vergroot, doordat het tracé op circa 8 kilometer afstand van Natura 2000-gebied 'De Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' doorloopt.

Uit de resultaten van de AERIUS-berekening blijkt dat er sprake is van stikstofdepositie toename op de Natura 2000-gebieden 'Kennemerland-Zuid' en 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck'. Deze bedraagt maximaal 0,01 mol/ha/jr. voor beide natuurgebieden (zie bijlage 2). Op andere Natura 2000-gebieden in de omgeving is geen sprake van een stikstofdepositie toename.

Ondanks de stikstofdepositie toename vanwege het project worden negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden niet verwacht, aangezien het een eenmalige en erg lage toename betreft. De rijksoverheid heeft samen met de provincies recent een interne beleidslijn afgesproken, waarbij projecten met tijdelijke stikstofdepositietoenames van transport en mobiele werktuigen in de aanlegfase kleiner of gelijk aan 0,05 mol/ha/jaar gedurende 2 jaar niet meer vergunningplichtig zijn voor de Wet natuurbescherming. Hierbij mag niet worden afgeweken van de uitgangspunten van dit rapport, wat in de uitvoering betekent dat bij de boringen een boor-rig stageklasse IIIb of nieuwer wordt ingezet, een minigraver met stageklasse IIIa of jonger en ten aanzien van het overige materieel gewerkt dient te worden met machines van 2014 of jonger. Het is uiteindelijk aan het bevoegd gezag hier een eindoordeel over te vellen.

Bijlagen

Bijlage 1 Overzichtstekening tracé

OVERZICHT LOCATIE
SCHAAL 1:1000

HLM03AN00347G0000
ASR Levensverzekeringen N.V.

Werkterrein A1
28864m²

Werkterrein A1
28864m²

Werkterrein A1
28864m²

Werkterrein A1
28864m²

Overhoek: 2065m²

Blad 2
Blad 1

Blad 2
Blad 1

Werkweg C3 1181m²

Werkweg C2 1488m²

Werkweg C1 5165m²

Werkweg C1 5155m²

Werkweg C1 5155m²

Werkweg C1 5156m²

Werkweg C4 238m²

HLM03AN00347G0000
ASR Levensverzekeringen N.V.

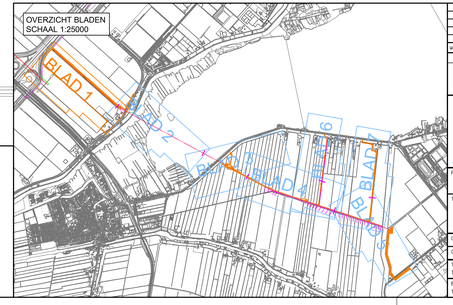
HLM03AN01153G0000
1/2 Mevrouw Eva Ooms
1/6 Mevrouw Tine Ooms
1/6 Mevrouw Mieke Ooms
1/6 Mevrouw Petra Ooms

HLM03AN01153G0000
1/2 Mevrouw Eva Ooms
1/6 Mevrouw Tine Ooms
1/6 Mevrouw Mieke Ooms
1/6 Mevrouw Petra Ooms

- Laagspanningskabel(s)
- Middenspanningskabel(s)
- Hoogspanningskabel(s)
- Gasleiding(en) lage druk
- Gasleiding(en) hoge druk
- Datatransport
- Waterleiding(en)
- Vrij verval riolering
- Persriool
- Warmte transport
- Gevaarlijke buisleiding(en)

- Werkweg
- Werkterrein
- ZRO-Strook
- Kadaster
- HLM00AN Perceelnummer
- Topografie
- Gestuurde boring
- Veldstrekking
- In/Uittredepunt
- Locatie/Grondonderzoek

OVERZICHT BLADEN
SCHAAL 1:25000

5	Aanpassen verwerkt	TM	BV	MB	02-03-2020
4	ZRO-Strook toegevoegd	TM	BV	MB	18-11-2019
3	Overhoeken toegevoegd	TM	BV	MB	25-09-2019
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	06-11-2018
Wijz	Beschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

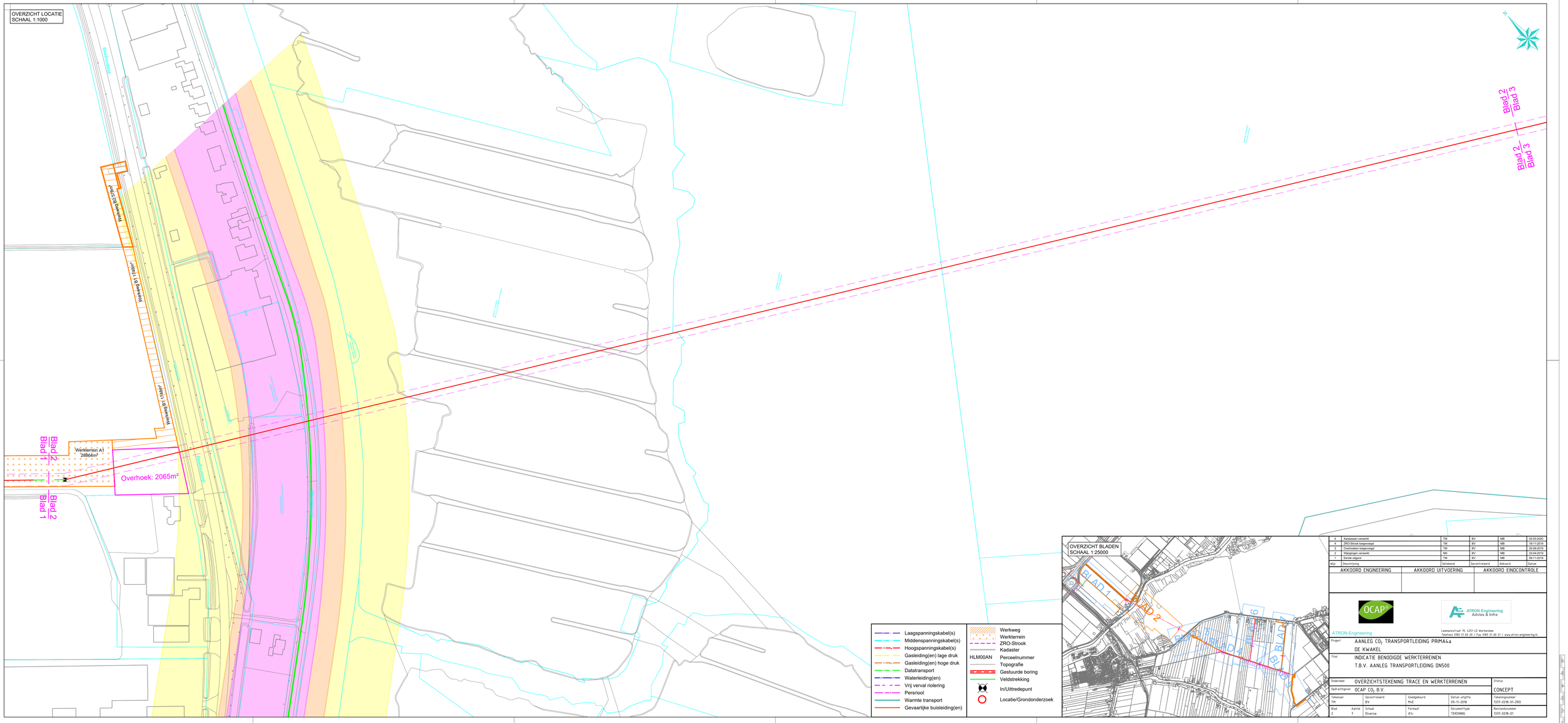
OCAP

ATRON Engineering
Advies & Infra

ATRON-Engineering
Leemanstraat 19, 4251 LD Werkendam
Telefoon 0183 21 66 20 / Fax 0183 21 66 21 / www.atron-engineering.nl

Project	AANLEG CO_2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4a DE KWAKEL
Titel	INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500

Onderdeel	OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN				Status
Opdrachtgever	OCAP CO_2 B.V.				CONCEPT
Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte		Tekeningnummer
TM	BV	MvE	05-11-2018		1331-0218-01-ZRO
Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Documenttype	Bestandsnummer
1	7	Diverse	A1+	TEKENING	1331-0317-01

- Laagspanningskabel(s)
- Middenspanningskabel(s)
- Hoogspanningskabel(s)
- Gasleiding(en) lage druk
- Gasleiding(en) hoge druk
- Datatransport
- Waterleiding(en)
- Vrij verval riolering
- Persriool
- Warmte transport
- Gevaarlijke buisleiding(en)

- Werkweg
- Werkterrein
- ZRO-Strook
- Kadaster
- HLM00AN Perceelnummer
- Topografie
- Gestuurde boring
- Veldstrekking
- In/Uittredepunt
- Locatie/Grondonderzoek

Wijz	Omschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum
5	Aanpassen verwerkt	TM	BV	MB	02-03-2020
4	ZRO-Strook toegevoegd	TM	BV	MB	18-11-2019
3	Overhoeken toegevoegd	TM	BV	MB	25-09-2019
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	06-11-2018

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

OCAP

ATRON Engineering
Advies & Infra

ATRON-Engineering
Leemanstraat 19, 4251 LD Werkendam
Telefoon 0183 21 65 20 / Fax 0183 21 65 21 / www.atron-engineering.nl

Project	AANLEG CO_2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4a DE KWAKEL
Titel	INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500
Onderdeel	OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN
Opdrachtgever	OCAP CO_2 B.V.

Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte
TM	BV	MvE	09-11-2018

Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Documenttype
2	7	Diverse	A1+	TEKENING

Status
CONCEPT

Tekeningnummer
1337-0218-01-ZRO

Bestandsnummer
1337-0218-01

Wijz	Omschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum
5	Aanpassen verwerkt	TM	BV	MB	02-03-2020
4	ZRO-Strook toegevoegd	TM	BV	MB	18-11-2019
3	Overhoeken toegevoegd	TM	BV	MB	25-09-2019
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	09-11-2018

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

ATRON-Engineering
Leemansstraat 19, 4251 LD Werkendam
Telefoon 0183 21 60 20 / Fax 0183 21 60 21 / www.atron-engineering.nl

Project: AANLEG CO_2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4a
DE KWAKEL

Titel: INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN
T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500

Onderdeel: OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN

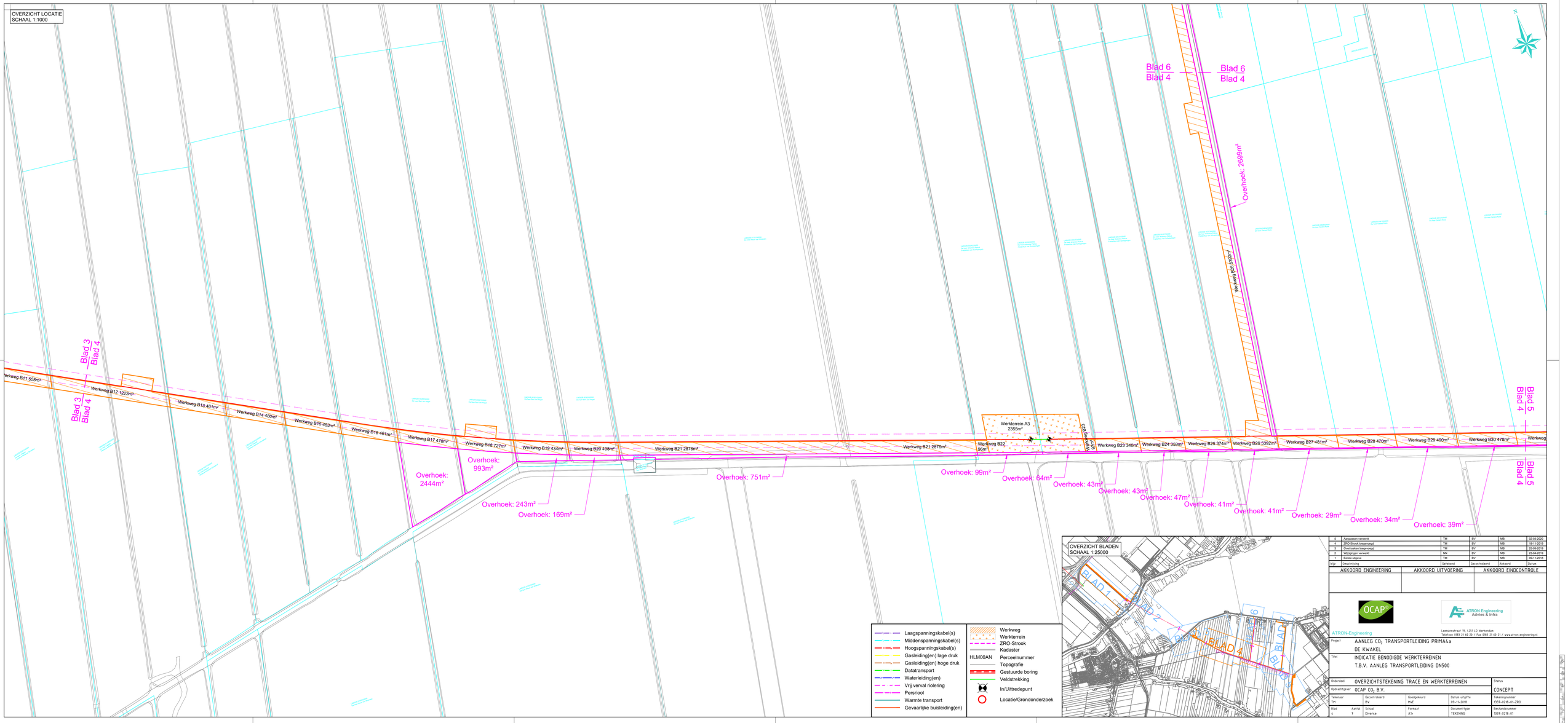
Opdrachtgever: OCAP CO_2 B.V.

Status: CONCEPT

Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte	Tekeningnummer
TM	BV	MvE	09-11-2018	1337-0218-01-ZRO

Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Documenttype	Bestandsnummer
3	7	Diverse	A1+	TEKENING	1337-0218-01

OVERZICHT LOCATIE
SCHAAL 1:1000

- Laagspanningskabel(s)
- Middenspanningskabel(s)
- Hoogspanningskabel(s)
- Gasleiding(en) lage druk
- Gasleiding(en) hoge druk
- Datatransport
- Waterleiding(en)
- Vrij verval riolering
- Persriool
- Warmte transport
- Gevaarlijke buisleiding(en)

- Werkweg
- Werkterrein
- ZRO-Strook
- Kadaster
- HLM00AN Perceelnummer
- Topografie
- Gestuurde boring
- Veldstrekking
- In/Uittredepunt
- Locatie/Grondonderzoek

OVERZICHT BLADEN
SCHAAL 1:25000

Wijz	Beschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum
5	Aanpassen verwerkt	TM	BV	MB	02-03-2020
4	ZRO-Strook toegevoegd	TM	BV	MB	18-11-2019
3	Overhoeken toegevoegd	TM	BV	MB	25-09-2019
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	08-11-2018

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

OCAP

ATRON Engineering
Advies & Infra

ATRON-Engineering
Leemanstraat 19, 4251 LD Werkendam
Telefoon 0183 21 66 20 / Fax 0183 21 66 21 / www.atron-engineering.nl

Project	AANLEG CO_2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4a
	DE KWAKEL
Titel	INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN
	T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500
Onderdeel	OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN
Opdrachtgever	OCAP CO_2 B.V.

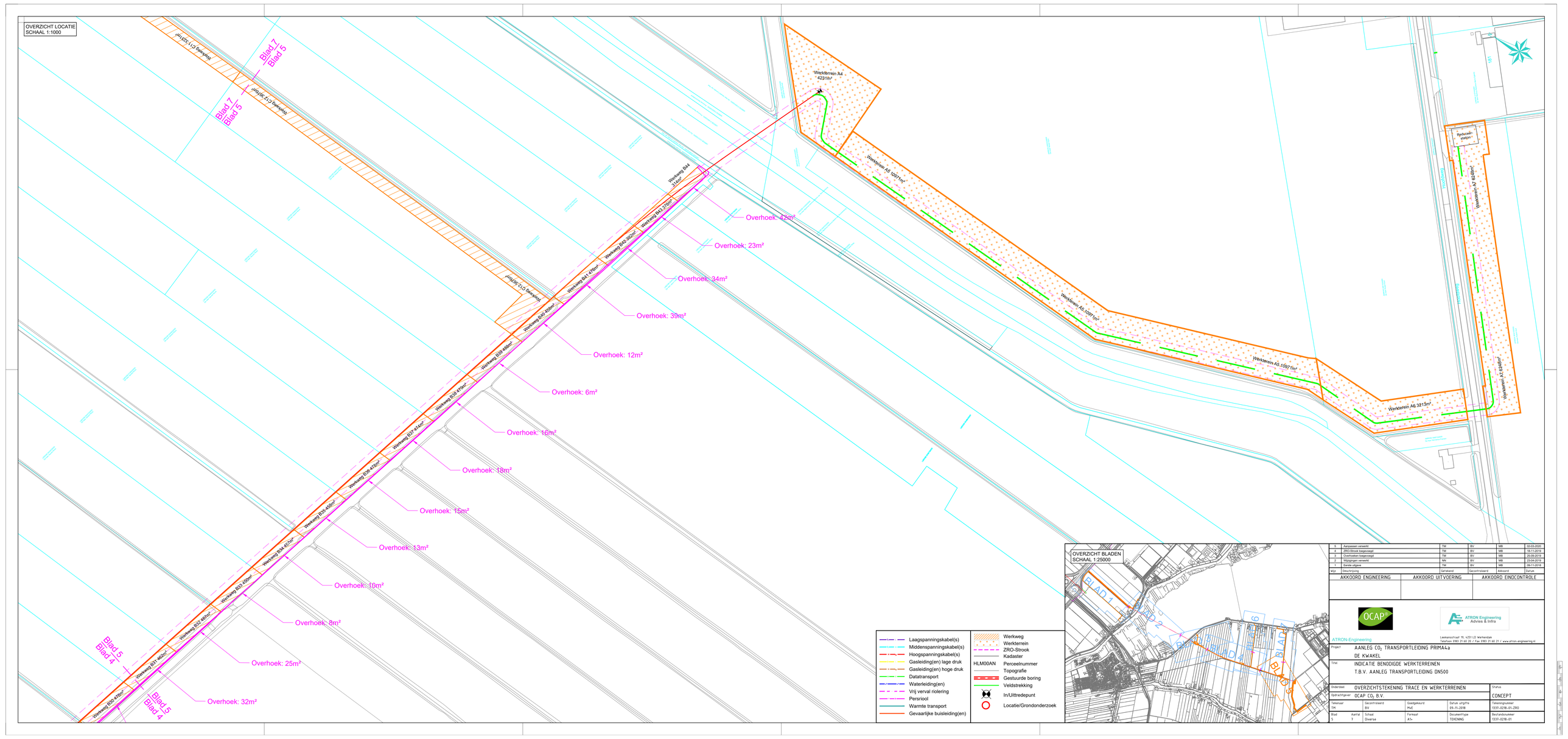
Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte
TM	BV	MvE	09-11-2018

Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Documenttype
4	7	Diverse	A1+	TEKENING

Status
CONCEPT

Tekeningnummer
1337-0218-01-ZRO

Bestandsnummer
1337-0218-01

5	Aanpassen verwerkt	TM	BV	MB	02-03-2020
4	ZRO-Strook toegevoegd	TM	BV	MB	18-11-2019
3	Overhoeken toegevoegd	TM	BV	MB	25-09-2019
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	06-11-2018
Wijz	Beschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

OCAP

ATRON Engineering
Advies & Infra

ATRON-Engineering
Leemanstraat 19, 4251 LD Werkendam
Telefoon 0183 21 66 20 / Fax 0183 21 66 21 / www.atron-engineering.nl

Project	AANLEG CO_2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4a
	DE KWAKEL
Titel	INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN
	T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500
Onderdeel	OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN
Opdrachtgever	OCAP CO_2 B.V.

Status: CONCEPT

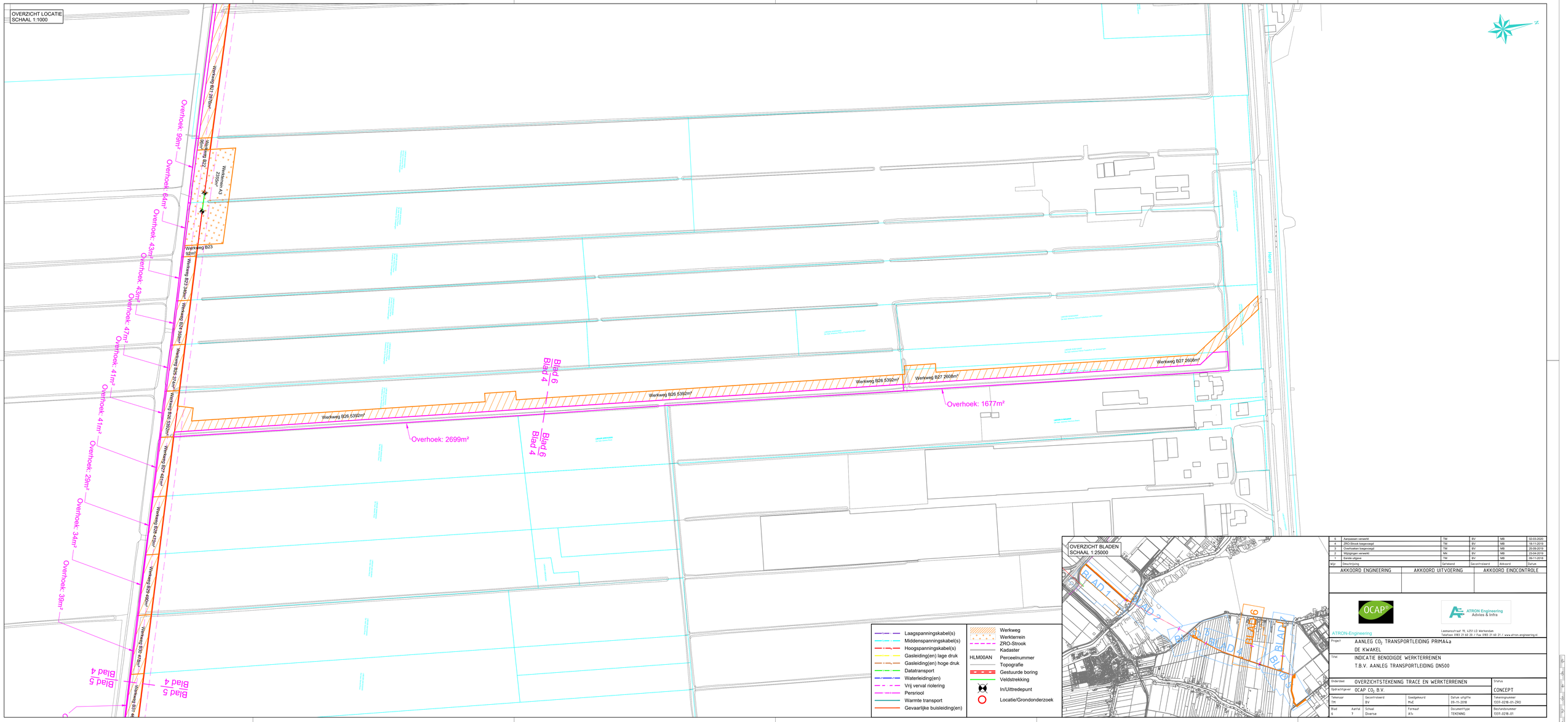
Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte
TM	BV	MvE	09-11-2018

Tekeningnummer: 1337-0218-01-ZRO

Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Documenttype
5	7	Diverse	A1+	TEKENING

Bestandsnummer: 1337-0218-01

OVERZICHT LOCATIE
SCHAAL 1:1000

OVERZICHT BLADEN
SCHAAL 1:25000

- Laagspanningskabel(s)
- Middenspanningskabel(s)
- Hoogspanningskabel(s)
- Gasleiding(en) lage druk
- Gasleiding(en) hoge druk
- Datatransport
- Waterleiding(en)
- Vrij verval riolering
- Persriool
- Warmte transport
- Gevaarlijke buisleiding(en)

- Werkweg
- Werkterrein
- ZRO-Strook
- Kadaster
- HLM00AN Perceelnummer
- Topografie
- Gestuurde boring
- Veldstrekking
- In/Uittredepunt
- Locatie/Grondonderzoek

5	Aanpassen verwerkt	TM	BV	MB	02-03-2020
4	ZRO-Strook toegevoegd	TM	BV	MB	18-11-2019
3	Overhoeken toegevoegd	TM	BV	MB	25-09-2019
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	06-11-2018
Wijz	Beschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

OCAP

ATRON Engineering
Advies & Infra

ATRON-Engineering
Leemanstraat 19, 4251 LD Werkendam
Telefoon 0183 21 60 20 / Fax 0183 21 60 21 / www.atron.engineering.nl

Project	AANLEG CO_2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4a
	DE KWAKEL
Titel	INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN
	T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500
Onderdeel	OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN
Opdrachtgever	OCAP CO_2 B.V.

Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte
TM	BV	MvE	09-11-2018

Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Documenttype
6	7	Diverse	A1+	TEKENING

Status
CONCEPT

Tekeningnummer
1337-0218-01-ZRO

Bestandsnummer
1337-0218-01

Wijz	Omschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum
5	Aanpassen verwerkt	TM	BV	MB	02-03-2020
4	ZRO-Strook toegevoegd	TM	BV	MB	18-11-2019
3	Overhoeken toegevoegd	TM	BV	MB	25-09-2019
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	09-11-2018

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

OCAP®

ATRON Engineering Advies & Infra

ATRON-Engineering

Leemansstraat 19, 4251 LD Werkendam
Telefoon 0183 21 60 20 / Fax 0183 21 60 21 / www.atron-engineering.nl

Project: AANLEG CO_2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4a DE KWAKEL

Titel: INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500

Onderdeel: OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN

Status: CONCEPT

Opdrachtgever: OCAP CO_2 B.V.

Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte	Tekeningnummer
TM	BV	MvE	31-05-2017	1337-0218-01-ZRO

Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Documenttype	Bestandsnummer
7	7	Diverse	A1+	TEKENING	1337-0218-01

Bijlage 2 AERIUS - Berekening Aanlegfase

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Atron Engineering	De Asselen Kuil 10, 6161 RD Geleen Geleen

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
CO2-leiding Haarlemmermeer-Uithoorn (De Kwakel)	RiLxSU4YqDuD

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
14 juni 2021, 12:32	2021	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	1.276,06 kg/j
NH3	2,10 kg/j

Resultaten

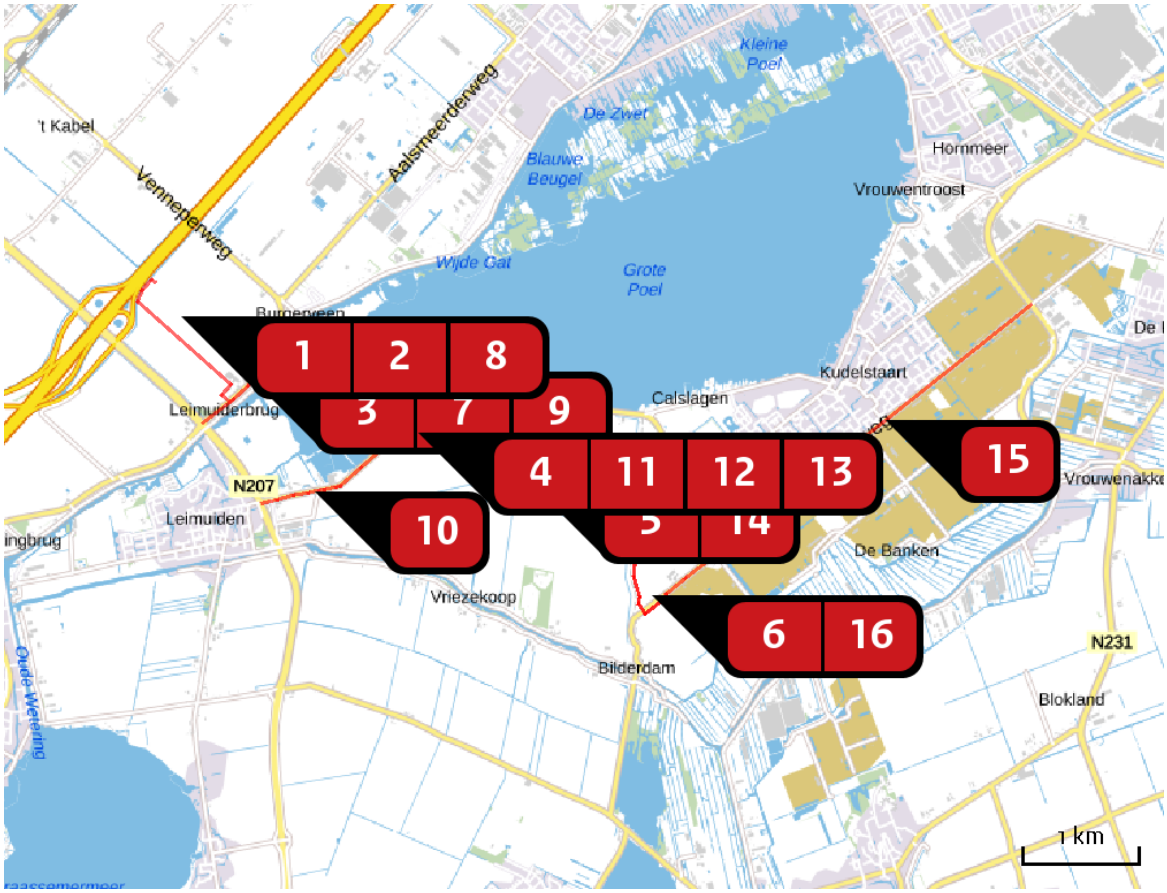
Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	0,01

Toelichting

Aanlegfase

Locatie
Situatie 1

Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Intrede HDD 1 Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	89,93 kg/j
2		Intrede HDD 2 Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	89,93 kg/j
3		Intrede HDD 3 Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	293,03 kg/j
4		Intrede HDD 4 Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	177,85 kg/j
5		Intrede HDD 5 Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	181,69 kg/j
6		OPEN 01 Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	1,04 kg/j	439,75 kg/j

Bron Sector		Emissie NH3	Emissie NOx
7	Wegverkeer HDD 1 t/m 3 80 km/u Wegverkeer | Snelwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
8	Wegverkeer HDD 1 60 km/u Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
9	Wegverkeer HDD 2,3 60 km/u Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
10	Wegverkeer HDD 4,5 50 km/u Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	< 1 kg/j
11	Wegverkeer HDD 4,5 80 km/u Wegverkeer | Snelwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
12	HDD 4 60 km/u Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
13	Wegverkeer HDD 5 80 km/u Wegverkeer | Snelwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
14	Wegverkeer HDD 5 60 km/u Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
15	Wegverkeer OPEN 01 50 km/u Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	1,80 kg/j
16	Wegverkeer OPEN 01 60 km/u Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j

Resultaten stikstof gevoelige Natura 2000 gebieden (mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	0,01	
Kennemerland-Zuid	0,01	
Botshol	0,01	
Meijendel & Berkheide	0,01	
Oostelijke Vechtplassen	0,01	-

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Resultaten per habitattype
(mol/ha/j)

voor de 10 stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden met het hoogste resultaat

Nieuwkoopse Plassen & De Haeck

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H91D0 Hoogveenbossen	0,01	
H7140B Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	0,01	
Lg02 Geïsoleerde meander en petgat	0,01	
H3150baz Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden, buiten afgesloten zeearmen	0,01	
H3140lv Kranswierwateren, in laagveengebieden	0,01	
H7140A Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	0,01	
H4010B Vochtige heiden (laagveengebied)	0,01	
H7210 Galigaanmoerassen	0,01	
H6410 Blauwgraslanden	0,01	
Lg05 Grote-zeggenmoeras	0,01	

Kennemerland-Zuid

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H2180A Duinbossen (droog), berken-eikenbos	0,01	
H2180C Duinbossen (binnenduinrand)	0,01	
H2130A Grijze duinen (kalkrijk)	0,01	
H2130B Grijze duinen (kalkarm)	0,01	
H2160 Duindoornstruwelen	0,01	
H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	0,01	
Lg12 Zoom, mantel en droog struweel van de duinen	0,01	
H2170 Kruipwilgstruwelen	0,01	
H2150 Duinheiden met struikhei	0,01	
ZGH2130B Grijze duinen (kalkarm)	0,01	
H2180B Duinbossen (vochtig)	0,01	
H2180Abe Duinbossen (droog), berken-eikenbos	0,01	
ZGH2160 Duindoornstruwelen	0,01	
ZGH2180A Duinbossen (droog), berken-eikenbos	0,01	
H2190A Vochtige duinvalleien (open water)	0,01	
ZGH2180C Duinbossen (binnenduinrand)	0,01	
H2130C Grijze duinen (heischraal)	0,01	

Botshol

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H7140B Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	0,01	
H91D0 Hoogveenbossen	0,01	
H7210 Galigaanmoerassen	0,01	
ZGH3140lv Kranswierwateren, in laagveengebieden	0,01	
H3140lv Kranswierwateren, in laagveengebieden	0,01	
H3150baz Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden, buiten afgesloten zeearmen	0,01	

Meijendel & Berkheide

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H2180C Duinbossen (binnenduinrand)	0,01	
H2160 Duindoornstruwelen	0,01	

Oostelijke Vechtplassen

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden, buiten afgesloten zeearmen	0,01	-

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Emissie (per bron)

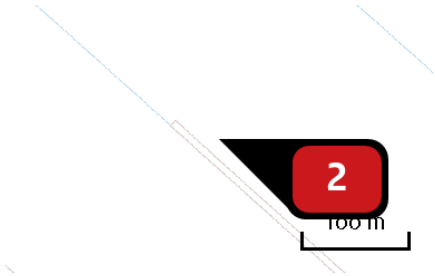
Situatie 1

Naam	Intrede HDD 1
Locatie (X,Y)	105531, 472924
NOx	89,93 kg/j
NH_3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IIIb, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2011 (Diesel)	Boorrig	6.400	4	14,0	NOx NH3	61,62 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen met bak	404	0	0,0	NOx NH3	1,30 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2015 (Diesel)	Mobiele kraan	320	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
STAGE IIIa, 18 <= kW < 37, bouwjaar 2007 (Diesel)	Minigraver	114	0	0,0	NOx NH3	2,90 kg/j < 1 kg/j
STAGE IIIa, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2006 (Diesel)	aggregraat	640	0	0,0	NOx NH3	11,16 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Telekraan 150 ton	808	0	0,0	NOx NH3	2,59 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen met dieplader	960	0	0,0	NOx NH3	3,08 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen grondtransport	657	0	0,0	NOx NH3	2,11 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Hijskraan	1.010	0	0,0	NOx NH3	3,24 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Bus Brownline	30	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen	120	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

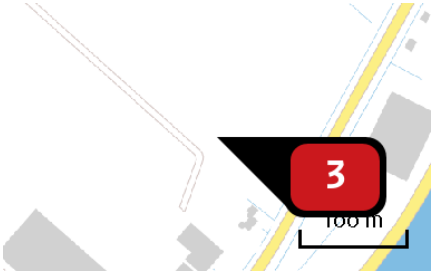
Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Trekker met aanhanger	150	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam	Intrede HDD 2
Locatie (X,Y)	105973, 472539
NOx	89,93 kg/j
NH_3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IIIb, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2011 (Diesel)	Boorrig 250 ton	6.400	4	14,0	NOx NH3	61,62 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen met bak	404	0	0,0	NOx NH3	1,30 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2015 (Diesel)	Mobiele kraan	320	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
STAGE IIIa, 18 <= kW < 37, bouwjaar 2007 (Diesel)	Minigraver	114	0	0,0	NOx NH3	2,90 kg/j < 1 kg/j
STAGE IIIa, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2006 (Diesel)	Aggregraat	640	0	0,0	NOx NH3	11,16 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Telekraan 150 ton	808	0	0,0	NOx NH3	2,59 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen met dieplader	960	0	0,0	NOx NH3	3,08 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen grondtransport	657	0	0,0	NOx NH3	2,11 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Hijskraan	1.010	0	0,0	NOx NH3	3,24 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Bus Brownline	30	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen	120	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Trekker met aanhanger	150	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam	Intrede HDD 3
Locatie (X,Y)	106336, 472221
NOx	293,03 kg/j
NH_3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IIIb, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2011 (Diesel)	Boorrig 250 ton	19.600	12	14,0	NOx NH3	188,66 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vacuümwagen 40 ton	7.520	0	0,0	NOx NH3	24,11 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen met bak	1.240	0	0,0	NOx NH3	3,98 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2015 (Diesel)	Mobiele kraan	982	0	0,0	NOx NH3	3,03 kg/j < 1 kg/j
STAGE IIIa, 18 <= kW < 37, bouwjaar 2007 (Diesel)	Minigraver	349	0	0,0	NOx NH3	8,88 kg/j < 1 kg/j
STAGE IIIa, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2006 (Diesel)	Aggregraat	1.963	0	0,0	NOx NH3	34,23 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Telekraan 150 ton	2.480	0	0,0	NOx NH3	7,95 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen met dieplader	960	0	0,0	NOx NH3	3,08 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen grondtransport	2.015	0	0,0	NOx NH3	6,46 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Hijskraan	3.100	0	0,0	NOx NH3	9,94 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Bus Brownline	30	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

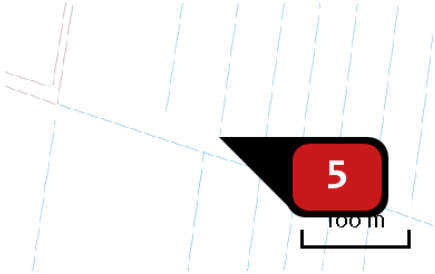
Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen	364	0	0,0	NOx NH3	1,17 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Trekker met aanhanger	455	0	0,0	NOx NH3	1,46 kg/j < 1 kg/j

Naam	Intrede HDD 4
Locatie (X,Y)	107689, 471476
NOx	177,85 kg/j
NH_3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IIIb, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2011 (Diesel)	Boorrig 250 ton	12.900	8	14,0	NOx NH3	124,18 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen met bak	812	0	0,0	NOx NH3	2,60 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2015 (Diesel)	Mobiele kraan	643	0	0,0	NOx NH3	1,98 kg/j < 1 kg/j
STAGE IIIa, 18 <= kW < 37, bouwjaar 2007 (Diesel)	Minigraver	228	0	0,0	NOx NH3	5,80 kg/j < 1 kg/j
STAGE IIIa, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2006 (Diesel)	Aggregraat	1.286	0	0,0	NOx NH3	22,42 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Telekraan 150 ton	1.624	0	0,0	NOx NH3	5,21 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen met dieplader	960	0	0,0	NOx NH3	3,08 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen grondtransport	1.320	0	0,0	NOx NH3	4,23 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Hijskraan	2.030	0	0,0	NOx NH3	6,51 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Bus Brownline	30	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen	240	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Trekker met aanhanger	300	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam	Intrede HDD 5
Locatie (X,Y)	108627, 471065
NOx	181,69 kg/j
NH_3	< 1 kg/j

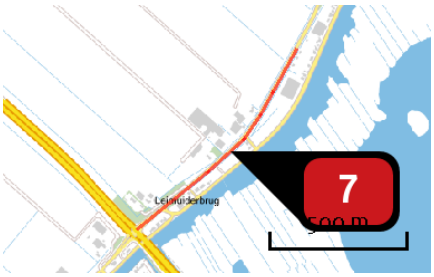
Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IIIb, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2011 (Diesel)	Boorrig 250 ton	14.200	9	14,0	NOx NH3	136,73 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen met bak	896	0	0,0	NOx NH3	2,87 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2015 (Diesel)	Mobiele kraan	709	0	0,0	NOx NH3	2,19 kg/j < 1 kg/j
STAGE IIIa, 18 <= kW < 37, bouwjaar 2007 (Diesel)	Minigraver	252	0	0,0	NOx NH3	6,41 kg/j < 1 kg/j
STAGE IIIa, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2006 (Diesel)	Aggregraat	709	0	0,0	NOx NH3	12,36 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Telekraan 150 ton	1.792	0	0,0	NOx NH3	5,75 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen met dieplader	480	0	0,0	NOx NH3	1,54 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen grondtransport	1.456	0	0,0	NOx NH3	4,67 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Hijskraan	2.240	0	0,0	NOx NH3	7,18 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Bus Brownline	30	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen	263	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Trekker met aanhanger	328	0	0,0	NOx NH3	1,05 kg/j < 1 kg/j

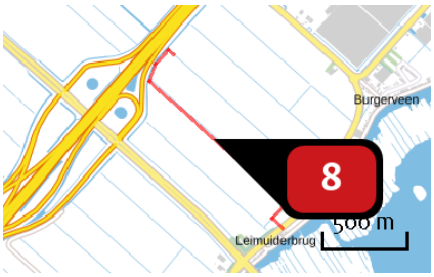
Naam	OPEN 01
Locatie (X,Y)	109676, 470271
NOx	439,75 kg/j
NH3	1,04 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Trekker diesel zwaar	3.200	0	0,0	NOx NH3	10,26 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Graafmachine	88.320	0	0,0	NOx NH3	283,15 kg/j < 1 kg/j
STAGE IIIa, 18 <= kW < 37, bouwjaar 2007 (Diesel)	Trilplaat	1.800	0	0,0	NOx NH3	45,79 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Vrachtwagen met dieplader	14.976	0	0,0	NOx NH3	48,01 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Hijskraan	16.384	0	0,0	NOx NH3	52,53 kg/j < 1 kg/j

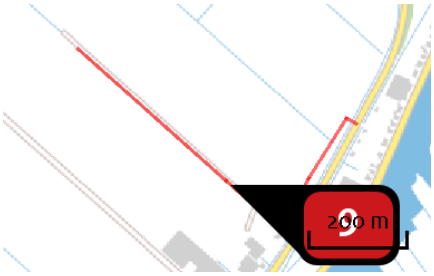
Naam	Wegverkeer HDD 1 t/m 3 80 km/u
Locatie (X,Y)	106289, 471997
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	140,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	36,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

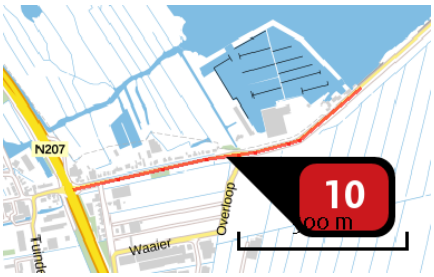
Naam	Wegverkeer HDD 1 60 km/u
Locatie (X,Y)	105768, 472417
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	33,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

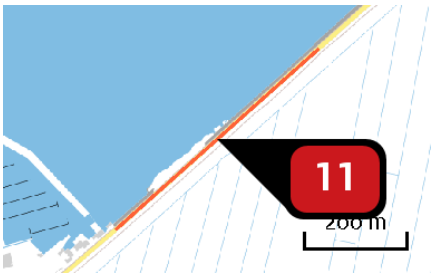
Naam	Wegverkeer HDD 2,3 60 km/u
Locatie (X,Y)	106274, 472248
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	133,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

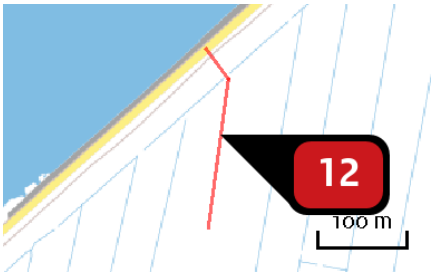
Naam	Wegverkeer HDD 4,5 50 km/u
Locatie (X,Y)	106900, 471129
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	119,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	24,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

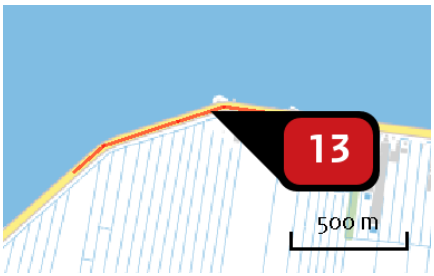
Naam	Wegverkeer HDD 4,5 80 km/u
Locatie (X,Y)	107496, 471504
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	119,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	24,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

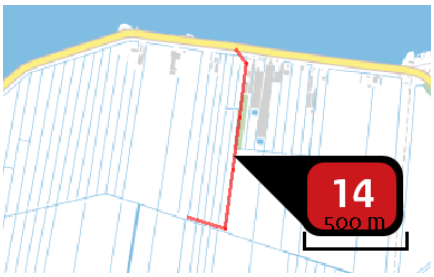
Naam	HDD 4 60 km/u
Locatie (X,Y)	107708, 471584
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	67,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Wegverkeer HDD 5 80 km/u
Locatie (X,Y)	108278, 471944
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	63,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	12,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Wegverkeer HDD 5 60 km/u
Locatie (X,Y)	108852, 471366
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	73,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Wegverkeer OPEN 01 50 km/u
Locatie (X,Y)	111804, 471742
NOx	1,80 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	700,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	82,0 / jaar	NOx	1,10 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Wegverkeer OPEN 01 60 km/u
Locatie (X,Y)	109912, 470211
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	700,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	82,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210525_2040287d5b
Database	versie 2020_20210525_2040287d5b

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Geonius.nl

Geonius is een middelgroot interdisciplinair ingenieursbureau met brede expertise binnen de GWW- en bouwsector. Door onze unieke combinatie van vakkennis op het gebied van wegen, geotechniek, milieu, geodesie, water, ruimtelijke ontwikkeling, landschap, archeologie en ecologie zijn wij goed in staat mee te denken met de klant en projecten zelfstandig uit te voeren. Grenzen tussen de verschillende divisies vervagen, waardoor steeds meer projecten integraal door ons worden uitgevoerd.

Geonius hecht veel waarde aan een informele, positieve bedrijfscultuur, het welzijn van medewerkers en maatschappelijke betrokkenheid.

- Wegen
- Geotechniek
- Milieu
- Geodesie
- Water
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Landschap
- Archeologie
- Ecologie

GEONIUS

Stikstofberekening leiding De Kwakel, oplegnotitie

De Asselen Kuil 10, 6161 RD Geleen

EA200092.R02

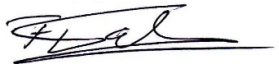
GEONIUS

Stikstofberekening leiding De Kwakel, oplegnotitie

De Asselen Kuil 10, 6161 RD Geleen
Documentnummer EA200092.R02
29 maart 2022

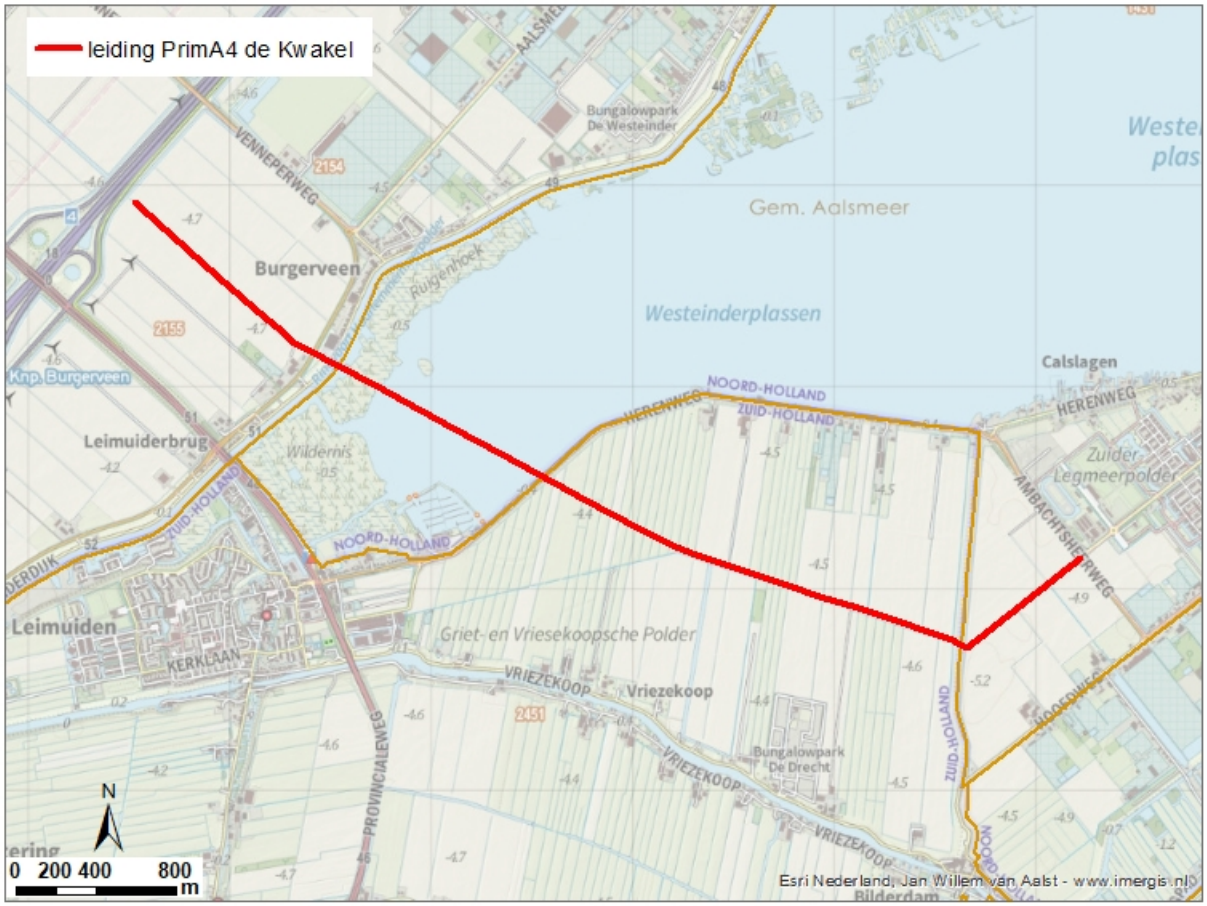
Atron Engineering

Ir. F. Fahner
Senior ecoloog

Functie	Naam	Paraaf
Senior ecoloog	Fahner, F.	

1 Inleiding

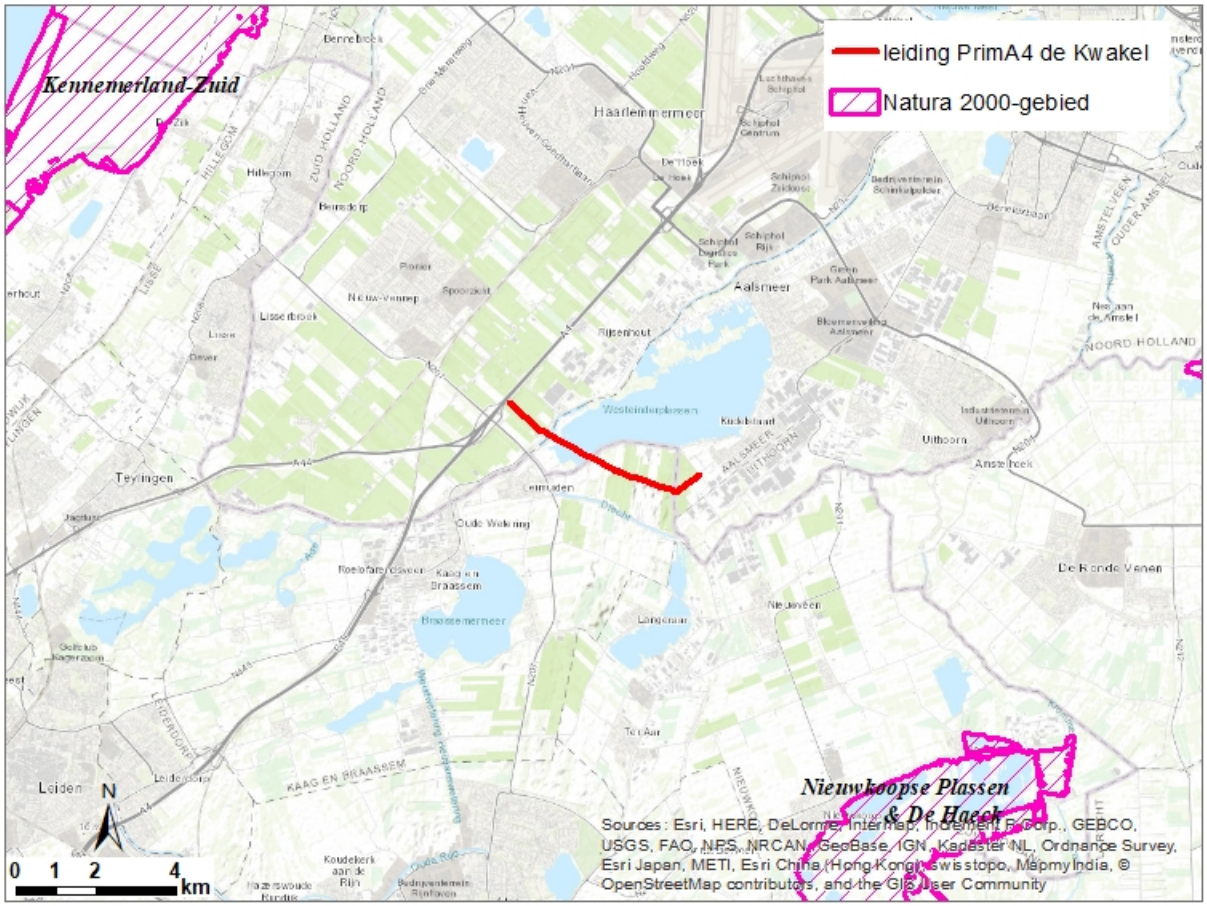
OCAP (CO_2 voor de tuinbouw) is voornemens in het kader van het project PrimA4 een CO_2-distributieleiding aan te leggen nabij Leimuiden, tussen knooppunt Burgerveen (A4/A44) in de Haarlemmermeerpolder tot de Ambachtsheerweg te Kudelstaart, genaamd de Kwakel. In 2021 is een stikstofberekening uitgevoerd[1]. Inmiddels heeft het tracé een wijziging ondergaan, die overigens alleen betrekking heeft op het meest oostelijke deel. In plaats van af te buiten naar het zuiden richting de Hoofdweg over de dijk (provinciegrens), wordt het tracé verlegd in oostelijke richting langs de Bilderdammerweg. Het gewijzigde tracé is op onderstaande figuur 1 weergegeven.

Figuur 1: Gewijzigde tracé CO_2-leiding De Kwakel

In figuur 2 is de leiding aangegeven in relatie tot omliggende Natura 2000-gebieden.

[1] *Notitie stikstofberekening Tracé Haarlemmermeer-Uithoorn.* Rapp. EA200092.R01v1.1 d.d. 14.06.2021. Geonius, Geleen

Figuur 2: Tracé De Kwakel in relatie tot Natura 2000-gebieden in de omgeving

2 Conclusie ten aanzien van stikstofberekening

In de genoemde Notitie Stikstofberekening is aangegeven dat alleen extra emissie plaatsvindt tijdens de aanlegfase. In de gebruiksfase zijn er geen relevante bronnen die stikstofemissie veroorzaken. Er vinden geen extra verkeersbewegingen plaats. Ten aanzien van de aanlegfase geldt sinds de inwerkingtreding van de 'Stikstofwet' per 1 juli 2021 een vrijstelling van toetsing van de door machines en (bouw)verkeer veroorzaakte stikstofdepositie. Daarmee vervalt de noodzaak voor het gewijzigde tracé een nieuwe stikstofberekening uit te voeren.

Geonius.nl

Geonius is een middelgroot interdisciplinair ingenieursbureau met brede expertise binnen de GWW- en bouwsector. Door onze unieke combinatie van vakkennis op het gebied van wegen, geotechniek, milieu, geodesie, water, ruimtelijke ontwikkeling, landschap, archeologie en ecologie zijn wij goed in staat mee te denken met de klant en projecten zelfstandig uit te voeren. Grenzen tussen de verschillende divisies vervagen, waardoor steeds meer projecten integraal door ons worden uitgevoerd.

Geonius hecht veel waarde aan een informele, positieve bedrijfscultuur, het welzijn van medewerkers en maatschappelijke betrokkenheid.

- Wegen
- Geotechniek
- Milieu
- Geodesie
- Water
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Landschap
- Archeologie
- Ecologie

GEONIUS

Quickscan flora en fauna voor distributieleiding PrimA4, de Kwakel

De Asselen Kuil 20, 6161 RD Geleen
MA190014.019.R01

14 juni 2021

GEONIUS

Quickscan flora en fauna voor distributieleiding PrimA4, de Kwakel

De Asselen Kuil 20, 6161 RD Geleen
Documentnummer MA190014.019.R01
14 juni 2021

Atron Engineering

Ir. F. Fahner
Senior ecoloog

Functie	Naam	Paraaf
projectleider	Van Oers, D.	DvO

Inhoud

1 Inleiding 4

2 Resultaten archief- en veldonderzoek 7

2.1 Analyse archiefgegevens 7
2.2 Resultaten veldonderzoek flora en fauna 8
2.3 Afbakening van en geschiktheid voor soortgroepen 9

3 Effecten en te treffen maatregelen 11

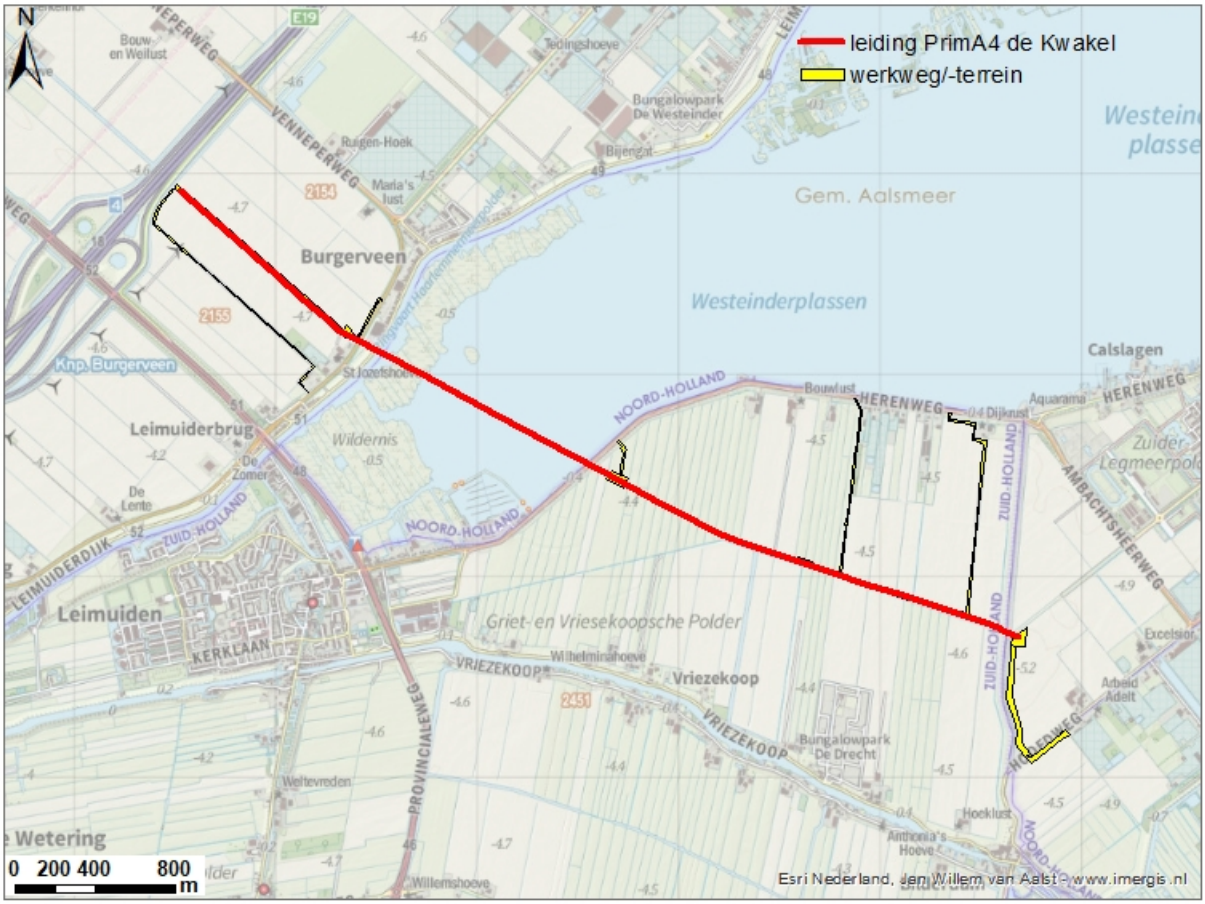
3.1 Beschrijving van de activiteit 11
3.2 Gevolgen voor beschermde soorten 11
3.3 Mitigerende maatregelen/vervolgstappen 13

Bijlagen

Bijlage 1 Toetsingskader: wetgeving en beleid
Bijlage 2 Status van soorten in het onderzoeksgebied
Bijlage 3 Foto's

1 Inleiding

OCAP (CO_2 voor de tuinbouw) is voornemens in het kader van het project PrimA4 een CO_2-distributieleiding aan te leggen nabij Leimuiden, tussen knooppunt Burgerveen (A4/A44) in de Haarlemmermeerpolder tot de Hoofdweg te Bilderdam op de grens van Zuid- en Noord-Holland, genaamd de Kwakel. Het tracé is op onderstaand overzichtskaartje weergegeven en wordt in het vervolg aangeduid als het projectgebied. In het kader van de benodigde vergunningen dient onder meer een vooronderzoek te worden uitgevoerd op het gebied van flora en fauna.

Figuur 1: Overzichtskaartje met ligging projectgebied

Het doel van dit onderzoek is dat nagegaan wordt welke natuurwaarden in c.q. in de directe omgeving van het projectgebied aanwezig zijn en welke vervolgstappen eventueel nodig zijn in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). Een toelichting op de werking van de Wnb in relatie tot ruimtelijke ingrepen is opgenomen in voorliggend rapport als bijlage 1.

Projectgebied

Het tracé van de leiding heeft een lengte van 4,8 kilometer en loopt door in totaal 3 gemeenten, zowel in Noord- als in Zuid-Holland, namelijk Haarlemmermeer, Aalsmeer (beide Noord-Holland) en Kaag en Braassem (Zuid-Holland). Ter hoogte van Burgerveen wordt de Westeinderplassen doorsneden en verder loopt het tracé geheel door open, agrarisch gebied. In de Haarlemmermeerpolder, het westelijk deel van het tracé, gaat het om grote akkerbouwpercelen. Voorbij de Westeinderplassen ligt het oostelijk deel in de Griet- en Vriesekoopsche Polder met lange, smalle graslandpercelen, waartussen ook akkers liggen.

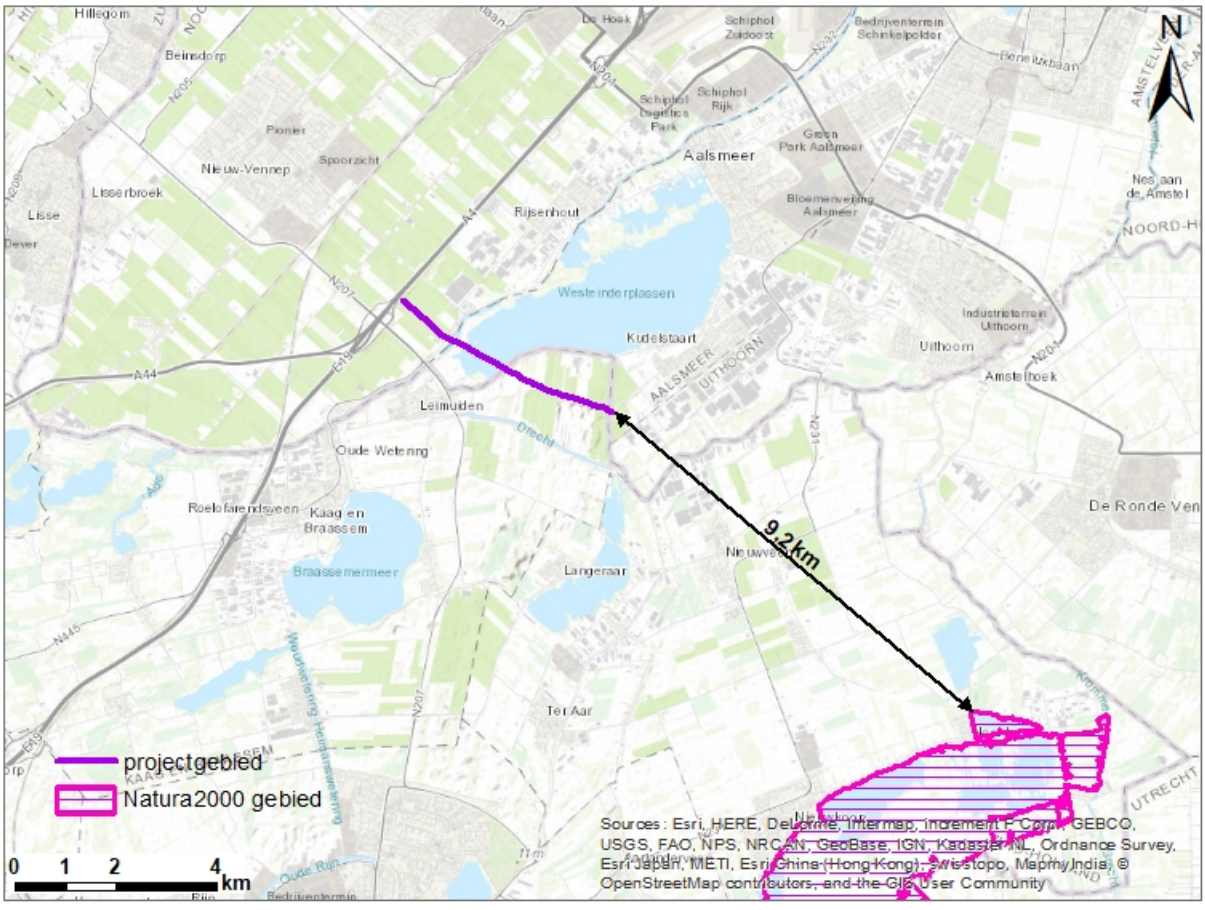
In hoofdstuk 2 wordt nader ingegaan op de aanwezige begroeiing en biotopen in en nabij het projectgebied.

Werkwijze/indeling rapport

Voor de onderhavige quickscan is zowel archief-/bureau- als veldonderzoek uitgevoerd. Bij het bureauonderzoek is onder andere nagegaan in hoeverre het projectgebied zich verhoudt tot beschermde natuurgebieden in de (wijde) omgeving. Hierop wordt aan het eind van dit hoofdstuk nader ingegaan. Voor het archiefonderzoek is met name gebruik gemaakt van gegevens uit het Natuurloket (Nationale Databank Flora en Fauna), zie hiervoor hoofdstuk 2. In dat hoofdstuk komt ook het veldonderzoek ter sprake. Vervolgens worden in hoofdstuk 3 de gevolgen van het voornemen behandeld. Ook worden in dit hoofdstuk, in de laatste paragraaf, eventuele vervolgstappen behandeld, met name te nemen mitigerende maatregelen en wordt ingegaan op de noodzaak een ontheffing aan te vragen ingevolge de Wnb. In bijlage 1 wordt ingegaan op het wettelijk kader en bijlage 2 geeft de status van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten weer.

Relatie tot beschermde natuurgebieden

Europees beschermde gebieden. Er zijn in de directe omgeving geen Natura 2000-gebieden aanwezig. Het dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied is het gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck, dat op ongeveer 9 kilometer afstand van het projectgebied gelegen is, zie figuur 2. Gelet op deze afstand en de tussengelegen stedelijke gebieden en infrastructuur, zijn negatieve effecten van het voornemen op de instandhoudingsdoelstellingen van dit gebied redelijkerwijs uit te sluiten.

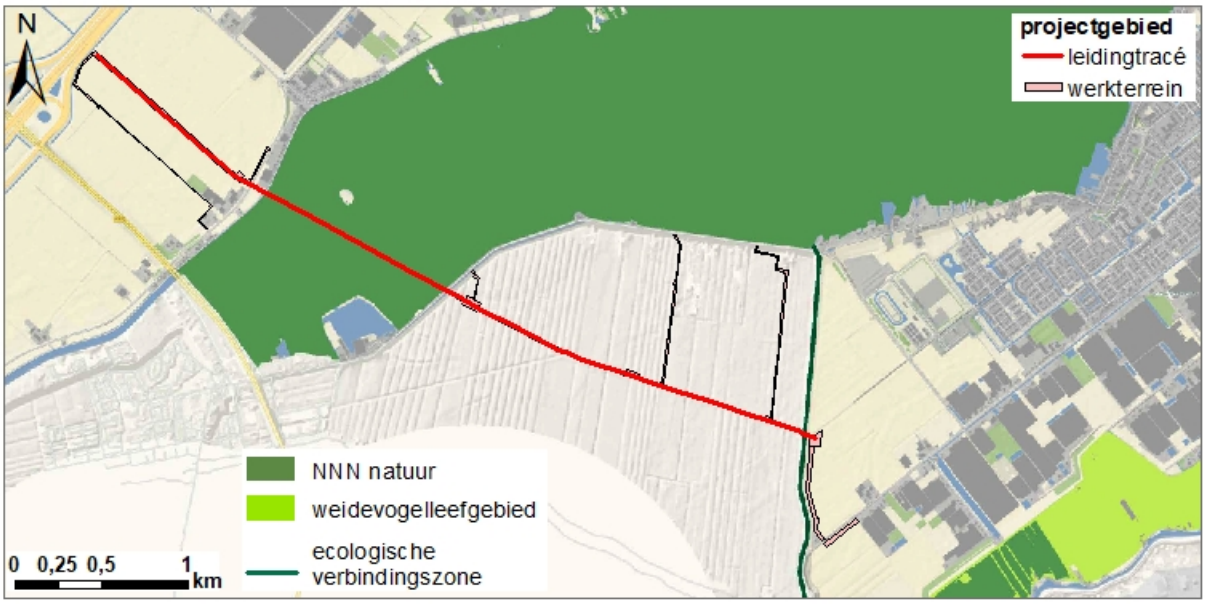
Figuur 2: Ligging projectgebied in relatie tot Natura 2000-gebieden

Nationaal en provinciaal beschermde gebieden. Onderstaande figuren 3a en 3b geven een uitsnede weer van de kaarten behorende bij de Provinciale Ruimtelijke Verordening (Omgevingsverordening) van respectievelijk de

Provincie Noord-Holland en de Provincie Zuid-Holland. Het projectgebied op land overlapt niet met gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Wel wordt een Ecologische Verbindingszone (Provincie Noord-Holland) gekruist. Dit zijn verbindingen tussen de Natuurnetwerk-gebieden. In het onderhavige geval betreft het een verbinding voor het veiligstellen van internationaal kwetsbare populaties. Hiervoor zijn geen natuurdoelen gesteld in het Natuurbeheerplan. In het kader van dit project vindt geen aantasting van de betreffende verbinding plaats, hooguit is er sprake van een tijdelijke verstoring vanwege het realiseren van een werkweg. Wat betreft de Westeinderplassen, dit gebied behoort tot de NNN, maar hieronder vindt een boring plaats op zodanige diepte, dat er geen negatieve gevolgen zijn voor het waterleven.

Er vindt al met al geen aantasting plaats van de NNN, zodat strijdigheid met de bepalingen van de genoemde verordeningen kunnen worden uitgesloten. Verder liggen er ook geen weidevogelkerngebieden of ganzenrustgebieden in de directe omgeving, zoals blijkt uit raadpleging van de data-portalen van de beide provincies.

Conclusie. Er hoeft niet verder te worden ingegaan op gevolgen van het onderhavige project voor beschermde natuurgebieden.

Figuur 3a: Ligging Natuurnetwerk Nederland, Noord-Holland (Bron: Provincie Noord-Holland)

Figuur 3b: Ligging Natuurnetwerk Nederland, Zuid-Holland (Bron: Provincie Zuid-Holland)

2 Resultaten archief- en veldonderzoek

2.1 Analyse archiefgegevens

Uit de dataset van de Nationale Databank Flora en Fauna zijn gegevens gedownload die betrekking hebben op de afgelopen vijf jaar (vanaf 1.1.2015) van de soortgroepen zoogdieren, vogels, amfibieën en reptielen (herpetofauna), vissen, insecten (waaronder) dagvlinders, weekdieren en vaatplanten, van een zone van minimaal 500 m rondom het projectgebied (hierna onderzoeksgebied genoemd). In totaal gaat het om 1.055 waarnemingen. Zogenaamde vlakgegevens, dus gegevens die niet goed te lokaliseren zijn, zijn buiten beschouwing gelaten, waarna nog 600 waarnemingen resteerden. Hieruit zijn alleen beschermde soorten en soorten van de Rode Lijst geselecteerd, waardoor alleen nog gegevens (in totaal 214) overbleven van de soortgroepen amfibieën, vaatplanten, vissen, vogels en zoogdieren. Hieronder worden per soortgroep de resultaten geëvalueerd. Op bijgaande verspreidingskaarten (1 t/m 5) zijn de waarnemingen binnen het onderzoeksgebied uitgeplot.

Zoogdieren (kaart 1)

Van zoogdieren zijn slechts een tiental waarnemingen beschikbaar in de aangegeven periode. Van vleermuizen zijn in het geheel geen waarnemingen beschikbaar en de overige hebben betrekking op slechts een viertal soorten, namelijk de bunzing, de egel, de haas en de vos. Het betreft algemeen voorkomende soorten, waarvoor, behalve voor wat betreft de bunzing in de provincie Noord-Holland, een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen (vergelijk tabel A in bijlage 1). De meeste waarnemingen zijn in de Haarlemmermeerpolder gedaan en voornamelijk van de haas. Van de egel is een verkeersslachtoffer geregistreerd op de Herenweg, langs de Westeinderplassen. Al met al zijn de gegevens van zoogdieren zeer schaars en ze geven zeker geen representatief beeld van de hier te verwachten soorten.

Vogels (kaarten 2 t/m 4)

Verreweg de meeste waarnemingen heeft betrekking op de soortgroep vogels. Bij deze soortgroep zijn de volgende selectiecriteria gehanteerd om alleen relevante waarnemingen over te houden: van de broedvogels (behalve roofvogels en uilen) zijn alleen waarnemingen geselecteerd die betrekking hebben op territoriaal gedrag. Een aparte categorie vormen de weidevogels, zoals grutto, kievit en scholekster. Van deze groep zijn alle waarnemingen geselecteerd, behalve overvliegende exemplaren, om zodoende ook eventuele rust- of foerageerplaatsen te kunnen identificeren. Een vierde categorie wordt gevormd door watervogels (wintergasten), hiervan zijn waarnemingen van grote groepen (pleister- en foerageerplaatsen) geselecteerd (minimaal 25 exemplaren). Uiteindelijk bleven van de 562 vogelwaarnemingen 181 relevante waarnemingen over. Nesten en vastgestelde territoria zijn, voor zover aangetroffen, op de kaarten apart weergegeven.

Broedvogels, algemeen. De beschikbare relevante waarnemingen van broedvogels (25) zijn gedaan verspreid over het onderzoeksgebied, met de grootste dichtheid in de oeverzone van de Westeinderplassen. Het gaat daar om typische moerassoorten als blauwborst, bosrietzanger, kleine karekiet en rietzanger. Elders zijn nog bossoorten waargenomen als fitis, graspieper, spotvogel, sprinkhaanzanger, tjiftjaf en zwartkop. De zwarte roodstaart wordt ook veel in stedelijke milieus aangetroffen. Opvallend is dat er geen waarnemingen bij zijn die betrekking hebben op een territorium. Er zullen van de meeste van de genoemde soorten ook zeker territoria aanwezig zijn. Hiervoor is systematisch onderzoek nodig, de gegevens in de NDFF daarover zijn doorgaans

afkomstig van SOVON. De meeste soorten zijn algemeen, de huismus, de graspieper en de spotvogel staan op de Rode Lijst (zie bijlage 2).

Roofvogels en uilen. Van roofvogels en uilen zijn alle waarnemingen geselecteerd, behalve die welke betrekking hebben op overvliegende exemplaren. Van deze groep vogels bleven 104 waarnemingen over, maar ook hierbij zijn geen territoriale waarnemingen. Er zijn waarnemingen van een viertal soorten: de blauwe en de bruine kiekendief, de buizerd en de kerkuil. Vrijwel alle waarnemingen zijn in het westen gedaan (Haarlemmermeerpolder en oeverzone Westeinderplassen). Binnen c.q. nabij het projectgebied zijn vijf soorten waargenomen, namelijk de blauwe kiekendief, bruine kiekendief, de buizerd, de kerkuil en de torenvalk (zie kaart 3), waarvan de buizerd een vrij algemeen voorkomende soort is. Een tweetal in het onderzoeksgebied waargenomen soorten staan op de Rode Lijst (zie bijlage 2): blauwe kiekendief en torenvalk.

Watervogels. Van de watervogels zijn alleen waarnemingen van groepen van 25 individuen of meer tegelijk geselecteerd, om zodoende een beeld te verkrijgen van mogelijke foerageer- en rustplaatsen. Van de grauwe gans, de nijlgans en de kokmeeuw zijn grote groepen waargenomen in de directe omgeving van het projectgebied, namelijk in de agrarische percelen. Het gaat hierbij met name om foeragerende ganzen en meeuwen.

Weidevogels. Er zijn 4 soorten weidevogels binnen het onderzoeksgebied waargenomen: grutto, kievit, scholekster en tureluur. In totaal gaat het om 25 waarnemingen. Van de genoemde soorten staan er twee op de Rode Lijst (grutto en tureluur). Er zijn ook van de weidevogels geen gegevens beschikbaar over territoria, maar deze zijn in de weidegronden van de Griet- en Vriesekoopsche Polder zeker te verwachten. Er zijn echter, voor zover bekend, geen systematische tellingen verricht, althans niet in de onderzoeksperiode.

Herpetofauna en vissen (kaart 5)

Amfibieën. Het aantal waarnemingen van amfibieën is zeer gering, namelijk 4. Blijkens kaart 6 gaat het om in totaal 2 à 3 soorten, afhankelijk van of men de meerkikker en de bastaardkikker als twee aparte soorten beschouwt. Laatstgenoemde soort is namelijk een kruising tussen de meerkikker en de poelkikker. De op kaart 5 vermelde soorten zijn vrijgesteld (zie bijlage 1, tabel a). De waarnemingen zijn gedaan in de sloten tussen agrarische percelen in de Griet- en Vriesekoopsche Polder.

Vissen. Van de vissen zijn 2 relevante waarnemingen geselecteerd. Het gaat alleen om de Europese aal en de rivierdonderpad, die tot 1.1.2017 een beschermde status hadden, maar thans niet meer beschermd zijn. De rivierdonderpad staat nog wel op de Rode Lijst. Deze soorten zijn aangetroffen in de Westeinderplassen.

Vaatplanten (kaart 5)

Van de vaatplanten zijn 62 puntwaarnemingen beschikbaar, na selectie van beschermde of anderszins bijzondere soorten blijven daar 17 waarnemingen van over, van slechts een tweetal soorten, te weten de rietorchis en de waterscheerling. Laatstgenoemde soort staat op de Rode Lijst en de rietorchis was voorheen beschermd onder de Flora- en faunawet. De rietorchis is aangetroffen in de lussen van knooppunt Burgerveen, terwijl de waterscheerling op diverse plekken in de oeverzone van de Westeinderplassen is waargenomen.

2.2 Resultaten veldonderzoek flora en fauna

Methode

Op 7 januari 2020 in de middag is het projectgebied bezocht. Er zijn daarbij foto's genomen, welke zijn opgenomen in voorliggend rapport, om een goed beeld te kunnen presenteren van de huidige situatie, zie bijlage 3. Het was bewolkt, maar droog en relatief zacht winterweer (8°C). Niet het volledige tracé was bereikbaar, maar er is qua biotopen geen grote variatie en het agrarisch gebruik is zeer intensief, zodat het inspecteren van een aantal representatieve plekken voldoende informatie oplevert. Met name is gelet op binnen het projectgebied voorkomende bijzondere planten (voor zover te beoordelen gelet op het

winterseizoen), nesten in bomen, mogelijke pleister- en rustgebieden voor weidevogels en wintergasten en potentiële verblijfplaatsen voor boombewonende dieren, met name vleermuizen.

Biotopen
De belangrijkste binnen het projectgebied voorkomende biotopen zijn akker, grasland en open water (met oeverzone). Zie voor de akkerpercelen foto's 1,4, 11, 12 en 13, voor de graslandpercelen foto's 8 en 9 en voor het open water met oeverzone foto's 6 en 7. Door de Griet- en Vriesekoopsche Polder (oostelijk deel) loopt het tracé langs een brede wetering (zie foto 11), waarbij diverse dwarssloten worden gekruist die hierin uitkomen. Er zijn binnen het projectgebied nauwelijks bomen aanwezig, alleen langs de Venneperweg staan rijen essen, zie foto 5. In het zuidoosten is een werkweg gepland over de dijk, zie foto 13. Op de kruin van de dijk is een onverhard wandelpad aanwezig en de taluds worden begraasd door schapen.

Soorten
Tijdens het veldbezoek zijn diverse vogels gezien, maar geen zoogdieren. Het gaat vooral om watervogels/wintergasten, die in de graslanden van de Griet- en Vriesekoopsche Polder foerageren en rusten. Hierin is een groep van circa 50 kokmeeuwen waargenomen, alsmede een groep grauwe ganzen (circa 10) en een enkele jagende blauwe reiger. Deze gegevens komen overeen met die in de NDFF (zie vorige paragraaf en kaart 4) Verder zijn met name foeragerende kraaiachtigen waargenomen. Zoals al opgemerkt, zijn er nauwelijks bomen aanwezig binnen het projectgebied. In de essen langs de Venneperweg zijn geen holen aangetroffen, ook zijn geen (oude) nesten aangetroffen. Het voorkomen van vleermuizen in deze bomen is uitgesloten, terwijl er thans ook geen aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats als roeken, uilen of roofvogels. Langs het projectgebied, met name nabij werkwegen, liggen wel opstallen waar vleermuisverblijfplaatsen aanwezig kunnen zijn. De akkers waren geploegd en een vegetatie ontbreekt. De graslandpercelen worden intensief gebruikt, zodat bijzondere planten niet te verwachten zijn. In de aanwezige waterlopen ontbreken waterplanten nagenoeg en ook de oevers zijn vrij kaal. Maar dit heeft ook voor een belangrijk deel te maken met het seizoen. In de oeverzone van de Westeinderplassen is riet aanwezig, maar wel op enige afstand van de kant. In de oever langs de Herenweg (oostoever) zijn basaltblokken aangebracht. Hierin is geen vegetatie aanwezig.

2.3 Afbakening van en geschiktheid voor soortgroepen

Afbakening van relevante soortgroepen
Het projectgebied kent geen grote diversiteit aan biotopen en de kwaliteit ervan is matig, wat te maken heeft met het intensieve agrarische gebruik. Bijzondere plantensoorten zijn niet te verwachten. Bomen ontbreken binnen het projectgebied nagenoeg, afgezien van enkele rijen essen langs de Venneperweg. Daarom heeft het gebied voor vleermuizen geen of slechts een zeer beperkte betekenis en de aanwezigheid van (potentiële) verblijfplaatsen kan in elk geval worden uitgesloten. Alleen kunnen in de nabijheid in opstallen, bijvoorbeeld op de agrarische erven, wel verblijfplaatsen voorkomen. De genoemde bomenrijen kunnen dienst doen als vliegroute en jachtgebied. Ook voor de volgende relevante soortgroepen (waarvan beschermde soorten te verwachten zijn) biedt het projectgebied in meer of mindere mate geschikte habitats: landzoogdieren, broedvogels, amfibieën, reptielen en vissen.

Geschiktheid voor relevante soortgroepen

Zoogdieren – vleermuizen. Zoals opgemerkt kunnen vleermuizen alleen in de nabijheid van het projectgebied verwacht worden, namelijk in opstallen langs werkwegen. Langs de Venneperweg[1] kunnen vleermuizen gebruik maken van de essen als vliegroute en foerageergebied.

Zoogdieren - landzoogdieren. Er zijn slechts enkele waarnemingen van grondgebonden zoogdieren binnen het onderzoeksgebied. Het terrein biedt geschikte habitats voor algemeen voorkomende soorten, met name diverse muizensoorten, haas, vos en kleine marterachtigen als de bunzing (vergelijk kaart 1). Het betreft, behalve de marterachtigen (bijvoorbeeld bunzing) soorten waarvoor een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen (zie bijlage 1, tabel a). Vaste rust- en verblijfplaatsen van marterachtigen, met name holen, zijn in het projectgebied niet te verwachten, aangezien er weinig vegetatie aanwezig is.

Broedvogels. Omdat bomen nagenoeg ontbreken zijn er voor broedvogels ook nauwelijks geschikte nestplaatsen, behalve in de bomen langs de Venneperweg. Gezien de verstoring door verkeer zijn alleen algemene, cultuurvolgende soorten te verwachten, bijvoorbeeld kraaiachtigen. Voor water- en weidevogels zijn er wel geschikte broedbiotopen, in de oeverzones van plassen en sloten en in de graslanden. Voor roofvogels en uilen heeft het projectgebied alleen betekenis als jachtgebied.

Amfibieën en reptielen. Er zijn alleen waarnemingen van amfibieën beschikbaar, maar niet van reptielen (zie §2.1). Geschikte voortplantingsplaatsen voor amfibieën zijn in de directe omgeving van het projectgebied aanwezig, in de vorm van slootoevers. De kwaliteit ervan is echter matig, streng beschermde soorten, die kritisch zijn ten aanzien van hun biotoopkeuze, zijn vooralsnog niet te verwachten, maar alleen algemeen voorkomende soorten als bruine en groene kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Indien er door het berijden van de akkers diepe wielsporen ontstaan, kunnen zich in het projectgebied plaatselijk geschikte voortplantingsplaatsen van de streng beschermde rugstreeppad vormen. Van de reptielen kan de ringslang voorkomen binnen of in de directe omgeving van het projectgebied, maar voortplantingsplaatsen kunnen worden uitgesloten, aangezien geschikte broedhopen als blad- en composthopen of mestvaalten niet aanwezig zijn. Voor deze soort heeft het gebied alleen betekenis als jachtgebied.

Vissen. De binnen of langs het projectgebied gelegen vaarten en sloten bieden een geschikt leefgebied voor vissoorten als de aal en de rivierdonderpad (zie kaart 5) en ook een (voorheen streng beschermde) soort als de bittervoorn, maar actueel beschermde soorten kunnen wel uitgesloten worden wegens het ontbreken van een geschikt leefmilieu.

[1] Langs het verlengde van de Venneperweg, na de gelijkvloerse kruising met de Leimuiderweg N207/Provinciale weg, staan ook bomen welke door vleermuizen gebruikt kunnen worden. Echter ten zuidwesten van de N207 vinden geen werkzaamheden plaats in het kader van het onderhavige initiatief

3 Effecten en te treffen maatregelen

3.1 Beschrijving van de activiteit

Het voornemen is reeds in hoofdstuk 1 kort beschreven. Binnen het projectgebied zal een ondergrondse leiding worden aangelegd, deels in een open ontgraving en deels door middel van een horizontaal gestuurde boring, op onderstaande figuur 4 zijn de betreffende delen weergegeven. De lengte van de leiding bedraagt 4,8 km. Verder worden diverse werkterreinen en werkwegen ingericht voor het opstellen van bijvoorbeeld boorinstallaties en het stallen van materieel. Deze terreinen, die op figuur 1 (hoofdstuk 1) zijn weergegeven, hebben een gezamenlijke oppervlakte van circa 11,5 ha. Deze zullen deels met rijplaten worden bedekt. De werkzaamheden voor het leggen van de leiding zijn gepland in 2021, maar een gedetailleerde planning is nog niet beschikbaar.

Figuur 4: Wijze van aanleg (blauw = gestuurde boring, rood = open ontgraving)

3.2 Gevolgen voor beschermde soorten

Algemeen

Voor de in §2.3 genoemde soortgroepen, namelijk vleermuizen, landzoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen en vissen wordt hierna op de (mogelijke) negatieve effecten ingegaan.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen. Het projectgebied en de directe omgeving bevat geen potentiële verblijfplaatsen in de vorm van geschikte boomholtes. Wel zijn in de opstallen naast het projectgebied (werkwegen) potentiële

verblijfplaatsen aanwezig, maar de afstand tot het tracé is zodanig dat eventuele verstorende invloeden door de aanlegwerkzaamheden niet aan de orde zijn. Negatieve gevolgen voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen redelijkerwijs worden uitgesloten.
Vliegroute en foerageergebied. De binnen en nabij het projectgebied aanwezige bomen (met name in rijverband) in combinatie met (vochtige) graslanden en oevervegetaties vormen geschikt foerageergebied voor vleermuizen, zoals de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis. Maar verstoring (bijvoorbeeld door licht) of vernietiging ervan is niet aan de orde, de werkzaamheden vinden namelijk overdag plaats en er wordt geen verlichting aangebracht. Door de aanwezige bomenrijen langs de Venneperweg kan sprake zijn van een meer of minder belangrijke vliegroute, maar er worden geen bomen gekapt, zodat eventuele vliegroutes ook in tact blijven. Er zijn al met al geen (negatieve) gevolgen voor vliegroutes en foerageergebieden te verwachten.

Landzoogdieren
Verlies aan biotoop is niet aan de orde voor landzoogdieren, want na aanleg van de leiding wordt het terrein weer in de oorspronkelijke staat hersteld. Er kan alleen sprake zijn van een tijdelijke verstoring, wat vooral aan de orde is voor dieren die deels in de bodem leven, met name mollen en muizen. Door graafwerkzaamheden en het leggen van rijplaten en dergelijke kunnen de genoemde in de bodem levende dieren onbedoeld worden verstoord of gedood. Door zorgvuldig te werken kan de kans daarop echter aanmerkelijk worden gereduceerd. Voor de te verwachten soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Deze geldt niet voor de bunzing, maar eerder is al opgemerkt dat verblijfplaatsen van deze soort hier niet te verwachten zijn. Dit betekent dat alleen de zorgplicht van toepassing is en een zorgvuldige werkwijze volstaat, zie volgende paragraaf.

Broedvogels
Omdat het projectgebied deel uitmaakt van een open agrarisch gebied met akkers en graslanden, doorsneden door sloten en vaarten, kunnen door de aanlegwerkzaamheden broedende water- en weidevogels (eenden, ganzen, meerkoet, grutto, kievit en scholekster) worden verstoord. Door met de planning met het broedseizoen rekening te houden, kunnen negatieve effecten geheel vermeden worden, zie verder ook de volgende paragraaf. Voor het broedseizoen kunnen in het onderhavige geval de datumgrenzen 15 maart en 15 juli worden aangehouden. Wat soorten met een jaarrond beschermde nestplaats betreft, met name roofvogels, is al opgemerkt dat er in of nabij het projectgebied geen verblijfplaatsen aanwezig zijn. Er zijn uit de archiefwaarnemingen ook geen aanwijzigen voor de aanwezigheid van steenuilen op de enkele boerenerven waarover een werkweg wordt aangelegd. Verstoring van dergelijke soorten is vooralsnog uit te sluiten.

Amfibieën en reptielen
Er vinden graafwerkzaamheden plaats en deze vinden ook deels plaats langs oeverzones van sloten en in of langs moerassige zones. Daarom kunnen negatieve gevolgen op voortplantingsplaatsen van amfibieën niet op voorhand uitgesloten worden. Het betreft echter alleen algemeen voorkomende soorten, met name bruine kikker, gewone pad en groene kikker, dus soorten, waarvoor alleen de zorgplicht geldt, aangezien deze soorten op de Vrijstellingslijst staan (zie bijlage 1, tabel A). Het is overigens niet uit te sluiten dat er binnen het projectgebied geschikte voortplantingsplaatsen voor de rugstreeppad ontstaan en door de werkzaamheden negatieve gevolgen ontstaan voor deze streng beschermde soort. Door een zorgvuldige werkwijze kan het voorkomen van deze soort echter wel worden voorkomen, zie volgende paragraaf.
Er zijn geen vaste rust- of verblijfplaatsen van de ringslang binnen het projectgebied aanwezig en vooralsnog ook niet te verwachten, zodat negatieve gevolgen voor deze streng beschermde soort niet aan de orde zijn.

Vissen

Voor de werkzaamheden moeten mogelijk stukken sloot worden gedempt, maar beschermde vissoorten zijn niet te verwachten. Het gaat om algemene soorten, waarop alleen de zorgplicht van toepassing is. Door een zorgvuldige werkwijze kunnen negatieve gevolgen nagenoegd worden voorkomen, zie volgende paragraaf.

3.3 Mitigerende maatregelen/vervolgstappen

Conclusies onderzoek

Omschrijving project. Binnen het projectgebied wordt een ondergrondse CO_2-leiding aangelegd, deels in een open ontgraving en deels via een horizontaal gestuurde boring (zie figuur 4). Voor de aanleg worden (tijdelijke) werkwegen en –terreinen aangelegd. Voorliggend rapport gaat in op de mogelijke negatieve gevolgen voor natuurwaarden.

Gevolgen voor beschermde natuurgebieden. Het projectgebied ligt zodanig ver verwijderd van Natura 2000-gebieden, dat negatieve gevolgen voor de betreffende gebieden niet aan de orde zijn. Ook worden door het project geen gebieden, die behoren tot het nationaal of provinciaal natuurnetwerk, negatief beïnvloed.

Gevolgen voor beschermde soorten. Er is sprake van een tijdelijke verstoring van beschermde zoogdiersoorten, maar het gaat alleen om algemeen voorkomende soorten, met name muizen, waarvoor een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ingrepen. Er zijn geen negatieve gevolgen voor strenger beschermde soorten als de bunzing, die in deze omgeving weliswaar voorkomt, maar waarvoor binnen het projectgebied geen geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Er kan binnen het broedseizoen wel sprake zijn van verstoring van water- en weidevogels, soorten als meerkoet, wilde eend, grutto, kievit en scholekster. Voor wat betreft amfibieën en reptielen kunnen streng beschermde soorten als de rugstreeppad en de ringslang voorkomen, maar voor deze soorten zijn geen geschikte verblijfplaatsen aanwezig. Wel kunnen door een onzorgvuldige werkwijze geschikte voortplantingsplaatsen van de rugstreeppad ontstaan, waardoor ook negatieve gevolgen voor deze soort aan de orde kunnen zijn. Mogelijke negatieve gevolgen voor streng beschermde soorten kunnen evenwel eenvoudig worden voorkomen dan wel gemitigeerd.

Algemene, licht beschermde soorten (landzoogdieren, amfibieën en vissen)

Voor algemene, maar wel beschermde soorten, te weten soorten die op de Vrijstellingslijst van de beide provincies (Noord- en Zuid-Holland) staan, geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen (zie voor een soortenlijst tabel A in bijlage 1). Voor alle soorten, inclusief de bedoelde algemene soorten, geldt evenwel altijd de zorgplicht ex art. 1.11 van de Wet natuurbescherming. Dit artikel is van toepassing op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. De zorgplicht houdt in dat, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan plant- en diersoorten voorkomen wordt. In het onderhavige geval betekent dit dat bij graafwerkzaamheden in de bodem voorzichtig te werk moet worden gegaan en in een richting moet worden gewerkt, zodat in de bodem aanwezige dieren (muizen) tijdig kunnen ontsnappen. Verder dienen vegetaties met grassen of ruigte voorafgaande aan de graafwerkzaamheden kort gemaaid te worden, zodat de kans op voorkomen van in de vegetatie schuilende dieren verkleind wordt.

Er mag bij graafwerkzaamheden geen grond in oeverzones van sloten of moeraszones worden gedumpt om negatieve gevolgen voor amfibieën te voorkomen, dit geldt met name voor de kwetsbare periode voor amfibieën wat betreft voortplantingsplaatsen, namelijk tussen 15 maart en 1 september. In het geval er op het tracé amfibieën (van de provinciale Vrijstellingslijst - zie bijlage 1, tabel A) worden aangetroffen, dienen deze te worden verplaatst (voor wat betreft de streng beschermde rugstreeppad, zie onder bij ‘amfibieën’).

Daar waar delen van sloten worden gedempt, dienen deze eerst te worden afgedamd, waarna nog eventueel aanwezige amfibieën en vissen worden weggevangen.

Vogels

Indien werkzaamheden plaatsvinden in het broedseizoen (15 maart tot 15 juli), dient rekening te worden gehouden met broedende vogels binnen en in de directe omgeving van het projectgebied, waaronder ook weidevogels. De bomen langs werkwegen, met name ter plaatse van de Venneperweg, dienen in deze periode te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van nesten en broedgevallen. Dit geldt ook voor het tracé en de werkterreinen door de graslandpercelen, waar weidevogels en moerasvogels (in oeverzones van sloten) voor kunnen komen. Een ter zake deskundige ecoloog dient een storingsvrije zone te bepalen, waarbinnen geen verstorende werkzaamheden mogen plaatsvinden. In het uiterste geval moeten werkzaamheden tot na het broeden worden opgeschort, dit is ter beoordeling van de ecoloog.

Amfibieën en reptielen

Indien er zich rugstreeppadden in het werkgebied vestigen, kunnen deze alleen na het verkrijgen van een ontheffing worden verplaatst. Daarom dient het ontstaan van geschikte voortplantingsplaatsen voor de rugstreeppad te worden voorkomen door er op toe te zien dat er geen diepe wielsporen in de bodem ontstaan bij het rijden met zwaar materieel. Dergelijke sporen moeten zo snel mogelijk weer worden uitgewist, indien graafwerkzaamheden in de periode tussen 15 maart en 15 juni plaatsvinden.

Aangezien in de directe omgeving van geschikte voortplantingsplaatsen van algemeen voorkomende soorten amfibieën wordt gewerkt, dient de zorgplicht in acht te worden genomen, zie boven. Eerder is al gemotiveerd (par. 2.3) dat streng beschermde soorten (behoudens de rugstreeppad) hier niet te verwachten zijn, hetgeen vooral te maken heeft met het intensieve agrarische gebruik van aanliggende gronden en het ontbreken van structuurrijke oever- (en water)vegetaties. Nader onderzoek naar het voorkomen van amfibieën wordt dan ook niet noodzakelijk geacht. Dit geldt ook voor reptielen, met name de ringslang, waarvoor broedhopen (bijvoorbeeld van riet) en ruigtes nodig zijn, die in het projectgebied ontbreken.

Flora

In par. 2.3 is aangegeven dat, gelet op de kwaliteit van de aanwezige biotopen en het intensieve grondgebruik, bijzondere soorten, met name beschermde soorten niet te verwachten zijn binnen het werkgebied. Aanvullend veldonderzoek in de geschikte periode (voorjaar, zomer) op de plaatsen waar vergravingen plaatsvinden (in het meest oostelijk deel van het projectgebied) wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Noodzaak ontheffingsaanvraag

Indien de voornoemde maatregelen in acht worden genomen, is er geen strijdigheid met de Wet natuurbescherming en kan de ingreep zonder ontheffing plaatsvinden. N.B. Voor verstoring van broedvogels kan in het onderhavige geval geen ontheffing verkregen worden, aangezien de werkzaamheden niet behoren tot een van de belangen die daarvoor in de wet zijn opgenomen.

Bijlagen

Bijlage 1 Toetsingskader: wetgeving en beleid

De bescherming van soorten en natuurgebieden is in Nederland op twee niveaus geregeld:

1) a. de soortenbescherming door de Wet natuurbescherming (hoofdstuk 3) en b. de bescherming van beschermde natuurmonumenten (bijzondere nationale natuurgebieden) en Natura 2000-gebieden idem (hoofdstuk 2);
2) de veiligstelling van het Nationaal Natuur Netwerk (NNN, voorheen EHS) in de Nota Ruimte, de Streekplannen, Interimstructuurvisie en de Bestemmingsplannen.

Hieronder wordt alleen ingegaan op de soortenbescherming. Gevolgen voor Natura 2000-gebieden kunnen uitgesloten worden, zodat dit hoofdstuk uit de Wnb buiten beschouwing wordt gelaten. Ook zijn er geen gevolgen voor gebieden die behoren tot het NNN.

SOORTENBESCHERMING

Verbodsbepalingen

In de Wet natuurbescherming (Wnb), die sinds 1 januari 2017 van kracht is, zijn drie oude wetten geïntegreerd, namelijk de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet. Hoofdstuk 3 van de Wnb gaat in op soorten en beschermt een groot aantal planten- en diersoorten (waaronder vrijwel alle gewervelde dieren, diverse insectensoorten en een aantal planten). Was voorheen het rijk bevoegd gezag, nu is dat de provincie. Ontheffingen (zie onder) moeten dus vanaf de genoemde datum bij de provincie worden aangevraagd.
De wet onderscheidt een drietal categorieën soorten, te weten

a) soorten van de Vogelrichtlijn (artikelen 3.1 t/m 3.4)

Het is verboden:

- opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen (art. 3.1 lid 1);
- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (art. 3.1 lid 2);
- eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben (art. 3.1 lid 3);
- vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen (art. 3.1 lid 4).

Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort).

b) soorten van de Habitatrichtlijn (artikelen 3.5 t/m 3.9)

Het is verboden:

- in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen (art. 3.5 lid 1);
- dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren (art. 3.5 lid 2);
- eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen (art. 3.5 lid 3);

- de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen (art. 3.5 lid 4);
- planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen (art. 3.5 lid 5).

c) andere soorten (artikelen 3.10 en 3.11)

Het is verboden:

- in het wild levende zoogdieren,amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen (art. 3.10 lid 1 onderdeel a);
- de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen[2] (art. 3.10 lid 1 onderdeel b), of vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen (art. 3.10 lid 1 onderdeel c).

De categorie 'andere soorten' is qua beschermingsregime vergelijkbaar met de tabel 2-soorten onder de Flora- en faunawet. Echter, ten opzichte van het beschermingsregime onder de Flora- en faunawet is de lijst van 'andere soorten' significant veranderd, met name op het gebied van vissen, insecten en planten. Ernstig bedreigde en bedreigde dagvlinders, libellen en planten zijn toegevoegd, maar de voorheen gevoelige en kwetsbare soorten (voornamelijk orchideeën, klokjes en varens) zijn niet meer beschermd.

Ontheffing en vrijstelling

In principe geldt ook voor alle opgenomen nationaal beschermde soorten (bovengenoemde soorten genoemd onder c) een ontheffingsplicht (dus ook voor algemene soorten als bruine kikker en konijn). De soorten zijn in de Wnb niet ingedeeld in categorieën, zoals in de AmvB bij art. 75 van de Flora- en faunawet, de zogenaamde tabel 1,2,3-soorten. Vrijstellingsregelingen dienen door de provincies zelf te worden opgesteld.
De Provincies Noord- en Zuid-Holland hebben voor de hieronder in tabel A vermelde soorten een vrijstelling opgenomen.

Voor deze soorten behoeft geen ontheffing te worden gevraagd bij ruimtelijke ingrepen (vergelijkbaar met de oude tabel 1-soorten Flora- en faunawet).
Voor de overige soorten (de oude tabel 2,3-soorten Flora- en faunawet), inclusief de Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode.

In de overige gevallen is een ontheffing nodig, welke alleen kan worden verleend onder de volgende voorwaarden (art. 3.3 lid 4 en art. 3.8 lid 5):

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatief), én
- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort (bij Vogelrichtlijnsoorten), c.q. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van

[2] Het opzettelijk verontrusten van beschermde soorten uit deze categorie en het verstoren van vaste voortplantingsplaatsen of rust- en verblijfplaatsen is in de Wnb niet langer verboden, hetgeen onder de Flora- en faunawet wel het geval was.

de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (bij Habitatrichtlijnsoorten), én

- de activiteit past binnen één van de in de wet genoemde belangen[3].

Tabel A: Overzicht van beschermde soorten op de 'vrijstellingslijst' van de Provincies Noord- en Zuid-Holland

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Amfibieën	
bastaardkikker (of middelste groene kikker)	
bruine kikker	Rana temporaria
gewone pad	Bufo bufo
kleine watersalamander	Lissotriton vulgaris (OUDE NAAM: Triturus vulgaris)
meerkikker	Rana ridibunda
Zoogdieren	
aardmuis	Microtus agrestis
bosmuis	Apodemus sylvaticus
bunzing*)	Mustela putorius
dwergmuis	Micromys minutus
dwergspitsmuis	Sorex minutus
eekhoorn	Sciurus vulgaris
egel	Erinaceus europeus
gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
haas	Lepus europeus
hermelijn*)	Mustela erminea
huisspitsmuis	Crocidura russula
konijn	Oryctolagus cuniculus
ondergrondse woelmuis**)	Pitymys subterraneus
ree	Capreolus capreolus
rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
steenmarter**)	Martes foina
tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
veldmuis	Microtus arvalis
vos	Vulpes vulpes
wezel*)	Mustela nivalis
woelrat	Arvicola terrestris
*) alleen in Zuid-Holland vrijgesteld **) alleen in Noord-Holland vrijgesteld	

Net als in de Flora- en faunawet is ook in de Wnb een zorgplicht opgenomen (art. 1.11). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

Jaarrond beschermde vogelnesten

Voor ontheffingen en gedragscodes hanteerde het Ministerie voorheen een lijst met jaarrond beschermde vogelnesten (roofvogels, huismus, roek), zie onderstaande tabel B. De Provincies Noord- en Zuid-Holland hanteren dezelfde lijst.

[3] De belangen betreffen: volksgezondheid, openbare veiligheid, veiligheid van het luchtverkeer, voorkomen belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren, bescherming van flora of fauna, onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt. Bij habitatrichtlijnsoorten worden additioneel nog de volgende belangen vermeld: instandhouding van de natuurlijke habitats, dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. Ruimtelijke ontwikkeling geldt als belang alleen voor de categorie 'andere soorten'.

Tabel B: lijst met categorieën nestplaatsen en soorten van het Ministerie ('Rijkslijst')

Cat.	Type verblijfplaatsen/type soorten	Betrokken soorten
1	vaste rust- en verblijfplaatsen; nesten die, behalve gedurende als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats	steenuil
2	nesten van koloniebroeders; nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop	gierzwaluw, huismus, roek
3	honkvaste broedvogels en vogels afhankelijk van bebouwing; nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop	grote gele kwikstaart, kerkuil, oehoe, ooievaar, slechtvalk
4	vogels die niet zelf in staat zijn een nest te bouwen; vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen	boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespendief, zwarte wouw
5	niet jaarrond beschermd, inventarisatie gewenst; nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen	blauwe reiger, boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, brilduiker, draaihals, eidereend, ekster, gekraagde roodstaart, glanskop, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, kleine vliegenvanger, koolmees, kortsnavelboomkruiper, oeverzwaluw, pimpelmees, raaf, ruigpootuil, spreeuw, tapuit, torenvalk, zeearend, zwarte kraai, zwarte mees, zwarte roodstaart, zwarte specht

Omgevingscheck

Er is altijd – ook indien er een jaarrond beschermd nest is aangetroffen en deze door een ingreep zal verdwijnen – een omgevingscheck nodig. Een deskundige moet dan vaststellen of er voor de soort voldoende alternatieve leefomgeving is om zelfstandig een vervangend nest te kunnen vinden of te bouwen in de omgeving. Is dit niet het geval? Dan moet, voor zover mogelijk, een alternatief nest of aanvullend functioneel leefgebied worden aangeboden. Indien ook dat niet mogelijk is, dan moet er een ontheffing worden aangevraagd.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Het kan nodig zijn om mitigerende (verzachtende) en compenserende maatregelen te nemen om aan de voorwaarden voor een ontheffing te voldoen.

Mitigerende maatregelen zijn gericht op het voorkomen dat de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen wordt aangetast. Deze maatregelen worden uitgevoerd binnen het huidige leefgebied van een bepaalde soort (dit werd voorheen compensatie genoemd). Indien het functionele leefgebied voor 100% gemitigeerd wordt (en de nest/burchtlocatie niet direct wordt aangetast) treedt er geen overtreding op van de Wnb en is ook geen ontheffing nodig.

Compenserende maatregelen worden getroffen, wanneer de functionaliteit van de vaste rust en verblijfsplaats niet behouden kan blijven. In dit geval is een ontheffing nodig. Compensatie kan plaatsvinden om een andere (deel-)populatie te versterken. Uitgangspunt daarbij is dat de gunstige staat van instandhouding van de soort als geheel niet in het geding komt. De beoordeling van de staat van instandhouding hangt samen met de beschermingsstatus van de soort. Hiervoor geldt het volgende:

- De gunstige staat van instandhouding van soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet op lokaal-regionaal niveau beoordeeld worden.
- De gunstige staat van instandhouding van de overige soorten moet op landelijk niveau beoordeeld worden.

Bijlage 2 Status van soorten in het onderzoeksgebied

Toelichting:

- Wnb = Wet natuurbescherming; A = overige beschermde soorten (fauna), HRL = Habitatrichtlijn (soorten van bijlage IV HRL), VRL = Vogelrichtlijn
- Prov = soort van provinciale vrijstellingslijst (X), zie bijlage 1, tabel A; met *) is alleen in Zuid-Holland vrijgestelde soort aangeduid
- Ffw = Flora- en faunawet (tot 1.1.2017)
- RL = Rode Lijst; GE = gevoelig, KW = kwetsbaar

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Wnb	Prov	Ffw	RL
AMFIBIEËN					
Bastaardkikker	Pelophylax kl. esculentus	A	X	tabel 1	
groene kikker (soort onbepaald)	Pelophylax esculentus synklepton		X	tabel 1	
Meerkikker	Pelophylax ridibundus	A	X	tabel 1	
VAATPLANTEN					
Rietorchis	Dactylorhiza majalis subsp. praetermissa			tabel 2	
Waterscheerling	Cicuta virosa				KW
VISSEN					
Europese aal	Anguilla anguilla			tabel 2	
Rivierdonderpad	Cottus perifretum			tabel 2	KW
VOGELS, BROEDVOGELS ALGEMEEN					
Blauwborst	Luscinia svecica	VRL		vogels	
Bosrietzanger	Acrocephalus palustris	VRL		vogels	
Fitis	Phylloscopus trochilus	VRL		vogels	
Graspieper	Anthus pratensis	VRL		vogels	GE
Kleine Karekiet	Acrocephalus scirpaceus	VRL		vogels	
Rietzanger	Acrocephalus schoenobaenus	VRL		vogels	
Spotvogel	Hippolais icterina	VRL		vogels	GE
Sprinkhaanzanger	Locustella naevia	VRL		vogels	
Tjiftjaf	Phylloscopus collybita	VRL		vogels	
Zwarte Roodstaart	Phoenicurus ochruros	VRL		vogels	
Zwartkop	Sylvia atricapilla	VRL		vogels	
VOGELS, ROOFVOGELS EN UILEN					
Blauwe Kiekendief	Circus cyaneus	VRL		vogels	GE
Bruine Kiekendief	Circus aeruginosus	VRL		vogels	
Buizerd	Buteo buteo	VRL		vogels	
Kerkuil	Tyto alba	VRL		vogels	
Torenvalk	Falco tinnunculus	VRL		vogels	KW
VOGELS, WATERVOGELS					
Grauwe Gans	Anser anser	VRL		vogels	
Kokmeeuw	Chroicocephalus ridibundus	VRL		vogels	
Kuifeend	Aythya fuligula	VRL		vogels	

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Wnb	Prov	Ffw	RL
VOGELS (vervolg)					
Meerkoet	Fulica atra	VRL		vogels	
Nijlgans	Alopochen aegyptiaca	VRL		vogels	
Stormmeeuw	Larus canus	VRL		vogels	
VOGELS, WEIDEVOGELS					
Grutto	Limosa limosa	VRL		vogels	GE
Kievit	Vanellus vanellus	VRL		vogels	
Scholekster	Haematopus ostralegus	VRL		vogels	
Tureluur	Tringa totanus	VRL		vogels	GE
ZOOGDIEREN					
Bunzing*)	Mustela putorius	A	(X)	tabel 1	
Egel	Erinaceus europaeus	A	X	tabel 1	
Haas	Lepus europaeus	A	X	tabel 1	
Vos	Vulpes vulpes	A	X	tabel 1	

Bijlage 3 Foto's

Nr	Omschrijving	Nr	Omschrijving
1	akkergebied Venneperweg, locatie werkweg	8	Westeinderplassen
2	achter kweker, locatie werkweg	9	graslanden, werkweg
3	werkweg over erf kweker	10	erf en akker, werkweg
4	als 1, leidingtracé	11	akker, leidingtracé (langs molentje)
5	bomen Venneperweg, langs werkweg	12	akker, werkterrein
6	rietland in vooroever Westeinderplassen, locatie boring	13	dijkkruin, werkweg
7	graslanden, leidingtracé	14	Hoofdweg, werkweg

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

Geonius.nl

Geonius is een middelgroot interdisciplinair ingenieursbureau met brede expertise binnen de GWW- en bouwsector. Door onze unieke combinatie van vakkennis op het gebied van wegen, geotechniek, milieu, geodesie, water, ruimtelijke ontwikkeling, landschap, archeologie en ecologie zijn wij goed in staat mee te denken met de klant en projecten zelfstandig uit te voeren. Grenzen tussen de verschillende divisies vervagen, waardoor steeds meer projecten integraal door ons worden uitgevoerd.

Geonius hecht veel waarde aan een informele, positieve bedrijfscultuur, het welzijn van medewerkers en maatschappelijke betrokkenheid.

- Wegen
- Geotechniek
- Milieu
- Geodesie
- Water
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Landschap
- Archeologie
- Ecologie

GEONIUS

Quickscan flora en fauna leiding De Kwakel, oplegnotitie

De Asselen Kuil 10, 6161 RD Geleen
MA190014.019.R02

GEONIUS

Quickscan flora en fauna leiding De Kwakel, oplegnotitie

De Asselen Kuil 10, 6161 RD Geleen
Documentnummer MA190014.019.R02
23 februari 2022

Atron Engineering

Ir. F. Fahner
Senior ecoloog

Functie	Naam	Paraaf
Senior ecoloog	Fahner, F.	
Senior ecoloog/projectleider	Stevens, M.	

1. Inleiding

OCAP (CO_2 voor de tuinbouw) is voornemens in het kader van het project PrimA4 een CO_2-distributieleiding aan te leggen nabij Leimuiden, tussen knooppunt Burgerveen (A4/A44) in de Haarlemmermeerpolder tot de Ambachtsheerweg te Kudelstaart, genaamd de Kwakel. Begin 2020 is een rapport quickscan flora en fauna opgesteld[1]. Inmiddels heeft het tracé een wijziging ondergaan, die overigens alleen betrekking heeft op het meest oostelijke deel. In plaats van af te buiten naar het zuiden richting de Hoofdweg over de dijk (provinciegrens), wordt het tracé verlegd in oostelijke richting langs de Bilderdammerweg. Daarmee wijzigt ook de locatie van het reduceerstation welke aan het eind van de leiding is voorzien. Het oorspronkelijke en gewijzigde tracé zijn op onderstaande figuur 1 weergegeven.

Figuur 1: Wijziging tracé CO_2-leiding De Kwakel

Deze wijziging in het tracé heeft gevolgen voor de onderzoeken welke noodzakelijk zijn voor het op te stellen bestemmingsplan. Voor het nieuwe tracédeel is een aanvulling op de quickscan flora en fauna noodzakelijk. De benodigde aanvulling vormt het onderwerp van de voorliggende oplegnotitie. Daarbij zal dezelfde volgorde worden aangehouden als in de quickscan.

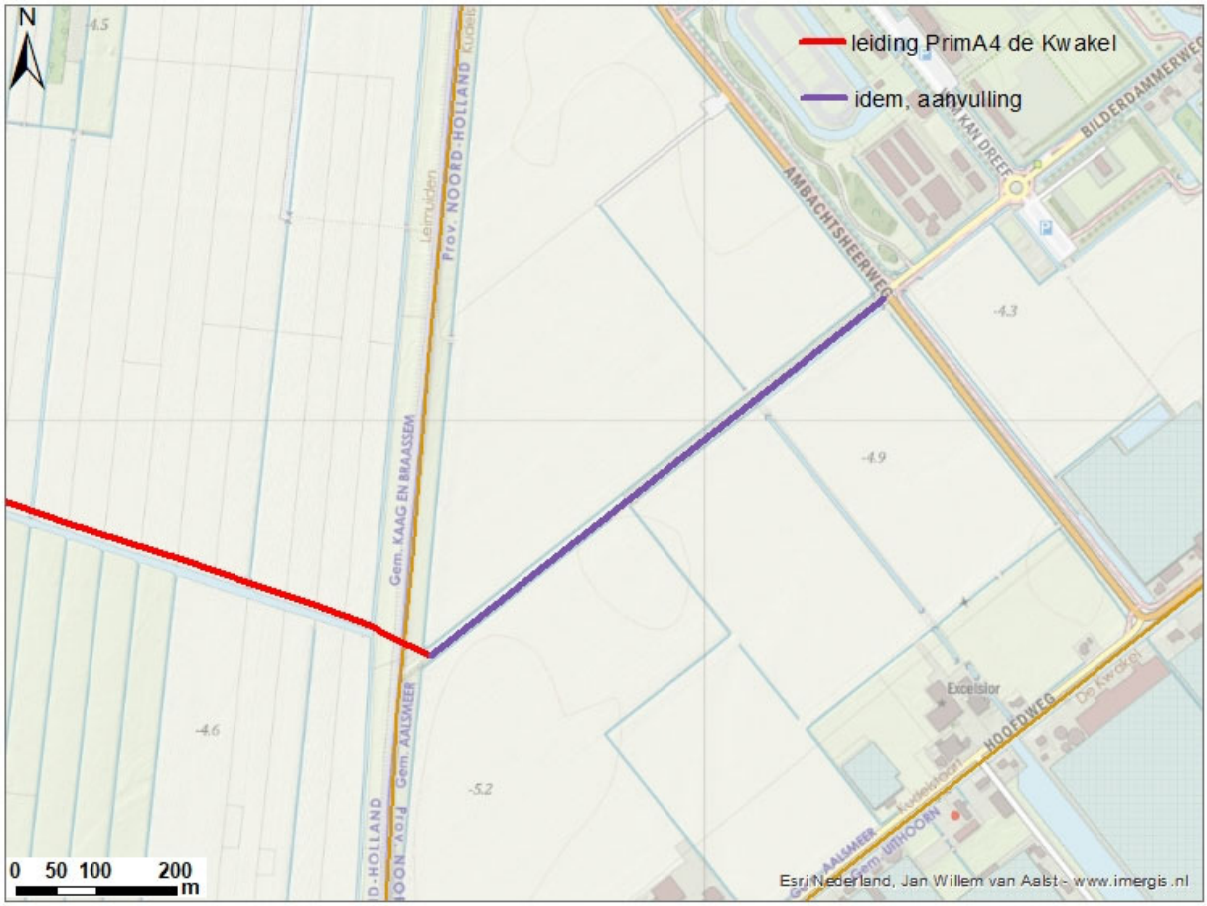
2. Projectgebied

In onderstaande figuur 2 is het gewijzigde tracé meer in detail weergegeven. Het betreffende tracédeel loopt door een akkergebied, zie foto 1. Het projectgebied betreft een onverharde ontsluitingsweg, met een lengte van 720 meter. Vanaf de Ambachtsheerweg ligt aan de zuidoostzijde een brede watergang over een lengte van 200 meter (foto 4) en aan de andere zijde een greppel of smalle sloot (foto 2). Verderop ligt langs het zuidwestelijk deel tot aan de dijk een brede sloot aan de rechterzijde (foto 3).

[1] *Quickscan flora en fauna voor distributieleiding PrimA4, de Kwakel.* Rapp. MA190014.019.R01 d.d. 08.01.2020, laatste wijziging 14.06.2021. Geonius, Geleen

3. Gegevens beschermde natuurgebieden

In de quickscan is ingegaan op de ligging van Natura 2000-gebieden en gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland, zie figuren 3a en 3b in het betreffende rapport. Aangezien het gewijzigde tracédeel binnen het onderzochte gebied ligt voor de beide categorieën beschermde natuurgebieden, is geen aanvulling nodig. Het gewijzigde tracédeel raakt niet aan dergelijke gebieden.

Figuur 2: Gewijzigd tracédeel (aanvulling)

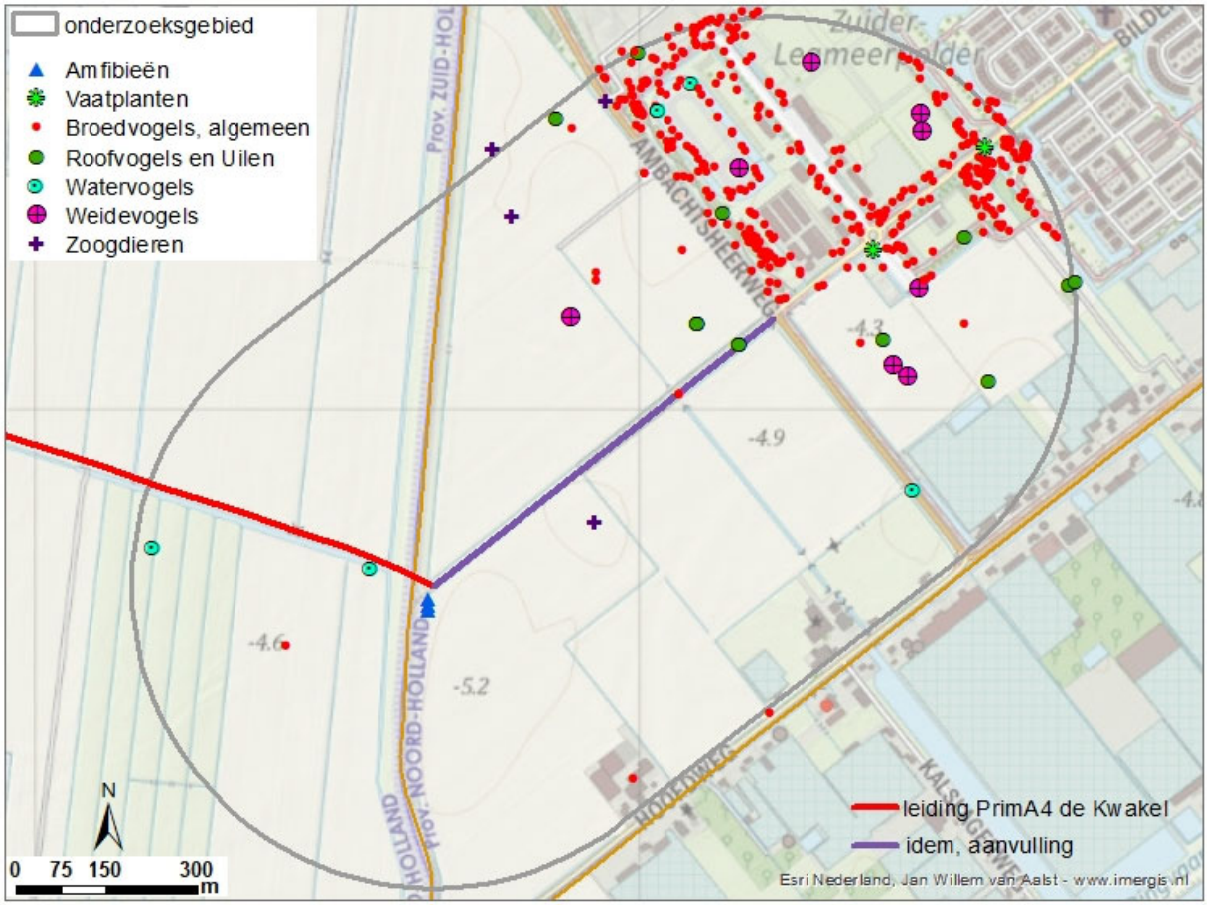
Foto 1: Overzichtsfoto van het projectgebied, in noordoostelijke richting

Foto’s 2-4: Huidige toestand van het projectgebied, in zuidwestelijke richting. Foto 4 is genomen vanaf de Ambachtsheerweg en foto’s 2 en 3 verderop richting de dijk, welke op de achtergrond zichtbaar is

4. Aanvulling archiefgegevens soorten

In de quickscan is aangegeven dat er voor wat betreft bestaande gegevens over flora en fauna geput is uit het NDFF-gegevensbestand. Daarbij is een onderzoeksgebied gedefinieerd van 500 meter ter weerszijden van de leiding. Ook voor het gewijzigde deel is een vergelijkbaar onderzoeksgebied gehanteerd. Van dit gebied zijn de gegevens van de afgelopen 5 jaar gedownload. Op figuur 3 zijn deze gegevens weergegeven per soortgroep. In de bijlage is de status van de betrokken soorten weergegeven, vergelijk bijlage 2 van de quickscan. Alleen de extra soorten zijn aangegeven. Het gaat hierbij voornamelijk om vogels, die door SOVON gekarteerd zijn in het noordwesten van het onderzoeksgebied (zie onder bij Vogels).

Figuur 3: Onderzoeksgebied met NDFF-gegevens uit de periode 2017-2022

Hieronder volgt per soortgroep een korte toelichting:

- Amfibieën. Er zijn enkele waarnemingen van de groene kikker, aan de oostzijde van de dijk op de grens van Noord- en Zuid-Holland. Van andere soorten amfibieën zijn geen waarnemingen beschikbaar.
- Vaatplanten. Langs de Bilderdammerweg zijn in de sloot exemplaren van de zwanenbloem aangetroffen. Dit is een soort die voorheen beschermd was onder de Flora- en faunawet, maar thans, onder de Wet natuurbescherming, niet meer beschermd is.
- Broedvogels, algemeen. Er is alleen gebruik gemaakt van territoriale gegevens, op vergelijkbare wijze als in de quickscan. Nabij het projectgebied zijn territoria aangetroffen van de gele kwikstaart en de krakeend. Binnen het onderzoeksgebied zijn door SOVON in totaal 330 territoria vastgesteld in de periode 2017-2019, dus 110 territoria gemiddeld per jaar. In tabel 1 zijn de soorten met het aantal territoria weergegeven. Deze territoria liggen vrijwel alleen in het noordwestelijke segment van het onderzoeksgebied, buiten het projectgebied, zie figuur 3.

- Roofvogels en uilen. Van de roofvogels en uilen zijn waarnemingen gedaan van een viertal soorten: bruine kiekendief, buizerd, sperwer en torenvalk, in de noordoostelijke helft van het onderzoeksgebied. Nabij het projectgebied betreft het waarnemingen van de bruine kiekendief. Er zijn geen gegevens over territoria beschikbaar.
- Watervogels. Van de watervogels of wintergasten zijn grote groepen foeragerende individuen van de krakeend, goudplevier en wilde eend aangetroffen.
- Weidevogels. Van de weidevogels zijn er enkele waarnemingen de kievit en de scholekster. Alleen van de laatstgenoemde soort zijn er territoria aangetroffen, maar niet nabij het projectgebied.
- Zoogdieren. Er zijn geen gegevens beschikbaar van vleermuizen. Van de grondgebonden zoogdieren zijn er alleen gegevens van de egel en de haas. De haas komt in het agrarisch gebied voor. Van de egel is een verkeersslachtoffer aangetroffen langs de Ambachtsheerweg.

Tabel 1: Waarnemingen van territoria van broedvogels binnen het onderzoeksgebied (2017-2021)

Soort	# Territoria	Soort	# Territoria
Blauwborst	1	Merel	26
Bosrietzanger	5	Oeverzwaluw	4
Braamsluiper	4	Pimpelmees	2
Ekster	2	Putter	9
Fazant	1	Roodborst	1
Fitis	2	Scholekster	7
Gaai	1	Soepeend	2
Gele kwikstaart	2	Spotvogel	2
Grasmus	5	Spreeuw	1
Groenling	4	Tjiftjaf	9
Halsbandparkiet	1	Tuinfluiter	3
Heggenmus	24	Turkse tortel	4
Houtduif	13	Vink	5
Huismus	16	Waterhoen	36
Kleine karekiet	50	Wilde eend	11
Kneu	7	Winterkoning	6
Koolmees	14	Witte kwikstaart	1
Krakeend	12	Zanglijster	1
Kuifeend	1	Zwarte kraai	4
Meerkoet	32	Zwartkop	9

5. Gegevens veldbezoek

Op 10 februari 2020 is het projectgebied bezocht, waarbij is nagegaan of er bijzondere biotopen aanwezig zijn, waarin zich verblijfplaatsen van (streng) beschermde soorten kunnen bevinden. Tijdens het veldbezoek zijn enkele foto's gemaakt, welke in voorliggende notitie zijn afgedrukt. Er zijn in of nabij het projectgebied geen bomen aanwezig. Het voorkomen van jaarrond beschermde nestplaatsen van roofvogels of uilen kan daarmee worden uitgesloten, evenals het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen. Het water- en oevermilieu langs het projectgebied biedt een geschikt biotoop voor broedvogels als meerkoet en wilde eend, deze soorten zijn ook tijdens het veldbezoek aangetroffen. Ook kunnen amfibieën als bruine en groene kikker of gewone pad voorkomen, maar het veldbezoek vond buiten de actieve periode van amfibieën plaats. Door het ontbreken van een structuurrijke oever- en waterplantenvegetatie kunnen bijzondere soorten libellen of dagvlinders worden uitgesloten. De brede watergang is in principe geschikt voor bijzondere vissoorten als bittervoorn en kleine modderkruiper. Er vinden echter geen ingrepen in het watermilieu plaats, waardoor er geen noodzaak is tot het verrichten van nader onderzoek naar de aanwezige visfauna.

6. Mogelijke gevolgen van het voornemen

In de quickscan zijn de gevolgen van de aanleg van de leiding voor beschermde soorten beschreven. Omdat er geen aanvullende beschermde soorten nabij het projectgebied zijn ten opzichte van de quickscan (afgezien van de broedvogels, zie boven), zijn er geen aanvullingen op de quickscan nodig ten aanzien van de gevolgen van het voornemen.

7. Maatregelen en vervolgstappen

Voor wat betreft de maatregelen en vervolgstappen zij verwezen naar de quickscan, par. 3.3. Er zijn hierop geen aanvullingen nodig.

Bijlage: Status van soorten in het onderzoeksgebied (extra soorten ten opzichte van quickscan)

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Wnb	Prov	Ffw	RL
VAATPLANTEN					
Zwanenbloem	Butomus umbellatus			tabel 1	
BROEDVOGELS, ALGEMEEN					
Braamsluiper	Sylvia curruca	VRL		vogels	
Ekster	Pica pica	VRL		vogels	
Fazant	Phasianus colchicus	VRL		vogels	
Gaai	Garrulus glandarius	VRL		vogels	
Gele kwikstaart	Motacilla flava	VRL		vogels	GE
Grasmus	Sylvia communis	VRL		vogels	
Graspieper	Anthus pratensis	VRL		vogels	GE
Groenling	Chloris chloris	VRL		vogels	
Grutto	Limosa limosa	VRL		vogels	GE
Halsbandparkiet	Psittacula krameri	VRL		vogels	
Heggenmus	Prunella modularis	VRL		vogels	
Houtduif	Columba palumbus	VRL		vogels	
Huismus	Passer domesticus	VRL		vogels	GE
Kleine karekiet	Acrocephalus scirpaceus	VRL		vogels	
Kneu	Linaria cannabina	VRL		vogels	GE
Koekoek	Cuculus canorus	VRL		vogels	KW
Koolmees	Parus major	VRL		vogels	
Krakeend	Anas strepera	VRL		vogels	
Kuifeend	Aythya fuligula	VRL		vogels	
Meerkoet	Fulica atra	VRL		vogels	
Merel	Turdus merula	VRL		vogels	
Oeverzwaluw	Riparia riparia	VRL		vogels	
Pimpelmees	Cyanistes caeruleus	VRL		vogels	
Putter	Carduelis carduelis	VRL		vogels	
Roodborst	Erithacus rubecula	VRL		vogels	
Soepeend	Anas platyrhynchos f. domesticus	VRL		vogels	
Spreeuw	Sturnus vulgaris	VRL		vogels	
Tuinfluiter	Sylvia borin	VRL		vogels	
Turkse tortel	Streptopelia decaocto	VRL		vogels	
Vink	Fringilla coelebs	VRL		vogels	

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Wnb	Prov	Ffw	RL
BROEDVOGELS, ALGEMEEN (vervolg)					
Waterhoen	Gallinula chloropus	VRL		vogels	
Wilde eend	Anas platyrhynchos	VRL		vogels	
Winterkoning	Troglodytes troglodytes	VRL		vogels	
Witte kwikstaart	Motacilla alba	VRL		vogels	
Zanglijster	Turdus philomelos	VRL		vogels	
Zwarte kraai	Corvus corone	VRL		vogels	
ROOFVOGELS					
Sperwer	Accipiter nisus	VRL		vogels	
WATERVOGELS/WINTERGASTEN					
Goudplevier	Pluvialis apricaria	VRL		vogels	VN
Krakeend	Anas strepera	VRL		vogels	
Wilde eend	Anas platyrhynchos	VRL		vogels	

Toelichting:

- Wnb = Wet natuurbescherming; A = overige beschermde soorten (fauna), HRL = Habitatrichtlijn (soorten van bijlage IV HRL), VRL = Vogelrichtlijn
- Prov = soort van provinciale vrijstellingslijst (X)
- Ffw = Flora- en faunawet (tot 1.1.2017)
- RL = Rode Lijst; GE = gevoelig, KW = kwetsbaar

Geonius.nl

Geonius is een middelgroot interdisciplinair ingenieursbureau met brede expertise binnen de GWW- en bouwsector. Door onze unieke combinatie van vakkennis op het gebied van wegen, geotechniek, milieu, geodesie, water, ruimtelijke ontwikkeling, landschap, archeologie en ecologie zijn wij goed in staat mee te denken met de klant en projecten zelfstandig uit te voeren. Grenzen tussen de verschillende divisies vervagen, waardoor steeds meer projecten integraal door ons worden uitgevoerd.

Geonius hecht veel waarde aan een informele, positieve bedrijfscultuur, het welzijn van medewerkers en maatschappelijke betrokkenheid.

- Wegen
- Geotechniek
- Milieu
- Geodesie
- Water
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Landschap
- Archeologie
- Ecologie

GEONIUS

NOTITIE

RAAP-NOTITIE 5540

Plangebied PrimA4a en de Kwakel, Rijsenhout

Gemeente Haarlemmermeer, Kaag en Braassem en Aalsmeer
Archeologisch vooronderzoek:
een bureauonderzoek

RAAP Archeologisch Adviesbureau

Colofon

Opdrachtgever: Roos+Bijl B.V.

Titel: Plangebied PrimA4a en de Kwakel in Rijsenhout, gemeente Haarlemmermeer, Kaag en Braassem en Aalsmeer; archeologisch vooronderzoek een bureauonderzoek

Status: eindversie

Datum: mei 2016

auteur: *drs. R.A.C. Kroes*

Projectcode: HMPK

Bestandsnaam: NO5540_HMPK.docx

projectleider: *drs. R.A.C. Kroes*

projectmedewerker: drs. J.A. Schenk

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer: 3998407100

Bewaarplaats documentatie: RAAP West-Nederland

Autorisatie: ir. G. de Boer

Bevoegd gezag: Gemeente Haarlemmermeer

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.
Leeuwenveldseweg 5b
1382 LV Weesp
Postbus 5069
1380 GB Weesp

telefoon: 0294-491 500
telefax: 0294-491 519
E-mail: raap@raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2016
RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van Roos+Bijl B.V. heeft RAAP in mei 2016 een archeologisch bureauonderzoek (BO) uitgevoerd in het plangebied PrimA4a en de Kwakel, in de gemeente Haarlemmermeer, Kaag en Braassem en Aalsmeer. De aanleiding voor dit onderzoek is het voornemen om op deze locatie CO_2-leidingen aan te leggen, waarvoor een omgevingsvergunning nodig is.

Op basis van de gespecificeerde archeologische verwachting (paragraaf 2.2), kan worden geconcludeerd dat in het plangebied een lage verwachting geldt voor de aanwezigheid van waardevolle, intacte archeologische resten. Het betreft bovendien resten die slechts kunnen worden opgespoord met een hoge onderzoeksintensiteit en dus tegen zeer hoge kosten, terwijl ook dan niet zeker is of er voldoende wordt opgespoord.

Meer specifiek zijn de volgende bevindingen van belang:

- In het gehele plangebied kunnen zich vanaf 4,4 tot 9,7 m -Mv resten bevinden van tijdelijke kampementen van jager-verzamelaars uit de Oude en Midden Steentijd. De kans op het aantreffen van deze resten is klein en met de gebruikelijke middelen zijn ze, zeker op deze diepte, niet goed opspoorbaar. Bovendien bedreigen de geplande ingrepen de resten op deze diepte niet.
- Aan de oppervlakte bevinden zich resten van een landschap van getijdengeulen dat is gevormd onder invloed van de rijzende zeespiegel. In de Nieuwe Steentijd is dit landschap tijdens een stilstandsfase in de vorming ervan waarschijnlijk bewoonbaar geweest. Uit onderzoek in het recente verleden blijkt echter dat dit landschap feitelijk niet is bewoond.
- In de periode van de nieuwe Steentijd tot het moment dat het gebied in de Middeleeuwen werd ontgonnen was sprake van een onbewoonbare situatie. Aanvankelijk vormde zich veen in een drassig milieu. Tijdens de ontginning kan het veengebied bewoond zijn geweest, maar sporen daarvan zijn als gevolg van de latere ontwikkelingen niet meer in context te verwachten.
- Als gevolg van de ontginning en later de turfwinning ontstonden binnenmeren. De kans op het aantreffen van resten uit de periode dat het tracé voornamelijk in water gelegen was, betreft overblijfselen van schepen en visserijactiviteiten. De kans op het aantreffen hiervan is laag, evenals de opspoorbaarheid van dergelijke resten.
- Waar sprake is van een verwachting op de aanwezigheid van (ondergrondse) bouwhistorische resten worden de ingrepen uitgevoerd als gestuurde boring en de resten dus niet bedreigd. Intacte boerderijen uit de 19e eeuw zijn in de Haarlemmermeer bovendien nog in aanzienlijke aantallen aanwezig.

Op basis van de resultaten van dit bureauonderzoek wordt voor het gehele plangebied aanbevolen om verder geen archeologisch veldonderzoek te laten uitvoeren.

Op basis van de bevindingen van dit onderzoek nemen de gemeenten Haarlemmermeer, Kaag en Braassem en Aalsmeer een besluit.

Inhoudsopgave

Samenvatting 3

Inhoudsopgave 5

Administratieve gegevens 6

1 Inleiding 7

1.1 Kader 7

1.2 Ligging van het plangebied 7

1.3 Planomschrijving 8

1.4 Doel- en vraagstelling 8

1.5 Kwaliteit 8

2 Bureauonderzoek 9

2.1 Methode 9

2.2 Aardkundige situatie 9

2.3 Bewoningsgeschiedenis 11

2.4 Archeologie 12

2.5 Bodemverstoringen 14

2.6 Gespecificeerde archeologische verwachting 14

3 Conclusies en aanbevelingen 17

3.1 Conclusies 17

3.2 Aanbevelingen 17

Literatuur 18

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen 19

Administratieve gegevens

Projectcode	HMPK	
ARCHIS-onderzoeksmelding	3998407100	
Type onderzoek	bureauonderzoek	
Opdrachtgever	Roos+Bijl B.V.	
Contactpersoon	Dhr. M. al-Hadi	
Onderzoekskader	aanvraag omgevingsvergunning	
Locatie	plangebied PrimA4a en de Kwakel	
	Plaats	Rijsenhout
	Gemeente	Haarlemmermeer, Kaag en Braassem en Aalsmeer
	Provincie	Noord-Holland
	Oppervlakte plangebied	n.v.t.
	Kaartblad	25C, 31A, 31B
	Centrumcoördinaat	106.300/474.200
Bevoegde gezag	Gemeente Haarlemmermeer	
Contactpersoon	Mw. L. Ferrari, dhr. J. Eichler, dhr. L. Kiep	
Onderzoeksperiode	mei 2016	
Afbakening onderzoeksgebied	Tijdens het bureauonderzoek is een zone van 500 m rondom de tracés onderzocht.	

1 Inleiding

1.1 Kader

Aanleiding

In opdracht van Roos+Bijl B.V. heeft RAAP in mei 2016 een archeologisch bureauonderzoek (BO) uitgevoerd in het plangebied PrimA4a en de Kwakel, in de gemeente Haarlemmermeer, Kaag en Braassem en Aalsmeer. De aanleiding voor dit onderzoek is het voornemen om op deze locatie CO_2-leidingen aan te leggen, waarvoor een omgevingsvergunning nodig is.

Beleidskader

Het uitgangspunt voor dit onderzoek wordt gevormd door het wettelijk en beleidsmatig kader voor de ruimtelijke ordening en monumentenzorg. De gemeenten Haarlemmermeer, Kaag en Braassem en Aalsmeer zijn in dezen de bevoegde overheid, die een besluit zullen nemen over hoe om te gaan met de aanwezigheid van eventueel aanwezige archeologische waarden.
Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Haarlemmermeer ligt het plangebied in een zone waarbinnen een archeologische onderzoeksplicht geldt voor plannen groter dan 10.000 m². Deze voorschriften zijn verankerd in de gemeentelijke erfgoedverordening (art. 16) maar niet in de vigerende bestemmingsplannen Buitengebied Zuid, Buitengebied Midden en Rijsenhout Glastuinbouw. Ten zuidwesten van de Bennebroekerweg ligt wel een zone waar een archeologische onderzoeksverplichting geldt, in bestemmingsplan PrimAviera 4, maar deze geldt alleen voor ingrepen dieper dan 8 m –Mv (NL.IMRO.0394.BPGrysprimaviera04-C001, art. 13.2). Het meest oostelijke deel van het zuidelijke tracé valt in de gemeente Kaag en Braassem (ca. 4,5 km) en Aalsmeer (ca. 1 km). Bestemmingsplaninformatie hierover is niet digitaal beschikbaar. Voor het deel van het tracé in de gemeente Aalsmeer geldt volgens de gemeentelijke beleidskaart hetzelfde als in de Haarlemmermeer: bij plannen groter dan 10.000 m² (en dieper dan 40 cm). Voor het deel in de gemeente Kaag en Braassem geldt eenzelfde verplichting bij ingrepen groter dan 5 hectare en dieper dan 30 cm, wegens een lage archeologische verwachting.
De totale lengte van de tracés bedraagt ongeveer 18,5 km en de diepte van de ingrepen bedraagt maximaal 2 m -Mv. Een archeologische onderbouwing met betrekking tot de eventuele aanwezigheid van archeologische waarden is derhalve verplicht conform het vigerend gemeentelijk beleid in de Haarlemmermeer en Kaag en Braassem, maar niet in Aalsmeer.

1.2 Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt in het zuidoosten van de Haarlemmermeer, het uiterste noorden van Kaag en Braasem en het uiterste zuiden van Aalsmeer en bestaat uit drie afzonderlijke tracés: het zuidelijke tracé tussen Nieuw Vennep en Kudelstaart, een serie leidingen in Burgerveen en een serie leidingen in Rijsenhout. De leidingen zijn voornamelijk gepland buiten de bebouwde kom (figuur 1). Op recente luchtfoto's uit Google Earth en Bing Maps is het plangebied te zien als grasland

met sloten en deels bebouwde kom. Volgens de geraadpleegde topografische kaart en het Actueel Hoogtebestand Nederland (http://www.ahn.nl/) bedraagt de huidige maaiveldhoogte in het plangebied ongeveer 4,5 tot 4,7 m –NAP in de Haarlemmermeer, 4,4 tot 4,5 m –NAP in Kaag en Braassem en circa 4,8 m –NAP in Aalsmeer.

1.3 Planomschrijving

In de tracés zijn CO_2 leidingen gepland. De ontgraven delen van de tracés zijn maximaal 3 m breed en 2 m diep. Onder doorgaande wegen en onder oppervlaktewaters wordt het zuidelijke tracé aangelegd door middel van gestuurde boringen.

1.4 Doel- en vraagstelling

De doelstelling van het bureauonderzoek is het verwerven van informatie over bekende of verwachte archeologische waarden binnen het plangebied aan de hand van bestaande bronnen teneinde een gespecificeerde archeologische verwachting op te stellen. Het doel van het veldonderzoek is het toetsen en aanvullen van deze gespecificeerde verwachting. Op basis van de onderzoeksresultaten en de aard en omvang van de voorgenomen bodemingrepen is vervolgens in hoofdstuk 3 een advies gegeven over de omgang met eventueel aanwezige archeologisch relevante geo(morfo)logische eenheden of archeologische resten.

Onderzoeksvragen:
1. Welke gegevens met betrekking tot archeologische waarden zijn reeds over het plangebied bekend?
2. Hoe ziet de geologische/bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?
3. Zijn in het plangebied archeologisch relevante geo(morfo)logische eenheden of archeologische resten aanwezig die (mogelijk) bedreigd worden door de geplande inrichting?
4. Op welke diepte bevinden zich de archeologisch interessante lagen?
5. Is de bodemopbouw in het plangebied zodanig dat archeologisch vervolgonderzoek zinvol is?
6. Welke methoden zouden bij het archeologisch vervolgonderzoek ingezet kunnen worden?
7. Op welke manier dient bij eventuele graafwerkzaamheden met archeologische waarden te worden omgegaan?

1.5 Kwaliteit

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 3.3), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl).
Voor de in deze notitie genoemde archeologische perioden wordt verwezen naar tabel 1. Daarnaast is achter in dit rapport een lijst met gebruikte afkortingen opgenomen.

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

Tijdens het bureauonderzoek wordt aan de hand van verschillende bronnen informatie verzameld om inzicht te krijgen in de genese van het landschap, de (lokale) opbouw van de bodem en de sporen die de mens in het landschap heeft achtergelaten. Om een beeld te vormen over het voormalige landschap is onder andere gebruik gemaakt van verschillende geologische, geomorfologische en bodemkundige kaarten. Voor informatie omtrent het reliëf in en rondom het plangebied is het Actueel Hoogtebestand van Nederland (AHN) geraadpleegd (www.ahn.nl).

Om de bekende archeologische gegevens te inventariseren zijn de beleidsadvieskaart van de gemeente Haarlemmermeer, Kaag en Braassem en Aalsmeer en het Archeologisch Informatie Systeem (Archis II) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed geraadpleegd.
Om inzicht te krijgen in de landschapsontwikkeling en de gebruiksmogelijkheden die het landschap aan de mens bood in de loop van de geschiedenis zijn diverse landschappelijke bronnen en kaarten gebruikt.
Om inzicht te krijgen in de aanwezigheid van eventuele bebouwing en/of bodemverstoringen in het plangebied zijn onder andere historisch kaartmateriaal en het Bodemloket (www.bodemloket.nl) geraadpleegd. Voor een volledig overzicht van de geraadpleegde bronnen wordt verwezen naar de literatuurlijst achter in dit rapport.

2.2 Aardkundige situatie

De geologische ontstaansgeschiedenis van het plangebied is kenmerkend voor grote delen van West-Nederland. Op circa 14,0 à 10,0 m -NAP (9,7 tot 4,4 m -Mv) ligt de top van een dik pakket zand: het zogenaamde dekzand (Riezebos & Du Saar, 1969). Dit dekzand is afgezet gedurende het Weichselien (115.000 tot 10.000 jaar geleden), de laatste ijstijd van het Pleistoceen. Rond 10.000 jaar geleden eindigde het Pleistoceen en begon het huidige tijdvak: het Holoceen. Het Holoceen wordt gekenmerkt door een warmer klimaat, waardoor de landijskappen die tijdens het Weichselien waren gevormd, smolten en er een grootschalige en relatief snelle zeespiegelstijging optrad; iets meer dan één meter per eeuw tot ongeveer 4900 voor Chr. (De Groot, 1994). Ook in Nederland waren de gevolgen van deze zeespiegelstijging merkbaar. Gelijktijdig met de stijging van de zeespiegel steeg ook het grondwater en ontstonden goede condities voor veengroei. In grote delen van West-Nederland ontwikkelde zich op het pleistocene dekzand een veenlaag: het zgn. Basisveen.
Vanaf circa 7000 jaar voor Chr. werd de directe invloed van de zee in ons kustgebied merkbaar. Het zeewater brak op verschillende plaatsen door de kust en drong tot diep in het achterland door, waarbij door kreek- en geulsystemen zanden en kleien werden afgezet. Zo ontstond in grote delen van West-Nederland een uitgestrekt wadden- en kweldergebied. De sedimenten die in deze periode zijn afgezet, worden tot het Laagpakket van Wormer gerekend. De Haarlemmer-

meer en omgeving was ook zo'n wadden- en kweldergebied dat via het Zeegat van Hoofddorp in verbinding stond met de zee. In het plangebied zijn de afzettingen van het Laagpakket van Wormer circa 4,4 à 9,7 m dik. Ze liggen tegenwoordig aan het oppervlak.
Rond 3800 voor Chr. werd de invloed van de zee minder sterk. Veel zeegaten langs de Nederlandse kust verzandden en er ontstond een vrijwel gesloten kustgordel met strandwallen. Het Zeegat van Hoofddorp was één van de eerste zeegaten dat zich sloot (ca. 3000 voor Chr.). In het gebied achter de kustgordel vond opnieuw veengroei plaats: op de afzettingen van het Laagpakket van Wormer vormde zich het zogenaamde Hollandveen. Het grootste deel van de tegenwoordige landschap werd met circa 4,0 m (of meer) veen bedekt (Van den Berg & Kluiving, 1992). In grote delen van West-Nederland is het Hollandveen in de loop van de tijd door natuurlijke erosie (oeverafslag) of menselijk handelen (vervening voor turfwinning) verdwenen en ontstonden er binnenmeren gescheiden door stroken veenland. Door voortgaande erosie van het veen, groeiden veel binnenmeren aan elkaar en ontstonden grotere meren. Een voorbeeld hiervan is het Haarlemmermeer, dat vóór 1500 na Chr. uit drie afzonderlijke meren bestond, maar rond 1740 één groot binnenmeer was geworden. Om verdere uitbreiding van het Haarlemmermeer te voorkomen, werd rond 1848 begonnen met droogmalen, hetgeen in 1852 werd voltooid (Vos, 1992).
De Vriesekoopse Polder – het deel van het tracé dat in de gemeente Kaag en Braassem valt, is al eerde drooggelegd: in 1741.
De Zuider Legmeer Polder – het deel van het tracé dat inde gemeente Aalsmeer valt, lag in een vergelijkbare turfwinningsplas – 'de Poel' – die in 1882 werd drooggelegd.

Geomorfologie en bodem

Het plangebied bestaat volgens de Geomorfologische Kaart van Nederland – behoudens waar het een dijk of bebouwde kom kruist – uit een vlakte van getijafzettingen (Van den Berg & Kluiving, 1992: code 2M35). Alleen in het stuk buitendijks land bij Burgerveen is een 'moerassige vlakte' aangegeven (code 1M30).
De bodem in het plangebied bestaat grotendeels uit kalkhoudende poldervaagronden, ontwikkeld in lichte of zware klei (Vos, 1992: codes Mn25A en Mn35A) en kalkarme poldervaaggronden ontwikkeld in zavel (code Mn45A). Daarnaast komen kalkrijke leek- en woudeerdgronden voor, ontwikkeld in lichte klei en zavel (codes pMn85A en pMn55A) en tochteerdgronden ontwikkeld in zavel of klei (codes pMo50 en pMo80). De poldervaaggronden kenmerken zich door kleiig sediment een hoge grondwaterstand en relatief weinig bodemvorming, terwijl de leek- en woudeerdgronden een herkenbare humeuze tophorizont hebben, als gevolg van de aanwezigheid van restveen en/of menselijke bemesting. Tochteerdgronden hebben een slappe, ongerijpte ondergrond. Deze drie bodemtypen zijn kenmerkend voor – onder andere – droogmakerijen. De grofkorreliger gronden (zavel) liggen op de plekken waar het maaiveld volgens de AHN het hoogst ligt, waar grofkorreliger sediment van stroomgeulen van oude getijdesystemen liggen (figuur 3).

In de jaren 50 van de 20e eeuw is een bodemkaart op schaal 1:25.000 vervaardigd (Haans, 1954; figuur 2). Volgens deze bodemkaart bevinden zich in het plangebied vooral kalkrijke en kalkloze Oude Zeekleigronden (codes Pkb, Pkc en Poa). In de kalkrijke Oude Zeekleigronden,

zijn enkele stroomdraden van getijdegeulen waargenomen in de vorm van Oude Zeekleizavelgronden (Pkb). Oude Zeekleigronden vertegenwoordigen een jongere fase in de vorming van het Laagpakket van Wormer. Deze Oude Zeekleigronden zijn doorgaans kalkrijk, wat erop wijst dat het oppervlak van deze afzettingen nooit lang aan de elementen blootgesteld kan zijn geweest. In een klimaat met een neerslagoverschot zoals het Nederlandse zet ontkalking doorgaans vrij snel in. De vorming van het Hollandveen op deze afzettingen is dan ook vrijwel onmiddellijk ingezet nadat de sedimentatie onder invloed van de zee ten einde kwam. Dit wijst op een permanent nat en drassig waddenmilieu, dat niet geschikt was voor bewoning en dat onder drassige omstandigheden na verzoeting is overgroeid met veen.
Tussen Burgerveen en Rijsenhout zijn door Haans Hoofddorpgronden gekarteerd (codes Pgb en Pgc). De Hoofddorpgronden hoorden volgens Haans (1954) bij een oudere afzettingsfase dan de Oude Zeekleigronden.
Haans heeft de 2 fasen die hij in de top van het Laagpakket van Wormer onderscheidde, niet gedateerd. Vergelijking van de kartering van Haans met ander onderzoek maakt die datering wel mogelijk. De opbouw van het Laagpakket van Wormer is in 1969 tot een grotere diepte onderzocht door middel van boringen van Vijfhuizen naar Vinkeveen (Riezebos & Du Saar, 1969). Langs de raai boringen is een geologisch profiel gereconstrueerd. Dat profiel kruist het plangebied in noordwest-zuidoostelijke richting. Het totale Laagpakket van Wormer bleek in 4 fasen te zijn afgezet, van onder naar boven genummerd van I tot IV. Met behulp van pollenanalyse en ^{14}C-dateringen zijn deze fasen gedateerd. Vergelijking van het profiel uit 1969 en het onderzoek van Haans laat zien dat de Hoofddorpgronden overeenkomen met fase III uit het profiel, waarvan de top wordt gekenmerkt als ‘kalkloos hoogwad’. De Oude Zeekleigronden komen overeen met de laatste fase IV. Riezebos & Du Saar dateren het einde van fase III rond 3800 voor Chr. en het eind van fase IV rond 3000 voor Chr. Rond 3000 voor Chr. sluiten de zeegaten, vernat het gebied en begint de groei van het Hollandveen. Tussen 3800 en 3000 voor Chr. hebben de stroomruggen van de Hoofddorpgronden (fase III) aan de oppervlakte gelegen. In die periode, de Nieuwe Steentijd, zijn ze niet alleen ontkalkt geraakt, maar waren ze in principe ook goed bewoonbaar.

2.3 Bewoningsgeschiedenis

Historisch landgebruik

In de Middeleeuwen heeft men op grote schaal de Noord-Hollandse veengebieden ontgonnen. In het gebied tussen Haarlem, Amsterdam en Leiden is dat omstreeks de 11e eeuw na Chr. gebeurd. Om de drassige gronden in cultuur te kunnen brengen, moest het veen eerst worden ontwaterd, waartoe vele afwateringssloten werden gegraven. De ontwatering leidde al snel tot oxidatie en inklinking van het veen en had een maaivelddaling tot gevolg. De maaivelddaling en het afgraven van veen voor de turfwinning maakten het gebied kwetsbaar voor overstroming en erosie door water en in de loop van de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd ontstond hierdoor het Haarlemmermeer.

Rond 1500 was nog sprake van drie afzonderlijke meren: het Oude Haarlemmermeer, Spiering meer en Leidse Meer. In de 18e eeuw waren de drie meren aaneengegroeid tot één groot binnenmeer en om verdere uitbreiding te voorkomen, werd het Haarlemmermeer omstreeks 1850 drooggemaakt (Tielhof & Van Dam, 2006).

Bij de uitvoering van een aantal eerdere bureauonderzoeken (Kroes, 2012a, Kroes, 2012b, Kroes 2012c, Kroes 2011) is aan de hand van een hoogtemeting van de Haarlemmermeer uit 1857, gepubliceerd door G.A. de Geus, vastgesteld dat sinds 1857 de hoogteverschillen in de Haarlemmermeer groter geworden zijn en bovendien zijn omgekeerd. Dit wil zeggen dat de veronderstelde reliëfinversie, waarbij de zandigere geulafzettingen hoger zijn komen te liggen dan de omringende, kleiiger getijdevlaktes, in het verre verleden nooit heeft plaatsgevonden, maar pas is begonnen na de drooglegging in de 19e eeuw. Van een goede bewoonbaarheid van deze zandige afzettingen in de Prehistorie is dan ook hoogstwaarschijnlijk geen sprake geweest.

Op de oudste kaart van de Haarlemmermeerpolder, van S.F. van Merwen uit 1578, is het plangebied al grotendeels door de zich uitbreidende veenplas verzwolgen. Op het deel dat nog land is, is alleen de locatie van ‘Aelsmeer’ aangegeven. Kaarten van later data (1665 Blaeu – dat een ingepolderde de Poel laat zien; 1740 van de Leth) bevestigen dit gegeven, maar laten niet veel meer detail zien. Het is dus niet bekend of zich ter plaatse van het plangebied bewoning op het later gewonnen en verslagen veen heeft voorgedaan. Ook kaarten van na de drooglegging geven geen aanleiding om archeologische resten in het plangebied te vermoeden (Kuyper, 1867; https://www.atlasenkaart.nl/kuyperkaarten.php).
Op de oudst raadpleegbare kaart van de Haarlemmermeer en omgeving, uit omstreeks 1900 (alle polders zijn dan drooggemalen), is op enkele plekken waar de leiding door middel van een gestuurde boring onder een doorlopende weg wordt aangelegd wel bebouwing aangegeven. Waar eventuele resten van deze bebouwing kunnen worden verwacht, worden deze door de geplande ingrepen dus niet verstoord.

2.4 Archeologie

Bekende archeologische resten

In ARCHIS staan binnen 500 m van het tracé geen archeologische vindplaatsen of terreinen geregistreerd.

Eerder onderzoek

In en in de omgeving van het plangebied is in het verleden archeologisch veldonderzoek uitgevoerd op diverse plekken. Al deze onderzoeken wijzen op een lage archeologische verwachting, ook op die plekken waar wel resten van bewoning kunnen worden verwacht, namelijk de getijdegeulafzettingen van de Hoofddorpgronden volgens Haans (1954).

Ten behoeve van het MER Ondergronds Logistiek Systeem zijn enkele boringen uitgevoerd in het kader van archeologisch onderzoek (ARCHIS onderzoeksmelding 11370). Dit heeft geen aanwijzingen opgeleverd voor de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen.
Tijdens dit veldonderzoek is tot aan de top van de pleistocene afzettingen geboord. Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. De dikte van het Laagpakket van Wormer bedraagt hier circa 6,5 m. Hieronder is in veel gevallen Basisveen aangetroffen. De aanwezigheid van het Basisveen is een aanwijzing voor het feit dat het pleistocene oppervlak intact is. Hierop kunnen zich vindplaatsen uit het Laat Paleolithicum en Mesolithcum bevinden (Molenaar, 1999).

Archeologisch onderzoek ten behoeve van de aanleg van de Polderbaan en de rijksweg A5 heeft geen directe aanwijzingen opgeleverd voor de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen, ondank het feit dat de bodem niet verstoord was en er gericht naar vindplaatsen gezocht is (Schute, 1998; De Rooij & Soonius, 1998). Bij dit onderzoek is speciaal gekeken naar de hoger gelegen stroomruggen van zowel de Hoofddorpgronden als de Oude Zeekleigronden. De ligging hiervan is bepaald aan de hand van luchtfoto's. Op deze hoger gelegen en lichtere gronden zullen mensen immers bij voorkeur gewoond hebben: ze lagen droger en waren makkelijker bewerkbaar voor landbouwers. De in het kader van deze onderzoeken gevonden luchtfotosporen bleken in het veld goed overeen te komen met plekken waar het zand van ruggen van getijdegeulen en -kreken minder diep lag. Het onderzoek leidde tot de volgende conclusies:

- Het kwelderlandschap van het Laagpakket van Wormer lijkt in het algemeen te zijn opgebouwd uit zandig en zavelig materiaal.
- Naar het zuiden toe lijkt de kleiigheid toe te nemen als gevolg van het feit dat de afstand tot de zee in de periode waarin het zogenaamde Hoofddorpzeegat bestond, toeneemt.
- De kreekruggen worden geflankeerd door smalle oeverwallen. In enkele gevallen zijn de kreken deels met meer kleiig materiaal opgevuld. De verklaring hiervoor is dat tijdens de verlanding van de kreeksystemen in 'rustige' fasen meer kleiige sedimenten afgezet konden worden. Met name nog aanwezige geulen kenmerken zich door een meer kleiige opbouw.
- De op luchtfoto's waargenomen objecten betreffen voornamelijk smalle oeverwallen.
- Bij deze archeologische onderzoeken zijn ook in de op basis van de luchtfotoanalyse bepaalde meest kansrijke delen van het gebied (de zandige oeverwallen en kreekruggen) geen prehistorische bewoningssporen aangetroffen. Behalve scherven kogelpotaardewerk, die samenhangen met de Middeleeuwse veenwinning, zijn tijdens het onderzoek ook geen archeologische overblijfselen uit de Middeleeuwen en de Nieuwe tijd aangetroffen.

In het kader van de aanleg van de vijfde baan van Schiphol ten noorden van het plangebied is ook onderzoek uitgevoerd dat evenmin archeologische vindplaatsen opgeleverd heeft (Schute, 1998). Ook bij dit onderzoek is met behulp van luchtfoto's gericht gezocht naar vindplaatsen op de hoger gelegen stroomruggen, maar ook hier werden geen aanwijzingen aangetroffen voor vroegere bewoning.

Het plangebied Schiphol Logistics Park bevindt zich ten noorden van het plangebied. Tijdens veldonderzoek is hier 50 ha onderzocht met behulp van booronderzoek en een oppervlaktekartering. Tijdens die veldkartering zijn vuursteen, natuursteen en aardewerkscherven aangetroffen. Onder het vuursteen bevinden zich geen artefacten. Mogelijk is het vuursteen afkomstig uit grind dat voor versteviging van slootkanten, dammetjes en rijbanen is gebruikt. Onder het natuursteen bevindt zich één bijlfragment van rozekleurig graniet, dat gedateerd wordt in de Late Bronstijd en de IJzertijd. Omdat het fragment aan de oppervlakte is gevonden en er geen andere fragmenten in de omgeving zijn aangetroffen, is geconcludeerd dat het bijlfragment van elders afkomstig is, net als het vuursteen. Het aardewerk dateert uit de Late Middeleeuwen en staat waarschijnlijk in verband met de middeleeuwse veenontginningen. Met het verdwijnen van het veenpakket zijn ook de archeologische sporen uit die periode verdwenen en zijn ze bovendien uit hun oorspronkelijke context geraakt. Tijdens het onderzoek zijn dus wel losse, uit context geraakte, vondsten aangetroffen, maar geen vondsten die wijzen op resten van bewoning ter plekke, terwijl dergelijke resten wel aan het oppervlak (er wordt regelmatig geploegd) zichtbaar zouden moeten zijn. Tijdens het booronderzoek, dat gelijktijdig is uitgevoerd, zijn geheel kalkrijke profielen aangetroffen, wat overeenkomt met de door Haans (1954) aldaar gekarteerde Oude Zeekleigronden. Aanwijzingen voor bewonings- of vegetatiehorizonten zijn niet aangetroffen. Ook dit wijst erop dat zich in de top van het waddensediment geen bodemvorming heeft voorgedaan en de veengroei vrijwel meteen is begonnen. Dit resultaat bevestigt dus het vermoeden dat de invloed van de zee en later de snelle veengroei voor ongunstige condities voor (langdurige) bewoning hebben gezorgd (Molenaar, 2000).

Cultuurhistorische Waardenkaarten.
De Cultuurhistorische Waardenkaart van Noord-Holland (https://maps.noord-holland.nl/) geeft geen aanleiding tot het vaststellen van archeologische waarden of verwachtingen.
De Cultuurhistorische Atlas van Zuid-Holland (http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/) geeft voor het deel van het tracé dat door de gemeente Kaag en Braassem loopt zeeafzettingen aan met een (middelhoge tref)kans op bewoning vanaf de Bronstijd of IJzertijd of Romeinse tijd en plaatselijk vanaf het Neolithicum. De dijk rond de Vrieskoopsche Polder is aangegeven als een element van hoge landschappelijke waarde.

2.5 Bodemverstoringen

Gebouwen en funderingen

Op basis van historische kaarten en de huidige situatie kan worden verwacht dat de bodem te Burgerveen en Rijsenhout al is verstoord door recente bouwwerkzaamheden.

2.6 Gespecificeerde archeologische verwachting

Op basis van de geologische gegevens kunnen 4 gestapelde landschappen uit het verleden worden onderscheiden. De gebruiksmogelijkheden van die landschappen verschillen per landschap

en de archeologische verwachting ervan dus ook. Ze worden hieronder, van onder naar boven, behandeld.

Dekzandlandschap uit het Pleistoceen
In en kort na de laatste ijstijd bestond het landschap uit een schaars begroeide dekzandvlakte waarin incidenteel rendierjagers en jager-verzamelaars uit de Oude en Midden Steentijd hun kampementen hebben opgeslagen. Met het stijgen van de zeespiegel is dit landschap steeds drassiger geworden. Eerst is het veranderd in een moeras waarin het Basisveen gevormd werd, later werd het een waddengebied. Deze natte milieus zijn niet goed bewoonbaar.
Waar het Basisveen het pleistocene dekzandlandschap nog afdekt, kan sprake zijn van goede bewaarcondities voor resten van tijdelijke kampementen van jager-verzamelaars uit de Oude en Midden Steentijd. Resten van dergelijke kampementen zijn klein van omvang en dus moeilijk opspoorbaar. Zij zullen bij karterend onderzoek voornamelijk herkenbaar zijn aan fragmenten vuursteen, houtskool en al of niet verbrand bot. De verwachting voor het aantreffen van dergelijke resten is laag, omdat er niet veel resten van dergelijke kampementen zijn en omdat ze nauwelijks op te sporen zijn met de gebruikelijke middelen. De diepte van de afzettingen uit de ijstijd in het plangebied bedraagt 14 tot 10 m -NAP (9,7 tot 4,4 m -Mv).

Getijdengeulenlandschap in de vroege prehistorie
De in het plangebied gelegen ruggen van de getijdengeulen uit fase III van het Laagpakket van Wormer (waar Haans in 1954 de Hoofddorp-zavelgronden gekarteerd heeft) kunnen theoretisch in de Nieuwe Steentijd bewoonbaar zijn geweest vanaf ongeveer 3800 voor Chr. tot op zijn laatst 3000 voor Chr. Dit blijkt uit het feit dat de stroomruggen van deze fase ontkalkt zijn en dus een tijdlang aan de oppervlakte gelegen hebben. Dat kan wijzen op droge omstandigheden waarin de stroomruggen niet direct door jongere getij-afzettingen of veen zijn afgedekt. Hun doorgaans hogere ligging en goed bewerkbare, zandige bodem maakt ze in dergelijke omstandigheden goed bewoonbaar.
De verwachting voor het aantreffen van resten van nederzettingen van landbouwers uit deze periode zou dus hoog moeten zijn. Uit eerder onderzoek blijkt echter dat er geen aanwijzingen worden aangetroffen op plekken waar dat wel wordt verwacht. Dit is des te opmerkelijker omdat dit landschap in de Haarlemmermeer aan de oppervlakte ligt en regelmatig geploegd is voor de landbouw, wat de vondstzichtbaarheid vergroot.
Vondsten uit de te verwachten nederzettingen zouden bij de diverse oppervlaktekarteringen opgemerkt moeten zijn, net zoals de (wel aangetroffen) losse vondsten uit de Middeleeuwen. De enige conclusie is dan ook dat dit landschap van getijdengeulen ondanks het vermoeden van goede bewoonbaarheid feitelijk niet bewoond is geweest in deze periode. De verklaring hiervoor is hoogstwaarschijnlijk het feit dat de zandige ruggen van de getijdegeulen en -kreken in het verre verleden nooit hoger hebben gelegen dan de omgeving omdat de veronderstelde reliëfinversie nooit heeft plaatsgevonden. Dit blijkt uit een hoogtemeting van de bodem van de Haarlemmermeerpolder uit 1857, waarop duidelijk is aangegeven dat de zandige getijdegeulafzettingen lager liggen dan de omgeving. De reliëfinversie die nu uit de hoogtegegevens van het maai-

veld blijkt, heeft dus pas plaatsgevonden na 1857. De archeologische verwachting voor het aantreffen van resten van bewoning door landbouwers uit de vroege Prehistorie is dan ook laag.

Vernattend landschap
Na de stilstand in de sedimentatie hervatte de sedimentatie vanuit zee in de vorm van fase IV van het Laagpakket van Wormer (de Oude Zeekleigronden). Deze sedimenten zijn afgezet in een nat en onbewoonbaar milieu. Hierop volgde verdere vernatting en veenvorming als gevolg van het afnemen van de invloed vanuit zee. Het veenpakket is in de loop van de geschiedenis zo'n 4 m dik geworden, tot het in de Late Middeleeuwen werd ontgonnen voor de turfwinning. Hierdoor ontstonden binnenmeren die door verdere turfwinning en afkalving steeds groter werd en waardoor bijna alle veen weer verdween. De Haarlemmermeer bereikte zijn grootste omvang in 1740. Eerder is al vastgesteld dat de veenvorming direct volgde op de laatste sedimentatiefase van het Laagpakket van Wormer en geen gelegenheid bood voor bewoning. De omgeving was eenvoudig te drassig. De verdere ontwikkelingen maakte van het gebied een meer dat ook niet werd gebruikt voor bewoning, maar wellicht wel voor scheepvaart en visserij.
Uit archeologische vondsten in het verleden blijkt dat uit de middeleeuwse ontginningsfase soms losse vondsten worden aangetroffen. Deze hebben zich oorspronkelijk op of in het veen bevonden, maar zijn met het verdwijnen van het veen op de bodem van het meer terecht gekomen. De verwachting voor het aantreffen van dergelijke resten is laag en eventuele vondsten zijn bovendien zonder context. Uit de periode waarin het plangebied bestond uit binnenmeren, kunnen archeologische resten van menselijke activiteiten in en op het water worden aangetroffen. Te denken valt dan aan resten gerelateerd aan scheepvaart en visserij. Deposities (afvaldumps bijv.) of infrastructurele werken die met water samenhangen (beschoeiingen en steigers bijv.) zullen eerder aan de voormalige waterkant worden verwacht. Sporen van scheepvaart en visserij zullen voornamelijk bestaan uit losse vondsten van gereedschap, vissersgerei en scheepsdelen. De kans op het aantreffen van dergelijke resten is klein.

Droogmakerij uit de Nieuwe tijd
In 1852 veranderde de Haarlemmermeer in een droogmakerij die voornamelijk als landbouwgrond werd gebruikt. Eerder – in 1741 – was dat al gebeurd met de Vriesekoopsche Polder en in 1882 volgde de Zuider Legmeerpolder. Bebouwing bestond uit verspreide boerderijen en een enkel dorp. In het plangebied is het oorspronkelijke agrarische polderlandschap nog voor een fors deel intact. Uit vergelijking met de huidige topografie met laat 19e-eeuwse kaarten blijkt dat langs doorgaande polderwegen mogelijk sprake is van ondergrondse bouwhistorische waarden. De boerderijen die hier in rond 1900 stonden, bestaan nog, of zijn later gesloopt en (soms) overbouwd.
Boerderijen uit de 19e eeuw zijn in de directe omgeving (de Haarlemmermeer) nog in aanzienlijke aantallen aanwezig en bovendien nog in onverstoorde staat. In dergelijke omstandigheden zijn de mogelijke resten van funderingen van boerderijen uit dezelfde periode nauwelijks als 'behoudenswaardig bodemarchief' aan te merken.

3 Conclusies en aanbevelingen

3.1 Conclusies

Op basis van de gespecificeerde archeologische verwachting (paragraaf 2.2), kan worden geconcludeerd dat in het plangebied een lage verwachting geldt voor de aanwezigheid van waardevolle, intacte archeologische resten. Het betreft bovendien resten die slechts kunnen worden opgespoord met een hoge onderzoeksintensiteit en dus tegen zeer hoge kosten, terwijl ook dan niet zeker is of er voldoende wordt opgespoord.

Meer specifiek zijn de volgende bevindingen van belang:

- In het gehele plangebied kunnen zich vanaf 4,4 tot 9,7 m -Mv resten bevinden van tijdelijke kampementen van jager-verzamelaars uit de Oude en Midden Steentijd. De kans op het aantreffen van deze resten is klein en met de gebruikelijke middelen zijn ze, zeker op deze diepte, niet goed opspoorbaar. Bovendien bedreigen de geplande ingrepen de resten op deze diepte niet.
- Aan de oppervlakte bevinden zich resten van een landschap van getijdengeulen dat is gevormd onder invloed van de rijzende zeespiegel. In de Nieuwe Steentijd is dit landschap tijdens een stilstandsfase in de vorming ervan waarschijnlijk bewoonbaar geweest. Uit onderzoek in het recente verleden blijkt echter dat dit landschap feitelijk niet is bewoond.
- In de periode van de nieuwe Steentijd tot het moment dat het gebied in de Middeleeuwen werd ontgonnen was sprake van een onbewoonbare situatie. Aanvankelijk vormde zich veen in een drassig milieu. Tijdens de ontginning kan het veengebied bewoond zijn geweest, maar sporen daarvan zijn als gevolg van de latere ontwikkelingen niet meer in context te verwachten.
- Als gevolg van de ontginning en later de turfwinning ontstonden binnenmeren. De kans op het aantreffen van resten uit de periode dat het tracé voornamelijk in water gelegen was, betreft overblijfselen van schepen en visserijactiviteiten. De kans op het aantreffen hiervan is laag, evenals de opspoorbaarheid van dergelijke resten.
- Waar sprake is van een verwachting op de aanwezigheid van (ondergrondse) bouwhistorische resten worden de ingrepen uitgevoerd als gestuurde boring en de resten dus niet bedreigd. Intacte boerderijen uit de 19e eeuw zijn in de Haarlemmermeer bovendien nog in aanzienlijke aantallen aanwezig.

3.2 Aanbevelingen

Op basis van de resultaten van dit bureauonderzoek wordt voor het gehele plangebied aanbevolen om verder geen archeologisch veldonderzoek te laten uitvoeren.
Op basis van de bevindingen van dit onderzoek nemen de gemeenten Haarlemmermeer, Kaag en Braassem en Aalsmeer een besluit.

Literatuur

Berg, M.W. van den & S.J. Kluiving, 1992. *Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000*. Toelichting op kaartblad 24 Zandvoort en 25 Amsterdam. DLO-Staring Centrum/Rijks Geologische Dienst, Wageningen/Haarlem.

Gras, C., 2003. *Historische topografische kaarten Noord-Holland. Bladen van de Chromotopografische Kaart van het Koninkrijk der Nederlanden schaal 1:25.000, 1894-1923*. Uitgeverij 12 Provinciën, Landsmeer.

Groot, T.A.M. de, 1994. Holoceen. De jongste ontwikkeling van het landschap; De Kustbarrière: Ontwikkeling van strandwallen en zeegaten. In: M. Rappol & C.M. Soonius (red.); *In de Bodem van Noord-Holland*. Lingua Terra, Amsterdam.

Haans, J.C.F.M., 1954. De bodemkartering van Nederland, deel XV. De Bodemgesteldheid van de Haarlemmermeer. *Verslagen van landbouwkundige onderzoekingen* No 60.7. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Kroes, R.A.C., 2011. Plangebied IJweg 821, gemeente Haarlemmermeer; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek. *RAAP-notitie* 3893. Weesp.

Kroes, R.A.C., 2012a. Plangebied De Hoek, Hoofddorp, gemeente Haarlemmermeer: archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek. *RAAP-notitie* 4109. Weesp.

Kroes, R.A.C., 2012b. Plangebied Hoofddorp A4 zone West, gemeente Haarlemmermeer: archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek. *RAAP-notitie* 4110. Weesp.

Kroes, R.A.C., 2012c. Plangebied Lijnden A9 busafrit, gemeente Haarlemmermeer: archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek. *RAAP-notitie* 4327. Weesp.

Molenaar, S., 1999. Ondergronds Logistiek Systeem (OLS) in de provincie Noord-Holland; een Aanvullende Archeologische Inventarisatie (AAI). *RAAP-briefverslag* 1999-2027. Stichting RAAP, Amsterdam.

Molenaar, S., 2000. Schiphol Logistics Park (SLP); een verkennend archeologisch onderzoek. *RAAP-rapport* 541. Stichting RAAP, Amsterdam.

Riezebos, P.A. & A. Du Saar, 1969. Een dwarsdoorsnede door de mariene holocene afzettingen tussen Vijfhuizen en Vinkeveen. *Mededelingen Rijks Geologische Dienst, nieuwe serie* no. 20, Maastricht.

Rooij, M. de, & C.M. Soonius, 1998. Tracé Rijksweg A5-Zuid, Rijkswaterstaat, Directie Noord-Holland; archeologisch onderzoek. *RAAP-rapport* 379. Stichting RAAP, Amsterdam.

Schute, I.A., 1998. N.V. Luchthaven Schiphol. Vijfde Baan (5P) Schiphol. Archeologisch Onderzoek. *RAAP-rapport* 335. Stichting RAAP, Amsterdam.

Tielhof, M. van & P.J.E.M. van Dam, 2006. *Waterstaat in stedenland: het hoogheemraadschap van Rijnland voor 1857*. Utrecht.

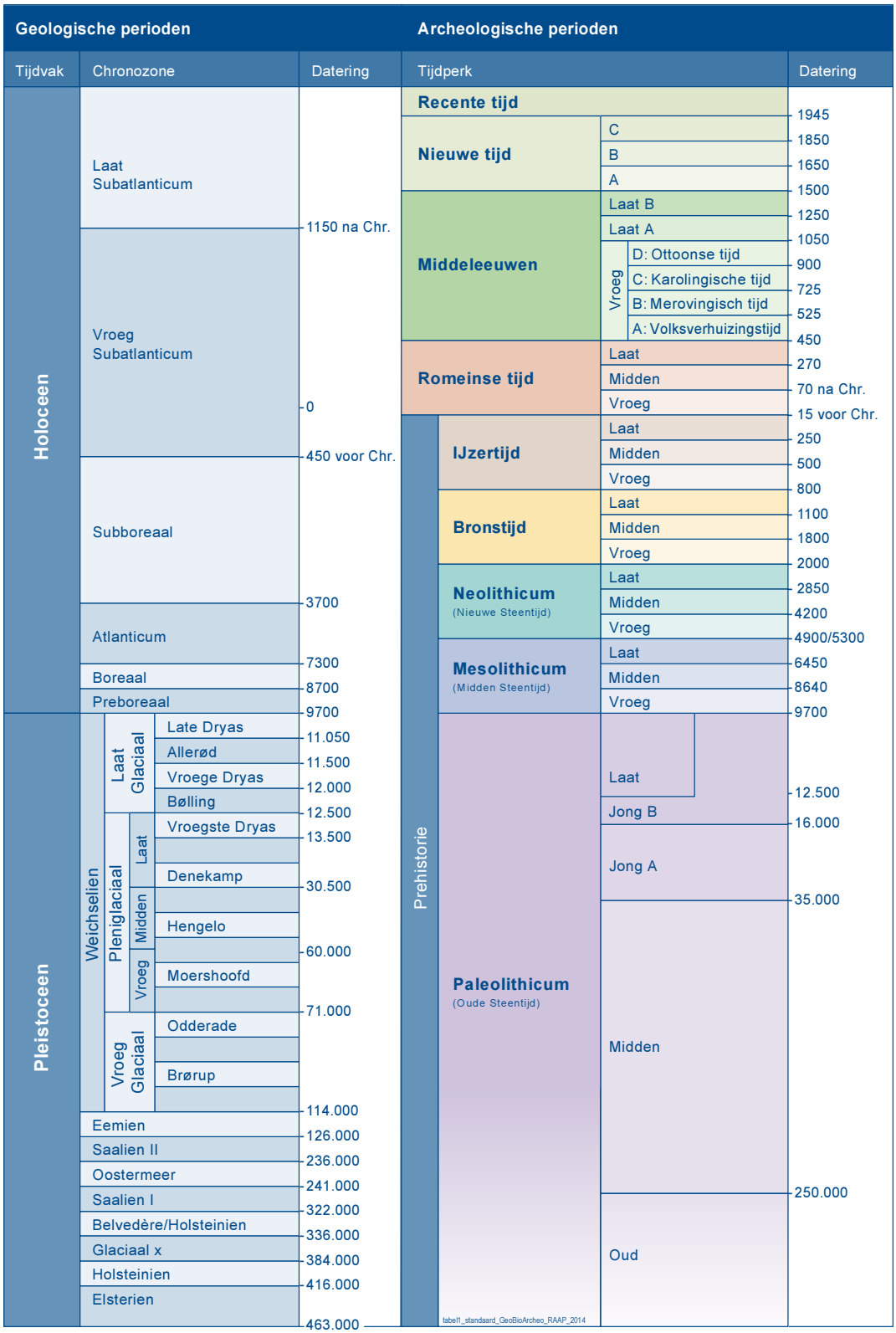
Vos, G.A., 1992. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000*. Toelichting bij kaartblad 24-25 West, Zandvoort-Amsterdam. DLO-Staring Centrum, Wageningen.

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

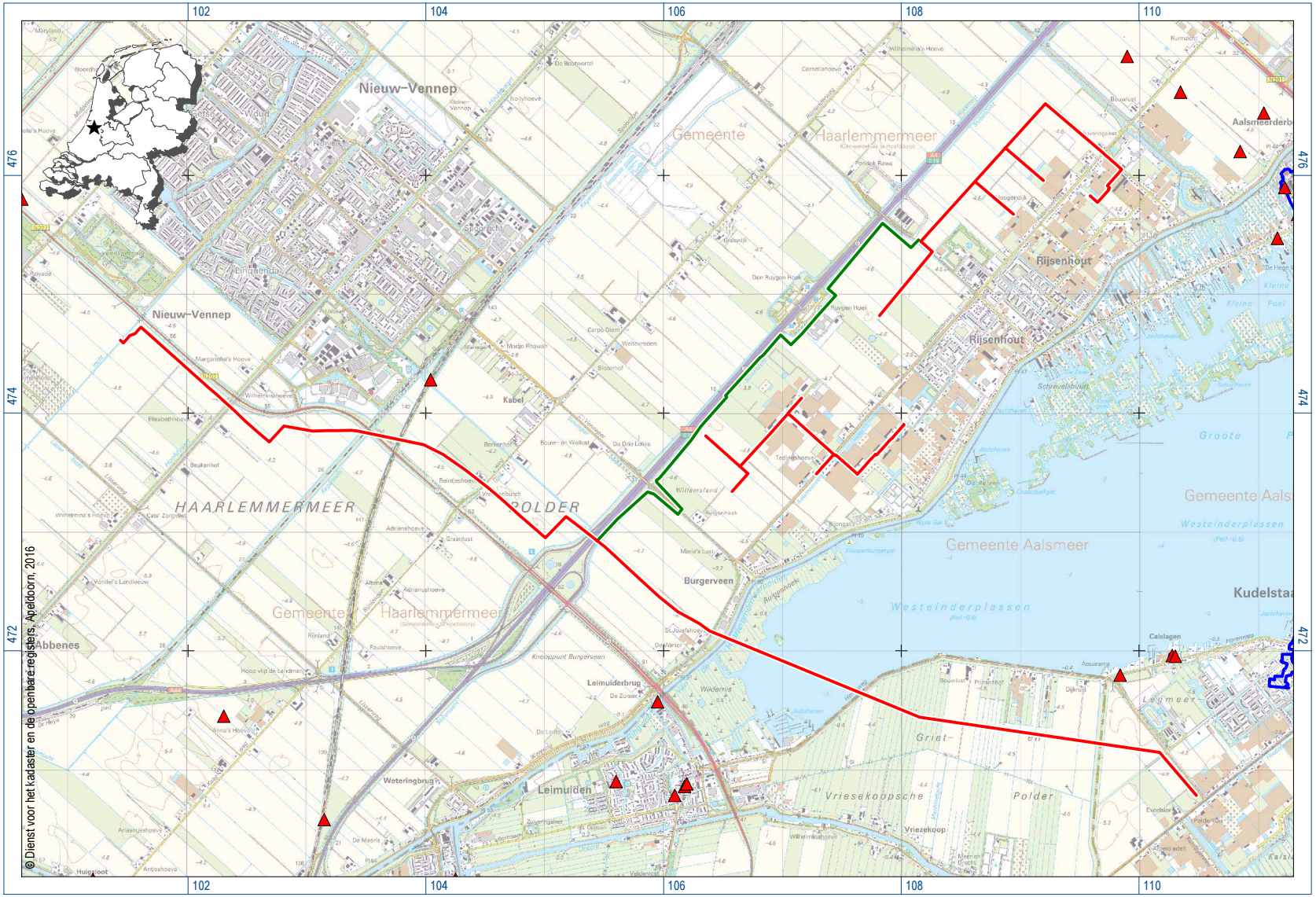
Figuur 1. De ligging van het tracé (groen is bestaand, rood is nieuw aan te leggen), omliggende ARCHIS-waarnemingen (rood) en AMK-terreinen (blauw); inzet: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2. De ligging van het tracé (groen is bestaand, rood is nieuw aan te leggen) geprojecteerd op de bodemkaart van Haans uit 1954.

Figuur 3. De ligging van het tracé (groen is bestaand, rood is nieuw aan te leggen) geprojecteerd op het AHN2.

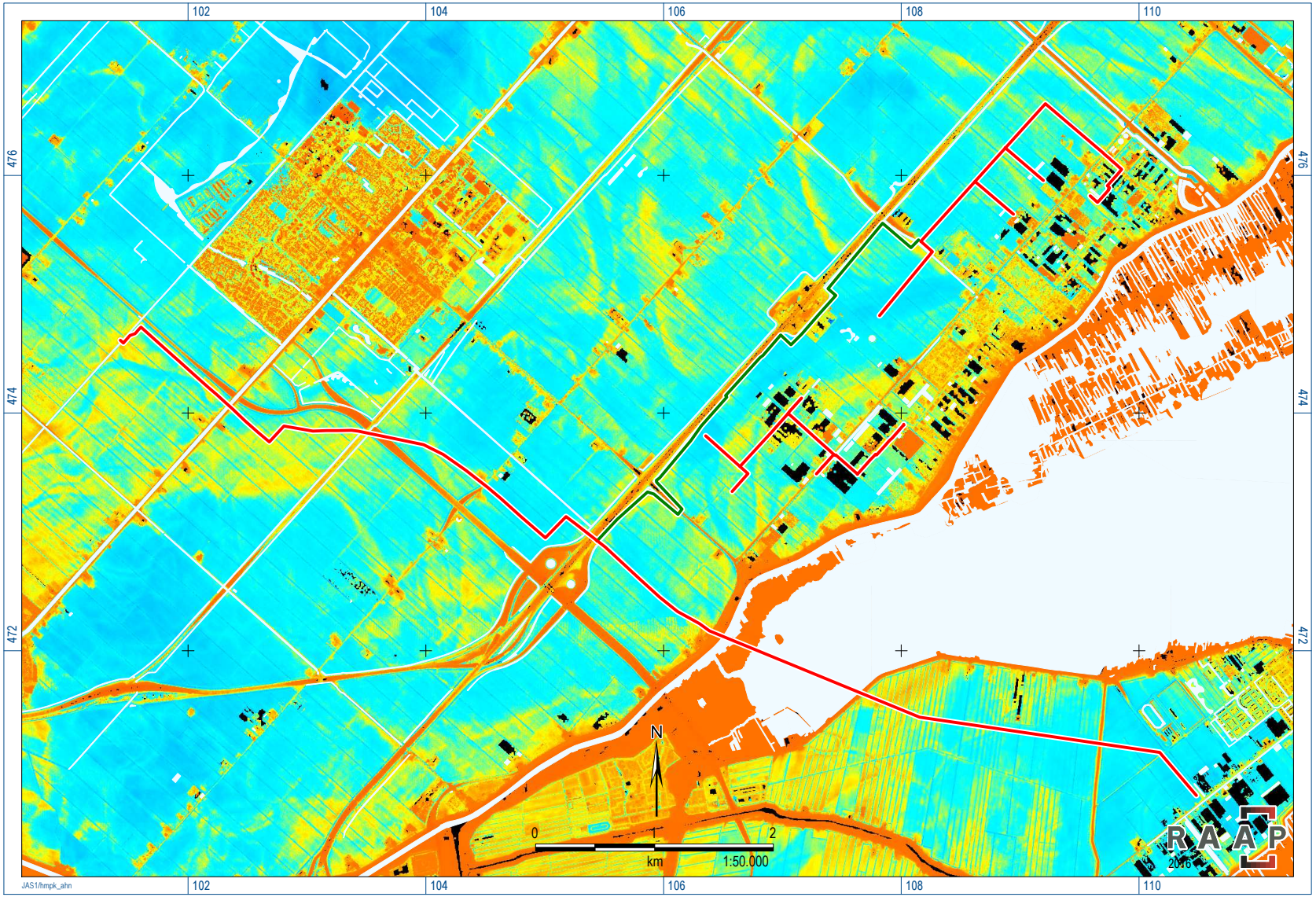
Tabel 1. Geologische en archeologische tijdschaal.

Figuur 1. De ligging van het tracé (groen is bestaand, rood is nieuw aan te leggen), omliggende ARCHIS-waarnemingen (rood) en AMK-terreinen (blauw); inzet: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2. De ligging van het tracé (groen is bestaand, rood is nieuw aan te leggen) geprojecteerd op de bodemkaart van Haans uit 1954.

Figuur 3. De ligging van het tracé (groen is bestaand, rood is nieuw aan te leggen) geprojecteerd op het AHN2.

Archeologisch vervolg bureauonderzoek plangebied PrimA4a de Kwakel te Kaag en Braassem

Kaag en Braassem De Kwakel PrimA4a vervolg bureauonderzoek
AA190059.R01.v01
Archeologische Rapporten Geonius 193
13 juli 2021

plangebied

GEONIUS

Archeologische vervolg bureauonderzoek plangebied PrimA4a de Kwakel te Kaag en Braassem

Bureauonderzoek Kaag en Braassem vervolg De Kwakel PrimA4a
Documentnummer AA190059.R01.01
13 juli 2021

Bureauonderzoek
Archeologische Rapporten Geonius 193

Versie
Concept v0.2

ISSN
2405-5506

Opdrachtgever
Atron Engineering
Hulsenboschstraat 22 B-1
4251LR Werkendam

Auteurs
A. de Ridder

+31 88 130 06 00
info@geonius.nl
Postbus 1097
6160 BB Geleen

Geonius.nl

Controleur	Naam	Paraaf
senior KNA archeoloog	J. Geraeds	

Administratieve gegevens

Opdrachtgever:	Atron Engineering Hulsenboschstraat 22 B-1 4251LR Werkendam Contactpersoon: B. Verbeek E: b.verbeek@atron-engineering.nl T: 0183-216020
Uitvoerder:	Geonius Archeologie De Asselen Kuil 10 6161 RD Geleen Contactpersoon: A. de Ridder E: a.deridder@geonius.nl T: 088-1300600
Bevoegde overheid:	Gemeente Haarlemmermeer, gemeente Kaag en Braassem, gemeente Aalsmeer en gemeente Uithoorn
Beheer en plaats van documentatie:	Archief Geonius & Het provinciale depot in Castricum
Landelijk registratienummer:	4774370100
Locatie:	Gemeente: Gemeente Haarlemmermeer, gemeente Kaag en Braassem, gemeente Aalsmeer en gemeente Uithoor Plaats: Kudelstaart Toponiem: De Kwakel Centrum coördinaat: 106.300/474.200 Kaartblad: 31A Omvang plangebied: Circa 14.580 m^2
NOaA archeoregio:	Hollands veen- en kleigebied
Onderzoekskader:	Omgevingsvergunning
Onderzoeksteam:	A. de Ridder (senior KNA archeoloog)
Type onderzoek:	Bureauonderzoek
Tijdstip onderzoek:	februari 2020

Geonius Archeologie is een onderdeel van Geonius Milieu B.V. Geonius is gecertificeerd voor de protocollen 4001 (Programma van Eisen), 4002 (Bureauonderzoek), 4003 (Inventariserend veldonderzoek) en 4004 (opgraven landbodem) van de SIKB BRL 4000
Geonius Groep B.V. en de verschillende divisies zijn gecertificeerd volgens de algemene kwaliteitsnorm NEN-EN-ISO 9001:2015, NEN-EN-ISO 14001:2015, VCA**2017/6.0 en CO_2 Prestatieladder niveau 3.

Bronzen riemverdeler uit circa 900 na Chr.
De riemverdeler of driepas is het beeldmerk van Geonius Archeologie. Een riemverdeler verbindt verschillende riemen met elkaar en draagt zodoende zorg voor één geheel. De vorm komt overeen met het logo van Geonius dat staat voor de van oorsprong drie disciplines die één organisatie vormen en zorg dragen voor de uitvoering van integrale projecten..

Samenvatting

In opdracht van Atron engineering BV heeft Geonius Archeologie in februari 2020 een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd voor het plangebied PrimA4a tussen Burgerveen en Kudelstaart dat gelegen is in de gemeentes Haarlemmermeer, Kaag en Braasem, Aalsmeer en Uithoorn.

Aanleiding voor het uitvoeren van het bureauonderzoek is de aanvraag van een omgevingsvergunning ten behoeve van de aanleg van een CO2-transportleiding. Deze zal gedeeltelijk in open ontgraving en deels middels gestuurde boringen aangelegd worden. De gedeeltes die in open ontgraving aangelegd worden, vallen in de gemeente Haarlemmermeer, Aalsmeer en Uithoorn. In de gemeente Kaag en Braasem zullen enkel twee kleine verstoringen plaatsvinden ten behoeve van het graven van twee in- en uittredepunten. Omdat de ingreep de ondergrenzen van de vigerende bestemmingsplannen overschrijdt dient een archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden om de eventuele aanwezige archeologische waarden in het plangebied in kaart te brengen.

Het bureauonderzoek heeft uitgewezen dat de diepere ondergrond van het plangebied bestaat uit dekzand dat afgezet is in het Pleistoceen. In het daarop volgende Holoceen werd het warmer en steeg de zeespiegel. Als gevolg van deze zeespiegelstijging kwam het huidige plangebied onder de invloedsfeer van de zee te liggen en veranderde het toenmalige dekzandlandschap in een soort waddengebied. De afzettingen die hier gevormd zijn worden aangeduid met getijdeafzettingen. Deze laag met afzettingen kan acht tot negen en een halve meter dik zijn. En worden doorgaans niet geschikt geacht voor bewoning. Enkel kunnen er plaatselijk geulen in gevormd zijn, die in het begin van de prehistorie mogelijk nog wel bewoond kunnen zijn geweest. In de top van deze afzettingen is veen ontwikkeld; het zogenaamde Hollandveen. Dit veen is vanaf de Middeleeuwen ontgonnen. Zodoende is onder andere het Haarlemmermeer ontstaan. Deze is in de 19^{e} eeuw drooggemalen en heeft het huidige plangebied zodoende zijn huidige vorm gekregen.
Omdat er volgens historisch kaartmateriaal nooit bebouwing aanwezig is geweest binnen het huidige plangebied en er geen aanwijzingen zijn voor geulen in de ondergrond van het plangebied, kan geconcludeerd worden dat de gespecificeerde verwachting voor het gehele plangebied als laag kan worden beschouwd.

Vanwege deze lage archeologische verwachting van het gebied, wordt door Geonius geen vervolgonderzoek aanbevolen.

Inhoud

1 Inleiding 7
1.1 Aanleiding en doelstelling 7
1.2 Onderzoeksopzet en richtlijnen 7
1.3 Beleidskader 8
2 Bureauonderzoek 9
2.1 Algemeen 9
2.2 Situering onderzoeksgebied 10
2.3 Huidig gebruik 11
2.4 Toekomstige inrichting 12
2.5 Aardkundige waarden 12
2.5.1 Geologie & geomorfologie 12
2.5.2 Bodem 14
2.6 Actueel Hoogtebestand 15
2.7 Historische situatie en mogelijke verstoringen 16
2.7.1 Historische ontwikkeling plangebied 16
2.7.2 Mogelijke verstoringen 20
2.7.3 Ondergrondse bouwhistorische gegevens 20
2.8 Bekende archeologische waarden 20
2.8.1 Archeologische monumentenkaart 20
2.8.2 Cultuurhistorische waardenkaart 20
2.8.3 ARCHIS Waarnemingen 20
2.8.4 Onderzoeksmeldingen 20
2.8.5 Gemeentelijke beleidsadvieskaarten 23
2.9 Gespecificeerde verwachting 26
3 Conclusies en aanbevelingen 28
3.1 Conclusies 28
3.2 Aanbevelingen 28
Literatuurlijst 29
Gebruikte bronnen 30
Verklarende woordenlijst 31
Gebruikte afkortingen 32

Bijlagen

Bijlage 1 tijdtabel

Afbeeldingenlijst

Afbeelding 2.1: Situering plangebied. Inzet situering plangebied in Nederland. 10
Afbeelding 2.2: Plangebied geprojecteerd op de meest actuele luchtfoto. Bron: PDOK.nl.... 11
Afbeelding 2.3: Plangebied geprojecteerd op de paleogegrafische kaart. Bron: Alterra.nl 13
Afbeelding 2.4: Plangebied geprojecteerd op de geomorfologische kaart. Bron: PDOK.nl 14
Afbeelding 2.5: Plangebied geprojecteerd op de bodemkaart. Bron: PDOK.nl 15
Afbeelding 2.6: Plangebied geprojecteerd op het AHN. Bron: arcgis.com....16
Afbeelding 2.7: Deel van de Polderkaart van de landen tussen Maas en IJ. De globale ligging van het plangebied is bij benadering aangegeven met een rood kader. Bron: W.H. Hoekwater, 1901. Geraadpleegd op archieven.nl 17
Afbeelding 2.8: Kaart uit 1623-1630 van het Rijnland. Bron: F. Balthasars, geraadpleegd op mapy.mzk.cz/ 18
Afbeelding 2.9: Plangebied geprojecteerd de topografische kaart van 1854. Bron: topotijdreis.nl 19
Afbeelding 2.10: Locaties in de nabijheid van het plangebied, waar destructief onderzoek uitgevoerd is. Bron: ARCHIS3 23
Afbeelding 2.11: Plangebied geprojecteerd op de beleidsadvieskaart van de gemeente Haarlemmermeer 24
Afbeelding 2.12: Plangebied geprojecteerd op de beleidsadvieskaart van de gemeente Kaag en Braassem 24
Afbeelding 2.13: Plangebied geprojecteerd op de beleidsadvieskaart van de gemeente Aalsmeer 25
Afbeelding 2.14: Plangebied geprojecteerd op de beleidsadvieskaart van de gemeente Uithoorn 25

Tabellenenlijst

Tabel 2.1: overzicht onderzoeksmeldingen 21

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Op 18 oktober 2019 is door Atron Engineering aan Geonius Archeologie te Geleen opdracht verleend voor het uitvoeren van een archeologisch bureauonderzoek voor het vervolg van het bureauonderzoek van de locatie De Kwakel PrimA4a in de gemeente Aalsmeer.

Aanleiding tot uitvoering van het onderzoek vormt de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de aanleg van een CO_2 transportleiding. Ten behoeve hiervan is in 2016 reeds een bureauonderzoek uitgevoerd. [1] Een deel van het tracé is echter gewijzigd, waardoor voor dit gedeelte opnieuw een omgevingsvergunning aangevraagd dient te worden. Vanwege de overschrijding van de ondergrenzen zoals gesteld in de bestemmingsplannen die het tracé doorsnijdt, dient een archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden, alvorens de omgevingsvergunning kan worden verkregen.

Het archeologisch onderzoek heeft tot doel het opstellen van een gespecificeerde verwachting. Het resultaat is voorliggend rapport, op basis waarvan het bevoegd gezag een beslissing kan nemen over een eventuele vervolgstap in de AMZ (Archeologische Monumenten Zorg) cyclus.[2]

1.2 Onderzoeksopzet en richtlijnen

Het archeologisch onderzoek betreft een bureauonderzoek. Dit onderzoek is uitgevoerd conform protocol 4002 dat deel uitmaakt van de beoordelingsrichtlijn (BRL) 4000.[3] De BRL 4000 is opgesteld op basis van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie versie 4.1[4] die beheerd wordt door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB).[5]

In navolging op hoofdstuk 1, het inleidend hoofdstuk, worden in hoofdstuk 2 de resultaten van het bureauonderzoek vermeld op basis waarvan de gespecificeerde verwachting is bepaald.

1 Kroes 2016
2 Sterk vereenvoudigd kent de AMZ cyclus vier opeenvolgende en nauw samenhangende fasen. De eerste fase behelst de inventarisatie (bijv. kartering) en documentatie van archeologische waarden: waar in de bodem is wat aanwezig? In de tweede fase wordt aan de hand van een reeks heldere criteria vastgesteld welke waarde de gekarteerde resten hebben , zodat op basis van geëxpliciteerde normen vervolgens een selectie kan worden gemaakt: welke resten verdienen het behouden te worden (in of ex situ) en welke mogen ongezien verloren gaan? In de derde fase wordt het behoud vormgegeven van de gewaardeerde en geselecteerde resten: is het mogelijk om de archeologische resten in de bodem te behouden of moeten ze – bijvoorbeeld onder druk van ruimtelijke ontwikkelingen - opgegraven worden? In het eerste geval moet worden vastgesteld hoe bescherming in situ (instandhouding) wordt vormgegeven, in het tweede geval hoe de opgraving moet worden uitgevoerd en uitgewerkt. In de vierde en laatste fase van de AMZ-cyclus worden tenslotte de resultaten van het uitgevoerde onderzoek 'opgewerkt' tot nieuwe kennis over de Nederlandse geschiedenis. Deze kennis op haar beurt vormt weer de inbreng voor de eerste procesfase.
3 de BRL 4000 is op 7 juni 2016 vastgesteld door het Centraal College van Deskundigen (CCvD) en ondergebracht bij de SIKB te Gouda.
4 Deze versie van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.1) is op 1 juli 2018 vastgesteld door het Centraal College van Deskundigen (CCvD) Archeologie, ondergebracht bij de SIKB te Gouda.
5 www.sikb.nl

Het archeologisch bureauonderzoek is er op gericht om de volgende onderzoeksvragen te beantwoorden:

1. Wat is bekend over de geo(morfo)logische en bodemkundige opbouw van het plangebied?
2. Wat was het historisch landgebruik van het plangebied, wat is het huidig landgebruik en wat is de verwachte invloed daarvan op de (bodem)gaafheid en mogelijk aanwezige archeologische waarden?
3. Welke gegevens met betrekking tot archeologische waarden zijn over het plangebied bekend?
4. Wat is de gespecificeerde archeologische verwachting van het plangebied?
5. Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische waarden?

1.3 Beleidskader

Sinds 1 juli 2016 is de Erfgoedwet van kracht. De Erfgoedwet bundelt bestaande wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland. De uitgangspunten uit het Verdrag van Valletta (Malta) blijven in de Erfgoedwet de basis van de Nederlandse omgang met archeologie. Het verdrag van Valletta (Malta), beoogt het cultureel erfgoed dat zich in de bodem bevindt beter te beschermen. Gemeenten hebben een belangrijke rol in het archeologische stelsel. In bestemmingsplannen houden ze rekening met (te verwachten) archeologische waarden. Het tracé doorsnijdt vier verschillende gemeenten, te weten: Haarlemmermeer, Kaag en Braassem, Aalsmeer en Uithoorn. Waarbij onderstaande bestemmingsplannen horen.

In het vigerende bestemmingsplan “Kudelstaart 2019” van de gemeente Aalsmeer vastgesteld op 05-28-2019 heeft het plangebied een dubbelbestemming “waarde archeologie 4”.
De ondergrenzen van de verstoring waarbij archeologisch onderzoek noodzakelijk wordt geacht bedragen volgens de bijbehorende regels 40 cm – mv en 10.000 m^2. [6]

In het vigerende bestemmingsplan “Landelijk gebied - Veenweidegebied” van de gemeente Uithoorn vastgesteld op 06-25-2012 heeft het plangebied een dubbelbestemming “waarde archeologie 4”. En valt het net buiten “waarde archeologie 3”.
De ondergrenzen van de verstoring waarbij archeologisch onderzoek noodzakelijk wordt geacht bedragen volgens de bijbehorende regels van “waarde archeologie 3”, bedragen 30 cm – mv en 500 m^2. De ondergrenzen van de verstoring waarbij archeologisch onderzoek noodzakelijk wordt geacht bedragen volgens de bijbehorende regels van “waarde archeologie 4”, bedragen 30 cm – mv en 5.000 m^2. [7]

In de overige bestemmingsplannen waar het plangebied in gelegen is, is geen nadere informatie gevonden met betrekking tot “waarde archeologie”. Aangezien het bestemmingsplan een vertaling vormt van de gemeentelijke beleidsadvieskaart met betrekking tot archeologie, zijn de archeologische beleidsadvieskaarten van de desbetreffende gemeente geraadpleegd.
Volgens de beleidsadvieskaart van de gemeente Haarlemmermeer wordt de open ontgraving aangelegd in een gebied dat een lage archeologische verwachting heeft. Archeologisch onderzoek wordt noodzakelijk geacht bij bodemingrepen groter dan 10.000 m^2.
Volgens de beleidsadvieskaart van de gemeente Kaag en Braassem wordt de open ontgraving aangelegd in een gebied dat een lage archeologische verwachting heeft. Archeologisch onderzoek wordt noodzakelijk geacht bij bodemingrepen groter dan 5.000 m^2.

6 www.ruimtelijkeplannen.nl
7 www.ruimtelijkeplannen.nl

2 Bureauonderzoek

2.1 Algemeen

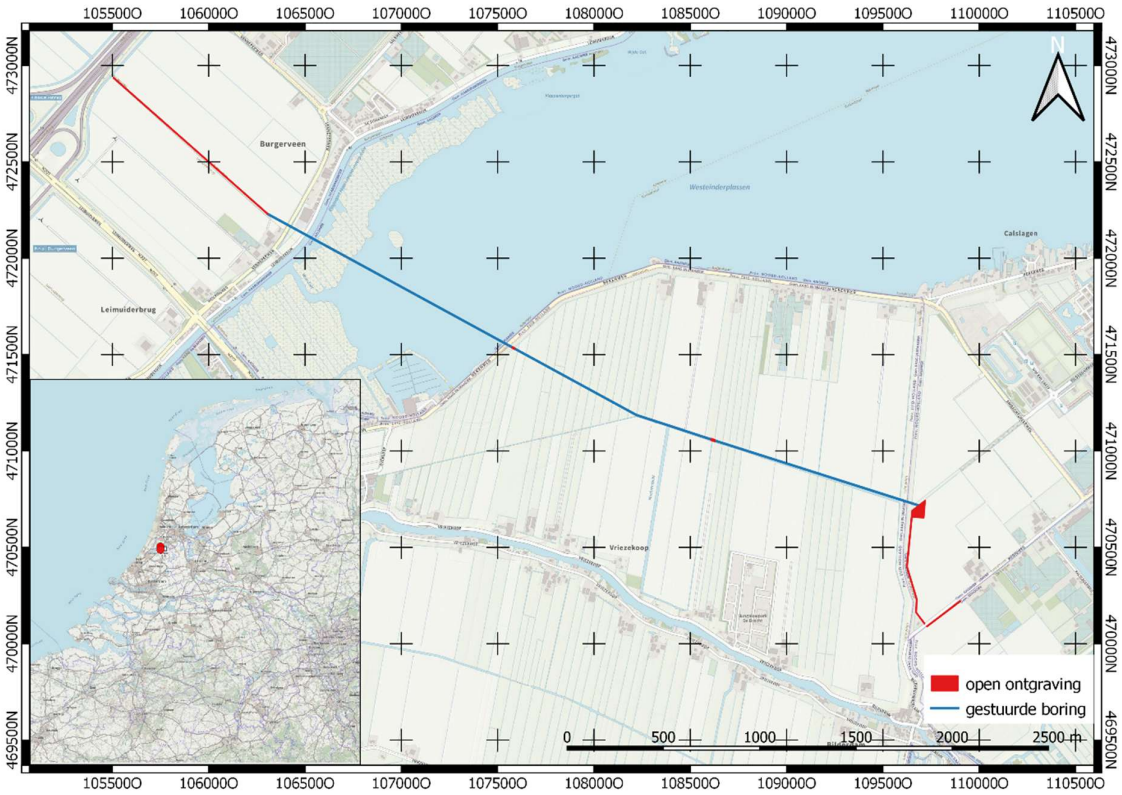
Het doel van het bureauonderzoek is het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende of verwachte archeologische waarden, binnen het bureau onderzoeksgebied, om daarmee te komen tot een gespecificeerde, archeologische verwachting van het plangebied. Met de afbakening van het bureau onderzoeksgebied wordt het gebied aangeduid, waarvan de gegevens over de historische situatie, bekende archeologische waarden en verwachtingen gebruikt gaan worden in het bureauonderzoek. Dit gebied kan groter zijn dan het plangebied. Voor onderhavig onderzoek is een straal van circa 500 m om het plangebied aangehouden als bureau onderzoeksgebied. Dit gebied sluit bodemkundig, geomorfologisch en cultuurhistorisch aan bij het plangebied zodat op een verantwoorde manier het verwachtingsmodel kan worden bepaald.

In het kader van het bureauonderzoek zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd waarvan de resultaten zijn opgenomen in onderstaande paragrafen:

- bepaling van het onderzoekskader (aanleiding onderzoek en begrenzing plangebied);
- vaststelling van het huidige en historische gebruik van het plangebied en naaste omgeving door het raadplegen van de door de opdrachtgever overgedragen gegevens;
- vaststelling van de toekomstige inrichting van het plangebied;
- bepaling van de landschappelijke (geologische en bodemkundige) kenmerken aan de hand van bestudering van de bodem-, geologische en geomorfologische kaarten;
- bestudering van historische kaarten;
- raadpleging van literatuur en luchtfoto's;
- inventarisatie van gegevens uit het ARCHeologisch Informatie Systeem (ARCHIS) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) te Amersfoort;
- raadpleging van de gemeentelijke verwachtingskaart;
- vaststelling van de aan/afwezigheid van ondergrondse bouwhistorische waarden.

2.2 Situering onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is ten zuiden van de Rijksweg A4 gelegen en maakt deel uit van de, gemeente Haarlemmermeer (provincie Noord-Holland), Kaag en Braassem (provincie Zuid-Holland) en de gemeente Aalsmeer (provincie Noord-Holland; afb. 2.1). Het tracé begint direct ten zuiden van de Rijksweg de A4, ter hoogte van knooppunt Burgerveen. Vanaf hier gaat het tracé parallel aan de Venneperweg richting het zuiden. Door middel van drie gestuurde boringen zal het tracé hier aangelegd worden onder de Wetering en de Westeinderplassen en aangrenzende polder door. Tot aan de grens van Zuid en Noord-Holland. Vanaf hier zal het tracé in open ontgraving aangelegd worden, richting het zuiden tot aan de provinciegrens van Zuid-Holland. Al vanaf waar deze afbuigt naar het noordoosten en grenzend aan de Hoofdweg aangelegd zal worden. Het plangebied staat afgebeeld op kaartblad 31A van de topografische kaart van Nederland.

Afbeelding 2.1: Situering plangebied. Inzet situering plangebied in Nederland.

2.3 Huidig gebruik

Voor de uitkomst van het bureauonderzoek en de bepaling van het (eventuele) vervolg van het voortraject (inventariserend veldonderzoek) is het van belang de huidige situatie vast te stellen. Bodemverontreiniging, gebruik, bebouwing, maar ook de aanwezigheid van bijvoorbeeld een hoogspanningsleiding kunnen de onderzoeksstrategie van vervolg activiteiten (mede) bepalen. Daarnaast kan dit mede bepalend zijn voor de archeologische verwachting. Historisch waardevolle bouwwerken die binnen het plan- en onderzoeksgebied liggen worden vermeld.[8]

Het plangebied bevindt zich in een polder, waarin de Westeinder plassen zijn gelegen. Ten noorden van deze plassen ligt het kanaal “De Wetering”. Het tracé doorkruist voornamelijk grasland en bijbehorende verkavelingsgreppels die de akkerarealen omgeven. Ter hoogte van de Wetering en de Westeinderplassen zal de transportleiding door middel van gestuurde boringen aangelegd worden. In de Kudelstaart (gemeente Aalsmeer) snijdt het tracé een weg, de Hoofdweg genaamd (afb. 2.2).

Afbeelding 2.2: Plangebied geprojecteerd op de meest actuele luchtfoto. Bron: PDOK.nl

8 KNA versie 4.1, Protocol 4002

2.4 Toekomstige inrichting

Het mogelijk toekomstig gebruik van het onderzoeksgebied kan bepalend zijn voor het eventuele navolgende onderzoek (inventariserend veldonderzoek, fysiek beschermen of opgraven). De wijze waarop het gebied wordt ingericht, kan bijvoorbeeld betekenen dat bekende en/of verwachte archeologische waarden (deels of geheel) onaangetast (kunnen) blijven. Ook kan besloten worden de inrichting dusdanig aan te passen, dat de bekende en/of verwachte archeologische waarden alsnog (deels of geheel) onaangetast (kunnen) blijven.[9]

In het plangebied zal een CO2 transportleiding worden gerealiseerd. Een deel hiervan zal in open ontgraving aangelegd worden en een deel door middel van gestuurde boringen (afb. 2.1). In het deel dat door middel van gestuurde boringen aangelegd wordt zullen nog twee in- en uittredeputten gegraven worden. Naar verwachting zal de sleuf die ten behoeve van de “open ontgraving” aangelegd wordt, aan het maaiveld een breedte hebben van 3 tot 5 meter.

2.5 Aardkundige waarden

Kennis van de geologie, bodem en hydrologie van het onderzoeksgebied is noodzakelijk om inzicht te krijgen in de gebruiksmogelijkheden van het landschap voor de mens. Door inzicht te krijgen in deze gegevens kan het verwachtingsmodel nader worden bepaald.[10]

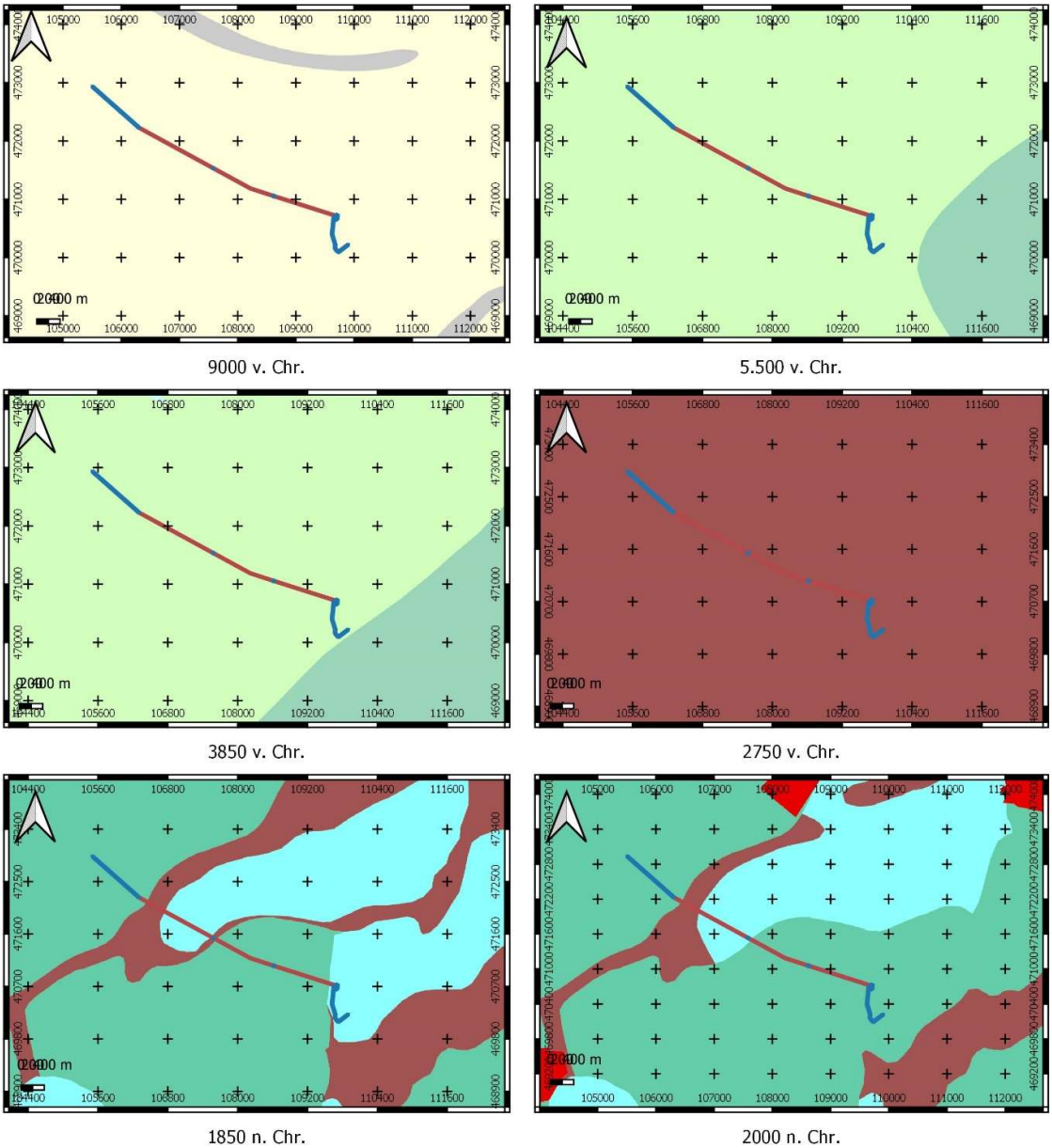
2.5.1Geologie & geomorfologie

eerdere afzettingen af en wordt daarom dekzand genoemd, Het dekzand wordt gerekend tot de Formatie van Boxtel en ligt in het plangebied op een diepte van circa 5 tot 7 m -mv (10 tot 12 m –NAP ;afb. 2.3.1).
Na het eindigen van de laatste ijstijd, ongeveer 10.000 jaar geleden, steeg de zeespiegel geleidelijk door het afsmelten van de enorme gletsjermassa’s. Hierdoor kwam het water in rivieren hoger te staan en steeg ook in het binnenland de grondwaterstand. De zee drong op sommige plekken steeds verder het land in, waardoor er ter hoogte van het plangebied een lagune ontstond, vergelijkbaar met de huidige Waddenzee.[11] Naast deze lagune ontstond er een gebied met kwelders en oeverwallen (afb. 2.3.2 en 2.3.3). Gedurende het Atlanticum en Vroeg-Subboreaal werd er veel klei afgezet, behorend tot de Formatie van Naaldwijk. Als gevolg van de stijging van de grondwaterstand werd het laag liggende gebied steeds natter. Toen rond 3.000 v.Chr. de kustlijn sloot, veranderde het gebied in een zoetwatergebied. De stijging van de gemiddelde jaartemperatuur maakte het mogelijk dat zich op deze natte gronden een welige vegetatie van mossen, grassen en kruiden ontwikkelde en dat soms zelfs moerasbossen ontstonden. In het vochtige gebied ontstond zo een dikke laag veen op het kleipakket, behorend tot de Formatie van Nieuwkoop (afb. xx.4). Het veengebied breidde zich uit en werd doorsneden door kleine veenstromen, zoals de Amstel en de Kromme Mijdrecht. Naast deze veenstromen zijn oeverwallen ontstaan die iets hoger lagen dan het omliggende landschap.

Tot aan de middeleeuwen bleef het plangebied een uitgestrekt veengebied. In deze periode is men op grote schaal het veen gaan ontginnen ten behoeve van landbouwgrond. Tevens werd het veen afgegraven ten behoeve van turfwinning. Door voortgaande erosie van het veen, groeiden veel binnenmeren aan elkaar en ontstonden grotere meren (afb. 2.3.5). Een voorbeeld hiervan is het Haarlemmermeer, dat vóór 1500 na Chr. uit drie afzonderlijke meren bestond, maar rond 1740 één groot binnenmeer was geworden. Om verdere uitbreiding van het Haarlemmermeer te voorkomen, werd rond 1848 begonnen met droogmalen, hetgeen in 1852 werd voltooid

9 KNA versie 4.1, Protocol 4002
10 KNA versie 4.1, Protocol 4002
11 Vos *et al*. 2018

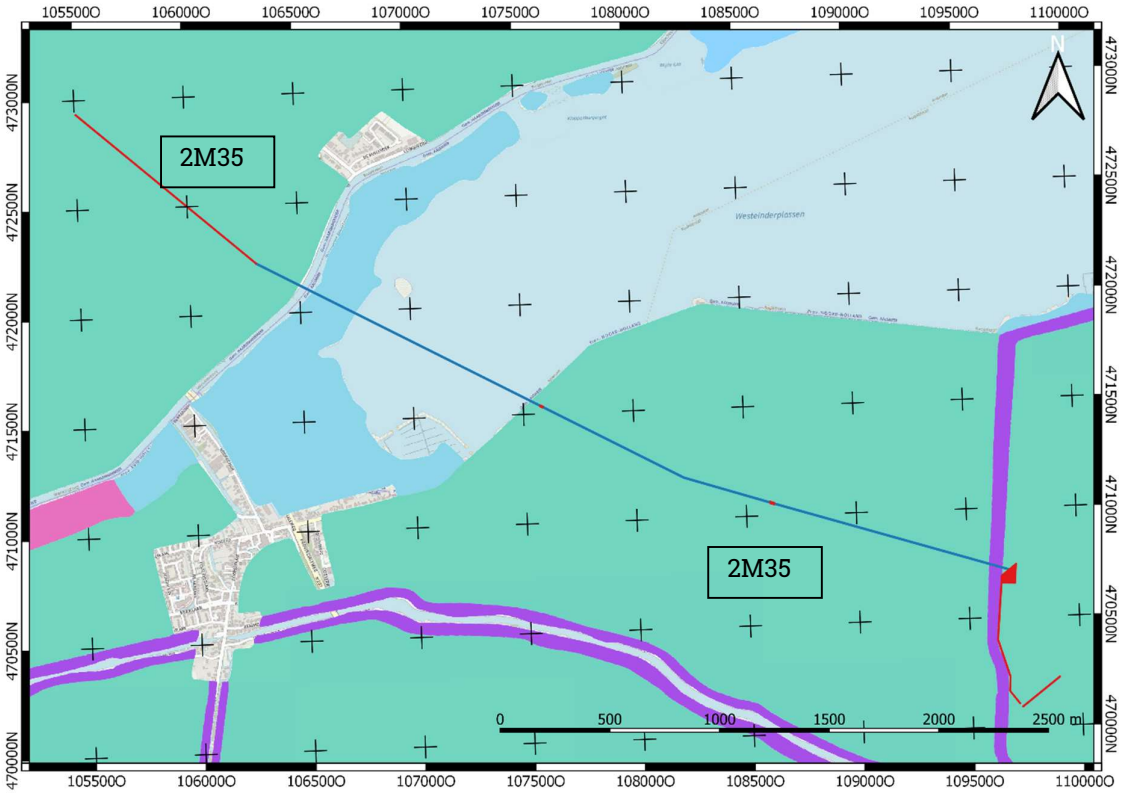
(afb. 2.3.6).[12] De Vriesekoopse Polder – het deel van het tracé dat in de gemeente Kaag en Braassem valt, is al eerder drooggelegd; in 1741. De Zuider Legmeer Polder – het deel van het tracé dat in de gemeente Aalsmeer valt, lag in een vergelijkbare turfwinningsplas – 'de Poel' – die pas in 1882 werd drooggelegd.

Afbeelding 2.3: Plangebied geprojecteerd op de paleogegrafische kaart. Bron: Alterra.nl

Op de geomorfologische kaart is te zien dat het plangebied – behoudens waar het een dijk of bebouwde kom kruist – bestaat uit een vlakte van getijafzettingen (code 2M35; afb. 2.4). Deze getijdenafzettingen behoren tot het laagpakket van Wormer.[13]

12 Vos 1992
13 Van den Berg & Kluiving 1992

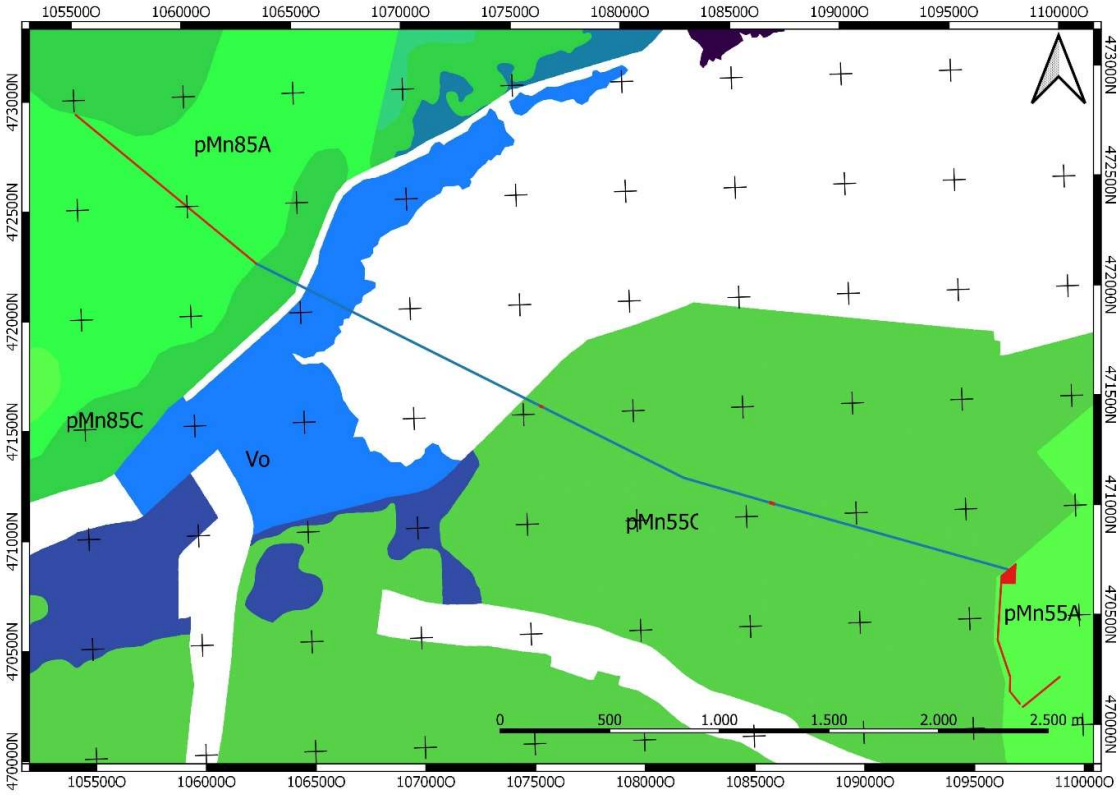
Afbeelding 2.4: Plangebied geprojecteerd op de geomorfologische kaart. Bron: PDOK.nl

2.5.2 Bodem

De bodem in het plangebied bestaat grotendeels voornamelijk uit zeekleigronden, die onder te verdelen zijn in kalkarme en kalrijke leek- en woudeerdgronden met profielverloop 5, ontwikkeld in zavel (code pMn55A en pMn55C) en kalkarme kalkrijke leek- en woudeerdgronden ontwikkeld in klei en eveneens met profielverloop 5 (code pMn85C en pMn85A). Daarnaast komen vlietveengronden (code Vo, Gwt I) voor (afb. 2.5).

De leek- en woudeerdgronden kenmerken zich door een sterk ontwikkelde zeer donkere humeuze bovengrond van circa 20 tot 45 cm dikte (A1 of Ap-horizont), als gevolg van de aanwezigheid van restveen (meermolm) en/of menselijke bemesting. Deze zijn ontwikkeld in kalrijke dan wel kalkarme zavel of in klei, waarbij het profiel (mate van rijping) verschillend is, maar minimaal tot 50 cm diepte gerijpt zijn.

Vlietveengronden zijn veengronden die fysisch gezien maar weinig gerijpt en dus slap zijn, maar binnen 80 cm diepte meer dan 40 cm moerig bevatten.

Afbeelding 2.5: Plangebied geprojecteerd op de bodemkaart. Bron: PDOK.nl

2.6 Actueel Hoogtebestand

Op afbeelding 2.6 is het AHN afgebeeld in zogenaamd *shaded relief* perspectief. Op deze uitsnede is te zien dat het plangebied in een relatief laaggelegen gebied ligt (groen). De hoogte van het maaiveld bedraagt hier circa 4.5 m + NAP. Dit betreft vrijwel de algehele hoogte van het maaiveld in het hele plangebied. Slechts op plaatsen waar een weg of dijk doorkruist ligt het maaiveld hoger. Het uiterste zuidoosten van het tracé lijkt een restgeul te doorsnijden, met aan weerszijden oeverwallen.

Afbeelding 2.6: Plangebied geprojecteerd op het AHN. Bron: arcgis.com

2.7 Historische situatie en mogelijke verstoringen

Het beschrijven van de historische situatie dient meerdere doelen. Er wordt archeologisch inhoudelijk gekeken of eventueel sprake is van historische bebouwing, mogelijke vaarwegen en/of subrecent gebruik, waarbij vastgesteld moet worden of sprake is van verstoringen (bijvoorbeeld ontgrondingen, stortingen en verhardingen).[14]

2.7.1Historische ontwikkeling plangebied

Door de stijgende zeespiegel vanaf het Holoceen was het plangebied in het mesolithicum en grotendeels ook in het neolithicum een zeer nat gebied dat niet aantrekkelijk zal zijn geweest voor bewoning. Vanaf het laat-neolithicum, ongeveer 3.000 v.Chr., begon in het plangebied veen te groeien. Tot in de middeleeuwen zal dit natte veengebied weinig zijn betreden door de mens. Dit verklaart de afwezigheid van archeologische resten die ouder zijn dan de late middeleeuwen.[15]

In 1085 schonk de Utrechtse bisschop Koenraad het gebied rondom Kudelstaart ter ontginning aan het kapittel van Sint Jan en aan zijn ministeriaal, de heer van Abcoude. Met deze schenking wilde de bisschop de expansie van de graaf van Holland tegen gaan. De grote veenmoerrassen rondom het plangebied zijn vanaf de 11e eeuw ontgonnen.[16] Vanaf de veenstromen zoals de Amstel, Kromme Mijdrecht en Drecht werden lange, smalle percelen aangelegd die van elkaar gescheiden werden door gegraven sloten. De sloten zorgden voor de ontwatering van het gebied. Aan de achterkant van de percelen werden ontginningskaden opgeworpen. Op de kop van de percelen werden boerderijen gebouwd. In ieder geval was het zuidelijke uitgebreide veengebied in de 14e eeuw geheel ontgonnen (afb. 2.7).

[14] KNA versie 4.1, Protocol 2004
[15] Archeologische beleidsnota gemeente Uithoorn
[16] Melman 2019

Gezien de lage ligging van het veengebied werden weteringen gegraven om het water af te voeren. De grootschalige ontwatering veroorzaakte een voortdurende inklinking van de bodem. Het maaiveld kwam steeds lager te liggen waardoor het gebied natter werd. Er werden meer watergangen gegraven om de afwatering van het gebied beter te beheersen. Ook werden molens gebouwd om de grond te bemalen.

In de 16e eeuw nam de vraag naar turf sterk toe, onder andere door de groei van Amsterdam. Grote gebieden in werden uitgebaggerd ten behoeve van turfwinning. Op meerdere gebieden ontstonden grote plassen als gevolg van het uitbaggeren van de bodem. Zo is ook de Westeinderplassen ontstaan. Enkele van deze plassen zijn in de 19e en 20e eeuw drooggemaakt, waardoor zogenaamde droogmakerijen zijn ontstaan (zie paleogeografische kaart van 1850 n.Chr., afb. 2.3). Droogmakerijen zijn gebieden die door middel van de aanleg van dijken en ringmolens zijn droog gelegd. Het gebied ten noorden van de Amstel was onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie in de 19e en 20e eeuw.

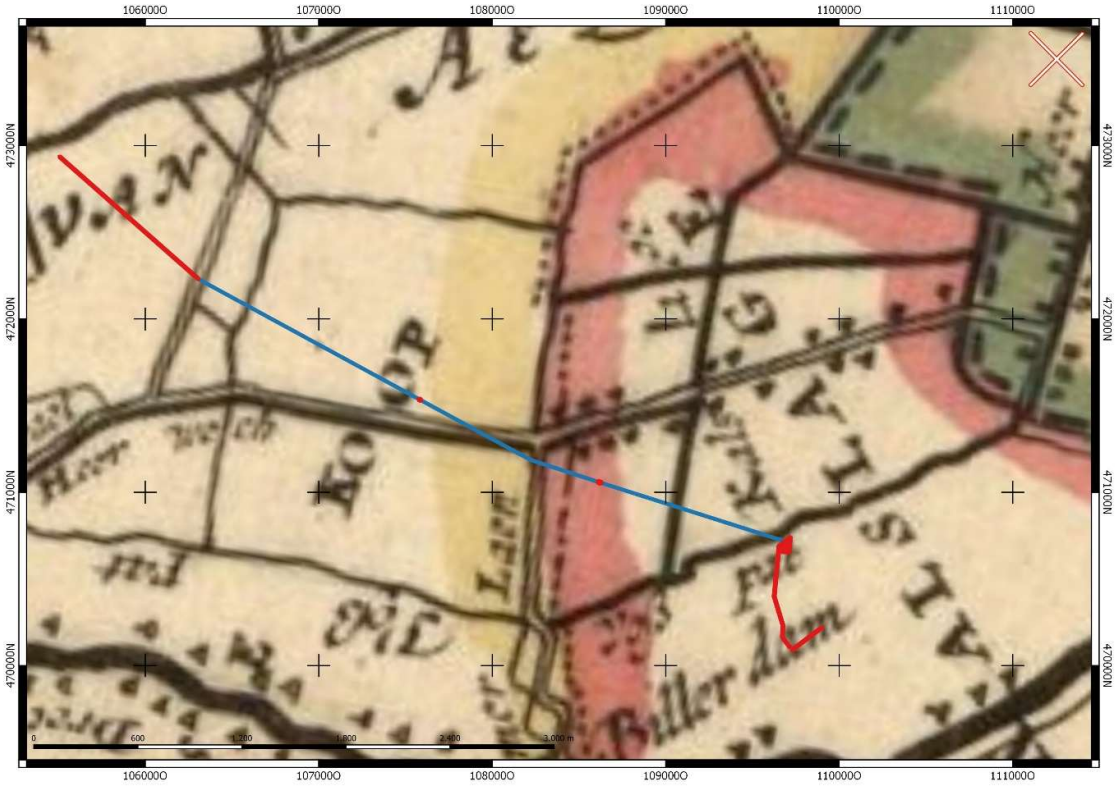

Afbeelding 2.7: Deel van de Polderkaart van de landen tussen Maas en IJ. De globale ligging van het plangebied is bij benadering aangegeven met een rood kader. Bron: W.H. Hoekwater, 1901. Geraadpleegd op archieven.nl

Op de kaart uit de eerste helft van de 17e eeuw is te zien dat het plangebied is verdeeld in verschillende polders (afb. 2.8). De Westeinderplassen bestond nog niet. De gevolgen van de turfwinning rondom het plangebied zijn op deze kaart nog niet zichtbaar. De hoofdstraat van Kudelstaart is duidelijk zichtbaar en ligt op de locatie van de huidige Kudelstaartseweg. Aan het zuidelijk uiteinde van deze straat is een zijstraat te zien die afbuigt richting het oosten en kruist met het plangebied. Deze straat, “Laen van d’Oude Quakel”, bestaat tegenwoordig niet meer. Er is geen bewoning zichtbaar naast deze straat.
Op de kadastrale kaart uit 1832 en de topografische kaart uit 1850 is te zien dat het gebied grotendeels onder water heeft gestaan, als gevolg van de turfwinning (afb. 2.9). Deze plassen stonden bekend als ‘De Poel’ en zijn gedurende de 19e eeuw drooggelegd. In Kudelstaart liggen enkel de straat en gebouwen niet onder water, omdat hier het veen niet is afgegraven. Rondom de Amstel zijn de percelen eveneens niet afgegraven. Dit verklaart het huidige hoogteverschil dat zichtbaar is op het AHN. De percelen naast de Amstel waren in gebruik als weiland.

De Poel werd in de loop van de 19e eeuw drooggelegd. Dit werd voltooid tegen het eind van de 19e eeuw. Het herwonnen land werd opnieuw verkaveld in lange, smalle stroken. Tussen het herwonnen land en de hoger gelegen percelen naast de Amstel werd een watergang gegraven, de Ringvaart. De nieuwe percelen werden in gebruik genomen als akker en weiland en werden doorsneden door een sloot en straat, de huidige Hoofdweg. Gedurende de 20e eeuw ontstond er meer bebouwing naast de Hoofdweg. De eerste (kleine) kassen verschijnen in de jaren '60 van de vorige eeuw. Vooral in de jaren '80 en '90 neemt het aantal kassen flink toe. In deze decennia nam de bebouwing in Kudelstaart eveneens sterk toe.

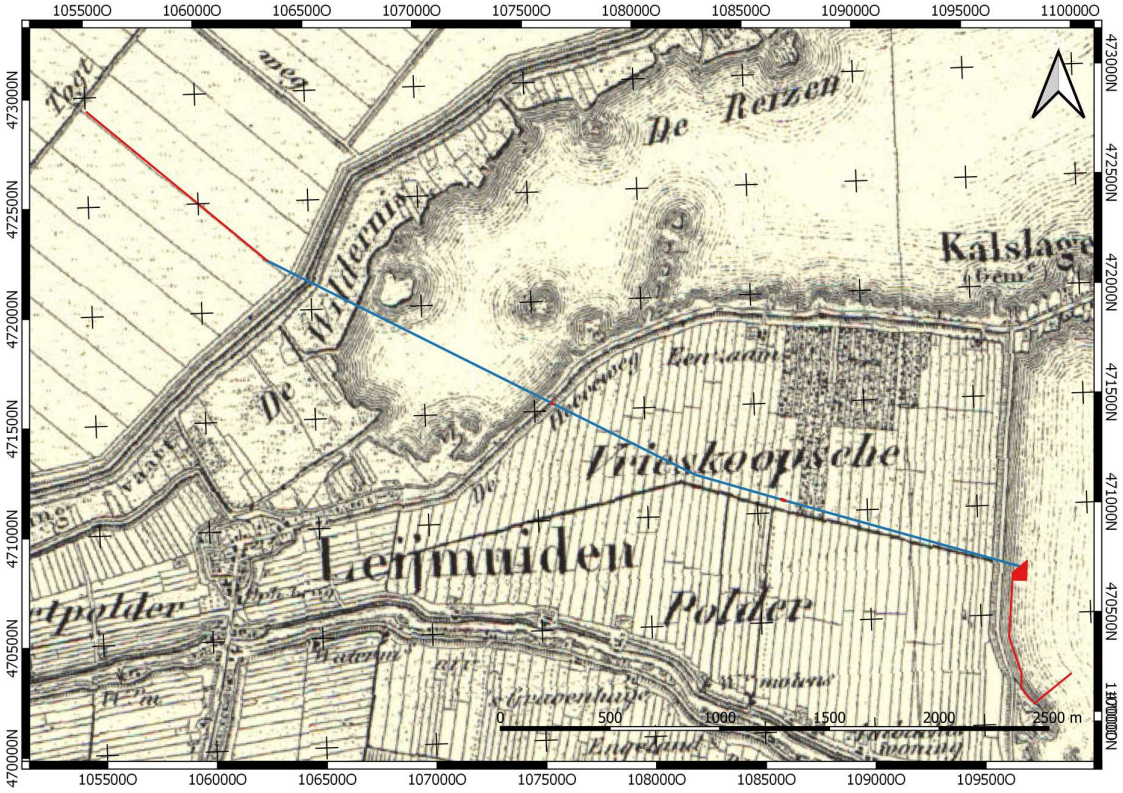
Volgens de informatiekaart Landschap en Cultuurhistorie Provincie Noord-Holland[17] zijn over het plangebied geen aanvullende gegevens bekend.

Afbeelding 2.8: Kaart uit 1623-1630 van het Rijnland. Bron: F. Balthasars, geraadpleegd op mapy.mzk.cz/

Op de oudst raadpleegbare kaart van de Haarlemmermeer en omgeving, uit omstreeks 1854 (afb. 2.9), is te zien dat het plangebied zich in een polder bevindt en dat er geen bebouwing in het huidige plangebied bevindt. Het zuidelijke gedeelte van het tracé dat door middel van open ontgraving aangelegd wordt, was toen nog water. Dit water "De Poel" werd in 1882 drooggelegd. Vanaf dat moment tot vandaag de dag veranderd er weinig binnen het plangebied. Afgezien van dat er op enkel plaatsen bebouwing aan de buitenzijde van dijken plaatsvindt. Ter hoogte van deze dijken zal de leiding echter door middel van gestuurde boringen aangelegd worden.

[17] https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Landschap_en_cultuurhistorie

Afbeelding 2.9: Plangebied geprojecteerd de topografische kaart van 1854. Bron: topotijdreis.nl

2.7.2 Mogelijke verstoringen

Uit de hierboven vermelde bronnen blijkt dat een groot deel van het plangebied is afgegraven in de nieuwe tijd. Bij het bodemloket zijn geen aanwijzingen voor verstorende saneringen bekend.[18] In het gebied zijn geen kabels en leidingen bekend.[19]

2.7.3 Ondergrondse bouwhistorische gegevens

Voor de uitkomst van het bureauonderzoek en de bepaling van het (eventuele) vervolg van het voortraject (inventariserend veldonderzoek), is het van belang de bekende archeologische waarden en ondergrondse bouwhistorische waarden (al dan niet volledig onderzocht) te beschrijven. Uit de historische ontwikkeling van het plangebied kan geconcludeerd worden dat het plangebied tot circa 1960 hoogst waarschijnlijk onbebouwd is geweest. Ondergrondse bouwhistorische gegevens worden daarom niet verwacht.

2.8 Bekende archeologische waarden

Voor de uitkomst van het bureauonderzoek is het van belang de bekende archeologische waarden te beschrijven. Kennis daaromtrent bepaalt mede de onderzoeksstrategie van vervolgactiviteiten.[20]

2.8.1Archeologische monumentenkaart

De AMK is een digitaal bestand van alle bekende behoudenswaardige archeologische terreinen in Nederland dat door de RCE in samenwerking met de desbetreffende provincie is opgesteld. Op de kaart staan terreinen met archeologische status aangegeven. De kaart baseert zich op gegevens uit ARCHIS. Statustoekenning vindt plaats nadat het terrein is getoetst aan een aantal door de RCE gehanteerde criteria (kwaliteit, zeldzaamheid en contextwaarde). Het plangebied maakt geen deel uit van AMK terrein. In een straal van 500 m bevinden zich tevens geen AMK terreinen.

2.8.2 Cultuurhistorische waardenkaart

De Cultuurhistorische Waardenkaart van Noord-Holland (https://maps.noord-holland.nl/) geeft geen aanleiding tot het vaststellen van archeologische waarden of verwachtingen. De Cultuurhistorische Atlas van Zuid-Holland (http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/) geeft voor het deel van het tracé dat door de gemeente Kaag en Braassem loopt zeeafzettingen aan met een (middelhoge tref)kans op bewoning vanaf de Bronstijd of IJzertijd of Romeinse tijd en plaatselijk vanaf het Neolithicum. De dijk rond de Vrieskoopsche Polder is aangegeven als een element van hoge landschappelijke waarde.

2.8.3 ARCHIS Waarnemingen

ARCHIS is het geautomatiseerde Archeologisch Informatiesysteem voor Nederland. Het bestaat uit een databank waarin allerlei gegevens over archeologische vindplaatsen en terreinen in Nederland zijn opgeslagen, daterend van de Prehistorie tot de Nieuwe Tijd.

In ARCHIS staat geen waarneming geregistreerd binnen de begrenzing van het plangebied.

Uit de directe nabijheid van het plangebied (binnen een straal van 500 m) zijn geen waarnemingen of vondstmeldingen bekend.

2.8.4 Onderzoeksmeldingen

In een straal van circa 500 m van het zoekgebied zijn vijf onderzoeksmeldingen bekend.

[18] www.bodemloket.nl
19 KLIC-melding
20 KNA versie 4.1, Protocol 4002

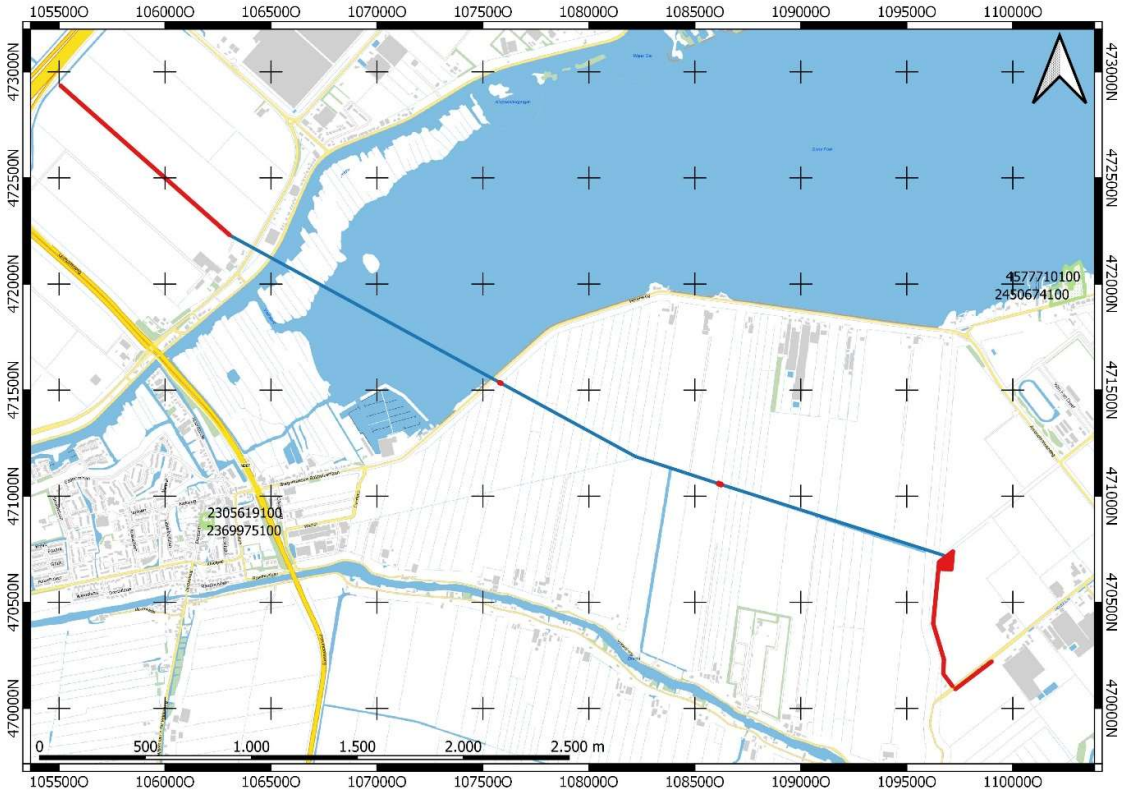
Tabel 2.1: overzicht onderzoeksmeldingen

Zaakindentificatie nr.	Afstand t.o.v. plangebied [m]	Uitvoerder	Aard en resultaten van het onderzoek
4671281100	100 m ten westen	Antea Group Archeologie 2019	Rapportage nog niet aangeleverd in ARCHIS3
2401725100	Gedeeltelijk binnen het huidige plangebied	Arcadis 2013	Op basis van de resultaten van dit bureauonderzoek kan vastgesteld worden dat het grootste deel van het onderzoeksgebied bestaat uit droogmakerijen waarvoor een lage verwachting geldt op archeologische resten. Zoals aangegeven is deze lage verwachtingswaarde vooral relevant voor de bovenste meters onder maaiveld. Een diepte waarbinnen de werkzaamheden vallen die nodig zijn voor de nieuwe waterbeheersingsmaatregelen. Binnen deze gebieden is de middeleeuwse bewoning naar verwachting grotendeels verdwenen door ontginningen en inpolderingen en ligt het Laagpakket van Wormer aan het oppervlak. Hoewel het niet uitgesloten is dat op het Laagpakket van Wormer bewoning heeft plaatsgevonden gedurende de Prehistorie, is het waarschijnlijk dat deze resten zijn aangetast of verdwenen door veenwinning en de ligging op de bodem van veenplassen. Daar waar nog veen of restveen in de bodem aanwezig is, zal de verwachting op archeologische sporen en vondsten toenemen. Iets wat vooral in de Geerpolder een rol speelt. Hoewel gegevens wijzen op ongunstige vestigingsomstandigheden gedurende de Prehistorie, is niet uit te sluiten dat buiten de droogmakerijen wel resten uit de Prehistorie in het Laagpakket van Wormer aanwezig zijn, maar deze liggen op grote diepte (top circa 4 m –NAP). De verwachting voor deze resten is middelhoog. Binnen het onderzoeksgebied liggen zones met een middelhoge verwachting op resten uit de Middeleeuwen en Nieuwe tijd (bewoningslinten, ontginningsassen). Zones met een hoge verwachting betreffen de ontginnings-as in het zuiden van de Vriesekoopsche polder. In deze zone is een hoge verwachting op respectievelijk laatmiddeleeuwse resten of resten uit de Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd.
2298273100	Voornamelijk buiten het huidige plangebied, maar snijdt het plaatselijk	Sweco 2010	De provincie Noord-Holland is voornemens de gehele Haarlemmerringvaart (60 km) uit te baggeren en licht te verdiepen. Lit. GAR 983. Resultaten onbekend.
2253285100	Plaatselijk 100 m ten westen	RAAP 2009	Plangebied N207 Trace A4-Hillegommerdijk. Resultaten onbekend.

Zaakindentificatie nr.	Afstand t.o.v. plangebied [m]	Uitvoerder	Aard en resultaten van het onderzoek
2201777100	Tracé van Heemskerk tot Bleskensgraaf. Doorsnijdt het plangebied	RAAP 2010	In het studiegebied liggen 169 bekende archeologische vindplaatsen. Dit aantal omvat ook de (clusters van) cultuurhistorische en/of historische geografische elementen en patronen die gemakshalve ook als 'vindplaats' zijn beschouwd (zoals bijvoorbeeld het wegen- of slotenpatroon in de Haarlemmermeer). Voor een aantal vindplaatsen (alle dijken en bewoningslinten) ervan is uitgegaan dat de gastransportleiding met een sleufloze aanlegtechniek onder de vindplaatsen door wordt aangelegd of dat gebruik wordt gemaakt van bestaande kunstwerken. Van bedreiging is dan geen sprake. Uiteindelijk geldt dat elf vindplaatsen mogelijk bedreigd worden door de aanleg van de gastransportleiding, te weten catalogusnummers BEWY-012, -022, -024, -034, -035, -060, -087, -090, -143, -149 en -157. Voor deze vindplaatsen is vervolgonderzoek aanbevolen.
2393578100	Circa 100 m ten zuiden	RAAP 2013	Zoals op basis van het bureauonderzoek werd verwacht, ligt het plangebied in een droogmakerij met getijdenafzettingen aan het oppervlak. Voor de aangetroffen wadplaat- en wadvlakte afzettingen geldt een zeer lage archeologische verwachting. In het noordwestelijke deel van het plangebied is een wadgeul aangetroffen. Voor deze zone geldt een middelhoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de Bronstijd.

Deze onderzoeken betreffen bureauonderzoeken die (nog) niet tot nader archeologisch onderzoek hebben geleid in de directe omgeving (binnen een straal van 500 m) van het plangebied. Dat wil dus waarschijnlijk zeggen dat tot dusver in deze bureauonderzoeken is geconcludeerd dat er geen behoudenswaardige resten in de omgeving van het huidige plangebied aanwezig worden geacht. Een uitzondering hierop vormt echter het in 2013 door RAAP uitgevoerde onderzoek. Daarbij is binnen het onderzoeksgebied geconcludeerd dat er een wadgeul aanwezig is binnen het plangebied, waarop bewoning heeft plaats kunnen vinden in de Bronstijd.

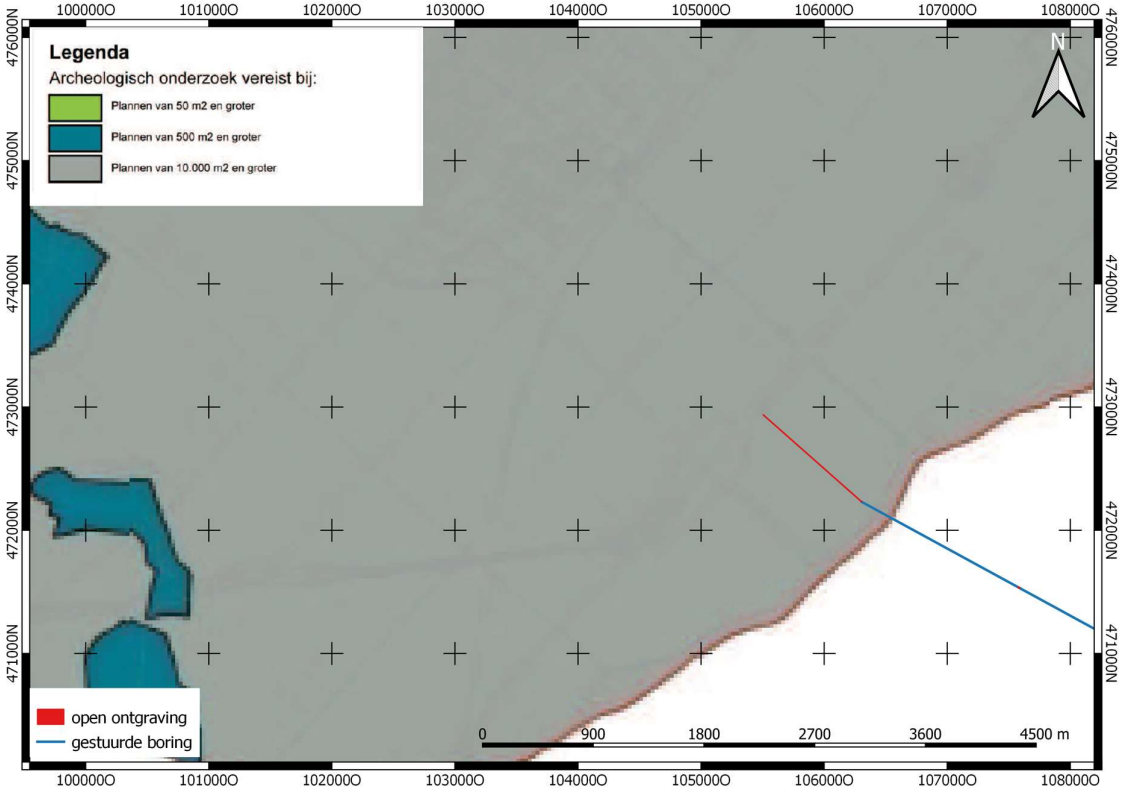
In de wijdere omgeving zijn enkele destructieve onderzoeken (opgravingen en proefsleuven) uitgevoerd (afb. 2.10). Deze zijn echter gesitueerd langs historische linten of in historische kernen en geven daarom geen representatief beeld en kunnen om deze reden buiten beschouwing gelaten worden.

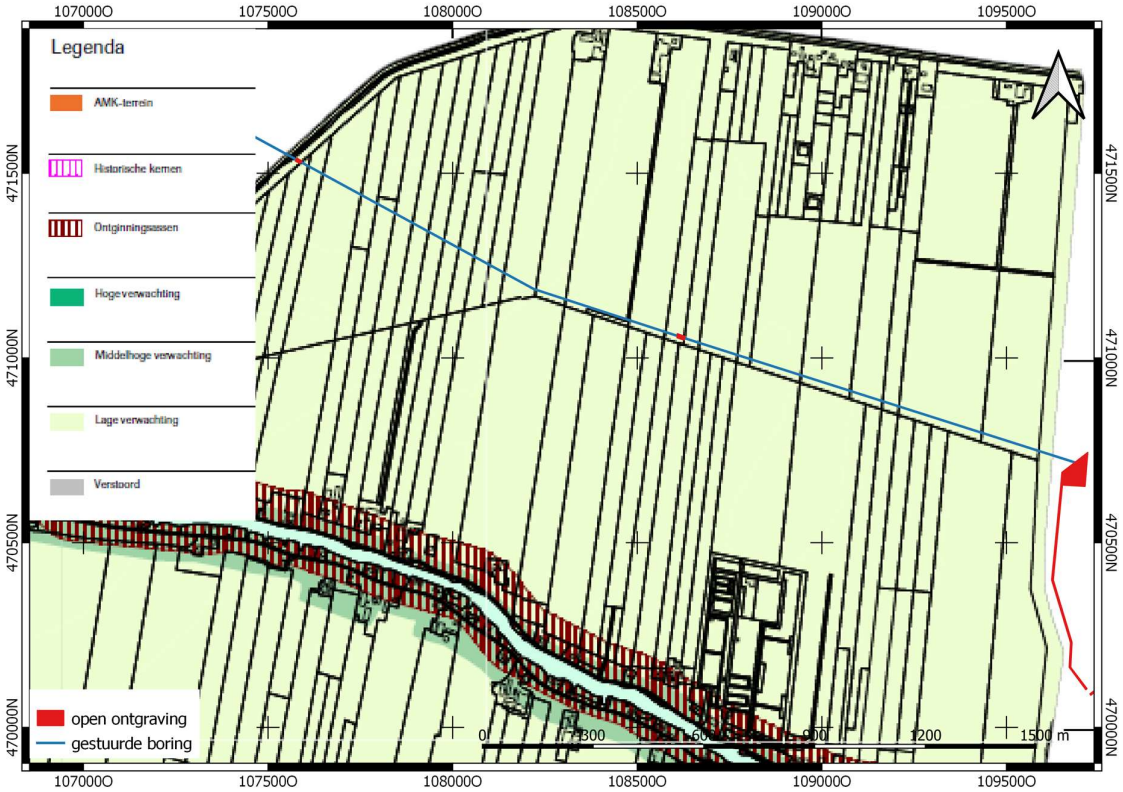
Afbeelding 2.10: Locaties in de nabijheid van het plangebied, waar destructief onderzoek uitgevoerd is. Bron: ARCHIS3

2.8.5 Gemeentelijke beleidsadvieskaarten

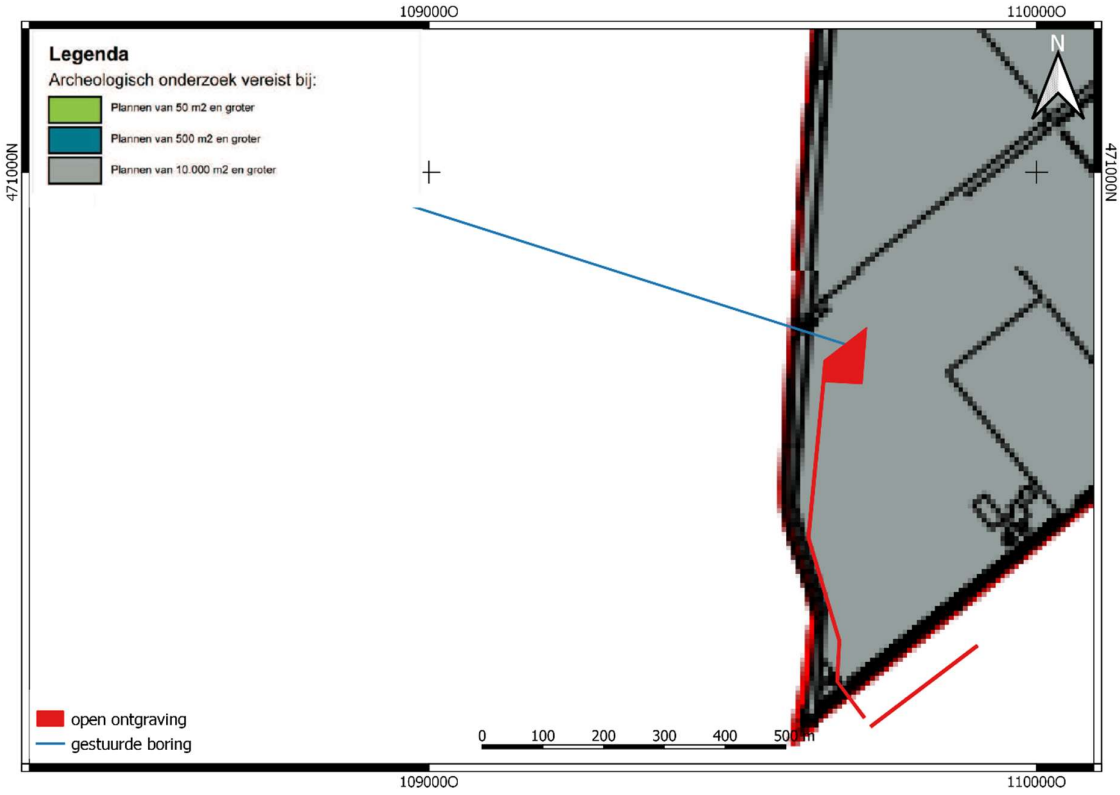
Op de gemeentelijke beleidsadvieskaart van de gemeente Haarlemmermeer, Kaag en Braasem en Aalsmeer staat het plangebied gekarteerd als gebied met een lage archeologische verwachting (afb. 2.11 t/m 2.14). Deze verwachting is gekoppeld aan de geomorfologische setting van het plangebied. Uitgangspunt is dat resten van jagers en verzamelaars zich op het niveau van het pleistocene dekzand (circa 8 m – mv) bevinden. Tegen de tijd dat akkerbouw zijn intrede doet is het gebied te nat om akkers op aan te leggen of te bewonen. De enige uitzondering zien we op de beleidsadvieskaart van de gemeente Uithoorn. Hier doorsnijdt het tracé een gebied met een middelhoge verwachting. Deze verwachting is gekoppeld aan een relatief hoog gelegen gebied, dat is geïnterpreteerd als een voormalige geul in het stelsel van getijdeafzettingen. Vanwege de hogere ligging (in het huidige landschap) kan deze voormalige kreek een mogelijke geschikte locatie zijn geweest voor mensen om te bewonen of om akkers op aan te leggen. Volgens het door RAAP uitgevoerde onderzoek betreft dit een wadgeul waarop in de Bronstijd bewoning heeft plaats kunnen vinden. Hierbij moet echter rekening gehouden worden dat deze uitsnede uit de beleidsadvieskaart niet heel nauwkeurig lijkt.

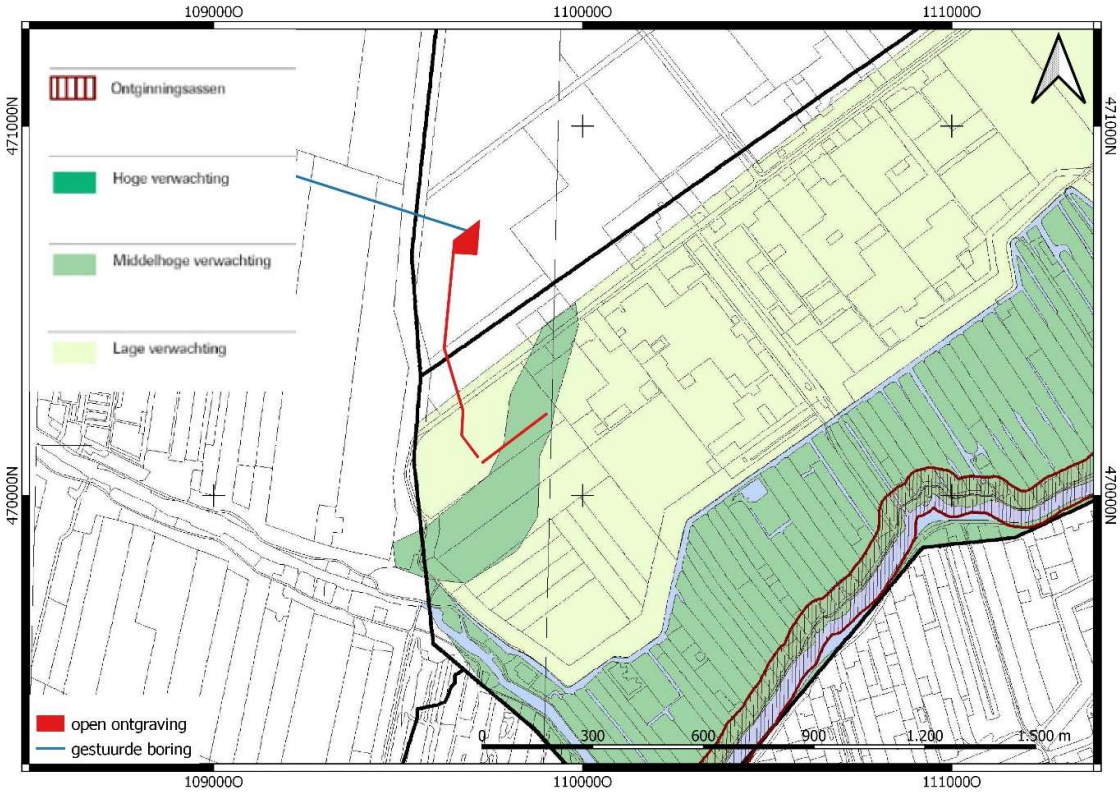
Afbeelding 2.11: Plangebied geprojecteerd op de beleidsadvieskaart van de gemeente Haarlemmermeer

Afbeelding 2.12: Plangebied geprojecteerd op de beleidsadvieskaart van de gemeente Kaag en Braassem

Afbeelding 2.13: Plangebied geprojecteerd op de beleidsadvieskaart van de gemeente Aalsmeer

Afbeelding 2.14: Plangebied geprojecteerd op de beleidsadvieskaart van de gemeente Uithoorn

2.9 Gespecificeerde verwachting

Op basis van de, in de vorige stappen, verworven informatie over de huidige situatie, de aardwetenschappelijke en historische situatie en de bekende archeologische en ondergrondse bouwhistorische waarden, vindt een proces plaats van analyse en interpretatie t.b.v. het opstellen van een gespecificeerde verwachting. Hiertoe is achtergrondkennis vereist van de landschapsontwikkeling en de geschiedenis van de archeo-regio. Om tot een juiste keuze van de onderzoeksmethode van het inventariserend veldonderzoek te komen zijn, voor zover mogelijk, de volgende eigenschappen aangegeven:

- datering; minimaal in hoofdperioden (zoals Paleolithicum, Mesolithicum, etc.);
- complextype (zoals nederzetting, grafveld, akkerlaag etc.);
- omvang;
- diepteligging (ook zichtbaar/niet-zichtbaar);
- locatie (met eventueel aanduiding in welk deelgebied);
- uiterlijke kenmerken (artefacten en type indicatoren);
- mogelijke verstoringen.[21]

Op basis van de geologische gegevens kunnen 4 gestapelde landschappen uit het verleden worden onderscheiden. De gebruiksmogelijkheden van die landschappen verschillen per landschap en de archeologische verwachting ervan dus ook. Ze worden hieronder, van onder naar boven, behandeld.

Dekzandlandschap uit het Pleistoceen

In en kort na de laatste ijstijd bestond het landschap uit een schaars begroeide dekzandvlakte waarin incidenteel rendierjagers en jager-verzamelaars uit de Oude en Midden Steentijd hun kampementen hebben opgeslagen. Met het stijgen van de zeespiegel is dit landschap steeds drassiger geworden. Eerst is het veranderd in een moeras waarin het Basisveen gevormd werd, later werd het een waddengebied. Deze natte milieus zijn niet goed bewoonbaar.

Waar het Basisveen het pleistocene dekzandlandschap nog afdekt, kan sprake zijn van goede bewaarcondities voor resten van tijdelijke kampementen van jager-verzamelaars uit de Oude en Midden Steentijd. Resten van dergelijke kampementen zijn klein van omvang en dus moeilijk opspoorbaar. Zij zullen bij karterend onderzoek voornamelijk herkenbaar zijn aan fragmenten vuursteen, houtskool en al of niet verbrand bot. De verwachting voor het aantreffen van dergelijke resten is laag, omdat er niet veel resten van dergelijke kampementen zijn en omdat ze nauwelijks op te sporen zijn met de gebruikelijke middelen. De diepte van de afzettingen uit de ijstijd in het plangebied bedraagt 14 tot 10 m -NAP (9,7 tot 4,4 m -mv).

Getijdengeulenlandschap in de vroege prehistorie

De in het plangebied gelegen ruggen van de getijdengeulen van het Laagpakket van Wormer, kunnen theoretisch in de Nieuwe Steentijd of Bronstijd bewoonbaar zijn geweest. Dit blijkt uit het feit dat de stroomruggen van deze fase ontkalkt zijn en dus een tijdlang aan de oppervlakte gelegen hebben, zoals blijkt uit het in 2013 door RAAP uitgevoerde onderzoek.[22] Dat kan wijzen op droge omstandigheden waarin de stroomruggen niet direct door jongere getij-afzettingen of veen zijn afgedekt. Hun doorgaans hogere ligging en goed bewerkbare, zandige bodem maakt ze in dergelijke omstandigheden goed bewoonbaar.

De verwachting voor het aantreffen van resten van nederzettingen van landbouwers uit deze periode zou dus hoog moeten zijn. Uit eerder onderzoek blijkt echter dat er geen aanwijzingen zijn aangetroffen op plekken waar dat wel

21 KNA versie 4.1, Protocol 4002

22

werd verwacht.[23] Vondsten uit de te verwachten nederzettingen zouden bij de diverse oppervlaktekarteringen opgemerkt moeten zijn, net zoals de (wel aangetroffen) losse vondsten uit de Middeleeuwen.
De archeologische verwachting voor het aantreffen van resten van bewoning door landbouwers uit de vroege Prehistorie op dergelijke geulen kan daarom bijgesteld worden naar een middelhoge verwachting. Een wadgeul bevindt zich in de gemeente Uithoorn direct ten zuiden en oosten van het huidige plangebied

Vernattend landschap

Na de stilstand in de sedimentatie hervatte de sedimentatie vanuit zee in de vorm van fase IV van het Laagpakket van Wormer (de Oude Zeekleigronden). Deze sedimenten zijn afgezet in een nat en onbewoonbaar milieu. Hierop volgde verdere vernatting en veenvorming als gevolg van het afnemen van de invloed vanuit zee. Het veenpakket is in de loop van de geschiedenis zo'n 4 m dik geworden, tot het in de Late Middeleeuwen werd ontgonnen voor de turfwinning. Hierdoor ontstonden binnenmeren die door verdere turfwinning en afkalving steeds groter werden en waardoor bijna alle veen weer verdween. De Haarlemmermeer bereikte zijn grootste omvang in 1740. Eerder is al vastgesteld dat de veenvorming direct volgde op de laatste sedimentatiefase van het Laagpakket van Wormer en geen gelegenheid bood voor bewoning. De omgeving was eenvoudig te drassig. De verdere ontwikkelingen maakte van het gebied een meer dat ook niet werd gebruikt voor bewoning, maar wellicht wel voor scheepvaart en visserij. Uit archeologische vondsten in het verleden blijkt dat uit de middeleeuwse ontginningsfase soms losse vondsten worden aangetroffen. Deze hebben zich oorspronkelijk op of in het veen bevonden, maar zijn met het verdwijnen van het veen op de bodem van het meer terecht gekomen. De verwachting voor het aantreffen van dergelijke resten is laag en eventuele vondsten zijn bovendien zonder context. Uit de periode waarin het plangebied bestond uit binnenmeren, kunnen archeologische resten van menselijke activiteiten in en op het water worden aangetroffen. Te denken valt dan aan resten gerelateerd aan scheepvaart en visserij. Deposities (afvaldumps bijv.) of infrastructurele werken die met water samenhangen (beschoeiingen en steigers bijv.). Echter zullen eerder aan de voormalige waterkant worden verwacht. Sporen van scheepvaart en visserij zullen voornamelijk bestaan uit losse vondsten van gereedschap, vissersgerei en scheepsdelen. De kans op het aantreffen van dergelijke resten is klein.

Droogmakerij uit de Nieuwe tijd

In 1852 veranderde de Haarlemmermeer in een droogmakerij die voornamelijk als landbouwgrond werd gebruikt. Eerder – in 1741 – was dat al gebeurd met de Vriesekoopsche Polder en in 1882 volgde de Zuider Legmeerpolder. Bebouwing bestond uit verspreide boerderijen en een enkel dorp. In het plangebied is het oorspronkelijke agrarische polderlandschap nog voor een fors deel intact. Uit vergelijking met de huidige topografie met laat 19e-eeuwse kaarten blijkt dat langs doorgaande polderwegen mogelijk sprake is van ondergrondse bouwhistorische waarden. De boerderijen die hier in rond 1900 stonden, bestaan nog, of zijn later gesloopt en (soms) overbouwd.
Boerderijen uit de 19e eeuw zijn in de directe omgeving (de Haarlemmermeer) nog in aanzienlijke aantallen aanwezig en bovendien nog in onverstoorde staat. In dergelijke omstandigheden zijn de mogelijke resten van funderingen van boerderijen uit dezelfde periode nauwelijks als 'behoudenswaardig bodemarchief' aan te merken.

[23] Kroes 2016.

3 Conclusies en aanbevelingen

3.1 Conclusies

De conclusies worden gegeven in de vorm van de antwoorden op de onderzoeksvragen.

1. Wat is bekend over de geo(morfo)logische en bodemkundige opbouw van het plangebied?

Op circa 8 – 9.5 m – mv bevindt zich de top van het pleistocene dekzand. Vanaf het Holoceen steeg de zeespiegel en kwam het gebied binnen de invloedsfeer van de zee te liggen. Hierdoor werd het gebied zoals het huidige waddengebied. Deze getijde afzettingen bedekken de pleistocene afzettingen. In de top van deze getijde afzettingen werd Hollandveen gevormd. Dit hollandveen werd vanaf de middeleeuwen ontgonnen. Plaatselijk zijn hierin getijdengeulen gevormd, die mogelijk in de vroege prehistorie bewoond kunnen zijn geweest.

2. Wat was het historisch landgebruik van het plangebied, wat is het huidig landgebruik en wat is de verwachte invloed daarvan op de (bodem)gaafheid en mogelijk aanwezige archeologische waarden?

Voor zover bekend is het plangebied gedeeltelijk een meer geweest (noordelijke deel en zuidwestelijke deel). Vanaf het moment van droog maken is het in gebruik geweest als akkerland. Het overige deel is voor zover na kon worden gegaan in gebruik geweest als akkerland.

3. Welke gegevens met betrekking tot archeologische waarden zijn over het plangebied bekend?

Binnen het plangebied of in een straal van 500 m zijn geen archeologische waarden bekend. Enkel in Hoofddorp ten zuiden is 100 meter ten zuiden van het tracé tijdens een booronderzoek een mogelijke archeologische vindplaats vastgesteld.

4. Wat is de gespecificeerde archeologische verwachting van het plangebied?

De verwachting op het voorkomen van archeologische waarden uit alle perioden kan als laag beschouwd worden.

5. Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische waarden?

Archeologische waarden worden niet bedreigd door de toekomstige inrichting, omdat de ingrepen niet dieper zullen plaats vinden dan 3 m – mv. Binnen deze diepte heeft het gehele plangebied een lage archeologische verwachting

3.2 Aanbevelingen

Op basis van de resultaten van dit bureauonderzoek is voor het gehele plangebied een lage archeologische verwachting vastgesteld. Op de gemeentelijke verwachtingskaart staat een deel van het plangebied aangeduid als gebied met een middelhoge verwachting. Deze kaart is echter niet zo nauwkeurig. Daarom wordt in dit advies uitgegaan van het bestemmingsplan waarop deze geul ook aangeduid staat als gebied met ” waarde archeologie 3”. Wat inhoudt dat bij ingrepen groter dan 500 m^2 archeologisch onderzoek verplicht wordt gesteld. Het huidige tracé doorsnijdt deze zone echter niet.

Op basis hiervan en omdat de toekomstige inrichting nergens de ondergrenzen van de vrijstellingswaarden overschrijdt, adviseert Geonius om geen vervolgonderzoek uit te voeren.

Mochten tijdens de voorgenomen graafwerkzaamheden alsnog archeologische waarden worden aangetroffen dient hiervan echter melding worden gemaakt conform artikel 5.10 van de erfgoedwet.[24]

24 Degene die anders dan bij het verrichten van opgravingen een vondst doet waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een archeologische vondst betreft, meldt dit zo spoedig mogelijk bij Onze Minister. 2. De gerechtigde tot een archeologische vondst als

Literatuurlijst en gebruikte bronnen

Literatuurlijst

CCvD, 2016. Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie Landbodems versie 4.1, 2018. Vastgesteld door het Centraal College van Deskundigen (CCvD) Archeologie, ondergebracht bij de SIKB te Gouda.

Benjamins, I. en M. Spanjer, 2013: *Archeologisch bureauonderzoek geerpolder, wassenaarsche polder en vriesekoopsche polder hoogheemraadschap van rijnland*.

Boer, G.H, de, J.A. Schenk en J. van Roemburg, 2010: *Aardgastransportleidingtracé Beverwijk-WijngaardenArcheologisch vooronderzoek: een bureaustudie ten behoeve van de m.e.r.-procedure.*

Haans, J.C.F.M., 1954: *De bodemkartering van Nederland, deel XV. De Bodemgesteldheid van de Haarlemmermeer*. Verslagen van landbouwkundige onderzoekingen No 60.7.
Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Koomen, A.J.M. & G.J. Maas, 2004: Geomorfologische kaart van Nederland (GKN). Achtergronddocument bij het landsdekkende digitale bestand. Alterra-rapport 1039, Wageningen.

Kroes, R.A.C., 2016: *Plangebied PrimA4a en de Kwakel, Rijsenhout, gemeente Haarlemmermeer, Kaag en Braassem en Aalsmeer: Archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek*. RAAP-notitie 5540. Weesp.

Molenaar, S., 1999: *Ondergronds Logistiek Systeem (OLS) in de provincie Noord-Holland; een Aanvullende Archeologische Inventarisatie (AAI)*. RAAP-briefverslag 1999-2027.
Stichting RAAP, Amsterdam.

Molenaar, S., 2000: *Schiphol Logistics Park (SLP); een verkennend archeologisch onderzoek*.
RAAP-rapport 541. Stichting RAAP, Amsterdam.

Riezebos, P.A. & A. Du Saar, 1969: *Een dwarsdoorsnede door de mariene holocene afzettingen tussen Vijfhuizen en Vinkeveen*. Mededelingen Rijks Geologische Dienst, nieuwe serie
no. 20, Maastricht.

Schute, I.A., 1998: *N.V. Luchthaven Schiphol. Vijfde Baan (5P) Schiphol. Archeologisch Onderzoek*.
RAAP-rapport 335. Stichting RAAP, Amsterdam.

Vos, G.A., 1992: *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Toelichting bij kaartblad 24-25 West, Zandvoort-Amsterdam*. DLO-Staring Centrum, Wageningen.

bedoeld in het eerste lid, is gehouden de vondst gedurende zes maanden, te rekenen van de dag van de in het eerste lid bedoelde melding, ter beschikking te houden of te stellen voor wetenschappelijk onderzoek.
Opmerking auteur: met monument wordt bedoeld: 1. vervaardigde zaken welke van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap of hun cultuurhistorische waarde; 2. Terreinen welke van algemeen belang zijn wegens daar aanwezige zaken als bedoeld onder 1.Melding kan plaats vinden bij de gemeente (niet bij de minister).

Gebruikte bronnen

http://zoekencultureelerfgoed.nl

www.topotijdreis.nl

www.arcgis.com

http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl

http://www.ruimtelijkeplannen.nl

https://easy.dans.knaw.nl

http://www.sikb.nl

Verklarende woordenlijst en gebruikte afkortingen

Verklarende woordenlijst

ARCHIS	het geautomatiseerde Archeologisch Informatiesysteem voor Nederland. Dit bestaat uit een databank waarin allerlei gegevens over archeologische vindplaatsen en terreinen in Nederland zijn opgeslagen, daterend van de Prehistorie tot de Nieuwe Tijd.
AMK	Een digitaal bestand van alle bekende behoudenswaardige archeologische terreinen in Nederland dat door de RCE in samenwerking met de desbetreffende provincie is opgesteld. Op de kaart staan terreinen met archeologische status aangegeven. De kaart baseert zich op gegevens uit ARCHIS. Statustoekenning vindt plaats nadat het terrein is getoetst aan een aantal door de RCE gehanteerde criteria (kwaliteit, zeldzaamheid en contextwaarde).
IKAW	de zogenaamde archeologische verwachtingskaart. Deze geeft een gebiedsindeling in drie categorieën weer op basis van de verwachting van archeologische vondsten (gebieden met een lage, midden, dan wel hoge –archeologische verwachting). De kaart is voornamelijk gebaseerd op het bodemtype.
A0-horizont	een moerige horizont, bestaande uit onverteerbare en weinig verteerde plantenresten opgehoopt in een aëroob milieu op het onderlinge materiaal (strooisellaag).
A1-horizont	een minerale of moerige, donker gekleurde horizont, ontstaan aan of nabij het oppervlak, waarin de organische stof geheel of gedeeltelijk is omgezet (humushoudende bovengrond).
Aan-horizont	horizont door de mens opgebracht zoals het mestdek van de enkeerdgronden.
AC-horizont	een geleidelijke overgang van een A1- naar een C-horizont.
AB-horizont	een geleidelijke overgang naar een B-horizont.
Ap-horizont	de bouwvoor, de A-horizont die door de mens is bewerkt.
B-horizont	een minerale of moerige horizont waaraan door inspoeling bestanddelen zijn toegevoegd, zoals humus of lutum (inspoelingshorizont).
C-horizont	een minerale of moerige horizont, die weinig of nauwelijks door bodemvorming is veranderd. Aangenomen wordt dat de bovenliggende horizonten uit soortgelijk materiaal zijn ontstaan (moedermateriaal).
E-horizont	een minerale, licht gekleurde horizont die door uitspoeling verarmd is aan kleimineralen, ijzer, aluminium of aan alle drie (uitspoelingshorizont of loodzandlaag).
G-horizont	een minerale of moerige, niet-geaëreerde horizont, bij mineraal materiaal meestal donkergrijs of donker blauwgrijs van kleur (“gereduceerde” ondergrond); bij moerig materiaal meestal donkerbruin, na oxidatie verandert in grijs, resp. zwart tot donkergrijs.
CIS-Code	(=ARCHIS-nummer). Het landelijk registratienummer ten behoeve van archeologisch onderzoek, uitgegeven door het Centraal Informatiesysteem. Dit nummer dient op alle vondsten en documentatiemateriaal vermeld te worden. De RCE noemt dit het “onderzoeksmeldingsnummer”, en geeft het af na een Artikel 41-melding.
Archeologische Indicatie	Indicatief archeologisch materiaal dat bij (boor)onderzoek een aanwijzing kan zijn voor de aanwezigheid, ter plaatse of in de nabijheid, van een archeologische vindplaats.
Colluvium	tijdens het Holoceen van de hellingen geërodeerde en in de dalen afgezette lössleem.

Enkeerdgrond	dikke eerdgrond (=laag met donkere, min of meer rulle grond, met organische en anorganische bestanddelen) ontwikkeld op zandgrond onder invloed van de mens, ook wel essen genoemd.
Esdek	oud verhoogd bouwland, ontstaan door ophoging ten behoeve van bemesting. Voor de bemesting werden plaggen of met zand vermengde potstalmest opgebracht. In geval van een es is de opgebrachte laag ten minste 50 cm dik. De term es is gangbaar in Noord- en Oost-Nederland. In Midden-Nederland wordt gesproken van een enk of eng.
Holoceen	geologisch tijdvak, vroeger Alluvium genoemd, binnen het Quartair, van ongeveer 10.000 jaar geleden tot nu, met daarin o.a. het Mesolithicum, Neolithicum, de Bronstijd, de IJzertijd, de Romeinse tijd en de historische tijd.
Kwartair	geologische periode van 2 miljoen jaar geleden tot nu, de tijd van het menselijk leven op aarde, omvattend het Pleistoceen en het Holoceen.
Löss	eolische (wind) afzetting van zeer fijnkorrelig materiaal waarvan het overgrote deel van de korrels (60-85%) kleiner is dan 63 µm.
Pleistoceen	geologisch tijdvak binnen het Quartair, van ongeveer 2 miljoen jaar geleden tot 10.000 jaar geleden, met daarin o.a. de eerste mensensoorten en het Paleolithicum (oude steentijd).
Potstal	uitgediepte veestal.
Potstalmest	potstalmest of aardmest werd bereid in een zgn. potstal en bestond uit stalmest, huisafval, bos- en heidestrooisel en meestal zand uit sloten of uit humusarme ondergrond van het bouwland zelf en ook werden in plaats van zand heideplaggen gebruikt.
Prehistorie	dat deel van de geschiedenis waarvan geen geschreven bronnen bewaard zijn gebleven.
Schepenbank	vroegere rechtbank van schepenen (vroegere stadsbestuurders en rechters).
Site	een plaats waar in het verleden menselijke activiteiten hebben plaatsgevonden.
Tertiair	geologische periode van 65-2 miljoen jaar geleden, waarin zich de belangrijkste ontwikkelingen van de zoogdieren voordeden.
Vindplaats	Een ruimtelijk begrensd gebied waarbinnen zich archeologische informatie bevindt (monument, type monument, aard archeologische waarde, archeologische indicatie).
Vondst	Alle soorten mobilia: roerende of roerend geraakte onderdelen van onroerende goederen afkomstig van archeologisch veldwerk of uit bestaande collecties.
Weichselien	geologische periode (laatste ijstijd, waarin het landijs Nederland niet bereikte) ca. 120.000-10.000 jaar geleden.

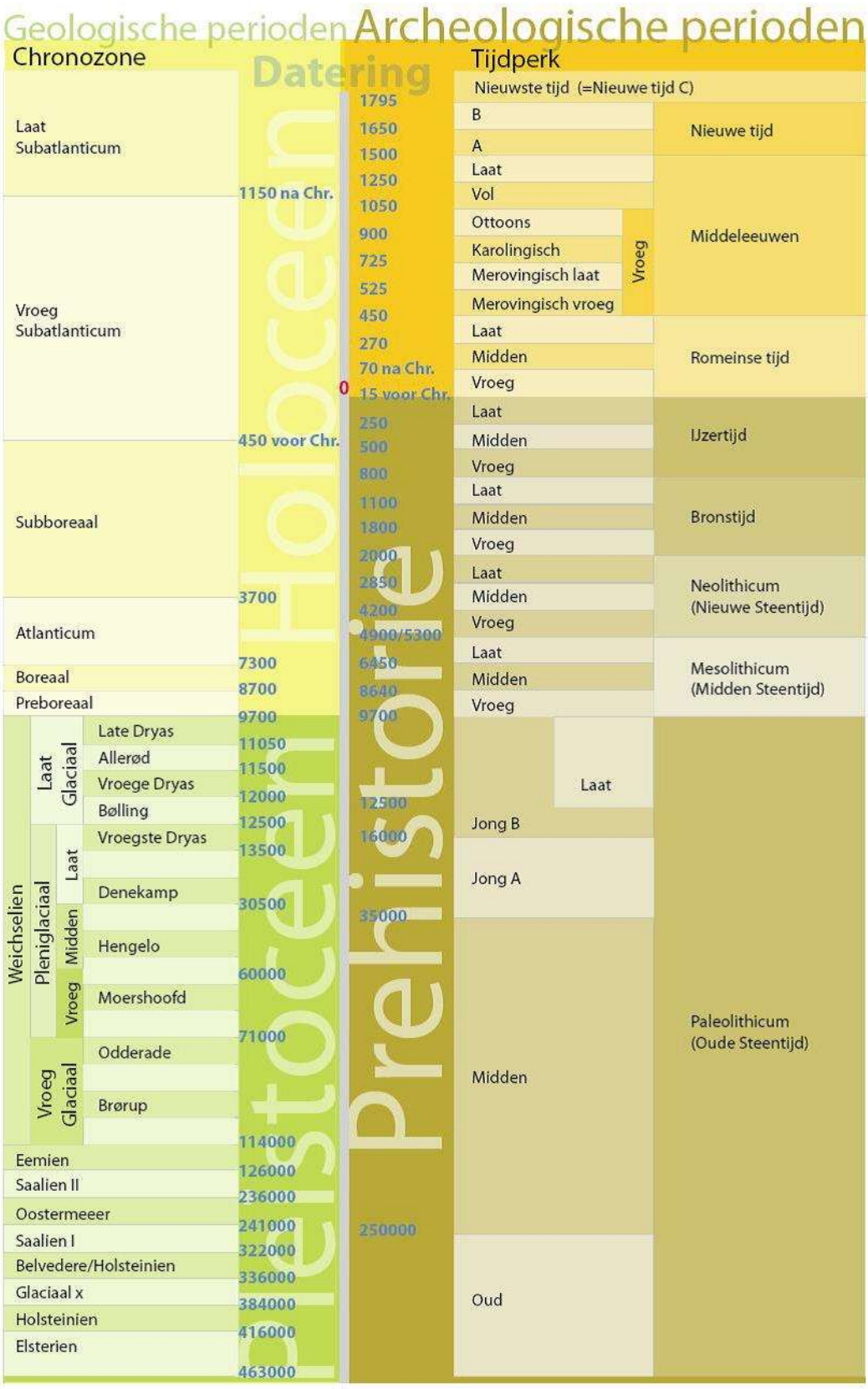
Gebruikte afkortingen

AMK	Archeologische Monumentenkaart
ARCHIS	ARCHeologisch Informatie Systeem Archis 2
BP	before present (voor heden); C14 jaren; het nulpunt 'heden' is hierbij volgens internationale afspraak gesteld op 1950 (n.Chr.); de werkelijke kalender- of zonnejaren (gekalibreerde C14-jaren) zijn weergeven in jaren v.Chr. en n.Chr.
C14	koolstof 14, isotoop van het normale koolstof 12; radioactief element dat voor dateringsmethoden gebruikt wordt.
v.Chr.	(jaren) voor Christus
n.Chr.	(jaren) na Christus
GHG	Gemiddelde Hoogste Grondwaterstand
GLG	Gemiddelde Laagste Grondwaterstand
Gwt	grondwatertrap
IKAW	Indicatieve Kaart Archeologische Waarden
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie

mv	maaiveld
-mv	onder maaiveld
RCE	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
RGD	Rijks Geologische Dienst (tegenwoordig onderdeel van TNO-NITG Bodem)
StiBoKa	Stichting Bodem Kartering

Bijlagen

Bijlage 1 tijdtabel

Geologische perioden
Archeologische perioden
Chronozone
Datering
Tijdperk
Laat Subatlanticum
1150 na Chr.
Vroeg Subatlanticum
450 voor Chr.
Subboreaal
3700
Atlanticum
7300
Boreaal
8700
Preboreaal
9700
Weichselien
Laat Glaciaal
Late Dryas
11050
Allerød
11500
Vroege Dryas
12000
Bølling
12500
Pleniglaciaal
Laat
Vroegste Dryas
13500
Denekamp
30500
Midden
Hengelo
60000
Vroeg
Moershoofd
71000
Vroeg Glaciaal
Odderade
114000
Brørup
Eemien
126000
Saalien II
236000
Oostermeeer
241000
Saalien I
322000
Belvedere/Holsteinien
336000
Glaciaal x
384000
Holsteinien
416000
Elsterien
463000
Pleistoceen
Holoceen
Prehistorie
1795
1650
1500
1250
1050
900
725
525
450
270
70 na Chr.
0
15 voor Chr.
250
500
800
1100
1800
2000
2850
4200
4900/5300
6450
8640
9700
12500
16000
35000
250000
Nieuwste tijd (=Nieuwe tijd C)
B
A
Nieuwe tijd
Laat
Vol
Ottoons
Karolingisch
Merovingisch laat
Merovingisch vroeg
Vroeg
Middeleeuwen
Laat
Midden
Vroeg
Romeinse tijd
Laat
Midden
Vroeg
IJzertijd
Laat
Midden
Vroeg
Bronstijd
Laat
Midden
Vroeg
Neolithicum (Nieuwe Steentijd)
Laat
Midden
Vroeg
Mesolithicum (Midden Steentijd)
Laat
Jong B
Jong A
Midden
Oud
Paleolithicum (Oude Steentijd)

Geonius.nl

Geonius is een middelgroot interdisciplinair ingenieursbureau met brede expertise binnen de GWW- en bouwsector. Door onze unieke combinatie van vakkennis op het gebied van wegen, geotechniek, milieu, geodesie, water, ruimtelijke ontwikkeling, landschap, archeologie en ecologie zijn wij goed in staat mee te denken met de klant en projecten zelfstandig uit te voeren. Grenzen tussen de verschillende divisies vervagen, waardoor steeds meer projecten integraal door ons worden uitgevoerd.

Geonius hecht veel waarde aan een informele, positieve bedrijfscultuur, het welzijn van medewerkers en maatschappelijke betrokkenheid.

- Wegen
- Geotechniek
- Milieu
- Geodesie
- Water
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Landschap
- Archeologie
- Ecologie

GEONIUS

Oplegnotitie bij Archeologische Rapporten Geonius 193

Kaag en Braassem De Kwakel PrimA4a planaanpassing vervolg bureauonderzoek
AA190059.001R01.V01.OPLEG

8 februari 2022

plangebied

GEONIUS

Administratieve gegevens

Opdrachtgever:	Atron Engineering Hulsenboschstraat 22 B-1 4251LR Werkendam Contactpersoon: B. Verbeek E: b.verbeek@atron-engineering.nl T: 0183-216020
Uitvoerder:	Geonius Archeologie De Asselen Kuil 10 6161 RD Geleen Contactpersoon: A. de Ridder E: a.deridder@geonius.nl T: 088-1300600
Bevoegde overheid:	Gemeente Haarlemmermeer, gemeente Kaag en Braassem en de gemeente Aalsmeer
Beheer en plaats van documentatie:	Archief Geonius & Het provinciale depot in Castricum
Landelijk registratienummer:	4774370100
Locatie:	Gemeente: Gemeente Haarlemmermeer, gemeente Kaag en Braassem en de gemeente Aalsmeer Plaats: Kudelstaart Toponiem: De Kwakel Centrum coördinaat: 106.300/474.200 Kaartblad: 31A Omvang plangebied: Circa 15.000 m^2
NOaA archeoregio:	Hollands veen- en kleigebied
Onderzoekskader:	Omgevingsvergunning
Onderzoeksteam:	A. de Ridder (senior KNA archeoloog)
Type onderzoek:	Bureauonderzoek
Tijdstip onderzoek:	februari 2022

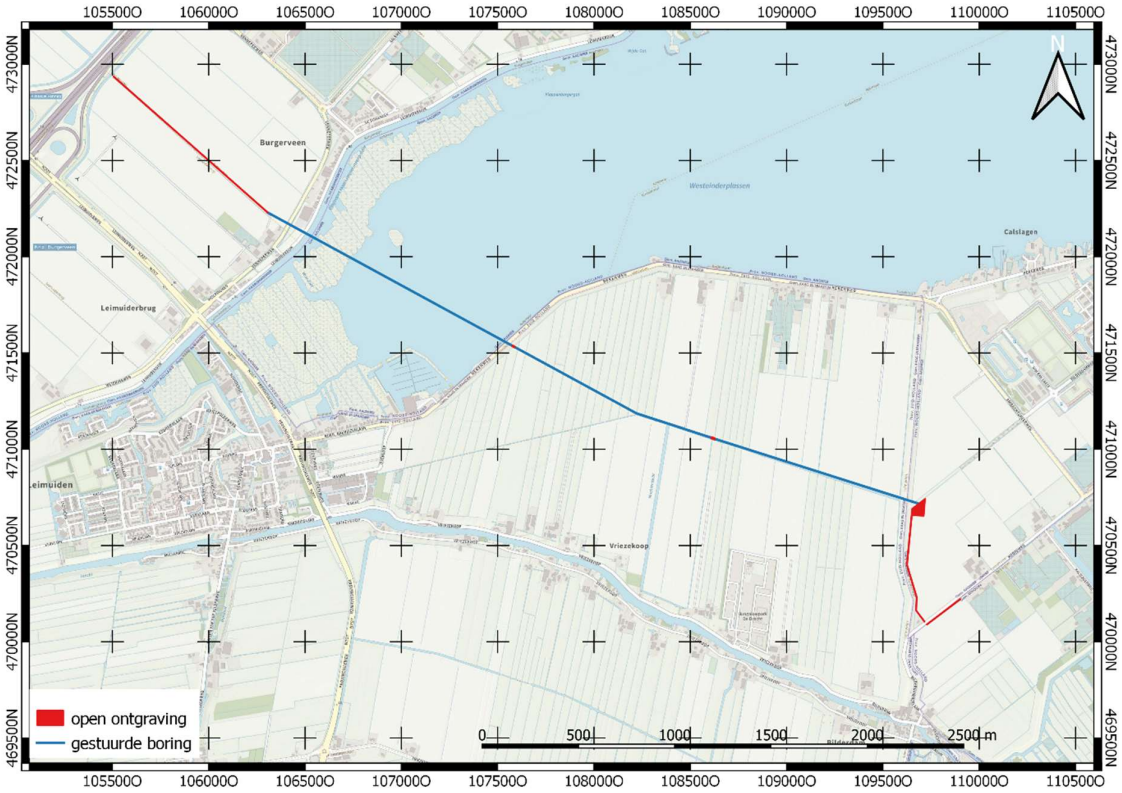
Geonius Archeologie is een onderdeel van Geonius Milieu B.V. Geonius is gecertificeerd voor de protocollen 4001 (Programma van Eisen), 4002 (Bureauonderzoek), 4003 (Inventariserend veldonderzoek) en 4004 (opgraven landbodem) van de SIKB BRL 4000
Geonius Groep B.V. en de verschillende divisies zijn gecertificeerd volgens de algemene kwaliteitsnorm NEN-EN-ISO 9001:2015, NEN-EN-ISO 14001:2015, VCA**2017/6.0 en CO_2 Prestatieladder niveau 3.

Bronzen riemverdeler uit circa 900 na Chr.
De riemverdeler of driepas is het beeldmerk van Geonius Archeologie. Een riemverdeler verbindt verschillende riemen met elkaar en draagt zodoende zorg voor één geheel. De vorm komt overeen met het logo van Geonius dat staat voor de van oorsprong drie disciplines die één organisatie vormen en zorg dragen voor de uitvoering van integrale projecten.

1. Aanleiding en doelstelling

In opdracht van Atron engineering heeft Geonius in 2020 van dit jaar een bureauonderzoek uitgevoerd voor het plangebied zoals hier onder afgebeeld (afb. 1). Nu blijkt dit kabeltracé gedeeltelijk gewijzigd te worden. In het kader van het aanvragen van een omgevingsvergunning voor dit gewijzigde gedeelte heeft de aanvrager ons verzocht een procedure-waardig document af te geven voor deze procedure. Omdat het voorgaande rapport reeds definitief gemaakt en gedeponeerd is, is besloten om dit document in de vorm van een oplegnotitie aan te leveren. Ten behoeve van de onderbouwing worden daarom in deze notitie de conclusie en selectiebesluit uit het rapport samengevat en zal vervolgens onderbouwd worden of voor het gewijzigde gedeelte van het tracé nader archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

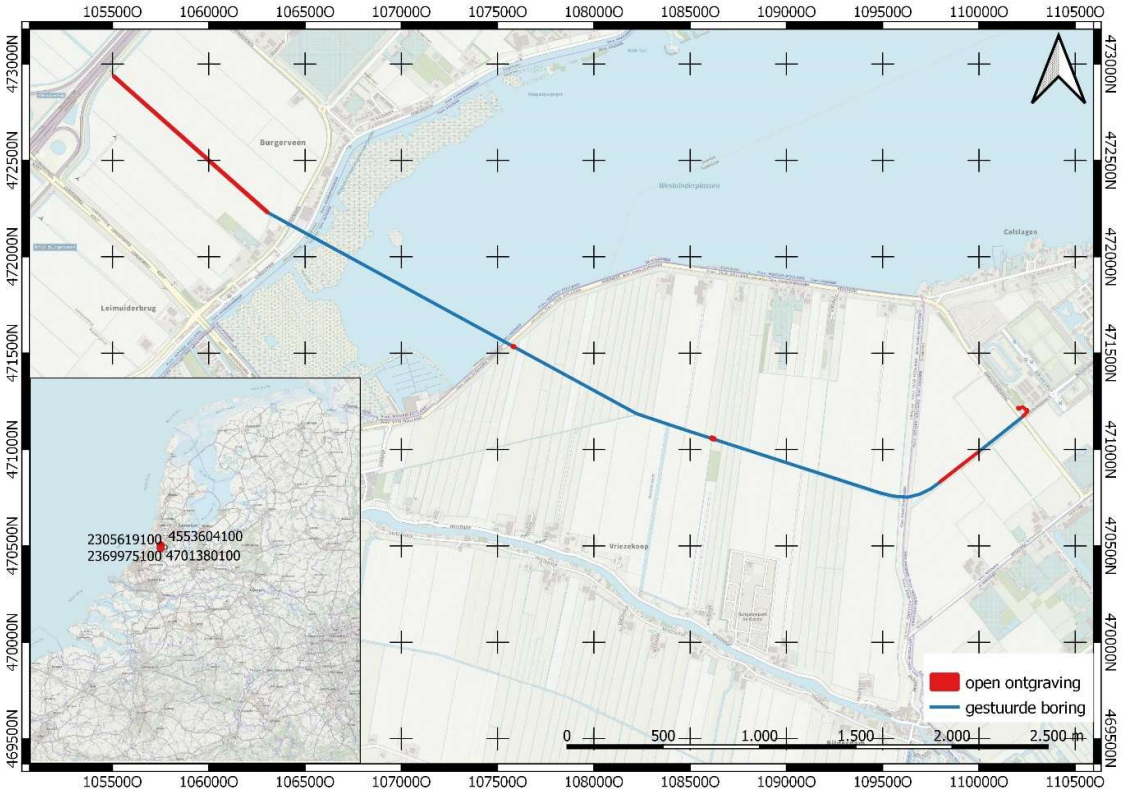
Afb. 1 : ligging oude plangebied op de topografische ondergrond; tracé in rood en blauw. Bron: pdok.nl.

Uit dit bureauonderzoek werd geconcludeerd dat de diepere ondergrond van het plangebied bestaat uit dekzand dat afgezet is in het Pleistoceen. In het daarop volgende Holoceen werd het warmer en steeg de zeespiegel. Als gevolg van deze zeespiegelstijging kwam het huidige plangebied onder de invloedsfeer van de zee te liggen en veranderde het toenmalige dekzandlandschap in een soort waddengebied. De afzettingen die hier gevormd zijn worden aangeduid met getijdeafzettingen. Deze laag met afzettingen kan acht tot negen en een halve meter dik zijn. En worden doorgaans niet geschikt geacht voor bewoning. Enkel kunnen er plaatselijk geulen in gevormd zijn, die in het begin van de prehistorie mogelijk nog wel bewoond kunnen zijn geweest. In de top van deze afzettingen is veen ontwikkeld; het zogenaamde Hollandveen. Dit veen is vanaf de Middeleeuwen ontgonnen. Zodoende is onder andere het Haarlemmermeer ontstaan. Deze is in de 19^{e} eeuw drooggemalen en heeft het huidige plangebied zodoende zijn huidige vorm gekregen.

Omdat er volgens historisch kaartmateriaal nooit bebouwing aanwezig is geweest binnen het huidige plangebied en er geen aanwijzingen zijn voor geulen in de ondergrond van het plangebied, kan geconcludeerd worden dat de gespecificeerde verwachting voor het gehele plangebied als laag kan worden beschouwd.

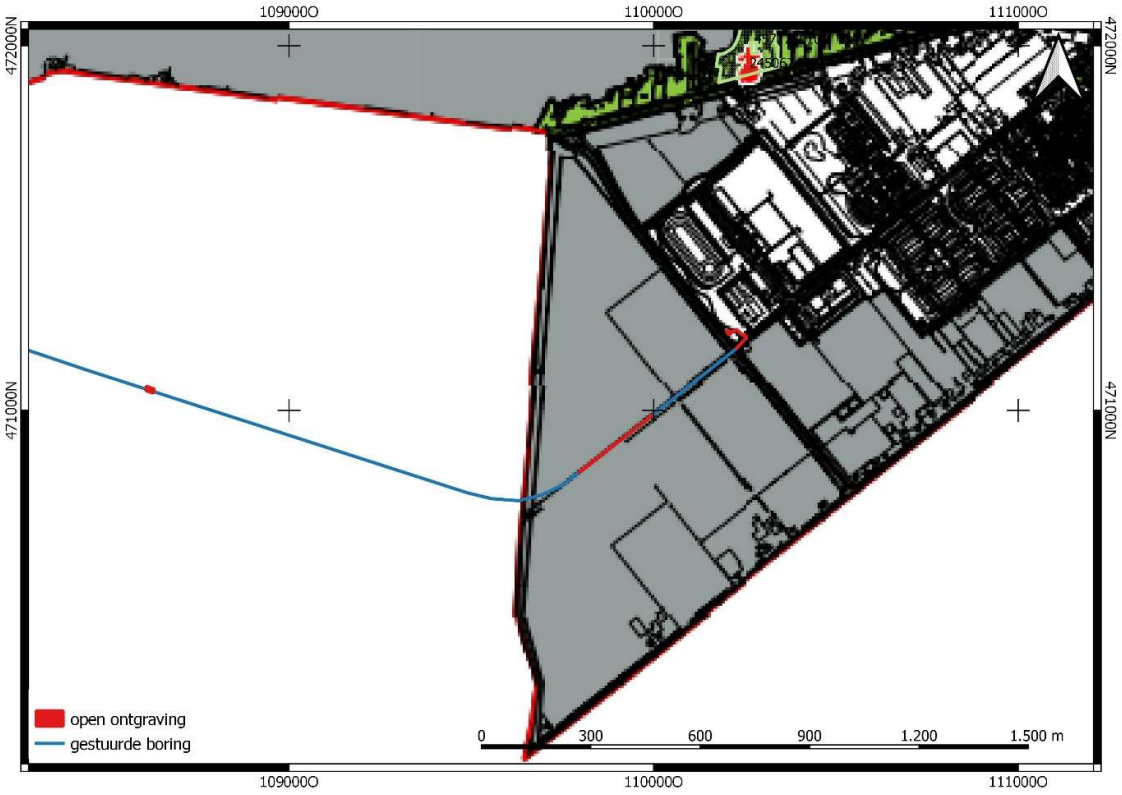
2. Gewijzigde tracé

Het nieuwe tracé (afb. 2), zal gedeeltelijk geheel door middel van gestuurde boringen aangelegd worden en deels door middel van open ontgraving. Ten behoeve hiervan zullen drie in en uittrede punten uitgegraven worden bij de begin- en eindpunten van de, met blauw aangeduide, lijnen (zie bijlage 1). Het meest oostelijke gedeelte van het plangebied wordt in open ontgraving aangelegd en hier vindt de aansluiting op een te realiseren reduceerstation plaats. Het hele tracé valt binnen een gebied dat op de archeologische gemeentelijke verwachtingskaarten een lage verwachting heeft.[1,2,3] Dit geldt ook voor het gewijzigde gedeelte van het tracé. Op de plaats waar een reduceerstation gepland wordt en het meest oostelijke gedeelte van het tracé is het plangebied gelegen in een gebied dat geen verwachting heeft (afb. 3).[4]

Afb. 2 : ligging nieuwe plangebied op de topografische ondergrond; tracé in rood en blauw. Bron: pdok.nl.

[1] Beleidsadvieskaart gemeente Haarlemmermeer 2012.
[2] Beleidsadvieskaart gemeente Kaag en Braassem 2011
[3] Beleidsadvieskaart gemeente Aalsmeer 2010.
[4] Beleidsadvieskaart gemeente Kaag en Braassem 2011

Afb. 3 : ligging aangepaste gedeelte van het tracé op de beleidskaart van de gemeente Kaag en Braassem. Bron: Huizer et al. 2011.

3. conclusie advies

Het nieuwe tracé dat slechts in het oosten voor een deel verschilt van het oude, komt te liggen binnen een zone met een lage verwachting en deels binnen een zone zonder verwachting. Ook voor het gewijzigde tracé blijft daarom de aanbeveling om geen vervolgonderzoek uit te voeren van kracht.

Deze oplegnotie zal aan de bevoegde overheid worden voorgelegd ter beoordeling. Indien deze daarmee ingestemd heeft, zal de oplegnotie bij het rapport worden gevoegd om dan verder mee in de procedure van aanvraag van de omgevingsvergunning te worden meegenomen.

Literatuurlijst

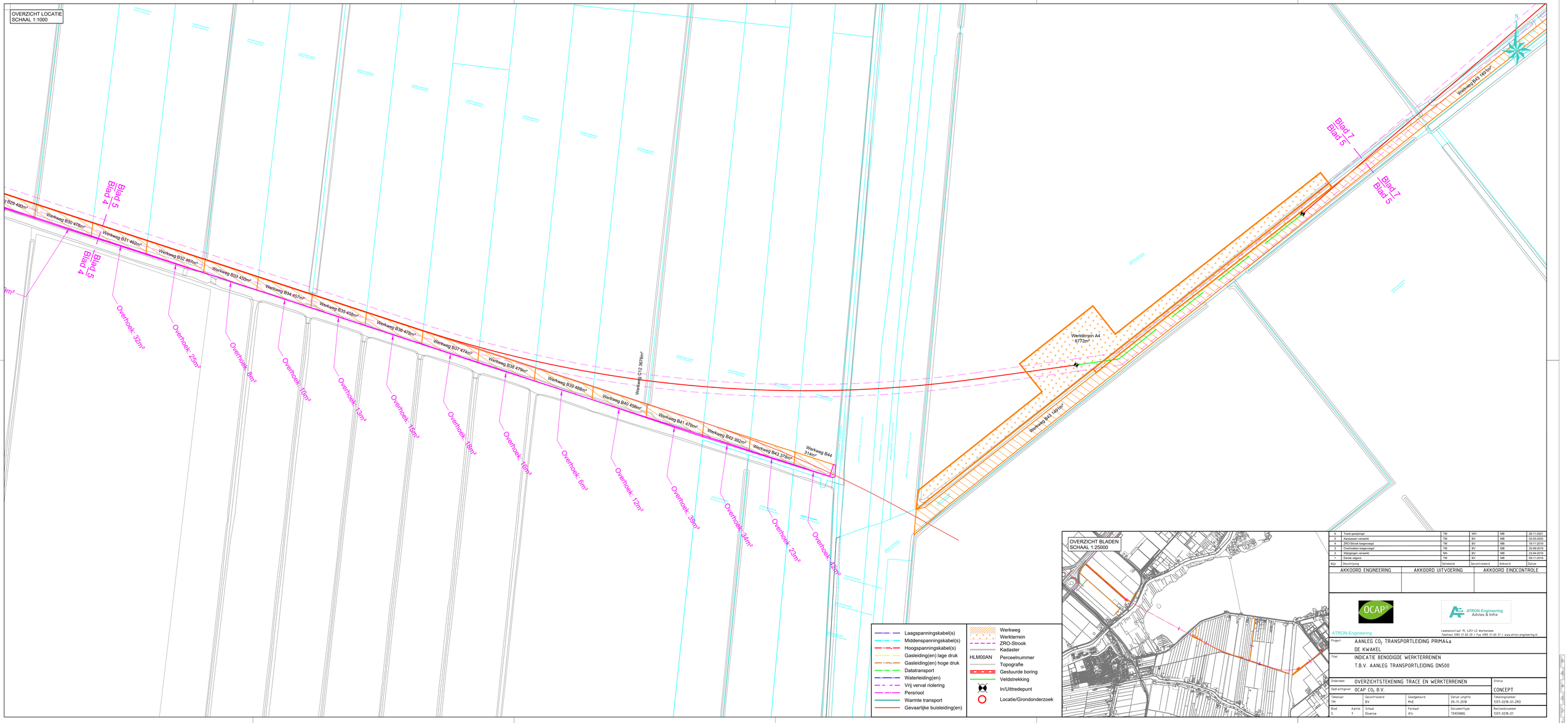
J. Huizer, N. de Jonge, S. van der A, N.F. Mulder, 2011: Archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart gemeente Kaag en Braassem

Gemeente Haarlemmermeer 2012. *Toelichting archeologische beleidskaart gemeente Haarlemmermeer*.

Cultureel Erfgoed Noord-Holland 2010. Beleidsnota Archeologie Gemeente Aalsmeer

Bijlagen

Bijlage 1 Ontwerptekening

Wijz	Omschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum
6	Track gewijzigd	TM	WH	MB	26-11-2021
5	Aanpassen verwerkt	TM	BV	MB	02-03-2020
4	ZRO-Strook toegevoegd	TM	BV	MB	18-11-2019
3	Overhoeken toegevoegd	TM	BV	MB	25-09-2019
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	06-11-2018

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

OCAP

ATRON Engineering
Advies & Infra

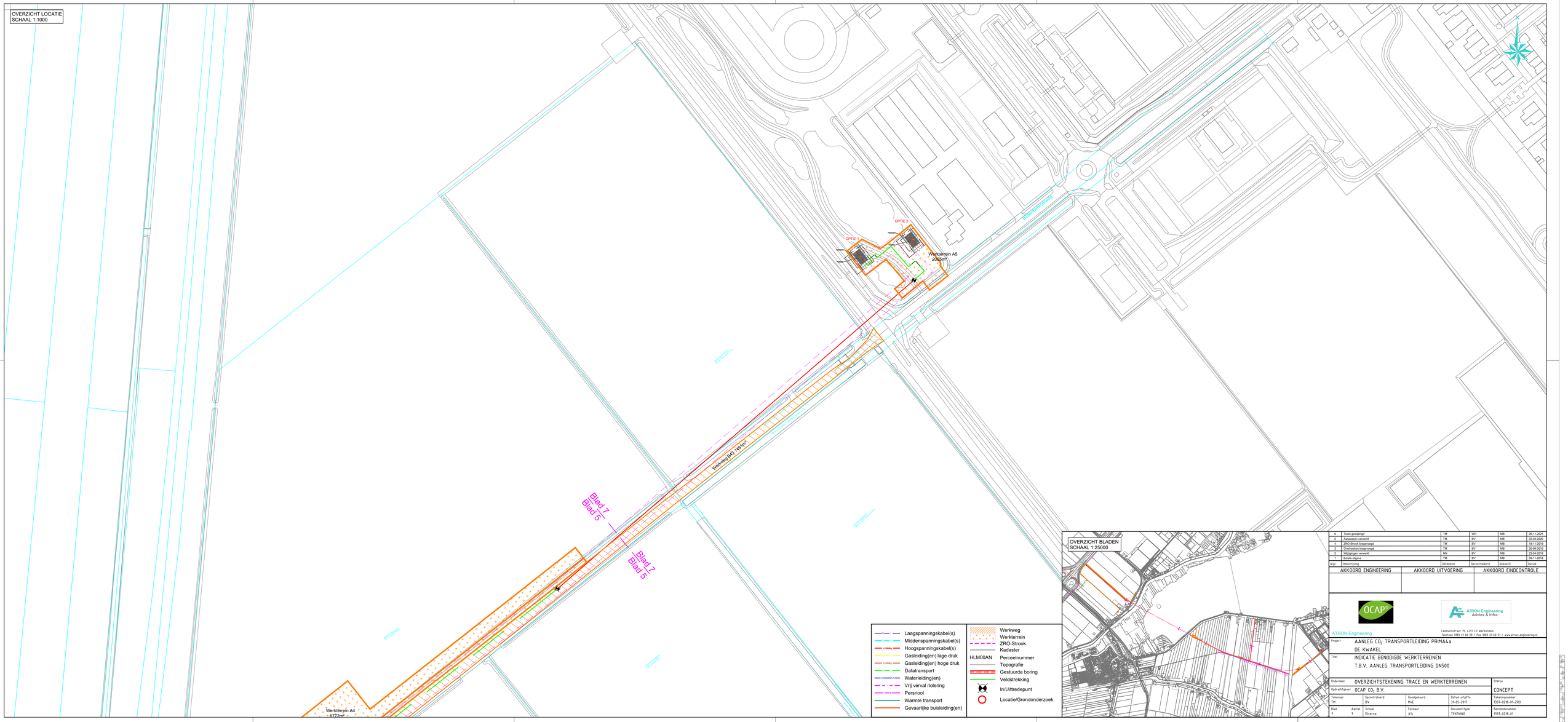
ATRON-Engineering

Leemanstraat 19, 4251 LD Werkendam
Telefoon 0183 21 66 20 / Fax 0183 21 66 21 / www.atron-engineering.nl

Project	AANLEG CO_2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4a DE KWAKEL
Titel	INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500
Onderdeel	OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN
Opdrachtgever	OCAP CO_2 B.V.

Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte	Tekeningnummer
TM	BV	MvE	09-11-2018	1331-0218-01-ZRO

Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Documenttype	Bestandsnummer
5	7	Diverse	A1+	TEKENING	1331-0218-01

Wijz	Omschrijving	Getekend	Gecontroleerd	Akkoord	Datum
6	Track gewijzigd	TM	WH	MB	26-11-2021
5	Aanpassen verwerkt	TM	BV	MB	02-03-2020
4	ZRO-Strook toegevoegd	TM	BV	MB	18-11-2019
3	Overhoeken toegevoegd	TM	BV	MB	25-09-2019
2	Wijzigingen verwerkt	NN	BV	MB	23-04-2019
1	Eerste uitgave	TM	BV	MB	06-11-2018

AKKOORD ENGINEERING	AKKOORD UITVOERING	AKKOORD EINDCONTROLE

OCAP

ATRON Engineering
Advies & Infra

ATRON-Engineering
Leemanstraat 19, 4251 LD Werkendam
Telefoon 0183 21 66 20 / Fax 0183 21 66 21 / www.atron-engineering.nl

Project	AANLEG CO_2 TRANSPORTLEIDING PRIMA4a DE KWAKEL
Titel	INDICATIE BENODIGDE WERKTERREINEN T.B.V. AANLEG TRANSPORTLEIDING DN500
Onderdeel	OVERZICHTSTEKENING TRACE EN WERKTERREINEN
Opdrachtgever	OCAP CO_2 B.V.

Tekenaar	Gecontroleerd	Goedgekeurd	Datum uitgifte
TM	BV	MvE	31-05-2017

Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Documenttype
7	7	Diverse	A1+	TEKENING

Status
CONCEPT

Tekeningnummer
1337-0218-01-ZRO

Bestandsnaam
1337-0218-01

Geonius.nl

Geonius is een middelgroot interdisciplinair ingenieursbureau met brede expertise binnen de GWW- en bouwsector. Door onze unieke combinatie van vakkennis op het gebied van wegen, geotechniek, milieu, geodesie, water, ruimtelijke ontwikkeling, landschap, archeologie en ecologie zijn wij goed in staat mee te denken met de klant en projecten zelfstandig uit te voeren. Grenzen tussen de verschillende divisies vervagen, waardoor steeds meer projecten integraal door ons worden uitgevoerd.

Geonius hecht veel waarde aan een informele, positieve bedrijfscultuur, het welzijn van medewerkers en maatschappelijke betrokkenheid.

- Wegen
- Geotechniek
- Milieu
- Geodesie
- Water
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Landschap
- Archeologie
- Ecologie

GEONIUS

Kwantitatieve risicoanalyse kooldioxideleiding

Nieuw-Vennep, De Kwakel en Rijssenhout

projectnummer 0410011.00
concept revisie 1.0
2 juni 2016

Understanding today.
Improving tomorrow.

Kwantitatieve risicoanalyse kooldioxideleiding

Nieuw-Vennep, De Kwakel en Rijssenhout

projectnummer 0410011.00 – HI04
revisie 1.0
2 juni 2016

Adviesgroep SAVE

Opdrachtgever

Roos + Bijl BV Engineers en Consultants
Nijverheidsweg 35
3161 GJ Rhoon

Colofon

Projectgroep bestaande uit

Ir. J. (Jelte) Janzen
Ir. R.A.M. (Rudi) van Rooij

datum vrijgave	beschrijving revisie 1.0	goedkeuring	vrijgave
2-6-2016	Concept	RvR	HJS

Inhoudsopgave

		Blz.
1	Inleiding	1
2	Beleidskader	3
3	Modelleringsaspecten	5
3.1	Gegevens van de buisleiding	5
3.2	Modellering: faalfrequenties	7
3.3	Modellering: scenario's	8
4	Rekenresultaten	10
4.1	Rekenresultaten: plaatsgebonden risico	10
4.2	Rekenresultaten: Groepsrisico	10
4.3	Rekenresultaten: invloed luchthaven Schiphol	11
4.3.1	Luchthaven Schiphol	11
4.3.1.1	Twee benaderingen: best case en worst case	12
4.3.2	Windturbines	14
4.4	Toetsing plaatsgebonden risico contouren	16
4.5	Toetsing groepsrisico	16
5	Conclusie	17
Bijlage 1:	Plaatsgebondenrisicocontouren	
Bijlage 2:	Brief RIVM	

1 Inleiding

Roos + Bijl B.V. Engineers en Consultants zijn betrokken bij de realisatie van een kooldioxideleiding ten behoeve van kooldioxidedosering van tuinbouwkassen. Voor deze CO_2-leiding (kooldioxide = CO_2)wordt gebruikgemaakt van een oude, bestaande gasleiding en een nieuw aan te leggen leiding. Deze leidingen worden gebruikt voor het transport van CO_2 naar glastuinbouwgebieden in De Kwakel en Rijssenhout.

Voor de realisatie van de CO_2-leiding dient een ruimtelijke procedure te worden doorlopen. In deze ruimtelijke procedure moet het onderwerp externe veiligheid aan de orde komen wanneer dat relevant is. De vraag is nu: is externe veiligheid een relevant onderwerp bij een CO_2-leiding?

Wanneer gekeken wordt naar de eigenschappen van CO_2 blijkt dat het vrijkomen van CO_2 gevolgen kan hebben voor personen die deze CO_2 inademen:

- door verdringing van zuurstof kan CO_2 leiden tot verstikking;
- CO_2 veroorzaakt een toxisch effect bij personen die hoge concentraties CO_2 inademen, zelfs als de zuurstofconcentratie ongewijzigd blijft.

In de Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) blijkt dat de wetgever formeel CO_2 (nog) niet onder de werking van deze regeling heeft gebracht. Wel wordt in de Handleiding Risicoberekeningen Bevb (Besluit externe veiligheid buisleidingen) CO_2 met name genoemd.

Er zijn dus voorschriften beschikbaar voor hoe te rekenen aan CO_2-buisleidingen, maar formeel is CO_2 niet aangewezen als een stof waarbij het externeveiligheidsrisico inzichtelijk gemaakt moet worden. Dit laat onverlet dat de gemeente bij een ruimtelijke procedure inzage kan verlangen in de externeveiligheidssituatie, wanneer zij dit relevant acht. Deze laatste situatie is van toepassing.

Met behulp van een QRA (kwantitatieve risicoanalyse) wordt dit inzicht verschaft.

In opdracht van Roos + Bijl B.V. Engineers en Consultants heeft Antea Group een kwantitatieve risicoanalyse opgesteld van deze CO_2-buisleiding, gelegen tussen Nieuw-Vennep, De Kwakel en Rijssenhout. Het rapport van deze kwantitatieve risicoanalyse is opgenomen het voorliggende document.

In figuur 1.1 is globaal de ligging van de leiding weergegeven. Het betreft de blauwe en de oranje leidingen.

Figuur 1.1 Ligging van de CO_2-leidingen die het onderwerp van deze QRA zijn: blauwe en oranje lijnen

In hoofdstuk 2 is het beleidskader van deze berekening geschetst. In hoofdstuk 3 zijn de modelleringsaspecten behandeld. In hoofdstuk 4 zijn de rekenresultaten opgenomen. Het rapport sluit af met hoofdstuk 5: hierin zijn de conclusies opgenomen.

2 Beleidskader

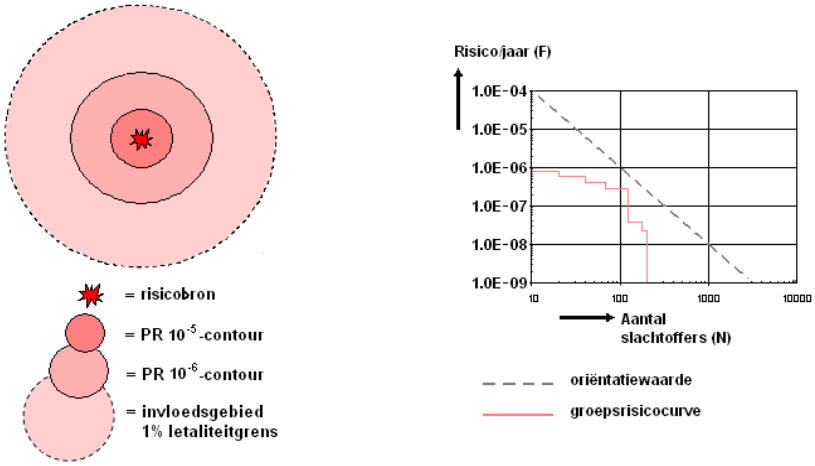
Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transportroutes. Op beide categorieën is verschillende wet- en regelgeving van toepassing. Voor inrichtingen is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) het relevante beleidskader, voor buisleidingen is dit het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Het beleid voor transportmodaliteiten staat in het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). Binnen het beleidskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Hoewel beide begrippen onderlinge samenhang vertonen, zijn er belangrijke verschillen. Hieronder worden beide begrippen verder uitgewerkt.

Plaatsgebonden risico (PR)

Het plaatsgebonden risico (PR) geeft de kans, op een bepaalde plaats, om te overlijden ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. De kans heeft betrekking op een fictief persoon die de hele tijd op die plaats aanwezig is. Het PR kan op de kaart van het gebied worden weergeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde PR. Binnen de 10^{-6}/jaar-contour (die als wettelijk harde norm fungeert) mogen geen kwetsbare objecten aanwezig zijn en geen nieuwe kwetsbare objecten geprojecteerd worden. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt de 10^{-6}/jaar-contour niet als grenswaarde, maar als een richtwaarde.

Groepsrisico (GR)

Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting bij een calamiteit. Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. Dit invloedsgebied wordt begrensd door de 1% letaliteitsgrens (tenzij anders bepaald): de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Het GR kan niet 'op de kaart' worden weergegeven, maar wordt weergegeven in een grafiek waar de kans (f) afgezet wordt tegen het aantal slachtoffers (N): de fN-curve.

Figuur 2.1 Weergave plaatsgebondenrisicocontouren, invloedsgebied en groepsrisicografiek met oriëntatiewaarde voor transport

Verantwoordingsplicht

In het Bevi, het Bevb en het Bevt is een verplichting tot verantwoording van het groepsrisico opgenomen. Bij deze verantwoordingsplicht dient het bevoegd gezag op een juiste wijze de toename en ligging van het groepsrisico te onderbouwen en te verantwoorden. Hierbij geeft het bevoegd gezag aan of het groepsrisico in de betreffende situatie aanvaardbaar wordt geacht. Bij de verantwoording van het groepsrisico dient het bevoegd gezag advies in te winnen bij de veiligheidsregio. De verantwoordingsplicht van het groepsrisico dient naast de rekenkundige hoogte van het groepsrisico, dat berekend wordt door middel van een kwantitatieve risicoanalyse (QRA), tevens rekening te houden met een aantal kwalitatieve aspecten, zoals hieronder weergegeven.

Verplichte en onmisbare onderdelen:	
A	Ligging GR t.o.v. oriënterende waarde
B	Toename GR t.o.v. nulsituatie
C	De mogelijkheden van zelfredzaamheid van de bevolking
D	De mogelijkheden van hulpverlening
E	Nut en noodzaak van de ontwikkeling
F	Het tijdsaspect

Figuur 2.2 Verplichte en onmisbare onderdelen van de verantwoordingsplicht van het groepsrisico

Toetsingskader CO_2-buisleiding

Zoals reeds in de inleiding verwoord, is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) (via de verwijzing naar de Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb)) nog niet van toepassing op kooldioxide. De verwachting is dat dit in de toekomst wel het geval zal zijn. Vooruitlopend daarop en (mogelijk) op verzoek van de betreffende gemeenten welke worden doorkruist door de leiding wordt er toch een kwantitatieve risicoanalyse opgesteld, waarbij wordt aangesloten bij de normstelling uit het Bevb.

In de Handleiding risicoberekeningen buisleidingen (versie 2.0, d.d. 1 juli 2014) is in module D: chemicaliën leidingen, een tabel opgenomen (tabel 1) waarin de stoffen zijn genoemd waarvan de QRA moet worden berekend met deze module D. In deze tabel is ook kooldioxide genoemd. Deze module D is gevolgd in de QRA.

3 Modelleringsaspecten

3.1 Gegevens van de buisleiding

In onderstaande figuur is de ligging van de buisleiding (nogmaals) weergegeven.

Figuur 3.1 Ligging van de CO_2-buisleiding die het onderwerp van deze studie is

In bovenstaande figuur 3.1 is een aansluiting van de CO_2-leiding gerealiseerd op een bestaande CO_2-leiding, ten zuidwesten van Nieuw-Vennep. De CO_2-leiding welke het onderwerp is van deze studie brengt deze CO_2 vervolgens naar een punt gelegen ten zuidoosten van de snelweg A4. Hier splitst de buisleiding zich:

- Een deel gaat naar het noorden, naar een decompressiestation ten behoeve van tuinbouwkassen te Rijssenhout (decompressiestation PrimA4a).
- Een deel vervolgt zijn weg naar het zuidoosten, kruist met de Westeinderplassen, en bereikt uiteindelijk een decompressiestation ten behoeve van tuinbouwkassen De Kwakel (decompressiestation De Kwakel).

Vanaf de decompressiestations gaat de CO_2-leiding onder lage druk verder.

Tabel 3.2 Gegevens zoals aangeleverd door Roos + Bijl B.V.

	Gegevens buisleiding	Segment	Waarde	Eenheid
0	Leiding beheerder	Bestaand naar T-stuk	Pipeline Control (Sliedrecht)	
		T-stuk naar Kwakel		
		T-stuk naar PrimA4a		
1	Diameter	Bestaand naar T-stuk	500	mm
		T-stuk naar Kwakel	500	mm
		T-stuk naar PrimA4a	400	mm
2	Wanddikte	Bestaand naar T-stuk	7,8 en 9,5	mm
		T-stuk naar Kwakel	7,8 en 9,5	mm
		T-stuk naar PrimA4a	7,5 en 7,8	mm
3	Werkdruk	Alle segmenten/circa	8	barg
4	Ontwerpdruk	Alle segmenten	44	barg
5	Temperatuur	Alle segmenten	Minimaal 0	^{0}C
		Alle segmenten	Maximaal 50	^{0}C
		Voor berekening	9,8	^{0}C
6	Samenstelling	Alle segmenten	100% CO_2	
7	Materiaalsoort	Alle segmenten	L245NB	
8	Ontwerp norm	Alle segmenten	NEN3650	
9	Leiding onderdeel van langere leiding	Alle segmenten	Ja: lengte totaal > 50 km	
10	Pumped inflow	Bestaand naar T-stuk	100	Ton/h
		T-stuk naar Kwakel	65	Ton/h
		T-stuk naar PrimA4a	35	Ton/h
11	Bedrijfstijd	Alle segmenten	100	%
12	Minimale dekmaat	Bestaand naar T-stuk	1.600	mm
		T-stuk naar Kwakel	1.600	mm
		T-stuk naar PrimA4a	1.500	mm
11	Maximale dekmaat	Bestaand naar T-stuk	18.000	mm
		T-stuk naar Kwakel	14.000	mm
		T-stuk naar PrimA4a	1.500	mm
12	Beheersmaatregelen	a.) leiding bewaking door beheerder op regelmatige momenten b.) Klic-melding voor graafwerkzaamheden, extra toezicht bij graafwerkzaamheden c.) leiding ligt op een dekking van ca 1,6 m d.) begeleiding werkzaamheden e.) geen inline inspection f.) het medium is droge CO_2, geheel niet corrosief g.) buismateriaal is carbon steel, corrosief in waterige omgeving, beschermd door een systeem van kathodische protectie h) Leiding ligt niet in aardbevingsgebied, leiding is voldoende begraven om verkeersschade te vermijden.		

Op basis van bovenstaande gegevens kan niet worden geconcludeerd dat de leiding voldoet aan de vereiste ‘Stand der techniek’ en eventuele aanvullende maatregelen. Zou dit het geval zijn dan zijn lagere faalfrequenties van toepassing. Nu deze lagere faalfrequenties niet van toepassing zijn vallen we terug op generieke faalfrequenties (zie paragraaf 3.2).

3.2 Modellering: faalfrequenties

In onderstaande tabel zijn de faalscenario's en daarbij behorende faalfrequenties getoond van een ondergrondse chemicaliën leiding:

Tabel 3.2 Standaard faalscenario's en generieke faalfrequenties van ondergrondse buisleiding

	Scenario buisleiding	Faalfrequentie	Eenheid
1	Breuk van de buisleiding	$1,5 \times 10^{-4}$	$km^{-1}.jaar^{-1}$
2	Lek van de buisleiding: 10% max 20 mm	$4,5 \times 10^{-4}$	$km^{-1}.jaar^{-1}$

Deze faalfrequenties zijn onder te verdelen naar een 6-tal faaloorzaken. Bij breuk wordt 47,9% van de faalfrequentie gereserveerd voor de faaloorzaak 'beschadiging door derden'. Bij lek is dat 21,9%. Deze faaloorzaak 'beschadiging door derden' is sterk afhankelijk van de diepteligging. Aangezien de drie buisleiding segmenten op 1,6 m (segment bestaand naar T-stuk en T-stuk naar Kwakel) en 1,5 m (T-stuk naar PrimA4a) zijn gelegen kan de algemene faalfrequentie aangepast worden op deze diepte ligging. Daarvoor zijn formule (I) en (II) van belang:

(I) : $\text{Faalfrequentie}_{\text{beschadiging door derden, gecorrigeerd}} = \text{Faalfrequentie}_{\text{beschadiging door derden}}/\text{factor}$

(II) : $\text{Factor} = e^{-2,4.(0,84-z)}$

waarbij z is de diepteligging in m.

Dit resulteert in de volgende faalfrequenties:

Tabel 3.3 Faalscenario's en faalfrequenties van ondergrondse buisleiding

	Scenario buisleiding		Faalfrequentie	Eenheid
1	Breuk van de buisleiding	Bestaand naar T-stuk	$8,98 \times 10^{-5}$	$km^{-1}.jaar^{-1}$
		T-stuk naar Kwakel	$8,98 \times 10^{-5}$	$km^{-1}.jaar^{-1}$
		T-stuk naar PrimA4a	$9,29 \times 10^{-5}$	$km^{-1}.jaar^{-1}$
2	Lek van de buisleiding: 10% max 20 mm	Bestaand naar T-stuk	$3,68 \times 10^{-4}$	$km^{-1}.jaar^{-1}$
		T-stuk naar Kwakel	$3,68 \times 10^{-4}$	$km^{-1}.jaar^{-1}$
		T-stuk naar PrimA4a	$3,72 \times 10^{-4}$	$km^{-1}.jaar^{-1}$

3.3 Modellering: scenario's

In onderstaande tabel 3.4 staan nadere gegevens opgesomd met betrekking tot de modellering.

Tabel 3.4 Diverse gegevens ten behoeve van het modelleren van de CO_2-leiding

	Diverse gegevens			
1	Breuk van de buisleiding	Te gebruiken model	Long pipeline	
2	Lek van de buisleiding: 10%	Te gebruiken model	Leak	
3	Temperatuur	In berekening	9,8	°C
4	Druk	Maximale werkdruk/ontwerpdruk	44	barg
5	Uitstroomhoogte	In berekening	0,01	m
6	Uitstroomrichting	In berekening	Verticaal	
7	Rate between to times	Toxische stoffen	5 multiple rates	
8	Afstand tot breuk	Maximale te gebruiken lengte buisleiding 50 km	Op 25 km	
9	Relatieve gat grootte (relatieve apertuur)	In berekening	1	
10	Ruwheidslengte van de buisleiding	In berekening	0,45	µm
11	Ruwheidslengte in veld	In berekening	<300	mm
12	Vrije veld methode	In berekening	Niet van toepassing	
13	Weerstation	In berekening	Schiphol	

Opmerking 1: De CO_2-leiding heeft een ontwerpdruk van 44 barg. Een gebruikelijke werkdruk is 8 barg. Door opdrachtgever is aangeven dat deze leiding ook een bufferfunctie heeft, waardoor de druk in de leiding kan oplopen. Niet is gespecificeerd tot welke waarde de druk kan oplopen in het geval de leiding als voorraad vat wordt gebruikt. Deze druk dient in ieder geval lager te blijven dan de ontwerpdruk. Daarom wordt gekozen voor een worst-case uitgangspunt: 44 barg.

Opmerking 2: In paragraaf 3.4.3 van de Handleiding Risicoberekeningen Buisleidingen is aangegeven dat er geen geschikte probitfunctie voor CO_2 (die de toxische effecten beschrijft) voorhanden is. Antea Group heeft daarom het RIVM benaderd met de vraag of er sinds het verschijnen van deze handleiding risicoberekeningen al een nieuwe probitfunctie van CO_2 was verschenen. Dat was niet het geval. Wel is van het RIVM een niet door de commissie probits goedgekeurde, maar wel eerder gebruikte, probitfunctie ontvangen waarmee de berekeningen kunnen worden uitgevoerd. Het RIVM heeft gesteld dat deze niet goedgekeurde probit voldoende conservatief is. Ze accepteert echter geen verantwoordelijkheid met betrekking tot deze probitfunctie. In bijlage 2 is de brief met deze boodschap toegevoegd.

Opmerking 3: De totale leiding lengte betrokken in de berekening bedraagt circa 12 km. In paragraaf 3.2.8 van de Handleiding Risicoberekeningen Bevb is aangegeven dat lange buisleidingen in combinatie met geringe contouren tot problemen aanleiding kunnen geven (contouren vallen weg in grove gridcellen van het rekenprogramma). Om dit probleem te ondervangen is de buisleiding gemodelleerd met het routemodel, waarbij dit routemodel is opgesplitst in buisleidingstukken van steeds ruim 1 km lang.

Opmerking 4: in de leiding zijn diverse veiligheden ingebouwd, alsmede om elke 15 km een afsluiter. Veiligheden en de invloed van afsluiters zijn vooralsnog niet verwerkt in deze QRA.

Opmerking 5: Het materiaal in de buisleiding bestaat voor 100% uit CO_2. Er zijn geen geurstoffen toegevoegd. Eventuele andere stoffen aanwezig in het CO_2 liggen op een concentratie niveau ver onder de 1%. We modelleren dit als 100 CO_2.

4 Rekenresultaten

4.1 Rekenresultaten: plaatsgebonden risico

In bijlage 1 is een aantal figuren opgenomen met daarin van een aantal locaties de plaatsgebondenrisicocontouren van de pijpleiding. In onderstaande tabel zijn de rekenresultaten opgenomen van de QRA-berekening. Als meteobestand is Schiphol gekozen. Als ruwheidslengte is 300 mm gekozen. De berekening is uitgevoerd met SAFETI-NL 6.54 patch 3.

In onderstaande tabel zijn de resultaten weergegeven:

Tabel 4.1 Horizontale afstand van de plaatsgebondenrisicocontour tot aan de pijpleiding

	Leiding stuk	PR 10^{-6}/jaar	PR 10^{-7}/jaar	PR 10^{-8}/jaar	PR 10^{-9}/jaar	Invloedsgebied
1	Bestaand naar T-stuk	Niet aanwezig	Niet aanwezig	1 m	2 m	25 m
	T-stuk naar Kwakel	Niet aanwezig	Niet aanwezig	1 m	2 m	25 m
	T-stuk naar PrimA4a	Niet aanwezig	Niet aanwezig	1 m	2 m	25 m
2	Bestaand naar T-stuk	Niet aanwezig	Niet aanwezig	1 m	2 m	25 m
	T-stuk naar Kwakel	Niet aanwezig	Niet aanwezig	1 m	2 m	25 m
	T-stuk naar PrimA4a	Niet aanwezig	Niet aanwezig	1 m	2 m	25 m

Opvallend is de afwezigheid van de 10^{-6}/jaar-plaatsgebondenrisicocontour.

4.2 Rekenresultaten: Groepsrisico

De pijpleiding is hoofdzakelijk gelegen in gebieden met een agrarische bestemming. Geïnventariseerd is of er objecten waarin mensen verkeren gelegen zijn binnen het invloedsgebied van de pijpleiding. De volgende objecten zijn geïdentificeerd.

Tabel 4.2 Geïdentificeerde objecten in de nabijheid van de pijpleiding

	Object adres	Omschrijving	Bestemmingsplan omschrijving	Afstand tot pijpleiding [m]
1	Onbekend adres: in buitenbocht N207	Opslag bouwmaterialen en machines	Agrarisch	Pijpleiding doorkruist perceel
2	Rijnlanderweg 1489	Afstand tot bouwvlak Afstand tot woning	Agrarisch	24 m >25 m
3	Weteringweg 1	Woning	Wonen	>27 m
4	Leimuiderdijk 333	Puntvormige perceel (geen bouwvlak aanwezig)	Bedrijven	Pijpleiding doorkruist perceel

Opmerking 1: Het onbekende adres in buitenbocht N207 betreft een tijdelijke voorziening voor de opslag van grond en machines. Vanwege de tijdelijkheid en vanwege het ontbreken van bevolking is dit niet relevant voor de groepsrisicoberekening.

Opmerking 2: Het puntvormige perceel behorend bij het adres Leimuiderdijk 333 bevat geen bouwvlak: dientengevolge kunnen er geen objecten worden opgericht waarin zich mensen bevinden. Dit perceel is daarom niet relevant voor de groepsrisicoberekening.

Conclusie: uitsluitend het object gelegen aan de Rijnlanderweg 1489 ligt binnen het invloedsgebied van de pijpleiding. Een groepsrisicoberekening levert op dat de groepsrisicografiek geheel leeg blijft, met andere woorden er is conform definitie van het Bevb/Revb geen sprake van een groepsrisico.

4.3 Rekenresultaten: invloed luchthaven Schiphol

De in paragraaf 4.1 en 4.2 berekende resultaten gaan ervan uit dat er geen zogenaamde domino-effecten optreden. Een domino-effect is bijvoorbeeld het neerstorten van een vliegtuig op de buisleiding waardoor deze buisleiding bezwijkt. Ook falende windturbines kunnen door bijvoorbeeld bladbreuk in de grond gelegen pijpleidingen doen bezwijken. In deze paragraaf wordt onderzocht wat de invloed van Luchthaven Schiphol heeft op de bezwijkkansen van de pijpleiding. In de hierna volgende paragraaf wordt onderzocht wat de invloed van windturbines is op de bezwijkkansen van de pijpleiding.

4.3.1 Luchthaven Schiphol

Luchthaven Schiphol is op circa 7 tot 8 km afstand gelegen. Op een internetsite van de overheid zijn plaatsgebondenrisicocontouren gevonden van Luchthaven Schiphol voor de periode 2006-2010. Er zijn geen plaatsgebondenrisicocontouren gevonden met een recentere datum. In onderstaande figuur is het plaatsgebonden risico getoond.

Figuur 4.3 Plaatsgebondenrisicocontouren Luchthaven Schiphol periode 2006-2010. Lichtblauw: niveau 10^{-7}/jaar.

De pijpleiding doorkruist het lichtblauwe gebied direct ten zuiden van Nieuw-Vennep. De breedte van de blauwe strook bedraagt circa 350 m. Dit is de enige plek waar de plaatsgebonden risicocontouren van Luchthaven Schiphol overlap vertonen met de CO_2-buisleiding.

De pijpleiding gelegen in dit gebied is verdiept aangelegd, omdat er een aantal infrastructurele werken moesten worden gepasseerd. In het gebied waarin het verhoogd risico als gevolg van Luchthaven Schiphol van toepassing is, is de diepte van de pijpleiding geen 1,6 m (minimale diepte, zoals in dit pijpleidingdeel van toepassing) maar 18 m. Dit betekent dat de pijpleiding een aanzienlijk bescherming ondervindt.

4.3.1.1 Twee benaderingen: best case en worst case

Om de invloed van Luchthaven Schiphol te bepalen hebben we twee methoden gebruikt:

- Best case methode: hierin verdisconteren we de verdiepte ligging en proberen we een uitspraak te doen over de mate van bescherming die dit biedt
- Worst case methode: hierin veronderstellen we dat de beschermende werking van de verdiepte ligging in alle gevallen onvoldoende is: als een bovengronds persoon ter plaatse van de pijpleiding door een vliegtuigincident om het leven komt, veronderstellen we dat ook de buisleiding faalt.

Best case benadering
De vraag is of 18 m diepte voldoende bescherming biedt tegen neerstortende vliegtuigen. Om dit te onderzoeken is gebruikgemaakt van een benadering welke is opgenomen in het Handboek Risicozonering Windturbines (hoofdstuk 8 paragraaf 8.1.1.). In dit handboek is een methode beschreven om het falen van een pijpleiding te voorspellen op basis van de kinetische energie van een schokgolf. Deze kinetische energie probeert de buisleiding te vervormen tot voorbij zijn rekgrenzen: wanneer dit optreedt zal de buisleiding falen. Deze methode hebben we uitgewerkt met een specifiek vliegtuig in gedachten: Boeing 747. De volgende getallen zijn benut:

- Startgewicht van een Boeing 747: 333 ton
- Landingssnelheid Boeing 747: 180 kts (330 km/h)
- De kinetische energie van deze Boeing 747: 1400 MJ
- Diameter buisleiding: 500 mm
- Wanddikte buisleiding: 9,5 mm
- Maximale druk in de buisleiding: 44 bar
- Staalsoort: L245NB (met smys: 2,4 x 10^8 Pa en elasticiteit: 205,8 GPa).

Het blijkt dat wanneer de buisleiding zich bevindt op een diepte groter dan 16,4 m deze niet langer faalt als gevolg van het neerstortend vliegtuig er boven. Aangezien de buisleiding hier op een diepte ligt groter dan 16,4 m zal deze in deze specifieke situatie niet falen.

Worst case benadering
In deze benadering gaan we uit van de veronderstelling dat de PR-contour van Luchthaven Schiphol een risico op personensterfte representeert en dat wanneer een persoon om het leven komt als gevolg van een vliegtuigincident, ook de pijpleiding faalt.

Een mens kan worden gemodelleerd als een cirkel met een diameter van 0,3 m (Zie Handboek Risicozonering Windturbines). Wanneer we op een pijpleiding allemaal personen neerzetten met een diameter van 0,3 m dan passen er in 1 km pijpleiding: 3.333 personen. Elk van deze

3.333 personen ondervindt een faalkans van 1 x 10^{-7}/jaar: deze pijpleiding met een lengte van 1 km ondervindt dan een faalkans van 3.333 x 1 x 10^{-7}/jaar = 3,33 x 10^{-4}/jaar. De oorspronkelijk gebruikte faalkans voor deze km pijpleiding bedroeg:

- Breuk: 8,89 x 10^{-5} /km/j
- Lek: 3,68 x 10^{-4} /km/j

We stellen nu dat een incident waarbij een persoon om het leven kan komen als gevolg van een incident met een vliegtuig ook de pijpleiding kan doen falen via het scenario breuk. Dit betekent dat de faalfrequentie voor breuk verhoogd moet worden met de additionele factor 3,3 x 10^{-4}/jaar. De faalfrequenties voor het km stuk pijpleiding wordt dan:

- Breuk: 8,98 x 10^{-5} /km/j + 3,33 x 10^{-4}/km/j = 4,23 x 10^{-4} /km/j.
- Lek: 3,68 x 10^{-4} /km/j.

Wanneer we met SAFETI-NL een nieuwe berekening doen met deze nieuwe faalfrequentie ontstaat er nog steeds geen 10^{-6}/jaar-contour. Wel treedt nu een 10^{-7}/jaar-contour op: maar alles blijft uiterst beperkt.

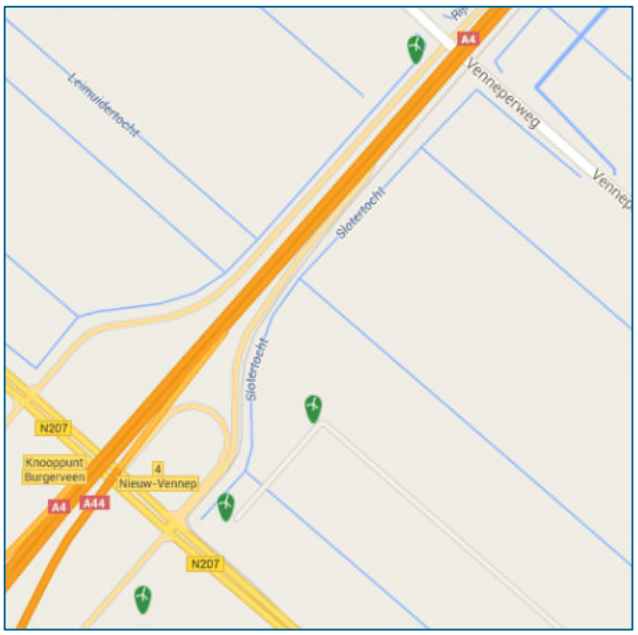
Tabel 4.4 Horizontale afstand van de plaatsgebondenrisicocontour tot aan de pijpleiding waarin effect van Luchthaven Schiphol is verwerkt

	Leiding stuk	**PR 10^{-6}/jaar**	**PR 10^{-7}/jaar**	**PR 10^{-8}/jaar**	**PR 10^{-9}/jaar**	**Invloedsgebied**
1	Bestaand naar T-stuk	Niet aanwezig	< 2 m	< 5 m	< 6 m	25 m

Conclusie van deze beide exercities
Het is aannemelijk dat de diepteligging van > 16,4 m tegen veel vliegincidenten bescherming biedt. Mogelijk niet tegen alle. Zelfs wanneer de bescherming nihil wordt verondersteld ontstaat er geen 10^{-6}/jaar-contour rond de pijpleiding.

4.3.2 Windturbines

In de directe omgeving van de pijpleiding is een aantal windturbines gesitueerd. Zie onderstaande figuur 4.5. Hierin zijn de windturbinelocaties aangegeven (bron: www.windstats.nl). In onderstaande tabel 4.6 zijn van elk van de windturbines nadere gegevens opgenomen.

Figuur 4.5 Locatie van de windturbines:
Van boven naar beneden:
Windturbine: Meermin: 250 kW
Windturbine: Burgerveen-Oost 3: 800 kW
Windturbine: Burgerveen-Oost 2: 800 kW
Windturbine: Burgerveen-Oost 1: 800 kW.

Tabel 4.6a Gegevens windturbine 1

	Windturbine naam	Parameter	Waarde
1	Meermin	Fabrikant	Micon
		Type	M530
		Ashoogte	30
		Diameter	26
		Vermogen	200 kW
		Locatie	105749/473417
		IEC	II (landlocatie)
		Omwentelsnelheid	41,5 /min (max)
		Kleinste afstand tot buisleiding	139 m

Tabel 4.6b Gegevens windturbine 2

	Windturbine naam	Parameter	Waarde
1	Burgerveen-Oost 3	Fabrikant	Enercon
		Type	E-48/800
		Ashoogte	55
		Diameter	48
		Vermogen	800 kW
		Locatie	105511/472620
		IEC	II (landlocatie)
		Omwentelsnelheid	31 /min (max)
		Kleinste afstand tot buisleiding	210 m

Tabel 4.6c Gegevens windturbine 3

	Windturbine naam	Parameter	Waarde
1	Burgerveen-Oost 2	Fabrikant	Enercon
		Type	E-48/800
		Ashoogte	55
		Diameter	48
		Vermogen	800 kW
		Locatie	105317/472403
		IEC	II (landlocatie)
		Omwentelsnelheid	31 /min (max)
		Kleinste afstand tot buisleiding	500 m

Tabel 4.6d Gegevens windturbine 4

	Windturbine naam	Parameter	Waarde
1	Burgerveen-Oost 1	Fabrikant	Enercon
		Type	E-70/2300
		Ashoogte	57
		Diameter	71
		Vermogen	2300 kW
		Locatie	105133/427198
		IEC	II (landlocatie)
		Omwentelsnelheid	21 /min (max)
		Kleinste afstand tot buisleiding	780 m

Op basis van bovenstaande gegevens is bepaald welke faalscenario's windturbines een invloedgebied hebben dat een deel van de pijpleiding omvat. De volgende faalscenario's zijn genoemd in het Handboek Risicozonering Windturbines:

- Bladafworp bij nominaal toerental
- Bladafworp bij 2 x nominaal toerental
- Falen mast
- Falen gondel.

Tabel 4.7 Welke faalscenario's van de windturbine kunnen de pijplijn bereiken? Invloedsgebied falen blad nominaal en 2 x nominaal is berekend met een windturbine-rekenmodel zonder luchtkrachten (conform Handboek Risicozonering Windturbines).

Nr.	WT faalscenario	WT Meermin [m]	WT Burgerveen Oost-3 [m]	WT Burgerveen Oost-2 [m]	WT Burgerveen Oost-1 [m]
1	Falen blad nominaal	59	111	111	113
2	Falen blad 2 x nominaal	172	325	325	328
3	Falen mast	43	79	79	93
4	Falen gondel	13	24	24	36
5	Kleinste afstand pijplijn	139	210 m	500 m	780
6	Conclusie	Falen blad 2 x n	Falen blad 2 x n	Geen scenario's	Geen scenario's
	Lengte pijplijn binnen invloedsgebied	Circa 130 m	Circa 460 m	0	0

Uit bovenstaande tabel 4.7 blijkt dat alleen de windturbines Meermin en Burgerveen-Oost 3 invloedsgebieden hebben die zich uitstrekken tot over de pijpleiding. Het faalscenario dat dit veroorzaakt is het faalscenario: bladafworp bij 2x nominaal toerental. Bij dit scenario hoort een faalfrequentie van 5,0 x 10^{-6}/jaar.

Wanneer wordt verondersteld dat elke bladafworp bij 2x nominaal toerental leidt tot een breuk van de pijpleiding (zware overschatting: blad kan ook in de verkeerde richting worden weggeworpen, zodat de buisleiding nooit wordt bereikt, en de buisleiding bevindt zich op circa 1,5 tot 1,6 m diepte: deze diepte beschermt de leiding tegen impact van het blad) is er dus een additionele faalfrequentie van toepassing van 5,0 x 10^{-6}/jaar. De oorspronkelijke faalfrequentie van de pijpleiding bedroeg: 8,98 x 10^{-5}/km/jaar (breuk scenario). De additionele kans bedraagt minder dan 10% van de oorspronkelijke faalkans (namelijk 6%). Daarmee is aangetoond dat deze additionele faalkans verwaarloosbaar is. De windturbines hebben een verwaarloosbare invloed op het falen van de pijpleiding.

4.4 Toetsing plaatsgebonden risico contouren

Het besluit Externe Veiligheid Buisleidingen (Bevb) noemt de twee belangrijkste normen waaraan getoetst moet worden:

- Binnen de 10^{-6}/jaar-contour mogen geen kwetsbare objecten aanwezig zijn of gepland zijn
- De 10^{-6}/jaar-contour bevindt zich binnen 5 m van de horizontale projectie van de buisleiding.

Aangezien de rekenresultaten hebben uitgewezen dat een 10^{-6}/jaar-contour niet optreedt is automatisch voldaan aan bovengenoemde normen. Zelfs wanneer de invloed van de Luchthaven Schiphol en de Windturbines wordt meengenomen in de beschouwing blijkt dat geen 10^{-6}/jaar-contour wordt berekend. Hiermee wordt voldaan aan de normstelling van het Bevb.

4.5 Toetsing groepsrisico

In het geval een ruimtelijk procedure moet worden gevoerd om de aanleg van deze CO_2-leiding mogelijk te maken, is de uitvoering van de verantwoordingsplicht groepsrisico verplicht (artikel 12 Bevb). Aangezien het groepsrisico nihil is, kan de invulling van de verantwoordingsplicht beperkt blijven.

5 Conclusie

In opdracht van Roos + Bijl Engineers en Consultants heeft Anteagroup het externeveiligheids-risico berekend van de nog te realiseren CO_2-pijpleiding tussen Nieuw-Vennep, De Kwakel en Rijssenhout. De bevinden zijn als volgt.

Plaatsgebonden risico
Het plaatsgebonden risico van de buisleiding blijft lager dan het niveau 10^{-6} per jaar. Hiermee wordt voldaan aan de plaatsgebonden risico normen van het Besluit externe veiligheid buisleidingen.

Groepsrisico
De groepsrisico grafiek blijft geheel leeg. Dit betekent dat geen sprake is van een groepsrisico. De verantwoordingsplicht groepsrisico is conform Bevb bij een ruimtelijke procedure van toepassing. Gelet op het ontbreken van het groepsrisico kan de invulling van de verantwoordingsplicht beperkt blijven.

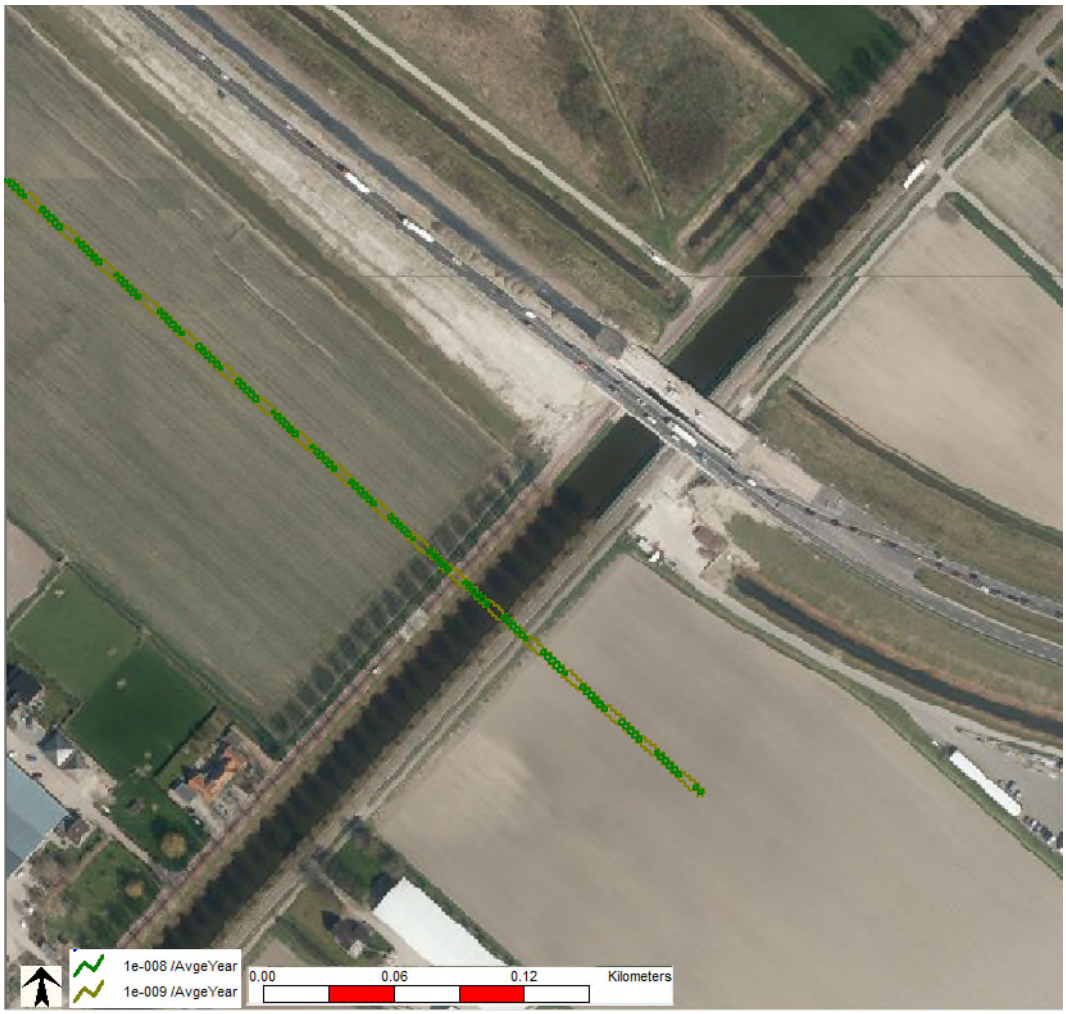
Bijlage 1 : Plaatsgebonden risicocontouren

Bijlage 1: Plaatsgebondenrisicocontouren

Wanneer een pijplijnstuk met een lengte van circa 1 km wordt gekozen leidt dit tot verbrokkelde contouren: zo hier en daar een 10^{-8} of 10^{-9} pr-contour. Daarom is het pijplijnstuk verkort tot circa 300 m, is het aantal gridcellen op 1.000.000 gezet, de spacing tussen de ongevalspunten op 0,25 m. Het resultaat is nog steeds een verbrokkelde contour. De afstand van de 10^{-8}/jaar pr-contour tot de verticale projectie van de leiding bedraagt circa 1 m. De afstand van 10^{-9}/jaar pr-contour tot de verticale project van de leiding bedraagt circa 2 m. Het invloedsgebied bedraagt circa 25 m.
Zie onderstaande figuren: als voorbeeld voor de grootte van de plaatsgebondenrisicocontouren.

1e-008 /AvgeYear
1e-009 /AvgeYear
0,00
0,04
0,08 Kilometers

1e-008 /AvgeYear
1e-009 /AvgeYear
0.00
0.06
0.12
Kilometers

Bijlage 2: Brief RIVM

Status Probit CO2

Bijlage 2: Brief RIVM

Vraagnummer: 20160162
Vraagsteller: Jelte Janzen

Geachte heer Janzen,

Er zijn geen veranderingen wat betreft de status van het vaststellen van een probit voor CO2. Er is nog geen vastgestelde probitrelatie.

In het verleden is door Tebodin een probit voor CO2 afgeleid die door ons is beoordeeld als voldoende conservatief (a = -98,81, b=1, n=9 (ppm, min)). In het meegezonden stofbestand voor CO2 is deze probit ingevuld alsmede de huidige interventiewaarden (geen VRW, AGW=26289 ppm, LBW = 52579 ppm).

Omdat deze probit niet is vastgesteld of geaccordeerd door de toetsgroep Probits, is gebruik ervan de verantwoordelijkheid van de gebruiker cq. opsteller van de QRA.

SNL CO2 20160418.PSU

Met vriendelijke groet,

Helpdesk SAFETI-NL
http://www.rivm.nl/safeti-nl

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN
T. (0570) 663 993
E. jelte.janzen@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2016
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

A member of INOGEN®

ROOS+BIJL®
ENGINEERS EN CONSULTANTS

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
t.a.v. Dhr. Tuithof
Postbus 209
1500 EE Zaandam

behandeld door	: V.J.E. den Boer	datum	: 30 september 2016
e-mail	: vdenboer@roosenbijl.nl	uw kenmerk	: 1468349
onderwerp	: Verzoek aanvullende gegevens	ons kenmerk	: BR-TE15374-5570

Geachte heer Tuithof,

In uw schrijven van 30 augustus 2016 heeft u een verzoek gedaan tot aanvullende gegevens.

In het overleg van 29 september jongstleden met u, Dhr. Oosterhof [gemeente Haarlemmermeer] en ondergetekende is er afgestemd dat R+B een aanvraag coördinatieregeling doet bij het college van B&W. De vergunningsaanvraag wordt binnen deze coördinatieregeling voortgezet en om de procedure te volgen is er afgestemd dat wij u binnen het termijn reactie geven op de aanvraag aanvullende gegevens. De vergunning zal dan ook niet ingetrokken worden maar ingepast binnen de coördinatieregeling. De ruimtelijke onderbouwing zal deel gaan uitmaken van de bestemmingsplanwijziging binnen de coördinatieregeling van de gemeente. Hiermee is het momenteel niet aan de orde om deze aanvullende gegevens voor de vergunning aan te leveren.

Betreffende uw opmerkingen op de QRA rapportage is de volgende reactie bijgevoegd:

1. In de inleiding wordt gesteld dat CO2 formeel nog geen stof is waarbij het externeveiligheidsrisico inzichtelijk gemaakt moet worden. Op basis van een wetswijziging uit 2014 (https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2014-16955.html) kan echter gesteld worden dat dit wel zo is. CO2 is hierin namelijk een specifieke stof (met name genoemd). Dit verandert echter niet aan de situatie; de risico's moeten in de huidige situatie op verzoek van de gemeente inzichtelijk gemaakt worden.

Reactie:
Zoals de omgevingsdienst weergeeft geldt voor CO_2 dat deze stof inmiddels volgens Staatscourant 2014 16955 is aangewezen als stof dat in het kader van externe veiligheid buisleidingen moet worden onderzocht. Hoewel aangewezen is nog geen formeel rekenmethodiek voor CO_2 vastgesteld. Dit is na indiening reeds aangepast en bijgevoegd als bijlage bij dit schrijven.

2. 3.2 Modellering
   Het is onduidelijk hoe de gecorrigeerde faalfrequenties berekend zijn. Met de gegeven formules worden namelijk andere uitkomsten verkregen. Gevraagd is de rekenmethode te verduidelijken.

Reactie: De berekende faalfrequenties in paragraaf 3.2 zijn door Antea nogmaals gecontroleerd. Antea geeft aan dat deze correct zijn. Voor het berekenen van de voor de dieptelligging gecorrigeerde faalfrequentie is er uitgegaan van de basisfaalfrequenties waarvan alleen dat deel dat bestaat uit falen door beschadiging door derden is gecorrigeerd. Kortom de factor zoals in 3.2. genoemd geldt alleen voor 47,9 respectievelijk 21.9 % van de totale faalfrequentie (breuk versus lek).

3. 4.3.1.1. best case en worst case benadering
   Voor de best case benadering wordt gerekend met een Boeing 747 als referentievliegtuig. Deze keuze lijkt op niets gebaseerd en is niet onderbouwd. Een waardige alternatief, meer richting het conservatieve, is de Airbus A380-800. Tot nu toe is dit het grootste passagiersvliegtuig in gebruik en kan het landen op de landingsbanen van Schiphol. Dit vliegtuig heeft een maximum startgewicht van 575 ton. Dit scheelt aanzienlijk ten opzichte van de genomen 333 ton voor de Boeing 747 en geeft mogelijk andere resultaten.
   Tevens lijkt voor de Boeing 747 met een veroudert of foutief model gewerkt te zijn; de (oude) Boeing 747400 heeft een maximaal startgewicht van 397 ton en de nieuwere Boeing 747-8 heeft een maximaal startgewicht van 442 ton. Dit scheelt wederom ruim 100 ton gewicht met het gebruikte model, wat aanzienlijke verschillen kan brengen in de berekeningen.
   Geadviseerd wordt een recenter vliegtuig te gebruiken ter referentie voor de best case berekeningen. Indien toch met het huidige vliegtuig gewerkt wordt, is het gevraagd deze keuze gedegen te onderbouwen en verder te specificeren (welk type Boeing 747 is gebruikt en is deze nog veel in gebruik?). Voor de worst case benadering worden personen gemodelleerd als een cirkel van 0,3 meter diameter waarbij gesteld wordt dat er in één kilometer buisleiding dan 3333 personen passen. Hierop zijn twee opmerkingen:
   - Allereerst geven 3333 personen á 0,3 meter per stuk slechts een lengte van 999,9 meter. Op de gemodelleerde afstand van 15 kilometer maakt dit een verschil van 1,5 persoon;
   - De gebruikt hoeveelheid personen houdt geen rekening met de breedte van de buisleiding. Eén persoon dekt niet de gehele diameter van de buisleiding af, aangezien de buisleiding 0,4 en 0,5 meter in diameter zijn. De hoeveelheid personen om de buisleiding geheel af te dekken zou daarmee een factor 1,33 tot 1,67 hoger te liggen dan reeds berekend.

   Mogelijk geven beide opmerkingen grotere risicocontouren dan reeds berekend voor de worst case scenario.

Reactie: Ten aanzien van de boordeling van de risico's van het vliegverkeer hebben wij in de QRA gekozen voor twee verschillende aanpakken. Bij de eerste aanpak (worst case) gaan wij uit van de aanname dat als een vliegtuig neerstort, de leiding breekt (vervolgkans = 1). In dat geval zijn de faalfrequentie van neerstorten verdisconteerd in de faalfrequenties voor falen van de buisleiding. Hieruit blijkt dat ook in geval rekening wordt gehouden met vliegverkeer de plaatsgebonden contour van 10^{-6} nergens wordt overschreden.
Bij de tweede aanpak hebben wij mede beoordeeld of het neerstorten van een vliegtuig wel of niet leidt tot een breuk van de buisleiding. Bij een diepteligging van 18 meter blijkt dit op basis van onze indicatieve berekeningsmethodiek, niet het geval ten zijn als wij uitgaan van een Boeing 747. In dat geval geldt de vervolgkans = 0. Deze conclusie geldt alleen voor de Boeing 747 en voor kleinere (minder zware) toestellen. Als wij als alternatief uitgaan van een Airbus, zwaarder als een Boeing, dan zou volgens dezelfde methodiek de buisleiding kunnen breken bij het neerstorten van een vliegtuig. Gelet hierop zouden wij de vervolgkans kunnen specificeren aan de hand van de verhouding van Airbus (en overige vergelijkbare toestellen) versus overige toestellen kleiner of gelijk aan een Boeing 747. Het resultaat zou zijn dat de vervolgkans tussen de 0 en 1 ligt. Deze verdiepte rekensessie is echter niet relevant gelet op het feit dat zelfs bij een vervolgkans van 1 geen sprake is van een PR 10^{-6} per jaar (zie worst case aanpak). Bij de rekensessie met treffen van de buisleiding (worst case) zijn wij uitgegaan van 3333 personen per kilometer. Het feit dat hierbij 0,1 meter niet is gevuld (bij 15 km 1,5

persoon) levert een onnauwkeurigheid op van 0,1 / 1000 = << 1%. Gelet hierop achten wij deze opmerking weinig relevant voor de resultaten van de berekening en de conclusies.

Aanvullend hierop zijn de vragen ook beoordeeld door Tebodin [Dhr. Ton Roijackers]. Gezien zij de oorspronkelijke QRA hebben opgesteld.

Tebodin heeft de volgende reactie:

"Ad 1. Inleiding
Uw opmerking: In de inleiding wordt gesteld dat CO2 formeel nog geen stof is waarbij hetexterne veiligheidsrisico inzichtelijk gemaakt moet worden. …
Onze reactie:
Het oorspronkelijke rapport was opgesteld in april 2014, nog voor de inwerkingtreding van het bevb. Hierin waren destijds al de risico's inzichtelijk gemaakt, dit mede met de verwachting dat het bevb ook voor CO2 leidingen van
toepassing zou gaan worden. Het betreffende rapport uit 2014 is zoveel als mogelijk intact gelaten, zoals ook in de 'ten geleide' van de QRA rapportage van 25 juli 2016 aangegeven. Wij zijn van mening, te meer het enkel tekstueel is, dat deze onderbouwing voldoende reactie is op uw betreffende opmerking.

Ad 2. Modellering
Uw opmerking:
3.2 Modellering Het is onduidelijk hoe de gecorrigeerde faalfrequenties berekend zijn. Met de gegeven formules worden namelijk andere uitkomsten verkregen. Gevraagd is de rekenmethode te verduidelijken.
Onze reactie:
Wij gaan ervanuit dat u in uw opmerking verwijst naar paragraaf 3.2 van de rapportage die als bijlage 1 bij de QRA van 2016 is toegevoegd. Het betreft hier een rapportage uit 2012. Volledigheidshalve is onderstaand een uitsnede toegevoegd van de betreffende paragraaf.

3.2 Externe impacts

Omdat de leiding door de A12 duiker wordt afgeschermd, de faalfrequentie kan worden gereduceerd door de uitsluiting van externe impact van de leiding. De verhouding voor de invloed van de interne faaloorzaken en externe faaloorzaken is 0,45:0,55 (conform het Handleiding Risicoberekeningen BevB).

Dus worden de gemodificeerd faalfrequenties in de onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 6 Gemodificeerd faalfrequenties van de leiding

Faalscenario	Faalfrequentie (/km /jaar)
Breuk van de leiding	$9{,}43 \times 10^{-7}$

Als basis voor de gemodificeerde faalfrequentie, zijn de faalfrequenties van tabel 5 van de betreffende bijlage gehanteerd (zie onderstaande uitsnede).

Tabel 5 Faalscenario's en faalfrequenties van de leiding (BevB)

Faalscenario	Faalfrequentie (/km /jaar)*
Breuk van de leiding	$3{,}7 \times 10^{-5}$
Lek met een effectieve diameter van 10% van de nominale diameter, maximaal 20mm	$1{,}1 \times 10^{-4}$

* *De BevB wordt toegepast maar deze is nog niet van toepassing op CO_2 transportleidingen.*

Navolgend is de berekening hoe tot de gemodificeerde faalfrequentie van de leiding is gekomen, toegevoegd / verduidelijkt: Op basis van tabel 5 volgt:

Totaal frequentie falen leiding = Breuk van leiding + lek leiding = 3,7 * 10-5 + 1,1*10-4 = 1,47 * 10-4 [/km jaar]

Voor de gemodificeerde faalfrequentie is de volgende berekening gehanteerd.

Gecorrigeerde frequentie = 0.45 * (som breuk + lek) = 0.45 * 1,47 * 10-4 = 6,62*10-5 [/km jaar]

Dit resulteert in de uiteindelijke gehanteerde gemodificeerde faalfrequentie voor breuk, waarbij de lengte van de duiker (57 m) meegenomen dient te worden.

Faalfrequentie voor breuk = Breukfractie * Faalfrequentie * lengte duiker = 0,25 * 6,62*10-5 [kmjaar-1] * 57/1000 [km]
= 9,43 * 10-7 [jaar-1]

N.B. in de betreffende tabel 6 is de verkeerde eenheid weergegeven.

Ad 3. Best case en worst case benadering
Uw opmerking:
In uw opmerking m.b.t. paragraaf 4.3.1.1 best case en worst case benadering gaat u in op het type vliegtuig alsmede de modellering van personen op de leiding. Het betreft hierbij een opmerking die betrekking heeft op Bijlage 3 van de betreffende rapportage, te weten: *Rapportage QRA CO2-leiding Rijssenhout*.

Onze reactie m.b.t. de best case benadering:
Voor de best case benadering is aangegeven van welke gegevens uitgegaan is. Hoewel het gehanteerde vliegtuig mogelijk niet het zwaarste vliegtuig is wat er kan landen, is wel sprake van een redelijke (overwogen) onderbouwing. Als aanvulling op de berekening het volgende: In het Luchthavenverkeersbesluit Schiphol is het volgende bepaald:

"De gemiddelde ongevalskans per vliegtuigbeweging per gebruiksjaar en het maximum startgewicht per vliegtuigbeweging worden bepaald overeenkomstig het rapport van het Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium NLR-CR- 2001-399".

Op basis van deze NLR-rapportage is het zwaarst mogelijke vliegtuig op Schiphol een vliegtuig met een Maximum Take-off Weight (MTOW) van 390,1 ton (747-400-pax). Van de 50-tal, in de rapportage gecategoriseerde vliegtuigen hebben slechts 4 vliegtuigen een MTOW van meer dan 300 ton, waarbij de gemiddelde MTOW (op basis van som MTOW en som VTB's) rond de circa 110 ton ligt. Dit verschilt overigens ook nog per baankop.
Op basis van o.a. Luchthavenverkeersbesluit Schiphol en de NLR-rapportage worden zijn (vooralsnog) geen vliegtuigen geclassificeerd met een MTOW van meer dan 400 ton. Derhalve zijn we nu uitgegaan van een vliegtuig van 400 MTOW. Daarnaast is uiteraard de start / landingssnelheid verschillend en afhankelijk van diverse factoren zoals type, belading, flapsetting en de plaatselijke meteo. Zo bedraagt de gemiddelde landingssnelheid van een Boeing 747, 787 en 777 303 km/h, van een Airbus is dit gemiddeld 15 km/h sneller, 318 km/h. Voor de startsnelheid hebben straalvliegtuigen gewoonlijk een luchtsnelheid nodig van 130-155 knopen (250-290 km/h). De gehanteerde snelheid van 330 km/h is daarmee, volgens ons, voldoende conservatief (dit te meer dat voor het bepalen van de kinetische energie de snelheid in het kwadraat genomen moet worden). Uitgaande van een (niet nader gespecificeerd) vliegtuig met een MTOW van 400 ton en een snelheid van 330 km/h volgt dat de leiding op een diepte van 18 m niet faalt.

Onze reactie m.b.t. de worst case benadering:
Als aanvulling op de betreffende passage uit bijlage 3 van de QRA rapportage treft u hierbij een aangepaste berekening aan. Een mens kan worden aangenomen als een cirkel met een diameter van 0,3m. Dit komt overeen met een oppervlak van 0,07065 m2. Een buisleiding met een (gemiddelde) diameter van 0.45 m en lengte van 1000 m komt overeen met 450 m2. Op deze pijpleiding van 1 km passen dus (wiskundig gezien) 450/0,07065 = 6369,427 personen. Elk van deze personen ondervindt een faalkans van 1 * 10-7/jaar: deze pijpleiding met een lengte van 1 km ondervindt dan een faalkans van 6369,427 × 1 * 10-7/jaar = 6,37 *10-4/jaar.

De oorspronkelijk gebruikte faalkans voor deze km pijpleiding bedroeg:

- Breuk: 8,98 * 10-5 /km/j
- Lek: 3,68 * 10-4 /km/j

We stellen nu dat een incident waarbij een persoon om het leven kan komen als gevolg van een incident met een vliegtuig ook de pijpleiding kan doen falen via het scenario breuk. Dit betekent dat de faalfrequentie voor breuk verhoogd moet worden met de additionele factor 6,37 * 10-4/jaar.
De faalfrequenties voor het km stuk pijpleiding wordt dan:

- Breuk: 8,98 * 10-5 /km/j + 6,37 x 10-4/km/j = 7,25 * 10-4 /km/j.
- Lek: 3,68 * 10-4 /km/j.

Wanneer we met SAFETI-NL een nieuwe berekening doen met deze nieuwe faalfrequentie ontstaat nog steeds geen 10-6/jaar-contour. Wel is nu sprake van een 10-7/jaar-contour: maar de afstanden blijven uiterst beperkt.

Tabel 1 Horizontale afstand van PR contouren vanaf de pijpleiding waarin het effect van de luchthaven Schiphol is verwerkt

	leidingstuk	PR 10^{-6}	PR 10^{-7}	PR 10^{-8}	PR 10^{-9}	invloedsgebied
1	Bestaand naar T-stuk	Niet aanwezig	< 2 m	< 5 m	< 6 m	25 m

N.B. In de rapportage is overigens niet gesteld dat de diepteligging tegen alle vliegincidenten afdoende bescherming biedt, maar dat het aannemelijk is dat het tegen veel vliegincidenten bescherming biedt.

De conclusie van de beide exercities.

Het is aannemelijk dat door de diepteligging de leiding tegen (zeer) veel vliegincidenten bescherming biedt (in ieder geval voor vliegtuigen tot 400 MTOW). De diepteligging zal mogelijk niet tegen alle mogelijke vliegincidenten
bescherming bieden. Zelfs wanneer geen rekening wordt gehouden met de beschermende werking van de diepteligging ontstaat geen PR 10-6 contour rond de pijpleiding."

Wij hopen u hiermee voldoende onderbouwing bij de rapportage te hebben verstrekt. Mochten er naar aanleiding van deze onderbouwing nog vragen zijn dan horen wij het graag.

Met vriendelijke groet,
Roos+Bijl BV

V.J.E. den Boer
Projectleider

Tolhuisweg 57
8443 DV Heerenveen
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN
T (0513) 63 45 67
F (0513) 63 33 53
info.nl@anteagroup.com
www.anteagroup.nl

Linde Gas Benelux B.V.
t.a.v. dhr. Michel Berkhout
Havenstraat 1
3115 HC SCHIEDAM

datum 23 juli 2020
uw brief van
uw kenmerk
projectnummer 0464752.100
onderwerp SIDE LETTER

Geachte heer Berkhout, beste Michel,

Linde Gas is betrokken bij de realisatie van een kooldioxideleiding nabij Nieuw-Vennep, de Kwakel en Rijssenhout. Met betrekking tot de externe veiligheidsaspecten heeft Antea Group op 21 juni 2016 een QRA rapport uitgebracht, opgesteld in opdracht van Roos & Bijl met de titel: "*Kwantitatieve risicoanalyse kooldioxideleiding, Nieuw-Vennep, De Kwakel en Rijssenhout*", projectnummer 0410011.00 definitief revisie 2.0. Naarmate het proces van aanleg sinds 2016 is gevorderd blijkt dat het tracé van één van de leidingdelen (namelijk het deel dat aftakt naar De Kwakel) enigszins is verschoven, en op en ander punt eindigt dan destijds voorzien. De gemeente Aalsmeer heeft als gevoegd gezag gevraagd van het nieuwe tracé een nieuwe QRA op te stellen.

In overleg met u (Linde Gas) is besloten een side letter bij de QRA op te stellen. In deze side letter worden de nieuwe externe veiligheidsberekeningen getoond, zonder de onderliggende gegevens nader te onderbouwen. Voor de onderliggende gegevens verwijzen we naar het eerder genoemd rapport uit 2016 met daarbij de opmerking dat alle fysieke uitgangspunten nog onverkort van kracht zijn; alleen de ligging (het tracé) van de leiding is aangepast. Uitzondering hierop vormt het te hanteren rekenmodel van Safeti.NL. Dit onderdeel hebben wij wel nader gespecificeerd.

Nieuwe ligging
In figuur 1 (tweede blad) is de nieuwe ligging van de leiding weergegeven. Het betreft de aftakking naar De Kwakel.

Safeti-NL
Sinds 1 april 2020 is een nieuwe rekenmethodiek externe veiligheid buisleidingen van kracht: *Handleiding Risicoberekeningen Buisleidingen Bevb*, d.d. 1 april 2020 versie 3.1. Daarnaast is een nieuwe versie van Safeti-NL voorgeschreven: versie 8. Deze berekeningen zijn uitgevoerd met Safeti-NL 8.21. De nieuwe rekenmethodiek heeft tot gevolg gehad dat de modellering opnieuw is opgezet.

Modellering
Gebruik is gemaakt van de *Handleiding Risicoberekeningen Bevb module D: chemicaliënleidingen*. Hierin is opgenomen dat zowel breuk van de leiding als lek van deze leiding relevant is voor de externe veiligheid. Voor het breuk en lek scenario's zijn gebruikt:

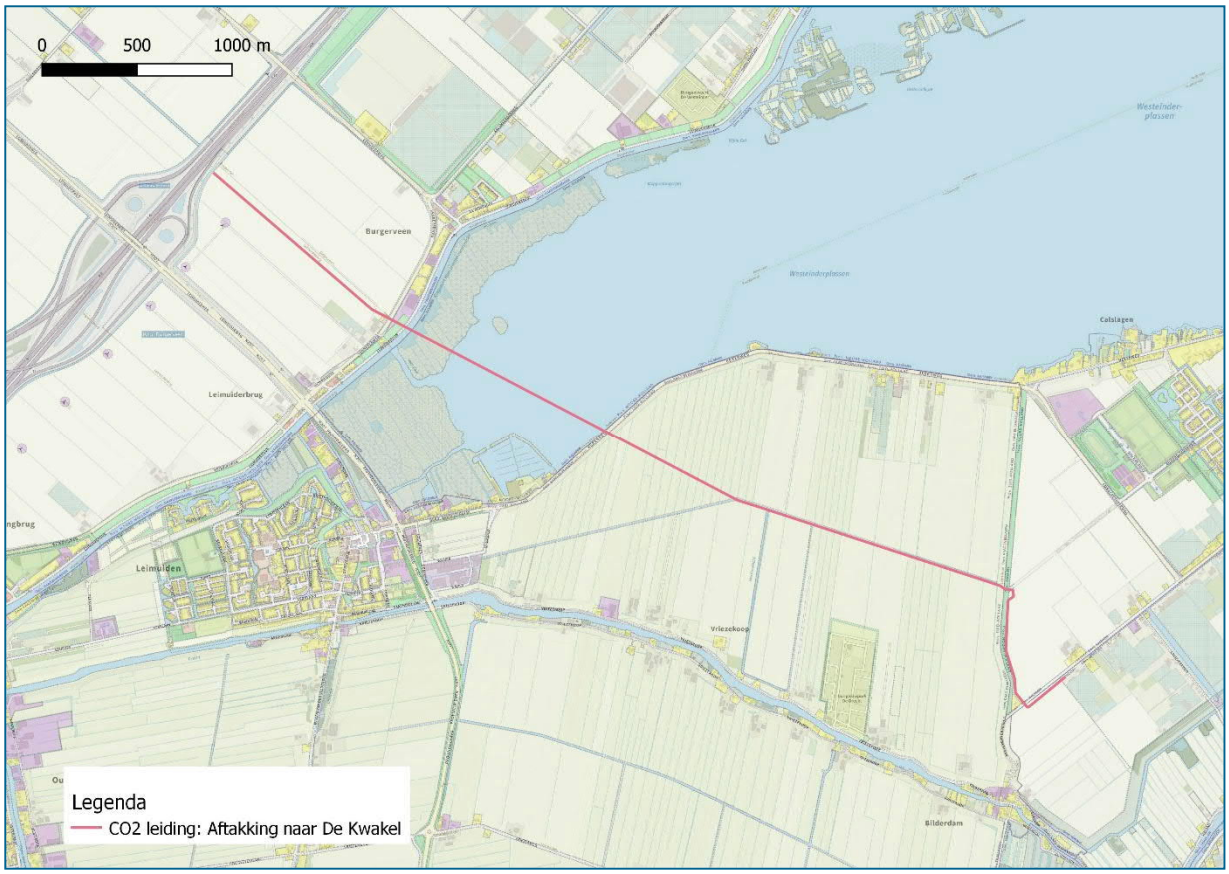
- Long pipeline model: Time varying releases: up to 10 rates, number of expected releases: 10;
- Breuk scenario: long pipeline model, section breach, relative aperture 1;

contactpersoon: ir. R.A.M. van Rooij T 06 20 49 51 17
e-mail: rudi.vanrooij@anteagroup.com
bijlage(n):

goedkeuring:

- Lek scenario: long pipeline model, section breach, actual size: 20 mm.

De rest van de modellering is identiek aan die vermeld in het rapport van 2016.

Figuur 1: Ligging van het nieuwe tracé van de kooldioxide leiding richting De Kwakel.

Windturbines

In het rapport is beoordeeld of de windturbines gelegen in de nabijheid van de leiding invloed hebben op de faalfrequentie van de buisleiding. De conclusie in 2016 was dat twee windturbines de faalfrequentie van de buisleiding zouden kunnen beïnvloeden met een scenario blad breuk bij overtoeren. Echter, de additionele faalfrequentie van dit scenario is lager dan 10% van de initiële faalfrequentie van de buisleiding, zodat deze faalkans verhoging volgens methodiek verwaarloosbaar is. De vraag is of met het nieuwe tracé deze conclusie nog steeds stand houdt. De toets-tabel uit het rapport van 2016 is daarom geactualiseerd met de gewijzigde afstand tot de windturbines.

Tabel -1: Geactualiseerde tabel reikwijdte windturbine scenario's en afstanden tot buisleiding.

Nr.	WT faalscenario	WT Meermin [m]	WT Burgerveen Oost-3 [m]	WT Burgerveen Oost-2 [m]	WT Burgerveen Oost-1 [m]
1	Falen blad nominaal	59	111	111	113
2	Falen blad 2 x nominaal	172	325	325	328
3	Falen mast	43	79	79	93
4	Falen gondel	13	24	24	36
5	Kleinste afstand buisleiding	595	181	471	750
6	Conclusie	Geen scenario's	Falen blad 2 x n	Geen scenario's	Geen scenario's

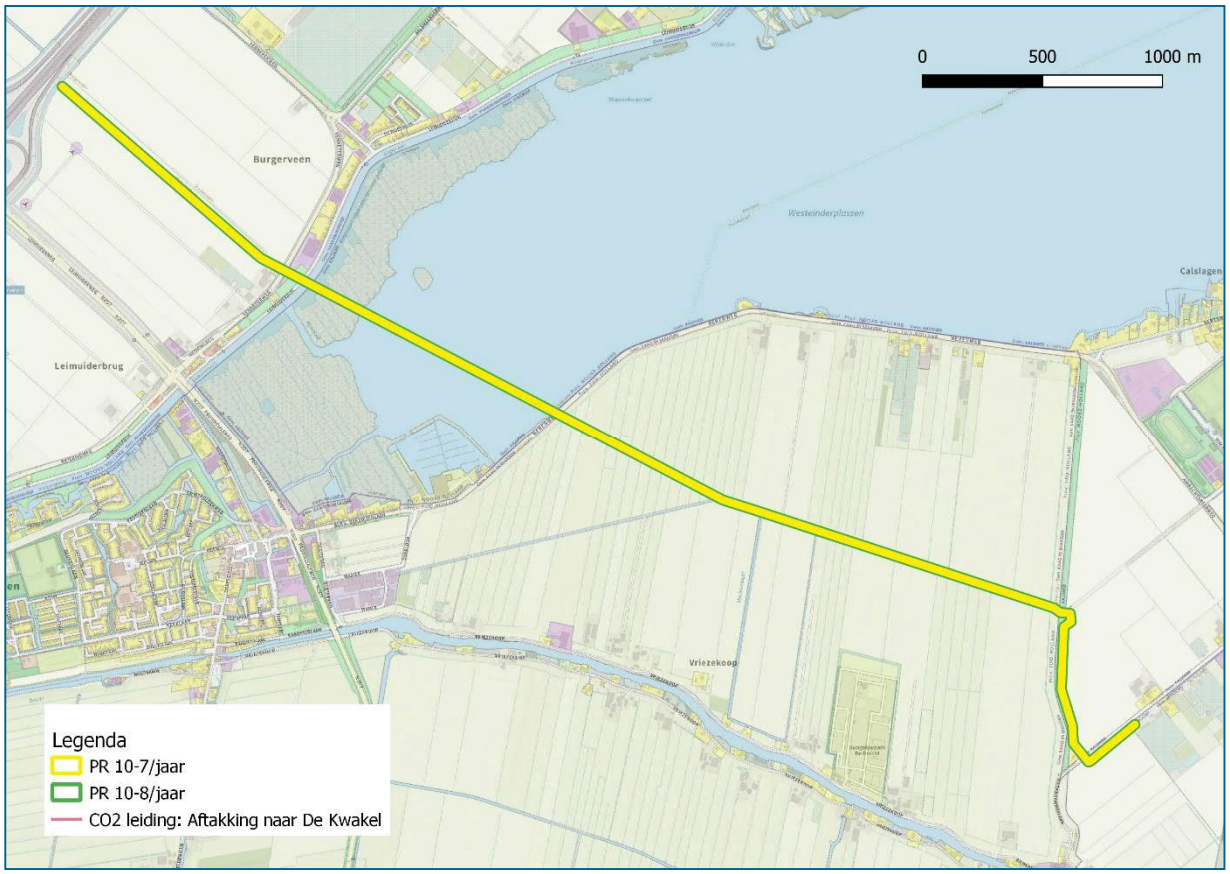
Het resultaat van deze toetsing is dat alleen de Windturbine Burgerveen Oost-3 een invloed op deze buisleiding kan uitoefenen: het scenario betreft net als in 2016 alleen het falen blad overtoeren (2 x nominaal). De faalfrequentie van dit scenario is 5,0 x 10^{-6}/jaar. In het worst-case geval dat 100% van deze faalfrequentie gebruikt wordt om de faalfrequentie van de buisleiding te verhogen, wordt de faalfrequentie maximaal 6% opgehoogd. Aangezien de additionele faalfrequentie minder dan 10% bedraagt, mag deze volgens methodiek worden verwaarloosd. De conclusie is dat het niet nodig is een additionele faalfrequentie te introduceren in de berekeningen vanwege de interactie windturbine-buisleiding.

Resultaten plaatsgebonden risicoberekeningen

De volgende afstanden tot de plaatsgebonden risicocontouren zijn berekend[1]:

- Afstand van de leiding tot aan de 10^{-6}/jaar contour: niet aanwezig;
- Afstand van de leiding tot aan de 10^{-7}/jaar contour: 7 m;
- Afstand van de leiding tot aan de 10^{-8}/jaar contour: 15 m.
- Afstand van de leiding tot aan de 10^{-30}/jaar contour (als conservatieve afschatting van de 1% letaliteitsafstand) bedraagt: 25 m.

Zie onderstaande overzichtsfiguur. In de bijlage 1 zijn meer gedetailleerde figuren weergegeven.

Figuur 2: Overzicht van de plaatsgebonden risico contouren van de aftakking naar De Kwakel.

[1] De plaatsgebonden risico contour van de gehele leiding (5,7 km) is onregelmatig, er ontstaan op sommige plekken kleine 10^{-7}/jaar en 10^{-8}/jaar contouren. Verhoging van het aantal rekenpunten was niet mogelijk (begrensd op 5.000). Daarom is in het rekenbestand de grootste afstand die een 10^{-7}/jaar en 10^{-8}/jaar contour heeft opgemeten en toegepast op de gehele leiding. Op deze wijze is een 'gladde' contour gepresenteerd in een Gis Programma.

Toetsing van het plaatsgebonden risico
Het besluit Externe Veiligheid Buisleidingen (Bevb) noemt de twee belangrijkste normen waaraan getoetst moet worden:

- Binnen de 10^{-6}/jaar-contour mogen geen kwetsbare objecten aanwezig zijn of gepland zijn;
- De 10^{-6}/jaar-contour bevindt zich binnen 5 m van de horizontale projectie van de buisleiding.

Aangezien de rekenresultaten hebben uitgewezen dat een 10^{-6} per jaar-contour niet optreedt is automatisch voldaan aan bovengenoemde normen en aan de normstelling van het Bevb.

Resultaten groepsrisicoberekeningen
Om het groepsrisico te kunnen berekenen moet als eerste bekend zijn wat het invloedgebied is. Dit is afgeschat aan de hand van de 10^{-30} per jaar plaatsgebonden risico contour: 25 m. Binnen deze afstand zijn er twee situaties waarbij objecten binnen het invloedgebied liggen. Deze zijn hieronder beschouwd. Deze situaties liggen circa 4 km uit elkaar. Aangezien een groepsrisico wordt berekend van een leiding deel van 1000 m, dienen deze situaties afzonderlijk te worden beschouwd.

Situatie 1
Binnen deze contour liggen de volgende objecten met personen:

- Weteringweg nr 1, Leimuiderbrug: 1 woning;
- Leimuiderdijk 333, Burgerveen: Klein bedrijf.

Het aantal personen binnen het invloedgebied van 1 km van de leiding bedraagt:
Woning: 2,4 personen
Bedrijf: klein bedrijf: 5 personen.

In totaal zijn er dan maximaal 7,4 personen in het invloedsgebied van 1 km van de leiding. Wanneer deze door een incident met de leiding allemaal om het leven komen zijn er maximaal 7,4 slachtoffers. Een groepsrisico is gedefinieerd vanaf 10 slachtoffers, zodat geconcludeerd kan worden dat deze situatie niet tot een groepsrisico leidt. Zie bijlage 2 voor een plattegrond van deze situatie.

Situatie 2
Binnen deze contour liggen de volgende objecten met personen:

- Hoofdweg 200, Kudelstaart: 1 woning;

Het aantal personen binnen het invloedgebied van 1 km van de leiding bedraagt:
Woning: 2,4 personen.

In totaal zijn er dan maximaal 2,4 personen in het invloedsgebied van 1 km van de leiding. Wanneer deze door een incident met de leiding allemaal om het leven komen zijn er maximaal 2,4 slachtoffers. Een groepsrisico is gedefinieerd vanaf 10 slachtoffers, zodat geconcludeerd kan worden dat deze situatie niet tot een groepsrisico leidt. Zie bijlage 2 voor een plattegrond van deze situatie.

Op basis van bovenstaande concluderen wij dat er geen groepsrisico is berekend: het groepsrisico is nihil. Ondanks het feit dat het groepsrisico nihil is stelt het Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen dat de verantwoordingsplicht groepsrisico van toepassing is: dit vanwege het feit dat er een nieuwe buisleiding wordt aangelegd. De verantwoordingsplicht groepsrisico is een taak van het bevoegd gezag. Aangezien het groepsrisico nihil is kan de invulling van de verantwoordingsplicht beperkt blijven. Gegevens die benodigd zijn bij de beperkte invulling van de verantwoordingsplicht (artikel 12: 1a en b van Bevb) betreffen een beschrijving van de dichtheid van de personen in het invloedsgebied van deze leiding en een beschrijving van de hoogte van het groepsrisico en toe name van het groepsrisico. Deze gegevens zijn in deze side letter opgenomen.

Conclusie
De gewijzigde leidingtracé heeft geen plaatsgebonden risico van 10^{-6} per jaar en voldoet aan de normstelling uit het Bevb ten aanzien van het plaatsgebonden risico.

Er is geen groepsrisico berekend. Verantwoordingsplicht groepsrisico is van toepassing: deze kan beperkt van omvang blijven.

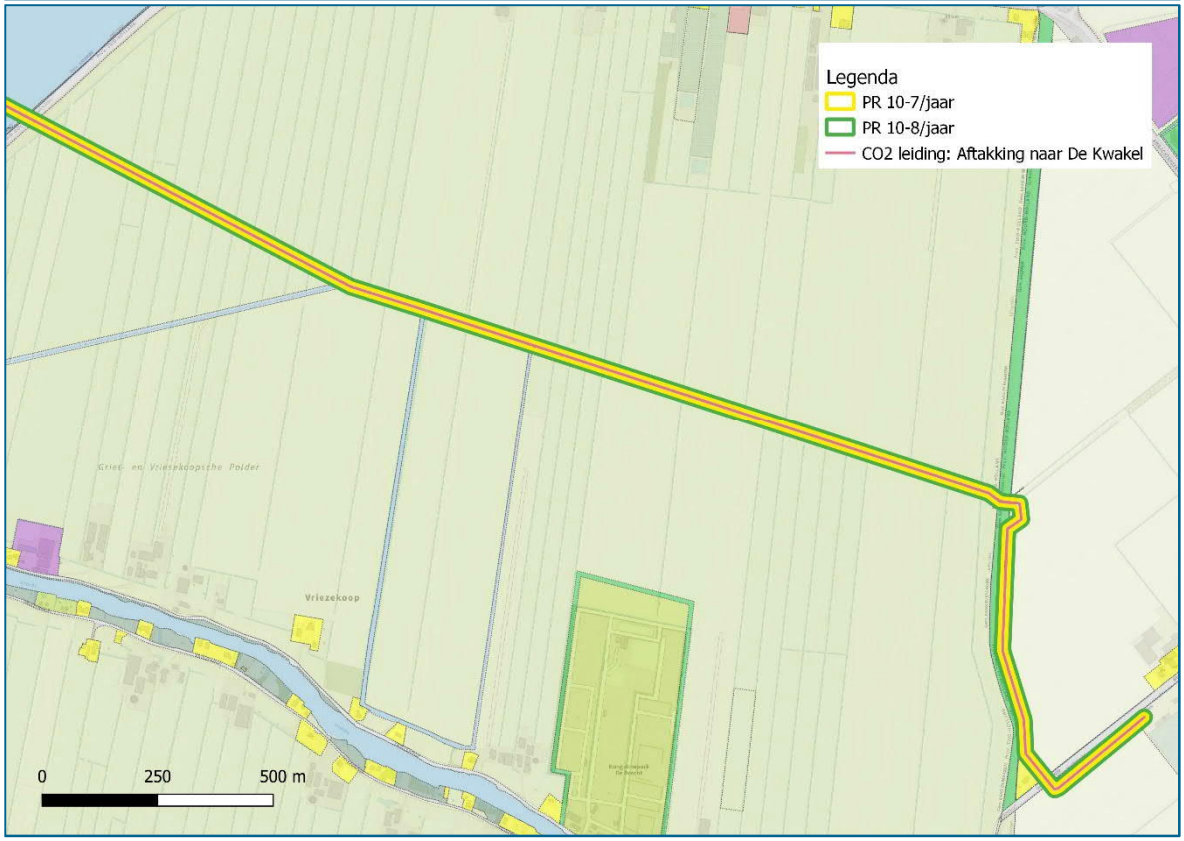
Ten aanzien van de realisering wordt geconcludeerd dat vanuit de externe veiligheid geen belemmeringen aanwezig zijn.

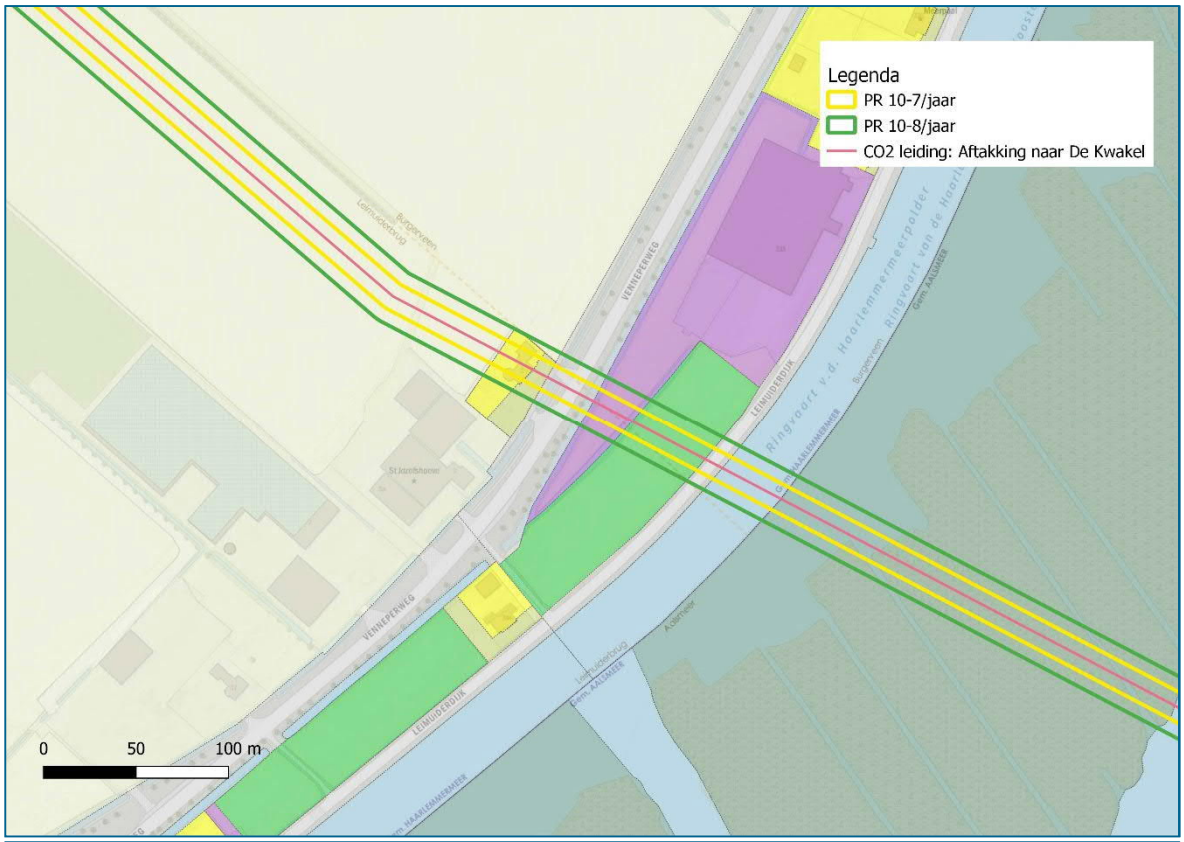
Met vriendelijke groet,

Ir. Jelte Janzen
Ir. Rudi van Rooij
Anteagroup

BIJLAGE 1: Detail PR

0
250
500 m
Burgerveen
Leimuiderbrug
Legenda
PR 10-7/jaar
PR 10-8/jaar
CO2 leiding: Aftakking naar De Kwakel

Legenda
PR 10-7/jaar
PR 10-8/jaar
CO2 leiding: Aftakking naar De Kwakel
Vriezekoop
0
250
500 m

Legenda
PR 10-7/jaar
PR 10-8/jaar
CO2 leiding: Aftakking naar De Kwakel
0
50
100 m
VENNEPERWEG
LEIMUIDERDIJK
Ringvaart v.d. Haarlemmermeerpolder
Aalmeer

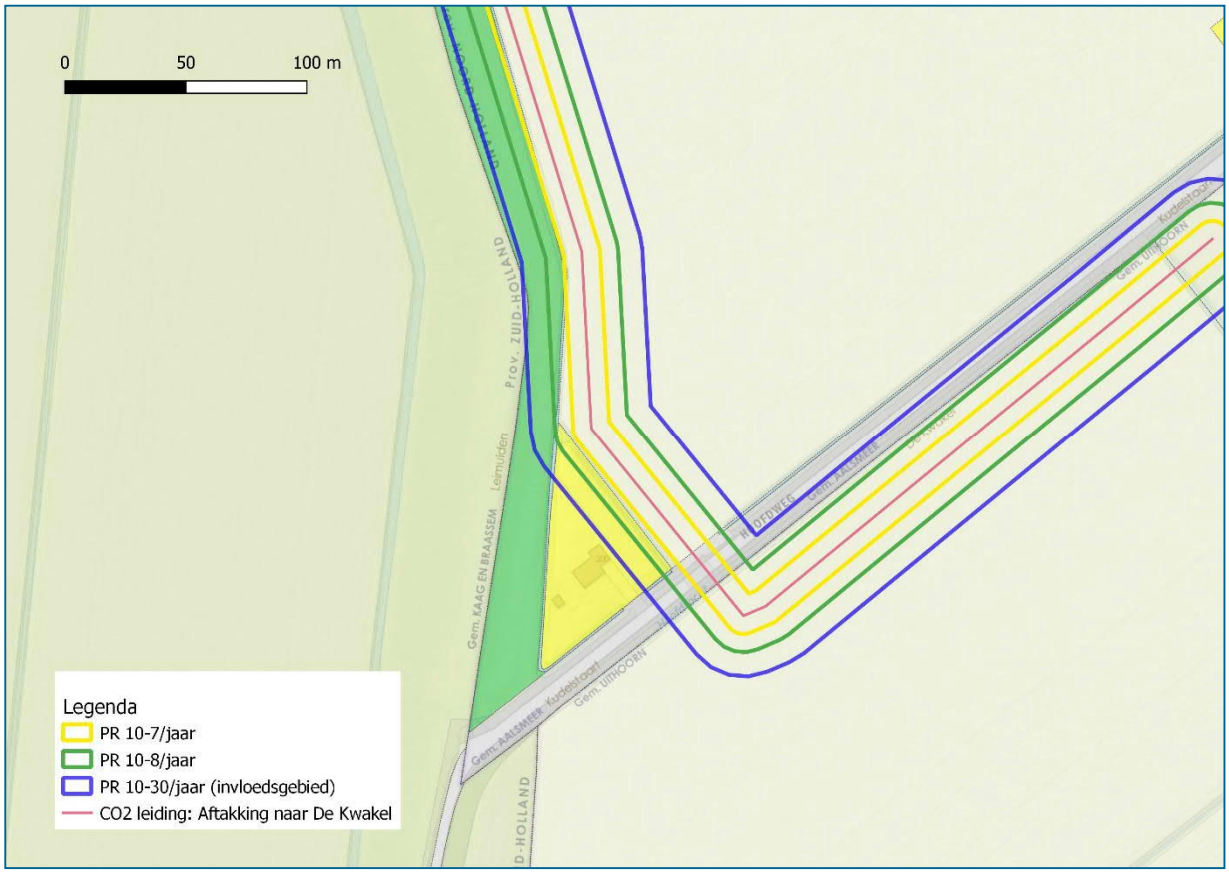

0
50
100 m
Legenda
PR 10-7/jaar
PR 10-8/jaar
CO2 leiding: Aftakking naar De Kwakel
Gem. AALSMEER
Gem. KAAG EN BRAASSEM
Kudelstaart, Prov. NOORD-HOLLAND
Prov. ZUID-HOLLAND
HOOFDWEG
Gem. UITHOORN

BIJLAGE 2: Invloedsgebied

Situatie 1

Situatie 2

0
50
100 m
Legenda
PR 10-7/jaar
PR 10-8/jaar
PR 10-30/jaar (invloedsgebied)
CO2 leiding: Aftakking naar De Kwakel

Tolhuisweg 57
8443 DV Heerenveen
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN
T (0513) 63 45 67
F (0513) 63 33 53
info@anteagroup.nl
www.anteagroup.nl

Linde Gas Benelux B.V.
t.a.v. dhr. Michel Berkhout
Havenstraat 1
3115 HC SCHIEDAM

datum 17 maart 2022
uw brief van
uw kenmerk
projectnummer 0477216.100
onderwerp SIDE LETTER nr. 2

Geachte heer Berkhout, beste Michel,

Linde Gas is betrokken bij de realisatie van een kooldioxideleiding nabij Nieuw-Vennep, de Kwakel en Rijssenhout. Met betrekking tot de externe veiligheidsaspecten heeft Antea Group op 21 juni 2016 een QRA rapport uitgebracht, opgesteld in opdracht van Roos & Bijl met de titel: "*Kwantitatieve risicoanalyse kooldioxideleiding, Nieuw-Vennep, De Kwakel en Rijssenhout*", projectnummer 0410011.00 definitief revisie 2.0.

Naarmate het proces van realisatie sinds 2016 is gevorderd blijkt dat het tracé van de beoogde leiding op een tweetal punten afwijkt van de oorspronkelijk geplande loop zoals opgenomen in de QRA:
1): in 2020 kwam aan het licht dat één van de beoogde leidingdelen (namelijk het deel dat aftakt naar De Kwakel) enigszins is verschoven, en een gepland einde heeft op een ander punt dan destijds voorzien.
2): in 2022 kwam aan het licht dat de laatste 2 km van het deel dat aftakt naar De Kwakel ten opzichte van punt 1 een andere route volgt.

Van mutatie 1) is op 23 juli 2020 een side letter opgesteld. In de terugblik noemen we dit sideletter nr. 1.

In onderhavige brief (ook een sideletter bij de QRA: side letter nr. 2) worden zowel mutatie 1 als mutatie 2 behandeld: de sideletter nr. 1 zoals verschenen op 23 juli 2020 is daarmee niet langer van toepassing. Met deze brief (side letter nr. 2) wordt beoogd op een eenduidige, efficiënte wijze de tracéwijzigingen in het tracé dat aftakt naar De Kwakel te behandelen, in aanvulling op de QRA.

De gemeente Aalsmeer heeft als gevoegd gezag gevraagd van het nieuwe tracé een nieuwe QRA op te stellen. Deze side letter geeft de benodigde informatie.

In deze side letter nr. 2 worden de nieuwe externe veiligheidsberekeningen getoond, zonder de onderliggende gegevens nader te onderbouwen. Voor de onderliggende gegevens verwijzen we naar het eerder genoemde rapport uit 2016 met daarbij de opmerking dat alle fysieke uitgangspunten nog onverkort van kracht zijn; alleen de ligging (het tracé) van de leiding is aangepast. Uitzondering hierop vormt het te hanteren rekenmodel van Safeti-NL. Dit onderdeel hebben wij wel nader gespecificeerd.

Nieuwe ligging
In figuur 1 (tweede blad) is de nieuwe ligging van de leiding weergegeven. Het betreft de aftakking naar De Kwakel.

contactpersoon: ir. J. Janzen T (610) 89 22 17
e-mail: jelte.janzen@anteagroup.nl
bijlage(n):

gecontroleerd:

Safeti-NL

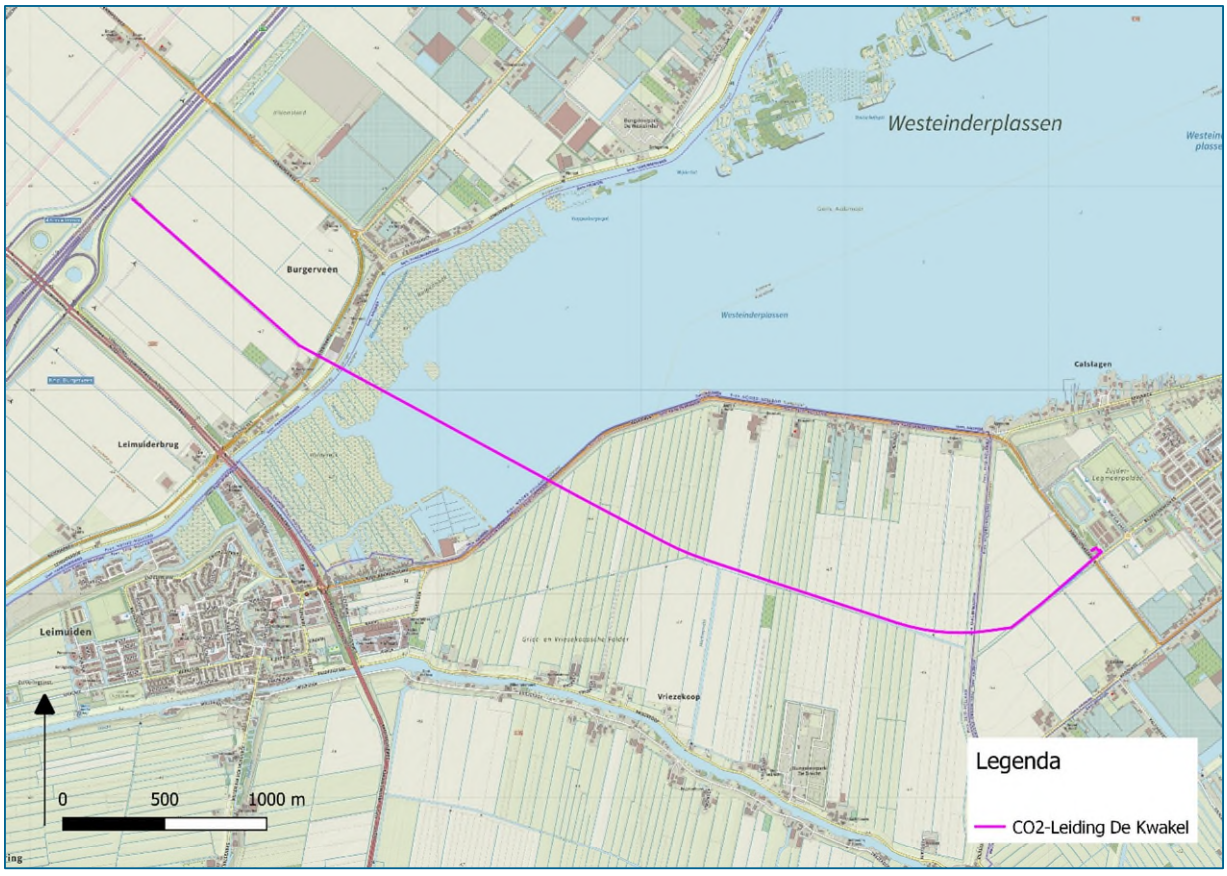
Sinds 1 januari 2021 is een nieuwe rekenmethodiek externe veiligheid buisleidingen van kracht: *Handleiding Risicoberekeningen Buisleidingen Bevb*, d.d. 1 januari 2021 versie 3.2. Daarnaast is een nieuwe versie van Safeti-NL voorgeschreven: versie 8. Deze berekeningen zijn uitgevoerd met Safeti-NL 8.3. De nieuwe rekenmethodiek heeft tot gevolg gehad dat de berekeningen van plaatsgebonden risico en groepsrisico opnieuw zijn gedaan.

Modellering

Gebruik is gemaakt van de *Handleiding Risicoberekeningen Bevb module D: chemicaliënleidingen*. Hierin is opgenomen dat zowel breuk van de leiding als lek van deze leiding relevant is voor de externe veiligheid. Voor de breuk- en lekscenario's zijn gebruikt:

- Long pipeline model: Time varying releases: up to 10 rates, number of expected releases: 10;
- Breuk scenario: long pipeline model, section breach, relative aperture 1;
- Lek scenario: long pipeline model, section breach, actual size: 20 mm.

De rest van de modellering is identiek aan die vermeld in het rapport van 2016.

Figuur 1: Ligging van het nieuwe tracé van de kooldioxide leiding richting De Kwakel.

Windturbines

In het rapport is beoordeeld of de windturbines gelegen in de nabijheid van de leiding invloed hebben op de faalfrequentie van de buisleiding. De conclusie in 2016 was dat twee windturbines de faalfrequentie van de buisleiding zouden kunnen beïnvloeden met een scenario bladbreuk bij overtoeren. Echter, de additionele faalfrequentie van dit scenario is lager dan 10% van de initiële faalfrequentie van de buisleiding, zodat deze faalkans verhoging volgens methodiek verwaarloosbaar is. De vraag is of met het nieuwe tracé deze conclusie nog steeds stand houdt. De toets-tabel uit het rapport van 2016 is daarom geactualiseerd met de gewijzigde afstand tot de windturbines.

Tabel -1: Geactualiseerde tabel reikwijdte windturbine scenario's en afstanden tot buisleiding.

Nr.	WT faalscenario	WT Meermin [m]	WT Burgerveen Oost-3 [m]	WT Burgerveen Oost-2 [m]	WT Burgerveen Oost-1 [m]
1	Falen blad nominaal	59	111	111	113
2	Falen blad 2 x nominaal	172	325	325	328
3	Falen mast	43	79	79	93
4	Falen gondel	13	24	24	36
5	Kleinste afstand buisleiding	538	232	525	800
6	Conclusie	Geen scenario's	Falen blad 2 x n	Geen scenario's	Geen scenario's

Het resultaat van deze toetsing is dat alleen de Windturbine Burgerveen Oost-3 een invloed op deze buisleiding kan uitoefenen: het scenario betreft net als in 2016 alleen het falen blad overtoeren (2 x nominaal). De faalfrequentie van dit scenario is 5,0 x 10^{-6}/jaar. In het worst-case geval dat 100% van deze faalfrequentie gebruikt wordt om de faalfrequentie van de buisleiding te verhogen, wordt de faalfrequentie maximaal 6% opgehoogd. Aangezien de additionele faalfrequentie minder dan 10% bedraagt, mag deze volgens de methodiek worden verwaarloosd. De conclusie is dat het niet nodig is een additionele faalfrequentie te introduceren in de berekeningen vanwege de interactie windturbine-buisleiding.

Resultaten plaatsgebonden risicoberekeningen

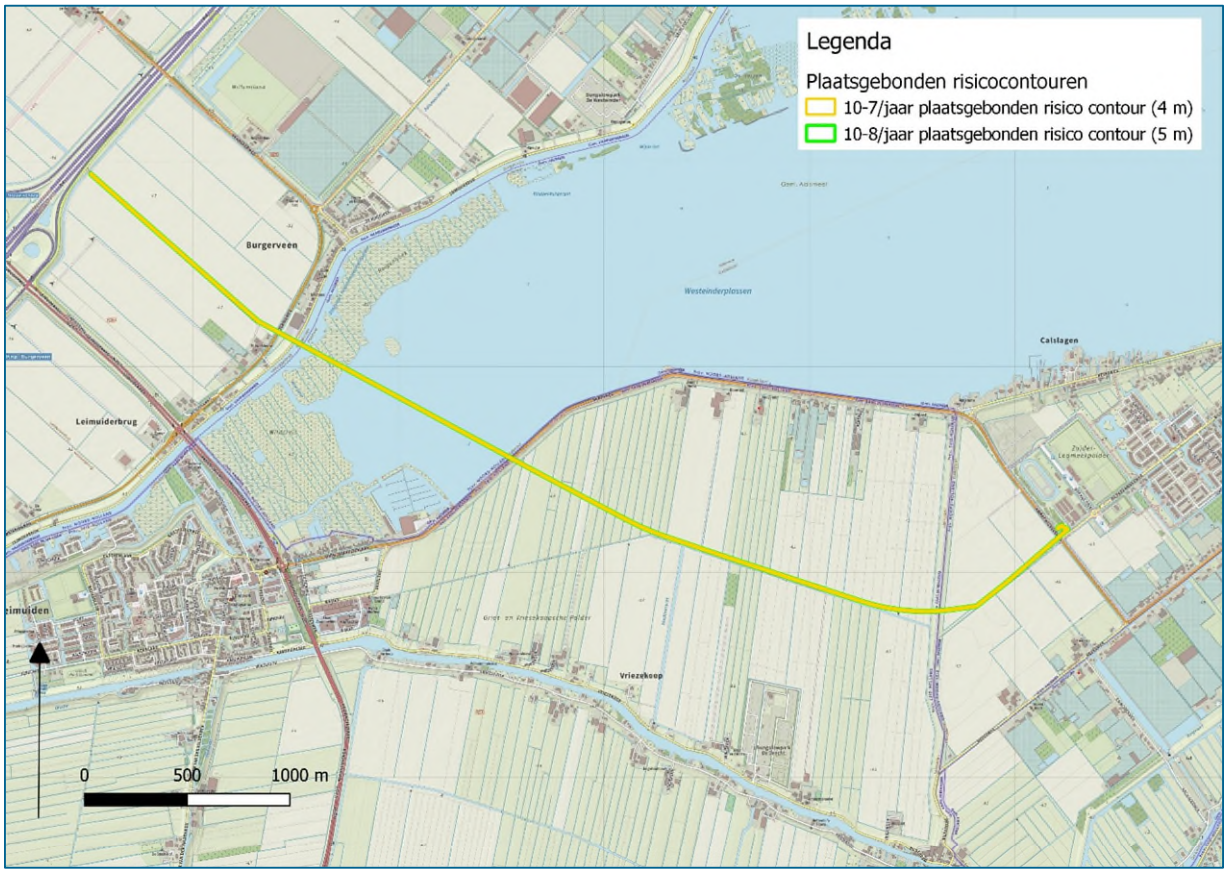
De volgende afstanden tot de plaatsgebonden risicocontouren zijn berekend[1]:

Tabel -2: Resultaten van de berekeningen plaatsgebonden risico

Nr	Plaatsgebonden risico contour	Waarde [m] gemeten vanaf leiding
1	PR 10^{-6}/jaar	Niet aanwezig
2	PR 10^{-7}/jaar	4
3	PR 10^{-8}/jaar	5
4	Invloedsgebied (als 10^{-30}/jaar)	7

Zie onderstaande overzichtsfiguur. In de bijlage 1 zijn meer gedetailleerde figuren weergegeven.

[1] De plaatsgebonden risicocontour van de gehele leiding (5,7 km) is onregelmatig, er ontstaan op sommige plekken kleine 10^{-7}/jaar en 10^{-8}/jaar contouren. Verhoging van het aantal rekenpunten was niet mogelijk (begrensd op 5.000). Daarom is in het rekenbestand de grootste afstand die een 10^{-7}/jaar en 10^{-8}/jaar contour heeft opgemeten en toegepast op de gehele leiding. Op deze wijze is een 'gladde' contour gepresenteerd in een Gis Programma.

Figuur 2: Overzicht van de plaatsgebonden risicocontouren van de aftakking naar De Kwakel.

In bijlage 1 zijn de plaatsgebonden risicocontouren in meer detail van de gehele leiding weergegeven.

Toetsing van het plaatsgebonden risico

Het besluit Externe Veiligheid Buisleidingen (Bevb) noemt de twee belangrijkste normen waaraan getoetst moet worden:

- Binnen de 10^{-6}/jaar-contour mogen geen kwetsbare objecten aanwezig zijn of gepland zijn;
- De 10^{-6}/jaar-contour bevindt zich binnen 5 m van de horizontale projectie van de buisleiding.

Aangezien de rekenresultaten hebben uitgewezen dat een 10^{-6} per jaar-contour niet optreedt is automatisch voldaan aan bovengenoemde normen en daarmee aan de normstelling van het Bevb.

Resultaten groepsrisicoberekeningen

Om het groepsrisico te kunnen berekenen moet als eerste bekend zijn wat het invloedsgebied is. Dit is afgeschat aan de hand van de 10^{-30} per jaar plaatsgebonden risicocontour: 7 m. Binnen deze afstand is er voor het tracé De Kwakel slechts één situatie waarbij objecten binnen het invloedsgebied liggen van deze leiding. Dit is hieronder beschouwd.

Situatie 1

Binnen deze contour ligt het volgende object met de volgende (via kentallen afgeleid) aantallen personen:

- Leimuiderdijk 333, Burgerveen: Klein bedrijf.

Het aantal personen binnen het invloedgebied van 1 km van de leiding bedraagt:
Bedrijf: klein bedrijf: 5 personen.

In totaal zijn er dan maximaal 5,0 personen in het invloedsgebied van 1 km van de leiding. Wanneer deze door een incident met de leiding allemaal om het leven komen zijn er maximaal 5,0 slachtoffers. Een groepsrisico is gedefinieerd vanaf 10 slachtoffers, zodat geconcludeerd kan worden dat deze situatie niet tot een groepsrisico leidt. Zie bijlage 2 voor een plattegrond van deze situatie.

Beschouwing
Op basis van bovenstaande concluderen wij dat er geen groepsrisico is berekend: het groepsrisico is nihil. Ondanks het feit dat het groepsrisico nihil is stelt het Besluit externe veiligheid buisleidingen dat de verantwoordingsplicht groepsrisico van toepassing is: dit vanwege het feit dat er een nieuwe buisleiding wordt aangelegd. De verantwoordingsplicht groepsrisico is een taak van het bevoegd gezag. Aangezien het groepsrisico nihil is kan de invulling van de verantwoordingsplicht beperkt blijven. Gegevens die benodigd zijn bij de beperkte invulling van de verantwoordingsplicht (artikel 12: 1a en b van Bevb) betreffen een beschrijving van de dichtheid van de personen in het invloedsgebied van deze leiding en een beschrijving van de hoogte van het groepsrisico en toename van het groepsrisico. Deze gegevens zijn in deze side letter opgenomen.

Conclusie
Het gewijzigde leidingtracé heeft geen plaatsgebonden risico van 10^{-6} per jaar en voldoet aan de normstelling uit het Bevb ten aanzien van het plaatsgebonden risico.

Er is geen groepsrisico berekend. Verantwoordingsplicht groepsrisico is van toepassing: deze kan beperkt van omvang blijven.

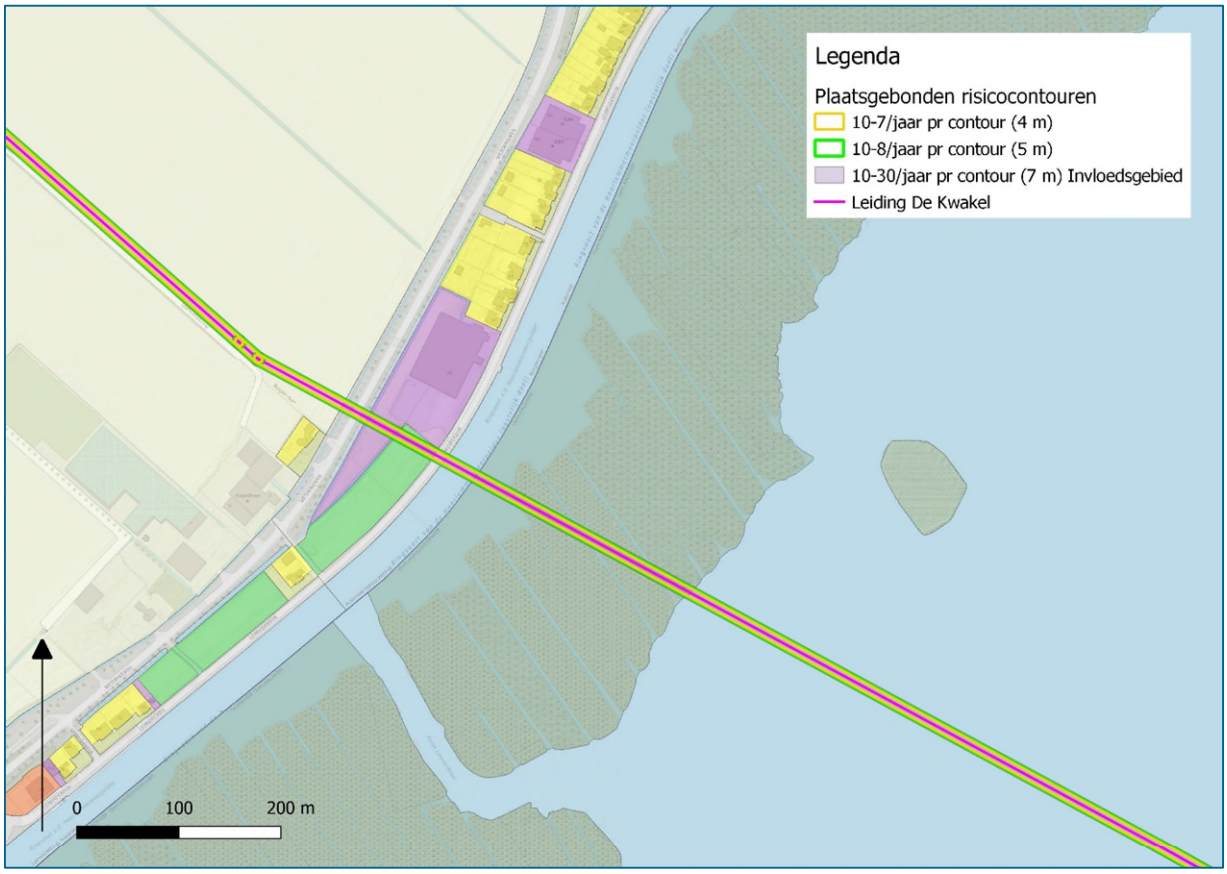
Ten aanzien van de realisering wordt geconcludeerd dat vanuit de externe veiligheid geen belemmeringen aanwezig zijn voor realisatie van deze leiding.

Met vriendelijke groet,

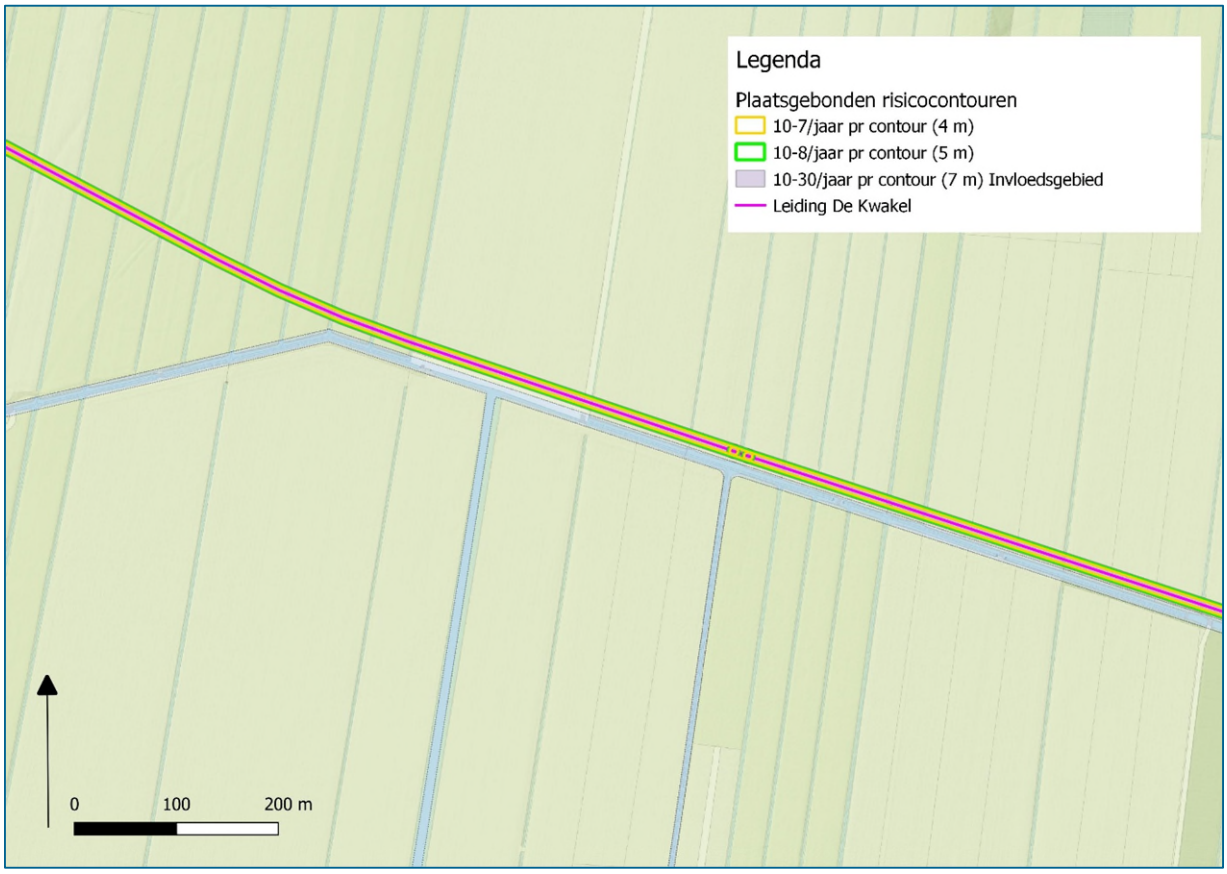
Ir. Jelte Janzen
Antea Group

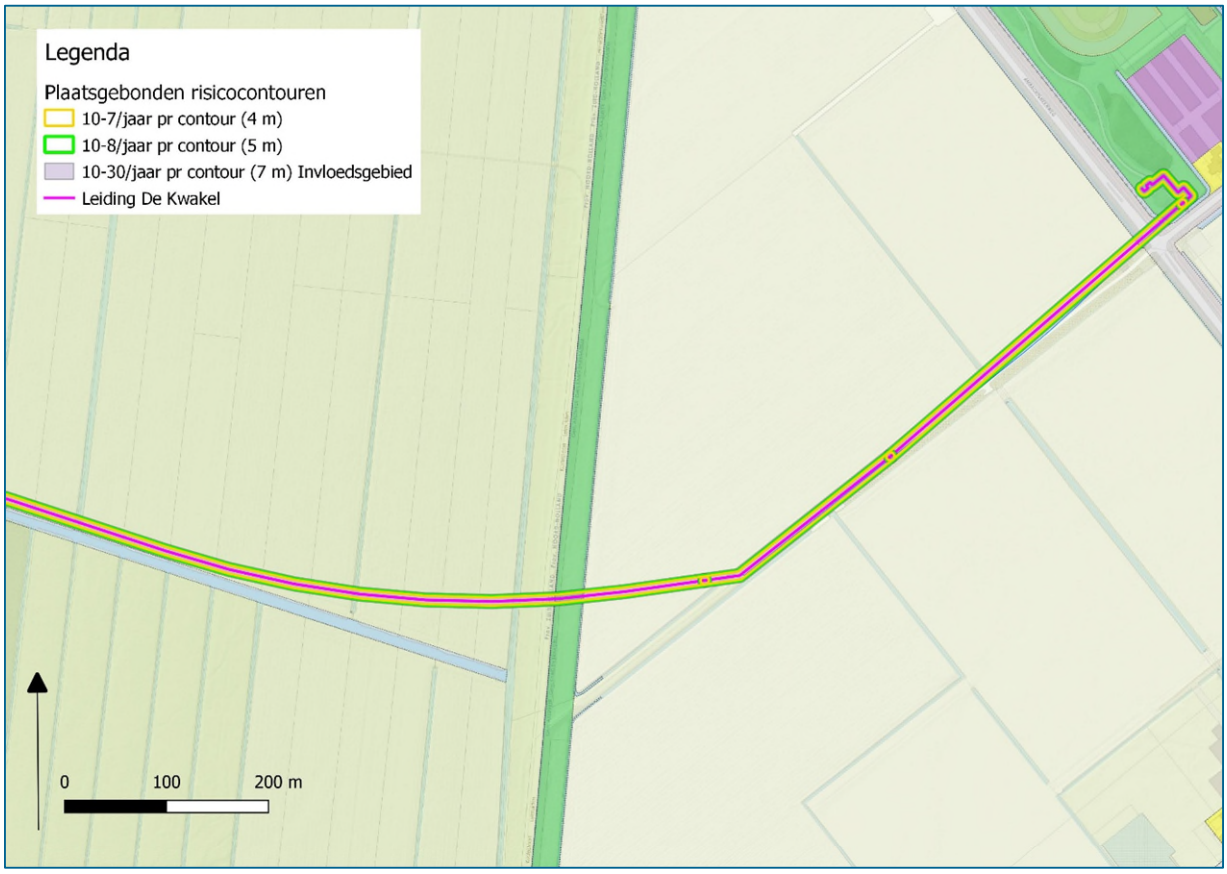
BIJLAGE 1: Detail PR

Legenda
Plaatsgebonden risicocontouren
10-7/jaar pr contour (4 m)
10-8/jaar pr contour (5 m)
10-30/jaar pr contour (7 m) Invloedsgebied
Leiding De Kwakel
0
100
200 m

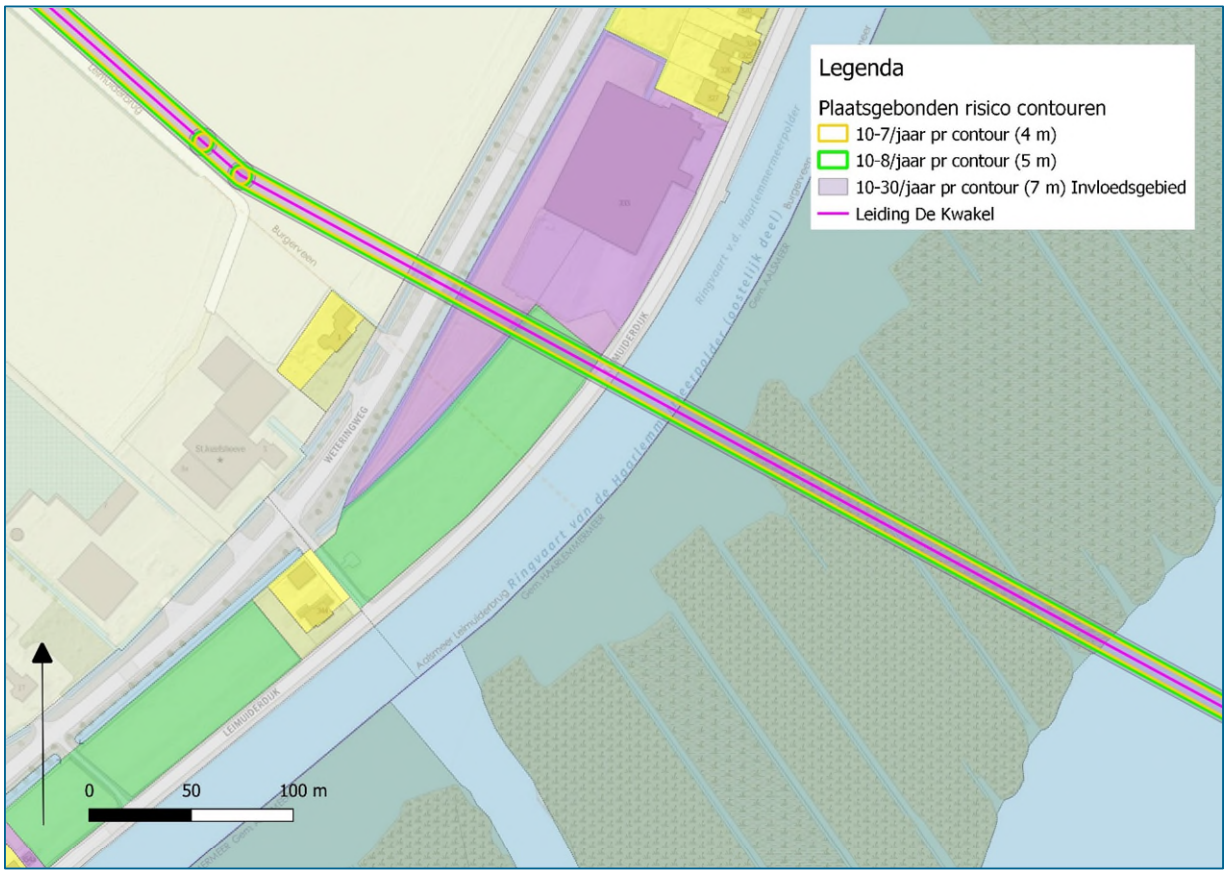

Legenda
Plaatsgebonden risicocontouren
10-7/jaar pr contour (4 m)
10-8/jaar pr contour (5 m)
10-30/jaar pr contour (7 m) Invloedsgebied
Leiding De Kwakel
0
100
200 m

Legenda
Plaatsgebonden risicocontouren
10-7/jaar pr contour (4 m)
10-8/jaar pr contour (5 m)
10-30/jaar pr contour (7 m) Invloedsgebied
Leiding De Kwakel
0
100
200 m

Legenda
Plaatsgebonden risicocontouren
10-7/jaar pr contour (4 m)
10-8/jaar pr contour (5 m)
10-30/jaar pr contour (7 m) Invloedsgebied
Leiding De Kwakel
0
100
200 m

BIJLAGE 2: Invloedsgebied

Detail nr. 1

Detail 2

Legenda
Plaatsgebonden risicocontouren
10-7/jaar pr contour (4 m)
10-8/jaar pr contour (5 m)
10-30/jaar pr contour (7 m) Invloedsgebied
Leiding De Kwakel
0
50
100 m

QRA Kooldioxide reduceerstation De Kwakel

ten behoeve van revisie vergunningsaanvraag

projectnummer 0477216.100
definitief revisie 00
28 maart 2022

Understanding today.
Improving tomorrow.

QRA Kooldioxide reduceerstation De Kwakel

ten behoeve van revisie vergunningsaanvraag

projectnummer 0477216.100

definitief revisie 00
28 maart 2022

Auteurs
Ir. J. (Jelte) Janzen

Opdrachtgever
Linde Gas Benelux B.V.
Havenstraat 23A
3115 HC Schiedam

Gecontroleerd:
Ir. D.E. (Dennis) Zandijk

datum	beschrijving	vrijgave
28 maart 2022	definitief	

Inhoudsopgave

		Blz.
1	**Inleiding**	**1**
2	**Externe Veiligheid**	**2**
2.1	Externe veiligheid	2
2.2	Plaatsgebonden risico	2
2.3	Groepsrisico	2
2.4	Maximale effectafstand	3
2.5	Juridisch kader en berekeningswijze	3
3	**Situatie**	**5**
4	**Risicoanalyse**	**7**
4.1	Relevante stoffen	7
4.2	Stofstromen door het bedrijf	7
4.3	Beschrijving van het gasreduceerstation	7
4.4	Modellering van het gasdrukreduceerstation	9
4.4.1	Ondergrondse leiding hogedruk	9
4.4.2	Bovengrondse leiding hogedruk	10
4.4.3	Vat met filter in hogedruk deel	11
4.4.4	Warmtewisselaar in hogedruk deel	11
4.4.5	Bovengrondse leidingen lagedruk	12
4.4.6	Ondergrondse leidingen lagegedruk	13
4.4.1	Modelleringsaspecten	14
5	**Rekenresultaten**	**15**
5.1	Methodiek	15
5.2	Plaatsgebonden risico	15
5.3	Groepsrisico	15
5.4	Toetsing Plaatsgebonden Risico	17
5.5	Toetsing Groepsrisico	18
6	**Conclusie**	**19**

Bijlage 1: PR contouren Schiphol 2018

1 Inleiding

Linde Gas is betrokken bij het realiseren van een kooldioxide leiding ten behoeve van het doseren van kooldioxide in tuinbouwkassen. Aan de Bilderdammerweg in Kudelstaart wordt ten behoeve van deze kooldioxide leiding een drukreduceerstation gerealiseerd. De druk van het gas wordt daarbij teruggebracht van maximaal 20,5 barg naar circa 9 bar. Het gas wordt aangevoerd met ondergrondse leidingen en het gas wordt ook afgevoerd met ondergrondse leidingen. De installaties voor het reduceren van de druk zijn bovengronds gelegen.

Het vrijkomen van grote hoeveelheden kooldioxide zou (in principe) tot sterfte onder mensen kunnen leiden, wanneer zij zich in de directe omgeving van de bron van kooldioxide bevinden. Kooldioxide kan daarom worden aangemerkt als een gevaarlijke stof.

Wanneer op een inrichting een grote hoeveelheid gevaarlijke stof (zoals in dit geval kooldioxide) aanwezig is en/of kan vrijkomen bestaat er een zeker gevaar voor de omgeving.
Met behulp van een QRA (kwantitatieve risicoanalyse) wordt dit gevaar inzichtelijk gemaakt.

In het Besluit externe veiligheid Inrichtingen (Bevi) heeft de wetgever categorieën van inrichtingen gedefinieerd, waarvoor zij het noodzakelijk vindt dat een QRA wordt opgesteld. Een kooldioxide-reduceerstation valt daar echter niet onder. Desalniettemin kan het bevoegd gezag verlangen dat wanneer zij vermoedt of kan vermoeden dat er een extern veiligheidsrisico verbonden is aan de aan te vragen activiteiten, dat er een QRA wordt opgesteld. Voor het kooldioxide-drukreduceer station De Kwakel is dit het geval.

In dit rapport is de QRA van het kooldioxidegasreduceerstation De Kwakel opgenomen.

Versie beheer

File naam	Kenmerken
477216 QRA CO2 Reduceerstation De Kwakel Linde Gas d.d. 28-3-2022	Rev00 definitief

2 Externe Veiligheid

2.1 Externe veiligheid

Externe veiligheid beschrijft de grootte van het overlijdensrisico voor mensen aanwezig buiten de inrichtingsgrenzen als gevolg van ongewenste gebeurtenissen met gevaarlijke stoffen binnen de inrichting. De mate van externe veiligheid wordt uitgedrukt in het plaatsgebonden risico, het groepsrisico en de maximale effectafstand. Het toetsingskader hiervan wordt in dit hoofdstuk uiteengezet.

2.2 Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico presenteert de overlijdenskans van een persoon in de vorm van contouren op een plattegrond rondom de beschouwde activiteit. Het risico wordt berekend door te stellen, dat een persoon zich permanent en onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt. Door middel van risicocontouren op een plattegrond wordt aangegeven tot waar de risico's van een bepaald niveau reiken.

De grootte van het plaatsgebonden risico is onafhankelijk van de feitelijke omgeving en zegt niets over het aantal personen, dat bij een ongeval getroffen kan worden. De plaatsgebonden risicocontouren zijn eigenlijk een hoogtekaart van overlijdenskans. Voor het berekende plaatsgebonden risico is in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) een norm vastgesteld, die de maximaal toelaatbare overlijdenskans voor een individu buiten de bedrijfsterreingrenzen vastlegt. Deze norm is gekoppeld aan het risiconiveau van 10^{-6} per jaar. Deze grenswaarde is een juridisch harde norm voor kwetsbare objecten. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt deze waarde als richtwaarde.

2.3 Groepsrisico

Het groepsrisico is in feite een vertaling van het plaatsgebonden risico. Het groepsrisico houdt rekening met de daadwerkelijke aanwezigheid van personen en geeft de kans dat een bepaalde groep personen tegelijkertijd het slachtoffer zou kunnen worden. Het voor een situatie berekende groepsrisico wordt in een grafiek weergegeven, waarin op de horizontale as het berekende aantal slachtoffers en op de verticale as de cumulatieve frequentie daarvan is weergegeven.

Voor het groepsrisico is er geen normstelling van toepassing. Wel is er een zogenaamde oriëntatiewaarde aanwezig in de grafiek van het groepsrisico. Deze waarde heeft een attenderende functie: het brengt een scheiding aan tussen lage en hoge groepsrisico's. Daarnaast is in veel gevallen een verantwoordingsplicht van toepassing. Deze plicht rust bij het bevoegd gezag. Er moet worden aangegeven of de hoogte van het groepsrisico als verantwoord wordt beoordeeld. Daarbij moet gelet worden op aspecten als zelfredzaamheid, bestrijdbaarheid en bereikbaarheid. Het groepsrisico moet worden getoetst aan de oriëntatiewaarde. De oriëntatiewaarde van het groepsrisico voor bedrijven is $10^{-3}/N^2$ met N het aantal slachtoffers.

2.4 Maximale effectafstand

Met de maximale effectafstand wordt de grootste afstand aangegeven tot waarop ongevalsscenario's tot een bedreiging voor personen kunnen leiden. Als maat daarvoor wordt 1% letaliteit (bij weersklasse D5 of F1,5) gebruikt. Dat wil zeggen de overlijdenskans bij 30 minuten blootstelling is gelijk aan 1%. Voor toxische stoffen wordt de LC_{01} en voor brandbare stoffen 10 kW/m^2 aangehouden. Het gebied binnen deze maximale effectafstand heet het invloedsgebied.

Bij de berekening van het groepsrisico worden personendichtheden in het rekenmodel gebracht. De maximale effectafstand markeert de afstand tot waar de personendichtheden in het rekenmodel dienen te worden gebracht. Ook wordt de maximale effectafstand gebruikt in het kader van de rampenbestrijding. Er zijn geen wettelijke richtlijnen of consequenties aan deze afstand verbonden.

2.5 Juridisch kader en berekeningswijze

Het vakgebied van de externe veiligheid bedient zich van bovenstaande begrippen plaatsgebonden risico, groepsrisico en maximale effectafstand. In het Bevi is de norm voor het plaatsgebonden risico vastgelegd. De vraag is nu: welke wetgeving is van toepassing op deze inrichting?

Brzo
Koolstofdioxide heeft geen labels die het een stof maken die relevant is voor Brzo-wetgeving. Daarnaast wordt koolstofdioxide niet met name genoemd in het Brzo. Voorgaande betekent dat een koolstofdioxidegas-reduceer station niet onder de werkingssfeer van het Brzo valt. Via deze route is daarom het Bevi ook niet van toepassing[1].

Bevi
Aan geen van de directe ingangscriteria van het Bevi is voldaan. Ook het Bevi is formeel niet van toepassing.

Op verzoek bevoegd gezag
Bovenstaande laat onverlet dat het bevoegd gezag, wanneer zij redelijkerwijs kan vermoeden dat externe veiligheid een onderwerp is dat relevant is voor een bedrijf, dit bedrijf kan verzoeken de externe veiligheidssituatie in kaart te brengen. Dat is in dit geval gebeurd. De vraag is nu wel of de berekende externe veiligheidscontour 10^{-6}/jaar nu juridische gevolgen kan hebben, aangezien er geen wettelijke grond is voor de berekening.

Conclusie
Bovenstaande betekent dat formeel geen normen voor externe veiligheid van toepassing zijn op deze inrichting. Desondanks is besloten inzage te verkrijgen in de externe veiligheidssituatie.

[1] Indien het Brzo van toepassing is, is automatisch het Bevi ook van toepassing. Aangezien het Brzo niet van toepassing is, is nu via deze route het Bevi ook niet van toepassing.

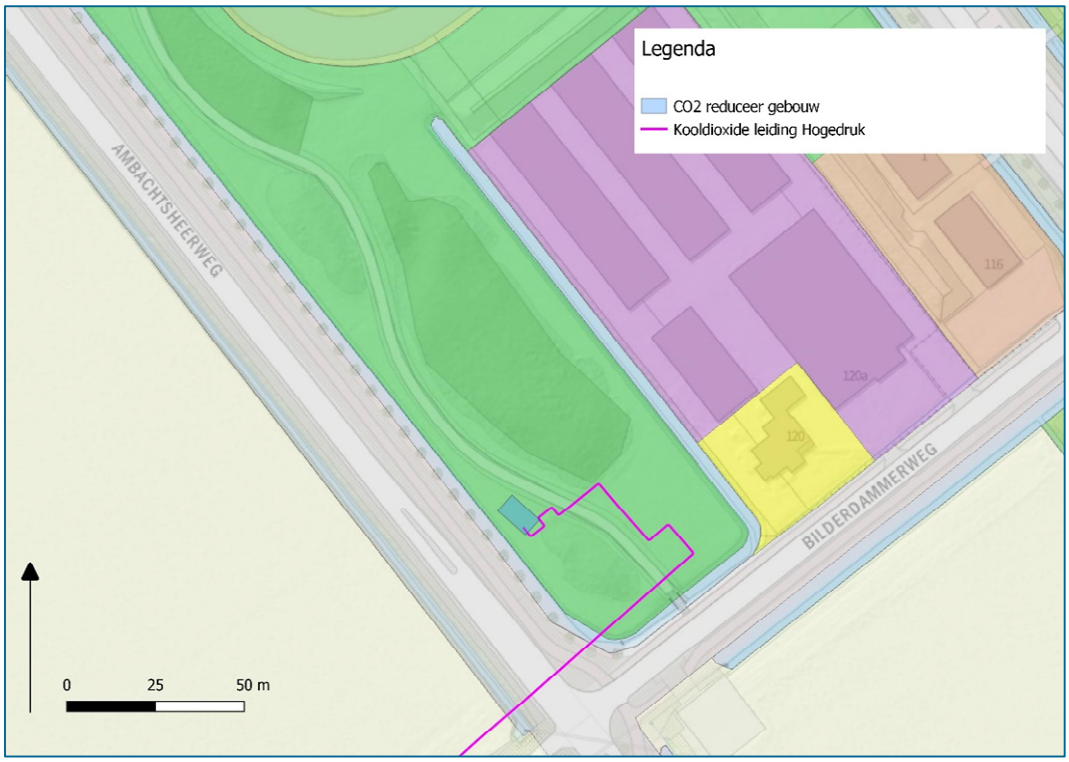
Om toch te kunnen rekenen aan de externe veiligheid wordt in het vervolg van dit rapport gedaan alsof het Bevi van toepassing is. Dit heeft de volgende consequenties:

- we gebruiken de norm voor externe veiligheid zoals opgenomen in het Bevi;
- we gebruiken de rekenmethodiek zoals die in het Bevi is voorgeschreven.

De berekeningen zijn uitgevoerd met het programma SAFETI-NL (versie 8.3) op basis van de scenario's, die zijn vastgelegd in de Handleiding Risicoberekeningen Bevi (versie 4.3) (hierna afgekort Hari).

3 Situatie

Het koolstofdioxide gasdrukreduceerstation zal worden gevestigd aan de Bilderdammerweg in Kudelstaart. In onderstaande figuur 3-1 is de ligging van deze inrichting weergegeven.

Figuur 3-1: Ligging van Kooldioxidegasdruk reduceerstation.

Ter plaatse van het gasdrukreduceerstation is vigerend het bestemmingsplan:

- Kudelstaart 2020, onherroepelijk vastgesteld 2021-10-28.

De bestemming betreft ter plaatse van het geplande gebouwtje: groen.
Mogelijke functies die toelaatbaar zijn: objecten voor openbare nutsvoorzieningen.

In de directe omgeving van de geplande locatie zijn aanwezig de volgende functies:

- Enkelbestemming wonen (geel);
- Enkelbestemming bedrijven (paars);
- Enkelbestemming verkeer (grijs)
- Enkelbestemming agrarisch (geelgrijs);
- Enkelbestemming sport (niet helder groen)
- Enkelbestemming groen (helder groen)
- Enkelbestemming maatschappelijk (bruin-oranje).

Ten behoeve van mogelijke domino-effecten schrijft de rekenmethodiek voor dat geïnventariseerd moet worden of er windturbines en start-en landingsbanen van vliegvelden aanwezig zijn in de directe omgeving van de inrichting.

Vliegvelden in de directe omgeving
Het meest nabije vliegveld is vliegveld Schiphol, op een afstand van circa 8,3 km. De planlocatie is gelegen in het verlengde van een van de start- en landingsbanen (Zwanenburgbaan), zodat nader onderzoek naar deze situatie noodzakelijk is.
Op de internetsite https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0305_012k_clo_08_nl.png is informatie gevonden betreffende de plaatsgebonden risicocontouren van Schiphol. Deze plaatsgebonden risicocontouren zijn opgenomen in bijlage 1. De 10^{-6}/jaar en 10^{-5}/jaar van het meest recente jaar waarvan gegevens voorhanden zijn (2018) komen niet in de buurt van de geplande locatie van het gasreduceerstation. We concluderen op basis van deze gegevens dat extra faalkansen als gevolg van de aanwezigheid van een vliegveld niet van toepassing zijn.

Windturbines in de directe omgeving
In de directe omgeving van de geplande locatie van het gasdrukreduceerstation bevinden zich geen windturbines. De meest nabije windturbine is gesitueerd aan de A4 en bevindt zich op circa 5 km. Deze afstand is te groot om invloed te hebben op de locatie zoals nu gepland.

4 Risicoanalyse

4.1 Relevante stoffen

De selectie van stoffen welke relevantie hebben voor een QRA bestaat uit twee stappen:

Stap 1:
Toxische of ontvlambare stoffen met de volgende kenmerken zijn in zijn algemeenheid relevant voor de QRA:

A. Vloeibare brandbare stoffen met een vlampunt van maximaal 60 °C;
B. Voor inhalatie acuut toxische stoffen (dampen of gassen) met een toxiciteit van
   Dampen $LC_{50\ (4h)} \leq 2.000$ mg/m^3 (H330: dodelijk bij inademing)
   Dampen $LC_{50\ (4h)} \leq 10.000$ mg/m^3 (H331: giftig bij inademing).

Stap 2:
Daarnaast zijn stoffen met de volgende labels/eigenschappen ook relevant voor een QRA:

C. EUH018—Kan bij gebruik een ontvlambaar/ontplofbaar damp-luchtmengselvormen;
D. EUH029—Vormt giftig gas in contact met water;
E. De stof kan buiten de inrichting zuurstofverdringend werken.
F. De stof staat onder druk en kan bij het bezwijken van de tank een drukgolf c.q. BLEVE veroorzaken die tot letale effecten buiten de inrichting leidt.
G. Er ontstaan toxische verbrandingsproducten (bijvoorbeeld wegens de aanwezigheid van de elementen stikstof, zwavel, chloor, fluor of broom).

In de hierna volgende paragraaf is onderzocht welke stofstromen door het bedrijf gaan en welke daarvan in het licht van de in deze paragraaf genoemde eigenschappen, relevantie hebben voor de QRA.

4.2 Stofstromen door het bedrijf

De enige stofstroom die door deze inrichting gaat is kooldioxide. Voor gasvormig kooldioxide is het volgende label van toepassing:

- GHS04: gas under pressure:

Dit label is geen grond voor opname in een QRA.

Bekend is dat kooldioxide zuurstofverdringend kan werken. Dit betekent dat aan punt E is voldaan. Kooldioxide is relevant voor de QRA.

4.3 Beschrijving van het gasreduceerstation

Het doel van het gasdrukreduceerstation is het verlagen van de druk in de leidingen met koolstofdioxide. De maximale aanvoerdruk (werkdruk) bedraagt 20,5 barg, de maximale afvoerdruk (werkdruk) bedraagt 9 barg. Het station is in principe onbemand, en werkt volledig

geautomatiseerd. Het station kan eventueel vanaf afstand worden bestuurd. Ook kan een operator ter plaatse met de hand afsluiters bedienen.

Het reduceerstation is uitgerust met een beveiligingssysteem:
- Bij een te hoge of te lage druk in het hogedruk systeem grijpt de besturing in;
- Bij een te hoge of te lage druk in het lagedruk systeem grijpt de besturing in;
- Bij een te hoge concentratie koolstofdioxide in het gebouwtje waarin deze processen zich afspelen, grijpt de besturing in.

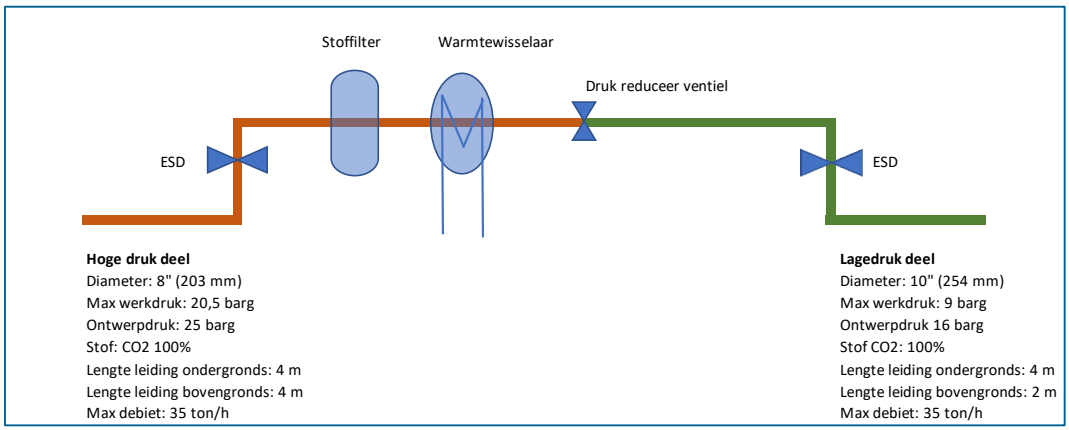
De besturing grijpt in door snelafsluiters (ESD) welke zich aan de inlaat (hogedruk kant) en aan de uitlaat (lagedruk kant) bevinden te activeren. Na activering van deze snelafsluiters staan ze in circa 1 seconde dicht. Het station is een enkelstraats-drukreduceer station.

Daarnaast is in het hogedruk deel het volgende aanwezig:
- Er is een filter sectie aanwezig. Deze filter sectie is dubbel uitgevoerd, maar er is steeds maar een sectie actief;
- Er is een warmtewisselaar aanwezig.

Daarnaast is de drukreduceerklep zodanig uitgevoerd dat deze ook de functie van terugslagklep heeft: stroming van het lagedruk deel naar het hogedruk deel (bijvoorbeeld omdat het hogedruk deel faalt) is niet mogelijk.

In figuur 4.1 is het gasreduceerstation schematisch weergegeven. De volgende onderdelen kunnen worden onderscheiden:
- ondergrondse leiding hoge druk (binnen inrichtingsgrens);
- snelafsluiter (ESD[2]);
- bovengrondse leiding hogedruk;
- filtersectie;
- warmtewisselaar;
- reduceerventiel met terugslagklep;
- bovengrondse leiding lage druk;
- snelafsluiter (ESD);
- ondergrondse leiding lage druk (binnen inrichtingsgrens).

[2] ESD: Emercency Shutt Down

Figuur 4-1: Schematische weergave van het koolstofdioxide druk reduceer station De Kwakel.

De volgende onderdelen zijn gemodelleerd:

- ondergrondse leiding hoge druk (binnen inrichtingsgrens);
- bovengrondse leiding hogedruk;
- filtersectie;
- warmtewisselaar;
- bovengrondse leiding lage druk;
- ondergrondse leiding lage druk (binnen inrichtingsgrens).

Bij het definiëren van de scenario's behorende bij bovenstaande insluitsystemen komt de werking van het drukreduceerventiel nadrukkelijk aan de orde. De ESD zijn in eerste instantie niet beschouwd. Deze voegen extra veiligheid toe aan het druk reduceer station. Dit betekent dat de berekende externe veiligheid worst-case is ten opzichte van de werkelijke situatie.

4.4 Modellering van het gasdrukreduceerstation

4.4.1 Ondergrondse leiding hogedruk

In Tabel 4-1 zijn de faalscenario's getoond van ondergrondse buisleidingen hogedruk op een inrichting.

Tabel 4-1: Faalscenario's ondergrondse leidingen

Nr	Scenario	Initiële faalfrequentie [1/jaar.m]	Aantal meter [m]	Jaarfractie actief	Faalfrequentie [1/jaar]
1	Breuk van de leiding	$5{,}0 \times 10^{-7}$	4	100%	$2{,}0 \times 10^{-6}$
2	Lek van de leiding: 20 mm	$1{,}5 \times 10^{-6}$	4	100%	$6{,}0 \times 10^{-6}$

Toelichting op de modellering:

- De minimale lengte voor een leiding (long pipeline) in Safeti-NL 8.3 bedraagt 10 m. Aangezien de leiding in dit geval 4 m is, is het pipeline point model gebruikt. De totale leiding lengte is als lang ingevoerd (50 km) en de breuk vindt plaats aan het eind van de leiding (op 49.998 m). De frequentie is ingevoerd zoals hierboven getoond.

- Er is geen terugstroming via het drukreduceerventiel verondersteld.
- Diameter van de leiding is 8” (203,2 mm);
- Druk in de leiding: 20,5 barg;
- Temperatuur in de leiding: 9,8 °C (default voor leidingen in Nederland);
- Uitstroming is verticaal; hoogte van de uitstroming: 0,01 m
- Pumped inflow is op 0 gezet (worst-case);
- Als modelstof is CO_2-gebruikt.
- De leiding is deels buiten en deels binnen het gebouwtje gelegen. Alles is gemodelleerd alsof het buiten is gelegen.
- De materials file is verkregen van het RIVM: het RIVM heeft echter aan deze materials file haar goedkeuring niet verbonden: om te kunnen rekenen aan CO_2 is deze file echter volgens het RIVM voldoende conservatief.

4.4.2 Bovengrondse leiding hogedruk

In Tabel 4-2: Faalscenario’s bovengrondse leidingen zijn de faalscenario’s getoond van de bovengrondse buisleiding hogedruk op een inrichting.

Tabel 4-2: Faalscenario’s bovengrondse leidingen

Nr	Scenario	Initiële faalfrequentie [1/jaar.m]	Aantal meter [m]	Jaarfractie actief	Faalfrequentie [1/jaar]
1	Breuk van de leiding	$1,0 \times 10^{-7}$	4	100%	$4,0 \times 10^{-7}$
2	Lek van de leiding: 10% max 50 mm	$5,0 \times 10^{-7}$	4	100%	$2,0 \times 10^{-6}$

Toelichting op de modellering:

- De minimale lengte voor een leiding (long pipeline) in Safeti-NL 8.3 bedraagt 10 m. Aangezien de leiding in dit geval 4 m is, is het pipeline point model gebruikt. De totale leiding lengte is als lang ingevoerd (50 km) en de breuk vindt plaats aan het eind van de leiding (op 49.998 m). De frequentie is ingevoerd zoals hierboven getoond.
- Er is geen terugstroming via het drukreduceer ventiel verondersteld.
- Diameter van de leiding is 8” (203,2 mm);
- Druk in de leiding: 20,5 barg;
- Temperatuur in de leiding: 9,8 °C (default voor leidingen in Nederland);
- Uitstroming is horizontaal; hoogte van de uitstroming: 1 m
- Pumped inflow is op 0 gezet (worst-case);
- Als modelstof is CO_2-gebruikt.
- De leiding is binnen het gebouwtje gelegen. Alles is gemodelleerd alsof het buiten is gelegen.
- De materials file is verkregen van het RIVM: het RIVM heeft echter aan deze materials file haar goedkeuring niet verbonden: om te kunnen rekenen aan CO_2 is deze file echter volgens het RIVM voldoende conservatief.

4.4.3 Vat met filter in hogedruk deel

In het hogedruk deel van de drukstraat is een filter vat opgenomen. Dit filtervat wordt als een simpel drukvat gemodelleerd. De inhoud van het vat is nihil ten opzichte van de uitstromingen die optreden door de aanvoerende en wegvoerende leidingen.
In zijn de faalscenario's getoond van een drukvat opgenomen in een leiding.

Tabel 4-3: Faalscenario's druk vat

Nr	Scenario	Initiële faalfrequentie [1/jaar.m]	Jaarfractie actief	Faalfrequentie [1/jaar]
1	Instantaan vrijkomen gehele inhoud	$5{,}0 \times 10^{-7}$	100%	$5{,}0 \times 10^{-7}$
2	Vrijkomen inhoud in 10 minuten	$5{,}0 \times 10^{-7}$	100%	$5{,}0 \times 10^{-7}$
3	Continu vrijkomen gat van 10 mm	$1{,}0 \times 10^{-5}$	100%	$1{,}0 \times 10^{-5}$

Toelichting op de modellering:

- Instantaan vrijkomen gehele inhoud en uitstroming in 10-minuten:
  De aansluiting van het vat op het hogedrukdeel van de leiding is gelijk aan de diameter van de hogedruk leiding 8" (203,2 mm).
  Bij instaan falen is het niet het volume van het vat dat relevant is, maar de toestroming uit het hogedruk deel van de leiding. Daarom is de modellering als volgt opgezet:
  -instantaan falen en 10 minuten scenario: worden behandeld als breuk van de leiding. De som van deze twee frequenties ($5{,}0 \times 10^{-7} + 5{,}0 \times 10^{-7} = 1{,}0 \times 10^{-6}$/jaar) is gebruikt.
  Bij instantaan falen van dit vat is er in principe uitstroming van twee kanten:
  -ondergrondse hogedruk leiding;
  -bovengrondse deel van het gasreduceerstation: dit wordt geblokt door het reduceerventiel: de hoeveelheid die vanaf deze kant uitstroomt is daarom verwaarloosbaar.
  Als model is gekozen het pipeline point model.
- Lek is gemodelleerd als een lek in een leiding.
- Diameter van de leiding is 8" (203,2 mm);
- Druk in de leiding: 20,5 barg;
- Temperatuur in de leiding: 9,8 °C (default voor leidingen in Nederland);
- Uitstroming is horizontaal; hoogte van de uitstroming: 1 m
- Pumped inflow is op 0 gezet (worst-case);
- Als modelstof is CO_2-gebruikt.
- Het vat is binnen het gebouwtje gelegen. Alles is gemodelleerd alsof het buiten is gelegen.
- De materials file is verkregen van het RIVM: het RIVM heeft echter aan deze materials file haar goedkeuring niet verbonden: om te kunnen rekenen aan CO_2 is deze file echter volgens het RIVM voldoende conservatief.

4.4.4 Warmtewisselaar in hogedruk deel

In het hogedruk deel van de drukstraat is een warmtewisselaar opgenomen. Deze warmtewisselaar bestaat uit een stel pijpen welke gevoed worden met warm water. Deze pijpen verwarmen een zeker volume binnen de omhulling. In de omhulling, maar niet in de pijpen bevindt zich het CO_2. Een dergelijke warmtewisselaar wordt in de rekenmethodiek omschreven als een *pijpwarmtewisselaar waarbij de gevaarlijke stof zich buiten de pijpleidingen bevindt.* De

inhoud van de omhulling is nihil ten opzichte van de uitstromingen die optreden door de aanvoerende leidingen.
In zijn de faalscenario's getoond van een warmtewisselaar.

Tabel 4-4: Faalscenario's van pijpwarmtewisselaar waarbij de gevaarlijke stof zich buiten de pijpleidingen bevindt

Nr	Scenario	Initiële faalfrequentie [1/jaar.m]	Jaarfractie actief	Faalfrequentie [1/jaar]
1	Instantaan vrijkomen gehele inhoud	$5{,}0 \times 10^{-5}$	100%	$5{,}0 \times 10^{-5}$
2	Vrijkomen inhoud in 10 minuten	$5{,}0 \times 10^{-5}$	100%	$5{,}0 \times 10^{-5}$
3	Continu vrijkomen gat van 10 mm	$1{,}0 \times 10^{-3}$	100%	$1{,}0 \times 10^{-3}$

Toelichting op de modellering:

- Instantaan vrijkomen gehele inhoud en uitstroming in 10-minuten:
  De aansluiting van de warmtewisselaar op het hogedrukdeel van de leiding is gelijk aan de diameter van de hogedruk leiding 8" (203,2 mm).
  Bij instaan falen is het niet het volume van de warmtewisselaar dat relevant is, maar de toestroming uit het hogedruk deel van de leiding. Daarom is de modellering als volgt opgezet:
  -instantaan falen en 10 minuten scenario: worden behandeld als breuk van de leiding. De som van deze twee frequenties ($5{,}0 \times 10^{-5} + 5{,}0 \times 10^{-5} = 1{,}0 \times 10^{-4}$/jaar) is gebruikt.
  Bij instantaan falen van dit vat is er in principe uitstroming van twee kanten:
  -ondergrondse hogedruk leiding;
  -bovengrondse deel van het gasreduceerstation: dit wordt geblokt door het reduceerventiel: de hoeveelheid die vanaf deze kant uitstroomt is daarom verwaarloosbaar.
  Als model is gekozen het pipeline point model.
- Lek is gemodelleerd als een lek in een leiding.
- Diameter van de leiding is 8" (203,2 mm);
- Druk in de leiding: 20,5 barg;
- Temperatuur in de leiding: 9,8 °C (default voor leidingen in Nederland);
- Uitstroming is horizontaal; hoogte van de uitstroming: 1 m
- Pumped inflow is op 0 gezet (worst-case);
- Als modelstof is CO_2-gebruikt.
- Het vat is binnen het gebouwtje gelegen. Alles is gemodelleerd alsof het buiten is gelegen.
- De materials file is verkregen van het RIVM: het RIVM heeft echter aan deze materials file haar goedkeuring niet verbonden: om te kunnen rekenen aan CO_2 is deze file echter volgens het RIVM voldoende conservatief.

4.4.5 Bovengrondse leidingen lagedruk

In Tabel 4-5 zijn de faalscenario's getoond van bovengrondse buisleidingen lagedruk op een inrichting.

Tabel 4-5: Faalscenario's bovengrondse leidingen

Nr	Scenario	Initiële faalfrequentie [1/jaar.m]	Aantal meter [m]	Jaarfractie actief	Faalfrequentie [1/jaar]
1	Breuk van de leiding	$1{,}0 \times 10^{-7}$	2	100%	$2{,}0 \times 10^{-7}$
2	Lek van de leiding: 10% max 50 mm	$5{,}0 \times 10^{-7}$	2	100%	$1{,}0 \times 10^{-6}$

Toelichting op de modellering:

- Wanneer het lagedruk deel van de leiding faalt, kan het hogedrukdeel via de reduceerventiel nog steeds CO_2 leveren. Ingrijpen van de ESD is in eerste instantie niet meegenomen in deze QRA. De capaciteit van het station is 35 ton per uur. Door het falen van het lagedruk deel zal het hogedruk deel meer gaan leveren: we nemen hiervoor aan dat de factor 1,5 die in de rekenmethodiek wordt genoemd[3], ook hier van toepassing is. Via het hogedruk deel wordt nu geleverd 1,5 x 35 = 52,5 ton per uur (14,6 kg/s). De teruglevering uit het lagedruk deel van het net bedraagt in het tijdsinterval 0 tot 20 s gemiddeld 51,0 kg/s. Er is nu een leidingdiameter ingevoerd die in het tijdsinterval 0 tot 20 s een gemiddelde uitstroming realiseert van 14,6 kg/s + 51,0 kg/s = 65,6 kg/s. Deze leiding diameter bedraagt 11,192" (284,28 mm).
- De minimale lengte voor een leiding (long pipeline) in Safeti-NL 8.3 bedraagt 10 m. Aangezien de leiding in dit geval 2 m is, is het pipeline point model gebruikt. De totale leiding lengte van het lagedruk deel is als lang ingevoerd (50 km, dit niet overeenkomstig de werkelijkheid: dit is worst-case gemodelleerd) en de breuk vindt plaats aan het begin van de leiding. De frequentie is ingevoerd zoals hierboven getoond.
- Diameter van de leiding is 10" (254 mm), zoals hiervoor genoemd is gebruikt 11,192";
- Druk in de leiding: 9,0 barg;
- Temperatuur in de leiding: 9,8 °C (default voor leidingen in Nederland);
- Uitstroming is horizontaal; hoogte van de uitstroming: 1 m
- Pumped inflow is op 0 gezet (worst-case);
- Als modelstof is CO_2-gebruikt.
- De leiding is binnen het gebouwtje gelegen. Alles is gemodelleerd alsof het buiten is gelegen.
- De materials file is verkregen van het RIVM: het RIVM heeft echter aan deze materials file haar goedkeuring niet verbonden: om te kunnen rekenen aan CO_2 is deze file echter volgens het RIVM voldoende conservatief.

4.4.6 Ondergrondse leidingen lagegedruk

In Tabel 4-6 zijn de faalscenario's getoond van ondergrondse buisleidingen lagedruk op een inrichting.

[3] Deze factor is formeel van toepassing op pompen (met vloeistoffen). Het is logisch te veronderstellen dat een reduceerklep ook meer gaat leveren bij wegvallen tegendruk. Aangezien we de druk-karakteristieken van deze klep niet kennen, maken we gebruik van dezelfde factor als bij pompen: 1.5.

Tabel 4-6: Faalscenario's ondergrondse leidingen

Nr	Scenario	Initiële faalfrequentie [1/jaar.m]	Aantal meter [m]	Jaarfractie actief	Faalfrequentie [1/jaar]
1	Breuk van de leiding	$5{,}0 \times 10^{-7}$	4	100%	$2{,}0 \times 10^{-6}$
2	Lek van de leiding: 20 mm	$1{,}5 \times 10^{-6}$	4	100%	$6{,}0 \times 10^{-6}$

Toelichting op de modellering:

- Wanneer het lagedruk deel van de leiding faalt, kan het hogedrukdeel via de reduceerventiel nog steeds CO_2 leveren. Ingrijpen van de ESD is in eerste instantie niet meegenomen in deze QRA. De capaciteit van het station is 35 ton per uur. Door het falen van het lagedruk deel zal het hogedruk deel meer gaan leveren: de rekenmethodiek geeft als standaard de factor 1,5, zodat via het hogedruk deel wordt geleverd 1,5 x 35 = 52,5 ton per uur (14,6 kg/s). De teruglevering uit het lagedruk deel van het net bedraagt in het tijdsinterval 0 tot 20 s gemiddeld 51,0 kg/s. Er is nu een leidingdiameter ingevoerd die in het tijdsinterval 0 tot 20 s een gemiddelde uitstroming realiseert van 14,6 kg/s + 51,0 kg/s = 65,6 kg/s. Deze leiding diameter bedraagt 11,192" (284,28 mm).
- De minimale lengte voor een leiding (long pipeline) in Safeti-NL 8.3 bedraagt 10 m. Aangezien de leiding in dit geval 4 m is, is het pipeline point model gebruikt. De totale leiding lengte van het lage druk deel is als lang in gevoerd (50 km, dit is niet overeenkomstig de werkelijkheid: dit is worst-case gemodelleerd) en de breuk vindt plaats aan het begin van de leiding. De frequentie is ingevoerd zoals hierboven getoond.
- Diameter van de leiding is 10" (254 mm), zoals hiervoor genoemd is gebruikt 11,192";
- Druk in de leiding: 9,0 barg;
- Temperatuur in de leiding: 9,8 °C (default voor leidingen in Nederland);
- Uitstroming is verticaal; hoogte van de uitstroming: 0,01 m
- Pumped inflow is op 0 gezet (worst-case);
- Als modelstof is CO_2-gebruikt.
- De leiding is deels buiten en deels binnen het gebouwtje gelegen. Alles is gemodelleerd alsof het buiten is gelegen.
- De materials file is verkregen van het RIVM: het RIVM heeft echter aan deze materials file haar goedkeuring niet verbonden: om te kunnen rekenen aan CO_2 is deze file echter volgens het RIVM voldoende conservatief.

4.4.1 Modelleringsaspecten

Als bron voor meteo gegevens is gebruikt het meteobestand van Schiphol. Voor de ruwheidslengte heeft de Rijksoverheid een tool beschikbaar gesteld: versie 2020 is gebruikt. Deze tool geeft de coördinaten van een punt gelegen linksonder in het km-vlak en de daarbij behorende oppervlakte ruwheid. In dit geval is het km vlak dat dit drukreduceerstation bestrijkt in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 4-7: Oppervlakte ruwheid

	X-coördinaat	Y-coördinaat	Ruwheidslengte volgens tool [m]
1	110.000	471.000	0,290

5 Rekenresultaten

5.1 Methodiek

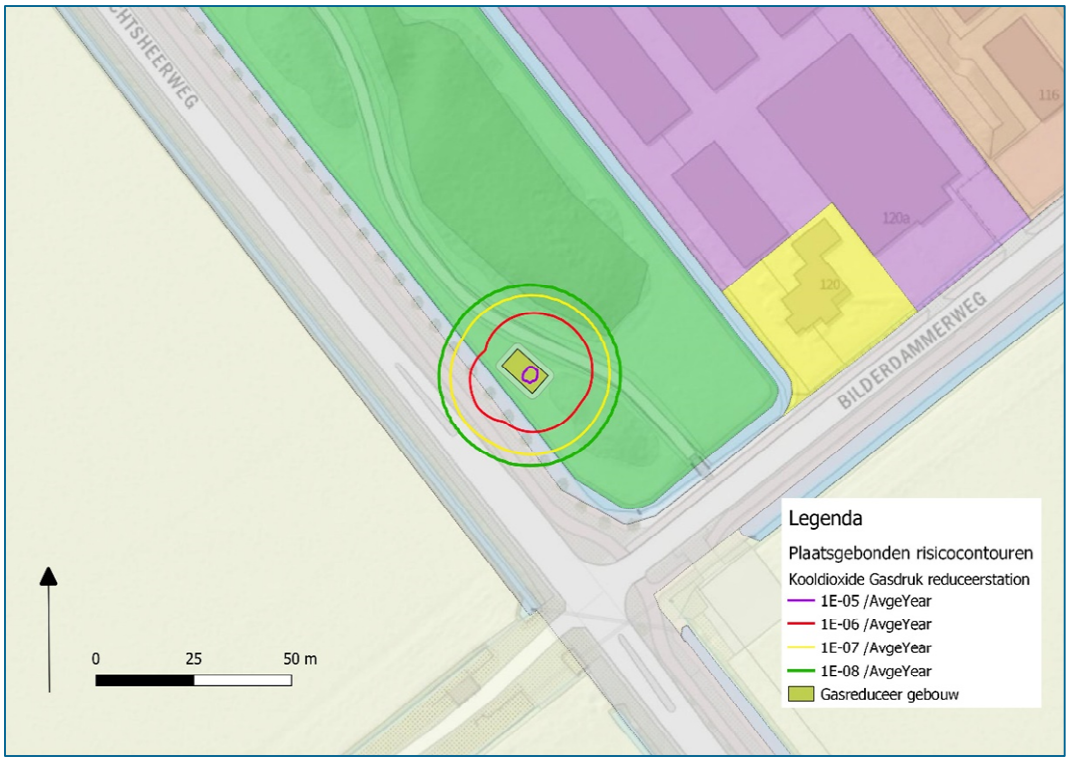
De risicoanalyse en de gebruikte scenario's zijn opgezet volgens de volgende methodiek:

- Handleiding Risicoberekeningen Bevi 4.3 d.d. 1 januari 2021;

De berekeningen zijn uitgevoerd met Safeti-NL 8.3.

5.2 Plaatsgebonden risico

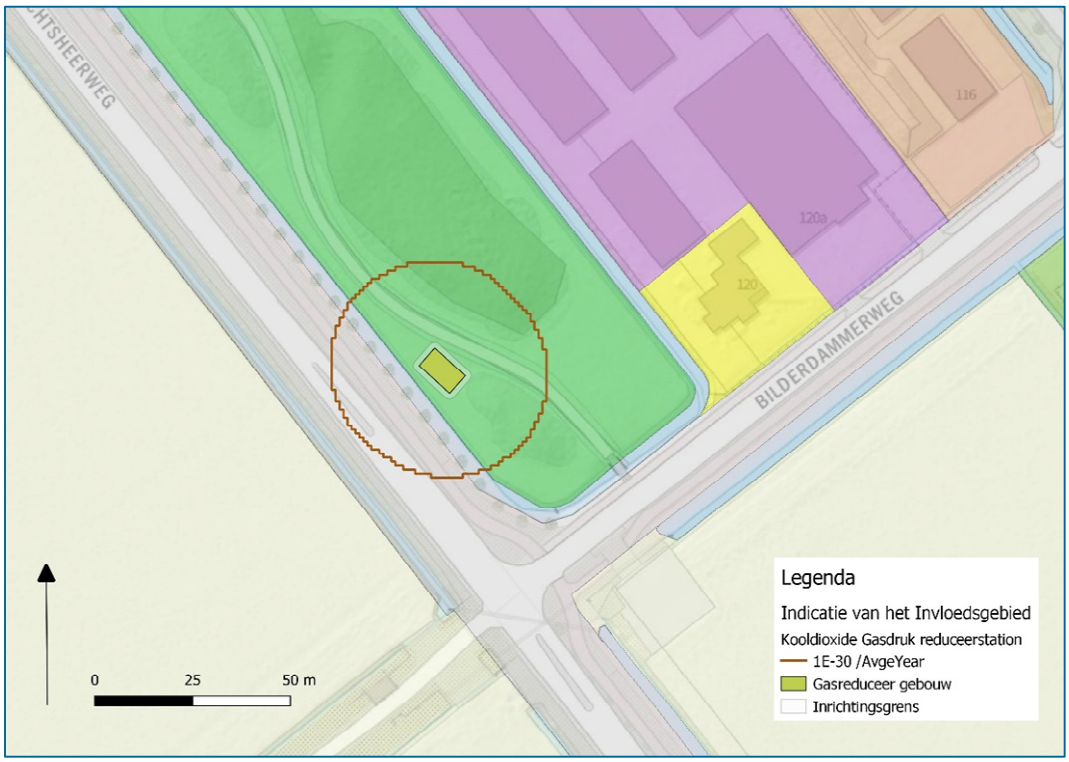
In onderstaande figuur zijn de plaatsgebonden risicocontouren weergegeven.

Figuur 5-1: Plaatsgebonden risicocontouren Kooldioxide gasdruk reduceerstation.

5.3 Groepsrisico

Ten behoeve van het groepsrisico dient bevolking in het rekenmodel gebracht te worden. De afstand tot aan waar bevolking in het model gebracht moet worden, wordt bepaald door het invloedsgebied. In onderstaande figuur is het invloedsgebied getoond.

Figuur 5-2: Invloedsgebied (als PR-contour 10^{-30}/jaar) van het kooldioxide gasdruk reduceer station.

Daar waar de contour van het invloedsgbied de inrichtingsgrens overschrijdt, en in de omgeving specifieke bestemmingen omvat, is mogelijk een bevolkingsdichtheid van toepassing. De omvatte bestemmingen zijn:

- Verkeer;
- Water;
- Groen.

Verkeer
De bestemming verkeer betreft wegen. Op deze wegen kunnen zich mensen bevinden. Deze mensen bevinden zich op de weg binnen het invloedsgebied echter maar kort. In de externe veiligheid worden daarom personen welke als verkeersdeelnemers worden aangemerkt als regel niet meegenomen in groepsrisicoberekeningen. Ook in deze berekening hebben we verkeerdeelnemers niet meegenomen in de groepsrisicoberekening.

Water
In de bestemming water zijn geen personen aanwezig.

Groen
De bestemming groen staat niet toe het oprichten van gebouwen waarin zich mensen kunnen bevinden. Hoewel recreatie niet het beoogde doel is van deze functie (zie ook hierna) waarderen we (worst-case insteek) de omgeving als Buitensport/Recreatie extensief. In de PGS1 deel 6 (Aanwezigheidsgegevens) is deze functie gewaardeerd met een bevolkingsdichtheid van 36 personen per hectare. Met behulp van dit kental en het oppervlak van het invloedsgebied (1.430

m^2) bevinden zich 5,1 personen in het invloedsgebied. Wanneer al deze aanwezigen om het leven komen bij een incident, zijn er maximaal 5,1 slachtoffers. Aangezien het groepsrisico is gedefinieerd vanaf 10 slachtoffers of meer, is daarmee aangetoond dat er geen groepsrisico wordt berekend: de grafiek van het groepsrisico blijft leeg.

5.4 Toetsing Plaatsgebonden Risico

De bestemmingen in de omgeving van het kooldioxide gasdrukreduceerstation betreffen:
- Verkeer;
- Water;
- Groen.

De bestemming verkeer wordt niet meegenomen in de toetsing van het plaatsgebonden risico. De bestemming water is niet verbonden met bevolking of personen en is daarom niet relevant voor de toetsing. De bestemming groen bevat geen objecten waarin zich langdurig mensen bevinden.

Het is niet gebruikelijk om een bestemming groen te waarderen in termen van kwetsbaar of beperkt kwetsbaar, wanneer niet wordt aangesloten bij een recreatiefunctie. De functieomschrijving in het bestemmingsplan sluit expliciet bepaald gebruik uit zoals:
1. het gebruik van gronden als staan- of ligplaats, alsmede kampeerterrein;
2. het gebruik van gronden voor het beproeven van voer- of vaartuigen, voor het beoefenen van auto- of motorsport of de (model) vliegsport en voor het houden wedstrijden met motorvoertuigen of bromfietsen;
3. het gebruik van gronden voor sport- of wedstrijdterrein, parkeerterrein, landingsplaats, dagcamping dan wel voor de ruitersport.

Wel toegestaan gebruik is bijvoorbeeld (als ondergeschikte functie):
1. fiets-, voet en ruiterpaden;
2. speelvoorzieningen;

De bestemmingsplan functies in de directe nabijheid van het CO_2-gasdruk reduceer station betreffen fiets, voet en ruiterpaden. Het binnen het invloedsgebied gelegen deel van de bestemming groen heeft blijkbaar niet recreatie als beoogde doel: maar verkeer. Vervolgens concluderen we dat deze functie niet behoefte worden gewaardeerd in termen van kwetsbaar of beperkt kwetsbaar.

Tabel 5-2: Bevi toets

Nr	Norm	Kwetsbare objecten	Beperkt Kwetsbare objecten
1	Nu aanwezig binnen 10^{-6}/jaar contour	Nee	Nee
2	Mag volgens bestemmingsplan aanwezig zijn binnen 10^{-6}/jaar contour	Nee	Nee
3	Conclusie Bevi toets	Voldaan aan normwaarde	Voldaan aan Richtwaarde

5.5 Toetsing Groepsrisico

Aangezien het groepsrisico niet aanwezig is kan een toetsing van het groepsrisico achterwege blijven.

6 Conclusie

Linde Gas vraagt op het verzoek van het bevoegd gezag een nieuwe Wabo-vergunning aan voor een kooldioxide gasdrukreduceerstation. Ten behoeve van deze aanvraag is, op verzoek van het bevoegd gezag, een QRA opgesteld van de aangevraagde situatie.

De conclusies van deze QRA zijn als volgt:

Plaatsgebonden risico
Het plaatsgebonden risico van het niveau 10^{-6}/jaar overschrijdt de inrichtingsgrens en komt over de bestemming groen. De bestemming groen hebben we opgevat als een bestemming zonder het predicaat kwetsbaar object of beperkt kwetsbaar object. Toetsing van de 10^{-6}/jaar plaatsgebonden risico contour aan de Bevi-normen leidt daarom tot de conclusie dat er geen kwetsbare objecten en tevens geen beperkt kwetsbare objecten binnen de 10^{-6}/jaar contour aanwezig zijn. Er is voldaan aan zowel de normwaarde van het Bevi als de richtwaarde van het Bevi.

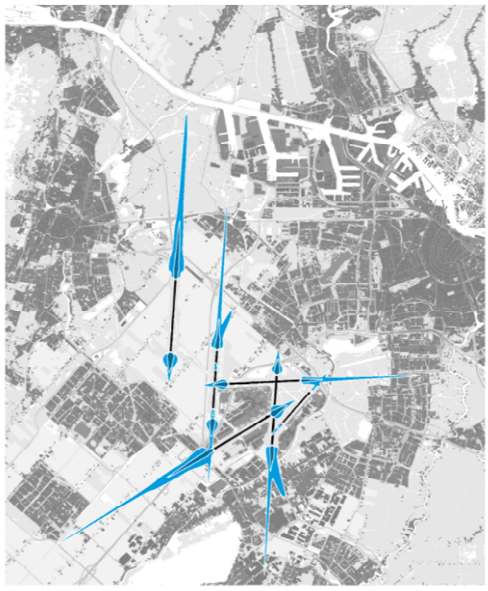
Groepsrisico
Er is geen groepsrisico.

Bijlage 1: PR-contouren Schiphol 2018

Bijlage 1: PR contouren Schiphol 2018

Plaatsgebonden risicocontouren rond Schiphol

2018

Kans op overlijden door een vliegtuigongeval binnen de risicocontouren

- Eens in de 100.000 jaar (PR = 10^{-5} per jaar)
- Eens in de 1.000.000 jaar (PR = 10^{-6} per jaar)

0 4 km

Bron: NLR en PBL

PBL/mei21
www.clo.nl/nl030508

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontlenen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensoring en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN
T. (0513) 63 45 67
E. jelte.janzen@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

Copyright © 2021
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Vooronderzoek Conventionele Explosieven De Kwakel Gemeenten Aalsmeer, Haarlemmermeer, Kaag en Braassem, en Uithoorn

Datum: 24 januari 2022
Kenmerk:19P193 definitief rapport versie 1

BOMBS AWAY

Distributielijst

- Atron Engineering
- Bombs Away B.V.

Opdrachtgever:	*Opgesteld:*	*Geaccordeerd:*	*Kenmerk en status:*
Dhr. B. Verbeek Atron Engineering	**Mevr. N. Hissink-Wattel BSc** Bombs Away B.V.	**Dhr. B. van Wiggen MA** Bombs Away B.V. *Gemachtigd door directie*	**19P193** Definitief rapport versie 2
Handtekening:	***Handtekening:***	***Handtekening:***	***Datum:***
			24 januari 2022

Bombs Away BV

Postbus 1148
3500 BC Utrecht
www.bombsaway.nl
KvK: 53705165
IBAN:

Maliebaan 74
3581 CV Utrecht
Info@bombsaway.nl
BTW: 850983666B01
NL31ABNA0455602794

Inhoudsopgave

1 Inleiding 6
1.1 Aanleiding 6
1.2 Doel vooronderzoek 6
1.2.1 WSCS-OCE 6
1.2.2 Werkwijze vooronderzoek 7
1.3 Onderzoeksgebied 7
1.4 Werkproces conform ISO 9001:2015 8
1.5 Projectteam 8
1.6 Leeswijzer 8

2 Geraadpleegde bronnen 10
2.1 Verantwoording bronnenmateriaal 10
2.2 Reeds uitgevoerde onderzoeken 10
2.3 Literatuur 11
2.4 Archiefonderzoek in Nederland 12
2.4.1 Gemeentearchief 12
2.4.2 Provinciaal archief 13
2.4.3 Nationaal Archief (NA) Den Haag 15
2.4.4 Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD) Amsterdam 16
2.4.5 Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) Den Haag 17
2.4.6 Defensie archieven 18
2.4.7 Websites 18
2.5 Archiefonderzoek in het buitenland 19
2.5.1 The National Archives UK (TNA UK) Londen 19
2.5.2 National Archives and Records Administration (NARA) Washington 20
2.5.3 Bundesarchiv-Militärarchiv (BaMa) Freiburg 20
2.6 Luchtfoto-onderzoek 20

3 Resultaten inventarisatie 22
3.1 Inleiding 22
3.2 Vooroorlogse situatie onderzoeksgebied 23
3.3 Mobilisatieperiode 24
3.4 Meidagen 1940 24
3.5 Duitse bezettingsjaren 25
3.6 Bevrijdingsjaar 1944-1945 28
3.7 Naoorlogse periode – heden 29
3.8 Luchtfoto-analyse 29
3.9 Leemten in kennis 31
3.10 Inventarisatiekaart 32

4 Analyse gegevens 33
4.1 Inleiding analyse: verdacht of onverdacht gebied 33
4.2 Indicaties 33

5 Conclusie en Advies 35
5.1 Conclusie 35
5.2 Leemten in kennis 35
5.3 Advies 35

6 Bijlagen 36
Bijlage 1 Overzicht beoordelen/evalueren inventarisatie (WSCS-OCE) 37
Bijlage 2 Vaststellen verdacht gebied en afbakening in vooronderzoek 39
Bijlage 3 Dekking geraadpleegde luchtfoto's 41
Bijlage 4 A1 Inventarisatiekaart (losbladig) 45
Bijlage 5 A1 CE-Bodembelastingkaart (losbladig) 46
Bijlage 6 Certificaat ISO 9001:205 47

Afbeelding voorblad: De Kwakel op een luchtfoto van 12 september 1944. Bron: KAD, sortieref. 106G-2814 fotonr. 4123.

MANAGEMENT SAMENVATTING

Dit rapport behandelt het Vooronderzoek Conventionele Explosieven (VO CE) van onderzoeksgebied De Kwakel, uitgevoerd door Bombs Away B.V.
Bombs Away B.V. heeft dit VO CE uitgevoerd in opdracht van Atron Engineering. Aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen aanleg van een CO2 transportleiding welke in een open sleuf en middels een horizontaal gestuurde boring zal worden aangelegd.

Het doel van dit VO CE is het vaststellen of er in de geraadpleegde bronnen indicaties zijn waaruit blijkt dat het onderzoeksgebied tijdens de Tweede Wereldoorlog (deels) betrokken is geweest bij oorlogshandelingen waardoor er mogelijk CE in de bodem zijn achtergebleven. Door alle verplichte en optionele bronnen te raadplegen volgens de WSCS-OCE zijn de gebeurtenissen zo compleet mogelijk beschreven en in kaart gebracht. Als er leemten in kennis zijn overgebleven, staan deze in het onderzoek beschreven. Indien er indicaties zijn, wordt een afbakening gemaakt van het (de) verdachte gebied(en) aan de hand van:

- Hoofd- en subsoort(en) en verdere gegevens van de aan te treffen CE;
- Horizontale afbakening van de ligging van de CE;
- Maximale en minimale diepteligging van de CE.

Deze punten worden in het rapport verder uitgediept en behandeld, maar een aantal wordt in deze samenvatting verkort weergegeven.

In dit historisch vooronderzoek CE is naar voren gekomen dat er geen op CE verdachte gebieden binnen het uitvoeringsgebied liggen. Verder onderzoek is daardoor niet noodzakelijk alvorens met de geplande werkzaamheden te kunnen starten.

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Dit rapport behandelt het Vooronderzoek Conventionele Explosieven (VO CE) van onderzoeksgebied De Kwakel, uitgevoerd door Bombs Away B.V.
Bombs Away B.V. heeft dit VO CE uitgevoerd in opdracht van Atron Engineering. Aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen aanleg van een CO2 transportleiding welke in een open sleuf en middels een horizontaal gestuurde boring zal worden aangelegd.

Het is niet bekend of er rekening gehouden dient te worden met het aantreffen van conventionele explosieven (CE) uit de Tweede Wereldoorlog in deze gebieden. Indien er CE aanwezig zijn in de bodem van de te onderzoeken gebieden, dan bestaat de mogelijkheid op een ongecontroleerde detonatie van een of meerdere CE. Op basis van de Arbowetgeving en de Openbare Orde en Veiligheid dienen alle risico's vooraf de voorgenomen werkzaamheden in kaart te worden gebracht waarbij de risico's zoveel mogelijk moeten worden ingeperkt. Aan de hand van dit vooronderzoek CE is bepaald of er sprake is van een risico op het aantreffen van CE alsmede waar er een risico is op het aantreffen hiervan.[1]

In opdracht van Atron Engineering heeft Bombs Away B.V. te Utrecht een historisch vooronderzoek uitgevoerd in de gemeenten Aalsmeer, Haarlemmermeer, en Uithoorn (Noord-Holland) en Kaag en Braassem (Zuid-Holland) naar de aanwezigheid van CE uit de Tweede Wereldoorlog in/op de (water)bodem.

1.2 Doel vooronderzoek

Het doel van dit vooronderzoek CE is het vaststellen of er in de geraadpleegde bronnen indicaties zijn waaruit blijkt dat (delen van) het onderzoeksgebied tijdens de Tweede Wereldoorlog betrokken is (zijn) geweest bij oorlogshandelingen waardoor er (mogelijk) CE op/in de bodem zijn achtergebleven. Indien er indicaties zijn dat (delen van) het onderzoeksgebied betrokken (zijn) is geweest bij oorlogshandelingen dan wordt het (de) verdachte gebied(en) horizontaal afgebakend en worden de volgende zaken vastgesteld:

- Hoofd- en subsoort(en) van de aan te treffen CE;
- Kalibers/gewichtsklasse van de aan te treffen CE;
- Nationaliteit van de aan te treffen CE;
- Hoeveelheid van de aan te treffen CE;
- Verschijningsvorm van de aan te treffen CE;
- Horizontale afbakening van de ligging van de CE;
- Maximale en minimale diepteligging van de CE.

In het geval dat er sprake is van een verhoogde kans op het aantreffen van afwerpmunitie, wordt ook een inspanning gedaan om het type ontstekingsinrichting vast te stellen.

1.2.1 WSCS-OCE

Het historisch vooronderzoek is uitgevoerd conform het Werkveldspecifiek Certificatieschema voor het Systeemcertificaat Opsporen Conventionele Explosieven[2]

[1] Disclaimer: Dit rapport is een historisch vooronderzoek conventionele explosieven (VO CE) en is zorgvuldig uitgevoerd volgens de meest recente inzichten en geldende regelgeving. De ambitie van Bombs Away BV is een zo grondig mogelijk onderzoek, gebaseerd op een veelheid aan relevante bronnen en documenten. Desalniettemin is het resultaat van het onderzoek afhankelijk van een (relatief) gelimiteerd aantal beschikbare documenten; en bestaat de kans dat mogelijk belangrijke informatie niet (binnen de beschikbare tijd) wordt gevonden. Het historisch vooronderzoek en de analyse van de geraadpleegde gegevens is uitgevoerd volgens de vigerende richtlijnen van het Werkveldspecifiek Certificatiesysteem voor het Systeemcertificaat Opsporen Conventionele Explosieven (WSCS-OCE). Voor de op CE verdachte gebieden geldt dat er in de voor het onderzoek geraadpleegde bronnen voldoende indicaties zijn aangetroffen dat er een verhoogde kans is op het aantreffen van CE in/op de waterbodem. Voor de onverdachte gebieden binnen het onderzoeksgebied geldt dat er in de geraadpleegd bronnen geen of onvoldoende indicaties zijn gevonden dat er een verhoogde kans is op het aantreffen van CE in/op de (water)bodem. Door leemten in kennis en lacunes in het bronnenmateriaal, die zijn verwoord in de voorliggende rapportage, kan echter niet worden uitgesloten dat er in de onverdachte gebieden geen CE worden aangetroffen.
[2] In bijlage 1 zijn de richtlijnen van het WSCS-OCE voor de beoordeling en evaluatie weergegeven.

(WSCS-OCE). In deze richtlijnen voor het uitvoeren van het vooronderzoek staan de verplichte bronnen die geraadpleegd dienen te worden alsmede de aanvullende bronnen.

Bron	Raadplegen WSCS-OCE		Geraadpleegd
	Verplicht	Aanvullend	
Literatuur	✓		✓
Gemeentelijk & Provinciaal archief	✓		✓
Nederlands Instituut Militaire Historie (NIMH)		✓	✓
Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD)		✓	✓
Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD)	✓		✓
Luchtfotocollectie Wageningen Universiteit	✓		✓
Luchtfotocollectie Kadaster	✓		✓
Luchtfotocollectie The Aerial Reconnaissance Archives		✓	✓
The National Archives UK		✓	✓
Bundesarchiv-Militärarchiv		✓	✓
The National Archives and Records Administration USA		✓	✓
Getuigen		✓	Niet beschikbaar

Tevens zijn de volgende bronnen geraadpleegd die niet vermeld zijn in het WSCS-OCE, maar die wel relevante informatie kunnen bevatten over het onderzoeksgebied:

- Semi-statisch Archief (SSA) Defensie te Rijswijk;
- Nationaal Archief (NA) te Den Haag;
- Websites.

1.2.2 Werkwijze vooronderzoek

Het vooronderzoek is conform de huidige richtlijnen van het WSCS-OCE uitgevoerd. Een vooronderzoek CE bestaat uit een inventarisatie, de beoordeling van de relevante informatie en de evaluatie. Tijdens de inventarisatie is alle relevante informatie verzameld uit de geraadpleegde bronnen. Op basis van de verzamelde informatie is vastgesteld of er oorlogshandelingen hebben plaatsgevonden waarbij (mogelijk) CE zijn achtergebleven in/op de (water)bodem van het onderzoeksgebied.

Indien in de geraadpleegde bronnen indicaties zijn gevonden waaruit blijkt dat (delen van) het onderzoeksgebied getroffen is (zijn) door oorlogshandelingen waarbij mogelijk CE zijn achtergebleven in/op de (water)bodem, is een analyse uitgevoerd. De verzamelde informatie is beoordeeld en geëvalueerd en de volgende zaken zijn vastgesteld:

- De indicaties voor oorlogshandelingen;
- De (hoofd- en sub-) soort aan te treffen CE;
- Hoofdsoort afwerpmunitie: type ontstekingsinrichtingen en verwachte aantal;
- De kalibers/ gewichtsklasse van de aan te treffen CE;
- De nationaliteit van de aan te treffen CE
- De verschijningsvorm van de aan te treffen CE;
- De hoeveelheid aan te treffen CE;
- De horizontale afbakening van het verdachte gebied
- De verticale afbakening van het verdachte gebied.

In het geval dat er sprake is van een verhoogde kans op het aantreffen van afwerpmunitie, wordt ook het type ontstekingsinrichting vastgesteld.

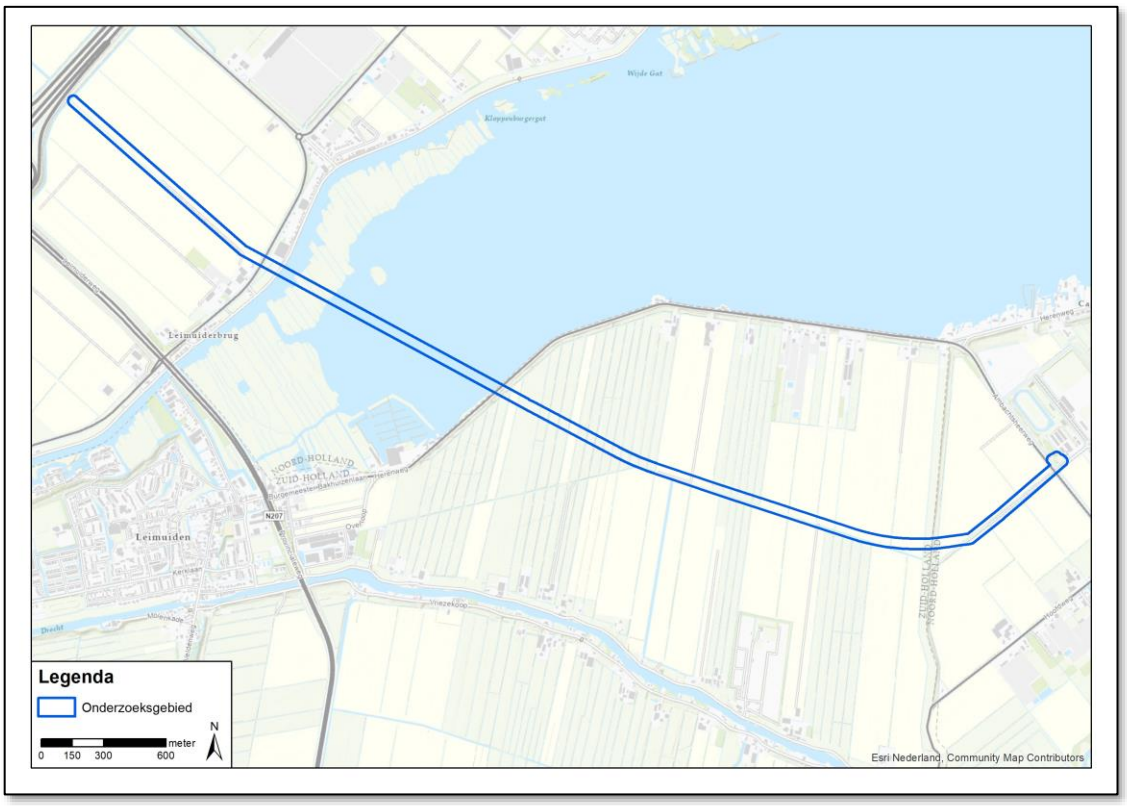
De resultaten van de inventarisatie en de beoordelingen en evaluatie zijn in dit rapport opgenomen met bijbehorende CE-bodembelastingkaart.

1.3 Onderzoeksgebied

Dit vooronderzoek richt zich op het onderzoeksgebied De Kwakel (hierna: onderzoeksgebied) in de gemeenten Aalsmeer, Haarlemmermeer, Kaag en Braassem en Uithoorn.[3] Het

[3] Het archiefonderzoek beperkt zich tot het Nederlands grondgebied.

onderzoeksgebied bestaat uit een tracé van ongeveer 5,7 kilometer en bestaat uit een poldergebied en de Westeinder Plassen. In afbeelding 1 is in blauwe lijnen het onderzoeksgebied van dit historisch vooronderzoek weergegeven.

Afbeelding 1: onderzoeksgebied.

1.4 Werkproces conform ISO 9001:2015

Bombs Away B.V. is een ISO 9001 gecertificeerd bedrijf, dat zijn werkproces ingericht heeft conform ISO 9001:2015 (zie bijlage 7 Certificaat ISO 9001:2015). Dit betekent dat Bombs Away B.V. stelselmatig controleert of de geleverde producten of diensten voldoen aan de behoeften, eisen, wensen en specificaties van de klant.
Wat klanten belangrijk vinden aan een product of dienst, staat bij Bombs Away B.V. hoog in het vaandel. Bombs Away B.V. streeft er dan ook continu naar om de geleverde kwaliteit te blijven verbeteren.

1.5 Projectteam

In het kader van dit vooronderzoek heeft Bombs Away het projectteam samengesteld dat de werkzaamheden heeft uitgevoerd. Het projectteam bestond uit de volgende medewerkers:

• Dhr. **B. van Wiggen** MA	Projectleider/historicus
• Mevr. **N. Hissink-Wattel** BSc	Historicus
• Mevr. **M. Offringa** MSc	Projectleider GIS
• Mevr. **E. Buijs** BSc	GIS-specialist/luchtfoto-analist

1.6 Leeswijzer

De schriftelijke rapportage van het historisch onderzoek die ten grondslag ligt aan de CE-Bodembelastingkaart bestaat uit een aantal hoofdstukken:

- In hoofdstuk 1 is de inleiding betreffende het uitgevoerde historische vooronderzoek gegeven;

- In hoofdstuk 2 staat een overzicht van de geraadpleegde bronnen, inclusief luchtfoto's. Hier zijn tevens leemten in kennis genoemd;
- In hoofdstuk 3 is een overzicht gegeven van alle indicaties van oorlogshandelingen in het onderzoeksgebied en de nabije omgeving tijdens de Tweede Wereldoorlog;
- In hoofdstuk 4 is de analyse van de historische gegevens en de afbakening van de verdachte gebieden weergegeven;
- In hoofdstuk 5 zijn de conclusies van het historisch vooronderzoek en het daaruit voortvloeiende advies gegeven.
- In hoofdstuk 6 zijn de bijlagen bij het onderzoek ingevoegd, waaronder de luchtfotodekking per datum en de losbladige A1 Inventarisatiekaart en de A1 CE-Bodembelastingkaart.

2 GERAADPLEEGDE BRONNEN

2.1 Verantwoording bronnenmateriaal

Om een zo goed en een zo compleet mogelijk vooronderzoek uit te voeren zijn er diverse bronnen geraadpleegd. De meeste bronnen, zoals archiefstukken, zijn ter plaatse van een archiefbewaarplaats bestudeerd en gedigitaliseerd. Er zijn ook bronnen die door het betreffende instituut gedigitaliseerd zijn en alleen raadpleegbaar zijn via het internet. Andere instellingen zoals de EODD en de luchtfotoarchieven leveren aangevraagde stukken alleen digitaal; een fysiek bezoek is niet altijd mogelijk. Verder beschikt Bombs Away B.V. over een eigen (digitale) database. Deze uitgebreide verzameling bestaat uit bronnen die gebruikt zijn voor eerder uitgevoerde onderzoeken. Deze bronnen betreffen binnen- en buitenlandse archiefstukken/documenten, WOII-luchtfoto's en -films, literatuur en kaarten. Alle verschillende bronnen zijn te herleiden naar hun oorspronkelijke archiefbewaarplaats aan de hand van de annotatie in tabellen en/of notenapparaat.

Voor de bronnen geldt dat de betrouwbaarheid ervan is vastgelegd. Daartoe wordt onderscheid gemaakt tussen informatie uit een primaire bron (archiefstukken) en een secundaire bron (literatuur). Voorts wordt gekeken of de feiten uit een betrouwbare bron komen en of het overeenkomt met informatie uit andere bronnen. Indien aan de betrouwbaarheid getwijfeld wordt, is dit gemeld in het rapport.

Als in een bron een indicatie staat waaruit blijkt dat het onderzoeksgebied getroffen is door een oorlogshandeling, dan dient deze indicatie door een tweede, onafhankelijk verifieerbare bron te worden bevestigd. Is dit niet het geval dan is op basis van deze enkele bron een afweging gemaakt of deze betrouwbaar/ nauwkeurig genoeg is om mee te nemen in de inventarisatie. In dit hoofdstuk komen de geraadpleegde bronnen in het kader van het vooronderzoek aan bod. Per bron is aangegeven welke literatuur en/of archiefstukken/documenten zijn geraadpleegd, zodat voor de lezer de herleidbaarheid van indicaties en contra-indicaties van oorlogshandelingen duidelijk is.

2.2 Reeds uitgevoerde onderzoeken

In het verleden zijn binnen en/of nabij het onderzoeksgebied meerdere (voor)onderzoeken CE opgesteld. De volgende instanties zijn hiervoor benaderd:

- Bedrijfsarchief Bombs Away B.V.
- Opdrachtgever
- Vereniging voor Explosieven Opsporing (VEO) bommenkaart

Onderstaand is een overzicht weergegeven van de geraadpleegde (voor)onderzoeken CE

Datum	Rapportnaam	Type	Bedrijf	Kenmerk
14-11-2011	*Historisch Vooronderzoek naar de aanwezigheid conventionele explosieven ter plaatse van de Ringvaart van de Haarlemmermeer*	VO-CE	T&A Survey	*0409GPR1704*
25-05-2012	*Opsporing van verdachte objecten, mogelijke Conventionele Explosieven in de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder*	Detectie	T&A Survey	*0611GPR2604*
17-06-2016	*Vooronderzoek Conventionele Explosieven PrimA4a De Kwakel*	VO-CE	Bombs Away B.V.	*16P049*
20-11-2017	*Historisch Vooronderzoek niet gesprongen explosieven. Risicokaart Aalsmeer*	VO-CE	REASeuro	*RO-170098*
12-06-2019	*Vooronderzoek Conventionele Explosieven PrimA4a De Kwakel*	VO-CE	Bombs Away B.V.	*19P023*

Relevante informatie uit de bovengenoemde historische vooronderzoeken is verwerkt in dit rapport.

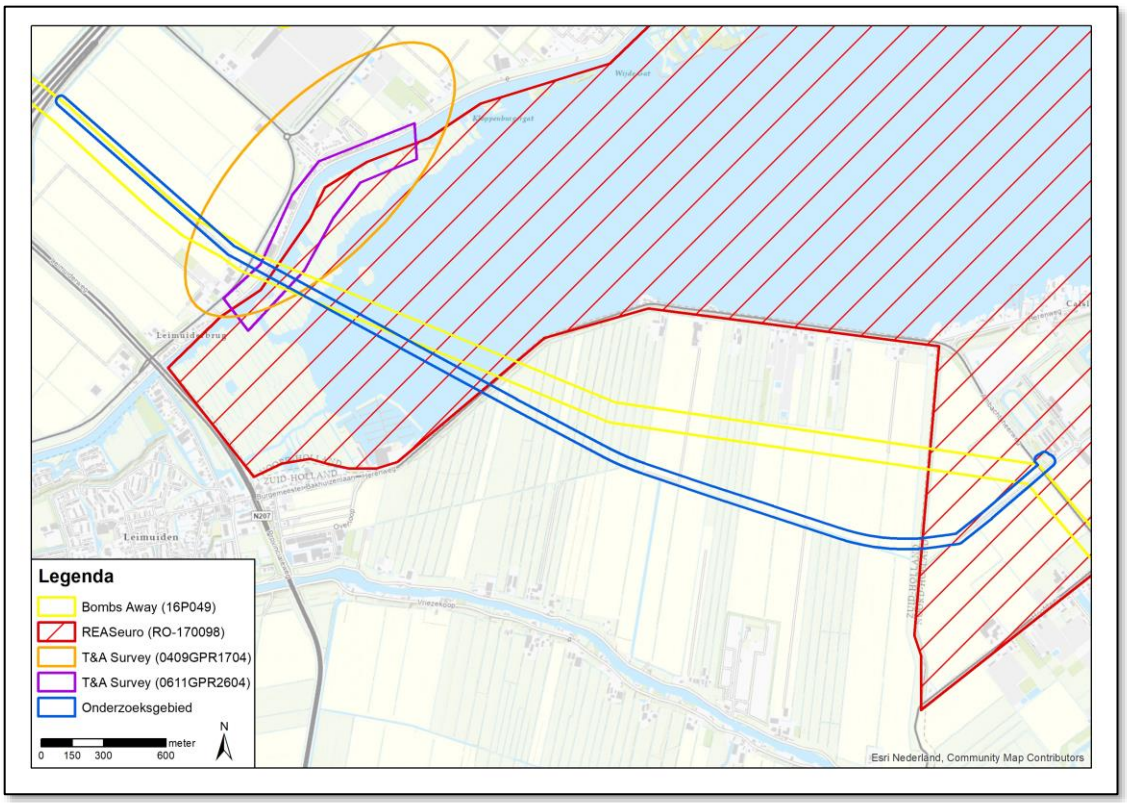
De firma T&A Survey heeft in 2011 een historisch onderzoek uitgevoerd (kenmerk:0409GPR1704). Het exacte onderzoeksgebied en de ligging van de verdachte gebieden in dit onderzoek zijn onbekend.

In 2012 heeft de firma T&A Survey benaderingswerkzaamheden uitgevoerd van verdachte objecten in de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder (kenmerk: 0611GPR2604). In dit rapport zijn staan geen duidelijke kaarten met verdachte gebieden of locaties van verdachte objecten. De resultaten konden niet meegenomen worden in dit vooronderzoek.

Bombs Away B.V. heeft in 2016 een historisch vooronderzoek uitgevoerd voor het onderzoeksgebied PrimA4a De Kwakel (16P049). Het zuidelijke tracé uit het onderzoek overlapt voor een deel met het huidige onderzoeksgebied en is onverdacht verklaard op het aantreffen van CE. De noordelijke delen uit het onderzoek zijn volledig verdacht verklaard op afwerpmunitie.

In 2017 heeft de firma REASeuro een risicokaart voor de gemeente Aalsmeer opgesteld (kenmerk: RO-170098). In dit onderzoek zijn geen verdachte gebieden in of nabij het onderzoeksgebied afgebakend.

In 2019 heeft Bombs Away een historisch vooronderzoek uitgevoerd voor het onderzoeksgebied PrimA4a De Kwakel (19P023). Het gebied overlapt deels met het huidige onderzoeksgebied. Er zijn geen verdachte gebieden afgebakend.

Afbeelding 2: reeds uitgevoerde onderzoeken.

2.3 Literatuur

In het kader van dit vooronderzoek is een literatuurstudie uitgevoerd. Literatuur geldt als secundaire bron. Naast de standaard boekwerken over de gevechtshandelingen in de Tweede Wereldoorlog op het land en in de lucht, zijn ook de regionale en streekgebonden publicaties bestudeerd. In onderstaande overzicht zijn de geraadpleegde publicaties weergegeven.

- Amersfoort, H. & Kamphuis, P. (reds.), *Mei 1940, de strijd op Nederlands grondgebied* (Amsterdam, 2012);

- Bollen, H.A., & Vroemen, L.P.J., *Canadezen in actie: Nederland najaar '44 - voorjaar '46* (Warnveld 1994);
- Klep, Ch. & Schoenmaker, B. (reds.), *Oorlog op de flank. De bevrijding van Nederland 1944-1945* (Den Haag, 1995);
- Korthals Altes, A. *Luchtgevaar. Luchtaanvallen op Nederland 1940-1945* (Amsterdam, 1984);
- Klootwijk, L., *Opgroeien in de schaduw van de luchtoorlog. Nieuw-Vennep en de Haarlemmermeer, 1939-1945.* (Vianen, 2017);
- Lücke, C., *De Haarlemmermeer in oorlogstijd* (Ljubjana, 1995);
- Molenaar, F.J., *De luchtverdediging in de meidagen 1940* (2dln, Den Haag 1970);
- Nierstrasz, V.E., *De strijd op Nederlands grondgebied tijdens Wereldoorlog II, Nederlands verdediging tegen de Duitse aanval van 10-19 mei 1940* (Groene Serie) (Den Haag 1952 ev.)
- Zwanenburg, G.J., *En nooit was het stil…Kroniek van een luchtoorlog* (2 delen, 1991-1993).

Relevante informatie uit de bestudeerde literatuur is verwerkt in dit rapport (zie hoofdstuk 3).

2.4 Archiefonderzoek in Nederland

Naast literatuurstudie is er archiefonderzoek in Nederland uitgevoerd. Archiefstukken vallen onder de primaire bronnen. Het gemeentearchief, evenals het provinciaal archief en het Nationaal Archief (NA) in Den Haag zijn geraadpleegd. Verder zijn ook stukken uit het archief van het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD) in Amsterdam en van het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) in Den Haag bestudeerd. Tevens is het archief van de Explosieven Opsporingsdienst van Defensie (EODD) en het Semi-statisch Archief (SSA) van Defensie bestudeerd; beide gelegen in Rijswijk.

In de volgende sub-paragrafen worden alle voor dit onderzoek geraadpleegde archieven nader beschreven. Relevante informatie uit de geraadpleegde stukken en dossiers zijn verwerkt in dit rapport (zie hoofdstuk 3).

2.4.1 Gemeentearchief

Ten tijde van de Tweede Wereldoorlog lag het onderzoeksgebied in de gemeenten Aalsmeer, Haarlemmermeer, Leimuiden en Uithoorn. In het Noord-Hollands Archief (NHA) te Haarlem zijn de gemeentearchieven van de gemeenten Aalsmeer, Haarlemmermeer en Uithoorn geraadpleegd. In het archief van het Erfgoed Leiden en Omstreken (ELO) te Leiden is het gemeentearchief van de voormalige gemeente Leimuiden geraadpleegd. Voor het onderzoek is onder meer gezocht naar de stukken van de luchtbeschermingsdienst (LBD), de documenten over aangetroffen/geruimde CE en de oorlogsschaderapporten. In de onderstaande tabel zijn de bestudeerde stukken weergegeven:

Noord-Hollands Archief (NHA)

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
1913	Gemeentebestuur Uithoorn (1906-1965)	164	1944-1957	Stukken betreffende de vergoeding van oorlogsschade
		944	1937-1944	Stukken betreffende de luchtbeschermingsdienst
		963	1927-1954	Stukken betreffende de zorg voor de schoeiing langs de Amstel
1949	Gemeentebestuur Aalsmeer (1929-1945)	220	1942	Stukken betreffende de plaatsing van een waarschuwingsbord bij een vliegtuigwrak in de Westeinderplassen
		581	z.j.	Stukken betreffende de rapportage, inventarisatie en het herstel van oorlogsschade aan onroerende goederen
		730	z.j.	Stukken betreffende de vergoeding door het rijk van geleden schade als gevolg van de bezetting van gebouwen door het Duitse leger

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
		775	z.j.	Stukken betreffende de melding en rapportage van oorlogshandelingen en de aangerichte schade
7001	Gemeentebestuur van Haarlemmermeer	1446	1943-1945	Register bevattende processen-verbaal van gemelde luchtgevechten, luchtaanvallen, bomontploffingen, bombardementen, beschietingen en gevonden projectielen en munitie (1943, 3 maart 1945, 10 jan).
		1449	1945	Stukken betreffende de aangifte en opruiming van mijnenvelden in de gemeente
		2157	1944	Brief van de burgemeester van Haarlemmermeer aan de Algemeen Gemachtigde voor de Wederopbouw in Den Haag betreffende herstel en herbouw van door oorlogsgeweld getroffen onroerende goederen 13 september 1944.
		2160	12 april 1943	Rapport van politie agent A.J.S. Miggelbrink, betreffende beschieting van in de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder varende schepen, met boordwapens vanuit Engelse jachtvliegtuigen, ingevolge waarvan 2 personen werden gedood
		2931	z.j.	Rapport van de Koninklijke Marechaussee, brigade Badhoevedorp inzake neergeschoten Amerikaanse vliegtuigen in de omgeving van het vliegveld Schiphol
		2998	1940	*Stukken betreffende door Nederlandse militairen in de Ringvaart geworpen voorraden munitie*
1949	*Gemeentebestuur van Aalsmeer (1929-1945)*	220	1942	*Stukken betreffende de plaatsing van een waarschuwingsbord bij een vliegtuigwrak in de Westeinderplassen*
		581	z.j.	*Stukken betreffende de rapportage, inventarisatie en het herstel van oorlogsschade aan onroerende goederen*
		730	z.j.	*Stukken betreffende de vergoeding door het rijk van geleden schade als gevolg van de besetting van gebouwen door het Duitse leger*
		775	z.j.	*Stukken betreffende de melding en rapportage van oorlogshandelingen en de aangerichte schade*
2316	*Gemeentebestuur Aalsmeer (1946-1985)*	1829	1946-1960	*Stukken betreffende het vaststellen van de oorlogsschade aan gebouwen in vervand met het aanvragen van tegemoetkomingen*

Erfgoed Leiden en Omstreken (ELO

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
123.1.02	Gemeente Leimuiden 1929-1952	209-215	1939-1948	Luchtbeschermingsdienst, 1936 - 1946.
		279-282	1940-1950	Wederopbouw

2.4.2 Provinciaal archief

Ten tijde van de Tweede Wereldoorlog lag het onderzoeksgebied in de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland. In het Noord-Hollands Archief (NHA) te Haarlem is het provinciaal archief van Noord-Holland geraadpleegd en in het Nationaal Archief (NA) te Den Haag is het provinciaal archief van Zuid-Holland geraadpleegd. Voor het onderzoek is onder meer gezocht naar stukken van de luchtbeschermingsdienst (LBD), de documenten over aangetroffen/geruimde CE en de oorlogsschaderapporten in de archieven van de verschillende bestuursorganen: Militair Gezag (MG), Provinciale

Militaire Commissaris (PMC), Districts Militaire Commissarissen (DMC), kabinet van de Commissaris van de Koningin, het provinciaal bestuur en de Commissaris van de Koningin. In de onderstaande tabel zijn de bestudeerde stukken weergegeven:

Noord-Hollands Archief (NHA)

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
18	Provinciaal Bestuur van Noord-Holland (1851-1943)	3739	1941-1943	*Stukken betreffende aanvragen om toekenning van bijdragen van het Rijk ten behoeve van de wederopbouw en het herstel van door oorlogsgeweld beschadigde eigendommen van waterschappen, veenschappen en veenpolders*
		7038	1940-1941	*Ingekomen stukken van de Rijksinspectie voor de bescherming van de bevolking tegen luchtaanvallen, houdende de maandoverzichten van de ongevallen ten gevolge van het gebruik van luchtstrijdkrachten voor Nederland in het algemeen en Noord-Holland in het bijzonder*
		7299	1940	*Stukken betreffende de medewerking aan de nationale collecte voor de door de oorlog getroffen gebieden, alsmede stukken betreffende de opgave door de Noord-Hollandse gemeenten van de opbrengst van deze inzameling en van de geleden oorlogsschade*
		7300	1940	*Ingekomen opgaven van geleden oorlogsschade door Noord-Hollandse burgemeesters aan de secretaris van de Commissie Oorlogsschade te 's-Gravenhage,*
		7657	1940-1943	*Ingekomen stukken bij en minuten van uitgaande stukken van mr.dr. F.H.A. Hooft van Iddekinge, administrateur, chef afd. 3A van de Provinciale Griffie, als vertegenwoordiger van de provincie Noord-Holland in de Rijkscommissie van advies inzake bijdragen wederopbouw publiekrechtelijke lichamen, betreffende geleden bezettingsschade*
		7721	1941	*Ingekomen processen-verbaal inzake oorlogshandelingen, zoals bominslagen in Aalsmeer, Den Helder, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemstede en Twisk*
228	Rijkswaterstaat Directie Noord-Holland te Haarlem (1931-1951)	102	1945-1946	*De toestand van de bruggen voor gewoon verkeer, de beschikbaarstelling van hulpbruggen en de opruiming van mijnen*
456	Kabinet van de Commissaris van de Koningin voor de provincie Noord-Holland	320	1945	*Rapporten van de waarnemend-burgemeesters over de situatie in hun gemeente t ijdens en na de Duitse bezetting*
616	Provinciale Waterstaat van Noord-Holland	300	1943-1945	*Herstellen bomschade aan de dijk van de Schinkelpolder en de dijk langs de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder*
640	Provinciaal Bestuur van Noord-Holland, Economisch-Technologische Dienst, Provinciale Planologische Dienst, Griffie-Planologie en bijbehorende commissies	429	*1944-1945*	*Overzichten van bezettings- en oorlogsschade, met tekeningen*

Nationaal Archief (NA)

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
3.02.42	**Kabinet van de Commissaris der Koningin in Zuid-Holland (1945-1986)**	211-212	1949-1979	*Meldingen van branden, lekkages en explosies in gemeenten in de provincie*

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
		213-215	1975-1982	*Opruimactie's van V1-bommen en munitie*
3.09.34	**Militair Gezag ZH**	5	1945	*Ingekomen rapporten van de districts militaire commissarissen:* Gouda
		43	1945	*Sectie IV - Brandweer en luchtbescherming:* Stukken betreffende de opsporing en opruiming van mijnen, bommen, munitie en andere explosieven
		63	1945	*Sectie IX - Openbare werken:* Ingekomen en doorslagen van uitgaande stukken
		64	1945	*Sectie IX - Openbare werken:* Rapporten
		65	1945	*Sectie IX - Openbare werken:* Stukken betreffende het verzamelen van gegevens over beschadigde of vernielde bruggen
		146	1945	*Sectie IV - Brandweer en luchtbescherming:* Stukken betreffende de opsporing en opruiming van mijnen, bommen, munitie en andere explosieven
		147	1945	*Sectie IV - Brandweer en luchtbescherming:* Stukken betreffende het onderzoek naar verongelukte geallieerde vliegtuigen en hun bemanningen en de berging van vliegtuigwrakken
		164	1945	*Sectie IX - Openbare werken:* Ingekomen en doorslagen van uitgaande stukken
		231	1945	*Sectie IV - Brandweer en luchtbescherming:* Stukken betreffende de opruiming van mijnen, munitie en andere explosieven
		249	1945	*Sectie IX - Openbare werken:* Stukken betreffende het bevorderen van herstelwerkzaamheden aan dijken, verkeers- en waterwegen
		282	1945	*Sectie IV - Brandweer en luchtbescherming:* Stukken betreffende het in kaart brengen van mijnenvelden en het opruimen van explosieven
		361	1945	*Sectie IV - Brandweer en luchtbescherming:* Stukken betreffende de opsporing en opruiming van mijnen, bommen, springstof en andere explosieven
		445	1945	*Sectie I - Binnenlands Bestuur:* Staten met de indeling van de districten, de plaatsen in elk district, het aantal inwoners en de oppervlakte
		462	1945	*Sectie III – Politie:* Ingekomen stukken
		465	1945	*Sectie IV - Brandweer en luchtbescherming:* Stukken betreffende de opsporing en opruiming van mijnen, bommen, springstof en andere explosieven
		529	1945	*Sectie IV - Brandweer en luchtbescherming:* Stukken betreffende de opruiming van mijnen, munitie en andere explosieven
		575	1945	*Sectie IV - Brandweer en luchtbescherming:* Stukken betreffende de opruiming van mijnen, munitie en andere explosieven
		646	1945	*Sectie III – Politie:* Ingekomen en doorslagen van uitgaande stukken, alfabetisch geordend

2.4.3 Nationaal Archief (NA) Den Haag

In het Nationaal Archief (NA) zijn stukken van onder meer de Inspectie Bescherming Bevolking tegen Luchtaanvallen, het Bunkerarchief, Korps Hulpverleningsdienst en het Militair Gezag ingezien. In de onderstaande tabel staan de geraadpleegde stukken:

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
2.04.53.15	Inspectie Bescherming Burgerbevolking Luchtaanvallen (1937-1946)	1-13	1940	*Ingekomen en minuten van uitgegane brieven*
		32	1940-1941	*Commissie van Proefneming, nrs. 17.27.1 - 17.27.11*
		39	1940-1941	*Ingekomen en minuten van uitgegane brieven van en aan diverse overheidsinstellingen: Commissaris der Koningin in de provincie Zuid-Holland, nrs. 18.3.2 - 18.3.51*
		40	1940-1941	*Ingekomen en minuten van uitgegane brieven van en aan diverse overheidsinstellingen: Commissaris der Koningin in de provincie Noord-Holland, nrs. 18.4.1 - 18.4.21*
		75	1940-1941	*Meldingen en processen -verbaal ontvangen van gemeenten over geallieerde luchtactiviteiten: Noord-Holland*
		76	1940-1941	*Meldingen en processen -verbaal ontvangen van gemeenten over geallieerde luchtactiviteiten: Zuid-Holland*
2.13.25	Militair Gezag (1943-1946)	1567	1944-1945	*Stukken betreffende de opsporing en ruiming van mijnen en andere explosieven [4.75.00]*
		1568	1944-1945	*Rapporten van de Censuurdienst van de Sectie PTT inzake brieven waarin melding gemaakt wordt van bombardementen, afschriften [4.06.00]*
		2809	1945	*Stukken betreffende de organisatie van de mijnopruimingsdienst en het opsporen en ruimen van mijnen die de uitvoering van bepaalde openbare werken verhinderen*
2.13.167	Bunkerarchief (1946-1987)	272-284	1951	*Blokkaarten van werken*
		285-296	1947-1962	*Overzichtskaarten*
2.13.210	Commissie van Proefneming met hierin opgenomen afgedwaalde archiefbescheiden van onderdelen van de Artillerie-Inrichtingen en Artillerie onderdelen (1814)(1867-1942)	23	1940	*Staten houdende opgaven van plaatsen waar mogelijk onontplofte projectielen zijn gevonden, die wel of niet geruimd zijn*
		24	1940	*Stukken betreffende het ruimen van landmijnen en het beschikbaar stellen van personeel, ingedeeld naar gebied*
		25	1940	*Ingekomen en minuten van uitgaande stukken inzake aanvragen tot het ruimen van onontplofte (water)mijnen en personeelsaangelegenheden*
		26	1940	*Ingekomen en minuten van uitgaande stukken inzake aanvragen tot het ruimen van onontplofte (water)mijnen en personeelsaangelegenheden*
		28	1941-1942	*Lijsten met opgave van personeel en afwikkeling van de afdeling belast met het onschadelijk maken van niet gesprongen munitie en vliegtuigbommen*

2.4.4 Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD) Amsterdam

In het archief van het NIOD is het archief van het *Generalkommissariat für das Sicherheitswesen*, verzetsgroep Groep Albrecht en het Departement van Justitie geraadpleegd. In de onderstaande tabel zijn de bestudeerde stukken weergegeven:

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
077	General-kommissariat für das Sicherheitswesen (Höhere SS- und Polizeiführer Nord-	1328	1940-1941	*Dagberichten van de Befehlshaber der Ordnungspolizei Den Haag betreffende vijandelijke luchtaanvallen*

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
	West) (1938)(1940-1945)			
190A	Groep Albrecht	17-34	1944	*Enige verslagen, alsmede medewerkers van de groep Albrecht afkomstig uit de volgende sectoren: het Noorden, Overijssel, de Achterhoek, en Twente, D. A. A. (=Deventer, Arnhem, Apeldoorn), de Veluwe en Gelderland, Alblasserwaard en de Betuwe, Utrecht, Amersfoort, Amsterdam, Woerden, Zuid-Holland, Zeeland, Zuid-Nederland*
216k	Departement van Justitie (1935)(1940-1945)(1950)	181-185	1943-1944	*Processen-verbaal van de plaatselijke luchtbeschermingsdiensten, politie en Marechaussee met betrekking tot vijandelijke vliegtuigen, bomaanvallen en ontploffingen in verschillende gemeenten*

2.4.5 Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) Den Haag

Het NIMH beheert collecties over de geschiedenis en de archieven van de Nederlandse krijgsmacht. Voor het onderzoek zijn de collectie 409 'Gevechtsverslagen en rapporten mei 1940' aanvullend (als er gevechtshandelingen hebben plaatsgehad in mei 1940), de collectie 420 “Burgemeestersverklaringen’ en de collectie 575 'Bureau Inlichtingen/Duitse Verdedigingswerken' verplicht. In onderstaande tabel zijn de geraadpleegde collecties weergegeven.

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
409	Gevechtsverslagen en rapporten mei 1940			*Geen indicaties voor grondgevechten in de Meidagen van 1940; collectie werd derhalve niet geraadpleegd.*
420	Burgemeestersverklaringen	1	1947	*Aagtekerk t/m Axel*
		12	1947	*Lange Ruige Weide t/m Luyksgestel*
		20	1947	*Ubach over Worms t/m Utrecht*
		25	1947	*Aagtekerk t/m Axel*
		32	1947	*Haaften t/m Hursvenen*
		36	1947	*Lange Ruige Weide t/m Luyksgestel*
		44	1947	*Ubach over Worms t/m Utrecht*
575	Bureau Inlichtingen/ Duitse verdedigingswerken	388	1944	*GB/5857/44; Omschrijving: Berichten AOI tot en met AQA betreffende: Verdedigingswerken, bunkers en tankmuur op eiland De Beer nabij Rozenburg, met schetsen en kaarten en mijnenvelden tussen de eendenkooi en Krügerlager, verdedigingswerken en troepen op Schiermonnikoog, veldstellingen in de vuurlijn Kudelstaart-Uithoorn,*
		398	Mei 1944	*Berichten AUV tot en met AWO betreffende: Vestigingen, verdedigingswerken en tankgrachten langs, binnen en buiten de singels te Utrecht (met bijlagen). Vestigingen te Dordrecht en Rotterdam, prikkendraadversperringen en militaire nesten in Delft, munitiedepot bij Veenendaal, telefooncentrale Nieuwe Alexanderkazerne en Nieuwe Frederikskazerne in Den Haag, productie van diverse werkplaatsen in Utrecht en Den Haag, veldstellingen in de Veenwegpolder nabij Voorburg, stellingen aan de oostzijde van het Westeinderplan te Aalsmeer*
		427	z.j.	*Berichten betreffende administratie: verplaatsing van Bureau Schiphol en de Grüne Polizei in nieuwe Alexander Kazerne Den Haag. Luchtmacht: vliegveld Schiphol, bezetting Badhoevedorp en Eindhoven, vliegtuigbouw door de NV "De Schelde" in Breda, vliegveld Havelte en Twente, personeel te Dordrecht, Den Haag en Leiden en vlakopstelling te*

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
				Rotterdam. Defensie: sperrgebied en berichten uit Zeeland, tankgracht te Bergen op Zoom met schets, luchtwaarnemingen te Den Haag, flakopstelling en bunkers te Eindhoven en verdediging vuurlijn Kudelstaart Uithoorn.
		437	Nov 1944	*Schaal/code/blz.: E/391/44; Serie/nummer: N-H; Omschrijving: Slagorde, verplaatsingen en legering van Duitse troepen in Amsterdam, Amstelveen, Aalsmeer, Zaandam, Uithoorn, Enkhuizen, Hoorn, Medemblik, Opperdoes, Alkmaar, Bergen en Ouderkerk*
		438	Dec. 1944	*Slagorde, verplaatsingen en legering van Duitse troepen, verdedigingswerken en trein- en wegverkeer in Amsterdam, Uithoorn, Aalsmeer en Amstelveen*

2.4.6 Defensie archieven

Het Semistatisch Archief (SSA) in Rijswijk beheert het archief van Defensie. In dit archief zijn stukken geraadpleegd betreffende het ruimen van explosieven na de Tweede Wereldoorlog door de Mijn- en Munitieopruimingsdienst (MMOD) en door de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD).

MMOD

In het SSA bevinden zich de dossiers van het MMOD. Deze organisatie was een voorloper van de EODD en werd vlak na de Tweede Wereldoorlog opgericht om explosieven te ruimen. In onderstaande tabel zijn de geraadpleegde collecties weergegeven.

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
Geen	Inventaris archief Mijn- en Munitie Opsporings-Dienst (MMOD)	43	1945-1947	*A t/m B*
		46	1945-1947	*G t/m H*
		47	1945-1947	*H t/m K*
		48	1945-1947	*K t/m L*
		52	1945-1947	*S t/m U*

EODD

In het SSA liggen de ruimingsdossiers van de EODD. Deze ruimrapporten, ook wel Melding Opdracht en Ruimrapport (MORA) en Uitvoeringsopdracht (UO) genaamd, zijn overzichten van geruimde munitie en zijn gerangschikt per gemeente. Sinds 1971 worden deze rapporten bijgehouden. Het overzicht van de MORA is opgenomen in paragraaf 3.7.

Mijnenveldkaarten zijn ook bij de EODD ondergebracht. Tijdens WOII werden door Duitse militairen verspreid over Nederland mijnenvelden aangelegd. Alle informatie (zoals ligging, hoeveelheid en type mijnen) van die mijnenvelden werd gedocumenteerd in een zogenoemd legrapport. Deze zijn echter niet altijd beschikbaar. Tegen het einde en na WOII zijn veel velden geruimd; de ruimrapporten van die velden zijn vaak gemakkelijk te vergelijken met de legrapporten als het gaat om mogelijk achtergebleven mijnen. Desalniettemin zijn sommige mijnenvelden door elkaar gehaald of gecombineerd in het legrapport en/of in het ruimrapport, waardoor de aantallen niet altijd overeenkomen.
Voor dit project waren er bij de EODD geen relevante mijnenvelden bekend.

2.4.7 Websites

Op internet is een aantal websites geraadpleegd waarop (mogelijk) relevante informatie beschikbaar is over het onderzoeksgebied. De gegevens op de sites zijn zoveel als mogelijk geverifieerd met informatie uit andere bronnen om de betrouwbaarheid te kunnen toetsen. Echter, websites veranderen continue door updates en nieuwe informatie. Soms verdwijnen sites ook van het web; of zijn ontoegankelijk geworden. Informatie kan zodoende verdwijnen of veranderen. In de voetnoten wordt derhalve de

geraadpleegde site vermeld evenals de datum waarop deze is geraadpleegd. De volgende sites zijn gebruikt:

- De site https://www.delpher.nl/ is een databank waarin miljoenen gedigitaliseerde teksten uit Nederlandse kranten, boeken, tijdschriften en radiobulletins woord voor woord doorzocht kunnen worden. De teksten komen uit de collecties van diverse wetenschappelijke instellingen, bibliotheken en erfgoedinstellingen. In het kader van dit onderzoek is gezocht naar de namen van de verschillende plaatsen in de gemeenten Aalsmeer, Haarlemmermeer, Leimuiden en Uithoorn in combinatie met de zoektermen 'vliegtuigbom', 'blindganger', 'vliegtuig', 'crash', 'granaat', 'explosief' en 'munitie'.
- De site http://www.topotijdreis.nl/ is een website van het Kadaster waar oude en recente kaarten van Nederland op te vinden zijn. Deze geven een goed beeld van de geografisch situatie ten tijde van de Tweede Wereldoorlog;
- Op basis van de digitale lijst op www.sglo.nl zijn de voor het onderzoeksgebied relevante crashes geraadpleegd. De Studiegroep Luchtoorlog (SGLO) heeft in de afgelopen decennia een lijst samengesteld van alle vliegtuigcrashes in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog (1939-1945). In deze lijst zijn onder andere de datum, de tijd, de plaats van neerstorten, het type toestel, de gevechtseenheid en de reden van neerstorten weergegeven.
- De site www.vergeltungswaffen.nl is een lijst van V.1 en V.2 inslagen in Nederland samengesteld op basis van de gegevens van Thierry van den Berg en Henk Koopman. De complete lijst is tussen 2010-2014 in delen gepubliceerd in het Bulletin van Studiegroep Luchtoorlog 1939-1945. De gegevens zijn vervolgens verwerkt in de overzichtslijst, die vervolgens door middel van een geografisch informatie systeem (GIS) ontsloten is. Op de site is een kaart beschikbaar waarop de inslagen zijn ingetekend en waarop per inslag meer informatie te vinden is over het type Vergeltungswaffe (V.1 of V.2), de datum van inslag, de locatie van inslag en eventuele bijzonderheden over de inslag.

2.5 Archiefonderzoek in het buitenland

In een aantal buitenlandse archieven is informatie aanwezig die relevant kan zijn voor dit vooronderzoek. Bombs Away beschikt over een uitgebreide database met gegevens die in het verleden zijn gekopieerd/gefotografeerd in The National Archives United Kingdom (TNA UK) te Londen, Bundesarchiv-Militärarchiv (BaMa) te Freiburg en The National Archives and Records Administration (NARA) te Washington. In de volgende sub-paragrafen zal nader worden ingegaan op deze archieven.

2.5.1 The National Archives UK (TNA UK) Londen

In TNA UK zijn onder ander *interpretation reports* en de *daily logs* (dagboeken) van verschillende eenheden van de Britse strijdkrachten gearchiveerd. In de onderstaande tabel zijn de geraadpleegde stukken weergegeven. De War Diaries aangaande de geallieerde artilleriebeschietingen in de periode vanaf september 1944 vormen een aanvulling en worden alleen geraadpleegd indien ze van belang zijn voor het onderzoek.

Toeg. nr.	Omschrijving	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
AIR 27	Air Ministry and succesord: Operations Record Book, Squadron	1420	1944	*Squadron Number: 229 Summary of Events: Y*
		927	1944	*Squadron Number: 126 Records of Events: Y*
		2111	1944	*Squadron Number: 611 Records of Events: Y*
		591	1944	*Squadron Number: 64 Summary of Events: Y*
		2078	1945	*Squadron Number: 602 Records of Events: Y*
		2080	1945	*Squadron Number: 603 Summary of Events: Y*
		531	1944	*Squadron Number: 56 Records of Events: Y*

Toeg. nr.	Omschrijving	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
AIR37	Allied Expeditionary Air Force and 2nd Tactical Air Force	715	*Sep – Oct 1944*	*Daily Log*
		716	*Nov – Dec 1944*	*Daily Log*
		717	*Jan – Feb 1945*	*Daily Log*
		718	*Mar – May 1945*	*Daily Log*

2.5.2 National Archives and Records Administration (NARA) Washington

In NARA te Washington zijn onder meer *interpretation reports* en de *daily logs* (dagboeken) van verschillende eenheden van Amerikaanse strijdkrachten gearchiveerd. Er zijn in de geraadpleegde gegevens geen indicaties aangetroffen dat er Amerikaanse bombardementen hebben plaatsgevonden of dat er Amerikaanse grondtroepen hebben gevochten in/bij het onderzoeksgebied. Derhalve is de collectie van het NARA niet geraadpleegd.

2.5.3 Bundesarchiv-Militärarchiv (BaMa) Freiburg

In het BaMa zijn o.a. archiefstukken van de *Führungsstab* van de Luftwaffe opgeslagen. In deze archiefstukken zijn alle melding van neergekomen vliegtuigbommen en toestellen in het bezette Europa beschreven van mei 1940 tot en met medio 1941. In de onderstaande tabel zijn de geraadpleegde stukken weergegeven.

Toeg. nr.	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
RL 2	II-205-II-250	1940-1941	*Kriegstagebuch Führungsstab Luftwaffe, Anlagen*

2.6 Luchtfoto-onderzoek

Een essentieel onderdeel van het vooronderzoek is de analyse van luchtfoto's. Tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn, met name door geallieerde luchtstrijdkrachten, veel luchtfoto's genomen van onder andere bezet Nederland. Aan het begin van de Tweede Wereldoorlog stond de (geallieerde) luchtfotografie nog in de kinderschoenen, maar tegen het einde was het uitgegroeid tot een belangrijk onderdeel van de oorlogsvoering. Luchtfoto's werden niet alleen gebruikt om schade van een bombardement (*damage assessment*) vast te stellen, maar ook hele militaire campagnes werden op basis van luchtfoto's gepland.

Na de Tweede Wereldoorlog is een flink aantal (geallieerde) luchtfoto's vernietigd, maar het merendeel werd overgedragen aan archieven en andere publieke instellingen. In Nederland zijn er twee organisaties die beschikken over een collectie geallieerde luchtfoto's, namelijk Wageningen Universiteit en het Kadaster te Zwolle. In het buitenland beheren National Collection of Aerial Photography (NCAP) te Edinburgh en The National Archives and Records Administration (NARA) te Washington de belangrijkste luchtfotocollecties van de Tweede Wereldoorlog.

Keuze van de luchtfoto's

De luchtfoto's zijn besteld op basis van de data van relevante oorlogshandelingen die zijn aangetroffen in de geraadpleegde literatuur en archieven. Hierbij was het uitgangspunt om een luchtfoto te bestellen die zo kort als mogelijk was genomen nadat de oorlogshandeling had plaatsgevonden, tot maximaal een half jaar nadien. Verstoringen in het landschap die zijn veroorzaakt door CE zijn in veel gevallen na een half jaar niet meer zichtbaar. Dit geldt voornamelijk voor gebieden die intensief gebruikt worden, zoals stedelijk gebied, wegen en spoorlijnen, en landbouwgronden. Met name in de eerste jaren van de oorlog, echter, is er sprake van een leemte in de beschikbare informatie: van delen van het onderzoeksgebied is onvoldoende dekking of de kwaliteit[4] van de luchtfoto's is matig tot slecht, waardoor indicaties van oorlogshandelingen niet (meer) zichtbaar zijn. Deze leemte is van invloed op de uiteindelijke afbakening van de verdachte gebieden in het onderzoeksgebied.

Voor dit onderzoek zijn luchtfoto's uit de collecties Wageningen Universiteit (WAG) en het Kadaster (KAD) te Zwolle geraadpleegd en zijn relevante luchtfoto's (op basis van kwaliteit, schaal en beschikbaarheid van datum) besteld.

[4] Verschillende definities van de luchtfotokwaliteit: A (goed), B (matig), C (slecht)

Er is gebruik gemaakt van luchtfoto's uit 1936-1937 om een beeld te schetsen van het gebied voorafgaand aan de Tweede Wereldoorlog. Aan de hand van deze foto's kan bepaald worden of verstoringen op latere foto's al voor de Tweede Wereldoorlog aanwezig waren of dat ze afkomstig zijn van oorlogshandelingen.

De luchtfoto van 12 september 1944 was reeds in bezit en is voor de volledigheid van het onderzoek meegenomen in de analyse.

Door de luchtfoto's van 26 februari, 14 en 18 maart 1945 met een luchtfoto van 12 mei 1945 te vergelijken kon worden vastgesteld of er oorlogshandelingen rondom de bevrijdingsperiode hebben plaatsgevonden.

In onderstaande tabel zijn deze luchtfoto's weergegeven.

Collectie	Sortie	Fotonummer	Datum	Kwaliteit	Schaal	Verantwoording keuze luchtfoto
KAD	31Anoord	266, 238, 294	1936-1937	B	onbekend	Vooroorlogs
WAG	106G-2814	4123	12-09-1944	A	10.000	Reeds in bezit
KAD	106G-4544	3047	26-02-1945	A	8.000	Voor bevrijding
KAD	106G-4541	4321	26-02-1945	A	8.500	Voor bevrijding
KAD	106G-4803	3120	14-03-1945	B	8.500	Voor bevrijding
KAD	106G-4894	1142	18-03-1945	B	20.000	Voor bevrijding
WAG	16-2171	2007	12-05-1945	C	72.000	Naoorlogs

In bijlage 3 is de luchtfoto-dekking per datum weergegeven.

3 RESULTATEN INVENTARISATIE

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat de resultaten van de inventarisatie en raadpleging van de bronnen zoals die in het vorige hoofdstuk zijn beschreven. Op basis van de verzamelde gegevens is een chronologisch overzicht opgesteld van het verloop van de Tweede Wereldoorlog in en nabij het onderzoeksgebied. Bronverwijzingen en eventuele bijzonderheden zijn toegelicht in de voetnoten.

Voor de vertaling naar een locatie in de huidige topografie zijn locatieverwijzingen uit bronnen ongewijzigd overgenomen in de gebeurtenissenlijst. GIS maakt de eventuele vertaling naar de huidige benaming en tekent de betreffende verwijzing in de kaart. Onduidelijke of onbetrouwbare locatieverwijzingen zijn gemeld in de gebeurtenissenlijst, maar niet in de kaart ingetekend. Oorlogshandelingen waarvan geen precieze locaties bekend zijn (bijvoorbeeld wel een straatnaam, maar geen huisnummer), zijn ingetekend als lijn of als vlak, afhankelijk van wat er van deze handeling bekend is.

Indicaties met uniek nummer en weergegeven op kaart
Elke relevante gebeurtenis heeft een uniek nummer dat als volgt is opgebouwd:

- Een getal met zes cijfers: datum van de gebeurtenis (jj/mm/dd);
- Een letter: volgletter om verschillende gebeurtenissen op dezelfde datum te scheiden;
- Een getal: subnummer om de eventuele verschillende bronnen van elkaar te scheiden.

Dit ‘uniek-nummer’ heeft als doel om de in de literatuur en archieven gevonden indicaties te kunnen herleiden naar de kaarten en andersom. Het uniek-nummer uit de chronologische lijst is om die reden ook weergegeven in het (digitale) kaartmateriaal. Voorbeeld van een bombardement op 10 mei 1940 gevonden in twee verschillende bronnen:
[400510A01] en [400510A02]. En vervolgens een beschieting op diezelfde dag wordt: [400510B01]

MORA's/UO’s en mijnenvelden
De MORA’s (Melding Opdracht en Ruimrapport) of UO's (Uitvoeringsopdracht) en de mijnenvelden vormen hierop een uitzondering, omdat deze indicaties in het EODD-archief al een eigen unieke nummer bezitten. MORA’s hebben een eigen nummer dat is vastgesteld door de EODD, bestaande uit acht cijfers: de eerste vier zijn het jaar en de andere vier een volgnummer. Zo is bijvoorbeeld MORA-nummer [19710128] is de honderdachtentwintigste MORA van het jaar 1971.

De mijnenvelden zijn eveneens genummerd op basis van een eigen uniek nummer van de EODD. Het eerste gedeelte van het nummer correspondeert met het nummer van de stafkaart waarop het mijnenveld is ingetekend, het tweede gedeelte betreft de aanduiding van het mijnenveld op de kaart. Bijvoorbeeld mijnenveld [4503_2G] is mijnenveld 2G gevonden op stafkaart 4503.

Coördinaten van het *Modified British System*
Bij het intekenen van de indicaties van oorlogshandelingen aan de hand van informatie afkomstig uit The National Archives (TNA UK) in de inventarisatiekaart, is gebruik gemaakt van de coördinaten zoals deze werden vermeld in de geraadpleegde *interpretation reports* en de *daily logs* (dagboeken) van verschillende eenheden van de Britse strijdkrachten. Bombs Away raadpleegt voor het onderzoek minimaal de stukken van de 2TAF.

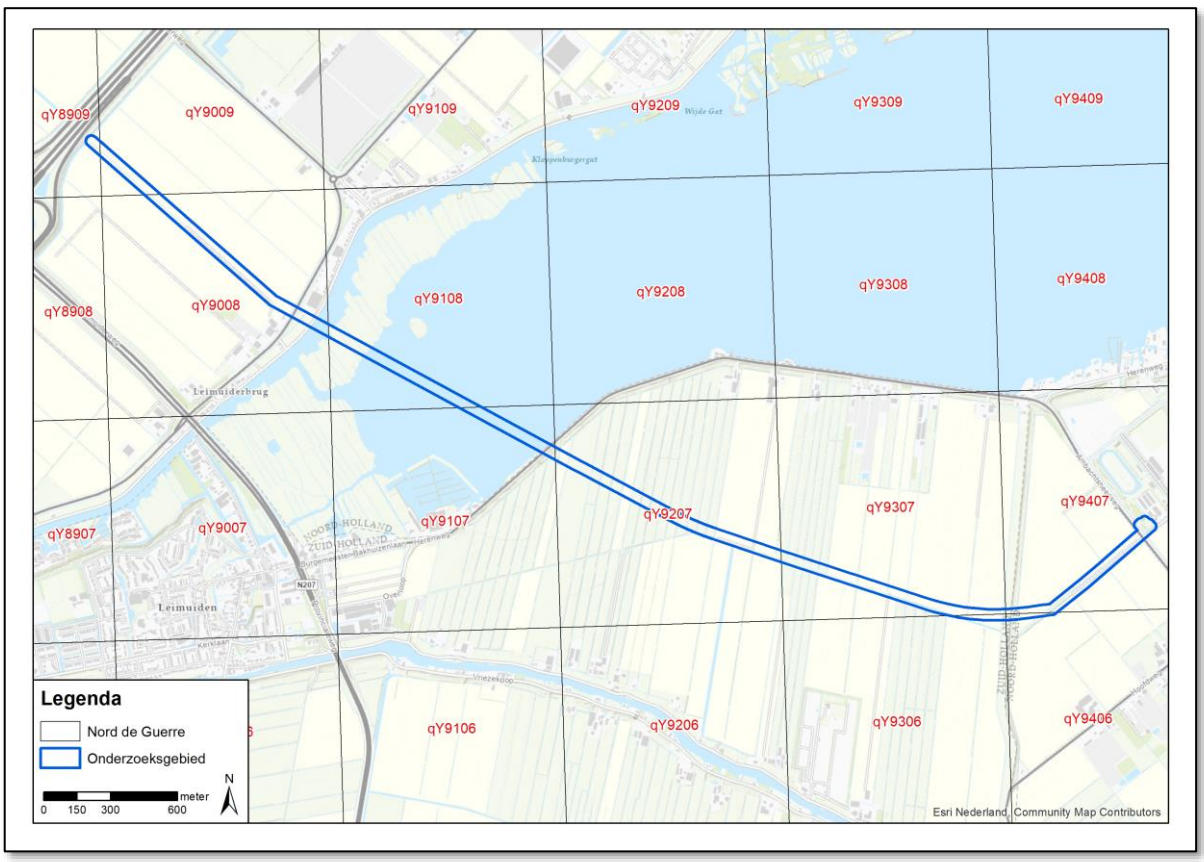
Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd gebruikt gemaakt van het ‘Modified British System’ (MBS) voor het nauwkeurig lokaliseren van doelen in Europa, door zowel Britse als Amerikaanse troepen. West-Europa werd verdeeld ineen aantal vlakken, waarbij Nederland werd ingedeeld in het gebied genaamd de ‘Nord de Guerre zone’. Binnen deze zone zijn de gebieden verdeeld aan de hand van vlakken van 500 vierkante kilometer, welke de benaming

krijgen van een letter. Deze vlakken zijn vervolgens opnieuw onderverdeeld in vlakken van 100 vierkante kilometer en worden tevens benoemd aan de hand van een letter. Binnen deze vakken zijn er afsluitend een x-as (west-oost) en y-as (noord-zuid) welke benoemd worden aan de hand van getallen.[5]

De coördinaten van een positie ziet er dan als volgt uit: [qZ.9636]. De eerste (kleine) letter slaat op het vlak van 500 vierkante kilometer, de twee (grote) letter slaat op het vlak van 100 vierkante kilometer en de vier cijfers zijn af te lezen aan de x-as en y-as. Dit punt ligt vervolgens in de onderste linkerhoek van een vlak van 1 vierkante kilometer. Dit vlak kan gezien worden als het doel van een operatie. In het geval dat een coördinaat zes cijfers heeft, is er binnen het vak van 1 vierkante kilometer een vak van 100 bij 100 meter aangeduid.

Indicaties zonder uniek nummer en niet weergegeven op kaart
Indien een in de geraadpleegde bronnen aangetroffen indicatie van een oorlogshandeling niet kon worden ingetekend, is dit eveneens in de tekst aangegeven. In het onderstaande overzicht staan de redenen weergegeven voor het niet intekenen van indicaties van oorlogshandelingen:

- [Locatie onbekend]. Op basis van de geraadpleegde bronnen kon de locatie van de oorlogshandeling niet worden vastgesteld;
- [Buiten onderzoeksgebied]. Op basis van de geraadpleegde bronnen is vastgesteld dat de oorlogshandeling buiten het onderzoeksgebied heeft plaatsgevonden;
- [Historische context]. De indicatie betreft een uitleg van de historische context, zoals troepenverplaatsingen of de bezettings- en bevrijdingsdatum van een gemeente.
- [niet CE gerelateerd]. Oorlogshandeling waarbij geen CE zijn ingezet.

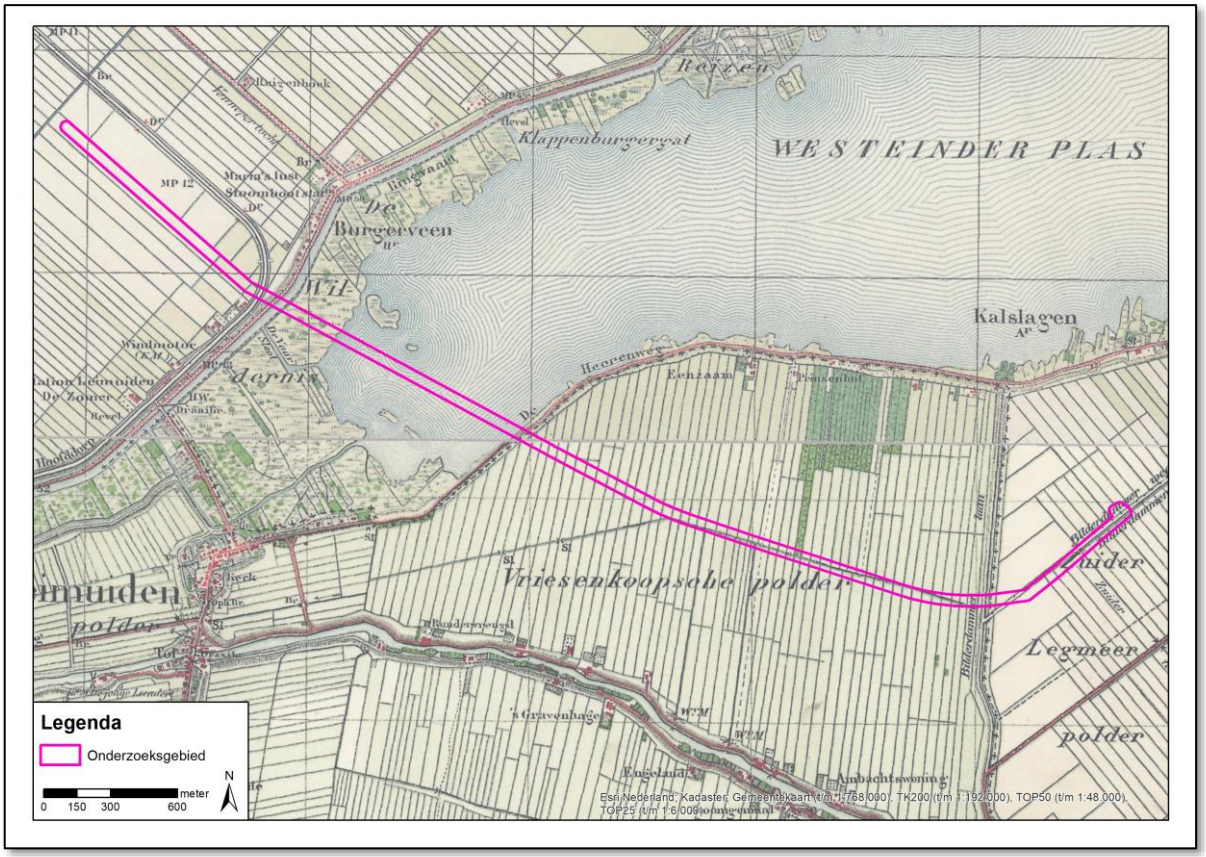

3.2 Vooroorlogse situatie onderzoeksgebied

In de geraadpleegde bronnen wordt de locatie van oorlogshandelingen omschreven aan de hand van lokale objecten en het landschap. In de onderstaande afbeelding is het onderzoeksgebied weergegeven in een stafkaart, om de geografische en topografische ligging

[5] https://www.echodelta.net/mbs geeft tekst en uitleg en beschikt over een coördinaten vertaler.

te kunnen vaststellen. Het onderzoeksgebied loopt door de Burgerveen polder, de Westeinderplassen en de Vriesenkoopsche Polder.

Afbeelding 3: het onderzoeksgebied geprojecteerd op een stafkaart.

3.3 Mobilisatieperiode

In de periode september 1939 – april 1940 werden de Nederlandse strijdkrachten gemobiliseerd. Aanleiding was de Duitse inval in Polen in september 1939 en de daaropvolgende oorlogsverklaring van Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk aan de Duitse regering. In deze periode werden de verschillende onderdelen van de Nederlandse strijdkrachten onder de wapenen geroepen en werd er een begin gemaakt met het aanleggen van verdedigingslinies, voorbereidingswerkzaamheden ten behoeve van inundaties, mijnenvelden en versperringen.

Voor deze periode zijn in de beschikbare gegevens voor het onderzoeksgebied geen relevante gegevens aangetroffen.

3.4 Meidagen 1940

In de vroege ochtend van 10 mei 1940 vielen Duitse grondeenheden vanuit het grensgebied Nederland binnen, terwijl Duitse parachutisteneenheden in West-Nederland landden. Bij Kornwerderzand en bij de Grebbelinie werden de Duitse grondstrijdkrachten staande gehouden en in het westen van Nederland vochten Nederlandse eenheden tegen de Duitse parachutisten. Na het bombardement op Rotterdam door Duitse luchtmachteenheden besloot het Nederlandse opperbevel te capituleren. Alleen in Zeeland werd nog doorgevochten door Nederlandse en Franse eenheden.

14 mei 1940

Crash van een Nederlandse Fokker C-VIII verkenningsvliegtuig in de Westeinderplas.[6] **[Locatie onbekend]**

[6] SGLO, T0647 (geraadpleegd op 13-12-2019).

16 mei 1940
Duitse artillerie en infanterie trokken rond 16.00 uur ’s middags door de gemeente Uithoorn. De gemeente viel onbeschadigd in Duitse handen.[7] **[Historische context]**

3.5 Duitse bezettingsjaren

Direct na de Duitse inval werd Nederland met enige regelmaat getroffen door (kleinschalige) geallieerde bombardementen. Deze bombardementen waren met name gericht op havens, infrastructuur, industriegebieden en vliegvelden. Vanaf 1943 werden de geallieerde bombardementen zwaarder door de toenemende aantallen bommenwerpers en afgeworpen bommen. Voorts werd in 1942 door Duitse troepen begonnen met de bouw van de Atlantikwall.

23 mei 1940
In een brief naar de Commissaris van de Koningin van de provincie Zuid-Holland meldde de burgemeester van Leimuiden dat de gemeente in de voorgaande periode niet getroffen was door luchtaanvallen.[8] **[Historische context]**

25 mei 1940
Omstreeks 13 uur werden de eerste Duitse infanterie en cavalerie eenheden waargenomen in Aalsmeer.[9] **[Historische context]**

22 juni 1940
Omstreeks 2.31 uur werd een onbekend aantal bommen in de gemeente Aalsmeer afgeworpen. Er werd geen melding van schade gemaakt.[10] **[Locatie onbekend]**

26-27 juni 1940
Tussen 23.37 uur en 3.51 uur werd een onbekend aantal bommen in de gemeente Aalsmeer afgeworpen. Er werd geen melding van schade gemaakt.[11] **[Locatie onbekend]**

28 juni 1940
Omstreeks 00.49 uur kwam een onbekend aantal bommen neer in de gemeente Aalsmeer. Er werd geen melding van schade gemaakt.[12] **[Locatie onbekend]**

2 juli 1940
In de nacht van 1 op 2 juli omstreeks 3.00 uur crashte een Britse Fairey Swordfish (L2829) torpedobommenwerper van 825 squadron langs de Leimuiderdijk 79 in Burgerveen. Het toestel was waarschijnlijk boven Schiphol geraakt door luchtafweergeschut. [13] **[Buiten onderzoeksgebied]**

5 juli 1940
Omstreeks 13.19 uur kwamen meerdere bommen neer in de gemeente Aalsmeer. Hierbij werd geen schade aangericht.[14] **[Locatie onbekend]**

9 juli 1940
Tussen 01.15 uur en 02.30 uur ’s nachts kwamen meerdere bommen neer in het water in de gemeente Aalsmeer. Hierbij werd geen schade aangericht.[15] **[Locatie onbekend]**

23 juli 1940
Omstreeks 02.12 uur ’s nachts werd een onbekend aantal bommen boven de gemeente Aalsmeer afgeworpen. Hierbij werd geen schade aangericht.[16] **[Locatie onbekend]**

[7] NIMH, toeg. nr. 420, inv. nr. 20.
[8] ELO, toeg. nr. 123.1.02, inv. nr. 209.
[9] NIMH, toeg. nr. 420, inv. nr. 1
[10] BaMa, RL2, II-205-II-269.
[11] BaMa, RL2, II-205-II-269.
[12] BaMa, RL2, II-205-II-269.
[13] SGLO, T0738 (geraadpleegd op 13-12-2019).
[14] BaMa, RL2, II-205-II-269.
[15] BaMa, RL2, II-205-II-269.
[16] BaMa, RL2, II-205-II-269.

Omstreeks 3.30 uur werden meerdere bommen afgeworpen boven de gemeente Aalsmeer. De bommen kwamen neer langs randen van weilanden, maar richtten geen verdere schade aan. Rond hetzelfde tijdstip kwamen meerdere bommen neer in Uithoorn. Als gevolg hiervan raakte drie woningen beschadigd.[17] **[Locatie onbekend]**

9 augustus 1940
Omstreeks 23.36 uur werden zes bommen afgeworpen boven een open veld in de gemeente Aalsmeer. Hierbij werd geen schade aangericht.[18] **[Locatie onbekend]**

4 november 1940
Omstreeks 2.30 uur 's nachts werden zes brisantbommen neer in de gemeente Uithoorn. Eén van deze bommen kwam niet tot ontploffing.[19] **[Locatie onbekend]**

10 augustus 1940
Omstreeks 00.05 uur 's nachts werden vijf brisantbommen en zes brandbommen boven Aalsmeer afgeworpen. Hierbij werd één woning zwaar beschadigd en één woning licht beschadig. Tevens stortte enkele kassen in als gevolg van dit bombardement.[20] **[Locatie onbekend]**

September 1940
Aalsmeer en Haarlemmermeer werden getroffen door een bombardement.[21] **[Locatie onbekend]**

30 september 1940
Omstreeks 3 uur 's nachts explodeerde een bom op een onbewoond eilandje in de Westplas. Hierbij werd geen schade aangericht.[22] **[Locatie onbekend]**

Oktober 1940
Aalsmeer en Haarlemmermeer werden getroffen door een bombardement.[23] **[Locatie onbekend]**

30 oktober 1940
Omstreeks 1.50 uur werden zeventien brisantbommen en meerdere brandbommen afgeworpen boven weilanden en velden in Haarlemmermeer. Vijf bommen waren niet tot ontploffing gekomen.[24] **[Locatie onbekend]**

8 oktober 1940
Omstreeks 1.30 uur 's nachts kwam er een brisantbom neer op een woning in Aalsmeer. Als gevolg van het bombardement was de woning volledig verwoest en vielen er vijf lichtgewonden.[25] **[Locatie onbekend]**

15 november 1940
In de nacht van 14 op 15 november werden zeven brisant bommen boven de gemeente Aalsmeer afgeworpen. Hierbij raakten drie woningen zwaar beschadigd en één woning licht beschadigd. **[Locatie onbekend]**

November 1940
Aalsmeer en Haarlemmermeer werden getroffen door een bombardement.[26] **[Locatie onbekend]**

15 november 1940

[17] BaMa, RL2, II-205-II-269.
[18] BaMa, RL2, II-205-II-269.
[19] BaMa, RL2, II-205-II-269.
[20] BaMa, RL2, II-205-II-269.
[21] NA, toeg. nr. 2.04.53.15, inv. nr. 9.
[22] NIOD, toeg. nr. 077, inv. nr. 1328.
[23] NA, toeg. nr. 2.04.53.15, inv. nr. 9.
[24] NIOD, toeg. nr. 077, inv. nr. 1328.
[25] NIOD, toeg. nr. 077, inv. nr. 1328.
[26] NA, toeg. nr. 2.04.53.15, inv. nr. 9.

Omstreeks 2.18 uur 's nachts werden zeven brisantbommen afgeworpen boven de gemeente Aalsmeer. Hierbij raakten drie woningen zwaar beschadigd en één woning licht. Teven vielen er twee lichtgewonden.[27] **[Locatie onbekend]**

Omstreeks 20.30 uur komt een bom neer in een kas in Aalsmeer. Er was sprake van veel glasschade.[28] **[Locatie onbekend]**

Rond 21.30 uur werden zeven brisantbommen afgeworpen boven de gemeente Haarlemmermeer. Zes bommen kwamen neer in een akker en richtten geen schade aan. De andere bom beschadigde meerdere woningen.[29] **[Locatie onbekend]**

Er werd een blindganger in Aalsmeer gevonden.[30] **[Locatie onbekend]**

21 december 1940
In de nacht van 21 december werden twee brisantbommen afgeworpen boven een akkerland in Haarlemmermeer.[31] **[Locatie onbekend]**

1-2 januari 1941
Op 1 januari werd omstreeks 20.00 uur een ontploffing waargenomen ten noord oosten van het dorp. De volgende dag werd melding gemaakt van een bomtrechter in een weiland in de Vriesekoopsche polder. Vermoedelijk was een brisantbom tot ontploffing gekomen. De bomtrechter had een omtrek van ongeveer 5 meter en was 2 meter diep.[32] **[RAP_410101A]**

11 februari 1941
Omstreeks 15.00 uur stortte een Duits vliegtuig neer in Aalsmeer.[33] **[Locatie onbekend]**

19 februari 1941
In Leimuiden werden negen niet-ontbrande brandbommen aangetroffen. [34] De exacte locatie is niet bekend. **[Locatie onbekend]**

1 mei 1941
Omstreeks 21.00 uur kwam er een brisantbom neer in een weiland in Leimuiden.[35] **[Locatie onbekend]**

16 mei 1941
Omstreeks 00.30 uur werden vijf brisantbommen afgeworpen boven een open veld in de gemeente Haarlemmermeer. Hierbij ontstond lichte schade aan enkele woningen.[36] **[Locatie onbekend]**

11-12 augustus 1941
In de nacht van 11 op 12 augustus vonden er luchtgevechten plaats boven de gemeente Aalsmeer. Omstreeks 3 uur 's nachts werd een bom afgeworpen welke langs de Herenweg in de gemeente Leimuiden neerkwam. Vermoedelijk waren er brandbommen in de plassen neergekomen.[37] **[RAP_410812A]**

3 oktober 1941
Omstreeks 23.25 uur werden zes brisantbommen afgeworpen. De bommen kwamen neer in open land nabij de Kruisweg. Twee woningen raakten zwaar beschadigd en vier huizen hadden glasschade opgelopen als gevolg van het bombardement.[38] **[Buiten onderzoeksgebied]**

[27] BaMa, RL2, II-205-II-269.
[28] BaMa, RL2, II-205-II-269; NIOD, toeg. nr. 077, inv. nr. 1328.
[29] BaMa, RL2, II-205-II-269; NIOD, toeg. nr. 077, inv. nr. 1328.
[30] NIOD, toeg. nr. 077, inv. nr. 1328.
[31] NIOD, toeg. nr. 077, inv. nr. 1328.
[32] ELO, toeg. nr. 123.1.92, toeg. nr. 212.
[33] NIOD, toeg. nr. 077, inv. nr. 1328.
[34] NIOD toeg. nr. 077 inv. nr. 1328.
[35] NIOD, toeg. nr. 077, inv. nr. 1328.
[36] BaMa, RL2, II-205-II-269.
[37] NHA, toeg. nr. 1949, inv. nr. 775.
[38] BaMa, RL2, II-205-II-269.

11 oktober 1941
Omstreeks 2.45 uur werden meerdere brand- en brisantbommen afgeworpen boven Aalsmeer. Als gevolg hiervan waren vijftien woning licht beschadig en raakten zes burgers gewond. Rond hetzelfde tijdstip werden zes brisant- en meerdere brandbommen afgeworpen in de gemeente Haarlemmermeer. Als gevolg hiervan werden tien huizen beschadigd en raakte drie burgers gewond.[39] **[Locatie onbekend]**

15 oktober 1941
Omstreeks 20.30 uur werden zes bommen afgeworpen boven het open land in de gemeente Haarlemmermeer. Eén bom kwam niet tot ontploffing.[40] **[Locatie onbekend]**

24 oktober 1942
Melding van het jachthavenbedrijf Kudelstaart dat er in de Westeinderplassen een wrak van een vliegtuig lag dat niet was gemarkeerd en een gevaar vormde voor de scheepvaart.[41] De exacte locatie is niet bekend. **[Locatie onbekend]**

19 mei 1943
Ter hoogte van de Aalsmeerderweg 933, Leimuiderdijk 212, 222 en 227 werden brandbommen afgeworpen waarna brand ontstond.[42] **[Buiten onderzoeksgebied]**

3.6 Bevrijdingsjaar 1944-1945

Het bevrijdingsjaar voor Nederland startte vanaf september 1944. Geallieerde grondtroepen staken vanuit België de Nederlands grens over in Zeeland, Noord-Brabant en Limburg. Halverwege september 1944 vond *Operation Market Garden* plaats. Dit ambitieuze plan van de geallieerde bevelhebber Montgomery moest ervoor zorgen dat de bruggen tussen Eindhoven en Arnhem door luchtlandingstroepen bezet zouden worden om vervolgens door geallieerde grondtroepen te worden bevrijd. Het oorspronkelijke plan van *Operation Market Garden* mislukte waardoor Noord-Brabant, Zeeland, Limburg en Gelderland frontgebied werden. Maanden van zware (grond)gevechten volgden in combinatie met artilleriebeschietingen en bombardementen.

September 1944- 7 mei 1945
Duitse luchtafweer troepen en twintig valschermeenheden van de 4e Herman Goering Divisie verbleven in de gemeente Aalsmeer.[43] **[Historische context]**

2 november 1944
Een Amerikaanse B-17 bommenwerper (43-38284) van 493 Bomb Group/ 863 Bomb Squadron maakte omstreeks 15.30 uur een noodlanding langs de Vriezenweg te Leimuiden nadat deze was geraakt door FLAK.[44] **[Buiten onderzoeksgebied]**

24 februari 1945
Omstreeks 10.15 uur vond er een beschieting met boordwapens plaats in de gemeente Haarlemmermeer. Kort erna werden bominslagen waargenomen. Ter hoogte van de Leimuiderdijk en de Venneperweg was een bom neergekomen op de Leimuiderdijk. Deze was ontploft tussen perceel 284 en 285. Eén woning werd verwoest, een andere woning raakte zwaar beschadigd en er was sprake van glas- en pannenschade bij diverse woningen in de omgeving. Het doel van de beschieting en het bombardement was een sleepboot met tien platte schuiten die in de richting van Leimuiden voer. Tevens kwamen veertien bommen in het water neer.[45] **[Buiten onderzoeksgebied]**

7 mei 1945

[39] BaMa, RL2, II-205-II-269.
[40] BaMa, RL2, II-205-II-269.
[41] NHA toeg. nr. 1949 inv. nr. 220.
[42] NHA, toeg. nr. 7001, inv. nr. 1446.
[43] NIMH, toeg. nr. 420, inv. nr. 1
[44] SGLO, T4621 (geraadpleegd op 13-12-2019).
[45] NHA, toeg. nr. 7001, 1446; Lücke (1995), 98.

Aalsmeer werd bevrijd door Canadese eenheden.[46] **[Historische context]**

10 mei 1945
De gemeente Leimuiden werd bevrijd.[47] **[Historische context]**

12 juni 1945
Mededeling van de burgemeester van Leimuiden dat er in de gemeente geen mijnenvelden aanwezig waren.[48] **[Historische context]**

3.7 Naoorlogse periode – heden

Direct na de Tweede Wereldoorlog werd aangevangen met het opruimen van CE. In eerste instantie werd door het Militair Gezag (MG) aan de (plaatsvervangende) burgemeesters van de gemeenten gevraagd om een opgave te doen van mogelijk aanwezige mijnen en munitie. De ruimingen van mijnen en munitie werd in de eerste jaren uitgevoerd door de Mijn- en Munitieopruimingsdienst (MMOD). Vanaf ongeveer 1947 werd ook regelmatig de Hulpverleningsdienst (HVD) ingeschakeld bij het ruimen van explosieven. Tot ongeveer 1970 heeft de HVD ruimingen uitgevoerd.

Mijnenvelden
Er werden gedurende de oorlog verspreid over Nederland Duitse mijnenvelden aangelegd. Alle informatie van die mijnenvelden werd gedocumenteerd in een zogenoemd legrapport. Dit gebeurde vrij nauwkeurig. Na WOII zijn veel velden geruimd; de ruimrapporten van die velden zijn gemakkelijk te vergelijken met de legrapporten als het gaat om mogelijk achtergebleven mijnen.

Onderzoek bij de EODD leverde geen informatie op. Binnen het onderzoeksgebied werden geen mijnenvelden aangetroffen.

MORA's/ UO's
Van 1971 tot op heden houdt de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD) zich bezig met het ruimen van CE in Nederland en worden de munitievondsten systematisch (per gemeente) bijgehouden in de ruimrapporten, de MORA's/ UO's.

Leimuiden

MORA/UO-nummer	Ligplaats	Datum	Hoofdsoort	Verschijnings-vorm	Bijzonderheden
19833297	Herenwijk	25-10-1983	n.v.t.	n.v.t.	Schroot

3.8 Luchtfoto-analyse

De geraadpleegde luchtfoto's uit de verschillende collecties zijn gegeorefereerd in GIS en geanalyseerd op sporen van oorlogshandelingen zoals schade aan het landschap/ gebouwen, kraters, (sporen van) neergekomen vliegtuigen, loopgraven, mangaten, bunkers, verdedigingswerken, (geschut)stellingen, tankgrachten en mijnenvelden. Het optimaliseren van de luchtfoto interpretatie wordt gedaan aan de hand van fotobestanden in TIFF in plaats van in JPG en het bestuderen van foto's in 3D. De luchtfotodekking is te vinden in bijlage 3.

Voor het classificeren van objecten op luchtfoto's zijn door de historisch onderzoekers en de twee luchtfoto-analisten de zogenoemde betrouwbaarheidsniveaus toegepast.

- **Waarschijnlijk**: de luchtfoto-analisten zijn overwegend zeker van de validiteit van de classificatie van het object. Het object is in de kaart ingetekend en indien van toepassing, afgebakend.
- **Mogelijk**: de foto-analisten zijn overwegend onzeker van de validiteit van de classificatie van het object. Niet in alle gevallen kon op basis van de luchtfoto de

[46] NIMH, toeg. nr. 420, inv. nr. 1.
[47] NIMH, toeg. nr. 420, inv. nr. 36.
[48] NA, toeg. nr. 3.09.34, inv. nr. 43.

oorzaak worden vastgesteld van een object in het landschap of in de bebouwing. Om een verklaring te kunnen geven voor het ontstaan van de verstoring is naar een oorzaak gezocht in de geraadpleegde literatuur en archieven. Indien er geen oorzaak kon worden vastgesteld, is het waargenomen object aangemerkt als 'mogelijk'.

Verderop in deze paragraaf zijn kort de indicaties gegeven die op de luchtfoto's werden waargenomen. Daarin komen de betrouwbaarheidsniveaus ook aan bod.

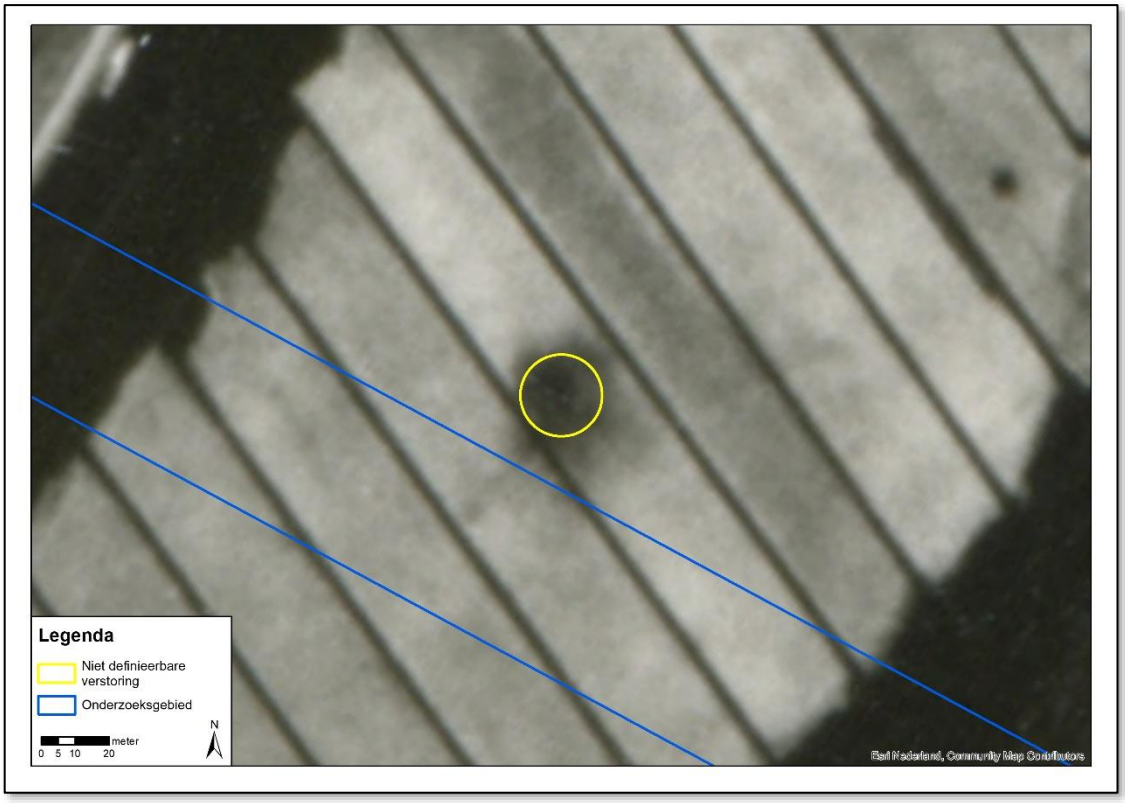
Voor het georefereren van luchtfoto's wordt gewerkt met ArcGIS. Er worden minimaal 10 punten (controlepoints) gebruikt om de basiskaart (bestaande uit gegevens van Esri, Kadaster, CBS, Rijkswaterstaat en gemeenten (zoals de BGT) en de luchtfoto op elkaar te leggen. *Deze Second Order Polynomial* methode wordt standaard gebruikt voor de nauwkeurigheid van de georeferentie. Indien een foto lastig met de eerste methode te georefereren is, wordt de *Third Order Polynomial* methode nog toegepast.

12 september 1944
Op de onderstaande uitsnede van de luchtfoto van 12 september 1945 is zichtbaar dat het onderzoeksgebied wordt doorkruist door een tankgracht en dat op ongeveer 40 meter van het onderzoeksgebied een wapenopstelling en loopgraaf aanwezig waren.

Afbeelding 4: uitsnede van de luchtfoto van 12 september 1944. Bron: KAD, sortieref. 106G-2814, fotonr. 4123.

18 maart 1945
Op de onderstaande uitsnede van de luchtfoto van 18 maart 1945 is een niet definieerbare verstoring zichtbaar. Een niet definieerbare verstoring is een verstoring in het landschap waarvan de oorzaak niet vastgesteld kon worden. In de geraadpleegde bronnen zijn geen concrete aanwijzingen gevonden die de verstoring in het onderzoeksgebied zou kunnen verklaren. Ook is op basis van de luchtfoto niet vast te stellen wat de verstoring veroorzaakt heeft. Er zijn geen concrete aanwijzingen dat de waargenomen niet definieerbare verstoring veroorzaakt is door CE.

Afbeelding 5: uitsnede van de luchtfoto van 18 maart 1945. Bron: KAD, sortieref. 106G-4894, fotonr. 1142.

3.9 Leemten in kennis

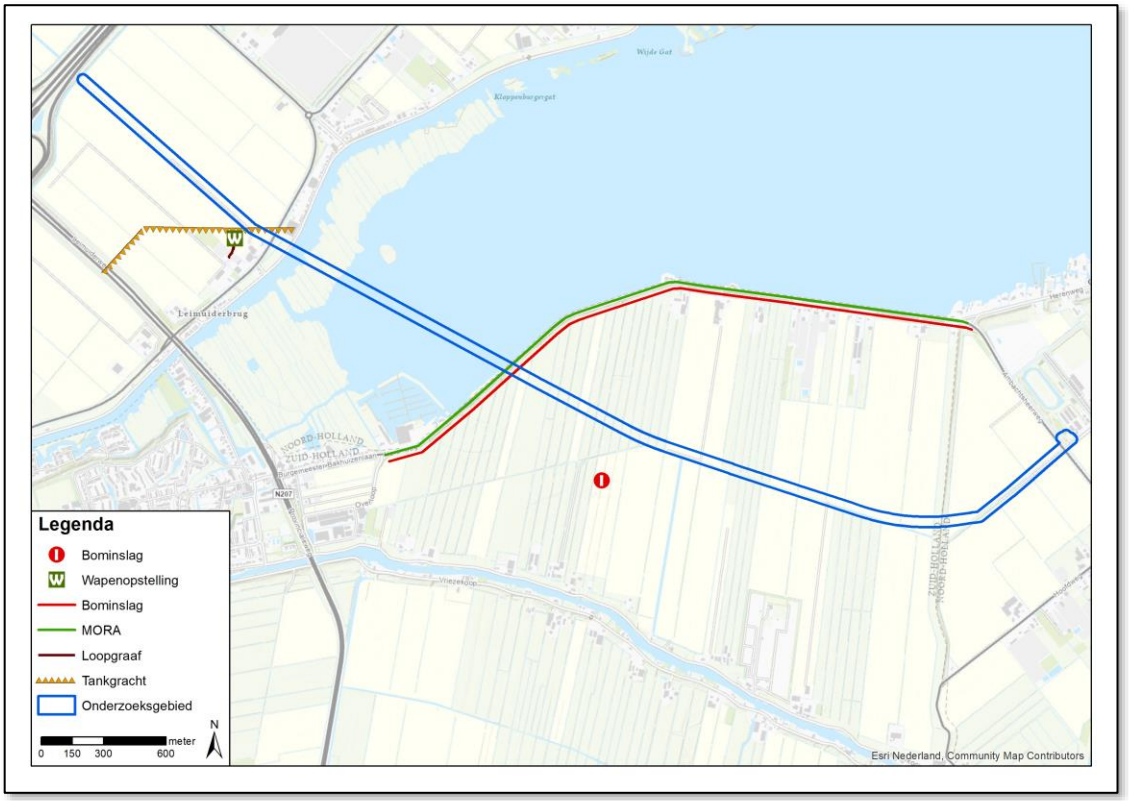
Op basis van de geraadpleegde bronnen zijn nog enkele leemten in kennis. Deze leemten in kennis zijn:

- De gegevens over munitieruimingen binnen de grenzen van het onderzoeksgebied in de periode 1940-1945 CE zijn niet volledig;
- De gegevens over munitieruimingen binnen de grenzen van het onderzoeksgebied in de periode 1945-1970 zijn niet volledig;
- Niet van alle gebeurtenissen kon de exacte locatie worden vastgesteld op basis van de geraadpleegde bronnen;
- Websites veranderen continue door updates en nieuwe informatie. Soms verdwijnen sites ook van het web; of zijn ontoegankelijk geworden. Informatie kan zodoende verdwijnen of veranderen.
- Op de geraadpleegde luchtfoto's is een niet definieerbare verstoring waargenomen. De herkomst van deze verstoring kon niet achterhaald worden;
- De luchtfoto van 1936-1938 is aangemerkt als van B-kwaliteit, waardoor de mogelijkheden tot een optimale luchtfotoanalyse beperkt werden;
- De luchtfoto's van 14 en 18 maart 1945 zijn aangemerkt als van B-kwaliteit, waardoor de mogelijkheden tot een optimale luchtfotoanalyse beperkt werden;
- De luchtfoto van 12 mei 1945 is aangemerkt als van C-kwaliteit, waardoor de mogelijkheden tot een optimale luchtfotoanalyse sterk beperkt werden;
- Er was geen luchtfoto beschikbaar in de geraadpleegde luchtfotoarchieven van vlak na het bombardement op 1 januari 1941, waardoor de exacte locatie van het bombardement niet kon worden vastgesteld;
- Er was geen luchtfoto beschikbaar in de geraadpleegde luchtfotoarchieven van vlak na het bombardement op 11 op 12 augustus 1941, waardoor de exacte locatie van het bombardement niet kon worden vastgesteld.

3.10 Inventarisatiekaart

Alle relevante gegevens met een geografisch component uit de geraadpleegde bronnen zijn ingetekend op een inventarisatiekaart in GIS, waarin ook de resultaten van de geanalyseerde (en gegeorefereerde) luchtfoto's zijn verwerkt.

In de onderstaande afbeelding is de inventarisatiekaart voor het onderzoeksgebied weergegeven. Op de A1 kaarten (losbladig, bijlage 4) zijn ook de corresponderende unieke nummers weergegeven.

Afbeelding 6: inventarisatiekaart onderzoeksgebied.

4 ANALYSE GEGEVENS

4.1 Inleiding analyse: verdacht of onverdacht gebied

Op basis van de geraadpleegde gegevens kan worden vastgesteld of een onderzoeksgebied verdacht of onverdacht is. Indien er in het onderzoeksgebied geen oorlogshandelingen hebben plaatsgevonden en/of indien er geen CE in/op de (water)bodem zijn achtergebleven, is een gebied onverdacht. In paragrafen 4.2 t/m 4.5 wordt ingegaan op de verdachte gebieden en in paragraaf 4.7 op de onverdachte gebieden.

Als uitgangspunten voor de conclusie verdacht of onverdacht wordt bijlage 2 als leidraad gebruikt voor aanwezigheid van CE in het onderzoeksgebied. Verder wordt gebruik gemaakt van kennis en ervaring door het maken van een beredeneerde inschatting.

- Verhoogde kans op CE: VERDACHT (bij specifieke meldingen van CE en bij oorlogshandelingen of militaire aanwezigheid en daardoor aanwezigheid van CE)
- Geen verhoogde kans op CE: ONVERDACHT (bij alle andere gevallen dan verdacht en bij contra-indicaties op verdachte gebieden).

Indien van de bovengenoemde richtlijnen (zie bijlage 2) voor de horizontale afbakening wordt afgeweken, is dit gemotiveerd.

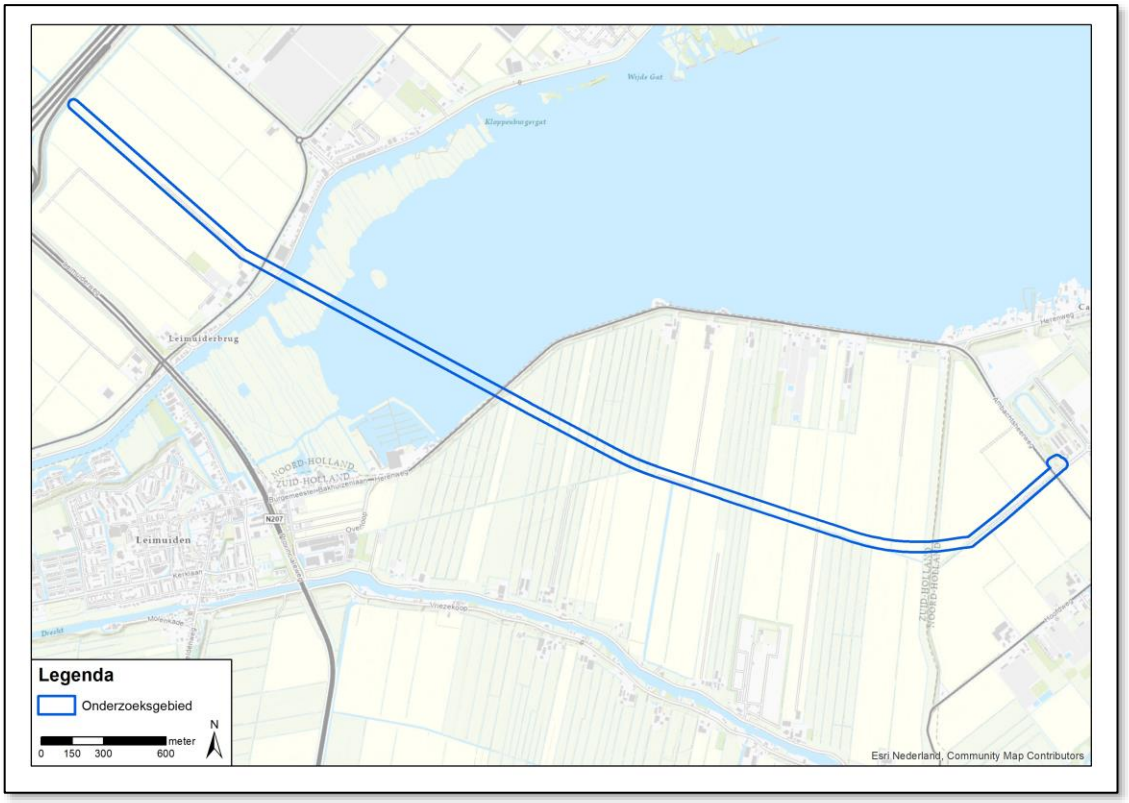
4.2 Indicaties

Voor het onderzoeksgebied geldt dat er geen verhoogde kans op het aantreffen van CE in/op de (water)bodem; het onderzoeksgebied wordt aangemerkt als onverdacht gebied.

In de geraadpleegde bronnen zijn geen duidelijke aanwijzingen aangetroffen die erop wijzen dat het onderzoeksgebied is getroffen door oorlogshandelingen waarbij CE zijn ingezet en waardoor CE zijn achtergebleven. Hierbij dient te worden opgemerkt dat er niet kan worden uitgesloten dat er in overdachte gebieden CE worden aangetroffen.

RAP-nummer	Datum	Gebeurtenis	Analyse
RAP_410101A	1 januari 1941	Bombardement	Op basis van de geraadpleegde bronnen kon de exacte locatie van het bombardement niet worden vastgesteld. Tevens waren er geen luchtfoto's beschikbaar in de geraadpleegde luchtfotoarchieven van vlak na de datum van het bombardement. De eerst beschikbare luchtfoto's die de Vriezekoopse Polder volledig dekken dateren uit 1944, ruim 3 jaar na het bombardement.
RAP_410812A	11-12 augustus 1941	Bombardement	Op basis van de geraadpleegde bronnen kon de exacte locatie van het bombardement niet worden vastgesteld. Tevens waren er geen luchtfoto's van vlak na de datum van het bombardement beschikbaar. De eerst beschikbare luchtfoto die het gebied dekt, is een luchtfoto uit 1944.
Geen uniek RAP-nummer	Waargenomen op luchtfoto van 12 september 1944	Tankgracht	Er zijn geen aanwijzingen aangetroffen in de geraadpleegde bronnen dat er mogelijk CE zijn gedumpt in de tankgracht. De tankgracht is onverdacht op het aantreffen van CE.

In onderstaande afbeelding is de CE-Bodembelastingkaart weergegeven.

Afbeelding 7: CE-bodembelastingkaart onderzoeksgebied. Er zijn geen verdachte gebieden.

5 CONCLUSIE EN ADVIES

5.1 Conclusie

Op basis van de geraadpleegde bronnen, de beoordeling en evaluatie van de indicaties is vastgesteld dat er geen oorlogshandelingen hebben plaatsgevonden in het onderzoeksgebied tijdens de Tweede Wereldoorlog of dat er oorlogshandelingen hebben plaatsgevonden in de omgeving van het onderzoeksgebied die relevant zijn voor het onderzoeksgebied. Er zijn in de geraadpleegde bronnen geen indicaties aangetroffen dat er CE zijn achtergebleven in het onderzoeksgebied.

5.2 Leemten in kennis

Op basis van de geraadpleegde bronnen zijn nog enkele leemten in kennis. Deze leemten in kennis zijn:

- De gegevens over munitieruimingen binnen de grenzen van het onderzoeksgebied in de periode 1940-1945 CE zijn niet volledig;
- De gegevens over munitieruimingen binnen de grenzen van het onderzoeksgebied in de periode 1945-1970 zijn niet volledig;
- Niet van alle gebeurtenissen kon de exacte locatie worden vastgesteld op basis van de geraadpleegde bronnen;
- Websites veranderen continue door updates en nieuwe informatie. Soms verdwijnen sites ook van het web; of zijn ontoegankelijk geworden. Informatie kan zodoende verdwijnen of veranderen.
- Op de geraadpleegde luchtfoto's is een niet definieerbare verstoring waargenomen. De herkomst van deze verstoring kon niet achterhaald worden;
- De luchtfoto van 1936-1938 is aangemerkt als van B-kwaliteit, waardoor de mogelijkheden tot een optimale luchtfotoanalyse beperkt werden;
- De luchtfoto's van 14 en 18 maart 1945 zijn aangemerkt als van B-kwaliteit, waardoor de mogelijkheden tot een optimale luchtfotoanalyse beperkt werden;
- De luchtfoto van 12 mei 1945 is aangemerkt als van C-kwaliteit, waardoor de mogelijkheden tot een optimale luchtfotoanalyse sterk beperkt werden;
- Er was geen luchtfoto beschikbaar in de geraadpleegde luchtfotoarchieven van vlak na het bombardement op 1 januari 1941, waardoor de exacte locatie van het bombardement niet kon worden vastgesteld;
- Er was geen luchtfoto beschikbaar in de geraadpleegde luchtfotoarchieven van vlak na het bombardement op 11 op 12 augustus 1941, waardoor de exacte locatie van het bombardement niet kon worden vastgesteld.

5.3 Advies

Op basis van de resultaten van dit vooronderzoek en de conclusies is het onderzoeksgebied niet verdacht verklaard op het aantreffen van CE in/op de (water)bodem. In de gebieden die onverdacht zijn verklaard op het aantreffen van CE kunnen de voorgenomen werkzaamheden plaatsvinden zonder dat vervolgstappen noodzakelijk zijn in de CE-opsporing. De werkzaamheden kunnen derhalve regulier worden uitgevoerd.

6 BIJLAGEN

Bijlage 1 Overzicht beoordelen/evalueren inventarisatie (WSCS-OCE)

In het WSCS-OCE staat vermeld dat de indicaties en contra-indicaties uit de inventarisatie-resultaten dienen te worden beoordeeld en dat op basis hiervan de volgende punten gemotiveerd vastgesteld moeten worden:

- Of er sprake is van een CE verdacht gebied, en zo ja:
- De (sub)soort, hoeveelheid en verschijningsvorm van de vermoedelijke CE;
- De horizontale en verticale afbakening van het verdachte gebied.

Bij de beoordeling en evaluatie van de resultaten van de inventarisatie worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Indien sprake is van de vermoedelijke aanwezigheid van CE, wordt de conclusie VERDACHT gerapporteerd. Indien er geen sprake is van de vermoedelijke aanwezigheid van CE, wordt de conclusie ONVERDACHT gerapporteerd;
2. De conclusie wordt vastgesteld op basis van twee of meer onafhankelijke verifieerbare bronnen. Indien een indicatie in slechts in bron is aangetroffen, wordt dit duidelijk aangegeven in de rapportage. Hierin wordt gerapporteerd hoe de betrouwbaarheid van de bronnen is ingeschat;
3. Indicaties en/of contra-indicaties dienen een locatieverwijzing te hebben, aangezien deze essentieel is om te bepalen of de informatie relevant is voor de aanwezigheid van CE op de projectlocatie en/of in het onderzoeksgebied. Voor de locatieverwijzing gelden de volgende uitgangspunten:
    a. Indicaties en/of contra-indicaties moeten worden vertaald naar een locatie in de huidige topografie;
    b. Waar sprake is van onduidelijkheid/onbetrouwbaarheid in de locatieverwijzing, wordt dit gedocumenteerd;
    c. Bij gebruikmaking van indicaties en/of contra-indicaties uit geschreven bronnen, dient de locatieverwijzing uit het bronbestand in de rapportage ongewijzigd te worden overgenomen.
4. Bij het vaststellen van de conclusie worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:
    a. Bij de beoordeling of bepaalde oorlogshandelingen een indicatie vormen voor de aanwezigheid van CE in het onderzoeksgebied, wordt bijlage 3 van het WSCS-OCE als leidraad gehanteerd. Hiervan mag alleen gemotiveerd worden afgeweken;
    b. Als er geen indicaties zijn die wijzen op de aanwezigheid van CE in het onderzoeksgebied, is de conclusie ONVERDACHT;
    c. Als er indicaties zijn dat bij oorlogshandelingen binnen de grenzen van de projectlocatie en/of onderzoeksgebied bepaalde hoofdsoorten CE zijn gebruikt/betrokken geweest, dan is (een deel van) de projectlocatie en/of onderzoeksgebied VERDACHT op de aanwezigheid van deze hoofdsoorten CE, tenzij op basis van contra-indicaties het tegendeel kan worden bewezen.
5. Het verdachte gebied wordt horizontaal en verticaal afgebakend, gespecificeerd per (sub)soort CE, hoeveelheid en verschijningsvorm van vermoedelijke CE. Daarbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:
    a. Bij de horizontale afbakening van het verdachte gebied wordt bijlage 3 van het WSCS-OCE gehanteerd;
    b. Uitgangspunten voor de verticale afbakening:
        i. Bij het bepalen van de verticale afbakening dient specifiek rekening te worden gehouden met: bodemweerstand, verwachte indringingsnelheid en –hoek, gewicht, vorm en diameter CE;
        ii. Voor het berekenen van de penetratiediepte wordt gebruik gemaakt van een rekenmethode waarin ten minste rekening gehouden wordt met de volgende parameters: de afwerphoogte, de afwerpsnelheid, het gewicht van de bom, de diameter van de bom en de weerstand van de bodem;
        iii. Indien sprake is van grondverzet/grondroering in de periode 1945 tot heden, wordt op basis daarvan bepaald of, en zo ja, tot welke diepte minus maaiveld (gerelateerd aan NAP), de aanwezigheid van CE kan worden uitgesloten;
        iv. De verticale afbakening wordt zodanig uitgedrukt dat deze is te herleiden tot de diepte ten opzichte van NAP;
    c. Uitgangspunten horizontale afbakening:

   i. Bij de horizontale afbakening van het verdachte gebied wordt de tolerantie gemotiveerd, gebaseerd op het beschikbare bronnenmateriaal;
   ii. Het verdachte gebied wordt weergegeven in RD-coördinaten;

d. Onder de verschijningsvorm wordt verstaan de wijze waarop CE in het verleden in de (water)bodem zijn terechtgekomen, waarbij onderscheid kan worden gemaakt in: afgeworpen, verschoten, gegooid, gelegd, weggeslingerd, opgeslagen, gedumpt, begraven (inclusief redepositie), als restant uit springputten of explosie en als onderdeel van (vliegtuig)wrakken en/of gezonken vaartuigen.

Bijlage 2 Vaststellen verdacht gebied en afbakening in vooronderzoek

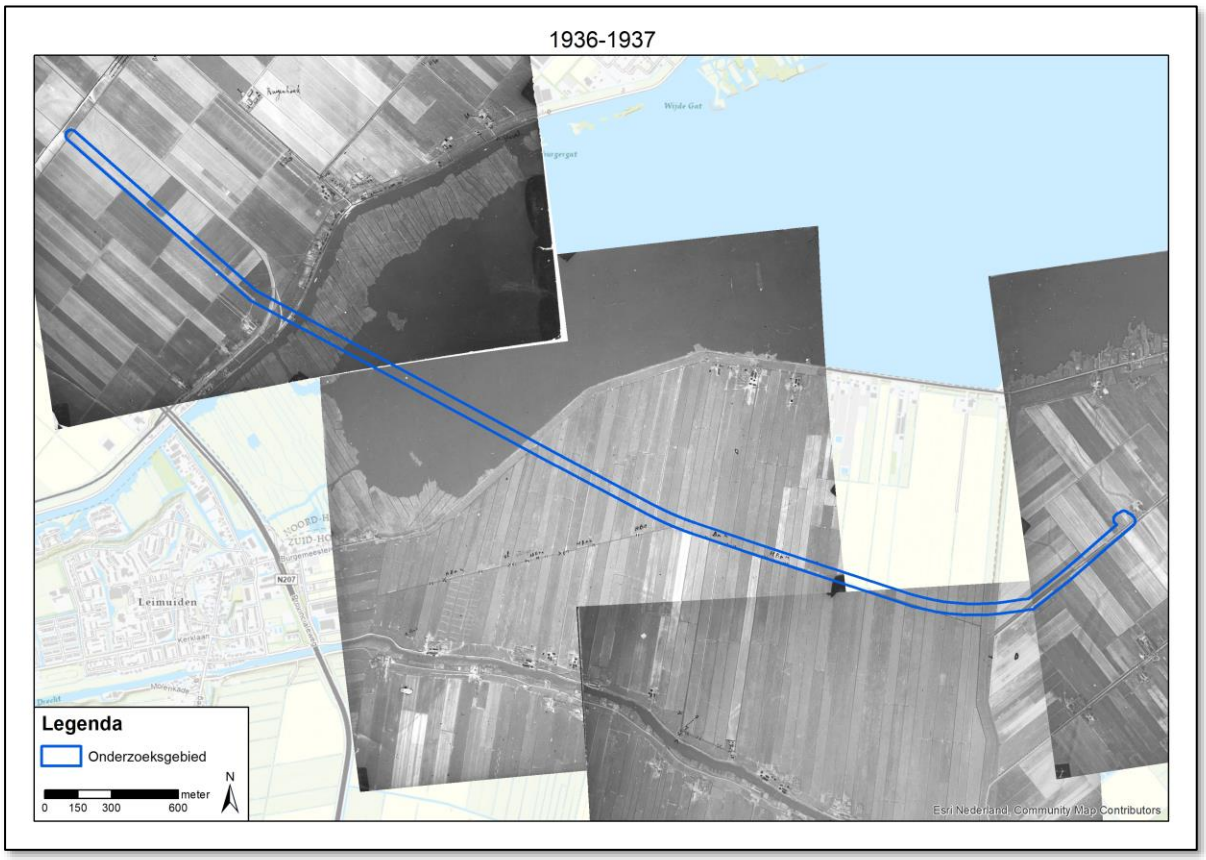
In onderstaand overzicht is de horizontale afbakening van het verdachte gebied weergegeven zoals deze is opgenomen in het WSCS-OCE.

Indicatie	Algemene omschrijving	Uitgangspunt conclusie		Uitgangspunten voor afbakening verdacht gebied
		Verdacht	Onverdacht	
Verdedigingswerk	Groepering van wapenopstellingen en/of geschutsopstellingen, rondom afgezet met een versperring (bijvoorbeeld weerstandskern of steunpunt)	✗		Het grondgebied binnen de grenzen van het verdedigingswerk is verdacht. De grenzen worden bij voorkeur bepaald aan de hand van gegeorefereerde luchtfoto's.
Wapenopstelling	Opstelling van handvuurwapen, machinegeweer of andere (semi)automatisch wapen, niet zijnde onderdeel van een verdedigingswerk	✗		Locatie van de wapenopstelling
Geschutopstelling (statisch en mobiel)	Locatie van geschut, niet zijnde onderdeel van een verdedigingswerk.	✗		25 meter rondom het hart van de geschutopstelling, maar niet verder dan een eventuele aangrenzende watergang.
Munitieopslag in open veld	Locatie van munitievoorraad in het open veld, niet zijnde binnen een verdedigingswerk	✗		Locatie van de veldopslaglocatie
Loopgraaf	Militaire loopgraaf	✗		Het gebied binnen de contouren van de loopgraaf is verdacht, bij voorkeur bepaald aan de hand van gegeorefereerde luchtfoto's.
Tankgracht of –geul	Een diepe (al dan niet droge) gracht of geul met steile wanden, aangebracht om pantservoertuigen tegen te houden		✗	Niet verdacht, tenzij er aanwijzingen zijn dat er mogelijk munitie in gedumpt is.
Landmijnen verdacht gebied	Middels een aanwijzing, niet zijnde een mijnenlegrapport, op landmijnen verdacht verklaard gebied. In het verdachte gebied zijn bij de controle door de MMOD géén landmijnen aangetroffen		✗	n.v.t.
Landmijnen verdacht gebied	Middels een aanwijzing, niet zijnde een mijnenlegrapport, op landmijnen verdacht verklaard gebied. In het verdachte gebied zijn bij de controle door de MMOD, of bij naoorlogse activiteiten landmijnen aangetroffen.	✗		De grenzen zoals aangegeven in het ruimrapport
Mijnenveld	Geregistreerd mijnenveld, waarvan mijnenlegrapport aanwezig is. Alle volgens het legrapport gelegde landmijnen zijn geruimd.		✗	n.v.t.
Mijnenveld	Geregistreerd mijnenveld waarvan mijnenlegrapport aanwezig is. Niet alle volgens het mijnenlegrapport gelegde landmijnen zijn geruimd. Geen feitelijke onderbouwing bekend waarom er landmijnen worden vermist.	✗		De grenzen zoals aangegeven in het mijnenlegrapport en/of ruimrapport.
Mijnenveld	Mijnenlegrapport aanwezig. Niet alle volgens het legrapport gelegde landmijnen zijn geruimd. Feitelijke onderbouwing bekend waarom er landmijnen worden vermist.		✗	n.v.t.
Versperringen	Versperringen, zoals strandversperringen en drakentanden		✗	Tenzij er indicaties zijn dat CE onderdeel uitmaken van de versperring.
Infrastructuur zonder geschutsopstelling of munitievoorraad	Militaire werken zoals woononderkomen of werken met een burgerdoel zoals schuilbunker		✗	Tenzij er indicaties zijn op CE vanwege de aanwezigheid van nabij verdediging in de vorm van bijvoorbeeld wapenopstellingen
Schuilloopgraaf	Loopgraaf voor burgerbevolking om in te schuilen		✗	n.v.t.
Kampementen	Grondgebied met onderkomens zoals tenten		✗	Tenzij er indicaties zijn op CE vanwege de aanwezigheid van munitieopslag of nabij verdediging in de vorm van bijvoorbeeld wapenopstellingen.
Mangat	Gat in grond met schuilfunctie, niet in gebruik genomen als schuttersput		✗	n.v.t.
Vernielingslading	Locatie van aangebrachte vernielingslading	✗		Locatie van vernielingslading
Artillerie-, mortier- of raketbeschieting	Gebied dat is beschoten door mobiel of vast geschut, mortieren of grondgebonden (meervoudige) raketwerpersysteem	✗		Situationeel te bepalen
Raketbeschieting inslagenpatroon bekend	Gebied dat is getroffen door een raketbeschieting met jachtbommenwerpers	✗		Op basis van een analyse van het inslagenpatroon wordt de maximale afstand tussen twee opeenvolgende inslagen binnen een inslagpatroon bepaald. Het verdachte gebied wordt afgebakend door deze afstand te projecteren op de buitenste inslagen van het inslagenpatroon. Dat is exclusief de eventuele horizontale verplaatsing van de buitenste blindganger binnen het inslagenpatroon
Inslagpunt blindganger, zijnde een vliegtuigbom	Vliegtuig die niet in werking is getreden	✗		Te bepalen volgens rekenmethode waarin ten minste rekening wordt gehouden met de volgende parameters: de afwerphoogte, de afwerpsnelheid, het gewicht van de bom, de diameter van de bom en de weerstand van de bodem. Op basis van in ieder geval deze vijf parameters wordt berekend tot welke diepte CE theoretisch kunnen indringen en hoever de maximale horizontale verplaatsing is.
Crashlocatie vliegtuig	Aanwezigheid van CE vanwege de crash	✗		Situationeel te bepalen
Krater van gedetoneerde incidentele luchtafweergranaat	Gebied waarin zich de krater van de detonatie van een incidentele luchtafweergranaat bevindt.		✗	Tenzij er indicaties zijn dat het geen incidentele luchtafweergranaat betreft.
Inslagpunt van een V.1 wapen	Gebied dat is getroffen door de inslag van een V.1 wapen	✗		15 meter rondom een inslagpunt vanwege de mogelijke horizontale verplaatsing onder de grond.

Indicatie	Algemene omschrijving	Uitgangspunt conclusie		Uitgangspunten voor afbakening verdacht gebied
		Verdacht	Onverdacht	
Krater van een (gedeeltelijk) gedetoneerde V.1 wapen	Gebied waarin zich de krater van de detonatie van een V.1 wapen bevindt.	✗		50 meter rondom een inslagpunt vanwege de mogelijke aanwezigheid van explosieve componenten.
Krater van een (gedeeltelijk) gedetoneerde V.2 wapen	Gebied waarin zich de krater van de detonatie van een V.2 wapen bevindt.	✗		Situationeel te bepalen
Dumplocatie van munitie en/of toebehoren	Dumplocatie van CE en/of toebehoren in landbodem of op waterbodem	✗		Locatie van de dump en afbakening verder situationeel te bepalen, bijvoorbeeld dumping in stilstaand of stromend water
Ongecontroleerde (massa)explosie	(Sympathische) detonatie van explosieven voorraad zoals ontploffing munitieopslag of munitietrein	✗		Situationeel te bepalen
Vernietigingslocatie voor CE	Eén of meerdere springputten	✗		De contour(en) van de springput(ten) en afbakening verder situationeel te bepalen, bijvoorbeeld gelet op de afstand van eventuele uitgeworpen CE buiten deze contour(en).
Vernielingslading (in werking gesteld)	Locatie van in werking gestelde vernielingslading, waarbij de mogelijkheid bestaat op het aantreffen van niet (geheel) gedetoneerde springlading(en)	✗		Locatie waar de vernielingslading in werking is gesteld en afbakening verder situationeel te bepalen.
Tapijtbombardement	Gebied dat is getroffen door een bombardement met middelzware en/of zware bommenwerpers, met als doel om schade aan te richten over een groot gebied.	✗		Op basis van een analyse van het inslagenpatroon[49] wordt de maximale afstand tussen twee opeenvolgende inslagen binnen een inslagpatroon bepaald. Het verdachte gebied wordt afgebakend door deze afstand te projecteren op de buitenste inslagen van het inslagenpatroon. Dat is exclusief de eventuele horizontale verplaatsing van de buitenste blindganger binnen het inslagenpatroon.
Duikbombardement op zgn. 'Pin Point Target', inslagenpatroon onbekend	Gebied dat is getroffen door een bombardement met jachtbommenwerpers, met als doel om een vooraf bepaald specifiek object te treffen	✗		Het verdachte gebied wordt bepaald door een afstand van 181 meter gemeten vanuit het hart van het doel[50].
Duikbombardement op zgn. 'Line Target', inslagenpatroon onbekend	Lineair gebied, nabij een spoorlijn, dat is getroffen door bombardement met jachtbommenwerpers, met als doel om de spoorlijn te treffen	✗		Het verdachte gebied wordt bepaald door een afstand van 91 meter gemeten vanuit het hart van de spoorlijn[51].
Raketbeschieting op zgn. 'Pin Point Target', inslagenpatroon onbekend	Gebied dat is getroffen door een raketbeschieting met jachtbommenwerpers, met als doel om een vooraf bepaald specifiek object te treffen.	✗		Het verdachte gebied wordt bepaald door een afstand van 108 meter gemeten vanuit het hart van het doel[52]
Raketbeschieting op zgn. 'Line Target', inslagenpatroon onbekend	Lineair gebied, nabij een spoorlijn, dat is getroffen door een raketbeschieting met jachtbommenwerpers, met als doel om de spoorlijn of treinstel op deze spoorlijn te treffen	✗		Het verdachte gebied wordt bepaald door een afstand van 80 meter gemeten vanuit het hart van de spoorlijn[53]

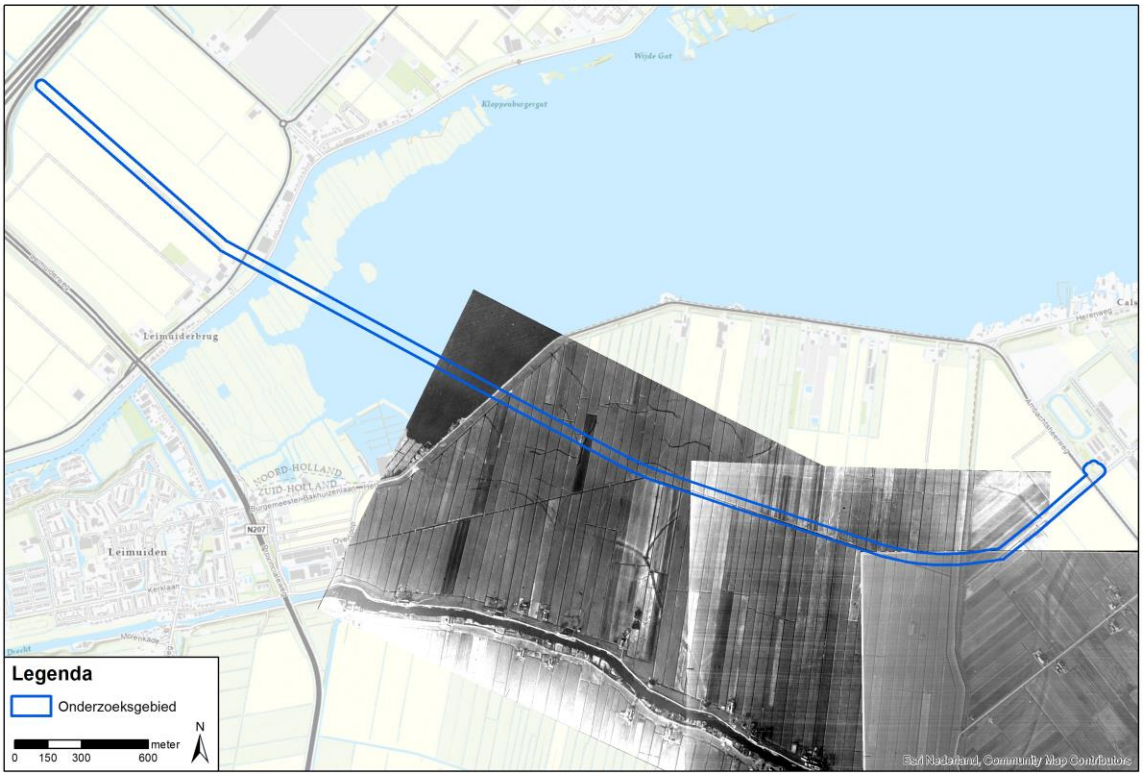
[49] Verzameling van de locaties van inslagen van één bepaald toestel of één bepaald bombardement.
[50] Afstanden zijn afkomstig van een Britse studie (empirisch onderzoek) naar de accuratesse bij aanvallen door eenmotorige duikbommenwerpers gedurende de periode oktober 1944 – april 1945 (AIR 55/322). Eventueel effect van vijandelijk luchtafweer tijdens deze duikbombardementen is niet in de studie meegenomen. De genoemde afstand is de gemiddelde afstand t.o.v. het doel waarbij opgemerkt moet worden dat 50% van de vliegtuigbommen binnen 119 meter neer is gekomen en de maximaal gemeten afstand t.o.v. het doel 181 meter was.
[51] Afstanden zijn afkomstig van een Britse studie (empirisch onderzoek) naar de accuratesse bij aanvallen door eenmotorige duikbommenwerpers gedurende de periode oktober 1944 – april 1945 (AIR 55/322). Eventueel effect van vijandelijk luchtafweer tijdens deze duikbombardementen is niet in de studie meegenomen. De genoemde afstand is de gemiddelde afstand t.o.v. het doel waarbij opgemerkt moet worden dat 50 % van de vliegtuigbommen binnen 46 meter neer is gekomen en de maximaal afstand t.o.v. het doel 91 meter was.
[52] Afstanden zijn afkomstig van een Britse studie (empirisch onderzoek) naar de accuratesse bij aanvallen door eenmotorige duikbommenwerpers gedurende de periode oktober 1944 – april 1945 (AIR 55/322). Eventueel effect van vijandelijk luchtafweer tijdens deze duikbombardementen is niet in de studie meegenomen. De genoemde afstand is de gemiddelde afstand t.o.v. het doel (gebouwen) waarbij opgemerkt moet worden dat de gemiddelde spreiding van de raketten t.o.v. het middelpunt van een salvo 69 meter was, en dat de gemiddelde afstand van het middelpunt van een salvo t.o.v. het doel 39 meter was.
[53] Afstanden zijn afkomstig van een Britse studie (empirisch onderzoek) naar de accuratesse bij aanvallen door eenmotorige duikbommenwerpers gedurende de periode oktober 1944 – april 1945 (AIR 55/322). Eventueel effect van vijandelijk luchtafweer tijdens deze duikbombardementen is niet in de studie meegenomen. De genoemde afstand is de maximale afstand gemeten n.a.v. luchtfoto-interpretatie.

Bijlage 3 Dekking geraadpleegde luchtfoto's

26-02-1945

01-03-1945

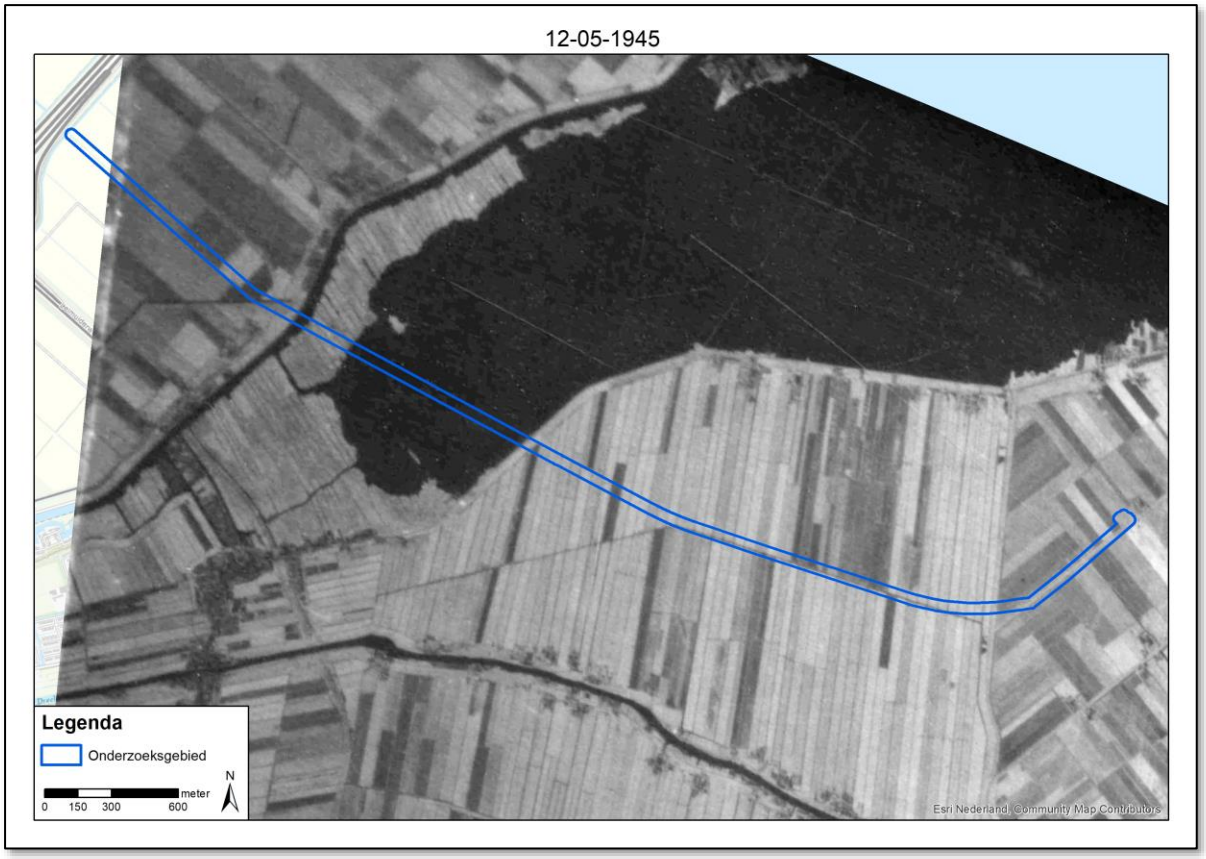

14-03-1945

18-03-1945

12-05-1945
Legenda
Onderzoeksgebied
meter
0 150 300 600
N
Esri Nederland, Community Map Contributors

Bijlage 4 A1 Inventarisatiekaart (losbladig)

Bijlage 5 A1 CE-Bodembelastingkaart (losbladig)

Bijlage 6 Certificaat ISO 9001:205

Certificaat

Norm **ISO 9001:2015**

Certificaatnummer **SZ 1945565**

TÜV Rheinland Nederland B.V. certificeert het managementsysteem van:

Certificaathouder **Bombs Away B.V.**
Maliebaan 74, 3581 CV Utrecht

Scope **Het uitvoeren van onderzoek en het analyseren van risico's volgens de WSCS-OCE richtlijn, het voeren van adviesgesprekken en het begeleiden van opsporingen van conventionele explosieven.**

EA Code: **34**

Tijdens het certificatie onderzoek is vastgesteld dat aan de eisen van bovengenoemde norm wordt voldaan.
TÜV Rheinland Nederland B.V. zal regelmatig controles uitvoeren.

Geldigheid
Ingangsdatum **: 11 oktober 2019**
Vervaldatum **: 10 oktober 2022**

MGMT. SYS.
RvA C 058
Geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie

C.C.M. van Houten, LSM Systems
TÜV Rheinland Nederland B.V.
Westervoortsedijk 73, 6827 AV Arnhem
Postbus 2220, 6802 CE Arnhem
Nederland

www.tuv.com/nl

TÜVRheinland®
Precisely Right.

® TÜV, TUEV and TUV are registered trademarks Any use or application requires prior approval.

Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r. beoordeling

Project : CO2-transportleiding ‘de Kwakel’, Aalsmeer
Referentie : CA210028.006.R01.v1.2
Datum : 19-04-2022
Status : Definitief

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Op 7 juli 2017 is een wijziging van het Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Eén van de belangrijkste gevolgen van deze wetswijziging is dat de effecten van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, die via het herzien van een bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt, door middel van een vormvrije m.e.r.-beoordeling in beeld moeten worden gebracht. Hiertoe dient een aanmeldnotitie te worden opgesteld, op basis waarvan beoordeeld wordt of het noodzakelijk is een milieueffectrapportage op te stellen.

Voorliggende aanmeldnotitie is opgesteld ten behoeve van het bestemmingsplan CO_2 transportleiding ‘de Kwakel’, Aalsmeer welke de aanleg van een nieuwe CO_2-leiding tussen de bestaande CO_2- leiding gelegen ten zuidoosten van de A4 nabij knooppunt Burgerveen en het kernglastuinbouwgebied de Kwakel ter plaatse van het grondgebied van de gemeente Aalsmeer mogelijk dient te maken.

In deze aanmeldnotitie zijn de milieueffecten in relatie tot het planvoornemen geïnventariseerd en gebundeld weergegeven. Op basis van de aanmeldnotitie dient het bevoegd gezag een besluit te nemen over het al dan niet opstellen van een milieueffectrapportage.

Luchtfoto met aanduiding tracé CO2-leiding met in rood de tracédelen binnen de gemeente Aalsmeer

1.2. Beschrijving beoogde ontwikkeling

OCAP (Organic Carbondioxide for Assimilation of Plants) vangt CO_2 af bij industriële bronnen en levert deze aan tuinders in diverse glastuinbouwgebieden. In verband met de verdere uitbouw van het netwerk is OCAP voornemens om het kernglastuinbouwgebied De Kwakel (gemeente Uithoorn) aan te sluiten op CO_2 (kooldioxide). Hiertoe zal een nieuwe CO_2-leiding (hogedruk) worden aangelegd tussen de bestaande CO_2-leiding gelegen ten zuidoosten van de A4 nabij knooppunt Burgerveen en het kernglastuinbouwgebied de Kwakel. Het tracé van de nieuwe CO_2- leiding doorsnijdt een drietal gemeenten, waaronder de gemeente Aalsmeer. Het nieuwe tracé zal een lengte hebben van circa 5,8 kilometer. De lengte van het tracé op grondgebied van de gemeente Aalsmeer bedraagt ca. 1,8 kilometer.

Vanaf de aftakking van de bestaande CO_2-leiding nabij knooppunt Burgerveen loopt de nieuwe leiding in zuidoostelijke richting en passeert de gemeentegrens van Aalsmeer ten zuiden van de kern Burgerveen. Binnen de gemeente Aalsmeer loopt het tracé van de leiding eerst door het zuidelijke deel van de Westeinderplassen. Het tracé loopt aansluitend door de gemeente Kaag en Braasem om vervolgens ten westen van de Kwakel wederom de gemeentegrens te passeren. Na het passeren van de gemeentegrens van Aalsmeer buigt het tracé in noordoostelijke richting af richting Kudelstaart. Langs de Ambachtsheerweg nabij de aansluiting met de Bilderdammerweg bevindt zich het einde van het hogedruk tracé. Op deze locatie wordt het reduceerstation gerealiseerd. In het reduceerstation wordt de hogedruk omgezet in lage druk en vanuit hier verder gedistribueerd naar de afnemers.

De nieuwe leiding wordt voor het grootste gedeelte aangelegd middels een horizontale gestuurde boringen (HDD). De horizontaal gestuurde boring betreft een techniek waarbij er een ondergrondse boring plaatsvindt en er geen sleuven hoeven te worden gegraven. In het laatste gedeelte van het tracé (binnen de gemeenten Aalsmeer en Uithoorn) wordt de leiding in open sleuf aangelegd. Nadat de leiding is gelegd, worden de gronden ter plaatse weer in oorspronkelijke staat hersteld (cultuurtechnische afwerking). De bovengrondse ruimtelijke structuur van het plangebied en zijn omgeving wijzigt feitelijk niet. Er zal geen bebouwing worden opgericht.

In navolgende figuur is aangegeven waar de leiding wordt aangelegd in een open sleuf (rode lijn) en waar de leiding wordt aangelegd middels een horizontale gestuurde boringen (blauwe lijn). De gele cirkel geeft de locatie weer van het reduceerstation.

Luchtfoto met aanduiding aanlegwijze CO2-leiding (totale tracé)

1.3. Bestemmingsplan

Het leggen van hogedruk leidingen voor het transporteren van CO_2 is niet in overeenstemming met de huidige planologische kaders. De herziening van meerdere bestemmingsplannen is daarom noodzakelijk. Ten behoeve van de beoogde planontwikkeling zal daarom een bestemmingsplan worden opgesteld.

2. Besluit milieueffectrapportage

2.1. Algemeen

Bepaalde activiteiten kunnen belangrijke nadelige gevolgen hebben voor het milieu, waardoor het opstellen van een milieueffectrapportage (m.e.r.) of het verrichten van een m.e.r.-beoordeling noodzakelijk is. In het Besluit milieueffectrapportage is vastgelegd welke activiteiten m.e.r-plichtig zijn en voor welke activiteiten een m.e.r-beoordeling moet worden verricht. In onderdeel C van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage zijn de activiteiten, plannen en besluiten opgenomen ten aanzien waarvan het maken van een milieueffectrapportage (m.e.r.) verplicht is. In onderdeel D van de bijlage zijn de activiteiten, plannen en besluiten opgenomen waarvoor een m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd. Als een activiteit op grond van onderdeel D m.e.r.-beoordelingsplichtig is, geldt voor een kaderstellend (bestemmings)plan dat die activiteit mogelijk maakt, een plan-m.e.r-plicht.

Voor alle activiteiten zijn drempelwaarden opgenomen. Als een activiteit voorkomt in kolom 1 van de C- of D-lijst en de drempelwaarden uit kolom 2 worden overschreden, is een m.e.r. (onderdeel C) of een m.e.r.-beoordeling (onderdeel D) verplicht. Voor activiteiten die genoemd worden in onderdeel D, maar waarbij de drempelwaarde niet wordt overschreden, geldt de verplichting om na te gaan of tóch een m.e.r.- beoordeling (of een m.e.r.) moet worden uitgevoerd. Het bevoegd gezag moet in zo'n geval nagaan of er sprake is van omstandigheden die - ondanks dat de drempelwaarden niet worden overschreden - aanleiding geven voor het verrichten van een m.e.r.(beoordeling). De motivering moet zijn gebaseerd op een toets die qua inhoud aansluit bij de verplichte m.e.r.-beoordeling.

2.2. Activiteit en drempelwaarden

Om het voornemen te kunnen realiseren moet het bestemmingsplan worden gewijzigd. Dat bestemmingsplan voorziet in een dubbelbestemming 'Leiding – CO_2' voor wat betreft de binnen het plangebied geplande aanleg en gebruik van leidingen en voldoet daarmee aan de definitie van een 'besluit' als bedoeld in het Besluit m.e.r. Dit betekent dat dit bestemmingsplan m.e.r.-(beoordelings)plichtig is indien activiteiten worden mogelijk gemaakt die genoemd worden in onderdeel C of D van het Besluit m.e.r. en de daarin opgenomen drempelwaarden overschrijden.

In de bijlage bij het Besluit m.e.r. wordt onder de activiteit C8.1 en D8.1 gesproken over de aanleg van een buisleiding voor het transport van CO_2. Het transport van CO_2 als bedoeld bij deze activiteiten is echter beperkt tot het transport ten behoeve van geologische opslag van CO_2.
In voorliggende plan is geen sprake van een buisleiding voor geologisch opslag. Om deze reden wordt de aanleg van de transportleiding waar dit bestemmingsplan over gaat niet genoemd in onderdeel C en D van het Besluit m.e.r. en is daarom niet (direct) m.e.r.-plichtig.

Om uit te sluiten dat de aanleg van de transportleiding toch belangrijke nadelige gevolgen kan hebben voor het milieu is een vormvrije mer-beoordeling uitgevoerd

2.3. Vormvrije m.e.r.-beoordeling

In een vormvrije m.e.r.-beoordeling wordt getoetst of een activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Een informele m.e.r.-beoordeling kan leiden tot twee conclusies:

- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. of m.e.r. beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor een m.e.r.

De criteria waaraan moet worden getoetst zijn opgenomen in bijlage III van de Europese richtlijn 'betreffende de milieubeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten'. Het betreft de volgende drie algemene criteria met elk hun sub criteria:

- *kenmerken van het project*: omvang van het project, cumulatie met andere projecten, gebruik van natuurlijke hulpbronnen, productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder en risico op ongevallen;
- *plaats van het project*: bestaand gebruik van de locatie, natuurlijke hulpbronnen en opnamevermogen/gevoeligheid van het milieu;
- *kenmerken van het potentiële effect*: bereik, grensoverschrijdend karakter, orde van grootte en complexiteit, waarschijnlijkheid en duur, frequentie en omkeerbaarheid van het effect.

De vormvrije m.e.r.-beoordeling is opgesteld op basis van de onderzoeken die uitgevoerd zijn in het kader van het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan.

3. Kenmerken van het project

Conform bijlage III van de EU-richtlijn dient in het bijzonder in overweging te worden genomen:

- de omvang van het project;
- eventuele cumulatie met andere projecten;
- het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
- de productie van afvalstoffen;
- verontreiniging en hinder;
- risico van ongevallen, met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

3.1. Omvang van het project

Het plan voorziet in de aanleg en gebruik van ca. 1,8 kilometer aan CO2-leidingen binnen de gemeente Aalsmeer. In de bijlage bij het Besluit m.e.r. wordt onder de activiteit C8.1 en D8.1 gesproken over de aanleg van een buisleiding voor het transport van CO_2. Het transport van CO_2 als bedoeld bij deze activiteiten is echter beperkt tot het transport ten behoeve van geologische opslag van CO_2. In voorliggende plan is geen sprake van een buisleiding voor geologisch opslag. Om deze reden wordt de aanleg van de transportleiding waar dit bestemmingsplan over gaat niet genoemd in onderdeel C en D van het Besluit m.e.r. Met het plan wordt dan ook geen indicatieve drempel overschreden.

3.2. Cumulatie van andere projecten

Er zijn geen autonome ontwikkelingen in de omgeving van het plangebied bekend, waardoor geen sprake is van cumulatie van milieueffecten met andere projecten.

3.3. Gebruik natuurlijke hulpbronnen

De realisatie van de voorgenomen ontwikkeling legt geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen.

3.4. Productie afvalstoffen

Zowel tijdens de aanleg- als de gebruiksfase vindt er geen productie van stoffen plaats die leiden tot gevaarlijke of milieubelastende afvalstoffen of tot effecten voor de bodem- en waterkwaliteit.

3.5. Verontreiniging en hinder

Tijdens de aanlegfase is er mogelijk in (zeer) beperkte mate sprake van tijdelijke hinder als gevolg van bouwverkeer en aanlegwerkzaamheden, maar dit betreft geen hinder groter dan bij reguliere bouwwerkzaamheden. Dit zal geen permanente nadelige gevolgen hebben aangezien het slechts om een tijdelijke situatie gaat.

3.6. risico van ongevallen.

Het project leidt niet tot een significant risico op zware ongevallen of rampen in of in de omgeving van het plangebied.

4. Plaats van het project

De ligging van het plangebied is beschreven in hoofdstuk 1. Het plangebied bestaat uit twee deelgebieden. In het westelijk deelgebied loopt het tracé van de leiding eerst door het zuidelijke deel van de Westeinderplassen. In het oostelijk deelgebied betreft het tracé overwegend agrarisch gebied. Het reduceerstation wordt gerealiseerd in een groengebied.

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn moet in het bijzonder in overweging worden genomen.

- Het bestaande grondgebruik.
- Relatieve rijkdom aan, de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied.
- Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor beschermde gebieden.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is gelegen op minimaal 8,2 kilometer afstand van het plangebied. Gezien de aard en omvang van de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling in relatie tot de ruime afstand tot Natura 2000-gebied wordt geconcludeerd dat geen sprake zal zijn van een aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied.

De Westeinderplassen maken onderdeel uit van het Natuur Netwerk Nederland (NNN). Overige gebieden zijn op enige afstand van het plangebied gelegen. De ontwikkeling (aanleg van horizontaal gestuurde boring onder Westeinderplassen) heeft slechts een tijdelijk, beperkt en lokaal effect. Er vindt geen verlies van areaal plaats.

In relatie tot de plaats van de activiteit zijn geen bijzondere omstandigheden aanwezig op grond waarvan het opstellen van een milieueffectrapport noodzakelijk is.

5. Kenmerken van het potentiële effect

Met de beschrijving van de potentiële effecten, wordt er gekeken of er omstandigheden zijn die kunnen leiden tot (mogelijke) belangrijke nadelige milieugevolgen. Per onderdeel wordt kort ingegaan welke mogelijke effecten er te verwachten zijn.

5.1. Water

In het kader van voorliggend bestemmingsplan wordt, met uitzondering van een kleinschalig reduceerstation (20 m²), geen nieuwe bebouwing gerealiseerd. Daarnaast is van een toename van verharding nauwelijks sprake. Na de werkzaamheden wordt alles weer conform de huidige situatie ingericht. Van blijvende invloeden van de ontwikkeling op de waterhuishouding is dan ook geen sprake.

5.2. Bodem

Gelet op het feit dat geen sprake is van menselijk verblijf, afgezien van gedurende de werkzaamheden, is het uitvoeren van een bodemonderzoek in het kader van het bestemmingsplan niet noodzakelijk. Voor de aanleg van de leidingen is een historisch verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Uit dit onderzoek blijkt dat er meerdere deelgebieden binnen de planlocatie zijn met een hypothese ‘prospectief verdacht’. Dit houdt in dat, in het kader van de aanlegwerkzaamheden, er op meerdere locaties binnen het plangebied bodemonderzoek wordt aanbevolen van de nulsituatie en van de eindsituatie. De beoogde ontwikkeling zal geen negatieve invloed hebben op de milieu-hygiënische bodemkwaliteit.

5.3. Natuur

Soortenbescherming

Door Geonius is er in het kader van soortenbescherming een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd. In verband met een tussentijds doorgevoerde tracé wijziging is tevens een oplegnotitie voor de quickscan opgesteld. De conclusie luidt dat het planvoornemen niet leidt tot belangrijke nadelige gevolgen voor natuurgebieden en flora en fauna.

Mitigerende maatregelen

Uit de Quickscan en bijbehorende oplegnotitie blijkt dat er sprake is van een tijdelijke verstoring van beschermde zoogdiersoorten, maar het gaat alleen om algemeen voorkomende soorten, met name muizen, waarvoor een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ingrepen. Er zijn geen negatieve gevolgen voor strenger beschermde soorten als de bunzing, die in deze omgeving weliswaar voorkomt, maar waarvoor binnen het projectgebied geen geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Er kan binnen het broedseizoen wel sprake zijn van verstoring van water- en weidevogels, soorten als meerkoet, wilde eend, grutto, kievit en scholekster. Voor wat betreft amfibieën en reptielen kunnen streng beschermde soorten als de rugstreeppad en de ringslang voorkomen, maar voor deze soorten zijn geen geschikte verblijfplaatsen aanwezig. Wel kunnen door een onzorgvuldige werkwijze geschikte voortplantingsplaatsen van de rugstreeppad ontstaan, waardoor ook negatieve gevolgen voor deze soort aan de orde kunnen zijn. Mogelijke negatieve gevolgen voor streng beschermde soorten kunnen evenwel eenvoudig worden voorkomen dan wel gemitigeerd.

Algemene, licht beschermde soorten (landzoogdieren, amfibieën en vissen)

Voor algemene, maar wel beschermde soorten, te weten soorten die op de Vrijstellingslijst van de provincies (Noord- en Zuid-Holland) staan, geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor alle soorten, inclusief de bedoelde algemene soorten, geldt evenwel altijd de zorgplicht ex art. 1.11 van de Wet natuurbescherming. Dit artikel is van toepassing op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht

vrijstelling of ontheffing. De zorgplicht houdt in dat, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan plant- en diersoorten voorkomen wordt. In het onderhavige geval betekent dit dat bij graafwerkzaamheden in de bodem voorzichtig te werk moet worden gegaan en in een richting moet worden gewerkt, zodat in de bodem aanwezige dieren (muizen) tijdig kunnen ontsnappen. Verder dienen vegetaties met grassen of ruigte voorafgaande aan de graafwerkzaamheden kort gemaaid te worden, zodat de kans op voorkomen van in de vegetatie schuilende dieren verkleind wordt.
Er mag bij graafwerkzaamheden geen grond in oeverzones van sloten of moeraszones worden gedumpt om negatieve gevolgen voor amfibieën te voorkomen, dit geldt met name voor de kwetsbare periode voor amfibieën wat betreft voortplantingsplaatsen, namelijk tussen 15 maart en 1 september. In het geval er op het tracé amfibieën worden aangetroffen, dienen deze te worden verplaatst.
Daar waar delen van sloten worden gedempt, dienen deze eerst te worden afgedamd, waarna nog eventueel aanwezige amfibieën en vissen worden weggevangen.

Vogels
Indien werkzaamheden plaatsvinden in het broedseizoen (15 maart tot 15 juli), dient rekening te worden gehouden met broedende vogels binnen en in de directe omgeving van het projectgebied, waaronder ook weidevogels. De bomen langs werkwegen dienen in deze periode te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van nesten en broedgevallen. Dit geldt ook voor het tracé en de werkterreinen door de graslandpercelen, waar weidevogels en moerasvogels (in oeverzones van sloten) voor kunnen komen. Een ter zake deskundige ecoloog dient een storingsvrije zone te bepalen, waarbinnen geen verstorende werkzaamheden mogen plaatsvinden. In het uiterste geval moeten werkzaamheden tot na het broeden worden opgeschort, dit is ter beoordeling van de ecoloog.

Amfibieën
Indien er zich rugstreeppadden in het werkgebied vestigen, kunnen deze alleen na het verkrijgen van een ontheffing worden verplaatst. Daarom dient het ontstaan van geschikte voortplantingsplaatsen voor de rugstreeppad te worden voorkomen door er op toe te zien dat er geen diepe wielsporen in de bodem ontstaan bij het rijden met zwaar materieel. Dergelijke sporen moeten zo snel mogelijk weer worden uitgewist, indien graafwerkzaamheden in de periode tussen 15 maart en 15 juni plaatsvinden.

Noodzaak ontheffingsaanvraag
Indien de voornoemde maatregelen in acht worden genomen, is er geen strijdigheid met de Wet natuurbescherming en kan de ingreep zonder ontheffing plaatsvinden. N.B. Voor verstoring van broedvogels kan in het onderhavige geval geen ontheffing verkregen worden, aangezien de werkzaamheden niet behoren tot een van de belangen die daarvoor in de wet zijn opgenomen.

Gebiedsbescherming
Specifiek voor gebiedsbescherming is er door Geonius een stikstofdepositieonderzoek (inclusief AERIUS-berekeningen) uitgevoerd. Aanvullend is een oplegnotitie opgesteld in verband met een wijziging van het tracé in het meest oostelijk deel van het traject. Met een AERIUS-berekening wordt er bepaald of het planvoornemen ten aanzien voor stikstofdepositie invloed heeft op de kwaliteit van het natuurlijke leefgebied of de habitat van soorten in een Natura-2000 gebied.

Uit de resultaten van de AERIUS-berekening blijkt dat er sprake is van stikstofdepositie toename op de Natura 2000-gebieden ‘Kennemerland-Zuid’ en ‘Nieuwkoopse Plassen & De Haeck’. Deze bedraagt maximaal 0,01 mol/ha/jr. voor beide natuurgebieden. Op andere Natura 2000-gebieden in de omgeving is geen sprake van een stikstofdepositie toename.

De extra emissie vindt uitsluitend plaats tijdens de aanlegfase. In de gebruiksfase zijn er geen relevante bronnen die stikstofemissie veroorzaken. Er vinden geen extra verkeersbewegingen plaats. Ten aanzien van de aanlegfase geldt sinds de inwerkingtreding van de 'Stikstofwet' per 1 juli 2021 een vrijstelling van de natuurvergunningsplicht voor bouwactiviteiten in de bouwfase, sloopfase en aanlegwerkzaamheden met een tijdelijke en beperkte emissie. Voorliggend project is, gezien de aarde en omvang, daarmee vrijgesteld van de vergunningsplicht.

Ondanks de stikstofdepositie toename van het project worden negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden niet verwacht, aangezien het een eenmalige en erg lage toename betreft.

Ook de overige NNN-gebieden en strategische natuur reserveringen worden niet nadelig beïnvloed door het planvoornemen.

5.4. Archeologie & cultuurhistorie

Voor het plangebied is een bureauonderzoek uitgevoerd. Aanvullend is een oplegnotitie opgesteld in verband met een wijziging van het tracé in het meest oostelijk deel van het traject. Op basis van de resultaten van de bureauonderzoek is voor het plangebied een lage archeologische verwachting vastgesteld. Op basis hiervan en omdat de toekomstige inrichting nergens de ondergrenzen van de vrijstellingswaarden overschrijdt, is het uitvoeren van archeologisch vervolgonderzoek niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde een meldingsplicht in het geval er bij graafwerkzaamheden onverwachte archeologische resten worden aangetroffen.

Er bevinden zich in het plangebied zelf geen rijks- dan wel gemeentelijke monumenten of andere cultuurhistorische waarden. Daarnaast heeft de ontwikkeling geen betrekking op of is deze niet van invloed op omliggende bebouwing of de omgeving. De ontwikkeling brengt geen negatieve effecten met zich mee ten aanzien van cultuurhistorische waarden.

5.5.Geluid

De ontwikkeling voorziet niet in de realisatie van nieuwe geluidsgevoelige objecten. Het toetsen van de voorgenomen ontwikkeling aan de aspecten industrielawaai, wegverkeers- en railverkeerslawaai is niet noodzakelijk.

Wat betreft de geluidsproductie van de leiding op de omgeving wordt opgemerkt dat bij ondergrondse transportleidingen geen sprake is van geluidsemissie.

5.6. Luchtkwaliteit

Gelet op de aard en omvang van dit project kan worden gesteld dat voorliggend project 'niet in betekenende mate bijdraagt' aan de luchtverontreiniging. De aanleg van de transportleiding leidt niet tot een toename van motorvoertuigbewegingen. De ontwikkeling zal dan ook niet leiden niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit.

5.7. Externe veiligheid

In het kader van voorliggend bestemmingsplan moet het onderwerp externe veiligheid aan de orde komen wanneer dat relevant is. Wanneer gekeken wordt naar de eigenschappen van CO_2 blijkt dat het vrijkomen van CO_2 gevolgen kan hebben voor personen die deze CO_2 inademen:

- door verdringing van zuurstof kan CO_2 leiden tot verstikking;

- CO_2 veroorzaakt een toxisch effect bij personen die hoge concentraties CO_2 inademen, zelfs als de zuurstofconcentratie ongewijzigd blijft.

Voor CO_2 geldt dat deze stof is aangewezen als stof dat in het kader van externe veiligheid buisleidingen moet worden onderzocht. Ondergrondse leidingen zijn niet aan te merken als (beperkt) kwetsbare objecten. In voorliggend geval brengt de ontwikkeling wel wijzigingen met zich mee voor wat betreft het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

In het kader van de beoogde ontwikkeling is een onderzoek uitgevoerd waarin de wijziging van het plaatsgebonden- en groepsrisico inzichtelijk is gemaakt. Opgemerkt wordt dat nadien enkele onderdelen uit de rapportage nader zijn verduidelijkt in een aanvullende notitie. In verband met het feit dat tracé tot tweemaal toe enigszins is verschoven, en op een ander punt eindigt dan destijds voorzien, zijn tevens een tweetal side letters bij de QRA opgesteld en is een QRA opgesteld voor de nieuwe locatie van het reduceerstation.

De ontwikkeling betreft de aanleg van een CO2-leiding. Het betreft een hogedruk leiding met een werkdruk van ca. 8 barg. De leiding kent een ontwerpdruk van 44 barg. Waar de leiding in een open sleuf wordt gelegd kent de leiding een dekking van ca. 1,6 meter. Ter plaatse van de gestuurde boring komt de leiding beduidend dieper te liggen.

Bij de CO2-leiding worden de volgende aanvullende beheersmaatregelen in acht genomen:
- Monitoring: leiding bewaking door beheerder op regelmatige momenten
- Klic-melding voor graafwerkzaamheden, extra toezicht bij graafwerkzaamheden
- Het medium is droge CO2, geheel niet corrosief
- Het buismateriaal is carbon steel, corrosief in waterige omgeving, beschermd door een systeem van kathodische protectie.
- De leiding is voldoende begraven om verkeersschade te vermijden.

Plaatsgebonden risico
Het plaatsgebonden risico van de buisleiding blijft lager dan het niveau 10-6 per jaar. Hiermee wordt voldaan aan de plaatsgebonden risico normen van het Besluit externe veiligheid buisleidingen.

Groepsrisico
Uit de berekening van het groepsrisico blijkt dat de groepsrisicografiek geheel leeg blijft en dat er ten gevolge van de aanleg van de leiding geen sprake is van een groepsrisico.

5.8. Geur

Binnen het plangebied worden geen geurgevoelige objecten mogelijk gemaakt. Daarnaast wordt opgemerkt dat bij ondergrondse leidingen geen sprake is van geuremissie.

5.9. Milieuzonering

In voorliggend geval zijn de CO_2-leidingen niet aan te merken als milieugevoelige of milieubelastende functies. Voor leidingen gelden de bepalingen uit het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen. Transportleidingen zijn niet relevant in het kader van milieuzonering. Van een aantasting van het woon- en leefklimaat van omwonenden is dan ook geen sprake.

5.10. Explosieven

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling is een onderzoek Niet Gesprongen Explosieven (NGE) uitgevoerd door Bombs Away. Het onderzoek concludeert dat op basis van de geraadpleegde bronnen, de

beoordeling en evaluatie geen indicaties aangetroffen zijn dat er Conventionele Explosieven zijn achtergebleven in het onderzoeksgebied.

5.11. Effecten tijdens de aanlegfase

Geluid

Ten behoeve van de uitvoering dient er bemalen te worden. Gedurende de bemaling kan tijdelijk geluidhinder optreden in verband met wegverkeer en het opzetten en gebruiken van installaties. Ten behoeve van de bemaling zullen bemalingspompen werkzaam zijn welke m.n. 's nachts geluidhinder kunnen veroorzaken. Het streven is om hinder zoveel mogelijk te beperken. Ook hierbij geldt dat de hinder van tijdelijke aard is.
Het plangebied ligt niet in de directe omgeving van een stiltegebied, de afstand tot aan het dichtstbijzijnde stiltegebied bedraagt circa 8 kilometer.

Trillingen

Gezien de afstand tot en de hoeveelheid aan woonbebouwing op het grootste deel van het plangebied wordt trillinghinder niet verwacht. Wel kan door zwaar transport sprake zijn van enige trillinghinder op lokale wegen.

Conclusie

Tijdens de aanlegfase zal sprake zijn van tijdelijke effecten. Daarbij zal volgens de geldende normen worden gewerkt wat weinig tot geen hinder oplevert voor de omgeving. Deze effecten verdwijnen na de aanlegfase.

6. Conclusie

Op basis van voorgaande wordt geconcludeerd dat het milieubelang van de aanleg van een CO2-transportleiding in voldoende mate is afgewogen. Gelet op de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële effecten zullen geen belangrijke negatieve milieugevolgen optreden. Het plangebied ligt in deels in een waardevol gebied. Desondanks zorgt de beoogde ontwikkeling niet voor onaanvaardbare effecten op dit waardevolle gebied.

De beoogde ontwikkeling zorgt, noch in de aanlegfase, noch in de gebruiksfase, voor zodanige belangrijke nadelige milieugevolgen dat een milieueffectrapportage zou moeten worden doorlopen. Het is aan de bevoegd gezagen om hierover een definitief besluit te nemen en dit bekend te maken.

Geraadpleegde bronnen

Historisch bodemonderzoek - kenmerk MA190014.020.R01.V2.0 - Geonius
Stikstofonderzoek - kenmerk EA200092.R01v1.1 - Geonius
Oplegnotitie Stikstofonderzoek - kenmerk EA200092.R02 - Geonius
Quickscan flora en fauna - kenmerk MA190014.019.R01 - Geonius
Oplegnotitie Quickscan flora en fauna - kenmerk MA190014.019.R02 - Geonius
Archeologisch bureauonderzoek - kenmerk NOTITIE 5540 - RAAP
Archeologisch bureauonderzoek (Aanvullend) - kenmerk AA190059.R01.v01 – Geonius
Oplegnotitie archeologie - kenmerk AA190059.001R01.V01.OPLEG - Geonius
QRA - kenmerk 0410011.00 - Antea group
QRA (Aanvullend) - kenmerk BR-TE15374-5570 – Roos+Bijl
Side letter_1 QRA - kenmerk 0464752.100 - Antea group
Side letter_2 QRA - kenmerk 0477216.100 - Antea group
QRA reduceerstation - kenmerk 0477216.100 - Antea group
CE onderzoek – kenmerk 19P193 definitief rapport versie 2 – Bombs Away

Gemeente Aalsmeer

Stedelijke Ontwikkeling

Uw contact L. Hilhorst
T (020) 540 49 11
F (020) 540 45 59
info@aalsmeer.nl

Postbus 253, 1430 AG Aalsmeer
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

OCAP CO2 B.V.
Havenstraat 1
Postbus 78
3100AB SCHIEDAM

Datum 19 april 2022

Zaaknummer Z21-051983
Documentnummer D22-112455
Documentdatum 19 april 2022

Betreft Geen milieueffectrapport of m.e.r.-beoordeling nodig voor de voorgenomen activiteit

Geachte heer, mevrouw,

U heeft een aanvraag ingediend voor de verdere uitbouw van het CO_2 (kooldioxide) netwerk om het kernglastuinbouwgebied De Kwakel (gemeente Uithoorn) aan te sluiten op CO_2. Hiertoe zal een nieuwe CO_2-leiding (hogedruk) worden aangelegd tussen de bestaande CO_2-leiding gelegen ten zuidoosten van de A4 nabij knooppunt Burgerveen en het kernglastuinbouwgebied de Kwakel. Het tracé van de nieuwe CO_2-leiding doorsnijdt een drietal gemeenten, waaronder de gemeente Aalsmeer. Het nieuwe tracé zal een lengte hebben van circa 5,8 kilometer. De lengte van het tracé op grondgebied van de gemeente Aalsmeer bedraagt ca. 1,8 kilometer.

Het tracé waar de buisleiding binnen gemeente Aalsmeer is voorzien maakt deel uit van de bestemmingsplannen "Uiterweg-Plasoevers 2021" en "Kudelstaart 2020". Het leggen van deze CO_2-leiding is niet in overeenstemming met de huidige planologische kaders. De herziening van meerdere bestemmingsplannen is daarom noodzakelijk. Ten behoeve van de beoogde planontwikkeling zal daarom het bestemmingsplan "CO_2 transportleiding 'de Kwakel', Aalsmeer" worden opgesteld.

Voorafgaand aan de ter inzage legging van het ontwerpbesluit omgevingsvergunning moet er een besluit worden genomen over een m.e.r.-aanmeldnotitie. Het nemen van dit Besluit is in onze gemeente gemandateerd aan het hoofd van de afdeling Stedelijke Ontwikkeling (SO).

Besluit
Het college van burgemeester en wethouders van Aalsmeer,
gelet op artikel 7.17 Wet milieubeheer, en
gelet op bijlage III van Richtlijn 85/337/EEG van 27 juni 1985,

besluit op grond van de aanmeldnotitie *"Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r. beoordeling, d.d. 19-04-2022, status: Definitief"*, dat deze ontwikkeling niet leidt tot (significante) nadelige gevolgen voor het milieu. Er hoeft daarom geen milieueffectrapport (MER) of m.e.r.-beoordeling te worden opgesteld.

Overige toestemmingen en voorzieningen
Voor het realiseren van dit project is een omgevingsvergunning nodig. Zonder deze omgevingsvergunning is realisatie van dit project niet mogelijk.

Publicatie
Tegen dit besluit staat geen rechtsbescherming open. Het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning zijn wel appellabel.

Nadere informatie
Op onze website kunt u terecht voor algemene informatie. Ons webadres vindt u linksonder aan deze brief. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met uw contactpersoon. De contactgegevens vindt u rechtsboven aan deze brief.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders van de gemeente Aalsmeer,

Dhr. mr. drs. G. Koppenaal
Hoofd Stedelijke Ontwikkeling (SO)

VASTGESTELD DOOR DE RAAD

VAN DE GEMEENTE AALSMEER OP 15 12 2022

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

LEGENDA

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

B-N Bedrijf - Nutsvoorziening

WA Water

Dubbelbestemmingen

L-C Leiding - CO2

Figuren

hartlijn leiding - co2

Stedelijke Ontwikkeling

Bestemmingsplannen

Gemeente Aalsmeer

Raadhuisplein 1, Postbus 253, 1430 AG Aalsmeer, T 0297-38 75 75, F 020-540 45 59

PARAPLUBESTEMMINGSPLAN
CO2 TRANSPORTLEIDING
DE KWAKEL - AALSMEER

datum : 04 05 2022	gewijzigd :	formaat : A3	schaal : 1 : 5000
operator : A. Molenaar			plcfg : imro-2012 v8i.tbl
gecontr. :		tek. nr. WP. A02. 12	
plan IDN : NL.IMRO.0358.PP03-VG01			

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp	2e Bestuursrapportage 2022 gemeente Aalsmeer

Gevraagd besluit

1. De 2e Bestuursrapportage 2022 vast te stellen;
2. De raad voor te stellen de begroting 2022 te wijzigen conform het overzicht van lasten en baten met mutaties per programma, hoofdstuk 3.2 Mutaties op programmaniveau, inclusief de voorgestelde mutaties op de reserves en voorzieningen van 2022 conform hoofdstuk 3.1 Reserves en voorzieningen;
3. De raad voor te stellen een raadskrediet te openen van € 86.000 ten behoeve van AGIV Hoofdweg-Zuid;
4. In te stemmen met bijgevoegd raadsvoorstel en –besluit 2e bestuursrapportage 2022, waarin beslispunt 2 en 3 zijn opgenomen, en aan te bieden aan de gemeenteraad;
5. In te stemmen met de lijst aanvullende dienstverlening 2023 (AA posten).

Bijlagen

1. 2e Bestuursrapportage 2022
2. Raadsvoorstel en - besluit 2e Bestuursrapportage 2022
3. AA posten 2023

Ter bespreking B&W	Ja
Besluit van de raad nodig	Ja
Openbaarheid	Ja
Participatie	Nee
Behandeld in B&W-vergadering d.d.	8 november 2022, nr 5
Besluit B&W	**Conform advies**

Datum 25 oktober 2022
Nummer
Portefeuillehouder Financiën, mr. R.K. van Rijn, MBA

Besproken in staf met portefeuillehouder op 27 oktober 2022

Afdeling Directie
Behandelend ambtenaar I. Harmsen
Telefoonnummer 06- 3455 9876
E-mail inge.harmsen@aalsmeer.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Met de 2e Bestuursrapportage 2022 wordt de raad geïnformeerd over afwijkingen in het lopende jaar 2022 en wordt de Programmabegroting 2022 bijgesteld.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Op basis van door de raad gestelde kaders wordt uitvoering gegeven aan de bijgestelde Programmabegroting 2022.

De 2e Bestuursrapportage 2022 is opgesteld vanuit de volgende vastgestelde beleidskaders:

- Financiële verordening Aalsmeer 2017 ex. artikel 212;
- Programmabegroting 2022 en meerjarenbeeld 2023-2025.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

De 2e Bestuursrapportage 2022 heeft betrekking op alle programma's van de begroting.

Aanleiding

In de financiële verordening Aalsmeer 2017 (Gemeentewet artikel 212) staat vermeld dat twee keer per jaar een tussentijdse rapportage aan de raad wordt voorgelegd. Met de 2e bestuursrapportage 2022 wordt invulling gegeven aan deze verplichting. De bestuursrapportage is met name financieel van aard, richt zich op het lopend jaar en bevat de inhoudelijke en financiële afwijkingen die zijn opgetreden ten opzichte van de Programmabegroting 2022. De 2e bestuursrapportage gaat over de afwijkingen van het lopende jaar.

Argumenten

De wijzingen op de Programmabegroting 2022 moeten door de raad worden vastgesteld, zodat de uitgaven 2022 rechtmatig kunnen plaatsvinden.
Op 25 oktober heeft uw college kennisgenomen van het 1e concept van de bestuursrapportage 2022. Ten opzichte van dat document zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- Niet toevoegen van de niet bestede middelen uit de meicirculaire 2022 aan de reserve Duurzaamheid (€ 234.000 V);
- Aanpassing van de mutatie toeristenbelasting 2022 – de bijstelling in het 1e concept was op basis van een onjuist uitgangspunt opgenomen (€ 250.000 V);
- De vrijval van het budget van de woningbouwversneller in 2023 is niet meer opgenomen (€ 205.000 N);
- Tekstuele mutaties, onder andere aanvullende toelichting op GPAG BV.

In voorliggend document zijn de wijzigingen ten opzichte van de versie van 25 oktober geel gearceerd opgenomen, zodat deze snel terug te vinden zijn.

Kanttekeningen

Geen

Financiën

In de bestuursrapportage vindt een bijstelling van de Programmabegroting 2022 plaats. Deze geeft inzicht in het voortgangsjaar 2022 en de structurele gevolgen van de mutaties die hun oorsprong vinden in 2022. De structurele verwerking van mutaties (saldo kolommen 2023 tot en met 2025) uit deze bestuursrapportage vindt plaats in de 1e bestuursraportage 2023/ Kadernota 2024. Conform de besluitvorming van 25 oktober zijn budgetneutrale meerjarige mutaties onderdeel van de 2e bestuursrapportage 2022.

Verloop begrotingssaldo (bedrag x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Saldo programmabegroting 2022 - voor 2e bestuursrapportage	-2.690	-	-	-
Ontwikkelingen - 2e Bestuursrapportage	5.847	280	317	317
Saldo - na wijziging 2e Bestuursrapportage	3.157	280	317	317

(een -/- teken is een nadeel)

Het saldo van deze bestuursrapportage is € 5,8 miljoen positief. Dit wordt met name veroorzaakt door de mutaties volgend uit de meicirculaire (€ 1,1 miljoen) en de septembercirculaire (€ 1,3 miljoen), de vrijval van de stelpost loon- en prijsontwikkelingen 2022 (€ 2,0 miljoen), een niet besteed budget voor de woningbouwversneller (€ 0,6 miljoen) en inkomstenderving Corona (€ 0,4 miljoen). Daarnaast zijn op de diverse programma's onder en overschrijdingen van de budgetten.
Een toelichting op de afzonderlijke mutaties is opgenomen vanaf pagina 8 van de 2e bestuursrapportage 2022.

Het te verwachten resultaat over 2022 na deze bestuursrapportage is € 3,2 miljoen positief. Bij de jaarrekening 2022 wordt een voorstel voor resultaatbestemming aan de gemeenteraad voorgelegd.
Het meerjarenbeeld geeft zicht op de financiële uitgangspositie.

AGIV Hoofdweg-Zuid
Voor Hoofdweg-Zuid is een actieve grondexploitatie in voorbereiding (AGIV) nodig om een beoogde grondverkoop (gepland 2023) in het plangebied te kunnen voorbereiden. De voorbereidingskosten zijn geraamd op € 86.000. Voor het openen van een AGIV (raadskrediet) is een bestuurlijk besluit nodig. Dit besluit is onderdeel van het raadsvoorstel en – besluit 2e bestuursrapportage 2022.
Bij de jaarrekening worden de budgetten geactualiseerd en verwerkt in de Meerjarenprognose Grondexploitaties. Dan vindt naar verwachting ook de opening van de grondexploitatie (incl. grondexploitatiebegroting) plaats en vindt inbreng van de reeds gemaakte kosten in de AGIV plaats.

AA – posten 2022 en 2023
Als bijlage in de 2e bestuursrapportage is een overzicht opgenomen van de aanvullende dienstverlening door de AA organisatie. Uitgangspunt van de gemeente Aalsmeer in deze is dat de aanvullende dienstverlening bekostigd wordt doordat andere dienstverlening verminderd wordt. Op basis van dit uitgangspunt is de begroting 2023 opgesteld. Het toekennen van de additionele dienstverlening heeft effect op de begroting 2023 en verder.

In onderstaande tabel zijn de consequenties voor de begroting 2023 opgenomen.
*(bedrag * € 1.000)*

	2023	2024	2025	2026
Toekenning voor duur van de samenwerking	668	931	858	801
Toekenning voor 2023	202			
Totaal	870	931	858	801

De administratieve verwerking in de begroting 2023 vindt plaats bij de 1e bestuursrapportage 2023.

Communicatie

Geen

Procedure

Op 15 december 2022 staat de 2e Bestuursrapportage 2022 geagendeerd voor besluitvorming door de raad.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr

Datum B&W-besluit 8 november 2022

Voor de vergadering van raad d.d.
15 december 2022

Portefeuillehouder Financiën, R.K van Rijn, MBA

Afdeling Directie

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
I. Harmsen
0297-387575
inge.harmsen@aalsmeer.nl

Behandelen in de raadscommissie Maatschappij en bestuur
op 1 december 2022

Onderwerp

2e Bestuursrapportage 2022 gemeente Aalsmeer

Gevraagd besluit

1. De 2e Bestuursrapportage 2022 vast te stellen;
2. De begroting 2022 te wijzigen conform het overzicht van lasten en baten met mutaties per programma, hoofdstuk 3.2 Mutaties op programmaniveau, inclusief de voorgestelde mutaties op de reserves en voorzieningen van 2022 conform hoofdstuk 3.1 Reserves en voorzieningen;
3. Een raadskrediet van € 86.000 beschikbaar te stellen voor de voorbereiding van Hoofdweg-Zuid.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Met de 2e Bestuursrapportage 2022 wordt de raad geïnformeerd over afwijkingen in lopende jaar 2022 en wordt de Programmabegroting 2022 bijgesteld.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Op basis van door de raad gestelde kaders wordt uitvoering gegeven aan de bijgestelde Programmabegroting 2022.

De 2e Bestuursrapportage 2022 is opgesteld vanuit de volgende vastgestelde beleidskaders:

- Financiële verordening Aalsmeer 2017 ex. artikel 212;
- Programmabegroting 2022 en meerjarenbeeld 2023-2025.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

De 2e Bestuursrapportage 2022 heeft betrekking op alle programma's van de begroting.

Aanleiding

In de financiële verordening Aalsmeer 2017 (Gemeentewet artikel 212) staat vermeld dat twee keer per jaar een tussentijdse rapportage aan de raad wordt voorgelegd. Met de 2e bestuursrapportage 2022 wordt invulling gegeven aan deze verplichting. De bestuursrapportage is met name financieel van aard, richt zich op het lopend jaar en bevat de inhoudelijke en financiële afwijkingen die zijn opgetreden ten opzichte van de Programmabegroting 2022. De 2e bestuursrapportage gaat over de afwijkingen van het lopende jaar.

Argumenten

De wijzingen op de Programmabegroting 2022 moeten door de raad worden vastgesteld, zodat de uitgaven 2022 rechtmatig kunnen plaatsvinden.

Kanttekeningen

In de inleiding van de 2e bestuursraportage 2022 geven wij een tweetal winstwaarschu wingen af bij Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling B.V. (GPAG) en Exploitatie Sport accommodaties Aalsmeer B.V. (ESA).
Bij de jaarrekening wordt u nader geïnformeerd over de financiële ontwikkelingen bij beide partijen.

Financiën

In de bestuursrapportage vindt een bijstelling van de Programmabegroting 2022 plaats. Deze geeft inzicht in het voortgangsjaar 2022 en de structurele gevolgen van de mutaties die hun oorsprong vinden in 2022. De structurele verwerking van de mutaties met een financieel effect (zie saldo kolommen 2023 tot en met 2025) uit deze bestuursrapportage vindt plaats in de 1e bestuursrapportage 2023/ Kadernota 2024.

Verloop begrotingssaldo (bedrag x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Saldo programmabegroting 2022 - voor 2e bestuursrapportage	-2.690	-	-	-
Ontwikkelingen - 2e Bestuursrapportage	5.847	280	317	317
Saldo - na wijziging 2e Bestuursrapportage	3.157	280	317	317

(een -/- teken is een nadeel)

Het saldo van deze bestuursrapportage is € 5,8 miljoen positief. Dit wordt met name veroorzaakt door de mutaties volgend uit de meicirculaire (€ 1,1 miljoen) en de septembercirculaire (€ 1,3 miljoen), de vrijval van de stelpost loon- en prijsontwikkelingen 2022 (€ 2,0 miljoen), een niet besteed budget voor de woningbouwversneller (€ 0,6 miljoen) en inkomstenderving Corona (€ 0,4 miljoen). Daarnaast zijn op de diverse programma's onder en overschrijdingen van de budgetten.
Een toelichting op de afzonderlijke mutaties is opgenomen vanaf pagina 8 van de 2e bestuursrapportage 2022. Conform het uitgangspunt in de Financiële verordening 2017 (artikel 6 lid 2b) worden afwijkingen groter dan € 40.000 op de baten en lasten afzonderlijk in het document toegelicht.

Op een drietal mutaties wordt in dit raadsvoorstel separaat ingegaan:

Woningbouwversneller (programma 5)
In 2021 zijn middelen beschikbaar gesteld voor het versnellen van de woningbouw. De projecten zijn bemenst en is er in de projectbudgetten voldoende geld om aan de projecten te werken. Het inzetten van extra capaciteit is op dit moment vanwege de krapte op de arbeidsmarkt moeilijk. Daarnaast spelen andere oorzaken dan capaciteit veelal een rol bij vertragingen van projecten.

Stelpost loon- en prijsontwikkelingen (programma 8)
In de 2e bestuursrapportage 2022 zijn alle voorziene afwijkingen als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen opgenomen. Daardoor kan de stelpost loon- en prijsontwikkelingen (nominaal) vrijvallen aangezien er in 2022 geen aanspraak meer op wordt gemaakt.

Inkomstenderving Corona (programma 8)
Vanuit het Rijk hebben gemeenten recht op compensatie inkomstenderving voor geleden schade als gevolg van corona. Uitgangspunt is reële compensatie van de door de gemeente gederfde inkomsten door corona in 2021. De gederfde inkomsten zijn berekend door de begrote inkomsten van de gemeente af te zetten tegen de volgens de jaarrekening geïnde inkomsten.
Het te verwachten resultaat over 2022 na deze bestuursrapportage is € 3,2 miljoen positief. Bij de jaarrekening 2022 wordt een voorstel voor resultaatbestemming aan de gemeenteraad voorgelegd.

Het meerjarenbeeld geeft zicht op de financiële uitgangspositie.

AGIV Hoofdweg-Zuid
Voor Hoofdweg-Zuid is een actieve grondexploitatie in voorbereiding (AGIV) nodig om een beoogde grondverkoop (gepland 2023) in het plangebied te kunnen voorbereiden. De voorbereidingskosten zijn geraamd op € 86.000. Voor het openen van een AGIV (raadskrediet) is een bestuurlijk besluit nodig. Dit besluit is onderdeel van het raadsvoorstel en – besluit 2e bestuursrapportage 2022.
Bij de jaarrekening worden de budgetten geactualiseerd en verwerkt in de Meerjarenprognose Grondexploitaties. Dan vindt naar verwachting ook de opening van de grondexploitatie (incl. grondexploitatiebegroting) plaats en vindt inbreng van de reeds gemaakte kosten in de AGIV plaats.

AA – posten 2022 en 2023
Als bijlage in de 2e bestuursrapportage is een overzicht opgenomen van de aanvullende dienstverlening door de AA organisatie. Uitgangspunt van de gemeente Aalsmeer in deze is dat de aanvullende dienstverlening bekostigd wordt doordat andere dienstverlening verminderd wordt. Op basis van dit uitgangspunt is de begroting 2023 opgesteld. Door ons college is een analyse gemaakt welke aanvullende dienstverlening noodzakelijk is voor de gemeente Aalsmeer. Het toekennen van de additionele dienstverlening heeft effect op de begroting 2023 en verder.

In onderstaande tabel zijn de consequenties voor de begroting 2023 opgenomen.
*(bedrag * € 1.000)*

	2023	2024	2025	2026
Toekenning voor duur van de samenwerking	668	931	858	801
Toekenning voor 2023	202			
Totaal	870	931	858	801

Communicatie
Geen

Procedure
Op 15 december 2022 staat de 2e Bestuursrapportage 2022 geagendeerd voor besluitvorming in de raad.

Bijlagen
2e Bestuursrapportage 2022

de secretaris, de burgemeester,

drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	**Aanvaarde amendementen / moties**
Ongewijzigd aanvaard	
Gewijzigd aanvaard	
Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. De 2e Bestuursrapportage 2022 vast te stellen;
2. De begroting 2022 te wijzigen conform het overzicht van lasten en baten met mutaties per programma, hoofdstuk 3.2 Mutaties op programmaniveau, inclusief de voorgestelde mutaties op de reserves en voorzieningen van 2022 conform hoofdstuk 3.1 Reserves en voorzieningen;
3. Een raadskrediet van € 86.000 beschikbaar te stellen voor de voorbereiding van Hoofdweg-Zuid.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier, De voorzitter,

drs. O.F. Matheijsen mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

2e Bestuursrapportage 2022

Inhoudsopgave

Algemeen **3**

Inleiding 4
Leeswijzer 6

1. Resultaat 2e Bestuursrapportage **7**

2. Toelichtingen op de afwijkingen per programma **8**

2.1 Sociaal domein 9
2.2 Onderwijs en ontplooiing 16
2.3 Economie en duurzaamheid 19
2.4 Openbare ruimte 21
2.5 Ruimtelijke ontwikkeling 26
2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid 32
2.7 Overhead 34
2.8 Algemene dekkingsmiddelen 36

3. Financiën **41**

3.1 Reserves en voorzieningen 42
3.2 Mutaties op programmaniveau 44

4. Bijlagen **45**

4.1 Budgetoverhevelingen 46
4.2 Meerjarenprojectenplan Buitenruimte 49
4.3 Dienstverleningsbijdrage en limitatieve lijst 56
4.4 Aanvullende dienstverlening 2023 AA-organisatie 59

Algemeen

Inleiding

De 2e bestuursrapportage 2022 maakt deel uit van de P&C-cyclus van de gemeente Aalsmeer. De bestuursrapportage bevat per programma de verwachte afwijkingen die voortkomen uit de uitvoering van de programmabegroting 2022. Dit houdt in dat alle geconstateerde en verwachte (meerjarige) financiële afwijkingen ten opzichte van de programmabegroting 2022 en reeds genomen raadsbesluiten worden beschreven (inclusief structurele effecten). De invalshoek is daarbij primair financieel van aard. Onderdeel van de besluitvorming van deze bestuursrapportage is een begrotingswijziging. Via deze wijziging wordt aan uw raad voorgesteld om de verwachte financiële afwijkingen te verwerken in de begroting 2022.

In onderstaande tabel ziet u het verloop van het saldo van de begroting in 2022, vanaf de primitieve begroting 2022 tot en met het saldo van de begroting na verwerking van de mutaties van deze bestuursrapportage (-/- = nadelig).

Verloop begrotingssaldo (bedrag x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Saldo programmabegroting 2022 - voor 2e bestuursrapportage	-2.690	-	-	-
Ontwikkelingen - 2e Bestuursrapportage	5.847	280	317	317
Saldo - na wijziging 2e Bestuursrapportage	3.157	280	317	317

(een -/- teken is een nadeel)

Het saldo van deze bestuursrapportage is € 5,8 miljoen positief, met name veroorzaakte door de meicirculaire (€ 1,1 miljoen) en septembercirculaire (€ 1,3 miljoen), vrijval stelpost loon- en prijsontwikkelingen (€ 2,0 miljoen), woningbouwversneller (€ 0,6 miljoen) en inkomstenderving Corona (€ 0,4 miljoen). Daarnaast zijn op de diverse programma's onder en overschrijdingen van de budgetten.

Het te verwachten resultaat over 2022 na deze bestuursrapportage is € 3,2 miljoen positief. Bij de jaarrekening 2022 wordt een voorstel voor resultaatbestemming aan de gemeenteraad voorgelegd. Het meerjarenbeeld geeft zicht op de financiële uitgangspositie. In de bestuursrapportage geven we inzicht in het voortgangsjaar 2022 en de structurele gevolgen van de mutaties die hun oorsprong vinden in 2022.

De meerjarige mutaties die effect hebben op het begrotingssaldo worden via de 1e burap 2023 en Kadernota 2024 verwerkt. Dit betreft voor 2023 onderstaande mutaties waarvan actualisatie pandenbegroting en De Tuinen meerjarig doorlopen.

- Actualisatie pandenbegroting € 311.000 (voordeel)
- De Tuinen € 5.000 (voordeel)
- Effect septembercirculaire € 36.000 (nadeel)

Onderstaand geven wij u inzicht in een drietal specifieke onderwerpen die van belang zijn deze bestuursrapportage. Deze onderwerpen worden in de bestuursrapportage verder toegelicht.

Woningbouwversneller
In 2021 zijn middelen beschikbaar gesteld voor het versnellen van de woningbouw. De projecten zijn bemenst en is er in de projectbudgetten voldoende geld om aan de projecten te werken. Het inzetten van extra capaciteit is op dit moment vanwege de krapte op de arbeidsmarkt moeilijk. Daarnaast spelen andere oorzaken dan capaciteit veelal een rol bij vertragingen van projecten.

Hoofdweg-Zuid
Voor Hoofdweg-Zuid is een actieve grondexploitatie in voorbereiding (AGIV) nodig om een beoogde grondverkoop in het plangebied te kunnen voorbereiden. Hiervoor is een bestuurlijk besluit nodig. Het gaat om een verkoop van een strook grond aan marktpartijen. Om een eventuele grondverkoop voor te bereiden is het wenselijk een grex te openen. Marktpartijen ontwikkelen voor eigen rekening en risico dit project. Naast deze AGIV is er voor dit project al een facilitaire grondexploitatie. Bij de jaarrekening worden de budgetten geactualiseerd en verwerkt in de Meerjarenprognose Grondexploitaties. Dan vindt ook de opening van de grondexploitatie (incl. grondexploitatiebegroting) plaats.

Beslispunt: het openen van een actieve grondexploitatie in voorbereiding (AGIV) voor Hoofdweg Zuid en het beschikbaar stellen van raadskrediet van € 86.000 voor het voorbereiden van deze plannen.

Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling B.V.
Op basis van de huidige informatie zien we een financieel risico, dit risico is echter nog niet goed financieel in te schatten omdat de gebiedsontwikkeling van GPAG nog geactualiseerd wordt. Op basis van de huidige informatie schatten we het risico voor de gemeente Aalsmeer tussen de € 500.000 en de € 1.500.000 voor 2022. Dit komt met name door hogere kosten van grondsanering dan op basis van proefboringen werd verwacht. Ook vallen de gunningen hoger uit dan de begroting. Een stijging van bouwkosten ligt hieraan ten grondslag.
Als gemeente zijn we 50% aandeelhouder van Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling B.V. Hierdoor staat de gemeente garant voor deze B.V. Als het eigen vermogen van de B.V. negatief is dan moet de gemeente hiervoor een voorziening vormen. Het eigen vermogen van de B.V. wordt met name beïnvloed door de (verwachte) resultaten uit de gebiedsontwikkelingen. De financiële ontwikkeling van de gebiedsontwikkeling is negatief. Hierdoor is de verwachting dat het eigen vermogen van GPAG B.V. negatief wordt. Bij de jaarrekening wordt u nader geïnformeerd over de financiële ontwikkelingen.

Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer B.V.
Het sportbedrijf van de gemeente Aalsmeer is verzelfstandig in de Exploitatie Sportaccommocaties Aalsmeer B.V. (ESA B.V.). De gemeente Aalsmeer is 100% eigenaar van de ESA B.V. Naar verwachting krijgt de ESA over 2022 een fors negatief resultaat. Om financiële tegenvallers te kunnen opvangen heeft de ESA eigen vermogen, € 568.000 op 31-12-2021. Momenteel is onduidelijk of dit eigen vermogen voldoende is om het negatieve resultaat van 2022 op te kunnen vangen. Mocht het eigen vermogen onvoldoende zijn dan betekent dit een financieel risico voor de gemeente. Op dit moment wordt dit risico tussen de € 0 en € 250.000 ingeschat. Bij de jaarrekening wordt u nader geïnformeerd over de financiële ontwikkelingen.

Leeswijzer

De bestuursrapportage bestaat uit een drietal hoofdstukken en een aantal bijlagen.
In hoofdstuk 1 Resultaat wordt een overzicht getoond van de mutaties per programma van deze 2e bestuursrapportage, inclusief een meerjarig beeld. Tevens wordt weergegeven welk deel van het saldo structureel van aard is.

Over de voortgang per programma en de toelichtingen op de afwijkingen per programma en per taakveld over de eerste acht maanden van 2022 wordt u geïnformeerd in hoofdstuk 2 Programma's.

Op 20 april 2017 is de Financiële verordening Aalsmeer 2017 vastgesteld. Conform deze verordening worden afwijkingen op geraamde baten en lasten van bestuurlijke taakvelden en gevoteerde investeringskredieten groter dan € 40.000 toegelicht. Ook lagere financiële afwijkingen en inhoudelijke afwijkingen die bestuurlijk relevant zijn worden toegelicht. De overige afwijkingen kleiner dan € 40.000 zijn in een restpost opgenomen en worden niet nader toegelicht, evenals technische wijzigingen (verschuivingen in baten of lasten binnen een taakveld).

Wijzigingen groter dan € 40.000 die geen invloed hebben op het saldo (voor bestemming) van een programma worden apart toegelicht. Het betreft budgettair neutrale wijzigingen die de omvang van de lasten en de baten per programma beïnvloeden of die een verschuiving van baten of lasten tussen bestuurlijke taakvelden binnen een programma veroorzaken. De tabellen met financiële afwijkingen dienen als volgt gelezen te worden:

- Een min teken in de kolom lasten betekent een **verlaging** van de lasten;
- Een min teken in de kolom baten betekent een **verlaging** van de baten;
- Een min teken in de kolom saldo betekent een **nadelig** resultaat.

Hoofdstuk 3 Financiën bevat het verloop van de reserves en voorzieningen en de mutaties op programmaniveau.

In Hoofdstuk 4 Bijlagen is een aantal bijlagen opgenomen: budgetoverhevelingen, meerjarenprojectenplan Buitenruimte, dienstverleningsbijdrage en limitatieve lijst en Leeswijzer.

1. Resultaat 2e Bestuursrapportage

Resultaat op hoofdlijnen

Het resultaat van de 2e Bestuursrapportage 2022 is € 5.847.000 voordelig (na bestemming). Het resultaat voor bestemming (voor reservemutaties) bedraagt € 11.516.000 voordelig.

In onderstaand overzicht is per programma het resultaat van alle wijzigingen in de 2e bestuursrapportage opgenomen, zowel voor bestemming als de reservemutaties per programma. Tevens is het meerjarig beeld van de programma- en reservemutaties uit deze rapportage zichtbaar gemaakt.

De redenen van het voordelige resultaat worden nader toegelicht in hoofdstuk 2 Programma's. Daar is per programma toelichtingen op de afwijkingen per programma opgenomen.

Het saldo van de 2e Bestuursrapportage 2022 bestaat uit structurele en incidentele posten. Het incidenteel voordeel is € 5.536.000. Daarmee is het voordeel met een structureel karakter € 311.000.

Mutatie structureel saldo van de 2e Bestuursrapportage	2022	2023	2024	2025	2026
Mutatie baten en lasten voor bestemming	11.516	-3.576	190	290	171
Mutatie toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-5.669	3.856	127	27	27
Mutatie begrotingssaldo na bestemming	**5.847**	**280**	**317**	**317**	**198**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-	-	-	-	-
Begrotingsmutatie structureel 2e Bestuursrapportage	**5.847**	**280**	**317**	**317**	**198**

(een -/- teken betekent een nadeel)

2. Toelichtingen op de afwijkingen per programma

In dit hoofdstuk 2 worden per programma op taakveld niveau de afwijkingen groter dan € 40.000 ten opzichte van de huidige begroting toegelicht. Ook kleinere financiële afwijkingen, voor zover bestuurlijk relevant zijn opgenomen.

De vermelde bedragen betreffen het lopende begrotingsjaar, zowel incidenteel als structureel. Indien het voor het meerjarig beeld relevant is wordt daarvoor aanvullende toelichting gegeven.

2.1 Sociaal domein

Financiële bijstellingen 2e Bestuursrapportage 2022 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Mutaties 2e Bestuursrapportage 2022			Mutaties Meerjarenraming			
	Lasten	Baten	Saldo	2023	2024	2025	2026
01 Sociaal domein							
1.1 Wijkteams	57	215	158	-38	-45	-	-
1.1 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-	-	-	-	-	-	-
1.1 Maatwerkdienstverlening 18+	136	-	-136	-	-	-	-
1.1 Geëscaleerde zorg 18+	-41	-	41	-	-	-	-
1.1 Volksgezondheid	13	-	-13	-	-	-	-
1.2 Inkomensregelingen	2.786	-232	-3.018	-199	-178	-178	-178
1.2 Begeleide participatie	48	-	-48	-	-	-	-
1.2 Arbeidsparticipatie	5	-	-5	-	-	-	-
1.3 Maatwerkdienstverlening 18-	54	-	-54	-	-	-	-
1.3 Geëscaleerde zorg 18-	-98	-	98	-	-	-	-
1.4 Samenkracht en burgerparticipatie	274	-	-274	-334	-263	-204	-204
Mutatie saldo voor bestemming	**3.234**	**-17**	**-3.251**	**-571**	**-486**	**-382**	**-382**
Reservemutatie	321	649	328	-	-	-	-
Mutatie saldo na bestemming	**3.555**	**632**	**-2.923**	**-571**	**-486**	**-382**	**-382**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten,
een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

Bestaand beleid

Programma 1 Sociaal Domein

Wijkteams (€ 158.000 voordelig)

K*inderopvangtoeslagenaffaire (€ 139.000 nadeel lasten en € 215.000 voordeel baten)*
Als gevolg van de kinderopvangtoeslagenaffaire is door het Rijk gevraagd gedupeerden ruimhartig tegemoet te komen bij het compenseren van de gevolgen van de affaire. Het rijk heeft aangegeven de kosten via een SPUK regeling te vergoeden (€ 215.000). De inwoners die zich hebben gemeld bij het opgerichte steunpunt worden geholpen waar wij kunnen. Men wordt op vijf leefgebieden ondersteund (wonen, werk, inkomen, schulden en gezin). Enerzijds maken wij kosten voor minimabeleid en bijzondere bijstand (€ 76.000 op taakveld Inkomensregelingen) en verwachten wij € 139.000 aan uitvoeringskosten (waarvan € 15.000 reeds was begroot op taakveld Maatwerkdienstverlening 18+). Deze kosten worden opgenomen op de limitatieve lijst.

Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (voordeel lasten € 82.500)
Voor toelichting, zie bijlage 4.1 Budgetoverhevelingen.

Maatwerkdienstverlening 18+ (€ 136.000 nadelig)

Begeleiding (nadeel lasten € 151.000)

Op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning voorzien wij in begeleiding en dagbesteding voor inwoners waarbij het noodzakelijk is deze zorg te ontvangen. Vanwege een structurele toename in het aantal begeleidingsaanvragen verwachten wij een tekort, ondanks een bijraming in de kadernota. Naast de stijgende vraag naar begeleiding stijgen de kosten ook vanwege de gestegen tarieven sinds de nieuwe aanbesteding per 1 januari 2022. Het aantal klanten met een begeleidingsindicatie ligt in de eerste helft van 2022 hoger dan de eerste helft van 2021. Op basis hiervan verwachten wij een tekort van € 151.000.

Kinderopvangtoeslagenaffaire (voordeel lasten € 15.000)

In de kadernota 2022 is een voorlopig budget beschikbaar gesteld van € 15.000 om aan de slag te kunnen gaan met het helpen van de gedupeerden van de toeslagenaffaire. De kosten die de gemeente maakt worden volledig gecompenseerd door het rijk waarmee dit budget kan vrijvallen.

Geëscaleerde zorg 18+ (€ 41.000 voordelig)

GGZ-inloop (voordeel lasten € 41.000)

Het contract voor de GGZ-inloop voorziening is eind 2021 van rechtswege beëindigd. Er is niet gekozen voor een nieuwe aanbesteding, omdat onder het oude contract er geen gebruik werd gemaakt van de GGZ-inloop. Dit terwijl de gemeente wel voor 27% de kosten droeg. Inwoners kunnen alsnog gebruik maken van de GGZ-inloop, maar hebben daar tot op heden nog geen gebruik van gemaakt. Wij gaan er vanuit dat er geen kosten worden gemaakt in 2022 waardoor dit budget kan vrijvallen.

Volksgezondheid (€ 13.000 nadelig)

Overige begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000

- Oekraïne gezondheidszorg € 5.000 nadelig (zie programma 8 algemene uitkering)

Reeds genomen raadsbesluiten

Vaststellen Jaarstukken 2021 (raadsbesluit 29 september 2022)

- GGD corona testbus: eenmalig € 8.000 nadelig.

Inkomensregelingen (€ 3.018.000 nadelig)

Gebundelde uitkering (BUIG) (nadeel lasten € 378.000 & nadeel baten € 332.000)

Het Ministerie van SZW heeft 30 september 2022 opgaven verstrekt voor de bijstandsgelden voor de jaren 2022 en 2023. Het Aalsmeerse BUIG-budget 2022 is definitief vastgesteld op € 3.960.000. Dit is € 332.000 minder dan het in het najaar 2021 bekend gemaakte voorlopige budget ter grootte van € 4.293.000. Deze daling komt door een landelijk lager werkelijk bijstandsvolume in 2021, dat doorwerkt naar 2022. Daarnaast is sprake van een stijging van € 50.000 door de nu toegekende vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling (LPO). Verder is sprake van een verlaging van € 85.000 door bijstelling van de macrocijfers voor de conjunctuur incl. beroep op IOAW/Bbz.

De actuele prognose van de eigen uitgavenontwikkeling leidt tot een opwaartse bijstelling van € 0,4 miljoen van € 3,7 naar € 4,1 miljoen. Op de stelpost taakmutaties is nog een structureel budget voor de BUIG beschikbaar van € 178.000. De verklaring voor het resterende tekort wordt mede veroorzaakt door extra uitgaven in het kader van het Besluit bijstand zelfstandigen (Bbz). Na het aflopen van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is de Bbz in het laatste kwartaal van 2021 en het eerste kwartaal van 2022 eenvoudiger toegankelijk geweest voor zelfstandigen. Waar voorheen nauwelijks kosten werden gemaakt is aan de Bbz in de eerste helft van 2022 ruim € 60.000 aan uitgegeven. De overige stijging van de kosten wordt onder andere veroorzaakt door een nominale ontwikkeling (aanpassing aan de

loon- en prijsontwikkeling) ter grootte van € 50.000. Ook werd er in een eerdere prognose nog gerekend met een te laag maand bedrag per uitkering wat het resterende € 90.000 verklaard.

Per saldo is daarmee sprake van een verwacht incidenteel nadeel voor 2022 van € 532.000. Dit bedrag komt als volgt tot stand. Lagere inkomsten van € 332.000 en hogere uitgaven van € 378.000 gedeeltelijk gecompenseerd door een stelpost op programma 8 van € 178.000.

Het nadeel op de lasten wordt afgewikkeld met de reserve sociaal domein. Het nadeel op de baten wordt afgewikkeld met algemene middelen omdat bijstellingen vanuit het rijk niet door de gemeente te beïnvloeden zijn.

Vaststelling Tozo 2020 (€ 100.000 neutraal)
Vanwege een beperkte feitelijke onrechtmatigheid bij de uitvoering van de Tozo ter grootte van € 100.000 heeft het Rijk de declaratie over 2020 vastgesteld op € 4.955.000. Dit bedrag geeft voldoende dekking voor de kosten (inclusief uitvoeringskosten) van de Tozo in 2020. Het bedrag van € 100.000 wordt verrekend met het Rijk. In de brief van 20 september 2022 met kenmerk Z22-070569 is de gemeenteraad over de vaststelling van de declaratie geïnformeerd.

Bijzondere bijstand / minimaregelingen (nadeel lasten € 200.000)
Op de bijzondere bijstand en minimaregelingen verwachten wij een tekort van € 200.000. Dit heeft meerdere oorzaken. De kosten van het levensonderhoud nemen toe waardoor het voor meer inwoners noodzakelijk wordt hulp te vragen bij de gemeente. Daarnaast hebben wij alle inwoners waarbij een energietoeslag is toegekend gewezen op de minimaregelingen. Hierdoor zien wij een toename in het aantal aanvragen van inwoners die voorheen niet eerder regelingen hebben aangevraagd.

Energietoeslag (nadeel lasten € 1.226.000)
Aalsmeer ontvangt via het gemeentefonds (meicirculaire) eenmalig € 719.000 van het Rijk voor de eenmalige energietoeslag inclusief de uitvoeringskosten. In juli jl. heeft het Rijk besloten dat de eenmalige energietoeslag wordt verhoogd van € 800 naar € 1.300. De bijdrage van het Rijk wordt daarom verhoogd. Het bedrag is via de septembercirculaire bekend gemaakt (€ 507.000), waardoor we in totaal € 1.226.000 ontvangen. De looptijd van de regeling is verlengd tot en met 30 juni 2023. Of Aalsmeer moet bijleggen uit eigen middelen hangt af van het aantal individuele huishoudens die nog niet bekend zijn bij ons en een aanvraag doet. Landelijk wordt uit gegaan van de doelgroep met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum. In Aalsmeer hanteren we 125% van het sociaal minimum. Mogelijk zal de bijdrage van het Rijk niet voldoende zijn. Hierover wordt u in de jaarrekening 2022 nader geïnformeerd.

Tot en met augustus 2022 hebben 537 huishoudens de eenmalige energietoeslag ontvangen (hiervan zijn 383 huishoudens ambtshalve uitbetaald en waren er 154 toekenningen aan huishoudens die een aanvraag zelf indienden). Eind augustus waren er nog 303 individuele aanvragen in behandeling. De prognose is dat 80% van deze aanvragen leidt tot een toekenning. De uitvoeringskosten voor ambtshalve uitbetalen en het behandelen van individuele aanvragen van € 153.300, gebaseerd op 530 aanvragen voegen we toe aan de limitatieve lijst. De daadwerkelijke kosten worden gebaseerd op het werkelijke aantal aanvragen.

Als het aantal individuele toekenningen onder de 424 (530 aanvragen, 80% toekenning) blijft is de bijdrage van het Rijk naar verwachting voldoende. Dat zou neerkomen op een bereik onder onze doelgroep met inkomen tot 125% van het sociaal minimum van ca. 74%.

Oekraïne leefgeld & maaltijden (€ 827.000 nadeel lasten)
Voor toelichting zie programma 8, algemene uitkering.

Kinderopvangtoeslagenaffaire (€ 76.000 nadeel lasten)
Voor toelichting, zie Wijkteams

Minimabeleid zwemregeling volwassenen (voordeel lasten € 21.000)
Voor toelichting, zie bijlage 4.1 Budgetoverhevelingen.

Begeleide participatie (€ 48.000 nadelig)
Overige begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000

- Meicirculaire AM Match € 25.000 nadeel
- Septembercirculaire AM Match € 5.000 nadeel)
- Decembercirculaire 2021 AM Match €18.000 nadeel)

Arbeidsparticipatie (€ 5.000 nadelig)
Overige begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000

- Meicirculaire Participatie nieuwe doelgroep € 5.000 nadeel

Maatwerkdienstverlening 18- (€ 54.000 nadelig)
Jeugdhulp (risico melding)
De eindejaarsverwachting op maatwerkdienstverlening 18- (jeugdhulp) ligt op dit moment ongeveer 2% boven het begrote bedrag voor 2022. Er spelen twee specifieke risico's- naast dat het een open einde regeling is en de bedragen per jeugdige soms behoorlijk kunnen oplopen.

De eerste is dat Stichting Levvel- de grootste aanbieder van jeugdhulp/-GGZ een achterstand heeft met cliënten aanmelden en declaraties sturen. Medio juli jl. informeerde het college de raad met een brief over de situatie. Na de invoering van een nieuw automatiseringssysteem is begin 2022 een hapering ontstaan in de administratie van de organisatie. Risico is een stijging van de eindejaarsverwachting, omdat er nieuwe cliënten of uitgebreidere zorgvragen worden gestuurd die tot dan onbekend waren bij de gemeente. Gezien de complexe zorgvragen kan het gaan om grotere bedragen. Het college doet wat het kan om de administraties te stroomlijnen, maar is daarbij afhankelijk van Levvel. Daarnaast spreekt het college samen met andere gemeenten Levvel aan op de door haar handelen ontstane onzekerheid.

Het tweede risico is dat de realisatie per jeugdige vermoedelijk lager uitvalt dan de verplichtingen die als basis dienen voor de eindejaarsverwachting (onderuitnutting). De eindejaarsverwachting ligt momenteel echter boven de begroting. Het is de vraag in hoeverre de onderuitnutting de stijging van o.a. Levvel kan compenseren. Doordat we per 2022 met een nieuw inkoopsysteem werken ontbreken historische data die kunnen helpen in het bepalen van de omvang van de onzekerheid.

De omvang van beide ontwikkelingen is nu nog onvoldoende in te schatten. Met de huidige informatie is het de verwachting dat de stijging van Levvel lager komt te liggen dan de verwachte onderuitnutting. Dit wordt in het najaar verder gemonitord. Uiteindelijk volgt bij de jaarrekening pas volledige duidelijkheid over hoe de realisatie zich verhoudt tot de verplichtingen.

Meerkosten en continuïteitsbijdrage door coronacrisis (voordeel lasten € 65.000)
Voor aanbieders van jeugdhulp is uit het coronafonds geld beschikbaar gesteld voor het aanschaffen van coronagerelateerde hulpmiddelen. De aanbieders hebben uiteindelijk slechts beperkt gebruik hoeven maken van dit aanbod. Mede ook omdat de kosten verdeeld konden worden met andere gemeenten.

Oekraïne (nadeel lasten €49.000)
Voor toelichting zie programma 8, algemene uitkering.

Reeds genomen raadsbesluiten
Vaststellen Jaarstukken 2021 (raadsbesluit 29 september 2022)
Budgetoverheveling Meerkosten en continuïteitsbijdrage door coronacrisis (€ 70.000 nadeel lasten)

Geëscaleerde zorg 18- (€ 98.000 voordelig)
Geëscaleerde zorg 18- (voordeel lasten € 98.000)
Vanuit het budget geëscaleerde zorg 18- wordt de aanpak van jeugdigen in onveilige gezinnen betaald. In de huidige financiële raming is een daling van de uitgaven zichtbaar. Dit heeft vooral te maken met de wijziging van het landelijk woonplaatsbeginsel. Door de wijziging van het landelijk woonplaatsbeginsel is een groep jeugdigen overgedragen naar andere gemeenten. De voorbereiding van deze overdracht liep al langer, maar pas medio 2022 hebben bijna alle gemeenten hun administraties bijgewerkt. De gemeente hoeft nu minder regietrajecten bij de verschillende instellingen voor jeugdbescherming te betalen. De aantallen trajecten lopende het jaar geven nu geen aanleiding om het budget in stand te houden. Er is ook rekening gehouden met de instroom in het najaar.

Samenkracht en burgerparticipatie (€ 274.000 nadelig)
Wmo-vervoer (voordeel lasten € 137.000)
In 2021, tijdens Corona, is er minder gebruik gemaakt van het Wmo-vervoer. Begin 2022 was de verwachting dat het vervoer zich weer zou herstellen zoals voor Corona. Dit herstel is uitgebleven. Ook landelijk zien wij dat er minder gebruik wordt gemaakt van het openbaar vervoer. Daarnaast is begin 2022 een nieuwe vervoerder gestart die bij de start van het nieuwe contract niet goed heeft gepresteerd waardoor de kosten lager uitvielen. Begin november heeft deze vervoerder zijn dienstverlening gestaakt en is met een nieuwe vervoerder een overeenkomst aangegaan. Hierover bent u reeds geïnformeerd middels een raadsbrief van 11 oktober 2022. De kosten van het Wmo-vervoer zijn voor dit jaar lager dan verwacht. Hierdoor ontstaat er een mogelijk voordeel van € 137.000 op het Wmo-vervoer.

Sociaal Medische Indicatie (SMI) (nadeel lasten € 68.000)
De regeling Sociaal Medische Indicatie (SMI) voor kinderopvang geeft op basis van sociaal medische gronden de mogelijkheid dat ouders hun kind een aantal dagen per week naar de opvang brengen. Hierdoor worden de ouders tijdelijk ontlast en krijgt het kind de kans zich te ontwikkelen. Het aantal gezinnen dat gebruik maakt van deze regeling blijft toenemen. Ondanks recente aanpassingen van de beleidsregels, waarin een maximale periode kinderopvang vanwege medische redenen is vastgesteld, zien wij een stijging van de kosten van deze wettelijke taak. Dit komt doordat er tot op heden 12 nieuwe SMI toekenningen zijn geweest (ten opzichte van 16 in geheel 2021). Een andere reden voor de stijging van de kosten is dat de kosten voor de kinderopvang zijn toegenomen. De toekenning van SMI is aan wettelijke eisen verbonden. Op basis van een medische verklaring heeft de inwoner recht op een tegemoetkoming.

Preventieve zorg- en welzijnsvoorzieningen (nadeel lasten € 40.000)

- Welzijnsinstelling Participe heeft vanwege Corona in 2022 extra menskracht ingezet. Dit bedroeg extra maatschappelijk werk vanwege Corona ter hoogte van € 20.600 en extra ouderenadvies vanwege Corona ter hoogte van € 20.600. Participe is daarnaast op verzoek van de gemeente in 2020 met het legaat van burgemeester Brouwer vrijwilligersvervoer ANWB-Automaatje gestart. De kosten van de coördinator ANWB-automaatje bedragen € 34.000. Het totaal aan extra beschikte middelen ter hoogte van € 75.000 wordt voor € 65.000 gedekt uit het transformatiebudget sociaal domein. De resterende € 10.000 wordt vanuit programma 8 (stelpost taakmutaties) gedekt.

- Voor de reguliere inzet van het algemeen maatschappelijk werk, ouderenadvies en inloopvoorzieningen door Participe is in 2022 een totaalbedrag van € 486.000 beschikbaar gesteld. Daarnaast is € 35.300 verleend voor inloopvoorzieningen. Conform de begroting was er voor het totaal van deze algemene voorzieningen € 464.400 beschikbaar. Het verschil is deels gedekt door andere budgetten binnen taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie ter grootte van € 26.000 (hulp op afstand, mantelzorg en preventie). Er resteert een tekort van € 30.000.

Kernorganisatie (nadeel lasten € 207.000)
Voor toelichting, zie programma 7 Overhead

Inloopvoorziening Hornmeer (voordeel lasten € 30.000)
Voor Hornmeer is rekening gehouden met de kosten voor een nieuwe inloop voorziening in het nieuwe Gezondhuis dat daar gebouwd moet worden. De bouw is nog niet gestart en er zijn op dit moment een hoop onzekerheden over de invulling hiervan. Of en hoe hier in de toekomst een inloop gaat worden vormgegeven (en welke organisatie daar de lead in heeft) is nog niet uitgekristalliseerd. De gereserveerde middelen van € 30.000 voor het jaar 2022 worden niet uitgegeven. Zodra meer bekend is over de invulling van het Gezondhuis komen we terug op de eventuele structurele gevolgen voor de komende jaren.

Kansrijke start (voordeel lasten € 16.000)
Voor toelichting, zie bijlage 4.1 Budgetoverhevelingen.

Oekraïne (nadeel lasten €80.000)
Voor toelichting zie programma 8, algemene uitkering.

Overige begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000

- Seringenpark (naar programma 4) € 3.000 voordeel
- Meicirculaire Gezond in de stad € 8.000 nadeel
- Meicirculaire Inburgering € 16.000 nadeel
- Decembercirculaire 2021 Inburgering € 25.000 nadeel)

Reeds genomen raadsbesluiten
Vaststellen Jaarstukken 2021 (raadsbesluit 29 september 2022)

- Budgetoverheveling Kansrijke start (€ 11.000 nadeel lasten)
- Budgetoverheveling Tegemoetkoming vaste lasten Buurthuis Hornmeer (€ 5.000 nadeel lasten)

Reservemutatie (€ 328.000 voordelig)

Egalisatiereserve sociaal domein (nadeel lasten € 321.000 & voordeel baten € 649.000)

In de motie RAP-raad is aangegeven dat tekorten binnen het sociaal domein binnen het programma van het sociaal domein opgelost dienen te worden. Omdat binnen het sociaal domein een aantal open einde regelingen geldt met de bijbehorende risico's en daarnaast het tijd kost om effecten van beleidskeuzes financieel te zien. Deze reserve is bedoeld om incidentele tekorten binnen het sociaal domein in een bepaald jaar te verrekenen met incidentele overschotten in een ander jaar. Het egaliseren van het resultaat van het sociaal domein.

In de op programma 1 opgenomen bestuurlijke toelichtingen zitten ook mutaties waarvoor het rijk een compensatie geeft via de meicirculaire en septembercirculaire. Ook is een aantal budgetoverhevelingen opgenomen die via de bestemmingsreserve Veilig te stellen budgetten worden doorgeschoven naar 2023. De eerder opgenomen budgetten vanuit het lokaal coronafonds vallen vrij ten gunste van de algemene middelen. Hieronder een overzicht welke mutaties afwikkelen met de reserve sociaal domein. Per saldo wordt er € 48.000 onttrokken uit de reserve.

- Begeleiding (nadeel lasten € 151.000)
- Kinderopvangtoeslagenaffaire (voordeel lasten € 15.000)
- GGZ-inloop (voordeel lasten € 41.000)
- Gebundelde uitkering (BUIG) nadeel lasten € 200.000
- Bijzondere bijstand / minimaregelingen (nadeel lasten € 200.000)
- Geëscaleerde zorg 18- (voordeel lasten € 98.000)
- Wmo-vervoer (voordeel lasten € 217.000)
- Sociaal Medische Indicatie (SMI) (nadeel lasten € 68.000)
- Preventieve zorg- en welzijnsvoorzieningen (nadeel lasten € 30.000)
- Inloopvoorziening Hornmeer (voordeel lasten € 30.000)

2.2 Onderwijs en ontplooiing

Financiële bijstellingen 2e Bestuursrapportage 2022 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Mutaties 2e Bestuursrapportage 2022			Mutaties Meerjarenraming			
	Lasten	Baten	Saldo	2023	2024	2025	2026
02 Onderwijs en ontplooiing							
2.1 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	214	189	-25	-	-	-	-
2.2 Onderwijshuisvesting	120	28	-92	25	25	25	25
2.3 Sportbeleid en activering	63	18	-45	-45	-45	-45	-45
2.3 Sportaccommodaties	712	788	76	-	-	-	-
2.4 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	56	-	-56	-45	-45	-45	-45
2.4 Musea	-	-	-	-	-	-	-
2.4 Cultureel erfgoed	-12	-	12	-12	-	-	-
2.4 Media	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie saldo voor bestemming	**1.153**	**1.023**	**-130**	**-77**	**-65**	**-65**	**-65**
Reservemutatie	-	11	11	-	-	-	-
Mutatie saldo na bestemming	**1.153**	**1.034**	**-119**	**-77**	**-65**	**-65**	**-65**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten,
een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

Bestaand beleid

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (€ 25.000 nadelig)

Taalklassen (voordeel lasten € 73.000)
Met ingang van vorig schooljaar is er een andere manier van financiering gekomen voor de taalklassen. Voorheen financierde de gemeente de volledige kosten. Nu gebruikt de school de reguliere financiering die zij krijgen (Lumpsum) plus de extra vergoeding die toegekend wordt door het Rijk voor nieuwkomers. De gemeente vult aan met maximaal € 2.000 per leerling. Deze nieuwe systematiek heeft geen gevolgen voor de beschikbare plekken binnen de taalklas. Hierdoor zijn de kosten voor de gemeente sterk gedaald. Er is wel een extra instroom van Oekraïense leerlingen, maar die komen ten laste van het Oekraïne budget. Het aantal vluchtelingen is altijd onzeker. Daarom is pas volgend jaar een definitieve inschatting van de kosten te maken.

Vervoer Taalklassen (voordeel lasten € 20.000)
Met de invoering van de nieuwe taalklassen gaan de kinderen ook voltijds naar de taalklas. Gevolg is dat er geen vervoer meer nodig is tussen de middag en hierdoor brengen de ouders de kinderen nu vaker zelf. Alleen kinderen die verder dan zes kilometer van de school wonen hebben recht op vervoer. Deze regels sluiten aan op de regels van het leerlingenvervoer.

Nationaal Plan Onderwijs (NPO) Middelen (€ 189.000 neutraal)
De gemeente ontvangt middels de specifieke uitkering 'Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen' gefaseerd een budget van € 466.000 voor interventies gericht op het wegwerken van Corona achterstanden bij kinderen. Het budget mag ingezet worden tot en met schooljaar 2024-2025. In 2022 verwachten we voor de geplande interventies een bedrag van € 189.000 in te zetten.

Leerlingenvervoer (nadeel lasten € 90.000)
De afgelopen jaren is er sprake van een sterke toename in het gebruik van het leerlingenvervoer (tevens landelijke trend). Dit resulteert in een structurele toename van de kosten. Vanwege het feit dat er meer ritten zijn die niet gecombineerd kunnen worden en ook vanwege het huidige maatwerk wordt er meer gebruik gemaakt van het leerlingenvervoer. Ook stijgen de kosten ieder jaar vanwege het toepassen van indexaties als gevolg van onder andere de stijging van de lonen. Het aantal unieke leerlingen is van september 2021 toegenomen van 106 naar 117 in juni 2022. Als gevolg van bovenstaande trend verwachten we een tekort van € 90.000.

Overige begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000
- Oekraïne € 28.000 nadelig (zie programma 8 algemene uitkering)

Onderwijshuisvesting (€ 92.000 nadelig)
Onderuitputting kapitaallasten (voordeel lasten € 43.000)
Op basis van de in de jaarrekening 2021 berekende boekwaarden van de lopende investeringen heeft een actualisatie van de kapitaallasten plaatsgevonden.

Overige begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000
- Actualisatie pandenbegroting 2022 (€ 3.000 nadeel lasten & € 28.000 voordeel baten)

Reeds genomen raadsbesluiten
Vaststellen Jaarstukken 2021 (raadsbesluit 29 september 2022)
- Budgetoverheveling verwijderen daklokalen Mikado (€ 160.000 nadeel lasten)

Sportbeleid en activering (€ 45.000 nadelig)
Herziene verlening SPUK Sportakkoord Leefstijlinterventies 2022 (€ 18.000 neutraal)
Naast de reguliere uitkering van € 20.000 voor de regeling Specifieke uitkering Sportakkoord en leefstijlinterventies 2020-2022, ontving de gemeente een aanvullende uitkering van € 18.000, omdat er in het Coalitieakkoord extra middelen beschikbaar gesteld zijn voor sport- en beweegstimulering.

Kernorganisatie (nadeel lasten € 45.000)
Voor toelichting, zie programma 7 Overhead

Overige begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000
- Garantiesubsidie ZSC Oceanus (voordeel lasten € 15.000)

Reeds genomen raadsbesluiten
Vaststellen Jaarstukken 2021 (raadsbesluit 29 september 2022)
- Budgetoverheveling garantiesubsidie aan ZSC Oceanus (€ 15.000 nadeel lasten)

Sportaccommodaties (€ 76.000 voordelig)

Specifieke uitkering stimulering sport (SPUK) (€ 404.000 neutraal)

SPUK betreft een specifieke uitkering welke gemeenten kunnen aanvragen voor het BTW-nadeel dat gemeenten lijden door de verruiming van de sportvrijstelling in de Wet omzetbelasting per 1 januari 2019. Bij het opstellen van de jaarrekening 2022 wordt verantwoording afgelegd in de zogenoemde SISA bijlage of de uitgaven in het betreffende kalenderjaar daadwerkelijk zijn uitgegeven. Een deel van de SPUK heeft betrekking op investeringen.

SPUK-IJZ (€ 384.000 neutraal)

Specifieke uitkering stimulering sport ijsbanen en zwembaden (SPUK-IJZ) betreft een uitkering welke gemeenten kunnen aanvragen voor het exploitatienadeel dat gemeenten lijden door de corona-crisis. De mutaties zijn naar verwachting gelijk aan 100% van de aanvraag voor het jaar 2021 en 2022.

Zwembaden en ijsbanen zijn een onmisbaar onderdeel van de Nederlandse sportinfrastructuur. Gemeenten en exploitanten van deze accommodaties hebben er het afgelopen jaar alles aan gedaan om deze accommodaties open te houden. Vanwege de coronamaatregelen was dit economisch niet rendabel, maar het was maatschappelijk wel zeer wenselijk. Om de financiële gevolgen te verzachten is er voor 2021 en 2022 de compensatieregeling SPUK-IJZ vanuit het Rijk beschikbaar gesteld. Aalsmeer verwacht een uitkering te ontvangen van € 384.000 en de keert dit bedrag ter compensatie uit aan de exploitant.

Onderuitputting kapitaallasten (voordeel lasten € 76.000)

Op basis van de in de jaarrekening 2021 berekende boekwaarden van de lopende investeringen heeft een actualisatie van de kapitaallasten plaatsgevonden.

Cultuurpresentatie, -productie en –participatie (€ 56.000 nadelig)

Vervanging Hell's Fury monument (nadeel lasten € 11.000)

Het college heeft op 12 april 2022 besloten het Hell’s Fury monument te vervangen en de kosten van € 11.000 te dekken uit de reserve Kunstzinnige Verfraaiing.

Kernorganisatie (nadeel lasten € 45.000)

Voor toelichting, zie programma 7 Overhead

Cultureel Erfgoed (€ 12.000 nadelig)

Kerkenvisie (nadeel lasten € 12.000)

Voor toelichting, zie bijlage 4.1 Budgetoverhevelingen.

Reservemutatie (€ 11.000 voordelig)

Onttrekking Kunstzinnige verfraaiing voor vervanging Hell's Fury monument (voordeel baten € 11.000)

Investeringen

Specifieke uitkering stimulering sport (SPUK) (€ 50.000 neutraal)

Zie toelichting bij Sportaccommodaties.

2.3 Economie en duurzaamheid

Financiële bijstellingen 2e Bestuursrapportage 2022 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Mutaties 2e Bestuursrapportage 2022			Mutaties Meerjarenraming			
	Lasten	Baten	Saldo	2023	2024	2025	2026
03 Economie en duurzaamheid							
3.1 Economische ontwikkeling	243	-	-243	-	-	-	-
3.1 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	-228	-	228	-	-	-	-
3.1 Economische promotie	141	93	-48	-211	-191	-191	-191
Mutatie saldo voor bestemming	**156**	**93**	**-63**	**-211**	**-191**	**-191**	**-191**
Reservemutatie	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie saldo na bestemming	**156**	**93**	**-63**	**-211**	**-191**	**-191**	**-191**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten,
een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

Bestaand beleid

Economische ontwikkeling (€ 243.000 nadelig)

Reeds genomen raadsbesluiten

Vaststellen Jaarstukken 2021 (raadsbesluit 29 september 2022)

- Budgetoverheveling Stimuleringsfonds Aalsmeer (€ 239.000 nadeel lasten)
- Budgetoverheveling Campagne “ Winkels open op Afspraak” (€ 4.000 nadeel lasten)

Bedrijfsloket en -ontwikkelingen (€ 228.000 voordelig)

Gronddepot Kudelstaart (nadeel lasten € 60.000 & baten neutraal)

De grondbank heeft vooral kosten gemaakt voor keuring en afvoer van grond van afgelopen jaar, waarvan de kosten door de energiecrisis tevens zijn gestegen. Doordat de grondbank ook een virtuele en adviserende taak heeft vervuld, worden ook grondstromen beperkt. Zo zijn voor project Polderzoom en VVA terrein veel kosten bespaard door de grond op/nabij locatie te bewerken en te behouden. Hierdoor liep het gronddepot wel (geplande) inkomsten mis. Dit resulteert in een nadeel van ca. € 60.000 op het gronddepot.
Onzeker zijn de ontvangsten voor de geplande baggerstromen (planning vanuit Rijnland). Dit kan resulteren in een mogelijk nadeel van ca. € 50.000 op product bagger.

Na 1 oktober gaat het gronddepot over naar een commerciële partij. Dit resulteert in een opbrengst van € 50.000 per kwartaal. Grondstromen en baggerstromen kunnen nog steeds verwerkt worden door het grond- en baggerdepot op Kudelstaart..

Ondersteuning bedrijven en ondernemers (voordeel lasten € 300.000)

Het college heeft € 300.000 extra ter beschikking gesteld voor het treffen van maatregelen om ondernemers en bedrijven, die als gevolg van de corona pandemie tussen wal en schip vielen, te ondersteunen. Anders dan bij het verlagen van de OZB en het introduceren van het stimuleringsfonds lokale economie, is het in de

praktijk lastig gebleken om bedrijven die tussen wal en schip vallen in kaart te brengen en daarvoor specifieke maatregelen te treffen, die niet haaks werken op de maatregelen vanuit het Rijk.

Reeds genomen raadsbesluiten
Vaststellen Jaarstukken 2021 (raadsbesluit 29 september 2022)

- Budgetoverheveling Ondersteuning bedrijven (€ 12.000 nadeel lasten)

Economische promotie (€ 48.000 nadelig)
Verblijfsbelasting/toeristenbelasting (nadeel baten € 128.000)
In de begroting 2022 is rekening gehouden met € 578.000 aan inkomsten toeristenbelasting. De sector geeft aan dat de bezettingsgraad nog niet op het niveau van voor de coronacrisis ligt. Daarnaast wordt op een aantal plekken de opvang van vluchtelingen georganiseerd waardoor we voor het jaar 2022 ongeveer € 450.000 aan inkomsten toeristenbelasting verwachten. Deze aanname leidt tot een bijstelling van de baten met € 128.000.

Garantiesubsidie stichting Feestweek Aalsmeer (voordeel baten € 221.000)
Door de verlenging van de corona maatregelen voor grote evenementen in de zomer van 2021 kon de geplande Feestweek Aalsmeer in september dat jaar niet plaatsvinden. De organisatie van de Feestweek heeft het afgelopen jaar aanspraak gemaakt op de subsidieregeling evenementen van de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO). Omdat deze regeling nog uitgewerkt moest worden was het van belang om een ‘voorfinanciering’ te regelen vanuit de gemeente, zodat betalingen aan crediteuren konden plaatsvinden en financiële risico’s te minimaliseren die betrekking hadden het voortbestaan van de stichting Feestweek Aalsmeer. De stichting heeft inmiddels de subsidie voor evenementen ontvangen, waarmee de voorfinanciering weer terug komt naar gemeente Aalsmeer.

Village Dressing (voordeel lasten € 50.000)
In 2022 wordt de eerste fase van het project recreatieve en toeristische bewegwijzering in Aalsmeer uitgevoerd. Voor deze eerste fase is in de exploitatie reeds een bedrag beschikbaar gesteld van € 50.000. Uitvoering leidt echter tot een investering, waardoor een investeringskrediet nodig is in 2022. Het investeringskrediet is bij de 1e Burap opgenomen waardoor het beschikbaar gestelde exploitatiebudget kan vrijvallen.

Pontverbinding over de Ringvaart (voordeel lasten € 20.000)
Voor toelichting, zie bijlage 4.1 Budgetoverhevelingen.

Kernorganisatie (nadeel lasten € 191.000)
Voor toelichting, zie programma 7 Overhead

Reeds genomen raadsbesluiten
Vaststellen Jaarstukken 2021 (raadsbesluit 29 september 2022)

- Budgetoverheveling Village Dressing (€ 20.000 nadeel lasten)

2.4 Openbare ruimte

Financiële bijstellingen 2e Bestuursrapportage 2022 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Mutaties 2e Bestuursrapportage 2022			Mutaties Meerjarenraming			
	Lasten	Baten	Saldo	2023	2024	2025	2026
04 Openbare ruimte							
4.1 Openbaar groen en openluchtrecreatie	-62	-	62	-280	-130	-130	-130
4.2 Verkeer en vervoer	-1.548	250	1.798	-248	-168	-168	-168
4.2 Riolering	-253	-253	-	-	-	-	-
4.3 Afval	-	-	-	-	-	-	-
4.3 Milieubeheer	-55	-72	-17	-89	-	-	-
4.4 Begraafplaatsen	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie saldo voor bestemming	**-1.918**	**-75**	**1.843**	**-617**	**-298**	**-298**	**-298**
Reservemutatie	1.038	-2.237	-3.275	319	-	-	-
Mutatie saldo na bestemming	**-880**	**-2.312**	**-1.432**	**-298**	**-298**	**-298**	**-298**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten,
een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

Bestaand beleid

Openbaar groen en openluchtrecreatie (€ 62.000 voordelig)

Klimaatadaptatie bewonersagenda (voordeel lasten € 30.000)

De focus van de bewonersagenda klimaatadaptatie is in 2022 gericht op de eerste deelname aan het NK Tegelwippen, het gratis ophalen van tuintegels bij bewoners en deelname aan de actie Steenbreek. In 2022 is ook ingezet op het koppelen van klimaatadaptatie maatregelen bij renovatieprojecten in de buitenruimte. In deze projecten worden, conform het actieplan klimaatadaptatie, klimaatadaptieve maatregelen ingepast. De financiële dekking van deze maatregelen is gevonden in de reguliere budgetten. Hierdoor hoeft er minder onttrokken te worden aan de reserve klimaatadaptatie.

Toezicht Meerlanden (nadeel lasten € 37.500)

Aangezien de formatie van de kernorganisatie nog niet ingewerkt dan wel aanwezig was op 1 april is afgesproken dat de gemeente Amstelveen tijdelijk (1 april tot 1 juli) de toezichttaken doet en daarvoor € 75.000 in rekening brengt. Voor Openbaar groen en openluchtrecreatie wordt € 37.500 opgenomen op de limitatieve lijst.

Onderhoud buitenruimte Meerlanden (voordeel lasten € 11.000)

De voorlopige aanneemsom voor de overeenkomst met Meerlanden ten aanzien van het onderhoud van de buitenruimte (DVO2) is € 80.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door gebiedsuitbreiding en het toepassen van de definitieve indexatie. Dekking vindt plaats door de hiervoor reeds opgenomen budgetten.

Toezicht Meerlanden (nadeel lasten € 138.000)

Voor toelichting, zie 2.7 Overhead

Hittestressonderzoek (voordeel lasten € 20.000)
Voor toelichting, zie bijlage 4.1 Budgetoverhevelingen.

Onderuitputting kapitaallasten (voordeel lasten € 72.000)
Op basis van de in de jaarrekening 2021 berekende boekwaarden van de lopende investeringen heeft een actualisatie van de kapitaallasten plaatsgevonden. Hierdoor wordt tevens € 74.000 minder uit de reserve dekking kapitaallasten groen, water en recreatie onttrokken.

Meerjarenprojecten plan buitenruimte (MPP) (voordeel lasten € 130.000)
De mutaties in het MPP verlopen neutraal in combinatie met de reserve mutaties en worden toegelicht in Bijlage 4.2.

Overige begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000

- Seringenpark (van programma 1) € 3.000 nadeel

Reeds genomen raadsbesluiten
Vaststellen Jaarstukken 2021 (raadsbesluit 29 september 2022)

- Budgetoverheveling aanpassing Weide Bierenvreugd (€ 5.000 nadeel lasten)

Meerjarenprojecten plan buitenruimte MPP 2022-2025 (raadsbesluit 7 juli 2022)

- Meerjarenprojecten plan buitenruimte MPP 2022-2025 (€ 17.000 nadeel lasten)

Verkeer en vervoer (€ 1.798.000 voordelig)
Meerjarenprojecten plan buitenruimte (MPP) (voordeel lasten € 141.000 & voordeel baten € 150.000)
De mutaties in het MPP verlopen neutraal in combinatie met de reserve mutaties en worden toegelicht in bijlage 4.2.

Toezicht Meerlanden (nadeel lasten € 37.500)
Aangezien de formatie van de kernorganisatie nog niet ingewerkt dan wel aanwezig was op 1 april is afgesproken dat de gemeente Amstelveen tijdelijk (1 april tot1 juli) de toezichttaken doet en daarvoor € 75.000 in rekening brengt. Voor Verkeer en vervoer wordt € 37.500 opgenomen op de limitatieve lijst.

Toezicht Meerlanden (nadeel lasten € 158.000)
Voor toelichting, zie 2.7 Overhead

Pilot 'OV op Maat' (voordeel lasten € 50.000)
Voor toelichting, zie bijlage 4.1 Budgetoverhevelingen.

Onderuitputting kapitaallasten (voordeel lasten € 288.000)
Op basis van de in de jaarrekening 2021 berekende boekwaarden van de lopende investeringen heeft een actualisatie van de kapitaallasten plaatsgevonden. Hierdoor wordt tevens € 284.000 minder uit de reserve dekking kapitaallasten verkeer en vervoer onttrokken.

Overige begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000

- Onderhoud buitenruimte Meerlanden € 11.000 nadelig

Reeds genomen raadsbesluiten

Vaststellen Jaarstukken 2021 (raadsbesluit 29 september 2022)

- Budgetoverheveling Burgemeester Kasteleinweg (€ 91.000 nadeel lasten)
- Budgetoverheveling Openbaar Vervoer (€ 50.000 nadeel lasten)

Meerjarenprojecten plan buitenruimte MPP 2022-2025 (raadsbesluit 7 juli 2022)

Meerjarenprojecten plan buitenruimte MPP 2022-2025: (€ 1.415.000 voordeel lasten & € 100.000 voordeel baten)

Riolering (€ 253.000 neutraal)

Riolering (€ 220.000 neutraal)

Het taakveld riolering laat een voordelig saldo zien van in totaal € 220.000 op het uitgavenbudget. Dit bedrag kan vrijvallen ten gunste van de egalisatievoorziening riolering en wordt hierna per onderdeel toegelicht.

Het onderhoud beheer riolering geeft een voordeel van € 130.000. Na herbeoordeling vindt een aantal voorgenomen reparaties van riolen (diverse locaties) niet plaats. Vervanging is effectiever/efficiënter. Dit komt ten laste van investeringen. Daarnaast zijn hier begrote onderzoekskosten voor klimaatadaptatie water en riolering ten laste gekomen van projectbudgetten.

Het onderhoud/beheer gemalen geeft een voordeel van € 140.000. Dit wordt veroorzaakt door het lastig verkrijgen van nieuwe onderdelen op de markt van elektronica en chipfabrikanten.

Op het onderhoud/beheer drukriolering/maatregelen grondwater ontstaat een nadeel van € 50.000. Dit wordt veroorzaakt door niet-voorziene reparaties/storingen aan een verouderd deel van de drukriolering en reparaties aan/vervanging van de drainage.

Onderuitputting kapitaallasten (€ 33.000 neutraal)

Op basis van de in de jaarrekening 2021 berekende boekwaarden van de lopende investeringen heeft een actualisatie van de kapitaallasten plaatsgevonden. Hierdoor wordt € 33.000 minder onttrokken uit de egalisatievoorziening riolering.

Afval (neutraal)

Inkomsten afvalstoffenheffing (€ 100.000 neutraal)

Het werkelijk aantal aanslagopleggingen op basis van de grondslag “één- en meerpersoonshuishoudens” wijkt in positieve zin af van het aantal verwachte aanslagen in de begroting. Dit leidt tot een hogere inkomst van € 100.000. Dit bedrag wordt gestort (er wordt minder onttrokken) in de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing.

Milieubeheer (€ 17.000 nadelig)

Uitvoering energiearmoede / nationale isolatie aanpak (nadeel lasten € 13.000 & voor 2023 nadeel lasten € 89.000)

Voorgesteld wordt om een deel van de Klimaatakkoord middelen gefaseerd in te zetten voor extra incidentele uitvoeringscapaciteit in 2022 (€ 13.000) en 2023 (€ 89.000) en deze middelen te onttrekken aan de reserve duurzaamheidsfonds en op te nemen op de limitatieve lijst. Dit is nodig om uitvoering te kunnen geven aan de ontvangen rijkssubsidies in het kader van energiearmoede, de nationale isolatie aanpak. Daarnaast zijn deze middelen bedoeld om uitvoering te kunnen geven aan de taken vanuit het klimaatakkoord en de ambities van de raad (raadsprogramma) en het college in 2023.

Incidentele rijksregelingen energiearmoede en isolatie aanpak (2022: € 72.000 neutraal, 2023: € 322.000 neutraal)
In 2022 heeft de Gemeente Aalsmeer totaal € 410.700 ontvangen inzake de regeling specifieke uitkering energiearmoede (twee tranches van € 160.600) en € 89.500 voor de nationale isolatie aanpak gericht op de energetisch meest slechte woningen (EFG-labels). Deze middelen moeten zijn uitgegeven voor 31 december 2023 en worden verantwoord via de Sisa-bijlage van de jaarstukken. Indien de middelen niet geheel worden uitgegeven worden deze door het Rijk teruggevorderd. Uit te voeren activiteiten worden beschreven in de plannen van aanpak voor deze thema's.

De 1e tranche energiearmoede van € 160.000 is al meegenomen in de 1e Burap. In 2022 wordt € 70.000 uitgegeven aan activiteiten om energiearmoede tegen te gaan. Voorgesteld wordt het restant van € 90.000 in 2023 op te nemen en de tweede trance van € 160.000 volledig op te nemen in de begroting van 2023.

In 2022 wordt ten behoeve van het Nationale Isolatieprogramma (€ 89.500) € 18.000 uitgegeven. Het voorstel is om de resterende middelen van € 71.500 in 2023 op te nemen.

Overige begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000
- Meicirculaire 2022 € 4.000 nadelig

Reservemutaties (€ 3.275.000 nadelig)
Reserve Buitenruimte
- Meerjarenprojecten plan buitenruimte (MPP) (voordeel lasten € 3.000 en nadeel baten € 425.000) De mutaties in het MPP verlopen neutraal in combinatie met de reserve mutaties en worden toegelicht in Bijlage 4.2.
- Actualisering grondexploitaties 2022 (voordeel lasten € 57.000)

Duurzaamheidsfonds (nadeel baten € 37.000)
- Klimaatadaptatie bewonersagenda (€ 30.000 lagere onttrekking)
- Hittestressonderzoek (€ 20.000 lagere onttrekking)
- Uitvoering energiearmoede / nationale isolatie aanpak (€ 13.000 hogere onttrekking)

Dekking kapitaallasten verkeer en vervoer & dekking kapitaallasten groen, water en recreatie (nadeel baten € 359.000)
Zie toelichtingen onderuitputting Openbaar groen en openluchtrecreatie & Verkeer en vervoer

Actualisatie kapitaallasten (nadeel lasten € 781.000)
De niet benutte budgetten voor kapitaallasten programma buitenruimte worden conform het raadsbesluit van juli 2022 verrekend met de Reserve Buitenruimte.

Reeds genomen raadsbesluiten
Vaststellen Jaarstukken 2021 (raadsbesluit 29 september 2022)

- Restantkredieten 2021 (€ 3.283.000 nadeel lasten & voordeel baten)

Meerjarenprojecten plan buitenruimte MPP 2022-2025 (raadsbesluit 7 juli 2022)

- Meerjarenprojecten plan buitenruimte MPP 2022-2025: (€ 3.272.000 voordeel lasten & € 4.700.000 nadeel baten)

Actualisering grondexploitaties 2022 (raadsbesluit 7 juli 2022)

- Actualisering grondexploitaties 2022 (€ 306.000 nadeel lasten)

Investeringen
Bloemhof
De werkzaamheden aan de opstallen rond de Bloemhof worden eind 2022 voltooid. Nadat verschillende nutsvoorzieningen op het buitenterrein rond de Bloemhof zijn aangelegd kunnen de terreinen aangelegd worden. Deze werkzaamheden verschuiven voor een groot deel naar 2023. Door verschillende bouwactiviteiten rond het Zwanenwater zijn ook hier de inrichtingswerkzaamheden vertraagd en doorgeschoven naar 2023. Per saldo verschuift er € 446.000 naar 2023.

OLV Greenport
De werkzaamheden voor de Ongestoorde Logistieke Verbinding (OLV) zijn verdeeld in twee fasen. De onderdoorgang bij de Hornweg en de aansluiting op de Middenweg. De onderdoorgang bij de Hornweg is eind 2022 klaar. De aansluiting aan de Middenweg is vertraagd, onder meer vanwege het ontruimen van het nieuwe tracé van de Middenweg. Een deel van de uitgaven (€ 1.475 mln.) verschuift hierdoor naar 2023. Met de bijdrage van de provincie Noord-Holland en de Vervoerregio worden uitgaven in 2022 afgedekt.

2.5 Ruimtelijke ontwikkeling

Financiële bijstellingen 2e Bestuursrapportage 2022 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Mutaties 2e Bestuursrapportage 2022			Mutaties Meerjarenraming			
	Lasten	Baten	Saldo	2023	2024	2025	2026
05 Ruimtelijke ontwikkelingen							
5.1 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-3.679	-3.679	-	-	-	-	-
5.1 Ruimte en leefomgeving	527	1.251	724	-355	-285	-285	-285
5.1 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-1.985	-254	1.731	-1.324	5	5	-114
5.2 Wonen en bouwen	462	632	170	-102	-102	-102	-102
5.4 Parkeren	-	-	-	-	-	-	-
5.4 Openbaar vervoer	-	-	-	-50	-	-	-
5.5 Beheer overige gebouwen en gronden	1.390	-206	-1.596	286	286	286	286
Mutatie saldo voor bestemming	**-3.285**	**-2.256**	**1.029**	**-1.545**	**-96**	**-96**	**-215**
Reservemutatie	4.481	2.958	-1.523	1.329	-	-	-
Mutatie saldo na bestemming	**1.196**	**702**	**-494**	**-216**	**-96**	**-96**	**-215**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten,
een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

Bestaand beleid

Fysieke bedrijfsinfrastructuur (€ 3.679.000 neutraal)

Reeds genomen raadsbesluiten

Actualisering grondexploitaties 2022 (raadsbesluit 7 juli 2022)

- Actualisering grondexploitaties 2022 (€ 3.679.000 voordeel lasten & nadeel baten)

Ruimte en leefomgeving (€ 724.000 voordelig)

Wijkaanpak Stommeer (€ 100.000 neutraal)

In de begroting was rekening gehouden met een mogelijke subsidie voor de proceskosten van Stommeer vanuit de Stichting Leefomgeving Schiphol (SLS). De nieuwe overgangsregeling van de SLS biedt echter geen mogelijkheid voor het subsidiëren van deze proceskosten.

Woningbouwversneller (voordeel lasten € 656.000)

In 2021 zijn middelen beschikbaar gesteld voor het versnellen van de woningbouw. De projecten zijn bemenst en is er in de projectbudgetten voldoende geld om aan de projecten te werken. Het inzetten van extra capaciteit is op dit moment vanwege de krapte op de arbeidsmarkt moeilijk. Daarnaast spelen andere oorzaken dan capaciteit veelal een rol bij vertragingen van projecten.

Kernorganisatie (nadeel lasten € 296.000)

Voor toelichting, zie programma 7 Overhead

Uitvoering structuurvisies / gebiedsontwikkeling Westeinderscheg (voordeel lasten € 50.000)
Voor toelichting, zie bijlage 4.1 Budgetoverhevelingen.

Wijkaanpak Stommeer (voordeel lasten € 20.000)
Voor toelichting, zie bijlage 4.1 Budgetoverhevelingen.

De Tuinen - facilitair (nadeel lasten € 185.000; treffen van een voorziening)
Voor de facilitaire projecten als geheel daalt het projectresultaat met € 185.000 van € 1.473.000 negatief tot € 1.658.000 negatief. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lager uitgevallen opbrengsten in Polderzoom fase 2 en hogere plankosten door het stroperige proces en opstarten van het exploitatieplantraject bij de Zwarteweg.

De Tuinen – Polderzoom fase 2
De inrichting van de openbare ruimte is in uitvoering. Een deel van de kosten stond in 2023 begroot, deze zijn naar voren gehaald (€ 345.000). De gerealiseerde opbrengsten zijn € 132.000 lager uitgevallen.

De Tuinen – Zwarteweg
Door moeizame onderhandelingen is het plan vertraagd. De kosten voor bouwrijp maken en PEAT (projectmanagement, engineering, administratie en toezicht) (€ 339.000) zijn doorgeschoven naar 2023. Ook de verwachte exploitatiebijdrage van € 947.000 voor plankosten en buitenruimte is doorgeschoven naar 2023.

Dorpshaven Zuid (nadeel baten € 57.000)
Er moet nog een brug worden aangelegd voordat het project kan worden afgesloten. Het budget van € 132.000 wordt doorgeschoven naar 2023. Daarmee schuift ook de onttrekking aan de voorziening met bijbehorende storting in de reserve kapitaallasten door naar 2023.

Hoofdweg Zuid (€ -63.000 neutraal)
Een tweetal planproducten dat voor 2022 geraamd was, wordt naar verwachting in 2022 niet gemaakt. Dit betekent dat de uitgaven € 63.000 lager zijn. Dit is een project in voorbereiding, waardoor nog geen exploitatiebijdrage is geraamd. Er is daarom geen sprake van een voordeel voor het resultaat.

Uiterweg 116 Marinapark (€ 260.000 nadeel baten)
Dit project is vertraagd door onduidelijkheid over het maatschappelijk draagvlak. De gesprekken zijn na medio 2022 hervat. Met uitzondering van de plankosten schuiven alle kosten en opbrengsten door naar 2023. Dit heeft ook gevolgen voor de reserve Buitenruimte en de storting in de reserve Uiterweg van de vereveningsbijdrage.

Uiterweg 42-46 Nautisch centrum (€ -60.000 neutraal)
Dit project is vertraagd omdat het afhankelijk is gesteld van de voortgang bij de ontwikkeling van het project Uiterweg 116 Marinapark. De geraamde kosten schuiven grotendeels door naar 2023.

Kleine initiatieven - facilitaire projecten (€ 46.000 neutraal)
Een drietal kleine initiatieven is toegevoegd aan de Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG) en loopt vanaf nu mee met de grotere projecten en zijn budgettair opgenomen in de begroting (€ 46.000 uitgaven en inkomsten).

Overige begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000

- software streetsmart voor driedimensionaal beeld buitenruimte (voordeel lasten € 12.000)

Reeds genomen raadsbesluiten

Actualisering grondexploitaties 2022 (raadsbesluit 7 juli 2022)

Actualisering grondexploitaties 2022 (€ 960.000 nadeel lasten & € 1.744.000 voordeel baten)

Grondexploitatie - niet bedrijventerreinen (€ 1.732.000 voordelig)

De Tuinen (BIE) (voordeel lasten € 1.064.000 & nadeel baten € 821.000)

Voor de actieve projecten als geheel verbetert het projectsaldo op eindwaarde van € 6.418.000 met € 135.000 tot € 6.283.000 negatief. De netto contante waarde daalt hierdoor in 2022 van € 5,9 miljoen naar € 5,7 miljoen. Hierdoor kan € 239.000 voorziening vrijvallen in 2022.

Aangezien de voorziening voor het actieve deel van de Tuinen van Aalsmeer (BIE) op netto contante waarde is aangehouden dient de voorziening met de door de BBV voorgeschreven discontovoet (2%) jaarlijks te worden opgerent. De jaarlijkse storting 2022-2025 kan met € 5.000 worden verlaagd van € 119.000 tot € 114.000. Door verlenging van de looptijd moet in 2026 nog € 113.000 worden gestort in de verliesvoorziening.

De voornaamste verbetering betreft het vervallen van een interne verwervingspost bij de Zwarteweg en de vrijval van het restant saneringsbudget na afronding van de werkzaamheden. Daartegenover staan hogere plankosten door moeizame onderhandelingen en verlenging van de looptijd met een jaar.

Polderzoom fase 2

Door diverse omstandigheden is de aankoop van de gronden (€ 250.000) vertraagd, hierdoor zijn de in 2022 begrote sloopkosten (€ 50.000) doorgeschoven naar 2023 en is ook een deel van de plankosten (€ 107.000) doorgeschoven.

Spoorlaan en Opheliahof

Het plan is vertraagd door programmatische wijziging waardoor een nieuw plan uitgewerkt moet worden en de uitvoering is doorgeschoven naar 2023.

Zwarteweg

De begrote verwerving kan vervallen, dit betrof een interne verwerving zonder boekwaarde (€ 105.000). De saneringswerkzaamheden zijn afgerond, de kosten zijn € 40.000 lager dan begroot. De begroting voor bouwrijp maken (€ 425.000) is doorgeschoven naar 2023

Hornmeer Meervalstraat & Roerdomplaan (nadeel lasten € 799.000 & voordeel baten € 1.475.000)

De opbrengsten voor de locatie Meervalstraat zijn één jaar eerder ontvangen dan was geraamd. De reden is dat gemeente en ontwikkelaar eerder dan gedacht overeenstemming over de voorwaarden en het moment van levering hebben gekregen. De opbrengsten voor de locatie Roerdomplaan vinden juist één jaar later plaats in 2023. Per saldo is er in 2022 een voordeel van € 8.712.000. De kosten voor het bouwrijp maken van de Roerdomplaan zijn volledig en van de Meervalstraat deels doorgeschoven naar 2023. Dit is inclusief bovenwijks een faseringsvoordeel van ruim € 800.000. Het resultaat van deze grondexploitatie is door de toegenomen grondopbrengsten verbeterd. Een groot deel van de opbrengsten is eerder binnengekomen. Dit leidt tot een grotere resultaatneming in 2022 van € 2.282.000. Het resultaat op eindwaarde is als gevolg van hogere grondopbrengsten € 953.000 voordeliger.

Graaf Willemlaan 1-3 (€ -126.000 neutraal & nadeel lasten € 56.000)
Het traject met de ontwikkelende partij is gestopt, omdat het project niet haalbaar bleek. Het project wordt in 2022 verder afgehecht en afgesloten. De voorbereidingskosten bedragen € 56.000 en worden in 2022 als verlies genomen. Mogelijk vindt op een later moment alsnog een ontwikkeling plaats. Dit wordt een nieuw project.

Hornmeer Ophelialaan Thijsselaan/Hoeksteen (€ 100.000 neutraal)
Er is onverwacht een verontreiniging aangetroffen in het voormalig schoolgebouw. Deze verontreiniging moet waarschijnlijk spoedig gesaneerd worden. De kosten worden betrokken bij de nog op te stellen Grondexploitatie.

Hoofdweg-Zuid (neutraal / beschikbaar stellen van een investeringsbedrag van € 86.000)
Voor Hoofdweg-Zuid is een actieve grondexploitatie in voorbereiding (AGIV) nodig om een beoogde grondverkoop in het plangebied te kunnen voorbereiden. Hiervoor is een bestuurlijk besluit nodig. Het gaat om een verkoop van een strook grond aan marktpartijen. Om een eventuele grondverkoop voor te bereiden is het wenselijk een grex te openen. Marktpartijen ontwikkelen voor eigen rekening en risico dit project. Naast deze AGIV is er voor dit project al een facilitaire grondexploitatie. Bij de jaarrekening worden de budgetten geactualiseerd en verwerkt in de Meerjarenprognose Grondexploitaties. Dan vindt ook de opening van de grondexploitatie (incl. grondexploitatiebegroting) plaats.

Beslispunt: het openen van een actieve grondexploitatie in voorbereiding (AGIV) voor Hoofdweg Zuid en het beschikbaar stellen van raadskrediet van € 86.000 voor het voorbereiden van deze plannen.

Reeds genomen raadsbesluiten
Actualisering grondexploitaties 2022 (raadsbesluit 7 juli 2022)
- Actualisering grondexploitaties 2022 (€ 237.000 voordeel lasten & € 968.000 nadeel baten)

Wonen en bouwen (€ 170.000 voordelig)
Omgevingsvergunningen (nadeel lasten € 320.000 & voordeel baten € 632.000)
De verwachte opbrengst bouwleges 2022 schatten we in op € 1.900.000. Dit is op basis van de informatie die op 1 augustus 2022 voorhanden is. Dit betekent een verhoging van de legesopbrengsten met een bedrag van € 632.000, met name veroorzaakt door het aantal verwachte aanvragen met een bouwsom > €500.000, zowel regulier als uit SO projecten. De hiermee samenhangende kosten van vergunningverlening en toezicht dienen ook verhoogd te worden met € 320.000, welke op de limitatieve lijst terecht komen.

Kernorganisatie (nadeel lasten € 102.000)
Voor toelichting, zie programma 7 Overhead

Reeds genomen raadsbesluiten
Vaststellen Jaarstukken 2021 (raadsbesluit 29 september 2022)
- Budgetoverheveling Huisvesting arbeidsmigranten (€ 40.000 nadeel lasten)

Beheer overige gebouwen en gronden (€ 1.596.000 nadelig)
Actualisatie pandenbegroting (nadeel lasten € 25.000 & voordeel baten € 311.000)
Jaarlijks worden de begrotingskaders van de vastgoedportefeuille geactualiseerd op basis van de actuele pandenbegroting. Zowel de huurniveaus als de onderhoudsniveaus worden aangepast op basis van de laatste raming.

Het gebouw en het terrein aan de Oosteinderweg 247A/C in Aalsmeer zijn sinds 9 december 2021 in eigendom van de gemeente Aalsmeer. Het pand kent twee huurders (The Beach en Optisport). De huurinkomsten voor 2022 zullen in totaal € 400.000 bedragen. Conform raadsbesluit 28 oktober 2021 zijn de begrote huurbaten reeds verhoogd met € 106.000 ter dekking van de kapitaallasten. Via deze mutatie worden de hogere huurbaten 2022 opgenomen (€ 294.000). De structurele effecten worden verwerkt bij de Kadernota 2024.

Oekraïne huisvesting (€ 1.420.000 nadeel lasten)
Voor toelichting zie programma 8, algemene uitkering.

Overige begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000

- Actualisatie kapitaallasten (nadeel lasten € 2.000)

Reeds genomen raadsbesluiten
Vaststellen Jaarstukken 2021 (raadsbesluit 29 september 2022)

- Budgetoverheveling kwijtschelden huur SICA (€ 3.000 nadeel lasten)

Meerjarenprojecten plan buitenruimte MPP 2022-2025 (raadsbesluit 7 juli 2022)
Meerjarenprojecten plan buitenruimte MPP 2022-2025 (€ 60.000 voordeel lasten & € 517.000 nadeel baten)

Reservemutaties (€ 1.523.000 nadelig)
Reserve Uiterweg (voordeel lasten € 245.000)

- Lagere storting Uiterweg 116 Marinapark (zie toelichting onder Ruimte en leefomgeving)

Reserve Grondexploitaties (nadeel lasten € 2.282.000)

- Hogere storting Hornmeer Meervalstraat & Roerdomplaan (zie toelichting onder Grondexploitatie - niet bedrijventerreinen)

Reserve Buitenruimte (voordeel lasten € 23.000)

- Uiterweg 116 (€ 15.000 lagere storting)
- Hornmeer Meervalstraat & Roerdomplaan (€ 8.000 lagere storting)

Dekking kapitaallasten gebouwen (voordeel baten € 2.000)
Op basis van de in de jaarrekening 2021 berekende boekwaarden van de lopende investeringen heeft een actualisatie van de kapitaallasten plaatsgevonden.

Reeds genomen raadsbesluiten
Meerjarenprojecten plan buitenruimte MPP 2022-2025 (raadsbesluit 7 juli 2022)

- Meerjarenprojecten plan buitenruimte MPP 2022-2025: (€ 2.956.000 nadeel lasten & voordeel baten) Het betreft de reserve Bovenwijkse Voorzieningen die per 1 januari 2022 overgeheveld is naar de reserve Buitenruimte.

Actualisering grondexploitaties 2022 (raadsbesluit 7 juli 2022)

- Actualisering grondexploitaties 2022 (€ 490.000 voordeel lasten)

2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid

Financiële bijstellingen 2e Bestuursrapportage 2022 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Mutaties 2e Bestuursrapportage 2022			Mutaties Meerjarenraming			
	Lasten	Baten	Saldo	2023	2024	2025	2026
06 Bestuur, bevolking en veiligheid							
6.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	-	-	-	-
6.1 Openbare orde en veiligheid	227	-	-227	-212	-267	-212	-212
6.2 Burgerzaken	239	101	-138	-	-	-	-
6.4 Bestuur	85	-	-85	-	-	-	-
Mutatie saldo voor bestemming	**551**	**101**	**-450**	**-212**	**-267**	**-212**	**-212**
Reservemutatie	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie saldo na bestemming	**551**	**101**	**-450**	**-212**	**-267**	**-212**	**-212**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten,
een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

Bestaand beleid

Openbare orde en veiligheid (€ 227.000 nadelig)

Ondermijning (voordeel lasten € 55.000)

Voor toelichting, zie bijlage 4.1 Budgetoverhevelingen.

Kernorganisatie (nadeel lasten € 212.000)

Voor toelichting, zie programma 7 Overhead

Overige begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000

- Oekraïne € 15.000 nadelig (zie programma 8 algemene uitkering)

Reeds genomen raadsbesluiten

Vaststellen Jaarstukken 2021 (raadsbesluit 29 september 2022)

- Budgetoverheveling Ondermijning (€ 55.000 nadeel lasten)

Burgerzaken (€ 239.000 nadelig)

Verkiezingen (nadeel lasten € 44.000)

In verband met de Covid-19 maatregelen die getroffen moesten worden bij het organiseren van de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 heeft inhuur van externe capaciteit plaatsgevonden voor een bedrag van € 80.000. Conform de afgesproken verdeling is het aandeel Aalsmeer 25% en leidt dit tot een incidentele verhoging van de limitatieve lijst in 2022 met Amstelveen van € 20.000. De extra inzet wordt gedekt uit de stelpost taakmutaties waar een extra bijdrage van € 44.000 voor coronamaatregelen verkiezingen is opgenomen. Het restant van deze stelpost ad € 24.000 kan vervolgens vrijvallen ten gunste van het verkiezingsbudget, aangezien de kosten van de verkiezingen € 31.000 hoger zijn dan begroot.

Leges en rijksafdrachten (nadeel lasten € 108.000 & voordeel baten € 101.000)
De afgelopen jaren is het door omstandigheden, zoals corona, lastig geweest een goede schatting te maken van de leges en bijbehorende rijksafdrachten. In de begroting 2024 vindt een meerjarige actualisatie plaats van de kostendekkendheid.

Incidenteel wordt voorgesteld de begroting 2022 te wijzigen voor hogere legesinkomsten paspoorten, rijbewijzen en naturalisatie (€ 100.000). Dit leidt tevens tot hogere rijksafdrachten van € 63.000 en personele inzet van € 44.000 (op te nemen op limitatieve lijst). Per saldo levert dit een tekort op van € 7.000.

Oekraïne basisregistratie personen (BRP) (nadeel lasten €87.000)
Voor toelichting zie programma 8, algemene uitkering.

Bestuur (€ 85.000 nadelig)
Gemeenteraad (nadeel lasten € 85.000)
De kosten voor de jaarrekeningcontroles 2021 en 2022 zijn € 30.000 meer dan de overeengekomen contractprijs als gevolg van nieuwe regelgeving van het Rijk die ten dele Covid-19 gerelateerd is. De auditcommissie heeft de meerkosten besproken met de accountant en zij adviseert de kosten te verwerken in de bestuursrapportage.

In de eerste helft van 2022 zijn er uitgaven ad € 20.000 geweest voor de huur van audiovisueel materiaal om in geval van Covid-19 beperkingen de raadsvergaderingen in de Burgerzaal te kunnen continueren. Daarnaast is dit jaar nog een upgrade noodzakelijk van de cameraregie en een aanpassing van de geluidsinstallatie in de raadzaal. De kosten bedragen in totaal € 35.000.

2.7 Overhead

Financiële bijstellingen 2e Bestuursrapportage 2022 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Mutaties 2e Bestuursrapportage 2022			Mutaties Meerjarenraming			
	Lasten	Baten	Saldo	2023	2024	2025	2026
07 Overhead							
7.1 Ondersteuning organisatie	-2.956	-	2.956	-567	1.382	1.382	1.382
Mutatie saldo voor bestemming	**-2.956**	**-**	**2.956**	**-567**	**1.382**	**1.382**	**1.382**
Reservemutatie	-	200	200	-	-	-	-
Mutatie saldo na bestemming	**-2.956**	**200**	**3.156**	**-567**	**1.382**	**1.382**	**1.382**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten,
een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

Bestaand beleid

Ondersteuning organisatie (€ 2.956.000 voordelig)

Kernorganisatie (voordeel lasten € 1.098.000)

Met de vorming van de kernorganisatie is een aantal functies die voorheen ingekocht werden bij Amstelveen opgenomen in de kernorganisatie zelf. Hierdoor is de dienstverleningsbijdrage aan Amstelveen verlaagd. Hier staat tegenover dat de kernorganisatie nu zelf de (salaris)kosten voor deze functies maakt. De betreffende functies zijn op basis van de werkzaamheden toegerekend aan betreffende programma's. Hierdoor ontstaat een verlaging op programma 7 Overhead en op de overige programma's een even grote verhoging van de kosten.

Transitiebudget (voordeel lasten € 1.949.000)

Voor toelichting, zie bijlage 4.1 Budgetoverhevelingen.

Toezicht Meerlanden (voordeel lasten € 296.000)

Met ingang van de nieuwe samenwerkingsafspraken met Amstelveen koopt Aalsmeer het toezicht op de Meerlanden niet meer in bij Amstelveen. Hierdoor is de dienstverleningsbijdrage aan Amstelveen verminderd. De kosten voor de toezicht op het Meerlanden zijn opgenomen op taakveld Openbaar groen en openluchtrecreatie & taakveld Verkeer en vervoer, het gaat hier puur om een verschuiving tussen programma's.

Oekraïne inhuur projectleiding (€ 100.000 nadeel lasten)

Voor toelichting zie programma 8, algemene uitkering.

Kostenverhogende btw dienstverleningsbijdrage (nadeel lasten € 70.000)

Voor toelichting, zie programma 8 Algemene dekkingsmiddelen - overige baten & lasten

Meerjarenprojecten plan buitenruimte MPP 2022-2025 (voordeel lasten € 69.000)

Zie bijlage 4.2 Meerjarenprojectenplan Buitenruimte.

Overige begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000

- software streetsmart voor driedimensionaal beeld buitenruimte (nadeel lasten € 12.000)

Reeds genomen raadsbesluiten

Vaststellen Jaarstukken 2021 (raadsbesluit 29 september 2022)

Budgetoverheveling Compensatie gemiste inkomsten Sinterklaas-comit (€ 5.000 nadeel lasten)

Meerjarenprojecten plan buitenruimte MPP 2022-2025 (raadsbesluit 7 juli 2022)

- Meerjarenprojecten plan buitenruimte MPP 2022-2025 (€ 269.000 nadeel lasten)

Reservemutatie (€ 200.000 voordelig)

Reserve Buitenruimte (voordeel baten € 200.000)

- Hogere onttrekking als gevolg van bijstelling overhead MPP Buitenruimte 2022-2025 (raadsbesluit 7 juli 2022) € 269.000 voordeel baten)
- Bijlage 4.2 Meerjarenprojecten Buitenruimte lagere onttrekking (nadeel baten € 69.000)

2.8 Algemene dekkingsmiddelen

Financiële bijstellingen 2e Bestuursrapportage 2022 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Mutaties 2e Bestuursrapportage 2022			Mutaties Meerjarenraming			
	Lasten	Baten	Saldo	2023	2024	2025	2026
08 Algemene dekkingsmiddelen							
8.1 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-	4.159	4.159	895	986	1.007	2.387
8.1 Belastingen overig	-	-	-	-	-	-	-
8.1 Overige baten en lasten	-1.857	2.976	4.833	-671	-775	-855	-2.235
8.1 OZB Niet-woningen	-	360	360	-	-	-	-
8.1 OZB Woningen	-	150	150	-	-	-	-
8.1 Treasury	-	80	80	-	-	-	-
8.1 Vennootschapsbelasting (VPB)	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie saldo voor bestemming	**-1.857**	**7.725**	**9.582**	**224**	**211**	**152**	**152**
Reservemutatie	2.839	1.429	-1.410	2.208	127	27	27
Mutatie saldo na bestemming	**982**	**9.154**	**8.172**	**2.432**	**338**	**179**	**179**

(een -/- teken in de kolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten,
een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

Bestaand beleid

Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds (€ 4.159.000 voordelig)

Meicirculaire 2022 (voordeel baten € 2.570.000)

In de raadsbrief van 27 juni 2022 zijn de gevolgen van de meicirculaire 2022 en de opbouw van het voordelig saldo beschreven. Dit voordelige budgettair effect is hoofdzakelijk opgebouwd uit: Algemene mutaties accres, uitkeringsfactor, areaal/nominaal, c.a.. Dit betreft de meerjarige accresontwikkeling in samenhang met de nominale ontwikkeling en overige algemene mutaties die met elkaar “de lengte of de breedte” c.q. de groei/krimp van de speelruimte van de algemene uitkering bepalen (totaal € 2,6 miljoen voordelig).

Septembercirculaire 2022 (voordeel baten € 1.589.000)

De algemene uitkering is toegenomen met € 1,6 miljoen. De belangrijkste redenen zijn:
areaal/nominaal (€ 0,3 miljoen),
onderuitputting BTW-compensatiefonds (€ 0,4 miljoen),
incidentele bijdrage voor de Omgevingswet/Wet Kwaliteitsborging Bouw (€ 0,3 miljoen),
een eenmalige bijdrage voor de energietoeslag (€ 0,5 miljoen).

Overige baten en lasten (€ 4.833.000 voordelig)

Oekraïne (€ 2.611.000 voordeel baten)

Financieel uitgangspunt bij de opvang is dat het kabinet van rijkswege een reële compensatie heeft toegezegd van de extra kosten die gemaakt zullen worden door gemeenten voor de opvang van ontheemden uit de Oekraïne. Er ligt een toezegging dat gemeenten er financieel niet slechter voor komen te staan door

de opvang. Dit betekent dat sprake is van voorfinanciering. De verwachting is dat het aangevraagde voorschot eind derde/begin vierde kwartaal wordt uitbetaald.

De vergoeding voor de extra kosten die gemeenten maken bestaat uit vele financieringsbronnen. Dit maakt het koppelen van de aanvragen met de bijbehorende dekking vanuit het Rijk lastiger dan in het geval het Rijk met één dekkingsbron/regeling was gekomen.

Specifieke uitkering gemeentelijke opvang (GOO)
De belangrijkste inkomstenbron vormt de specifieke uitkering (SPUK) voor het normbedrag van € 100 per bed per dag. Dit bedrag bevat met name kamerkosten, leefgeld, maaltijden, BTW-vergoeding, schoonmaak, uitvoeringskosten, inschrijving BRP, beveiliging en WA-verzekering. Het bedrag van € 100 wordt tot en met december 2022 vergoed ook als de totale kosten lager zijn.

Vanaf september 2022 wordt ervan uitgegaan dat het aantal opvangplekken in de gemeentelijke opvang circa 120 bedden bedraagt. Verwacht wordt dat er € 2,6 miljoen aan kosten in 2022 wordt gemaakt die ook gedeclareerd kunnen worden via de SPUK. Voor 2022 is een voorschot aangevraagd. Deze wordt de komende maanden beoordeeld door het subsidieportaal van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Verwacht wordt dat deze uitkering 4e kwartaal wordt uitbetaald aan Aalsmeer. Van het voorschot is € 224.000 toegevoegd aan de limitatieve lijst.

Het ministerie van J&V heeft adviesbureaus Improven en AEF gevraagd om een onderzoek uit te voeren naar de kosten die gemeenten maken voor de opvang van Oekraïners. Doel van dit onderzoek is om het huidige normbedrag van € 100 per dag te herijken. De uitkomst van dit onderzoek is inmiddels bekend. De consequenties zijn dat het normbedrag vanaf 15 oktober 2022 wordt bijgesteld naar € 83 per plaats per dag. Aalsmeer verwacht dat deze bijgestelde vergoeding voldoende dekking geeft voor de te maken kosten.

Compensatie inkomstenderving gemeenten corona (voordeel baten € 365.000)
Vanuit het Rijk maken gemeenten aanspraak op compensatie inkomstenderving als gevolg van corona. Uitgangspunt is reële compensatie van de door de gemeente gederfde inkomsten door corona in 2021. De gederfde inkomsten worden berekend door de begrote inkomsten van de gemeente af te zetten tegen de volgens de jaarrekening geïnde inkomsten.

De compensatie betreft voor Aalsmeer de volgende groepen:
Groep 1: Toeristenbelasting, parkeerbelastingen en kwijtscheldingen
Groep 2: Marktgelden, havengelden en leges burgerzaken
Groep 3: Evenementenleges

Voor deze is de verwachting dat Aalsmeer in het najaar van 2022 € 365.000 ontvangt als compensatie inkomstenderving. Dit bedrag komt ten gunste van de algemene middelen.

Kostenverhogende btw dienstverleningsbijdrage (voordeel lasten € 135.000)
Voor de kostenverhogende btw van de dienstverleningsbijdrage aan Amstelveen is € 336.000 in de begroting opgenomen. De kostenverhogende btw is afhankelijk van het btw-regime dat hoort bij de verschillende werkzaamheden van de gemeente. Vanaf 2023 blijft op dit budget € 85.000 over. Dit wordt betrokken bij het opstellen van de Kadernota 2024.

Actualisatie kapitaallasten (voordeel lasten € 781.000)
Voor toelichting, zie programma 4 reserves

In de stelpost kapitaallasten is nog € 41.000 beschikbaar. Mocht er in 2022 geen beroep meer op worden gedaan zal dit bedrag vrijvallen in de jaarrekening 2022.

Meicirculaire 2022 (nadeel lasten € 1.168.000)
Vanuit de meicirculaire 2022 wordt € 900.000 toegevoegd aan de stelpost loon- en prijsontwikkelingen (nominaal) en € 268.000 toegevoegd aan de stelpost taakmutaties. Dit betreft € 234.000 voor uitvoering klimaatakkoord en € 34.000 extra boa's in de openbare ruimte.

Stelpost loon- en prijsontwikkeling (voordeel lasten € 1.993.000)
De stelpost loon- en prijsontwikkelingen (nominaal) kan vrijvallen aangezien er in 2022 geen aanspraak meer op wordt gemaakt.

Septembercirculaire 2022 (nadeel lasten € 297.000)
Vanuit de septembercirculaire 2022 wordt € 297.000 toegevoegd aan de stelpost taakmutaties. Het betreft de invoering Omgevingswet en invoering WKB die zijn toegevoegd aan de limitatieve lijst.

Stelpost taakmutaties (voordeel lasten € 412.000)
Vanuit diverse programma's wordt een beroep gedaan op de gereserveerde middelen die op de stelpost taakmutaties zijn opgenomen. Vanuit deze stelpost wordt voor het onderdeel Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) een andere fasering aangebracht. Voor toelichting, zie bijlage 4.1 Budgetoverhevelingen.

- Preventieve zorg- en welzijnsvoorzieningen € 10.000
- Gebundelde uitkering (BUIG) € 178.000
- Verkiezingen € 44.000
- Inburgering € 25.000
- AM Match € 18.000
- Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag € 136.000

Stelpost taakmutaties - Klimaatakkoord (voordeel lasten € 234.000)
De gemeente Aalsmeer heeft via de meicirculaire (stelpost taakmutaties) een bijdrage ontvangen van het Rijk van € 234.000, voor de extra en geïntensiveerde taken als gevolg van het Klimaatakkoord. Het voorstel is om deze middelen vrij te laten vallen ten gunste van het begrotingssaldo 2022. De reden hiervan is dat in de collegeagenda 2022-2026 structurele middelen zijn opgenomen ten behoeve van dit doel. Daarmee is dekking van de uitgaven van deze taken gewaarborgd.

Stelposten (voordeel lasten € 45.000)
Naar verwachting zullen de resterende stelposten voor 2022 niet meer noodzakelijk zijn en kunnen deze vrijvallen.

Reeds genomen raadsbesluiten
Vaststellen Jaarstukken 2021 (raadsbesluit 29 september 2022)
Budgetoverheveling beschikbaar houden taakmutaties decembercirculaire 2021 (€ 209.000 nadeel lasten)
Meerjarenprojecten plan buitenruimte MPP 2022-2025 (raadsbesluit 7 juli 2022)
Meerjarenprojecten plan buitenruimte MPP 2022-2025 (€ 69.000 nadeel lasten)

OZB Niet-woningen (€ 360.000 voordelig)
Belastingen op producenten – eigenaren (voordeel baten € 360.000)
Op basis van tussentijdse rapportages verwachten we een hogere belastingopbrengst eigenaren niet-woningen.

OZB Woningen (€ 150.000 voordelig)
Belastingen op eigenaren-woningen (voordeel baten € 150.000)
Op basis van tussentijdse rapportages verwachten we een hogere belastingopbrengst eigenaren niet-woningen.

Treasury (€ 80.000 voordelig)
Beleggingen en dividenden (voordeel baten € 80.000) voordelig
De gemeente Aalsmeer is onder meer aandeelhouder bij de BNG bank, Meerlanden Holding N.V en Stedin Groep. De dividenduitkeringen over het jaar 2021, die in het huidige begrotingsjaar (2022) worden uitgekeerd, zijn hoger uitgekomen dan vooraf was ingeschat. De begroting 2023 is reeds bijgesteld op basis van de toegezegde dividenduitkeringen.

Reservemutaties (€ 1.410.000 nadelig)
Reserve veilig te stellen budgetten (€ 2.412.000 nadeel lasten)
In bijlage 4.1 budgetoverheveling zijn alle budgetoverhevelingen opgenomen. De budgetoverheveling Hittestressonderzoek van € 20.000 wordt afgewikkeld met een reserve Klimaatadaptatie waardoor er € 2.412.000 wordt gestort in de reserve veilig te stellen budgetten.

Reeds genomen raadsbesluiten
Vaststellen Jaarstukken 2021 (raadsbesluit 29 september 2022) (nadeel lasten € 427.000 & voordeel baten € 1.429.000)
Budgetoverheveling welke op diverse programma's is verwerkt vanuit de jaarstukken 2021.

Deelnemingen
Koop aandelen Meerlanden
Met betrekking tot de Meerlanden is bij de recente herziening een afspraak gemaakt dat een gemeenten net zo veel aandelen houdt als aansluitingen binnen de gemeente. Doordat dit kan muteren wordt elk jaar een herijking uitgevoerd. Op het moment dat je meer aansluitingen hebt gekregen koop je aandelen bij. Is het aantal aansluitingen gedaald, dan verkoop je aandelen.

Aalsmeer heeft 113 meer aansluitingen en koopt daardoor 113 aandelen bij tegen een intrinsieke waarde van € 206,048 per aandeel voor totaal € 23.283,39.

3. Financiën

3.1 Reserves en voorzieningen

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari 2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	Boekwaarde 31december 2022
Algemene reserve	34.780	4.182	2.690	36.272
Algemene vrije reserve	0	0	0	0
Begrotingssaldo	-1.665	1.665	0	0
A1. Algemene reserve	**33.115**	**5.847**	**2.690**	**36.272**
A. TOTAAL ALGEMENE RESERVE	**33.115**	**5.847**	**2.690**	**36.272**
Dekking kapitaallasten groen, water en recreatie	4.093	1.951	314	5.730
Dekking kapitaallasten verkeer en vervoer	9.053	193	2.176	7.070
Kapitaallasten Gebouwen	6.863	0	445	6.418
B1. Dekking kapitaallasten	**20.009**	**2.144**	**2.935**	**19.218**
Actualiseren bestemmingsplannen	0	0	0	0
Bovenwijkse voorzieningen	2.956	0	2.956	0
Duurzaamheidsfonds	377	0	198	179
Sociaal domein	700	321	649	372
Herinrichting VVA-terrein	1.883	0	1.883	0
Kunstzinnige verfraaiing	163	0	36	127
Minimabeleid	0	0	0	0
Monumentenfonds	19	0	0	19
Onderhoud/instandh. onbebouwde buitenruimte	10.543	8.980	2.631	16.892
Uiterweg	0	0	0	0
Veilig te stellen budgetten	3.192	2.839	3.529	2.502
Voorlopige winsten grondexploitaties	710	3.534	518	3.726
Woonfonds volkshuisvesting	28	0	28	0
Reserve Klimaatadaptatie	280	0	30	250
B2. Overige bestemmingsreserves	**20.851**	**15.674**	**12.458**	**24.067**
B. TOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	**40.860**	**17.818**	**15.393**	**43.285**
Eigen vermogen (A+B)	**73.975**	**23.665**	**18.083**	**79.557**

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari 2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	Boekwaarde 31december 2022
Beheer gebouwen	85	358	360	83
A. Egalisatievoorziening	85	358	360	83
Facilitaire projecten	1.782	361	253	1.890
Greenpark BV	50	0	0	50
Voormalig personeel	0	0	0	0
Voorziening Pensioen oud-wethouders	250	408	20	638
B. Voorziening voor verplichtingen en verliezen met onzekere omvang en risico	2.082	769	273	2.578
Afkoop onderhoud begraafplaats	500	131	56	575
Afvalstoffenheffing	417	0	10	407
Begraafplaats Aalsmeer	68	0	21	47

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari 2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	Boekwaarde 31december 2022
Rioolheffing	1.479	79	679	879
Uitgifte graven	642	133	63	712
Voorziening vervanging riolen	1.255	1.295	500	2.050
C. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	3.106	343	829	2.620

3.2 Mutaties op programmaniveau

Programma	Begroting voor wijziging			Mutaties 2e Bestuursrapportage			Begroting na wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
01 Sociaal Domein	27.228	5.081	-22.147	3.234	-17	-3.251	30.462	5.064	-25.398
02 Onderwijs en ontplooiing	6.627	1.700	-4.927	1.153	1.023	-130	7.780	2.723	-5.057
03 Economie en duurzaamheid	941	879	-62	156	93	-63	1.097	972	-125
04 Openbare ruimte	19.819	9.311	-10.508	-1.918	-75	1.843	17.901	9.236	-8.665
05 Ruimtelijke ontwikkelingen	26.798	25.770	-1.028	-3.285	-2.256	1.029	23.513	23.514	1
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	6.410	661	-5.749	551	101	-450	6.961	762	-6.199
07 Overhead	12.665	-	-12.665	-2.956	-	2.956	9.709	-	-9.709
08 Algemene dekkingsmiddelen	3.460	50.919	47.459	-1.857	7.725	9.582	1.603	58.644	57.041
Saldo voor bestemming	103.948	94.321	-9.627	-4.922	6.594	11.516	99.026	100.915	1.889
01 Sociaal Domein	-	-	-	321	649	328	321	649	328
02 Onderwijs en ontplooiing	-	25	25	-	11	11	-	36	36
03 Economie en duurzaamheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
04 Openbare ruimte	6.833	9.270	2.437	1.038	-2.237	-3.275	7.871	7.033	-838
05 Ruimtelijke ontwikkeling	2.305	988	-1.317	4.481	2.958	-1.523	6.786	3.946	-2.840
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07 Overhead	-	-	-	-	200	200	-	200	200
08 Algemene dekkingsmiddelen	-	5.790	5.790	2.839	1.429	-1.410	2.839	7.219	4.380
Reservemutaties	9.138	16.073	6.935	8.679	3.010	-5.669	17.817	19.083	1.266
01 Sociaal Domein	27.228	5.081	-22.147	3.555	632	-2.923	30.783	5.713	-25.070
02 Onderwijs en ontplooiing	6.627	1.725	-4.902	1.153	1.034	-119	7.780	2.759	-5.021
03 Economie en duurzaamheid	941	879	-62	156	93	-63	1.097	972	-125
04 Openbare ruimte	26.652	18.581	-8.071	-880	-2.312	-1.432	25.772	16.269	-9.503
05 Ruimtelijke ontwikkeling	29.103	26.758	-2.345	1.196	702	-494	30.299	27.460	-2.839
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	6.410	661	-5.749	551	101	-450	6.961	762	-6.199
07 Overhead	12.665	-	-12.665	-2.956	200	3.156	9.709	200	-9.509
08 Algemene dekkingsmiddelen	3.460	56.709	53.249	982	9.154	8.172	4.442	65.863	61.421
Saldo na bestemming	**113.086**	**110.394**	**-2.692**	**3.757**	**9.604**	**5.847**	**116.843**	**119.998**	**3.155**

(een -/- teken in de mutatiekolommen lasten en baten betekent een verlaging van respectievelijk de lasten en baten,
een -/- teken in de kolom Saldo betekent een nadeel)

4. Bijlagen

4.1 Budgetoverhevelingen

Sociaal domein

Minimabeleid zwemregeling volwassenen (€ 21.000)

In 2021 is € 39.000 beschikbaar gesteld voor de zwemregeling volwassenen. De pilot kon nog niet volledig starten vanwege de coronapandemie en een tekort aan zwemleraren. Daarom is € 33.000 van dit budget naar 2022 overgeheveld. De eerste zwemlessen zijn in mei 2022 gestart. De totale kosten voor 2022 worden op € 12.000 ingeschat. Het verzoek is om de pilot in totaal een jaar te laten doorlopen, tot juni 2023 en daarvoor de overgebleven middelen (€ 21.000) over te hevelen. Als na de evaluatie de wens van de raad is om de pilot om te zetten naar structureel beleid zal hiervoor bij de kadernota 2024 budget beschikbaar moeten worden gesteld.

Kansrijke start (€ 16.000)

Via de septembercirculaire 2021 en de meicirculaire 2022 heeft de gemeente tweemaal € 8.000 extra aan tijdelijke middelen ontvangen voor het project Kansrijke start 2022. Aangezien er voldoende middelen beschikbaar zijn voor het jaar 2022 stellen we voor om de extra bijdrage (€ 16.000) over te hevelen naar 2023. Zo kunnen we in het jaar 2023 extra inzet plegen. Het Rijk heeft nog niet kenbaar of er vanaf 2023 incidenteel of structureel middelen beschikbaar komen, wat toekomst plannen maken met partners nog lastig maakt.

Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) (€ 82.500)

In de reactie van het kabinet van 15 januari 2021 op het rapport ‘Ongekend onrecht’ van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) is toegelicht dat naast de hersteloperatie voor getroffen ouders en kinderen, ook maatregelen nodig zijn die structureel tot brede verbeteringen in beleid en uitvoering moeten leiden. Onderdeel hiervan is het versterken van de dienstverlening bij alle onderdelen van de overheid, waaronder de gemeenten. In de 1e Burap 2022 is hiervoor eenmalig € 126.500 toegekend voor communicatie, ontwikkeling van een integrale werkwijze, versterken sociaal loket en onderzoeken. De voorbereiding en uitwerking voor de acties op het gebied van communicatie vragen meer tijd dan verwacht. Het toegekende inhuurbudget voor communicatie van € 37.500 wordt daarom overgeheveld naar 2023. Voor de ontwikkeling van een integrale werkwijze en uitvoering van onderzoeken is de jaarschijf 2023 voldoende en wordt voorgesteld om € 45.000 over te hevelen naar de periode 2024-2027. De hiervoor genoemde budgetoverhevelingen vragen ook een aanpassing op de limitatieve lijst. In 2023 volgt nadere besluitvorming op de inzet van de POK middelen voor 2024-2027.

Onderwijs en ontplooiing

Kerkenvisie (€ 12.000)

Vanuit het ministerie van OC&W is in 2021 een decentralisatie-uitkering ontvangen ter hoogte van € 25.000 ten behoeve van het opstellen van een Kerkenvisie voor Aalsmeer. In de 2e bestuursrapportage 2021 is een bedrag van € 20.000 overgeheveld naar het jaar 2022. Hoewel de planning oorspronkelijk uitging van een doorlooptijd van een jaar heeft het project vertraging opgelopen. We starten het najaar 2022 met de participatierondes en verwachten rond de zomer 2023 de visie voor te leggen aan de gemeenteraad. Er wordt daarom € 12.000 van het budget overgeheveld naar het jaar 2023.

Economie en duurzaamheid

Pontverbinding over de Ringvaart (€ 20.000)

In 2022 is € 20.000 opgenomen voor een pontverbinding over de Ringvaart bij de Pontweg. Voor deze pontverbinding wordt een subsidieaanvraag in het kader van de Westeinderscheg voorbereid, samen met de gemeente Haarlemmermeer. Vanuit de Westeinderscheg kan 75% worden bijgedragen aan een dergelijke

voorziening, met een maximum van € 150.000. Gemeenten moeten dus 25 % zelf bijdragen. Het project maakt kans op subsidiëring, maar er moeten nog omgevingsvergunningen worden aangevraagd, voordat de subsidie-aanvraag behandeld kan worden. Voorgesteld wordt het eenmalige budget van € 20.000 door te schuiven naar 2023.

Openbare ruimte

Pilot 'OV op Maat' (€ 50.000)

De pilot ‘OV op Maat’, uitgevoerd door vervoermaatschappij Connexxion van medio december 2021 t/m medio juni 2022 is niet geslaagd. Op dit moment wordt met de wethouder naar een ander alternatief voor ‘OV op Maat’ gezocht. Voorgesteld wordt om het budget van 2022 € 50.000 over te hevelen naar 2023.

Hittestressonderzoek (€ 20.000)

In het 4e kwartaal 2022 staat een externe hittestressonderzoek gepland. De resterende middelen worden via de reserve Klimaatadaptatie doorgeschoven naar 2023 om gelijk door te kunnen pakken met geadviseerde maatregelen uit het hittestressonderzoek.

Ruimte en leefomgeving

Uitvoering structuurvisies / gebiedsontwikkeling Westeinderscheg (€ 50.000)

- In de Kadernota 2022 is een budget opgenomen voor het in beeld brengen van de bestemming strijdige activiteiten in de structuurvisiegebieden Oosteinderweg en Tussen de Linten. Om gelijk speelveld te creëren voor ondernemers in het gebied en meer zicht te krijgen op illegale activiteiten in het gebied. In 2022 is € 25.000 euro bestemd voor het gebied Oosteinderweg. De uitgaven worden in 2023 verwacht. Voorgesteld wordt het volledige budget van € 25.000 door te schuiven naar 2023.
- Uitbesteding gebiedsontwikkeling wordt in 2022 opgepakt. Naar verwachting zal € 10.000 worden gefactureerd in 2022. Voorgesteld wordt € 25.000 over te hevelen naar 2023. Het budget wordt in eerste instantie aangewend voor de gebiedsontwikkeling van de Pontweg en omgeving (Beach, Prenatal, herinrichting openbare ruimte).

Wijkaanpak Stommeer (€ 20.000)

In 2022 is een start gemaakt met het maken van de Nota van uitgangspunten voor Stommeer. Beoogd was in 2021 te starten, maar dit is vertraagd doordat er weinig capaciteit was bij adviesbureaus. Voorgesteld wordt om € 20.000 door te schuiven naar 2023 voor de afronding van de Nota van uitgangspunten.

Bestuur, bevolking en veiligheid

Ondermijning restbudget 2021 naar 2024 (€ 55.000)

Van het meerjarige beschikbare budget voor ondermijning uit 2021 was eind 2021 een bedrag van € 55.000 over. Bij de jaarrekening 2021 is voorgesteld om dit restant over te hevelen naar 2024. Het budget is bij de begrotingswijziging per abuis in 2022 opgenomen. Met deze wijziging wordt dit naar 2024 overgeheveld.

Overhead

Transitiebudget (€ 1.949.000)

Voor de transitie naar de nieuwe organisatie is € 3.000.000 beschikbaar gesteld. In 2021 en 2022 zijn veel werkzaamheden verricht voor de totstandkoming van nieuwe samenwerkingsafspraken met Amstelveen en de kernorganisatie. Echter een groot deel van de werkzaamheden om de kernorganisatie verder door te ontwikkelen volgt in 2023 en verder, met de daarbij behorende kosten. De kosten worden derhalve dan ook verder in 2023 gemaakt. Op dit moment is het nog niet duidelijk of het huidige transitiebudget voor de nieuwe organisatie toereikend is. Zodra hier meer inzicht in is zullen wij u hierover informeren.

Algemene dekkingsmiddelen

Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) (€ 136.500)

Bij de 1e burap 2022 zijn budgetten opgenomen voor de jaren 2022 en 2023. Het rijk stelt in 2022 meer beschikbaar wat beschikbaar moet blijven voor de inzet van POK middelen 2024-2027. In 2023 volgt nadere besluitvorming over de inzet van deze middelen.

4.2 Meerjarenprojectenplan Buitenruimte

Bedragen x € 1.000

Taak-veld	Onderdeel uitvoeringsprogramma	2022 Raadsbesluit jul-22	2022 2e Burap	2022 Mutaties 2e Burap	2023 Mutaties 2e Burap
		A	B	C = B - A	
2.1	Wegen	7.038	5.503	-1.535	1.356
5.7	Groen en spelen	967	669	-299	7
5.7	Water	341	156	-185	193
7.2	Riolering	1.153	641	-512	595
0.4	Overhead	269	199	-70	**
	Totalen	**9.768**	**7.168**	**-2.601**	**2.151**
	Via investeringen	7.186	5.006	-2.180	1.940
	Via exploitatie	2.582	2.162	-420	210

** In de tabel hierboven zijn de mutaties van 2023 inclusief overhead. Volgend jaar wordt de overhead hiervan afgesplitst

Reserves bedrag x € 1.000

Omschrijving	2022	2023
Buitenruimte	-494	87
Dekking kapitaalasten verkeer en vervoer	-50	0
Dekking kapitaalasten Groen, water en recreatie	53	123
Totalen	**-491**	**210**

Het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte 2022-2025 is op 7 juli 2022 vastgesteld. Bij de 2e bestuursrapportage rapporteert het college over de voortgang van het programma en de benodigde bijstellingen van de begroting. Op het totale begroting van € 9,8 miljoen wordt naar verwachting ongeveer € 7,2 miljoen gerealiseerd. Hiervan is €1.184.900 PEAT (projectmanagement, engineering, administratie en toezicht). Bij het opstellen van kostenramingen en planningen kunnen niet alle risico's op voorhand ingecalculeerd worden. Risico's doen zich immers lang niet altijd voor. Diverse omstandigheden kunnen leiden tot bijstelling van de planning. De realisatiegraad is dit jaar wat lager dan in voorgaande jaren. De focus heeft in het voorjaar gelegen op het helemaal ombouwen van het MPP, de invoering van de nieuwe financieringssystematiek en de administratieve inrichting daarvan en de integratie van de bovenwijkse voorzieningen in het MPP. Een wat meer realistische verdeling van projecten over de jaren heen is daarbij nog niet volledig doorgevoerd. Daar komt bij dat er een nieuw college en een nieuwe raad begonnen zijn en dat de wereldeconomie een flinke klap heeft gekregen door de energie- en grondstoffencrisis en de oorlog in Oekraïne. Dit leidt onder andere tot leverantieproblemen. Tegelijk is ook de markt momenteel moeilijk. Er is weinig personeel en aannemers hebben het drukker dan ooit. Andere belangrijke planningsfactoren zijn de medewerking en planning van nutsbedrijven, het soepel doorlopen van procedures (grondaankoop, vergunningen, verkeersbesluiten), de resultaten van technische onderzoeken en het aantreffen van vervuilde grond.

De begroting dient daarom voor een aantal projecten te worden bijgesteld. In 2022 gaat het totale programma van € 9,8 miljoen naar € 7,2 miljoen, in 2023 wordt de begroting vooralsnog opgehoogd van € 21,5 miljoen

naar € 23,6 miljoen. Dat is een groot bedrag dat enige toelichting behoeft. Aan de ene kant staan er veel grote projecten op stapel in 2023, waaronder de 1e fase Machineweg, de Zijdstraat, de 1e fase Uiterweg, de Aalsmeerderweg-zuid en de Burgemeester Hoffscholteweg. Stuk voor stuk projecten van meer dan een miljoen euro die al helemaal of grotendeels voorbereid zijn. Aan de andere kant bevat het programma van 2023 nog projecten die naar verwachting niet of niet geheel uitgevoerd kunnen worden. Bijstelling van het programma van 2023 en verder gebeurt echter integraal in het voorjaar, tegelijkertijd met de Kadernota.
De bijstellingen worden hieronder per taakveld toegelicht. Alle bijstellingen van budgetten passen in de meerjarenbegroting van de buitenruimte en binnen de Reserve Buitenruimte (onderhoud/exploitatie) en de investeringsruimte voor de buitenruimte voor investeringsprojecten. Alle vrijvallende investeringsbudgetten dienen beschikbaar te blijven als investeringsruimte binnen het programma buitenruimte. Deze ruimte wordt opnieuw ingevuld bij de Kadernota 2024. De niet benutte budgetten voor kapitaallasten worden conform het raadsbesluit van juli 2022 verrekend met de Reserve Buitenruimte. Het gaat voor 2022 om een bedrag van € 780.300.

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Onder dit taakveld vallen de deelprogramma's wegen, verkeer, verkeersregelinstallaties (VRI's), bruggen en openbare verlichting. Op het totale taakveld wordt de begroting in 2022 naar beneden bijgesteld met € 1,5 miljoen (van € 7,0 miljoen naar € 5,5 miljoen). In 2023 wordt de begroting omhoog bijgesteld met € 1,4 miljoen. De grootste afwijkingen en bijstellingen op het taakveld worden hieronder verklaard:

2.1	Projecten Verkeer en vervoer	Bijstelling 2e bestuursrapportage 2022		
	bedrag * € 1.000	2022	2023	Totaal
1	Herstel kabelsleuven (inkomsten)	-150	0	-150
2	Onderhoud elementenverhardingen	-200	0	-200
3	Onderhoud asfaltverhardingen	200	0	200
4	Voorbereiding Van Cleeffkade-Stationsweg	-80	80	-
5	Onderzoeken en inspecties	-60	0	-60
6	Aanleg Burgemeester Hoffscholteweg	-150	150	-
7	Reconstructie Machineweg	150	-150	-
8	Reconstructie Uiterweg 1e fase (wegen/kunstw.)	-175	175	-
9	Fietspaden Zwarteweg-Molenvlietweg (wegen)	-220	240	20
10	Fietspaden Kudelstaartseweg	-30	30	-
11	Voetgangersbrug en trap Polderzoom 2-Bielzenpad	-70	70	-
12	Voetpaden Aalsmeerderweg-noord	-100	0	-100
13	Sporthal De Bloemhof – openbare ruimte (wegen)	-242	242	-
14	Rietwijkeroordweg-Noordpolderweg	-300	0	-300
15	Parkeerterrein Sportpark Sportlaan	-125	125	-
16	Fietspad Bilderdammerweg	-244	244	-
17	Herinrichting Hortensialaan e.o.	-150	150	-
18	Burgemeester Kasteleinweg	50	0	50
19	Aanleg Verlengde Molenvlietweg	306	0	306
	Administratieve aanpassing ivm overhead	55	0	55
	Totalen	**-1.535**	**1.356**	**-179**

1. Er worden meer inkomsten voor het herstel van kabelsleuven verwacht, omdat de nutsbedrijven meer werkzaamheden verrichten dan vooraf ingeschat. De begrote inkomsten worden verhoogd met € 150.000.

2. Het onderhoud aan elementenverhardingen blijft achter bij het begrote budget, dit heeft te maken met de overdracht van taken van de AA-organisatie naar de kernorganisatie. Inmiddels is deze situatie opgehelderd en gaat het onderhoud buiten weer van start. De AA-organisatie en de kernorganisatie werken samen aan een lijst met noodzakelijke en op korte termijn uit te voeren herstraatwerkzaamheden. Op het gebied van asfaltonderhoud ligt er veel werk. Het niet ingezette budget voor elementenverhardingen kan dit jaar ingezet worden voor asfaltonderhoud op de Hoofdweg-zuid.

3. Zie 2.

4. De voorbereiding van het project Van Cleeffkade-Stationsweg-Raadhuisplein loopt. Het project heeft een paar maanden stil gelegen door de bestuurswisseling en het vertrek van de landschapsarchitect. Een deel het voorbereidingsbudget schuift dus door naar 2023.

5. Het benodigde algemene budget voor onderzoeken en inspecties kan dit jaar worden verlaagd met € 60.000. In 2022 is er weinig onderzoek nodig gebleken. In de afgelopen jaren zijn reeds uitgebreide wegen- en kunstwerkeninspecties uitgevoerd en onderzoeken voor specifieke projecten kunnen op de betreffende projectbudgetten worden geboekt.

6. De aanleg van de Burgemeester Hoffscholteweg gaat in etappes. Dit jaar is de fundering en de onder- en tussenlaag van het noordelijk deel aangelegd om Polderzoom 2 te kunnen bereiken. De gesprekken over de sloop van nog aanwezige opstallen en overige grondzaken gaan de goede kant op en het ontwerp voor het nieuwe Spoorlijnpad is gemaakt. Het grootste deel van het werk zal in 2023 plaatsvinden. Een kleine fasering van het budget à € 150.000 is nodig.

7. Voor de reconstructie van de Machineweg wordt een deel van het budget van 2023 (€ 150.000) naar voren geschoven. De aankoop van twee percelen is al rondgekomen. De eerste fase van het werk (alles ten zuidoosten van de Aalsmeerderweg) wordt in het najaar van 2022 aanbesteed. Vanwege de omvang van dit werk is de verwachting dat de effecten van de wereldwijde prijsstijgingen duidelijk zichtbaar zullen worden in de inschrijvingen tijdens de aanbesteding. De gevolgen hiervan worden beschouwd bij actualisatie van het MPP in het voorjaar van 2023.

8. De reconstructie van de eerste twee delen van de Uiterweg die al geprogrammeerd staan in het MPP gaat van start. Het budget was verdeeld over 2022 en 2023. Hierbij dient een deel van het 2022-budget door te schuiven naar 2023. In het najaar wordt het nieuwe HWA-riool van de Zijdstraat naar de Uiterweg aangelegd. Daarna is er wat tijd nodig om de tijdelijk bestrate vakken te laten inklinken. In het eerste kwartaal start daarna de aanpak van het stuk Uiterweg tussen Van Cleeffkade en Dirk Baardsebrug en parallel wordt de aanpak van het verzakte deel rond de Kees Hansenbrug voorbereid. In de tussentijd wordt ook gewerkt aan de haalbaarheidsstudie naar de fietsbrug aan het eind van de Uiterweg.

9. Het verbeteren van de fietspaden langs de Zwarteweg en de Molenvlietweg lukt niet meer geheel in 2022. Wij hopen tegen de jaarwisseling te starten. De vertragingen komen door in te plannen werkzaamheden van derden en productie en leverantie van materialen. Ook is tijdens de voorbereiding gebleken dat een deel van het riool moet worden vervangen. Het budget wordt daartoe iets opgehoogd en afgerond. Dit is overigens vooral merkbaar bij het taakveld riolering.

10. Doordat eerst de dijkverbetering van de Kudelstaartseweg in Kudelstaart wordt voorbereid en uitgevoerd, is slechts een beperkt voorbereidingsbudget voor het fietspad in 2022 nodig. Een bedrag van € 30.000 schuift door naar volgend jaar.

11. De oplevering van de woningen in Polderzoom 2 heeft vertraging opgelopen als gevolg van werkzaamheden van nutsbedrijven. De nieuwe bewoners hebben daarom ook later de sleutel gekregen. Het bespreken met de bewoners van de realisatie van een nieuwe trap voor voetgangers (met fietsgoten) naar het Bielzenpad kan daarom ook pas later plaatsvinden en de realisatie dus ook. Het project schuift door naar 2023.

12. Nu een deel van het voetpad langs de Aalsmeerderweg-noord is opgeknapt na het aanleggen van een nieuwe persleiding is er minder budget nodig om ook het deel ten noorden van de Kerkweg te verbeteren. Dit budget kan daarom worden verlaagd met € 100.000.

13. De verbouwing van sporthal De Bloemhof is naar verwachting gereed in het vierde kwartaal van 2022. Daarna wordt gestart met de herinrichting van de openbare ruimte. Vanuit het MPP wordt bijgedragen aan deze herinrichting. De bijdragen vanuit wegen (€ 240.000) en riolering (€ 414.000) worden na afloop van het werk en dus pas in 2023 naar het project overgeboekt.

14. De reconstructie van de Rietwijkeroordweg en de Noordpolderweg is voorbereid. Op het moment van schrijven van de 2e burap is de aanbesteding nog niet afgerond. Op basis van de bestekscalculatie is de verwachting dat de eerdere budgetraming die aan het MPP ten grondslag lag aan de hoge kant was. Omdat ook nog een risicoreservering voor het project is geprogrammeerd in 2023 kan het budget van 2022 met € 300.000 worden verlaagd.

15. De besluitvorming over de herinrichting van het sportpark aan de Sportlaan in Aalsmeer wordt in het eerste kwartaal van 2023 verwacht. De reden van de vertraging is dat eerst een uitgebreid geluidsonderzoek nodig bleek. Het budget voor de voorbereiding en de eerste termijnen van uitvoering à € 125.000 wordt daarom samengevoegd met het uitvoeringsbudget van 2023.

16. De gesprekken over de grondverwerving langs de Bilderdammerweg ten behoeve van het nieuwe fietspad verlopen goed, maar de verwachting is het passeren van de aktes en de daadwerkelijke grondaankopen pas in het eerste kwartaal van 2023 zullen plaatsvinden. Daarom wordt een deel van het budget van 2022 (€ 244.000) naar 2023 overgeheveld.

17. De herinrichting van de Hortensialaan was bij het totstandkomen van het nieuwe MPP in het voorjaar te optimistisch in 2022 gepland. Doordat ook de schoolomgeving wordt heringericht, snelheidsremmende maatregelen en de aansluiting op de Ophelialaan worden meegenomen en nog bekeken wordt of ook rioleringswerkzaamheden direct meegenomen kunnen worden, schuift de uitvoering vooralsnog door naar 2023.

18. Het budget voor de resterende werkzaamheden aan en rond de Burgemeester Kasteleinweg blijkt iets te laag en wordt met € 75.000 opgehoogd. Daar komen € 25.000 aan inkomsten tegenover te staan voor nog enkele resterende werkzaamheden waarvoor de provincie betaalt. Via dit budget zijn onder andere werkzaamheden aan een persleiding uitgevoerd, is het middeneiland van de rotonde bij de Zwarteweg verfraaid en zijn/worden nog bebording, markering en onderzoekskosten betaald.

19. Het budget voor de aanleg van de Verlengde Molenvlietweg dient in 2022 te worden opgehoogd met € 306.000. Deels komt dit door een administratieve vergissing uit 2020 waarbij een op zich budgetneutrale ophoging van uitgaven en inkomsten alleen aan de inkomstenkant verwerkt was. De uitgaven waren daarbij nog niet ten laste van de (voormalige) Reserve Bovenwijks gebracht, terwijl de even hoge inkomsten wel in de reserve waren gestort. De extra uitgaven dienen nu alsnog ten laste van de Reserve (nu Buitenruimte) te worden gebracht. Daarnaast wordt in 2022 al de volledige (IJslandse) grond voor de voorbelasting geleverd en is het effect van de gestegen materiaalkosten deels zichtbaar geworden. Een deel van de begrote kosten van 2023 schuift hierdoor naar voren. Tegelijkertijd moeten ook de inkomsten van 2023 naar beneden worden bijgesteld, omdat een deel van de nog te ontvangen subsidie al in voorgaande jaren is geboekt. Per saldo blijft het (netto) budget van 2023 vooralsnog gelijk en worden zowel de uitgaven als de inkomsten met € 118.000 verlaagd. Het effect van de gestegen grondstof- en energieprijzen voor het werk van 2023 is nog niet bekend. Indien nodig wordt het budget hiertoe opnieuw herzien bij actualisatie van het MPP in het voorjaar.

Op het budget 'Onderhoud kunstwerken' wordt een bedrag van € 38.000 geboekt aan projectmanagementkosten voor het opstellen van de Nota Civieltechnische Kunstwerken. Deze kosten worden binnen het MPP opgevangen.

Taakveld Groen-water-spelen (5.7)

Op het onderdeel groen-water-spelen wordt de begroting 2022 met € 484.000 verlaagd (van € 1,3 miljoen naar € 0,8 miljoen) en in 2023 met € 200.000 verhoogd.

5.7	Projecten Openbaar groen en openluchtrecreatie	Bijstelling 2e bestuursrapportage 2022		
	bedrag * € 1.000	2022	2023	Totaal
1	Boomveiligheidscontrole, snoeien, groenmaatregelen	-100	0	-100
2	Bomenrenovatie		100	100
3	Nieuwe bomen o.b.v. bewonersinitiatieven	-30	30	-
4	Investeringsprojecten spelen 2022	-120		-120
5	Reconstructie Uiterweg 1e fase (water)	-53	53	-
6	Waterfront (inkomsten)	-53		-53
7	Waterfront (uitgaven)		-123	-123
8	Groene As fase 2	-140	140	-
	Administratieve aanpassing ivm overhead	12	0	12
	Totalen	**-484**	**200**	**-284**

1. Via het Bomenplan Aalsmeer is eenmalig extra budget beschikbaar gesteld voor snoeiwerkzaamheden en aanvullende groenmaatregelen. Dit budget wordt niet geheel besteed in 2022. Een deel van het werk vindt rond de jaarwisseling plaats, waardoor een bedrag van € 100.000 doorschuift naar 2023 en voor de overzichtelijkheid wordt samengevoegd met het budget voor bomenrenovatie.

2. Zie 1.

3. Eveneens via het Bomenplan is budget beschikbaar voor nieuwe bomen op basis van bewonersinitiatieven. Het totale budget hiervoor was indicatief verdeeld over drie jaar. Het project is

echter nog niet gestart, waardoor het deel van 2022 (€ 30.000) samengevoegd wordt met het budget dat op 2023 geplaatst is.

4. Twee speeltuinrenovaties schuiven door naar 2023: de Clantstraat wordt gecombineerd met de reconstructie van het Van Hengelpad en omgeving en voor de Zeemanshof worden de materialen begin 2023 geleverd waarna de uitvoering pas kan starten. Omdat ieder jaar een nieuw investeringsnummer voor speeltuinen start, worden de kosten voor deze twee speeltuinen ten laste van de investeringsruimte 2023 gebracht. Indien noodzakelijk zal dit investeringsbudget worden bijgesteld bij actualisatie van het MPP in het voorjaar van 2023.

5. De fasering van de eerste fase reconstructie Uiterweg is toegelicht bij taakveld 2.1.

6. Bij project Waterfront is een bijdrage van Rijnland ontvangen voor het plaatsen van een ballenlijn. Deze bijdrage was nog niet begroot en wordt dus aan de inkomstenkant begroot.

7. Als gevolg van een discrepantie tussen 1e bestuursrapportage en MPP wordt het totale nog resterende uitgavenbudget voor het Waterfront verlaagd met € 123.000. De storting in de Reserve Buitenruimte via de 1e burap is namelijk € 123.000 lager dan in het MPP werd aangenomen.

8. Groene As fase 2: Op twee eilanden worden in de eerste helft van 2023 nieuwe golfbrekerschotten aangebracht. De werkvoorbereiding voor dit deelproject is inmiddels gestart. Een groot deel van het budget van 2022 schuift door naar 2023, inclusief de daarvoor verwachte subsidie van de provincie: € 190.000 aan de uitgavenkant en € 50.000 aan de inkomstenkant.

Taakveld Riolering (7.2)

Op het onderdeel riolering wordt de begroting 2022 neerwaarts bijgesteld met € 511.000 (van € 1.153.000 naar € 642.000). De begroting van 2023 wordt juist omhoog bijgesteld met € 595.000 (van € 3,2 miljoen naar € 3,8 miljoen). Het gaat in deze paragraaf enkel over de investeringsprojecten riolering die via het MPP Buitenruimte lopen. Over de beheer- en exploitatiegelden wordt elders in de 2e burap verslag gedaan.

Alle projecten waarvoor het budget wordt bijgesteld staan toegelicht onder taakveld 2.1 hierboven.

7.2	Projecten Riolering	Bijstelling 2e bestuursrapportage 2022		
	bedrag * € 1.000	2022	2023	Totaal
10	Reconstructie Uiterweg 1e fase (riolering)	-123	123	-
13	Sporthal De Bloemhof – openbare ruimte (riolering)	-412	412	-
15	Fietspaden Zwarteweg-Molenvlietweg (riolering)	20	60	80
	Administratieve aanpassing ivm overhead	3	0	3
	Totalen	**-512**	**595**	**83**

Taakveld Overhead (0.4)

De mutaties in projectbudgetten hebben ook gevolgen voor de begroting van de overheadkosten van 4% per project op programma 7. De begrote overheadkosten dalen in 2022 met € 70.000. In 2022 worden de overheadkosten voor het programma buitenruimte nog geheel ten laste gebracht van de reserve buitenruimte,

niet alleen voor de onderhoudsprojecten, maar ook voor de investeringsprojecten. Vanaf 2023 maakt de overhead voor investeringsprojecten onderdeel uit van de specifieke kredieten voor die projecten. Op de MPP-begroting van 2023 is de overhead nog niet afgesplitst van de taakvelden. Dit gebeurt in 2023.

Overige bijstellingen buitenruimte programma 2022
Overige bijstellingen voor 2023 en verder volgen bij de kadernota 2024. Dat is immers het moment voor het bijstellen van het meerjarenprojectenplan. Bovendien is er dan een actueler zicht op voortgang en planning van de projecten.

4.3 Dienstverleningsbijdrage en limitatieve lijst

Dienstverleningsbijdrage

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Begroting 2022	**15.996.800**	**15.932.200**	**15.932.200**	**15.932.200**	**15.932.200**
Mutaties 1e bestuursrapportage 2022					
Schuldhulpverlening - vroeg er op af	28.000	28.000	28.000	28.000	28.000
BRP registratie arbeidsmigranten	95.200	190.400	190.400	190.400	190.400
Versterken toezicht kabels leidingen	26.000	26.000	26.000	26.000	26.000
Verhoging inhuurkosten flexibele schil handhavers	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Mutaties 2e bestuursrapportage 2022					
Onderhoud brandkranen van limitatieve lijst naar dienstverl.	9.900	9.900	9.900	9.900	9.900
Totaal mutaties	174.100	269.300	269.300	269.300	269.300
Dienstverleningsbijdrage 2e burap 2022	**16.170.900**	**16.201.500**	**16.201.500**	**16.201.500**	**16.201.500**

Limitatieve lijst

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Bestuurlijke en directiebesluiten					
Uitvoering casusregie Straf en Zorg (Top X)	25.300				
Inzet ggz specialisatie in sociaal team	20.000				
Grip op kwaiteit en budget jeugdhulp	37.100				
Geëscaleerde zorg 18- gewijzigde werkwijze	55.700				
Continueren inzet 0,5 vte jhv	52.000				
Vroegsignalering, continueren inzet JHV en extra tijdelijke inzet JHV door corona	88.200	66.700			
Parlementaire ondervragingscommissie KOT	44.000	180.000	45.000		
Werkmakelaars	34.000				
Energietoeslag	153.300				
Kinderopvangtoeslagenaffaire	139.000				
Transformatiebudget jeugd	85.000				
Opvang Oekraïne	224.000				
Projectleider Beeldende Kunst	10.000				
Extra capaciteit leerplicht	17.000				
Grondbank personele inzet en certificeringskosten	60.000	pm	pm	pm	pm
Afwikkeling toezicht Meerlanden 1 apr-1 juli 22	75.000				
Junior medewerker energietransitie	88.000				
Accountmanager servicepunt energieadvies	30.000				
Uitvoering scapaciteit klimaatakkoord	13.000	89.000			
Omgevingswet / accountmanager Omgevingsdienst	25.000				
Inhaalslag handhavingsdossier	44.000				
Beleidsmedewerker wonen	28.000				
Pilot registratie arbeidsmigranten	25.000				
Inhuur ten behoeve van leges	44.000				
Inhuur ten behoeve van verkiezingen	20.000				
Handhaving hennepteelt	22.000				
Waterveiligheid	200.000	200.000			
Ondermijning	160.000	160.000	55.000		
Ondermijning Restbudget 2021 naar 2024			90.000		
Bijdrage digitale transformatie	129.000				
Contractmanager Jeugd	55.600				
Teamleider Omgevingsplan en -vergunningen	37.000				
Wmo inzet voor ouders in IHV 13 weken	4.300				
Bijdrage Egalisatiereserve Samenwerking AA	500.000				
Invoering Omgevingswet 2022	255.000	0	0	0	0
Invoering WKB 2022 t/m 2026	42.000	17.000	17.000	17.000	17.000
Sub-totaal bestuurlijke en directie besluiten	**2.841.500**	**712.700**	**207.000**	**17.000**	**17.000**
Projecten (o.b.v. nacalculatie)					
Grondexploitaties en facilitair grondbeleid	2.074.400	0	0	0	0
Meerjarig onderhoud gebouwen, fee MOP	20.800	20.800	20.800	20.800	20.800
Meerjarig onderhoud gebouwen, overhead MOP	14.100	14.100	14.100	14.100	14.100
Meerjarenprojectenplan Buitenruimte	1.268.900	15.000	0	0	0
Grote projecten met kredietaanvraag	240.600	0	0	0	0
Bijstelling omgevingsvergunning projecten bouwsom >500K, verlening	220.000	pm	pm	pm	pm
Bijstelling omgevingsvergunnin > 500k, toezicht	483.000	pm	pm	pm	pm

Sub-totaal projecten	**4.321.800**	**49.900**	**34.900**	**34.900**	**34.900**
Regiotaken					
Regiosecretariaat schoolmaatschappelijk werk	39.500	39.500	39.500	39.500	39.500
Leerplichtadministratie	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Internationale schakelklas	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Burgernet	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600
Huisverbod, declaratie op urenbasis (€ 3.600 per jaar)	pm	pm	pm	pm	pm
Gemeentebelastingen Amstelland(GBA) - uitvoeringskosten	707.900	713.100	713.100	713.100	713.100
GBA - proces en gerechtskosten	pm	pm	pm	pm	pm
Sub-totaal regiotaken	**769.000**	**774.200**	**774.200**	**774.200**	**774.200**
Totaal Limitatieve lijst	**7.932.300**	**1.536.800**	**1.016.100**	**826.100**	**826.100**

4.4 Aanvullende dienstverlening 2023 AA-organisatie

Aanleiding / proces

In de afgelopen periode is veelvuldig met de gemeente Amstelveen gesproken over aanvullende dienstverlening. Deze aanvullende dienstverlening is noodzakelijk in verband met autonome ontwikkelingen en bestuurlijke wensen. Uitgangspunt van de gemeente Aalsmeer in deze is dat de aanvullende dienstverlening bekostigd wordt doordat andere dienstverlening verminderd wordt. Op basis van dit uitgangspunt is de begroting 2023 opgesteld. Door de gemeente Aalsmeer is een analyse gemaakt welke aanvullende dienstverlening noodzakelijk is voor de gemeente Aalsmeer. In deze bijlage is opgenomen welke AA-claims toegekend worden en welke afgewezen worden. De administratieve verwerking in de begroting 2023 vindt plaatst bij de 1e bestuursrapportage 2023.

Additionele dienstverlening

Onderstaande additionele dienstverlening wordt toegekend voor de duur van de samenwerkingsafspraken aan de gemeente Amstelveen.

		Incidenteel				Structureel			
		2023	2024	2025	2026	2023	2024	2025	2026
1.1.1	Contractmanagement Jeugd (2vte)	62					62	62	62
	In verband met nieuwe inkoop. In 2022 is dit reeds incidenteel toegekend.								
1.1.1a	Contractmanagement Jeugd (herwaardering 3,43vte)	11					11	11	11
	Aanpassing functiewaardering								
1.2.1	Grip op schoolverzuim	15					15	15	15
	Extra uren voor administratieve ondersteuning								
1.5.4	Teamleider Omgevingsplannen en -vergunningen	37					37	37	37
	Span of control van de huidige teamleider te verkleinen.								
1.6.3	KCC vrijdagmiddag sluiten	-10					-10	-10	-10
	Reeds verwerkt in de begroting 2023								
1.7.3	ICT budget (wet- en regelgeving, digitaal vaardig/weerbaar, datamanagement & projecten)	475	553	430	380		185	235	265
	ICT hogere kosten inverband met Cloud en zorgen dat de ICT up to date blijft.								
1.7.6	Digitale dienstverlening	78					78	78	78
	zie 1.7.3								
	Totaal	668	553	430	380	-	378	428	458

Onderstaande additionele dienstverlening wordt toegekend voor alleen het jaar 2023. Hierbij is de opdracht gegeven aan de gemeente Amstelveen om voor 2024 en verder deze dienstverlening op te nemen in de reguliere dienstverleningsbijdrage.

		Incidenteel			
		2023	2024	2025	2026
1.1.8	Werkmakelaars	38			
	In verband met groei in de caseload afgelopen jaren				
1.1.12	Amstelveen-loket / Sociaal-loket	26			
	Vanwege de toename van het aantal contacten een extra loketmedewerker				
1.1.13	Indicaties Wmo	63			
	Inverband met een groei in aanvragen WMO				
1.4.1	Omgevingsmanagement en digitale dvl omg.wet	24			
	Meer participatie door de omgevingswet en meer communicatie				
1.5.1	Ambtelijke capaciteit wonen	26			
	Op basis van extern onderzoek blijkt dat extra capacteit nodig is.				
1.5.5	Accountmanager Omgevingsdienst	25			
	Invulling geven aan de regierol op de omgevingsdienst				
	Totaal	**202**	**-**	**-**	**-**

Dekking vanuit de egalisatiereserve

Met de nieuwe samenwerkingsovereenkomst is ook een egalisatiereserve ingesteld om stabiliteit en rust in de samenwerking te creëren. De aanvullende (incidentele) dienstverlening voor de invoering van de omgevingswet en de Wet Open Overheid (WOO) worden bekostigd uit deze reserve. De gelden die vanuit rijkswege ontvangen worden voor deze nieuwe regelgeving voegen we toe aan de reserve, zodat de reserve niet uitgeput raakt.

Dienstverlening die we niet toekennen

De volgende aanvullende dienstverlening gaan we als Aalsmeer niet afnemen van de gemeente Amstelveen. De redenen dat we deze aanvullende dienstverlening niet afnemen zijn diverse:

- We vinden de dienstverlening niet noodzakelijk
- Op projectbasis willen we de dienstverlening afnemen.

		Incidenteel				Structureel			
		2023	2024	2025	2026	2023	2024	2025	2026
1.1.10	Implementatie (beleid->uitvoering) W&I	28					28	28	28
	Implementatie van gemeentelijk beleid richting de uitvoerende teams								
1.5.2	Adv.Gezondheid Omgevingswet	32					32	32	32
	Inverband met de invoering van de omgevingswet is een adviseur gezondheid nodig.								
1.5.3	Senior adviseur landschap	35					35	35	35
	Strategisch adviseur voor landschap, in 2022 door Aalsmeer afgewezen.								
	Totaal	**95**	**-**	**-**	**-**	**-**	**95**	**95**	**95**

Het niet afnemen van deze dienstverlening brengt ook risico's met zich mee, omdat deze dienstverlening niet voor Aalsmeer wordt uitgevoerd door de gemeente Amstelveen. Op basis van de huidige informatie die we als Aalsmeer ontvangen hebben van de gemeente Amstelveen schatten we het risico op acceptabel laag in. Periodiek wordt deze risico-inschatting herijkt.

Dienstverlening die vanuit bedrijfsvoering gedekt wordt:

Vanuit onder andere de overheadsbijdrage die Aalsmeer per FTE betaald aan de gemeente Amstelveen wordt het bedrijfsvoeringfonds van de gemeente Amstelveen gevoed. Onderstaande aanvullende dienstverlening heeft betrekking op bedrijfsvoering. Daarom worden deze voor 2023 gedekt uit het bedrijfsvoeringfonds.

		Incidenteel			
		2023	2024	2025	2026
1.1.3	Interne controle sociaal domein	26			
	Meer taken in het sociaal domein, waardoor ook meer interne controle plaats moet vinden				
1.1.4	Administratieve ondersteuning teams Sociaal Domein	21			
	Trend in de maatschappij (WOO/Juridificering/zwaarde casus) zorgen voor meer werkzaamheden. Die opgepakt kunnen worden door ondersteunende teams.				
1.4.3	Contractmanagement	28			
	Door meer aanbestedingen vraag om meer administratieve ondersteuning				
1.7.1	Juridisch adviseur sociaal domein	32			
	Juridificering van de maatschappij.				
1.7.xx	Uitbreiding team klachten	19			
	Klachtafhandeling sociaal domein.				
	Totaal	**126**	**-**	**-**	**-**

Bestuurlijk overleg

Op basis van een extern rapport concludeert de gemeente Amstelveen dat voor Jeugd een 9,5 FTE extra in de aansturing noodzakelijk is. Als Aalsmeer zien wij niet wat deze extra overhead voor onze inwoners extra oplevert. In het bestuurlijk overleg tussen de Aalsmeer en gemeente Amstelveen wordt dit besproken en verder afstemt.

De verwachte bijdrage van de gemeente Aalsmeer aan de gemeente Amstelveen voor 2023 is € 217.000.

Impact begroting 2023

Het toekennen van bovenstaande additionele dienstverlening heeft effect op de begroting 2023 en verder.

	2023	2024	2025	2026
Toekenning voor duur van de samenwerking	668	931	858	801
Toekenning voor 2023	202			
Totaal	870	931	858	801

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr Z22-087714

Portefeuillehouder Burgemeester

Afdeling Griffie

Voor de vergadering van raad d.d.
15 december 2022

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
O.F. Matheijsen

Behandelen in de raadscommissie Maatschappij en Bestuur
op 1 december 2022

Onderwerp

Aanbevelingen rekenkameronderzoek Verbonden Partijen Aalsmeer

Gevraagd besluit

De aanbevelingen van de Rekenkamer Aalsmeer vast te stellen

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Meer grip op de Verbonden Partijen van Aalsmeer

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Bespreking van het onderzoek van de rekenkamer door de gemeenteraad.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Paragraaf verbonden partijen

Aanleiding

De rekenkamer Aalsmeer heeft de fracties benaderd over suggesties voor het rekenkameronderzoek in 2022. Hieruit kwam het onderwerp "Verbonden partijen" het meest naar voren en als specifieke casus kwam de gemeenschappelijke regeling "ESA" uit de bus. De rekenkamer heeft besloten in 2022 de verbonden partijen te onderzoeken en ESA als casus nader te onderzoeken.

Verbonden partijen leveren een forse bijdrage aan de realisatie van maatschappelijke doelen van Aalsmeer. Ze bieden aanzienlijke voordelen zoals risicospreiding, efficiencyvoordeel en kennisvoordeel. Soms zijn ze gewoon verplicht. Ze hebben ook nadelen, zoals het verlies aan controle op de besluitvorming en financiële en bestuurlijke risico's. Raadsleden voelen soms afstand tot de verbonden partij die ze toch ook moeten controleren.
De hoofdvraag van het onderzoek is dan ook: in hoeverre maakt Aalsmeer gebruik van de mogelijkheden om de verbonden partijen te sturen? En is de informatie die de raad hierover krijgt voldoende om de kaderstellende en controlerende taken uit te voeren?

Argumenten

De rekenkamer concludeert dat (p.2):

- de Nota Verbonden Partijen niet meer actueel is. De looptijd is inmiddels verstreken. Het college werkt inmiddels aan een nieuwe nota;
- de informatie over verbonden partijen voor de raad voldoet niet volledig aan de wet;
- de informatie over verbonden partijen voor de raad is niet eenvoudig te doorgronden;
- door een vrij passieve houding neemt de afstand van de raad tot verbonden partijen toe;

- de raad geeft belangrijke verbonden partijen weinig aandacht en werkt niet met buurgemeenten samen.

Op basis van het onderzoek doet de rekenkamer een aantal aanbevelingen aan de raad (p.1):
1. Prioriteer welke verbonden partijen meer aandacht behoeven;
2. Leg contact met raadsleden van andere gemeenten in de verbonden partij;
3. Vraag het college om de Nota Verbonden Partijen te actualiseren;
4. Agendeer de jaarstukken van verbonden partijen en vraag het college een beknopte raadsbrief;
5. Benut de zienswijze;

Kanttekeningen

Dit betreft een procesmatig voorstel ter doorgeleiding van het rekenkameronderzoek voor commissie- en raadsbehandeling.

Financiën

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Procedure

De rekenkamer geeft in de beeldvormende raadscommissie een toelichting op het rapport, waarna vragen van commissieleden beantwoord kunnen worden.
Daarna volgt de politieke behandeling in de oordeelsvormende commissie waarin de rekenkamer in principe geen rol heeft, tenzij er over eventuele onjuistheden wordt gedebatteerd. De discussie vindt plaats tussen de commissieleden onderling of de raad de aanbevelingen kan overnemen.
Na de raadscommissies volgt de behandeling van het onderzoeksrapport in de gemeenteraadsvergadering waarin de raad een besluit over de aanbevelingen neemt.

Bijlagen

Aanbiedingsbrief en rapport van de Rekenkamer Aalsmeer van het onderzoek naar de Verbonden Partijen in Aalsmeer.

De plv. griffier,

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	**Aanvaarde amendementen / moties**
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

De aanbevelingen van het onderzoeksrapport van de rekenkamer naar de Verbonden Partijen Aalsmeer:

1. Prioriteer welke verbonden partijen meer aandacht behoeven;
2. Leg contact met raadsleden van andere gemeenten in de verbonden partij;
3. Vraag het college om de Nota Verbonden Partijen te actualiseren;
4. Agendeer de jaarstukken van verbonden partijen en vraag het college een beknopte raadsbrief;
5. Benut de zienswijze;

vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

— Rekenkamer Aalsmeer —

Rekenkameronderzoekers Friesland
Flexibel en op maat gesneden onderzoek

Gemeenteraad Aalsmeer
per mail via de griffie

Betreft: **Rapport onderzoek verbonden partijen**

Sneek, 2 november 2022

Geachte leden van de gemeenteraad van de gemeente Aalsmeer,

Bij deze brief krijgt u het rapport van het onderzoek naar verbonden partijen in Aalsmeer. De reactie van het college op het rapport is in het stuk opgenomen, net als een kort nawoord. De goede medewerking van de organisatie en uitstekende ondersteuning van de griffie heeft ook deze keer bijgedragen aan een voorspoedig verlopen onderzoek.

Met een vriendelijke groet,

Esther Fogl - 06 3092 6965
Frans Haven - 06 4245 5040
Rekenkamer Aalsmeer

— Rekenkamer Aalsmeer —

Rapport

van het onderzoek naar **verbonden partijen** in Aalsmeer

Sneek, 2 november 2022

Conclusies en aanbevelingen aan de raad

In dit hoofdstuk staan de conclusies uit het onderzoek. Op grond van deze conclusies bevelen wij de raad enkele verbeteringen aan.

Conclusies

De nota verbonden partijen is niet meer actueel
Aalsmeer heeft sinds 2017 een beleidsnota voor verbonden partijen die door de raad vast is gesteld. De looptijd van de nota is vier jaar en inmiddels verstreken. De gemeente werkt inmiddels aan een nieuwe nota voor de verbonden partijen.

De informatie over verbonden partijen voor de raad voldoet niet volledig aan de wet
In de jaarlijkse begroting en verantwoording van de gemeente Aalsmeer is de daarvoor speciaal bedoelde ‘paragraaf verbonden partijen’ in de onderzoeksperiode onvolledig ingevuld. De financiële gegevens gaan vaak over voorgaande jaren en niet over de komende. Risico’s die verbonden partijen voor de gemeente vormen, blijven onvermeld. Bij enkele verbonden partijen ontbreken financiële stukken en accountantsverslagen.

De informatie over verbonden partijen voor de raad is niet eenvoudig te doorgronden
In de kern lijkt de informatievoorziening verder in orde. College, griffie en de ambtenaren is er veel aan gelegen de raad goed te informeren over de verbonden partijen. Portefeuillehouders bezoeken vrijwel alle vergaderingen. De stukken van de verbonden partijen stuurt het college met een brief naar de raad. In deze brief attendeert het college de raad niet altijd op de mogelijkheid het beleid van de verbonden te beïnvloeden. Stukken van de verbonden partij zijn vaak moeilijk leesbaar voor raadsleden. Het college stuurt niet elk jaar een kort overzicht van de mogelijkheden hoe het beleid door de raad kan worden beïnvloed.

Door een vrij passieve houding neemt de afstand van de raad tot verbonden partijen toe
Alleen in het vrij zeldzame geval als het college een zienswijze voorstelt, agendeert de raad de jaarlijkse stukken voor een vergadering. De stukken worden meestal ter kennisname afgehamerd. Hierdoor debatteerde de raad nauwelijks over de verbonden partijen en stelde nooit zelf een zienswijze op. Verbonden partijen worden sinds ‘corona’ ook niet meer bezocht of uitgenodigd voor een toelichting. De afstand tussen raad en de verbonden partijen nam hierdoor de laatste jaren verder toe.

De raad geeft belangrijke partijen weinig aandacht en werkt niet met buurgemeenten samen
De raad in Aalsmeer maakt geen onderscheid hoe verbonden partijen worden gevolgd. Het is voor de raden niet werkbaar, en ook niet zinvol, om alle 15 samenwerkingsverbanden op eenzelfde wijze te volgen. De raad heeft niet de belangrijkste verbonden partijen voor Aalsmeer uitgezocht om die meer politiek-bestuurlijke aandacht te geven. Daarnaast heeft de raad geen overleg met buurgemeenten die in dezelfde verbonden partijen zitten om eventueel zienswijze met elkaar te delen.

Aanbevelingen

1. **Raad, prioriteer welke verbonden partijen meer aandacht behoeven**
   Bepaal welke verbonden partijen voor de inwoners een grote maatschappelijke bijdragen leveren en/of bestuurlijke risico's geven en/of een aanzienlijk financieel belang hebben. Wanneer een verbonden partij twee of drie van deze kenmerken heeft, spreek dan met het college af om hier extra aandacht aan te geven. Ga na of het college voor deze belangrijke partijen de taak van opdrachtgever en de taak van eigenaar goed uitvoert.

2. **Raad, leg contact met andere raadsleden van andere gemeenten in de verbonden partij**
   Nu de wet is veranderd en raadsleden bij gemeenschappelijke regelingen een adviescommissie voor het algemeen bestuur mogen vormen, lijkt een regelmatig contact met andere gemeenten in dezelfde gemeenschappelijke regeling verstandig. Ook kan samen met naburige raden een zienswijze op worden gesteld.

3. **Raad, vraag het college om de nota verbonden partijen te actualiseren**
   Vraag het college de nota verbonden partijen uit 2017 aan te passen bij de actuele informatiebehoefte. Dat betekent dat informatie begrijpelijk is samengevat en direct duidelijk is voor raadsleden wat ze met de voorstellen kunnen doen. Neem mee dat sommige partijen extra aandacht verdienen zoals in aanbeveling 1 staat.

4. **Raad, agendeer jaarstukken van partijen en vraag het college een beknopte raadsbrief**
   Behandel de verbonden partijen die extra aandacht verdienen in een commissie- of raadsvergadering. Een dikke stapel technische en financiële informatie moet wel vergezeld gaan van een beknopte raadsbrief waarin het college kort toelicht wat speelt in de verbonden partij. Informatie die op de politieke taak gericht is: controle, kaders stellen en volksvertegenwoordiging. Keuzes, maatschappelijke doelen en financiële en andere risico's die spelen kan het college kort en duidelijk aan de raad voorleggen in de raadsbrief.

5. **Raad, benut de zienswijze**
   Bij gemeenschappelijke regelingen gebruikt de raad de zienswijze om de betrokkenheid te tonen. Een zienswijze kan een positieve insteek hebben, om aan te geven dat de raad zich herkent in de keuzes en prioriteiten van het beleid en dat de resultaten en financiën goed of uitstekend zijn. Indien de raad minder tevreden is of andere prioriteiten wenst kan de raad dat in de zienswijze opnemen. Dit recht staat in de wet gemeenschappelijke regelingen. Voor private verbonden partijen ontbreekt dit wettelijke recht. Toch kan de raad met het college afspreken om zienswijzen aan de procedure toe te voegen. Een zienswijze is niet verboden bij private partijen.

Bestuurlijke reactie

Gemeente Aalsmeer

Uw contact E. Freerkstra
T 0297 - 383074
eelke.freerkstra@aalsmeer.nl

Postbus 253, 1430 AG Aalsmeer
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Rekenkamer gemeente Aalsmeer

Datum 1 november 2022

Betreft Bestuurlijke reactie rapportage inzake verbonden partijen

Geachte leden van de rekenkamer,

Met veel belangstelling hebben wij het rapport naar aanleiding van uw onderzoek over verbonden partijen gelezen. Wij zien verbonden partijen als een belangrijke partner om de maatschappelijke doelstellingen die wij als lokale overheid hebben te realiseren. Het is daarom voor ons belangrijk dat ook de gemeenteraad haar invloed kan uitoefenen op deze verbonden partijen. Graag gaan wij in deze brief in op een aantal conclusies en aanbevelingen alsmede een aantal onderdelen vanuit het rapport.

Conclusies

De informatie over verbonden partijen is opgenomen in de jaarrekening en in de begroting in de paragraaf verbonden partijen. Strikt gezien moet er meer informatie worden opgenomen in deze paragraaf dan nu staat opgenomen. Vanaf de jaarrekening 2022 worden de stukken weer in overeenstemming gebracht met de vereisten volgens het BBV.

Daarnaast is het noodzakelijk om de cijfers uit het voorgaande jaar op te nemen. Echter biedt de bestuurlijke planning in combinatie met de termijn van aanlevering door gemeenschappelijke regelingen voldoende ruimte om in elk geval voor de gemeenschappelijke regelingen de cijfers uit de begroting voor het komende jaar op te nemen. Voor een deel van de verbonden partijen is dat helaas niet mogelijk aangezien een afzonderlijke begroting niet aanwezig is (AA) of de begroting voor het komende jaar nog niet is vastgesteld (ESA, Meerlanden, Stedin, GPAG etc.) Daar waar mogelijk is zullen we met ingang van de begroting 2024 ook de cijfers voor het komende jaar opnemen.

Voor wat betreft de complexiteit van de informatie met betrekking tot verbonden partijen zien wij geen toegevoegde waarde over het informeren van de raad over haar bevoegdheden. Deze staan immers grotendeels vast. Wij zien wel een meerwaarde van het in kaart brengen wat de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen betekent voor de bevoegdheden van de raad. Daarnaast kan de raad zelf een standpunt innemen over hoe zij de verbonden partijen wil behandelen in de commissie- en raadsvergaderingen. Hierbij

Gemeentehuis Raadhuisplein 1
1431 EH Aalsmeer
T (0297) 38 75 75
www.aalsmeer.nl
IBAN NL28 BNGH 0285 0000 12
Reist u met het OV: plan uw reis op www.9292.nl

kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van een toetsformulier waarin een aantal vooraf gedefinieerd zaken worden toegelicht met betrekking tot de verbonden partij alsmede wat voor een zienswijze door de raad kan worden ingediend.

Wij kunnen ons voor het overige vinden in de aanbevelingen aan de raad om de verbonden partijen meer aandacht te geven en actiever deze verbonden partijen te behandelen binnen de gremia.

De Aanbevelingen
Naar aanleiding van de constateringen heeft u als rekenkamer ook een aantal aanbevelingen in de richting van de gemeenteraad. Veel van de aanbevelingen raken het optreden van de raad zelf. Daar waar het een aanbeveling betreft (in)direct in de richting van het college zullen wij onderstaand onze reactie daarop geven:

1. –
2. –
3. Het college zegt toe de nota verbonden partijen te actualiseren en in een meer toegankelijke vorm ter vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen.
4. U adviseert de raad het college te vragen om een beknopte raadsbrief. Dit is echter de huidige werkwijze waarbij deze informatie via de ingekomen stukken wordt afgehandeld. Het college ziet hier maar beperkt de meerwaarde van in. Daarentegen is het onzes inziens beter in de voorbereiding van jaarstukken van verbonden partijen naast een inhoudelijk analyse ook een concept zienswijze aan te leveren. Het is vervolgens aan de raad zelf om deze j ter besluitvorming of ter informatie te agenderen.
5. Zie ook punt 4

De rapportage
Op pagina 7 concludeert u "Omdat een centrumgemeente geen rechtspersoon is en ook geen eigen begroting en jaarrekening heeft, hoeft de raad hier geen extra aandacht aan te geven" Hierbij wordt gedoeld op de AA-organisatie waar jaarlijks een bijdrage ca € 17 miljoen naar toe gaat.
Ook op pagina 11 gaat u hierop in en stelt u dat alleen bij het opstellen van de dienstverleningsovereenkomst extra aandacht nodig is. Het college is van mening dat, gezien het financiële belang alsmede het feit dat de gemeente Aalsmeer voor de uitoefening van haar taken in grote mate afhankelijk is van de AA-organisatie, de centrumregeling nu juist wel de aandacht van de raad behoeft. Deze aandacht zou zich juist moeten richten op de kwaliteit van dienstverlening, voortgang op gemaakte afspraken. De afspraak is gemaakt om de samenwerking periodiek te evalueren waar onder meer deze aandachtspunten ook naar voren komen.

Met betrekking tot de ESA kunnen wij in grote lijnen de beschrijving volgen en ondersteunen. De ESA is een waardevolle organisatie voor Aalsmeer. Temeer een reden om ook deze waarde tot uitdrukking te brengen in de verantwoording. In het verleden zijn hier ook afspraken over gemaakt door middel van subsidievoorwaarden. Met betrekking tot de aanbevelingen die zijn gedaan in het evaluatierapport over de ESA uit 2021 zijn reeds een aantal zaken opgepakt. Inmiddels heeft de ESA een inhoudelijk accounthouder binnen de Kernorganisatie Aalsmeer. De afspraken meten ten aanzien van sturing en verantwoording worden tegen het licht gehouden. Hierbij zal het wat ons betreft niet alleen gaan over de financiën maar vooral over de maatschappelijke impact van ESA. Hiervoor kunnen wij mooi aansluiten bij de aanvullende subsidievoorwaarden die aan ESA worden gesteld en waar wij vanuit de Kernorganisatie ook zullen toezien op naleving van deze afspraken.

Een onderzoek over de mogelijkheden tot uitbreiding van het takenpakket van ESA alsmede een versterking van haar bedrijfsvoering is inmiddels uitgevoerd en de raad zal daar afzonderlijk over worden geïnformeerd.

Kortom, het is goed te constateren dat veel zaken goed gaan. Ten aanzien van de zaken die verbetering behoeven zullen wij actie ondernemen. Naast de punten zoals beschreven bij de aanbevelingen zullen wij er ook zorg voor dragen dat met ingang van de jaarrekening 2022 zal de paragraaf verbonden partijen volgens de eisen van BBV worden opgesteld.

Tot slot danken wij u voor de waardevolle suggesties die de raad nog beter in de gelegenheid stelt haar taak richting de verbonden partijen uit te oefenen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Aalsmeer,
de secretaris, de burgemeester,

drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

Nawoord

De rekenkamer is verheugd met de reactie van het college waaruit onder meer blijkt dat vanaf 2022 de stukken in overeenstemming met de regels wordt gebracht en dat in de begroting actuele cijfers op zullen worden. Het college merkt op geen toegevoegde waarde te zien in het elke keer opnieuw informeren van de raad over zijn bevoegdheden bij verbonden partijen. Wij denken hier anders over en vinden juist dat het college in de raadsbrief elke keer aan moet geven welke beïnvloeding de raad in dat geval heeft en welke instrumenten daarvoor beschikbaar zijn. Dat het college de aanbevelingen grotendeels overneemt stemt ons tevreden.

Inhoudsopgave

Conclusies en aanbevelingen aan de raad **1**
Conclusies 1
Aanbevelingen 2

Bestuurlijke reactie **3**

Nawoord **6**

1 - Inleiding **8**
1.1 Waarom dit rekenkameronderzoek naar verbonden partijen? En wat zijn het eigenlijk? 8
1.2 Wat zijn de vragen waarop dit onderzoek een antwoord moet geven? 8
1.3 Hoe is het onderzoek uitgevoerd? 8
1.4 Wat kan ik lezen in dit rapport? 8

2 - Regels over verbonden partijen **9**
2.1 Wat is eigenlijk een verbonden partij? 9
2.2 Wat moet de gemeente volgens het BBV doen met verbonden partijen? 9
2.3 Wat vraagt de Gemeentewet van het college over verbonden partijen? 9
2.4 En dan is er ook de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) 10
2.5 Tot slot heeft Aalsmeer ook een eigen Nota verbonden partijen 11
2.6 Wat leren de regels voor verbonden partijen ons? 13

3 - Welke verbonden partijen heeft Aalsmeer? **14**
3.1 Welke verbonden partijen heeft Aalsmeer 14
3.2 Welke verbonden partijen verdienen extra aandacht van de gemeenteraad? 15

4 - De praktijk van bestuur van publieke verbonden partijen **17**
4.1 De veiligheidsregio 17
4.2 De GGD en Openbare gezondheidszorg 19
4.3 Amstelland - Meerlanden Werkorganisatie (AM-match) 20
4.4 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied 22
4.5 Wat zijn de belangrijkste punten in dit hoofdstuk? 24

5 - De praktijk van bestuur van private verbonden partijen **25**
5.1 Stichting Greenport Aalsmeer 25
5.2 De Meerlanden holding NV 26
5.3 Green Park Aalsmeer gebiedsontwikkeling 26
5.4 Exploitatie sportaccommodaties Aalsmeer (ESA) 27
5.5 Wat leren we bij verbonden partijen met een privaatrechtelijke vorm? 27

6 - Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV **28**
6.1 Relatie ESA tot de gemeente Aalsmeer 29
6.2. Beleid en financiën 30
6.4. Informatievoorziening en betrokkenheid van de raad met ESA 31
6.5 Wat zijn de belangrijkste punten in dit hoofdstuk? 32

Bijlage 1 Bronnen **33**

1 - Inleiding

1.1 Waarom dit rekenkameronderzoek naar verbonden partijen? En wat zijn het eigenlijk?

Een ‘verbonden partij’ is gemeentelijk jargon voor een organisatie buiten de gemeente waar de gemeente een ‘belang’ in heeft, en dat betekent dat de gemeente mede-eigenaar van die organisatie is en/of meebetaalt. Verbonden partijen zoals de GGD dragen bij aan de realisatie van de doelen van de gemeente Aalsmeer door risico’s over meerdere gemeenten te spreiden, kosten onder elkaar te verdelen en kennis te delen. Maar soms verplicht de wet ze gewoon. Raadsleden voelen vaak afstand tot verbonden partijen terwijl ze die wel moeten controleren. Dat gevoel van afstand klopt wel omdat door de opzet van een verbonden partij de raad een stap verder van het bestuur afstaat. Dat geeft het risico dat de raad het zicht en de interesse op de verbonden partij verliest. Daarover gaat dit onderzoek. En hoe dat is te voorkomen.

1.2 Wat zijn de vragen waarop dit onderzoek een antwoord moet geven?

Om het onderzoek in te richten is de centrale vraag:

In hoeverre gebruikt Aalsmeer de mogelijkheden om de verbonden partijen te sturen en voldoet de informatie die de raad hierover krijgt om de kaderstellende en controlerende taken uit te voeren?

Naast de hoofdvraag verdelen we de deelvragen in drie thema’s:

I - Inventarisatie verbonden partijen en informatievoorziening

1. Welke verbonden partijen heeft de gemeente Aalsmeer?
2. Hoe is de gemeente hiermee bestuurlijk en financieel verbonden?
3. Is er een algemeen beleidskader voor sturing en controle van deze verbonden partijen?
4. Hoe wordt de raad van informatie voorzien? Welke afspraken zijn hierover gemaakt?

II - Verantwoording en sturen verbonden partijen en specifiek ESA

5. Hoe meet Aalsmeer of de verbonden partijen de doelen halen en welke financiële en maatschappelijke risico’s ze hebben. Voldoet de informatie van de verbonden partij hierover?
6. Gebruiken college en raad actief de mogelijkheid om het beleid van de partij bij te sturen? Welke criteria gebruikt het college voor de inbreng en vraagt dit van de verbonden partij?

III - Verbetermogelijkheden

7. Kan de gemeente Aalsmeer naar aanleiding van de bevindingen verbeteringen opstellen?

1.3 Hoe is het onderzoek uitgevoerd?

Het onderzoek begon met het bestuderen van een stapel documenten uit de periode 2016-2021 die door de griffie is opgezocht. Daarna hebben we ambtenaren en het college geïnterviewd. Tot slot sprak de rekenkamer met leden van de gemeenteraad. We bedanken iedereen voor de medewerking. En extra veel dank voor de griffie die ons als vanouds met raad en daad onmisbaar ondersteunde.

1.4 Wat kan ik lezen in dit rapport?

We beginnen dit rapport met de conclusies en aanbevelingen en de reactie van het college. Hierna volgt de rest van het rapport. Eerst leest u welke landelijke regels op verbonden partijen van toepassing zijn. Daarna volgen plaatselijke regels. Hoe Aalsmeer deze regels in de praktijk brengt, leest u in hoofdstuk 3, 4 en 5. Als laatste leest u in hoofdstuk 6 hoe deze praktijk uitwerkt bij de verbonden partij “ESA”.

2 - Regels over verbonden partijen

Dit hoofdstuk beschrijft echt zo kort als kan het interessantste uit de geldende regels.

2.1 Wat is eigenlijk een verbonden partij?

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) schrijft dat een verbonden partij een privaat- of publiekrechtelijke organisatie is waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is *'een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt'*. En een bestuurlijk belang is: '*zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Dit houdt concreet in dat er sprake is van een bestuurlijk belang als een collegelid, een raadslid of een ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaatsneemt of namens de gemeente stemt*'. Beetje ingewikkeld opgeschreven: als je meebetaalt en iets hebt te zeggen bij organisaties, dan is het een verbonden partij. Maar wel beide: meebetalen én meebeslissen. Een verbonden partij kan op basis van het privaatrecht worden vormgegeven in de vorm van een stichting, vereniging of een vennootschap zijn. Het kan ook een publiekrechtelijke vorm zijn zoals een gemeenschappelijke regeling. De verschillen tussen de twee vormen zijn het bestuur, de financiële betrokkenheid en de risico's.

2.2 Wat moet de gemeente volgens het BBV doen met verbonden partijen?

Om te beginnen moet in de begroting en in het jaarverslag een paragraaf over verbonden partijen staan. Die van Aalsmeer kunt u hier lezen. Het BBV eist dat daarin ten minste staat: '*de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen*' en een ook lijst van verbonden partijen. Een verbonden partij is voor een gemeente een middel om een maatschappelijk doel te bereiken. Zo draagt de GGD bij aan de gezondheid van de inwoners. In de paragraaf moet daarom staan hoe de verbonden partij bijdraagt aan een doel. Sommige verbonden partijen zijn wettelijk verplicht: zoals de veiligheidsregio en GGD. Per verbonden partij moet de gemeente van het BBV in de paragraaf vermelden:

A. *De wijze waarop de gemeente een openbaar belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;*
B. *Het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;*
C. *De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;*

De wetgever benadrukt de financiële informatie in de gemeentelijke begroting: "*het gaat over het begrotingsjaar en niet om informatie over reeds afgesloten boekjaren*". De wetgever benadrukt het belang van een volledig inzicht van de gemeenteraad in de financiële positie van de verbonden partijen zodat deze "*gezond zijn en gezond blijven*". Verbonden partijen staan dan misschien wel op enige afstand van de gemeenteraad, maar de verantwoordelijkheid van de raad voor de controle op de risico's en financiën staat niet op afstand.

2.3 Wat vraagt de Gemeentewet van het college over verbonden partijen?

In de Gemeentewet staat dat het college geen verbonden partij kan oprichten of er aan deel kan nemen voordat de raad het voorgenomen besluit van wensen en bedenkingen kan voorzien. En verder heeft het college ook hier de algemene, actieve informatieplicht aan de raad: *"Het college en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur. Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft"*. Voor verbonden partijen betekent dit: het college licht de raad in hoe zij in de vergaderingen van het bestuur van de verbonden partij stemden en zich inspanden om de doelen van de eigen gemeente te bevorderen. En het college geeft de raad informatie om de kaderstellende en controlerende taak uit te voeren. Het is niet de

bedoeling om te wachten op een vraag van de raad of op de jaarlijkse verantwoording. Het ‘actieve’ slaat erop dat het college dus zelf het initiatief neemt om de raadsleden te informeren.

2.4 En dan is er ook de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

Een verbonden partij kan een privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid hebben als stichting, BV of NV. Daarnaast kan een verbonden partij volgens het publiekrecht worden vormgegeven in de vorm van een *Gemeenschappelijke Regeling* (GR). Deze regeling is speciaal bedoeld voor samenwerkende overheden en heeft daarvoor een eigen wet: de Wgr. Om het wat ingewikkelder te maken, de WGR kent vijf intergemeentelijke samenwerkingen:

	Openbaar lichaam	**Bedrijfsvoering-organisatie**	Gemeenschap. orgaan	**Centrum-gemeente**	Lichte regeling
Rechtspersoon	**Ja**	**Ja**	Nee	**Nee**	Nee
Eigen begroting en jaarrekening	**Ja**	**Ja**	Ja	**Nee**	Nee
BBV-regels	**Ja**	**Ja**	Ja	**Nee**	Nee

Aalsmeer kent openbare lichamen, een bedrijfsvoeringsorganisatie en een centrumgemeente. Omdat een centrumgemeente geen rechtspersoon is en ook geen eigen begroting en jaarrekening heeft, hoeft de raad hier geen extra aandacht te geven. Wel houdt raad natuurlijk toezicht op de gemeentelijke begroting waarin dit bedrag en activiteiten op zijn genomen. Voor openbare lichamen, bedrijfsvoeringsorganisaties en een gemeenschappelijk orgaan geeft de wet een aantal regels waarmee de democratische zeggenschap van de raad is geborgd:

- ☐ Voor 30 april stuurt de gemeenschappelijke regeling aan alle deelnemende gemeenten de voorlopige jaarrekening, een financieel en beleidskader voor het volgende jaar.
- ☐ Voor 15 juni stuurt het dagelijks bestuur de jaarrekening naar de deelnemende gemeenten.
- ☐ Tien weken voor de vaststelling in het dagelijks bestuur stuurt de gemeenschappelijke regeling de begroting voor het nieuwe jaar aan de deelnemende gemeenten.
- ☐ De raad kan via het college een **zienswijze** op de ontwerp-begroting en begrotingswijzigingen indienen bij het dagelijks bestuur met daarin opmerkingen over de inhoud van de begroting.
- ☐ Nieuw: sinds 2022 verplicht de wet het dagelijks bestuur om deelnemende raden voor het vaststellen van de begroting schriftelijk en gemotiveerd het oordeel over de zienswijzen te geven.
- ☐ Ook nieuw: sinds 2022, de raden van de deelnemende gemeenten mogen samen een raadscommissie instellen die het algemeen bestuur advies mag geven, de besluitvorming van de regeling kan voorbereiden en de deelnemende raden kan adviseren.

Vaak verzenden besturen van gemeenschappelijke regelingen alle hierboven genoemde stukken in een keer. De raad krijgt dan de jaarrekening, de ontwerp-begroting en alle toelichting ineens. Handig als je een zienswijze wilt indienen. Daar komen we later op terug, want dit is een stevig handvat van de raad.

Wat is eigenlijk een zienswijze?
De Wet gemeenschappelijke regelingen geeft de mogelijkheid van het indienen van zienswijze en een officiële definitie is: ‘*Een zienswijze is een reactie die een belanghebbende aan het bestuursorgaan kan sturen als reactie op een ontwerpbesluit.’* De raad heeft volgens de wet dus de mogelijkheid die te sturen, ook als het college geen zienswijze voorstelt. Nu de wet is aangepast met de verplichting voor het bestuur om schriftelijk te motiveren wat met de zienswijze is gedaan, heeft de zienswijze extra kracht. Het verplicht

het bestuur immers tot meer dan kennisnemen van de inhoud, ze moet alle deelnemers schrijven waarom ze de zienswijze wel of niet overneemt.

2.5 Tot slot heeft Aalsmeer ook een eigen Nota verbonden partijen

Aalsmeer heeft bovenop de landelijke regels een eigen Nota verbonden partijen. Dat is wettelijk niet verplicht maar geeft de mogelijkheid vast te leggen welke informatie de raad krijgt. In 2012 schreef het college een Nota verbonden na aanbevelingen uit een collegeonderzoek over verbonden partijen. De nota is in 2016 herzien en die kunt u hier lezen. De looptijd hiervan is vier jaar en liep in 2021 af maar is niet bijgewerkt, dat vond het college nog niet nodig. Uit het onderzoek blijkt dat de nota in 2022 aan wordt gepast. De nota is in Aalsmeer technisch en juridisch heel compleet maar voor een raadslid niet eenvoudig toegankelijk. In Heemstede is de nota iets toegankelijker, zie ook hier. Uit de nota van Aalsmeer halen we belangrijke punten voor raadsleden:

Goed bestuur van de verbonden partij helpt de gemeentelijke doelen te bereiken
De rode draad in de nota is ‘de governance’ van de verbonden partijen adequaat in te richten. Governance is een leenwoord dat in het Engels ‘besturen’ betekent. In het Nederlandse bestuurlijke jargon betekent het: ‘*het waarborgen van de onderlinge samenhang van de wijze van sturen op, beheersen van en toezicht op de organisatie, gericht op een efficiënte en effectieve realisatie van de doelstellingen, evenals het daarover op een open wijze communiceren en verantwoording afleggen ten behoeve van belanghebbenden’.* De nota gaat van deze Nederlandse betekenis uit en noemt vier kernpunten:

1. Sturen
   Vooraf afspraken maken die richting geven aan **het realiseren van beleidsdoelen door *meetbare*** afspraken te maken en vast te leggen hoe vaak en welke informatie college en raad krijgen. Een meerjarenbegroting maken en meetbare doelen voor meerdere jaren geven.

2. Beheersen
   Vooraf gemaakte afspraken zijn op zich geen garantie voor succes. Gedurende het jaar is daarom beheersing nodig. Dit kan met **adequate informatie met beïnvloedings-mogelijkheden en beschrijving van de risico’s** waaruit blijkt dat de doelen van de eigen gemeente worden gehaald. De nota schrijft voor dat de rapportages moeten voldoen aan een afgesproken indeling waarin de punten uit ‘sturen’ terugkomen.

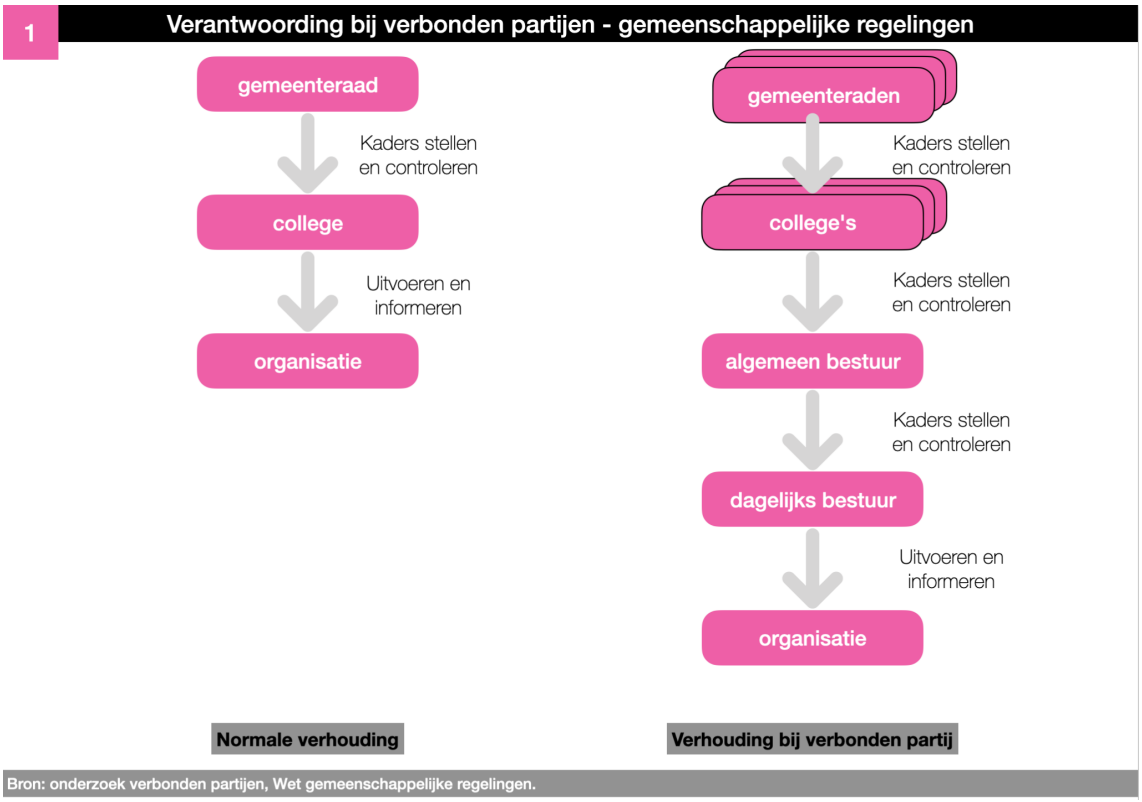
3. Verantwoorden
   De verbonden partij stuurt **informatie over resultaten en financiën** aan de gemeente. Zo verantwoordt het bestuur hoe de taken uit zijn gevoerd. En of de uitgaven rechtmatig zijn en doeltreffend. Dat kan alleen met *meetbare* doelen. Anders krijgt de gemeente alleen maar een lijstje met de activiteiten.

4. Toezicht houden
   Dit is **controleren of de afspraken over resultaten en financiën** volgens afspraak verliepen. De gemeentelijke nota merkt op dat controle af moet hangen van hoeveel geld ermee is gemoeid. Als Aalsmeer meer geld kwijt is aan de verbonden partij dan is wat strengere controle op zijn plaats en omgekeerd. Hier moet ook het accountantsverslag bij betrokken worden.

Met verbonden partijen vooraf goede afspraken maken en daarover later te rapporteren is de basis voor controle door de raad. Als de verbonden partij, het college en de raad in goed vertrouwen samenwerken, kan de verbonden partij met deze vier punten de beleidsdoelen van de gemeente bereiken.

Samenwerking tussen raad en college

De raad controleert het college dat samen met de ambtelijke organisatie het beleid uitvoert en is hierop aanspreekbaar. Bij een verbonden partij moet de raad nog steeds kaders stellen maar het college doet in wezen niets anders:

Bij verbonden partijen, zoals gemeenschappelijke regelingen sturen de leden van het college niet zelf de organisatie aan zoals in de gemeente, maar controleert het college het bestuur van de verbonden partij. Het algemeen bestuur is bij een gemeenschappelijke regeling het kaderstellende en controlerende orgaan. Een wethouder wordt zelf door de gemeenteraad gecontroleerd. Feitelijk zijn er zo twee extra lagen van kaderstellende en controlerende organen bij een gemeenschappelijke regeling. En belangen van gemeenten moeten daarin op een lijn worden gebracht. Dat verwart raden soms. Heeft de raad dan niks te zeggen? Toch wel, net zoals altijd is *'het college en elk van zijn leden is verantwoording schuldig aan de raad over het door het college gevoerde bestuur'* volgens de Gemeentewet. De raad stuurt op beleidskaders en de wethouder is hierop aanspreekbaar. Hiernaast kan de raad informeel op zoek gaan naar informatie en via werkbezoeken en overleg met de partij de kennis en begrip vergroten.

2.6 Wat leren de regels voor verbonden partijen ons?

1. Wettelijke en plaatstelijke regels zien toe op goed bestuur met als taak voor de raad om toe te zien dat de verbonden partij 'gezond is en gezond blijft'.

2. Het college moet uit zichzelf de raad volledig informeren over verbonden partijen. Hieronder vallen ook alle financiële stukken en het accountantsverslag.

3. De zienswijze is een sterk wettelijk instrument van de raad bij gemeenschappelijke regelingen.

4. Het college spreekt met de verbonden partijen hoe het beleid van Aalsmeer terug is te vinden in het beleid van de verbonden partij.

5. De raad gaat zelf actief op zoek naar informatie over de verbonden partijen. Toont interesse.

3 - Welke verbonden partijen heeft Aalsmeer?

In dit en volgende hoofdstukken hierna bekijken we of Aalsmeer deze voorschriften ook uitvoert. Daarna bespreken we de casus ESA om na te gaan of het volgen van de regels in de praktijk uiteindelijk ook iets voor Aalsmeer oplevert. Voordat we per verbonden partij nagaan of doelen zijn afgesproken, financiële afspraken zijn gemaakt en de risico's in kaart zijn gebracht, zetten we op een rij met welke partijen Aalsmeer is verbonden.

3.1 Welke verbonden partijen heeft Aalsmeer

Aalsmeer heeft volgens de programmabegroting uit 2022 vijftien verbonden partijen:

	Naam verbonden partij	Juridische vorm	Bijdrage
1	Veiligheidsregio Amsterdam - Amstelland	Gemeenschappelijke regeling	€1.221.000
2	Openbare gezondheidszorg Amstelland	Bedrijfsvoeringsorganisatie	€1.267.000
3	GGD Amsterdam - Amstelland	Gemeenschappelijke regeling	€91.043
4	Vervoerregio Amsterdam	Gemeenschappelijke regeling	€0
5	Amstelland - Meerlanden Overleg	Gemeenschappelijke regeling	€23.300
6	AM-match	Bedrijfsvoeringsorganisatie	€137.000
7	Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	Gemeenschappelijke regeling	€520.000
8	Ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen	Centrumregeling	€17.400.000
9	Samenwerking belastingen Amstelland - Meerlanden	Centrumregeling	€691.500
10	Greenport Aalsmeer	Stichting	€33.500
11	De Meerlanden Holding	Naamloze vennootschap	-€74.000[1]
12	Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer	Besloten vennootschap	€1.812.000
13	BNG Bank	Naamloze vennootschap	-€30.253
14	Stedin Groep (Netwerkbedrijf)	Naamloze vennootschap	-118.903
15	Green Park Aalsmeer gebiedsontwikkeling	Besloten vennootschap	€0[2]

Opgeteld geeft Aalsmeer €30,6m in 2022 aan de verbonden partijen uit. Dat is 31% van de totale gemeentelijke begroting. Dit is in vergelijking met andere gemeenten best wel veel maar komt vooral door de ambtelijke samenwerking met Amstelveen. Indien die buiten beschouwing wordt gelaten is het nog steeds een niet onaanzienlijke €13m.

[1] Naast het bedrag dat Aalsmeer aan dividend ontvangt, betaalt de gemeente in 2022 €7,4m op grond van de dienstverleningsovereenkomst. Zie ook de tabel op pagina 12.

[2] Bij deze verbonden partij is het belang vooral het risico dat de gemeente Aalsmeer hierbij loopt, in paragraaf 5.3 is dat verder toegelicht.

3.2 Welke verbonden partijen verdienen extra aandacht van de gemeenteraad?

Dit onderzoek gaat na hoe de raad verbonden partijen kan controleren. Partijen die niet apart gecontroleerd hoeven te worden door de raad of waar het belang van Aalsmeer wel erg klein is, laten we daarom buiten dit onderzoek. Een verbonden partij die een centrumregeling is, hoeft geen extra aandacht van de raad gedurende de uitvoering maar wel bij het opstellen van de overeenkomsten. Wel moet de raad aandacht aan de kwaliteit van de uitvoering geven, dit is vooral aan de orde bij de AA-organisatie. Dit evalueert de raad periodiek met het college. Omdat de deelnemers van de centrumgemeenten overeenkomen dat bevoegdheden van een bestuursorgaan van de ene gemeente worden uitgeoefend door een bestuursorgaan van de andere gemeente. Het ene gemeentebestuur mandateert dus bestuursbevoegdheden aan het andere. En daarop kan de raad het college bevragen, want de extra lagen van een algemeen en dagelijks bestuur zijn hier niet. In Aalsmeer zijn de Ambtelijke samenwerking Aalsmeer - Amstelveen en de Samenwerking belastingen Amstelland - Meerlanden dergelijke verbanden. Die hoeft de raad niet apart te bekijken, maar wel bij het opstellen van de dienstverleningsovereenkomsten. De Vervoerregio is financieel onafhankelijk van Aalsmeer en Amstelland - Meerlanden Overleg is de financiële bijdrage zeer gering en van Stedin en BNG is Aalsmeer aandeel zeer klein. De belangrijkste verbonden partijen van Aalsmeer zijn:

	Vorm	**Naam** */ aantal* deelnemers	**Bestuurlijk belang** */portefeuillehouder*	**Financieel belang**
1	GR	Veiligheidsregio Amsterdam - Amstelland *6 gemeenten*	Mede-eigenaar en opdrachtgever. *Burgemeester*	De bijdrage 2022 en daarna is geraamd op €1.2m
2 en 3	GR	GGD Amsterdam - Amstelland *6 gemeenten* Openbare gezondheidszorg Amstelland *5 gemeenten*	Mede-eigenaar en opdrachtgever. *Wethouder jeugd* *Wethouder Volksgezondheid*	De bijdrage voor 2022 is geraamd op €91.043 per jaar De bijdrage voor 2022 is geraamd op €1,2m per jaar
4	GR	AM-match *5 gemeenten*	Mede-eigenaar en opdrachtgever. *Wethouder Werk/ Re-integratie*	De gemeentelijke bijdrage bedraagt in 2022 €137.000
5	GR	Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied *8 gemeenten en provincie NH*	Mede-eigenaar en opdrachtgever. *Wethouder handhaving*	De bijdrage voor 2022 wordt geraamd op €520.000
6	Stichting	Greenport Aalsmeer 6 gemeenten	Mede-eigenaar en opdrachtgever. *Wethouder financiën is eigenaar* *Wethouder economie is opdrachtgever*	De bijdrage voor 2022 en verder wordt geraamd op € 33.500.
7	NV	De Meerlanden Holding 8 gemeenten	Eigenaar en opdrachtgever. *Wethouder financiën is eigenaar* *Wethouder ruimte is opdrachtgever*	Dividend 2020 € 74.000. Bijdrage in overeenkomsten geregeld voor €7,4m in 2022.
8	BV	Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer, 1 gemeente Aalsmeer	Eigenaar en opdrachtgever. *Wethouder financiën is eigenaar* *Wethouder sport is opdrachtgever.*	De bijdrage 2022 is geraamd op €1.8m
9	BV	Green Park Aalsmeer gebiedsontwikkeling 2 gemeenten	Mede-eigenaar *Wethouder financiën is eigenaar* *Wethouder economie is opdrachtgever*	De helft van het saldo na afronding van het exploitatie-gebied. Geen bedrag.

De eerste vijf verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen en vallen onder het publiekrecht. De laatste vier vallen onder privaatrecht. We behandelen deze twee groepen apart van elkaar. De regels wijken zoveel van elkaar af dat het zo inzichtelijker en handiger is.

4 - De praktijk van bestuur van *publieke* verbonden partijen

In dit hoofdstuk staat hoe Aalsmeer in de praktijk de *publieke* verbonden partijen bestuurt, dat zijn dus de gemeenschappelijke regelingen. Om het besturen hiervan na te gaan, kijken we naar drie zaken:

1. Voert de verbonden partij de Aalsmeerse beleidsdoelen uit?
2. Zijn de kosten en risico's van de verbonden partij in verhouding voor wat ze doen voor Aalsmeer?
3. Is de informatie van de verbonden partij aan de raad adequaat?

De raad moet korte en heldere informatie krijgen. Zo kan *vooraf* af worden gesproken wat de gemeenschappelijke regeling moet bereiken. Kaders stellen. En *achteraf* kan de raad dan controleren of dat is gelukt. De eerste stap is in de regeling meetbare doelen af te spreken. Zijn die er en ook speciaal voor Aalsmeer? De tweede stap is de kosten en risico's van de verbonden partij te laten zien. Het gaat om het krijgen van inzicht in de wijze waarop risico's worden beheerst. Het BBV schrijft: '*alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie*'. De Nota verbonden partijen Aalsmeer schrijft: '*de verbonden partij over een interne risicomanagementmethode moet beschikken waarbij risico's worden geïnventariseerd en geconsolideerd, inclusief de wijze waarop monitoring plaatsvindt*'. We behandelen enkele gemeenschappelijke regelingen en kijken of doelen zijn afgesproken en of de kosten en risico's aan de raad worden gemeld. Hierbij beoordelen we de stukken die de raad krijgt en de paragraaf verbonden partijen uit de begroting en de jaarrekening.

In 2018 besloot het college stukken van gemeenschappelijke regelingen met een raadsbrief aan te bieden, tenzij het college een zienswijze nodig vindt. Dan wordt het raadsvoorstel wel besproken in de raad. Alleen als raadsleden zelf iets vragen over de raadsbrief wordt die verbonden partij besproken. Omdat een zienswijze een uitzondering is, betekent dit in Aalsmeer dat vrijwel alle stukken van verbonden partijen onbesproken blijven. Amstelveen bespreekt nog net zoals voor 2018 wel elk jaar alle verbonden partijen. Aalsmeer koos hier mede voor vanwege de omvang en de vrij financiële inslag van de jaarlijkse documenten.

4.1 De veiligheidsregio

Deze wettelijk verplichte gemeenschappelijke regeling voert vastgestelde taken uit voor Aalsmeer en vijf andere gemeenten. In de tabel hieronder staan de hoofdpunten voor doelen, kosten en risico's uit de stukken die de raad kreeg gestuurd. Wanneer een blokje een kleur heeft gekregen, is dat een oordeel. Groen is 'goed', oranje is 'redelijk' en rood is 'het kan beter'.

Naam	Algemeen en gemeentelijk doel	Kosten en risico's
Veiligheidsregio	Doel is de wetten voor ambulancezorg, publieke gezondheidszorg, brandweerzorg, de regionale crisisbeheersing en het veiligheidsbureau uit te voeren. Deze doelen is Aalsmeer wettelijk verplicht uit te voeren.	Aalsmeer droeg in 2020 €1,2m bij aan de veiligheidsregio. Een jaar later is dat bedrag geïndexeerd. De begroting is niet overschreden. De veiligheidsregio stuurt de raad maar liefst twintig brieven over Covid-19.
Krijgt de raad inzicht?	De raad krijgt in 2020 een 'monitor' over de eigen doelen. De programmabegroting van Aalsmeer is volgens de W-vragen ingericht: Wat gaan we bereiken? en Wat gaan we doen? En de veiligheidsregio heeft een vierjaarlijks regionaal risicoprofiel en regionaal beleidsplan opgesteld.	Het college stuurt een brief over de risico's en het weerstandsvermogen van de veiligheidsregio aan de raad. Begroting en jaarrekening geven duidelijk inzicht. De raad neemt in 2018, 2019, 2020 en 2021 het advies van het college over om geen zienswijze in te dienen.

De stukken van een gemeenschappelijke regelingen moeten van de wet op tijd bij de raad aankomen:

	Welke stukken	**Zienswijze**	**Opmerkingen**
april 2018	jaarrekening 2017, controleverklaring accountant ontwerpbegroting 2019 & actualisatie 2018	College adviseert geen zienswijze. Raad neemt over.	Goedkeurende controleverklaring is in de nazending mei. Het weerstandsvermogen voldoet aan de norm
mei 2019	jaarrekening 2018, en controleverklaring begroting 2020 met actualisatie 2019	College adviseert geen zienswijze. Raad neemt over.	Er is een batig saldo van 2,2 miljoen dat aan gemeenten wordt uitgekeerd en de bijdrage wordt structureel verhoogd. Het weerstandsvermogen voldoet aan norm
mei 2020	jaarrekening 2019, goedkeurende verklaring is toegezegd maar nog niet ontvangen en begroting 2021 inclusief de actualisatie 2020	College adviseert geen zienswijze. Raad neemt over.	Het weerstandsvermogen voldoet precies aan de norm maar is wel gedaald, duidelijke toelichting door risico vanwege wegvallen omzet externe diensten, aansprakelijkheid beroepsziekten veranderingen rechtspositie vrijwilligers etc..
april 2021	jaarrekening 2020, goedkeurende verklaring is toegezegd maar nog niet ontvangen en begroting 2022 inclusief de actualisatie 2021	College adviseert geen zienswijze. Raad neemt over.	Het weerstandsvermogen is binnen de norm

Bij de eerste gemeenschappelijke regeling zijn de zaakjes prima op orde. Wel valt op dat de raad geen gebruik maakt van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen. Het college adviseert de raad om geen zienswijze in te dienen. De raad heeft vertrouwen in de verbonden partij en neemt het advies van het college over.

Bij deze verbonden partij zijn het stellen van doelen en de informatie hierover prima in orde. De raad kan zijn kaderstellende en controlerende rol zo uitvoeren. Ondanks dat Aalsmeer in deze regeling geen grote partij is, is in de stukken aandacht voor Aalsmeer. Wel ontbreekt het inzicht of de verbonden partij financieel risico voor de gemeente heeft. In de onderzochte periode was het college vrijwel altijd bij de bestuursvergaderingen aanwezig.

4.2 De GGD en Openbare gezondheidszorg

De Wet publieke gezondheidszorg schrijft voor dat de openbare gezondheidszorg regionaal wordt georganiseerd. Aalsmeer hoort bij de gemeenschappelijke regeling GGD Amsterdam - Amstelland. Verwarrend genoeg is Aalsmeer ook bij de gemeenschappelijke regeling Openbare gezondheidszorg Amstelland aangesloten waarvan ‘veilig thuis’ een belangrijk onderdeel is. Beide regelingen hebben een eigen bestuur waar het college van Aalsmeer in de onderzochte periode vrijwel altijd bij was.

Nu worden de kosten verdeeld naar inwoneraantal. De regeling biedt sinds enige tijd ook de mogelijkheid kosten naar gebruik te verdelen, maar het registreren van gebruik per woonplaats is privacygevoelig. Invoering hiervan is daardoor nog onderwerp van gesprek.

Naam	**Algemeen en gemeentelijk doel**	**Kosten en risico’s**
GGD	Beschermen en bevorderen van de gezondheid. Voorkomen en opsporen van ziekten. Meldpunten huiselijk geweld en kindermishandeling. Centrum seksueel geweld. Bevorderen geestelijke gezondheidszorg. De GGD werkt in verlengde van doelen Aalsmeer.	Het college stuurt in juni 2020 een brief aan de raad over uitstel van rapportages omdat Veilig thuis nog geen begroting voor het lopende jaar heeft.
Krijgt de raad inzicht?	De doelen van Veilig thuis zijn duidelijk Aalsmeer heeft geen eigen doelen maar wel een eigen overzicht met resultaten. Veilig thuis heeft een aparte rapportage waarin informatie over de uitvoering wordt toegelicht. Ambtelijk worden de doelen en uitvoering gevolgd zowel wettelijke en niet wettelijke taken. Dit is vooral in regionaal verband en minder lokaal.	Veilig thuis wordt duurder. In 2017 betaalde Aalsmeer €28.015 en in 2022 €91.043 (+225%). in de brief van college wordt gemeld dat in 2023 en 2024 rekening wordt gehouden met een kostenstijging van 10% en dat de begroting Veilig Thuis vanaf 2023 een negatief saldo heeft. Toegelicht wordt dat Amsterdam vanaf 2022 niet meer als enige het financiële risico draagt maar dat doen de gemeenten samen naar inwoners. In alle jaren was er geen accountantsverslag beschikbaar. Toelichtingen op de financiën zijn niet volledig. Ondanks de vertraagde begroting, missende verslagen van de accountant en onvolledige financiële toelichting adviseert het college geen zienswijze in te dienen. De raad neemt dit over.

In februari 2020 krijgt de raad rapport over het eerste halfjaar *van 2019*. Best gek als dat hele jaar al is afgelopen. In juni 2020 stuurt het college bericht dat de begroting voor 2021 te laat af is omdat het Rijk extra geld heeft beloofd. In september 2020 krijgt de raad de halfjaarcijfers over 2020, sneller dus dan de vorige keer. Januari 2021 volgt een rapport over 2020 waarin staat dat de wachttijd voor de doelgroep daalt. Een financieel overzicht ontbreekt. Ook staat er niet in wat de problemen voor Aalsmeer betekenen. In september 2021 krijgt de raad wel een overzicht van de gevolgen van de problemen voor Aalsmeer. Over de financiën staat er niets, terwijl in de regeling dat jaar wel is afgesproken dat de kosten anders worden verdeeld. Aalsmeer betaalt nu wat meer. Het gevolg blijkt dat andere gemeenten nu meer rekening houden met Aalsmeer. Vroeger betaalde Amsterdam vrijwel alles en werd Aalsmeer achteraf ‘geïnformeerd’. Nu praten ze mee omdat ze meer betalen. Ook mist in de paragraaf een opmerking over de risicodragers, maar ook verder is de informatie in de paragraaf summier. Vroeger droeg Amsterdam alle risico maar sinds kort is dit naar rato van inwoners. Toch blijkt dit gewijzigde risico onvermeld.

Een overzicht van de aanlevering van informatie aan de raad GR GGD voor Veilig Thuis en het Centrum voor Seksueel Geweld:

	Welke stukken	Zienswijze	Opmerkingen
mei 2018	Jaarverslag 2017, geactualiseerde begroting 2018, begroting 2019	College adviseert geen zienswijze: alles in orde. Raad neemt over.	geen accountantsverslag
mei 2019	Jaarverslag 2018, geactualiseerde begroting 2019, begroting 2020 en jaarplan 2019.	College adviseert geen zienswijze: verbeterpunten gemeld en ambtelijke organisatie houdt vinger aan de pols. Raad neemt over.	geen accountantsverslag
oktober 2020	Jaarverslag 2019, aangepaste begroting 2020, conceptbegroting 2021.	College adviseert geen zienswijze: alles in orde.	geen accountantsverslag.
mei 2021	Jaarverslag 2020, aangepaste begroting 2021.en mjb 2022-2025	College adviseert geen zienswijze: alles in orde. Raad neemt over.	geen accountantsverslag.

De wet geeft college en raad bij gemeenschappelijke regelingen de mogelijkheid van een zienswijze. Vraag is daarom waarom bij Veilig Thuis niet een zienswijze in is gediend in 2019, 2020 en 2021. Elk jaar ontbreekt het accountantsverslag en de informatie is te laat en summier over risico's en maatschappelijke taken. Verder staat in de stukken nergens hoe en wat de gevolgen van de wachttijden voor mensen in Aalsmeer zijn. Uit het onderzoek bleek dat in de ambtelijke werkgroep hier voldoende over was gesproken en een zienswijze niet nodig leek in de ogen van het college. De raad nam het advies van het college over en was niet op de hoogte dat de raad ook zelf een zienswijze op mag stellen.

4.3 Amstelland - Meerlanden Werkorganisatie (AM-match)

Sinds 2016 is dit een *bedrijfsvoeringsorganisatie* die een deel van de participatiewet uitvoert door de deelnemende gemeenten. Dit betreft ten eerste de uitvoering van de Wsw die met de komst van de participatiewet is afgesloten voor nieuwe instroom. Ten tweede heeft AM match een rol bij het aan het werk helpen van inwoners die een verdiencapaciteit hebben tot 70% van het minimumloon. Een deel van deze mensen wordt op zo regulier mogelijk werk geplaatst al dan niet ondersteund door loonkostensubsidie en jobcoaching. Een ander deel komt in aanmerking voor nieuw beschut werk. Het college bepaalt het beleid en de uitvoering ligt bij AM match. De vijf wethouders met werk/re-integratie in hun portefeuille vormen samen het bestuur van AM-match. De raad kan bij het vaststellen van eigen beleid en verordeningen invloed uitoefenen en kan ook nog een zienswijze indienen bij de begroting. In de onderzochte periode was het college aanwezig bij alle vergaderingen.

Naam	Algemeen en gemeentelijk doel	Kosten en risico's
AM-match	Werkorganisatie voert zo efficiënt en effectief mogelijk de WSW en een deel van de Participatiewet uit. Dit betreft het trainen en plaatsen van kandidaten met een verdiencapaciteit tot 70% van het minimumloon en het organiseren van nieuw beschut werk.	De verdeelsleutel voor de kosten maakt onderscheid tussen de kosten voor uitvoering van het basispakket en van het optionele pakket. Het college stuurt jaarlijks een brief naar raad met duidelijk informatie over AM en prestaties voor Aalsmeer. Maar de begrote aantallen en risico's ontbreken. Advies van het college: geen zienswijze indienen, wordt overgenomen in 2018, 2019, 2020 en 2021.
Krijgt de raad inzicht?	De doelen zijn concreet gemaakt met onderscheid naar de doelgroepen. Het college verstrekt elk jaar een duidelijke inzichtelijke brief over begrote aantallen en doelgroepen.	Het college geeft de raad in geen enkel jaar een advies om wel een zienswijze in te dienen terwijl bij jaarrekening 2018 in het accountantsverslag wordt opgemerkt dat in de risicoparagraaf niet de belangrijkste risico's voor de organisatie worden beschreven.

De informatie in de paragraaf is heel summier wat betreft risico's en maatschappelijk doel. De raad ontvangt de begrotingen en jaarstukken:

	Welke stukken	Zienswijze	Opmerkingen
juni 2018	Jaarrekening 2017, accountantsverslag, aangepaste begroting 2018, primaire begroting 2019	College adviseert geen zienswijze: alles in orde. Raad neemt over.	stukken zijn compleet
mei 2019	Jaarrekening 2018, accountantsverslag, aangepaste begroting 2019, begroting 2020	College adviseert geen zienswijze: alles in orde. Raad neemt over.	De accountant schrijft dat in de risicoparagraaf de belangrijkste risico's ontbreken.
mei 2020	Jaarrekening 2019, accountantsverslag,, begroting 2021	College adviseert geen zienswijze: alles in orde. Raad neemt over.	stukken zijn compleet
juni 2021	Jaarrekening 2020, accountantsverslag, aangepaste begroting 2021, begroting 2022	College attendeert de raad op de mogelijkheid een zienswijze in te dienen, zonder advies. Raad dient geen zienswijze in.	stukken zijn compleet

Het college stelt de stukken jaarlijks beschikbaar met een toelichtende brief over de mogelijkheid van een zienswijze bij de begroting. In de paragraaf verbonden partijen van de gemeentebegroting en -jaarrekening ontbreken de resultaten en doelen van AM-Match. In de begroting en jaarrekening van AM-Match staan ze echter wel genoemd. Ambtelijk worden de financiën en de behaalde resultaten intensief gevolgd. De tekst in de paragraaf verbonden partijen wordt elk jaar waar nodig aangepast. Bij de stukken stuurt het college een duidelijke toelichting voor de raad. In elk jaar adviseert het college geen zienswijze in te dienen. In 2019 was daarvoor overigens wel een aanleiding, maar daarover schrijft het college niets en de raad stelt geen vragen. Het college heeft niet overwogen een zienswijze in te dienen. Amstelveen diende eenmaal wel een zienswijze in maar heeft die niet aan de raad van Aalsmeer gestuurd. Samen met Amstelveen een zienswijze indienen kan natuurlijk ook. Dat geeft extra gewicht. Het college van de gemeente Haarlemmermeer stuurt de raad over dezelfde verbonden partij deze informatie toe in begroting en jaarrekening.

4.4 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

In de omgevingsdienst werkt de provincie samen met gemeenten om de kwaliteit van vergunningverlening en het toezicht en de handhavingstaken op het milieu te verbeteren. Iedere deelnemer neemt verplicht het ‘basistakenpakket’ af maar kan daarboven nog ‘plus-taken’ afnemen. De door de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht verplichte basistaken gaan over milieu, bodem en asbest. Aalsmeer neemt sinds 2010 geen plus-taken af. De reden is de kostenbesparing, maar dat staat niet in de paragraaf verbonden partijen vermeld en de huidige raadsleden kennen deze overwegingen niet en vertrouwen het college in de aanpak. De bestuursrapportage schrijft dat Aalsmeer niet genoeg doet aan ‘bodem gerelateerde taken’. De uitvoering van deze taken is niet adequaat. Ook houdt Aalsmeer de lijst van actuele bedrijven niet goed bij en nu is niet precies bekend welk bedrijf waar zit. Gerichte inspectie is daardoor niet langer geheel in orde. Uit het onderzoek blijkt dat Aalsmeer mogelijk te zuinig is bij toezicht en handhaving van milieurisico's. De informatie hierover aan de raad schiet tekort.

Naam	**Algemeen en gemeentelijk doel**	**Kosten en risico’s**
Omgevingsdienst	Voert taken voor omgevingsrecht, vergunningverlening en handhaving en toezicht hierop uit voor acht gemeenten. Voert het Besluit risico’s zware ongevallen uit. Aalsmeer neemt deel aan de GR via het Basispakket maar ook plustaken, zoals piketdiensten en taken waarvoor de eigen expertise niet toereikend is. Het aantal opdrachten is in 2020 met 9% gestegen. Hiervoor wordt jaarlijks een uitvoeringsprogramma afgesloten met een uitvoeringsovereenkomst.	In 2020 meldt het college dat de weerstandscapaciteit op peil is. Gemeentelijke bijdrage is met €26.000 gestegen naar €251.000 door meer bodemtaken dan begroot en meer advisering geur, handhaving PFAS. In 2021 wordt de gemeentelijke bijdrage verhoogt met €97.000. College meldt dat er ontwikkelingen zijn in de VTH-taken die voor de nodige uitdagingen zorgen in de komende jaren. Daarnaast meldt het college dat er achterstanden zijn die moeten worden ingelopen, extra toezicht op sloop met asbest, wat kostenverhoging en overheveling van taken van provincie naar gemeente, hiervoor geeft het gemeentefonds wel compensatie Advies college geen zienswijze in te dienen wordt overgenomen in 2018, 2019, 2020 en 2021.
Krijgt de raad inzicht?	De informatie aan de raad geeft geen inzicht in realisatie van doelen nog in specifieke resultaten of kengetallen voor Aalsmeer. Wel krijgt de raad elk kwartaal een nieuwsbrief van OD NZKG	Het college geeft zeer beperkt inzicht in de kostenverhoging en in de ontwikkelingen van de financiën.

De informatie voor de raad is te beperkt om van goede kaderstelling of controle te kunnen spreken. Geen doelen voor Aalsmeer. De begroting van de Omgevingsdienst is niet vanuit het gemeentelijk standpunt geschreven. De wettelijke basistaken voert de dienst goed uit. Risico’s lijken mogelijkerwijs te zitten bij de plus-taken. Toen asbest van plus-taak een basistaak werd, moest de gemeente meer betalen dan gewend was. Het is de vraag of bij andere plus-taken de gemeente die zelf zo adequaat als de Omgevingsdienst uitvoert. Per abuis is bij deze verbonden partij de gedachte dat de raad alleen bij de meerjarenbegroting een zienswijze in kan dienen. Maar de wet heeft het over de ontwerp-begroting. De raad kan over deze begroting in de zienswijze laten weten wat ze van de plannen vindt.

	Welke stukken	Zienswijze	Opmerkingen
mei 2019	jaarstukken 2018, begroting 2019 en MJB 2020-2023, goedkeurende accountantsverklaring	College adviseert geen zienswijze. Raad neemt over.	stukken zijn compleet
mei 2020	jaarstukken 2019 en MJB 2021-2024, goedkeurende accountantsverklaring	College adviseert geen zienswijze. Raad neemt over.	stukken zijn compleet
mei 2021	eindrapportage 2020 en MJB 2022-2025, goedkeurende accountantsverklaring	College adviseert geen zienswijze. Raad neemt over.	stukken zijn compleet

Voor een gemeente als Aalsmeer met veel bedrijvigheid is adequaat toezicht belangrijk. Toch heeft de raad maar eens in de vier jaar een gesprek met de dienst, bij het aantreden van nieuwe raadsleden. De laatste keer viel dit ook nog tussen wal en schip vanwege een agendaprobleem. De raad neemt zo geen kennis van de ontwikkelingen bij de verbonden partij tenzij die partij zichzelf uitnodigt in de vergadering. Bij de vergaderingen van het bestuur was het college aanwezig. De informatie in de paragraaf verbonden partijen bij de begroting en jaarrekening is heel summier wat betreft risico's en maatschappelijk doel. In Haarlemmermeer is de informatie uitgebreider, zie hier.

4.5 Wat zijn de belangrijkste punten in dit hoofdstuk?

Het onderzoek bevestigt het beeld dat raadsleden voor het onderzoek gaven dat de raad op afstand staat van de verbonden partijen.

1. Samenwerken met Amstelveen geeft bij enkele verbonden partijen de optie samen op te trekken en een zienswijze samen op te stellen.

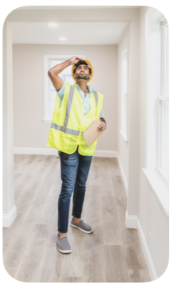
2. De raad bespreekt de jaarstukken van verbonden partijen niet in een vergadering.

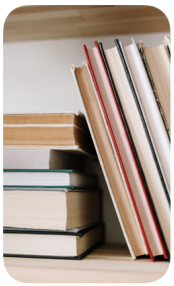
3. Het college adviseert zelden een zienswijze en de raad stelt nooit een zienswijze voor. Hiermee blijft een sterk wettelijk instrument liggen.

4. Werkbezoeken aan en toelichtingen door verbonden partijen vinden sinds corona sporadisch plaats.

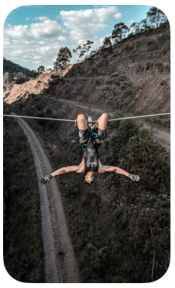
5. Het college is bij vergaderingen van verbonden partijen aanwezig en zijn goed ingevoerd in de materie.

6. Nogal wat begrotingen en jaarstukken van verbonden partijen komt vrij laat binnen. Deze zijn voor raadsleden bovendien lastig te lezen.

7. De paragraaf verbonden partijen in de begroting en jaarrekening is onvolledig. Zo ontbreken risico's en de verwachte financiële gegevens.

8. Aalsmeer neemt door de kosten enkele plus-taken van de Omgevingsdienst niet af maar voert die zelf ook niet voldoende uit.

5 - De praktijk van bestuur van *private* verbonden partijen

In hoofdstuk 4 zijn vijf gemeenschappelijke regelingen van Aalsmeer beschreven. Deze juridische vorm is exclusief bestemd voor de samenwerking tussen overheden onderling. Aalsmeer heeft daarnaast ook vier verbonden partijen die een privaatrechtelijke vorm hebben. De taken van de raad zijn hierbij ongeveer hetzelfde: kaders stellen en controleren. De verbonden partij doet iets voor de gemeente en wat dat is, moet de raad vooraf weten en goedkeuren. Ook moet de raad weten wat het kost. Achteraf moet de raad zien of het doel is bereikt en of dat binnen de begroting is gelukt. De raad moet ook de risico's horen die de verbonden partij voor de gemeente heeft. Wel is de afstand tot de bedrijfsvoering verder weg van de gemeentelijke organisatie en de verantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt bij de directeur van de partij. We bespreken de belangrijkste partijen voor Aalsmeer:

5.1 Stichting Greenport Aalsmeer

Als eerste een stichting die is opgericht om de concurrentiepositie van Aalsmeer te verbeteren.

	Algemeen en gemeentelijk doel	**Kosten en risico's**
Stichting Greenport Aalsmeer	Greenport versterkt de wereldwijde concurrentiepositie van Aalsmeer in de sierteelt. Met projecten op allerlei gebied innoveert de stichting. De gemeente Aalsmeer heeft groot belang bij een sterke sierteeltsector.	De bijdrage voor 2022 en verder wordt geraamd op € 33.500.
Krijgt de raad inzicht?	Elk kwartaal krijgt de raad een rapport van de activiteiten. Maar de stukken worden niet geagendeerd en ook wordt Greenport niet uitgenodigd door de gemeenteraad om een toelichting te geven op de (maatschappelijke) doelen en uitvoering door de stichting.	De raad krijgt geen financieel overzicht.

De gemeente ziet het belang van de Greenport. In de begroting is hiervoor veel aandacht en krijgt het een eigen paragraaf. Het doel van Greenport is algemeen geformuleerd: het verzorgen van een duurzaam en toekomstbestendig tuinbouwcluster. Deze tekst staat er al jaren en is nooit veranderd.

De ambtelijke organisatie houdt het contact met Greenport en houdt de begroting en de jaarrekening in de gaten, die laatste wordt ook door een externe accountant gecontroleerd. De ambtenaren bekijken of de algemene doelen afwijken van de gemeentelijke doelen. Greenport heeft een eigen visiedocument, een uitvoeringsprogramma en een jaarplan. De stichting stuurt de jaarplannen via de griffie naar de raad. Documenten van Greenport staan in een raadsbrief op de agenda bij de ingekomen stukken. Omdat raadsleden de laatste jaren geen vragen over de brief stellen, wordt Greenport niet besproken in de vergadering. De leiding van Greenport wordt ook niet door de raad uitgenodigd, zoals dat bijvoorbeeld in Uithoorn wel gebruikelijk is. Bespreking en toelichting van de plannen van Greenport blijft zo achterwege. Over het onderwerp huisvesting arbeidsmigranten wordt de raad wel geïnformeerd. Het college vindt toelichting in de raad ook niet nodig. In feite adviseert de griffier wie de raad wel en niet wil uitnodigen van de verbonden partijen. De raad nodigt Greenport niet uit omdat de raad passief is en nodigt op eigen initiatief geen partijen uit of gaat op werkbezoek.

De gemeente zit in het bestuur en in de stuurgroep van de stichting en overlegt met het stichtingsbestuur minstens vier keer per jaar. Ofschoon de raad niet-financiële informatie over Greenport krijgt in de begroting, jaarrekening, rapportages en in presentaties is uit de stukken niet duidelijk welke risico's Aalsmeer loopt en wat de financiële positie van de stichting is. Het accountantsverslag ontbreekt. In de

verplichte paragraaf is de informatie ook bescheiden. De provincie Noord-Holland en Zuid-Holland zijn de belangrijkste geldschieters en de gemeente Aalsmeer heeft een beperkt financieel belang van rond de €33.500. De gemeente loopt geen financiële risico's zo blijkt bij verder onderzoek, maar dit vermeldt het jaarverslag niet.

5.2 De Meerlanden holding NV

Aalsmeer heeft met zeven andere gemeenten afvalinzamelaar De Meerlanden opgericht:

	Algemeen en gemeentelijk doel	**Kosten en risico's**
De Meerlanden Holding NV	Een vennootschap die in acht gemeenten afval ophaalt en verwerkt. De straten reinigt en gladheid bestrijdt. De gemeente heeft een overeenkomst waarin de dienstverlening af is gesproken. De doelen staan in de begroting.	Jaarlijks betaalt Aalsmeer €7,4m voor de diensten van Meerlanden. Omdat Aalsmeer mede-eigenaar is deelt ze in een eventueel saldo. In 2020 was dat €74.000.
Krijgt de raad inzicht?	De raad kreeg wel stukken over bijzonderheden zoals de centrale voor biomassa. Ook aanpassingen in de dienstverlening worden gemeld. In de begroting is veel aandacht voor recycling en duurzaamheid.	Jaarstukken met financiële overzichten kreeg de raad na 2018 niet meer. Hierdoor ontbreekt een goed financieel inzicht en een overzicht van risico's.

De Meerlanden is een groot bedrijf met meer dan 500 medewerkers waar de gemeente Aalsmeer mede-eigenaar van is. Uit de paragraaf verbonden partijen blijkt niet veel over doel en resultaten daarvan. Ook zijn risico's onbenoemd. De redenen hiervan is dat er geen afspraken over vastliggen. Bij de gemeente Diemen is over De Meerlanden deze informatie opgenomen.

5.3 Green Park Aalsmeer gebiedsontwikkeling

En dan Green Park Aalsmeer. Een besloten vennootschap die kavels op een bedrijventerrein vlakbij Schiphol en de veiling aanbiedt. De opbrengst hiervan is bedoeld om de kosten van de omlegging van de weg N201 te betalen. De grond is van Aalsmeer dat een levendig en kostenefficiënt gebied op wil zetten. De andere gemeente in de verbonden partij is Uithoorn die vooral op efficiëntie stuurt. Hierdoor lopen de standpunten van de twee gemeenten niet altijd gelijk. 'Voor corona' gaf Green Park twee keer per jaar een presentatie aan de raad. Sindsdien veel minder omdat vertrouwelijke informatie niet via Teams kan worden gedeeld en besproken.

	Algemeen en gemeentelijk doel	**Kosten en risico's**
Green Park Aalsmeer gebieds-ontwikkeling	Een bedrijventerrein ontwikkelen en tijdelijk beheren. Met de opbrengst de verlegging van de N201 betalen.	Als Green Park een verlies oplevert staat de gemeente Aalsmeer garant. Tot een bedrag van €48m. Momenteel is die winst nog niet gemaakt en heeft Green Park een tekort van €2m. Aalsmeer heeft daarvoor een voorziening van €1m op de balans gezet. Uit de begroting blijkt een verwachte winst van €7m als alle kavels verkocht zijn.
Krijgt de raad inzicht?	In presentaties en brieven wordt de raad meegenomen in de ontwikkelingen uitgifte kavels en bestemmingsplannen	Begroting en jaarrekening bieden fragmenten met financiële informatie. In de presentaties staan de risico's genoemd en de directeur kwam voor corona incidenteel een toelichting geven in de auditcommissie.

Aalsmeer zit voor de gebiedsontwikkeling in een besloten vennootschap, welke andere aandeelhouders beslissen en hoe de huidige financiële situatie en risico's zich ontwikkelen blijkt niet uit de paragraaf. Elders in de begroting staat die informatie wel. Toch ontbreekt een volledig overzicht en een controleverklaring van de accountant bij de stukken van de raad.[3] Omdat Aalsmeer voor €48m garant staat is dit opmerkelijk. De reden hiervan is dat er geen afspraken over zijn gemaakt. Wel komt de directeur Green Park Aalsmeer incidenteel in de auditcommissie van de raad om daar een toelichting te geven op de cijfers en werkwijze van de BV. In de gemeente Uithoorn is meer informatie over deze BV in de paragraaf opgenomen, zie hier.

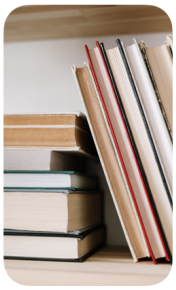
5.4 Exploitatie sportaccommodaties Aalsmeer (ESA)

Tot slot van de verbonden partijen is ESA aan de beurt, die door enkele raadsfracties werd genoemd bij de rondvraag naar onderwerpen voor rekenkameronderzoek. We hebben toen besloten het brede onderwerp 'verbonden partijen' te kiezen met als voorbeeld ESA. In hoofdstuk 6 onderzoeken we daarom verder hoe de besturing van deze vennootschap gaat.

5.5 Wat leren we bij verbonden partijen met een privaatrechtelijke vorm?

1

De raad krijgt te weinig informatie over private verbonden partijen. Doelen, risico's en financiële informatie ontbreken deels of geheel in de stukken. De auditcommissie wordt wel bijgepraat.

2

Alleen Greenpark ligt de resultaten regelmatig toe in de raad. De andere partijen worden niet uitgenodigd.

3

De stukken van de private verbonden partijen worden als ingekomen stukken op de agenda gezet en blijven zo onbesproken.

[3] De ontbrekende informatie is wel beschikbaar, ambtelijk wederhoor 30 augustus 2022

6 - Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV

Met een jaarlijkse bijdrage van €1,8m van de gemeente is de ESA een vrij grote verbonden partijen in Aalsmeer. Oorspronkelijk in 1974 opgericht als “zwembad NV” werd dit in 2016 “sportaccommodaties BV”. Voor deze vorm koos de gemeente vanwege het fiscale voordeel, maar dat voordeel is al enige jaren weggevallen.[4] De gemeente heeft alle aandelen van ESA en heeft dus veel invloed als enige eigenaar. De aandeelhouder mag de bestuurder ontslaan. En die aandeelhouder is de gemeente.

Opvallend genoeg is de opdracht volgens de statuten van de vennootschap veel breder dan sport: *‘sport- en welzijnsaccommodaties, horecagelegenheden en cultureel erfgoed, inclusief de tot dit erfgoed behorende zaken’.* De reden dat de opdracht veel breder dan de naam is, komt omdat er steeds meer activiteiten taken bij ESA zijn ondergebracht. ESA beheert sporthallen, zwembaden, sportparken, een atletiekbaan en gymzalen in Aalsmeer en Kudelstaart. En ESA beheert ook de ‘huiskamer van Aalsmeer’ de *Oude Veiling* een buurthuis met meerdere functies. In 2015 kocht de gemeente het gebouw om het in te zetten op sociaal, cultureel, educatief en maatschappelijk vlak. In 2018 is De Oude Veiling gerenoveerd. Ook heeft ESA een warmteleiding aangelegd onder een verkeersweg.

De reden van de brede opdracht bij ESA ligt ook in het ontbreken van een eigen gemeentelijke organisatie in Aalsmeer, die immers is samengevoegd met die van Amstelveen. Door het bij ESA onder te brengen houdt Aalsmeer veel zeggenschap over alles in de vennootschap. ESA heeft ook een raad van commissarissen die toezicht uitvoert op de onderneming, daarover later meer. Het brede takenpakket wordt misschien uitgebreid met het onderhoud van andere gebouwen van de gemeente, hierover wordt nagedacht zo bleek tijdens het onderzoek. Voordeel hiervan is dat de organisatie wat extra mensen kan aannemen zodat die steviger in de schoenen komt te staan.

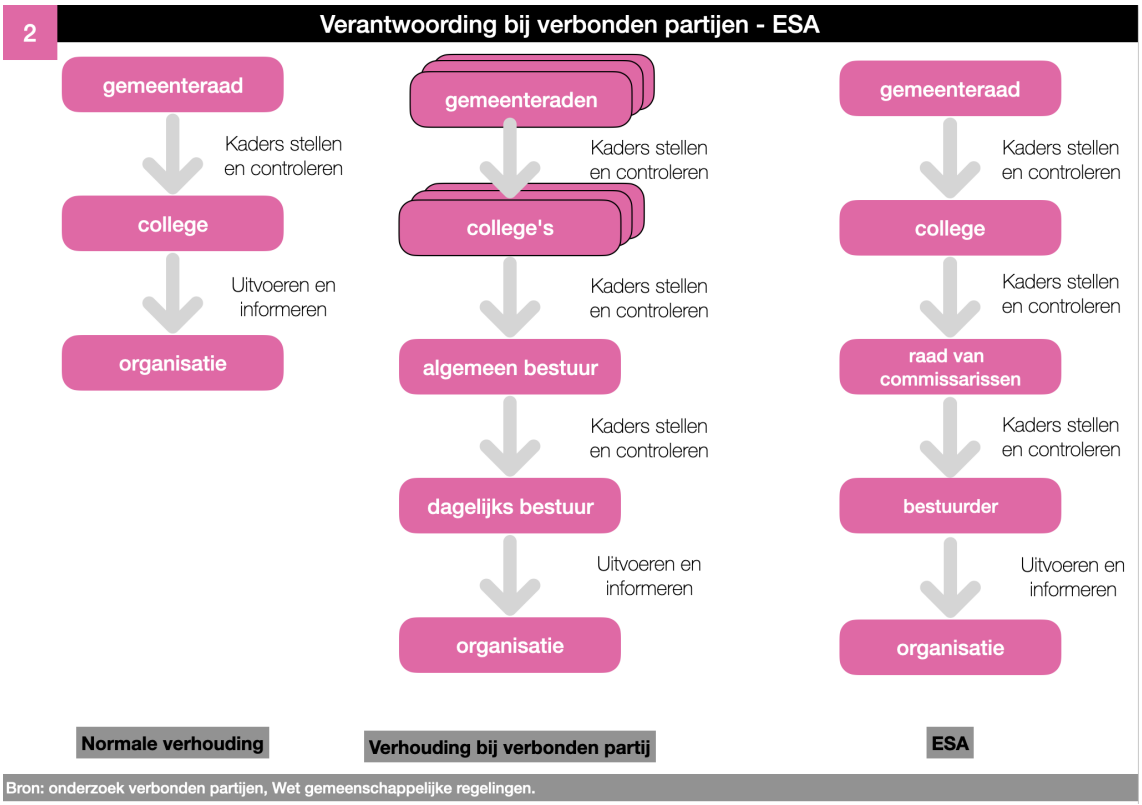
	Algemeen en gemeentelijk doel	**Kosten en risico’s**
Exploitatie Sport accommodaties Aalsmeer	Huren, onderhouden en exploiteren van gebouwen voor sport, welzijn, horeca en cultureel erfgoed voor scholen en sportverenigingen. Om zo de gezondheid van inwoners te steunen.	In 2017 was de bijdrage €1,4m en die groeide tot €1,8m in 2022. De exploitatie van ESA en de aanverwante *Oude Veiling* viel financieel de laatste jaren nogal tegen. Hierover kreeg de raad brieven. Het laatste jaarverslag dateert van 2019.
Krijgt de raad inzicht?	De sturing- en verantwoordingsafspraken worden herijkt naar aanleiding van de tussenevaluatie 2021	De raad wordt achteraf geïnformeerd over hogere exploitatiekosten van de Oude Veiling. Jaarrekening en accountantsverslag ontbreken.

De informatie aan de raad is onvoldoende omdat de raad geen beeld kan vormen van de financiën en de risico’s aan de hand van de informatie in de jaarrekening maar ook de begroting.

[4] programmabegroting 2022, p. 94

6.1 Relatie ESA tot de gemeente Aalsmeer

Gemeente en ESA zijn zeer nauw met elkaar verbonden. ESA huurt van de gemeente de gebouwen en is door een overeenkomst met de gemeente ook verantwoordelijk voor beheer, onderhoud en exploitatie. De gemeente is eigenaar, huisbaas en subsidieverstrekker van ESA. Verder bepaalt de gemeente het sportbeleid en controleert naleving van wetten en regels. Het aantal ‘petten’ is zodoende nogal groot. De gemeente is eigenaar van ESA en vult de tekorten in de bedrijfsvoering via een subsidie aan. Toch bespreekt de raad de begroting en jaarrekening van ESA niet in de commissie- of in een raadsvergadering. ESA bepaalt zelf de hoogte van de tarieven voor verhuur en dergelijke. ESA wordt aangestuurd door een directeur-bestuurder, die benoemd wordt door de algemene vergadering van aandeelhouders. ESA heeft een raad van commissarissen met vier leden die toezicht houdt op de directeur. Hierin zit niemand van de gemeente. In het college is de burgemeester de eigenaar en wethouder voor sport de opdrachtgever van ESA.

In deze constructie is de afstand tot ESA even groot als bij een samenwerkingsverband met meerdere gemeenten. Maar Aalsmeer is enig eigenaar dus deze afstand lijkt wat groot. De reden dat indertijd voor deze vorm is gekozen was het fiscale voordeel. Dat voordeel is echter al enkele jaren weggenomen. Toch blijkt uit het onderzoek dat het college hiernaast ook andere voordelen ziet. Zo komt een sport-BV ook bij andere gemeenten voor vanwege de uitvoerende focus op de specifieke taken. Veel van wat ESA doet, gaat goed. ESA is een bekend bij een groot deel van de Aalsmeerse samenleving. Iedereen kent ESA en heeft een er een mening over. De gemeenteraad stelt vaak vragen en soms op groot detailniveau, zoals rondom het verdwijnen van de gratis koffie voor ouderen. ESA is in de ogen van het college goed gericht op de eigen taak en daarop aanstuurbaar door de gemeente.

6.2. Beleid en financiën

ESA voert vooral het beleid van de gemeente Aalsmeer uit. De gemeente wil graag zoveel mogelijk inwoners van jongs af aan op een verantwoorde manier aan een vorm van sport mee laten doen. Zo staat het ook in de statuten: *'Het (doen) stichten, het (doen) beheren, het (doen) onderhouden, het (doen) schoonmaken, het (doen) beveiligen en of het exploiteren van onroerende zaken gelegen in de gemeente Aalsmeer, waaronder sport- en welzijnsaccommodaties, horecagelegenheden en cultureel erfgoed, inclusief de tot dit erfgoed behorende zaken'.* In 2021 is ESA geëvalueerd. Uit het rapport volgden zes aanbevelingen:

1. Stel de minimale onderhoudsbijdrage voor de instandhouding van de huidige binnensportaccommodaties vast voor een periode van minimaal vijf jaar;
2. Stel de ambities van duurzaamheid bij tot realisatie van de minimale wettelijke vereisten en ontwikkel een businesscase per accommodatie voor passende duurzaamheidsmaatregelen in relatie tot de vervangingsvraag;
3. Indien niet kan worden voldaan aan bovengenoemde aanbeveling dient het voorzieningenaanbod te worden heroverwogen;
4. Herijk de ambtelijke opdrachtgeversrol. Zorg daarbij voor een accounthouder en aanspreekpunt voor de ESA. Maak ook taken en verantwoordelijkheden vanuit de diverse disciplines - vastgoed, financiën – eveneens expliciet als het gaat om de ESA.
5. Herijk en formaliseer de afspraken met ESA ten aanzien van sturings- en verantwoordingsafspraken.
6. Onderzoek mogelijkheden voor uitbreiding van het takenpakket van ESA.

Ook in 2022 wordt ESA onderzocht door een organisatieadviesbureau. ESA is vanwege de geringe omvang van de bedrijfsorganisatie vrij kwetsbaar en het idee is om meer vastgoed in beheer te geven aan ESA zodat de organisatie versterkt kan worden. Doel is om daarmee meer efficiency te realiseren. Tussen de gemeente en ESA zijn meerdere geldstromen:

3 **Geldstromen van de gemeente van en naar ESA in 2021**

Bron: onderzoek verbonden partijen, ambetlijke organisatie.

Hiernaast betalen sportverenigingen huur aan ESA. En de gemeente subsidieert deze verenigingen, dus ook daar is een geldstroom tussen gemeente en ESA, zij het via de sportverenigingen. Uit het onderzoek blijkt dat deze geldstroom te verwaarlozen is.

6.3 Wat gebeurde met de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek ESA in 2018?

In 2018 onderzocht de rekenkamer de ESA ook en deed drie aanbevelingen:

1. De rekenkamer adviseert dat snel en gericht inhoudelijke prestatieafspraken tussen de gemeente en de ESA worden gemaakt, waarvoor de basis wordt gevonden in (vastgesteld) gemeentelijk beleid op het domein sport, maar ook op meerdere andere beleidsterreinen.
2. De rekenkamer geeft – in termen van proces primair de raad – het advies nog voor de zomer van 2018 een meer formele en in ieder geval gestructureerde evaluatie uit te (laten) voeren.
3. De rekenkamer adviseert, of sterker: dringt aan op het vergroten van de inzichtelijkheid van de kosten en opbrengsten van de ESA.

Deze aanbevelingen proberen de sturing van ESA door de gemeente te verbeteren omdat de afstand groot was en er formeel maar weinig mogelijkheden tot sturen leken. De raad nam de aanbevelingen over. Eind 2019 keek de rekenkamer of aanbevelingen uit werden gevoerd. Het bleek dat de eerste aanbeveling uit werd gevoerd door het opstellen van een set “Beleidsregels subsidiëring exploitatie sportaccommodaties in de gemeente Aalsmeer 2018”. De regels geven indicatoren, maar de rekenkamer stelt wel dat die nog geëvalueerd moeten worden. De tweede aanbeveling is ook opgepakt. Met de derde aanbeveling is niets gedaan. Dat is trouwens nu, drie jaar later nog steeds zo. De informatie hierover schiet tekort.

6.4. Informatievoorziening en betrokkenheid van de raad met ESA

Omdat de raad van commissarissen uit externen bestaat is de afstand groter dan bij gemeenschappelijke regelingen. Daar zitten in het algemeen bestuur altijd nog de wethouders, die de raad eenvoudig aan kan spreken. De informatie vanuit ESA aan de raad is niet goed toegankelijk en wordt door de gemeente ook laat ontvangen. Zo ontvangt de raad jaarlijks de raadsbrief over de Oude Veiling veel te laat. Het jaarverslag ESA 2020 is pas eind september 2021 beschikbaar. De gemeente heeft de raad toegezegd jaarlijks informatie te verstrekken over de ontwikkelingen in de exploitatiekosten van de Oude Veiling, vanuit de subsidiecyclus. De informatie over de Oude Veiling over het jaar 2020 is pas op 17 mei 2022 voor de raad via een raadsbrief beschikbaar. Dat is natuurlijk veel te laat. De gemeente wil dat ESA administratief beter is toegerust om informatie tijdig en inzichtelijk beschikbaar te hebben en daarvoor krijgt ESA meer financiële ruimte. Voor de optie om de administratie bij de gemeente onder te brengen is niet gekozen. Elk jaar krijgt de raad in de paragraaf Verbonden partijen in begroting en jaarrekening dezelfde informatie:

4 **Informatie over ESA in paragraaf verbonden partijen**

Naam	2 Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV (ESA BV)
Vestigingsplaats	Aalsmeer
Relatie met	Programma 2 Onderwijs en ontplooiing.
Bestuurlijk belang	100% aandeelhouder.
Financieel belang	De exploitatiebijdrage 2022 en verder wordt geraamd op € 1.812.000

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2019	01-01-2019	01-01-2020	01-01-2019	01-01-2020
	30	296	326	1.165	1.618

Eisen BBV:

- ☒ De wijze waarop de gemeente een openbaar belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
- ☒ Het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
- ☒ De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
- ☒ Inzicht geven in de risico's van de VP

Bron: BBV, begroting Aalsmeer 2022

De paragraaf voldoet dus niet aan de eisen uit het BBV. De cijfers slaan op verleden jaren en niet op het begrotingsjaar. De belangen van Aalsmeer in ESA worden niet voldoende toegelicht. Ook gedurende het jaar krijgt de raad nauwelijks informatie over ESA:

5 Informatie over ESA in 2022

	Ingekomen	Actie
januari 2021	Geen ingekomen stukken	
februari 2021	Geen ingekomen stukken	
maart 2021	Geen ingekomen stukken	
april 2021	Geen ingekomen stukken	
mei 2021	Geen ingekomen stukken	
juni 2021	Geen ingekomen stukken	
juli 2021	Raadsbrief tussenevaluatie ESA Raadsbrief exploitatie Oude Veiling	Beide voor kennisgeving aangenomen
augustus 2021	Geen ingekomen stukken	
september 2021	Geen ingekomen stukken	
oktober 2021	Geen ingekomen stukken	
november 2021	Geen ingekomen stukken	
december 2021	Geen ingekomen stukken	
januari 2022	Geen ingekomen stukken	
februari 2022	Geen ingekomen stukken	

Bron: Raadsagenda's 2021/22

Naast de raadsbrieven moet de raad het doen met de begroting en jaarrekening. De raad gaat niet op werkbezoek en vraagt het bestuur ook niet om uitleg in de raadsvergadering. Sinds corona is dat gestopt en zo krijgt de raad minder informatie in de laatste jaren. De raad heeft de focus op incidenten en minder op het geheel van de beleidsdoelen, resultaten en de financiën.

6.5 Wat zijn de belangrijkste punten in dit hoofdstuk?

1. De gemeente Aalsmeer is met 100% van de aandelen eigenaar en heeft veel invloed.

2. De raad krijgt te weinig informatie over ESA. In de paragraaf verbonden partijen mist financiële en risico-informatie over de toekomst. Het verslag van de accountant krijgt de raad niet.

3. Inzicht in kosten en opbrengsten ontbreekt ondanks een aanbeveling van de rekenkamer. De geldstromen tussen de gemeente, ESA en de sportverenigingen is niet inzichtelijk voor de raad.

4. De raad spreekt weinig met het bestuur van ESA en gaat niet op werkbezoek. De raad nodigt de bestuurder ook niet actief uit.

Bijlage 1 Bronnen

Geïnterviewden

Ter verdieping van dit onderzoek zijn XXX interviews gehouden. De gespreksverslagen van deze interviews zijn ter verificatie aan de gesprekspartners voorgelegd en geaccordeerd. De verslagen dienen als achtergrondinformatie voor de Nota van Bevindingen. De lijst van geïnterviewde personen is bekend bij de Rekenkamer.

wethouders
beleidsmedewerkers

Van de gemeente Aalsmeer

2. Bijlage tekst 11e wijziging Gemeenschappelijke Regeling inclusief wijzigingen 1.docx.pdf
3. Bijlage tekst 11e wijziging Gemeenschappelijke Regeling DEFINITIEVE TEKST 1.docx.pdf
4a-1 Inhoudelijke verantwoording AM EZ en Wonen (concept).pdf
2016AM+Bestuurlijke+kalender+P%26C2017+def.docx
2017-01 reactie AM op voorstel verkleinen DB en Regioraad Vervoerregio.pdf
2018-0103 - Rekenkamercommissie Aalsmeer - ESA - memorandum 03 (3).pdf
2019-2111 - Rekenkamercommissie Aalsmeer - memorandum 06 Follow up onderzoeken subsidiebeleid en ESA.pdf
180118 Begeleidende Brief 11e Wijziging GR Vervoerregio.pdf
200616verklaringgemeente statuten ESA BV.pdf
20150622_Memorie van Toelichting Gr VrAA 2015 Eindconcept.docx
20150910 getekend rbsl instemmen met GR Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland 2015.pdf
20151217 Getekend rbsl inzake wijziging GR OD NZKG t.g.v. de wijziging Wet GR.pdf
20151217 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20160407 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20160920 Besloten B&W nota Herziening GR GGD Amsterdam-Amstelland.pdf
20161027 Getekend raadsvoorstel Herziening GR GGD Amsterdam-Amstelland nav de wijziging Wet GR en de Wet Maatsch.Ontwikkeling.pdf
20161027 Getekende GR GGD Amsterdam-Amstelland miv 01-01-2017.pdf
20161027 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20170104 2016AM Bestuurlijke kalender PC2017 def.docx.msg
20170109 Spoorboekje is akkoord zo.msg
20170502 Besloten B&W nota 10e Wijziging GR Vervoerregio Amsterdam.pdf
20170629 Getekend rbsl inzake wijziging GR Vervoerregio Amsterdam -10e wijziging-.pdf
20170706 vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20180109 Raadsbrief inzake evaluatie AM match.pdf
20180130 Besloten B&W nota inzake 11e wijziging GR Vervoerregio Amsterdam.pdf
20180130 Raadsbrief inzake voortgangsrapportage Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV.pdf
20180206 Raadsbrief inzake brief Vervoerregio dienstuitvoering Connexxion per 10-12-2017 en stavaza OV ontwikkelingen A-meer-K-staart.pdf
20180315 Getekend rbsl 11e wijziging GR Vervoerregio Amsterdam.pdf
20180315 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20180320 Raadsbrief inzake evaluatie AM match.pdf
20180417 Besloten B&W nota inzake financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20180417 Raadsbrief inzake financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20180417 Raadsbrief inzake financiële stukken VrAA bijlage Controleverklaring VRAA.pdf
20180417 Raadsbrief inzake financiële stukken VrAA bijlage Jaarverslag en jaarrekening 2017 VrAA.pdf
20180417 Raadsbrief inzake financiële stukken VrAA bijlage Programmabegroting 2019 VrAA incl actualisatie 2018.pdf
20180501 Besloten B&W nota concept jaarrekening 2017-gewijzigde begroting 2018-begroting 2019 GR AM overleg.pdf
20180501 Raadsbrief inzake concept jaarrekening 2017-gewijzigde begroting 2018-begroting 2019 GR AM overleg.pdf
20180501 Raadsbrief inzake jaarstukken GR AM overleg bijlage Concept begroting AM 2018 en 2019 (1).pdf
20180501 Raadsbrief inzake jaarstukken GR AM overleg bijlage Concept Jaarrekening 2017 AM.pdf
20180508 Besloten B&W nota inzake concept jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam.pdf
20180508 Raadsbrief inzake concept jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam bijlage kadernota 2019-2022.pdf
20180508 Raadsbrief inzake concept jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam.pdf
20180515 Besloten B&W nota inzake Jaarstukken GR GGD Amsterdam-Amstelland Veilig Thuis.pdf
20180515 Besloten B&W nota inzake jaarstukken GR OGZ Amstelland.pdf
20180515 Raadsbrief inzake jaarstukken GR GGD A'dam-Amstelland-Veilig Thuis.pdf
20180515 Raadsbrief inzake Jaarstukken GR OGZ Amstelland.pdf
20180612 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM match bijlage Begrotingswijziging 2018-1.pdf
20180612 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM match bijlage Jaarrekening 2017 AM match.pdf
20180612 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM match bijlage Primaire Begroting 2019.pdf
20180612 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM match.pdf
20180619 Besloten B&W nota inzake benoeming portefeuillehouders en hun plv. in GR-en.pdf
20180619 Raadsbrief inzake voortgang en financiën De Oude Veiling.pdf
20180705 Door AM en AV getekende GR Gemeentebelastingen Amstelland.pdf
20180705 Getekend rbsl benoeming phdrs en plv leden in AB GR OGZ - GGD en Schadeschap Luchthaven Schiphol.pdf
20180705 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20180925 Presentatie Green Park Aalsmeer BIO Aalsmeer definitief (2).pdf
20181030 Raadsbrief inzake Arbeidsmigranten Logies GPAG BV.pdf
20181204 Raadsbrief inzake vergroting aanmeldingen AM match en nieuw beschut werk.pdf
20190320 Besloten B&W nota inzake evaluatie AM match.pdf
20190328 M19-4 Motie Huiselijk geweld - D66 - aangenomen.pdf
20190328 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20190507 B&W besluit inzake Jaarstukken GR GGD Amsterdam-Amstelland en afhandeling motie D66 dd 28-03-2019.pdf
20190507 B&W besluit jaarstukken GR OGZ Amstelland en wijzigen GR OGZ Amstelland.pdf
20190507 Getekend B&W besluit Jaarstukken GR OGZ en wijziging GR.pdf
20190507 Raadsbrief inzake Jaarstukken GR OGZ Amstelland.pdf
20190514 B&W besluit inzake eindrapportage 2018 jaarverslag en -rekening en Meerjarenbegroting 2020-2023 OD NZKG.pdf
20190514 B&W besluit inzake Financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20190514 Getekend B&W besluit inzake Financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20190514 Raadsbrief Financële stukken OD NZKG Bijlage 1 Aanbiedingsbrief jaarstukken OD NZKG.pdf
20190514 Raadsbrief Financiële stukken OD NZKG Bijlage 2 Eindrapportage 2018 Jaarverslag en -rekening ODNZKG_v3c.pdf
20190514 Raadsbrief Financiële stukken OD NZKG Bijlage 3 MJB2020-2023_ODNZKG 15 maart 2019.pdf
20190514 Raadsbrief inzake Financiële stukken Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.pdf
20190514 Raadsbrief inzake Financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland bijlage Jaarstukken 2018 VRAA.pdf
20190514 Raadsbrief inzake Financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20190521 Raadsbrief inzake afsluiting project De Oude Veiling.pdf
20190528 B&W besluit Jaarstukken AM match.pdf
20190528 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM match bijlage 4 Accountantsverslag 2018.pdf
20190528 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM match.pdf
20190620 Getekend rbsl Wijzigen GR Openbare Gezondheidszorg Amstelland.pdf
20190620 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20190703 mail Meerlanden mbt jaarverslag 2018.pdf
20190703 Meerlanden Jaarbericht 2018.pdf
20190703 Meerlanden Jaarverslag 2018.pdf
20190926 Vervoerregio Amsterdam E-zine September 2019.pdf
20191008 Raadsbrief inzake arbeidsmigranten logies GPAG BV Bijlage 1 190717 beroep Bakkersland Aalsmeer.pdf
20191008 Raadsbrief inzake arbeidsmigranten logies GPAG BV Bijlage 2 190911 Uitspraak beroep Duif (2).pdf
20191008 Raadsbrief inzake arbeidsmigranten logies GPAG BV.pdf
20191010 Vervoerregio Amsterdam Bestuurlijk nieuwsbrief Dagelijks Bestuur -10 oktober.pdf
20191016 Vervoerregio Amsterdam Nieuwsbrief Bestuursinformatie Regioraad 15 oktober.pdf

20191017 bijlage-tekening behorende bij vragen E.Abbenhues en T.Verlaan inzake lijn 342 alternatieven.pdf
20191017 Nieuwsbrief Omgevingsdienst NoordZeeKanaalGebied oktober 2019.pdf
20191017 Schriftelijke vragen E. Abbenhues en T. Verlaan inzake Vervoerregio route lijn 342 door Aalsmeer vanaf December.pdf
20191017 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20191105 B&W besluit inzake wijziging Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland - VrAA 2015.pdf
20191105 Getekend B&W besluit inzake toevoeging zinsnede aan artikel 12 GR VrAA.pdf
20191126 Raadsbrief inzake samenwerking Aalsmeer-Amstelveen.DOCX
20191212 Getekend rbsl Wijziging GR Veiligheidsregio Amsterdam - Amstelland -VrAA- 2015.pdf
20191212 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20191213DVO 2_2020-2024_incl bijlagen_V1.pdf
20191217 Raadsbrief inzake DVO Openbare ruimte 2020-2024 Gemeente Aalsmeer-Meerlanden Holding NV - DVO2.pdf
20191218 Getekende DVO Openbare Ruimte 2020-2024.pdf
20200130 agenda 2020 HGKM uitleg en verwachtingspatroon (002).doc
20200204 B&W besluit inzake aanwijzing plv lid AB GR OGA - L.B. Kabout.pdf
20200204 Memo 3 Bedrijvenlijst Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG).pdf
20200212 Afschrift Brief Vervoerregio aan Regioraad start inbesteding Adam.pdf
20200225 Raadsbrief inzake halfjaarsrapportage Veilig Thuis tweede halfjaar 2019.pdf
20200319 Raadsbrief advies geschillencommissie Aalsmeer-Amstelveen.pdf
20200324 Raadsbrief inzake brief veiligheidsregio (1).pdf
20200324 Raadsbrief inzake brief veiligheidsregio Bijlage brief Veiligheidsregio.pdf
20200403 Raadsbrief inzake aanpassing noodverordening bijlage getek.vraa noodverordening covid-19_dd_02-04-2020.pdf.pdf
20200403 Raadsbrief inzake aanpassing noodverordening bijlage persbericht 036 corona mooi weekend.doc
20200403 Raadsbrief inzake aanpassing noodverordening briefVR.pdf
20200414 Raadsbrief inzake arbeidsmigrantenlogies Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV.pdf
20200512 B&W besluit inzake eindrapportage 2019 en - rekening en meerjarenbegroting 2021-2024 OD NZKG.pdf
20200512 B&W besluit inzake Financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20200512 Getekend B&W besluit inzake financiele stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20200512 Raadsbrief financiele stukken OD NZKG bijlage Meerjarenbegroting 2021-2024 Omgevingsdienst NZKG.pdf
20200512 Raadsbrief financiele stukken Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.pdf
20200512 Raadsbrief financiele stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20200512 Raadsbrief financiele stukken VrAA bijlage aanbiedingsbrief veiligheidsregio.pdf
20200512 Raadsbrief financiele stukken VrAA bijlage brandweermonitor - Aalsmeer.pdf
20200512 Raadsbrief financiele stukken VrAA bijlage Jaarverslag en jaarrekening 2019.pdf
20200512 Raadsbrief financiele stukken VrAA bijlage Ontwerp programmabegroting 2020-2021 VrAA.pdf
20200512 Raadsbrief Jaarstukken 2019 en ontwerp Begroting 2021 GR OGZ Amstelland.pdf
20200519 B&W besluit inzake Jaarrekening 2019 en Begroting 2021 GR Amstelland Meerlanden Overleg.pdf
20200519 Raadsbrief inzake Jaarrekening 2019 en Begroting 2021 GR Amstelland-Meerlanden overleg.pdf
20200519 Raadsbrief inzake Jaarstukken GR Amstelland Meerlanden Overleg bijlage Begroting 2021.pdf
20200526 B&W besluit inzake Jaarstukken AM match.pdf
20200526 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM Match bijlage Accountantsverslag 2019.pdf
20200526 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM match.pdf
20200616 Nieuwsbrief Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied OD NZKG juni 2020.pdf
20200616 Raadsbrief uitstel jaarstukken Veilig Thuis en regioplan HGKM.pdf
20200618 Getekend rbsl inzake aanwijzing afgevaardigde gem Ameer in AB GR GGD Amsterdam-Amstelland.pdf
20200618 Getekend rbsl inzake aanwijzing plv lid AB GR OGA.pdf
20200618 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20200714 Raadsbrief Vervoerregio Amsterdam inzake Ontheffingen Vervoerders.pdf
20200811 KORT Kwartaalverslag Greenport Aalsmeer Q2 - 2020.pdf
20200813 Raadsbrief inzake Biowarmte installatie Meerlanden N.V..pdf
20200818 raadsbrief aanvullende coronamaatregelen VrAA bijlage Brief ontwikkelingen COVID-19.pdf
20200818 raadsbrief aanvullende coronamaatregelen VRAA.pdf
20200901 Raadsbrief inzake Halfjaarsrapportage Veilig Thuis eerste halfjaar 2020.pdf
20200901 Raadsbrief inzake halfjaarsrapportage VT 1e halfjaar 2020 bijlage VT Halfjaarrapportage 20201-1 v DEF.pdf
20201006 Raadsbrief GR GGD Amsterdam-Amstelland - jaarstukken 2019-2020-2021 en regioaanpak HGKM 2020-2024.pdf
20201006 Raadsbrief GR GGD Bijlage 1 - Jaarverslag VT 2019 (concept).pdf
20201006 Raadsbrief GR GGD Bijlage 2 - Begroting 2020, 2021 (definitief concept).pdf
20201006 Raadsbrief GR GGD Bijlage 3 - Regioaanpak HGKM 2020-2024 (def. concept).pdf
20201006 Raadsbrief GR GGD Bijlage 4 - resultaten consultatieronde regioaanpak.pdf
20201102 Kwartaalverslag Greenport Aalsmeer Q3 - 2020.pdf
20201117 Memo 42 Toezending jaarstukken 2019 ESA BV bijlage 3 Controleverklaring ESA ongetekend scan.pdf
20201117 Memo 42 Toezending jaarstukken 2019 ESA BV.pdf
20201120 Raadsbrief noodverordening 18 november bijlage covid-19 monitor aalsmeer week 46.pdf
20201120 Raadsbrief noodverordening 18 november bijlage Noodverordening Covid-19 Amsterdam-Amstelland 18 november 2020 (3).pdf
20201120 raadsbrief noodverordening 18 november.pdf
20201215 Raadsbrief inzake brief GGD met update over hun inzet bij Corona.pdf
20210105 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM match.pdf
20210113 Raadsbrief covid-19 bijlage VrAA - Voortgangsbrief maatregelen COVID-19 - 8 januari 2021.pdf
20210113 raadsbrief covid-19 monitor aalsmeer week 50 tm 53 en voortgangsbrief Covid-19 VrAA.pdf
20210113 Raadsbrief inzake Covid-19 bijlage VrAA - Voortgangsbrief maatregelen COVID-19 - 8 januari 2021 - bijlage.pdf
20210209 Raadsbrief 2e halfjaarrapportage 2020 Veilig Thuis.pdf
20210215 Kwartaalverslag Greenport Aalsmeer Q4 - 2020.pdf
20210224 - Regioraadsbrief Transitieprogramma OV 2021-2025.pdf
20210315 raadsbrief Voortgangsbrief aanpak Covid 19 VrAA d.d. 12-03-2021.pdf
20210315 Raadsbrief Voortgangsbrief VrAA bijlage VrAA - Voortgangsbrief maatregelen COVID-19 -- 12 maart 2021 - v2.pdf
20210329 raadsbrief voortgangsbrief maatregelen Covid-19 VrAA d.d.pdf
20210329 Raadsbrief voortgangsbrief matregelen bijlage VrAA Voortgangsbrief maatregelen COVID-19 - 26 maart 2021.pdf
20210406 Raadsbrief inzake ontwikkelingen Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling B.V..pdf
20210412 Raadsbrief voortgangsbrief aanpak Covid-19 VrAA bijlage VrAA Voortgangsbrief maatregelen COVID-19 - 9 april 2021.pdf
20210412 raadsbrief voortgangsbrief aanpak covid-19 VrAA.pdf
20210420 B&W besluit inzake financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20210420 Getekend B&W besluit Financiële Jaarstukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20210420 Raadsbrief conceptjaarrekening 2020 en conceptbegroting 2022 GR AM.pdf
20210420 Raadsbrief Financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20210420 Raadsbrief Financiële stukken VrAA bijlage 1 Aanbiedingsbrief aan gemeenten bij begroting en jaarrekening.pdf
20210420 Raadsbrief Financiële stukken VrAA bijlage 2 Jaarverslag en jaarrekening 2020 VRAA.pdf
20210420 Raadsbrief Financiële stukken VrAA bijlage 3 Ontwerp Programmabegroting 2022 en actualisatie 2021 VrAA.pdf
20210420 Raadsbrief Financiële stukken VrAA bijlage 4 brandweermonitor - Aalsmeer.pdf
20210420 Raadsbrief Financiële stukken VrAA bijlage 5 brandweermonitor - Amsterdam-Amstelland.pdf
20210422 Vervoerregio - Aanbiedingsbrief voorlopige jaarstukken 2020.pdf
20210422 Vervoerregio - Concept Jaarstukken 2020 - versie 15 april 2020.pdf
20210422 Vervoerregio - Kaderbrief 2022.pdf
20210425 raadsbrief voortgangsbrief aanpak covid-19 VrAA d.d. 23-04-2021.pdf
20210425 Raadsbrief voortgangsbrief covid 19 VrAA bijlage VrAA Voortgangsbrief maatregelen COVID-19 - 23 april 2021.pdf
20210429 KORT Kwartaalverslag Greenport Aalsmeer Q1 - 2021.pdf
20210514 raadspresentatie IO 1 juni arbeidsmigranten.pptx
20210518 B&W besluit inzake Jaarstukken GR GGD Amsterdam-Amstelland - Veilig Thuis.pdf
20210518 B&W besluit inzake jaarstukken OD NZKG.pdf
20210518 Raadsbrief inzake aanpassing kapitaalstructuur Meerlanden.pdf
20210520 agenda Informeel Overleg 1 juni 2021.doc
20210520 Vervoerregio Amsterdam - Besluitvorming OV-governance aandeelhouderschap GVB Bijlage 2-Statuten GVB (concept).pdf
20210520 Vervoerregio Amsterdam - Besluitvorming OV-governance aandeelhouderschap GVB Bijlage 3-QenA Aandeelhouderschap GVB.pdf
20210520 Vervoerregio Amsterdam - Besluitvorming OV-governance aandeelhouderschap GVB Bijlage 4a-Voorstel GR VRA - 12e wijziging.pdf
20210520 Vervoerregio Amsterdam - Besluitvorming OV-governance aandeelhouderschap GVB.pdf
20210525 B&W besluit inzake Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland voor zienswijze en besluit.pdf

20210525 Getekend B&W besluit inzake zienswijze en besluit Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20210525 Raadsbrief voortgangsbrief aanpak covid-19 VrAA bijlage VrAA Voortgangsbrief maatregelen COVID-19 - 21 mei 2021.pdf
20210525 raadsbrief voortgangsbrief aanpak covid-19 VrAA d.d. 21-05-2021.pdf
20210604 VrAA Voortgangsbrief maatregelen COVID-19 -- 4 juni 2021.pdf
20210608 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM match.pdf
20210609 raadsbrief voortgangsbrief aanpak covid-19 VrAA d.d 04-06-2021.pdf
20210617 Aanbiedingsbrief gemeenten - Ontwerpbegroting 2022-2025 en concept Uitvoeringsprogramma Mobiliteit.pdf
20210617 Ontwerpbegroting 2022-2025.pdf
20210617 Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2021 Vervoerregio Amsterdam 1 - Uitvoeringsprogramma Mobiliteit.pdf
20210617 Vervoerregio Amsterdam - Aanbieden Ontwerpbegroting en Uitvoeringsprogramma Mobiliteit Vervoerregio Amsterdam.pdf
20210629 Raadsbrief voortgangsbrief aanpak covid 19 bijlage VrAA Voortgangsbrief maatregelen COVID-19 d.d. 25 juni 2021_.pdf
20210629 raadsbrief voortgangsbrief aanpak covid-19 VrAA d.d 25-06-2021.pdf
20210707 Bijlage 1- Raadsbrief Amsterdam OV Governance Aandeelhouderschap.pdf
20210707 Bijlage 2 - Advies Rekeningencommissie Governance - opdrachtgeverschap 02-07-2021.pdf
20210707 DB Brief Aanvullende informatie OV Governance.pdf
20210707 Vervoerregio Amsterdam - DB Brief Aanvullende informatie OV Governance.pdf
20210708 Getekend rbsl Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland - VrAA - aan de gemeenteraad voor zienswijze en besluit.pdf
20210708 Vastgesteld verslag gemeenteraad.pdf
20210709 Vervoerregio Amsterdam - Vrijgave ontwerp PvE Zaanstreek-Waterland.pdf
20210720 Raadsbrief inzake exploitatiekosten Oude Veiling.pdf
20210720 Raadsbrief inzake tussenevaluatie ESA Sport bijlage Eindrapportage Tussenevaluatie ESA-sport.pdf
20210720 Raadsbrief inzake tussenevaluatie ESA-sport.pdf
20210819 VrAA Voortgangsbrief maatregelen Covid-19 - 19 augustus 2021.pdf
20210823 raadsbrief voortgangsbrief aanpak covid-19 VrAA d.d. 19-08-2021.pdf
20210824 B&W besluit inzake zienswijze VRA ontwerpbegroting 2022-2025 en concept UP Mobiliteit 2022-2030.pdf
20210831 Getekend B-besluit inzake vaststelling 12e wijziging GR VRA.pdf
20210907 B&W besluit inzake toestemmingsbesluit raad gewijzigde GR OD NZKG i.k.v. fusie Weesp-Amsterdam.pdf
20210907 Raadsbrief 1e halfjaarsrapportage VT bijlage Halfjaarrapportage Veilig Thuis h1 2021.pdf
20210907 Raadsbrief inzake halfjaarrapportage Veilig Thuis eerste halfjaar 2021.pdf
20210916 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20210924 KORT Kwartaalverslag Greenport Aalsmeer Q2 - 2021.pdf
20211026 B&W besluit inzake toetreden gemeente Weesp tot de GR GGD Amsterdam-Amstelland (VT en Centrum Seksueel Geweld).pdf
20211028 Getekend rbsl inzake toestemmingsbesluit raad gewijzigde GR OD NZKG in het kader van fusie Weesp-Amsterdam.pdf
20211102 B&W besluit inzake vernieuwing ambtelijke samenwerking Aalsmeer-Amstelveen.pdf
20211116 KORT Kwartaalverslag Greenport Aalsmeer Q3 - 2021.pdf
20211202 Getekende aangepaste GR GGD Amsterdam-Amstelland met toetreding Weesp.pdf
20211202 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20211209 Vastgesteld verslag raadsvergadering - kopie.pdf
20211209 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20220118 Raadsbrief inzake GGD Gezondheidsmonitor 2020 Factsheet Aalsmeer.pdf
20220218 KORT Kwartaalverslag Greenport Aalsmeer Q4 - 2021.pdf
Aanbiedingsbrief meerdere stukken aan gemeenteraden voor zienswijze.pdf
Aanvullende informatie bij bijlage 3 MvT Herindeling van de gemeenten Amsterdam en Weesp.pdf
Aanvullende informatie bij bijlage 3 Wetsvoorstel Herindeling van de gemeenten Amsterdam en Weesp.pdf
Accountantsverslag 2020.pdf
afschrift akte van statutenwijziging ESA BV.pdf
Afsprakenlijst Commissie Maatschappij en Bestuur 14 maart 2019.pdf
AFSPRAKENLIJST Commissie Maatschappij en Bestuur 15-06-2017.pdf
AFSPRAKENLIJST Commissie Maatschappij en Bestuur 17-06-2021.pdf
AFSPRAKENLIJST Commissie Maatschappij en Bestuur 18-11-2021.pdf
AFSPRAKENLIJST Commissie Ruimte en Economie 31-08-2021.pdf
ASV--Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen-11-01-2022-1.pdf
Begeleidende brief van de OD NZKG aan de leden van het Algemeen Bestuur.pdf
Begrotingswijziging 2021-1 AM match.pdf
Besloten B&W nota inzake wijziging GR OD NZKG tgv Wet GR.pdf
Besloten B&Wadvies Veiligheidsregio.pdf
Besluit tot wijziging gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst .pdf
Bijlage 1 - GGD gezondheidsmonitor 2020 Aalsmeer factsheet.pdf
Bijlage 1 - Jaarstukken 2020 GR OGZ Amstelland.docx
Bijlage 1 bij VRA brief aan 15 gemeenten -Aandeelhoudersovereenkomst (geannoteerde inhoudsopgave).pdf
Bijlage 1 VrAAg Regionaal Risicoprofiel Hoofdrapport Versie 1.3.pdf
Bijlage 1- Raadsbrief Amsterdam OV Governance Aandeelhouderschap.pdf
Bijlage 1a VrAAg Verdieping Regionaal Risicoprofiel AA versie 1.0.pdf
Bijlage 2 - Advies Rekeningencommissie Governance - opdrachtgeverschap 02-07-2021.pdf
Bijlage 2 - Bestuurlijke samenvatting Jaarstukken 2020 GR OGZ Amstelland.pdf
Bijlage 2 bij VRA brief aan 15 gemeenten -Statuten GVB (concept).pdf
Bijlage 2 Eindconcept VrAAG beleidsplan Buitengewoon Veilig.pdf
Bijlage 2 Ontwerpbegroting 2022-2025.pdf
Bijlage 3 Concept Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2022-2030.pdf
Bijlage 3 GR VrAA 2015 gewijzigd in 2021 versie 28-4-2021.pdf
Bijlage 3a bij VRA brief aan 15 gemeenten -Voorstel GR VRA - 12e wijziging.pdf
Bijlage 3a Memorie van Toelichting GR VrAA.pdf
Bijlage 3b bij VRA brief aan 15 gemeenten -Artikelsgewijze toelichting GR VRA - 12e wijziging.pdf
Bijlage 4 - Ontwerp Begroting 2022 GR OGZ Amstelland.docx
Bijlage 4 Ontwerpbesluit deelname WVSV.pdf
bijlage bij raadsbrief - Halfjaarsrapportage Veilig Thuis h2 2020 definitief.pdf
bijlage bij raadsbrief - Wethoudersbrief Halfjaarsrapportage Veilig Thuis h2 2020.pdf
Bijlage bij Toestemmingsbesluit wijziging Gemeenschappelijke Regeling OD NZKG 2021.pdf
Bijlage_1_bij_bijlage_1_ voorstel procesversnellers samenwerking AA.18.10.2021.pdf
Bijlage 1 Integraal voorstel nieuwe samenwerkingsafspraken.vs1.0.colleges.pdf
Bijlage_2_bij_bijlage_1_voorstel procesversnellers.pdf
Bijlage 2 Samenwerkingsovereenkomst AA 2022 -2026.pdf
Bijlage _3_ Overzicht uitvoeringsafspraken samenwerking AA.docx
Bijlage _4_ Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen Dec 2021.docx
Brief inzake AM jaarrekening 2018 en begroting 2020.doc
Brief inzake Amstelland Meerlanden jaarrekening 2017 en begroting 2018 en 2019.doc
Brief voorzitter VrAA getekend 15-06-30.pdf
brief wijzigingGRVervoerregio.pdf
concept brief gemeenteraad Aalsmeer aan DB VRA inzake OV Governance en GVB aandeelhouderschap.docx
Concept DVO AMHK versie 0.95 (17 febr 2016).docx
Controleverklaring jaarrekening 2020.pdf
Eindrapportage 2020 Omgevingsdienst NZKG.pdf
Eindversie evaluatie AM match.pdf
Geconsolideerde versie Gemeenschappelijke Regeling 2016.pdf
Gemeenschappelijke Regeling Amstelland.docx
Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied .pdf
Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied 2016.docx
Gemeenschappelijke regeling Vervoerregio Amsterdam.docx
Gemeenschappelijke Regeling.pdf
gewijzigde GRVervoerregiobijlage 4.pdf
Gewijzigde statuten GPAG 17 juli 2014.pdf
Gewijzigde+statuten+17+juli+2014.pdf
gewijzigdeGRVervoerregiobijlage3.pdf
gmb-GR Amstelland Meerlandenoverleg 2016-64007.pdf
gr_vraa_2015_gewijzigd_in_2021_inclusief_mvt.pdf
Jaarstukken 2020 AM match.pdf
Meerjarenbegroting 2022-2025 Omgevingsdienst NKZG.pdf
Nieuwe GR OGZ Amstelland def.doc
Nota verbonden partijen vastgesteld
notariale akte oprichting stichting Greenport Aalsmeer de dato 26 oktober 2010.pdf
OpdrachtdoorontwikkelingsamenwerkingAA.docx
Opgevraagd statuten ESA BV.docx
presentatie ambities en speerpunten regioaanpak HG&KM 2020-2025.pptx
Presentatie Green Park Gemeenteraad 16 december 2021.pptx
Presentatie rekenkamer 14 november.ppt
Presentatie rekenkamer 15 maart 2018.ppt
Primaire begroting 2022 AM match.pdf
Programmabegroting 2022.pdf
QenA Aandeelhouderschap GVB.pdf
Raadsvoorstel GR GGD Bijlage 1 - Jaarverslag Veilig Thuis 2020.pdf
Raadsvoorstel GR GGD Bijlage 2 - Begroting 2022 actualisatie 2021.pdf
RE Statuten Greenport Aalsmeer.msg
statuten ESA BV.msg
Statuten_Meerlanden_Holding_NV.pdf
statuten.msg
stcrt- 11e wijziging GR Vervoerregio Amsterdam 2018-52118.pdf
stcrt- GR Amstellan en Meerlanden Werkorganisatie 2015-49215.pdf
stcrt-GR Openbare gezondheidszorg Amstelland 2019-9434.pdf
toelichting OV Governance en VRA aandeelhouderschap GVB.docx
Vervoerregio10wijzigingGRbijlage2.pdf
VRA Brief aan 15 gemeenten - OV governance en Aandeelhouderschap GVB.pdf Wethoudersbrief GR Eerste halfjaarrapportage 2021 def.pdf

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp	Commissie gemeentelijke ereblijken
Gevraagd besluit	1.In te stemmen met het voordragen van de volgende leden voor de commissie gemeentelijke ereblijken: a. mevrouw M. Geisler, raadslid; b. mevrouw P. Lakerveld, raadslid; c. mevrouw M. Vleghaar, raadslid en d. de heer R.K. van Rijn, wethouder. 2.De raad voor te stellen onderstaande leden te benoemen in de commissie gemeentelijke ereblijken voor de duur van de raadsperiode: a. mevrouw M. Geisler, raadslid; b. mevrouw P. Lakerveld, raadslid; c. mevrouw M. Vleghaar, raadslid en d. de heer R.K. van Rijn, wethouder.
Bijlagen	De verordening Gemeentelijke ereblijken.
Ter bespreking B&W	Ja
Besluit van de raad nodig	Ja
Openbaarheid	Ja
Participatie	Neen
Behandeld in B&W-vergadering d.d.	- 6 DEC 2022, nr 10
Besluit B&W	Conform advies

Datum 06-12- 2022
Nummer Z22-
Portefeuillehouder Burgemeester
Besproken in bila met portefeuillehouder op 06-12-2022

Afdeling Directie Aalsmeer
Behandelend ambtenaar P. Simonse
Telefoonnummer 06-19673826
E-mail petra.simonse@aalsmeer.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Het formeel benoemen van de leden van de Commissie gemeentelijke ereblijken

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De volgende personen voordragen aan de raad voor benoeming in de Commissie gemeentelijke ereblijken:
1. Mevrouw M. Geisler, raadslid;
2. Mevrouw P. Lakerveld, raadslid;
3. Mevrouw M. Vleghaar, raadslid;
4. De heer R.K. van Rijn, wethouder.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

5. Bestuur, bevolking en veiligheid

Aanleiding

Na de verkiezingen zijn de leden van de Commissie gemeentelijke ereblijken nog niet benoemd. In artikel 2 van de Verordening gemeentelijke ereblijken is opgenomen dat er een permanente onafhankelijke commissie gemeentelijke ereblijken moet worden ingesteld die de aanvragen beoordeelt.
Deze commissie bestaat uit de burgemeester, drie raadsleden en een wethouder. De commissie wordt ondersteund door de adviseur Kabinetszaken Aalsmeer.

Argumenten

Om te voldoen aan artikel 2 van de Verordening gemeentelijke ereblijken moeten de leden door de raad worden benoemd.

Kanttekeningen

n.v.t.

Financiën

Er zijn geen financiële consequenties aan dit besluit verbonden.

Communicatie

n.v.t.

Procedure

Na de benoeming van de leden kunnen zij adviseren op de aanvragen om een gemeentelijk ereblijk.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr

Datum B&W-besluit 6 december 2022

Voor de vergadering van raad d.d.
15 december 2022

Portefeuillehouder Burgemeester

Afdeling Directie Aalsmeer

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
Petra Simonse
Petra.simonse@aalsmeer.nl
-

Onderwerp

Benoemen leden commissie gemeentelijke ereblijken

Gevraagd besluit

Te benoemen als lid van de commissie gemeentelijke ereblijken voor de duur van de raadsperiode:
1. Mevrouw M. Geisler, raadslid;
2. Mevrouw P. Lakerveld, raadslid;
3. Mevrouw M. Vleghaar, raadslid;
4. De heer R.K. van Rijn, wethouder.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Het formeel benoemen van de leden van de Commissie gemeentelijke ereblijken.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De dames Geisler, Lakerveld en Vleghaar en de heer Van Rijn benoemen tot lid van de Commissie gemeentelijke ereblijken voor de duur van de raadsperiode.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

6 Bestuur, bevolking en veiligheid

Aanleiding

Na de verkiezingen zijn de leden van de Commissie gemeentelijke ereblijken nog niet benoemd.
In artikel 2 van de Verordening gemeentelijke ereblijken is opgenomen dat er een permanente onafhankelijke commissie gemeentelijke ereblijken moet worden ingesteld die de aanvragen beoordeelt.
Deze commissie bestaat uit de burgemeester, drie raadsleden en een wethouder. De commissie wordt ondersteund door de adviseur Kabinetszaken Aalsmeer.

Argumenten

Om te voldoen aan artikel 2 van de Verordening gemeentelijke ereblijken moeten de leden door de raad worden benoemd.

Kanttekeningen

n.v.t.

Financiën

Er zijn geen financiële consequenties aan dit besluit verbonden.

Communicatie

n.v.t.

Procedure

Na de benoeming van de leden kunnen zij adviseren op de aanvragen om een gemeentelijk ereblijk.

Bijlagen

Verordening gemeentelijke ereblijken

de secretaris,

drs. Sj. Vellenga

de burgemeester,

mr. G.E. Oude Kotte

RAADSBESLUIT

Besluit

Te benoemen als lid van de commissie gemeentelijke ereblijken voor de duur van de raadsperiode:

1. Mevrouw M. Geisler, raadslid;
2. Mevrouw P. Lakerveld, raadslid;
3. Mevrouw M. Vleghaar, raadslid;
4. De heer R.K. van Rijn, wethouder.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp	Gewijzigde begroting Amstelland–Meerlanden overleg (AM) 2023
Gevraagd besluit	1. Kennis te nemen van de gewijzigde begroting AM 2023 waarin de verhoging van de gemeentelijke inwonerbijdrage van € 0,73 naar € 1,37 is verwerkt. De dekking ad € 21.000 per jaar is reeds voorzien in de kadernota 2023; 2. De raad voor te stellen geen zienswijze in te dienen omtrent de gewijzigde begroting 2023.
Bijlagen	Bijlage 1 Programmabegroting AM overleg bij gewijzigde begroting Amstelland-Meerlanden overleg 2023. Bijlage 2 Concept raadsvoorstel Gewijzigde begroting Amstelland–Meerlanden overleg (AM) 2023.
Besluit van de raad nodig	Ja
Openbaarheid	Ja
Participatie	Neen
Behandeld in B&W-vergadering d.d.	11 OKT 2022, nr 6
Besluit B&W	**Conform advies**

Datum 4 oktober 2022
Nummer Z2022
Portefeuillehouder Burgemeester Oude Kotte
Besproken in staf met portefeuillehouder op 29-09-2022

Afdeling Directie
Behandelend ambtenaar Angelien W.T.M. Brus
Telefoonnummer 540 42 15
E-mail a.w.t.m.brus@amstelveen.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Nakomen van de afspraak uit de hernieuwde samenwerkingsafspraken MRA (oktober 2021) waarin is bepaald dat elke deelregio bijdraagt aan de versterking van de directie van de MRA (MRA bureau) door "om niet" fte's te leveren dan wel financieel bijdraagt.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De raad voorstellen geen zienswijze in te dienen omtrent de gewijzigde begroting AM 2023 waarin de inwonerbijdrage verhoogd wordt van 0,73 naar 1,37 euro per inwoner per 1 januari 2023 zodat de te leveren fte's (voor de AM regio 2,1 fte) gefinancierd kunnen worden.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 6 Bestuur bevolking en veiligheid

Aanleiding

In de hernieuwde samenwerkingsafspraken van de MRA (15 oktober 2021) is opgenomen dat de benodigde inzet voor de MRA Directie en de flexibele schil (die nodig is voor de uitvoering van de uitvoeringslijnen uit de MRA Agenda) 'om niet' ter beschikking gesteld wordt door de MRA-deelnemers via een verdeelsleutel per deelregio (zie B3 Samenwerkingsafspraken MRA).

Om ook kleinere gemeenten de kans te geven om hieraan bij te dragen, is de benodigde inzet door de MRA per deelregio in beeld gebracht en is het aan de deelregio om gezamenlijk te bezien hoe de gevraagde inzet kan worden geleverd. Als het 'om niet' leveren van mensen voor de MRA Directie en de flexibele schil niet haalbaar is, dan betalen de betreffende deelnemers naar rato een extra financiële bijdrage.

Argumenten

De deelregio AM moet volgens de verdeelsleutel 2,1 fte leveren of 226.710 euro. In de AM Regiegroep van 14 september jl is besloten om de benodigde inzet voor de MRA Directie in menskracht in te zetten. Voor de financiering hiervan is een verhoging nodig van de inwonerbijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Amstelland-Meerlanden overleg van 0,73 naar 1,37 euro per 1 januari 2023. Hiervoor is een wijziging nodig van de AM begroting 2023. De dekking ad € 21.000 per jaar is reeds voorzien in de kadernota 2023.

Geadviseerd wordt de raad voor te stellen geen zienswijze in te dienen omtrent de verhoging van de inwonerbijdrage.

Kanttekeningen

Geen

Financiën

Bij de kadernota is voor 2023 t/m 2026 reeds voor 2023 t/m 2026 een bedrag opgenomen van 21.000 euro voor de versterking van de regionale samenwerking. Dit bedrag wordt via de begroting van de AM ingezet.

Communicatie

Niet van toepassing

Procedure

De gewijzigde begroting wordt aan alle afzonderlijke gemeenteraden van de Amstellandgemeenten voorgelegd.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr

Datum B&W-besluit 11 oktober 2022

Voor de vergadering van raad d.d.
15 december 2022

Portefeuillehouder Burgemeester

Afdeling directie

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
Angelien W.T.M. Brus
540 4215
angelienbrus@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Maatschappij en Bestuur
op 17 november 2022

Onderwerp

Gewijzigde begroting Amstelland–Meerlanden overleg (AM) 2023

Gevraagd besluit

Geen zienswijze in te dienen omtrent het verhogen van de gemeentelijke inwonerbijdrage van € 0,73 naar € 1,37 ter dekking van de lasten voor de 'om niet' formatie vanuit AM voor de MRA Directie per 1-1-2023.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Nakomen van de afspraak uit de hernieuwde samenwerkingsafspraken MRA (oktober 2021) waarin is bepaald dat elke deelregio bijdraagt aan de versterking van de directie van de MRA (MRA bureau) door "om niet" fte's te leveren dan wel financieel bijdraagt.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Instemmen met de gewijzigde begroting AM 2023 waarin de inwonerbijdrage verhoogd wordt van 0,73 naar 1,37 euro per inwoner per 1 januari 2023 zodat de te leveren fte's (2,1 fte voor de AM regio) gefinancierd kunnen worden door de raad voor te stellen geen zienswijze in te dienen.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 6 Bestuur bevolking en veiligheid

Aanleiding

In de hernieuwde samenwerkingsafspraken van de MRA (15 oktober 2021) is opgenomen dat de benodigde inzet voor de MRA Directie en de flexibele schil (die nodig is voor de uitvoering van de uitvoeringslijnen uit de MRA Agenda) 'om niet' ter beschikking gesteld wordt door de MRA-deelnemers via een verdeelsleutel per deelregio (zie B3 Samenwerkingsafspraken MRA). De raad is hier over geïnformeerd via een raadsbrief van 9 november 2021.

Om ook kleinere gemeenten de kans te geven om hieraan bij te dragen, is de benodigde inzet door de MRA per deelregio in beeld gebracht en is het aan de deelregio om gezamenlijk te bezien hoe de gevraagde inzet kan worden geleverd. Als het 'om niet' leveren van mensen voor de MRA Directie en de flexibele schil niet haalbaar is, dan betalen de betreffende deelnemers naar rato een extra financiële bijdrage.

Argumenten

De deelregio AM moet volgens de verdeelsleutel 2,1 fte leveren of 226.710 euro voor de versterking van de MRA Directie. In de AM Regiegroep van 14 september jl is besloten om de benodigde inzet voor de MRA Directie in menskracht in te zetten. Voor de financiering

hiervan is een verhoging nodig van de inwonerbijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Amstelland-Meerlanden overleg van 0,73 naar 1,37 euro per 1 januari 2023. Hiervoor is een wijziging nodig van de AM begroting 2023.
De gemeenteraad wordt voorgesteld geen zienswijze in te dienen omtrent de gewijzigde AM begroting 223.

Kanttekeningen

Geen

Financiën

Bij de kadernota is voor 2023 t/m 2026 reeds een bedrag opgenomen van jaarlijks 21.000 euro voor de versterking van de regionale samenwerking. Dit bedrag wordt via de begroting van de AM ingezet.

Communicatie

Niet van toepassing

Procedure

De gewijzigde begroting wordt aan alle afzonderlijke gemeenteraden van de Amstellandgemeenten voorgelegd.

Bijlagen

Programmabegroting AM overleg bij gewijzigde begroting AM 2023

De secretaris, de burgemeester,

drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	**Aanvaarde amendementen / moties**
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

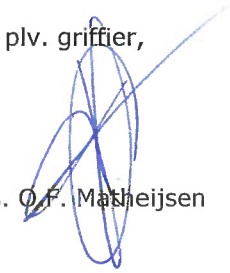
RAADSBESLUIT

Besluit

Geen zienswijze in te dienen omtrent het verhogen van de gemeentelijke inwonerbijdrage van € 0,73 naar € 1,37 ter dekking van de lasten voor de 'om niet' formatie vanuit AM voor de MRA Directie per 1-1-2023.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Programmabegroting Amstelland-Meerlanden overleg

Omschrijving	Begroting 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2021
Opbrengsten			
Bijdrage deelnemende gemeenten *	€ 0,73	€ 1,37	
Aalsmeer	23.685	44.450	23.161
Amstelveen	67.425	126.537	66.312
Diemen	23.229	43.593	21.313
Haarlemmermeer	116.314	218.288	112.592
Ouder-Amstel	10.370	19.461	10.159
De Ronde Venen	4.495	4.495	4.406
Uithoorn	22.645	42.497	21.480
Totaal opbrengsten	**268.162**	**499.321**	**259.423**
Kosten regiosecretarissen AM (2,47 fte)			
Regiosecretaris algemeen	98.069	98.069	121.347
Regiosecreatris EZ	77.133	55.095	58.132
Regiosecretaris Verkeer & Vervoer	9.778	19.556	9.400
Regiosecretaris Wonen	58.669	58.669	56.200
Ondersteuning	27.363	19.154	
Overige kosten (website, bijeenkomsten etc.)	2.000	2.000	219
Kosten 'om niet' inzet MRA Directie (2,1 fte)			
Strategisch adviseur EZ		55.095	
Programmasecretaris/strategisch adviseur		110.190	
Programmasecretaris		58.669	
Totaal kosten	**273.013**	**476.498**	**245.298**
Resultaat voor mutaties reserve en resultaatbestemming	**-4.851**	**22.823**	**14.125**
Storting in Egalisatiereserve	0	-22.823	-14.125
Onttrekking Egalisatiereserve	4.851	-	-
Resultaat na mutaties reserve en resultaatbestemming		**-**	**-**

* Op basis van CBS data inwoneraantal per 1/1/2022.
De bijdrage is € 1,37 per inwoner per gemeente.
Exclusief De Ronde Venen : € 0,10 per inwoner.
De loonkosten in 2023 zijn begroot conform gemeente CAO 2022. De verwachting is dat met de groei van het aantal inwoners de loonstijging de komende jaren kan worden opgevangen.

Aantallen inwoners AM-gemeenten per 1/1/22		Aantallen inwoners AM-gemeenten per 1/1/21
Aalsmeer	32.445	31.859
Amstelveen	92.363	91.675
Diemen	31.820	30.780
Haarlemmermeer	159.334	156.002
Ouder-Amstel	14.205	14.026
De Ronde Venen	44.950	44.456
Uithoorn	31.020	29.478
Totaal	**406.137**	**398.276**

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp	Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein
Gevraagd besluit	1. In te stemmen met de Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein. 2. De gemeenteraad voor te stellen de voorgestelde uitgangpunten in hoofdstuk 5 (Uitgangspunten voor het sociaal domeinbeleid), 7 (Participatie) en 8 (Monitoring) van de Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein vast te stellen.
Bijlagen	Raadsvoorstel Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein Presentatie Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein
Besluit van de raad nodig	Ja
Openbaarheid	Ja
Participatie	Neen
Behandeld in B&W-vergadering d.d.	25 OKT 2022, nr 7
Besluit B&W	Conform advies

Datum 5 oktober 2022
Nummer Z22-KO
Portefeuillehouder wethouder mr. L.B. Kabout

Besproken in staf met portefeuillehouder op 13 oktober 2022

Afdeling Aalsmeer
Behandelend ambtenaar P. Boers
Telefoonnummer 020-54047701
E-mail p.boers@aalsmeer.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Het college wil de raad in positie brengen om aan de voorkant mee te denken welke wijzigingen nodig zijn in het strategisch/kader stellend beleid voor het sociaal domein en hoe we het proces inrichten om te komen tot dit nieuwe strategische.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

1. Door middel van deze notitie het college de raad inzicht geven in het proces om te komen tot nieuw (strategisch) beleid voor het sociaal domein en hoe dit beleid er qua opbouw uit komt te zien.
2. Het college wil de raad uitnodigen om vooraf, bij de start van het proces, belangrijke input te leveren en ook gaande het proces betrokken te zijn.
3. Ook vraagt het college de raad om richtinggevende uitspraken over een aantal voorgestelde uitgangspunten voor het nieuwe beleid.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 1 en 2

Aanleiding

Aalsmeer krijgt te maken met diverse maatschappelijke opgaven. De huidige strategienota Sociaal Domein 'De Kracht van Aalsmeer' loopt van 2019 tot en met 2023. De gemeenteraad heeft in mei 2022 het huidige raadsprogramma 2022-2026 'Aan de slag voor Aalsmeer', vastgesteld. De maatschappelijke opgaven waar Aalsmeer voor staat en het nieuwe raadsakkoord vragen om nieuw en aangepast (kaderstellend) beleid voor het sociaal domein. Raad en college hebben afgesproken bij de start van nieuw beleid dat door de raad moet worden vastgesteld, een procesnotitie te bespreken en deze vast te stellen.

Argumenten

1. Het college hecht er aan de gemeenteraad vooraf inzicht te geven in het voorgenomen traject om te komen tot nieuw strategisch beleid.
2. Het is van belang dat de raad kan monitoren of 'het goed gaat met het sociaal domein'. Door vooraf input te geven en betrokken te zijn gaande het proces om te komen tot nieuw strategisch beleid, wil het college borgen dat monitoring en sturingsinstrumenten optimaal opgenomen worden in het nieuwe beleidskader. Daarnaast spreekt de raad als volksvertegenwoordigers met inwoners en beschikt u over waardevolle informatie die van aanzienlijke meerwaarde kan zijn om mee te nemen.
3. Een aantal benoemde speerpunten in het raadsprogramma geven richting aan wat dient te worden opgepakt en op welke wijze dit kan worden uitgevoerd. Daarnaast leiden enkele speerpunten tot vraagstukken. Ze vragen om een nadere gezamenlijke verkenning om tot keuzes te komen.

Kanttekeningen

(ad) 1. en 2. De Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein is breed opgesteld en bevat veel informatie. Een dergelijke brede notitie kan uw raad de verleiding bieden ook in te willen gaan op onderdelen waar u het college voor heeft aangesteld (uitvoering/collegebevoegdheid). Daarom hebben we de notitie zo opgesteld dat u kennis kunt nemen van het gehele proces, en besluiten kunt nemen over de hoofstukken die onder uw directe bevoegdheid vallen en waarover het college uw besluit ook nodig hebben om verder te kunnen met dit proces. En doen we daarnaast een voorstel hoe we u graag inhoudelijk willen betrekken bij het opstellen van het nieuwe beleid.

(ad) 3. Indien de raad bij de behandeling van de Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein geen richting kan bieden over de voorgestelde uitgangspunten voor het nieuwe beleid, zal het college zonder deze richting invulling moeten geven aan het opstellen van de nieuwe Strategienota Sociaal Domein. Dit kan leiden tot de ongewenste situatie dat bij de vaststelling van het nieuwe strategische beleid, de raad over alle inhoud een besluit zal moeten nemen, waarbij bevindingen over het proces en de uitgangspunten de besluitvorming eind 2023 aanzienlijk kunnen bemoeilijken. De historie heeft Aalsmeer geleerd dat dit een onwenselijke situatie is.
Daarom hebben zowel de raad als het college de wens vooraf te komen tot vaststelling van het proces en de uitganspunten om te komen tot nieuw beleid. Het college vertrouwt dan ook op voldoende richtinggevende uitspraken van de raad op de in de Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein voorgestelde uitgangspunten.

Uitvoeringstoets (reactie uitvoeringsorganisatie Aa): De uitvoering van de procesnotitie Strategienota Sociaal Domein is haalbaar zolang ze in goede samenspraak gaat met de uitvoeringsorganisatie Aa (vb: planning in verband met inzet van beleidscapaciteit).

Financiën

Met deze startnotitie zijn geen additionele kosten gemoeid. De inhoudelijke budgetten die betrekking hebben op de nieuwe strategienota sociaal domein zijn opgenomen in programma 1 en 2 van de programmabegroting. De kosten voor het in deze notitie opgenomen participatietraject vallen eveneens binnen deze programma's.

Communicatie

Over deze procesnotitie wordt niet specifiek gecommuniceerd.

Procedure

Na vaststelling zal in 2023 gewerkt worden aan het opstellen van een nieuwe Strategienota Sociaal Domein, ter bespreking in de raad van december 2023.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr

Datum B&W-besluit 25 oktober 2022

Voor de vergadering van raad d.d.
15 december 2022

Portefeuillehouder wethouder mr. L.B. Kabout

Afdeling Kernorganisatie Aalsmeer

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
P. Boers
0297-3877701
p.boers@aalsmeer.nl

Behandelen in de raadscommissie Maatschappij en Bestuur
op 17 november 2022

Onderwerp

Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein

Gevraagd besluit

De voorgestelde uitgangpunten in hoofdstuk 5 (Uitgangspunten voor het sociaal domein beleid), 7 (Participatie) en 8 (Monitoring) van de Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein vast te stellen.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Het college wil de raad in positie brengen om aan de voorkant mee te denken welke wijzigingen nodig zijn in het strategisch/kader stellend beleid voor het sociaal domein en hoe we het proces inrichten om te komen tot dit nieuwe strategische beleid.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

1. Door middel van deze notitie wil het college de raad inzicht geven in het proces om te komen tot nieuw (strategisch) beleid voor het sociaal domein en hoe dit beleid er qua opbouw uit komt te zien.
2. Het college wil de raad uitnodigen om vooraf, bij de start van het proces, belangrijke input te leveren en ook gaande het proces betrokken te zijn.
3. Ook vraagt het college de raad om richtinggevende uitspraken over een aantal voorgestelde uitgangspunten voor het nieuwe beleid.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 1 en 2

Aanleiding

Aalsmeer krijgt te maken met diverse maatschappelijke opgaven. De huidige strategienota Sociaal Domein 'De Kracht van Aalsmeer' loopt van 2019 tot en met 2023. De gemeenteraad heeft in mei 2022 het huidige raadsprogramma 2022-2026 'Aan de slag voor Aalsmeer', vastgesteld. De maatschappelijke opgaven waar Aalsmeer voor staat en het nieuwe raadsakkoord vragen om nieuw en aangepast (kaderstellend) beleid voor het sociaal domein. Raad en college hebben afgesproken bij de start van nieuw beleid dat door de raad moet worden vastgesteld, een procesnotitie te bespreken en vast te stellen.

Argumenten

1. Het college hecht er aan de gemeenteraad vooraf inzicht te geven in het voorgenomen traject om te komen tot nieuw strategisch beleid.

2. Het is van belang dat de raad kan monitoren of 'het goed gaat met het sociaal domein'. Door vooraf input te geven en betrokken te zijn gaande het proces om te komen tot nieuw strategisch beleid, wil het college borgen dat monitoring en sturingsinstrumenten optimaal opgenomen worden in het nieuwe beleidskader. Daarnaast spreekt de raad als volksvertegenwoordigers met inwoners en beschikt u over waardevolle informatie die van aanzienlijke meerwaarde kan zijn om mee te nemen.
3. Een aantal benoemde speerpunten in het raadsprogramma geven richting aan wat dient te worden opgepakt en op welke wijze dit kan worden uitgevoerd. Daarnaast leiden enkele speerpunten tot vraagstukken. Ze vragen om een nadere gezamenlijke verkenning om tot keuzes te komen.

Kanttekeningen

(ad) 1. en 2. De Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein is breed opgesteld en bevat veel informatie. Een dergelijke brede notitie kan uw raad de verleiding bieden ook in te willen gaan op onderdelen waar u het college voor heeft aangesteld (uitvoering/collegebevoegdheid). Daarom hebben we de notitie zo opgesteld dat u kennis kunt nemen van het gehele proces, en besluiten kunt nemen over de hoofstukken die onder uw directe bevoegdheid vallen en waarover het college uw besluit ook nodig hebben om verder te kunnen met dit proces. En doen we daarnaast een voorstel hoe we u graag inhoudelijk willen betrekken bij het opstellen van het nieuwe beleid.

(ad) 3. Indien de raad bij de behandeling van de Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein geen richting kan bieden over de voorgestelde uitgangspunten voor het nieuwe beleid, zal het college zonder deze richting invulling moeten geven aan het opstellen van de nieuwe Strategienota Sociaal Domein. Dit kan leiden tot de ongewenste situatie dat bij de vaststelling van het nieuwe strategische beleid, de raad over alle inhoud een besluit zal moeten nemen, waarbij bevindingen over het proces en de uitgangspunten de besluitvorming eind 2023 aanzienlijk kunnen bemoeilijken. De historie heeft Aalsmeer geleerd dat dit een onwenselijke situatie is.
Daarom hebben zowel de raad als het college de wens vooraf te komen tot vaststelling van het proces en de uitganspunten om te komen tot nieuw beleid. Het college vertrouwt dan ook op voldoende richtinggevende uitspraken van de raad op de in de Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein voorgestelde uitgangspunten.

Uitvoeringstoets (reactie uitvoeringsorganisatie Aa): De uitvoering van de procesnotitie Strategienota Sociaal Domein is haalbaar zolang ze in goede samenspraak gaat met de uitvoeringsorganisatie Aa (vb: planning in verband met inzet van beleidscapaciteit).

Financiën

Met deze startnotitie zijn geen additionele kosten gemoeid. De inhoudelijke budgetten die betrekking hebben op de nieuwe strategienota sociaal domein zijn opgenomen in programma 1 en 2 van de programmabegroting. De kosten voor het in deze notitie opgenomen participatietraject vallen eveneens binnen deze programma's.

Communicatie

Over deze procesnotitie wordt niet specifiek gecommuniceerd.

Procedure

Na vaststelling zal in 2023 gewerkt worden aan het opstellen van een nieuwe Strategienota Sociaal Domein, ter bespreking in de raad van december 2023.

Bijlagen

Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein

de secretaris,

drs. Sj. Vellenga

de burgemeester,

mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	**Aanvaarde amendementen / moties**
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

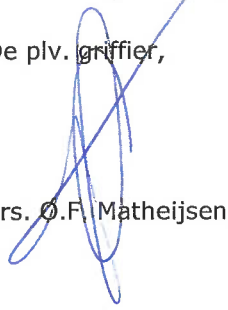
RAADSBESLUIT

Besluit

De voorgestelde uitgangpunten in hoofdstuk 5 (Uitgangspunten voor het sociaal domein beleid), 7 (Participatie) en 8 (Monitoring) van de Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein vast te stellen.

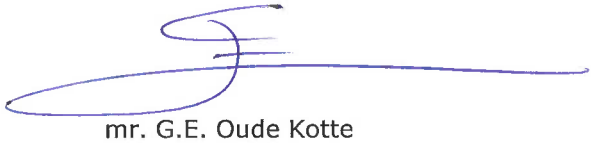
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De plv. griffier,

drs. O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

PROCESNOTITIE NIEUW BELEID

Aan Gemeenteraad
Van College Aalsmeer

Datum 17 oktober 2022
Contact P. Boers en J. Sinke, Kernorganisatie Aalsmeer

Betreft Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein

Inhoud

1. Aanleiding en belangrijke punten 1
2. Korte evaluatie van proces en opzet huidig beleid 2
3. Korte update van uitdagingen in het sociaal domein 3
4. Speerpunten uit het raadsprogramma 3
5. Uitgangspunten voor het sociaal domeinbeleid 4
6. De opbouw van het sociaal domeinbeleid 7
7. Participatie en betrokkenheid gemeenteraad 8
8. Monitoring en evaluatie 9
9. Planning 10
10. Beslispunt gemeenteraad 10

1. Aanleiding en belangrijke punten

Er gebeurt momenteel veel in de wereld. Nederland heeft hierdoor te maken met diverse uitdagingen en ook in Aalsmeer hebben en krijgen we te maken met diverse maatschappelijke opgaven. Dit en het nieuwe raadsakkoord vraagt om nieuw en aangepast (kaderstellend) beleid voor het sociaal domein.

Nieuw kaderstellend beleid: vernieuwen en behouden
De huidige strategienota Sociaal Domein 'De Kracht van Aalsmeer' loopt van 2019 tot en met 2023. De gemeenteraad heeft in mei 2022 het huidige raadsprogramma 2022-2026 'Aan de slag voor Aalsmeer', vastgesteld. Daarnaast heeft de raad de ambitie aangegeven nieuw strategisch beleid voor het sociaal domein vast te willen stellen.

Het college constateert ook dat het huidige strategisch beleid voor het sociaal domein om nieuwe accenten vraagt vanwege het raadsprogramma. 'Doen wat nodig is', meer aandacht voor welzijn en welbevinden en passende vormen van participatie, moeten bijvoorbeeld een plek krijgen in het nieuwe strategische kader. Tegelijkertijd blijken onderdelen van het huidige beleid goed te werken. Deze onderdelen wil het college bij voorkeur behouden en voortzetten onder de nieuwe strategienota.

De raad in positie
Het college wil de raad in positie brengen om aan de voorkant mee te denken welke wijzigingen nodig zijn in het strategisch/kader stellend beleid voor het sociaal domein. Door middel van deze notitie willen we de raad inzicht geven in het proces om te komen tot nieuw (strategisch) beleid voor het sociaal domein. Daarnaast willen we enkele

uitganspunten voorleggen. Vanuit de wens van de raad om de strategische koers voor Aalsmeer te bepalen wil het college de raad bij de start van dit proces vragen om belangrijke input (kaderstelling) te leveren en gaande het proces ook betrokken te zijn. Daarnaast is van belang dat de raad kan monitoren of 'het goed gaat met het sociaal domein'. Het college wil daarom ook gezamenlijk met de raad komen tot passende indicatoren.

Praktisch aan de slag
Naast het opstellen en vaststellen van een aangepast strategisch kader, staat Aalsmeer ondertussen voor een aantal maatschappelijke, sociale en financiële vraagstukken die op korte termijn de nodige aandacht vragen. Enkele voorbeelden zijn: (1) het welzijn, welbevinden en de mentale gezondheid van Aalsmeerders, (2) arbeidsmigranten van diverse nationaliteiten die in onze gemeente wonen en werken bij de Aalsmeerse bedrijven en (3) de kosten van de jeugdzorg en individuele Wmo-voorzieningen.

Omwille van de urgentie voor onze inwoners wil het college zo spoedig mogelijk concreet aan de slag in de vorm van uitvoerings- en actieplannen. Het raadsakkoord vormt de basis voor deze inzet. Het betrekken van inwoners, belangengroepen, professionele partijen en bedrijven is hierbij essentieel. We willen zo snel mogelijk doen wat nu echt nodig is.

2. Korte evaluatie van proces en opzet huidig beleid

Aan het maken van nieuw beleid hoort evaluatie van het huidige beleid vooraf te gaan. Bij kaderstellend beleid wordt een dergelijke (inhoudelijke) evaluatie doorgaans als hoofdstuk van het nieuwe beleid opgenomen. Het college wil in de nieuwe nota een hoofdstuk opnemen over de inhoudelijke lessen die we hebben geleerd uit het huidige beleid: wat ging goed en wat kan en /of moet anders.

Daarnaast is het goed in deze procesnotitie ook enkele evaluerende opmerkingen te maken. Achteromkijkend naar het sociaal domeinbeleid van de afgelopen jaren en ook het proces van tot stand komen hiervan, valt een aantal zaken op.

Allereerst valt op dat monitoren en evalueren niet duidelijk in het DNA van Aalsmeer (en haar uitvoeringspartners) zit. De gebruikelijke beleidscyclus: (1) opstellen, (2) uitvoeren, (3) monitoren en (4) evalueren van beleid, wordt zeker niet altijd gevolgd. Het college wil hier een verbetering in aanbrengen. Kort, krachtig, helder en puntsgewijs benoemen wat goed ging en beter kan moet uitgangspunt zijn bij evaluaties van beleid. Zowel bij pilots als bij beleid voor langere termijn. Vooraf vastleggen wanneer we evalueren en de ijkpunten aangeven eveneens.

Daarnaast kan beleid meer uitvoerings- en actiegericht. We zijn goed in opschrijven wat het probleem is, maar kunnen we nog beter benoemen wat we daar concreet aan gaan doen. En kunnen we onze acties specifieker maken en onderbouwen we ze zo mogelijk met data. Zetten we in op een bepaalde wijk waar de problematiek veel voorkomt of zetten we in op heel Aalsmeer. De opzet van ons nieuw beleid (zie hoofdstuk zes) en het opstellen van wijkanalyses gaat ons hier als het goed is bij helpen.

Een derde punt is de manier van monitoring en sturing. Hoe weet je dat het goed gaat in het sociaal domein? En hoe stuur je hier als raad op? Het sociaal domein laat zich nu eenmaal moeilijk meten en indicatoren zeggen niet alles. Als we nu terugkijken, constateert het college dat hier nog een slag te maken is. In hoofdstuk acht doen we een voorstel hoe hier mee om te gaan.

In gesprekken met stakeholders, inwoners, belangengroepen en geïnteresseerden bleek een vierde punt: we doen al veel goed. Soms blijken we echter net iets meer in de haarvaten van Aalsmeer te moeten gaan zitten om op bepaalde dossiers het verschil te maken. Daar willen we als college de komende tijd op letten, samen met de ambtelijke organisatie Amstelveen-Aalsmeer en onze nieuwe Kernorganisatie.

3. Korte update van uitdagingen in het sociaal domein

In het (ambtelijk) overdrachtsdossier staat een opsomming van uitdagingen benoemd waar Aalsmeer de komende jaren binnen het sociaal domein mee te maken krijgt. Het is van belang bij het opstellen van nieuw beleid deze te betrekken:

- De zorg die nodig is voor jong en oud is in de afgelopen jaren aanzienlijk veranderd. De zorgvraag neemt toe, op meerdere levensterreinen;
- Het aantal ouderen verdubbelt de komende jaren en het aantal 80-plussers en dementerenden ook;
- De sociale cohesie in Aalsmeer is ondanks het rijke verenigingsleven afgenomen in de wijken. Aalsmeerders hebben meer behoefte aan ontmoeting/ontmoetingsplaatsen en ondersteuning door welzijnswerk;
- Mentale en sociale problemen komen steeds vaker voor, zoals eenzaamheid, depressie, angststoornissen en gameverslaving;
- Aalsmeer kent steeds meer overbelaste mantelzorgers,
- Aalsmeer kenmerkt zich door de grote toeloop van arbeidsmigranten en schrijnende situaties onder deze werknemers.
- Er is een gebrek aan (passende) woningen voor onder meer jongeren(starters), éénoudergezinnen en ouderen/dementerenden, arbeidsmigranten en statushouders. Dit leidt tot sociaal-maatschappelijke problemen, waaronder een steeds grotere groep economisch dak- en thuislozen;
- Sport, kunst en cultuur ondersteunen als basisvoorzieningen de sociaal maatschappelijke uitdagingen van Aalsmeer onvoldoende. Daarbij is een deel van de binnensport-accommodaties sterk verouderd;
- Ook ander vastgoed dat wordt ingezet voor maatschappelijke doelen is verouderd, zoals buurthuizen (deze zijn overigens soms particulier eigendom);
- De beheersbaarheid van ons Wmo- en Jeugdhulpstelsel vormt een grote uitdaging voor Aalsmeer. Hoe helpen we de inwoners die het nodig hebben en hoe houden we de kwaliteit van de ondersteuning op voldoende niveau en betaalbaar? Ook in een krappe arbeidsmarkt en met een toenemende ondersteuningsvraag.

De adviezen die worden meegegeven in het overdrachtsdossier zijn:
- Van belang is om de zorg en ondersteuning doelmatiger aan te bieden in Aalsmeer: passende zorg voor wie het echt nodig heeft binnen de beschikbare middelen.
- Haalbare ambities en duidelijke keuzes wat je als gemeente wel en niet doet, zowel preventief als bij de zwaardere zorg.

4. Speerpunten uit het raadsprogramma

Het raadsprogramma bevat de volgende speerpunten voor het sociaal domein benoemd die we willen gebruiken als bouwstenen in het (strategisch) beleid voor sociaal domein:

Algemeen
- Alles draait om mensen, de menselijke maat als kernwaarde;

- Iedereen kan meedoen in de Aalsmeerse samenleving en moet zich naar zijn of haar eigen mogelijkheden kunnen ontplooien (naar vermogen deel kunnen nemen aan sport-, welzijns- en culturele activiteiten). Gelijke kansen en wat iemand wel kan zijn hierbij het uitgangspunt;
- Aansluiten bij de belevingswereld en initiatieven van inwoners en ondernemers;
- Inwoners weten van welke voorzieningen zij gebruik kunnen maken;
- Zorg vanuit de gemeente komt terecht komt bij degenen die het nodig hebben. Maatwerk voor individuele situaties moet mogelijk zijn (toepassen regels naar doel en inhoud in plaats van strikt juridisch);
- Aandacht voor doelgroepen zoals arbeidsmigranten en mensen met een laag inkomen;
- De aanbevelingen van het Rekenkameronderzoek Sociaal Domein implementeren;
- Starten met experimenten met vrije, creatieve en vernieuwende meewerkvormen voor inwoners.

Welzijn en zorg
- Inzet op welzijn om goede gezondheid (lichamelijk en geestelijke), afwezigheid van ziekte en een algemeen welbevinden van inwoners te bereiken;
- Implementeren Lokale Inclusie Agenda (VNG/VN);
- Inventariseren oplossingen voor het bestrijden van eenzaamheid en het bevorderen van sociale cohesie;
- In iedere wijk een gezondheidscentrum/wijksteunpunt/wijkcentrum. Onderzoeken of en hoe de gemeente kan bijdragen aan de betaalbaarheid van de vestigingsplek;
- Op maat ondersteunen van mantelzorgers en (mantel)zorg op basis van cliëntperspectief in plaats van beheerperspectief;
- Bereikbaarheid en toegankelijkheid van (huisartsen)zorg: coördinerend overleg huisartsen en wijkverpleging zodat behandeling en tijdstip op elkaar afgestemd worden.

(Preventieve) Jeugdzorg
- In afstemming met andere gemeenten zoeken naar oplossingsrichtingen voor budgetoverschrijding jeugdzorg;
- Het toegankelijk houden van de jeugdzorg en het voorkomen van wachtlijsten is belangrijk;
- Het jongerenwerk doorlichten en zo nodig op orde brengen.
- De aanbevelingen van het Rekenkameronderzoek Jeugdzorg implementeren.

W&I
- Impuls geven aan de Aalsmeerpas (bij uitwerking van het voorzieningenbeleid inwoners betrekken die weten wat er nodig is om deelname aan de samenleving te stimuleren).

5. Uitgangspunten voor het sociaal domeinbeleid

Veel van het huidige beleid voor het sociaal domein is waardevol. Aalsmeer doet veel en doet dat goed. Er zijn echter ook aanpassingen nodig. Voor het opstellen van nieuw strategisch beleid is van belang zowel naar de ervaringen (hoofdstuk 2) als naar de uitdagingen (hoofdstuk 3), als naar de door de raad benoemde speerpunten (hoofdstuk 4) te kijken.

Een aantal benoemde speerpunten in het raadsprogramma geven richting aan wat dient te worden opgepakt en op welke wijze dit kan worden uitgevoerd. Daarnaast leiden enkele speerpunten tot vraagstukken. Ze vragen om een nadere gezamenlijke verkenning om tot keuzes te komen: wat wil de raad van Aalsmeer uiteindelijk juist wel of juist niet bereiken? Het college wil de raad in een beeldvormende commissie graag meer achtergrond en duiding geven over deze vraagstukken.

In de daaropvolgende oordeelsvormende commissie wil het college de raad vragen mee te denken over de volgende uitgangspunten en aan te geven wat de raad hiervan vindt:

a) Doen wat nodig is: beschikbare hulp op de juiste plek

Met veel inwoners gaat het goed en veel inwoners kunnen zelf hun hulp organiseren. Er zijn ook inwoners die onze hulp nodig hebben. Een tekort aan personeel en beperkte beschikbare financiële middelen zijn de laatste tijd steeds vaker beperkende factoren voor het leveren van hulp door gemeenten, ook in Aalsmeer.
Landelijk is er meer en meer aandacht voor 'normaliseren' [1] en het adequaat inzetten van de beschikbare hulp: hulp inzetten voor die inwoners die deze het meest nodig hebben (vb: prioriteiten landelijke Hervormingsagenda Jeugdzorg).

Het college wil met name inzetten op het helpen van inwoners die onze hulp echt en het meest nodig hebben. Hier zetten wij onze beperkte beschikbare middelen voor bijvoorbeeld de Jeugdzorg en Wmo-voorzieningen voor in. Dit betekent ook dat we inwoners met een lichtere (persoonlijke) hulpvraag of die zelf hun ondersteuning kunnen regelen, vaker gaan wijzen op hun eigen veerkracht en die van hun omgeving in hun normale dagelijkse leven. Mede met het oog op de huidige arbeidsmarkt sluiten we ook niet op voorhand uit dat wachtlijsten meer kunnen voorkomen. Dit alles binnen de wettelijk kaders (voor de jeugdzorg bijvoorbeeld de afbakening van de jeugdhulpplicht in de hervormingsagenda jeugd).

De gemeente blijft daarnaast actief bezig met preventie, voor kinderen, jongeren en volwassenen. Het college wil duidelijke keuzes maken in wat we preventief ondersteunen en wat niet. We gaan bij voorkeur uit van interventies die bewezen effectief zijn.

b) Stimuleren netwerk-ketenaanpak

Aalsmeer heeft een schaal en omvang waarop optimale netwerkverbanden en maatwerkondersteuning goed mogelijk is. Steeds meer zien we dat professionele (zorg-) aanbieders een brug beginnen te slaan. Voor, tijdens en na het leveren van zorg en ondersteuning zoeken ze contact met bijvoorbeeld verenigingen, kerken, de gemeente en belangengroepen om de ondersteuning van inwoners 'in te bedden' in de sociale omgeving. Zodat deze waar nodig er ook is na de inzet van professionele hulp.

Deze goede samenwerking die leidt tot 'inbedding' is van belang voor Aalsmeerders die het (nog) niet geheel zelf kunnen. Het college wil daarom inzetten op een vorm van netwerk-ketenaanpak. Dit doen we als (ten dele) opdrachtgever, maar ook willen we onderdeel zijn van dit netwerk. We willen het stimuleren en ondersteunen waar mogelijk. Het participatietraject rond de nieuwe strategienota voor het sociaal domein willen we hier ook voor benutten.

c) De functie ontmoeting faciliteren op bestaande locaties

Welzijn en welbevinden is belangrijk en ontmoeting is een belangrijke basis hiervoor. In het raadsprogramma stelt de raad in iedere wijk een wijkcentrum (met activiteiten), te willen, dat een ontmoetingsplek is voor iedereen. Het college ziet het belang hiervan in. Maar ook de (financiële) uitdagingen die dit met zich meebrengt. Wij willen daarom zoveel mogelijk de plekken gebruiken die er al zijn in de wijken.

Kijkend naar het raadsprogramma is een belangrijke vraag: wat verstaan we onder een ontmoetingsplek voor iedereen? Een medisch centrum kan bijvoorbeeld ook een ontmoetingsplek zijn, maar niet voor iedereen.

[1] Normaliseren: 'ont-zorgen': het tegengaan van onnodig problematiseren en etiketteren. Accepteren dat kwetsbaarheid bij het leven hoort en niet alles meteen een (medisch) probleem is.

Als we in iedere wijk een brede ontmoetingsplek willen realiseren zijn de (zelfstandige) buurthuizen Hornmeer, het Middelpunt, het Parochiehuis en ’t Podium dan de geschikte plekken voor de beoogde ontmoeting? Al deze gebouwen zouden momenteel een upgrade nodig hebben wat betreft de aanwas van vrijwilligers, vernieuwing en verduurzaming om het aantrekkelijk te maken voor iedereen.

Het college wil daarom vooral de ‘functie’ ontmoeting in alle wijken faciliteren en mogelijk maken. Daarom willen we onderzoeken of we veel breder initiatieven kunnen samenbrengen. En of we schoolgebouwen, sportaccommodaties en culturele plekken meer multifunctioneel (en waar nodig professioneel) in kunnen zetten voor ontmoeting. Momenteel staan veel van deze basisvoorzieningen immers een deel van de tijd overdag of juist ’s avonds leeg.

d) Welbevinden versterken door ‘positieve gezondheid’ en wijkinrichting.

We zetten ons in om het fysiek en geestelijk welbevinden van onze inwoners te bevorderen. Dit doen we in de wijk en de buurt door positieve gezondheid en de fysieke inrichting van de wijk met elkaar te verbinden. We dagen zowel onze maatschappelijke partners als (sport-)verenigingen uit om hiermee aan de slag te gaan.

Door integraal de verbinding te maken tussen de fysieke leefomgeving in buurt en wijk met de activiteiten die daar mogelijk zijn, kunnen nieuwe initiatieven ontstaan. Denk bijvoorbeeld aan sport en bewegen: wandelmaatjes, GGZ-maatjes, een pluk- en belevingstuin in ‘verrommeld’ groen en het verbinden en verbeteren van wandel en fietsroutes.

e) Ondersteunen kwetsbare groepen bij vinden van woonruimte

Huisvesting is een eerste levensbehoefte. Zonder plek om de wonen is het moeilijk om een fijn leven op te bouwen. Veel inwoners zijn, ondanks de grote druk op de woningmarkt, uiteindelijk zelf in staat om passende woonruimte te vinden. Juist voor kwetsbare inwoners blijkt het, zonder hulp, vaak niet te lukken.

Het college biedt hulp door bij het verdelen van sociale huurwoningen voorrang te verlenen aan de meest kwetsbare inwoners en indien nodig zorg te dragen voor de juiste begeleiding. Ook als dit tot gevolg heeft dat andere groepen woningenzoekende langer moeten wachten. Ondertussen zetten wij volop in op toevoeging van nieuwe (tijdelijke) woningen, waaronder woningen voor specifieke kwetsbare groepen.

Het ondersteunen van kwetsbare groepen bij vinden van woonruimte komt terug in de volgende (nog op te stellen) stukken/projecten:
- de uitwerking van het regionaal beleidsplan Uitstroom Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen;
- het programma arbeidsmigranten;
- de in 2023 op te stellen woonzorgvisie;
- binnen de diverse bouwprojecten.

Van belang is te bedenken dat de gemeente zelf geen woningen realiseert en beheert. We zullen dus altijd ons gemeentelijk beleid tijdig moeten door vertalen naar afspraken met de diverse betrokken partijen (voordat afspraken met ontwikkelaars zijn gemaakt en vastgelegd).

f) Aandacht voor de vergrijzingsproblematiek

Nederland vergrijst en Aalsmeer vergrijst mee. Daarbij neemt het percentage werkenden af. De verhouding tussen inwoners die zorg leveren en die dit nodig hebben verschuift richting mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben. De problematiek als gevolg van de vergrijzing wil het college meenemen in beleid dat zowel op ouderen als ook op andere inwoners gericht is. Denk bijvoorbeeld aan de Woon-zorgvisie en aan de ondersteuning van mantelzorgers. We willen daarnaast nagaan in hoeverre we met extra aandacht voor dementie nog een verschil kunnen maken.

6. De opbouw van het sociaal domeinbeleid

Op naar een integraal strategisch beleid
De huidige strategienota Sociaal Domein omvat het strategisch beleid voor de Wmo (inclusief welzijn en het lokaal gezondheidsbeleid), de Jeugdwet en de Participatiewet. Hoewel een deel van het huidige beleid goed aansluit bij de behoefte van onze inwoners, sluit het huidige strategische beleid onvoldoende aan bij de ontwikkelingen van de laatste jaren en bij het raadsprogramma.

Daarnaast zijn het kunst-, cultuur-, sport- en onderwijsbeleid (inclusief de Voorschoolse educatie/Peuterarrangementen bij de kinderopvang) ook beleidsvelden binnen het sociaal domein. Dit beleid is momenteel opgenomen in separate nota's en notities. Tussen deze beleidsstukken en de huidige strategienota Sociaal Domein is weinig tot geen sprake van integraliteit. Specifiek op het gebied van sport, kunst en cultuur is een vernieuwing en een integrale aanpak noodzakelijk.

Het nieuwe strategische kader
Het college is net als de gemeenteraad groot voorstander van integraal beleid. Het college ziet daarom een integraal sociaal domein beleid voor zich, dat bestaat uit een duidelijke strategische nota, waarin het kader stellend beleid[2] is opgenomen en is aangegeven hoe we om gaan met participatie, monitoring en evaluatie. Het sluit aan bij de ontwikkelingen in de samenleving. Heldere meetbare indicatoren maken onderdeel uit van de nieuwe strategienota.

In de strategienota gaan we tevens het strategische kader voor het sport-, kunst- en cultuur- en onderwijsbeleid opnemen en meer integreren met de doelen binnen de rest van het sociaal domein. Ook leggen we in de nota de verbinding met het fysiek domein. Denk bij dit laatste bijvoorbeeld aan: wonen voor doelgroepen (woonbeleid), maatschappelijk vastgoed ten behoeve van sport/kunst/cultuur, huisvesting van scholen (Integraal Huisvestingsplan) en het faciliteren van welzijn/ontmoeting in de wijk (ontmoetingsplaatsen/inrichting buitenruimte). Ten aanzien van het programma arbeidsmigranten leggen we in het kader de verbinding met het sociaal domein ten aanzien van zorg en welzijn.

De strategische nota willen we zo leesbaar mogelijk aanbieden. Kort, krachtig en voorzien van een grafische infosheet die in één oogopslag de belangrijkste informatie bevat.

Concrete en praktische uitvoerings- en actieplannen
Onder deze nota hangen compacte en duidelijke uitvoerings- en actieplannen op de diverse onderwerpen die speerpunten van college- en raad zijn. Met deze plannen geeft het college

[2] In de strategienota legt de raad het kader vast waarbinnen het college uitvoering geeft aan het sociaal domein. In Aalsmeer bevat de toekomstige strategienota de onderdelen uit het raadsprogramma en vertaalt deze tot concrete kaders. Daarnaast bevat de nota de verplichte vertaling van de Jeugdwet, Wmo en Participatiewet op lokaal niveau (en het strategisch kader voor sport, kunst en cultuur).

vanuit haar verantwoordelijkheid invulling aan het strategische kader. Elk plan gaat in aanvang over één (deel-)thema, aandachtspunt of beleidsonderwerp en beschrijft kort en krachtig wat het college hier concreet op gaat doen. Natuurlijk verliezen we de integraliteit bij het maken van zo'n plan niet uit het oog. Bij het opstellen en uitvoeren is participatie essentieel, waarbij we ook de raad actief willen betrekken (zie ook de paragraaf over participatie).
Op basis van het overdrachtsdocument, het raadsprogramma en de input vanuit de kernorganisatie, vakspecialisten en de Adviesraad sociaal domein denkt het college bijvoorbeeld onder andere aan de volgende uitvoerings- en actieplannen (geen uitputtende lijst): Cultuureducatie met kwaliteit, Beeldende kunst, Onderwijsagenda, Welzijn en positieve gezondheid in de wijk, Toegankelijk en diversiteit en Lokaal sportakkoord.

Doen wat (nu) nodig is
Er is een aantal onderwerpen waarvoor we een uitwerkingsplan maken, waarbij het niet wenselijk is te wachten tot het nieuwe op het raadsprogramma gebaseerde strategische beleid is vastgesteld. Deze uitvoerings- en actieplannen over onderwerpen die nu de aandacht vragen[3]. Hiermee kunnen we in 2023 aan de slag onder de vastgestelde kaders (huidige strategienota sociaal domein).

Het nieuwe beleid in schema
In de bijlage bij deze procesnotitie treft u een schematische weergave van de opbouw van het nieuwe beleidskader.

7. Participatie en betrokkenheid gemeenteraad

Essentieel, en doen wat nodig en zinvol is
Zowel het college als de gemeenteraad geven aan dat participatie essentieel is voor het opstellen en uitvoeren van beleid. Ook inwoners, belangengroepen, organisaties en bedrijven hebben aangegeven meer betrokken te willen worden.
Van belang is de betrokkenen, geïnteresseerden en partijen op *die* momenten te betrekken, waarop ze vinden dat hun inbreng ook echt waardevol is en de gemeente ook iets met deze inbreng gaat doen. Participeren zonder dat de gemeente opvolging kan geven werkt demotiverend en verhoogt het wantrouwen. Het gaat om het goede gesprek op het juiste moment.

Participatie strategienota
Voor de strategienota sociaal domein kiest het college om (1) de gemeenteraad, (2) de adviesraad sociaal domein (als adviesorgaan vanuit inwoners/belangengroepen), (3) professionals zoals huisartsen, schoolbesturen, kinderopvangorganisaties en gecontracteerde aanbieders van (specialistische) hulp (Jeugd en Wmo), (4) maatschappelijke organisaties zoals welzijnsstichting Participe en (5) verenigingen te betrekken bij het maken van het nieuwe beleid. We denken zowel aan een brede verkennende conferentie in het voorjaar van 2023 om mee te denken aan de voorkant, als ook de mogelijkheid voor onze stakeholders (maatschappelijk middenveld, ASD en verenigingen) om te reageren op het opgestelde conceptbeleid, voor dit aan uw raad wordt aangeboden voor besluitvorming. We zullen de opgestelde conceptnotitie ook ter kennisname aan uw raad sturen. Zo blijft u goed aangehaakt op de voortgang van het proces.

Participatie uitvoerings- en actieplannen

[3] In hoofdstuk 1 benoemden we enkele voorbeelden hiervan: welzijn en welbevinden, mentale gezondheid, arbeidsmigranten en de kosten van de jeugdzorg en individuele Wmo-voorzieningen.

Ook wat betreft de uitvoerings- en actieplannen denken we aan een bredere aanpak. Tijdens de hierboven genoemde verkennende conferentie willen we ook vragen mee te denken over de inhoudelijke inzet op de onderwerpen van onze uitvoerings- en actieplannen. Elke uitvoerings- en actieplan kent daarnaast in de basis eigen vormen waarop inwoners en het maatschappelijk middenveld kunnen meedenken. We willen ons daarbij inzetten om ook expliciet in gesprek te gaan met die inwoners waarover het beleid gaat.

Dit laatste doen we bijvoorbeeld door als collegeleden direct met inwoners te spreken, 1-op-1 of in kleine groepen. Of ze op andere wijze te vragen wat voor hen specifiek van belang is. We bouwen aan een netwerk van ervaringsdeskundigen en betrokken inwoners zodat we hen kunnen benaderen om mee te denken bij beleid en de uitvoering daarvan.

Raadsleden vragen we ook mee te denken over uitvoerings- en actieplannen. Als volksvertegenwoordigers spreekt u inwoners en beschikt u over waardevolle informatie over diverse onderwerpen die van aanzienlijke meerwaarde kan zijn om mee te nemen. Samen met u wil het college zoeken naar een vorm waarin raadsleden waardevolle input kunnen leveren voor uitvoerings- en actieplannen, waarbij we rekening houden met ieders rol en verantwoordelijkheid.

Betrokkenheid gemeenteraad
Het college vraagt de gemeenteraad op de volgende momenten betrokken te zijn bij het tot stand komen van het nieuwe beleid voor het sociaal domein:

1. Vaststellen van de uitgangspunten in deze notitie (zie beslispunt H10);
2. Meedenken/input leveren tijdens de brede verkennende conferentie over het nieuwe strategisch beleid en de uitvoerings- en actieplannen;
3. Meedenken over indicatoren voor het sociaal domein (zie H8);
4. Nemen van een besluit bij het vaststellen van de Strategienota in december 2023;
5. Input leveren/ meedenken uitvoerings- en actieplannen.

8. Monitoring en evaluatie

Het college vindt monitoring van beleid van essentieel belang, want levert het ingezette beleid ook het beoogde effect voor onze inwoners?
Vanuit de rol van de raad is het even zeer van belang om de spreekwoordelijke vinger aan de pols kunnen houden hoe het gaat met het sociaal domein. Monitoring gaat onder meer over de juiste indicatoren. Maar ook over evaluatie van beleid via indicatoren, ervaringen van inwoners en bevindingen van maatschappelijke organisaties. Het college wil samen met de raad uitwerken hoe Aalsmeer monitoring optimaal in haar beleid kan verwerken.

Tijdens de recente raadsbehandeling van indicatoren voor het sociaal domein (vlak voor de verkiezingen), bleek dat de raad niet onverdeeld enthousiast was met de voorgestelde indicatoren. Het college stelt voor dat wij de betreffende indicatoren tot de vaststelling van het nieuwe beleid zo goed mogelijk meten, maar daarnaast gezamenlijk komen tot passende smart-indicatoren, met directe input vanuit de raad. Wij vragen de fracties een lid af te vaardigen in een indicatorenwerkgroep om gezamenlijk met u (en ambtelijk ondersteund), een passende set indicatoren uit te werken die we kunnen opnemen in de nieuwe strategienota voor het sociaal domein.

Daarnaast worden (korte en duidelijke) evaluaties wat betreft het college zo veel mogelijk een vast onderdeel van beleid de komende jaren. Een opkomende methode bij andere gemeenten in Nederland is het ‘ophalen van ervaringen’ / ‘vertellen van verhalen’. Uit deze

verhalen en ervaringen valt af te leiden of beleid werkt of niet. Het college wil onderzoeken of een dergelijke methodiek ook voor Aalsmeer meerwaarde heeft.

Het college heeft voor de komende jaren diverse onderzoeken en pilots gepland ter verbetering van huidig beleid en uitvoering. Dit is nodig om onze inwoners optimaal te ondersteunen binnen de bestaande budgetten. Deze pilots kunnen ook 'minder goed gaan' of 'niet veel opleveren'. Een minder optimaal resultaat hebben we misschien liever niet, maar het kan en mag wel. Ook daar leren we van en juist daarom oefenen we via pilots hoe we kunnen blijven verbeteren.

9. Planning

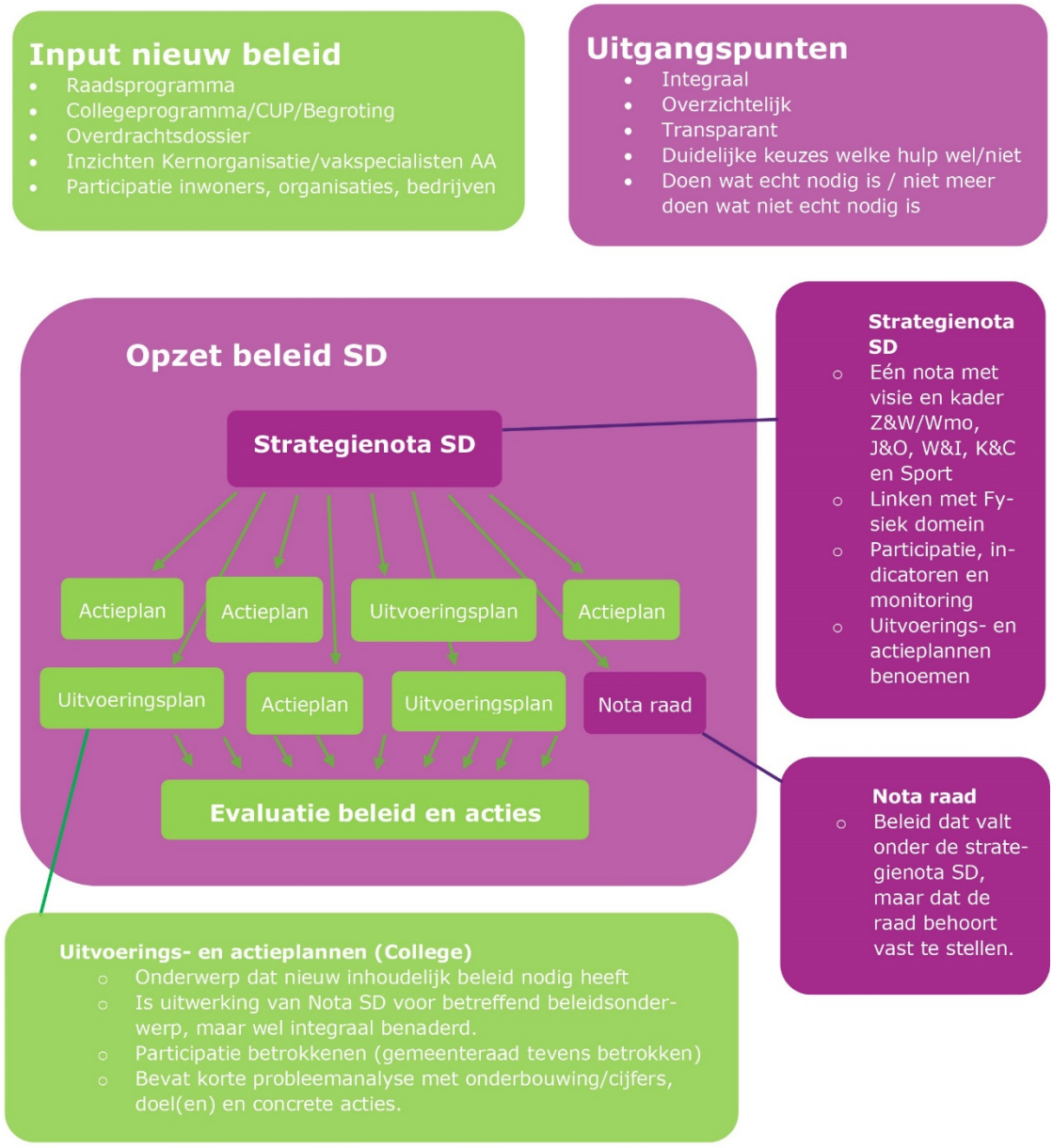
Deze procesnotitie bieden we voor bespreking aan de raad eind 2022. Op basis van de uitkomsten van de bespreking willen we begin 2022 starten met het traject om te komen tot nieuw strategisch beleid voor het sociaal domein. We stellen voor de nieuwe strategienota aan te bieden ter vaststelling in de raad van december 2023. Dit geeft de mogelijkheid alle stappen die van belang zijn om te komen tot een passend en gedragen nieuw strategisch kader op de juiste wijze te zetten. Concreet in schema zijn dit de volgende stappen:

Stap	Tijdpad	Inhoud
0	Nov-dec 2022	Procesnotitie behandelen in raadscommissies en besluitvorming in gemeenteraad.
1	Febr-mrt 2023	Verkennende conferentie 'aan de voorkant' met maatschappelijk middenveld, ASD en raadsleden: wat is van belang op te nemen in het strategisch beleid (en uitvoerings-/actieplannen).
2	Mrt – mei 2023	Komen tot bruikbare indicatoren: werksessies met raadsleden (wat heeft u nodig om vanuit uw rol te kunnen sturen)
3	Mei – jun 2023	Schrijven conceptnota
4	Juli-sept 2023	Verzoek om reactie op concept strategienota aan maatschappelijk middenveld en ASD (concept tkn naar gemeenteraad)
5	Sept/okt 2023	Aanpassen conceptnota nav reacties maatschappelijk middenveld en ASD
6	17 nov + 7 dec	Behandeling strategienota in raadscommissies van 17 november en 7 december.
7	21 dec 2023	Behandeling Strategienota in raad van 21 december

10. Beslispunt gemeenteraad

- De raad besluit de voorgestelde uitgangpunten in hoofdstuk 5 (Uitgangspunten voor het sociaal domeinbeleid), 7 (Participatie) en 8 (Monitoring) van de Procesnotitie Strategienota Sociaal Domein vast te stellen.

Bijlage: Schematische weergave opbouw strategisch beleidskader sociaal domein

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp	Inbesteding nascheiding en verwerking fijn huishoudelijk restafval bij Omrin
Gevraagd besluit	1. Toetreden tot Afvalsturing Friesland N.V. (Omrin) voor de nascheiding en de verwerking van het fijn huishoudelijk restafval; 2. Inkoop van 45 aandelen a € 4.718 per aandeel met een totaalbedrag van € 212.310,00; 3. Ondertekening van de contractstukken door burgemeester mr. G.E. Oude Kotte in december 2022; 4. Dit ontwerpvoorstel voor te leggen aan de gemeenteraad waarbij wordt voorgesteld dat de raad geen wensen en bedenkingen heeft ten aanzien van de toetreding tot Omrin NV.
Bijlagen	Bijlage 1: Raadsvoorstel 10 maart 2022 (kenmerk Z22-004581) Inbesteding nascheiding en verwerking restafval gemeente Aalsmeer Bijlage 2 College-advies 12 juli 2022 stand van zaken inbesteding nascheiding en verwerking restafval (kenmerk Z22-004581)
Besluit van de raad nodig	Ja
Openbaarheid	Ja Bekendmaking AWB
Participatie	Neen
Behandeld in B&W-vergadering d.d.	22 NOV 2022, nr 13
Besluit B&W	Conform advies

Datum 15 november 2022
Nummer Z22-004581
Portefeuillehouder W. Kikkert

Besproken in staf met portefeuillehouder op 14 november 2022

Afdeling Centrale Beheertaken
Behandelend ambtenaar N.J. Altorf
Telefoonnummer 540 42 39
E-mail n.j.altorf@amstelveen.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Het contract voor de verwerking van huishoudelijk restafval met het AEB verloopt per 31-12-2022. Het doel is om per 1-1-2023 een nieuwe overeenkomst te hebben met Omrin uit Friesland voor de nascheiding en verwerking van het fijn huishoudelijk restafval, tegen zo laag mogelijke kosten en zo min mogelijk milieueffect.

De gemeenteraad heeft gekozen voor inbesteding van de nascheiding en de verwerking van het restafval bij de overheidsgedomineerde afvalverwerker Omrin uit Friesland. In de raad van 10 maart 2022 is hierover een besluit genomen (bijlage 1, Raadsvoorstel 10 maart 2022, kenmerk Z22-004581, Inbesteding nascheiding en verwerking restafval gemeente Aalsmeer).

Op 12 juli is door het college de stand van zaken 'inbesteding nascheiding en verwerking restafval (bijlage 2, college-advies, kenmerk Z22-004581)' besproken. Daarbij is besloten dat Aalsmeer rechtstreeks aandeelhouder wordt van Omrin.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

1. Toetreden tot Afvalsturing Friesland N.V. (Omrin) voor de nascheiding en de verwerking van het fijn huishoudelijk restafval.
2. Inkoop van 45 aandelen a € 4.718 per aandeel met een totaalbedrag van € 212.310,00.
3. Ondertekening van de contractstukken door burgemeester mr. G.E. Oude Kotte in december 2022.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 4, Openbare Ruimte

Aanleiding

Gemeente Aalsmeer heeft als beleidslijn gekozen om het restafval/PMD afval te laten nascheiden door middel van inbesteding bij het overheidsgedomineerde bedrijf Afvalsturing Friesland/Omrin. Omrin is de handelsnaam waarvan Afvalsturing Friesland N.V. (afvalverwerking) en N.V. Fryslân Milieu (logistieke dienstverlening) samen gebruikmaken.

Argumenten

De verwerking van het restafval/PMD moet worden gecontinueerd. Het is cruciaal dat ook op 1-1-2023 het fijn huishoudelijk restafval op tegen zo laag mogelijke kosten en zo min mogelijke milieu belasting wordt verwerkt.

Kanttekeningen

Toetreding van de gemeente Aalsmeer tot Afvalsturing Friesland N.V. moet middels een collegebesluit vormgegeven worden. In artikel 160 lid 2 Gemeentewet is vastgelegd dat het college slechts besluit tot deelneming in een vennootschap als dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor het behartigen van het daarmee te dienen openbaar belang (i.c. het gemeentelijk belang). Dit besluit wordt genomen nadat de gemeenteraad een ontwerp-besluit hierover is toegezonden en in de gelegenheid is gesteld om zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen. Het raadsbesluit van 10 maart 2022 (kenmerk Z22-004581) inbesteding nascheiding en verwerking restafval gemeente Aalsmeer (bijlage 1) en het college-advies 12 juli 2022 'stand van zaken inbesteding nascheiding en verwerking restafval' (bijlage 2, kenmerk Z22-004581) voorzien hier reeds in.

Aalsmeer koopt bij Omrin aandelen 'B'. Door het onderscheid tussen A-aandeelhouders (de Friese gemeenten, die destijds Afvalsturing Friesland hebben opgericht) en B-aandeelhouders (de later

toegetreden en toetredende niet-Friese aandeelhouders) blijven de Friese gemeenten als aandeelhouders-A exclusief gerechtigd tot de reserves die zijn opgebouwd tot het moment van toetreding van de eerste aandeelhouders-B en konden en kunnen niet-Friese gemeenten toetreden tegen een reële uitgifteprijs voor hun aandelen in Afvalsturing Friesland. Voor het overige is er geen onderscheid tussen aandeelhouders-A en aandeelhouders-B: beide groepen aandeelhouders hebben evenveel zeggenschap en evenveel recht op dividend, dit uiteraard naar rato van hun aandelen in Afvalsturing Friesland.

Financiën

Uitgegaan wordt van een aantal van 45 aandelen voor de gemeente Aalsmeer. De uitgifteprijs per aandeel bedraagt € 4.718,00, opgebouwd uit nominaal € 450 per aandeel en € 4.268 per aandeel inkoop in opgebouwde reserves. Dit maakt een totaal voor de gemeente Aalsmeer van 45 x € 4.718,00 = € 212.310,00.

Over het nominale bedrag van de aandelen die de gemeente in Afvalsturing Friesland houdt (€ 450,00 per aandeel) wordt jaarlijks een primair dividend uitgekeerd van 7%. Dit is vastgelegd in de statuten van Afvalsturing Friesland. Om een indicatie te geven: over 2021 is een totaalbedrag aan aanvullend dividend uitgekeerd van € 2.400.000. Dit kwam per aandeel voor 2021 neer op € 557,50.

De financiële consequenties van het aandeelhouderschap bij Omrin moet worden opgenomen in de begroting 2023 bij de 1e bestuursrapportage 2023/ Kadernota 2024

Communicatie

n.v.t.

Procedure

- Op 22 november neemt het college een besluit en brengt het besluit in procedure;
- Op 2 december wordt het ontwerpbesluit meegestuurd met de stukken voor de raad van 15 december a.s. (indien de raad vragen heeft, kunnen deze schriftelijk worden gesteld);
- Op 15 december behandelt de raad het besluit en kan de raad zijn wensen en bedenkingen aan het college meegeven;
- Op 20 december besluit het college definitief waarna de burgemeester de stukken ondertekent.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr

Datum B&W-besluit 22 november 2022

Voor de vergadering van raad d.d.
15 december 2022

Portefeuillehouder wethouder W. Kikkert
Afdeling Centrale beheertaken
Behandelend ambtenaar N.J. Altorf
Telefoonnummer 540 42 39
E-mail n.j.altorf@amstelveen.nl

Onderwerp

Effectuering besluit tot inbesteding nascheiding en verwerking fijn huishoudelijk restafval bij Omrin

Gevraagd besluit

1. Geen wensen en bedenkingen ten aanzien van toetreding tot de overheidsgedomineerde NV Omrin naar voren te brengen en daarmee het college in staat te stellen te besluiten tot deelname in de overheidsgedomineerde NV Omrin door middel van het aankopen van 45 aandelen Omrin NV.
2. De financiële gevolgen in de begroting 2023 te verwerken.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Dit betreft een uitwerking van een eerder door de raad genomen besluit om de afvalverwerking en nascheiding van het huishoudelijk afval te gunnen aan Omrin NV.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Koop van 45 aandelen a € 4.718 per aandeel met een totaalbedrag van € 212.310,00

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

4 Openbare ruimte, Afvalinzameling

Aanleiding

Het contract voor de verwerking van huishoudelijk restafval met het AEB verloopt per 31-12-2022. De gemeenteraad heeft op 10 maart 2022 het besluit genomen om vanaf 1 januari 2023 het restafval te laten nascheiden en verwerken door overheidsgedomineerde afvalverwerker Omrin uit Friesland per 1 januari 2023. (Raadsvoorstel 10 maart 2022, kenmerk Z22-004581, Inbesteding nascheiding en verwerking restafval gemeente Aalsmeer).

In eerste instantie zijn twee opties onderzocht. Namelijk de lijn dat Meerlanden NV namens de gemeente aandeelhouder zou worden van Omrin. Dit stuitte echter op bezwaren omdat daar de voorwaarde aan verbonden was al het huishoudelijk afval van de deelnemers aan De Meerlanden bij inbesteding bij de Omrin onder te brengen. Dit bleek niet haalbaar waardoor direct aandeelhouderschap van de gemeente Aalsmeer als enig resterende optie overbleef.

Op 12 juli is door het college de stand van zaken 'inbesteding nascheiding en verwerking restafval (bijlage 2, college-advies, kenmerk Z22-004581)' besproken. Daarbij is besloten dat Aalsmeer rechtstreeks aandeelhouder wordt van Omrin. Nu gaat het om de effectuering van dat besluit.

Vanuit art 160 lid 2 gemeentewet het volgende is bepaald:

Het college besluit slechts tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

Argumenten

Op deze wijze kan een eerder besluit van de raad tot het onderbrengen van de verwerking en nascheiding van huishoudelijk afval worden afgewikkeld.

Kanttekeningen

Geen kanttekening. Betreft slechts de formele afhandeling van een eerder genomen besluit door de gemeenteraad.

Financiën

Uitgegaan wordt van een aantal van 45 aandelen voor de gemeente Aalsmeer.
De uitgifteprijs per aandeel bedraagt € 4.718,00, opgebouwd uit nominaal € 450 per aandeel en € 4.268 per aandeel inkoop in opgebouwde reserves. Dit maakt een totaal voor de gemeente Aalsmeer van 45 x € 4.718,00 = € 212.310,00.

Over het nominale bedrag van de aandelen die de gemeente in Afvalsturing Friesland houdt (€ 450,00 per aandeel) wordt jaarlijks een primair dividend uitgekeerd van 7%. Dit is vastgelegd in de statuten van Afvalsturing Friesland. Om een indicatie te geven: over 2021 is een totaalbedrag aan aanvullend dividend uitgekeerd van € 2.400.000. Dit kwam per aandeel voor 2021 neer op € 557,50.
De financiële consequenties van het aandeelhouderschap bij Omrin moet worden opgenomen in de begroting 2023.

Communicatie

Niet van toepassing.

Procedure

Nadat de gemeenteraad heeft aangegeven geen wensen of bedenkingen te hebben ten aanzien van het ontwerpbesluit van het college zal het college:
1 Het definitieve besluit nemen tot toetreding tot de overheidsgedomineerde NV Omrin
2 Overgaan tot koop van 45 aandelen tegen een uitgifteprijs van € 4.718 per aandeel

Zal de burgemeester overgaan tot ondertekening van alle bijbehorende contractstukken.

Bijlagen

Ontwerp collegebesluit ten aanzien van de toetreding tot Omrin NV.

burgemeester en wethouders van de gemeente Aalsmeer,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. Sj. Vellenga	mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. geen wensen en bedenkingen ten aanzien van toetreding tot de overheidsgedomineerde NV Omrin naar voren te brengen en daarmee het college in staat te stellen te besluiten tot het aankopen van de aandelen Omrin.
2. de financiële gevolgen in de begroting 2023 te verwerken.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2022.

De griffier,

O.F. Matheijsen

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr Z22-004581

Portefeuillehouder wethouder drs. W.B. Alink-Scheltema

Datum B&W-besluit 25 januari 2022

Afdeling

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
N.J. Altorf

Voor de vergadering van raad d.d.
10 maart 2022

Behandelen in de raadscommissie Ruimte en Economie
op 15 februari 2022

Onderwerp

Inbesteding nascheiding en verwerking restafval gemeente Aalsmeer

Gevraagd besluit

1. In te stemmen met het maken van nadere afspraken met overheidsgedomineerd afvalverwerker OMRIN uit Friesland om op basis van de door Meerlanden opgestelde businesscase 'inbesteding nascheiding en verwerking restafval gemeente Aalsmeer' te komen tot een overeenkomst;
2. In te stemmen met, om vooruitlopend op de eventuele inbesteding bij OMRIN, het in collectiviteit met regiogemeenten starten van een Europese aanbesteding voor de verwerking van het restafval/PMD om zeker te zijn van verwerking per 1-1-2023;
3. Indien de uitwerking dan de businesscase met overheidsgedomineerde afvalverwerker OMRIN positief is, in te stemmen met het tijdig stopzetten van de deelname aan de collectieve Europese aanbesteding.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Het contract voor de verwerking van restafval met het AEB verloopt per 31-12-2022. Het doel is om per 1-1-2023 een nieuwe overeenkomst te hebben met een afvalverwerker voor de verwerking van het restafval, tegen zo laag mogelijke kosten en zo min mogelijk milieueffect.

Het college heeft de voorkeur hierbij te kiezen voor inbesteding van de nascheiding en de verwerking van het restafval bij de overheidsgedomineerde afvalverwerker OMRIN uit Friesland

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

1. Het maken van nadere afspraken met overheidsgedomineerd afvalverwerker OMRIN uit Friesland om op basis van de door Meerlanden opgestelde businesscase 'inbesteding nascheiding en verwerking restafval gemeente Aalsmeer' te komen tot een overeenkomst;
2. Vooruitlopend op de eventuele inbesteding bij OMRIN, in collectiviteit met regiogemeenten een Europese aanbesteding te starten voor de verwerking van het restafval/plastic, metaal en drinkpakken (PMD) om zeker te zijn van verwerking per 1-1-2023;
3. Indien de businesscase met overheidsgedomineerde afvalverwerker OMRIN positief is, tijdig de deelname aan de collectieve Europese aanbesteding stop te zetten.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 4, openbare ruimte

Aanleiding

In de metropoolregio Amsterdam en de regio Duin en Bollenstreek werken gemeenten en 'hun' overheidsorganisaties op het gebied van afval- en grondstoffenbeheer in verschillende combinaties en op verschillende onderwerpen samen. De verwerking van het ingezamelde huishoudelijk restafval vindt voor al deze gemeenten plaats bij afvalenergiecentrale AEB te Amsterdam. De gemeente Amsterdam heeft als enig aandeelhouder het besluit genomen tot verkoop van AEB. Naast dit besluit heeft het college van Amsterdam besloten om geen nieuw afvalverwerkingscontract aan AEB mee te geven bij de verkoop. Amsterdam heeft als eigenaar van het AEB er wel voor gekozen een overbruggingscontract af te sluiten voor drie jaar om het restafval nog aan te leveren bij het AEB. Daarna bereidt Amsterdam een aanbesteding voor de verwerking van het huishoudelijk restafval voor. Aalsmeer en de andere klantgemeenten kunnen echter vanwege juridische/aanbesteding technische redenen geen overbruggingsperiode van drie jaar afsluiten met het AEB.

Het contract van Aalsmeer en van de andere klantgemeenten loopt nog tot eind 2022. Daarom is door 18 regiogemeenten in samenwerking met Meerlanden onderzocht op welke wijze de verwerking van het ingezamelde restafval kan worden gewaarborgd. Er zijn vier strategische opties verkend:

1. Verlengen van de huidige contracten;
2. Aanbesteding aan de markt;
3. Deelnemen in een overheidsgedomineerde verwerkingsorganisatie (bv HVC of Omrin);
4. Andere strategische opties zoals een eigen verwerkingsinstallatie.

Door adviesbureau IPR Normag is in samenspraak met en in opdracht van de klantgemeenten onderzoek gedaan naar bovenstaande opties. Optie 1 valt vanwege juridische redenen af en optie 4 wordt op voorhand vanwege praktische redenen als niet haalbaar beschouwd. Dit betekent dat optie 2 en 3 als mogelijkheid kunnen worden beschouwd.

Elke gemeente diende daarbij voor zichzelf antwoord te geven op onderstaande vragen:

1. Aanbesteden of inbesteden;
2. Welke dienstverlening;
3. Individueel of collectief.

Ad 1) De eerste vraag die moest worden beantwoord, is of een gemeente kiest voor een (Europese) aanbesteding of een inbesteding bij een overheidsgedomineerd bedrijf zoals bijvoorbeeld OMRIN (Friesland) of HVC (Alkmaar). In de bestuurlijke samenvatting 'Verkenning strategische opties verwerking van huishoudelijk afval' zijn deze twee opties globaal naast elkaar gezet met de belangrijkste kenmerken en verschillen. De optie van inbesteding is nader onderzocht in het voorjaar van 2021. Dit heeft geresulteerd in de notitie 'Memo ter ondersteuning van besluitvorming over de route voor verwerking huishoudelijk restafval: aanbesteding aan de markt of deelnemen in een overheid gedomineerde afvalverwerker'.

Op basis van deze rapportages en het gegeven dat Aalsmeer als beleidslijn heeft gekozen om het restafval/PMD afval te laten nascheiden, heeft het college er voor gekozen om de optie van inbesteding met een overheidsgedomineerde bedrijf nader te onderzoeken[1] door Meerlanden hiervoor een

[1] 14 september 2021 is hierover een brief aan de raad gestuurd: 'Keuze voor inbesteden of aanbesteden verwerking restafval na 31-12-2022'
28 september 2021 is in een informeel overleg gehouden over het onderwerp 'inbesteden of aanbesteden;
14 december 2021 is in de raadsbrief 'stand van zaken implementatie afvalinzamelplan' door het college aangegeven dat Omrin de meest geschikte samenwerkingspartner lijkt.

businesscase te laten opstellen. De eerdergenoemde memo's zijn door Meerlanden verwerkt in de businesscase 'Inbesteding nascheiding en verwerking restafval gemeente Aalsmeer, dd. januari 2022' (bijlage 1). In deze businesscase is o.a. aandacht besteed aan de wijze van toetreden, de risico's, de overslag, het transport en de verwerking van het rest/PMD-afval.

Mede met het oog op het nieuwe afvalbeleid van gemeente Aalsmeer (waarbij gekozen is voor het nascheiden van PMD) is de route van inbesteding bij Afvalsturing Friesland/Omrin een reële optie. Omrin is de handelsnaam waarvan Afvalsturing Friesland (afvalverwerking) en Fryslân Miljeu (logistieke dienstverlening) samen gebruikmaken.

Ad 2) De tweede vraag was welke dienstverlening een gemeente wil afnemen. Dit heeft betrekking op de wijze waarop het PMD-afval in de gemeente wordt ingezameld. In Aalsmeer hebben we op basis van het grondstoffenplan 2021 – 2025 gekozen voor nascheiding van het PMD. Dit past binnen het bedrijfsmodel van de overheidsgedomineerde afvalverwerkers.

Ad 3) De derde vraag was of Aalsmeer individueel of collectief een businesscase maakt om aan te sluiten bij een overheidsgedomineerd afvalverwerker. Aalsmeer heeft er vanwege haar specifieke situatie (de keuze voor PMD nascheiding) gekozen voor een individuele businesscase inbesteden.

Argumenten

De verwerking van het restafval/PMD moet worden gecontinueerd. Het is cruciaal dat ook op 1-1-2023 het restafval op tegen zo laag mogelijke kosten en zo min mogelijke milieubelasting wordt verwerkt.

Het proces om te komen tot een nieuw verwerkingscontract verloopt via drie stappen:
Fase 1 Verkenning, dit was de eerste fase tot eind 2020 waarbij iedere gemeente haar voorlopige voorkeursrichting heeft bepaald;
Fase 2 Verdieping, gezamenlijk vervolgproces ter voorbereiding op aan/inbesteding (voorjaar 2021);
Fase 3 Realisatie, uitwerken van de definitieve optie inbesteding met als escape een Europese aanbesteding.

Kanttekeningen

Om zeker te zijn dat de verwerking van het restafval/pmd is per 1-1-2023 is gewaarborgd, wordt parallel aan het proces van inbesteding in collectiviteit met andere regiogemeenten een Europese aanbestedingsprocedure doorlopen.

Als na afronding van de businesscase en uit overleg met Meerlanden en OMRIN blijkt dat de inbesteding succesvol verloopt dan zal Aalsmeer zich uit dit aanbestedingsproces terugtrekken. Het go/no go moment hiervoor ligt in het voorjaar van 2022. Een risico van inbesteding bij overheidsgedomineerde organisaties kan zijn dat marktpartijen deze constructies soms aanvechten.

Amsterdam loopt zijn eigen route en planning. Amsterdam heeft gekozen voor een overbruggingsperiode van drie jaar met het AEB, pas daarna gaat Amsterdam aanbesteden. Het is daarom voor de regiogemeenten nu een relatief gunstig moment om aan te besteden omdat nu niet alles in één grote 'bulk' op de markt komt en er daardoor geen dreiging is van een 'lock-in' situatie waarbij maar één partij de gevraagde capaciteit kan leveren. Het is op voorhand niet duidelijk wat de prijsstelling is bij een aanbesteding of waar het restafval gaat worden verwerkt. Dit kan zowel goedkoper als duurder uitvallen t.o.v. een overeenkomst met een overheidsgedomineerd bedrijf.

Financiën

Ten opzichte van het huidige kostenniveau van de afvalverwerking bij het AEB (met bronscheiding van PMD) zal de overgang door inbesteding bij Omrin (met nascheiding van PMD)

naar verwachting een verhoging van de verwerkingskosten van € 132.000,- per jaar teweegbrengen. Indien wordt gekozen voor aanbesteding aan de markt moet ook rekening worden gehouden met hogere verwerkingskosten, afhankelijk van de marktwerking kan dit zowel hogere als lagere kosten met zich meebrengen t.o.v. de inbestedingsvariant.

Los van de kosten van verwerking dient bij inbesteding bij Omrin ook rekening te worden gehouden met de (eenmalige) kosten voor de verwerving van aandelen. Op basis van het aantal aandelen en de prijs kan dit naar verwachting tussen de € 30.000 tot € 105.000 liggen.

De financiële gevolgen inclusief de dekking van de extra kosten worden meegenomen in de Kadernota 2023.

Communicatie

Niet van toepassing

Procedure

Behandeling in de collegevergadering van 25 januari 2022
Behandeling in de commissie Ruimte- en economie van 15 februari 2022
Besluitvorming in de raad van 10 maart 2022.
College heeft mandaat om nadere afspraken met Omrin te maken in samenspraak met Meerlanden.

Bijlagen

Memo Meerlanden, Inbesteding nascheiding en verwerking restafval gemeente Aalsmeer, dd. januari 2022

de secretaris,

drs. Sj. Vellenga

de burgemeester,

mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	**Aanvaarde amendementen / moties**
Ongewijzigd aanvaard	
Gewijzigd aanvaard	
Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. In te stemmen met het maken van nadere afspraken met overheidsgedomineerd afvalverwerker OMRIN uit Friesland om op basis van de door Meerlanden opgestelde businesscase 'inbesteding nascheiding en verwerking restafval gemeente Aalsmeer' te komen tot een overeenkomst;
2. In te stemmen met, om vooruitlopend op de eventuele inbesteding bij OMRIN, het in collectiviteit met regiogemeenten starten van een Europese aanbesteding voor de verwerking van het restafval/PMD om zeker te zijn van verwerking per 1-1-2023;
3. Indien de uitwerking dan de businesscase met overheidsgedomineerde afvalverwerker OMRIN positief is, in te stemmen met het tijdig stopzetten van de deelname aan de collectieve Europese aanbesteding.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 10 maart 2022.

De griffier,

O. van Kolck

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp	Stand van zaken inbesteding nascheiding en verwerking restafval
Gevraagd besluit	1. Kennis te nemen van de stand van zaken t.a.v. de inbesteding/aanbesteding van de verwerking van het restafval 2. Ten aanzien van de Europese Aanbesteding te kiezen om voor de definitieve gunning (medio augustus 2022) de opdracht van Aalsmeer terug te trekken ten gunste van de inbesteding bij overheidsgedomineerd bedrijf Omrin; 3. In te stemmen dat Aalsmeer rechtstreeks aandeelhouder wordt bij Omrin; 4. In te stemmen met de procedure/planning tot inbesteding bij Omrin.
Bijlagen	Bijlage 1: Raadsvoorstel 10 maart 2022 (kenmerk Z22-004581) Inbesteding nascheiding en verwerking restafval gemeente Aalsmeer Bijlage 2: Brief van AEB, 27 januari 2022, Optie op verlengde dienstverlening en intrekken opzegging. Bijlage 3: 'verduidelijking en rectificatie nascheiding'
Openbaarheid	Ja
Participatie	Neen
Behandeld in B&W-vergadering d.d.	12 juli 2022, nr 13
Besluit B&W	**Conform advies**

Datum ~~7 juli~~ 2022
Nummer Z22-004581
Portefeuillehouder wethouder Dhr. D. Kuin

Besproken in staf met portefeuillehouder op 14 juni 2022

Afdeling Centrale Beheertaken
Behandelend ambtenaar N.J. Altorf
Telefoonnummer 540 42 39
E-mail n.j.altorf@amstelveen.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Het contract voor de verwerking van restafval met het AEB verloopt per 31-12-2022. Het doel is om per 1-1-2023 een nieuwe overeenkomst te hebben met een afvalverwerker voor de verwerking van het restafval, tegen zo laag mogelijke kosten en zo min mogelijk milieueffect.

De gemeenteraad heeft hierbij gekozen voor inbesteding van de nascheiding en de verwerking van het restafval bij de overheidsgedomineerde afvalverwerker Omrin uit Friesland. In de raad van 10 maart 2022 is hierover een besluit genomen (bijlage 1, Raadsvoorstel 10 maart 2022, kenmerk Z22-004581, Inbesteding nascheiding en verwerking restafval gemeente Aalsmeer)

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

1. Het maken van nadere afspraken met overheidsgedomineerd afvalverwerker Omrin uit Friesland om op basis van de door Meerlanden opgestelde businesscase 'inbesteding nascheiding en verwerking restafval gemeente Aalsmeer' te komen tot een overeenkomst;
2. Aalsmeer wordt aandeelhouder bij Omrin;
3. Vooruitlopend op de eventuele inbesteding bij Omrin is als 'Fall back optie' in collectiviteit met regiogemeenten een Europese aanbesteding doorlopen voor de verwerking van het restafval/plastic, metaal en drinkpakken (PMD).
4. Ten aanzien van de Europese aanbesteding is het advies is om voor de definitieve gunning de opdracht van Aalsmeer terug te trekken ten gunste van de inbesteding bij Omrin.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 4, Openbare Ruimte

Aanleiding

Aalsmeer heeft als beleidslijn gekozen om het restafval/PMD afval te laten nascheiden door middel van inbesteding bij het overheidsgedomineerde bedrijf Afvalsturing Friesland/Omrin. Omrin is de handelsnaam waarvan Afvalsturing Friesland (afvalverwerking) en Fryslân Miljeu (logistieke dienstverlening) samen gebruikmaken.

Door VanDoorne advocaten is uitgezocht wat de meest wenselijk optie is van inbesteding bij Omrin. Daarbij waren er twee opties 1) Aalsmeer wordt rechtstreeks aandeelhouder bij Omrin of 2) Meerlanden vertegenwoordigt Aalsmeer als aandeelhouder bij Omrin. De tweede optie wordt als voorkeursoptie gezien, Aalsmeer wordt bij deze optie 'ontzorgd'. Omrin en Meerlanden zijn twee bedrijven die veel expertise hebben in de afvalwereld, waardoor ze elkaar kunnen versterken ten gunste van Aalsmeer.

De laatstgenoemde optie is op vrijdag 10 juni 2022 besproken tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) van Meerlanden:

- Tijdens deze AVA heeft de vergadering akkoord gegeven voor het nader uitwerken van de mogelijke deelname door Meerlanden in het aandelenkapitaal van Omrin (Afvalsturing Friesland N.V.). De vergadering heeft daarbij als voorwaarde gesteld dat de aandeelhouders in geval van een eventuele toekomstige inbesteding van de verwerking van hun restafval niet verplicht zijn om bij Omrin in te besteden, conform de door Omrin gehanteerde uitleg van de in hun statuten opgenomen kwaliteitseis.
- Meerlanden heeft deze door haar Algemene Vergadering gestelde voorwaarde aan Omrin voorgelegd. Hierop heeft Omrin intern besproken of zij mogelijkheden zien om af te wijken van de door hen gestelde kwaliteitseis (verplichte inbesteding van alle Meerlanden gemeenten bij Omrin) en hebben zij Meerlanden vervolgens meegedeeld deze mogelijkheid niet te zien;

- Bovenstaande betekent dat alleen de mogelijkheid van rechtstreekse participatie door gemeente Aalsmeer in het aandelenkapitaal van Omrin resteert.

De stand van zaken/planning ten aanzien van de inbesteding is:

- 29 april '22 – Raad van Commissarissen (RvC) van Meerlanden (Mrl) heeft principe besluit genomen t.a.v. inbesteding Aalsmeer via Mrl;
- 10 juni '22 – Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) Mrl heeft principe besluit genomen met voorwaarden;
- 20 juni '22 – Omrin heeft laten weten Meerlanden namens Aalsmeer onder gestelde voorwaarden geen aandeelhouder kan worden van Omrin;
- 3 november '22 – RvC Omrin, besluit tot goedkeuring inbesteding door Aalsmeer;
- 9 december '22 – Algemene Vergadering van Aandeelhouders Omrin – goedkeuring inbesteding door Aalsmeer.

De inbesteding via Meerlanden is bij nader inzien dus niet mogelijk, Aalsmeer moet rechtstreeks aandeelhouder worden bij Omrin.

Europese Aanbesteding als fall-back optie
In de afgelopen periode is onder begeleiding van K+V-adviesbureau samen met andere regiogemeenten een Europese Aanbesteding gehouden voor de nascheiding en verwerking van het restafval uit o.a. Aalsmeer. Deze optie is als 'fall back' in werking gesteld om zeker te zijn van verwerkingscapaciteit per 1-1-2023. Omdat Aalsmeer kiest voor inbesteding, moet Aalsmeer nu 'kleur bekennen'. Dit betekent concreet dat Aalsmeer voor medio augustus 2022[1] (de beoogde definitieve gunningsdatum) een besluit moet nemen wel of niet deel te nemen aan het aanbestedingsproces. Gezien de mogelijkheid om zelf rechtstreeks aandeelhouder te worden bij Omrin is het advies dat Aalsmeer zich terugtrekt uit de Europese Aanbesteding.

Daarnaast zijn er risico's en ontwikkelingen die van belang zijn onder de aandacht te brengen. Deze zijn beschreven onder 'kanttekeningen'.

Argumenten

De verwerking van het restafval/PMD moet worden gecontinueerd. Het is cruciaal dat ook op 1-1-2023 het restafval op tegen zo laag mogelijke kosten en zo min mogelijke milieubelasting wordt verwerkt. Op dit moment wordt na de verkenningsfase en de verdiepingsfase de realisatiefase doorlopen: het uitwerken van de definitieve optie inbesteding met als fall back de Europese aanbe steding.

Kanttekeningen

Risico bij niet slagen inbesteding
Het AEB heeft op 27 januari 2022 een brief (bijlage 2) gestuurd naar haar klantgemeenten waarbij zij opties bieden tot verlenging van de huidige overeenkomst. De opties varieren van 3 maanden, 6 maanden, 9 maanden tot en met 12 maanden, elke optie met eigen voorwaarden. Indien een gemeente gebruik wil maken van één van deze opties dan moet dit voor 30 juni 2022 worden doorgegeven. Het AEB stelt daarbij als voorwaarde dat een optie tot verlenging uitsluitend van toepassing is voor gemeenten die kiezen voor een aanbesteding. De gemeenten die kiezen voor een inbesteding, zoals Aalsmeer, komen hiervoor niet in aanmerking. Dit betekent dat Aalsmeer afhankelijk is van het slagen van de inbesteding bij Omrin, de optie om aan te besteden verloopt medio augustus bij de definiteve gunning en er is op dit moment geen mogelijkheid om te verlengen bij het AEB. De inbestedingsoptie is op dit moment nog de enige optie.

[1] De definitieve gunningsdatum van de Europese Aanbesteding is op dit moment nog niet duidelijk. Vanuit de markt worden nog vragen gesteld en bezwaren ingediend t.a.v. de uitvraag, waardoor er vertraging van het proces optreedt.

Vergoeding door Nedvang
Door de landelijke organisatie Nedvang (die vergoeding verstrekt voor de inzameling van PMD) is te kennen gegeven dat Omrin nog geen contract met Nedvang heeft afgesloten. Dit heeft tot mogelijk tot gevolg dat Aalsmeer vooralsnog niet in aanmerking komt voor 10,83 euro per ton (prijspeil 2022) inzamelvergoeding van Nedvang (inschatting is € 71.000 per jaar) per 1 januari 2023. Uit contact op directieniveau tussen Meerlanden en Omrin is door laatsgenoemde te kennen gegeven dat de onderhandelingen met Nedvang nog lopen, maar dat onafhankelijk van de uitkomst Aalsmeer geen financiële schade hiervan zal ondervinden.

Aanbesteding, wens tot nascheiding
Bij de voorbereiding van de Europese Aanbesteding van het nascheiden en verwerken van het restafval is geëist dat het PMD-rijke restafval van Aalsmeer moet worden nagescheiden. Aalsmeer was in de regionale aanbestedingsprocedure de enige gemeente waarbij dit een eis was. Bij alle andere deelnemers aan de aanbesteding was het een wens. Niet alle aanbieders kunnen nascheiding echter aanbieden. Hierdoor is het in de aanbesteding niet mogelijk om voor de relatief kleine hoeveelheid restafval van Aalsmeer punten toe te kennen voor de 'eis' tot nascheiding omdat anders partijen worden uitgesloten van deze aanbesteding met mogelijke negatieve gevolgen voor de prijsvorming. Ook voor Aalsmeer is daarom bij de aanbesteding de 'eis' aangepast in een 'wens' tot nacheiding. Wel is in de aanbesteding een passage opgenomen ten behoeve van Aalsmeer over de eis tot nascheiding, waarmee zo goed mogelijk wordt geborgd dat Aalsmeer op 1-1-2023 het restafval kan laten nascheiden (zie bijlage 3, 'verduidelijking en rectificatie nascheiding').

Autoriteit Consument & Markt
De gemeente Amsterdam heeft besloten het Afval Energie Bedrijf (AEB) te verkopen, AVR is hierbij als koper in beeld. De Autoriteit Consument & Markt doet onderzoek of dit een gewenste situatie is. De ACM wil nader onderzoeken of dit leidt tot minder concurrentie in West Nederland. De ACM wil zorgvuldig onderzoek verrichten naar de effecten van de overname. Als wordt besloten dat het AEB niet mag worden verkocht, ontstaat er mogelijk een nieuwe situatie waarbij de vraag is of de regiogemeenten dan alsnog weer door middel van 'quasi inbesteding' zouden kunnen aansluiten bij het AEB. De verwachting is niet dat de uitslag van dit onderzoek bekend is voor de deadline van de gunning van de aanbesteding.

Financiën

Ten opzichte van het huidige kostenniveau van de afvalverwerking bij het AEB (met bronscheiding van PMD) zal de overgang door inbesteding bij Omrin (met nascheiding van PMD) naar verwachting een verhoging van de verwerkingskosten van € 132.000,- per jaar teweegbrengen. Indien wordt gekozen voor aanbesteding aan de markt moet ook rekening worden gehouden met hogere verwerkingskosten, afhankelijk van de marktwerking kan dit zowel hogere als lagere kosten met zich meebrengen t.o.v. de inbestedingsvariant.

Los van de kosten van verwerking dient bij inbesteding bij Omrin ook rekening te worden gehouden met de (eenmalige) kosten voor de verwerving van aandelen. Op basis van het aantal aandelen en de prijs kan dit naar verwachting tussen de € 30.000 tot € 105.000 liggen.

De financiële gevolgen inclusief de dekking van de extra kosten zijn meegenomen in de Kadernota 2023.

Communicatie

n.v.t.

Procedure

Bespreken in het college en raad informeren.

Jaarverslag 2021

Afvalsturing Friesland NV

Leeuwarden, 18 maart 2022

samen halen we alles eruit

Inhoudsopgave

Bericht van de Raad van Commissarissen aan de Algemene Vergadering **4**

Samenstelling van de Raad van Commissarissen in 2021 **8**

Verslag van de directie **9**
Juridische structuur Afvalsturing Friesland NV 33
Kerngegevens en kengetallen 34

Jaarrekening **35**
Geconsolideerde balans per 31 december 2021 na resultaatbestemming 36
Geconsolideerde balans per 31 december 2021 na resultaatbestemming 37
Geconsolideerde winst- en verliesrekening 2021 38
Overzicht totaal resultaat 38
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2021 39
Toelichting op de geconsolideerde balans, de geconsolideerde winst- en verliesrekening en het geconsolideerd kasstroomoverzicht 40
Grondslagen voor de consolidatie 40
Algemene grondslagen voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening 41
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva 42
Grondslagen voor de bepaling van het resultaat 44
Grondslagen voor de opstelling van het geconsolideerd kasstroomoverzicht 45
Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde balans 46
Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde winst- en verliesrekening 51
Overige toelichtingen 53
Vennootschappelijke balans per 31 december 2021 na resultaatbestemming 54
Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2021 56
Toelichting op de vennootschappelijke balans en winst- en verliesrekening 57
Toelichting op de onderscheiden posten van de enkelvoudige balans 57
Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2021 61
Resultaatbestemming voorgaand boekjaar 2020 61
Toelichting op de onderscheiden posten van de winst- en verliesrekening 62
Gebeurtenissen na balansdatum 62
Ondertekening van de jaarrekening 63

Overige gegevens **64**
Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat 64
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 65

Bericht van de Raad van Commissarissen aan de Algemene Vergadering

Jaarrekening

Hierbij bieden wij u het jaarverslag van Afvalsturing Friesland NV over 2021 aan. Deloitte Accountants heeft de jaarrekening gecontroleerd en zal deze van een controleverklaring voorzien. Deze verklaring is aan het eind van dit jaarverslag opgenomen.

Wij hebben het jaarverslag 2021 in onze vergadering van 18 maart 2022 besproken. Deze bespreking is voorafgegaan door een overleg van de auditcommissie van onze raad van commissarissen met de directie. In dit overleg is van gedachten gewisseld over de belangrijkste bevindingen wat betreft de ontwikkeling en de kwaliteit van het resultaat, de ontwikkeling van de balansposten en de vermogenspositie, significante risico's en de betrouwbaarheid van de (administratieve) beheersorganisatie. Op basis van de opgestelde jaarstukken, het accountantsverslag en de toelichting van de directie heeft de auditcommissie positief aan onze raad geadviseerd over de jaarrekening 2021.

Toezicht

De raad van commissarissen heeft in 2021 acht keer vergaderd. Zes vergaderingen zijn vanwege de coronabeperkende maatregelen digitaal gehouden en twee hebben we door de tussentijdse versoepelingen fysiek kunnen houden.

Vast onderwerp van bespreking door onze raad zijn de stukken die in het kader van de planning- en controlcyclus worden opgesteld. In dat kader zijn het jaarplan 2021, het jaarverslag 2020, de begroting 2022 en de managementrapportages (over achtereenvolgens de eerste vier maanden en de eerste acht maanden van het verslagjaar) door onze raad met de directie besproken. Het jaarplan, het jaarverslag en de concept-begroting zijn vooraf onderwerp van bespreking geweest in het overleg van de auditcommissie en de directie, waarna door de auditcommissie een positief advies aan de raad van commissarissen over deze stukken is uitgebracht.

De remuneratiecommissie van onze raad heeft begin 2021 de doelstellingen van de bestuurder voor het verslagjaar vastgesteld en de door hem gerealiseerde doelstellingen over 2020 beoordeeld.

Onze toezichthoudende taak richt zich verder op het nauwlettend volgen van de ontwikkelingen op het gebied van kwaliteit, arbeidsomstandigheden, veiligheid en milieu (KAVM) bij Omrin. Waar nodig gaan we hierover in bespreking met de directie en haar vertegenwoordigers en brengen we relevante aandachtspunten bij hen onder de aandacht. Dat gebeurt met name in het overleg dat twee van onze commissarissen, de heren Hoogendoorn en Wigboldus, regelmatig met de KAVM-directievertegenwoordiger en de KAVM-concerncoördinator van Omrin voeren. De commissarissen brengen van dit overleg verslag uit aan onze raad.

In het afgelopen jaar is vooral van gedachten gewisseld over de uitvoering van het projectplan dat is opgesteld om de veiligheidscultuur binnen Omrin verder te versterken. Omrin heeft als doel gesteld om de huidige score van 3,2 (calculatief) op de veiligheidscultuurladder te verhogen naar het hoge niveau 4 (proactief). De rapportage van de voortgang hiervan in managementrapportages, zoals dat vanaf 2022 invulling zal krijgen, biedt ons als commissarissen de mogelijkheid om dit proces proactief te volgen en hierover waar gewenst advies uit te brengen.

Aan de jaarlijkse overlegvergadering van de bestuurder en de ondernemingsraad die aan het begin van het jaar wordt gehouden, is namens onze raad deelgenomen door de heer Wigboldus. In deze overlegvergadering worden de jaarplannen van de bedrijvengroepen besproken en komen belangrijke ontwikkelingen met betrekking tot de onderneming, zowel terugkijkend als vooruitblikkend, aan de orde. Het reguliere jaarlijkse informeel overleg tussen de ondernemingsraad van Omrin en onze raad, dat vanwege de coronamaatregelen in 2020 helaas niet door kon gaan, is het afgelopen jaar in september gehouden. In dit overleg is in een groepsgewijze opzet van gedachten gewisseld over onder meer de krapte op de arbeidsmarkt en de gevolgen daarvan voor Omrin, de interne communicatie, de veiligheidscultuur en diversiteit.

In november 2021 vond het jaarlijkse informeel overleg tussen de bedrijfsdirecteuren van Omrin en onze raad plaats. Tijdens dit overleg informeren de directeuren ons over relevante ontwikkelingen binnen hun bedrijvengroepen en vragen wij hun mening over voor het bedrijf belangrijke zaken, bijvoorbeeld op het gebied van innovatie, duurzaamheid en het realiseren van de strategische en operationele doelstellingen van Omrin.

Vanuit onze toezichthoudende rol stellen wij met tevredenheid vast dat de onzekerheden die het uitbreken van de coronapandemie in 2020 voor ons bedrijf met zich bracht, zoals voor vele andere bedrijven, in het afgelopen jaar bij Afvalsturing Friesland aanzienlijk zijn gereduceerd. Daarmee was de impact van de corona-ontwikkelingen en -maatregelen weliswaar nog steeds een regelmatig terugkerend aandachtspunt in onze vergaderingen, maar veel minder in relatie tot (mogelijke) substantiële effecten op de bedrijfsvoering.

We zijn regelmatig het gesprek met de directie aangegaan over belangrijke ontwikkelingen in de operationele bedrijfsvoering in samenhang met de eerder vastgestelde strategische uitgangspunten voor Omrin. Het gaat dan om zaken als de bijdrage die Omrin als totaaloplosser aan de gehele keten van het huishoudelijk restafval levert, de afvalportefeuille, het optimaal benutten van de beschikbare verwerkingscapaciteit van onze installaties, de samenwerking met onze aandeelhouders en de invulling die Omrin geeft aan haar proactieve rol in de circulaire transitie. Zo hebben we ook uitgebreid van gedachten gewisseld over de voorgenomen realisatie door Afvalsturing Friesland van een digestaatverwerkingsinstallatie. Verder hebben we aan de hand van een presentatie van het hoofd HR en de programmamanager HR uitgebreid gesproken over het inclusiviteits- en diversiteitsbeleid bij Omrin. Door de security-officers van de afdeling ICT van Omrin is een toelichting gegeven op de wijze waarop de informatiebeveiliging bij Omrin is ingericht, welke waarborgen zijn ingebouwd om ervoor te zorgen dat de risico’s van datalekken en ransomware-aanvallen tot een minimum worden beperkt en hoe aan

bewustwording hierover onder de medewerkers wordt gewerkt. We hebben met veel interesse kennis genomen van de planontwikkeling van onze bedrijfslocatie Ecopark De Wierde in Heerenveen, waarbij een relatie is gelegd naar het programma 'Werklandschappen van de toekomst'. Dit landelijke programma is gericht op het realiseren van groene, gezonde en klimaatbestendige bedrijventerreinen.

Samenstelling

Er hebben zich in het afgelopen jaar geen wijzigingen voorgedaan in de samenstelling van onze raad en in de commissies van onze raad.

Rekening houdend met het aflopen van de maximale statutaire – en met instemming van de algemene vergadering met één jaar verlengde – benoemingsperiode van mevrouw Vlietstra als president-commissaris bij Afvalsturing Friesland per 1 februari 2022, is in het voorjaar van 2021 het traject voor haar opvolging gestart. We hebben een actuele profielschets voor deze functie vastgesteld en de profielschets vervolgens gedeeld met onze aandeelhouders en met de ondernemingsraad van Omrin, om hen de mogelijkheid te bieden geschikte personen voor deze functie aan te bevelen. Vervolgens zijn contacten gelegd met enkele potentiële kandidaten en zijn gesprekken gevoerd door de daartoe uit onze raad samengestelde selectiecommissie. Op basis daarvan is de heer Den Oudsten unaniem door de commissie voor benoeming voorgedragen en is hij unaniem door onze raad van commissarissen benoemd tot president-commissaris bij Afvalsturing Friesland met ingang van 1 februari 2022. De heer Den Oudsten was eerder onder andere burgemeester van Meppel, Enschede en Groningen en waarnemend burgemeester van Utrecht.

Ten tijde van het uitbrengen van dit jaarverslag is mevrouw Vlietstra inmiddels afgetreden. Daarmee heeft onze raad en heeft Afvalsturing Friesland afscheid genomen van een uiterst kundige en zeer betrokken voorzitter, die met veel inzet invulling aan haar voorzitterschap heeft gegeven. Ze heeft in haar hoedanigheid van voorzitter en toezichthouder een belangrijke rol gehad bij de ontwikkeling die Afvalsturing Friesland gedurende haar negenjarige zittingsperiode heeft doorgemaakt, dit steeds in een uitstekende verstandhouding met onze aandeelhouders. Wij zijn mevrouw Vlietstra daar zeer erkentelijk voor.

Per 1 januari 2022 is een wetswijziging van kracht geworden op grond waarvan voor grote vennootschappen zoals Afvalsturing Friesland de zogenoemde streefcijferregeling geldt. Met deze regeling moet waar nodig een evenwichtiger verhouding tussen mannen en vrouwen in raden van commissarissen, raden van bestuur en de subtop van de desbetreffende bedrijven worden gerealiseerd. Gelet op de huidige samenstelling van onze raad zal dit een belangrijk uitgangspunt zijn bij de (voordracht voor) benoeming in toekomstige vacatures.

Bezoldiging commissarissen

In het afgelopen jaar hebben wij een extern bureau gevraagd om een analyse te maken van de hoogte van de in 2013 vastgestelde en niet-geïndexeerde bezoldiging in relatie tot de beloningsontwikkelingen in de jaren daarna, de toegenomen verantwoordelijkheden van de commissarissen als toezichthouders en het grotere tijdsbeslag dat met het commissariaat bij ons bedrijf is gemoeid.

In de analyse is een vergelijking gemaakt met een referentiemarkt van andere bedrijven, met als resultaat het advies om de bezoldiging met ingang van 2022 te verhogen tot bedragen rond de mediaan van de referentiemarkt en de bezoldiging met ingang van 2023 te indexeren. De aandeelhouders hebben in hun vergadering van 10 december 2021 in meerderheid ingestemd met de voorgestelde aanpassing van de bezoldiging.

Ten slotte

2021 was een jaar met (opnieuw) de nodige uitdagingen, zowel strategisch als operationeel. Deze zijn veelal voortvarend en proactief opgepakt, met de kanttekening dat de doorlooptijd van projecten vaak onvermijdelijk een langere periode dan een kalenderjaar bestrijkt. Afvalsturing Friesland is er gedurende het afgelopen jaar prima in geslaagd om invulling te geven aan haar rol als bedrijf ‘van en voor de overheid’, met een verantwoord tarievenbeleid en een grote bijdrage op het gebied van duurzaamheid, circulariteit en inclusiviteit. Dit wordt bevestigd door de weloverwogen keuze van de gemeenten Groningen, Het Hogeland en Westerkwartier om aandeelhouder van Afvalsturing Friesland te worden en vanaf 2022 hun huishoudelijk afval aan ons bedrijf te leveren.

Onze dank en complimenten gaan uit naar de directie en medewerkers van Afvalsturing Friesland die zich hebben ingespannen om daar ieder vanuit hun eigen rol een bijdrage aan te leveren.

Namens de raad van commissarissen,

P.E.J. den Oudsten, president-commissaris
Leeuwarden, 18 maart 2022

Samenstelling van de Raad van Commissarissen in 2021

mw. J.G. Vlietstra	president-commissaris, benoemd door de raad van commissarissen, lid sinds 1 februari 2013, herbenoemd per 1 februari 2017, (met verlenging van de tweede termijn tot 1 februari 2022), tevens voorzitter van de remuneratiecommissie
dhr. J.G. Bonnema	benoemd door de algemene vergadering overeenkomstig een daartoe bindende voordracht namens de aandeelhouders serie A, lid sinds 1 januari 2017, herbenoemd per 1 januari 2021, tevens lid van de auditcommissie
dhr. D. Hoogendoorn	benoemd door de algemene vergadering overeenkomstig een daartoe bindende voordracht namens de aandeelhouders serie A, lid sinds 2 juni 2018, tevens lid van de KAVM-commissie
mw. M.A.J. Jager-Wöltgens	benoemd door de algemene vergadering overeenkomstig een daartoe bindende voordracht namens de aandeelhouders serie A, lid sinds 1 mei 2016, herbenoemd per 1 mei 2020, tevens lid van de remuneratiecommissie en plv. voorzitter van de raad van commissarissen
dhr. R.A.M. Karsmakers	benoemd door de raad van commissarissen, lid sinds 1 december 2015, herbenoemd per 1 december 2019, tevens lid van de auditcommissie en de remuneratiecommissie
mw. B. Vlieger-Ruitenberg	benoemd door de algemene vergadering overeenkomstig een daartoe bindende voordracht namens de aandeelhouders serie B, lid sinds 1 januari 2016, herbenoemd per 1 januari 2020, tevens voorzitter van de auditcommissie
dhr. J.E. Wigboldus	benoemd door de raad van commissarissen overeenkomstig het versterkt aanbevelingsrecht van de ondernemingsraad, lid sinds 1 januari 2017, herbenoemd per 1 januari 2021, tevens lid van de KAVM-commissie

Verslag van de directie

Inleiding

Gedurende het verslagjaar hebben we met veel enthousiasme en inzet invulling gegeven aan de strategische en operationale doelstellingen van Omrin zoals die voor de periode 2021-2024 zijn vastgesteld. Het was een jaar waarin we met tegenvallers in de bedrijfsvoering werden geconfronteerd, maar waarin we ook uitstekende prestaties hebben verricht. De samenwerking met onze publieke aandeelhouders, essentieel voor het bestaansrecht van Omrin, is steeds leidend geweest bij het uitvoeren van onze activiteiten binnen de keten en in het circulaire transitieproces. De meerwaarde hiervan is nog eens bevestigd door de recente toetreding van de gemeenten Groningen, Het Hogeland en Westerkwartier tot Afvalsturing Friesland.

Graag neem ik u in dit jaarverslag mee in onze terugblik op 2021.

Externe ontwikkelingen

Het Europees Parlement heeft begin 2021 zijn steun uitgesproken voor het nieuwe EU-actieplan voor de transitie naar een circulaire economie. Centraal hierin staat dat om een volledig circulaire economie tot stand te brengen, in alle stadia van een waardeketen aandacht moet worden besteed aan circulariteit en duurzaamheid: van ontwerp tot productie, en in het hele traject tot bij de consument. Het actieplan is gericht op zeven gebieden die cruciaal zijn om een circulaire economie te realiseren en waar veel grondstoffen worden gebruikt: kunststoffen, textiel, elektronisch afval, verpakkingen, levensmiddelen/water/voedingstoffen, batterijen/voertuigen en gebouwen/bouwmaterialen. Door het Parlement is in aanvulling op het actieplan gevraagd om voor 2030 bindende EU-doelstellingen te formuleren voor materiaal(her)gebruik en voor het gehalte aan gerecycled materiaal in producten.

In het nationale programma ‘Nederland circulair in 2050’ wordt de transitie geschetst naar een volledig circulaire economie in Nederland in 2050. Tussendoel hierbij is 50% minder gebruik van primaire grondstoffen in 2030. Om aan het realiseren van die ambitie te kunnen bijdragen heeft de toenmalige staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) in januari 2021 aangekondigd dat het Landelijk Afvalbeheerplan 2017-2023 (LAP3) zal worden opgevolgd door een Circulair Materialenplan (CMP1). Waar het huidige LAP volgens de staatssecretaris vooral op de achterkant van de keten is gericht (het afvalbeheer), moet met het CMP meer worden gestuurd op de hogere treden van de afvalhiërarchie, zoals preventie en hergebruik. De ambitie is om met het CMP in een stimulerend kader te voorzien voor het doorontwikkelen van de circulaire economie.

Het belang van opschaling en het versnellen en intensiveren van de stappen om de circulaire doelstellingen te kunnen realiseren wordt breed onderkend, zowel in de politiek als vanuit het werkveld.

In de actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie 2021-2023, die in oktober 2021 aan de Tweede Kamer is aangeboden, ligt de focus op drie thema's: hoger op de R-ladder (verdere verlaging van het grondstoffengebruik en maximaal waardebehoud), systeemverandering van lineair naar circulair en impact door focus op de relevante grondstoffenstromen.

Branchevereniging NVRD (waarin de Nederlandse gemeenten en de overheidsbedrijven die actief zijn op het gebied van afvalbeheer zich hebben verenigd, waaronder Omrin) heeft in aanloop naar de vorming van een nieuw kabinet aanbevelingen gedaan om tot een echte ketenaanpak te komen.

De in 2020 ingevoerde belastingheffing op de import van buitenlands afval (de importheffing) was voor de brancheorganisatie Vereniging Afvalbedrijven aanleiding om met het ministerie van IenW in gesprek te gaan over een alternatief plan voor de importheffing.

Door de toenmalige staatssecretaris van IenW zou een alternatief totaalpakket acceptabel kunnen zijn met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- Overeenstemming over een gemeenschappelijke agenda met concrete afspraken over recycling en een tijdpad voor het volledig afbouwen van verbranden en storten in Nederland.
- Een vervangend pakket aan maatregelen met minimaal equivalente CO_2-besparing.
- Overeenstemming met het ministerie van Financiën over het opnieuw uitzonderen van afvalstoffenbelasting over buitenlands afval en alternatieve dekking van de opbrengsten.

Met name de eerste voorwaarde stond het bereiken van overeenstemming in de weg. Volgens de staatssecretaris zou afbouw van Nederlandse verbrandingscapaciteit noodzakelijk zijn vanuit het nationale perspectief van circulaire economie, bodemassen en CO_2-uitstoot. De impact op hoeveelheden afval en emissies in Nederland zou juist groter worden door de import van afval. De Vereniging Afvalbedrijven wijst daarentegen op het grote tekort aan recycle- en verbrandingscapaciteit in Europees verband tot zeker 2035 en de grote hoeveelheden afval die in andere Europese landen nog steeds worden gestort en de negatieve milieueffecten daarvan.

In juni 2021 heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen waarin de regering wordt verzocht om in overleg met de afvalsector een realistisch scenario te ontwikkelen voor de afbouw van Nederlandse afvalverbrandings-capaciteit dat past bij de route naar een circulaire en klimaatneutrale economie. Dit met inachtneming van de effecten op de gehele afvalketen, de werkgelegenheid, de duurzame energie en warmte die afvalenergie-centrales leveren en CO_2-reductie op Europees niveau. Als over dit afbouwpad overeenstemming is bereikt, zou de importheffing heroverwogen moeten worden. Het overleg hierover tussen de ministeries van IenW en Economische Zaken en Klimaat en de afvalsector is gaande.

Medio 2021 is de Europese Klimaatwet aangenomen, waarin is vastgelegd dat de EU in 2050 klimaatneutraal moet zijn. Daartoe moet in 2030 de CO_2-emissie met 55% zijn gedaald ten opzichte van 1990.

In Nederland vormen het Klimaatakkoord, de Klimaatwet en het Klimaatplan de basis van het klimaatbeleid. Doel voor 2030 is 49% CO_2-reductie ten opzichte van 1990. Daaraan moet onder andere worden bijgedragen door de per 1 januari 2021 van kracht geworden Wet CO_2-heffing industrie. Op basis van deze wettelijke regeling kan een heffing per ton uitgestoten CO_2 bij industriële bedrijven (waaronder de afvalverbrandingsinstallaties) in rekening worden gebracht. Deze heffing bedroeg in 2021 € 30 per ton CO_2 en kan oplopen naar € 125 per ton CO_2 in 2030.

In de eerste jaren na invoering wordt door middel van een systeem van dispensatierechten (voor een van de heffing vrijgestelde hoeveelheid CO_2-emissie) ruimte aan bedrijven geboden om investeringen te doen waarmee hun CO_2-emissie kan worden verminderd, zodat niet meteen de (gehele) heffing hoeft te worden betaald.

Onder regie van het landelijke Transitieteam Kunststoffen is in het voorjaar van 2021 het actieplan ‘Toepassen kunststof recyclaat’ uitgebracht. Omrin was een van de betrokken partijen bij de totstandkoming hiervan.
In het actieplan wordt het belang van versnelde actie op korte termijn benadrukt om de ambitieuze doelen van de Transitieagenda Kunststoffen te halen. De acties zijn als volgt onderverdeeld:

- bevorderen van de vraag naar kunststof recyclaat
- ontwikkelen van het aanbod van kunststof recyclaat
- ketensamenwerking om vraag en aanbod beter te laten aansluiten
- marktvoorwaarden en economische prikkels.

Streefbeeld voor 2030 is de inzet van 1.000 kton kunststof recyclaat, waarvan 750 kton uit mechanische recycling en 250 kton uit chemische recycling.

In de Ketenovereenkomst Verpakkingen 2020-2029 tussen de VNG namens de gemeenten en het Afvalfonds Verpakkingen is de keuzevrijheid van gemeenten vastgelegd over hun rol in de keten van inzameling tot en met recycling van kunststof verpakkingen en drankenkartons. De gemeenten kunnen kiezen voor het bronscheidingsmodel of het nascheidingsmodel met bijbehorende inzamelvergoeding, als alternatief voor het ketenregiemodel waarin gemeenten verantwoordelijk zijn voor de keten van kunststof verpakkingsafval van brongescheiden inzameling of nascheiding, overslag, sortering en laten recyclen met bijbehorende ketenvergoeding. In het nascheidingsmodel levert de gemeente haar restafval aan bij een door het Afvalfonds namens het verpakkend bedrijfsleven gecontracteerde nascheider die zorgt voor nascheiding van het kunststof verpakkingsafval. Deze nascheider kan daarbij als samenwerkingsverband van gemeenten ook uitvoering geven aan de opslag, overslag, transport, sortering, vermarkting en/of recycling van kunststof verpakkingsafval.

Andere voor Omrin en onze aandeelhouders relevante beleids-ontwikkelingen in het verslagjaar waren:

- Het invoeren van statiegeld op kleine plastic flessen om de hoeveelheid zwerfafval te reduceren (per 1 juli 2021).
- Het invoeren van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor matrassen (van kracht per 1 januari 2022).
- Het besluit om per 31 december 2022 statiegeld op blikjes in te voeren, eveneens bedoeld om zwerfafval tegen te gaan
- De voorgenomen invoering van uitgebreide producenten-verantwoordelijkheid voor textiel met ingang van 2023, met als achterliggend doel om in 2025 50% van het afgedankte textiel opnieuw te gebruiken door producthergebruik en recycling (waarvan tenminste 20% producthergebruik).

Strategische koers Omrin 2021-2024

In december 2020 is de strategie van Omrin voor de periode 2021-2024 vastgesteld. Vanuit onze 'purpose' - het bouwen van circulaire (afval)ketens voor het welzijn van volgende generaties – wordt het bestaansrecht van Omrin en onze leidraad bij alles wat er in ons bedrijf gebeurt als volgt verwoord in:

- onze missie: het afvalbeleid van gemeenten uitvoeren via inzameling, verwerking en valorisatie van huishoudelijk afval op de meest duurzame wijze; en in
- onze visie:
  - innovatieve, meest duurzame afvalinzamelaar en verwerker (80% hergebruik in 2024) met een top-3 laag nettotarief en aantoonbare maatschappelijke meerwaarde
  - regisseur van impactvolle circulaire ecosystemen
  - aantrekkelijke werkgever.

Als publiek bedrijf blijven we bouwen aan onderscheidend vermogen met ons unieke concept ('bronscheiden waar het moet, nascheiden waar het kan' en het optimaal benutten van onze innovatieve installaties) en met het versterken van onze proactieve rol in de transitie naar een circulaire economie (samenwerking met ketenpartners, het bouwen van ecosystemen en het participeren in communities). We geven dit vanuit een integrale circulaire visie invulling, waarbij naast het sluiten van grondstofketens en de productie van duurzame energie ook biodiversiteit en inclusiviteit belangrijke pijlers onder ons concept zijn. Hierbij hanteren we de volgende strategische uitgangspunten:

- Omrin kiest voor een publiek profiel
- Omrin is en blijft als totaaloplosser de gehele afvalketen van huishoudelijk restafval bestrijken
- Omrin neemt de regierol in de transitie naar een circulaire economie
- Omrin verricht commerciële activiteiten ter ondersteuning c.q. versterking van de nutstaken
- Omrin zoekt de balans tussen circulaire bedrijfsvoering, service en kosten
- Omrin voert een financieel solide beleid
- Omrin is een aantrekkelijke werkgever
- Omrin zorgt voor meerwaarde voor de omgeving.

Bij het uitvoeren van de strategie 2021-2024 staan de volgende doelen centraal:

- we gaan voor tevreden klanten: goede service, lage kosten en uitstekende dienstverlening
- we zetten in op het maximaal terugwinnen van grondstoffen en duurzame energie uit afval: door innovatie, door verbetering van voor- en nascheiding en door het aangaan van nieuwe samenwerkingen
- we gaan voor circulaire bedrijfsvoering: volledig duurzaam transport, meer biodiversiteit op onze bedrijfslocaties en circulaire inkoop
- we handelen overeenkomstig onze kernwaarden: innovatief, klantgericht, verantwoordelijk, verbindend en professioneel
- we gaan voor een optimale benutting van onze installaties: de scheidings- en bewerkingsinstallatie (SBI), de kunststoffensorteer-installatie (KSI) en de reststoffenenergiecentrale (REC).

Deze strategische doelstellingen zijn uitgewerkt in operationele subdoelstellingen als richtinggevend kader voor onze bedrijvengroepen. De publieksversie van de vastgestelde strategische koers van Omrin is begin 2021 breed gedeeld met onze aandeelhouders en de desbetreffende gemeenteraden, zowel in fysieke vorm als digitaal, en ging vergezeld van een filmpje met de titel ‘Omrin inspireert en doet!’. Ook alle medewerkers van Omrin hebben een exemplaar van het strategieboekje ontvangen.

Publieke samenwerking

Afvalsturing Friesland zorgt - met inachtneming van de hiervoor vermelde strategische uitgangspunten en doelen - voor het duurzaam overslaan, transporteren en be- en verwerken van het huishoudelijk afval van de bij haar aangesloten (samenwerkende) gemeenten en is hun kennispartner voor het realiseren van de VANG-doelstellingen. Gemeenten vertalen de VANG-ambities in hun gemeentelijk afval- of grondstoffenbeleidsplan. Daarin wordt, naast de kwantitatieve streefgetallen (tenminste 75% scheiding van het huishoudelijk afval en maximaal 100 kilogram huishoudelijk restafval per inwoner per jaar, met als landelijke stip aan de horizon maximaal 30 kilogram per inwoner per jaar in 2025), steeds meer nadruk gelegd op de kwaliteit van de gescheiden ingezamelde deelstromen.

Samen met onze aandeelhouders willen wij in 2024 een niveau van tenminste 80% hergebruik en recycling (door de combinatie van bron- en nascheiding) realiseren, waarbij 53% van het aangeboden restafval wordt gerecycled, met een zo hoog mogelijke kwaliteit van de gescheiden deelstromen.

Met ingang van 1 januari 2021 levert de gemeente Westerwolde als nieuw toegetreden aandeelhouder haar huishoudelijk afval ter be- en verwerking aan Afvalsturing Friesland.

Eind 2021 zijn de overeenkomsten afgerond tussen Afvalsturing Friesland en de gemeenten Groningen, Het Hogeland en Westerkwartier voor de logistiek, de levering en de be- en verwerking van het door deze drie gemeenten vanaf 1 januari 2022 geleverde huishoudelijk afval. Dit in combinatie met het aandeelhouderschap van deze gemeenten in Afvalsturing Friesland, waarmee eerder door de Algemene Vergadering was ingestemd.

Voor de verwerking van het gft-afval van Groningen, Het Hogeland en Westerkwartier is in 2021 een aanbesteding gehouden. Naar aanleiding daarvan is deze gft-verwerking gegund aan het bedrijf Attero voor een initiële periode van twee jaar vanaf 1 januari 2022, met een optionele verlengingsmogelijkheid van drie keer één jaar.

Voor de gemeenteraden van Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk (de BAR-gemeenten die samen met de gemeenten Capelle a/d IJssel, Schiedam en Vlaardingen deelnemen in onze aandeelhouder Irado), hebben wij in maart 2021 een webinar verzorgd. Het huishoudelijk restafval van de BAR-gemeenten wordt vanaf 2020 door Afvalsturing Friesland nagescheiden. Tijdens het webinar is inzichtelijk gemaakt dat de hoeveelheid huishoudelijk restafval in kilogrammen per inwoner in 2020 een substantiële daling laat zien ten opzichte van 2019 en dat de hoeveelheid nagescheiden pmd-materiaal in 2020 substantieel is toegenomen ten opzichte van de hoeveelheid brongescheiden pmd-materiaal in 2019.

De juridische procedure die eind 2019 door afvalverwerker AVR (het bedrijf dat tot 2020 het huishoudelijk restafval van de BAR-gemeenten verwerkte) tegen de BAR-gemeenten, Irado en Afvalsturing Friesland was gestart, is nog niet tot een definitief einde gekomen. Kern van dit geschil is de vermeende strijd van deze samenwerking met de geldende aanbestedingsregels.
Nadat in eerste instantie de voorzieningenrechter in het voordeel van de BAR-gemeenten, Irado en Afvalsturing Friesland had beslist en vervolgens de rechtbank in een bodemprocedure tot een vergelijkbaar oordeel kwam, is in 2021 door AVR hoger beroep bij het gerechtshof ingesteld. Een uitspraak in dit hoger beroep wordt in de tweede helft van 2022 verwacht.

In juni 2021 is door de gemeenteraad van Smallingerland een motie aangenomen waarin het college van B&W wordt verzocht om een vergelijking op duurzaamheids- en financiële aspecten te maken tussen HVC (het overheidsbedrijf dat al een aantal jaren het huishoudelijk afval van de gemeente Smallingerland verwerkt) en Omrin. Omdat wij tot de conclusie kwamen dat de door het college van B&W aan de gemeenteraad gepresenteerde vergelijking niet volledig en niet geheel juist was, hebben wij de gemeenteraad geïnformeerd over de duurzaamheidsvoordelen en financiële voordelen bij een keuze voor Omrin ten opzichte van HVC. Naar aanleiding daarvan is meegedeeld dat Omrin in de gelegenheid zal worden gesteld haar inbreng in een ronde tafel-bijeenkomst van de gemeenteraad toe te lichten.

Diverse gemeenten in de regio Duin- en Bollenstreek (zuidelijk van Haarlem) oriënteren zich op de toekomstige verwerking van hun huishoudelijk afval, nu hun huidige contracten met Afval Energie Bedrijf (AEB) in Amsterdam binnen afzienbare tijd aflopen en AEB door de verkoop aan AVR als privaat bedrijf verder zal gaan. Onderdeel van deze oriëntatie is, naast aanbesteding, een mogelijke samenwerking met Afvalsturing Friesland of overheidsbedrijf HVC (Alkmaar).

Afvalsturing Friesland en het Afvalfonds hebben het afgelopen jaar het overleg voortgezet over het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst op basis van het eerder in dit jaarverslag genoemde nascheidingsmodel voor het kunststof verpakkingsafval. Zolang over de voorwaarden van deze samenwerking geen overeenstemming is bereikt, kan worden teruggevallen op het eerder toegepaste ketenregiemodel om in aanmerking te komen voor vergoeding vanuit het Afvalfonds. Intussen worden de besprekingen tussen Afvalsturing Friesland en het Afvalfonds over de voorgenomen samenwerkingsovereenkomst voortgezet.

Als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 zal, afhankelijk van de collegevorming in de deelnemende gemeenten, de aandeelhoudersvergadering van Afvalsturing Friesland in april 2022 in meer of mindere mate uit nieuwe bestuurlijke vertegenwoordigers van de aandeelhoudende gemeenten bestaan. Daarmee rekening houdend past hier een woord van dank aan de vertegenwoordigers die hun gemeente in de afgelopen jaren in de aandeelhoudersvergaderingen van Afvalsturing Friesland hebben vertegenwoordigd en waarmee wij op directieniveau regelmatig bestuurlijk contact hebben onderhouden. Wij hebben de samenwerking met hen steeds als buitengewoon constructief ervaren.

Duurzame prestaties

Omrin wil binnen de mogelijkheden die het heeft, actief aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties bijdragen (de SDG's: sustainable development goals). Deze doelen moeten ervoor zorgen dat onze wereld in 2030 een eerlijke, gezonde en veilige plek is om te leven. We hebben ons met name verbonden aan de volgende SDG's:

- betaalbare en duurzame energie (doel 7)
- eerlijk werk en economische groei (doel 8)
- industrie, innovatie en infrastructuur (doel 9)
- duurzame steden en gemeenschappen (doel 11)
- verantwoorde consumptie en productie (doel 12)
- leven in het water (doel 14)
- leven op het land (doel 15)
- partnerschappen om doelstellingen te bereiken (doel 17).

Een project waarin een aantal van deze SDG's samenkomen is de toekomstige ontwikkeling van onze bedrijfslocatie Ecopark De Wierde. Bedrijfsmatig gezien moet daarbij rekening worden gehouden met het combineren van de bestaande operationele activiteiten en huidige installaties met gewenste uitbreidingsmogelijkheden en noodzakelijke opschaling.

Vanuit duurzaamheidsoogpunt willen we op deze locatie meer gebruik gaan maken van duurzame energie door de realisatie van een zonnepark en willen we het bedrijfsterrein verder 'vergroenen' en de biodiversiteit vergroten. Daarom is voor Ecopark De Wierde een plan ontwikkeld binnen de kaders van het landelijke programma 'Werklandschappen van de toekomst' dat is gericht op het realiseren van groene, gezonde en klimaatbestendige bedrijventerreinen. Uit de 51 ingediende plannen zijn tien bedrijventerreinen geselecteerd - waaronder Ecopark De Wierde als enige in Noord-Nederland - die zijn opgenomen in de subsidieaanvraag voor het programmavoorstel 'Werklandschappen van de Toekomst' die bij het Nationaal Groeifonds is ingediend. In het voorjaar van 2022 wordt bekend gemaakt welke voorstellen een financiële bijdrage uit het fonds ontvangen.

In mei 2021 is door de Stichting Nederland Schoon in samenwerking met Omrin een webinar gehouden onder de titel 'Fries succes vieren èn verzilveren'. Tijdens deze online sessie is aan de hand van praktijkvoorbeelden besproken hoe verder kan worden samengewerkt en koers kan worden gehouden in de succesvolle uitvoering van het project 'Friesland 100% zwerfafvalvrij' dat in 2019 van start is gegaan.
De stuurgroep (bestaande uit vertegenwoordigers van de Friese Milieu Federatie, de gemeente Heerenveen, de Vereniging Circulair Friesland, Stichting Nederland Schoon en Omrin) heeft de gemeenten vervolgens geïnformeerd over het voornemen om jaarlijks kennisdelingsbijeenkomsten te organiseren, zodat gemeenten van elkaars aanpak van het zwerfafval kunnen leren. Verder zal een menukaart worden samengesteld van incidentele of structurele acties die zijn gericht op de bestrijding van zwerfafval. Afgesproken is dat de Friese Milieu Federatie de rol van initiator overneemt van Nederland Schoon.

Waar de coronamaatregelen het in 2020 niet mogelijk maakten om de Himmelwiken door te laten gaan, konden wij dit zwerfafvalproject in het afgelopen jaar samen met de basisscholen weer met veel enthousiasme oppakken. Inmiddels wordt dit project voor het 20e jaar georganiseerd.
In de gemeenten Harlingen, Heerenveen, Leeuwarden, Noardeast-Fryslân, Ooststellingwerf, Opsterland en Waadhoeke hebben ruim 7300 leerlingen van de deelnemende basisscholen meegedaan aan het opruimen van zwerfafval in de omgeving van de scholen. Gedurende het afgelopen jaar hebben we ook weer gastlessen over afval en duurzaamheid op een aantal basisscholen verzorgd, deels fysiek en deels online.

In 2021 is 71,0% van het huishoudelijk afval van onze gemeenten gescheiden (in 2020 was dat 72,9%; deze percentages zijn gebaseerd op de cijfers van bronscheiding in de Friese gemeenten en de cijfers van nascheiding van alle gemeenten die hun afval bij Omrin laten nascheiden). De hoeveelheid na bron- en nascheiding resterend brandbaar residu bedroeg in 2021 125 kilogram per inwoner (in 2020: 117 kilogram per inwoner).

Een groot gedeelte van ons wagenpark waarmee het afvaltransport wordt uitgevoerd maakt gebruik van fossielvrije brandstof in de vorm van groengas dat op Ecopark De Wierde uit afval wordt geproduceerd.
Bij vervanging of uitbreiding van transport- en inzamelwagens en van rijdend materieel op onze bedrijfslocaties (zoals containerwisselauto's en heftrucks) wordt gekozen voor duurzame brandstof. Overeenkomstig onze strategische doelen streven wij ernaar om ons complete wagenpark uiteindelijk volledig fossielvrij te laten rijden door gebruik te maken van groen gas, groene stroom of blauwe (plantaardige) diesel.

Omrin heeft ook in het afgelopen jaar substantieel bijgedragen aan de productie van duurzame energie uit afval in de vorm van gas, stoom en elektriciteit. Uit de organische fractie is in 2021 onder andere een hoeveelheid van circa 12,7 miljoen m^3 biogas geproduceerd (in 2020: 15,7 miljoen m^3). Dit biogas is, samen met het stortgas uit onze afvalberging, deels omgezet in elektriciteit (via WKK's) dat met name is ingezet voor eigen gebruik om de beperkte capaciteit van het elektriciteitsnet te kunnen opvangen.

Het grootste gedeelte van het geproduceerde biogas is opgewerkt tot ruim 0,9 miljoen m^3 biomethaan en meer dan 6,7 miljoen m^3 groengas. Het biomethaan wordt geleverd aan het eigen tankstation om te worden ingezet als brandstof voor het rijdend materieel en het groengas wordt via het aardgasnet afgezet. Via garanties van oorsprong (GvO's) is het afgelopen jaar groengas geleverd aan de Veluwse gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Putten en aan (leden van de) overheidscoöperatie Midwaste. Een groeiend aandeel groengas wordt in het kader van verduurzaming ingezet als brandstof in het wegverkeer.

Door verbranding van het niet-herbruikbare brandbaar restafval in de REC is ruim 126.000 MWh stroom (dit komt overeen met ruim 67.000 MWh aan groene stroom) en iets meer dan 483.000 MWh aan nuttige warmte in de vorm van stoom geproduceerd.

Een belangrijke pijler van de integrale circulaire aanpak van Omrin is biodiversiteit. Dat was een belangrijke reden voor Omrin om in 2019 samen met veertien andere bedrijven, overheden en instanties het Bijenpact te ondertekenen. In het afgelopen jaar is in opdracht van het Associate lectoraat Bijen en Biodiversiteit van Hogeschool Van Hall Larenstein en Silence of the Bees een evaluatie uitgevoerd van de uitvoering en effecten van de eerste Bijenpacts. Omrin behaalt hierin de hoogste totaalscore, met als toelichting in het evaluatierapport dat Omrin een echte koploper en inspiratiebron is. Daarbij wordt onder andere verwezen naar het 'bij'-vriendelijk maken van Ecopark De Wierde (met bijenhotels en bloemendiversiteit), aangepast maaibeleid, het ecopad, een vlinder hop-over, faunapassages en een reptielentunnel.

Het door Omrin opgestelde verslag van de vierjaarlijks verplichte energie-audit (op grond van de EED: de Europese Energie Efficiency Richtlijn) is begin 2021 door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland goedgekeurd. Deze energie-audit omvat alle bedrijfslocaties van Omrin en vormt een belangrijke basis voor inzicht in het bestaande energieverbruik, het energiebesparingspotentieel in de komende jaren en de te nemen energiebesparingsmaatregelen. De audit richt zich op processen, gebouwen, nutsvoorzieningen en vervoer.

Aansluitend is van start gegaan met de concrete uitwerking van vervolgacties om waar mogelijk tot verdere energiebesparing en CO_2-reductie op onze bedrijfslocaties te komen.

In februari 2021 werd de derde Nationale Conferentie Circulaire Economie gehouden, tevens de aftrap voor de landelijke Week van de Circulaire Economie, met als centraal thema: het kantelpunt naar een circulaire economie, van activiteiten op kleinere schaal naar grootschalige systeemverandering. Naast premier Mark Rutte, toenmalig staatssecretaris van IenW Stientje van Veldhoven, voorzitter VNO-NCW Ingrid Thijssen en Anne-Marie Rakhorst van Duurzaamheid.nl is ook namens Omrin een presentatie verzorgd. Hierin is toegelicht wat circulaire economie voor ons bedrijf betekent en hoe daaraan invulling wordt gegeven.

Niet onvermeld mag hier blijven dat het succes en de ambities van Friesland en Noord-Nederland als het gaat om duurzaamheid en circulariteit, inmiddels ook internationaal aandacht en waardering krijgen. Zo werd aan de Vereniging Circulair Friesland in september 2021 de gelegenheid geboden om tijdens het digitaal gehouden World Circular Economy Forum in Vancouver toe te lichten hoe onze circulaire regionale aanpak zo succesvol invulling krijgt. In december werd aan de Vereniging Circulair Friesland de internationale duurzaamheidsprijs “the Four Generation Award” toegekend door de Amerikaanse duurzaamheids-organisatie Leaders in Energy. Ter gelegenheid daarvan is een pitch verzorgd over de duurzaamheidsinitiatieven die in verenigingsverband zijn opgepakt en uitgevoerd.

Innovatie

Zoals hiervoor aangegeven wordt het unieke concept van Omrin onder andere gekenmerkt door haar innovatieve be- en verwerkingsinstallaties. Onze innovatieprojecten (variërend in schaalgrootte en financieel belang) moeten bijdragen aan meer afvalscheiding, meer en (nog) betere recycling, een hogere productie van (duurzame) energie uit afval en reductie van het energieverbruik.

Een groot innovatief project is de voorgenomen realisatie van een installatie waarin ons digestaat kan worden verwerkt. Bij de vergisting van organische afvalstoffen in onze vergistingsinstallatie op Ecopark De Wierde blijft als substantiële reststroom het digestaat over. Met een eigen verwerkingsinstallatie kunnen wij dit digestaat (en eventuele andere stoffen die niet kunnen worden gerecycled) opwerken tot hoogwaardige grondstof en door middel van verbranding in energie omzetten. Het concept voor zo’n installatie en de mogelijkheden voor de daaraan verbonden energieafzet zijn in het afgelopen jaar verder uitgewerkt en zullen naar verwachting in de loop van 2022 onderdeel van besluitvorming zijn.

Een ander eveneens omvangrijk innovatief project is de voorgenomen realisatie van een vergistingsinstallatie voor het gft-afval. Tot dusver laten wij alle door de aandeelhouders geleverde gft-afval door derden verwerken. Met een eigen installatie kunnen wij onze productie van duurzame energie uit afval in de vorm van groengas vergroten en financieel voordeel realiseren ten opzichte van het uitbesteden van de gft-verwerking. In 2021 zijn hiervoor de eerste verkennende onderzoeken uitgevoerd.

In het voorjaar van 2021 is de uitbreiding van onze nascheidingsinstallatie met de Dano-trommel in gebruik genomen. Met deze uitbreiding kan meer organisch materiaal uit het huishoudelijk restafval worden gehaald en wordt de hoeveelheid brandbaar restafval verder gereduceerd.
Het op deze manier aanvullend uit het restafval nagescheiden niet-herbruikbare papierafval en luierafval wordt vergist tot biogas dat in groengas wordt omgezet. Overeenkomstig de planning bij ingebruikname is het afgelopen jaar gebruikt voor het uitvoeren van diverse testen en het waar nodig aanpassen van de installatie, om tot een zo uitgebalanceerd mogelijk scheidingsproces te komen.

Gedurende het afgelopen jaar is onderzoek gedaan naar het realiseren van een vierde bioreactor, als onderdeel van de vergistingsinstallatie op Ecopark De Wierde. Met deze uitbreiding wordt voorzien in de gewenste bedrijfscontinuïteit van de vergistingsinstallatie, die door het complexe vergistingsproces van afvalstoffen storingsgevoelig is. Bovendien is capaciteitsuitbreiding gewenst vanwege de steeds grotere hoeveelheid huishoudelijk restafval die door ons wordt nagescheiden, waardoor ook de hoeveelheid te vergisten organisch materiaal die uit het restafval vrijkomt toeneemt. Een definitief besluit en concrete vervolgstappen zijn in 2022 aan de orde.

Andere projecten met een innovatief karakter zijn het – volgens het principe van ‘operational excellence’ - stapsgewijs verhogen van de technische capaciteit van onze nascheidingsinstallatie op Ecopark De Wierde (van zo’n 230.000 ton per jaar in 2019 naar circa 260.000 ton in 2021 en naar verwachting 280.000 ton in 2022), onderzoek naar CO_2-afvang bij de REC en onderzoek naar de mogelijkheden van transport over water voor het afval van de gemeenten die bij onze aandeelhouder Irado zijn aangesloten.

Logistieke ontwikkelingen

De overslag en afvoer van de afvalstromen vanaf de gemeenten naar de verschillende be- en verwerkingsinstallaties, het transport van diverse deelstromen vanaf Ecopark De Wierde en het afvaltransport naar de REC vergen een uitgekiende planning en sturing. Bij onderhoudstops en storingen van onze installaties moeten afvalstromen worden omgeleid en waar nodig tijdelijk worden opgeslagen.

In het verslagjaar is het nodige voorbereidende werk verricht om de logistiek aan te passen op de aanvoer van het huishoudelijk afval vanuit de gemeenten Groningen, Het Hogeland en Westerkwartier vanaf 2022.
Voor een optimale logistieke sturing van dit afval wordt een circulaire overslaghal op het industrieterrein ten zuidoosten van de stad Groningen gebouwd. Deze hal heeft eerder in Zuid-Nederland gestaan, is gedemonteerd en wordt opnieuw opgebouwd. De werkzaamheden hiervoor zijn eind 2021 van start gegaan en de overslaghal zal voor de zomer van 2022 in gebruik worden genomen. In de tussenliggende maanden wordt gebruik gemaakt van een tijdelijke overslagvoorziening nabij de locatie waar de circulaire overslaghal wordt gerealiseerd. In de voor deze voorziening benodigde energie wordt met zonnepanelen voorzien.

In mei 2021 is de overslaghal op onze overslaglocatie in Leeuwarden, waar ook de milieustraat van de stad Leeuwarden is gevestigd, door een grote brand verwoest. Het verbranden van de hal, waarin oud papier en grof huishoudelijk afval was opgeslagen, ging gepaard met veel rookoverlast. Gelukkig hebben zich hierbij geen persoonlijke ongevallen voorgedaan. De brand is buitengewoon adequaat door de grootschalig ingezette hulpdiensten bestreden. Dankzij de inzet van velen kon de milieustraat binnen enkele dagen weer in gebruik worden genomen. Herbouw van de overslaghal zal naar verwachting in de eerste helft van 2022 kunnen worden afgerond.

Bedrijfsvoering Ecopark De Wierde

Op Ecopark De Wierde worden alle bedrijfsactiviteiten uitgevoerd die te maken hebben met het scheiden en bewerken van recyclebare afvalstromen tot secundaire grondstoffen, het vergisten van organisch afval tot biogas, de productie van groengas en het storten van afval. Omdat de beschikbare ruimte voor het uitvoeren van deze activiteiten steeds meer in de knel komt, is aanpassing en uitbreiding van het terrein en het deels verplaatsen van bedrijfsactiviteiten in de komende jaren noodzakelijk.

Daarmee rekening houdend is het de bedoeling om het bedrijfsterrein aan de oostzijde uit te breiden (voor onder andere de opslag van digestaat en rdf-balen en het opstellen van lege containers) en de stortplaats van 24 meter naar 29 meter te verhogen (zonder uitbreiding van de totaal vergunde stortcapaciteit). De eerste voorbereidende stappen hiervoor zijn in het afgelopen jaar gezet.

Ecopark De Wierde Heerenveen

Gedurende het afgelopen jaar is op Ecopark De Wierde het nodige grootschalig onderhoud verricht en zijn renovatiewerkzaamheden en deels ingrijpende aanpassingen bij installaties uitgevoerd. De overslagbunker waar het afval wordt aangevoerd om te worden doorgeleid naar de nascheidingsinstallatie, is in twee fasen volledig leeg- en schoongemaakt en vervolgens voorzien van nieuwe bewapening en een nieuwe betonnen toplaag. Vanwege storingen in het vergistingsproces is bij twee van de drie bioreactoren waarin het organisch afval wordt vergist, het dak van de torens gehaald, zijn de torens leeggemaakt en zijn nieuwe roerwerken geïnstalleerd. De nascheidingsinstallatie is waar nodig gerenoveerd, evenals de weegbrug die wordt ingezet voor de registratie van interne verplaatsingen van deelstromen afval en secundaire grondstoffen.
Van een van de twee installaties voor warmtekrachtkoppeling is de motor volledig gereviseerd. Deze motoren werken op groengas en produceren warmte en elektriciteit die in onze bedrijfsprocessen wordt benut.

Omrin heeft door de inzet van de nascheidings- en vergistingsinstallatie in het verslagjaar in totaal 35,3% recyclebare deelstromen uit het huishoudelijk restafval gehaald (in 2020: 40,9%). De daling ten opzichte van 2020 kan worden verklaard door de storingen in de vergistingsinstallatie. Met de installatie worden kunststof verpakkingsafval, drankenkartons, minerale stromen en metalen gescheiden. Uit de resterende organische natte fractie wordt vervolgens biogas gewonnen en wordt een deel van het residu als biobrandstof ingezet in de energiesector.
De volgende deelstromen (met bijbehorende percentages gerelateerd aan de input) zijn uit het huishoudelijk restafval gehaald:

- kunststof verpakkingsafval: 10,2% (in 2020: 9,5%)
- drankenkartons: 1,6% (in 2020: 1,5%)
- metalen (ferro en non-ferro): 4,2% (in 2020: 4,2%)
- mineralen (zand en inert materiaal): 4,5% (in 2020: 6,5%)
- organische natte fractie (biogas, biogranulaat, vocht): 14,8% (in 2020: 19,2%).

Naast de hiervoor genoemde be- en verwerkingsactiviteiten is op Ecopark De Wierde de kunststoffensorteerinstallatie (KSI) gevestigd. Deze installatie wordt door Afvalsturing Friesland, HVC en Midwaste gezamenlijk geëxploiteerd. In de KSI worden de nagescheiden kunststoffen en drankenkartons en de brongescheiden kunststofstromen gesorteerd in (vrijwel) zuivere kunststof monostromen die zoveel mogelijk als grondstof worden vermarkt voor de productie van nieuwe kunststof producten.
In 2021 is de installatie uitgebreid met een extra zeef en een magneetscheider. Na deze uitbreiding wordt het bij de KSI aangeleverde kunststof verpakkingsafval gesorteerd in de volgende outputstromen: PET-flessen, polyethyleen (PE), polypropyleen (PP), folies, mix-kunststoffen, non-ferro (aluminium), fijn ijzer, metalen, tetra (drankkartons), PET-schalen en een residustroom (grof, middel en fijn). Het fijne residu wordt door Omrin vergist en de andere twee residustromen worden verbrand. Deze procesoptimalisatie resulteert in kwaliteitverbetering van de output en daardoor in een betere afzet en recyclebaarheid van de outputstromen uit de KSI.

Op de stortplaats op Ecopark De Wierde wordt afval gestort waarvoor binnen de afvalhiërarchie zoals vastgelegd in het Landelijk Afvalbeheerplan, geen betere verwerkingsmogelijkheid beschikbaar is. Het gaat dan met name om asbesthoudend afval, grondreinigingsresiduen, verontreinigde grond en bagger en industrieel afval.

Daarmee vormen onze stortactiviteiten het (vooralsnog) onmisbare sluitstuk van ons bedrijfsconcept. De hoeveelheid in het verslagjaar op Ecopark De Wierde gestort afval is gedaald ten opzichte van 2020. Omdat onze stortplaats in de huidige vorm vol begint te raken, is in het voorjaar van 2021 een uitbreiding in grondoppervlakte aan de zuidkant van het bedrijfsterrein in gebruik genomen, nadat deze is voorzien van de vereiste onderafdichting met folie en trisoplast®.

Bedrijfsvoering REC Harlingen

Alle brandbaar afval dat niet kan worden benut als grondstof en niet geschikt is voor de productie van groengas, wordt in de REC door verbranding omgezet in energie in de vorm van stoom en elektriciteit. De stoom wordt aan het naburige zoutproductiebedrijf geleverd en de via turbines geproduceerde elektriciteit wordt via het openbaar net afgezet. Waar de exploitatie van de REC in 2020 merkbaar nadeel ondervond van de sterk gedaalde energieprijzen door de coronacrisis, was deze situatie in het verslagjaar wezenlijk anders. Door de sterke stijging van de energieprijzen en de hoge stoomafzet zijn de opbrengsten van de REC uit haar afzet van energie substantieel hoger.

In het voorjaar van 2021 is de REC een aantal weken uit bedrijf geweest voor de jaarlijkse geplande onderhoudstop. Tijdens deze stop hebben zo'n 400 medewerkers van externe – deels buitenlandse – bedrijven zoals steigerbouwers, lassers, metselaars, technische specialisten en IT'ers, hun bijdrage aan het onderhoud geleverd. Vanwege de coronamaatregelen is naast de REC een tijdelijk 'contractorpark' met separate kleedruimtes, toiletten, kantines en catering gebouwd, waar strenge regels ter voorkoming van coronabesmetting werden gehanteerd (toegangregistratie, teststraat, meertalige instructies, extern toezicht door BHV Friesland). De effectiviteit hiervan werd bevestigd door het feit dat zich geen enkel coronageval tijdens de onderhoudstop heeft voorgedaan.

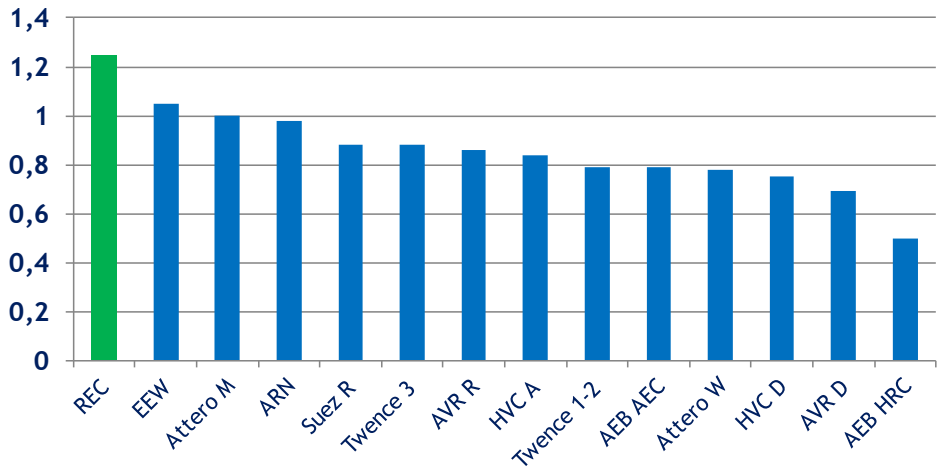
ReststoffenEnergieCentrale (REC) Harlingen

In het afgelopen jaar moest de REC korte tijd buiten bedrijf worden gesteld door storingen (onder andere door stoomlekkages) in februari, augustus, september en december. Daardoor is de technische beschikbaarheid van de REC in 2021 achtergebleven ten opzichte van de verwachtingen. Hoewel storingen in een technisch complexe installatie zoals de REC onvermijdelijk zijn, proberen we door het analyseren van de storingen en door een uitgebalanceerd onderhoudprogramma de kans daarop te minimaliseren. Per saldo had de REC in 2021 te maken met 16 storingsuren, waarmee ruimschoots binnen het vergunde maximum van 60 storingsuren per jaar is gebleven. Tijdens de storingen heeft zich nagenoeg geen overlast voor de omgeving voorgedaan.

In april 2021 is de rapportage van Wageningen University uitgebracht over het in opdracht van LTO Noord uitgevoerde biomonitoringonderzoek in 2020. In lijn met de resultaten van de biomonitoringonderzoeken over de voorgaande jaren, concludeert Wageningen University dat er ook over 2020 geen aanwijzingen zijn gevonden dat de emissie van de REC van invloed is geweest op de kwaliteit van agrarische gewassen en producten in de omgeving van de installatie. Er is geen sprake van een dalende of stijgende trend ten opzichte van de nulmeting uit 2010 (toen er nog geen sprake was van emissie van de REC).

Met de ongegrondverklaring door de Raad van State in april 2021 van het hoger beroep van omwonenden over wijziging van de omgevingsvergunning van de REC, kwam er een einde aan een reeks van juridische procedures tegen de REC sinds de start van de bouw in 2009.

De afvalenergiecentrales waar huishoudelijk afval wordt verbrand (AEC's) kunnen de status van 'installatie voor nuttige toepassing' krijgen, de zogenoemde R1-status, als ze voldoende energie-efficiënt zijn. In de EU-Kaderrichtlijn afvalstoffen is vastgelegd hoe deze energie-efficiëntie precies wordt bepaald.
Begin 2021 is bekend gemaakt dat uit toetsing door Rijkswaterstaat Leefomgeving in 2020 van de afvalenergiecentrales in Nederland blijkt dat deze installaties allemaal voldoen aan de eisen voor de status van nuttige toepassing. Van deze installaties heeft de REC het hoogste energierendement, zoals ook in onderstaande grafiek wordt weergegeven.

De energie-efficiëntie van de REC heeft in het afgelopen jaar een verdere invulling gekregen door de samenwerking met onkruidbestrijdingsbedrijf Weed Free Service. Restwarmte van de REC wordt gebruikt voor de productie van kokend water, dat via tankwagens wordt afgevoerd en vervolgens wordt ingezet voor milieuvriendelijke en duurzame onkruidbestrijding.

Kwaliteit, arbo, veiligheid en milieu (KAVM)

Omrin heeft een gecertificeerd en geïntegreerd managementsysteem voor de normen ISO 9001 (kwaliteit), ISO 14001 (milieu) en ISO 45001 (gezond en veilig werken). Met dit systeem worden risico's op de betreffende onderdelen geïdentificeerd en waar mogelijk voorkomen, worden restrisico's beheerst en worden (bedrijfs)processsen continu verbeterd. In maart 2021 heeft certificatiebureau Kiwa de jaarlijkse externe audit uitgevoerd. We hebben complimenten ontvangen over het goed werkende managementsysteem bij Omrin, met open communicatie, korte lijnen en de verder geprofessionaliseerde organisatie.

Uit de audit zijn geen kritische tekortkomingen naar voren gekomen. Er zijn drie niet-kritische tekortkomingen geconstateerd, waaronder een periodieke check op relevante regelgeving en het onvoldoende kunnen aantonen dat meetmiddelen zijn gekalibreerd. Deze punten zijn opgepakt, waarna de externe audit met een positief eindoordeel is afgerond. De processen en werkwijzen binnen Omrin worden periodiek intern beoordeeld door middel van interne auditrondes. Het functioneren en de effectiviteit van het integrale managementsysteem wordt jaarlijks op bestuurdersniveau beoordeeld en waar nodig bijgestuurd door middel van de KAVM-directiebeoordeling.

Naast de hiervoor genoemde KAVM-certificering is ons bedrijf sinds begin 2020 gecertificeerd voor de norm ISO 27001 (informatiebeveiliging). Voor Omrin is essentieel dat we uit een oogpunt van maximale gegevens-bescherming voldoen aan de noodzakelijke beheersmaatregelen voor informatiebeveiliging en dat de continuïteit van onze ICT-infrastructuur (die essentieel is voor onze bedrijfsvoering) maximaal is geborgd.

Ook in het afgelopen jaar is veel aandacht besteed aan de interne veiligheidsmaatregelen in verband met het zoveel mogelijk voorkomen van verspreiding van het coronavirus onder onze medewerkers. Thuiswerken is in veel gevallen niet mogelijk, omdat een groot aantal medewerkers van Omrin operationeel wordt ingezet (in 24-uursdienst in de ploegen bij de SBI en de REC, bij onderhoudswerkzaamheden en op het rijdend materieel). Daarom is zoveel mogelijk gekozen voor maatwerk in de vorm van bijvoorbeeld een gedeeltelijke mondkapjesplicht, aangepaste kantinefaciliteiten en aanvullende toegangscontroles op Ecopark De Wierde, in combinatie met op de geldende coronamaatregelen afgestemde communicatie. Hierbij zijn het gezondheidsbelang van de medewerkers en het zoveel mogelijk waarborgen van de bedrijfscontinuïteit steeds leidend geweest.

Veilig werken is een continu aandachtspunt binnen Omrin, onder het motto ‘we werken veilig of we werken niet’. Dit is expliciet vastgelegd in de integrale beleidsverklaring van Omrin die in maart 2021 door alle directieleden is ondertekend. De aard van onze bedrijfsactiviteiten brengt met zich dat er veel (potentiële) veiligheidsrisico’s zijn tijdens het uitvoeren van de dagelijkse werkzaamheden. Deze risico’s vragen, los van het treffen en bewaken van concrete veiligheidsmaatregelen, organisatiebreed om verinnerlijking van het veiligheidbewust handelen van alle medewerkers.

Uit de in 2020 gehouden meting (met een score van 3,2) blijkt dat de veiligheidscultuur van Omrin op een steeds hoger niveau komt te liggen, maar er moet nog wel het nodige gebeuren om ons ambitieniveau – een proactieve veiligheidscultuur (trede 4) – te kunnen realiseren. Daarom is in maart 2021, in overleg met vertegenwoordigers van de ondernemingsraad, een projectplan voor het verder versterken van de veiligheidscultuur bij Omrin vastgesteld. Acties die hieruit voortvloeien zijn onder andere het vergroten van de focus op het naleven van de veiligheidsregels, elkaar (durven en moeten) aanspreken op onveilig handelen, beter toezicht op consequente naleving van veiligheidsregels en sanctionering bij het niet-nakomen van afspraken en voorschriften.

Het nieuwe ongevallenregistratiesysteem liet in het afgelopen jaar een duidelijke stijging zien van het aantal gemelde bijna-ongevallen en gevaarlijke situaties. Meer meldingen betekent meer alertheid en een groter bewustzijn van onze medewerkers als het gaat om situaties die tot ongevallen zouden kunnen leiden, maar die door het melden structureel kunnen worden verbeterd en in veiliger werksituaties moeten resulteren. De uitvoering van het projectplan wordt mede zichtbaar in de campagne die is gehouden over het juiste gebruik van persoonlijke beschermings-middelen, in de campagne over LOTOTO (Lock-Out, Tag-Out, Try-Out; de veiligheidsprocedure bij het tijdelijk uit- en inschakelen van installaties bij storingen en onderhoud), het werken met interactieve toolboxen voor het toetsen en trainen van kennis over veiligheid op de werkvloer en het uitvoeren van risico-inventarisaties en -evaluaties. Een voorbeeld van een concrete verbetermaatregel op de werkvloer is het aangeven van veilige looproutes in bedrijfsgebouwen en op bedrijfsterreinen.

Aantrekkelijk en toekomstgericht werkgeverschap

Belangrijk uitgangspunt in de strategie voor 2021-2024 is dat Omrin een aantrekkelijke werkgever wil zijn. Onze medewerkers zijn de sleutel voor het succes van ons bedrijf.
Daarom blijven we onverminderd focussen op duurzame inzetbaarheid en investeren we veel tijd en energie in vakkundige, vitale, gedreven en betrokken medewerkers. We leggen veel verantwoordelijkheid bij hen neer, zowel werkinhoudelijk als voor hun professionele ontwikkeling. Tijdens de landelijk georganiseerde Week van de Afvalhelden hebben we onze operationele medewerkers in het zonnetje gezet.

In het verslagjaar hebben de drie eerder ontwikkelde interne trainingsprogramma’s onder de noemer ‘Duurzaam en energie(k) Omrin’ een vervolg gekregen. Het gaat dan om leiderschapsontwikkeling, sturen op energiebronnenn en ons kernwaardenprogramma (verantwoordelijk, professioneel, klantgericht, verbindend en innovatief).

Omdat we graag willen weten wat de ervaringen van onze medewerkers zijn als het gaat om thema's zoals werkgeverschap, samenwerking, interne communicatie en vitaliteit, hebben we in het najaar van 2021 een nieuw medewerkerbetrokkenheidsonderzoek (MBO) onder alle medewerkers van Omrin laten uitvoeren. We zien dit als een belangrijk middel om mogelijke verbeterpunten in de organisatie scherp te krijgen en op te pakken en te kunnen analyseren wat ten opzichte van het vorige onderzoek in 2018 is verbeterd.

Uit dit onderzoek van bureau Effectory blijkt een hoge bevlogenheid onder de medewerkers. Dit geldt ook voor hun betrokkenheid bij en tevredenheid over Omrin en hun oordeel over het werkgeverschap in ons bedrijf. Verder worden ook de samenwerking in de teams, de werkdruk en de bijdrage die Omrin aan de circulaire doelstellingen levert positief gewaardeerd.
Als verbeterpunten komen met name naar voren de communicatie tussen management en hun medewerkers en de afstemming tussen de verschillende bedrijvengroepen. Deze verbeterpunten worden in nauwe samenwerking met de medewerkers via de reguliere overlegstructuren en werkgroepen 'van onderaf' in actieplannen omgezet, om daarmee vanuit ieders verantwoordelijkheid en betrokkenheid de gewenste verbeteringen te kunnen realiseren.

Binnen Omrin blijven gezondheids- en verzuimmanagement en vitaliteitsbevorderende programma's essentiële middelen voor het zo duurzaam mogelijk kunnen blijven inzetten van de medewerkers.
Dit krijgt onder andere invulling door het periodiek aanbieden van preventief-medische onderzoeken, bedrijfsfysiotherapie, bedrijfsmaatschappelijk werk en een leefstijlprogramma. Duurzame en levensfasebewuste inzetbaarheid maken integraal onderdeel uit van de jaargesprekken met de medewerkers over hun persoonlijke ontwikkeling binnen ons bedrijf.

De effecten van deze aanpak worden mede zichtbaar in het verzuimniveau bij Afvalsturing Friesland, dat aanzienlijk onder het gemiddelde niveau in onze branche (tussen 5,5 en 6%) blijft. Over 2021 was sprake van een verzuim van 3,8%, een kleine stijging ten opzichte van de 3,6% in 2020. Dit kan niet helemaal los worden gezien van de effecten van de - relatief beperkte - uitval door corona.

Omrin moet zich als gevolg van de steeds krapper wordende arbeidsmarkt blijven onderscheiden om als toekomstig werkgever uitdagend te zijn en te blijven bij het aantrekken van nieuwe medewerkers. Met de inzet van een werving- en selectiebureau en met gebruikmaking van social media geven we professionele invulling aan ons recruitmentprogramma en positioneren we Omrin zichtbaar en onderscheidend op de arbeidsmarkt. Gelet op de ontvangen reacties, de beperkte tijd dat vacatures bij ons openstaan en de kwalificaties van de kandidaten bij het invullen van het grote aantal vacatures in het afgelopen jaar (Omrin-breed ruim 50), zijn we daar in het afgelopen jaar goed in geslaagd.

Een belangrijke organisatorische aanpassing in het afgelopen jaar was de uitbreiding van de concernstaf met de afdeling ‘strategie, beleid en veiligheid’. Dit bracht geen personele uitbreiding met zich, maar een verschuiving binnen de organisatie als geheel. Onder deze nieuwe stafdeling vallen de taakvelden strategie en beleid, relatiemanagement bij de niet-Friese gemeenten, communicatie en marketing, vergunningen en KAVM-aangelegenheden. Met deze wijziging kunnen we beter invulling geven aan de samenwerking met het toenemend aantal niet-Friese klantgemeenten, aan het inspelen op de diverse beleidsontwikkelingen waarmee ons bedrijf te maken heeft en aan de voorwaardenscheppende en faciliterende rol op KAVM-gebied, mede in het licht van de gewenste verbetering van de veiligheidscultuur.

Vanuit de inclusiviteitsgedachte – de inclusieve samenleving is onderdeel van Omrin’s integrale aanpak voor circulariteit - bieden wij waar mogelijk werkgelegenheid aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Concreet doen die mogelijkheden zich onder andere voor bij ons regionaal sorteercentrum voor afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA), bij sorteercentra voor textiel en bij kringloopbedrijf Estafette met de Recycle Boulevard in Leeuwarden en de recyclewinkels elders in Friesland. Omrin biedt werkplekken voor vrijwilligers en taakgestraften, voorziet in leerwerkplekken en biedt voor studenten aan diverse MBO- en HBO-opleidingen stageplaatsen aan. Ondanks de coronabeperkende maatregelen hebben in het afgelopen jaar een aanzienlijk aantal studenten hun stageopdrachten bij ons kunnen uitvoeren.

In oktober hebben wij ons samen met 47 andere partners, waaronder de gemeente Leeuwarden, door het ondertekenen van een intentieverklaring verbonden aan het programma Leeuwarden Oost. Met dit langjarige programma moet een belangrijke bijdrage worden geleverd aan het vergroten van de leefbaarheid en het terugdringen van armoede in dit deel van de stad Leeuwarden. Omrin ziet vanuit dat perspectief mogelijkheden voor bijvoorbeeld trajecten in samenwerking met Stichting Omrin Estafette, met perspectief op de arbeidsmarkt, en de aanpak van overlast door (zwerf)afval.

Ondernemingsraad

In het afgelopen jaar zijn zeven overlegvergaderingen tussen de ondernemingsraad en de algemeen directeur als bestuurder van Afvalsturing Friesland gehouden. Begin 2021 is aan de hand van de jaarplannen van de verschillende bedrijvengroepen uitgebreid stilgestaan bij de algemene gang van zaken van de onderneming. De commissaris die op voordracht van de ondernemingsraad is benoemd (de heer Wigboldus) heeft ook deelgenomen aan dit zogenoemde artikel 24 WOR-overleg dat jaarlijks wordt gehouden.

In de andere overlegvergaderingen is onder andere gesproken en geadviseerd of besloten over de risico-inventarisaties & -evaluaties voor verschillende bedrijfslocaties, organisatiewijzigingen, cao-ontwikkelingen, duurzame inzetbaarheid van de medewerkers, sanctioneringsbeleid bij het niet-nakomen van veiligheidsvoorschriften, de werving- en selectieprocedure bij Omrin, de cyclus van preventief medische onderzoeken en de actuele ontwikkelingen rond corona.

De ondernemingsraad wordt onder andere via haar VGWM-commissie betrokken bij de voortgang van het traject ter versterking van de veiligheidscultuur. In september is het jaarlijkse informeel overleg tussen de leden van de raad van commissarissen en de leden van de ondernemingsraad gehouden.

In oktober zijn verkiezingen voor de nieuwe ondernemingsraad bij Omrin gehouden. Er was dusdanig veel interesse van de medewerkers dat bij enkele bedrijvengroepen gestemd moest worden. Het eindresultaat was dat alle twaalf zetels – met een evenredige vertegenwoordiging van de bedrijvengroepen Inzameling & Reiniging, Recycling, Afval & Energie, Commercie & Logistiek en de concernstaf – volledig zijn ingevuld.
De nieuw gekozen leden van de ondernemingsraad zijn op 28 oktober geïnstalleerd. In de nieuwe samenstelling bestaat de ondernemingsraad uit een evenwichtige mix van ervaren en nieuwe leden.

Evenwichtige verdeling man/vrouw

Per 1 januari 2022 is een wetswijziging van kracht geworden op grond waarvan voor grote vennootschappen zoals Afvalsturing Friesland de zogenoemde streefcijferregeling geldt. Met deze regeling moet waar nodig en mogelijk een evenwichtiger verhouding tussen mannen en vrouwen in raden van commissarissen, raden van bestuur en de subtop van de desbetreffende bedrijven worden gerealiseerd. Omdat ons statutair bestuur uit één natuurlijke persoon bestaat, kan hier op bestuurdersniveau geen nadere invulling aan worden gegeven. Voor de subtop zullen wij overeenkomstig de aangepaste regelgeving streefcijfers formuleren, vastleggen hoe deze (zullen) worden gerealiseerd en daarover rapporteren.

Hoofdlijnen financiële ontwikkelingen

Over 2021 is een netto concernresultaat gerealiseerd van € 4,9 miljoen. Daarmee is sprake van een nagenoeg stabiel resultaat gelet op de kleine daling ten opzichte van 2020, toen een resultaat werd behaald van € 5,2 miljoen. Er zijn twee factoren met een substantieel effect op het resultaat over het afgelopen jaar. Een positief effect gaat uit van de sterke stijging van de energieprijzen, waardoor het resultaat bij de REC flink toeneemt. Daar staat het negatieve effect van de storingen in de vergistingsinstallatie voor het organische materiaal tegenover, waardoor minder opbrengsten uit de biogasproductie zijn gerealiseerd en meer kosten moesten worden gemaakt.

Ten opzichte van 2020, toen een omzet werd behaald van € 126,0 miljoen, is de omzet in 2021 met een bedrag van € 6,2 miljoen toegenomen tot € 132,1 miljoen. De belangrijkste oorzaken van deze stijging zijn de hogere omzet uit energie en grondstoffen door de hogere energieopbrengst die de REC realiseert (door de hoeveelheid geproduceerde en geleverde energie en de fors hogere energieprijzen), de hogere opbrengsten uit grondstoffen (papier en metalen) en de hogere omzet bij het gft-afval (door de stijging van het tarief voor het gft-afval en de toename van de hoeveelheid gft-afval door de toetreding van de gemeente Westerwolde). Tegelijkertijd hebben met name de storingen in de vergistingsinstallatie geleid tot aanzienlijk hogere kosten en minder omzet uit de productie van biogas.

In 2021 werd voor de be- en verwerking van het huishoudelijk restafval een uniform tarief in rekening gebracht van € 80 per ton, met een verwerkingstarief van € 68 per ton. Daarmee waren deze tarieven gelijk aan de tarieven in 2020. Verder bestaat dit uniform tarief uit een bedrag voor logistieke kosten, centrale overheadkosten en winst en risico.
Ook voor 2022 hebben de aandeelhouders van Afvalsturing Friesland het uniform tarief voor het huishoudelijk restafval ongewijzigd vastgesteld op een bedrag van € 80 per ton. Met dit tarief en als onderdeel daarvan een eveneens ongewijzigd verwerkingstarief van € 68 per ton, betalen de aandeelhouders van Afvalsturing Friesland ook in 2022 een verwerkingstarief dat tot een van de laagste in de markt behoort.

Voor het laten verwerken van het gft-afval vanaf 2021 is in 2020 een aanbesteding gehouden. Door de uitkomst van deze aanbesteding is het uniform tarief voor het gft-afval gestegen van € 63,50 per ton in 2020 tot € 75,50 per ton in 2021.

Het tarief van de afvalstoffenbelasting over het verbranden en het storten van afval bedroeg in 2021 € 33,15 per ton. Omdat het huishoudelijk restafval bij Afvalsturing Friesland niet integraal wordt verbrand maar eerst wordt nagescheiden, betaalden de aandeelhoudende (samenwerkende) gemeenten die hun huishoudelijk restafval door Afvalsturing Friesland laten nascheiden in 2021 een toeslag van € 22,05 per ton in plaats van het hiervoor genoemde belastingtarief. Voor onze gemeenten betekende dit een voordeel dat in 2021 is opgelopen tot een bedrag van € 11,10 per ton ten opzichte van integrale doorberekening van de afvalstoffenbelasting voor het verbranden van afval.

Het balanstotaal is per einde 2021 gedaald tot een bedrag van € 193 miljoen (in 2020: € 194 miljoen). Deze daling is met name het gevolg van aflossing op lopende leningen.

Het positieve resultaat in 2021 resulteert in een stijging van de solvabiliteit (groepsvermogen/balanstotaal) over 2021 tot 33,5% (in 2020: 31,5%). Om de financierbaarheid van de vennootschap op peil te houden is met de financiers afgesproken dat een deel van de verstrekte leningen een achtergesteld karakter heeft (ultimo 2021: € 6,1 miljoen) en dat dit deel van de leningen mag worden meegeteld in een aangepaste solvabiliteits-berekening (<groepsvermogen + achtergestelde leningen>/balanstotaal).

Per 31 december 2021 is de aangepaste solvabiliteit gestegen tot 36,6% (in 2020: 35,1%) als gevolg van het over 2021 gerealiseerde positieve resultaat. Daarmee blijft Afvalsturing Friesland ruimschoots voldoen aan de afspraak met de financiers dat deze aangepaste solvabiliteit niet onder de 20% komt.

Op basis van periodiek opgestelde liquiditeitsbegrotingen wordt beoordeeld wat de liquiditeitsbehoefte van Afvalsturing Friesland is. Aan de hand daarvan wordt eventueel financiering aangetrokken. Voor de reguliere investeringen in 2022 zal naar verwachting extra financiering nodig zijn.

Afvalsturing Friesland voert een beleid om haar renterisico's die voortkomen uit de afgesloten leningen te beperken. De hierbij gebruikte financiële instrumenten zijn er op gericht om de gevolgen van renteschommelingen beperkt te houden.

Belangrijkste risico's

De belangrijkste risico's voor de vennootschap zijn de technische beschikbaarheid van de kapitaalintensieve installaties, de beschikbaarheid van afval en de ontwikkelingen op de energiemarkt. Langdurige stilstand, onvoldoende beschikbaarheid van afval of dalende energieprijzen kunnen een grote impact hebben op het resultaat van Afvalsturing Friesland.
Op basis van analyses en metingen worden (preventieve) onderhouds-programma's uitgevoerd waardoor ongeplande stilstand van onze installaties zoveel mogelijk wordt voorkomen en de beschikbaarheid zo hoog mogelijk is. De contracten voor de levering van afval hebben in de meeste gevallen een meerjarig karakter.

Er is continu aandacht voor een optimale afstemming van de afvalportefeuille voor de korte en lange termijn op de capaciteit van de installaties.

Tenslotte worden de ontwikkelingen op de energiemarkt gevolgd en zijn zowel contractueel als door middel van subsidies maatregelen getroffen om de risico's van onverwachte fluctuaties te voorkomen.
Op basis van het voorgaande kan worden gesteld dat de belangrijkste risico's beheersbaar zijn en in lijn zijn met het gewenste risicoprofiel van de onderneming.

Voor de mogelijke impact op Afvalsturing Friesland van de coronacrisis zoals die sinds begin 2020 wereldwijd gaande is, is in de eerste plaats van belang dat de werkzaamheden van ons bedrijf wat betreft afvalverwerking en energieproductie als vallend onder de vitale processen zijn aangemerkt. Zoals eerder is gebleken, blijft Afvalsturing Friesland voor haar omzet uit energie gedurende de coronacrisis gevoelig voor de ontwikkelingen op de energiemarkt. Die gevoeligheid geldt ook voor de markt voor gerecyclede grondstoffen.

Inmiddels is door de oorlogssituatie in Oekraïne sprake van een nieuwe crisis. Hoe ingrijpend de economische effecten van deze crisis zullen zijn, is op dit moment nog moeilijk te overzien. De impact voor de bedrijfsvoering van Afvalsturing Friesland zal naar verwachting niet van substantiële betekenis zijn. Rekening moet worden gehouden met (verder) stijgende energieprijzen, die zich enerzijds zullen vertalen in hogere inkoopkosten voor energie maar anderzijds ook in (verdere) stijging van onze opbrengsten uit de afzet van de energie die wij uit het afval produceren. Per saldo zal dit geen nadelig effect op onze exploitatie hebben.
Verder is in dit verband van belang dat Afvalsturing Friesland geen zakelijke relaties onderhoudt met bedrijven in Oekraïne, Rusland en Wit-Rusland en geen afvalstoffen uit deze landen importeert of deelstromen voor verdere be- en verwerking naar deze landen afvoert.

Op basis van de ontwikkelingen in 2021, het positieve resultaat over 2021 en de huidige financiële positie is het risico dat niet aan verplichtingen kan worden voldaan zeer beperkt. Er zijn geen twijfels over het voortzetten van de activiteiten onder het continuïteitsbeginsel.

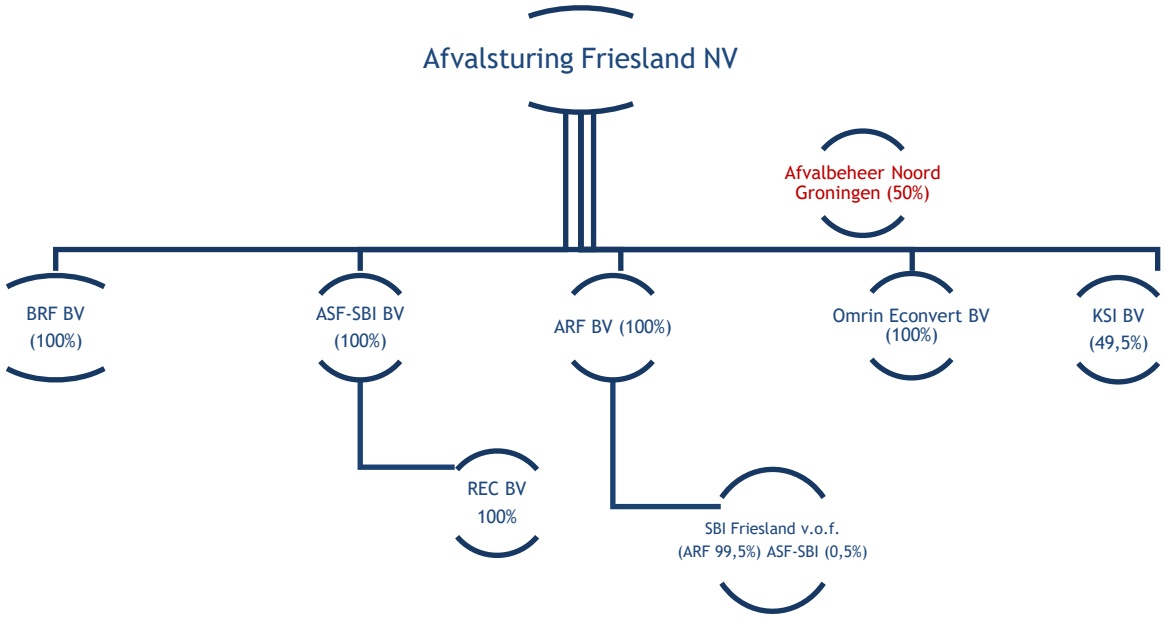
Ten slotte

De samenwerking met onze aandeelhouders en de (innovatieve) projecten die in het afgelopen jaar binnen ons bedrijf zijn opgepakt en een vervolg hebben gekregen, geven alle vertrouwen dat Afvalsturing Friesland zich de komende jaren verder zal ontwikkelen in lijn met onze strategische koers 2021-2024.

Wij staan bedrijfsmatig gezien voor de nodige uitdagingen die we met enthousiasme oppakken. Ons publieke profiel – van en voor de overheid – en onze rol als totaaloplosser blijven daarbij leidend.

ir. J.W.G. Vernooij, algemeen directeur

Juridische structuur Afvalsturing Friesland NV

Kerngegevens en kengetallen

	2021	2020	2019	2018	2017
Uniforme tarieven (in €)					
Restafval	80,00	80,00	82,00	81,00	80,00
Gft-afval	75,50	63,50	62,50	61,50	60,50
Verwerkte hoeveelheden (x 1.000 ton)					
Restafval	296	296	269	258	242
Gft-afval	103	96	90	85	88
Bedrijfsafval	85	78	94	97	99
Overige categorieën afval	210	284	261	330	256
	694	**754**	**714**	**770**	**685**
Financiële kengetallen (x € 1.000)					
Omzet	132.181	126.068	115.681	106.953	98.951
Resultaat	4.936	5.176	6.536	2.026	4.080
Groepsvermogen	64.757	61.055	57.000	50.585	48.680
Balanstotalen	193.194	193.825	199.008	202.788	208.810
Aantal werknemers					
Mannen	232	219	204	196	185
Vrouwen	39	36	33	30	29

Jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2021 na resultaatbestemming

	31 december 2021		31 december 2020	
	€1.000	€1.000	€ 1.000	€ 1.000
Actief				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	161.150		163.110	
Financiële vaste activa	1.308		963	
		162.458		164.073
Vlottende activa				
Voorraden	1.767		1.396	
Vorderingen	28.214		25.018	
Liquide middelen	755		3.338	
		30.736		29.752
		193.194		**193.825**

Geconsolideerde balans per 31 december 2021 na resultaatbestemming

	31 december 2021		31 december 2020	
	€ 1.000	€1.000	€ 1.000	€ 1.000
Passief				
Groepsvermogen				
Aandeel van de rechtspersoon				
in het groepsvermogen		64.757		61.055
Voorzieningen		14.938		14.756
Langlopende schulden		67.963		80.331
Kortlopende schulden		45.536		37.683
		193.194		**193.825**

Geconsolideerde winst- en verliesrekening 2021

	2021		2020	
	€1.000	€1.000	€ 1.000	€ 1.000
Netto-omzet	132.181		126.068	
Som der bedrijfsopbrengsten		132.181		126.068
Kosten grond- en hulpstoffen	10.647		9.476	
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	51.877		48.187	
Lonen, salarissen en sociale lasten	20.281		18.981	
Afschrijvingen en waardeverminderingen	18.076		17.927	
Overige bedrijfskosten	23.404		22.889	
Som der bedrijfslasten		124.285		117.460
Bedrijfsresultaat		7.896		8.608
Financiële baten en lasten		-1.817		-2.063
Resultaat voor belastingen		6.079		6.545
Belastingen		-1.499		-1.597
Aandeel in het resultaat van niet-geconsolideerde ondernemingen		356		228
Resultaat na belastingen		**4.936**		**5.176**

Overzicht totaal resultaat

Geconsolideerd netto resultaat na belastingen toekomend aan de rechtspersoon	**4.936**	**5.176**
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen als onderdeel van het groepsvermogen	-	-
Totaal resultaat	**4.936**	**5.176**

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2021

(volgens indirecte methode)

	2021		2020	
	€1.000	€1.000	€ 1.000	€ 1.000
Bedrijfsresultaat		**7.896**		**8.608**
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen en overige waardeveranderingen		18.076		17.927
Mutaties voorzieningen		182		485
Mutaties in werkkapitaal:				
Mutatie vorderingen	-1.798		1.372	
Mutatie voorraden en onderhanden werk	-371		954	
Mutatie schulden	4.609		-924	
		2.440		1.402
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		**28.594**		**28.422**
Ontvangen interest	-		-	
Betaalde interest	-1.817	-1.817	-2.063	-2.063
Ontvangen dividend		-		19
Betaalde winstbelasting		-2.081		-2.208
Kasstroom uit operationele activiteiten		**24.696**		**24.170**
Investeringen in materiële vaste activa	-16.119		-15.914	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	3		385	
Verstrekte leningen	-		-75	
Ontvangen aflossing financiële vaste activa	11		-	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		**-16.105**		**-15.604**
Ontvangsten uit uitgifte aandelen	15		-	
Ontvangsten uit langlopende leningen	-		6.000	
Aflossing langlopende schulden	-13.589		-14.270	
Mutatie rekening-courant krediet	5.048		-	
Betaald dividend	-2.648		-1.121	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		**-11.174**		**-9.391**
Saldo mutatie geldmiddelen		**-2.583**		**-825**

Liquide middelen vorig jaar		3.338	4.163
Liquide middelen dit jaar		755	3.338
Mutatie liquide middelen		**-2.583**	**-825**

Toelichting op de geconsolideerde balans, de geconsolideerde winst- en verliesrekening en het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Activiteiten

De activiteiten van Afvalsturing Friesland NV, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 01070263, statutair gevestigd te Leeuwarden aan de Hidalgoweg 5, en haar groepsmaatschappijen bestaan voornamelijk uit:

- taken op het gebied van de afvalverwijdering
- het bewerken en verwerken van afvalstromen.

Groepsverhoudingen

Afvalsturing Friesland NV staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen. Een overzicht van de gegevens, vereist op grond van de artikelen 2:379 en 2:414 BW, is onderstaand opgenomen:

Geconsolideerde maatschappijen

Naam	Statutaire zetel	Aandeel in het geplaatste kapitaal
◦ BRF BV	Leeuwarden	100%
◦ ASF Scheidings- en Bewerkingsinstallatie Friesland BV	Leeuwarden	100%
◦ ReststoffenEnergieCentrale BV	Leeuwarden	100%
◦ Omrin Econvert BV	Leeuwarden	100%
◦ Afvalverwerking Regio Friesland BV	De Bilt	100%
◦ Scheidings- en Bewerkingsinstallatie Friesland VOF	Oudehaske	100%

Niet-geconsolideerde deelnemingen

Naam	Statutaire zetel	Aandeel in het geplaatste kapitaal
◦ Afvalbeheer Noord Groningen BV	Leeuwarden	50 %
◦ Kunststoffen Sorteer Installatie B.V.	Heerenveen	49,5 %

Afvalbeheer Noord Groningen BV beëindigt in 2022 haar activiteiten en zal waarschijnlijk worden geliquideerd.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Afvalsturing Friesland NV zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Afvalsturing Friesland NV.

De financiële gegevens van Afvalsturing Friesland NV zijn verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening zodat, gebruikmakend van artikel 2:402 BW, is volstaan met een verkorte winst- en-verliesrekening in de vennootschappelijke jaarrekening.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht. De resultaten van nieuw verworven groepsmaatschappijen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum.
Op die datum worden de activa, voorzieningen en schulden gewaardeerd tegen de reële waarden. De resultaten van afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie verwerkt tot het tijdstip waarop de groepsband wordt verbroken.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden, tenzij anders wordt vermeld, plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan.

In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de ‘Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen’.

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

De vennootschap past hedge accounting toe op basis van generieke documentatie. De vennootschap documenteert de wijze waarop de hedgerelaties passen in de doelstellingen van het risicobeheer, de hedgestrategie en de verwachting aangaande de effectiviteit van de hedge.

Het effectieve deel van financiële derivaten die zijn toegewezen voor kostprijshedge-accounting, wordt tegen kostprijs gewaardeerd. Op iedere balansdatum wordt bepaald of er een indicatie is voor ineffectiviteit door de kritische kenmerken van het hedge-instrument en de kritische kenmerken van de afgedekte positie. In het geval dat de kritische kenmerken van het hedge-instrument en de kritische kenmerken van de afgedekte positie niet aan elkaar gelijk zijn, is dit een indicatie dat de kostprijshedge een ineffectief deel bevat. In dat geval wordt een kwantitatieve ineffectiviteitsmeting uitgevoerd door het vergelijken van de cumulatieve verandering van de reële waarde van de afgedekte positie sinds het aanwijzen van de hedge-relatie. Ineffectiviteit wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt indien en voor zover uit de kwantitatieve ineffectiviteitsmeting (cumulatief) een verlies blijkt.

Renterisico

Het renterisicobeleid heeft tot doel de renterisico's die voortkomen uit de financiering van de vennootschap te beperken en daarmee tevens de netto-rentelasten te optimaliseren. Dit beleid vertaalt zich in een gewenst profiel van vastrentende en variabelrentende posities inclusief liquide middelen.

Liquiditeitsrisico

Periodiek worden liquiditeitsbegrotingen opgesteld. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst.

In de liquiditeitsbegrotingen wordt rekening gehouden met beperkte beschikbaarheid van liquide middelen waaronder bankgaranties.

Transacties met verbonden partijen

De van betekenis zijnde transacties met aandeelhouders en gelieerde maatschappijen, en zoals omschreven in het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, zijn onder normale marktvoorwaarden aangegaan.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en ontvangen investeringssubsidies. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met eventuele restwaarde. Investeringen in de stortcompartimenten op Ecopark De Wierde worden naar rato van het aangeleverde tonnage in relatie tot de totale stortcapaciteit afgeschreven. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Subsidies in verband met de aanschaf van materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het actief. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de verwachte levensduur van het actief ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Financiële vaste activa

De (niet-geconsolideerde) deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze waarde wordt berekend op basis van de grondslagen van Afvalsturing Friesland NV. Indien er bij een deelneming sprake is van een negatief eigen vermogen en geheel of ten dele wordt ingestaan voor de schulden van de deelneming, wordt voor het aandeel in eventuele verdere verliezen een voorziening gevormd. De vorderingen op en leningen aan deelnemingen evenals de overige vorderingen worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Voorraden

Voorraden grond- en hulpstoffen, gereed product en handelsgoederen worden bij eerste waardering gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs op basis van fifo of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. Bij de waardering van de voorraad wordt rekening gehouden met incourantheid. De voorraad gesorteerde kunststoffen wordt gewaardeerd tegen marktconforme tarieven.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste waardering tegen nominale waarde gewaardeerd, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. Onder de vorderingen is een actieve belastinglatentie opgenomen. Deze actieve latentie ziet toe op voorwaartse verliescompensatie en is gewaardeerd tegen nominale waarde voor zover realisatie daarvan waarschijnlijk is.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Latente belastingverplichtingen:
Voor in de toekomst te betalen belastingbedragen uit hoofde van verschillen tussen commerciële en fiscale balanswaarderingen wordt een voorziening getroffen ter grootte van de som van deze verschillen vermenigvuldigd met het geldende belastingtarief.
Deze voorziening wordt gewaardeerd tegen het voor het komende boekjaar geldende nominale tarief.

Overige voorzieningen

Eindafwerking stortplaatsen
Voor in de toekomst te betalen bedragen in relatie tot het afdekken, afwerken en in één geval de nazorg van de door Afvalsturing Friesland beheerde stortplaatsen zijn voorzieningen gevormd. De voorziening wordt opgebouwd naar rato van het gestorte tonnage. De voorziening voor afdekken en afwerking is opgenomen tegen nominale waarde, de voorziening voor nazorg is opgenomen tegen de contante waarde tegen een disconteringsvoet van 4%.

Voorziening voor jubileumuitkeringen
Deze voorziening is getroffen voor toekomstige jubileumuitkeringen aan werknemers. De voorziening is actuarieel berekend, op basis van contante waarde van de verplichtingen uit geldende regelingen voor jubileumuitkeringen. Hierbij is rekening gehouden met toekomstige salarisstijgingen en ontslagkansen. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 4,5%. De (overgangs-)verplichting wordt lineair opgebouwd.

Pensioenen

De groep heeft diverse pensioenregelingen die worden gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten een bedrijfstakpensioenfonds en een verzekeringsmaatschappij. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de “verplichting aan de pensioenuitvoerder-benadering”. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst- en verliesrekening verantwoord. Aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst wordt beoordeeld of en zo ja welke verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie op balansdatum bestaan. Deze additionele verplichtingen, waaronder eventuele verplichtingen uit herstelplannen van de pensioenuitvoerder, leiden tot lasten voor de vennootschap en worden indien van toepassing in de balans opgenomen. Ultimo 2021 (en 2020) waren er voor de groep geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

De beleidsdekkingsgraad van het ABP bedraagt per 31-12-2021 102,8% (31-12-2020: 87,6%). Het ABP heeft een herstelplan opgesteld. In het herstelplan staat hoe ABP de financiële situatie in 10jaar tijd kan herstellen.
Dit betekent dat binnen 10 jaar de verreiste 126% beleidsdekkingsgraad moet worden bereikt. Dit is in lijn met de nieuwe regels voor pensioenfondsen. Heeft ABP een lagere beleidsdekkingsgraad dan 126%, dan is sprake van een tekort. In het herstelplan staan de maatregelen die het bestuur neemt om het tekort weg te werken. Zolang de financiële situatie onvoldoende blijft, moet ABP ieder jaar een nieuw herstelplan opstellen en indienen bij DNB.

Langlopende en kortlopende schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar in rekening gebrachte diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

Presentatiewijziging
In 2021 is een presentatiewijziging doorgevoerd inzake de verwerking van de slakken afkomstig uit het verbrandingsproces. De metaalopbrengsten van de slakken worden vanaf 2021 gepresentateerd onder de netto omzet en niet langer in mindering gebracht op verwerkingskosten van de slakken welke gepresenteerd worden onder de kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten. De vergelijkende cijfers 2020 zijn ook aangepast op deze presentatiewijze, de impact hiervan bedraagt € 1.588.000 op de omzet en kosten van uitbesteed werk en externe kosten.

Exploitatiesubsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht in het jaar waar de opbrengsten betrekking op hebben. Dit betreft een subsidie volgens de Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE).

Kosten van grond- en hulpstoffen, uitbesteed werk en andere externe kosten

Deze kosten omvatten de kostprijs van de geleverde diensten, de door derden in rekening gebrachte verwerkingskosten evenals de in rekening gebrachte afvalstoffenbelasting.

Aandeel in het resultaat van niet-geconsolideerde ondernemingen

Als resultaat van deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, wordt opgenomen het aan de vennootschap toekomende aandeel in het resultaat van deze deelnemingen. Dit resultaat wordt bepaald op basis van de bij Afvalsturing Friesland NV geldende grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening. De mutatie in latente belastingvorderingen en -schulden wordt hierbij eveneens in aanmerking genomen.

Kritische schattingen en veronderstellingen

De onderneming maakt schattingen en aannames omtrent de toekomst. De resulterende boekhoudkundige uitkomsten zullen, per definitie, zelden gelijk zijn aan de werkelijke resultaten. De schattingen en veronderstellingen worden regelmatig geëvalueerd en zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en overige factoren, inclusief verwachtingen van toekomstige gebeurtenissen die op grond van de omstandigheden als redelijk worden ervaren.

Bijzondere waardeverminderingen vaste activa

Minimaal eenmaal per jaar wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een individueel vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het desbetreffende actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort bepaald.

Grondslagen voor de opstelling van het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Winstbelastingen, ontvangen en betaalde interest en ontvangen dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingprijs van verworven groepsmaatschappijen wordt opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geldmiddelen heeft plaatsgevonden. Hierbij worden geldmiddelen aanwezig in deze groepsmaatschappijen afgetrokken van de aankoopprijs.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract wordt voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde balans

Materiële vaste activa

Een overzicht van de materiële vaste activa is onderstaand opgenomen:

	Bedrijfsgebouwen en - terreinen € 1.000	Machines en installaties € 1.000	Andere bedrijfs-middelen € 1.000	Activa in uitvoering € 1.000	Totaal € 1.000
Boekwaarde per 1 januari 2021	46.142	94.951	16.548	5.469	163.110
Investeringen	3.278	10.355	835	1.651	16.119
Reclassificatie	56	5.269	-	-5.325	-
Desinvesteringen	-	-3	-	-	-3
Afschrijvingen	-3.485	-13.083	-1.508	-	-18.076
Boekwaarde per 31 december 2021	45.991	97.489	15.875	1.795	161.150
Afschrijvingspercentages	**0-20%**	**5-33%**	**5-20%**	**-**	

In voorgaande boekjaren is bij de activering van materiële vaste activa bij de initiële investering en grote investeringsprojecten van groepsmaatschappijen rente over vreemd vermogen in aanmerking genomen.

Cumulatieve aanschafwaarde per 1 januari 2021	96.063	230.854	33.857	5.469	366.243
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari 2021	49.921	135.903	17.309	-	203.133
Boekwaarde per 1 januari 2021	**46.142**	**94.951**	**16.548**	**5.469**	**163.110**
Cumulatieve aanschafwaarde per 31 december 2021	99.380	246.476	34.573	1.795	382.224
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2021	53.389	148.987	18.698	-	221.074
Boekwaarde per 31 december 2021	**45.991**	**97.489**	**15.875**	**1.795**	**161.150**

Financiële vaste activa

Een overzicht van de financiële vaste activa is onderstaand opgenomen:

	Niet-geconsolideerde deelnemingen € 1.000	Overige vorderingen € 1.000	Totaal € 1.000
Boekwaarde per 1 januari 2021	888	75	963
Mutaties:			
Aflossing leningen	-	-11	-11
Aandeel resultaat	356	-	356
Boekwaarde per 31 december 2021	**1.244**	**64**	**1.308**

De overige vorderingen betreft een ultimo 2020 verstrekte lening. Het rentepercentage bedraagt 1,6%. De vordering heeft een oorspronkelijke looptijd van 7 jaar. Aflossing geschiedt lineair.

Voorraden

	31 december 2021 € 1.000	31 december 2020 € 1.000
Grond- en hulpstoffen	1.085	1.019
Gereed product en handelsgoederen	682	377
Totaal	**1.767**	**1.396**

Vorderingen

	31 december 2021	31 december 2020
	€ 1.000	€ 1.000
Debiteuren	18.703	15.581
Participanten en deelnemingen	1.179	1.498
Latente belasting vorderingen	364	364
Vorderingen Belastingen	1.794	1.124
Overige vorderingen	5.850	6.214
Overlopende activa	324	237
	28.214	**25.018**

Op balansdatum zijn onder de debiteuren begrepen handelsvorderingen op aandeelhouders voor een bedrag van € 7.039.000 (2020: € 7.621.000) en een vordering op aandeelhouders in verband met de uitgifte van aandelen van € 1.398.000 (2020: nihil).

De op de debiteuren in mindering gebrachte voorziening voor het risico van oninbaarheid bedraagt € 16.000 (2020: € 21.000).

De vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar. De latente belastingvorderingen hebben deels een verwachte looptijd langer dan een jaar.

Over de rekening-courantverhoudingen met groepsmaatschappijen wordt geen rente verrekend.

Groepsvermogen

Het verloop van het groepsvermogen is als volgt:

	31 december 2021	31 december 2020
	€ 1.000	€ 1.000
Groepsvermogen per 1 januari	61.055	57.000
Uitgifte aandelen	1.414	-
Resultaat boekjaar	4.936	5.176
Dividend	-2.648	-1.121
Mutatie aandeel derden	-	-
Groepsvermogen per 31 december	**64.757**	**61.055**

Er hebben zich geen rechtstreekse vermogensmutaties voorgedaan.

Aandeel van rechtspersoon in het groepsvermogen

Voor een toelichting op het aandeel van de rechtspersoon in het groepsvermogen wordt verwezen naar de toelichting op het eigen vermogen in de vennootschappelijke jaarrekening.

Voorzieningen

	Latente belasting-verplichtingen € 1.000	Overige voorzieningen € 1.000	Totaal € 1.000
Boekwaarde per 1 januari 2021	65	14.691	14.756
Dotaties	-	335	335
Uitgaven	-	-88	-88
Vrijval	-65	-	-65
Boekwaarde per 31 december 2021	**-**	**14.938**	**14.938**

De overige voorzieningen betreffen in hoofdzaak de eindafwerking en nazorg van stortplaatsen. De voorzieningen zijn als langlopend te beschouwen. De overige voorzieningen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31 december 2021	31 december 2020
	€ 1.000	€ 1.000
Voorziening Weperpolder	3.420	3.373
Voorziening eindafwerking De Wierde	11.465	11.265
Voorziening jubileumuitkeringen	53	53
	14.938	**14.691**

De voorzieningen Weperpolder en eindafwerking De Wierde zijn gevormd om de eindafwerking evenals de daarmee gepaard gaande overige kosten van deze door Afvalsturing Friesland NV beheerde stortplaatsen te financieren. Met betrekking tot de voorziening Weperpolder is daarbij tevens rekening gehouden met de kosten van nazorg. De nazorgkosten voor de stortplaats De Wierde komen voor rekening van de provincie Fryslân.

De toekomstige verplichting voor de eindafwerking De Wierde is, zowel met betrekking tot de inhoud als totaal geschatte kosten, geraamd door een ingenieursbureau. In 2021 is deze berekening geactualiseerd op een bedrag van €17,5 miljoen. De berekening wordt periodiek getoetst en, zo mogelijk aan de hand van aanwezige/beschikbare marktinformatie. Marktprijzen fluctueren in de tijd, derhalve wordt er een bandbreedte gehanteerd met de marktprijzen die Afvalsturing Friesland NV voorhanden heeft. De huidige inschatting van Afvalsturing Friesland NV valt binnen deze gehanteerde bandbreedte. De voorziening voor afdekken en afwerking is opgenomen tegen nominale waarde.

Bij de voorziening voor nazorg Weperpolder zijn de toekomstige kosten met behulp van het zogenaamde RINAS-model geraamd en is de voorziening opgenomen tegen de contante waarde hiervan tegen een disconteringsvoet van 4%. Eens per 5 jaar wordt het RINAS-model geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd, tenzij er aanleiding is de berekening eerder te actualiseren.

Voor toekomstige jubileumuitkeringen aan werknemers is een voorziening opgenomen. De voorziening is actuarieel berekend op basis van de contante waarde van rechten op grond van aanwezige regelingen voor jubileumuitkeringen. Er is rekening gehouden met toekomstige salarisstijgingen en ontslagkansen.

Langlopende schulden

	31 december 2021			31 december 2020		
	Totaal € 1.000	Looptijd > 5 jaar € 1.000	Rentevoet %	Totaal € 1.000	Looptijd > 5 jaar € 1.000	Rentevoet %
Schulden kredietinstellingen	67.963	15.595	1,5-2,6	80.331	25.008	1,8-3,15
Totaal	**67.963**	**15.595**		**80.332**	**25.008**	

Aflossingsverplichtingen binnen 12 maanden na afloop van het boekjaar zijn niet begrepen in de hierboven genoemde bedragen, maar opgenomen onder de kortlopende schulden.

De langlopende schulden hebben voor € 66.044.000 betrekking op hypothecaire leningen. De rentepercentages zijn deels variabel en gekoppeld aan Euribor.

Verstrekte zekerheden

- 1e hypotheek € 7.500.000 op de nieuwbouw van het bedrijfscomplex/industrieel op De Hemrik te Leeuwarden, 40% eigen gebruik en 60% verhuur aan Fryslân Miljeu (jaarhuur).
- 1e hypotheek ad € 209.250.000 op de percelen grond inclusief opstallen, kadestraal gemeente Harlingen, Sectie F, nummers 697, 1428, 1429, 1541, 1544, 1546 en 1547
- Scheidings- en Bewerkingsinstallatie Friesland VOF heeft een aantal leningen afgesloten. Afvalsturing Friesland NV staat er voor in dat het garantievermogen wordt gehandhaafd op een bedrag ten minste gelijk aan 25% van het gecorrigeerde balanstotaal.
- Verpanding van de huurpenningen uit hoofde van de huurinkomsten betrekking hebbend op de verhuur voor voornoemd bedrijfscomplex door Afvalsturing Friesland NV aan BV Fryslân Miljeu Bedrijfsservice en BV Fryslân Miljeu Noordwest inclusief de eventueel aan deze vordering verbonden rechten en zekerheden.
- Verpanding van de vorderingen derden en intercompany van Afvalsturing Friesland NV, ASF Scheidings- en Bewerkingsinstallatie Friesland BV en Reststoffen Energie Centrale BV.
- Verpanding van machines/inventaris en bankrekeningen van Afvalsturing Friesland NV en Reststoffen Energie Centrale BV.
- Verpanding bedrijfsinventaris en goederen SBI VOF.
- Verpanding van afval- en energiecontracten van en verzekeringsuitkeringen aan Reststoffen Energie Centrale BV en/of Afvalsturing Friesland NV(voor zover deze betrekking hebben op REC).
- Verpanding van aandelen in Reststoffen Energie Centrale BV, ASF Scheidings- en Bewerkingsinstallatie Friesland BV, Afvalverwerking Regio Friesland BV en Omrin Econvert BV.
- Pandrecht eerste rang op de gehouden aandelen in het kapitaal van Kunststoffen Sorteer Installatie BV tot meerdere zekerheid voor de volledige en behoorlijke nakoming van alle bestaande en toekomstige verplichtingen die Kunststoffen Sorteer Installatie BV heeft of zal hebben jegens haar bank, al dan niet onder voorwaarden opeisbaar, uit hoofde van de financieringsovereenkomst van Kunststoffen Sorteer Installatie BV.

Kortlopende schulden

	31 december 2021	31 december 2020
	€ 1.000	€ 1.000
Aflossing komend jaar op langlopende schulden	12.800	14.022
Schulden kredietinstellingen	5.048	-
Participanten en deelnemingen	855	917
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	9.857	10.833
Belastingen en premies sociale verzekeringen	7.946	7.012
Pensioenpremies	205	177
Overige schulden	8.825	4.722
	45.536	**37.683**

De kortlopende schulden hebben naar verwachting een looptijd korter dan een jaar.

De maximale kredietfaciliteit rekening courant bij kredietinstellingen bedraagt € 7.850.000. Deze maximale faciliteit is niet benut. De verstrekte zekerheden staan vermeld onder de toelichting op de langlopende schulden.

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

- Er zijn bankgaranties afgegeven ter hoogte van € 250.000. De totale bankgarantiefaciliteit bij kredietinstellingen bedraagt € 1.700.000.
- Er zijn investeringsverplichtingen aangegaan ter hoogte van ca. € 1.320.000.
- Er is een bankgarantie ter hoogte van € 151.000 ontvangen met betrekking tot een investeringsproject.
- Binnen de groep bestaan fiscale eenheden. Afvalsturing Friesland NV (hoofd) en Afvalverwerking Regio Friesland BV, Bouw en Reststoffen Friesland BV en Omrin Econvert BV) vormen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting, ASF Scheidings- en Bewerkingsinstallatie Friesland BV (hoofd) en ReststoffenEnergieCentrale BV) vormen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting.
  Afvalsturing Friesland NV (hoofd), Bouw- en Reststoffen Friesland BV en ReststoffenEnergieCentrale BV vormen een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Iedere vennootschap in de fiscale eenheid is hoofdelijk aansprakelijk voor de door de combinatie verschuldigde vennootschapsbelasting en omzetbelasting.
- Verschillende groepsmaatschappijen zijn operationele leaseverplichtingen aangegaan ten behoeve van personenauto's. De maximale looptijd van deze contracten is 5 jaar. Van de jaarverplichting heeft € 222.000 een contractuele looptijd korter dan 1 jaar en € 245.000 een contractuele looptijd tussen de 1 en 5 jaar.
- Afvalsturing Friesland N.V. is op basis van de B3-status risicodrager ten aanzien van de WW. Voor de overige juridische entiteiten in de groep is dit niet van toepassing.
- Er is een garantie afgegeven aan een energiebedrijf op grond waarvan Afvalsturing Friesland NV garant staat voor de schulden van REC BV jegens het energiebedrijf. Het bedrag van de garantie is onbeperkt.
- Er is een onherroepelijke en onvoorwaardelijke borgstelling afgegeven voor 15/45 deel van de op enige moment uitstaande verplichting uit hoofde van de financieringsovereenkomst van Kunststoffen Sorteer Installatie BV.
  Het bedrag waarvoor deze borgstelling kan worden aangesproken zal nimmer meer bedragen dan € 7.500.000.

Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde winst- en verliesrekening

Netto-omzet

De netto-omzet (geheel in Nederland gerealiseerd) kan als volgt worden gespecificeerd:

	2021	2020
	€ 1.000	€ 1.000
Afvalverwerking	63.487	64.359
Energie en grondstoffen	58.388	52.145
Overig	10.306	9.564
	132.181	**126.068**

Van de omzet Energie en grondstoffen heeft € 1.406.000 betrekking op de Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE).

Kosten van grond- en hulpstoffen

	2021	2020
	€ 1.000	€ 1.000
Inkoop energie	4.680	2.385
Inkoop overig	5.967	7.091
	10.647	**9.476**

Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

	2021	2020
	€ 1.000	€ 1.000
Verwerkingskosten	38.549	33.816
Inhuur transport	6.955	7.728
Inhuur personeel	6.373	6.643
	51.877	**48.187**

Lonen, salarissen en sociale lasten

	2021	2020
	€ 1.000	€ 1.000
Lonen en salarissen	15.805	14.815
Sociale lasten	2.054	2.018
Pensioenlasten	2.422	2.148
	20.281	**18.981**

Het gemiddeld aantal werknemers (fte) gedurende het jaar bedroeg (allen in Nederland):

	2021	2020
	fte	fte
Afvalverwerking en energieproductie	143	133
Overige en ondersteunende activiteiten	104	99
	247	**232**

Overige bedrijfskosten

	2021	2020
	€ 1.000	€ 1.000
Onderhoud installaties	8.773	9.105
Huisvestingskosten	3.483	3.024
Transportkosten	1.729	1.481
Overige personeelskosten	1.968	1.576
Overige bedrijfskosten	7.451	7.703
	23.404	**22.889**

Aandeel in resultaat van niet-geconsolideerde ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Dit betreft het aandeel in het resultaat van de vennootschappen waarin wordt deelgenomen.

Financiële baten en lasten

	2021	2020
	€ 1.000	€ 1.000
Andere rentebaten en soortgelijke		
opbrengsten	-	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	-1.817	-2.063
	-1.817	**-2.063**

Belastingen

In de post belastingen is tevens de mutatie in de latente belastingverplichtingen begrepen. Doordat gebruik gemaakt wordt van fiscale faciliteiten zoals de Energie Investeringsaftrek, ontstaan permanente verschillen in resultaatsbepaling en belastingdruk.

De nominale belastingdruk bedraagt ca 24%.

Overige toelichtingen

Honorarium accountantsorganisatie Deloitte

Het honorarium (ex art. 2:382a BW) voor de accountantsorganisatie inzake het onderzoek van de jaarrekening 2021 bedraagt € 112.500 (2020: € 107.500), het honorarium inzake overige controleopdrachten 2021 bedraagt € 3.750 (2020: €3.660), het honorarium inzake adviesdiensten op fiscaal terrein bedraagt nihil (2020: nihil).

Bezoldiging van bestuurder en commissarissen

Voor de bezoldiging van commissarissen van de rechtspersoon kwam in 2021 een bedrag van € 93.500 (2020: € 93.000) ten laste van de vennootschap en haar dochter- of groepsmaatschappijen. Op grond van artikel 383.1 titel 9 BW2 blijft de vermelding bezoldiging bestuurder achterwege. Met inachtneming van deze regeling blijft de opgave die herleid kan worden tot een enkele natuurlijke persoon, achterwege.

Leningen (alsmede voorschotten en garanties) voor bestuurder en commissarissen

Het per 31 december 2021 uitstaande bedrag aan leningen (alsmede voorschotten en garanties) ten behoeve van de bestuurder en commissarissen was nihil (2020: nihil).

Vennootschappelijke balans per 31 december 2021 na resultaatbestemming

	31 december 2021		31 december 2020	
	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Actief				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	32.059		29.185	
Financiële vaste activa	53.508		53.684	
		85.567		82.869
Vlottende activa				
Voorraden	829		841	
Vorderingen	26.366		17.980	
Liquide middelen	23		2.993	
		27.218		21.814
		112.785		**104.683**

Vennootschappelijke balans per 31 december 2021 na resultaatbestemming

	31 december 2021		31 december 2020	
	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Passief				
Eigen vermogen				
Geplaatst kapitaal	1.938		1.728	
Agio	1.584		380	
Wettelijke en statutaire reserves	1.055		699	
Overige reserves	57.644		55.600	
Voorgesteld dividend over boekjaar	2.536		2.648	
		64.757		61.055
Voorzieningen		14.938		14.691
Langlopende schulden		10.048		12.336
Kortlopende schulden		23.042		16.601
		112.785		**104.683**

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2021

	2021	2020
	€ 1.000	€ 1.000
Aandeel in resultaat van		
ondernemingen waarin wordt		
deelgenomen na belastingen	4.835	3.274
Overige baten en lasten na belastingen	101	1.902
Resultaat na belastingen	**4.936**	**5.176**

Toelichting op de vennootschappelijke balans en winst- en verliesrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat, alsmede voor de toelichting op de onderscheiden activa en passiva en de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niet anders wordt vermeld.

De vennootschappelijke winst- en verliesrekening is op grond van artikel 2:402 BW in beknopte vorm weergegeven.

Toelichting op de onderscheiden posten van de enkelvoudige balans

Materiële vaste activa

Een overzicht van de materiële vaste activa is onderstaand opgenomen:

	Bedrijfsgebouwen en -terreinen € 1.000	Machines en installaties € 1.000	Andere bedrijfs-middelen € 1.000	Activa in uitvoering €1.000	Totaal € 1.000
Boekwaarde per 1 januari 2021	22.507	5.747	931	-	29.185
Investeringen	2.750	3.466	319	-	6.535
Reclassificatie	-	-	-	-	-
Desinvesteringen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-2.185	-1.115	-361	-	-3.661
Boekwaarde per 31 december 2021	23.072	8.098	889	-	32.059
Afschrijvingspercentages	**0-20%**	**7-33%**	**10-20%**	**-**	
Cumulatieve aanschafwaarde per 1 januari 2020	59.573	21.285	5.847	-	86.705
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari 2020	37.066	15.538	4.916	-	57.520
Boekwaarde per 1 januari 2021	**22.507**	**5.747**	**931**	**-**	**29.185**
Cumulatieve aanschafwaarde per 31 december 2021	62.307	24.751	6.047	-	93.105
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2021	39.235	16.653	5.158	-	61.046
Boekwaarde per 31 december 2021	**23.072**	**8.098**	**889**	**-**	**32.059**

Financiële vaste activa

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

	2021 € 1.000	2020 € 1.000
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	37.200	32.721
Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen	1.244	888
Vorderingen op groepsmaatschappijen	15.000	20.000
Overige vorderingen	64	75
	53.508	**53.684**

Het verloop van de deelnemingen is als volgt:

	Deelnemingen in groeps-maatschappijen € 1.000	Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen € 1.000
Boekwaarde per 1 januari 2021	32.721	888
Resultaat deelnemingen	4.479	356
Dividend	-	-
Boekwaarde per 31 december 2021	**37.200**	**1.244**

Het verloop van de vorderingen kan als volgt worden gespecificeerd:

	Vorderingen op groeps-maatschappijen € 1.000	Overige vorderingen €1.000
Boekwaarde per 1 januari 2021	20.000	75
Verstrekkingen	-	-
Aflossingen	-5.000	-11
Boekwaarde per 31 december 2021	**15.000**	**64**

De vordering op groepsmaatschappijen betreft een achtergestelde vordering op de totale financiering van een groepsmaatschappij. Het rentepercentage bedroeg 3%.

De overige vordering betreft een ultimo 2020 verstrekte lening. Het rentepercentage bedraagt 1,6%. De vordering heeft een oorspronkelijke looptijd van 7 jaar. Aflossing geschiedt lineair.

Vorderingen

	31 december 2021	31 december 2020
	€ 1.000	€ 1.000
Debiteuren	12.094	12.192
Groepsmaatschappijen	12.805	3.388
Participanten en deelnemingen	785	1.045
Belastingen	611	797
Overige vorderingen	71	558
	26.366	**17.980**

Op balansdatum zijn onder de debiteuren begrepen handelsvorderingen op aandeelhouders voor een bedrag van € 7.010.000 (2020: € 7.578.000) en een vordering op aandeelhouders in verband met de uitgifte van aandelen van € 1.398.000 (2020: nihil).

De op de debiteuren in mindering gebrachte voorziening voor het risico van oninbaarheid bedraagt
€ 16.000 (2020: € 21.000).

Over de rekening-courantverhoudingen met groepsmaatschappijen wordt geen rente verrekend.

Eigen vermogen

Geplaatst kapitaal

Het geplaatst kapitaal van de vennootschap bedraagt € 1.937.700 verdeeld in 3.001 gewone aandelen A van € 450 per stuk en in 1.305 gewone aandelen B.
Het totaal aantal geplaatste gewone aandelen A is 3.001. Hiervan is 1 aandeel in handen van de gemeenschappelijke regeling OLAF en zijn de overige 3.000 aandelen in handen van de Friese gemeenten.

Ook zijn er 1.305 gewone aandelen B geplaatst. Deze aandelen zijn in handen van de gemeenten Putten, Ermelo, Oldebroek, Elburg, Nunspeet, Harderwijk en Eemsdelta, de N.V. Irado (is eigendom van de gemeenten Schiedam, Vlaardingen Capelle aan den IJssel, Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk) en vanaf 2021 de gemeenten Westerwolde, Groningen, Het Hogeland en Westerkwartier.

Het verloop van het geplaatst kapitaal is als volgt:

	2021	2020
	€ 1.000	€ 1.000
Geplaatst kapitaal per 1 januari	1.728	1.728
Uitgifte aandelen	210	-
Geplaatst kapitaal per 31 december	**1.938**	**1.728**

Van het geplaatst kapitaal is op balans datum € 207.000 nog niet gestort.

Agio

De post agio is in 2021 (2020 geen mutatie) gemuteerd als gevolg van de uitgifte aandelen B. De post agio kan als volgt worden gespecifieerd:

	2021	2020
	€ 1.000	€ 1.000
Agio op aandelen A	380	380
Agio op aandelen B	1.204	-
Agio per 31 december	**1.584**	**380**

Wettelijke en statutaire reserves

Het verloop van de post wettelijke en statutaire reserves is als volgt:

	Ingehouden winst deelnemingen € 1.000	Euro-reserve € 1.000	Totaal € 1.000
Stand per 1 januari 2020	479	11	
Mutaties:			
Aandeel in resultaat van			
ondernemingen waarin wordt			
deelgenomen (minus uitkeringen)	209	-	209
Stand per 31 december 2020	**688**	**11**	**699**
Stand per 1 januari 2021	688	11	699
Mutaties:			
Aandeel in resultaat van			
ondernemingen waarin wordt			
deelgenomen (minus uitkeringen)	356	-	356
Stand per 31 december 2021	**1.044**	**11**	**1.055**

Overige reserves

Het verloop van de post overige reserves is als volgt:

	2021	2020
	€ 1.000	€ 1.000
Overige reserves per 1 januari	55.600	53.281
Resultaat boekjaar	4.936	5.176
Voorgesteld dividend A	-1.768	-2.069
Voorgesteld dividend B	-768	-579
Mutatie ten koste van wettelijke reserves	-356	-209
Overige reserves per 31 december	**57.644**	**55.600**

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

	Overige reserves Aandelen A	Overige reserves Aandelen B
	€ 1.000	€ 1.000
Boekwaarde per 1 januari 2021	50.650	4.950
Resultaat boekjaar	3.440	1.496
Voorgesteld dividend A	-1.768	-
Voorgesteld dividend B	-	-768
Mutatie ten koste van wettelijke reserve	-248	-108
Boekwaarde per 31 december 2021	**52.074**	**5.570**

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2021

De directie stelt met goedkeuring van de Raad van Commissarissen aan de Algemene Vergadering voor van het resultaat over het boekjaar 2021 ten bedrage van € 4.936.000 een bedrag van € 95.000 als primair dividend aandelen A en € 41.000 als primair dividend B uit te keren conform het bepaalde in artikel 24 lid 3 van de statuten, een bedrag van € 1.673.000 als aanvullend dividend aandelen A en € 727.000 als aanvullend dividend aandelen B uit te keren conform het bepaalde artikel 24 lid 5 van de statuten. Voorgesteld wordt het resterende gedeelte van het resultaat ten gunste van de overige reserves A en B te brengen.

Dit voorstel is al in de jaarrekening verwerkt met dien verstande dat het voorgestelde dividend nog niet als schuld is opgenomen, maar nog steeds onderdeel uitmaakt van het eigen vermogen.

Resultaatbestemming voorgaand boekjaar 2020

De jaarrekening 2020 is vastgesteld door de Algemene Vergadering op 23 april 2021. De resultaatsbestemming is vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

Langlopende schulden

	31 december 2021			31 december 2020		
	Totaal € 1.000	Looptijd > 5 jaar € 1.000	Rentevoet %	Totaal € 1.000	Looptijd > 5 jaar € 1.000	Rentevoet %
Schulden kredietinstellingen	10.048	-	1,83-2,60	12.336	-	1,83-3,15

De rentepercentages zijn deels variabel en gekoppeld aan Euribor.

Verstrekte zekerheden

De verstrekte zekerheden zijn mede begrepen in de verstrekte zekerheden zoals vermeld in de toelichting op de geconsolideerde balans.

Kortlopende schulden

	31 december 2021	31 december 2020
	€ 1.000	€ 1.000
Aflossing komend jaar op langlopende schulden	2.363	2.513
Kredietinstellingen	5.048	-
Schulden aan groepsmaatschappijen	2.881	3.715
Schulden aan deelnemingen	26	-
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	5.736	5.037
Belastingen en premies sociale verzekeringen	5.337	4.061
Pensioenpremies	157	134
Overige schulden en overlopende passiva	1.494	1.141
	23.042	**16.601**

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Deze rechten en verplichtingen zijn mede begrepen in de niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen zoals vermeld in de toelichting op de geconsolideerde balans.

Toelichting op de onderscheiden posten van de winst- en verliesrekening

Het gemiddeld aantal werknemers (fte) gedurende het jaar bedroeg 141 (2020: 135 fte).

Honorarium accountantsorganisatie

Het honorarium (ex art. 2:382a BW) voor de accountantsorganisatie inzake het onderzoek van de jaarrekening en fiscale adviezen is opgenomen in de opgave in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Gebeurtenissen na balansdatum

Inmiddels is door de oorlogssituatie in Oekraïne sprake van een nieuwe crisis. Hoe ingrijpend de economische effecten van deze crisis zullen zijn, is op dit moment nog moeilijk te overzien.
De impact voor de bedrijfsvoering van Afvalsturing Friesland zal naar verwachting niet van substantiële betekenis zijn. Rekening moet worden gehouden met (verder) stijgende energieprijzen, die zich enerzijds zullen vertalen in hogere inkoopkosten voor energie maar anderzijds ook in (verdere) stijging van onze opbrengsten uit de afzet van de energie die wij uit het afval produceren. Per saldo zal dit geen nadelig effect op onze exploitatie hebben.
Verder is in dit verband van belang dat Afvalsturing Friesland geen zakelijke relaties onderhoudt met bedrijven in Oekraïne, Rusland en Wit-Rusland en geen afvalstoffen uit deze landen importeert of deelstromen voor verdere be- en verwerking naar deze landen afvoert.

Ondertekening van de jaarrekening

Leeuwarden, 18 maart 2022

Statutair directeur:

_____ dhr. J.W.G. Vernooij

Raad van Commissarissen:

_____ dhr. P. den Oudsten
pres.-commissaris

_____ dhr. J.G. Bonnema

_____ dhr. D. Hoogendoorn

_____ mw. M.A.J. Jager-Wöltgens

_____ dhr. R.A.M. Karsmakers

_____ mw. B. Vlieger-Ruitenberg

_____ dhr. J.E. Wigboldus

Overige gegevens

Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat

In artikel 24 van de statuten van de vennootschap staat het volgende opgenomen betreffende de resultaatbestemming:

lid 1 De algemene vergadering is bevoegd tot bestemming van de winst die door de vaststelling van de jaarrekening is bepaald, met inachtneming van het bepaalde in het voorgaande artikel en het hierna in dit artikel bepaalde.

lid 2 De vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover het eigen vermogen groter is dan het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden. Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is. Op aandelen wordt geen winst ten behoeve van de vennootschap uitgekeerd. Bij de berekening van de winstverdeling tellen de aandelen die de vennootschap in haar eigen kapitaal houdt niet mede, tenzij deze aandelen belast zijn met vruchtgebruik of daarvan met medewerking van de vennootschap certificaten zijn uitgegeven. De vennootschap mag tussentijds slechts uitkeringen doen, indien aan het vereiste als vermeld in de eerste zin van dit lid is voldaan blijkens een tussentijdse vermogensopstelling als bedoeld in artikel 2:105 lid 4 Burgerlijk Wetboek.

lid 3 Van de winst wordt met inachtneming van het in de vorige leden bepaalde aan zowel de houders van aandelen A als de houders van aandelen B een primair dividend toegekend van zeven procent (7%) over het nominaal bedrag van hun aandelen of zoveel minder als het beschikbare bedrag toelaat. Op elk aandeel wordt een gelijk bedrag uitgekeerd.

lid 4 Voor zover het eigen vermogen van de vennootschap minder dan vijfentwintig procent (25%) van het balanstotaal van de vennootschap bedraagt, wordt het na toepassing van lid 3 resterende gedeelte van de winst gereserveerd, totdat het eigen vermogen van de vennootschap vijfentwintig procent (25%) van het balanstotaal van de vennootschap bedraagt, waarbij het te reserveren bedrag naar rato van het aantal geplaatste aandelen A en aandelen B wordt toegevoegd aan de winstreserve A en de winstreserve B.

lid 5 Indien en voor zover het eigen vermogen van de vennootschap – het bepaalde in lid 3 en lid 4 in aanmerking genomen – vijfentwintig procent (25%) of meer doch minder dan vijfendertig procent (35%) van het balanstotaal van de vennootschap bedraagt dan wel zou bedragen, wordt het na toepassing van genoemde leden resterende gedeelte van de winst, ten minste de helft toegevoegd aan de winstreserve A en de winstreserve B, zulks naar rato van het aantal geplaatste aandelen A en aandelen B en totdat het eigen vermogen van de vennootschap vijfendertig procent (35%) van het balanstotaal van de vennootschap bedraagt. De resterende winst kan worden uitgekeerd aan de houders van de aandelen A en aandelen B, alsdan overeenkomstig een daartoe genomen besluit van de algemene vergadering.

lid 6 Indien en voor zover het eigen vermogen van de vennootschap – het bepaalde in lid 3 tot en met lid 5 in aanmerking genomen – vijfendertig procent (35%) of meer van het balanstotaal van de vennootschap bedraagt dan wel zou bedragen, kan de resterende winst of een deel daarvan worden uitgekeerd aan de houders van aandelen A en aandelen B, zulks naar rato van het aantal geplaatste aandelen A en aandelen B, alsdan overeenkomstig een daartoe genomen besluit van de algemene vergadering. Indien en voor zover de algemene vergadering besluit de resterende winst of een deel daarvan niet uit te keren, wordt het betreffende gedeelte van de winst toegevoegd aan de winstreserve A en de winstreserve B, zulks naar rato van het aantal geplaatste aandelen A en aandelen B.

lid 7 Geen verliezen zullen ten laste van de reserves A en reserves B worden gebracht, tenzij het verliezen betreft die niet uit een reserve – niet zijnde de reserves A en reserves B- bestreden of op andere wijze gedelgd kunnen worden en de algemene vergadering besluit verliezen af te boeken van het saldo van de betrokken reserves.
Verliezen worden, indien en zover zulks mogelijk is, van de reserves A en B afgeboekt naar verhouding van het aantal geplaatste aandelen A en B ten tijde van het besluit tot afboeking. Aandelen die ingevolge lid 2 niet meetellen bij de berekening van de winstverdeling tellen hierbij niet mee. Binnen de reserves A respectievelijk B vindt eerst afboeking plaats ten laste van de winstreserve en indien nodig hierna van de agioreserve. Indien de volledige reserves B mochten zijn afgeboekt, zal een resterend verlies ten laste van de reserves A worden gebracht en vice versa.

lid 8 Indien een afboeking, als in het vorige lid bedoeld, ten laste van één of beide bedoelde reserves heeft plaatsgevonden, zullen in volgende jaren behaalde winsten allereerst worden bestemd tot aanzuivering van het bedrag, dat van deze reserves werd afgeboekt, zulks in verhouding van de grootte van de afgeboekte bedragen.
Indien evenwel op grond van het bepaalde in de laatste zin van lid 7 een meer dan evenredige afboeking heeft plaatsgevonden, zal het meer dan evenredig afgeboekte bedrag bij voorrang worden aangezuiverd.

lid 9 Ten laste van door de wet voorgeschreven reserves mag een tekort slechts worden gedelgd indien en voor zover de wet dat toestaat.

lid 10 Indien blijkens de vastgestelde winst- en verliesrekening over enig jaar verlies is geleden, hetwelk niet uit een reserve kan worden bestreden of op andere wijze gedelgd wordt, geschiedt in de volgende jaren geen winstuitkering zolang zodanig verlies niet is aangezuiverd.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.
Sophialaan 24-26
8911 AE Leeuwarden
Postbus 826
8901 BP Leeuwarden
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9877
www.deloitte.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de aandeelhouders en de raad van commissarissen van Afvalsturing Friesland N.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Afvalsturing Friesland N.V. te Leeuwarden gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Afvalsturing Friesland N.V. op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2021.
2. De geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2021.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Afvalsturing Friesland N.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de IN HET JAARVERSLAG opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Bericht van de raad van commissarissen aan de Algemene Vergadering.
- Verslag van de directie.
- De overige gegevens.

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853.
Deloitte Accountants B.V. is a Netherlands affiliate of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

220384C5E9.02/JS/1

Deloitte.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bericht van de raad van commissarissen aan de Algemene Vergadering en verslag van de directie, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

Deloitte.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.

- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

220384C5E9.02/JS/3

Deloitte.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Leeuwarden, 18 maart 2022

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs M.T. van Opzeeland RA

220384C5E9.02/JS/4